
PASAULINĖS LITERATŪROS BIBLIOTEKA

ŠVENTASIS RAŠTAS

SENASIS TESTAMENTAS

*Iš lotynų k. vertė arkivyskupas
JUOZAPAS JONAS SKVIRECKAS*

VILNIUS

1991

PASAULINĖS LITERATŪROS BIBLIOTEKA

Literatūra iki XIX a.

Redakcinė komisija

GALINA BAUŽYTĖ-ČEPINSKIENĖ, ALGIMANTAS BUČYS,
ELENA ČERVINSKIENĖ, ANTANAS GAILIUS,
ALEKSANDRAS KRASNOVAS, VYTAUTAS KUBILIUS,
ELENA KUOSAITĖ, JONAS LANKUTIS,
ALFONSAS MALDONIS, JUSTINAS MARCINKEVIČIUS,
EUGENIJUS MATUZEVIČIUS, EDUARDAS MIEŽELAITIS,
JUOZAS NEKROŠIUS, VYTAUTAS VISOCKAS,
HENRIKAS ZABULIS

Dailininkas
ARVYDAS KAŽDAILIS

UDK 89—8
Šv 33

3-asis leidimas
2-asis leidimas — 1955 m.

4704020000—073
Šv 139—91
M852(08) — 91
ISBN 5-415-00743-1

© Paaškinimai, Kornelijus
Platelis, 1991
© Dailininkas Arvydas
Každailis, 1991

K R O N I K Ų K N Y G O S

PIRMOJI KRONIKŲ KNYGA

Hebrajiškai DIBRE HAJAMIM

1. ¹ Adomas, Setas, Enosas, ² Kainanas, Malaleēlis, Jaredas, ³ Enokhas, Matusalē, Lamekhas, ⁴ Noē, Semas, Khamas ir Japhetas. ⁵ Japheto sūnus Gomeras, Magogas, Madajis, Javanas, Tubalis, Mosokhas, Tiras. ⁶ Toliau Gomero sūnūs: Askenezas, Riphatas ir Togorma. ⁷ Javano gi sūnūs: Elisa, Tarsis, Ketimas ir Dodanimas.

⁸ Khamo sūnūs: Khušas, Mesraimas, Phutas ir Khanaanas. ⁹ Khušo gi sūnūs: Saba, Hevila, Sabata, Regma ir Sabatakha. Toliau Regmos sūnudu: Šaba ir Dadanas. ¹⁰ Khušui gi gimē Nemrodas; tasai ēmē būti galingas žemēje. ¹¹ Mesraimo gi gimē Ludiečiai, Anamiečiai, Laabiečiai ir Nephtujiečiai, ¹² taipgi Petrusiečiai ir Kaslujiečiai, iš kurių kilo Pilistiečiai ir Kaphtoriečiai. ¹³ O Khanaanui gimē jo pirmgimis Sidonas, taipgi Hetiečiai, ¹⁴ Jebusiečiai, Amorietiečiai, Gergesiečiai, ¹⁵ Heviečiai, Arakiečiai ir Siniečiai, ¹⁶ taipgi Aradiečiai, Samariečiai ir Amatietiečiai.

¹⁷ Semo sūnūs: Elamas, Asuras, Arphaksadas, Ludas, Aramas, Husas, Hulis, Geteras ir Mosokhas. ¹⁸ Arphaksadui gi gimē Salē, o tam gimē Eberas. ¹⁹ Toliau Eberui gimē sūnudu: vienas vardu Phalegas, nes jo laiku žemė buvo padalinta, o jo brolis vardu Jektanas. ²⁰ Jektanui gi gimē Elmodadas, Salephas, Asarmotas, Jarē, ²¹ taipgi Adoramas, Huzalis, Dekla, ²² dar ir Ebalis, Abimaēlis, Saba, pagaliau ²³ Ophiras, Hevila ir Jobabas; visi šitie Jektano sūnūs.

²⁴ Semas, Arphaksadas, Salē, ²⁵ Eberas, Phalegas, Ragavas, ²⁶ Serugas, Nakhoras, Tarē, ²⁷ Abramās, jis ir Abraomas. ²⁸ Abraomo gi sūnudu: Isaokas ir Ismaēlis. ²⁹ O štai jūdviejų giminės: Ismaēlio pirmgimis Nabajotas, Kedaras, Adbeēlis, Mabsamas, ³⁰ Masma, Duma, Masa, Hadadas, Tema, ³¹ Jeturas, Naphis, Kedma; šitie yra Ismaēlio sūnūs.

³² Abraomo gi gulovės Keturos sūnūs, kuriuos ji pagimdė: Zamranas, Jaksanas, Madanas, Madianas, Jesbokas ir Suē. Toliau Jaksano sū-

nūs: Saba ir Dadanas; Dadano gi sūnūs: Asuriečiai, Latusiečiai ir Lao-
miečiai. ³³ Madiano gi sūnūs: Ephā, Ephēris, Enokhas, Abida ir Eldaa;
visi šitie Keturos vaikai. ³⁴ Abraomui gi gimė Isaokas, kurio sūnudu
buvo: Esavas ir Israėlis.

³⁵ Esavo sūnūs: Eliphazas, Rahuėlis, Jėhus, Ihelomas ir Korė.
³⁶ Eliphazo sūnūs: Temanās, Omaras, Sephis, Gatanas, Kenezas, Tam-
na, Amalekas. ³⁷ Rahuėlio sūnūs: Nahatas, Zara, Sama ir Mėza.
³⁸ Seiro sūnūs: Lotanas, Sobalis, Sebeonas, Ana, Disonas, Eseras,
Disanas. ³⁹ Lotano sūnūs: Horis ir Homamas. Lotano gi sesuo buvo
Tamna. ⁴⁰ Sobalio sūnūs: Alianas, Manahatas, Ebalis, Sephis ir
Onamas. Sebeono sūnūs: Aja ir Ana. Anos sūnus: Disonas. ⁴¹ Di-
sono sūnūs: Hamramas, Esebanas, Jetranas ir Kharanas. ⁴² Esero
sūnūs: Balaanas, Zavanas ir Jakanas. Disano sūnūs: Husas ir Aranas.

⁴³ Štai karaliai, kurie viešpatavo Edomo žemėje, kol dar nebuvo
karaliaus Israėlio sūnums: Beoro sūnus Balė; o jo miesto vardas Bena-
ba. ⁴⁴ Mirus gi Balei, karaliavo jo vietoje Zarės sūnus Jobabas iš Bos-
ros. ⁴⁵ Jobabui mirus, karaliavo jo vietoje Husamas iš Temaniečių
žemės. ⁴⁶ Mirė taipgi ir Husamas, o jo vietoje karaliavo Badado sūnus
Adadas, kurs sumušė Madianiečius Moabo krašte; jo miesto vardas
Avitas. ⁴⁷ Adadui mirus, jo vietoje karaliavo Semla iš Masrekos. ⁴⁸ O
kai mirė Semla, jo vietoje karaliavo Saulius iš Rohoboto, esan-
čio prie upės. ⁴⁹ Mirus taipgi Sauliui, jo vietoje karaliavo Akhoboro
sūnus Balananas. ⁵⁰ Mirė taipgi ir tasai, ir jo vietoje karaliavo Adadas;
jo miesto vardas buvo Phau, o jo žmona buvo vardu Meėtabelė,
Mezaabos dukters Matredos duktė.

⁵¹ Mirus gi Adadui, užuot karalių Edome buvo kunigaikščiai: kuni-
gaikštis Tamna, kunigaikštis Alva, kunigaikštis Jetetas, ⁵² kunigaikštis
Oolibama, kunigaikštis Ela, kunigaikštis Phinonas, ⁵³ kunigaikštis Ke-
nezas, kunigaikštis Temanās, kunigaikštis Mabsaras, ⁵⁴ kunigaikštis
Magdiėlis, kunigaikštis Hirasas. Šitie buvo Edomo kunigaikščiai.

2. ¹ Israėlio sūnūs: Rubenas, Simeonas, Levis, Judas, Isakharas,
Zabulonas, ² Danas, Juozapas, Benjaminas, Nephtalis, Gadas ir Ase-
ras.

³ Judo sūnūs: Heras, Onanas ir Sela; šitie trys jam gimė iš Kana-
nietės Suės dukters. Judo gi pirmgimis Heras buvo negeras Viešpaties
akivaizdoje, ir tasai nedavė jam ilgai gyventi. ⁴ Jo marti Tamara jam
pagimdė Pharesą ir Zarą. Taigi Judo sūnų iš viso buvo penki. ⁵ Phare-
so gi sūnūs: Esronas ir Hamulis.

⁶ Taipgi Zaros sūnūs: Zamris, Etanas, Emanas, taipgi Khalkhalis ir Dara; viso penki. ⁷ Kharmio sūnūs: Akharas, kurs užvedė nelaimę ant Israėlio ir nusidėjo vogdamas, kas buvo iškeikta. ⁸ Etano sūnus: Azarijas.

⁹ Esrono gi sūnūs, kurie jam gimė: Jerameėlis, Ramas, Kalubis.

¹⁰ Toliau Ramui gimė Aminadabas, Aminadabui gi gimė Naasonas, Judo sūnų vadas. ¹¹ Naasonui gimė Salma, iš kurio kilo Boozas. ¹² Boozui gimė Obedas, tam gi gimė Isajis. ¹³ Isajo gi pirmgimis buvo Eliabas, antrasis Abinadabas, trečiasis Simaa, ¹⁴ ketvirtasis Natanaėlis, penktasis Radajis, ¹⁵ šeštasis Asomas ir septintasis Dovidas. ¹⁶ Jų seserys buvo Sarvija ir Abigailė. Sarvijos sūnūs: Abisajis, Joabas ir Asaėlis, trys. ¹⁷ Abigailė pagimdė Amasą, kurio tėvas buvo Ismaėlietis Jeteris.

¹⁸ Esrono sūnus Kalebas vedė žmoną, vardu Azubą, iš kurios jam gimė Jeriotas; jo sūnūs buvo: Jaseris, Sobabas ir Ardonas. ¹⁹ Mirus Azubai, Kalebas ėmė žmoną Ephratą, kuri jam pagimdė Hurą. ²⁰ Toliau Hurui gimė Uris, o Uriui gimė Bezeleėlis. ²¹ Po to Esronas įėjo pas Galaado tėvo Makhiro dukterį ir ją vedė, turėdamas šešias dešimtis metų; ji jam pagimdė Segubą. ²² Segubui gi gimė Jairas, kurs valdė dvidešimt tris miestus Galaado žemėje. ²³ Gesuriečiai ir Aramiečiai atėmė Jairo miestus ir Kanatą su jo sodžiais, šešias dešimtis miestų. Visi šitie buvo Galaado tėvo Makhiro sūnūs. ²⁴ Mirus gi Esronui, Kalebas įėjo pas Ephratą. Esronas turėjo taipgi žmoną Abiją, kuri jam pagimdė Tekuos tėvą Ashurą.

²⁵ Esrono gi pirmgimiui Jerameėliui gimė jo pirmgimis Ramas, paskui Buna, Aramas, Asomas ir Akhija. ²⁶ Jerameėlis vedė taipgi kitą žmoną, vardu Atarą, kuri buvo Onamo motina. ²⁷ Jerameėlio pirmgimio Ramo sūnūs buvo Moosas, Jaminas ir Akharas. ²⁸ Onamas gi turėjo sūnudu Semėjį ir Jadą. Semėjo sūnūs buvo Nadabas ir Abisuras. ²⁹ Abisuro žmona buvo vardu Abigailė, kuri jam pagimdė Ahobaną ir Molidą. ³⁰ Nadabo sūnūs buvo Saledas ir Aphaimas. Bet Saledas mirė be vaikų. ³¹ O Aphaimo sūnus buvo Jesis; tam Jesiui gimė Sesanas, o Sesanui gimė Oholajis. ³² Semėjo brolio Jados sūnūs buvo Jeteris ir Jonatanas. Bet ir Jeteris mirė be vaikų. ³³ Toliau Jonatanui gimė Phaletas ir Ziza. Šitie buvo Jerameėlio sūnūs. ³⁴ Sesanas neturėjo sūnų, bet dukteris ir tarną egiptietį, vardu Jeraą. ³⁵ Tam jis davė moterystėn savo dukterį, kuri jam pagimdė Etėjį. ³⁶ Etėjui gi gimė Natanas, o Natanui gimė Zabadas. ³⁷ Zabadui gimė Ophlalis, Ophlaliui gimė Obedas, ³⁸ Obedui gimė Jehus, Jehui gimė Azarijas, ³⁹ Azarijui gimė Helas, Helui gimė Elasa,

⁴⁰ Elasai gimė Sisamojis, Sisamojui gimė Selumas, ⁴¹ Selumui gimė Ikamija, Ikamijai gimė Elisama.

⁴² Jerameėlio brolio Kalebo sūnūs buvo: jo pirmgimis Mesa, kurs yra Zipho tėvas, ir Hebrono tėvo Maresos sūnūs. ⁴³ Toliau Hebrono sūnūs: Korė, Taphua, Rekemas ir Sama. ⁴⁴ Samai gi gimė Jerkaamo tėvas Rahamas, o Rekemui gimė Samajis. ⁴⁵ Samajo sūnus buvo Maonas, o Maonas buvo tėvas Betsuro.

⁴⁶ Kalebo gulovė Epha pagimdė Haraną, Mosą ir Gezezą. Toliau Haranui gimė Gezezas. ⁴⁷ Johadajo sūnūs buvo: Regomas, Joatanas, Gesanas, Phaletas, Epha ir Saaphas. ⁴⁸ Kalebo gulovė Maakha pagimdė Saberį ir Taraną. ⁴⁹ O Madmenos tėvui Saaphui gimė Makhbenos tėvas ir Gabaos tėvas Suė. Kalebo gi duktė buvo Akhsa.

⁵⁰ Šitie buvo Ephratos pirmgimio Huro sūnaus Kalebo sūnūs: Kariatjarimo tėvas Sobalis, ⁵¹ Betliejaus tėvas Salma, Betgaderio tėvas Hariphas. ⁵² O Kariatjarimo tėvas Sobalis turėjo sūnus: Haroę, Hazi-Menukhotą. ⁵³ Kariatjarimo giminės buvo Jetriečiai, Aphutiečiai, Sematiečiai ir Maseriečiai. Iš šitų kilo Sarajiečiai ir Estaoliečiai. ⁵⁴ Salmos sūnūs: Betliejus, Netophatiečiai, Joabo namų Vainikai ir Sarajo Poilsio pusė. ⁵⁵ Taipgi gyvenančių Jabėje raštininkų giminės, Giesmininkai, Žaidžiantys ir pasilieka padangtėse. Šitie yra Kiniečiai, kurie atėjo iš Rekhabo namų tėvo Kaloro.

3. ¹ Dovidas turėjo šituos sūnus, kurie jam gimė Hebrone: pirmgimį Amoną iš Jezrahelietės Akhinoamos, antrąjį Daniėlį iš Karmelietės Abigailės, ² trečiąjį Gesuro karaliaus Tolmajo dukters Maakhos sūnų Absalomą, ketvirtąjį Agitos sūnų Adoniją, ³ penktąjį Saphatiją iš Abitalės, šeštąjį Jetrahamą iš savo žmonos Eglės. ⁴ Taigi šeši jam gimė Hebrone, kur jis karaliavo septynerius metus ir šešis mėnesius, o tris dešimtis ir trejus metus jis karaliavo Jerusaleje. ⁵ Jerusaleje jam gimė keturi sūnūs: Simaa, Sobabas, Natanas ir Saliamonas iš Amiėlio dukters Betsabėjos, ⁶ taipgi Jebaaras, Elisama, ⁷ Eliphaletas, Nogė, Nephegas, Japhija, ⁸ Elisama, Eliada ir Elipheletas, devyni; ⁹ visi šitie buvo Dovid sūnūs, be gulovių sūnų; jie turėjo seserį Tamarą.

¹⁰ Saliamono sūnus buvo Roboamas; jo sūnui Abijui gimė Asa. Šitam gi gimė Jozapatas, ¹¹ Joramo tėvas; o Joramui gimė Okhozijas, iš kurio kilo Joasas. ¹² Jo sūnui Amasijui gimė Azarijas. Toliau Azarijo sūnui Joatamui ¹³ gimė Akhazas, tėvas Ezekijo, kuriam gimė Manasas. ¹⁴ Manasui gimė Jošijo tėvas Amonas. ¹⁵ Jošijo gi sūnūs buvo:

pirmgimis Johananas, antrasis Joakimas, trečiasis Sedekijas, ketvirtasis Selumas. ¹⁶ Iš Joakimo gimė Jekhonijas ir Sedekijas.

¹⁷ Jekhonijo sūnūs buvo: Asiras, Salatiėlis, ¹⁸ Melkhiramas, Phadaja, Seneseris, Jekemija, Sama ir Nadabija. ¹⁹ Iš Phadajos kilo Zorobabėlis ir Semėjis. Zorobabėliui gimė Mosolamas, Hananija, jų sesuo Salomita, ²⁰ taipgi dar penki: Hasaba, Oholis, Barakhijas, Hasadijas ir Josabhesedas. ²¹ Hananijos gi sūnus buvo Phaltijas, tėvas Jesėjo, kurio sūnus buvo Raphaja; šito sūnus buvo Arnanas, kuriam gimė Obdija, o to sūnus buvo Sekhenijas. ²² Sekhenijo sūnus buvo Semėja, o jo sūnūs: Hatus, Jėgaalis, Barija, Naarija ir Saphatas, iš viso šeši. ²³ Naarijo sūnų buvo trys: Elioenajis, Ezekijas ir Ezrikamas. ²⁴ Elioenajo sūnų septyni: Oduja, Eliasubas, Phelėja, Akubas, Johananas, Dalaja ir Ananis.

4. ¹ Judo sūnūs: Pharesas, Esronas, Kharmis, Huras ir Sobalis. ² Sobalio gi sūnui Rajai gimė Jahatas, iš kurio kilo Ahumajis ir Laadas; šitos yra Saratiečių giminės. ³ O šitie yra Etamo palikuonys: Jezrahėlis, Jesema ir Jadebas. Jų gi sesers vardas Asalepunė. ⁴ Phanuelis gi buvo Gedoro tėvas ir Ezeris Hosos tėvas: šitie yra sūnūs Huro, kurs buvo Betliejaus tėvo Ephratos pirmgimis.

⁵ Tekuos gi tėvas Asuras turėjo dvi moteri: Halaą ir Naarą. ⁶ Naara jam pagimdė Oozamą, Hepherį, Temanį ir Ahastarį; ⁷ šitie yra Halaos sūnūs: Seretas, Isaaras ir Etnanas.

⁸ Kosui gi gimė Anobas, Soboba ir Arumo sūnaus Aharehėlio šeima. ⁹ Jabas gi buvo žymesnis už savo brolius, ir jo motina praminė jį vardu Jabas sakydama: Aš pagimdžiau jį skausme. ¹⁰ Jabas gi šaukėsi į Israėlio Dievą ir tarė: Kadgi tu laiminte palaimintumei mane ir išplėstumei mano sienas, ir tavo ranka būtų su manim, ir padarytumei, kad nebūčiau pikto prislėgtas. Ir Dievas suteikė, ko anas maldavo.

¹¹ Suos gi broliui Kalebui gimė Mahiras, kurs buvo Estono tėvas. ¹² Estonui gimė Betrapha, Phesė ir Tehina, kurs buvo Naaso miesto tėvas; šitie yra Rekhobų vyrai.

¹³ Kenėzo gi sūnūs buvo Otoniėlis ir Saraja. Otoniėlio sūnūs Hatas ir Maonatis. ¹⁴ Maonačiui gimė Ophra, o Sarajui gimė Joabas, Menininkų slėnio tėvas, nes tenai buvo menininkų.

¹⁵ Jephonės gi sūnaus Kalebo sūnūs buvo: Hiras, Ela ir Nahamas. O Elos sūnus: Kenezas. ¹⁶ Jaleleėlio sūnūs: Ziphas, Zipha, Tirija ir Asraėlis. ¹⁷ Ezros sūnūs: Jeteris, Meredas, Epheris ir Jalonas; be to,

jam gimė Mariamas, Samajis ir Estamo tėvas Jesba. ¹⁸O jo žmona Judaja pagimdė Gedoro tėvą Jaredą, Sokho tėvą Heberį ir Zanoės tėvą Ikutiėlį. Šitie yra sūnūs Faraono dukters Betijos, kurią vedė Meredas. ¹⁹Keilos tėvo Nahamo sesers, o Odajos žmonos sūnūs buvo: Garimis ir Estamas iš Makhačio. ²⁰Simono sūnūs: Amnonas, Rinna, Hano sūnus ir Tilonas. O Jėsios sūnūs: Zohetas ir Benzohetas. ²¹Judo sūnaus Selos sūnūs: Lekhos tėvas Heras, Maresos tėvas Laada iš šeimynos namų, dirbančiųjų ploną drobę Priesaikos namuose. ²²Ir kurs sustabdė saulę, ir Melo vyrai, ir Bebaimis, ir Padegėjas, kurie buvo kunigaikščiai Moabe ir kurie sugrįžo į Lahemą; šitie gi žodžiai seni. ²³Šitie yra puodžiai, gyvenantieji sodybose ir tarp tvorų, pas karalių jo darbuose, ir jie pasiliko tenai.

²⁴Simeono sūnūs: Namuėlis, Jaminas, Jeribas, Zara, Saulius, ²⁵jo sūnus Selumas, jo sūnus Masma. ²⁶Masmos sūnūs: jo sūnus Hamuėlis, šito sūnus Zakhuras ir jo sūnus Semėjis. ²⁷Semėjo sūnų šešiolika ir dukterų šešios; jo gi broliai turėjo nedaug sūnų, ir visa giminė negalėjo susilyginti su Judo sūnų skaičiumi.

²⁸Jie gyveno Bersabėje, Moladoje, Hasarsuhale, ²⁹Baloje, Asome, Tolade, ³⁰Batuėlyje, Hormoje, Sikelege, ³¹Betmarkhabote, Hasarsusime, Betberejyje ir Saarme; šitie buvo jų miestai iki karaliui Dovidui. ³²Jiems priderėjo taipgi miesteliai: Etamas, Aenas, Remonas, Tokheanas ir Asanas, iš viso penki miestai ³³ir visi sodžiai aplink šituos miestus iki Baalui; šita yra jų gyvenamoji vieta ir buveinių padalinimas.

³⁴Toliau Mosobabas, Jamlekhas, Amasijo sūnus Josa, ³⁵Joėlis, Asiėlio sūnaus Sarajo Josabijo sūnus Jehus, ³⁶Elioenajis, Jakoba, Isuhaja, Asaja, Adiėlis, Ismiėlis, Banaja, ³⁷taipgi Samajos sūnaus Semrio sūnaus Idajos sūnaus Alonos sūnaus Sephėjos sūnus Ziza. ³⁸Šitie buvo žymūs kunigaikščiai savo šeimynose, ir jų genčių namai smarkiai padaugėjo. ³⁹Jie pasitraukė, kad eitų į Gadorą iki slėnio saulėtekiui ir ieškotų savo bandoms ganyklų. ⁴⁰Jie rado vešlių ir labai gerų ganyklų ir plačiausią ramią bei derlingą žemę, kurioje pirma yra gyvenę Khamiečių palikuonys. ⁴¹Taigi tie, kuriuos anksčiau paminėjome vardais, atėjo Judo karaliaus Ezekijo laiku, užpuolė anų padangtes ir atrastus tenai gyventojus ir sunaikino juos, ir iki šiai dienai gyveno jų vietoje, nes ten rado turtingų ganyklų. ⁴²Taipgi iš Simeono sūnų nuėjo į Seiro kalną penki šimtai vyrų, turėdami kunigaikščius, Jėsio sūnus Phaltiją, Naariją, Raphaiją ir Oziėlį, ⁴³sumušė liekanas Amalekiečių, kuriems seniau buvo pavykę ištrūkti, ir apsigyveno tenai jų vietoje iki šiai dienai.

5. ¹ Šitie buvo sūnūs Israėlio pirmgimio Rubeno (nes jis buvo jo pirmgimis, bet kadangi jis sutepė savo tėvo patalą, jo pirmgimystės teisės atiduota Israėlio sūnaus Juozapo sūnums, ir jis nebebuvo laikomas pirmgimiui; ² nes nors Judas buvo galingiausias tarp savo brolių ir iš jo giminės kilo kunigaikščiai, bet pirmgimystės teisės paskirta Juozapui). ³ Taigi Israėlio pirmgimio Rubeno sūnūs buvo Enokhas, Phalus, Esronas ir Kharmis. ⁴ Joelio sūnūs: jo sūnus Samija, šito sūnus Gogas, šito sūnus Semėjis, ⁵ šito sūnus Mikha, šito sūnus Rėja, šito sūnus Baalas, ⁶ šito sūnus Beera, kurį išvedė nelaisvėn Asiriečių karalius Teglatphalnasaras, ir jis buvo kunigaikštis Rubeno giminėje. ⁷ Jo gi broliai ir visa jo giminė, kaip buvo suskaitomi pagal savo šeimas, turėjo du kunigaikščius, Jėhiėlį ir Zakhariją. ⁸ Toliau Joelio sūnaus Samos sūnaus Azazo sūnus Bala gyveno Aroeryje iki Nebui ir Beelmeonui. ⁹ Taigi saulėtekių linkon jis gyvena iki įeinant į Tyrumą ir iki Euphrato upei. Nes jis turėjo didelį galvijų skaičių Galaado žemėje. ¹⁰ Sauliaus gi laikais jie kovojo prieš Agariečius, išmušė juos ir gyveno užuot jų jų padangtėse visame krašte, kurs yra į rytus nuo Galaado. ¹¹ Gado gi sūnūs gyveno ties jais Basano žemėje iki Selkai: ¹² Joėlis pirmasis, Saphanas antrasis, o Janajis ir Saphatas Basane. ¹³ Jų gi broliai pagal savo šeimų namus buvo septyni: Mikolas, Mosolamas, Sebė, Jorajis, Jakhanas, Zijė ir Eberas. ¹⁴ Šitie yra Buzo sūnaus Jeddo sūnaus Jesesio sūnaus Mikolo sūnaus Galaado sūnaus Joro sūnaus Hurio sūnaus Abigailio sūnūs. ¹⁵ Taipgi Gunio sūnaus Abdijėlio sūnus Akhis buvo jų šeimynų kunigaikštis. ¹⁶ Jie gyveno Galaade ir Basane, jų miesteliuose ir visuose Saronο priemiesčiuose iki sienų. ¹⁷ Visi šitie buvo suskaiityti Judo karaliaus Joatano laikais ir Israėlio karaliaus Jeroboamo laikais.

¹⁸ Rubeno, Gado ir pusės Manaso giminės sūnūs buvo vyrai kovotojai, nešiodavo skydus ir kalavijus, galėjo įtempti kilpinius ir buvo pratę kovoti, iš viso keturios dešimtys keturi tūkstančiai septyni šimtai šešios dešimtys einančių į kovą. ¹⁹ Jie kovojo prieš Agariečius, bet Ituriečiai, Naphis ir Nadabas ²⁰ tiems padėjo. Agariečiai buvo paduoti į jų rankas, taipgi visi su jais buvusieji, nes jie kovodami šaukėsi į Dievą, ir jis išklaušė juos, nes jie buvo jį įtikėję. ²¹ Jie ėmė visa, ką anie turėjo, penkias dešimtis tūkstančių kupranugarių, du šimtu penkias dešimtis tūkstančių avių, du tūkstančių asilų ir šimtą tūkstančių žmonių. ²² Daugelis gi krito sužeistų, nes tai buvo Viešpaties karas. Ir jie gyveno anų vietoje iki perkėlimui.

²³ Taipgi pusės Manaso giminės sūnūs paveldėjo žemę nuo Basano

sienų iki Baal-Hermonui, Sanirui ir Hermono kalnui, nes jų buvo be galo didelis skaičius. ²⁴ O šitie buvo namų kunigaikščiai jų šeimynose: Epherais, Jesis, Eliėlis, Ezriėlis, Jeremija, Odoja ir Jediėlis, drąsiausi ir galingi vyrai, ir žymūs vadai savo šeimose.

²⁵ Bet jie paliko savo tėvų Dievą ir paleistuvavo paskui dievus žemės tautų, kurias Dievas išnaikino iš po jų akių; ²⁶ Izraelio Dievas sužadino Asiriečių karaliaus Phulio dvasią ir Asuro karaliaus Teglatphalnasaro dvasią ir jis perkėlė Rubeną, Gadą ir pusę Manaso giminės, ir nuvedė juos į Lahelą, į Haborą, Arą ir prie Gozano upės, iki šiai dienai.

6. ¹ Levio sūnūs: Gersonas, Kaatas ir Meraris. ² Kaato sūnūs: Amramas, Isaaras, Ebronas ir Oziėlis. ³ Amramo sūnūs: Aaronas, Mošė ir Marija. Aarono sūnūs: Nadabas ir Abijus, Eleazaras ir Itamaras. ⁴ Eleazarui gimė Phinėjas, Phinėjui gimė Abisuė, ⁵ Abisuei gi gimė Bokis, o Bokiui gimė Ozis. ⁶ Oziui gimė Zarajas, Zarajui gimė Merajotas, ⁷ toliau Merajotui gimė Amarijas, o Amarijui gimė Akhitobas. ⁸ Akhitobui gimė Sadokas, Sadokui gimė Akhimaas, ⁹ Akhimaui gimė Azarijas; Azarijui gimė Johananas, ¹⁰ Johanalui gimė Azarijas; jis tai ėjo kunigystės pareigas namuose, kuriuos Saliamonas pastatė Jerusaleje. ¹¹ Azarijui gi gimė Amarijas, Amarijui gimė Akhitobas, ¹² Akhitobui gimė Sadokas, Sadokui gimė Selumas, ¹³ Selumui gimė Helkijas, Helkijui gimė Azarijas, ¹⁴ Azarijui gimė Sarajas, o Sarajui gimė Josedekas. ¹⁵ Josedekas gi išėjo, kuomet Viešpats perkėlė Judą ir Jerusale per Nabukodonosoro rankas.

¹⁶ Taigi Levio sūnūs: Gersonas, Kaatas ir Meraris. ¹⁷ O štai Gersono sūnų vardai: Lobnis ir Semėjis. ¹⁸ Kaato sūnūs: Amramas, Isaaras, Ebronas ir Oziėlis. ¹⁹ Merario sūnūs: Moholis ir Musis.

Šitie gi yra Levio palikuonys pagal jų šeimas: ²⁰ Gersonas, jo sūnus Lobnis, šito sūnus Jehatas, šito sūnus Zama, ²¹ šito sūnus Joahas, šito sūnus Addas, šito sūnus Zara, šito sūnus Jetrajis. ²² Kaato sūnūs: jo sūnus Aminadabas, šito sūnus Korė, šito sūnus Asiras, ²³ šito sūnus Elkana, šito sūnus Abiasaphas, šito sūnus Asiras, ²⁴ šito sūnus Tahatas, šito sūnus Uriėlis, šito sūnus Ozijas, šito sūnus Saulius. ²⁵ Elkanos sūnūs: Amasajis, Akhimotas ²⁶ ir Elkana. Elkanos sūnūs: jo sūnus Sophajis, šito sūnus Nahataš, ²⁷ šito sūnus Eliabas, šito sūnus Jerohamas, šito sūnus Elkana. ²⁸ Samuėlio sūnūs: pirmgimis Vasenis ir Abija. ²⁹ Merario gi sūnūs: Moholis, jo sūnus Lobnis, šito sūnus Semėjis, šito sūnus Oza, ³⁰ šito sūnus Samaa, šito sūnus Hagija, šito sūnus Asaja.

³¹ Juos tai pastatė Dovidas ant Viešpaties namų giesmininkų, po to kai buvo perkelta skrynia; ³² ir jie tarnavo ties liudijimo padangte giedodami, kolei Saliamonas nepastatė Viešpaties namų Jerusalyje; stovėdavo gi tarnyboje pagal savo eilę. ³³ Šitie gi yra, kurie tarnaudavo su savo sūnumis iš Kaato sūnų: giesmininkas Emanas, sūnus Joheho, kurs buvo Samuėlio sūnus, ³⁴ kurs buvo Elkano sūnus, kurs buvo Jerohamo sūnus, kurs buvo Eliėlio sūnus, kurs buvo Tohaus sūnus, ³⁵ kurs buvo Supho sūnus, kurs buvo Elkano sūnus, kurs buvo Mahato sūnus, kurs buvo Amasajo sūnus, ³⁶ kurs buvo Elkano sūnus, kurs buvo Johėlio sūnus, kurs buvo Azarijo sūnus, kurs buvo Sophonijo sūnus, ³⁷ kurs buvo Tahato sūnus, kurs buvo Korės sūnus, ³⁸ kurs buvo Isaaro sūnus, kurs buvo Kaato sūnus, kurs buvo Levio sūnus, kurs buvo Israėlio sūnus. ³⁹ Ir jo brolis Asaphas, kurs stovėjo jo dešinėje; Asaphas, sūnus Baradijo, kurs buvo Samaos sūnus, ⁴⁰ kurs buvo Basajo sūnus, kurs buvo Melkijo sūnus, ⁴¹ kurs buvo Atanajo sūnus, kurs buvo Zaros sūnus, kurs buvo Adajo sūnus, ⁴² kurs buvo Etano sūnus, kurs buvo Zamos sūnus, kurs buvo Semėjo sūnus, ⁴³ kurs buvo Jeto sūnus, kurs buvo Gersomo sūnus, kurs buvo Levio sūnus. ⁴⁴ O jų broliai, Merario sūnūs, kairėje: Etanas, sūnus Kusio, kurs buvo Abdio sūnus, kurs buvo Malokho sūnus, ⁴⁵ kurs buvo Hasabijo sūnus, kurs buvo Amasijo sūnus, kurs buvo Helkijo sūnus, ⁴⁶ kurs buvo Amasajo sūnus, kurs buvo Bonio sūnus, kurs buvo Somerio sūnus, ⁴⁷ kurs buvo Moholio sūnus, kurs buvo Merario sūnus, kurs buvo Levio sūnus.

⁴⁸ Taipgi jų broliai Levitai, kurie buvo paskirti visokiai Viešpaties namų padangtės tarnybai. ⁴⁹ Aaronas gi ir jo sūnūs atnašaudavo, kas buvo deginama ant deginamųjų aukų altoriaus ir ant smilkalų altoriaus, visokiai švenčiausios vietos tarnybai ir turėjo melstis už Israėlį visai taip, kaip yra įsakęs Dievo tarnas Mošė.

⁵⁰ Šitie gi yra Aarono sūnūs: jo sūnus Eleazaras, šito sūnus Phinėjas, šito sūnus Abisuė, ⁵¹ šito sūnus Bokis, šito sūnus Ozis, šito sūnus Zarahija, ⁵² šito sūnus Merajotas, šito sūnus Amarijas, šito sūnus Akhitobas, ⁵³ šito sūnus Sadokas, šito sūnus Akhimaas.

⁵⁴ O štai jų gyvenamosios vietos, miesteliai ir apylinkės, būtent Aarono sūnų pagal Kaatiečių šeimynas, nes tai jiems buvo tekę pagal burtą. ⁵⁵ Taigi jiems duota Judo žemėje Hebronas ir jo priemiesčiai aplinkui, ⁵⁶ miesto gi laukai ir sodžiai Jephonės sūnui Kalebui. ⁵⁷ Aaronas tat sūnums duota prieglaudos miestas Hebronas, Lobna ir jo priemiesčiai; ⁵⁸ taipgi Jeteris ir Estemas su jų priemiesčiais; be to, Helonas ir Dabiras su jų priemiesčiais; ⁵⁹ taipgi Asanas ir Betsemas su jų prie-

miesčiais; ⁶⁰ iš Benjamino gi giminės Gabeė ir jo priemiesčiai, Almatas ir jo priemiesčiai, taipgi Anatotas su jo priemiesčiais, iš viso trylika miestų pagal jų šeimynas.

⁶¹ Kitiems gi sūnums iš Kaato giminės duota paveldėti dešimtį miestų iš pusės Manaso giminės. ⁶² Toliau Gersomo sūnums pagal jų šeimynas trylika miestų ir iš Isakharo giminės, iš Asero giminės, iš Nephtalio giminės ir iš Manaso giminės Basane. ⁶³ Merario gi sūnums pagal jų šeimynas duota pagal burtą dvylika miestų iš Rubeno giminės, iš Gado giminės ir iš Zabulono giminės. ⁶⁴ Izraelio sūnūs davė Levitams taipgi miestus ir jų priemiesčius; ⁶⁵ davė gi tuos miestus pagal burtą iš Judo sūnų giminės, iš Simeono sūnų giminės ir iš Benjamino sūnų giminės, kuriuos jie praminė savais vardais; ⁶⁶ duota tiems, kurie buvo iš Kaato sūnų giminės; jų sienose buvo miestai iš Ephraimo giminės. ⁶⁷ Taigi jie davė jiems prieglaudos miestus, Sikemą su jo priemiesčiais Ephraimo kalnuose, Gazerį su jo priemiesčiais, ⁶⁸ taipgi Jekmaamą su jo priemiesčiais, taipgi Bethoroną, ⁶⁹ be to, Heloną su jo priemiesčiais ir tuo pačiu būdu Getremoną. ⁷⁰ Toliau iš Manaso giminės pusės Anerą ir jo priemiesčius, Balaamą ir jo priemiesčius; būtent tiems, kurie buvo likę iš Kaato sūnų giminės.

⁷¹ Gersomo gi giminės sūnums davė iš Manaso giminės pusės Gauloną Basane ir jo priemiesčius, ir Astarotą su jo priemiesčiais. ⁷² Iš Isakharo giminės Kedesą ir jo priemiesčius ir Daberetą su jo priemiesčiais. ⁷³ Taipgi Ramotą ir jo priemiesčius, ir Anemą su jo priemiesčiais. ⁷⁴ O iš Asero giminės Masalį su jo priemiesčiais ir taip pat Abdoną, ⁷⁵ taipgi Hukaką ir jo priemiesčius, ir Rohobą su jo priemiesčiais. ⁷⁶ Toliau iš Nephtalio giminės Kedesą Galiliejoje ir jo priemiesčius, Hamoną su jo priemiesčiais ir Karjataimą ir jo priemiesčius.

⁷⁷ Likusiems gi Merario sūnums: iš Zabulono giminės Remoną ir jo priemiesčius ir Taborą su jo priemiesčiais; ⁷⁸ taipgi anapus Jordano ties Jeriku, į rytus nuo Jordano, iš Rubeno giminės Bosorą tyrumoje su jo priemiesčiais ir Jasą su jo priemiesčiais, ⁷⁹ taipgi Kademotą ir jo priemiesčius, ir Mephaatą su jo priemiesčiais. ⁸⁰ Dargi ir iš Gado giminės Ramotą Galaade ir jo priemiesčius ir Manaimą su jo priemiesčiais, ⁸¹ lygiai ir Heseboną su jo priemiesčiais, ir Jezerį su jo priemiesčiais.

7.¹ Toliau Isakharo sūnų keturi: Tola, Phua, Jasubas ir Simeonas.

² Tolos sūnūs: Ozis, Raphaija, Jeriėlis, Jemajis, Jebsemas ir Samuėlis, kunigaikščiai savo šeimynų namuose. Iš Tolos palikuonių suskaityta

Dovido laikais drąsiausių vyrų dvidešimt du tūkstančiai šeši šimtai.

³ Ozio sūnūs: Israhija, iš kurio gimė Mikolas, Obadija, Joėlis ir Jesija, iš viso penki kunigaikščiai. ⁴ Su jais pagal jų šeimas ir gimines prisirengusių į kovą labai drąšių vyrų trys dešimtys šeši tūkstančiai, nes jie turėjo daug žmonių ir vaikų. ⁵ Taipgi jų brolių per visą Isakharo giminę stipriausių kovoti suskaityta aštuonios dešimtys septyni tūkstančiai.

⁶ Benjamino sūnų trys: Bela, Bekhoras ir Jadihėlis. ⁷ Belos sūnūs: Esbonas, Ozis, Oziėlis, Jerimotas ir Urajis, penki šeimynų kunigaikščiai ir stipriausi kovotojai; jų gi skaičius dvidešimt du tūkstančiai trys dešimtys keturi. ⁸ Toliau Bekhoro sūnūs: Zamira, Joasas, Eliėzeris, Elioenajis, Amris, Jerimotas, Abija, Anatotas ir Almatas; visi šitie Bekhoro sūnūs. ⁹ Suskaityta gi pagal jų gimines kaip jų šeimynų viršininkų, stipriausių kariauti, dvidešimt du tūkstančiai du šimtai.

¹⁰ Toliau Jadihėlio sūnus: Balanas; Balano gi sūnūs: Jehus, Benjamins, Aodas, Khanana, Zetanas, Tarsis ir Ahisaharas. ¹¹ Visų šitų Jadihėlio sūnų, savo giminių viršininkų, drąsiausių vyrų, einančių į kovą, septyniolika tūkstančių du šimtai. ¹² Taipgi Hiro sūnūs: Sephamas ir Haphamas, ir Aberio sūnus Hasimas.

¹³ Nephtalio gi sūnūs: Jasiėlis, Gunis, Jeseris ir Selumas, Balos sūnūs.

¹⁴ Manaso sūnus buvo Esriėlis; jo gi gulovė Sirietė pagimdė Galaado tėvą Makhirą. ¹⁵ Makhiras gi ėmė savo sūnams Haphimui ir Saphanui žmonas ir turėjo seserį, vardu Maakhą; antrasis jo sūnus buvo vardu Salphaadas, ir tam Salphaadui gimė dukterų. ¹⁶ Makhiro žmona Maakha pagimdė sūnų ir praminė jį vardu Pharesas; jo gi brolio vardas buvo Saresas, o jo sūnūs Ulamas ir Rekenas. ¹⁷ Ulamo sūnus buvo Badanas. Šitie yra Manaso sūnaus Makhiro sūnaus Galaado sūnūs. ¹⁸ Jo sesuo Regina pagimdė Dailų vyrą, Abiėzerį ir Moholą.

¹⁹ Semidos gi sūnūs buvo: Ahinas, Sekhemas, Lekis ir Aniamas.

²⁰ Ephraimo gi sūnūs buvo: Sutala, jo sūnus Baredas, šito sūnus Tahatas, šito sūnus Elada, šito sūnus Tahatas, šito sūnus Zabadas,

²¹ šito sūnus Sutala ir šito sūnus Ezeris bei Eladas. Bet vietiniai Geto vyrai užmušė juos, nes jie buvo nusileidę, kad užpultų anų nuosavybę.

²² Todėl jų tėvas Ephraimas liūdėjo per daugelį dienų, o jo broliai atėjo jo paguoti. ²³ Jis įėjo pas savo žmoną, kuri pradėjo ir pagimdė sūnų, ir praminė jį vardu Barija, nes buvo gimęs savo namų nelaimėje.

²⁴ Jo gi duktė buvo Sara, kuri pastatė Žemąjį ir Aukštąjį Bethoroną ir Ozensarą. ²⁵ Toliau jo sūnūs buvo Rapha, Resephas ir Talė, iš kurio

gimė Taanas; ²⁶ tam gimė Laadanas, o šito sūnus buvo Amiudas, kuriam gimė Elisama; ²⁷ iš to kilo Nunas, kurs turėjo sūnų Jošų. ²⁸ Jų gi nuosavybė ir gyvenamoji vieta buvo Betelis su jo dukterimis, į rytus Noranas, į vakarus Gazeris ir jo dukterys, taipgi Sikemas su jo dukterimis iki Azai su jos dukterimis. ²⁹ O šalia Manaso sūnų Betsanas ir jo dukterys, Tanakhas ir jo dukterys, Magedas ir jo dukterys, Doras ir jo dukterys; šitose gyveno Izraelio sūnaus Juozapo sūnūs.

³⁰ Asero sūnūs: Jemna, Jesua, Jesusis, Barija ir jų sesuo Sara. ³¹ Barijos gi sūnūs: Eberas ir Melkielis; jis yra Barsaito tėvas. ³² Eberui gi gimė Jephlatas, Someris, Hotamas ir jų sesuo Suaa. ³³ Jephlato sūnūs: Posekhas, Kamaalas ir Asotas; šitie Jephlato sūnūs. ³⁴ Toliau Somero sūnūs: Ahis, Roaga, Haba ir Aramas. ³⁵ Jo gi brolio Helemo sūnūs: Supha, Jemna, Selesas ir Amalis. ³⁶ Suphos sūnūs: Suė, Harnapheris, Sualis, Beris, Jamra, ³⁷ Bosoras, Hodas, Sama, Salusa, Jetranas ir Bera. ³⁸ Jeterio sūnūs: Jephonė, Phaspha ir Ara. ³⁹ Ollos gi sūnūs: Areė, Hanielis ir Resija. ⁴⁰ Visi šitie Asero sūnūs, giminių kunigaikščiai, rinktiniai ir drąsiausi vadų vadai; skaičius gi tų, kurie savo amžiumi tiko karui, dvidešimt šeši tūkstančiai.

8. ¹ Benjaminui gi gimė jo pirmgimis Balė, antrasis Asbelis, trečiasis Ahara, ² ketvirtasis Nohaa ir penktasis Rapha. ³ Balės sūnūs buvo: Adaras, Gėra, Abiudas, ⁴ taipgi Abisuė, Naamanas, Ahoė, ⁵ toliau Gėra, Sephuphanas ir Huramas.

⁶ Šitie yra Ahodo sūnūs, kunigaikščiai giminių, gyvenusių Gabaoje, kurie buvo perkelti į Manahatą: ⁷ Naamanas, Akhija ir Gėra; jis tai perkėlė juos, o jam gimė Oza ir Ahiudas.

⁸ Toliau Saharaimas turėjo vaikų Moabo krašte, po to kai jis atleido dvi savo moteri, Husimę ir Barą. ⁹ Gimė gi jam iš jo žmonos Hodės Jobabas, Sebija, Mosa, Molkomas, ¹⁰ Jehus, Sekhija ir Marma; šitie yra jo sūnūs, kunigaikščiai savo šeimynose. ¹¹ Mehusimui gi gimė Abitobas ir Elphaalis. ¹² Elphaalio sūnūs buvo: Eberas, Misaamas ir Samadas; šitas pastatė Oną ir Lodą, ir jo dukteris.

¹³ Barija gi ir Sama buvo kunigaikščiai šeimynų, gyvenusių Aja-lone; šitie išvarė Geto gyventojus. ¹⁴ Ahijas, Sesakas, Jerimotas, ¹⁵ Zabadija, Arodas, Hederas, ¹⁶ taipgi Mikolas, Jespha ir Joha buvo Barijos sūnūs. ¹⁷ Zabadija, Mosolamas, Hezekis, Eberas, ¹⁸ Jesamaris, Jezlija ir Jobabas buvo Elphaalio sūnūs; ¹⁹ Jakimas, Zekhris, Zabdis, ²⁰ Elioenajis, Seletajis, Elielis, ²¹ Adaja, Baraja ir Samaratas buvo Semėjo sūnūs. ²² Jesphamas, Eberas, Elielis, ²³ Abdonas, Zekhris, Ha-

nanas, ²⁴ Hananija, Elamas, Anatotija, ²⁵ Jephdaja ir Phanuélis buvo Sesako sūnūs. ²⁶ Samsaris, Sohorija, Otolija, ²⁷ Jersija, Elija ir Zekhris buvo Jerohamo sūnūs. ²⁸ Šitie buvo patriarchai ir giminių kunigaikščiai, kurie gyveno Jerusaleje.

²⁹ Gabaone gi gyveno Abigabaonas, kurio žmona buvo vardu Maakha; ³⁰ jo pirmgimis sūnus Abdonas. Toliau Suras, Kisas, Baalas, Nadabas, ³¹ taipgi Gedoras, Ahijas, Zakheris ir Makelotas; ³² o Makelotui gimė Samaa; jie gyveno su savo broliais Jerusaleje ties savo broliais. ³³ Nėrui gi gimė Kisas, o Kisui gimė Saulius. Toliau Sauliui gimė Jonatanas, Melkisua, Abinadabas ir Esbaalis. ³⁴ O Jonatano sūnus buvo Meribaalis, Meribaaliui gi gimė Mikha. ³⁵ Mikhos sūnūs: Pitonas, Melekhas, Taraa ir Ahazas. ³⁶ Ahazui gimė Joadas, Joadai gimė Alamatas, Azmotas ir Zamris; Zamriui gimė Mosa, ³⁷ Mosai gimė Banaa, kurio sūnus buvo Rapha; iš to kilo Elasa, kuriam gimė Aselis; ³⁸ toliau Aselis turėjo šešis sūnus šiais vardais: Ezrikamą, Bokrų, Ismahelį, Sariją, Obdiją ir Hananą; visi šitie buvo Aselio sūnūs. ³⁹ Jo gi brolio Eseko sūnūs buvo: pirmgimis Ulamas, antrasis Jehus ir trečiasis Eliphaletas. ⁴⁰ Ulamo sūnūs buvo stipriausi vyrai ir su didele stiprybe įtempdavo kilpinį; jie turėjo daug sūnų ir vaikaičių, iki šimto penkių dešimtų. Visi šitie Benjamino sūnūs.

9. ¹ Taigi visas Izraelis buvo suskaitytas, ir jų skaičius parašytas Izraelio ir Judo karalių knygoje; jie buvo perkelti Babilonan dėl savo nusikaltimų. ² Pirmieji apsigyvenusieji savo paveldėtose vietose ir miestuose buvo Izraeličiai, kunigai, Levitai ir Natiniečiai. ³ Gyveno Jerusaleje iš Judo sūnų, iš Benjamino sūnų, o taipgi iš Ephraimo ir Manaso sūnų. ⁴ Otėjis, sūnus Amiudo, kurs buvo Amrio sūnus, kurs buvo Ormajo sūnus, kurs buvo Bonio sūnus iš Judo sūnaus Phareso sūnų. ⁵ Iš Siloniečių jo pirmgimis Asaja ir jojo sūnūs. ⁶ Iš Zaros gi sūnų: Jehuélis ir jų broliai, šeši šimtai devynios dešimtys.

⁷ Toliau iš Benjamino sūnų: Salas, Asano sūnaus Odujo sūnaus Mosolamo sūnus, ⁸ ir Jerohamo sūnus Jobanija, ir Mokhorio sūnaus Ozio sūnus Ela, ir Jebanijo sūnaus Rahuelio sūnaus Saphatijo sūnus Mosolamas; ⁹ ir jų broliai pagal savo šeimas, devyni šimtai penkios dešimtys šeši, visi šitie šeimynų kunigaikščiai savo tėvų namuose.

¹⁰ Iš kunigų: Jedaja, Jojaribas ir Jakhinas, ¹¹ taipgi Azarijas, sūnus Helkijo, kurs buvo sūnus Mosolamo, kurs buvo sūnus Sadoko, kurs buvo sūnus Marajoto, kurs buvo sūnus Akhitobo, vyriausias Dievo namų kunigas. ¹² Toliau Melkhijo sūnaus Phasuro sūnaus Jerohamo

sūnus Adajas ir Emerio sūnaus Mosolamito sūnaus Mosolamo sūnaus Jezros sūnaus Adiėlio sūnus Maasajis, ¹³ taipgi jo brolių kunigaikščiai savo šeimynose, tūkstantis septyni šimtai šešios dešimtys, labai stiprūs ir tvirti atlikti tarnybos darbams Dievo namuose.

¹⁴ Iš Levitų gi: Semėja, Hasebijos sūnaus Ezrikamo sūnaus Hasubo sūnus iš Merario sūnų. ¹⁵ Taipgi Bakbakaras, Rentėjas, Galalas ir Asapho sūnaus Zekhrio sūnaus Mikhos sūnus Matanija. ¹⁶ Idutuno sūnaus Galalo sūnaus Semėjo sūnus Obdija ir Barakijas, sūnus Asos sūnaus Elkano, kurs gyveno Netophačio kiemuose.

¹⁷ Durininkai gi: Selumas, Akubas, Telmonas ir Ahimamas, o jų brolis Selumas buvo viršininkas; ¹⁸ iki tam laikui karaliaus vartuose į rytus iš Levio sūnų ėjo sargybą pagal savo eilę. ¹⁹ Korės gi sūnaus Abiasapho sūnaus Korės sūnus Selumas draug su savo broliais ir su savo tėvo namais, šitie Koriečiai buvo pastatyti tarnybos darbams padangtės prieangių sargais, o jų šeimynos sergėjo iš eilės įėjimą į Viešpaties stovyklą. ²⁰ Eleazaro gi sūnus Phinėjas buvo jų kunigaikštis Viešpaties akivaizdoje. ²¹ Toliau Mosolamijos sūnus Zakharijas buvo liudijimo padangtės angos durininkas. ²² Visų šitų išrinktų durininkais prie vartų buvo du šimtu dvylika; jie buvo įrašyti pagal savo sodžius; juos įstatė Dovidas ir Regintysis Samuėlis dėlei jų ištikimybės, ²³ kaip juos, taip ir jų sūnus, Viešpaties namų angose ir padangtėse pagal jų eiles. ²⁴ Durininkai buvo į keturis vėjus, tai yra į rytus, į vakarus, į šiaurę ir į pietus. ²⁵ Jų gi broliai pasilikdavo sodžiuose ir metas nuo meto ateidavo savo šabatais. ²⁶ Šitiems keturiems Levitams buvo pavestas visas durininkų skaičius, ir jiems buvo pavesta Viešpaties namų butai ir turtai. ²⁷ Jie pasilikdavo taipgi savo sargybose aplink Viešpaties šventyklą, idant, atėjus metui, rytą atidarytų vartus. ²⁸ Iš jų giminės buvo pastatyta ir indų tarnybai, nes indai buvo įnešami ir išnešami pagal skaičių. ²⁹ Iš jų ir iš tų, kurie turėjo sau pavestus šventyklos rakandus, buvo užvaizdai smulkių miltų, vyno, aliejaus, smilkalų ir kvepalų. ³⁰ Kunigų gi sūnūs darydavo iš kvepalų tepalus. ³¹ O Korietis, Selumo pirmgimis Levitas Matatijas, buvo viršininkas tų dalykų, kas buvo kepama skardoje. ³² Toliau iš jų brolių, Kaato sūnų, buvo užvaizdai padėtinių duonų, kad visuomet kas šabatas prirengtų naujų. ³³ Šitie yra giesmininkų viršininkai Levitų šeimynose, kurie pasilikdavo butuose, kad nuolat dieną ir naktį eitų savo tarnybos prievoles. ³⁴ Levitų viršininkai, kunigaikščiai savo šeimynose, pasilikdavo Jerusaleje.

³⁵ Gabaone gi gyveno Gabaono tėvas Jėhiėlis, o jo žmona buvo vardu Maakha. ³⁶ Jo pirmgimis buvo Abdonas, toliau Suras, Kisas,

Baalas, Nėras, Nadabas,³⁷ taipgi Gedoras, Ahijas, Zakharijas ir Make-lotas.³⁸ Makelotui gimė Samaanas; šitie gyveno šalia savo brolių Jeru-salėje kartu su savo broliais.³⁹ Nėrui gi gimė Kisas, Kisui gimė Saulius, o Sauliui gimė Jonatanas, Melkhisua, Abinadabas ir Esbaalis.⁴⁰ Jonatano sūnus buvo Meribaalis, o Meribaaliui gimė Mikha.⁴¹ Mik-hos sūnūs buvo Phitonas, Melekhas, Taraa ir Ahazas.⁴² Ahazui gi gimė Jara, Jarai gimė Alamatas, Azmotas ir Zamris. Zamriui gi gimė Mosa.⁴³ Mosai gi gimė Banaa, kurio sūnui Raphajui gimė Elasa, iš kurio kilo Aselis.⁴⁴ Aselis gi turėjo šešis sūnus šiais vardais: Ezrikamą, Bokrų, Ismahėlį, Sariją, Obdiją, Hananą; šitie yra Aselio sūnūs.

10. ¹ Pilistimai kovojo prieš Izraelį, ir Izraeličiai bėgo nuo Pilis-timų, ir krito sužeisti Gelboės kalne. ² Kai Pilistimai, besivydami Sau-lių ir jo sūnus, prisiartino, jie užmušė Sauliaus sūnus Jonataną, Abina-dabą ir Melkisuą. ³ Kova prieš Saulių pasidarė smarkesnė, pasivijo jį šauliai su kilpiniais ir sužeidė vilyčiomis. ⁴ Tuomet Saulius tarė savo ginklanešiui: Išsitrauk iš makščių savo kalaviją ir užmušk mane, kad kartais šitie neapipjaustytieji atėję nesityčiotų iš manęs. Bet jo ginkla-nešys baimės apimtas nenorėjo to daryti; todėl Saulius nutvėrė kalavi-ją ir pats ant jo puolė. ⁵ Tai pamatęs jo ginklanešys, būtent kad Sau-lius miręs, taipgi ir jis puolė ant savo kalavijo ir mirė. ⁶ Taip tat žuvo Saulius ir trys jo sūnūs, o visi jo namai žlugo draug. ⁷ Tai pamatę visi Izraelio vyrai, gyvenusieji lygumose, pabėgo ir, mirus Sauliui bei jo sūnums, paliko savo miestus ir išsisklaistė į visas puses, o Pilistimai atėjo ir gyveno juose. ⁸ Kitą gi dieną Pilistimai, plėšdami užmuštųjų grobį, rado Saulių ir jo sūnus, gulinčius Gelboės kalne; ⁹ apiplėšę jį, nukirtę galvą ir paėmę ginklus, nusiuntė į savo šalį, kad būtų nešiojama aplinkui ir rodoma stabų šventyklose ir tautoms. ¹⁰ Jo gi ginklus pa-šventė savo šventykloje, o galvą pakabino Dagono šventykloje. ¹¹ Tai išgirdę Galaado Jabės vyrai, būtent visa, ką Pilistimai buvo padarę su Sauliumi, ¹² pakilo visi drąsūs vyrai, ėmė Sauliaus ir jo sūnų lavonus, atgabeno juos į Jabę ir palaidojo po ąžuolu, buvusiu Jabėje, ir alkino save septynias dienas.

¹³ Taigi Saulius mirė dėl savo neteisybių, nes peržengė Viešpaties paliepimą, kurį jis buvo jam davęs, ir nesergėjo jo; be to, jis dar teiravo burtininkės ¹⁴ ir nepasitikėjo Viešpačiu; todėl jis leido užmušti jį ir perkėlė jo karalystę ant Isajo sūnaus Dovidą.

11. ¹ Taigi visas Izraelis susirinko prie Dovidą Hebrone ir tarė:

Esame tavo kaulas ir tavo kūnas.² Taipgi vakar ir užvakar, dar tebe-karaliaujant Sauliui, tu išvesdavai ir įvesdavai Israėlį; nes tau Vieš-pats, tavo Dievas, tarė: Tu ganysi mano tautą Israėlį ir tu būsi jos kuni-gaikštis.³ Tuomet atėjo visi vyresnieji prie karaliaus Hebronan, ir Dovidas padarė su jais sandorą Viešpaties akivaizdoje, ir jie patepė jį Israėlio karaliumi pagal Viešpaties žodžius, kuriuos jis yra kalbėjęs per Samuėlį.

⁴ Po to Dovidas ir visas Israėlis nuėjo į Jerusale, tai yra į Jebusą, kur žemės gyventojai buvo Jebusiečiai.⁵ Jebuso gyventojai tarė Dovi-dui: Neįeisi čia. Bet Dovidas paėmė Siono pilį; tai yra Dovidio miestas,⁶ ir jis tarė: Kiekvienas, kurs pirmas sumuš Jebusiečius, bus kunigaikš-tis ir vadas. Taigi pirmas pakilo Sarvijos sūnus Joabas ir buvo padary-tas kunigaikščiu.⁷ Dovidas gi gyveno pilyje, ir todėl ji buvo praminta Dovidio miestu.⁸ Jis pastatė miestą aplinkui, pradedant nuo Mėlo iki apskritimui, Joabas gi pastatė likusį miestą.⁹ Ir Dovidas darėsi galin-gesnis, ir ėjo didyn, ir kareivijų Viešpats buvo su juo.

¹⁰ Šitie buvo drąsiųjų Dovidio vyrų viršininkai, kurie jam padėjo tapti viso Israėlio karaliumi pagal Viešpaties žodį, kurį jis yra kalbė-jęs Israėliui.¹¹ Ir šitas buvo Dovidio karžygių skaičius: Hakhamonio sūnus Jesbaamas, viršininkas tarp trijų dešimtų; jis pakėlė savo ietį prieš tris šimtus sužeistų vienu kartu.¹² Po jo Ahohietis, jo dėdės sūnus Eleazaras, kurs buvo tarp trijų galingųjų.¹³ Jis buvo su Dovidu Phes-domime, kai Pilistimai susirinko į tą vietą kovoti; buvo gi toje vietoje dirva pilna miežių, o tauta buvo pabėgusi iš po Pilistimų akių.¹⁴ Šitie sustojo viduryje lauko ir apgynė jį; o jiems sumušus Pilistimus, Viešpats davė didelį išgelbėjimą savo tautai.¹⁵ Trys gi iš trijų dešimtų kunigaikš-čių nusileido prie uolos, kur buvo Dovidas, į Odolamo olą, kai Pilisti-mai buvo sustatę stovyklas Raphaimo slėnyje.¹⁶ Taigi Dovidas buvo stiprovėje, o Pilistimų stotis Betliejuje.¹⁷ Tuomet Dovidas užsigeidė ir tarė: O, kad kas man duotų vandens iš Betliejaus šulinio, kurs yra vartuose.¹⁸ Taigi šitie trys perėjo per Pilistimų stovyklos vidurį, pasi-sėmė vandens iš Betliejaus šulinio, buvusio vartuose, ir atnešė Dovidui, kad gertų; o jis nenorėjo, bet verčiau išliejo jį Viešpačiui,¹⁹ saky-damas: Anaip tol to nedarysiu mano Dievo akivaizdoje ir negersiu ši-tų vyrų kraujo, nes su savo gyvybės pavojumi jie man atnešė vandens. Ir todėllei jis nenorėjo gerti. Tai padarė trys stipriausieji.

²⁰ Taipgi Joabo brolis Abisajis buvo pirmasis tarp trijų; ir jis pakėlė savo ietį prieš tris šimtus, kuriuos sužeidė, ir jis buvo garsiau-sias tarp trijų,²¹ ir žymiausias tarp trijų antrųjų, ir jų vadas, tačiau

trims pirmiesiems nebuvo prilygęs.²² Taipgi karžygio Jojados sūnus Banajas iš Kabseėlio, kurs daug dalykų padarė; jis užmušė du Ariėliu iš Moabo ir jis nusileido, ir užmušė liūtą daubos viduryje sniego metu.²³ Jis taipgi užmušė egiptietį vyrą, kurio ūgis buvo penkių mastų ir kurs turėjo ietį kaip audėjų riestuvą; taigi jis nusileido prie jo su lazda, nutvėrė ietį, kurią anas turėjo rankoje, ir užmušė jį jo ietimi.²⁴ Tai padarė Jojados sūnus Banajas, kurs buvo tarp trijų karžygių garsiausias,²⁵ pirmasis tarp trijų dešimtų; tačiau trims jis neprilygo; o Dovidas padarė jį savo slaptu patarėju.

²⁶ Toliau drąsiausieji vyrai kariuomenėje buvo Joabo brolis Asaėlis, jo dėdės sūnus Elkananas iš Betliejaus,²⁷ Arorietis Samotas, Phalonietis, Helesas,²⁸ Tekujietis Akkės sūnus Ira, Anatotietis Abiezeris,²⁹ Husatietis Sobokhajus, Ahohietis Ilajis,³⁰ Netophatietis Maharajis, Netophatietis Baanos sūnus Heledas,³¹ Ribajo sūnus Etajis iš Benjamino sūnų Gabaato, Pharatonietis Banaja,³² Hurajis iš Gaaso slėnio, Arbatietis Abiėlis, Bauramietis Azmotas, Salabonietis Eliaba,³³ Gezoniečio Asemo sūnus, Sagės sūnus Jonatanas Arietis,³⁴ Sakharo sūnus Ahiamas Ararietis,³⁵ Uro sūnus Eliphalis,³⁶ Mekheratietis Hephheris, Phelonietis Ahija,³⁷ Karmelietis Hesras, Asbajo sūnus Nararajis,³⁸ Natano brolis Joėlis, Agarajo sūnus Mibaharas,³⁹ Amonietis Selekas, Sarvijos sūnaus Joabo ginklanešys Berotietis Naarajis,⁴⁰ Jetrietis Ira, Jetrietis Garebas,⁴¹ Hetietis Urijas, Oholio sūnus Zabadas.⁴² Sizos sūnus Adina Rubenietis, Rubeniečių kunigaikštis, ir draug su juo trys dešimtys;⁴³ Maakhos sūnus Hananas ir Matanietis Jozaphatas,⁴⁴ Astarotietis Ozija, Jotano sūnūs Sama ir Jehiėlis, Arorietis,⁴⁵ Samrio sūnus Jėdihėlis ir jo brolis Joha Tosajietis,⁴⁶ Mahumietis Eliėlis, Elnaemo sūnūs Jeribajis ir Josaja, Moabietis Jetma, Eliėlis, Obedas ir Jasiėlis iš Masobijos.

12. ¹ Taipgi šitie atėjo pas Dovidą Sikelegan, kai jis turėjo dar bėgti nuo Kiso sūnaus Sauliaus, drąsiausi ir geriausi kovotojai,² kurie šaudydavo iš kilpinio, abiem rankom mėtydavo akmenis iš vilpstynių ir šaudydavo vilyčiomis. Buvo tai iš Sauliaus brolių, iš Benjamino:³ Samaos sūnudu, vadas Ahiėzeris ir Joas iš Gabaato; Azmato sūnudu Jeziėlis ir Phaletas, Barakha ir Anatotietis Jehus.⁴ Taipgi Gabaonietis Samajas, drąsiausias tarp trijų dešimtų ir trijų dešimtų viršininkas; Jeremijas, Jeheziėlis, Johananas ir Gaderotietis Jezabadas,⁵ Eluzajis, Jerimutas, Baalija, Samarija ir Haruphietis Saphatija;

⁶ Elkana, Jesija, Azareėlis, Joėzeris ir Jesbaamas iš Karehimo; ⁷ taipgi Jėrohamo sūnu du, Joela ir Zabadija iš Gedoro.

⁸ Taipgi iš Gadiečių atbėgo prie Dovid, besislapstančio tyrumoje, stipriausi vyrai ir geriausi kovotojai, nešiojusieji skydą ir ietį, kurių veidas buvo kaip liūto, ir greiti kaip ožkos kalnuose. ⁹ Ezeris buvo vyriausias, Obdias antras, Eliabas trečias, ¹⁰ Masmana ketvirtas, Jeremijas penktas, ¹¹ Etis šeštas, Eliėlis septintas, ¹² Johananas aštuntas, Elzebadas devintas, ¹³ Jeremijas dešimtas, Makhbanajis vienuoliktas. ¹⁴ Šitie iš Gado sūnų buvo kariuomenės vadai; mažiausias buvo šimto kareivių viršininkas, o vyriausias tūkstančio. ¹⁵ Tai šitie persigavo per Jordaną pirmame mėnesyje, kuomet jis paprastai išsilieja iš savo krantų, ir jie privertė bėgti visus gyvenusius slėniuose į rytus ir į vakarus. ¹⁶ Taipgi iš Benjamino ir iš Judo atėjo į tvirtovę, kur pasiliko Dovid. ¹⁷ O Dovidas išėjo jų pasitikti ir tarė: Jei jūs ateinate pas mane taikiai, kad man padėtumėte, mano širdis tebūna su jumis iš vieno; o jei tykojate manęs, tarnaudami mano priešams, nors nėra mano rankose neteisybės, tegul tai mato mūsų tėvų Dievas ir tegul teisia. ¹⁸ Bet Dvasia apsiautė Amasajį, viršininką trijų dešimtų, ir jis tarė: Mes esame tavo, o Dovide, ir su tavimi, Isajo sūnau; ramybė tebūna tau ir ramybė tavo padėjėjams, nes tavo Dievas tau padeda. Taigi Dovidas priėmė juos ir paskyrė būrių viršininkais.

¹⁹ Taipgi iš Manaso atbėgo prie Dovid, kai jis kartu su Pilistimais ėjo kovoti prieš Saulių; tačiau jis nekovojo draug su jais; nes Pilistimų kunigaikščiai, pasitarę tarp savęs, siuntė jį atgal, sakydami: Su pavojumi mūsų galvoms jis sugrįš prie savo valdovo Sauliaus.

²⁰ Taigi kai jis sugrįžo į Sikelegą, atbėgo prie jo iš Manaso Ednas, Jozabadas, Jėdihėlis, Mikolas, Ednas, Jozabadas, Elijus ir Salatīs, turėjusieji po savim tūkstančius iš Manaso. ²¹ Šitie padėjo Dovidui prieš plėšikus, nes visi buvo drąsiausi vyrai, ir jie tapo vadais kariuomenėje. ²² Bet ir kasdien ateidavo prie Dovid jam padėti, iki pasidarė didelis skaičius lyg kad Dievo kariuomenė.

²³ O štai skaičius kariuomenės viršininkų, kurie atėjo pas Dovidą į Hebroną, kad atiduotų jam Sauliaus karalystę pagal Viešpaties žodį. ²⁴ Judo sūnų, nešiojusių skydą ir ietį, šeši tūkstančiai aštuoni šimtai prisirengusiųjų į kovą; ²⁵ iš Simeono sūnų, vyrų drąsiausių kovoti, septyni tūkstančiai šimtas; ²⁶ iš Levio sūnų keturi tūkstančiai šeši šimtai; ²⁷ taipgi kunigaikštis Jojada iš Aarono palikuonių, o su juo trys tūkstančiai septyni šimtai, ²⁸ toliau geriausių savybių jaunikaitis Šadokas ir jo tėvo namai, dvidešimt du kunigaikščiai; ²⁹ iš Benjamino

gi sūnų, Sauliaus brolių, trys tūkstančiai, nes didelė jų dalis dar tebesilaikė Sauliaus namų; ³⁰ toliau iš Ephraimo sūnų dvidešimt tūkstančių aštuoni šimtai labai stiprių vyrų, garsių savo šeimynose; ³¹ iš Manaso giminės pusės aštuoniolika tūkstančių, visi pažymėti savo vardais, atėjo pastatyti Dovidą karaliumi; ³² taipgi iš Isakharo sūnų, išmintingų vyrų, žinojusių kiekvieną metų, kad įsakytų, kas Israėliui reikia daryti, du šimtu kunigaikščių, visa gi likusi tauta sekė jų patarimu; ³³ iš Zabulono, kurie išeidavo kovon ir stovėdavo eilėje apsišarvavę kariškais ginklais, atėjo padėti penkios dešimtys tūkstančių nedvejojančia širdimi; ³⁴ ir iš Nephtalio tūkstantis kunigaikščių, o su jais apsiginklavusių skydu ir ietimi trys dešimtys septyni tūkstančiai; ³⁵ taipgi iš Dano, prisirengusių į kovą, dvidešimt aštuoni tūkstančiai šeši šimtai; ³⁶ iš Asero, einančių kovon ir kariškoje eilėje pasiryžusių pulti, keturios dešimtys tūkstančių. ³⁷ Anapus gi Jordano iš Rubeno, Gado ir Manaso giminės pusės sūnų, apsišarvavusių kariškais ginklais, šimtas dvidešimt tūkstančių.

³⁸ Visi šitie vyrai kovotojai, pasiryžę kovoti, atėjo tobula širdimi į Hebroną, kad pastatytų Dovidą karaliumi visam Israėliui, bet ir visi likusieji iš Israėlio buvo vienos širdies, kad Dovidas taptų karaliumi. ³⁹ Jie buvo tenai pas Dovidą tris dienas valgydami ir gerdami, nes jų broliai buvo jiems prirengę maisto. ⁴⁰ Be to, šalia jų gyvenusieji iki Isakharui, Zabulonui ir Nephtaliui gabeno maistą ant asilų, kupranugarių, asilėnų ir jaučių: miltų, čiułpsnių, džiovintų vynuogių, vyno, aliejaus, jaučių, avių didelėje apstybėje; nes tai buvo džiaugsmas Israėlyje.

13. ¹ O Dovidas pasitarė su tūkstantininkais, šimtininkais ir visais kunigaikščiais ² ir tarė visam Israėlio susirinkimui: Jei jums patinka ir jei žodžiai, kuriuos aš kalbu, eina iš Viešpaties, mūsų Dievo, siųskime pas likusius mūsų brolius į visas Israėlio šalis, pas kunigus ir pas Levitus, gyvenančius miestų priemiesčiuose, kad jie susirinktų prie mūsų, ³ sugrąžinkime pas save mūsų Dievo skrynią, nes Sauliaus dienose mes nesirūpinome jąja. ⁴ O visa daugybė atsakė, kad taip turi būti; nes tie žodžiai buvo patikę visai tautai. ⁵ Taigi Dovidas surinko visą Israėlį nuo Egipto Sihoro iki įeinant į Ematą, idant atgabentų Dievo skrynią iš Kariathjarimo. ⁶ Dovidas ir visi Israėlio vyrai pakilo prie Kariathjarimo kauburio, kurs yra Jude, kad parneštų iš ten Viešpaties Dievo, sėdinčiojo ant cherubinų, skrynią, kur šaukiamasi į jo vardą. ⁷ Jie padėjo skrynią iš Abinadabo namų į naujas vežėčias,

Oza gi ir jo brolis vedė vežėčias.⁸ O Dovidas ir visas Israėlis žaidė Dievo akivaizdoje visomis jėgomis su giesmėmis, kanklėmis, arfomis, bubinėliais, cimbolais ir trimitais.⁹ Jiems atvykus prie Khidono klojimo, Oza ištiesė savo ranką, kad palaikytų skrynią, nes jautis spardydamos truputį palenkė ją.¹⁰ Tuomet Viešpats susirūstino prieš Ozą ir ištiko jį, nes jis buvo prisilietęs skrynios, ir jis mirė tenai Viešpaties akivaizdoje.

¹¹ Dovidas nuliūdo, nes Viešpats buvo padalinęs Ozą, ir praminė tą vietą: Ozos padalinimas, iki šiai dienai.¹² Jis tuomet ėmė bijoti Dievo ir tarė: Kaipgi galiu įvesti pas save Dievo skrynią? ¹³ Ir todėl jis neatvedė jos pas save, tai yra į Dovidą miestą, bet liepė nugabenti į Getiečio Obededomo namus.¹⁴ Taigi Dievo skrynia pasiliko Obededomo namuose tris mėnesius, o Viešpats palaimino jo namus ir visa, ką turėjo.

14. ¹ Tiro karalius Hirasas atsiuntė pasiuntinius pas Dovidą, o taip pat kedro medžių, mūrinių ir rentėjų, kad pastatytų jam namus.² Ir Dovidas suprato, kad Viešpats patvirtino jį Israėlio karaliumi ir kad jo viešpatavimas jojo Israėlio tautai sustiprėjo.

³ Dovidas vedė Jerusalyje dar kitas žmonas, ir jam gimė sūnų ir dukterų.⁴ O štai vardai tų, kurie jam gimė Jerusalyje: Samua, Sobadas, Natanas, Saliamonas,⁵ Jebaharas, Elisua, Eliphaletas,⁶ taipgi Noga, Naphegas, Japhija,⁷ Elisama, Baaliada ir Eliphaletas.

⁸ Išgirdę Pilistimai, kad Dovidas buvo pateptas viso Israėlio karaliumi, visi pakilo jo ieškoti. Tai išgirdęs Dovidas išėjo jiems priešais.⁹ Atėję Pilistimai išsisklaistė Raphimų slėnyje.¹⁰ Tuomet Dovidas teiravosi Viešpaties ir tarė: Ar man eiti prieš Pilistimus ir ar paduosi juos į mano ranką? O Viešpats jam tarė: Eik, nes aš paduosiu juos į tavo ranką.¹¹ Ir kai jie pakilo į Baalpharasimą, Dovidas sumušė juos tenai ir tarė: Dievas perskyrė mano neprietelius mano ranka, kaip persiskiria vanduo, ir todėl ana vieta buvo praminta vardu Baalpharasimas.¹² Tenai jie paliko savo dievus, kuriuos Dovidas liepė sudeginti.

¹³ Pilistimai įpuolė taipgi kitą kartą ir išsisklaistė slėnyje.¹⁴ Dovidas vėl teiravosi Dievo, ir Dievas jam tarė: Neik paskui juos, pasitrauk nuo jų, o ateisi prieš juos iš kriausių pusės.¹⁵ Kai išgirsi šlamėjimą vaikščiojančio kriausių viršūnėmis, tuomet išėisi į kovą; nes Dievas išėjo pirm tavęs, kad sumuštų Pilistimų stovyklas.¹⁶ Taigi Dovidas padarė, kaip jam Dievas buvo įsakęs, ir sumušė Pilistimų

stovyklas nuo Gabaono iki Gazerai. ¹⁷ Ir Dovidas vardas pagarsėjo visose šalyse, o Viešpats siuntė baimę jojo į visas tautas.

15. ¹ Dovidas pasistatė taipgi sau namų Dovid mieste, prirengė Dievo skrynias į vietą ir ištiesė jai padangtę. ² Po to Dovidas tarė: Neleista Dievo skrynios nešti kam nors kitam kaip tik Levitams, kuriuos Viešpats išrinko jai nešti ir sau tarnauti per amžius. ³ Ir jis surinko visą Izraelį į Jerusale, kad Dievo skrynios būtų atnešta į savo vietą, kurią jis buvo jai prirengęs, ⁴ o taipgi Aarono sūnus ir Levitus. ⁵ Iš Kaato sūnų buvo jų viršininkas Urielis ir šimtas dvidešimt jo brolių. ⁶ Iš Merario sūnų viršininkas Asaja ir du šimtu dvidešimt jo brolių. ⁷ Iš Gersomo sūnų viršininkas Joelis ir šimtas trys dešimtys jo brolių. ⁸ Iš Elisaphano sūnų viršininkas Semėjas ir du šimtu jo brolių. ⁹ Iš Hebrono sūnų viršininkas Elielis ir aštuonios dešimtys jo brolių. ¹⁰ Iš Ozielio sūnų viršininkas Aminadabas ir šimtas dvylika jo brolių. ¹¹ Dovidas pasikvietė kunigus Sadoką ir Abiatarą ir Levitus Urielį, Asają, Joelį, Semėją, Elielį ir Aminadabą ¹² ir jiems tarė: Jūs, kurie esate Levitų šeimynų viršininkai, pasišventinkite draug su savo broliais ir atneškite Viešpaties, Izraelio Dievo, skrynias į vietą, kuri jai prirengta, ¹³ idant neatsitiktų taip pat ir dabar, jei mes darytumėm ką nors, kas neleista, kaip kad Viešpats ištiko mus pirmą kartą, nes jūsų čia nebuvo. ¹⁴ Taigi kunigai ir Levitai pasišventino, kad neštų Viešpaties, Izraelio Dievo, skrynias.

¹⁵ Levio sūnūs ėmė Dievo skrynias su kartimis ant savo pečių, kaip Mošė buvo įsakęs pagal Viešpaties žodį. ¹⁶ O Dovidas tarė Levitų viršininkams, kad paskirtų iš savo brolių giesmininkus su muzikos prietaisais, būtent su arfomis, kanklėmis ir cimbolais, idant džiaugsmo balsas skambėtų garsiai. ¹⁷ Jie išrinko Levitus: Joelio sūnų Hemaną ir iš jo brolių Barakhijo sūnų Asaphą; iš jų gi brolio Merario sūnų Kasajos sūnų Etaną. ¹⁸ Ir draug su jais jų brolius antrojoje eilėje: Zachariją, Beną, Jezielį, Semiramotą, Jahielį, Anį, Eliabą, Banają, Maasiją, Matatiją, Eliphalu, Makeniją, Obededomą ir Jehielį, kurie buvo durininkai. ¹⁹ O giesmininkai Hemanas, Asaphas ir Etanas skambino skaishtariniais cimbolais. ²⁰ Zacharijas, Ozielis, Semiramotas, Jahielis, Anis, Eliabas, Maasijas ir Banajas giedojo su arfomis slaptinius dalykus. ²¹ Toliau Matatijas, Eliphalus, Makenijas, Obededomas, Jahielis ir Ozazijas giedojo su aštuonių stygų kanklėmis apgalėjimo giesmę. ²² Levitų viršininkas Khonenijas buvo to giedojimo užvaizdas, kad paduotų gaidą, nes jis tai labai gerai nusimanė.

²³ Barakhijas ir Elkana buvo skrynios durininkai. ²⁴ O kunigai Sebenijas, Jozaphatas, Natanaėlis, Amasajis, Zakharijas, Banajas ir Eliėzeris trimitavo trimitais ties Dievo skrynja; Obededomas ir Jehijas buvo skrynios durininkai.

²⁵ Taigi Dovidas, visi Israėlio senesnieji ir tūkstantininkai ėjo parnešti su džiaugsmu Viešpaties sandoros skrynios iš Obededomo namų. ²⁶ O kadangi Dievas padėjo Levitams, kurie nešė Viešpaties sandoros skrynją, paaukota septyni jaučiai ir septyni avinai. ²⁷ Dovidas buvo apsivilkęs plonos drobės rūbu, taipgi visi Levitai, kurie nešė skrynją, giesmininkai ir tarp giesmininkų muzikos užvaizdas Khonenijas; Dovidas buvo apsivilkęs dar ir lininiu antpečiu. ²⁸ Ir visas Israėlis lydėjo Viešpaties sandoros skrynją su šukojimu, trimituojant ragais ir trimitais ir žaidžiant cimbolais, arfomis ir kanklėmis. ²⁹ Prisiartinus Viešpaties sandoros skryniai iki Dovidą miestui, Sauliaus duktė Mikholė, žiūrėdama pro langą, pamatė karalių Dovidą šokantį ir žaidžiantį ir paniekino jį savo širdyje.

16. ¹ Taigi jie atnešė Dievo skrynją ir padėjo ją viduryje padangtės, kurią jai buvo ištiesęs Dovidas; jie atnašavo deginamųjų aukų Dievo akivaizdoje. ² Pabaigęs gi atnašauti deginamąsias aukas ir dėkojimo atnašas, Dovidas palaimino tautą vardan Viešpaties ³ ir padalijo kiekvienam iš visų vyrų ir moterų po duonos kepalėlį ir po keptos jautienos gabalą, ir keptų ant aliejaus smulkių miltų.

⁴ Jis pastatė ties Viešpaties skrynja iš Levitų, kad tarnautų, atsimintų jo darbus, garbintų ir šlovintų Viešpatį, Israėlio Dievą, ⁵ Asaphą vyriausiuoju ir antrą po juo Zakhariją; toliau Jahiėlį, Semiramotą, Jehiėlį, Matatiją, Eliabą, Banają, Obededomą; Jehiėlį arfoms ir kanklėms, Asaphą gi, kad žaistų cimbolais, ⁶ kunigus Banają ir Jeziėlį, kad nuolat trimituotų ties Viešpaties sandoros skrynja.

⁷ Tą dieną Dovidas paskyrė viršininką Asaphą ir jo brolius, kad šlovintų Viešpatį:

⁸ Šlovinkite Viešpatį ir šaukitės į jo vardą!

Skelbkite tautoms jo veiksmus!

⁹ Giedokite jam ir žaiskite jam,
ir pasakokite visus jo stebuklus!

¹⁰ Didžiukitės šventu jo vardu!

Tesilinksmina širdis tų, kurie ieško Viešpaties.

¹¹ Ieškokite Viešpaties ir jo galybės,
ieškokite visuomet jo veido!

- ¹² Atsiminkite jo stebuklus, kuriuos yra padaręs,
jo ženklus ir jo burnos teisinius sprendimus!
- ¹³ Tu, jo tarno Israėlio gimine!
Jūs, jo išrinktojo Jokubo sūnūs!
- ¹⁴ Jis, Viešpats, yra mūsų Dievas;
visoje žemėje galioja jo teismai.
- ¹⁵ Atsiminkite per amžius jo sandorą,
žodžius, duotus laikyti tūkstančiui kartu;
- ¹⁶ sandorą, kurią yra padaręs su Abraomu,
ir jo priesaiką Isaokui.
- ¹⁷ Jis patvirtino ją Jokubui kaip įstatymą
ir Israėliui kaip amžinąją sutartį,
- ¹⁸ Sakydamas:
„Aš tau duosiu Kanaano žemę
kaip paveldėtiną jūsų tėvonystės dalį“.
- ¹⁹ Kai jų skaičius tebebuvo nedidelis,
buvo jie negausingi ir keleiviai anoje šalyje.
- ²⁰ Jie keliavo iš tautos į tautą
ir iš vienos karalystės į kitą.
- ²¹ Jis niekam neleido skriausti jų,
bet dėlei jų baudė karalius.
- ²² „Nelieskite mano pateptųjų
ir nedarykite pikta mano pranašams“.
- ²³ Giedokite Viešpačiui visos šalys!
Skelbkite diena po dienos jo išgelbėjimą!
- ²⁴ Pasakokite tautose jo garbę,
visose tautose jo stebuklus;
- ²⁵ nes Viešpats yra didis ir labai girtinas,
labiau bijotinas kaip visi dievai.
- ²⁶ Nes visi pagonių dievai stabai,
Viešpats gi yra padaręs dangų.
- ²⁷ Didenybė ir grožis eina jo priešakyje,
galybė ir blizgėjimas yra jo šventajame soste.
- ²⁸ Tautų šeimynos, teikite Viešpačiui,
teikite Viešpačiui garbę ir galybę!
- ²⁹ Duokite Viešpačiui jo vardo garbę,
atnašaukite auką ir įeikite į jo prieangius,
ir garbinkite Viešpatį šventu puošnumu.
- ³⁰ Tesudreba jo akyse visa žemė!

Tvirtai stovi žemės skritulys —
jis niekuomet nesvyruoja!

³¹ Tesilinksmina dangus ir tedžiūgauja žemė,
ir tesako tautos: Viešpats yra karalius!

³² Teūžia jūra ir visa, ko ji yra pilna,
tesidžiaugia laukai ir visa, kas juose yra!

³³ Tuomet džiaugsis miško medžiai Viešpaties akivaizdoje,
nes jis ateina teisti žemės.

³⁴ Šlovinkite Viešpatį, nes jis geras,
nes jo mielaširdystė amžina!

³⁵ Taigi sakykite:

Gelbėk mus, Dieve, mūsų gelbėtojai!

Surink mus, gelbėk mus nuo pagonių,
kad mes šlovintumėm tavo šventąjį vardą
ir reikštumėm džiaugsmą tavo giesmėmis.

³⁶ Tebūna pašlovintas Viešpats, Izraelio Dievas!

Nuo amžių ir per amžius,

ir visa tauta tesako: „Amen“

ir „Tebūna šlovė Viešpačiui!“

³⁷ Taigi jis paliko tenai, ties Viešpaties sandoros skryn timer, Asaphą ir jo brolius, kad tarnautų ties skryn timer nuolat, kiekvieną dieną pagal savo eilę. ³⁸ Obededomą ir šešias dešimtis jo brolių ir Idituno sūnų Obededomą bei Hosą jis paskyrė durininkais; ³⁹ kunigą gi Sadoką ir jo brolius kunigus ties Viešpaties padangte aukštumoje, kuri buvo Gabaone, ⁴⁰ kad atnašautų Viešpačiui deginamąsias aukas ant deginamųjų aukų altoriaus nuolat, rytą ir vakarą, visai taip, kaip parašyta Viešpaties įstatyme, kurį jis yra davęs vykdyti Izraeliui; ⁴¹ o po jo Emaną ir Idituną, ir kitus išrinktuosius, kiekvieną jojo vardu, kad šlovintų Viešpatį; nes jo mielaširdystė per amžius. ⁴² Emanas ir Iditunas trimitavo taipgi trimitu ir skambino cimbolais ir visokiais muzikos prietaisais, kad giedotų Viešpačiui; Idituno gi sūnus jis padarė vartininkais.

⁴³ Po to visa tauta sugrįžo namo, taipgi ir Dovidas, kad palaimintų savo namus.

17. ¹ Apsigyvenęs savo namuose, Dovidas tarė pranašui Nataniui: Štai aš gyvenu kedriniuose namuose, Viešpaties gi sandoros skryn timer yra po kailiais. ² O Natanas tarė Dovidui: Daryk visa, kas yra tavo širdyje, nes Viešpats yra su tavim.

³ Taigi tą naktį Dievas kalbėjo Natanui ir tarė: ⁴ Eik ir kalbėk mano tarnui Dovidui: Štai ką Viešpats sako: Ne tu man pastatysi gyvenamuosius namus. ⁵ Nes nuo to laiko, kai išvedžiau Izraelį, iki šiai dienai aš nepasilikau namuose, bet visuomet keičiau padangtės vietas ir pasilikau po uždangalais ⁶ su visu Izraeliu. Argi aš kalbėjau nors vienam iš Izraelio teisėjų, kuriems buvau liepęs ganyti mano tautą, ir ar sakiau: Kodėl man nepastatėte kedrinio namo? ⁷ Taigi dabar taip sakysi mano tarnui Dovidui: Štai ką sako kareivių Viešpats: Aš ėmiau tave, kai ganyklose sekiojai bandą, kad būtumei mano tautos Izraelio vadas, ⁸ ir aš buvau su tavim, kur tik ėjai, ir užmušiau visus tavo neprietelius tavo akivaizdoje, ir padariau tau vardą kaip vieno iš didikų, kurie šlovinami žemėje. ⁹ Aš daviau savo tautai Izraeliui vietą; tenai jis bus įvestas ir gyvens, ir nebus daugiau pajudintas, ir neteisybės sūnūs nebespaus jų kaip pradžioje, ¹⁰ pradedant nuo to laiko, kuomet daviau savo tautai Izraeliui Teisėjus ir pažeminau visus tavo neprietelius. Taigi aš skelbiu tau, kad Viešpats pastatys tau namus. ¹¹ Kuomet gi pasibaigs tavo dienos, kad eitumei pas savo tėvus, aš pažadinsiu po tavęs tavo palikuonį, kurs bus iš tavo sūnų, ir sustiprinsiu jojo karalystę. ¹² Jis pastatys man namus, o aš patvirtinsiu jo sostą per amžius. ¹³ Aš būsiu jam tėvas, o jis bus man sūnus, ir savo mielaširdystės aš neatimsiu iš jo, kaip atėmiau iš to, kurs buvo pirm tavęs. ¹⁴ Ir įstatysiu jį mano namuose ir mano karalystėje per amžius, ir jo sostas bus stipriausias amžinai. ¹⁵ Natanas kalbėjo Dovidui visais šiais žodžiais ir pagal visą šitą regėjimą.

¹⁶ O Dovidas, atėjęs ir atsisėdęs Viešpaties akivaizdoje, tarė: Kas aš esu, Viešpatie Dieve, ir kas yra mano namai, kad man suteikė tokius dalykus? ¹⁷ Bet ir tai pasirodė maža tavo akivaizdoje, todėl tu kalbėjai apie tavo tarno namus dar ir ateityje ir padarei mane žymesnį už visus žmones, Viešpatie Dieve! ¹⁸ Ką dar daugiau gali pridurti Dovidas, tau taip pašlovinus savo tarną ir pažinus jį? ¹⁹ Viešpatie, dėlei tavo tarno padarei pagal savo žodį visą šitą didumą ir norėjai, kad būtų žinomi visi dideli dalykai. ²⁰ Viešpatie, nėra tau lygaus, ir iš viso, ką girdėjome savo ausimis, nėra kito Dievo, tave išskyrus. ²¹ Nes kuri gi yra kita kaip tavo tauta Izraelis, vienatinė tauta žemėje, prie kurios prisiartinio Dievas, kad išlaisvintų ir padarytų iš jos savąją tautą, ir savo didenybe ir baisumais išmestų tautas iš po jos akių, kurią yra išvadavęs iš Egipto. ²² Ir paskyrei tavo tautą Izraelį, kad ji būtų tavo tauta per amžius, o tu, Viešpatie, pasidarei jos Dievas. ²³ Dabar tat, Viešpatie, žodžiai, kuriuos kalbėjai tavo tarnui

ir apie jo namus, tepasilieka tvirti amžinai, ir padaryk, kaip esi kalbėjęs. ²⁴ Tepasilieka ir tebūna šlovinamas tavo vardas per amžius, ir tebūna sakoma: Kareivių Viešpats yra Izraelio Dievas, ir jo tarno Dovidio namai pastovūs jo akivaizdoje. ²⁵ Nes tu, Viešpatie, mano Dieve, apreiškei savo tarno ausiai, kad jam pastatysi namus, ir todėl tavo tarnas rado pasitikėjimą, kad melsųsi tavo akivaizdoje. ²⁶ Dabar tat, Viešpatie, tu esi Dievas ir tu paskelbei savo tarnui taip dideles geradarystes, ²⁷ ir pradėjai laiminti tavo tarno namus, kad jie būtų visuomet tavo akivaizdoje, nes tau, Viešpatie, laiminant, jie bus palaiminti per amžius.

18. ¹ Paskui gi atsitiko, kad Dovidas sumušė Pilistimus, pažemino juos ir atėmė iš Pilistimų rankos Getą ir jo dukteris, ² sumušė taipgi Moabą, ir Moabiečiai pasidarė Dovidio tarnais, ir duodavo jam dovanų.

³ Tuo metu Dovidas sumušė taipgi Sobos karalių Adarezerį Emato krašte, kai tasai ėjo savo valdžios išplėsti iki Euphratui. ⁴ Taigi Dovidas atėmė tūkstantį jo kariškų vežimų, septynis tūkstančius raitelių ir dvidešimt tūkstančių vyrų pėstininkų, pakirto visiems vežimų arkliams kojų gyslas, išskyrus šimtą vežimų, kuriuos pasiliko sau. ⁵ Atvyko taipgi Siriečiai iš Damasko padėti Sobos karaliui Adarezeriui, bet Dovidas užmušė taipgi ir šitų dvidešimt du tūkstančius. ⁶ Jis pastatė kareivių Damaske, kad taipgi ir Sirija jam tarnautų ir duotų dovanų. O Viešpats padėjo jam visame, kur tik jis eidavo. ⁷ Dovidas atėmė taipgi auksinius saidokus, kuriuos turėjo Adarezerio tarnai, ir atgabeno juos į Jerusaleį; ⁸ be to, iš Adarezerio miesto Tebato ir Khuno atėmė labai daug skaistvario, iš kurio Saliamonas padarė skaistvarinę jūrą, šulus ir skaistvarinius indus. ⁹ Tai išgirdęs Emato karalius Tous, būtent kad Dovidas sumušęs visą Sobos karaliaus kariuomenę, ¹⁰ siuntė savo sūnų Adoramą pas karalių Dovidą prašyti jo taikos ir pasveikinti jo, kad buvo sumušęs ir apgalėjęs Adarezerį, nes Tous buvo Adarezerio priešas. ¹¹ Karalius Dovidas pašventė Viešpačiui visus auksinius, sidabrinčius ir skaistvarinius indus draug su sidabru ir auksu, kurį buvo atėmęs iš visų tautų, kaip iš Idumėjos, Moabo, Amono sūnų, taip ir iš Pilistimų ir Amaleko.

¹² Sarvijos gi sūnus Abisajis sumušė Druskos slėnyje aštuoniolika tūkstančių Edomiečių ¹³ ir pastatė Edome įgulą, kad Idumėja tarnautų Dovidui. O Viešpats palaikė Dovidą visur, kur tik jis eidavo.

¹⁴ Taigi Dovidas karaliavo visam Izraeliui ir darė teisną ir tei-

sybę visai savo tautai.¹⁵ Sarvijos gi sūnus Joabas buvo jo kariuomenės viršininkas, o Ahiludo sūnus Jozapatas metraščių vedėjas.¹⁶ Akhitobo sūnus Sadokas ir Abiataro sūnus Akhimelekas buvo kunigais ir Susa — raštininku.¹⁷ Jojado sūnus Banajas buvo pastatytas ant Keretiečių ir Pheletiečių būrių, o Dovidą sūnūs buvo pirmieji prie karaliaus.

19. ¹ Atsitiko gi, kad mirė Amono sūnų karalius Naasas ir jo vietoje ėmė karaliauti jo sūnus.² Tuomet Dovidas tarė: Padarysiu Naaso sūnui Hanonui mielaširdystę, nes jo tėvas yra man suteikęs malonę. Taigi Dovidas siuntė pasiuntinius jo paguosti dėlei jo tėvo mirties. Jiems atėjus į Amono sūnų žemę paguosti Hanono,³ Amono sūnų kunigaikščiai tarė Hanonui: Tu gal manai, kad gerbdamas tavo tėvą Dovidas atsiuntė tuos, kurie turi tave paguosti, ir nepastebi, kad jo tarnai atėjo pas tave, kad ištirtų, apžiūrėtų ir pažintų tavo žemę? ⁴ Tuomet Hanonas nuskusdino Dovidą tarnams galvą ir barzdą ir atkirpdino jų drabužius nuo kulšių iki pėdų, ir paleido juos.⁵ Jiems išėjus ir apie tai pranešus Dovidui, tasai siuntė jų pasitikti (nes jiems buvo padaryta didelis išniekinimas) ir liepė pasilikti Jerike, kolei atžels jiems barzda, ir tuomet sugrįžti.⁶ Amono gi sūnūs matydami, kad buvo įžeidę Dovidą, kaip Hanonas, taip ir likusioji tauta, siuntė tūkstantį talentų sidabro, kad pasisamdytų sau vežimų ir raitelių iš Mezopotamijos, iš Maakhos Sirijos ir iš Sobos.⁷ Pasisamdė gi tris dešimtis du tūkstančių vežimų ir Maakhos karalių su jojo tauta. Šitie atėję sustatė stovyklas ties Medaba. Taipgi Amono sūnūs, susirinkę iš savo miestų, atėjo kariauti.

⁸ Tai išgirdęs Dovidas išsiuntė Joabą ir visą drąsiųjų vyrų kariuomenę.⁹ O Amono sūnūs išėję sustojo kariškoje tvarkoje prie miesto vartų; atėjusieji gi jiems padėti karaliai sustojo atskirai lauke.¹⁰ Taigi Joabas suprasdamas, kad kova rengiama prieš jį ir iš priešakio, ir užpakalyje, išsirinko drąsiausius vyrus iš viso Izraelio ir patraukė prieš Siriečius; ¹¹ likusią gi tautos dalį davė savo brolio Abisajo valdžion, ir jie patraukė prieš Amono sūnus.¹² Ir jis tarė: Jei Siriečiai apgalės mane, tu man padėsi, o jei apgalės tave Amono sūnūs, aš ateisiu tau padėti.¹³ Būk drąsus, ir elkimės kaip vyrai dėlei mūsų tautos ir dėlei mūsų Dievo miestų; Viešpats gi padarys, kas gera jo akivaizdoje.¹⁴ Taigi Joabas ir buvusioji su juo tauta patraukė į kovą prieš Siriečius ir privertė juos bėgti.¹⁵ O Amono sūnūs, matydami, kad Siriečiai pabėgo, ėmė bėgti taipgi patys nuo jo brolio

Abisajo ir įėjo į miestą. Tuomet ir Joabas sugrįžo Jerusaleń. ¹⁶ Siriečiai, matydami save Israėlio sumuštus, siuntė pasiuntinius ir atsi-vedė Siriečius, buvusius anapus upės; o Adarezerio kariuomenės viršininkas Sophakhas buvo jų vadas. ¹⁷ Kuomet tai buvo pranešta Dovidui, jis surinko visą Israėlį, perėjo per Jordaną ir užpuolė juos, sustatęs kariškas eiles ties jais, tuo tarpu kad jie kovojo iš savo pusės. ¹⁸ Bet Siriečiai buvo priversti bėgti nuo Israėlio, ir Dovidas užmušė iš Siriečių septynis tūkstančius vežimų, keturias dešimtis tūkstančių pėstininkų ir kariuomenės vadą Sophakhą. ¹⁹ Tuomet Adarezerio tarnai, matydami, kad jie Israėlio nugalėti, atbėgo prie Dovidą ir jam tarnavo. Po to Siriečiai nebenorėjo toliau padėti Amono sūnams.

20. ¹ Atsitiko gi, kad metams praslinkus, tuo laiku, kada karaliai eina paprastai į karą, Joabas surinko kariuomenę ir kareivių galybę, sunaikino Amono sūnų kraštą, patraukė ir apgulė Rabbą; Dovidas gi buvo pasilikęs Jerusaleje, kuomet Joabas sumušė Rabbą ir išgriovė ją. ² Tuomet Dovidas ėmė Melkhomo vainiką nuo jojo galvos ir rado jį sveriant talentą aukso ir turint brangiausių perlų; iš to jis pasidarė sau vainiką; jis ėmė taipgi iš miesto labai daug grobio. ³ Buvusius gi jame gyventojus jis išvedė ir liepė vedžioti ant jų kuliamąsias vežėčias, važius ir geležimi apkaustytus vežimus, taip kad jie buvo sukapti ir sutrinti. Taip Dovidas padarė visiems Amono sūnų miestams ir sugrįžo su visa savo tauta į Jerusaleją.

⁴ Po to prasidėjo karas Gazere prieš Pilistimus, kuriame Husatietis Sobokhąjis užmušė Saphąjį iš Raphaimų giminės ir pažemino juos. ⁵ Buvo taipgi kitas karas prieš Pilistimus, kuriame Betliejietis Miško sūnus Dievo duotasis užmušė Getiečio Goljato brolių, kurio ieties kotas buvo kaip audėjų riestuvus. ⁶ Atsitiko dar ir kitas karas Gete, kuriame buvo ilgiausias žmogus, turėjęs po šešis pirštus, tai yra iš viso dvidešimt keturis; ir tasai buvo kilęs iš Raphos giminės. ⁷ Jis piktžodžiavo Israėliui, o Dovidą brolio Samaos sūnus Jonatanas užmušė jį. Šitie yra Raphos sūnūs Gete, kurie žuvo užmušti Dovidą ir jo tarnų rankomis.

21. ¹ Tuo tarpu šėtonas sukilo prieš Israėlį ir pakurstė Dovidą, kad suskaitytų Israėlį. ² Taigi Dovidas tarė Joabui bei tautos kunigaikščiams: Eikite ir suskaitykite Israėlį nuo Bersabėjos iki Danui, ir atneškite man sąskaitą, kad žinočiau. ³ Tuomet Joabas atsakė: Viešpats tepadaugina savo tautą šimteriopai, negu yra; argi, mano

valdove karaliau, ne visi tavo tarnai? Kam mano valdovas ieško to, kas bus palaikyta Israėliui nusidėjimu? ⁴ Bet karaliaus žodžiai persvėrė; todėl Joabas išėjo, apėjo visą Israėlį ir sugrįžo Jerusalẽn. ⁵ Jis davė Dovidui sąskaitą tų, kuriuos buvo apėjęs; ir rasta Israėlio skaičius viso tūkstantis tūkstančių ir šimtas tūkstančių vyrų, nešiojančių kalaviją; iš Judo gi keturi šimtai septynios dešimtys tūkstančių kovotojų. ⁶ Levio ir Benjamino jis neskaitė, nes Joabas nenormis vykdė karaliaus paliepimą.

⁷ Bet Dievui nepatiko, kas buvo liepta, ir jis ištiko Israėlį. ⁸ O Dovidas tarė Dievui: Labai nusidėjau, kad tai dariau; maldauju, atimk tavo tarno neteisybę, nes pasiėlgiau neišmintingai. ⁹ Viešpats gi kalbėjo Dovidui Reginčiam Gadui ir tarė: ¹⁰ Eik, kalbėk Dovidui ir sakyk jam: Štai ką Viešpats sako: Duodu tau rinktis iš trijų dalykų; išsirink vieną, kurį norėsi, ir padarysiu tau. ¹¹ Taigi Gadas, atėjęs pas Dovidą, jam tarė: Štai ką Viešpats sako: Išsirink ką nori: ¹² arba badą per trejus metus, arba kad tu bėgtumei per tris mėnesius nuo savo neprietelių ir negalėtumei ištrukti nuo jų kalavijo, arba per tris dienas Viešpaties kalaviją ir marą, siaučiantį žemėje, ir Viešpaties Angelą, užmušantį visose Israėlio sienose; taigi dabar žiūrėk, ką turiu atsakyti tam, kurs mane siuntė. ¹³ O Dovidas tarė Gadui: Iš visų pusių esu suspaustas, bet geriau man įpulti į Viešpaties rankas, nes daug jo mielaširdysčių, negu į žmonių rankas. ¹⁴ Taigi Viešpats siuntė marą į Israėlį, ir krito iš Israėlio septynios dešimtys tūkstančių vyrų. ¹⁵ Jis siuntė taipgi Angelą į Jerusalẽ, kad užgautų ją; o kai ji buvo žudoma, Viešpats pažvelgė ir pasigailėjo dėlei nelaimės didumo, ir įsakė Angelui, kurs žudė: Gana, tavo ranka tegul jau susilaiko. Viešpaties gi Angelas stovėjo prie Jebusiečio Ornano klojimo. ¹⁶ O Dovidas, pakėlęs savo akis, pamatė Viešpaties Angelą, stovintį tarp dangaus ir žemės, ir jo rankoje ištrauktą iš makščių kalaviją, atkreiptą prieš Jerusalẽ, ir parpuolė kniūpti ant žemės kaip jis, taip ir vyresnieji, apsivilkę ašutinėmis. ¹⁷ Dovidas gi tarė Dievui: Argi ne aš esu, kurs liepiau suskaityti tautą? Aš, kurs nusidėjau; aš, kurs padariau pikta; ta banda, ką ji nusikalto? Viešpatie, mano Dieve, maldauju, tebūna atgręžta tavo ranka prieš mane ir prieš mano tėvo namus; tavo gi tauta tenebūna žudoma.

¹⁸ O Viešpaties Angelas liepė Gadui pasakyti Dovidui, kad pakiltų ir pastatytų Viešpačiui Dievui altorių Jebusiečio Ornano klojime. ¹⁹ Taigi Dovidas pakilo pagal Gado žodžius, kuriuos jam buvo kalbėjęs Viešpaties vardu. ²⁰ Ornanas gi, pažvelgęs ir pamatęs An-

gela, kartu su savo keturiais sūnumis pasislėpė, nes jis kūrė tuo metu klojime kviečius. ²¹ Taigi ateinant Dovidui pas Ornaną, Ornanas išvydo jį ir išėjo iš klojimo jo pasitikti, ir nusilenkė prieš jį, parpučdamas ant žemės. ²² Dovidas jam tarė: Duok man savo klojimo vietą, kad pastatytčiau joje Viešpačiui altorių, bet taip, kad imtumei pinigų, kiek ji verta, ir kad sloga atstotų nuo tautos. ²³ Ornanas gi tarė Dovidui: Imk, ir mano valdovas karalius tedaro, kas tik jam tinka; aš duodu taipgi jaučius deginamajai aukai, kuliamašias vežėčias malcoms ir kviečių aukai; visa suteiksiu noriai. ²⁴ Tuomet karalius Dovidas jam tarė: Anaip tol taip nebus, bet duosiu pinigų kiek verta; nes aš neturiu atimti iš tavęs ir taip dykai atnašauti Viešpačiui deginamąsias aukas. ²⁵ Taigi Dovidas davė Ornanui už vietą šešis šimtus tikriausio svarumo auksinių siklių. ²⁶ Jis pastatė tenai Viešpačiui altorių, atnašavo deginamąsias aukas ir dėkojimo aukas ir šaukėsi į Viešpatį, o tasai išklaušė jį, siųsdamas iš dangaus ugnies ant deginamųjų aukų altoriaus. ²⁷ Viešpats įsakė Angelui, ir tasai įkišo savo kalaviją atgal į makštį. ²⁸ Taigi Dovidas pamatęs, kad Viešpats buvo išklaušęs jį Jebusiečio Ornano klojime, atnašavo tenai kruvinų aukų. ²⁹ Viešpaties gi padangtė, kurią Mošė buvo padaręs tyruose, ir deginamųjų aukų altorius buvo tuo metu Gabaono aukštumoje. ³⁰ Bet Dovidas negalėjo eiti prie to altoriaus, kad tenai maldautų Viešpatį, nes buvo apimtas labai didelės baimės, pamatęs Viešpaties Angelo kalaviją.

22. ¹ Dovidas tarė: Štai čia Dievo namai ir štai altorius deginamajai Izraelio aukai. ² Tuomet jis liepė surinkti visus svetimtaučius iš Izraelio žemės ir paskyrė iš jų akmenkalius laužti ir tašyti akmenims, kad būtų pastatyti Dievo namai. ³ Dovidas prirengė taipgi labai daug geležies durų vinims, suleidimams ir sujungimams ir tiek skaitvario, kad jo negalima buvo pasverti. ⁴ Nebuvo galima įvertinti taipgi kedrinių medžių, kuriuos Sidoniečiai ir Tiriečiai atgabenė Dovidui.

⁵ Dovidas tarė: Mano sūnus Saliamonas dar mažas ir lepus vaikas, namai gi, kuriuos noriu pastatyti Viešpačiui, turi būti tokie, kad būtų minimi visuose kraštuose; prirengsiu tat jam, ko tik reikia. Ir todėl jis prirengė prieš mirsiant visas išlaidas. ⁶ Po to jis pasišaukė savo sūnų Saliamoną ir jam įsakė pastatyti Viešpačiui, Izraelio Dievui, namus. ⁷ Dovidas kalbėjo Saliamonui: Mano sūnau, mano valia buvo pastatyti Viešpaties, mano Dievo, vardui namus, ⁸ bet man

buvo paskelbta Dievo žodis ir pasakyta: Tu išliejai daug kraujo ir kariavai daug karų; išliejęs taip daug kraujo mano akivaizdoje, tu negalėsi pastatyti mano vardui namų. ⁹ Sūnus, kurs tau gims, bus ramiausias vyras, nes aš padarysiu, kad jis pasilsėtų nuo visų savo neprietelių aplinkui, ir todėl jis bus vadinamas Ramiuoju, ir per visas jo dienas duos Izraeliui taiką ir poilsį. ¹⁰ Jis pastatys mano vardui namus ir jis bus man sūnus, o aš būsiu jam tėvas ir sutvirtinsiu jam jo karaliavimo sostą Izraelyje per amžius. ¹¹ Dabar tat, mano sūnau, Viešpats tebūna su tavim, būk laimingas ir pastatyk Viešpačiui, tavo Dievui, namus, kaip jis yra apie tave kalbėjęs. ¹² Viešpats teduoda tau išminties ir proto, kad galėtumei valdyti Izraelį ir laikyti Viešpaties, tavo Dievo, įstatymą; ¹³ nes tuomet galės tau sektis, jei sergėsi paliepimus ir nutarimus, kurių Viešpats įsakė Mošei mokyti Izraelį; būk drąsus ir elkis kaip vyras, nebijok ir nenusigąsk. ¹⁴ Štai aš savo neturte prirengiau išlaidas Viešpaties namams, aukso šimtą tūkstančių talentų, sidabro tūkstantį tūkstančių talentų; skaitvario gi ir geležies negalima pasverti, nes jų tiek, kad negalima apskaičiuoti; medžių ir akmenų prirengiau visiems reikalams. ¹⁵ Turi taipgi daugybę amatininkų, akmenkalių, mūrininkų, dailidžių ir visokių darbininkų, gerai išmanančių dirbti darbą ¹⁶ iš aukso, sidabro, skaitvario ir geležies, kurios yra be skaičiaus. Kelkis tat ir daryk, ir Viešpats bus su tavim.

¹⁷ Dovidas įsakė taipgi visiems Izraelio kunigaikščiams padėti savo sūnui Saliamonui ¹⁸ ir tarė: Jūs matote, kad Viešpats, jūsų Dievas, yra su jumis ir davė jums poilsio aplinkui, ir padavė visus jūsų neprietelius į jūsų rankas, ir žemė pavergta Viešpaties akivaizdoje ir jo tautos akivaizdoje. ¹⁹ Taigi pakreipkite savo širdis ir savo sielas, kad ieškotumėte Viešpaties, jūsų Dievo; pakilkite ir pastatykite Viešpačiui Dievui šventyklą, kad Viešpaties sandoros skrynias ir Viešpačiui pašvęsti indai būtų įnešti į namus, kurie statomi Viešpaties vardui.

23. ¹ Taigi Dovidas, pasenęs ir ilgai pagyvenęs, pastatė karaliumi Izraelyje savo sūnų Saliamoną. ² Jis surinko visus Izraelio kunigaikščius, kunigus ir Levitus. ³ Levitai buvo suskaityti nuo trijų dešimtų metų ir vyresni ir atrasta trys dešimtys aštuoni tūkstančiai vyrų. ⁴ Iš jų išrinkta ir paskirstyta Viešpaties namų tarnybai dvidešimt keturi tūkstančiai; viršininkų gi ir teisėjų šeši tūkstančiai; ⁵ toliau keturi tūkstančiai durininkų ir tiek pat giesmininkų, kurie gieda

šlovę Viešpačiui su muzikos prietaisais, jo padarytais giedojimui.

⁶ Dovidas paskirstė juos pagal kilmę iš Levio sūnų, būtent iš Gersono, Kaato ir Merario.

⁷ Gersono sūnūs Leedanas ir Semėjis. ⁸ Leedano sūnų trys: vyriausias Jahietis, toliau Zetanas ir Joėlis. ⁹ Semėjo sūnų trys: Salomitas, Hosielis ir Aranas; šitie buvo Leedano šeimynų viršininkai.

¹⁰ Toliau Semėjo sūnūs: Lehetas, Ziza, Jaus ir Barija; šitie keturi Semėjo sūnūs. ¹¹ Lehetas buvo pirmasis, Ziza antrasis; Jaus gi ir Barija neturėjo labai daug vaikų, todėl juodu paskaityta viena šeimyna ir vienas namais.

¹² Kaato sūnų keturi: Amramas, Isaaras, Hebronas ir Ozielis.

¹³ Amramo sūnūs Aaronas ir Mošė. Aaronas buvo atskirtas, kad tarnautų švenčiausioje vietoje jis pats ir jo sūnūs per amžius ir degintų smilkalus Viešpačiui pagal jo apeigas, ir šlovintų jo vardą per amžius. ¹⁴ Taipgi Dievo žmogaus Mošės sūnūs buvo įskaityti į Levio giminę.

¹⁵ Mošės sūnūs: Gersomas ir Eliėzeris. ¹⁶ Gersomo sūnūs: pirmasis Subuėlis. ¹⁷ Eliėzerio gi sūnūs buvo: pirmasis Rohobija, o kitų sūnų Eliėzeris neturėjo. Rohobijos gi sūnų labai padaugėjo.

¹⁸ Isaaro sūnūs: pirmasis Solomitas. ¹⁹ Hebrono sūnūs: pirmasis Jeriavas, antrasis Amarijas, trečiasis Jahaziėlis, ketvirtasis Jekmaamas. ²⁰ Oziėlio sūnūs: pirmasis Mikha, antrasis Jesija.

²¹ Merario sūnūs: Moholis ir Musis. Moholio sūnūs: Eleazaras ir Kisas. ²² Bet Eleazaras mirė ir neturėjo sūnų, o tik dukterų; jas ėmė jų broliai, Kiso sūnūs. ²³ Musio sūnų trys: Moholis, Ederas ir Jerimotas.

²⁴ Šitie yra Levio sūnūs pagal jų kilmę ir šeimynas, viršininkai pagal skyrius ir atskirų galvų skaičių, kurie darė Viešpaties namų tarnybos darbus, turėdami dvidešimt metų amžiaus ir vyresni. ²⁵ Nes Dovidas sakė: Viešpats, Israėlio Dievas, davė savo tautai poilsį ir buveinę Jerusaleje per amžius. ²⁶ Toliau nebebus Levitų pareiga nešti padangtę ir visus jo tarnybai paskirtus indus. ²⁷ Pagal paskučiausius Dovidą įsakymus Levio sūnūs bus suskaitomi dvidešimties metų ir vyresni. ²⁸ Jie bus Aarono sūnų valdžioje Viešpaties namų tarnybai eiti prieangiuose, šventyklos butuose, apsivalymo vietoje, šventnamyje ir visuose Viešpaties šventyklos tarnybos darbuose.

²⁹ Kunigai gi bus užvaizdais padėtinių duonų, duoninių atnašų, neraugintų papločių, kepamųjų ir spirginamųjų dalykų ir visų svarsčių bei saikų. ³⁰ Levitai taipgi turės stovėti rytmetį, kad šlovintų Viešpatį ir jam giedotų, lygiai ir vakarop, ³¹ kaip atnašaujant deginamą-

sias Viešpaties aukas, taip ir šabatais, ir pirmoje kiekvieno mėnesio dienoje, ir kitose išskilmėse, pagal kiekvieno dalyko skaičių ir apeigas nuolat Viešpaties akivaizdoje. ³² Ir jie turės sergėti paliepimus, liečiančius sandoros padangtę ir šventyklos apeigas, ir su pagarba klausys savo brolių, Aarono sūnų, kad tarnautų Viešpaties namuose.

24. ¹ Šitie buvo Aarono sūnų skyriai: Aarono sūnūs: Nadabas, Abijus, Eleazaras ir Itamaras. ² Bet Nadabas ir Abijus mirė pirm savo tėvo be vaikų; o kunigystės pareigas ėjo Eleazaras ir Itamaras. ³ Dovidas padalino juos, tai yra Sadoką iš Eleazaro sūnų ir Akhimeleką iš Itamaro sūnų, kad atlikinėtų tarnybą pakarčiu. ⁴ Bet radosi daug daugiau šeimynų viršininkų iš Eleazaro sūnų kaip iš Itamaro sūnų. Taigi jis ir paskyrė jiems, tai yra Eleazaro sūnams, šešiolika kunigaikščių, pagal jų šeimas, o Itamaro sūnams, pagal jų šeimynas ir namus, aštuonis. ⁵ Be to, jis atskyrė vienas šeimynas nuo kitų burtais, nes šventyklos kunigaikščiai ir Dievo kunigaikščiai buvo kaip iš Eleazaro sūnų, taip ir iš Itamaro sūnų. ⁶ Surašė gi juos raštininkas Levitas, Natanaėlio sūnus Semėjas, akivaizdoje karaliaus, kunigaikščių, kunigo Sadoko ir Abiataro sūnaus Akhimeleko, taipgi kuniginių ir levitinių šeimynų kunigaikščių, imdamas vienus namus, kurie turėjo būti vyresni už likusius, iš Eleazaro, o kitus namus, kurie turėjo po savim likusius, iš Itamaro. ⁷ Taigi pirmasis burtas teko Joaribai, antrasis Jedėjui, ⁸ trečiasis Hurimui, ketvirtasis Seorimui, ⁹ penktasis Melkhijai, šeštasis Maimanui, ¹⁰ septintasis Akkui, aštuntasis Abijui, ¹¹ devintasis Jesuai, dešimtas Sekhenijai, ¹² vienuoliktasis Eliasibui, dvyliktasis Jakimui, ¹³ tryliktasis Hoppai, keturioliktasis Isbaabui, ¹⁴ penkioliktasis Belgai, šešioliktasis Emeriui, ¹⁵ septynioliktasis Hezirui, aštuonioliktasis Aphsui, ¹⁶ devynioliktasis Phetėjai, dvidešimtas Hezekhiėliui, ¹⁷ dvidešimt pirmasis Jakhimui, dvidešimt antrasis Gamuliui, ¹⁸ dvidešimt trečiasis Dalajavui, dvidešimt ketvirtasis Maaziabui. ¹⁹ Šitie jų skyriai pagal jų tarnybą, kad įeitų į Viešpaties namus ir būtų pagal savo apeigas jų tėvo Aarono valdžioje, kaip buvo įsakęs Viešpats, Israėlio Dievas.

²⁰ O iš kitų Levio vaikų buvo iš Amramo sūnų Subaėlis ir iš Subaėlio sūnų Jehedėja. ²¹ Iš Rohobijo sūnų buvo kunigaikštis Jesijas. ²² Salemotas buvo Isaaro sūnus ir Salemoto sūnus Jahatas. ²³ Pirmasis šito sūnus buvo Jeriavas, antrasis Amarijas, trečiasis Jahaziėlis, ketvirtasis Jekmaanas. ²⁴ Mikha buvo Oziėlio sūnus; o Mikhos sūnus Saniras; ²⁵ Mikhos brolis buvo Jesija, o Jesijo sūnus

Zacharijas.²⁶ Merario sūnūs: Moholis ir Musis. Oziavo sūnus Bennas.²⁷ Taipgi Merario sūnus Oziavas, Soamas, Zakhuras ir Ebrus.²⁸ Toliau Moholio sūnus Eleazaras, kurs neturėjo vaikų.²⁹ Kiso gi sūnus buvo Jerameelis.³⁰ Musio sūnūs: Moholis, Ederas ir Jerimotas; šitie yra Levio sūnūs pagal savo šeimynų namus.³¹ Ir jie metė burtus ties savo broliais, Aarono sūnumis, akivaizdoje karaliaus Dovid, Sadoko ir Akhimeleko, ir kuniginių bei levitinių šeimynų viršininkų, kaip vyresnieji, taip ir jaunesnieji; burtas skirstė visus lygiai.

25. ¹ Taigi Dovidas ir kariuomenės vyresnybė atskyrė tarnybai Asapho, Emano ir Idituno sūnus, kad pranašautų su kanklėmis, arfomis ir cimbolais, tarnaudami pagal savo skaičių pavestoje sau pareigoje. ² Iš Asapho sūnų: Zakhurą, Juozapą, Nataniją ir Asarelą, Asapho sūnūs, vadovaujant Asaphui, kurs pranašavo prie karaliaus. ³ Toliau iš Idituno: Idituno sūnus Godoliją, Sorį, Jesėją, Hasabiją ir Matatiją, šeši, vadovaujant jų tėvui Iditunui, kurs su kanklėmis pranašavo ir buvo vadovas šlovinančiųjų ir garbinančiųjų Viešpatį. ⁴ Taipgi iš Emano: Emano sūnus Bokiavą, Mataniavą, Ozielį, Subuėlį, Jerimotą, Hananiją, Hananį, Eliatą, Geddelį, Romemtiėzerį, Jesbakasą, Melotį, Otirą ir Mahaziotą. Visi šitie buvo sūnūs karaliaus Reginčiojo Hemano Dievo žodžiuose jo ragui išaukštinti; o Dievas davė Emanui keturiolika sūnų ir tris dukteris. ⁵ Visi buvo paskirstyti po savo tėvo valdžia, kad giedotų Viešpaties šventykloje su cimbolais, arfomis bei kanklėmis ir eitų Viešpaties namų tarnybas prie karaliaus, būtent Asapho, Idituno ir Emano sūnūs. ⁷ Jų gi skaičius kartu su jų broliais, kurie buvo visi mokytojai ir mokė kitus Viešpaties giesmių, buvo du šimtu aštuonios dešimtys aštuoni.

⁸ Jie traukė burtus apie savo eilę, lygiai vyresnieji, kaip ir jaunesnieji, taip pat mokytieji, kaip ir nemokyti. ⁹ Pirmasis burtas teko Juozapui, kurs buvo iš Asapho; antrasis Godolijui, jam, jo sūnums ir jo broliams, dvylikai. ¹⁰ Trečiasis Sahurui, jo sūnums ir broliams, dvylikai. ¹¹ Ketvirtasis Isariui, jo sūnums ir broliams, dvylikai. ¹² Penktasis Natanijui, jo sūnums ir broliams, dvylikai. ¹³ Šeštasis Bokiavui, jo sūnums ir broliams, dvylikai. ¹⁴ Septintasis Isreelai, jo sūnums ir broliams, dvylikai. ¹⁵ Aštuntasis Jesijui, jo sūnums ir broliams, dvylikai. ¹⁶ Devintasis Matanijui, jo sūnums ir broliams, dvylikai. ¹⁷ Dešimtas Semėjui, jo sūnums ir broliams, dvylikai. ¹⁸ Vienuoliktasis Azareliui, jo sūnums ir broliams, dvylikai. ¹⁹ Dvyliktasis Hasabijui, jo sūnums ir broliams, dvylikai. ²⁰ Tryliktasis Su-

baėliui, jo sūnums ir broliams, dvylikai. ²¹ Keturioliktasis Matatijui, jo sūnums ir broliams, dvylikai. ²² Penkioliktasis Jerimotui, jo sūnums ir broliams, dvylikai. ²³ Šeėioliktasis Hananijui, jo sūnums ir broliams, dvylikai. ²⁴ Septynioliktasis Jesbakasai, jo sūnums ir broliams, dvylikai. ²⁵ Aėtuonioliktasis Hananiui, jo sūnums ir broliams, dvylikai. ²⁶ Devynioliktasis Melotui, jo sūnums ir broliams, dvylikai. ²⁷ Dvideėimtasis Eliatai, jo sūnums ir broliams, dvylikai. ²⁸ Dvideėimt pirmasis Otirui, jo sūnums ir broliams, dvylikai. ²⁹ Dvideėimt antrasis Gedeltiui, jo sūnums ir broliams, dvylikai. ³⁰ Dvideėimt treėiasis Mahaziotui, jo sūnums ir broliams, dvylikai. ³¹ Dvideėimt ketvirtasis Romemtiėzeriui, jo sūnums ir broliams, dvylikai.

26. ¹ Durininkų skyriai. Iš Korieėių Korės sūnus Meselemija iš Asapho sūnų. ² Meselemijos sūnūs: pirmgimis Zakharijas, antrasis Jadihėlis, treėiasis Zabadijas, ketvirtasis Jatanaėlis, ³ penktasis Elamas, šeėtasis Johananas, sekmasis Elioenajis. ⁴ Obededomo gi sūnūs: pirmgimis Semėjas, antrasis Jozabadas, treėiasis Joaha, ketvirtasis Sakharas, penktasis Natanaėlis, ⁵ šeėtasis Amiėlis, septintasis Isakharas, aėtuntasis Pholatis, nes Vieėpats buvo jį palaiminęs. ⁶ O jo sūnui Semėjui gimė sūnų, kurie buvo savo šeimynų virėininkai, nes jie buvo drąšiausi vyrai. ⁷ Taigi Semėjo sūnūs buvo Otnis, Rapholas, Obedas, Elzabadas, jo broliai drąšiausi vyrai; taipgi Elijus ir Samakhijas. ⁸ Visi šitie iš Obededomo sūnų; jie, jo sūnūs ir broliai, buvo stipriausi tarnauti, iš viso šeėios deėimtys du iš Obededomo. ⁹ Toliau Meselemijos sūnų ir jų brolių, labai stiprių, aėtuoniolika. ¹⁰ Iš Hosos gi, tai yra iš Merario sūnų: Semris virėininkas (nes jis neturėjo pirmgimio ir todėl jo tėvas paskyrė jį virėininku), ¹¹ antrasis Helkijas, treėiasis Tabelijas, ketvirtasis Zakharijas. Visų šitų Hosos sūnų ir brolių trylika. ¹² Šitie buvo paskirstyti durininkais, kad visuomet kaip sargybos virėininkai, lygiai kaip jų broliai, tarnautų Vieėpaties namuose. ¹³ Taigi mesta burtai lygiai maėiems ir dideliems, pagal jų šeimynas, apie kiekvienas duris. ¹⁴ Ir teko rytų durys pagal burtą Selemijui. Toliau jo sūnui Zakharijui, išmintingiausiam ir mokytam vyrui, teko pagal burtą őiaurinis őonas. ¹⁵ Obededomui gi ir jo sūnums į pietus; toje namų dalyje buvo vyresniųjų susirinkimas. ¹⁶ Sephimui ir Hosai į vakarus prie vartų, kuriais išėinama į őlaito kelią. Sargyba buvo ties sargyba. ¹⁷ Į rytus buvo šeėi Levitai ir į őiaurę keturi per dieną, ir taip pat į pietus keturi per dieną, ir, kur buvo susirinkimas, du po du. ¹⁸ Taipgi prie durininkų kambarių į vakarus prie kelio keturi po du

prie kambarių.¹⁹ Tokie yra Korės ir Merario sūnų durininkų skyriai.²⁰ Toliau Akhijas buvo Dievo namų turtų ir šventųjų indų užvaizdas.²¹ Ledano sūnūs, Gersonio sūnūs, Ledano šeimynų viršininkai iš Ledano ir Gersonio Jėhielis.²² Jėhielio sūnūs: Zatanas ir Joėlis, jo broliai, buvo Viešpaties namų turtų užvaizdai,²³ kartu su Amramiečiais, Isaariečiais, Hebroniečiais ir Oziheliečiais.²⁴ Mošės gi sūnaus Gersono sūnus Subaėlis buvo turtų viršininkas.²⁵ Taipgi jo broliai iš Eliėzerio, kurio sūnus buvo Rahabija, šito sūnus Isajas, šito sūnus Joramas, šito taipgi sūnus Zekhris ir šito sūnus Selemitas.²⁶ Tasai Selemitas ir jo broliai buvo užvaizdai šventyklos turtų, kuriuos buvo pašventęs karalius Dovidas, šeimynų viršininkai, tūkstantininkai, šimtininkai ir kariuomenės vadai.²⁷ Iš karų ir iš kovų grobio; tai jie buvo pašventę Viešpaties šventyklai pastatyti ir jos rakandams.²⁸ Visa tai pašventino Regintysis Samuėlis, Kiso sūnus Saulius, Nėro sūnus Abneris ir Sarvijos sūnus Joabas: visi tai pašventė per Selemito ir jo brolių ranką.

²⁹ Isaariečių viršininkas buvo Khonenijas su savo sūnumis išviršiniams dalykams Israėlyje, kad juos mokyti ir teisti.³⁰ Toliau iš Hebroniečių Hasabijas ir jo broliai, drąsiausi vyrai, buvo viršininkai Israėlio anapus Jordano į vakarus visiems Viešpaties darbams ir karaliaus tarnybai.³¹ Hebroniečių gi, pagal jų šeimynas ir gimines, kuniškaištis buvo Jėrija. Jie buvo suskaityti keturiasdešimtais Dovidso karaliavimo metais, ir atrasta drąsiausių vyrų Galaado Jazere³² ir jų brolių vyresnio amžiaus du tūkstančiu septyni šimtai šeimynų viršininkų. Karalius gi Dovidas padarė juos viršininkais Rubeno, Gado ir pusės Manaso giminės sūnų visokiai Dievo ir karaliaus tarnybai.

27. ¹ Israėlio sūnūs pagal savo skaičių, šeimynų viršininkai, tūkstantininkai ir šimtininkai ir vyresnieji tarnavo karaliui savo būriais, įeinančiais ir išeinančiais mėnesiui po mėnesio metuose ir susidedančiais kiekvienas iš dvidešimt keturių tūkstančių.² Pirmojo būrio pirmame mėnesyje viršininkas buvo Zabdielio sūnus Jesboamas ir turėjo po savim dvidešimt keturis tūkstančius.³ Jis buvo iš Phareso sūnų visų vadų kariuomenėje vadas pirmame mėnesyje.⁴ Antrojo mėnesio būrį turėjo Ahohietis Dudija, o po jo buvo kitas, vardu Makelotas, kurs valdė dvidešimt keturių tūkstančių kariuomenės dalį.⁵ Trečiojo būrio trečiame mėnesyje vadas buvo kunigas, Jojados sūnus Banajas, ir jo būryje buvo dvidešimt keturi tūkstančiai.⁶ Tasai Banajas buvo drąsiausias tarp trijų dešimtų ir drąsesnis už tris dešimtis; jo būrio

viršininku buvo jojo sūnus Amizabadas. ⁷ Ketvirtas ketvirtame mėnesyje buvo Joabo brolis Asahėlis, o po jo jojo sūnus Zabadijas; ir jo būryje buvo dvidešimt keturi tūkstančiai. ⁸ Penktas vadas penktame mėnesyje buvo Jezerietis Samaotas, ir jo būryje buvo dvidešimt keturi tūkstančiai. ⁹ Šeštas šeštame mėnesyje buvo Tekujietis Akkės sūnus Hiras, ir jo būryje buvo dvidešimt keturi tūkstančiai. ¹⁰ Septintasis septintame mėnesyje buvo Phalonietis Helesas iš Ephraimo sūnų, ir jo būryje buvo dvidešimt keturi tūkstančiai. ¹¹ Aštuntas aštuntame mėnesyje buvo Husatietis Sobokhajis iš Zarajo palikuonių, ir jo būryje dvidešimt keturi tūkstančiai. ¹² Devintas devintame mėnesyje buvo Anatotietis Abiėzeris iš Jeminio sūnų, ir jo būryje dvidešimt keturi tūkstančiai. ¹³ Dešimtas dešimtame mėnesyje buvo Marajis; jis buvo Netophatietis iš Zarajo palikuonių, ir jo būryje dvidešimt keturi tūkstančiai. ¹⁴ Vienuoliktas vienuoliktame mėnesyje buvo Pharatonietis Banajas iš Ephraimo sūnų, ir jo būryje dvidešimt keturi tūkstančiai. ¹⁵ Dvyliktas dvyliktame mėnesyje buvo Netophatietis Holdajis iš Goto-niėlio palikuonių, ir jo būryje dvidešimt keturi tūkstančiai.

¹⁶ Toliau Israėlio giminių viršininkai buvo: Rubenaičių kunigaikštis, Zekhrio sūnus Eliėzeris, Simeonaičių kunigaikštis, Maakhos sūnus Saphatijas. ¹⁷ Levitų Kamuėlio sūnus Hasabijas, Aaronaičių Sadokas, ¹⁸ Judo Dovidą brolis Elijus, Isakharo Mikolo sūnus Amris, ¹⁹ Zabulonaičių Abdijo sūnus Jėsmajas, Nephtalaičių Ozriėlio sūnus Jerimotas, ²⁰ Ephraimo sūnaus Ozazijaus sūnus Ošėjas, Manaso giminės pusės Phadajo sūnus Joėlis ²¹ ir Manaso giminės pusės Galaade Zakharijo sūnus Jaddas, Benjamino gi Abnerio sūnus Jasiėlis ²² ir Dano Jehiramo sūnus Ezrihėlis, šitie buvo Israėlio sūnų kunigaikščiai. ²³ Dovidas nenorėjo skaityti tų, kurie turėjo mažiau dvidešimties metų, nes Viešpats buvo pasakęs, kad jis padauginsias Israėlį kaip dangaus žvaigždes. ²⁴ Sarvijos gi sūnus Joabas buvo pradėjęs skaityti, bet nepabaigė, nes todėli buvo atėjusi Israėliui rūstybė ir todėl skaičius tų, kurie buvo suskaityti, nebuvo įneštas į karaliaus Dovidą metraščius.

²⁵ Karaliaus turtų užvaizdas buvo Adiėlio sūnus Azmotas; tuos gi turtus, kurie buvo miestuose, sodžiuose ir bokštuose, prižiūrėjo Ozijo sūnus Jonatanas. ²⁶ Laukų gi darbus ir žemdirbius, įgyvenančius žemę, prižiūrėdavo Kelubo sūnus Ezris, ²⁷ vynuogynų darbininkus Ramatietis Semėjas, vynyne gi Aphonietis Zabdijas; ²⁸ alyvų medžių ir čiulpsnių sodus, buvusius lygumose, prižiūrėdavo Gederietis Bala-nanas, o aliejaus sandėlius Joas. ²⁹ Toliau bandų, kurios ganėsi Saro-

ne, viršininkas buvo Saronietis Setrajis, o jaučių slėniuose Adlio sūnus Saphatas, ³⁰ kupranugarių Ismahelietis Ubilis, asilų Meronatietis Jadijas ³¹ ir avių Agarietis Jazizas; visi šitie buvo karaliaus Dovid lobio užvaizdai. ³² Dovid gi dėdė Jonatanas, vyras išmintingas ir mokytas, buvo patarėjas; jis ir Hakhamonio sūnus Jahiėlis buvo prie karaliaus sūnų. ³³ Akhitophelis buvo taipgi karaliaus patarėjas, o Arakhietis Khusajis karaliaus prietelis. ³⁴ Po Akhitophelio buvo Banajos sūnus Jojada ir Abiataras. Vyriausias karaliaus kariuomenės vadas buvo Joabas.

28. ¹ Taigi Dovidas sušaukė visus Israėlio kunigaikščius, giminių viršininkus ir būrių vadus, kurie tarnavo karaliui; taipgi tūkstantininkus ir šimtininkus, ir tuos, kurie buvo karaliaus lobio ir nuosavybės užvaizdai, ir savo sūnus draug su kamarponiais, ir galiūnus, ir visus stipriausius kariuomenėje į Jerusale. ² Ir atsikėlęs, ir stovėdamas karalius tarė: Paklausykite manęs, mano broliai ir mano tauta: aš maniau pastatyti namus, kuriuose ilsėtusi Viešpaties sandoros skrynia, ir mūsų Dievo kojų suolelį ir visa prirengiau statymui. ³ Tačiau Dievas man tarė: Nepastatysi mano vardui namų, nes esi vyras kovotojas ir išliejai kraują. ⁴ Bet Viešpats, Israėlio Dievas, išrinko mane iš visų mano tėvo namų, kad būčiau Israėlio karalius per amžius; nes iš Judo jis išrinko kunigaikščius, o iš Judo namų mano tėvo namus ir iš mano tėvo sūnų jam patiko išrinkti mane karaliumi visam Israėliui. ⁵ Taipgi ir iš mano sūnų (nes Viešpats man davė daug sūnų) jis išrinko mano sūnų Saliamoną, kad sėdėtų Viešpaties karalystės soste Israėliui, ⁶ ir man tarė: Tavo sūnus Saliamonas pastatys mano namus ir mano prieangius, nes jį aš išrinkau sau sūnumi ir aš būsiu jam tėvas. ⁷ Ir sustiprinsiu jo karalystę per amžius, jei jis nesiliaus vykdęs mano įsakymus ir nutarimus kaip ir šiandien. ⁸ Dabar gi viso Israėlio susirinkimo akivaizdoje, girdint mūsų Dievui, sergėkite ir tyrinėkite visus Viešpaties, mūsų Dievo, paliepimus, kad valdytumėte gerąją žemę ir paliktumėte ją po savęs savo sūnums per amžius. ⁹ Tu gi, mano sūnau Saliamone, pažink tavo tėvo Dievą ir tarnauk jam tobula širdimi ir su tikru noru, nes Viešpats tyrinėja visas širdis ir supranta visas sielos mintis. Jei ieškosi jo, rasi, o jei paliksi jį, jis atmes tave amžinai. ¹⁰ Dabar tat, kadangi Viešpats išrinko tave, kad pastatytumei šventyklos namus, būk drąsus ir įvykdyk.

¹¹ Po to Dovidas davė savo sūnui Saliamonui aprašymą prieangio, šventyklos, sandėlių, aukštojo kambario, kambarių viduje ir permal-

davimo namų,¹² o taipgi visų, kuriuos buvo sumanęs, prieangių, kambarių aplinkui Viešpaties namų turtams ir šventyklos turtams,¹³ kunigų ir Levitų skyrių visiems Viešpaties namų darbams ir visiems Viešpaties šventyklos tarnybos dalykams;¹⁴ aukso pagal kiekvieno tarnybos indo sunkumą; taipgi sidabro pagal sunkumą įvairių indų ir darbų,¹⁵ toliau auksiniams žibintuvams ir jų lempoms aukso pagal svorį kiekvieno žibintuvo ir lempų. Davė taipgi sidabro sidabriniams žibintuvams ir jų lempoms pagal jų įvairų didumą.¹⁶ Davė aukso ir padėtinių duonų stalams pagal jų didumo įvairumą, taip pat ir sidabro kitiems sidabriniams stalams.¹⁷ Taipgi šakutėms, taurėms ir smilkytuvams iš tyriausio aukso, ir mažiems auksiniams liūtams; kiek kas svėrė, tiek jis paskirstė aukso kiekvienam liūtui; taip pat ir sidabriniams liūtams jis atskyrė sidabro pagal įvairų jų svorį.¹⁸ Altoriui gi, ant kurio deginami smilkalai, jis davė tyriausio aukso, kad iš jo būtų padaryta pavidalas vežimo cherubinių ištiestais sparnais, pridengiančių Viešpaties sandoros skrynią.¹⁹ Visa, sakė jis, atėjo man parašyta Viešpaties ranka, kad suprasčiau visus pavyzdžio darbus.

²⁰ Dovidas dar tarė savo sūnui Saliamonui: Elkis kaip vyras, būk drąsus ir padaryk; nebijok ir nenusigąšk, nes Viešpats, mano Dievas, bus su tavim, nepaliks ir nepames tavęs, kolei nepabaigsi viso Viešpaties namų tarnybos darbo.²¹ Štai kunigų ir Levitų skyriai yra su tavim visokiai Viešpaties namų tarnybai; jie yra pasiryžę, o taipgi kunigaikščiai, lygiai kaip ir tauta, moka vykdyti visus tavo paliepimus.

29. ¹ Po to karalius Dovidas kalbėjo visam susirinkimui: Dievas pasirinko vieną mano sūnų, Saliamoną, dar jauną ir lepų, darbas gi didelis; nes prirengiama butas ne žmogui, bet Dievui.² Aš visomis mano jėgomis prirengiau išlaidas mano Dievo namams; aukso auksiniams rykams, sidabro sidabriniams, skaitvario skaitvariniams, geležies geležiniams, medžio mediniams; be to, onikso akmenų ir baltų akmenų, ir margų, ir visokių brangių akmenų, ir marmuro iš Paro labai apščiai.³ O be to, ką aš paaukojau iš mano nuosavybės mano Dievo namams auksu ir sidabru, duodu dar mano Dievo namams, neskaitant to, ką prirengiau šventiems rūmams,⁴ tris tūkstančius talentų Ophiro aukso⁵ ir septynis tūkstančius tikriausio sidabro aptraukti šventyklos sienoms, ir kur tik reikės aukso, tebūna padaryti darbai amatininkų rankomis iš aukso, ir kur reikės sidabro, iš sidabro; ir jei kas atnašauja savo valia, tepripildo savo rankas šiandien ir teaukoja, ką nori, Viešpačiui.

⁶ Taigi šeimynų kunigaikščiai ir Izraelio giminių didikai, taipgi tūkstantininkai, šimtininkai ir karaliaus lobio užvaizdai pasižadėjo ⁷ ir davę Dievo namų darbams aukso penkis tūkstančius talentų ir dešimtį tūkstančių auksinių pinigų, sidabro dešimtį tūkstančių talentų, skaistvario aštuoniolika tūkstančių talentų, taipgi geležies šimtą tūkstančių talentų. ⁸ Ir pas ką tik radosi akmenų, tie davė juos Viešpaties namų išdan Gersoniečio Jėhielio ranka. ⁹ Ir visa tauta džiaugėsi aniem darant savo valia pažadų, nes jie atnašavo tai visa širdimi Viešpačiui; taipgi ir karalius Dovidas džiaugėsi labai dideliu džiaugsmu.

¹⁰ Jis šlovino Viešpatį visos daugybės akivaizdoje ir tarė: Pašlovin-tas esi, Viešpatie, mūsų tėvo Izraelio Dieve, nuo amžių ir per amžius.

¹¹ Tavo, o Viešpatie, didenybė ir galybė, ir garbė, ir apgalėjimas, ir tau šlovė; nes visa, kas danguje ir žemėje, yra tavo; tavo, o Viešpatie, karalystė, ir tu viršesnis už visus kunigaikščius. ¹² Tavo yra turtai ir tavo garbė, tu viešpatauji visiems dalykams; tavo rankoje jėga ir galybė, tavo rankoje didumas ir viešpatavimas visam. ¹³ Taigi dabar, mūsų Dieve, šloviname tave ir garbiname tavo šlovingą vardą. ¹⁴ Kas gi aš esu ir kas yra mano tauta, kad galėtumėm tau visa tai žadėti? Visa yra tavo, ir ką iš tavo rankos ėmėme, atidavėme tau; ¹⁵ nes tavo akivaizdoje esame svetimi ir ateiviai, kaip visi mūsų tėvai. Mūsų dienos kaip šešėlis žemėje, ir nėra jokio gaiščio. ¹⁶ Viešpatie, mūsų Dieve, visi šitie turtai, kuriuos prirengėme, kad tavo šventam vardui būtų pastatyti namai, yra iš tavo rankos, ir visa yra tavo. ¹⁷ Žinau, mano Dieve, kad bandai širdis ir mėgsti tikrybę, todėl ir aš savo širdies tikrybėje linksmai atnašavau visus šituos dalykus ir su didžiausiu džiaugsmu žiūrėjau, kad šita tauta, kuri čia radosi, atnašauja tau dovanų. ¹⁸ Viešpatie, mūsų tėvų Abraomo, Isaoko ir Izraelio Dieve, sergėk per amžius šitą jų širdies valią, ir kad šitas ūpas garbinti tave pasilikų visuomet. ¹⁹ Taipgi mano sūnui Saliamonui duok tobulą širdį, kad sergėtų tavo paliepinus, tavo liudijimus, tavo apeigas ir padarytų visa, ir pastatytų rūmą, kurio išlaidas prirengiau.

²⁰ Po to Dovidas įsakė visam susirinkimui: Pašlovinkite Viešpatį, mūsų Dievą. Ir visas susirinkimas pašlovino Viešpatį, savo tėvų Dievą, ir nusilenkė, ir parpuolė kniūpti prieš Dievą ir prieš karalių. ²¹ Ir jie pjovė Viešpačiui aukų, ir kitą dieną atnašavo deginamoms aukoms tūkstantį jaučių, tūkstantį avinų, tūkstantį avinėlių su jų liejamosiomis atnašomis, laikant visas apeigas labai apsčiai visam Izraeliui. ²² Jie valgė ir gerė tą dieną Viešpaties akivaizdoje su didele linksmybe.

Ir jie patepė antrą kartą Dovidą sūnų Saliamoną. Patepė gi jį Viešpačiui kaip kunigaikštį, o Sadoką kaip vyriausią kunigą.²³ Po to Saliamonas sėdosi į Viešpaties sostą kaip karalius savo tėvo Dovidą vietoje, ir jis patiko visiems, visas gi Izraelis jo klausė.²⁴ Taipgi visi kunigaikščiai ir galiūnai, ir visi karaliaus Dovidą sūnūs davė ranką ir pasidavė karaliui Saliamonui.²⁵ Viešpats tat išaukštino Saliamoną ant viso Izraelio ir davė jam viešpatavimo garbę, kokios nė vienas Izraelio karalius neturėjo pirm jo.

²⁶ Taip tat Isajo sūnus Dovidas karaliavo visam Izraeliui.²⁷ O laiko, kurį jis karaliavo Izraeliui, buvo keturios dešimtys metų; Hebro-
ne jis karaliavo septynerius metus ir Jerusaleje tris dešimtis trejus.
²⁸ Jis mirė geroje senatvėje, pilnas amžiaus, turtų ir garbės, ir jo sūnus Saliamonas ėmė karaliauti jo vietoje.²⁹ Senesnieji gi karaliaus Dovidą veikalai ir paskučiausieji aprašyti Reginčiojo Samuėlio knygoje, pranašo Natano knygoje ir Reginčiojo Gado knygoje,³⁰ o taipgi visas jo viešpatavimas, drąsumas ir jo laikų atsitikimai kaip Izraelyje, taip ir visose žemės karalystėse.

ANTROJI KRONIKŲ KNYGA

Hebrajiškai DIBRE HAJAMIM

1. ¹ Taigi Dovidas sūnus Saliamonas sutvirtėjo savo karalystėje, ir Viešpats, jo Dievas, buvo su juo ir labai išaukštino jį. ² Tuomet Saliamonas davė įsakymą visam Izraeliui, tūkstantininkams, šimtininkams, vadams, viso Izraelio teisėjams ir šeiminų viršininkams, ³ ir nuėjo su visa daugybe į Gabaono aukštumą, kur buvo Dievo sandoros padangtė, kurią Dievo tarnas Mošė yra padaręs tyruose. ⁴ Dievo gi skrynią buvo pargabenęs Dovidas iš Karjathiarimo į vietą, kurią jai prirengė ir kur ištiesė jai padangtę, tai yra į Jerusale. ⁵ Taipgi skaistvarinis altorius, kurį buvo padirbęs Huro sūnaus Urjo sūnus Beseleelis, buvo tenai ties Viešpaties padangte; jo tai ir ieškojo Saliamonas ir visas susirinkimas. ⁶ Saliamonas prisiartinio prie skaistvarinio altoriaus ties Viešpaties sandoros padangte ir atnašavo ant jo tūkstantį aukų.

⁷ O štai tą pačią naktį pasirodė jam Dievas ir tarė: Prašyk, ko nori, kad tau duočiau. ⁸ Tuomet Saliamonas tarė Dievui: Tu padarei mano tėvui Dovidui didelę mielaširdystę ir pastatei mane karaliumi jo vietoje. ⁹ Dabar tat, Viešpatie Dieve, teįvyksta tavo žodžiai, ką esi žadėjęs mano tėvui Dovidui; nes tu padarei mane karaliumi didelės tavo tautos, kuri taip nesuskaitoma kaip žemės dulkės. ¹⁰ Duok man išminties ir išmonės, kad įeičiau ir išeičiau tavo tautos akivaizdoje; nes kas gi gali teisti vertai šitą tavo tautą, kuri tokia didelė? ¹¹ Tuomet Dievas tarė Saliamonui: Kadangi tai labiau patiko tavo širdžiai ir neprašei turtų, lobio ir garbės nei gyvybės tų, kurie tavęs neapkenčia, o taipgi nei ilgo amžiaus, prašei gi išminties ir žinojimo, kad galėtumei teisti mano tautą, kurios karaliumi tave pastačiau, ¹² tai tau duota išminties ir žinojimo; bet taipgi turtų ir lobio, ir garbės duosiu tau, taip kad nė vienas tarp karalių nebus tau lygus, nei pirm tavęs, nei po tavęs. ¹³ Taigi Saliamonas sugrįžo nuo Gabaono aukštumos į Jerusale ties sandoros padangte ir karaliavo Izraeliui.

¹⁴ Jis surinko sau vežimų ir raitelių ir turėjo tūkstantį keturis šimtus vežimų ir dvylika tūkstančių raitelių; jis sustatė juos kariškųjų vežimų miestuose ir prie karaliaus Jerusaleje. ¹⁵ Ir karalius padarė, kad sidabro ir aukso Jerusaleje buvo taip daug kaip akmenų, ir kedrų lyg kad laukinių sikomorų, augančių didelėje daugybėje lygumose. ¹⁶ Arklių jam atvesdavo iš Egipto ir iš Koos karaliaus pirkliai, kurie eidavo ir pirkdavo už pinigus, ¹⁷ karišką ketverto arklių vežimą už šešis šimtus sidabrinių ir arklį už šimtą penkias dešimtis; taip pat buvo daromas pirkimas iš visų Hetiečių karalysčių ir nuo Sirijos karalių.

2. ¹ Taigi Saliamonas nutarė statyti Viešpaties vardui namus ir rūmus sau. ² Jis suskaitė septynias dešimtis tūkstančių vyrų nešėjų ir aštuonias dešimtis tūkstančių, kurie turėjo laužti akmenis kalnuose, ir jųjų viršininkų tris tūkstančius šešis šimtus.

³ Jis siuntė taipgi pas Tiro karalių Hiramą ir sakydino: Kaip elgeisi su mano tėvu Dovidu ir siuntei jam kedrinių medžių, kad pasistatytų sau namus, kuriuose jis gyveno, ⁴ taip daryk su manim, kad pastatytiau Viešpaties, mano Dievo, vardui namus ir pašventinčiau juos smilkalams deginti jo akivaizdoje ir kvepalams smilkyti, ir nuolat dėti padėtinėms duonomis ir deginamosioms aukoms rytą ir vakarą, taipgi šabatams, pirmose mėnesio dienose ir Viešpaties, mūsų Dievo, iškilmėse, kas įsakyta Israėliui per amžius. ⁵ Nes namai, kuriuos noriu pastatyti, dideli; nes mūsų Dievas didesnis už visus dievus. ⁶ Kas tat galės įstengti pastatyti jo vertus namus; jei dangus ir dangų dangūs negali jo apimti, kas gi aš esu, kad galėčiau pastatyti jam namus? Bet jie tebūna tiktai tam, kad būtų deginami smilkalai jo akivaizdoje. ⁷ Atsiųsk tat man išmanantį vyrą, kurs mokėtų dirbti iš aukso, sidabro, skaistvario, geležies, raudono purpuro, karmazino ir mėlyno purpuro ir kurs mokėtų daryti išpjaustymus draug su tais amatininkais, kuriuos turiu prie savęs Judėjoje ir Jerusaleje, išrinktus mano tėvo Dovidu. ⁸ Atsiųsk man taipgi nuo Libano kedro, eglės ir pušies medžių, nes žinau, kad tavo tarnai moka kirsti medžius nuo Libano, o mano tarnai bus su tavo tarnais, ⁹ kad būtų man prirengta labai daug medžių; nes namai, kuriuos noriu pastatyti, labai dideli ir šlovingi. ¹⁰ Tavo gi tarnams, darbininkams, kurie kirs medžius, aš duosiu maistui dvidešimt tūkstančių saikų kviečių, tiek pat saikų miežių ir dvidešimt tūkstančių kibirų vyno, taipgi dvidešimt tūkstančių saikų aliejaus.

¹¹ Tuomet Tiro karalius Hirasas raštu, kurį siuntė Saliamonui, atsakė: Kadangi Viešpats myli savo tautą, todėl padarė, kad tu jai ka-

raliautumei.¹² Ir jis dar pridūrė: Pašlovintas tebūna Viešpats, Israėlio Dievas, kurs padarė dangų ir žemę, kurs davė karaliui Dovidui sūnų išmintingą ir išmanantį, ir protingą, kad pastatytų Viešpačiui namus ir sau rūmą.¹³ Taigi aš siunčiu tau išmintingą ir gerai išmanantį vyrą, mano tėvą Hiramą,¹⁴ sūnų moteriškės iš Dano dukterų, kurio tėvas buvo Tirietis; jis moka darbus iš aukso, sidabro, skaistvario, geležies, marmuro, medžių, taipgi iš raudono ir mėlyno purpuro, iš plos drobės ir karmazino, ir jis moka padaryti visokius drožinius ir gudriai sumanyti, ko tik reikia, draug su tavo amatininkais ir su mano valdovo, tavo tėvo Dovidu, amatininkais.¹⁵ Taigi kviečių, miežių, aliejaus ir vyno, kuriuos tu, mano valdove, esi žadėjęs, atsiųsk tavo tarnams.¹⁶ Mes kirsime medžių nuo Libano, kiek tik tau reikia, ir nusiųsime juos sieliais per jūrą į Jopę; tavo gi dalykas bus parsigabenti juos Jerusalen.

¹⁷ Taigi Saliamonas suskaitė visus svetimtaučius, buvusius Israėlio žemėje po to suskaitymo, kurį buvo padaręs jo tėvas Dovidas, ir atrasta šimtas penkios dešimtys trys tūkstančiai šeši šimtai.¹⁸ Septynias dešimtis tūkstančių iš jų jis paskyrė naštomis nešioti ir aštuonias dešimtis tūkstančių, kad laužtų akmenis kalnuose, tris gi tūkstančius ir šešis šimtus žmonių — darbo viršininkais.

3. ¹ Saliamonas pradėjo statyti Viešpaties namus Jerusaleje Morijos kalne, kurs buvo parodytas jo tėvui Dovidui, toje vietoje, kurią Dovidas buvo prirengęs Jėbusiečio Ornano klojime.² Pradėjo gi statyti antrame mėnesyje ketvirtais savo karaliavimo metais.

³ Ir štai kokie buvo pamatai, kuriuos Saliamonas padėjo, kad pastatytų Dievo namus: jų ilgis buvo šešios dešimtys senovinių mastų, o plotis dvidešimt mastų.⁴ Išilgai priešakio buvo prieangis dvidešimčia mastų ilgas, tiek kiek namai turėjo pločio, ir šimtu dvidešimčia mastų aukštas. Jį Saliamonas paauksino viduje tyriausiu auksu.

⁵ Taipgi didesnius namus jis išklojo eglės medžio lentomis ir visa apsaugė tikriausio aukso juostomis, kuriose jis liepė išpjauti palmių ir tarsi susipynusių viena su kita grandinaičių.⁶ Taipgi šventyklos aslą jis išklojo brangiausiu marmuru, ir tai buvo labai gražu.⁷ Juostų auksas, kuriomis jis aptraukdino namus, jų rąstus, staktas, sienas ir duris, buvo tikriausias; sienose jis liepė išpjautyti cherubinų.

⁸ Jis padarė taipgi švenčiausiąjį butą dvidešimčia mastų ilgą, pagal namų platumą, ir taip pat dvidešimčia mastų platų; tą jis išklojo auksinėmis juostomis mažne iš šešių šimtų talentų.⁹ Taipgi ir vinis

jis padarė iš aukso, taip kad kiekviena vinis svėrė penkias dešimtis siklių; ir aukštuosius kambarius jis aptraukė auksu. ¹⁰ Toliau švenčiausiame bute jis padirbdino du cherubinu, taip kaip daromos statulos, ir aptraukė tuodu auksu. ¹¹ Cherubinų sparnai buvo ištiesti per dvidešimtį mastų, taip kad vienas sparnas buvo penkiais mastais ilgas ir siekė namų sieną, ir antrasis jo sparnas, penkių mastų, siekė antrojo cherubo sparną. ¹² Taip pat antrojo cherubo sparnas buvo penkių mastų ir siekė sieną, o jo antrasis, penkių mastų sparnas siekė antrojo cherubo sparną. ¹³ Taigi abiejų cherubinų sparnai buvo išskėsti ir tęsėsi per dvidešimt mastų; juodu stovėjo stačiu ant savo kojų, o jų dviejų veidai buvo atgręžti įeinamojo buto linkon. ¹⁴ Toliau jis padirbo uždangą iš mėlyno ir raudono purpuro, iš karmazino ir plonos drobės ir įmegzdino joje cherubinų.

¹⁵ Ties šventyklos durimis jis padarė du šulu, kuriuodu buvo aukštu trisdešimt penkiais mastais, jų dviejų gi galvenos buvo penkių mastų. ¹⁶ Be to, jis padarė tokių kaip žinyne grandinėlių ir uždėjo jas ant šulų galvenų; taipgi šimtą granatinių obuolių, kuriuos įdėjo tarp grandinėlių. ¹⁷ Tuodu šulu jis pastatė šventyklos prieangyje, vieną dešinėje pusėje, kitą kairėje; buvusį dešinėje pusėje jis pavadino Jakhinu, o buvusį kairėje Boozu.

4. ¹ Jis padarė taipgi skaistvarinį altorių dvidešimčia mastų ilgą, dvidešimčia mastų platų ir dešimčia mastų aukštą; ² toliau nuliedino jūrą, turėjusią dešimtį mastų nuo vieno krašto iki kito, aplinkui apskritą; ji buvo penkiais mastais aukšta ir trijų dešimtų mastų juostele apriesta aplinkui. ³ Po jūros briauna buvo jaučių pavidalai, o aplink ją iš viršaus jos šonuose ėjo dvi eili drožinių po dešimtį mastų; jaučiai gi buvo nulieti. ⁴ Pati jūra buvo padėta ant dvylikos jaučių, kurių trys buvo atgręžti į šiaurę, kiti trys į vakarus, vėl kiti trys į pietus ir trys likusieji į rytus, ir jūra buvo uždėta ant jų; jaučių pasturgaliai buvo uždengti po jūrą. ⁵ Jūra buvo delno storumo, o jos briauna buvo kaip taurės briauna arba pražydusios lelijos; tilpo joje trys tūkstančiai kibirų. ⁶ Jis padarė taipgi dešimtį praustuvių ir pastatė penkias dešiniame šone, o penkias kairiame, kad jose būtų plaunama visa, ką jie turėjo atnašauti deginamajai aukai; jūroje gi plaudavosi kunigai. ⁷ Padarė ir dešimtį auksinių žibintuvų pagal pavyzdį, kaip buvo liepta padaryti, ir pastatė juos šventykloje, penkis dešiniame šone ir penkis kairiame; ⁸ taip pat dešimtį stalų, ir pastatė juos šventykloje, penkis dešinėje ir penkis kairėje; o taipgi šimtą auksinių taurių. ⁹ Toliau padarė kunigų

prieangį ir didįjį prieangį, ir to prieangio duris, kurias aptraukė skaistvariu. ¹⁰ Jūrą jis pastatė dešiniame šone pietryčiuose.

¹¹ Hirasas padarė puodų, šakelių ir taurių ir pabaigė visą karaliaus darbą Dievo namuose, ¹² tai yra du šulu su lankeliais, galvenomis ir tarsi pynėmis, kurios turėjo pridengti galvenas ant lankelių; ¹³ taipgi keturis šimtus granatinių obuolių ir dvi pyni, taip kad dvi obuolių eili buvo sujungta su kiekviena pyne, kurios turėjo uždengti lankelius ir šulų galvenas. ¹⁴ Padarė taipgi papėdes ir praustuves, kurias uždėjo ant papėdžių; ¹⁵ vieną jūrą ir dvylika jaučių po jūra, ¹⁶ puodus, šakeles ir taures. Visus indus Viešpaties namuose padarė Saliamonui jo tėvas Hirasas iš tyriausio skaistvario. ¹⁷ Karalius nuliūdino juos Jordano apylinkėje, molinėje žemėje tarp Sokhoto ir Saredatos. ¹⁸ Indų buvo nesuskaitoma daugybė, taip kad nebuvo žinoma, kiek sveria skaistvaris. ¹⁹ Saliamonas padarė visus Dievo namų rykus, auksinį altorių ir stalus su padėtinėmis duonomis ant jų, ²⁰ taipgi žibintuvus su jų lempomis iš tyriausio aukso, kad žibėtų ties žinynu, kaip įsakyta; ²¹ gėlių pavidalus, lempas ir repleles iš aukso; visa buvo padaryta iš tyriausio aukso; ²² taipgi indus smilkymui, smilkytuvus, taures ir grūstuvėlius iš tyriausio aukso. Padarė taipgi drožinių vidaus šventyklos duryse, tai yra į švenčiausiąją vietą, ir šventyklos duris į orą. Taip buvo baigtas visas darbas, kurį Saliamonas padarė Viešpaties namuose.

5. ¹ Taigi Saliamonas įnešė visa, ką buvo paaukojęs jo tėvas Dovidas, sidabrą, auksą ir visus indus, ir sudėjo į Dievo namų išdą. ² Po to jis surinko visus Israėlio vyresniuosius, visus giminių kunigaikščius ir šeimynų viršininkus iš Israėlio sūnų į Jerusale, kad jie atgabentų Viešpaties sandoros skrynią iš Dovidą miesto, tai yra iš Siono. ³ Taigi atėjo prie karaliaus visi Israėlio vyrai iškilmingoje septintojo mėnesio dienoje. ⁴ O atėjus visiems Israėlio senesniesiems, Levitai nešė skrynią ⁵ ir įnešė ją ir visus padangtės rakandus; šventyklos gi rykus, buvusius padangtėje, nešė kunigai draug su Levitais. ⁶ O karalius Saliamonas ir visas Israėlio susirinkimas, ir visi susirinkusieji ties skrynčia aukojo avinus ir jaučius be jokio skaičiaus; nes tokia buvo aukų daugybė. ⁷ Kunigai įnešė Viešpaties sandoros skrynią į jos vietą, tai yra prie šventyklos žinyno į švenčiausiąją butą po cherubinų sparnais, ⁸ taip kad cherubinais turėjo ištiesę savo sparnus viršum vietos, kurioje buvo padėta skrynia, ir dengė pačią skrynią draug su jos kartimis. ⁹ Galai gi karčių, kuriomis buvo nešama skrynia, kadangi jos buvo truputį

ilgesnės, buvo matyti prieš žinyną; bet jei kas buvo išėjęs truputį laukan, nebegalėjo jų matyti. Taigi skrynia buvo tenai iki šiai dienai.¹⁰ Skrynioje nebuvo nieko kito, kaip tik dvi plokšti, kurias buvo įdėjęs Mošė prie Horebo, kuomet Viešpats davė įstatymą Izraelio sūnams, išėjusiems iš Egipto.¹¹ Išėjus gi kunigams iš šventyklos (nes visi kunigai, kurie galėjo tenai rasti, buvo pašventinti, ir dar tuo metu eilė ir tarnybų tvarka nebuvo tarp jų padalinta),¹² kaip Levitai, taip ir giesmininkai, tai yra ir tie, kurie buvo po Asaphu ir kurie po Emanu, ir kurie po Iditunu, jų sūnūs ir broliai, apsilikę drobiniais apdaraais, žaidė cimbolais, arfomis ir kanklėmis, stovėdami į rytus nuo altoriaus, ir draug su jais šimtas dvidešimt kunigų trimitavo trimitais.¹³ Taigi atsiliepiant visiems draug trimitais, balsu, cimbolais, stygomis ir visokiais muzikos prietaisais ir keliant balsą aukštyr, skambėjimas girdėjosi toli, taip kad jiems pradėjus šlovinti Viešpatį ir sakyti: Šlovinkite Viešpatį, nes jis geras, nes jo mielaširdystė amžina, Dievo namai buvo pripildyti debesies,¹⁴ ir kunigai nebegalėjo stovėti ir tarnauti dėlei tamsumo. Nes Viešpaties garbė buvo pripildžiusi Dievo namus.

6. ¹ Tuomet Saliamonas tarė: Viešpats yra žadėjęs gyventi tamsu-me. ² Aš gi pastačiau jo vardui namus, kad jis gyventų tenai per amžius. ³ Po to karalius atgręžė savo veidą ir palaimino visą Izraelio daugybę (nes visa minia stovėjo klausydama), ir tarė: ⁴ Pašlovintas tebūna Viešpats, Izraelio Dievas, kurs įvykdė, ką yra žadėjęs mano tėvui Dovidui, kuomet sakė: ⁵ Nuo tos dienos, kurioje išvedžiau savo tautą iš Egipto žemės, neišsirinkau miesto iš visų Izraelio giminių, kad jame būtų pastatyti mano vardui namai, ir neišsirinkau kurio nors kito vyro, kad būtų vadas mano tautoje Izraelyje, ⁶ bet išsirinkau Jerusale, kad joje būtų mano vardas, ir išsirinkau Dovidą, kad pastatytų jį ant mano tautos Izraelio. ⁷ O kuomet mano tėvas Dovidas buvo panorėjęs pastatyti Viešpaties, Izraelio Dievo, vardui namus, ⁸ Viešpats jam tarė: Kad tu norėjai statyti mano vardui namus, gerai, tiesa, padarei, kad turėjai tokį norą, ⁹ tačiau ne tu pastatysi namus, bet tavo sūnus, kurs išeis iš tavo strėnų, jis pastatys mano vardui namus. ¹⁰ Taigi Viešpats įvykdė savo žodžius, kuriuos buvo kalbėjęs; aš pakilau savo tėvo Dovidą vietoje ir sėdau į Izraelio sostą, kaip Viešpats yra kalbėjęs, ir pastačiau Viešpaties, Izraelio Dievo, vardui namus, ¹¹ ir pastačiau juose skrynią, kurioje yra Viešpaties sandora, jo padarytoji su Izraelio sūnumis.

¹² Taigi jis atsistojo Viešpaties altoriaus akivaizdoje ties visa

Israėlio daugybe ir ištiesė savo rankas.¹³ Nes Saliamonas buvo padaręs skaisivarinę papėdę ir pastatęs ją prieangio viduryje, penkiais mastais ilgą, penkiais mastais plačią ir trimis mastais aukštą, ir atsistojo ant jos, o paskui, atsiklaupęs prieš visą Israėlio daugybę ir ištiesęs rankas į dangų,¹⁴ tarė:

Viešpatie, Israėlio Dieve, nėra tau lygaus Dievo danguje ir žemėje, kurs sergi sandorą ir mielaširdystę savo tarnams, vaikščiojantiems tavo akivaizdoje visa savo širdimi,¹⁵ kurs suteikėi savo tarnui, mano tėvui Dovidui, visa, ką jam esi kalbėjęs, ir ką buvai žadėjęs, įvykdei, kaip ir dabartis patvirtina.¹⁶ Dabar tat, Viešpatie, Israėlio Dieve, atitesėk savo tarnui, mano tėvui Dovidui, visa, ką esi kalbėjęs, sakydamas: Nepritrūks iš tavęs vyro mano akivaizdoje, kurs sėdėtų Israėlio soste, taip tačiau, kad tavo sūnūs sergės savo kelius ir vaikščios mano įstatyme, kaip ir tu vaikščiojai mano akivaizdoje.¹⁷ O dabar, Viešpatie, Israėlio Dieve, tebūna patvirtinti tavo žodžiai, kuriuos esi kalbėjęs tavo tarnui Dovidui.

¹⁸ Bet argi tai tikėtinas dalykas, kad Dievas gyvena su žmonėmis žemėje? Jei dangus ir dangų dangūs negali tavęs sutalpinti, kaipgi mažiau šitie namai, kuriuos aš pastačiau? ¹⁹ Bet tai padaryta tiktai tam, kad tu, Viešpatie, mano Dieve, pažvelgtumei į savo tarno maldą ir į jo meldimą ir išgirstumei maldas, kuriomis tavo tarnas meldžiasi tavo akivaizdoje; ²⁰ kad atvertumei savo akis ant šitų namų per dienas ir naktis, ant vietos, kurioje esi žadėjęs, kad bus šaukiamasi į tavo vardą, ²¹ ir tu išklausysi maldą, kuria tavo tarnas joje meldžiasi, ir kad išklausytumei tavo tarno ir tavo tautos Israėlio prašymus; kas tik melsis šitoje vietoje, išklausk jį savo buveinėje, tai yra danguje, ir būk maloningas.

²² Jei kas nors nusidės savo artimui ir ateis pasiryžęs prisiekti prieš jį, ir suriš save priesaika su keiksmu ties altoriumi šituose namuose, ²³ tu išgirsi danguje ir padarysi savo tarnams teismą, taip kad neteisingojo pasielgimą sugrąžinsi ant jo paties galvos ir atkeršysi teisųjį, atlygindamas jam pagal jo teisybę. ²⁴ Jei tavo tauta Israėlis bus neprietelių apgalėta (nes jie tau nusidės) ir sugrižę darys atgailą, ir maldaus tavo vardą, ir melsis šitoje vietoje, ²⁵ tu išklausk iš dangaus ir dovanok savo tautos Israėlio nuodėmę, ir atvesk juos atgal į žemę, kurią davei jiems ir jų tėvams. ²⁶ Jei uždarius dangų, lietūs nelis dėlei tautos nusidėjimų ir jie maldaus tave šitoje vietoje, ir šlovins tavo vardą, ir sugrįš nuo savo nuodėmių, kuomet būsi juos prispaudęs, ²⁷ išklausk iš dangaus, Viešpatie, ir atleisk nuodėmes tavo tarnams ir tavo

tautai Israėliui, ir pamokyk juos gero kelio, kuriuo jie eitų, ir duok lietaus žemei, kurią esi davęs paveldėtį savo tautai.²⁸ Jei kils žemėje badas ir maras, kūlės ir amaras, skėriai ir gniusai ir jei neprieteliai, sunaikinę šalį, apguls miesto vartus, jei spaus kuri nors sloga ir liga,²⁹ jei tuomet kas nors iš tavo tautos Israėlio melsis, pažindamas savo slogą ir ligą, ir išties savo rankas šituose namuose,³⁰ tu išklausk danguje, būtent aukštoje savo buveinėje, ir būk maloningas, ir atsilygink kiekvienam pagal jo kelius, kuriuos žinai, kad jis turi savo širdyje (nes tu vienas žinai žmonių vaikų širdis);³¹ kad jie bijotų tavęs ir vaikšiotų tavo keliais per visas dienas, kurias gyvena žemės paviršiuje, tavo duotosios mūsų tėvams.

³² Taipgi ir svetimąjį, kurs nėra iš tavo tautos Israėlio, jei jis ateis iš tolimo krašto dėl didžio tavo vardo ir dėl galingos tavo rankos, ir tavo ištiesto peties ir pagarbins šitoje vietoje,³³ tu išklauskys danguje, tvirčiausioje tavo gyvenamoje vietoje, ir padarysi visa, ko dėlei šauksis į tave tasai svetimtautis, kad visos žemės tautos pažintų tavo vardą ir bijotų tavęs kaip ir tavo tauta Israėlis, ir žinotų, jog tavo vardas šaukiamas ant šitų namų, kuriuos pastačiau.

³⁴ Jei tavo tauta išeis į karą prieš savo priešininkus keliu, kuriuo juos siųsi, jie pagarbins tave, atsigręžę šito miesto linkon, kurį pasirinkai, ir šitų namų, kuriuos pastačiau tavo vardui,³⁵ tu išklauskys danguje jų maldas ir prašymą ir atkeršysi.³⁶ O jei jie nusidės tau (nes nėra žmogaus, kurs nenusidėtų) ir tu būsi įsirūstinęs prieš juos, ir paduosi neprieteliams, ir tie ves juos belaisvius į tolimą kraštą ar į artimą,³⁷ o jie, atsivertę savo širdyje toje žemėje, kurion sugauti bus nuvesti, darys atgailą ir maldaus tave savo nelaisvės žemėje, ir sakys: Nusidėjome, pasiėlgėme nedorai, darėme neteisingai,³⁸ ir sugrįš prie tavęs visa savo širdimi ir visa savo siela savo nelaisvės žemėje, kurion buvo nuvesti, garbins tave, atsigręžę savo žemės linkon, kurią esi davęs jų tėvams, ir savo miesto, kurį išsirinkai, ir namų, kuriuos pastačiau tavo vardui,³⁹ tu išklauskys danguje, tai yra tavo tvirtoje buveinėje, jų maldas ir padarysi teisybę, ir atleisi savo, nors ir nusidėjusiai, tautai;⁴⁰ nes tu esi mano Dievas. Meldžiu, tebūna tavo akys atviros ir tavo ausys teklauso maldos, kuri daroma šitoje vietoje.

⁴¹ Taigi dabar, Viešpatie Dieve, pakilk į savo poilsį tu ir tavo stiprybės skrynias; tavo kunigai, Viešpatie Dieve, teapsivelka išganymu ir tavo šventieji tesidžiaugia gėrybėmis.⁴² Viešpatie Dieve, neatstumk veido tavo pateptinio; atsimink mielaširdystes tavo tarnui Dovidui.

7. ¹ Saliamonui pabaigus maldas, ugnis nužengė iš dangaus ir prarijo deginamąsias aukas ir kitas aukas, ir Viešpaties didenybė pripildė namus. ² Tuomet kunigai negalėjo įeiti į Viešpaties šventyklą, nes Viešpaties didenybė buvo pripildžiusi Viešpaties šventyklą. ³ Taipgi visi Izraelio sūnūs matė nužengiančią ugnį ir Viešpaties šlovę ant namų ir parpuolę kniūpsti ant žemės, ant aslos, išgrįstos akmenimis, garbino ir šlovino Viešpatį: nes jis geras, nes jo mielaširdystė amžina.

⁴ Karalius gi ir visa tauta darė aukas Viešpaties akivaizdoje. ⁵ Taipgi karalius Saliamonas paprovė aukoms dvidešimt du tūkstančių jaučių, šimtą dvidešimt tūkstančių avinų, ir pašventino Dievo namus karalius ir visa tauta. ⁶ Kunigai buvo savo pareigose ir Levitai prie muzikos prietaisų Viešpaties giesmėms, kuriuos yra padaręs karalius Dovidas šlovinti Viešpačiui, nes jo mielaširdystė amžina; jie giedojo Dovidą giesmes, žaisdami savo rankomis; kunigai gi trimitavo trimitais jų priešakyje, o visas Izraelis stovėjo. ⁷ Saliamonas pašventino taipgi šventoriaus vidurį prieš Viešpaties šventyklą, nes tenai jis aukojo deginamąsias aukas ir dėkojimo aukų taukus, kadangi ant skaistvarinio altoriaus, kurį jis buvo padaręs, negalėjo sutilpti deginamosios aukos, duoninės atnašos ir taukai. ⁸ Taigi Saliamonas darė tuo metu iškilmę per septynias dienas ir visas Izraelis draug su juo, labai didelis susirinkimas, nuo įėjimo į Ematą iki Egipto upeliui. ⁹ Aštuntoje dienoje jis padarė iškilmingą sueigą, nes septynias dienas jis šventino altorių ir septynias dienas darė iškilmes. ¹⁰ Taigi dvidešimt trečią septintojo mėnesio dieną jis paleido žmones į jų padangtes, linksmus ir besidžiaugiančius dėl gerumo, kurį Viešpats buvo padaręs Dovidui ir Saliamonui, ir savo tautai Izraeliui.

¹¹ Taip tat Saliamonas pabaigė Viešpaties namus ir karaliaus namus, ir visa, ką buvo nutaręs savo širdyje padaryti Viešpaties namuose ir savo namuose, ir tai jam pavyko. ¹² O Viešpats pasirodė jam naktį ir tarė: Aš išklausiu tavo maldą ir išsirinkau sau šitą vietą, kad ji būtų aukų namai. ¹³ Jei uždarysiu dangų ir nelis lietus, jei liepsiu ir įsakysiu skėriams sunaikinti šalį, ir jei siųsiu marą į savo tautą, ¹⁴ o atsigręžus mano tauta, ant kurios šaukiamas mano vardas, maldaus mane, ieškos mano veido ir darys atgailą dėl nedoriausio savo pasielgimo, aš išklausysiu danguje, dovanosiu jų kaltes ir pagydysiu jų žemę. ¹⁵ Taipgi mano akys bus atviros ir mano ausys klausys maldos to, kurs melsis šitoje vietoje. ¹⁶ Nes aš pasirinkau ir pašventinau šitą vietą, kad mano vardas būtų čionai per amžius ir mano akys bei mano širdis pasiliktų

čia per visas dienas.¹⁷ Taipgi jei tu vaikščiosi mano akivaizdoje, kaip vaikščiojo tavo tėvas Dovidas, ir darysi visa taip, kaip tau įsakiau, ir laikysi mano įstatus ir nutarimus,¹⁸ aš laikysiu tavo karalystės sostą, kaip esu žadėjęs tavo tėvui Dovidui, kuomet sakiau: Nebus atimtas iš tavo palikuonių vyras, kurs būtų kunigaikščiu Israėlyje.¹⁹ Bet jei jūs nusigręšite ir paliksite mano nutarimus ir mano įsakymus, kuriuos jums daviau, ir nuėję šalin tarnausite svetimiems dievams ir garbinsite juos,²⁰ aš išrausiu jus iš mano žemės, kurią jums daviau, ir šituos namus, kuriuos pašvenčiau savo vardui, aš mesiu nuo savo veido ir atiduosiu, kad jie būtų pasaka ir pavyzdys visoms tautoms.²¹ Ir šitie namai bus patarlė visiems praeinantiems, ir jie sakys nustebę: Kodėl Viešpats taip padarė šitai žemei ir šitiems namams?²² Ir bus jiems atsakyta: Nes jie paliko Viešpatį, savo Dievą, kurs išvedė juos iš Egipto žemės, ir pasigavo svetimus dievus, garbino juos ir jiems tarnavo; todėllei atėjo ant jų visos šitos nelaimės.

8. ¹ Praslinkus dvidešimčiai metų, kai Saliamonas buvo pastatęs Viešpaties namus ir savo namus,² jis pastatė miestus, kuriuos Hiram buvo davęs Saliamonui, ir apgyvendino tenai Israėlio sūnus.³ Jis nuėjo taipgi į Subos Ematą ir paėmė jį;⁴ pastatė Palmirą tyrumoje; pastatė taipgi kitus stipriausius miestus Emate.⁵ Toliau pastatė aukštąjį Bethoroną ir žemąjį Bethoroną, mūru apvestus miestus, turėjusius vartus, užkaiščius ir spynas;⁶ taipgi Balaatą ir visus stipriausius miestus, prigulėjusius Saliamonui, visus kariškųjų vežimų miestus ir raitelių miestus; visa, ką tik Saliamonas norėjo ir buvo nutaręs, jis pastatė Jerusaleje ir Libane, ir visoje savo valdžios žemėje.

⁷ Visus žmones, kurie buvo likę iš Hetiečių, Amoriečių, Peresiečių, Heviečių ir Jebusiečių, nepriklausiusių Israėlio palikuonims,⁸ sūnus ir palikuonis tų, kurių Israėlio sūnūs nebuvo užmiršę, Saliamonas pavergė, kad būtų čyžininkais iki šiai dienai.⁹ Iš Israėlio sūnų jis nepaskyrė, kad būtų lažininkais karaliaus darbams, nes jie buvo vyrai kovotojai ir pirmieji vadai bei viršininkai kariškųjų vežimų ir jo raitelių.¹⁰ Visų gi karaliaus Saliamono kariuomenės viršininkų, kurie mokė žmones, buvo du šimtu penkios dešimtys.

¹¹ Jis perkėlė Faraono dukterį iš Dovido miesto į namus, kuriuos buvo jai pastatęs; nes karalius sakė: Mano žmona negyvens Israėlio karaliaus Dovido namuose dėl to, kad jie pašventinti, nes į juos įėjo Viešpaties skrynia.

¹² Tuomet Saliamonas atnašavo deginamųjų aukų Viešpačiui ant

Viešpaties altoriaus, kurį jis buvo pastatęs prieš prieangį, ¹³ kad ant jo būtų aukojama kasdien pagal Mošės įsakymą šabatais, pirmose mėnesių dienose ir tris kartus per metus iškilmių dienose, tai yra neraugintų duonų iškilmėje, savaičių iškilmėje ir padangčių iškilmėje. ¹⁴ Paskyrė taipgi pagal savo tėvo Dovidą įsakymą kunigų pareigas jų tarnyboje ir Levitus pagal jų tvarką, kad šlovintų ir tarnautų kunigų akivaizdoje pagal kiekvienos dienos apeigas, ir durininkus pagal jų skyrius prie kiekvienų durų, nes taip buvo įsakęs Dievo žmogus Dovidas. ¹⁵ Nei kunigai, nei Levitai neperžengė nieko iš karaliaus paliepiimų, kuriuos jis buvo davęs, ir iš to, kas buvo įsakyta apie turtų sergėjimą. ¹⁶ Saliamonas turėjo prirengtas visas išlaidas nuo tos dienos, kurioje padėjo Viešpaties namų pamatus, iki dienai, kurioje pabaigė juos.

¹⁷ Paskui Saliamonas nuėjo į Asiongaberį ir Ailatą Raudonosios jūros krante, Edomo žemėje. ¹⁸ Hirasas gi atsiuntė jam per savo tarnus laivų ir jūrininkų, apsipratusių su jūra; tie nuvyko draug su Saliamono tarnais į Ophirą, ėmė iš ten keturis šimtus penkias dešimtis talentų aukso ir atgabeno pas karalių Saliamoną.

9. ¹ Taipgi Sabos karalienė, išgirdus gandą apie Saliamoną, atvyko jo išmėginti mįslėmis į Jerusaleį su dideliais turtais ir kupranugariais, nešančiais kvėpalų, daugybę aukso ir brangiausių perlų. Atvykus pas Saliamoną, ji kalbėjo jam visa, kas buvo jos širdyje. ² O Saliamonas išaiškino jai visus klausimus, kuriuos buvo pastačiusi, ir nebuvo nieko, ko jis nebūtų jai pilnai išaiškinęs. ³ Pamačius tai, būtent Saliamono išmintį, namus, kuriuos buvo pasistatydinęs, ⁴ taipgi jo stalo valgius, tarnų butus, jo tarnų pareigas ir jo drabužius, taipgi vynpilius ir jų apdarus ir aukas, kurias aukėjo Viešpaties namuose, negalėjo atsistebėti ⁵ ir tarė karaliui: Tikra yra šneka, kurią buvau girdėjusi savo krašte apie tavo veikalus ir tavo išmintį. ⁶ Aš netikėjau pasakojančiais, kolei pati neatėjau ir nepamačiau savo akimis, ir nepatyrčiau, kad vos pusė tebuvo man papasakota apie tavo išmintį; tavo veiksmai viršija gandą. ⁷ Laimingi tavo žmonės ir laimingi tavo tarnai, kurie stovi visuomet tavo akivaizdoje ir girdi tavo išmintį. ⁸ Tebūna pašlovintas Viešpats, tavo Dievas, kurs panorėjo pasodinti tave į savo sostą, kaip Viešpaties, tavo Dievo, karalių. Kadangi Dievas myli Israėlį ir nori laikyti jį per amžius, todėl pastatė tave jo karaliumi, kad darytumei teisumą ir teisybę. ⁹ Po to ji davė karaliui šimtą dvidešimt talentų aukso, be galo daug kvėpalų ir brangiausių perlų; niekuomet nebuvo tokių

kvėpalų kaip tie, kuriuos Sabos karalienė davė karaliui Saliamonui.

¹⁰ Bet ir Hiramso tarnai draug su Saliamono tarnais atvežė aukso iš Ophiro, kvėpiančių medžių ir brangiausių perlų; ¹¹ karalius padarė iš jų, tai yra iš kvėpiančių medžių, laiptus Viešpaties namuose ir karaliaus namuose, taipgi kanklių ir arfų giesmininkams; niekuomet nematyta Judo žemėje tokių medžių. ¹² Karalius gi Saliamonas davė Sabos karalienei visa, ko ji norėjo ir ko gėidė, ir dar daugiau, kaip ji buvo pas jį atnešusi. O ji grįžo ir iškeliavo į savo žemę draug su savo tarnais.

¹³ Aukšas gi, atvežamas Saliamonui kas metai, svėrė šešis šimtus šešias dešimtis šešis auksinius talentus, ¹⁴ be to, kurį paprastai atgabendavo įvairių tautų pasiuntiniai ir pirkliai; taipgi visi Arabijos karaliai ir šalių viršininkai atnešdavo Saliamonui aukso ir sidabro.

¹⁵ Taigi karalius Saliamonas padarė du šimtu auksinių iečių iš šešių šimtų auksinių, kurie buvo suvartojami kiekvienai iečiai, ¹⁶ taipgi tris šimtus auksinių skydų, kiekvieną iš trijų šimtų auksinių, kuriais buvo aptraukiamas kiekvienas skydas. Karalius sudėjo juos ginklų sandėlin, kurs buvo apsodintas medžiais. ¹⁷ Karalius padarė taipgi didelį dramblio kaulo sostą ir aptraukė jį tyriausiu aukso; ¹⁸ taipgi šešis laipsnius, kuriais buvo žengiama į sostą, auksinį suolelį, dvi atlošas iš abiejų šonų ir du liūtu, stovinčiu prie atlošų, ¹⁹ taipgi ir dvylika kitų, mažų liūtų, stovėjusių ant šešių laipsnių iš abiejų šonų; tokio sosto nebuvo nė vienoje karalystėje. ²⁰ Taipgi visi karaliaus pokylio indai buvo auksiniai ir Libano girios namų indai iš tyriausio aukso; nes sidabras anais laikais buvo visai be vertės; ²¹ dėl to, kad karaliaus laivai su Hiramso tarnais plaukdavo į Tarsį vieną kartą per trejus metus ir atveždavo iš ten aukso, sidabro, dramblio kaulo, beždžionių ir povų.

²² Taigi karalius Saliamonas viršijo turtais ir šlove visus žemės karalius, ²³ ir visi žemės karaliai gėidė išvysti Saliamono veidą, kad išgirstų išmintį, kurią Dievas buvo jam davęs į širdį, ²⁴ ir atgabendavo jam kas metai dovanų, sidabrinų ir auksinių rykų, drabužių, ginklų, kvėpalų, arklių ir asilėnų. ²⁵ Saliamonas turėjo taipgi keturias dešimtis tūkstančių arklių arklidėse ir dvylika tūkstančių kariškų vežimų bei raitelių; jis paskirstė juos į kariškųjų vežimų miestus ir į Jerusale, kur buvo karalius. ²⁶ Jis viešpatavo taipgi visiems karaliams nuo Euphrato upės iki Pilistimų žemei ir iki Egipto riboms. ²⁷ Jis padarė, kad sidabro buvo Jerusaleje tokia daugybė kaip akmenų ir kedrų tiek, kiek laukinių sikomorų, augančių lygumose. ²⁸ Arkliai gi buvo jam atvedami iš Egipto ir iš visų šalių.

²⁹ Kas gi dar sakytina apie senesniusius darbus, tai parašyta pranašo Natano istorijoje, Siloniečio Ahijo knygoje, taipgi Reginčiojo Addo regėjime prieš Nabato sūnų Jeroboamą. ³⁰ Saliamonas karaliavo Jerusaleje visam Izraeliui keturias dešimtis metų. ³¹ Jis užmigo su savo tėvais, ir palaidojo jį Dovidą mieste, o jo sūnus Roboamas ėmė karaliauti jo vietoje.

10. ¹ Tuomet Roboamas iškeliavo Sikheman, nes ten buvo susirinkę visas Izraelis, kad pastatytų jį karaliumi. ² Tai išgirdęs Nabato sūnus Jeroboamas, kurs buvo Egipte (nes jis buvo pabėgęs ten nuo Saliamono), tuojau sugrįžo. ³ Jie pasivadino jį, ir jis atėjo su visu Izraeliu, ir jie kalbėjo Roboamui, ir sakė: ⁴ Tavo tėvas spaudė mus kiekiausių jungų; tavo įsakymai tebūna lengvesni už tavo tėvo, kurs uždėjo ant mūsų sunkią vergystę, ir sumažink truputį naštą, kad mes tarnautumėm tau. ⁵ Jis tarė: Sugrįžkite prie manęs po trijų dienų.

Tautai susirinkus, ⁶ jis tarėsi su senesniaisiais, kurie stovėdavo jo tėvo Saliamono akivaizdoje, kuomet tebebuvo gyvas, ir sakė: Ką man patariate atsakyti tautai? ⁷ Tie jam tarė: Jei patiksi šitai tautai ir numalšinsi juos maloniais žodžiais, jie tarnaus tau visuomet. ⁸ Bet jis paliko senesniųjų patartį ir ėmė tartis su jaunaisiais, kurie buvo išauklėti draug su juo ir buvo jo palydovai; ⁹ jis sakė jiems: Kaip jums regisi? Arba ką turiu atsakyti šitai tautai, kuri man tarė: Palengvink jungą, kurį uždėjo ant mūsų tavo tėvas? ¹⁰ Bet šitie atsakė jam kaip jaunuoliai, išauklėti draug su juo gėriuose, ir tarė: Taip tu kalbėsi tautai, kuri tarė: Tavo tėvas padarė mūsų jungą sunkų, tu palengvink, ir taip jai atsakysi: Mažiausias mano pirštas storesnis už mano tėvo strėnas. ¹¹ Mano tėvas uždėjo ant jūsų sunkų jungą, o aš pridėsiu dar didesnę naštą; mano tėvas plakė jus botagais, aš gi plaksiu jus dygliuotais rimbais.

¹² Taigi Jeroboamas ir visa tauta atėjo prie Roboamo trečią dieną, kaip jis buvo jiems įsakęs. ¹³ O karalius, nesilaikydamas senesniųjų patarties, atsakė kietai ¹⁴ ir kalbėjo, kaip jaunieji norėjo: Mano tėvas uždėjo ant jūsų sunkų jungą, tą aš padarysiu sunkesnę; mano tėvas plakė jus botagais, aš plaksiu dygliuotais rimbais. ¹⁵ Taip jis nepaklausė tautos prašymų, nes Dievo valia buvo, kad įvyktų jo žodžiai, kuriuos jis buvo kalbėjęs per Silonietį Ahiją Nabato sūnui Jeroboamui.

¹⁶ Visa gi tauta, karaliui atsakant kiekiau, taip jam kalbėjo: Nėra mums dalies Dovide nei tėvonystės Isajo sūnuje. Grįžk, Izraeli, į savo padangtes, tu gi, Dovide, ganyk savo namus. Ir visas Izraelisėjo šalin

į savo padangtes. ¹⁷ Roboamas gi ėmė karaliauti Israėlio sūnums, gyvenusiems Judo miestuose. ¹⁸ Po to karalius Roboamas siuntė Aduramą, kurs buvo mokesčių viršininkas, bet Israėlio sūnūs užmušė jį akmenimis, ir jis mirė. Tuomet karalius Roboamas pasiskubino sėsti savo vežiman ir pabėgo Jerusale. ¹⁹ Taip Israėlis pasitraukė nuo Dovidą namų iki šiai dienai.

11. ¹ Roboamas, atvykęs į Jerusale, sušaukė visus Judo ir Benjamins namus, šimtą aštuonias dešimtis tūkstančių rinktinių kovotojų, kad kariautų prieš Israėlį ir sugrąžintų prie savęs savo karalystę. ² Bet buvo suteikta Viešpaties žodis Dievo žmogui Semėjui ir pasakyta: ³ Kalbėk Judo karaliui, Saliamono sūnui Roboamui, ir visam Israėliui, esančiam Jude ir Benjamine: ⁴ Štai ką Viešpats sako: Jūs nepaliksite ir nekovosite prieš savo brolius; tegrįžta kiekvienas į savo namus, nes taip padaryta pagal mano valią. Išgirdę Viešpaties žodžius, jie sugrįžo ir nepatraukė prieš Jeroboamą.

⁵ Roboamas gyveno Jerusaleje ir statė Jude mūrų apvestus miestus. ⁶ Jis pastatė Betliejų, Etamą, Tekuę, ⁷ taipgi Betsurą, Sokhą, Odolamą, ⁸ lygiai ir Getą, Maresą ir Ziphą, ⁹ be to, Aduramą, Lakhį, Azeką, ¹⁰ Saraą, Ajaloną ir Hebroną, buvusius Jude ir Benjamine, ir labai juos sustiprino. ¹¹ Apvedęs juos sienomis, jis paskyrė juose viršininkus ir padarė maisto sandėlius, tai yra aliejaus ir vyno. ¹² Taipgi kiekviename mieste jis padarė sandėlį skydų ir iečių, sustiprino juos labai rūpestingai ir viešpatavo Judui ir Benjaminui.

¹³ Kunigai gi ir Levitai, buvusieji visame Israėlyje, atėjo prie jo iš visų savo buveinių, ¹⁴ palikdami priemiesčius ir savo paveldėtąsias dalis ir pereidami į Judą ir Jerusale, nes Jeroboamas ir jo palikuonys buvo atstūmę juos, kad neitų Viešpaties kunigystės pareigų; ¹⁵ pasiskyrė gi jis sau kunigus aukštų vietų, piktųjų dvasių ir veršių, kuriuos buvo padaręs. ¹⁶ Bet ir iš visų Israėlio giminių, kas tik buvo atsidavęs visa širdimi ieškoti Viešpaties, Israėlio Dievo, atėjo į Jerusale atnašauti savo kruvinų aukų Viešpaties, savo tėvų Dievo, akivaizdoje. ¹⁷ Taip jie sustiprino Judo karalystę ir sustiprino Saliamono sūnų Roboamą per trejus metus; nes jie vaikščiojo tik tai trejus metus Dovidą ir Saliamono keliais.

¹⁸ Roboamas vedė žmoną, Dovidą sūnaus Jerimoto dukterį Mahalatą, taipgi Isajo sūnaus Eliabo dukterį Abigailę, ¹⁹ kuri pagimdė jam sūnus Jehų, Somoriją ir Zoomą. ²⁰ Po šitos jis ėmė dar Absalomo dukterį Maakhą, kuri jam pagimdė Abiją, Etajį, Zizą ir Salomitą.

²¹ Absalomo gi dukterį Maakhą Roboamas mylėjo labiau už visas savo žmonas ir guloves, nes jis buvo vedęs aštuoniolika žmonių ir šešias dešimtis gulovių; jam gimė dvidešimt aštuoni sūnūs ir šešios dešimtys dukterų. ²² Jis paskyrė Maakhos sūnų Abiją vyresniuoju visiems jo broliams, nes manė padaryti jį karaliumi, ²³ nes tasai buvo išmintingesnis ir galingesnis už visus jo sūnus ir visose Judo bei Benjamino sienose, ir visuose apmūrytuose miestuose; jis suteikė jiems labai daug maisto ir ieškojo daug moterų.

12. ¹ Kai Roboamo karalystė buvo sustiprėjusi ir sutvirtėjusi, jis paliko Viešpaties įstatymą ir draug su juo visas Izraelis. ² Penktais gi Roboamo karaliavimo metais Egipto karalius Sesakas pakilo į Jerusaleį (nes jie buvo nusidėję Viešpačiui) ³ su tūkstančiu dviem šimtais kariškų vežimų ir šešiomis dešimtimis tūkstančių raitelių; o liaudies, atėjusios su juo iš Egipto, būtent Libijiečių, Troglodiečių ir Etiopiečių, nebuvo skaičiaus. ⁴ Jis paėmė stipriausius miestus Judo ir atėjo iki Jerusalei. ⁵ O pranašas Semėjas įėjo pas Roboamą ir Judo kunigaikščius, kurie, bėgdami nuo Sesako, buvo susirinkę į Jerusaleį, ir jiems tarė: Štai ką Viešpats sako: Jūs pametėte mane, ir aš palikau jus Sesako rankoms. ⁶ Labai nusigandę Izraelio kunigaikščiai ir karalius tarė: Viešpats teisingas. ⁷ O kai Viešpats išvydo, kad jie buvo nusizėminę, buvo suteiktas Viešpaties žodis Semėjui ir pasakyta: Kadangi jie nusizėmino, aš nesunaikinsiu jų, bet duosiu jiems truputį pašalpos, ir didelė mano rūstybė neišsilies ant Jerusaleės per Sesako ranką. ⁸ Tačiau jie tarnaus jam, kad žinotų skirtumą tarp tarnavimo man ir tarnavimo žemiškai karalystei. ⁹ Taigi Egipto karalius Sesakas pasitraukė nuo Jerusaleės, atėmęs Viešpaties namų ir karaliaus namų turtus; jis pasiėmė visa su savim, taipgi ir Saliamono padarytuosius auksinius skydus, ¹⁰ užuot kurių karalius padarė skaitvarinius ir atidavė juos viršininkams skydininkų, sergėjusių rūmų prieangį. ¹¹ Ir kuomet karalius eidavo į Viešpaties namus, ateidavo skydininkai ir pasiimdavo juos ir vėl nunešdavo juos atgal į ginklų sandėlį. ¹² Kadangi tačiau jie buvo nusizėminę, Viešpaties rūstybė buvo nugręžta nuo jų, ir jie neliko visai sunaikinti; nes ir Jude atrasta gerų darbų.

¹³ Taigi karalius Roboamas sutvirtėjo Jerusaleje ir karaliavo; jam buvo keturios dešimtys vieneri metai, kai pradėjo karaliauti, ir septyniolika metų karaliavo Jerusaleės mieste, kurį Viešpats buvo pasirinkęs iš visų Izraelio giminių, kad tvirtai įstatytų tenai savo vardą. Jo gi motina buvo Amanietė, vardu Naama. ¹⁴ Jis darė kas pikta ir nepri-

rengė savo širdies, kad ieškotų Viešpaties. ¹⁵ Pirmieji gi Roboamo veiksmai ir paskučiausieji surašyti ir rūpestingai išdėstyti pranašo Semėjo ir Reginčiojo Addo knygoje. Roboamas ir Jeroboamas kovojo vienas prieš kitą per visas dienas. ¹⁶ Roboamas užmigo su savo tėvais ir buvo palaidotas Dovidio mieste; o jo sūnus Abija ėmė karaliauti jo vietoje.

13. ¹ Aštuonioliktais karaliaus Jeroboamo metais ėmė karaliauti Jude Abija. ² Jis karaliavo Jerusaleje trejus metus, o jo motina buvo Urielio iš Gabaos duktė, vardu Mikhaja.

Ir buvo karas tarp Abijos ir Jeroboamo. ³ Pradėjus Abijai kovą ir turint keturis šimtus tūkstančių narsiausių ir rinktinių vyrų, Jeroboamas pastatė kariškoje eilėje aštuonis šimtus tūkstančių vyrų, kurie buvo taipgi rinktiniai ir drąsūs kovotojai.

⁴ Taigi Abija atsistojo Semerono kalne Ephraime ir kalbėjo: Klausyk, Jeroboame ir visas Izraeli! ⁵ Ar jūs nežinote, kad Viešpats, Izraelio Dievas, davė karaliavimą Izraelyje per amžius Dovidui, jam ir jo sūnams kaip druskos sandorą? ⁶ Tačiau Dovidio sūnaus Saliamono tarnas, Nabato sūnus Jeroboamas, pakilo ir padarė maištą prieš savo valdovą. ⁷ Prie jo susirinko niekam verti vyrai ir Belialio sūnūs ir apgalėjo Saliamono sūnų Roboamą, nes Roboamas buvo be pri-tyrimo ir bailios širdies ir negalėjo jiems pasipriešinti. ⁸ Dabar tat jūs sakote, kad galite priešintis Viešpaties karalystei, kurią jis valdo per Dovidio sūnus, ir turite didelę žmonių daugybę, o taipgi auksinius veršius, kuriuos Jeroboamas padarė jums dievais. ⁹ Jūs išmetėte taipgi Viešpaties kunigus, Aarono sūnus, ir Levitus ir pasidarėte sau kunigų kaip visos žemės tautos; kas tik ateina ir pašvenčia savo ranką paaukojimu jaučio iš bandos ir septynių avinų, darosi kunigas tų, kurie nėra dievai. ¹⁰ Mūsų gi Viešpats yra Dievas, kurio mes nepaliekame, o tarnauja Viešpačiui kunigai iš Aarono sūnų ir Levitai eina sau paskirtas pareigas. ¹¹ Jie atnašauja Viešpačiui kasdien rytą ir vakarą deginamąsias aukas ir smilkalus, prirengtus pagal įstatymo įsakymus, ir dedamos duonos ant tyriausio stalo; yra pas mus auksinis žibintuvas ir jo lempos, kad būtų uždegamos visuomet vakarop, nes mes vykdome įsakymus Viešpaties, mūsų Dievo, kurį jūs palikote. ¹² Todėl mūsų kariuomenėje vadas yra Dievas ir yra jo kunigai, kurie trimituoja trimitais ir skleidžia garsą prieš jus. Izraelio sūnūs, nekovokite prieš Viešpatį, jūsų tėvų Dievą, nes tai jums nedera.

¹³ Taip jam bekalbant, Jeroboamas taikė užpulti jį iš užpakalio

ir stovėdamas neprietelių priešakyje stengėsi apsupti savo kariuomene Judą, kurs to nepastebėjo. ¹⁴ Pažvelgęs Judas atgal pamatė, kad kova bus iš priešakio ir iš užpakalio, ir ėmė šauktis į Viešpatį, o kunigai pradėjo trimituoti trimitais. ¹⁵ Taipgi visi Judo vyrai ėmė šaukti; ir štai jiems šaukiant Dievas išgąsdino Jeroboamą ir visą Izraelį, stovėjusį prieš Abiją ir Judą. ¹⁶ Izraelio sūnūs leidosi bėgti nuo Judo, ir Dievas padavė juos į anų rankas. ¹⁷ Taigi Abija ir jo žmonės sumušė juos, suduodami didelį smūgį; ir krito sužeistų iš Izraelio penki šimtai tūkstančių drąsių vyrų. ¹⁸ Taip Izraelio sūnūs buvo anuo metu pažeminti ir labai sustiprėjo Judo sūnūs, nes buvo pasitikėję Viešpačiu, savo tėvų Dievu.

¹⁹ Abija vijosi bėgantį Jeroboamą ir paėmė jo miestus Betelį ir jo dukteris, Jesaną su jo dukterimis, taipgi Ephroną ir jo dukteris; ²⁰ po to Jeroboamas nebeįstengė daugiau priešintis Abijos laikais; o Viešpats ištiko jį, ir jis mirė.

²¹ Taigi Abija, sutvirtinęs savo viešpatavimą, vedė keturiolika žmonių, ir jam gimė dvidešimt du sūnu ir šešiolika dukterų. ²² Kas gi dar sakyтина apie Abiją, jo kelius ir darbus, tai parašyta rūpestingiausiai pranašo Addo knygoje.

14. ¹ Abija užmigo su savo tėvais, ir palaidota jį Dovidio mieste, o jo vietoje ėmė karaliauti jo sūnus Asa, kurio laiku žemė turėjo poilsio per dešimtį metų. ² Asa darė, kas gera ir kas patiko jo Dievo akivaizdoje, ir sugriovė svetimų statų garbinimo altorius ir aukštas vietas, ³ sulaužė taipgi statulas, iškirto girias ⁴ ir įsakė Judui ieškoti Viešpaties, savo tėvų Dievo, ir vykdyti įstatymą ir visus paliepinimus. ⁵ Jis panaikino iš visų Judo miestų altorius ir statų šventyklas ir karaliavo ramybėje.

⁶ Jis pastatė taipgi sustiprintus miestus Jude, nes jis buvo ramus, ir jo laikais nebuvo kilę jokių karų, Viešpačiui suteikiant ramybę.

⁷ Taigi jis tarė Judui: Pastatykime šituos miestus ir apveskime mūrais, sustiprinkime bokštais, vartais ir užkaiščiais, kolei nesant karų visa ramu, nes mes ieškojome Viešpaties, mūsų tėvų Dievo, ir jis mums davė ramybę aplinkui. Taigi jie statė, ir nebuvo jokių kliūčių statant.

⁸ Asa turėjo savo kariuomenėje iš Judo tris šimtus tūkstančių, nešiojusių skydus ir ietis, o iš Benjamino du šimtu aštuonias dešimtis tūkstančių, apsiginklavusių skydais ir kilpiniais; visi jie buvo drąsiausi vyrai.

⁹ Prieš juos išėjo Etiopietis Zara su savo kariuomene, su tūkstančiu

tūkstančių ir su trimis šimtais kariškųjų vežimų, ir atėjo iki Maresai.¹⁰ Asa gi patraukė jam priešais ir pastatė karišką eilę, kad kovotų Sephatos slėnyje šalia Maresos.¹¹ Jis šaukėsi į Viešpatį Dievą ir tarė: Viešpatie, pas tave nėra jokio skirtumo, ar tu padėsi, kur nedaug yra, ar kur daug; padėk mums, Viešpatie Dieve, nes mes atėjome prieš šitą daugybę, pasitikėdami tavimi ir tavo vardu, Viešpatie, tu esi mūsų Dievas, teneapgali tavęs žmogus.¹² Taigi Viešpats išgąsdino Etiopiečius Asos ir Judo akivaizdoje, ir Etiopiečiai pabėgo.¹³ Asa ir buvusieji su juo žmonės vijosi juos iki Gerarai. Etiopiečiai krito visi iki vienam, nes jie buvo sunaikinti, užmušant Viešpačiui ir kovojant jojo kariuomenei. Taip jie ėmė daug grobio,¹⁴ sunaikino visus miestus Geraros apylinkėje, nes visus buvo apėmusi didelė baimė, apiplėšė miestus ir išsinešė daug grobio.¹⁵ Sunaikinę taipgi avides, jie išsivarė begalinę daugybę gyvulių ir kupranugarių ir sugrįžo į Jerusaleį.

15. ¹ Odedo sūnus Azarijas, atėjus ant jo Dievo dvasiai, ² išėjo pasitikti Asos ir jam tarė: Paklauskite manęs, Asa ir visas Jude bei Benjamine: Viešpats buvo su jumis, nes jūs buvote su juo. Jei ieškosite jo, rasite; o jei paliksite jį, ir jis paliks jus. ³ Bet praeis daug dienų Israėlyje be tikrojo Dievo, be kunigo mokytojo ir be įstatymo. ⁴ O kai jie sugrįš savo suspaudime prie Viešpaties, Israėlio Dievo, ir ieškos jo, jie atras jį. ⁵ Anuo metu nebus ramybės išeinančiam ir įeinančiam, bet baisumai iš visur tarp visų žemės gyventojų; ⁶ nes tauta kovos prieš tautą ir miestas prieš miestą, nes Viešpats padarys tarp jų sumišimą visokiu prispaudimu. ⁷ Jūs gi būkite drąsūs ir jūsų rankos tenensileidžia, nes bus užmokestis jūsų darbui.

⁸ Išgirdęs tai Asa, būtent Odedo sūnaus, pranašo Azarijo, žodžius ir pranašystę, pasidarė drąsus ir sunaikino stabus iš visos Judo žemės ir iš Benjamino, ir iš Ephraimo kalno miestų, kuriuos buvo paėmęs, ir pašventino Viešpaties altorių, buvusį ties Viešpaties prieangiu. ⁹ Jis surinko visą Judą ir Benjaminą, ir draug su jais ateivius iš Ephraimo ir Manaso, ir iš Simeono, nes daug iš Israėlio buvo atbėgę pas jį, matydami, kad Viešpats, jo Dievas, buvo su juo. ¹⁰ Atvykę Jerusaleń trečiame mėnesyje, keturioliktais Asos karaliavimo metais, ¹¹ jie aukojo Viešpačiui tą dieną iš išplėšų ir iš grobio, kurį buvo atsigabenę, septynis šimtus jaučių ir septynis tūkstančius avių. ¹² O karalius įėjo pagal paprotį patvirtinti sandoros, kad jie ieškos visa širdimi ir visa savo siela Viešpaties, savo tėvų Dievo. ¹³ O jei kas, tarė jis, neieškotų Viešpaties, Israėlio Dievo, tas tenumiršta, ar jis bus mažiausias, ar didžiau-

sias, lygiai vyras kaip ir moteriškė. ¹⁴ Ir prisiekė Viešpačiui dideliu balsu su džiaugsmu, trimituoju trimitais ir pučiant ragais, ¹⁵ visi buvusieji Jude, ir skyrė sau prakeikimą už priesaikos peržengimą; nes jie prisiekė visa savo širdimi ir ieškojo jo visa savo valia, ir rado; o Viešpats suteikė jiems poilsį aplinkui. ¹⁶ Taipgi ir iš karaliaus Asos motinos Maakhos jis atėmė aukštą viešpatavimą, nes ji buvo pasidariusi girioje Priapo staba, kurį jis sunaikino visą ir, sutrupinęs į gabalus, sudegino Kedrono slėnyje. ¹⁷ Bet aukštos vietos buvo paliktos Israėlyje; tačiau Aso širdis buvo tobula per visas jo dienas. ¹⁸ Ką buvo pažadėjęs jo tėvas ir jis pats, jis įnešė į Viešpaties namus: sidabro, aukso ir visokių rykų. ¹⁹ O karo nebuvo iki trisdešimt penktų Asos karaliavimo metų.

16. ¹ Bet trisdešimt šeštais jo karaliavimo metais Israėlio karalius Baasa pakilo į Judą ir pradėjo statyti mūrą aplink Ramą, kad nė vienas negalėtų be pavojaus nei išeiti iš Asos karalystės, nei į ją įeiti. ² Tuomet Asa paėmė iš Viešpaties namų izdo ir iš karaliaus izdo sidabrą ir auksą, siuntė pas Sirijos karalių Benadadą, gyvenusį Damaske, ir sakydino: ³ Tarp manęs ir tavęs yra sandora, taipgi tarp mano tėvo ir tavo tėvo buvo taika; todėl siunčiu tau sidabro ir aukso, kad, sutraukęs sandorą, kurią turi su Israėlio karaliumi Baasa, priverstumei jį pasitraukti nuo manęs. ⁴ Tai sužinojęs Benadadas siuntė į Israėlio miestus savo kariuomenės viršininkus, kurie apgalėjo Ahioną, Daną, Abelmaimą ir visus apmūrytus Nephtalio miestus. ⁵ Tai išgirdęs Baasa liovėsi statęs Ramą ir sustabdė savo darbą. ⁶ Tuomet karalius Asa surinko visą Judą, ir jie paėmė iš Ramos akmenis ir medžius, kuriuos Baasa buvo prirengęs statymui; iš jų jis pastatė Gabaa ir Maspha.

⁷ Anuo metu atėjo pas Judo karalių Asą pranašas Hananis ir jam tarė: Kadangi pasitikėjai Sirijos karaliumi, o ne Viešpačiu, savo Dievu, todėl Sirijos karaliaus kariuomenė išsprūdo iš tavo rankos.

⁸ Argi Etiopiečiai ir Libijiečiai nebuvo daug galingesni kariškais vežimais, raiteliais ir begaline daugybe, o tačiau Viešpats padavė juos į tavo ranką, kadangi tu buvai pasitikėjęs juo? ⁹ Nes Viešpaties akys žiūri į visą žemę ir suteikia stiprybės tiems, kurie tiki jį tobula širdimi. Taigi tu pasielgei paikai, ir todėli nuo šio meto kils prieš tave karai. ¹⁰ O Asa, susirūstinęs ant Reginčiojo, liepė įmesti jį kalėjiman, nes jis buvo labai supykęs dėl to dalyko ir užmušė anuo metu daugelį iš tautos.

¹¹ Senesnieji gi ir paskiausieji Asos veiksmai surašyti Judo ir

Israėlio karalių knygoje. ¹² Asa buvo taipgi susirgęs trisdešimt devintais savo karaliavimo metais ir jautė smarkiausią kojų skausmą, tačiau nei savo ligoje jis neieškojo Viešpaties, bet labiau pasitikėjo gydytojų žiniomis. ¹³ Ir jis užmigo su savo tėvais, ir mirė keturiasdešimt pirmais savo karaliavimo metais. ¹⁴ Palaidojo jį jo kape, kurį buvo sau išsikąsė Dovidio mieste. Jie padėjo jį į jo guolį, pilną kvepalų ir brangiausių tepalų, padarytų vaistininkų būdu, ir sudegino juos didelei jo garbei.

17. ¹ Jo vietoje ėmė karaliauti jo sūnus Jozapatas ir įsigalėjo prieš Israėlį. ² Jis pastatė kareivių būrius visuose Judo miestuose, kurie buvo apvesti mūru, ir paskirstė įgulas Judo žemėje ir Ephraimo miestuose, kuriuos buvo paėmęs jo tėvas Asa.

³ Viešpats buvo su Jozapatu, nes jis vaikščiojo pirmaisiais savo tėvo Dovidio keliais ir nepasitikėjo Baalais, ⁴ bet savo tėvo Dievu ir ėjo, kaip buvo jo įsakyta, o ne paskui Israėlio nuodėmės. ⁵ Todėl Viešpats sutvirtino jo rankose karalystę, ir visas Judas davė Jozapatui dovanų, jis įsigijo begalinius turtus ir daug garbės.

⁶ Kuomet gi jo širdis įgijo drąsos dėl Viešpaties kelių, jis panaikino iš Judo taipgi aukštas vietas ir girias. ⁷ Trečiais savo karaliavimo metais jis siuntė iš savo kunigaikščių Benhailį, Obdiją, Zakhariją, Natanaėlį ir Mikheą, kad jie mokytų Judo miestuose, ⁸ ir su jais Levitus Semėją, Nataniją, Zabadiją, Asaėlį, Semiramotą, Jonataną, Adoniją, Tobiją ir Tobadoniją, šituos Levitus ir su jais kunigus Elisamą ir Joraną; ⁹ jie mokė žmones Jude, turėdami Viešpaties įstatymų knygą, ir ėjo aplink per visus Judo miestus, ir mokė tautą.

¹⁰ Taigi baimė Viešpaties atėjo visų žemių karalystėms, buvusioms aplink Judą, ir jos nedrįso kariauti prieš Jozapatą. ¹¹ Taipgi ir Pilistimai nešdavo Jozapatui dovanų ir sidabro kaip duoklę; ir Arabai atvesdavo gyvulių, septynis tūkstančius septynis šimtus avinų ir tiek pat ožkų.

¹² Taigi Jozapatas tarpo, ir jo didenybė pasidarė labai žymi; jis pastatė Jude panašių į bokštus namų ir apmūrytų miestų. ¹³ Jis padarė daug darbų Judo miestuose; buvo taipgi Jerusaleje vyrų kovotojų ir karžygių. ¹⁴ Jų skaičius, žiūrint atskirų namų ir šeimynų, buvo toks: Jude buvo kariuomenės viršininkai, karvedys Ednas ir su juo drąsiausių vyrų trys šimtai tūkstančių; ¹⁵ po jo buvo vadas Johananas ir su juo du šimtu aštuonios dešimtys tūkstančių; ¹⁶ o po šito Sekhrio sūnus Amasijas, pašvęstasis Viešpačiui, ir su juo du šim-

tu tūkstančių drąsių vyrų; ¹⁷ po šito ėjo karžygys kovoje Eliada ir su juo turėjusių kilpinį ir skydą du šimtu tūkstančių; ¹⁸ po šito dar Jozabadas ir su juo šimtas aštuonios dešimtys tūkstančių ginkluotų kareivių. ¹⁹ Visi šitie buvo karaliaus valdžioje, išskyrus tuos, kuriuos buvo pastatęs apmūrytuose miestuose visame Jude.

18. ¹ Taigi Jozapatas buvo turtingas ir labai šlovingas ir susigiminiavo su Akhabu. ² O po keleto metų jis nukako pas jį į Samariją; tuo gi apsilankymu Akhabas papjovė jam ir žmonėms, kurie buvo atvykę draug su juo, labai daug avinų ir jaučių ir įkalbėjo jį eiti karan prieš Ramot Galaadą. ³ Taigi Israėlio karalius Akhabas tarė Judo karaliui Jozapatui: Eikš draug su manim į Ramot Galaadą. Tasai jam atsakė: Kaip aš, taip ir tu; kaip tavo tauta, taip ir mano tauta; būsime draug su tavim kare.

⁴ Be to, Jozapatas tarė Israėlio karaliui: Klauskis, meldžiamasis, tuojau Viešpaties ištarmės. ⁵ Taigi Israėlio karalius surinko keturis šimtus vyrų pranašų ir jiems tarė: Ar privalome eiti kariauti į Ramot Galaadą, ar liautis? Jie gi sakė: Pakilk, o Dievas paduos į karaliaus rankas. ⁶ Bet Jozapatas tarė: Ar nėra čia Viešpaties pranašo, kad taipgi jo klaustumėmės? ⁷ Tuomet Israėlio karalius tarė Jozapatui: Yra vienas vyras, kurį galime pasiklausti apie Viešpaties valią, bet aš jo nekenčiu, nes jis nepranašauja man gera, o tik visuomet pikta; yra tai Jemlos sūnus Mikhėjas. Jozapatas atsakė: Nekalbėk taip, karaliau. ⁸ Taigi Israėlio karalius pasišaukė vieną iš kamarponių ir jam tarė: Pavadink greitai Jemlos sūnų Mikhėją. ⁹ Tuo tarpu Israėlio karalius ir Judo karalius Jozapatas sėdėjo abudu savo soste, apsisivilkę kariškais apdaraais, sėdėjo gi aikštėje šalia Samarijos vartų, o visi pranašai pranašavo jūdviejų akivaizdoje. ¹⁰ Khanaanos sūnus Sedekijas pasidarė sau geležinius ragus ir tarė: Štai ką Viešpats sako: Šitais vėtysi Siriją, kolei ją sunaikinsi. ¹¹ Ir visi pranašai pranašavo taip pat ir sakė: Pakilk į Ramot Galaadą ir laimėsi, o Viešpats paduos juos į karaliaus rankas.

¹² Pasiuntinys gi, kurs buvo nuėjęs pavadinti Mikhėjo, jam tarė: Štai visų pranašų žodžiai skelbia vienbalsiai karaliui, kas gera; meldžiu tat tave, kad ir tavo žodžiai nesiskirtų nuo jųjų ir kad kalbėtumei laimingus dalykus. ¹³ Mikhėjas jam atsakė: Kaip Viešpats gyvas, ką tik mano Dievas man pasakys, tai aš kalbėsiu. ¹⁴ Taigi jis atėjo pas karalių. O karalius jam tarė: Mikhėjau, ar mes turime eiti kariauti į Ramot Galaadą, ar liautis? Tasai jam atsakė: Pakilkite, nes visa

pasiseks laimingai ir neprieteliai bus paduoti į jūsų rankas. ¹⁵ Bet karalius tarė: Aš dar kartą įsakau tau su priesaika, kad man kalbėtumei tik tai, kas tiesa, vardan Viešpaties. ¹⁶ O anas tarė: Mačiau visą Izraelį, išsisklaidčiusį kalnuose kaip avis be piemens, o Viešpats tarė: Šitie neturi valdovų: tegrįžta kiekvienas į savo namus ramybėje. ¹⁷ Tuomet Izraelio karalius tarė Jozapatui: Argi aš tau nesakiau, kad jis nepranašauja man nieko gero, o tik tai, kas pikta. ¹⁸ O anas pridūrė: Todėl klausykite Viešpaties žodžių: mačiau Viešpatį, sėdintį savo soste, ir visą dangaus kariuomenę, stovinčią prie jo dešinėje ir kairėje; ¹⁹ ir Viešpats tarė: Kas suklaidins Izraelio karalių Akhabą, kad patrauktų ir kristų Ramot Galaade? Ir vienam kalbant taip, ir kitam kitaip, ²⁰ išėjo dvasia ir stojosi Viešpaties akivaizdoje, ir tarė: Aš jį suklaidinsiu. Viešpats jai tarė: Kaipgi suklaidinsi? ²¹ O ji atsakė: Aš išeisiu ir būsiu dvasia melagė visų jo pranašų burnoje. Ir Viešpats tarė: Suklaidinsi ir apgalėsi; išeik ir daryk taip. ²² Taigi štai dabar Viešpats davė melo dvasią į visų tavo pranašų burną, ir Viešpats kalbėjo apie tave pikta. ²³ O Khanaano sūnus Sedekijas prisiartinio ir užgavo Mikhėją į veidą, ir tarė: Kuriuo keliu Viešpaties dvasia perėjo nuo manęs, kad tau kalbėtų? ²⁴ O Mikhėjas tarė: Tu pats matysi tą dieną, kuomet būsi įėjęs iš kambario į kambarį, kad pasislėptumei. ²⁵ Tuomet Izraelio karalius davė įsakymą ir tarė: Imkite Mikhėją, nuveskite jį pas miesto viršininką Amoną ir pas Amelecho sūnų Joasą ²⁶ ir tarkite: Štai ką karalius sako: Įmeskite šitą kalėjiman ir duokite jam truputį duonos ir maža vandens, kolei aš sugrįšiu ramybėje. ²⁷ O Mikhėjas tarė: Jei sugrįši ramybėje, tai Viešpats nekalbėjo per mane. Ir pridūrė: Išgirskite, visi žmonės.

²⁸ Taigi Izraelio karalius ir Judo karalius Jozapatas pakilo prieš Ramot Galaadą. ²⁹ Ir Izraelio karalius tarė Jozapatui: Pakeisiu drabužius ir taip eisiu į kovą, tu gi apsivilk savo drabužiais. Ir pakeitęs apdarą Izraelio karaliusėjo į kovą. ³⁰ Sirijos gi karalius buvo davęs paliepiną savo raitelių vadams ir pasakęs: Nekovokite prieš mažiausią ar prieš didžiausią, bet tik prieš vieną, Izraelio karalių. ³¹ Taigi raitelių viršininkai, pamatę Jozapatą, tarė: Šitas yra Izraelio karalius, ir jie apstojo jį kovodami; bet jis šaukėsi į Viešpatį, o tasai padėjo jam ir nukreipė juos nuo jo; ³² nes raitelių vadai, pamatę, kad tai ne Izraelio karalius, paliko jį. ³³ Atsitiko gi, kad vienas iš žmonių paleido vilyčią netaikindamas ir ištiko Izraelio karalių tarp sprando ir pečių, o jis tarė savo vežėjui: Suk atgal ir išvežk mane iš karo eilės, nes esu sužeistas. ³⁴ Taip pasibaigė kova tą dieną,

o Israėlio karalius stovėjo savo vežime prieš Siriečius iki vakarui ir mirė nusileidžiant saulei.

19. ¹ Judo gi karalius Jozapatas sugrįžo ramiai į savo namus Jerusaleń. ² Jį pasitiko Regintysis Hananio sūnus Jėhus ir jam tarė: Tu padėdi bedieviui ir jungies prietelyste su tais, kurie nepakenčia Viešpaties, todėl nusipelnei, tiesa, Dievo rūstybę, ³ bet rasta tavėje gerų darbų, nes išnaikinau girias iš Judo žemės ir prireiņėi savo širdį, kad ieškotumei Viešpaties, savo tėvų Dievo.

⁴ Taigi Jozapatas gyveno Jerusaleje ir vėl išėjo į tautą nuo Bersabėjos iki Ephraimo kalnų, ir sugrąžino juos prie Viešpaties, jų tėvų Dievo. ⁵ Jis paskyrė taipgi žemei teisėjus visuose sustiprintuose Judo miestuose kiekvienoje vietoje, ⁶ o duodamas teisėjams įsakymų tarė: Žiūrėkite, ką darote, nes jūs darote ne žmogaus teismą, bet Viešpaties, ir ką tik jūs teisite, kris ant jūsų. ⁷ Viešpaties baimė tebūna su jumis, ir darykite visa rūpestingai, nes pas Viešpatį, mūsų Dievą, nėra neteisybės nei atsižvelgimo į asmenis, nei dovanų troškimo. ⁸ Taipgi Jerusaleje Jozapatas paskyrė Levitus, kunigus ir šeimynų viršininkus iš Israėlio, kad darytų Viešpaties teismą ir išrištų gyventojų bylas. ⁹ Jis jiems įsakė ir tarė: Taip jūs darysite su baime Viešpaties ištikimai ir tobula širdimi. ¹⁰ Kiekvienoje jūsų brolių, gyvenančių savo miestuose, byloje tarp giminės ir giminės, kur bus ginčas apie įstatymą, apie paliepmus, apie apeigas, apie įsakymus, pamokykite juos, kad nenusidėtų Viešpačiui ir kad rūstybė neateitų ant jūsų ir ant jūsų brolių; taip tat elgdamies jūs nenusidėsite. ¹¹ Kunigas gi ir vyriausias jūsų kunigas Amarijas bus pirmininkas tuose dalykuose, kurie paliečia Dievą; toliau Ismahėlio sūnus Zabadijas, vadas Judo namuose, bus vyriausias tuose dalykuose, kurie priguli prie tarnavimo karaliui. Jūs turite taipgi savo akivaizdoje mokytojus Levitus; būkite drąsūs ir elkitės rūpestingai, ir Viešpats bus su jumis geruose dalykuose.

20. ¹ Po to Moabo sūnūs, Amono sūnūs ir draug su jais kiti iš Amoniečių susirinko prieš Jozapatą, kad kovotų prieš jį. ² Atėjo pasiuntiniai ir paskelbė Jozapatui, sakydami: Atėjo prieš tave didelė daugybė iš tų vietų, kurios yra už jūros, ir iš Sirijos ir štai sustojo Asason-Tamare, kurs yra Engadėje.

³ Baimės apimtas Jozapatas atsidavė visai maldavimui Viešpaties

ir įsakė visam Judui pasninką. ⁴ Ir Judas susirinko maldauti Viešpaties, taipgi visi iš savo miestų atėjo šauktis į jį.

⁵ Jozapatas, atsistojęs Judo ir Jerusaleus susirinkimo viduryje Viešpaties namuose, ties naujuoju prieangiu, ⁶ tarė: Viešpatie, mūsų tėvų Dieve, tu esi Dievas danguje ir tu viešpatauji visų tautų karalystėms, tavo rankoje yra stiprybė ir galybė, ir nė vienas negali tau priešintis. ⁷ Argi ne tu, mūsų Dieve, užmušei visus šitos žemės gyventojus tavo tautos Izraelio akivaizdoje ir davei ją amžinai tavo prietelio Abraomo palikuonims? ⁸ Jie gyveno joje ir pastatė joje tavo vardui šventyklą, sakydami: ⁹ Jei apniks mus nelaimės, teismo kalavijas, maras ir badas, mes stosimės tavo akivaizdoje ties šitais namais, kuriuose šaukiamasi į tavo vardą, ir šauksimės prie tavęs savo sielvartuose, o tu išklausysi ir išgelbėsi. ¹⁰ O štai dabar Amono sūnūs ir Moabo sūnūs, ir Seiro kalnų gyventojai, per kuriuos neleidai pereiti Izraeliui, kuomet jieėjo iš Egipto, ir jie pasuko nuo jų, ir jų neužmušė, ¹¹ elgiasi priešingai ir stengiasi išmesti mus iš paveldėtojo krašto, kurį mum davei. ¹² Mūsų Dieve, argi tu neteisi jų? Mes juk neturime tokios stiprybės, kad galėtumėm pasipriešinti šitai daugybei, kuri puola mus. O kadangi nežinome, ką turime daryti, nieko kito mums nelieka, kaip tik kreipti savo akis į tave.

¹³ Visas gi Judas stovėjo Viešpaties akivaizdoje su kūdikiais, su savo žmonomis ir vaikais.

¹⁴ Buvo gi ten Matanijo sūnaus Jėhielio sūnaus Banajo sūnaus Zacharijo sūnus Jahaziėlis, Levitas iš Asapho sūnų, ant kurio atėjo Viešpaties Dvasia minios tarpe, ¹⁵ ir jis tarė: Paklauskite, visas Jude ir jūs, Jerusaleus gyventojai, ir tu, karaliau Jozapatai: Štai ką Viešpats jums sako: Nebijokite ir neišsigąskite šitos daugybės, nes tai ne jūsų kova, bet Dievo. ¹⁶ Rytoj nusileiskite prieš juos, nes jie eis aukšty n šlaitu, kurs vadinamas Sisu, ir rasite juos slėnio gale, kurs yra ties Jeruėlio tyruma. ¹⁷ Ne jūs būsite, kurie kovosite, bet tiktai stovėkite su pasitikėjimu ir matysite ant savęs Viešpaties pagalbą. O Jude ir Jerusale! Nebijokite ir nenusigąskite, rytoj išeisite prieš juos, ir Viešpats bus su jumis. ¹⁸ Taigi Jozapatas ir Judas, ir visi Jerusaleus gyventojai parpuolė kniūpsti ant žemės Viešpaties akivaizdoje ir pagarbino jį. ¹⁹ Levitai gi iš Kaato sūnų ir iš Korės sūnų šlovino dideliu aukšty n kylančiu balsu Viešpatį, Izraelio Dievą.

²⁰ Atsikėlę rytmetį, jie išėjo per Tekuės tyrumą; o jiems išėjus Jozapatas, stovėdamas jų tarpe, tarė: Paklauskite manęs, Judo

vyrų ir visi Jerusaleus gyventojai, pasitikėkite Viešpačiu, jūsų Dievu, ir būsite saugūs; tikėkite jo pranašais, ir visa įvyks laimingai. ²¹ Jis davė tautai nurodymų ir sustatė Viešpaties giesmininkus, kad šlovintų jį savo būriuose ir eidami kariuomenės priešakyje sutariančiais balsais sakytų: Šlovinkite Viešpatį, nes jo mielaširdystė amžina. ²² O jiems pradėjus giedoti šlovinimo giesmę, Viešpats nugrėžė anų tykojimus prieš juos pačius, būtent Amono sūnų, Moabo ir Seiro kalno, kurie buvo išėję kovoti prieš Judą, ir jie buvo sumušti. ²³ Nes Amono sūnūs ir Moabas sukilo prieš Seiro kalno gyventojus, kad juos užmuštų ir sunaikintų; o kai jie tai buvo padarę, gręžėsi vieni prieš kitus ir krito vieni kitų sužeisti. ²⁴ Kuomet gi Judas atėjo į vietą, iš kurios galima matyti tyrumą, pamatė iš tolo plačiai visą kraštą, pilną lavonų ir kad nebuvo likę nė vieno, kurs būtų galėjęs ištrūkti nuo mirties. ²⁵ Taigi Jozapatas ir draug su juo visa tauta atėjo plėsti mirusiųjų grobio ir rado tarp lavonų visokių rykų, taipgi drabužių ir brangiausių indų, ir prisiplėšė taip daug, kad nebegalėjo panešti nei atsiimti išplėšų per tris dienas dėlei grobio didumo.

²⁶ Ketvirtą gi dieną jie susirinko Šlovinimo slėnyje: dėl to, kad jie buvo praminę tą vietą Šlovinimo slėniu, nes tenai jie šlovino Viešpatį; taip jis vadinamas iki šiai dienai. ²⁷ Po to visi Judo vyrai ir Jerusaleus gyventojai, ir jų priešakyje Jozapatas sugrįžo į Jerusaleų su dideliu džiaugsmu, nes Viešpats buvo davęs jiems džiaugsmo iš jų neprietelių. ²⁸ Jie įėjo į Jerusaleų su arfomis, kanklėmis ir trimitais prie Viešpaties namų. ²⁹ O baimė Viešpaties krito ant visų žemės karalysčių, kuomet jos išgirdo, kad Viešpats kovojo prieš Israėlio neprietelius. ³⁰ Taip Jozapato karaliavimas pasiliko ramus, ir Viešpats suteikė jam ramybę aplinkui.

³¹ Taigi Jozapatas karaliavo Jude; jam buvo trys dešimtys penkeri metai, kai pradėjo karaliauti, karaliavo gi Jerusaleje dvidešimt penkerius metus, o jo motina buvo Selahio duktė, vardu Azuba. ³² Jis vaikščiojo savo tėvo Asos keliu ir nenukrypo nuo jo, darydamas kas patiko Viešpaties akivaizdoje. ³³ Tačiau aukštų vietų jis nepanaikino, ir tauta dar nebuvo palenkus savo širdies prie Viešpaties, savo tėvų Dievo. ³⁴ Kiti gi Jozapato veiksmai, senesnieji ir paskučiausieji, surašyti Hananio sūnaus Jėhaus metraščiuose, kuriuos jis įtraukė į Israėlio karalių knygą. ³⁵ Po to Judo karalius Jozapatas darė prietelystę su Israėlio karaliumi Okhoziju, kurio darbai buvo labai bedieviški. ³⁶ Jis susidėjo su anuo, kad statytų laivus, plauksiančius į Tarsį.

³⁷ Bet Dodavo sūnus Eliėzeris iš Maresos pranašavo Jozapatui ir

sakė: Kadangi tu padarei sandorą su Okhoziju, Viešpats ištiko tavo darbus. Ir laivai buvo sudaužyti ir negalėjo plaukti į Tarsį.

21. ¹ Jozapatas užmigo su savo tėvais ir buvo palaidotas draug su jais Dovidu mieste, o jo vietoje ėmė karaliauti jo sūnus Joramas. ² Jis turėjo brolius, Jozapato sūnus: Azariją, Jahiëlį, Zakhariją, Azariją, Mikolą ir Saphatiją; visi šitie buvo Judo karaliaus Jozapato sūnūs. ³ Jų tėvas davė jiems daug dovanų sidabru, auksu ir metinį pelną su stipriausiais miestais Jude; karalystę jis atidavė Joramui, nes tasai buvo pirmgimis. ⁴ Taigi Joramas paveldėjo savo tėvo karalystę, o sustiprėjęs jis užmušė kalaviju visus savo brolius ir kai kuriuos iš Izraelio kunigaikščių.

⁵ Joramui buvo trys dešimtys dveji metai, kai jis pradėjo karaliauti, ir aštuonerius metus jis karaliauvo Jerusaleje. ⁶ Jis vaikščiojo Izraelio karalių keliais, taip pat kaip buvo vaikščioję Akhabo namai, nes Akhabo duktė buvo jo žmona, ir jis darė pikta Viešpaties akivaizdoje. ⁷ Bet Viešpats nenorėjo sunaikinti Dovidu namų dėlei sandoros, kurią buvo su juo padaręs, ir dėl to, kad buvo žadėjęs duoti visuomet žiburį jam ir jo sūnums.

⁸ Anuo metu pakėlė maištą Edomas, kad nebebūtų pavergtas Judui, ir pasistatė sau karalių. ⁹ Joramas draug su savo kunigaikščiais ir visais buvusiais su juo raiteliais nuėjo ir atsikėlęs nakčia sumušė Edomą, kurs buvo apsupęs jį ir visus jo raitelių vadus. ¹⁰ Tačiau Edomas kėlė toliau maištą, kad nebūtų Judo valdžioje iki šiai dienai. Tuo metu pasitraukė ir Lobna, kad nebebūtų po jo ranka, nes jis buvo palikęs Viešpatį, savo tėvų Dievą. ¹¹ Be to, jis padarė taipgi aukštų vietų Judo miestuose ir vedė Jerusaleės gyventojus į paleistuvystę ir Judą į nepaklusnumą.

¹² Tuomet jam buvo atneštas nuo pranašo Elijo laiškas, kuriame buvo parašyta: Štai ką sako Viešpats, tavo tėvo Dovidu Dievas: Kadangi tu nevaikščiojai savo tėvo Jozapato keliais ir Judo karaliaus Asos keliais, ¹³ bet ėjai Izraelio karalių keliu ir vadei į paleistuvavimą Judą ir Jerusaleės gyventojus, sekdamas Akhabo namų paleistuvavimą, be to, užmušei geresnius už tave tavo brolius, tavo tėvo namus, ¹⁴ štai Viešpats užgaus didelę slogą tave draug su tavo tauta, tavo sūnumis ir žmonomis, ir visu tavo lobiu. ¹⁵ Tu gi sirgsi blogiausiu tavo vidurių liga, kolei neišeis pamažu kasdien tavo viduriai.

¹⁶ Taigi Viešpats sukėlė prieš Joramą Pilistimų dvasią ir Arabų, kurie yra Etiopų kaimynai. ¹⁷ Jie pakilo į Judo žemę ir sunaikino

jį, išplėšė visą lobį, koks buvo rastas karaliaus namuose, išsivedė taipgi jo sūnus ir žmonas; ir neliko jam sūnų, o tik Joaknazas, kurs buvo visų jauniausias.

¹⁸ Be viso to, Viešpats užgavo jį nepagydoma pilvo liga. ¹⁹ Einant dienai po dienos ir slenkant laikui, sukako dveji metai, ir ilgos negalės sunaikintas, taip kad net jojo viduriai ėjo iš jo, jis paliovė draug kentėjęs ir gyvenęs. Taip jis mirė pikčiausia liga, o tauta nedarė jo laidotuvėse papročiu priimto deginimo, kaip buvo dariusi jo pranokėjams. ²⁰ Jam buvo trisdešimt dveji metai, kai jis pradėjo karaliauti, ir aštuonerius metus karaliavo Jerusaleje. Jis elgėsi netikusiai, ir palaidota jį Dovidio mieste, tačiau ne karalių kape.

22. ¹ Jerusaleės gyventojai pastatė jo vieton karaliumi jo jauniausią sūnų Okhoziją; nes visus vyresniusius, buvusius pirm jo, užmušė Arabų galvažudžiai, kurie buvo įpuolę į stovyklas. Taip ėmė karaliauti Judo karaliaus Joramo sūnus Okhozijas. ² Okhozijui buvo keturios dešimtys dveji metai, kai pradėjo karaliauti, ir jis karaliavo Jerusaleje vienerius metus; jo motina buvo Amrio duktė, vardu Atalija. ³ Taipgi ir jis ėjo Akhabo namų keliais, nes jo motina pakurstė jį elgtis bedieviškai. ⁴ Taigi jis darė kas pikta Viešpaties akivaizdoje, kaip Akhabo namai, nes jie tai, mirus jo tėvui, buvo jam patarėjais jojo prapulčiai. ⁵ Jis elgėsi pagal jų patarimus ir išėjo su Izraelio karaliumi, Akhabo sūnumi Joramui, į karą prieš Sirijos karalių Hazaelį į Ramot Galaadą; o Siriečiai sužeidė Joramą. ⁶ Jis sugrižo gydysis Jėzrahelyje, nes buvo gavęs daug žaizdų minėtojoje kovoje. Taigi Judo karalius, Joramo sūnus Okhozijas, nukeliavo aplankyti Akhabo sūnaus Joramo, sergančio Jėzrahelyje. ⁷ Nes Dievo valia buvo prieš Okhoziją, kad jis ėjo pas Joramą, o atėjęs išėjo draug su juo prieš Namsio sūnų Jėhų, kurį buvo Viešpats patepęs, idant sunaikintų Akhabo namus. ⁸ Taigi Jėhus, naikindamas Akhabo namus, rado Judo kunigaikščius ir Okhozijo brolių sūnus, kurie jam tarnavo, ir užmušė juos. ⁹ Jis ieškojo taipgi paties Okhozijo, sugavo pasislėpusį Samarijoje, o atvestą pas save užmušė; jie palaidojo jį, nes jis buvo sūnus Jozapato, kurs visa savo širdimi ieškojo Viešpaties.

Po to nebebuvo jokios vilties, kad kas iš Okhozijo palikuonių karaliautų; ¹⁰ nes jo motina Atalija, pamačius, kad jos sūnus buvo miręs, pakilo ir užmušė visus karališkuosius Joramo namų palikuonis.

¹¹ Bet karaliaus duktė Josabetė ėmė Okhozijo sūnų Joasą ir pavogė jį iš tarpo karaliaus sūnų, kai jie buvo užmušami, ir paslėpė jį draug

su jo aukle patalų kambaryje. Josabetė gi, kuri paslėpė jį, buvo karaliaus Joramo duktė, vyriausiojo kunigo Jojados žmona, o Okhozijo sesuo; taip tat Atalija neužmušė jo. ¹² Taigi Joasas buvo draug su jais paslėptas Dievo namuose šešerius metus, kolei Atalija karaliavo šalyje.

23. ¹ Septintais gi metais Jojada išdrįšęs pasikvietė šimtininkus, būtent Jerohamo sūnų Azariją, Johanano sūnų Ismahėlį, taipgi Obedo sūnų Azariją, Adajo sūnų Maasiją ir Zekhrio sūnų Elisaphatą ir padarė su jais sandorą. ² Jie, perėję per Judą, surinko iš visų Judo miestų Levitus ir Israėlio šeimynų viršininkus, ir tie atvyko į Jerusale. ³ Taigi visa daugybė padarė Viešpaties namuose sandorą su karaliumi, o Jojada jiems tarė: Štai karaliaus sūnus bus karaliumi, kaip Viešpats yra kalbėjęs apie Dovidą sūnus. ⁴ Taigi toksai yra dalykas, kurį jūs padarysite: ⁵ trečioji jūsų dalis, kunigai, Levitai ir durininkai, kurie ateina šabato pareigų atlikti, bus vartuose, kita trečioji dalis prie karaliaus namų ir trečioji prie vartų, kurie vadinami Pamato; visa gi likusioji liaudis tebūna Viešpaties namų šventoriuose. ⁶ Nė vienas kitas teneįeina į Viešpaties namus, kaip tik kunigai ir iš Levitų, kurie eina tarnybą; tie tiktai teįeina, nes jie pašvęsti, o visa likusioji liaudis tesergi Viešpaties sargybą; ⁷ Levitai gi, turėdami kiekvienas savo ginklus, tegul apstoja karalių (o jei kas kitas įeitų į šventyklą, tebūna užmuštas) ir tebūna su karaliumi jam įeinant ir išeinant. ⁸ Taigi Levitai ir visas Judas padarė visa taip, kaip buvo įsakęs vyriausias kunigas Jojada, ir kiekvienas pasiėmė buvusius jo valdžioje vyrus ir atėjo pagal šabato tvarką draug su tais, kurie buvo pabaigę šabatą ir turėjo išeiti; nes vyriausias kunigas Jojada nebuvo leidęs pasitraukti būriams, kurie paprastai vieni kitus pakeisdavo kas savaitė. ⁹ Kunigas Jojada davė taipgi šimtininkams karaliaus Dovidą ietis, didžiuosius ir mažuosius skydus, kuriuos jis buvo pašvęstęs Viešpaties namuose. ¹⁰ Po to jis sustatė visus žmones, turinčius kalavijus, nuo dešiniojo šventyklos šono iki kairiajam šventyklos šonui ties altoriumi ir šventykla aplink karalių. ¹¹ Paskui jie išvedė karaliaus sūnų, uždėjo jam karališkąjį vainiką ir liudijimą, davė jam į ranką laikyti įstatymą ir pastatė jį karaliumi, o vyriausias kunigas Jojada ir jo sūnūs patepė jį, sveikino jį ir sakė: Tėgyvuoja karalius! ¹² Išgirdusi tai Atalija, būtent bėgančiųjų ir karalių šlovinančių balsą, atėjo prie tautos į Viešpaties šventyklą. ¹³ Pamačius karalių stovint įėjime ant laipsnio, viršininkus ir būrius aplink jį, taipgi visą

šalies tautą besidžiaugiančią ir trimituojančią trimitais, ir žaidžiančią visokiais muzikos prietaisais ir išgirdus šlovinančiųjų šauksmą, perplėšė savo drabužius ir tarė: Šamokslas, šamokslas! ¹⁴ Vyriausias gi kunigas Jojada, išėjęs prie šimtininkų ir kariuomenės viršininkų, jiems tarė: Išveskite ją už šventyklos sienų, ir tebūna užmušta lauke kalaviju. Kunigas įsakė taipgi, kad ji nebūtų užmušta šventykloje. ¹⁵ Tuomet jie nutvėrė ją rankomis už sprando, ir kai ji buvo įėjusi į karaliaus namų arklių vartus, tenai jie užmušė ją.

¹⁶ Jojada gi padarė sandorą tarp savęs ir visos tautos, ir karaliaus, kad jie būtų Viešpaties tauta. ¹⁷ Taigi visa tauta įėjo į Baalo namus ir sugriovė juos, ir sulaužė jo altorius bei stabus; užmušė taipgi Baalo kunigą Mataną ties altoriais. ¹⁸ Po to Jojada pastatė Viešpaties namuose viršininkus po valdžia kunigų ir Levitų, kuriuos Dovidas buvo paskirstęs Viešpaties namuose, kad atnašautų Viešpačiui deginamąsias aukas, kaip parašyta Mošės įstatyme, su džiaugsmu ir giesmėmis, pagal Dovido įsakymą. ¹⁹ Jie pastatė taipgi Viešpaties namų angose durininkus, kad neįeitų į juos suteptas kuriuo nors dalyku. ²⁰ Jis pasiėmė šimtininkus ir drąsiausius vyrus, ir tautos viršininkus, ir visą šalies liaudį ir išvedė karalių iš Viešpaties namų, ir įvedė per aukštųjų vartų vidurį į karaliaus namus, ir pasodino jį karališkajame soste. ²¹ O visa žemės tauta džiaugėsi, ir miestas aprimo; Atalija gi buvo užmušta kalaviju.

24. ¹ Joasui buvo septyneri metai, kai jis pradėjo karaliauti, o keturias dešimtis metų jis karaliavo Jerusaleje; jo motina buvo vardu Sebija iš Bersabėjos. ² Jis darė kas gera Viešpaties akivaizdoje per visas kunigo Jojado dienas. ³ Jojada gi ėmė jam dvi žmonas, iš kurių jam gimė sūnų ir dukterų.

⁴ Po to Joasui patiko atnaujinti Viešpaties namus. ⁵ Taigi jis surinko kunigus bei Levitus ir jiems tarė: Eikite į Judo miestus ir surinkite iš viso Israėlio pinigų jūsų Dievo šventyklai taisyti kas metai, ir darykite tai skubiai; bet Levitai elgėsi nerangiai. ⁶ Tuomet karalius pasikvietė viršininką Jojadą ir jam tarė: Kodėl tu nesirūpinai priversti Levitus, kad atneštų iš Judo ir iš Jerusaleės pinigų, kurie Viešpaties tarno Mošės paskirti, kad visa Israėlio daugybė atneštų juos į liudijimo padangtę? ⁷ Nes bedievė Atalija ir jos sūnūs sunaikino Dievo namus ir visu tuo, kas buvo pašvęsta Viešpaties namuose, papuošė Baalo šventyklą. ⁸ Taigi, karaliui įsakius, jie padarė skrynią ir padėjo ją prie Viešpaties namų durų lauke. ⁹ Ir buvo paskelbta Jude

ir Jerusaleje, kad kiekvienas atneštų Viešpaties užmokestį, kuriuo Dievo tarnas Mošė buvo apdėjęs visą Izraelį tyruose. ¹⁰ Tuomet visi kunigaikščiai ir visa tauta džiaugėsi; jie atėjo ir dėjo į Viešpaties skrynį, ir metė į ją, taip kad ji pasidarė pilna. ¹¹ O kai tik ateidavo laikas nunešti Levitų rankomis skrynį pas karalių (nes jie matė, kad pinigų yra daug), ateidavo karaliaus raštininkas ir ką buvo paspyręs vyriausias kunigas; jie išpildavo pinigus, buvusius skrynioje, skrynį gi nunešdavo atgal į jos vietą; taip jie darė kasdien, ir buvo surinkta be galo daug pinigų. ¹² Karalius ir Jojada duodavo juos Viešpaties namų darbų vedėjams, o tie samdydavo už juos akmenų skaldytojus ir kiekvieno darbo amatininkus, kad pataisytų Viešpaties namus, taipgi kalvius ir variakalius, kad paremtų, kas buvo pradėję griūti. ¹³ Tie, kurie dirbo, elgėsi rūpestingai, ir sienų plyšiai buvo užtaisyti jų rankomis; jie sugrąžino Viešpaties namus į pirmąją stovį ir padarė, kad jie stovėtų tvirtai. ¹⁴ O pabaigę visus darbus, jie atnešė pas karalių ir Jojadą likusią pinigų dalį; iš jų padaryta šventyklos indai tarnybai ir deginamosioms aukoms, taipgi taurės ir kiti auksiniai bei sidabriniai indai. Ir deginamosios aukos buvo atnašaujamos Viešpaties namuose nuolat per visas Jojados dienas.

¹⁵ Jojada gi ilgai pagyvenęs paseno ir mirė, turėdamas šimtą tris dešimtis metų; ¹⁶ palaidojo jį Dovidio mieste draug su karaliais, nes jis buvo padaręs gera Izraeliui ir jo namams. ¹⁷ Mirus Jojadai, atėjo Judo kunigaikščiai, pagarbino karalių, kurs, paviliotas jų nuolankumu, pritarė jų norams. ¹⁸ Ir jie paliko Viešpaties, savo tėvų Dievo, šventyklą, ir tarnavo girioms bei drožtiesms paveikslams, ir dėl šitos nuodėmės kilo rūstybė prieš Judą ir Jerusale. ¹⁹ Jis siuntė jiems pranašų, kad jie sugrįžtų prie Viešpaties; bet jie nenorėjo klausyti anų liudijimo. ²⁰ Taigi Dievo Dvasia atėjo ant Jojados sūnaus kunigo Zakharijo, ir jis stojosi tautos akivaizdoje, ir jiems tarė: Štai ką Viešpats Dievas sako: Kodėl jūs peržengiate Viešpaties įsakymą? Tą jums nepravėrs; jūs palikote Viešpatį, kad jis paliktų jus? ²¹ Tie, susirinkę prieš jį, užmušė akmenimis, liepiant karaliui, Viešpaties namų prieangyje. ²² Taip karalius Joasas neatsiminė mielaširdystės, kurią ano tėvas Jojada buvo jam padaręs, bet užmušė jojo sūnų. Tasai mirdamas tarė: Viešpats tegul mato ir teatkeršija.

²³ Metams sukakus, pakilo prieš jį Sirijos kariuomenė, atėjo į Judą ir į Jerusale ir užmušė visus tautos kunigaikščius, ir nusiuntė visą grobį karaliui į Damaską. ²⁴ Ir nors buvo atėjęs labai mažas Siriečių skaičius, bet Viešpats padavė į jų rankas begalinę daugybę,

nes jie buvo palikę Viešpatį, savo tėvų Dievą; taipgi Joasui jie padarė išniekinantį teismą.²⁵ O atsitraukdami jie paliko jį dideliuose skausmuose. Tuomet sukilo prieš jį jo tarnai atkeršyti už kunigo Joados sūnaus kraują ir užmušė jį jo guolyje, ir jis mirė, ir palaidota jį Dovidio mieste, bet ne karalių kapuose.²⁶ Patykojo gi jo Amanietės Sematos sūnus Zabadas ir Moabietės Semaritos sūnus Jozabadas.²⁷ Apie jo sūnus, kiek buvo surinkta po juo pinigų ir apie Dievo namų pataisymą parašyta rūpestingiau Karalių knygoje. Jo vietoje ėmė karaliauti jo sūnus Amasijas.

25. ¹ Amasijui buvo dvidešimt penkeri metai, kai jis pradėjo karaliauti, o dvidešimt devynerius metus jis karaliauvo Jerusaleje; jo motina buvo vardu Joadenė iš Jerusaleš.² Jis darė kas gera Viešpaties akivaizdoje, tačiau netobula širdimi.³ O pamatęs savo valdžią sustiprėjusią, jis nugalabijo tarnus, kurie užmušė jo tėvą karalių,⁴ bet jų sūnų jis neužmušė, kaip parašyta Mošės įstatymo knygoje, kur Viešpats yra įsakęs ir taręs: Tėvai nebus užmušami už sūnus nei sūnūs už savo tėvus, bet kiekvienas mirs už savo nuodėmę.

⁵ Taigi Amasijas surinko Judą ir sutvarkė juos pagal šeimynas, tūkstantininkus ir šimtininkus visame Jude ir Benjamine, ir suskaitydino nuo dvidešimties metų ir vyresnius, ir rado tris šimtus tūkstančių jaunuolių, kurie galėjo eiti į kovą ir laikyti ietį bei skydą.⁶ Be to, jis pasisamdė iš Israėlio šimtą tūkstančių drąsių vyrų už šimtą talentų sidabro.⁷ Tuomet atėjo pas jį Dievo vyras ir tarė: O karaliau, teneišaina su tavim Israėlio kariuomenė, nes Viešpats nėra su Israėliu ir su visais Ephraimo sūnumis.⁸ O jei manai, kad pasisiekimas kare remiasi kariuomenės galybe, Dievas padarys, kad tu būsi neprietelių apgalėtas; nes Dievas gali ir padėti, ir priversti bėgti.⁹ Tuomet Amasijas tarė Dievo žmogui: Kaipgi tat bus su šimtu talentų, kuriuos daviau Israėlio kariiviams? Dievo žmogus jam atsakė: Viešpats turi, iš ko gali tau duoti daug daugiau nekaip tiek.¹⁰ Taigi Amasijas atskyrė kariuomenę, kuri buvo atėjusi pas jį iš Ephraimo, kad jie grįžtų į savo vietą; tie gi, smarkiai supykę ant Judo, sugrįžo į savo šalį.¹¹ Po to Amasijas drąsiai išvedė savo tautą, nuėjo į Druskos slėnį ir sumušė iš Seiro sūnų dešimtį tūkstančių.¹² O kitą dešimtį tūkstančių vyrų Judo sūnūs paėmė nelaisvėn, užvedė ant vienos uolos viršūnės ir nustūmė juos nuo aukšto žemyn, o jie visi susikulė.¹³ Bet ta kariuomenė, kurią Amasijas buvo atgal išsiuntęs, kad neitų draug su juo

į kovą, išsisklaistė Judo miestuose nuo Samarijos iki Bethoronui ir, užmušus tris tūkstančius, prisiplėšė daug grobio.

¹⁴ Amasijas gi, sumušęs Idumėjiečius ir atsigabenęs Seiro sūnų dievus, padarė iš jų sau dievus, garbino juos ir degino jiems smilkalus.

¹⁵ Todėlei Viešpats, susirūstinęs prieš Amasiją, siuntė pas jį pranašą, kad jam sakytų: Kam garbinai dievus, kurie neišgelbėjo savo tautos iš tavo rankos? ¹⁶ O kai tasai kalbėjo taip, jis jam atsakė: Argi tu esi karaliaus patarėjas? Nutilk, kad neužmuščiau tavęs. Pasitraukdamas pranašas tarė: Žinau, kad Dievas nutarė užmušti tave, nes padarei tą piktenybę, o virš to nepaklausei mano patarimo.

¹⁷ Taigi Judo karalius Amasijas, padaręs blogiausią sumanymą, siuntė pas Izraelio karalių Jėhaus sūnaus Joakhazo sūnų Joasą ir sakydino: Ateik ir pasimatykiva. ¹⁸ Bet anas siuntė atgal pasiuntinius, tardamas: Usnis, esanti Libane, siuntė pas Libano kedrą ir sakydino: Duok mano sūnui savo dukterį moterystėn; bet štai žvėrys, buvusieji Libano miške, perėjo ir sumindžiojo usnį. ¹⁹ Tu tarei: Sumušiau Edomą; ir todėli tavo širdis keliasi puikybėn; sėdėk savo namuose; kam iššauki prieš save nelaimę, kad žūtumei tu ir kartu su tavim Judas? ²⁰ Bet Amasijas nenorėjo klausyti, nes Viešpaties valia buvo, kad jis būtų paduotas į neprietelių rankas dėl Edomo dievų. ²¹ Taigi Izraelio karalius Joasas pakilo, ir juodu sustojo vienas prieš kitą. Judo karalius Amasijas buvo Judo Betsame. ²² Judas buvo sumuštas ir pabėgo į savo padangtes. ²³ Judo karalių, Joakhazo sūnaus Joaso sūnų Amasiją, Izraelio karalius Joasas sugavo Betsame ir atvedė į Jerusaleį, ir išgriovė jos mūrą nuo Ephraimo vartų iki Kampo vartų per keturis šimtus mastų. ²⁴ Taipgi visą auksą ir sidabrą, ir visus indus, kuriuos rado Dievo namuose ir pas Obededomą, ir karališkųjų namų izde, dargi ir įkaitų sūnus, jis pasiėmė į Samariją.

²⁵ Mirus Izraelio karaliui, Joakhazo sūnui Joasui, Judo karalius, Joaso sūnus Amasijas, gyveno dar penkiolika metų. ²⁶ Kas gi dar sakytina apie senesnius ir paskučiausius Amasijo veiksmus, tai parašyta Judo ir Izraelio Karalių knygoje. ²⁷ Kai jis buvo atstojęs nuo Viešpaties, pradėta tykoti jo Jerusaleje. Jam nubėgus į Lakhį, jie siuntė ir tenai jį užmušė. ²⁸ O pargabenę ant arklių, palaidojo jį draug su jo tėvais Dovidu mieste.

26. ¹ Visa gi Judo tauta pastatė jo sūnų Oziją šešiolikos metų karaliumi jojo tėvo vieton. ² Tasai pastatė Ailatą ir sugrąžino jį Judo

valdžion, po to, kai karalius buvo užmigęs su savo tėvais. ³ Ozijui buvo šešiolika metų, kai jis pradėjo karaliauti, ir penkias dešimtis dvejus metus jis karaliavo Jerusaleje; jo motina buvo vardu Jekhelija iš Jerusale. ⁴ Jis darė kas tiesa Viešpaties akyse, visai taip, kaip buvo daręs jo tėvas Amasijas, ⁵ ir ieškojo Viešpaties dienose Zakharijo, kurs buvo išmintingas ir regėjo Dievą; o kadangi jis ieškojo Viešpaties, tasai vedė jį visuose dalykuose.

⁶ Pagaliau jis išėjo ir kovojo prieš Pilistimus; sugriovė Geto mūrą, Jabnijos mūrą ir Azoto mūrą, pastatė taipgi miestų Azote ir Pilistimuose. ⁷ Dievas padėjo jam prieš Pilistimus ir prieš Arabus, gyvenusius Gurbaalyje, ir prieš Amoniečius. ⁸ Amoniečiai duodavo dovanų Ozijui, ir jo vardas dėl nuolatinių apgalėjimų pagarsėjo iki įeinant į Egiptą. ⁹ Jerusaleje Ozijas pastatė bokštų ant Kampo vartų ir ant Slėnio vartų, kitus ant to paties mūro šono, ir sustiprino juos. ¹⁰ Pastatė taipgi bokštų tyruose ir iškasė daug šulinių, nes turėjo daug bandų, kaip lygumoje, taip ir tyrumos platybėje; turėjo taipgi vynuogynų ir jų prižiūrėtojų kalnuose ir Karmelyje, nes jis buvo žmogus, atsidavęs žemdirbystei. ¹¹ Kariuomenė gi jo kovotojų, kurie eidavo į karą, buvo valdžioje raštininko Jehiėlio, mokytojo Maasijos ir vieno iš karaliaus vadų Hananijo. ¹² O iš viso skaičiaus viršininkų pagal drąsiųjų vyrų šeimynas buvo du tūkstančiai šeši šimtai, ¹³ ir po jais visa kariuomenė iš trijų šimtų septynių tūkstančių ir penkių šimtų, kurie tiko karui ir kovodavo už karalių prieš priešus. ¹⁴ Ozijas padarė jiems, tai yra visai kariuomenei, skydų, iečių, šalmų, šarvų, kilpinių ir vilpstinių akmenims mėtyti. ¹⁵ Jerusaleje jis padarė visokių kariškų prietaisų, kuriuos pastatė bokštuose ir ant mūrų kampų, kad šaudytų iš jų vilyčiomis ir dideliais akmenimis; ir jo vardas pagarsėjo toli, nes Viešpats jam padėjo ir buvo sustiprinęs jį.

¹⁶ Bet kai jis sustiprėjo, jo širdis ėmė didžiulis jojo prapulčiai, ir ji paniekino Viešpatį, savo Dievą; įėjęs į Viešpaties šventyklą, jis norėjo deginti smilkalus ant smilkalų altoriaus. ¹⁷ Įėjęs tuojau paskui jį, kunigas Azarijas ir draug su juo aštuonios dešimtys Viešpaties kunigų, drąsiausių vyrų, ¹⁸ pasipriešino karaliui ir tarė: Ne tavo pareiga, Ozijau, deginti smilkalus Viešpačiui, bet kunigų, tai yra Aarono sūnų, kurie pašvęsti tai tarnybai; išeik iš šventyklos, neniekink, nes tai nebus Viešpaties Dievo paskaityta tavo garbei. ¹⁹ Susirūstinęs Ozijas, laikydamas rankoje smilkytuvą, kad degintų smilkalus, grasė kunigams. Ir tuojau atsirado jo kaktoje raupsai kunigų akivaizdoje Viešpaties namuose, prie smilkalų altoriaus. ²⁰ Pažvelgę į jį, vyriaui-

sias kunigas Azarijas ir visi kiti kunigai pamatė jo kaktose raupsus ir skubiai išvarė jį. Bet ir jis pats išsigandęs pasiskubino išeiti, nes tuojuo buvo pajutęs Viešpaties slogą. ²¹ Taigi karalius Ozijas buvo raupsuotas iki savo mirties dienai ir gyveno atskiruose namuose, pilnas raupsų, dėl kurių buvo išmestas iš Viešpaties namų. Jo gi sūnus Joatamas valdė karaliaus namus ir teisė žemės tautą.

²² Kas gi dar sakyтина apie kitus ankstyvesnius ir paskučiausius Ozijo veiksmus, tai parašė pranašas, Amoso sūnus Ješajas. ²³ Ozijas užmigo su savo tėvais, ir palaidota jį karališkiųjų kapų lauke, nes jis buvo raupsuotas, o jo sūnus Joatamas ėmė karaliauti jo vietoje.

27. ¹ Joatamui buvo dvidešimt penkeri metai, kai jis pradėjo karaliauti, o šešiolika metų jis karaliavo Jerusaleje. Jo motina buvo Sadoko duktė, vardu Jerusa. ² Jis darė kas gera Viešpaties akivaizdoje, visai taip, kaip buvo daręs jo tėvas Ozijas, išskyrus tik tai, kad jis nėjo į Viešpaties šventyklą, o tauta dar nusidėdavo.

³ Jis pastatė aukštuosius Viešpaties namų vartus ir daug statė ant Ophelio sienos. ⁴ Pastatė taipgi miestų Judo kalnuose, o giriose pilių ir bokštų. ⁵ Jis kovojo prieš Amono sūnų karalių ir apgalėjo juos, ir Amono sūnūs davė jam anuo metu šimtą talentų sidabro, dešimtį tūkstančių saikų kviečių ir tiek pat saikų miežių; tai davė jam Amono sūnūs antrais ir trečiais metais. ⁶ Joatamas sustiprėjo, nes jis ėjo tikru keliu Viešpaties, savo Dievo, akivaizdoje.

⁷ Kas gi dar sakyтина apie Joatamą, ir visos jo kovos, ir darbai, tai parašyta Israėlio ir Judo Karalių knygoje. ⁸ Jam buvo dvidešimt penkeri metai, kai pradėjo karaliauti, ir šešiolika metų jis karaliavo Jerusaleje. ⁹ Joatamas užmigo su savo tėvais, ir palaidota jį Dovidio mieste, o jo sūnus Akhazas ėmė karaliauti jo vietoje.

28. ¹ Akhazui buvo dvidešimt metų, kai jis pradėjo karaliauti, o šešiolika metų jis karaliavo Jerusaleje. Jis nedarė kas gera Viešpaties akivaizdoje, kaip buvo daręs jo tėvas Dovidas, ² bet vaikščiojo Israėlio karalių keliais; be to, jis nuliedino Baalų statulas. ³ Jis tai aukojo smilkalus Benenomo slėnyje ir pašventino savo sūnus ugnyje pagal paprotį tautų, kurias Viešpats užmušė, ateinant Israėlio sūnums. ⁴ Jis aukojo taipgi ir degino smilkalus aukštumose, kauburiuose ir po kiekvienu išsišakojusiu medžiu.

⁵ O Viešpats, jo Dievas, padavė jį į ranką Sirijos karaliaus, kurs sumušė jį, ėmė didelį grobį iš jo karalystės ir nusigabeno į Damaską;

jis buvo paduotas taipgi į karaliaus rankas ir gavo kentėti didelį smūgį. ⁶ Romelijos sūnus Phakèè užmušė iš Judo vieną dieną šimtą dvidešimt tūkstančių, visus vyrus kovotojus, nes jie buvo palikę Viešpatį, savo tėvų Dievą. ⁷ Tuo pačiu metu Zekhris, galingas vyras iš Ephraimo, užmušė karaliaus sūnų Maasią ir jo namų vadą Ezriką, taipgi Elkaną, kurs buvo antras po karaliaus. ⁸ Israėlio sūnūs paėmė nelaisvėn iš savo brolių du šimtu tūkstančių moteriškių, berniukų ir mergaičių, ir be galo didelį grobį ir nusigabeno jį į Samariją.

⁹ Tuo metu buvo tenai Viešpaties pranašas, vardu Odedas; jis išėjęs priešais kariuomenę, ateinančią į Samariją, jiems tarė: Štai Viešpats, jūsų tėvų Dievas, susirūstinęs prieš Judą, padavė juos į jūsų rankas, ir jūs užmušėte juos žiauriai, taip kad jūsų žiaurumas kyla iki dangui. ¹⁰ Be to, jūs norite Judo ir Jeruslės vaikus padaryti sau vergais ir vergėmis; bet to anaip tol nereikia daryti, nes tuo jūs nusi-dėjote Viešpačiui, jūsų Dievui. ¹¹ Verčiau paklauskite mano pata-rimo ir sugrąžinkite belaisvius, kuriuos atsivedėte iš jūsų brolių tarpo, nes jums gresia didelė Viešpaties rūstybė. ¹² Taigi vyrai iš Ephraimo sūnų kunigaikščių, Johanano sūnus Azarijas, Mosolamoto sūnus Barakhijas, Selumo sūnus Ezekijas ir Adajo sūnus Amasa at-sistojo prieš tuos, kurie grįžo iš kovos, ¹³ ir jiems tarė: Neveskite čia belaisvių, kad nenusidėtumėm Viešpačiui. Kam norite dar pridėti prie mūsų nuodėmių ir padauginti senus nusikaltimus? Nes tai yra didelė nuodėmė ir didelė Viešpaties rūstybė gresia Israėliui. ¹⁴ Tuo-met vyrai kovotojai paleido belaisvius ir visa, ką buvo paėmę, kunigaikščių ir visos daugybės akivaizdoje. ¹⁵ Aukščiau minėtieji vyrai priėjo ir, ėmę belaisvius, apvilko drabužiais iš išplėšų visus, kurie buvo nuogi; apvilkę gi juos, apavę, atgaivinę, pavalgydinę ir pagirdę, patepę dėl nuovargio ir aprūpinę juos, užsodino ant gyvulių tuos, kurie negalėjo eiti ir buvo silpno kūno, ir nuvedė į Palmių miestą Jeriką prie jų brolių, o patys sugrįžo į Samariją.

¹⁶ Anuo metu karalius Akhazas siuntė pas Asiriečių karalių, prašydamas pagalbos. ¹⁷ Ir Idumėjiečiai atėjo, užmušė daug iš Judo, ir paėmė didelį grobį. ¹⁸ Taipgi Pilistimai išsisklaistė lygumos mies-tuose ir Judo pietuose; jie paėmė Betsamą, Ajaloną, Gaderotą, Sokhą, Tamną ir Gamzą su jų sodžiais ir apsigyveno juose. ¹⁹ Nes Viešpats buvo pažeminęs Judą dėl Judo karaliaus Akhazo, kadangi tasai buvo atėmęs iš jo pagalbą ir paniekinęs Viešpatį. ²⁰ Jis atvedė prieš jį Asiriečių karalių Teglatphalnasarą, kurs prispaudė jį ir, niekam nesipriešinant, sunaikino. ²¹ Taigi Akhazas, apiplėšęs Viešpaties na-

mus, taipgi karalių ir kunigaikščių namus, davė Asiriečių karaliui dovanų; tačiau ir tai nieko jam nepadėjo.

²² Be to, ir savo suspaudimo metu jis dar labiau paniekino Viešpatį, nes pats karalius Akhazas ²³ darė aukas savo sumušėjams, Damasko dievams, ir sakė: Sirijos karalių dievai jiems padeda, aš permaldausiu juos aukomis, ir jie bus su manim, tuo tarpu kad, priešingai, jie buvo jam ir visam Izraeliui prapultimi. ²⁴ Taigi Akhazas, ėmęs ir sulaužęs visus Dievo namų rykus, užrakino Dievo namų duris ir pasidarė sau altorių visuose Jerusaleės kampuose. ²⁵ Taipgi visuose Judo miestuose jis pastatė altorių smilkalams deginti ir sužadino Viešpaties, savo tėvų Dievo, rūstybę.

²⁶ Kas gi dar sakyтина apie jį ir apie visus jo ankstyvesnius ir paskučiausius darbus, tai parašyta Judo ir Izraelio Karalių knygoje.

²⁷ Akhazas užmigo su savo tėvais, ir jie palaidojo jį Jerusaleės mieste, nes jo nepriėmė į Izraelio karalių kapus. O jo sūnus Ezebias ėmė karaliauti jo vietoje.

29. ¹ Taigi Ezebias ėmė karaliauti, turėdamas dvidešimt penkerius metus, ir dvidešimt devynerius metus jis karaliavo Jerusaleje. Jo motina buvo Zakharijo duktė, vardu Abija. ² Jis darė kas patiko Viešpaties akivaizdoje, visai taip pat, kaip buvo daręs jo tėvas Dovidas.

³ Jis pirmais savo karaliavimo metais ir pirmame mėnesyje atidarė Viešpaties namų duris ir pataisė jas. ⁴ Jis sušaukė kunigus bei Levitus ir surinko juos į saulėtekio gatvę, ⁵ ir jiems tarė: Paklauskite manęs, Levitai, ir pasišventinkite, išvalykite Viešpaties, jūsų tėvų Dievo, namus ir atimkite iš šventyklos visus nešvarumus. ⁶ Mūsų tėvai nusidėjo ir darė kas pikta Viešpaties, mūsų Dievo, akivaizdoje, palikdami jį; jie nugrėžė savo veidus nuo Viešpaties padangtės ir atgrėžė nugarą. ⁷ Jie užrakino duris prieangyje ir užgesė žiburius, ir nedegino smilkalų, ir neatnašavo deginamųjų aukų Izraelio Dievui šventykloje. ⁸ Taigi Viešpaties rūstybė buvo sužadinta prieš Judą ir Jerusale, ir jis padavė juos, kad būtų išsklaistyti ir žūtų, ir kad juos švilpte iššvilptų, kaip patys savo akimis matote. ⁹ Štai mūsų tėvai kritę po kalavijais, mūsų sūnūs ir mūsų dukterys, ir mūsų žmonos išvestos nelaisvėn dėl to nusikaltimo. ¹⁰ Taigi dabar aš noriu, kad padarytumėm sandorą su Viešpačiu, Izraelio Dievu, o jis nukreips nuo jūsų savo rūstybės užsidegimą. ¹¹ Mano vaikai, nepatin-

gēkite; Viešpats išrinko jus, kad stovėtumėte jo akivaizdoje, tarnautumėte jam, garbintumėte jį ir degintumėte jam smilkalus.

¹² Tuomet pakilo šitie Levitai: Amasajo sūnus Mahatas ir Azarijo sūnus Joėlis iš Kaato sūnų; toliau iš Merario sūnų Abdiho sūnus Kisas ir Jalaleėlio sūnus Azarijas; o iš Gersono sūnų Zemmos sūnus Joahas ir Joaho sūnus Edenas; ¹³ iš Elisaphano sūnų Samris ir Jahiėlis; taipgi iš Asapho sūnų Zakharijas ir Matanijas; ¹⁴ taip pat iš Emano sūnų Jahiėlis ir Semėjis, o iš Idituno sūnų Semėjas ir Oziėlis.

¹⁵ Jie surinko savo brolius, pasišventino ir įėjo pagal karaliaus įsakymą ir Viešpaties paliepimą išvalyti Dievo namų. ¹⁶ Taipgi kunigai, įėję į Viešpaties šventyklą jos pašventinti, išnešė visus nešvarumus, kokių rado viduje, Viešpaties namų prieangyje, o Levitai ėmė juos ir nunešė šalin į Kedrono upelį. ¹⁷ Jie pradėjo valyti pirmoje pirmojo mėnesio dienoje, o aštuntoje to paties mėnesio dienoje įėjo į Viešpaties šventyklos prieangį ir valė šventyklą aštuonias dienas, šešioliktoje gi to paties mėnesio dienoje, ką buvo pradėję, pabaigė.

¹⁸ Tuomet jie įėjo pas karalių Ezekiją ir jam tarė: Mes pašventinome visus Viešpaties namus, deginamųjų aukų altorių ir jo rykus, taipgi padėtinių duonų stalą su visais jo rykais ¹⁹ ir visus šventyklos rakančius, kuriuos buvo sutepęs Akhazas savo viešpatavimo metu, po to, kai jis paliko Dievą, ir štai visa sudėta ties Viešpaties altoriumi.

²⁰ Tuomet karalius Ezekijas, atsikėlęs auštant, surinko visus miesto kunigaikščius ir užėjo į Viešpaties namus; ²¹ jie atnašavo draug septynis jaučius, septynis avinus, septynis avinėlius ir septynis ožius už nuodėmę, už karalystę, už šventyklą ir už Judą, ir jis įsakė Aarono sūnams kunigams, kad paaukotų ant Viešpaties altoriaus.

²² Taigi jie papjovė jaučius, o kunigai susėmė kraują ir išpylė jį ant altoriaus, papjovė taipgi avinus ir jų kraują išpylė ant altoriaus, papjovė avinėlius ir kraują išpylė ant altoriaus. ²³ Po to atvedė ožius už nuodėmę karaliaus ir visos daugybės akivaizdon; jie uždėjo savo rankas ant jų, ²⁴ o kunigai papjovė juos ir jų kraują iššlakstė ties altoriumi, kad permaldautų už visą Israėlį, nes karalius buvo įsakęs daryti deginamąją auką už visą Israėlį ir už nuodėmę. ²⁵ Jis pastatė taipgi Levitus Viešpaties namuose su cimbolais, arfomis ir kanklėmis,

pagal karaliaus Dovidą ir Reginčiojo Gado, ir pranašo Natano patvarkymą, nes taip buvo įsakyta Viešpaties per jojo pranašus. ²⁶ Ir Levitai sustojo, turėdami Dovidą muzikos prietaisus, o kunigai trimis. ²⁷ Tuomet Ezekijas liepė atnašauti deginamąsias aukas ant altoriaus; o atnašaujant deginamąsias aukas, jie ėmė giedoti Viešpaties

šlovinimo giesmes, trimituoti trimitais ir žaisti visokiais muzikos instrumentais, kuriuos Israėlio karalius Dovidas buvo liepęs padaryti.²⁸ Visai gi miniai garbinant, giesmininkai ir tie, kurie turėjo trimitus, atlikinėjo savo pareigas, kolei nepasibaigę deginamoji auka.²⁹ O kai atnašavimas buvo baigtas, karalius ir visi draug su juo buvusieji nusilenkė ir pagarbino.³⁰ Paskui Ezekijas ir kunigaikščiai įsakė Levitams šlovinti Viešpatį Dovidą ir Reginčiojo Asapho žodžiais, o jie šloviną su dideliu džiaugsmu ir atsiklaupę pagarbino.

³¹ Ezekijas gi dar ir tai pridūrė: Jūs pripildėte savo rankas Viešpačiui; prisiartinkite ir atnašaukite auką ir šlovinimą Viešpaties namuose. Taigi visa daugybė atnašavo kruvinas aukas ir šlovinimus, ir deginamąsias aukas dievota mintimi.³² Skaičius gi deginamųjų aukų, kurias daugybė atnašavo, buvo toks: septynios dešimtys jaučių, šimtas avinų, du šimtu avinėlių.³³ Jie pašventė Viešpačiui šešis šimtus jaučių ir tris tūkstančius avių.³⁴ Kunigų tačiau buvo maža, ir jie negalėjo suskubti nulupty kailį deginamosioms aukoms, todėl ir jų broliai Levitai padėjo jiems, kolei darbas nebuvo pabaigtas ir kolei kunigai nepasišventino; nes Levitai pašventinami lengvesnėmis apeigomis nekaip kunigai.³⁵ Taigi buvo labai daug deginamųjų aukų, dėkojimo aukų, taukų ir liejamųjų aukų prie deginamųjų aukų, ir tarnyba Viešpaties namuose buvo pilnai sugrąžinta.³⁶ Tuomet džiaugėsi Ezekijas ir visa tauta, kad tarnavimas Viešpačiui buvo sugrąžintas; nes jie buvo nutarę ūmai tai padaryti.

30. ¹ Ezekijas siuntė taipgi pas visą Israėlį bei Judą ir parašė laiškų į Ephraimą ir Manasą, kad ateitų prie Viešpaties namų ir darytų paskhą Viešpačiui, Israėlio Dievui.² Taigi pasitarę karalius su kunigaikščiais ir visu Jerusaleės susirinkimu nutarė daryti paskhą antrame mėnesyje;³ nes jie negalėjo padaryti savo laiku dėl to, kad kunigai, kurių būtų galėję pakakti, nebuvo pašventinti ir tauta dar nebuvo susirinkus į Jerusaleę.⁴ Tas nutarimas patiko karaliui ir visai daugybei.⁵ Jie tat nutarė siųsti pasiuntinius į visą Israėlį nuo Bersabėjos iki Danui, kad ateitų ir darytų Jerusaleje paskhą Viešpačiui, Israėlio Dievui, nes daugelis nebuvo darę taip, kaip liepta įstatyme.⁶ Tuomet bėgikai, pagal karaliaus ir jo kunigaikščių paliepimą, nuvyko su laiškais į visą Israėlį ir Judą, taip, kaip karalius buvo įsakęs, ir skelbė: Israėlio sūnūs, grįžkite prie Viešpaties, Abraomo, Isaoko ir Israėlio Dievo, ir jis sugrįš prie liekanų, kurios nepakliuvo į Asiriečių karaliaus ranką.⁷ Nebūkite kaip jūsų tėvai ir broliai, kurie atstojo

nuo Viešpaties, savo tėvų Dievo, kurs padavė juos į prapultį, kaip patys matote.⁸ Nekietinkite savo sprandų, kaip darė jūsų tėvai; duokite rankas Viešpačiui ir ateikite prie jo šventyklos, kurią jis pašventino visiems amžiams; tarnaukite Viešpačiui, jūsų tėvų Dievui, ir jo rūšybės užsidedimas bus nukreiptas nuo jūsų.⁹ Nes jei jūs sugrįšite prie Viešpaties, jūsų broliai ir jūsų sūnūs ras mielaširdystės savo valdovų akivaizdoje, kurie nuvedė juos į nelaisvę, ir jie sugrįš į šitą žemę, nes Viešpats, jūsų Dievas, malonus ir mielaširdingas ir nenugręš savo veido nuo jūsų, jei sugrįšite prie jo.¹⁰ Taigi bėgikai ėjo greitai iš miesto į miestą per Ephraimo ir Manaso žemę iki Zabulonui, aniems išjuokiant juos ir besityčiojant iš jų.¹¹ Tačiau kai kurie vyrai iš Asero, Manaso ir Zabulono sutiko su jų patarimu ir atėjo į Jerusale. ¹² Jude gi Viešpaties ranka apsireiškė tuo, kad davė jiems vienokią širdį vykdyti Viešpaties žodį pagal karaliaus ir kunigaikščių įsakymą.¹³ Ir susirinko Jerusale daug žmonių neraugintų duonų iškilmės daryti antrame mėnesyje.¹⁴ Jie pakilę išardė altorius, buvusius Jerusaleje, ir sugriovė visus kitus, ant kurių buvo deginami smilkalai, įmetė į Kedrono upelį.¹⁵ Paskhą gi atnašavo keturioliktoje antrojo mėnesio dienoje. Taipgi kunigai ir Levitai, pagaliau pasišventinę, atnašavo deginamąsias aukas Viešpaties namuose.¹⁶ Jie stovėjo savo eilėje pagal Dievo žmogaus Mošės patvarkymą ir įstatymą; o kunigai ėmė iš Levitų rankų išlietinį kraują,¹⁷ nes didelė minia nebuvo dar pašventinta, ir Levitai plovė paskhą tiems, kurie nebuvo pasirūpinę pasišventinti Viešpačiui.¹⁸ Taipgi didelė tautos dalis iš Ephraimo, Manaso, Isakharo ir Zabulono, kuri nebuvo pasišventinusi, valgė paskhą ne taip, kaip parašyta; bet Ezekijas meldėsi už juos ir tarė: Viešpats geras, pasigailės¹⁹ visų, kurie visa širdimi ieško Viešpaties, savo tėvų Dievo, ir nepakaltins jų, kad jie negana pasišventino.²⁰ Viešpats išklausė jį ir atleido tautai.²¹ Taip Izraelio sūnūs, kurie radosi Jerusaleje, darė su didele linksmybe neraugintų duonų iškilmę per septynias dienas ir kasdien šlovino Viešpatį, o taipgi Levitai ir kunigai su muzikos instrumentais, kurie prigulėjo jų pareigoms.²² Ezekijas kalbėjo į širdį visų Levitų, kurie turėjo gerą išmanymą dėl Viešpaties, ir jie valgė per septynias iškilmės dienas, pjaudami dėkojimo aukas ir šlovindami Viešpatį, savo tėvų Dievą.

²³ Visai daugybei patiko švęsti dar kitas septynias dienas; tai jie ir padarė su didžiausiu džiaugsmu.²⁴ Nes Judo karalius Ezekijas buvo davęs daugybei tūkstantį jaučių ir septynis tūkstančius avių; o kunigaikščiai buvo davę tautai tūkstantį jaučių ir dešimtį tūkstan-

čių avių; taigi pasišventino didelė kunigų daugybė.²⁵ Ir pasidarė pilna linksmumo visa Judo minia, kaip kunigai ir Levitai, taip ir visa liaudis, kuri buvo atėjusi iš Israėlio, taipgi svetimieji iš Israėlio žemės ir gyvenusieji Jude.²⁶ Ir įvyko didelė iškilmė Jerusaleje, kokios nebuvo buvę tame mieste nuo Israėlio karaliaus Dovid sūnaus Saliamono dienų.²⁷ Pagaliau pakilo kunigai ir Levitai ir laimino tautą, ir jų balsas buvo išklausytas, ir malda pasiekė šventąją dangaus būveinę.

31. ¹ Kai tos iškilmės buvo teisėtai atliktos, visas Israėlis, kurs radosi Judo miestuose, išėjo, ir jie sulaužė statulas, iškirto girias, sugriovė aukštas vietas ir išardė altorius ne tik iš viso Judo ir Benjamins, bet taipgi ir iš Ephraimo, ir Manaso, kolei visai išnaikino; po to Israėlio sūnūs sugrižo į savo tėviškes ir miestus.

² Ezekijas gi pastatė kunigų ir Levitų būrius pagal jų skyrius, kiekvieną savo pareigoje, būtent kaip kunigus, taip ir Levitus deginamosioms aukoms ir dėkojimo atnašoms, kad tarnautų, šlovintų ir giedotų Viešpaties stovyklos vartuose.

³ Kaip savo dalį karalius paskyrė, kad iš jo nuosavybės būtų atnašaujama deginamoji auka visuomet rytą ir vakarą, taipgi šabatais, pirmoje mėnesio dienoje ir kitose iškilmėse, taip, kaip parašyta Mošės įstatyme.⁴ Jis taipgi įsakė žmonėms, gyvenantiems Jerusaleje, duoti dalis kunigams ir Levitams, kad jie galėtų užsiimti Viešpaties įstatymu.⁵ Kuomet tai pasiekė daugybės ausis, Israėlio sūnūs davė labai daug pirmonių javų, vyno, aliejaus, taipgi medaus, ir jie davė dešimtines iš viso, kas auga iš žemės.⁶ Bet ir Israėlio bei Judo sūnūs, gyvenusieji Judo miestuose, davė dešimtines jaučių ir avių ir dešimtines pašvęstųjų dalykų, kuriuos buvo paskyrę apžadu Viešpačiui, savo Dievui; atgabėję visa, jie padarė labai daug krūvų.⁷ Jie padarė tų krūvų pradžia trečiame mėnesyje, o septintame mėnesyje paibaigė jas.

⁸ Atėję Ezekijas ir jo kunigaikščiai matė krūvas ir šlovino Viešpatį ir Israėlio tautą.⁹ Ezekijas paklausė kunigus ir Levitus, kam krūvos taip pasilieka.¹⁰ O pirmasis kunigas Azarijas iš Sadoko palikuonių jam atsakė ir tarė: Nuo to meto, kai pradėta duoti pirmones Viešpaties namuose, mes valgėme ir esame sotūs, bet pasiliko labai daug, nes Viešpats palaimino savo tautą; tą gi daugybę, kurią matai, tai liekanos.¹¹ Taigi Ezekijas liepė prirengti javams sandėlių Viešpaties namuose. Kai jie tai padarė,¹² įnešta ištikimai kaip pirmones,

taip ir dešimtines, ir ką tik buvo paskyrę apžadu. Tų gi dalykų viršininkas buvo Levitas Khonenijas ir kaip antrasis jo brolis Semėjis; ¹³ po jo Jahiėlis, Azarijas, Nabatas, Asaėlis, Jerimotas, Jozabadas, Eliėlis, Jesmakhijas, Mahatas ir Banajas buvo užvaizdai valdžioje Khonenijo ir jo brolio Semėjo, paliepus karaliui Ezekijui ir vyriausiam Dievo namų kunigui, kuriuodu rūpinosi visais dalykais. ¹⁴ Jemnos gi sūnus Korė, Levitas ir saulėtekio vartų durininkas, buvo užvaizdas to, kas buvo laisva valia atnašaujama Viešpačiui, taipgi pirmo nių ir paaukotų visų švenčiausių dalykų. ¹⁵ O jo priežiūroje buvo Edenas, Benjaminas, Jėsuė, Semėjas, Amarijas ir Sekhenijas kunigų miestuose, kad ištikimai paskirstytų dalis savo broliams, mažesniesiems ir didesniesiems, ¹⁶ išskyrus vyriškius nuo trejų metų ir vyresnius, visiems, kurie įeidavo į Viešpaties šventyklą ir darė visa, ko tik reikėjo kiekvienos dienos tarnyboje ir pareigose, pagal jų skyrius; ¹⁷ kunigams pagal jų šeimynas ir Levitams nuo dvidešimtų metų ir vyresniems, pagal jų eiles ir būrius, ¹⁸ ir visai daugybei, kaip žmonoms, taip ir jų abiejų lyčių vaikams, buvo duodama maisto ištikimai iš to, kas buvo pašvęsta. ¹⁹ Buvo taipgi laukuose ir visų miestų priemiesčiuose paskirta vyrų iš Aarono sūnų, kad paskirstytų dalis visiems vyriškiams iš kunigų ir Levitų.

²⁰ Taigi Ezekijas padarė visa, ką sakėme, visame Jude, ir darė kas gera, teisinga ir tikra Viešpaties, jo Dievo, akivaizdoje, ²¹ visame Viešpaties namų tarnybos vykdyme pagal įstatymą ir apeigas, norėdamas ieškoti savo Dievo visa savo širdimi. Jis tai darė, ir jam pavyko.

32. ¹ Po šitų atsitikimų ir po taip teisingo pasielgimo atėjo Asiriečių karalius Senakheribas ir, įėjęs į Judą, apgulė sustiprintus miestus ir norėjo paimti juos. ² Tai pamatęs Ezekijas, būtent kad Senakheribas buvo atėjęs ir kad visas karo smarkumas krypsta prieš Jerusale, ³ pasitaręs su kunigaikščiais ir drąsiausiais vyrais, ar nereikėtų užkimšti šaltinių, buvusių už miesto, ir visiems esant tos pačios nuomonės, ⁴ jie surinko didžiausią daugybę, ir jie užkimšo visus šaltinius ir upelį, kurs tekėjo krašto viduriu, sakydami: Kad Asiriečių karaliai atėję nerastų vandens apstumo. ⁵ Jis pastatė taipgi su dideliu rūpesčiu visą sieną, kuri buvo sugriuvusi, ir padarė ant jos bokštų, o aplinkui kitą sieną; atnaujino Mėlą Dovidio mieste ir padirbdino visokių ginklų ir skydų; ⁶ po to jis paskyrė kovotojų viršininkus kariuomenėje, surinko visus miestų vartų aikštėje, kalbėjo jiems į širdį ir sakė: ⁷ Elkitės kaip vyrai ir būkite drąsūs; nebijokite ir nenusigąs-

kite Asiriečių karaliaus ir visos su juo esančios daugybės, nes su mumis yra daug daugiau nekaip su juo. ⁸ Nes su juo yra kūniškas petys, o su mumis Viešpats, mūsų Dievas, kurs yra mūsų padėjėjas ir kovoja už mus. Ir tauta buvo padrąsinta šitokiais Judo karaliaus Ezekijo žodžiais.

⁹ Po tų atsitikimų Asiriečių karalius Senakheribas siuntė savo tarnus į Jerusale (nes pats su visa kariuomene buvo apgulęs Lakhį) pas Judo karalių Ezekiją ir pas visą tautą, buvusią mieste, ir sakydino: ¹⁰ Štai ką sako Asiriečių karalius Senakheribas: Kuo pasitikėdami jūs sėdite apgulti Jerusaleje? ¹¹ Argi Ezekijas neapgaujinėja jūsų, kad numarintų jus badu ir troškuliu, tvirtindamas, būk Viešpats, jūsų Dievas, išlaisvinsias jus iš Asiriečių karaliaus rankos? ¹² Argi tai ne tas pats Ezekijas sugriovė aukštas jo vietas ir altorius ir įsakė Judui ir Jerusalei, tardamas: Garbinsite ties vienu altoriumi ir ant jo deginsite smilkalus? ¹³ Ar jūs nežinote, ką esu padaręs aš ir mano tėvai visoms žemės tautoms? Argi tautų ir visų kraštų dievai įstengė išgelbėti savo šalį iš mano rankos? ¹⁴ Kursai yra iš visų dievų tų tautų, kurias sunaikino mano tėvai, kurs įstengė išgelbėti savo tautą iš mano rankos, kad taipgi jūsų Dievas galėtų išlaisvinti jus iš tos rankos? ¹⁵ Nesidukite tat apgaunami Ezekijui ir suvedžiojami tuščiais įkalbinėjimais ir netikėkite jam. Nes jei nė vienas visų tautų ir karalysčių dievas negalėjo išlaisvinti savo tautos iš mano rankos ir iš mano tėvų rankos, tai lygiai ir jūsų Dievas negalės išgelbėti jūsų iš mano rankos. ¹⁶ Daug dar kitų dalykų jo tarnai kalbėjo prieš Viešpatį Dievą ir prieš jo tarną Ezekiją. ¹⁷ Jis parašė taipgi laiškų, pilnų piktžodžiavimo prieš Viešpatį, Israėlio Dievą, ir sakė prieš jį: Kaip kitų tautų dievai negalėjo išlaisvinti savo tautos iš mano rankos, taip ir Ezekijo Dievas negalės išgelbėti savo tautos iš šitos rankos. ¹⁸ Be to, jis liepė šaukti garsiu balsu žydiškai prieš tautą, buvusią ant Jerusale sienų, kad nugąsdintų juos ir paimtų miestą. ¹⁹ Jis kalbėjo prieš Jerusale Dievą taip pat kaip prieš žemės tautų dievus, kurie yra žmonių rankų darbas.

²⁰ Taigi karalius Ezekijas ir pranašas, Amoso sūnus Ješajas, meldėsi prieš tą piktžodžiavimą ir šaukte šaukėsi į dangų. ²¹ O Viešpats siuntė angelą, kurs užmušė visus stiprius vyrus ir kovotojus, ir Asiriečių karaliaus kariuomenės viršininką, taip kad jis sugrižo su ja į savo žemę. O kai jis įėjo į savo dievo namus, jo sūnūs, kurie buvo iš jo gimę, užmušė jį kalaviju. ²² Taip Viešpats išgelbėjo Ezekiją ir Jerusale gyventojus iš Asiriečių karaliaus rankos ir iš visų rankos ir suteikė jiems

ramybę aplinkui.²³ Daugelis nešė aukų ir atnašų Viešpačiui Jerusaleje, ir dovanų Judo karaliui Ezekijui, kurs po to buvo išaukštintas visų tautų akivaizdoje.

²⁴ Anuo laiku Ezekijas susirgo mirtinai ir meldėsi Viešpačiui; o tasai išklausė jį ir davė jam ženklą.²⁵ Bet jis neatsilygino už geradarystes, kurias buvo gavęs, nes jo širdis ėmė didžiūotis, todėl kilo rūstybė prieš jį ir prieš Judą bei Jerusaleją.²⁶ Paskui, užtatai, kad jo širdis buvo pasikėlus puikybėn, nusižemino ir jis pats, ir Jerusaleės gyventojai; todėl Viešpaties rūstybė neatėjo ant jų Ezekijo dienose.

²⁷ Ezekijas buvo turtingas ir labai šlovingas; jis surinko sau labai daug turtų, sidabro, aukso, brangių akmenų, kvepalų, visokių ginklų ir didelės vertės rykų.²⁸ Jis pasidarė taipgi javų, vyno ir aliejaus sandėlius, tvartus visokiems galvijams ir gardus gyvuliams;²⁹ be to, pastatė sau miestų; nes jis turėjo nesuskaitomus avių ir galvijų būrius, dėl to, kad Viešpats buvo jam suteikęs labai daug lobio.³⁰ Tas pats Ezekijas užkimšo aukštąjį Gihono vandenų šaltinį ir nuvedė juos apačia į vakarus nuo Dovidio miesto; visuose jo darbuose, kurių jis norėjo, jam pavyko laimingai.³¹ Tačiau pasiuntinystėje Babilono kunigaikščių, kurie buvo pas jį atsiųsti pasiklausti apie stebuklą, įvykusį šalyje, Dievas paliko jį, kad būtų išmėgintas ir kad išeitų aikštėn visa, kas buvo jo širdyje.

³² Kas gi dar sakyтина apie jo mielaširdystes, tai parašyta pranašo, Amoso sūnaus Ješajo, regėjime ir Judo bei Izraelio Karalių knygoje.

³³ Ezekijas užmigo su savo tėvais, ir palaidota jį viršuje Dovidio sūnų kapų, visas Judas ir visi Jerusaleės gyventojai kėlė jo laidotuves; jo gi sūnus Manasas ėmė karaliauti jo vietoje.

33. ¹ Manasui buvo dvylika metų, kai jis pradėjo karaliauti, o penkias dešimtis penkerius metus jis karaliavo Jerusaleje. ² Jis darė kas pikta Viešpaties akivaizdoje, sekdamas nuobodas tautų, kurias Viešpats išnaikino Izraelio sūnų akivaizdoje, ³ ir vėl padarė aukštas vietas, kurias jo tėvas Ezekijas buvo nugriovęs, pastatė Baalams altorių, padarė girių, garbino visą dangaus kariuomenę ir tarnavo jai. ⁴ Jis pastatė taipgi altorius Viešpaties namuose, apie kuriuos Viešpats buvo pasakęs: Jerusaleje bus mano vardas per amžius. ⁵ Pastatė gi juos visai dangaus kariuomenei dviejuose Viešpaties namų prieangiuose. ⁶ Jis pervesdino savo sūnus per ugnį Ben Enomo slėnyje; tikėjo sapnams, žiūrėjo paukščių skridimo, užsiimdavo žyniavimu, turėjo su savim burtininkų ir žavėtojų ir daug pikta padarė Viešpaties akivaizdoje,

kad jį erzintų.⁷ Jis pastatė taipgi drožtą ir nulieta paveikslą Dievo namuose, apie kuriuos Dievas yra kalbėjęs Dovidui ir jo sūnui Saliamonui ir taręs: Šituose namuose ir Jerusaleje, kurią išsirinkau iš visų Israėlio giminių, aš dėsiu savo vardą per visus amžius; ⁸ ir padarysiu, kad Israėlio koja nebūtų daugiau pajudinta iš žemės, kurią atidaviau jų tėvams, taip tačiau, jei jie stengsis daryti, ką jiems įsakiau per Mošę, visą įstatymą, apeigas ir nutarimus. ⁹ Taigi Manasas suviliojo Judą ir Jerusaleės gyventojus, kad darytų pikta daugiau nekaip visos tautos, kurias Viešpats yra išnaikinęs Israėlio sūnų akivaizdoje.

¹⁰ O Viešpats kalbėjo jam ir jo tautai, bet jie nenorėjo klausyti. ¹¹ Todėl jis užvedė ant jų Asiriečių karaliaus kariuomenės viršininkus, o tie sugavo Manasą ir surištą grandinėmis ir pančiais nuvedė į Babiloną. ¹² Taip suspaustas, jis maldavo Viešpatį, savo Dievą, ir labai darė atgailą savo tėvų Dievo akivaizdoje. ¹³ Jis meldė jį ir maldavo širdingai, o Dievas išklausė jo maldą, sugrąžino jį atgal Jerusaleń į jojo karalystę, ir Manasas pažino, kad tik Viešpats yra Dievas. ¹⁴ Po to jis pastatė sieną už Dovid miesto, į vakarus nuo Gihono, slėnyje, nuo Žuvų vartų angos aplinkui iki Opheliui, ir padarė ją labai aukštą; jis paskyrė taipgi kariuomenės vadus visuose sustiprintuose Judo miestuose. ¹⁵ Jis pašalino svetimus dievus ir stabą iš Viešpaties namų, taipgi altorius, kuriuos buvo padaręs Viešpaties namų kalne ir Jerusaleje, ir visa išmetė už miesto. ¹⁶ Toliau jis atnaujino Viešpaties altorių ir atnašavo ant jo kruvinų aukų, dėkojimo aukų ir šlovinimą, ir liepė Judui tarnauti Viešpačiui, Israėlio Dievui. ¹⁷ Tauta tačiau dar tebedarė aukas aukštose vietose Viešpačiui, savo Dievui.

¹⁸ Kiti gi Manaso veiksmai ir jo malda į jojo Dievą, taipgi žodžiai reginčiųjų, kurie yra kalbėję į jį Viešpaties, Israėlio Dievo, vardu, randasi Israėlio karalių istorijoje. ¹⁹ Taipgi jo malda ir kaip jis buvo išklausytas, visos nuodėmės ir paniekinimas, dargi ir vietos, kuriose jis pastatė aukštumų, padarė girių ir statulų, pirma, negu darė atgailą, surašyta Hozajo žodžiuose. ²⁰ Taigi Manasas užmigo su savo tėvais, ir palaidojo jį jojo namuose, o jo vietoje ėmė karaliauti jo sūnus Amonas.

²¹ Amonui buvo dvidešimt dveji metai, kuomet jis pradėjo karaliauti. Karaliavo jis dvejus metus Jerusaleje. ²² Jis darė kas pikta Viešpaties akivaizdoje, kaip buvo daręs jo tėvas Manasas, aukojo ir tarnavo visiems stabams, kuriuos buvo padaręs Manasas; ²³ bet nebijojo Viešpaties veido, kaip bijojo jo tėvas Manasas, ir jis nusikalto daug daugiau. ²⁴ Jo tarnai, padarę prieš jį sąmokslą, užmušė jį jojo namuose.

²⁵ Likusi gi tautos daugybė, užmušus tuos, kurie buvo nužudę Amoną, pastatė karaliumi jo vietoje jojo sūnų Josiją.

34. ¹ Josijui buvo aštuoneri metai, kai jis pradėjo karaliauti; o tris dešimtis vienerius metus jis karaliavo Jerusaleje. ² Jis darė kas tiesa Viešpaties akivaizdoje ir vaikščiojo savo tėvo Dovidio keliais; jis nenukrypo nei dešinėn, nei kairėn.

³ Aštuntais gi savo karaliavimo metais, dar vaikas tebebūdamas, jis ėmė ieškoti savo tėvo Dovidio Dievo, o dvyliktais metais po to, kai buvo pradėjęs karaliauti, apvalė Judą ir Jerusale nuo aukštų vietų, girių, stabų ir drožtų paveikslų. ⁴ Jis sugriovė jo akivaizdoje Baalų altorius ir sutrupino stabus, kurie buvo ant jų padėti; jis iškirsdino ir sunaikino taipgi girias ir drožtus paveikslus, o jų dalis išbarstė kapuose tų, kurie turėjo paprotį daryti jiems aukas. ⁵ Be to, sudegino kunigų kaulus ant stabų altorių ir apvalė Judą ir Jerusale. ⁶ Jis sugriovė visa taipgi Manaso, Ephraimo ir Simeono miestuose iki Nephtaliui. ⁷ O išardęs altorius, išnaikinęs girias, sutrupinęs drožtus paveikslus ir sugriovęs visas stabų šventyklas visoje Israėlio žemėje, jis sugrižo į Jerusale.

⁸ Taigi aštuonioliktais savo karaliavimo metais, kai žemė ir Viešpaties šventykla jau buvo apvalyta, jis siuntė Eselijo sūnų Saphaną, miesto viršininką Maasiją ir metraščių vedėją, Joakhazo sūnų Johą, kad atnaujintų Viešpaties, savo Dievo, namus. ⁹ Šitie atėjo pas vyriausią kunigą Helkiją ir paimtus iš jo pinigus, kurie buvo įnešti į Viešpaties namus ir kuriuos buvo surinkę Levitai ir durininkai iš Manaso ir Ephraimo, ir iš visų likusiųjų Israėlyje, taipgi iš viso Judo ir Benjamino, ir Jerusale gyventojų, ¹⁰ atidavė į rankas tų, kurie buvo užvaizdai darbininkų Viešpaties namuose, kad jie atnaujintų šventyklą ir pataisytų visus sugedimus. ¹¹ O jie davė juos amatininkams ir mūriniams, kad nupirktų akmenų iš akmenynų ir medžių rūmų surišimams ir namų aukštams, kuriuos Judo karaliai buvo išardę. ¹² Jie darė visa ištikimai. Dirbančiųjų gi užvaizdai buvo Jahatas ir Abdijas iš Merario sūnų, Zakharijas ir Mosolamas iš Kaato sūnų; jie turėjo paskubinti darbą, visi jie buvo Levitai, moką žaisti muzikos instrumentais. ¹³ Viršininkai gi tų, kurie nešiojo naštas visokiems reikalams, buvo raštininkai ir pristovai, ir durininkai iš Levitų.

¹⁴ Išimant pinigus, įneštuosius į Viešpaties šventyklą, kunigas Helkijas rado knygą Viešpaties įstatymo, duotojo per Mošę, ¹⁵ ir tarė raštininkui Saphanui: Radau Viešpaties namuose įstatymo knygą, ir

jam įdavė ją. ¹⁶ O tasai nunešė knygą pas karalių ir jam paskelbė, tardamas: Visa, ką pavedei savo tarnams, štai vykdoma. ¹⁷ Sidabrą, kokį atrasta Viešpaties namuose, sutirpino, ir atiduota jį užvaizdams amatininkų ir dirbančiųjų įvairius darbus. ¹⁸ Be to, kunigas Helkijas įdavė man šitą knygą. Kai jis perskaitė ją prie karaliaus, ¹⁹ o tasai išgirdo įstatymo žodžius, perplėšė savo drabužius ²⁰ ir davė įsakymą Helkijui, Saphano sūnui Akhikamui, Mikhos sūnui Abdonui, taipgi raštininkui Saphanui ir karaliaus tarnui Asai, ir tarė: ²¹ Eikite ir melskite Viešpatį už mane ir už likusius Israėlyje ir Jude dėl visų žodžių šitos knygos, kuri atrasta, nes didelė Viešpaties rūstybė išlieta ant mūsų, dėl to, kad mūsų tėvai nesergėjo Viešpaties žodžių, idant darytų visa, kas parašyta šitoje knygoje.

²² Taigi Helkijas ir tie, kurie buvo karaliaus siųsti drauge, nuėjo pas pranašę Holdą, drabužių sargo Hasros sūnaus Tekuato sūnaus Selumo žmoną, gyvenusią antroje Jerusaleės dalyje, ir kalbėjo jai žodžius, kuriuos aukščiau pasakojome. ²³ Ji gi jiems atsakė: Štai ką sako Viešpats, Israėlio Dievas: Sakykite vyrui, kurs siuntė jus pas mane: ²⁴ Viešpats sako taip: Štai aš užvesiu ant šitos vietos ir ant jos gyventojų nelaimės ir visus prakeikimus, parašytus šitoje knygoje, kuri perskaityta Judo karaliaus akivaizdoje; ²⁵ nes jie paliko mane ir darė aukas svetimiems dievams, kad vestų mane į rūstybę visais savo rankų darbais: todėl mano rūstybė išsilies ant šitos vietos ir neužges. ²⁶ Judo gi karaliui, kurs siuntė jus maldautų Viešpaties, taip kalbėkite: Štai ką sako Viešpats, Israėlio Dievas: Kadangi tu paklausei knygos žodžių ²⁷ ir tavo širdis suminkštėjo, ir nusizėminai Dievo akivaizdoje dėlei to, kas pasakyta prieš šitą vietą ir Jerusaleės gyventojus, ir gerbdamas mano veidą perplėšei savo drabužius, ir verkei mano akivaizdoje, todėl aš išklausiu tavęs, sako Viešpats. ²⁸ Nes aš jau paimsiu tave prie tavo tėvų, ir tu būsi įneštas į savo kapą ramybėje; ir tavo akys nematys visų nelaimių, kurias aš žadu užvesti ant šitos vietos ir ant jos gyventojų. Taigi jie pranešė karaliui visa, ką ji buvo pasakiusi.

²⁹ Jis, sušaukęs visus Judo ir Jerusaleės vyresniusius, ³⁰ pakilo į Viešpaties namus, o draug su juo visi Judo vyrai ir Jerusaleės gyventojai, kunigai ir Levitai, ir visa tauta nuo mažiausio iki didžiausiam. Jiems girdint, Viešpaties namuose karalius perskaitė visus knygos žodžius ³¹ ir, stovėdamas savo vietoje, padarė sandorą Viešpaties akivaizdoje, kad jis vaikščios paskui jį, sergės įsakymus, liudijimus ir jo nutarimus visa savo širdimi ir visa savo siela ir darys, kas parašyta toje knygoje, kurią buvo perskaitęs. ³² Jis prisaikino apie tai taipgi visus,

kas tik radosi Jerusaleje ir Benjamine, o Jerusaleės gyventojai darė pagal Viešpaties, savo tėvų Dievo, sandorą. ³³ Taigi Josijas išnaikino visus bjaurumus iš Izraelio sūnų kraštų ir padarė, kad visi likusieji Izraelyje tarnautų Viešpačiui, savo Dievui; per visas jo dienas jie neatstojo nuo Viešpaties, savo tėvų Dievo.

35. ¹ Po to Josijas padarė Jerusaleje Viešpačiui paskhą, kuri buvo paaukota keturiolikta pirmojo mėnesio dieną. ² Jis įstatė kunigus į jų pareigas ir ragino juos tarnauti Viešpaties namuose. ³ Taipgi Levitams, kuriems mokant, visas Izraelis buvo pasišventinęs Viešpačiui, jis kalbėjo: Padėkite skrynią dievnamio šventykloje, kurią Izraelio karalius, Dovidas sūnus Saliamonas, pastatė, nes daugiau jos visai nebenešiosite; dabar gi tarnaukite Viešpačiui, jūsų Dievui, ir jo tautai Izraeliui. ⁴ Prisirenkite pagal savo namus ir gimines, pagal kiekvieno paskyrimą, taip, kaip yra įsakęs Izraelio karalius Dovidas ir surašęs jo sūnus Saliamonas, ⁵ ir tarnaukite šventnamyje pagal Levitų šeimynas ir būrius, ⁶ o pasišventinę aukokite paskhą; prirenkite taipgi savo brolius, kad jie galėtų daryti pagal žodžius, kuriuos Viešpats yra kalbėjęs per Mošę. ⁷ Be to, Josijas davė visai tautai, kuri radosi tenai paskhos išskilmėje, avinėlių ir ožiukų iš bandos, ir kitų gyvulių tris dešimtis tūkstančių, taipgi tris tūkstančius jaučių; visa tai buvo iš karaliaus lobio. ⁸ Taipgi jo vadai atnašavo, ką buvo laisva valia pasižadėję kaip tautai, taip kunigams ir Levitams. Toliau Viešpaties namų kunigaikštis Helkijas, Zacharijas ir Jahiėlis davė kunigams paskhai pasidaryti du tūkstančiu šešis šimtus visokių smulkių gyvulių ir tris šimtus jaučių. ⁹ Khonenijas gi ir du jo broliu, Semėjas ir Natanaėlis, o taipgi Levitų viršininkai Hasabijas, Jehiėlis ir Jozabadas davė kitiems Levitams Velykoms švesti penkis tūkstančius smulkių gyvulių ir penkis šimtus jaučių.

¹⁰ Taip tarnyba buvo prirengta, ir kunigai stovėjo savo pareigvietėse, taipgi Levitai savo būriuose pagal karaliaus paliepimą. ¹¹ Po to paaukota paskha, kunigai iššlakstė savo ranka kraują, o Levitai nulupo deginamosioms aukoms kailius ¹² ir atskyrė jas, kad duotų pagal kiekvieno namus ir šeimynas ir kad būtų atnašauta Viešpačiui, taip, kaip parašyta Mošės knygoje; su jaučiais jie padarė tolygiai. ¹³ Jie iškepė paskhą ant ugnies, taip, kaip parašyta įstatyme; dėkojimo gi aukas virė skardose, katiluose ir puoduose ir skubiai padalino visai tautai. ¹⁴ Sau gi ir kunigams prirengė paskui, nes kunigai buvo užimti iki nakčiai deginamųjų aukų ir taukų atnašavimu, todėl Levitai pri-

rengė sau ir Aarono sūnums kunigams paskučiausiems.¹⁵ Toliau giesmininkai Asapho sūnūs stovėjo savo tvarkoje pagal įsakymą Dovidio ir karaliaus pranašų Asapho, Emano ir Idituno; durininkai gi sergėjo prie kiekvienų vartų, taip kad jie neatsitraukė nuo tarnybos nei valandėlei; todėl jų broliai Levitai prirengė jiems valgių.¹⁶ Taigi visa Viešpaties tarnyba buvo atlikta tą dieną taisyklingai, kad paskha būtų švenčiama ir deginamosios aukos atnašautos ant Viešpaties altoriaus pagal karaliaus Josijo įsakymą.¹⁷ Ir Izraelio sūnūs, kurie tenai radosi, darė tuo metu paskhą ir neraugintų duonų iškilmę per septynias dienas.¹⁸ Nebuvo Jerusaleje paskhos, panašios į šitą, nuo pranašo Samuėlio dienų; bet ir iš visų Izraelio karalių nė vienas nepadarė paskhos taip kaip Josijas kunigams, Levitams, visam Judui ir Izraeliui, kurs ten radosi, ir Jerusaleės gyventojams.¹⁹ Ta paskha buvo švęsta aštuonioliktais Josijo karaliavimo metais.

²⁰ Po to, kai Josijas buvo atnaujinęs šventyklą, Egipto karalius Nekhao pakilo kovoti prieš Kharkamį prie Euphrato; o Josijas išėjo jam priešais.²¹ Bet anas, atsiuntęs pas jį pasiuntinių, sakydino: Kas man darbo su tavim, Judo karaliau? Ateinu šiandien ne prieš tave, bet kovoju prieš kitus namus, prieš kuriuos Dievas man liepė skubiai eiti; liaukis daryti prieš Dievą, kurs yra su manim, kad neužmuštų tavęs.²² Josijas nenorėjo sugrižti, bet prirengė prieš jį karą ir nepaklausė Nekhao žodžių iš Dievo burnos; jis patraukė, kad kovotų Magedo lauke.²³ Tenai gi, šaulių sužeistas, tarė savo tarnams: Išveskite mane iš kovos, nes esu sunkiai sužeistas.²⁴ Tie perkėlė jį iš vežimo į kitą vežimą, kurs karalių papročiu sekė jį, ir parvežė jį į Jerusale, o jis mirė ir buvo palaidotas savo tėvų kape; visas gi Judas ir Jerusale raudojo jo,²⁵ labiausiai Jeremijas, kurio raudas apie Josiją visi giesmininkai ir giesmininkės kartoja iki šiai dienai, ir tai virto tarsi įstatymu Jerusaleje. Štai tai stovi parašyta Raudose.

²⁶ Kas gi dar sakyтина apie Josiją ir apie jo mielaširdystes, kurios įsakytos Viešpaties įstatymu,²⁷ taipgi jo pirmieji ir paskučiausieji darbai, tai parašyta Judo ir Izraelio Karalių knygoje.

36. ¹ Taigi žemės tauta ėmė Josijo sūnų Joakhazą ir pastatė karaliumi Jerusaleje jo tėvo vieton. ² Joakhazui buvo dvidešimt treji metai, kai pradėjo karaliauti, o tris mėnesius jis karaliavo Jerusaleje. ³ Pašalino gi jį Egipto karalius, atėjęs į Jerusale, ir nubaudė žemę šimtu talentų sidabro ir talentu aukso. ⁴ Užuoť jo jis pastatė karaliumi Judui

ir Jerusalei jo brolių Eliakimą ir pakeitė jo vardą į Joakimą; o Joakhažą paėmė su savim ir nusivedė į Egiptą.

⁵ Joakimui buvo dvidešimt penkeri metai, kai pradėjo karaliauti, o vienuolika metų jis karaliavo Jerusaleje ir darė kas pikta Viešpaties, jo Dievo, akivaizdoje. ⁶ Prieš jį pakilo Khaldiečių karalius Nabukhodonosoras ir surištą grandinėmis nusivedė Babilonan. ⁷ Į ten jis nugabeno taipgi Viešpaties rykus ir padėjo juos savo šventykloje.

⁸ Kas gi dar sakytą apie Joakimą ir jo nuobodas, kurias yra daręs ir kurias rasta jame, tai randasi Judo ir Israėlio Karalių knygoje. Jo gi sūnus Joachinas ėmė karaliauti jo vietoje.

⁹ Joachinui buvo aštuoneri metai, kai pradėjo karaliauti, o tris mėnesius ir dešimtį dienų jis karaliavo Jerusaleje ir darė kas pikta Viešpaties akivaizdoje. ¹⁰ Baigiantis metams, karalius Nabukhodonosoras siuntė ir atvedsino jį į Babiloną, pargabendamas draug brangiausius Viešpaties namų rykus. Karaliumi gi Judui ir Jerusalei jis pastatė jo dėdę Sedekiją.

¹¹ Sedekijui buvo dvidešimt vieneri metai, kuomet pradėjo karaliauti, o vienuolika metų jis karaliavo Jerusaleje. ¹² Jis darė kas pikta Viešpaties, savo Dievo, akyse ir nesidrovėjo veido pranašo Jeremijo, kurs kalbėjo į jį Viešpaties žodžiais. ¹³ Jis atstojo taipgi nuo karaliaus Nabukhodonosoro, kurs buvo prisaikinęs jį per Dievą, ir sukietino savo sprandą ir širdį, taip kad jis nebegrįžo prie Viešpaties, Israėlio Dievo.

¹⁴ Taip pat ir visi kunigų viršininkai, ir tauta dideliai nusikalto, darydami visus tautų bjaurumus, ir sutepė Viešpaties namus, kuriuos jis buvo sau pašventęs Jerusaleje. ¹⁵ Viešpats gi, jų tėvų Dievas, siuntė per savo pasiuntinius perspėjimų ir anksti rytą, ir kasdien, nes gailėjosi savo tautos ir savo buveinės. ¹⁶ Bet jie išjuokdavo Dievo pasiuntinius ir niekais vertė jojo žodžius, ir tyčiojosi iš jo pranašų, kolei nekilo didelė Viešpaties rūstybė prieš jo tautą ir nebeliko jokio pagydomo.

¹⁷ Nes jis atvedė ant jų Khaldiečių karalių ir užmušė jų jaunikačius kalaviju savo šventyklos namuose; nepasigailėjo jaunikačius ir mergaitės, senio ir iškaršusio, bet visus padavė į jo rankas. ¹⁸ Visus Viešpaties namų rykus, kaip didesniusius, taip ir mažesniusius, taipgi šventyklos, karaliaus ir kunigaikščių turtus jis pargabeno Babilonan.

¹⁹ Neprieteliai padegė Dievo namus, sugriovė Jerusalės sieną, sudegino visus bokštus ir sunaikino, kas tik buvo brangu. ²⁰ Jei kas ištrūko nuo kalavijo, tas, nuvestas Babilonan, tapo vergu karaliaus ir jo tarnų, kolei nepradėjo viešpatauti Persų karalius ²¹ ir nebuvo įvykdyti Viešpaties žodžiai, pasakyti per Jeremiją, ir žemė neatšventė savo šabatų;

nes per visas apleidimo dienas ji darė šabatą, kolei nepasibaigė septynios dešimtys metų.

²² Pirmasis gi Persų karaliaus Kiro metais, kad būtų įvykdyti Viešpaties žodžiai, kuriuos jis buvo kalbėjęs per Jeremijo burną, Viešpats pažadino Persų karaliaus Kiro dvasią, o tasai liepė paskelbti visoje savo karalystėje taipgi raštu, tardamas: ²³ Štai ką sako Persų karalius Kiras: Visas žemės karalystes man davė Viešpats, dangaus Dievas, ir jis man įsakė pastatyti jam namus Jerusaleje, kuri yra Judėjoje; kas tarp jūsų yra iš visos jo tautos? Viešpats, jo Dievas, tebūna su tuomi ir tas tepakyla.

**P I R M O J I
E S D R O K N Y G A**

1. ¹ Pirmaisiais Persų karaliaus Kiro metais, kad būtų įvykdytas Viešpaties žodis, ištartas Jeremijo burna, Viešpats sužadino Persų karaliaus Kiro dvasią, ir jis paleido garsą į visą savo karalystę, o taipgi paskelbė raštu ir sakydino: ² Štai ką sako Persų karalius Kiras: Visas žemės karalystes man davė Viešpats, dangaus Dievas, ir jis man įsakė, kad pastatyčiau jam namus Jerusaleje, kuri yra Judėjoje. ³ Kas jūsų tarpe yra iš visos jo tautos? Jo Dievas tebūna su juomi. Tepakyla jis į Jerusale, kuri yra Judėjoje, ir testato Viešpaties, Israėlio Dievo, namus; jis Dievas, kurs yra Jerusaleje. ⁴ Ir visi likusieji vyrai visose vietose, kur tik jie gyvena, tepadedą jam iš savo vietos sidabru ir auksu, ir lobiu, ir gyvuliais, neskaitant to, ką laisva valia atnašauja Dievo šventyklai, kuri yra Jerusaleje.

⁵ Tuomet šeimynų viršininkai iš Judo ir Benjamino ir kunigai, ir Levitai, ir visi, kurių Dievas sužadino dvasią, pakilo, kad eitų statyti Viešpaties šventyklos, kuri buvo Jerusaleje. ⁶ O visi buvusieji aplinkui sušėlpė jų rankas sidabriniais ir auksiniais indais, lobiu ir galvijais, ir rakandais, be to, ką davė laisva valia.

⁷ Taipgi karalius Kiras atidavė Viešpaties šventyklos indus, kuriuos Nabukhodonosoras buvo paėmęs iš Jerusale ir padėjęs juos savo dievo šventykloje. ⁸ Išdavė gi juos Persų karalius Kiras per Gazabaro sūnaus Mitridato rankas ir suskaitė juos Judo kunigaikščiui Sasabasarui.

⁹ Jų gi skaičius buvo toks: auksinių taurių trisdešimt, sidabrinų taurių tūkstantis, peilių dvidešimt devyni, auksinių puodelių trisdešimt, ¹⁰ kitokių sidabrinų puodelių keturi šimtai dešimt, kitų indų tūkstantis.

¹¹ Visų auksinių ir sidabrinų indų buvo penki tūkstančiai keturi šimtai. Visa pasiėmė Sasabasaras draug su tais, kurie ėjo iš Babilono nelaisvės Jerusale.

2. ¹Šitie gi yra šalies sūnūs, pakilusieji iš tarpo belaisvių, kuriuos Babilono karalius Nabukhodonosoras buvo perkėlęs į Babiloną ir kurie sugrįžo į Jerusale ir į Judą, kiekvienas į savo miestą. ²Jie atvyko su Zorobabėliu, Jošue, Neemiju, Saraja, Rahelaja, Mardokhaju, Bel-sanu, Mespharu, Beguaju, Rehumu, Baana.

Israėlio tautos vyrų skaičius: ³Pharoso sūnų du tūkstančiu šimtas septynios dešimtys du. ⁴Sephatijos sūnų trys šimtai septynios dešimtys du. ⁵Areos sūnų septyni šimtai septynios dešimtys penki. ⁶Phahat-Moabo sūnūs iš Jošuės ir Joabo sūnų du tūkstančiu aštuoni šimtai dvylika. ⁷Elamo sūnų tūkstantis du šimtai penkios dešimtys keturi. ⁸Zetuos sūnų devyni šimtai keturios dešimtys penki. ⁹Zakhajo sūnų septyni šimtai šešios dešimtys. ¹⁰Banio sūnų šeši šimtai keturios dešimtys du. ¹¹Bebajo sūnų šeši šimtai dvidešimt trys. ¹²Azgado sūnų tūkstantis du šimtai dvidešimt du. ¹³Adonikamo sūnų šeši šimtai šešios dešimtys šeši. ¹⁴Beguajo sūnų du tūkstančiu penkios dešimtys šeši. ¹⁵Adino sūnų keturi šimtai penkios dešimtys keturi. ¹⁶Aterio sūnų, kurie buvo iš Ezekijo, devynios dešimtys aštuoni. ¹⁷Besajo sūnų trys šimtai dvidešimt trys. ¹⁸Joro sūnų šimtas dvylika. ¹⁹Hasumo sūnų du šimtu dvidešimt trys. ²⁰Gebaros sūnų devynios dešimtys penki. ²¹Bet-liejaus sūnų šimtas dvidešimt trys. ²²Netuphos vyrų penkios dešimtys šeši. ²³Anatoto vyrų šimtas dvidešimt aštuoni. ²⁴Azmaveto sūnų keturios dešimtys du. ²⁵Karjatjarimo, Kephiros ir Beroto sūnų septyni šimtai keturios dešimtys trys. ²⁶Ramos ir Gabaos sūnų šeši šimtai dvidešimt vienas. ²⁷Makhmo vyrų šimtas dvidešimt du. ²⁸Betelio ir Hajo vyrų du šimtu dvidešimt trys. ²⁹Nebo sūnų penkios dešimtys du. ³⁰Megbio sūnų šimtas penkios dešimtys šeši. ³¹Kito Elamo sūnų tūkstantis du šimtai penkios dešimtys keturi. ³²Harimo sūnų trys šimtai dvidešimt. ³³Lodo, Hadido ir Ono sūnų septyni šimtai dvidešimt penki. ³⁴Jeriko sūnų trys šimtai keturios dešimtys penki. ³⁵Senaos sūnų trys tūkstančiai šeši šimtai trys dešimtys.

³⁶Kunigai: Jadajos sūnų iš Jošuės namų devyni šimtai septynios dešimtys trys. ³⁷Emerio sūnų tūkstantis penkios dešimtys du. ³⁸Peshuro sūnų tūkstantis du šimtai keturios dešimtys septyni. ³⁹Harimo sūnų tūkstantis septyniolika.

⁴⁰Levitai: Jošuės ir Kedmihelio sūnūs iš Odovijos sūnų septynios dešimtys keturi. ⁴¹Giesmininkai: Asapho sūnų šimtas dvidešimt aštuoni. ⁴²Durininkų sūnūs: Selumo sūnūs, Aterio sūnūs, Telmono sūnūs, Akubo sūnūs, Hatitos sūnūs, Sobajo sūnūs, viso šimtas trys dešimtys devyni.

⁴³ Natiniečiai: Sihos sūnūs, Hasuphos sūnūs, Tabaoto sūnūs, ⁴⁴ Keroso sūnūs, Siasos sūnūs, Phadano sūnūs, ⁴⁵ Lebano sūnūs, Hagabo sūnūs, Akubo sūnūs, ⁴⁶ Hagabos sūnūs, Semlajo sūnūs, Hanano sūnūs, ⁴⁷ Gadelio sūnūs, Gaherio sūnūs, Raajo sūnūs, ⁴⁸ Rasino sūnūs, Nekodo sūnūs, Gazamo sūnūs, ⁴⁹ Azos sūnūs, Phasėjos sūnūs, Besėės sūnūs, ⁵⁰ Aseno sūnūs, Munimo sūnūs, Nephusimo sūnūs, ⁵¹ Bakkuko sūnūs, Hakuphos sūnūs, Harhuro sūnūs, ⁵² Besluto sūnūs, Mahido sūnūs, Harso sūnūs, ⁵³ Berkoso sūnūs, Sisaros sūnūs, Temos sūnūs, ⁵⁴ Nasijos sūnūs, Hatiphos sūnūs. ⁵⁵ Saliamono tarnų sūnūs: Sotajo sūnūs, Sophereto sūnūs, Pharudos sūnūs, ⁵⁶ Jalos sūnūs, Derkono sūnūs, Gedelio sūnūs, ⁵⁷ Saphatijos sūnūs, Hatilio sūnūs, Phokhereto sūnūs, kurie buvo iš Asebaimo, Amio sūnūs. ⁵⁸ Visų Natiniečių ir Saliamono tarnų sūnų trys šimtai devynios dešimtys du.

⁵⁹ Štai tie, kurie atvyko iš Telmalos, Telharsos, Kherubo, Adono ir Emerio ir negalėjo nurodyti savo tėvų ir savo kilmės, ar jie yra iš Izraelio: ⁶⁰ Dalajos sūnūs, Tobijo sūnūs, Nekodos sūnūs, viso šeši šimtai penkios dešimtys du.

⁶¹ O iš kunigų sūnų: Hobijos sūnūs, Akoso sūnūs, sūnūs Berzelajo, kurs ėmė žmoną iš Galaadiečio Berzelajo dukterų ir buvo pramintas jų vardų. ⁶² Šitie ieškojo savo giminės sąrašų ir nerado, ir buvo išmesti iš kunigijos, ⁶³ o Atersata jiems pasakė, kad nevalgytų iš to, kas yra labai šventa, kolei nekils mokyta ir tobulas kunigas.

⁶⁴ Visa daugybė buvo kaip vienas žmogus, susidedanti iš keturių dešimtų dviejų tūkstančių trijų šimtų šešių dešimtų, ⁶⁵ be jų tarnų ir tarnaičių, kurių buvo septyni tūkstančiai trys šimtai trys dešimtys septyni, o tarp šitų du šimtu giesmininkų ir giesmininkių. ⁶⁶ Jų arklių septyni šimtai trys dešimtys šeši, jų asilėnų du šimtu keturios dešimtys penki, ⁶⁷ jų kupranugarių keturi šimtai trisdešimt penki, jų asilų šeši tūkstančiai septyni šimtai dvidešimt.

⁶⁸ Kai kurie šeimynų viršininkai, atvykę prie Viešpaties šventyklos Jerusaleje, savo valia davė dovanų Viešpaties namams, kad ji būtų pastatyta savo vietoje. ⁶⁹ Jie davė pagal savo galią darbo išlaidoms šešias dešimtis vieną tūkstantį auksinių pinigų, penkis tūkstančius minų sidabro ir šimtą kunigiškų apdarų.

⁷⁰ Taigi kunigai ir Levitai, ir tautos dalis, ir giesmininkai, ir duri-ninkai, ir Natiniečiai apsigyveno savo miestuose, ir visas Izraelis savo miestuose.

3. ¹ Jau buvo atėjęs septintasis mėnuo, ir Izraelio sūnūs buvo savo

miestuose. Taigi visa tauta susirinko kaip vienas vyras į Jerusale. ² O Josedeko sūnūs, Jošué ir jo broliai kunigai, Salatiėlio sūnūs, Zorobabėlis ir jo broliai, pakilo ir pastatė Israėlio Dievo altorių, kad atnašautų ant jo deginamąsias aukas, kaip parašyta Dievo vyro Mošės įstatyme. ³ Dievo gi altorių patalpino ant jo pamatų, nors jie buvo gąsdinami šalių tautų aplinkui, ir atnašavo ant jo deginamąją auką Viešpačiui rytą ir vakarą. ⁴ Jie šventė padangčių iškilmę, kaip parašyta, ir atnašavo deginamąją auką kasdien pagal tvarką, kaip įsakyta daryti kiekvienoje dienoje, ⁵ o po to nuolatinę auką, kaip pirmose mėnesio dienoje, taip ir visose pašvęstose Viešpaties iškilmėse, ir visose tose, kai savaimė atnašaudavo dovaną Viešpačiui.

⁶ Jie pradėjo atnašauti deginamąją auką Viešpačiui pirmą septintojo mėnesio dieną; bet Viešpaties šventyklos pamatai dar nebuvo padėti. ⁷ Jie davė pinigų akmenkaliams ir mūrininkams, o Sidoniečiams ir Tiriečiams valgyti ir gerti, ir aliejaus, kad gabentų kedro medžius nuo Libano iki Jopės jūrai, kaip jiems buvo įsakęs Persų karalius Kiras. ⁸ Antraisiais gi metais jų atėjimo prie Dievo šventyklos Jerusaleje antrame mėnesyje Salatiėlio sūnus Zorobabėlis, Josedeko sūnus Jošué ir kiti iš jų brolių, kunigai ir Levitai, ir visi, kurie buvo atėję iš nelaisvės Jerusale, pradėjo ir pastatė Levitus dvidešimties metų ir vyresnius, kad skubintų Viešpaties darbą. ⁹ O Jošué, jo sūnūs ir jo broliai, Kedmihėlis, jo sūnūs ir Judo vyrai kaip vienas vyras stojosi, kad prižiūrėtų tuos, kurie dirbo darbą Dievo šventykloje; taipgi Henadado sūnūs, jųjų sūnūs ir jų broliai Levitai.

¹⁰ Taigi mūrininkams padėjus šventyklos pamatus, kunigai savo apdaruose sustojo su trimitais, taipgi Asapho sūnūs Levitai su cimboalais, kad šlovintų Dievą pagal Israėlio karaliaus Dovidą sutvarkymą.

¹¹ Jie giedojo Viešpačiui šlovinimo ir dėkojimo giesmes, kad jis geras, kad jo mielaširdystė Israėliui per amžius. Taipgi visa tauta šaukė dideliu šauksmu, šlovindama Viešpatį, nes buvo padėti Viešpaties šventyklos pamatai. ¹² Bet labai daug iš kunigų ir Levitų, šeiminų viršininkai ir senesnieji, kurie buvo matę senąją šventyklą, išvydę šitos šventyklos pamatus, dedamus jų akyse, verkė labai balsiai, tuo tarpu kad daugelis šūkodami kėlė balsą iš džiaugsmo. ¹³ Ir nė vienas negalėjo atskirti besidžiaugiančiųjų šauksmo nuo raudančios tautos balso, nes tauta šukojo dideliu balsu susimaišius ir jų balsas buvo girdimas toli.

4. ¹ Bet Judo ir Benjamino priešai, išgirdę, kad nelaisvės sūnūs stato šventyklą Viešpačiui, Israėlio Dievui, ² prisiartinio prie Zoroba-

bėlio ir šeimynų viršininkų ir jiems tarė: Statykime draug su jumis, nes mes kaip ir jūs ieškome jūsų Dievo; štai mes darėme aukas nuo laiko Asorhadano, Asirijos karaliaus, kurs mus čia atgabeno.³ Tuomet Zorobabėlis, Jošué ir kiti Izraelio šeimynų viršininkai jiems tarė: Nepridera jums ir mums drauge statyti mūsų Dievui namus, bet mes statsime patys vieni Viešpačiui, mūsų Dievui, kaip mums yra įsakęs Persų karalius Kiras.⁴ Taigi atsitiko, kad žemės tauta kliudė Judo tautai ir trukdė juos statyme.⁵ Anie pasisamdė prieš juos patarėjų, kad nieku paverstų jų sumanymą per visas Persų karaliaus Kiro dienas ir iki Persų karaliaus Darijaus viešpatavimui.

⁶ Karaliaujant gi Asuerui, jo viešpatavimo pradžioje jie parašė prieš Judo ir Jerusaleės gyventojus skundą.⁷ Ir Artakserkso laikais rašė Beselamas, Mitridatas, Tabėėlis ir kiti, buvusieji jų taryboje, Persų karaliui Artakserksui; skundo gi laiškas buvo parašytas siriškai ir buvo skaitomas Sirų kalba.

⁸ Reum-Bėėlteemas ir raštininkas Samsajis parašė iš Jerusaleės karaliui Artakserksui vieną tokį laišką:⁹ Reum-Bėėlteemas ir raštininkas Samsajis, ir kiti jo patarėjai, Diniečiai, Apharsiečiai, Erkujiečiai, Babiloniečiai, Susanechiečiai, Dieviečiai, Elamiečiai¹⁰ ir kiti iš tautų, kurias didis ir garbingas Asenapharas perkėlė ir apgyvendino jas Samarijos miestuose ir kituose kraštuose anapus Upės ramybėje¹¹ (štai nuorašas laiško, kurį jie jam siuntė), karaliui Artakserksui tavo tarnai, vyrai, esantieji anapus Upės, linki sveikatos!¹² Težino karalius, kad Žydai, pakilusieji nuo tavęs pas mus, atvyko į maištingą ir blogiausią Jerusaleės miestą, kurį stato, išvesdami jo mūrus ir darydami sienas.¹³ Taigi dabar težino karalius, jog jei tas miestas bus pastatytas ir jo mūrai vėl išvesti, jie nebeduos nei čyžės, nei maito, nei metinių mokesčių ir tas nuostolis palies pagaliau karalių.¹⁴ Mes gi atsiename druską, kurios valgėme rūmuose, ir kadangi mums rodosi neteisinga matyti skriaudą karaliui, todėl siunčiame ir skelbiame karaliui,¹⁵ kad tu paieškotumei savo tėvų istorijų knygoje, ir tu rasi parašyta metraščiuose, ir žinosi, jog tas miestas yra maištingas miestas ir kenksmingas karaliams ir kraštams, ir jame sukeliami karai nuo senų laikų; todėl tas miestas ir buvo sugriautas.¹⁶ Mes skelbiame karaliui, jog jei tas miestas bus pastatytas ir mūrai atnaujinti, tu nebeturėsi nuosavybės anapus Upės.

¹⁷ Tuomet karalius siuntė Reum-Bėėlteemui, raštininkui Samsajui ir likusiems, kurie buvo jų tarnyboje, Samarijos gyventojams ir kitiems anapus Upės, linkėdamas sveikatos ir ramybės:¹⁸ Skundas, kurį mums

siuntėte, buvo aiškiai perskaitytas mano akivaizdoje, ¹⁹ ir mano buvo duota įsakymas; peržiūrėta ir rasta, jog tas miestas nuo senų dienų kelias prieš karalius maištą ir jame sukylą vaidai ir kovos; ²⁰ nes Jerusaleje buvę ir stipriausių karalių, kurie viešpatavo visam kraštui anapus Upės; jie ėmė taipgi čyžę ir muitą, ir duoklę. ²¹ Taigi dabar paklausykite nutarimo: Uždrauskite aniems vyrams statyti tą miestą, iki rasi aš neliepsiu. ²² Žiūrėkite, kad tai įvykdytumėte neapsileisdami ir kad nuostolis karaliui pamažu nepadidėtų.

²³ Taigi karaliaus Artakserkso ištarmės nuorašas buvo perskaitytas Reum-Bėėlteemo, raštininko Samsajo ir jų patarėjų akivaizdoje, ir jie nuėjo skubiai pas Žydus į Jerusaleį ir uždraudė jiems galinga ranka. ²⁴ Tuomet Viešpaties namų darbas Jerusaleje buvo sustabdytas ir nebuvo daromas iki antrų Persų karaliaus Darijaus viešpatavimo metų.

5. ¹ Bet pranašas Agėjus ir Ado sūnus Zakharijas pranašaute pranašavo Izraelio Dievo vardu Žydams, buvusiems Judėjoje ir Jerusaleje. ² Tuomet Salatiėlio sūnus Zorobabėlis ir Josedeko sūnus Jošė pakilo ir ėmė statyti Dievo šventyklą Jerusaleje, o draug su jais buvo Dievo pranašai ir jiems padėjo.

³ Tuo pačiu metu atėjo prie jų Tatanajis, kurs buvo viršininku anapus Upės, ir Starbuzanajis, ir jų patarėjai ir taip jiems kalbėjo: Kas jums patarė statyti šituos namus ir išvesti jo mūrus? ⁴ Į tai mes jiems atsakėme, įvardindami žmones, pradėjusius tą statymą. ⁵ Jų gi Dievo akis budėjo ant Žydų senesniųjų, ir anie negalėjo jiems uždrausti. Nutarta gi pranešti apie tą dalyką Darijui ir kad tuomet jie atsakys į tą skundą.

⁶ Nuorašas laiško, kurį viršininkas krašto anapus Upės Tatanajis ir Starbuzanajis, ir jo patarėjai Arphasakiečiai, buvusieji anapus Upės, siuntė karaliui Darijui. ⁷ Laiškas, kurį jie jam nusiuntė, taip buvo parašytas: Karaliui Darijui tebūna visa ramybė. ⁸ Težino karalius, kad mes buvome nuėję į Judėjos šalį, prie didžiojo Dievo namų, kurie statomi iš netašyto akmens ir medžiai dedami ant sienų; tas statymo darbas daromas rūpestingai ir tirpsta jų rankose. ⁹ Taigi mes klausėme anuos vyresniusius ir taip jiems tarėme: Kas jums leido statyti šituos namus ir atnaujinti šitas sienas? ¹⁰ Pasiklausėme taipgi jų vardų, kad praneštumėm tau, ir surašėme vardus tų vyrų, kurie tarp jų viršininkai. ¹¹ Jie gi mums atsakė tokiais žodžiais ir tarė: Mes esame dangaus ir žemės Dievo tarnai ir statome šventyklą,

kuri buvo jau pastatyta pirm daugelio metų, kurią buvo pastatęs ir padaręs didis Izraelio karalius. ¹² O kai mūsų tėvai įvedė į rūsytbę dangaus Dievą, jis padavė juos į Babilono karaliaus Khaldiečio Nabukhodonosoro rankas, kurs sugriovė šituos namus ir perkėlė jo tautą į Babiloną. ¹³ Bet pirmais Babilono karaliaus Kiro metais karalius Kiras išleido nutarimą pastatyti šituos Dievo namus. ¹⁴ Nes ir auksinius bei sidabrinčius Dievo šventyklos indus, kuriuos Nabukhodonosoras buvo paėmęs iš šventyklos Jerusaleje ir atgabenęs juos į Babilono šventyklą, karalius Kiras ėmė iš Babilono šventyklos, ir jie buvo atiduoti Sasabasarui vardu, kurį jis pastatė taipgi viršininku. ¹⁵ Be to, jis jam tarė: Imk šituos indus, eik ir padėk juos šventykloje, esančioje Jerusaleje, ir Dievo namai tebūna statomi savo vietoje. ¹⁶ Taigi tuomet anas Sasabaras atėjo ir padėjo Dievo šventyklos pamatus Jerusaleje, ir nuo to meto iki dabar ji statoma, ir dar nebaigta. ¹⁷ Dabar tat, jei karaliui tinka, jis tepaieško karaliaus knygyne, esančiame Babilone, ar buvo karaliaus Kiro liepta statyti Dievo namus Jerusaleje, ir teatsiunčia mums karaliaus valią apie tą dalyką.

6. ¹ Tuomet karalius Darijus davė įsakymą, ir ieškota knygų rinkinyje, kurios buvo sudėtos Babilone; ² ir atrasta Medijos krašto stiprovėje Ekbatanoje vienas rietimas, kuriame buvo parašyta toks atminstinas dalykas:

³ Pirmais karaliaus Kiro metais karalius Kiras nutarė, kad būtų statomi Dievo namai Jerusaleje, toje vietoje, kur atnašaujama aukos, ir kad padėtų pamatus, pakeliančius rūmą šešiomis dešimtėmis mastų aukštą ir šešiomis dešimtėmis mastų platų, ⁴ tris eiles iš netašytų akmenų ir taip pat eiles iš naujų medžių; išlaidos gi turi būti duotos iš karaliaus namų. ⁵ Be to, auksiniai ir sidabriniai Dievo šventyklos indai, kuriuos Nabukhodonosoras buvo paėmęs iš Jerusaleš šventyklos ir atgabenęs į Babiloną, tebūna atiduoti ir nunešti atgal į Jerusaleš šventyklą savon vieton. Jie ir buvo padėti Dievo šventykloje.

⁶ Dabar tat, Tatanajau, viršininke krašto anapus Upės, Starbuzanajau ir jūsų patarėjai, Arphasakiečiai, kurie esate anapus Upės, pasitraukite toli nuo jų ⁷ ir leiskite daryti tą Dievo šventyklą Žydų vadui ir jų vyresniesiems, kad jie pastatytų tuos Dievo namus savo vietoje.

⁸ Mano taipgi įsakyta, kas tų Žydų vyresniųjų turi būti daroma, idant būtų statomi Dievo namai, būtent kad iš karaliaus išdo, tai yra iš mokesčių, kurie imami iš krašto anapus Upės, būtų rūpestingai duodama

aniems vyrams lėšų, idant darbas nebūtų sutrukdytas.⁹ O jei bus reikalo, tebūna jiems duodama kasdien veršių, avinėlių ir ozių deginamajai dangaus Dievo aukai, taipgi javų, druskos, vyno ir aliejaus, taip, kaip reikalauja esančiųjų Jerusaleje kunigų apeigos, kad nebūtų jokios priežasties dejuoti.¹⁰ Tegul jie aukoja dangaus Dievui atnašas ir tesimeldžia už karaliaus ir jo sūnų gyvybę.¹¹ Taigi mano padaryta nutarimas: jei kuris nors žmogus pakeistų šitą nutarimą, tegul ima iš jojo namų rąstą, tepastato ir tegul jį ant jo prikala, o jo namai tebūna atimti išdan.¹² Dievas gi, kurs paskyrė tenai savo vardui buveinę, tesugriauna kiekvieną karalystę ir tautą, kuri ištiestų savo ranką, kad priešintųsi ir ardytų tuos Dievo namus Jerusaleje. Aš, Darijus, padariau tą nutarimą ir noriu, kad jis būtų rūpestingai įvykdytas.

¹³ Taigi Tatanajis, viršininkas šalies anapus Upės, Starbuzanajis ir jo patarėjai visa rūpestingai įvykdė, taip, kaip karalius Darijus buvo įsakęs.¹⁴ Žydų gi senesnieji statė, ir jiems sekėsi, taip, kaip pranašavo Agėjus ir Ado sūnus Zakharijas. Jie darbavosi ir pastatė, liepiant Israėlio Dievui ir įsakant Persų karaliams Kirui, Darijui ir Artakserksui.¹⁵ Jie baigė tuos Dievo namus iki trečiajai Adaro mėnesio dienos šeštais karaliaus Darijaus viešpatavimo metais.

¹⁶ Tuomet Israėlio sūnūs, kunigai ir Levitai, ir kiti perkėlimo sūnūs darė su džiaugsmu Dievo namų pašventinimą.¹⁷ Dievo namams pašvęsti jie atnašavo šimtą veršių, du šimtu avinų, keturis šimtus avinėlių, dvylika ozių už viso Israėlio nuodėmę, žiūrint Israėlio giminių skaičiaus.¹⁸ Taipgi jie pastatė kunigus, žiūrėdami jų tvarkos, ir Levitus jų eilėmis prie visų Dievo darbų Jerusaleje, kaip parašyta Mošės knygoje.

¹⁹ Sugrįžusieji gi iš nelaisvės Israėlio sūnūs šventė paskhą keturioliktoje pirmojo mėnesio dienoje,²⁰ nes kunigai ir Levitai buvo apsisavę kaip vienas žmogus; visi buvo nesutepti, kad aukotų paskhą visiems nelaisvės sūnams, ir savo broliams kunigams, ir sau.²¹ Valgė paskhą Israėlio sūnūs, sugrįžusieji iš nelaisvės, ir visi, kurie buvo atsiskyrę nuo krašto tautų susitepimo ir prisidėję prie jų, kad ieškotų Viešpaties, Israėlio Dievo.²² Jie su džiaugsmu darė neraugintų duonų iškilnę per septynias dienas, nes Viešpats buvo padaręs jiems linksmybės ir palenkęs prie jų Asirijos karaliaus širdį, kad padėtų jų rankoms Viešpaties, Israėlio Dievo, darbe.

7. ¹ Po tų gi atsitikimų, karaliaujant Persų karaliui Artakserksui,

atėjo Esdras, sūnus Sarajo, kurs buvo sūnus Azarijo, kurs buvo sūnus Helkijo, ² kurs buvo sūnus Selumo, kurs buvo sūnus Sadoko, kurs buvo Akhitobo sūnus, ³ kurs buvo Amarijo sūnus, kurs buvo Azarijo sūnus, kurs buvo Marajoto sūnus, ⁴ kurs buvo Zarahijo sūnus, kurs buvo Ozio sūnus, kurs buvo Bokio sūnus, ⁵ kurs buvo Abisuės sūnus, kurs buvo Phinėjo sūnus, kurs buvo Eleazaro sūnus, kurs buvo pirmojo kunigo Aarono sūnus.

⁶ Tasai Esdras atvyko iš Babilono; jis buvo prityręs žinovas Mošės įstatymo, kurį Viešpats Dievas yra davęs Israėliui. O karalius suteikė jam visa, ko buvo prašęs, nes Viešpaties, jo Dievo, ranka buvo ant jo. ⁷ Taipgi iš Israėlio sūnų ir iš giesmininkų, ir iš durininkų, ir iš Natiniečių atvyko kai kurie į Jerusaleį septintais karaliaus Artakserkso metais.

⁸ Tie atėjo į Jerusaleį penktame mėnesyje; tai buvo septinti karaliaus metai. ⁹ Pirmą pirmojo mėnesio dieną jis pradėjo eiti iš Babilono ir pirmąją penktojo mėnesio dieną atėjo į Jerusaleį, esant ant jo gerai Dievo rankai. ¹⁰ Nes Esdras buvo prirengęs savo širdį tyrinėti Viešpaties įstatymo ir vykdyti bei mokyti įsakymų ir nutarimų Israėlyje.

¹¹ Štaigi nuorašas laiško su nutarimu, kokį karalius Artakserksas davė kunigui Esdru, Rašto mokytojui, žinovui Viešpaties žodžių ir įsakymų, ir jo apeigų Israėlyje.

¹² Karalių karalius Artakserksas kunigui Esdru, mokyčiausiam dangaus Dievo įstatymo žinovui, linki sveikatos. ¹³ Mano nutarta, kad kam tik patiks mano karalystėje iš Israėlio tautos, iš jo kunigų ir iš Levitų eiti Jerusaleį, teeina draug su tavim. ¹⁴ Nes tu siųstas karaliaus ir septynių jo patarėjų aplankyti Judėjos ir Jerusaleį pagal tavo Dievo įstatymą, kurs yra tavo rankoje, ¹⁵ ir nunešti sidabro bei aukso, karaliaus ir jo patarėjų savo valia paaukoto Israėlio Dievui, kurio padangtė yra Jerusaleje. ¹⁶ Taipgi visą sidabrą ir auksą, kurį tik rasi visoje Babilono šalyje ir kurį tauta norės atnašauti, ir iš kunigų, ką jie savo valia atnašaus savo Dievo namams, esantiems Jerusaleje, ¹⁷ imk be kliūčių ir rūpestingai pirk už tuos pinigus veršių, avinų, avinėlių, duoninių aukų ir jų liejamų aukų, ir tai atnašauk ant jūsų Dievo šventyklos altoriaus, kurs yra Jerusaleje. ¹⁸ Jei tau ir tavo broliams patiks padaryti ką nors su likusiu sidabru ir auksu, darykite kaip jūsų Dievo valia. ¹⁹ Taipgi indus, kurie tau duodami tavo Dievo sūnų tarnybai, atiduok Dievo akivaizdoje Jerusaleje.

²⁰ Bet ir kas dar bus privalu tavo Dievo namams, kiek tik reikės išleisti, bus duota iš išdo ir iš karaliaus piniginės, ²¹ taipgi ir mano pa-

ties. Aš, karalius Artakserksas, nutariu ir įsakau visiems viešojo išdo užvaizdams anapus Upės, kad ko tik iš jūsų reikalaus kunigas Esdras, dangaus Dievo įstatymo žinovas, jūs duotumėte be gaišto ²² iki šimtui talentų sidabro, iki šimtui korų javų, iki šimtui batų vyno, iki šimtui batų aliejaus, druskos be saiko, ²³ visa, kas priklauso dangaus Dievo apeigoms, tebūna duodama rūpestingai dangaus Dievo namuose, kad kartais jis nesusirūstintų ant karaliaus ir jo sūnų karalystės. ²⁴ Taipgi duodame jums žinią apie visus kunigus, Levitus, giesmininkus, durninkus, Natiniečius ir šito Dievo namų tarnus, kad jums neleidžiama dėti ant jų maito, čyžės ir metinio mokesčio.

²⁵ Tu gi, Esdrai, pastatyk tavo Dievo duotąją išmintimi, kuri yra tavo rankoje, teisėjus ir viršininkus, kad teistų visą tautą anapus Upės, būtent tuos, kurie žino tavo Dievo įstatymą; mokykite taipgi be kliūčių ir nežinančius. ²⁶ O kiekvienas, kurs nevykdys rūpestingai tavo Dievo įstatymo ir karaliaus įstatymo, bus pasmerktas arba mirti, arba išstremti, arba užmokėti savo lobiu, arba bent į kalėjimą.

²⁷ Palaimintas tebūna Viešpats, mūsų tėvų Dievas, kurs tai davė į karaliaus širdį, kad padidintų garbę Viešpaties namų, esančių Jerusaleje, ²⁸ ir kurs atkreipė į mane savo gailėstingumą karaliaus, jo patarėjų ir visų galingų karaliaus kunigaikščių akivaizdoje. Taigi aš, sustiprintas Viešpaties, mano Dievo, ranka, kuri buvo ant manęs, surinkau Izraelio viršininkus, kad jie eitų draug su manim.

8. ¹ Taigi šitie yra šeimynų viršininkai ir giminių sąrašas tų, kurie pakilo draug su manim iš Babilono, viešpataujant karaliui Artakserksui. ² Iš Phinėjo sūnų Gersomas; iš Itamaro sūnų Daniėlis; iš Dovidio sūnų Hattus; ³ iš Sekhenijo sūnų Pharoso sūnus Zakharijas; ir draug su juo suskaityta šimtas penkios dešimtys vyrų. ⁴ Iš Phahat-Moabo sūnų Zarėhės sūnus Elioenajis ir su juo du šimtu vyrų; ⁵ iš Sekhenijo sūnų sūnus Ezekhiėlis ir su juo trys šimtai vyrų; ⁶ iš Adano sūnų Jonatano sūnus Abedas ir su juo penkios dešimtys vyrų; ⁷ iš Alamo sūnų Atalijo sūnus Ješajas ir su juo septynios dešimtys vyrų; ⁸ iš Saphatijo sūnų Mikholo sūnus Zebedija ir su juo aštuonios dešimtys vyrų; ⁹ iš Joabo sūnų Jahiėlio sūnus Obedija ir su juo du šimtu aštuoniolika vyrų; ¹⁰ iš Solomito sūnų Josphijo sūnus ir su juo šimtas šešios dešimtys vyrų; ¹¹ iš Bebajo sūnų Bebajo sūnus Zakharijas ir su juo dvidešimt aštuoni vyrai; ¹² iš Azgado sūnų Eketano sūnus Johananas ir su juo šimtas dešimt vyrų; ¹³ iš Adonikamo sūnų, kurie buvo paskučiausieji, šitie jų vardai: Elipheletas, Jėhiėlis ir Samajas, ir su jais šešios dešimtys

vyrų; ¹⁴ iš Begujo sūnų Utajis ir Zakhuras, ir su juodviem septynios dešimtys vyrų.

¹⁵ Aš surinkau juos prie upės, tekančios į Ahavą, ir pasilikome tenai tris dienas, o ieškodamas tarp tautos ir tarp kunigų Levio sūnų, aš neradau jų tenai. ¹⁶ Taigi aš siunčiau viršininkus Eliézerį, Ariëlį, Semėją, Elnataną, Jaribą, kitą Elnataną, Nataną, Zakhariją ir Mosolamą, ir du išminčių, Joaribą ir Elnataną.

¹⁷ Siunčiau gi juos pas Eddą, kurs yra pirmasis Khaspijos vietoje, ir įdėjau į jo burną žodžius, kuriuos turėjo kalbėti Eddui ir jo broliams Natiniečiams Khaspijos vietoje, kad atvestų mums mūsų Dievo namų tarnų. ¹⁸ Ir jie atvedė per gerą ant mūsų buvusią mūsų Dievo ranką mokyčiausią iš sūnų Moholio, kurs buvo Israėlio sūnaus Levio sūnus, ir Sarabiją, ir jo sūnus, ir jo brolius, viso aštuoniolika, ¹⁹ ir Hasabiją, o su juo Ješają iš Merario sūnų, jo brolius ir jo sūnus, draug dvidešimt, ²⁰ ir iš Natiniečių, kuriuos Dovidas ir kunigaikščiai buvo davę tarnauti Levitams, du šimtu dvidešimt Natiniečių; visi šitie buvo pažymėti savo vardais.

²¹ Tenai prie Ahavos upės aš paskelbiau pasninką, kad vargintumėm save Viešpaties, mūsų Dievo, akivaizdoje ir prašytumėm tikro kelio sau, mūsų vaikams ir visam mūsų lobiui. ²² Nes aš gėdijaus prašyti karalių pagalbos ir raitelių, kurie gintų mus kelyje nuo priešo, nes mes buvome sakę karaliui: Mūsų Dievo ranka yra su visais, kurie ieško jo gerume, o jo valdžia ir galybė, ir didelė rūstybė prieš visus, kurie pameta jį. ²³ Taigi mes alkinome save ir meldėme mūsų Dievą tuo tikslu, ir atsitiko mums laimingai. ²⁴ Aš atskyriau iš kunigų viršininkų dvylika, Sarabiją ir Hasabiją, ir su juodviem dešimtį jų brolių, ²⁵ ir pasvėriau jiems sidabrą ir auksą, ir mūsų Dievo namų pašvęstuosius indus, kuriuos buvo davę karalius ir jo patarėjai, ir jo kunigaikščiai, ir visas Israėlis iš tų, kurie radosi; ²⁶ ir atsvėriau jiems į rankas šešis šimtus penkias dešimtis talentų sidabro, šimtą sidabrinių indų, šimtą talentų aukso, ²⁷ dvidešimt auksinių taurių, kurios svėrė po tūkstantį auksinių, ir du geriausio blizgančio skaistvario indų, gražių kaip auksas; ²⁸ ir aš jiems tariau: Jūs pašvęsti Viešpačiui ir indai pašvęsti, taip pat ir sidabras, ir auksas, kurs laisva valia atnašautas Viešpačiui, mūsų tėvų Dievui. ²⁹ Būkite budrūs ir sergėkite, kolei nepasversite akivaizdoje kunigų ir Levitų, viršininkų bei Israėlio šeimynų vadų Jerusaleje į Viešpaties namų išdą. ³⁰ Tuomet kunigai ir Levitai paėmė pasvertą sidabrą ir auksą, ir indus, kad nuneštų Jerusalėn į mūsų Dievo namus.

³¹ Pasijudino tat nuo Ahavos upės dvyliktą pirmojo mėnesio

dieną, kad trauktumėm į Jerusale, ir mūsų Dievo ranka buvo su mumis, ir jis išlaisvino mus iš priešo ir nuo tykotojo rankos kelyje. ³² Mes atėjome Jerusale ir pasilikome čia tris dienas; ³³ o ketvirtą dieną pasverta sidabras ir indai mūsų Dievo namuose kunigo Urijo sūnaus Meremoto ranka; draug su juo buvo Phinėjo sūnus Eleazaras, o su juodviem Levitai: Jošuės sūnus Jozabedas ir Benajo sūnus Noadaja; ³⁴ žiūrėta visų dalykų skaičiaus ir svarumo ir surašyta anuo metu visas pasvėrimas. ³⁵ Taigi ir atėjusieji iš nelaisvės perkėlimo sūnūs atnašavo Israėlio Dievui kaip deginamąją auką dvylika veršių už visą Israėlio tautą, devynias dešimtis šešis avinus, avinėlių septynias dešimtis septynis, ozių už nuodėmę dvylika; visa deginamai Viešpaties aukai. ³⁶ Jie atidavė karaliaus nutarimus vietininkams, kurie buvo iš po karaliaus akių, ir vadams anapus Upės, o tie padėjo tautai ir Dievo namams.

9. ¹ Kuomet gi tai buvo baigta, prisiartino prie manęs viršininkai ir tarė: Israėlio tauta, kunigai ir Levitai neatskirti nuo šalies tautų ir nuo jų bjaurumų, būtent nuo Kananiečių, Hetiečių, Pheresiečių, Jebusiečių, Amoniečių, Moabiečių, Egiptiečių ir Amoriečių, ² nes jie ėmė iš jų dukterų sau ir savo sūnams ir sumaišė šventą sėklą su šalies tautomis; viršininkai ir valdininkai buvo pirmieji tame peržengime.

³ Išgirdęs šituos žodžius, aš perplėšiau savo apsiaustą ir juopą, pešiau savo galvos ir barzdos plaukus ir sėdėjau nuliūdęs. ⁴ Visi, kurie bijojo Israėlio Dievo žodžio, susirinko prie manęs dėl peržengimo tų, kurie buvo atėję iš nelaisvės, o aš sėdėjau nuliūdęs iki vakarinei aukai, ⁵ o vakarinės aukos metu atsikėliau iš savo suspaudimo ir, perplėšęs apsiaustą ir juopą, sulenkiau savo kelius ir ištiesiau savo rankas į Viešpatį, mano Dievą, ⁶ ir tariau:

Mano Dieve, aš nedrįstu ir gėdijuos pakelti savo veidą į tave, nes mūsų neteisybės padaugėjo ant mūsų galvos ir mūsų nusikaltimai užaugo iki dangui ⁷ nuo mūsų tėvų dienų; bet ir mes patys sunkiai nusi-dėjome iki šiai dienai ir dėl mūsų neteisybių esame paduoti mes patys ir mūsų karaliai, ir mūsų kunigai į šalių karalių ranką, kad būtumėm užmušami kalaviju, vedami nelaisvėn ir plėšiami ir kad būtų sugėdintas mūsų veidas kaip ir šiandien. ⁸ Ir dabar lyg kad truputį ir valandėlei mūsų maldavimas pakilo prie Viešpaties, mūsų Dievo, taip kad mums palikta liekanos ir duota mums baslelis jo šventoje vietoje, ir mūsų Dievas apšvietė mūsų akis, ir davė mums truputį gyvenimo mūsų vergijoje; ⁹ nes mes esame vergai ir mūsų vergijoje mūsų Dievas nepa-

liko mūsų, bet palenkė ant mūsų gailestingumą Persų karaliaus akivaizdoje, kad jis duotų mums gyvenimą ir išaukštintų mūsų Dievo namus, ir atstatytų juos iš griuvėsių, ir duotų mums tvorą Jude ir Jerusaleje. ¹⁰ Ir ką gi dabar sakysime, mūsų Dieve, po viso to? Nes mes palikome tavo įsakymus, ¹¹ kuriuos esi davęs per tavo tarnus pranašus, tardamas: Žemė, į kurią jūs įeisite, kad ją paveldėtumėte, sutepta, kaip suteptos tautos ir kitos šalys nuobodomis tų, kurie ją pripildė nuo krašto iki kraštui savo subjaurinimu. ¹² Todėl tai neduokite savo dukterų jų sūnams ir jų dukterų neimkite savo sūnams, ir per amžius neieškokite jų santaikos ir jų laimės, kad sustiprėtumėte ir valgytumėte, kas gera žemėje, ir turėtumėte savo sūnus tėvonišiais per amžius. ¹³ Ir po viso, kas atėjo ant mūsų dėl mūsų pikčiausių darbų ir dėl didelio mūsų nusikaltimo, tu, mūsų Dieve, išlaisvinai mus nuo mūsų neteisybės ir davei mums išgelbėjimą, kaip šiandien yra, ¹⁴ kad nebegrižtumėm atgal ir nebeverstumėm nieku tavo paliepiamų, ir nebedarytumėm moterysčių su šitų nuobodų tautomis. Argi rūstinsies mumis iki sunaikinimo, kad nebepaliktumei mums liekanų, kurios išsigelbėtų? ¹⁵ Viešpatie, Israėlio Dieve, tu teisingas, nes mes palikti, kad būtumėm išgelbėti kaip šiandien. Štai esame tavo akivaizdoje su mūsų nusikaltimu, nes taip negalima pasilikti tavo akivaizdoje.

10. ¹ Taip tat besimeldžiant Esdruį ir maldaujant, ir verkiant, ir gulint ties Dievo šventykla, susirinko prie jo iš Israėlio labai didelis būrys vyrų, moterų ir vaikų, ir tauta gaudžiai verkė. ² O Jėhiėlio sūnus Sekhenijas iš Elamo sūnų atsiliepė ir tarė Esdruį: Mes nusikaltome mūsų Dievui, kad vedėme svetimtautes moteris iš šalies tautų, o dabar, jei Israėlis gailisi to dalyko, ³ padarykime su Viešpačiu, mūsų Dievu, sandorą, kad visas žmonas ir iš jų gimusiuosius atmesime, kaip yra valia Viešpaties ir tų, kurie bijo Viešpaties, mūsų Dievo, įsakymo; tebūna padaryta, kaip reikalauja įstatymas. ⁴ Kelkis, tavo dalykas nutarti, o mes būsim su tavim; būk drąsus ir daryk. ⁵ Taigi Esdras atsikėlė ir prisiekė kunigų ir Levitų viršininkus ir visą Israėlį, kad jie darys, kaip pasakytą; ir jie prisiekė.

⁶ Tuomet Esdras atsikėlė iš po Dievo namų ir nuėjo į Eliasibo sūnaus Johanano butą, ir įėjo tenai, nevalgė duonos ir negėrė vandens, nes liūdėjo dėl peržengimo tų, kurie buvo atėję iš nelaisvės. ⁷ Po to paskelbta Jude ir Jerusaleje visiems perkėlimo sūnams, kad susirinktų Jerusalei ⁸ ir kad iš kiekvieno, kurs neateitų per tris dienas pagal viršininkų ir kunigų nutarimą, būtų atimtas visas jo lobis ir jis pats būtų

išmestas iš perkėlimo draugijos. ⁹ Taigi visi Judo ir Benjamino vyrai susirinko per tris dienas į Jerusaleį, tai yra devintame mėnesyje dvidešimtą mėnesio dieną; ir visa tauta sėdėjo aikštėje ties Dievo namais, drebėdama dėl nusidėjimo ir lietaus. ¹⁰ Tuomet kunigas Esdras pakilo ir jiems tarė: Jūs nusikaltote, kad vedėte svetimtautes moteris, tuo padaugindami Israėlio kalbę.

¹¹ O dabar duokite garbę Viešpačiui, jūsų tėvų Dievui, ir darykite, kas jam tinka; atsiskirkite nuo šalies tautų ir nuo svetimtaučių moterų.

¹² Ir visa daugybė atsakė ir tarė dideliu balsu: Kaip mums pasakei, taip tebūna. ¹³ Kadangi tačiau žmonių labai daug, metas lietingas ir mes negalime stovėti lauke, o darbas ne dienos ir ne dviejų dienų (nes mes labai nusidėjome šitame dalyke), ¹⁴ todėl tebūna pastatyti viršininkai visoje daugybėje ir visi mūsų miestuose, kurie yra vedę žmonas svetimtautes, teateina paskirtu laiku, o su jais vyresnieji kiekvieno miesto ir jo teisėjai, kolei mūsų Dievo rūstybė nebus nugręžta nuo mūsų dėlei to nusidėjimo. ¹⁵ Taigi Azahėlio sūnus Jonatanas ir Tekuės sūnus Jaasija buvo paskirti tam dalykui, o Levitai Mesolamas ir Sebetajis padėjo juodviem. ¹⁶ Perkėlimo gi sūnūs taip padarė. Kunigas Esdras ir šeimynų viršininkai nuėjo į savo tėvo namus, visi pagal savo vardus, ir atsisėdo pirmą dešimtojo mėnesio dieną, kad ištirtų dalyką. ¹⁷ Ir jie pabaigė tai su visais vyrais, vedusiais žmonas svetimtautes, iki pirmajai pirmojo mėnesio dienai.

¹⁸ Tarp kunigų sūnų atrasta tokių, kurie buvo vedę svetimtautes moteris. Iš Josedeko sūnaus Jošuės sūnų ir jo brolių: Maasija, Eliėzeris, Jaribas ir Godolija. ¹⁹ Jie davė savo rankas, kad išmes savo žmonas ir už savo nusikaltimą atnašaus aviną iš bandos. ²⁰ Iš Emerio sūnų Hananis ir Zebedija. ²¹ Iš Harimo sūnų: Maasija, Elija, Semėja, Jėhielis ir Ozijas. ²² Iš Pheshuro sūnų: Elioenajis, Maasija, Ismaėlis, Nata-naėlis, Joabedas ir Elasa.

²³ Iš Levitų sūnų: Jozabedas, Semėjis, Kelaja, kurs buvo vadinas taipgi Kalita, Phataja, Juda ir Eliėzeris. ²⁴ Iš giesmininkų Eliasibas. Iš durininkų: Selumas, Telemas ir Uris.

²⁵ Iš Israėlio, tarp Pharoso sūnų: Remėja, Jezija, Melkhija, Miaminas, Eliėzeris, Melkhija ir Banea. ²⁶ Iš Elamo sūnų: Matanija, Zakharijas, Jėhielis, Abdis, Jėrimotas ir Elija. ²⁷ Iš Zetuos sūnų: Elioenajis, Eliasibas, Matanija, Jerimutas, Zabadas ir Aziza. ²⁸ Iš Bebajo sūnų: Johanas, Hananija, Zabajis, Atalajis. ²⁹ Iš Banio sūnų: Mosolamas, Melukhas, Adaja, Jasubas, Saalas ir Ramotas. ³⁰ Iš Phahat-Moabo sūnų: Edna, Kalalas, Banajas, Maasijas, Matanijas, Beselėelis, Benujis

ir Manasē. ³¹ Iš Heremo sūnų: Eliézeris, Jošuė, Melkhijas, Semėjas, Simeonas, ³² Benjaminas, Malakhas, Samarijas. ³³ Iš Hasomo sūnų: Matanajis, Matata, Zabadas, Elipheletas, Jermajis, Manasē, Semėjis. ³⁴ Iš Banio sūnų: Maadis, Amramas, Uėlis, ³⁵ Banėas, Badajas, Kelavas, ³⁶ Vanija, Marimutas, Eliasibas, ³⁷ Matanijas, Matanajis, Jasis, ³⁸ Banis, Benujis, Semėjis, ³⁹ Salmijas, Natanas, Adajas, ⁴⁰ Mekhnedebajis, Sisajis, Sarajis, ⁴¹ Ezrelis, Selemiavas, Semerija, ⁴² Selumas, Amarija, Juozapas. ⁴³ Iš Nebo sūnų: Jėhiėlis, Matatijas, Zabadas, Zabina, Jedus, Joėlis ir Banaja.

⁴⁴ Visi šitie buvo vedę žmonas svetimtautes, ir tarp jų buvo moterų, kurios buvo pagimdžiusios sūnų.

NEEMIJO KNYGA,

kuri vadinama taipgi ANTROJI ESDRO

1. ¹ Helkijo sūnaus Neemijo žodžiai.

Atsitiko, kad dvidešimtais metais mėnesyje Kasleu aš buvau Susos pilyje. ² Tuomet atėjo vienas iš mano brolių, Hananis, draug su vyrais iš Judo; aš paklausiau juos apie Žydus, kurie buvo likę ir tebebuvo gyvi po sugrįžimo iš nelaisvės, ir apie Jerusale. ³ O jie man tarė: Kurie pasiliko ir dar tebėra po nelaisvės tenai šalyje, yra dideliame suspaudime ir paniekinime, o Jerusale sienos išardytos ir jos vartai sudeginti ugnimi. ⁴ Išgirdęs tokius žodžius, aš atsisėdau, verkiau ir liūdėjau daugelį dienų, alkinau save ir meldžiaus dangaus Dievo akivaizdoje.

⁵ Aš tariau: Maldauju, Viešpatie, dangaus Dieve, galingasis, didis ir baisus, kurs laikai sadorą ir gailestingumą tiems, kurie tave myli ir sergi tavo paliepimus, ⁶ teišgirsta tavo ausys ir tavo akys teatsiveria, kad girdėtumei tavo tarno maldą, kuria aš meldžiuos tavo akivaizdoje šiandien naktį ir dieną už tavo tarnus, Izraelio sūnus, ir išpažįstu Izraelio sūnų nuodėmes, kuriomis jie tau nusidėjo; aš ir mano tėvo namai nusidėjome, ⁷ davėmės suvedžiojami tuštybės ir nesergėjome tavo paliepimo, apeigų ir nutarimų, kuriuos esi įsakęs savo tarnui Mošei. ⁸ Atsimink žodį, kurį sakei savo tarnui Mošei, tardamas: Kai būsite nusikaltę, aš išsklaistysiu jus tarp tautų; ⁹ ir jei sugrįšite prie manęs ir laikysite mano įsakymus, ir vykdysite juos, nors būtumėte nuvesti iki dangaus pakraščiu, aš iš ten surinksiu jus ir atvesiu atgal į vietą, kurią išsirinkau, kad joje gyventų mano vardas. ¹⁰ Jie, tavo tarnai ir tavo tauta, kuriuos atpirkai savo didele galybe ir savo stipria ranka. ¹¹ Maldauju, Viešpatie, teišgirsta tavo ausis tavo tarno maldą ir maldą tavo tarnų, kurie nori bijoti tavo vardo, vedžiok šiandien tavo tarną ir duok jam rasti mielaširdystės pas šitą žmogų. Aš gi buvau karaliaus vynpilis.

2. ¹ Dvidešimtais gi karaliaus Artakserkso metais Nisano mėnesyje atsitiko, kad ties juo buvo vyno, o aš pakėliau vyną ir daviau karaliui, ir buvau kone alpstąs jo akivaizdoje. ² Tuomet karalius man tarė: Kodėl tavo veidas nuliūdes, nors aš nematau, kad tu sirgtumei? Tai ne be priežasties, bet nežinau, koks skausmas yra tavo širdyje. Aš labai ir labai nusigandau ³ ir tariau karaliui: O karaliau, kad tu būtumei gyvas per amžius; kaipgi nebus nuliūdes mano veidas, kad mano tėvo kapiinių miestas apleistas ir jo vartai sudeginti ugnimi? ⁴ Karalius man tarė: Ko gi tu prašai? O aš pasimeldžiau dangaus Dievui ⁵ ir tariau karaliui: Jei karaliui pasirodytų gera ir jei tavo tarnas įtinka tavo akivaizdoje, kad siųstumei mane Judėjon ir į mano tėvo kapo miestą, aš atstatyčiau jį. ⁶ Karalius ir sėdėjusi šalia jo karalienė man tarė: Kaip ilgai tęsis tavo kelionė ir kada sugrįši? Taigi karaliui patiko, ir jis siuntė mane; aš gi nurodžiau jam laiką. ⁷ Aš tariau karaliui: Jei karaliui pasirodytų gera, teduoda man laiškų viršininkams krašto anapus Upės, kad leistų man praeiti, kolei neatvyksiu į Judėją, ⁸ ir laišką karaliaus miško sargui Asaphui, kad duotų man medžių, idant galėčiau apdengti namų bokšto vartus ir miesto sienas, ir namus, į kuriuos įeisiu. Karalius man suteikė, nes su manim buvo gera Dievo ranka.

⁹ Aš atėjau pas viršininkus krašto anapus Upės ir padaviau jiems karaliaus laiškus. Karalius gi buvo siuntęs su manim kareivių viršininkų ir raitelių. ¹⁰ Tai išgirdę, Horonietis Sanabalatas ir tarnas Amanietis Tobijas nuliūdo ir labai krintosi, kad buvo atėjęs žmogus ieškoti Israėlio sūnų laimės.

¹¹ Atėjęs į Jerusaleį ir išbuvęs tenai tris dienas, ¹² aš atsikėliau nakčia ir draug su manim daugelis vyrų ir niekam nepasisakiau, ką Dievas buvo davęs man į širdį daryti Jerusaleje, ir su manim nebuvo kito gyvulio, kaip tik gyvulys, ant kurio sėdėjau. ¹³ Aš išėjau nakčia pro Slėnio vartus ties Slibino šaltiniu ir prie Mėslo vartų ir apžiūrėjau sugriautą Jerusaleės sieną ir jos vartus, sunaikintus ugnimi. ¹⁴ Paskui nuvykau prie Šaltinio vartų ir prie Karaliaus vandentraukio, ir nebuvo vietos praeiti gyvuliui, ant kurio sėdėjau. ¹⁵ Ir pakilau nakčia per upelį, ir apžiūrėjau mūrą, ir apsigrėžęs atėjau prie Slėnio vartų, ir sugrįžau. ¹⁶ Viršininkai gi nežinojo, kur buvau išėjęs ar ką aš dariau; bet taipgi ir Žydams, ir kunigams, ir didikams, ir viršininkams, ir kitiems, kurie dirbo darba, iki tam metui nieko nebuvo sakęs. ¹⁷ Tuomet jiems tariau: Jūs žinote suspaudimą, kuriame esame, nes Jerusale apleista ir jos vartai sunaikinti ugnimi; ateikime ir statykime sienas, kad nebebūtumėm toliau paniekinime. ¹⁸ Aš jiems pasakiau, kaip mano

Dievo ranka buvo gera su manim, ir karaliaus žodžius, kuriuos jis man kalbėjo, ir tariau: Kelkimės ir atstatykime. Ir jų rankos sustiprėjo geram.

¹⁹ Bet Horonietis Sanabalatas, tarnas Amanietis Tobijas ir Arabas Gosemas išgirdę tyčiojosi iš mūsų ir su paniekinimu sakė: Koks tai dalykas, kurį darote? Ar jūs keliate maištą prieš karalių? ²⁰ Aš atsakiau į tuos žodžius ir jiems tariau: Dangaus Dievas pats mums padeda, o mes esame jo tarnai; kelkimės ir statykime; jums gi nėra dalios nei teisės, nei atsiminimo Jerusaleje.

3. ¹ Tuomet pakilo vyriausias kunigas Eliasibas ir jo broliai kunigai ir pastatė Bandos vartus; jie pašventino juos ir įstatė jų duris, ir pašventino juos iki šimto mastų bokštui, iki Hananėelio bokštui. ² Šalia jo statė Jeriko vyrai, ir taipgi greta jo statė Amrio sūnus Zakhuras.

³ Žuvų gi vartus pastatė Asnaos sūnūs; jie apdengė juos ir įstatė jų duris ir spynas, ir užkaiščius. Šalia jų statė Akkaus sūnaus Urijo sūnus Marimutas ⁴ ir šalia jo statė Mesezebėlio sūnaus Barakhijo sūnus Mosolamas, o šalia jų statė Baanos sūnus Sadokas. ⁵ Šalia jų statė Tekujiečiai; bet jų didikai nepalenkė savo sprando, kad dirbtų jų Viešpaties darbą.

⁶ O Senuosius vartus pastatė Phaseos sūnus Jojada ir Besodijos sūnus Mosolamas; juodu apdengė juos, įstatė jų duris, spynas ir užkaiščius. ⁷ O šalia juodviejų statė Gabaonietis Meltijas ir Meronatieis Jadonas, vyrai iš Gabaono ir Masphos, ties viršininku, kurs buvo krašte anapus Upės. ⁸ Šalia jo statė auksakalis Arajos sūnus Eziėlis ir šalia jo statė tepalininko sūnus Ananijas; jie paliko Jerusaleį iki plačiosios gatvės mūriui. ⁹ Šalia jo statė Huro sūnus Raphaja, Jerusaleės dalies viršininkas. ¹⁰ Šalia jo statė Haromapho sūnus Jedaja ties savo namais ir šalia jo statė Hasebonijo sūnus Hattus. ¹¹ Vidurinę dalies pusę ir Krosnių bokštą pastatė Heremo sūnus Melkhijas ir Phahat-Moabo sūnus Hasubas. ¹² Šalia jo statė Jerusaleės miesto dalies pusės viršininkas, Aloho sūnus Selumas, jis pats ir jo dukterys.

¹³ Slėnio vartus pastatė Hanunas ir Zanoės gyventojai; jie pastatė juos, įdėjo jų duris, spynas ir užkaiščius, pastatė taipgi tūkstantį mastų sienos iki Mėšlyno vartų. ¹⁴ Mėšlyno vartus pastatė Rėkhobo sūnus Melkhijas, Betakharamo ploto viršininkas; jis pastatė juos, įdėjo duris, spynas ir užkaiščius.

¹⁵ Šaltinio vartus pastatė Masphos ploto viršininkas, Kolhozos sūnus Selumas; jis pastatė juos, apdengė, įdėjo jų duris, spynas ir už-

kaiščius; pastatė taipgi Siloės maudyklės sienas prie karaliaus sodo ir iki laiptų, kuriais nusileidžiama iš Dovidio miesto.¹⁶ Po jo statė Betsuro ploto pusės viršininkas, Asboko sūnus Neemijas, iki vietai ties Dovidio kapu ir iki tvenkiniui, kurs pastatytas su dideliu vargu, ir iki Karžygių namų.¹⁷ Po jo statė Levitai; Benio sūnus Rehumas; po šito statė Keilos ploto pusės viršininkas Hasebijas savo plote.¹⁸ Po jo statė jų broliai: Enadado sūnus Bavajis, Keilos pusės viršininkas;¹⁹ ir šalia jo statė Jošuės sūnus Azeris, Masphos kunigaikštis, antrą sienos dalį ties stipriausio kampo šlaitu.

²⁰ Po jo statė kalne Zakhajo sūnus Barukhas antrą dalį, nuo kampo iki vyriausiojo kunigo Eliasibo namų vartų.²¹ Po jo statė Hakkaus sūnaus Urijo sūnus Merimutas antrą sienos dalį, nuo Eliasibo namų durų per visą Eliasibo namų plotą.²² O po jo statė kunigai, vyrai iš Jordano lygumos.²³ Toliau statė Benjaminas ir Hasubas ties savo namais, o po jų statė Ananijo sūnaus Maasijo sūnus Azarijas ties savo namais.²⁴ Po jo statė Henadado sūnus Benujis antrą dalį, nuo Azarijo namų iki užsisukimui ir iki kampui.²⁵ Ozijo sūnus Phalélis ties užsisukimu ir bokštu, iškylančiu aukštyne iš karaliaus namų, tai yra prie kalėjimo kiemo; po jo Pharo sūnus Phadaja.²⁶ Natiniečiai gi gyveno Ophelyje iki Vandens vartų į saulėtekis ir iki išsikišančiam bokštui.

²⁷ Po jo statė Tekuječiai antrą sienos dalį, priešais nuo didžiojo ir išsikišančio bokšto iki šventyklos sienai.²⁸ Aukštai gi nuo Arklių vartų statė kunigai, kiekvienas ties savo namais.²⁹ Po jų statė Emerio sūnus Sadokas ties savo namais. O po jo statė Sekhenijo sūnus Semaja, saulėtekio vartų sargas.³⁰ Po jo statė Selemijo sūnus Hananija ir šeštasis Selepho sūnus Hanunas antrą dalį; po jo statė Barakhijo sūnus Mosolamas ties savo butu. Po jo statė auksakalio sūnus Melkhijas iki Natiniečių ir krautuvininkų namų ties Teismo vartais ir iki Kampo kambariui.³¹ O tarp Kampo kambario ir Bandos vartų statė auksakaliai ir pirkliai.

4. ¹ Atsitiko gi, kad Sanabalatas, išgirdęs mus statant sieną, labai supyko, o dideliai sujaudintas tyčiojosi iš Žydų ² ir kalbėjo savo brolių ir daugelio Samariečių akivaizdoje: Ką daro tie bejėgiai Žydai? Nejaugi tautos leis jiems? Ar jie darys aukas ir pabaigs viena diena? Ar jie galės statyti iš akmenų, kuriuos ugnis pavertė dulkių krūvomis? ³ Taipgi ir Amanietis Tobijas, būdamas prie jo, tarė: Testato; jei ateis lapė, peršoks per jų akmeninę sieną.

⁴ Klausyk, mūsų Dieve, kaip mes esame niekinami; sugrąžink

gėdą ant jų galvos ir padaryk, kad jie būtų niekinami nelaisvės žemėje. ⁵ Neuždenk jų neteisybės ir jų nuodėmė teneišdyla tavo akivaizdoje, nes jie išjuokė statančiuosius.

⁶ Taigi mes statėme sieną ir išvedėme ją visą iki pusei, ir tautos širdis buvo paraginta į darbą.

⁷ Atsitiko gi, kad Sanabalatas, Tobijas, Arabai, Amaniečiai ir Azotiečiai, išgirdę, jog Jerusaleš sienos skylės užlopytos ir jog pradėta užtaisinėti plyšius, labai supyko. ⁸ Jie susirinko visi drauge, kad ateitų ir kovotų prieš Jerusale, ir darytų žabangus. ⁹ Bet mes mel-dėmės mūsų Dievui ir statėme prieš juos sargus ant sienos dieną ir naktį. ¹⁰ Judas gi sakė: Nešėjų jėgos susilpnėjo, o žemių labai daug, ir mes negalėsime pastatyti sienos. ¹¹ O mūsų neprieteliai kalbėjo: Tenepastebi ir tenezino, kolei neateisime į jų tarpą, neužmušime jų ir nesustabdysime darbo. ¹² Bet atsitiko, kad atėjo Žydai, kurie gyveno šalia jų, ir tai mums sakė po dešimtį kartų, iš visų vietų, iš kurių buvo atėję pas mus. ¹³ Tuomet vietoje už sienos aš pastačiau aplinkui žmonių tvarkoje su jų kalavijais, ietimis ir kilpiniais. ¹⁴ Aš, apžiūrėjęs ir atsikėlęs, tariau didikams, viršininkams ir likusiai liaudies daliai: Nebijokite jų veido. Atsiminkite didį ir baisų Viešpatį ir kovokite už savo brolius, savo sūnus ir savo dukteris, savo žmonas ir savo namus.

¹⁵ O kai mūsų neprieteliai išgirdo, jog tai mums buvo pranešta, atsitiko, kad Dievas nieku pavertė jų sumanymą; ir mes visi sugrįžome prie sienų, kiekvienas prie savo darbo. ¹⁶ O nuo tos dienos pusė anų jaunuolių dirbo darbą ir pusė buvo prisirengusi kovai, apginkluota ietimis, skydais, kilpiniais ir šarvais, o viršininkai buvo jų užpakalyje visuose Judo namuose. ¹⁷ Ir tie, kurie statė sieną, ir kurie nešiojo, ir kurie krovė naštas, viena ranka dirbo savo darbą, o kita laikė kalaviją; ¹⁸ nes kiekvienas iš statančiųjų buvo apjuosęs strėnas kalaviju. Jie statė ir trimitavo šalia manęs trimitu.

¹⁹ Tuomet aš tariau didikams, viršininkams ir likusiai liaudies daliai: Darbas didelis ir platus, o mes esame ant sienos atsiskyrę toli vienas nuo kito. ²⁰ Taigi kurioje tik vietoje išgirsite trimito skardą, bėkite tenai prie mūsų. Mūsų Dievas kovos už mus. ²¹ Mes patys darykime savo darbą, o pusė iš mūsų telaiko ietis nuo aušros užtekėjimo, kolei pasirodys žvaigždės. ²² Tuo pačiu metu aš dar sakiau: Kiekvienas tepasilieka su savo tarnu viduje Jerusaleš, ir tebūna mums eilė dirbti dieną ir naktį.

²³ Aš gi ir mano broliai, mano tarnai ir sargai, kurie sekė mane,

nenusivilkdavome savo drabužių; nusivilkdavo gi juos kiekvienas tik kad apsiplautų.

5. ¹ Tuomet pakilo didelis tautos ir jų moterų šauksmas prieš jų brolius Žydus. ² Ir buvo tokių, kurie sakė: Mūsų sūnų ir mūsų dukterų labai daug; juos pardavę nusipirkime javų, kad valgytumėm ir liktumėm gyvi. ³ Buvo taipgi tokių, kurie sakė: Užstatykime savo dirvas, vynuogynus ir namus, kad gautumėm už tai javų bado metu. ⁴ Kiti vėl sakė: Pasiskolinkime pinigų karaliaus mokesčiams, o atiduokime savo dirvas ir vynuogynus. ⁵ Dabar gi nors mūsų kūnas yra kaip mūsų brolių kūnas ir mūsų sūnūs yra kaip jų sūnūs, štai mes darome vergais savo sūnus ir savo dukteris, o iš mūsų dukterų yra vergių, mes gi neturime, kuo galėtumėm išpirkti; mūsų dirvas ir mūsų vynuogynus valdo kiti.

⁶ Išgirdęs jų šauksmą, išreikštą tokiais žodžiais, aš labai supykau ⁷ ir svarsčiau pats savo širdyje, pabariau didikus bei viršininkus ir tariau jiems: Ar jūs visi reikalaujate iš savo brolių palūkanų? Aš surinkau prieš juos didelį susirinkimą ⁸ ir tariau jiems: Mes, kaip žinote, išpirkome pagal savo išsigalėjimą mūsų brolius Žydus, kurie buvo parduoti tautoms; ar tat jūs parduosite savo brolius, kad ir juos išpirktumėm? O jie tylėjo ir nerado, ką atsakyti. ⁹ Aš jiems tariau: Negeras dalykas, kurį darote; kodėl nevaikščiojate mūsų Dievo baimėje, kad tautos, kurios yra mūsų neprieteliai, neprikaišiotų mums? ¹⁰ Ir aš, ir mano broliai, ir mano tarnai paskolinome labai daug pinigų ir javų; visi drauge nebereikalaujame jų atgal, dovanokime skolas, kurias jie turi mums išmokėti. ¹¹ Atiduokite jiems šiandien jų dirvas, jų vynuogynus, jų alyvų daržus ir jų namus; verčiau duokite už juos patys dar šimtinę dalį pinigų, javų, vyno ir aliejaus, kurios paprastai reikalaujate iš jų. ¹² Tuomet jie tarė: Atiduosime ir nieko nereikalausime iš jų; padarysime taip, kaip kalbi. Tuomet aš pasikviečiau kunigus ir prisaikinau juos, kad darytų taip, kaip aš buvau sakęs. ¹³ Be to, aš iškračiau savo antį ir tariau: Taip Dievas teiskrato kiekvieną vyrą, kurs neįvykdys šito žodžio, iš jojo namų ir iš jo gėrybių; taip tebūna iškratytas ir tepasidaro tuščias. O visa daugybė tarė: Amen. Ir jie garbino Dievą. Taigi tauta padarė, kaip buvo pasakyta.

¹⁴ Nuo anos gi dienos, kurią karalius įsakė man būti vadu Judo žemėje, nuo dvidešimtų karaliaus Artakserkso metų iki trisdešimt antrų metų, per dvylika metų aš ir mano broliai nevalgėme iš me-

tinio pelno, kurs priklausė vadams; ¹⁵ pirmieji gi vadai, kurie yra buvę pirm manęs, apsunkino tautą ir ėmė iš jų duona, vynu ir pinigais kasdien keturias dešimtis siklių, be to, ir jų tarnai buvo prislėgę tautą. Aš gi taip nedariau iš baimės Dievo; ¹⁶ negana to, aš dar pats darbavau prie sienos statymo, nesipirkau jokios dirvos ir mano tarnai buvo surinkti prie darbo. ¹⁷ Taipgi Žydai ir viršininkai, viso šimtas penkios dešimtys vyrų, ir kurie ateidavo iš tautų, esančių aplink mus, valgė prie mano stalo. ¹⁸ Buvo gi man prirengiama kasdien vienas jautis, šeši rinktiniai avinai, neskaitant paukščių, o kas dešimtą dieną aš duodavau visokių vynu ir daug kitų dalykų. Virš to aš nereikalavau metinio pelno už valdovo pareigas, nes tauta buvo labai nuskurdusi. ¹⁹ Atsimink mane, mano Dieve, mano labui dėlei viso to, ką aš padariau šitai tautai.

6. ¹ Kai Sanabalatas, Tobijas ir Arabas Gosemas, ir kiti mūsų neprieteliai išgirdo, kad aš pastačiau sieną ir kad nebebuvo joje jokio plyšio (iki tam gi laikui dar nebuvo įstatęs durų angos), ² Sanabalatas ir Gosemas siuntė pas mane ir sakydino: Ateik ir padarykime drauge sandorą sodžiuose, Ono lygumoje. Jie gi manė padaryti man pikta. ³ Taigi aš siunčiaus pas juos pasiuntinius ir sakydinau: Aš dirbu didelį darbą ir negaliu ateiti, kad kartais, man atsitraukiant ir pas jus nueinant, jis nebūtų pamestas. ⁴ Siuntė gi jie pas mane to pat dalyko sakyti keturis kartus, o aš atsakiau jiems taip pat kaip pirmą kartą. ⁵ Po to Sanabalatas siuntė pas mane sakyti tą pat penktą savo tarną, ir jis turėjo savo rankoje laišką, parašytą taip: ⁶ Tarp tautų eina gandas ir Gosemas yra sakęs, kad tu ir Žydai manote kelti maištą ir todėl statai tu sieną, ir nori pakelti save į jų karalius; dėlei to dalyko ⁷ tu paskyręs ir pranašus, kad jie skelbtų apie tave Jerusaleje ir sakytų: Jis yra karalius Judėjoje. Karalius turės išgirsti šituos žodžius; todėl ateik dabar, kad pasitartumėm iš vieno. ⁸ Aš tačiau siunčiaus pas juos ir sakydinau: Neįvyko nieko iš to, ką tu sakai; nes tu prasimanai tai iš savo galvos. ⁹ Visi šitie gi baugino mus, manydami, kad mūsų rankos pames darbą ir kad mes liausimės. Todėlei aš dar labiau sustiprinau savo rankas.

¹⁰ Vieną kartą aš įėjau slapčia į Metabėelio sūnaus Dalajo sūnaus Semajo namus. Jis man tarė: Eikime pasitarti drauge į Dievo namus, į šventyklos vidų, ir užsirakinkime tenai duris, nes jie ateis tavęs užmušti. Dar šią naktį ateis tavęs nužudyti. ¹¹ Aš tariau: Argi kas nors, toksai kaip aš, bėga? Ir kas, toksai kaip aš, galėtų įeiti į

šventyklą ir palikti gyvas? Aš neįeisiu.¹² Aš supratau, kad Dievas nebuvo jo siuntęs, kad jis kalbėjo man apsimesdamas pranašu ir kad Tobijas ir Sanabalatas buvo papirkę jį.¹³ Nes jis buvo gavęs užmokestį, kad aš elgčiaus nusigandęs ir nusidėčiau, o jie tą nusikaltimą galėtų man prikaišioti.¹⁴ Atsimink mane, Viešpatie, dėl tokių Tobijo ir Sanabalato darbų, o taipgi pranašą Noadiją ir kitus pranašus, kurie gąsdino mane.

¹⁵ Tuo tarpu siena buvo baigta dvidešimt penktą Elulio mėnesio dieną per penkias dešimtis dvi dienas.¹⁶ Taigi kai visi mūsų priešai tui išgirdo, atsitiko, kad visos tautos, buvusios aplink mus, pradėjo bijoti ir nerimo patys savyje, ir pažino, kad tas darbas buvo Dievo padarytas.

¹⁷ Anomis dienomis Žydų didikų buvo siunčiama daug laiškų pas Tobiją ir ateidavo pas juos nuo Tobijo,¹⁸ nes daugelis Judėjoje buvo susirišę su juo priesaika; jis mat buvo Areos sūnaus Sekhenijo žentas, o jo sūnus Johananas buvo vedęs Barakhijo sūnaus Mosolamo dukterį.¹⁹ Jie net gyrė jį mano akivaizdoje ir pasakydavo jam mano žodžius, o Tobijas siuntė laiškus, kad baigintų mane.

7. ¹ Po to gi, kai buvo pastatyta siena ir kada aš įstačiau duris ir suskaičiau durininkus, giesmininkus ir Levitus,² daviau savo broliui Hananiui ir namų viršininkui Hananijui paliepiamą apie Jerusale (nes tasai rodėsi esąs vyras labiau ištikimas ir Dievo bijas ne kaip kiti)³ ir jiems tariau: Tenebūna atidaromi Jerusale vartai iki saulės kaitrai. Ir juodviem čia tebestovint, vartai buvo uždaryti ir užsklęsti, o aš pastačiau sargų iš Jerusale gyventojų, kiekvieną pagal jo eilę ir kiekvieną ties jojo namais.

⁴ Miestas buvo labai platus ir didelis, o žmonių jame buvo maža ir nebuvo pastatyta namų.⁵ Dievas gi davė man į širdį surinkti didikus, viršininkus ir liaudį, kad suskaičiučiau juos, ir aš radau knygą sąrašo tų, kurie buvo atvykę pirmieji, o joje radau parašyta:

⁶ Šitie krašto sūnūs, atvykusieji iš ištremtųjų nelaisvės, kurias buvo perkėlę Babilono karalius Nabukhodonosoras ir kurie sugrįžo į Jerusale ir į Judėją, kiekvienas į savo miestą.⁷ Atvykusieji su Zorobabėliu: Jošue, Neemijas, Azarijas, Raamijas, Nahamanis, Mardokeyus, Belsamas, Mespharatas, Begoajis, Nahumas, Baana.

Skaičius vyrų iš Israėlio tautos:⁸ Pharoso sūnų du tūkstančiu šimtas septynios dešimtys du; ⁹ Saphatijos sūnų trys šimtai septynios dešimtys du; ¹⁰ Areos sūnų šeši šimtai penkios dešimtys du; ¹¹ Pha-

hat-Moabo sūnų iš Jošuės ir Joabo vaikų du tūkstančiu aštuoni šimtai aštuoniolika; ¹² Elamo sūnų tūkstantis du šimtu penkios dešimtys keturi; ¹³ Zetuos sūnų aštuoni šimtai keturios dešimtys penki; ¹⁴ Zakhajo sūnų septyni šimtai šešios dešimtys; ¹⁵ Banujo sūnų šeši šimtai keturios dešimtys aštuoni; ¹⁶ Bebajo sūnų šeši šimtai dvidešimt aštuoni. ¹⁷ Azgado sūnų du tūkstančiu trys šimtai dvidešimt du; ¹⁸ Adonikamo sūnų šeši šimtai šešios dešimtys septyni; ¹⁹ Beguajo sūnų du tūkstančiu šešios dešimtys septyni; ²⁰ Adino sūnų šeši šimtai penkios dešimtys penki; ²¹ Hezekijo sūnaus Aterio sūnų devynios dešimtys aštuoni; ²² Hasemo sūnų trys šimtai dvidešimt aštuoni; ²³ Besajo sūnų trys šimtai dvidešimt keturi; ²⁴ Harepho sūnų šimtas dvylika; ²⁵ Gabaono sūnų devynios dešimtys penki; ²⁶ Betliejaus ir Netuphos sūnų šimtas aštuonios dešimtys aštuoni; ²⁷ Anatoto vyrų šimtas dvidešimt aštuoni; ²⁸ Betazmoto vyrų keturios dešimtys du; ²⁹ Kariatjarimo, Kephros ir Beroto vyrų septyni šimtai keturios dešimtys trys; ³⁰ Ramos ir Gebos vyrų šeši šimtai dvidešimt vienas; ³¹ Makhmo vyrų šimtas dvidešimt du. ³² Betelio ir Hajo vyrų šimtas dvidešimt trys; ³³ antrojo Nebo vyrų penkios dešimtys du; ³⁴ antrojo Elamo vyrų tūkstantis du šimtu penkios dešimtys keturi; ³⁵ Haremo sūnų trys šimtai dvidešimt; ³⁶ Jeriko sūnų trys šimtai keturios dešimtys penki; ³⁷ Lodo, Hadido ir Ono sūnų septyni šimtai dvidešimt vienas; ³⁸ Senaos sūnų trys tūkstančiai devyni šimtai trys dešimtys.

³⁹ Kunigų: Idajo sūnų ir Jošuės namų devyni šimtai septynios dešimtys trys; ⁴⁰ Emerio sūnų tūkstantis penkios dešimtys du; ⁴¹ Phas-huro sūnų tūkstantis du šimtu keturios dešimtys septyni; ⁴² Aremo sūnų tūkstantis septyniolika.

Levitų: ⁴³ Jošuės ir Kėdmihėlio sūnų iš sūnų ⁴⁴ Odujo septynios dešimtys keturi. Giesmininkų: ⁴⁵ Asapho sūnų šimtas keturios dešimtys aštuoni. ⁴⁶ Durininkų: Selumo sūnų, Aterio sūnų, Telmono sūnų, Akubo sūnų, Hatito sūnų, Sobajo sūnų šimtas trisdešimt aštuoni.

⁴⁷ Natiniečių: Sohos sūnų, Hasuphos sūnų, Tebaoto sūnų, ⁴⁸ Keroso sūnų, Siao sūnų, Phadono sūnų, Lebanos sūnų, Hagabos sūnų, Selmajo sūnų, ⁴⁹ Hanano sūnų, Gedelio sūnų, Gahero sūnų, ⁵⁰ Raajos sūnų, Rasino sūnų, Nakados sūnų, ⁵¹ Gezemo sūnų, Azos sūnų, Phaseos sūnų, ⁵² Besajo sūnų. Munimo sūnų, Nephusimo sūnų, ⁵³ Bagbuko sūnų, Hakuphos sūnų, Harhuro sūnų, ⁵⁴ Besloto sūnų, Mahidos sūnų, Harso sūnų, ⁵⁵ Berkoso sūnų, Sisaros sūnų, Temos sūnų, ⁵⁶ Nasijos sūnų, Hatiphos sūnų, ⁵⁷ Saliamono tarnų sūnų, Sotajo sūnų, Sophereto sūnų, Pharido sūnų, ⁵⁸ Jahatos sūnų, Dar-

kono sūnų, Jeddelio sūnų,⁵⁹ Saphatijos sūnų, Hatilio sūnų, Phokhereto, kilusio iš Amono sūnaus Sabaimo,⁶⁰ visų Natiniečių ir Salliamono tarnų sūnų trys šimtai devynios dešimtys du.

⁶¹ Atvykusieji gi iš Telmelos, Telharsos, Kherubo, Abdono ir Emerio, kurie negalėjo nurodyti savo tėvo namų ir savo kilmės, ar jie buvo iš Izraelio, buvo šitie: ⁶² Dalajo sūnūs, Tobijo sūnūs, viso šeši šimtai keturios dešimtys du.

⁶³ O iš kunigų: Habijo sūnūs, Akoso sūnūs ir sūnūs Berzelajo, kurs vedė žmoną iš Galadiečio Berzelajo dukterų ir buvo pramintas jų vardų. ⁶⁴ Šitie ieškojo savo vardo sąrašė ir nerado, ir buvo išmesti iš kunigystės. ⁶⁵ O Atersata uždraudė jiems valgyti labai šventus dalykus, kolei nekils mokytas ir šviesus kunigas.

⁶⁶ Visa daugybė buvo kaip vienas vyras ir susidėjo iš keturių dešimtų dviejų tūkstančių trijų šimtų šešių dešimtų, ⁶⁷ neskaitant jų tarnų ir tarnaičių, kurių buvo septyni tūkstančiai trys šimtai trys dešimtys septyni, o tarp jų buvo giesmininkų ir giesmininkių du šimtu keturios dešimtys penki. ⁶⁸ Jų arklių buvo septyni šimtai trys dešimtys šeši, jų asilėnų du šimtu keturios dešimtys penki, ⁶⁹ jų kupranugarių keturi šimtai trys dešimtys penki, asilų šeši tūkstančiai septyni šimtai dvidešimt.

Iki čia duodama, kas buvo parašyta sąrašo knygoje; toliau eina Neemijo istorija.

⁷⁰ Kai kurie iš šeimynų viršininkų prisidėjo prie darbo. Atersata davė išdui tūkstantį drakhmų aukso, penkias dešimtis taurių, penkis šimtus tris dešimtis kunigiškų jupų, ⁷¹ o iš šeimynų viršininkų davė darbo išdan dvidešimt tūkstančių drakhmų aukso ir du tūkstančius du šimtu minų sidabro. ⁷² Tai, ką likusioji tauta davė, buvo dvidešimt tūkstančių drakhmų aukso, du tūkstančius minų sidabro ir šešios dešimtys septynios kunigiškos juos.

⁷³ Kunigai, Levitai, durininkai, giesmininkai, likusioji liaudis, Natiniečiai ir visas Izraelis gyveno savo miestuose.

8. ¹ Atėjo septintasis mėnuo, o visi Izraelio sūnūs buvo savo miestuose. Tuomet visa tauta kaip vienas vyras susirinko aikštėje, kuri yra ties Vandenių vartais, ir jie sakė Rašto žinovui Esdrui, kad atneštų knygą Mošės įstatymo, kurį Viešpats buvo davęs Izraeliui. ² Taigi kunigas Esdras atnešė įstatymą vyrų ir moterų daugybės akivaizdon, ir visų, kurie galėjo išmanyti, pirmą septintojo mėnesio dieną. ³ Jis skaitė iš jos aiškiai aikštėje ties Vandenių vartais nuo ryto iki vidu-

dieniui akivaizdoje vyrų ir moterų, ir išmintingųjų, ir visos tautos ausys buvo atkreiptos į knygą.

⁴ O Rašto žinovas Esdras atsistojo ant medinio paaukštinimo, kurį buvo pasidaręs, kad nuo jo kalbėtų, ir šalia jo jojo dešinėje stovėjo Matatijas, Semėja, Anija, Urija, Helkija ir Maasija, o kairėje Phadaja, Misaėlis, Melkhija, Hasumas, Hasbadana, Zakharijas ir Mosolamas. ⁵ Esdras atidengė knygą visos tautos akivaizdoje, nes jis buvo aukščiau už visą susirinkimą, o kai atidengė ją, visi atsistojo.

⁶ Tuomet Esdras pagarbino Viešpatį, didįjį Dievą, ir visa tauta atsakė: Amen, amen, pakėlus savo rankas; jie nusilenkė ir pagarbino Dievą parpuldami kniūpsti ant žemės. ⁷ Tuo tarpu Levitai Jošué, Banis, Serebija, Jaminas, Akubas, Septajis, Odija, Maasija, Kelita, Azarijas, Jozabedas, Hananas, Phalaja rūpinosi palaikyti tylėjimą tautoje, kad ji išgirstų įstatymą; tauta gi stovėjo savo vietoje. ⁸ Jie skaitė iš Dievo įstatymų knygos aiškiai ir permąstytinai, kad suprastų, ir anie suprato, kai buvo skaitoma.

⁹ Taigi Neemijas (kurs buvo Atersata), kunigas ir Rašto žinovas Esdras ir Levitai, kurie aiškino visai tautai, tarė: Šita diena pašvęsta Viešpačiui, mūsų Dievui; neliūdėkite ir neverkite. Nes visa tauta, išgirdus įstatymo žodžius, verkė. ¹⁰ Jis jiems tarė: Eikite, valgykite riebalų ir gerkite saldaus gėralo, ir siųskite dalį tiems, kurie nėra sau pasigaminę, nes šita diena pašvęsta Viešpačiui, mūsų Dievui, ir nebūkite nuliūdę, nes Viešpaties džiaugsmas yra mūsų stiprybė. ¹¹ Levitai gi rūpinosi, kad visa tauta tylėtų, sakydami: Tylėkite, nes diena šventa, ir neliūdėkite. ¹² Taigi visa tauta nuėjo valgyti ir gerti, ir siųsti dalių, ir didelės linksmybės daryti, nes jie buvo supratę žodžius, kurių jis juos mokė.

¹³ Antrą dieną visos tautos šeimynų viršininkai, kunigai ir Levitai susirinko prie Rašto žinovo Esdro, kad išaiškintų jiems įstatymo žodžius. ¹⁴ Jie rado parašyta įstatyme, kad Viešpats buvo įsakęs per Mošę Izraelio sūnums gyventi septintame mėnesyje iškilmingoje dienoje padangtėse ¹⁵ ir pasakoti bei skelbti žinią visuose savo miestuose ir Jerusaleje, ir sakyti: Išeikite į kalną ir atneškite alyvmedžio šakų ir gražiausio medžio šakų, mirtos šakų, palmių šakų, ir labai lapuotų medžių šakų padangtėms padaryti, kaip parašyta. ¹⁶ Tuomet tauta išėjo ir atsinešė. Jie pasidarė sau palapinių kiekvienas ant savo namų ir savo kiemuose, ir Dievo namų prieangiuose, ir Vandenių vartų aikštėje, ir Ephraimo vartų aikštėje. ¹⁷ Taigi visas susirinkimas tų, kurie buvo sugrįžę iš nelaisvės, pasidarė palapinių ir gyveno palapi-

nėse, nes nuo Nuno sūnaus Jošué dienų Israėlio sūnūs nebuvo taip darę iki tai dienai. Ir buvo labai didelis džiaugsmas. ¹⁸ Jis skaitė iš Dievo įstatymo knygos kasdien, nuo pirmosios dienos iki paskutinei dienai, ir jie darė iškilnę per septynias dienas, o aštuntoje dienoje sueigą, kaip įsakyta.

9. ¹ Dvidešimt ketvirtą to mėnesio dieną Israėlio sūnūs susirinko pasninkauti, apsvilkę maišais ir apsibarstę žemėmis. ² Israėlio sūnų palikuonys buvo atskirti nuo visų svetimtaučių sūnų, ir jie sustojo, ir išpažino savo nuodėmes ir savo tėvų neteisybes. ³ Atsistoję stati, jie skaitė iš Viešpaties, savo Dievo, įstatymo knygos keturis kartus per dieną ir keturis kartus išpažino ir garbino Viešpatį, savo Dievą.

⁴ Jošué, Banis, Kedmihėlis, Sabanija, Bonis, Sarebijas, Banis ir Khananis atsistojo ant Levitų paauskstinimo ir šaukėsi dideliu balsu į Viešpatį, savo Dievą. ⁵ Levitai Jošué, Kedmihėlis, Bonis, Hasebnija, Serebija, Odaja, Sebnija, Phatahija sakė: Kelkitės, garbinkite Viešpatį, savo Dievą, nuo amžių ir per amžius; ir tebūna pagarbintas prakilnus ir garbingas tavo vardas visu garbinimu ir pagyrimu.

⁶ Tu gi, Viešpatie, esi pats vienas; tu padarei dangų ir dangų dangų, ir visą jų kareiviją, žemę ir visa, kas ant jos yra, jūras ir visa, kas jose yra, ir tu visam tam duodi gyvybę, o dangaus kareivija garbina tave. ⁷ Tu patsai, Viešpatie Dieve, kurs išrinkai Abramą ir išvedei jį iš Khaldiečių ugnies, ir davei jam Abraomo vardą. ⁸ Tu radai jo širdį esant ištikimą tavo akivaizdoje ir padarei su juo sandorą, kad jam duosi Kananiečių, Hetiečių, Amoriečių, Peresiečių, Jebusiečių ir Gergesiečių žemę ir kad duosi ją jo palikuonims, ir tu atitesi savo žodžius, nes tu teisus.

⁹ Tu matei mūsų tėvų prispaudimą Egipte ir išgirdai jų šauksmą ant Raudonosios jūros, ¹⁰ ir padarei ženklų bei stebuklų prieš Faraoną ir prieš visus jo tarnus, ir prieš visą jo žemės tautą, nes žinojai, kad jie pasiėlgė prieš mus išdidžiai, ir padarei sau vardą kaip ir šiandien. ¹¹ Tu perskyrei jų akivaizdoje jūrą, ir jie perėjo sausu jūros dugnu; jų gi persekiotojus tu įmetei į gilybę kaip akmenį į smarkų vandenį. ¹² Debesies šule tu buvai jų vedėjas dieną ir ugnies šule naktį, kad būtų matomas jiems kelias, kuriuo ėjo. ¹³ Tu nužengei taipgi į Sinajaus kalną ir kalbėjais su jais iš dangaus, ir davei jiems teisingų nutarimų ir tiesos įstatymą, apeigų ir gerų įsakymų. ¹⁴ Tu paskelbei jiems tavo pašvęstąjį šabatą ir davei jiems per savo tarną Mošę vykdyti paliepinimus, apeigas ir įstatymą.

¹⁵ Tu davei jiems taipgi duonos iš dangaus, kai jie badavo, išvedei vandens iš uolos jiems trokštantiesiems ir sakei jiems, kad įeitų ir paveldėtų žemę, ant kurios tu pakėlei savo ranką, idant jiems atiduo-tumei. ¹⁶ Jie gi ir mūsų tėvai elgėsi išdidžiai, sukietino savo sprandus ir neklausė tavo paliepimų. ¹⁷ Jie nenorėjo klausyti ir neatsiminė tavo stebuklų, kuriuos buvai jiems padaręs. Sukietino savo sprandus ir savo užsispyrime pakėlė galvą, kad grįžtų į savo vergystę. Tu gi, Dieve, gailiaširdis, malonus ir mielaširdingas, ramus ir didelio pasi-gailėjimo, nepametei jų, ¹⁸ net ir tuomet, kai jie pasidarė sau nulietaį veršį ir tarė: Štai tavo dievas, kurs išvedė tave iš Egipto, ir kai darė didelių piktžodžiavimų. ¹⁹ Tu gi savo mielaširdystės daugybėje nepa-likai jų tyrumoje, debesies šulas neatsitraukė nuo jų per dieną, kad vestų juos keliu, ir ugnies šulas nakčia, kad parodytų jiems kelią, ku-riuo jie turėjo eiti. ²⁰ Ir davei savo gerą dvasią, kad mokytų juos, ir neatėmei savo manos nuo jų burnos, ir davei jiems vandens, kuomet troško. ²¹ Keturias dešimtis metų maitinai juos tyrumoje, ir nieko jiems netrūko; jų drabužiai nepaseno ir jų kojos nenusitrynė.

²² Tu davei jiems karalysčių ir tautų ir paskirstei jiems dalis; jie paveldėjo Sehoną žemę, Hesebono karaliaus žemę ir Basano ka-raliaus Ogo žemę. ²³ Tu padauginai jų sūnus kaip dangaus žvaigždes ir atvedei juos į žemę, apie kurią buvai sakęs jų tėvams, kad įeitų ir paveldėtų. ²⁴ Sūnūs atėjo ir paveldėjo žemę, ir nužeminai jų aki-vaizdoje žemės gyventojus Kananiečius, ir padavei į jų rankas juos, jų karalius ir žemės tautas, kad padarytų su jais, kaip jiems patiko. ²⁵ Taigi jie paėmė sustiprintus miestus ir riebią žemę, paveldėjo na-mus, pilnus visokių gėrybių, kitų iškastus šulinius, vynuogynus, alyv-medžių daržus ir daug visokių medžių, valgė, pasisotino ir suriebėjo, ir per didelį tavo gerumą apščiai turėjo gėrių.

²⁶ Bet jie vedė tave į rūstybę, atstojo nuo tavęs, metė savo užpa-kalin tavo įstatymą, užmušė tavo pranašus, kurie ragino juos sugrįžti prie tavęs, ir darė didelių piktžodžiavimų. ²⁷ Tuomet tu padavei juos į jų neprietelių rankas, ir tie prispaudė juos. Savo sielvarto laiku jie šaukėsi į tave, ir tu išklausei juos iš dangaus, ir savo gailės-tingumo daugybėje davei jiems gelbėtojų, kad jie išgelbėtų juos iš jų priešų rankos. ²⁸ Kai turėdavo poilsio, jie grįžo daryti pikto tavo akivaizdoje, ir tu palikai juos jų neprietelių rankoje, ir tie viešpa-tavo jiems. Jie atsigręžė ir šaukėsi į tave, tu gi išklausei iš dangaus ir savo gailėstingumuose išlaisvindavai juos dažnai ir įvairiais lai-kais. ²⁹ Tu perspėdavai juos, kad grįžtų prie tavo įstatymų, bet jie

elgėsi išdidžiai, neklausė tavo paliepimų ir nusidėjo prieš tavo nutarimus, kuriuos jei žmogus vykdytų, bus per juos gyvas; jie atgrėžė tau nugarą, sukietino savo sprandą ir neklausė.³⁰ Tu suteikei jiems daugelį metų ir davei jiems perspėjimų savo dvasioje per savo pranašus, o jie neklausė, ir padavei juos į žemės tautų rankas.³¹ Tačiau tavo mielaširdystės daugybėje tu nedavei sunaikinti jų ir nepalikai jų, nes tu pasigailėjimo ir malonumo Dievas.

³² Taigi, mūsų Dieve, didis, galingasis ir baisus, kurs sergi sándorą ir galeistingumą, nenugrėžk savo veido nuo viso vargo, kurs sutiko mus, mūsų karalius, mūsų kunigaikščius, mūsų kunigus, mūsų pranašus, mūsų tėvus ir visą tavo tautą nuo Asuro karaliaus dienų iki šiai dienai.³³ Tu teisingas visame, kas atėjo ant mūsų, nes tu darei teisybę, mes gi elgėmės bedieviškai.³⁴ Mūsų karaliai, mūsų kunigaikščiai, mūsų kunigai ir mūsų tėvai nevykdė tavo įsakymo ir nežiūrėjo tavo paliepimų ir tavo liudijimų, kuriais tu išreiškei jiems savo valią.³⁵ Ir nors jie buvo savo karalystėje, turėjo daug tavo gerumo, kurį esi jiems davęs, ir plačiausią, ir riebią žemę, kurią buvai padavęs jų akivaizdoje, tačiau netarnavo tau ir nesugrįžo nuo savo pikčiausių palinkimų.³⁶ Štai šiandien mes patys esame vergai, o taipgi ir žemė, kurią davei mūsų tėvams, kad jie valgytų jos duoną ir esančias joje gėrybes; o mes patys esame joje vergai.³⁷ Jos vaisiai daugėja karaliams, kuriuos pastatei mums dėl mūsų nuodėmių, ir jie viešpatauja ant mūsų kūnų ir ant mūsų gyvulių kaip jų valia, ir mes esame deliame sielvarte.

³⁸ Taigi apie visus šituos dalykus mes patys darome sándorą ir rašome, ir mūsų kunigaikščiai, mūsų Levitai ir mūsų kunigai pasirašo.

10. ¹ Pasirašiusieji gi buvo Hakhelajo sūnus Neemijas, Atersata ir Sedekijas, ² Sarajas, Azarijas, Jeremijas, ³ Pheshuras, Amarijas, Melkhijas, ⁴ Hattus, Sebenija, Melukhas, ⁵ Haremas, Merimutas, Obdijas, ⁶ Daniėlis, Gentonas, Barukhas, ⁷ Mosolamas, Abija, Miaminas, ⁸ Maazija, Belgajis, Semėja; šitie buvo kunigai.

⁹ Toliau Levitai: Azanijo sūnus Jošue, Benujis iš Henadado sūnų, Kedmihėlis ¹⁰ ir jųjų broliai; Sebenija, Odaja, Kelita, Phalaja, Hanaanas, ¹¹ Mikha, Rohobas, Hazebija, ¹² Zakhuras, Serebija, Sabanija, ¹³ Odaja, Banis, Baninus. ¹⁴ Tautos vyresnieji: Pharosas, Phahat-Moabas, Elamas, Zetus, Banis, ¹⁵ Bonis, Azgadas, Bebijis, ¹⁶ Adonija, Begoajis, Adinas, ¹⁷ Ateris, Hezekija, Azuras, ¹⁸ Odaja, Hasu-

mas, Besajis, ¹⁹ Harephas, Anatotas, Nebajis, ²⁰ Megphijas. Mesolamas, Haziras, ²¹ Mesizabelis, Sadokas, Jėdua, ²² Pheltija, Hananas, Anaja, ²³ Ošėė, Hananija, Hasubas, ²⁴ Alohas, Phalea, Sobekas, ²⁵ Rehumas, Hasebna, Maasija, ²⁶ Ekhaja, Hananas, Ananas. ²⁷ Melukhas, Haranas, Baana; ²⁸ ir kiti iš tautos kunigai, Levitai, durininkai, giesmininkai, Natiniečiai ir visi, kurie atsiskyrė nuo žemės tautų, kad sektų Dievo įstatymą, jų žmonos, jų sūnūs ir jų dukterys; ²⁹ visi, kurie galėjo išmanyti, pasižadėjo už savo brolius, jų didikai ir kas tik atėjo, kad pasižadėtų ir prisiektų elgtis pagal Dievo įstatymą, kurį jis yra davęs per Dievo tarno Mošės ranką, pildyti ir sergėti visus Viešpaties, mūsų Dievo, paliepimus, jo nutarimus ir jo apeigas, ³⁰ taipgi neduoti savo dukterų žemės tautai ir neimti savo sūnums jų dukterų. ³¹ Taipgi iš žemės tautų, kurios gabena prekes ir naudingus gyvenime daiktus, kad parduoūt šabato dieną, mes pasižadėjome neimti šabate ir pašvęstą dieną. Mes paliksime žemę pūdymu septintais metais ir nereikalausime jokios skolos. ³² Mes uždėsime sau prievolę duoti trečią siklio dalį per metus mūsų Dievo namų reikalams, ³³ padėtinėms duonoms, nuolatinei duoninei aukai ir amžinajai deginamajai aukai šabatais, pirmą mėnesio dieną, iškilinėse, pašvęstiesiems dalykams ir aukai už nuodėmę, kad būtų mel-džiamasi už Izraelį, ir visokiam mūsų Dievo namų reikalui.

³⁴ Taigi mes metėme burtus tarp kunigų ir Levitų, ir tautos dėl atnašavimo malkų, kad būtų įnešama į mūsų Dievo namus pagal mūsų tėvų namus paskirtu laiku per ištisus metus, kad kūrentųsi ant Viešpaties, mūsų Dievo, altoriaus, kaip parašyta Mošės įstatyme, ³⁵ ir kad mes atnešime kas metai į Viešpaties namus mūsų žemės pirmgimius ir visokias kiekvieno medžio vaisių pirmones, ³⁶ ir pirmgimius mūsų sūnų bei mūsų gyvulių, kaip parašyta įstatyme, ir pirmgimius mūsų galvių ir mūsų avių, kad būtų atnašaujama mūsų Dievo namuose kunigams, kurie tarnauja mūsų Dievo namuose; ³⁷ atnešime pirmones mūsų valgių ir mūsų gėrimų ir vaisius visokių medžių, taipgi vynuogynų ir aliejaus kunigams į mūsų Dievo sandėlį, ir mūsų žemės dešimtinę Levitams. Patys Levitai ims dešimtines mūsų darbų iš visų miestų. ³⁸ Kunigas gi, Aarono sūnus, bus draug su Levitais, kuomet jie gauna dešimtines, ir Levitai atnašaus dešimtą savo dešimtinės dalį mūsų Dievo namams į turtų namų sandėlį. ³⁹ Nes į turtų sandėlį atneš Izraelio sūnūs ir Levio sūnūs javų, vyno ir aliejaus pirmones; tenai taipgi bus pašvęstieji rykai ir kunigai, giesmininkai, durininkai ir tarnai, ir mes nepaliksime mūsų Dievo namų.

11. ¹ Taigi tautos kunigaikščiai gyveno Jerusaleje; likusioji gi liaudis metė burtą išrinkti vienai daliai iš dešimties, kad gyventų šventajame mieste Jerusaleje, devynios gi dalys miestuose. ² O tauta laimino visus vyrus, kurie apsiėmė savaime gyventi Jerusaleje. ³ Taigi šitie yra šalies viršininkai, kurie gyveno Jerusaleje ir Judo miestuose. Kiekvienas gi gyveno savo paveldėtoje dalyje ir savo miestuose: Izraelis, kunigai, Levitai, Natiniečiai ir Saliamono tarnų sūnūs.

⁴ Jerusaleje gyveno iš Judo sūnų ir iš Benjamino sūnų; iš Judo sūnų: Malaleelio sūnaus Saphatijo sūnaus Amarijo sūnaus Zakharijo sūnaus Aziamo sūnus Atajas. Iš Phareso sūnų: ⁵ Maasija, sūnus Barukho, sūnus Kolhozos, sūnus Hazijos, sūnus Adajos, sūnus Joaribo, sūnus Zakharijo, kurs buvo Siloniečio sūnus. ⁶ Visų šitų Phareso sūnų, kurie gyveno Jerusaleje, buvo keturi šimtai šešios dešimtys aštuoni drąsūs vyrai. ⁷ Šitie gi buvo Benjamino sūnūs: Selumas, sūnus Mosolamo, sūnus Joedo, sūnus Padajos, sūnus Olajos, sūnus Masijos, sūnus Eteėlio, sūnus Isajos; ⁸ o po jo Gebajis, Selajis, devyni šimtai dvidešimt aštuoni; ⁹ Zekhrio sūnus Joėlis buvo jų viršininkas ir Senuos sūnus Judas, antrasis mieste.

¹⁰ O iš kunigų Joaribo sūnus Idaja, Jakhinas, ¹¹ Saraja, sūnus Helkijo, sūnus Mosolamo, sūnus Sadoko, sūnus Merajoto, sūnus Akhitobo, Dievo namų kunigaikštis, ¹² ir jų brolių, dirbusių šventyklos darbus, aštuoni šimtai dvidešimt du. Taipgi Adaja, sūnus Jerohamo, sūnus Phelelijos, sūnus Amsio, sūnus Zakharijo, sūnus Pheshuro, sūnus Melkhijo, ¹³ ir jų brolių šeimynų viršininkų du šimtai keturios dešimtys du. Be to, Amasajis, sūnus Azreėlio, sūnus Ahazio, sūnus Mosolamoto, sūnus Emerio, ¹⁴ ir jų brolių, labai galingų, šimtas dvidešimt aštuoni ir jų viršininkas, galingųjų sūnus Zabdiėlis.

¹⁵ Iš Levitų: Semėja, sūnus Hasubo, sūnus Azarikamo, sūnus Hasabijos, sūnus Bonio, ¹⁶ taipgi Sabatajis ir Jozabedas, Levitų viršininkai, kuriems buvo pavesti visi reikalai aplink Dievo namus; ¹⁷ toliau Matanajis, sūnus Mikhos, sūnus Zebediejo, sūnus Asapho, kurs vadovavo šlovinimo ir dėkojimo maldose, ir Bekbekija, kurs buvo antrasis tarp jo brolių, ir Abdas, sūnus Samuos, sūnus Galalo, sūnus Idituno. ¹⁸ Visų Levitų šventajame mieste buvo du šimtu aštuonios dešimtys keturi. ¹⁹ O durininkai: Akubas, Telmonas ir jų broliai, kurie sergėjo vartus; viso šimtas septynios dešimtys du.

²⁰ Likusieji iš Izraelio kunigai ir Levitai buvo visuose Judo miestuose, kiekvienas savo paveldėtoje vietoje. ²¹ Natiniečiai gyveno Ophelyje, o Siaha ir Gaspha buvo Natiniečių viršininkai. ²² Levitų

viršininkas Jerusaleje buvo Asis, sūnus Banio, sūnus Hasabijo, sūnus Matanijo, sūnus Mikhos. Iš Asapho sūnų buvo giesmininkai Dievo namų tarnyboje. ²³ Nes jiems buvo duota karaliaus įsakymas ir nustatyta tvarka tarp Levitų kiekvienai dienai. ²⁴ Mesezebelio sūnus Phatahija iš Judo sūnaus Zaros sūnų buvo karaliaus paskirtas visiems tautos reikalams ²⁵ ir namams visuose jų plotuose. Iš Judo sūnų gyveno Karjatarbėje ir jos dukterys, Dibone ir jos dukterys, Kabselyje ir jos sodžiuose, ²⁶ Jesuėje, Moladoje, Betphalete, ²⁷ Hasersualyje, Bersabėje ir jos dukterys, ²⁸ Sikelege, Mokhonoje ir jos dukterys, ²⁹ Remone, Saraoje, Jerimute, ³⁰ Zanuoje, Odolame ir jų plotuose, Lakhyje ir jo apylinkėse, Azekoje ir jos dukterys. Jie gyveno nuo Bersabės iki Enomo slėniui. ³¹ Benjamino gi sūnūs, pradedant nuo Gebos, Mekhme, Hajyje, Betelyje ir jo dukterys, ³² Anatote, Nobe, Ananijoje, ³³ Asore, Ramoje, Getaime, ³⁴ Hadide, Seboime ir Nebalate, Lode ³⁵ ir One, amatininkų slėnyje. ³⁶ O kai kurie iš Levitų turėjo buveines Jude ir Benjamine.

12. ¹ Kunigai gi ir Levitai, atvykusieji su Salatiėlio sūnumi Zorobabėliu ir Jošue, buvo šitie: Saraja, Jeremijas, Esdras, ² Amarija, Melukhas, Hattus, ³ Sebenijas, Reumas, Merimutas, ⁴ Addas, Gentonas, Abija, ⁵ Miaminas, Madija, Belga, ⁶ Semėja, Jojaribas, Idaja, Selumas, Amokas, Helkijas, ⁷ Idaja. Šitie buvo kunigų viršininkai ir jų broliai Jošuės laiku. ⁸ Toliau Levitai: Jėsua, Benujis, Kedmihėlis, Sarebija, Juda, Matanijas, kurie draug su savo broliais buvo giesmių vedėjais; ⁹ taipgi Bekhekija, Hannis ir jų broliai, kiekvienas savo pareigoje. ¹⁰ Jošuei gi gimė Joakimas, Joakimui gimė Elisasibas, Elisasibui gimė Jojada, ¹¹ Jojadai gimė Jonatanas, o Jonatanui gimė Jėdoa.

¹² Joakimo gi dienose buvo šitie kunigai ir šeimynų viršininkai: Sarajo Maraja, Jeremijo Hananija, ¹³ Esdro Mesolamas, Amarijo Johananas, ¹⁴ Milikho Jonatanas, Sebenijo Juozapas, ¹⁵ Haramo Eddna, Marajoto Helkis, ¹⁶ Adajo Zakharija, Gentono Mosolamas, ¹⁷ Abijo Zekhris, Miamino ir Moabijo Pheltis, ¹⁸ Belgos Samua, Semajos Jonatanas, ¹⁹ Jojaribo Metanajis, Jodajo Azzis, ²⁰ Selajo Kėlajis, Amoko Eberas, ²¹ Helkijo Hasebija, Idajo Natanaėlis.

²² Levitai, kurie buvo šeimynų viršininkai Elisasibo, Jojados, Johanano ir Jėdoos dienose, ir kunigai buvo surašyti karaliaujant Persui Darijui. ²³ Šeimynų viršininkai Levio sūnūs buvo surašyti metraščių knygoje iki Elisasibo sūnaus Jonatano dienu. ²⁴ Levitų

viršininkai buvo: Hasebija, Serebija ir Kedmihelio sūnus Jošué, ir jų broliai pagal savo eiles, kad šlovintų ir išpažintų pagal Dievo vyro Dovidą įsakymą, ir kad sergėtų lygiai iš eilės.²⁵ Matanija, Bekbekija, Obedija, Mosolamas, Telmonas, Akubas buvo vartų sargai ir priešangių prieš vartus.²⁶ Šitie gyveno Josedeko sūnaus Jošué sūnaus Joakimo diene, vado Neemijo, taipgi kunigo ir Rašto žinovo Esdro diene.

²⁷ Jerusale s gi sienų pašventime suieškojo Levitus iš visų jų vietų, kad atvestų juos į Jerusale, idant jie švęstų linksmą pašventinimo šventę su dėkojimu, giesmėmis, cimbolais, arfomis ir kanklėmis.²⁸ Taigi giesmininkų sūnūs susirinko iš lygumų aplink Jerusale ir iš Netuphatiečių sodžių,²⁹ ir iš Galgalos namų, ir iš Gebos bei Azmave-to plotų, nes giesmininkai buvo pasistatę sau sodžių aplink Jerusale.

³⁰ Kunigai ir Levitai apsivalę patys ir apvalę tautą, vartus ir sieną.³¹ Aš gi užvesdinau Judo kunigaikščius ant sienos ir pastačiau du didelius šlovinančiųjų būrius. Ir jie ėjo į dešinę pusę ant sienos prie Mėšlyno vartų.³² O paskui juos ėjo Osajas ir Judo kunigaikščių pusė,³³ Azarijas, Esdras, Mosolamas, Judas, Benjaminas, Semėja ir Jeremijas,³⁴ o iš kunigų sūnų su trimitais Zakharijas, sūnus Jonatano, sūnus Semėjo, sūnus Matanijo, sūnus Mikhajo, sūnus Zekhuro, sūnus Asapho,³⁵ ir jo broliai Semėja, Azareelis, Malalajis, Galalajis, Maajis, Natanaelis, Judas ir Hananis su Dievo vyro Dovidą muzikos prietaisais, ir Rašto žinovas Esdras jų priešakyje, ant Šaltinio vartų.³⁶ Jie užėjo prieš kitus Dovidą miesto laiptais iki vietai, kur siena aukštesnė už Dovidą namus, ir iki Vandenių vartų į rytus.

³⁷ O antras dėkojančiųjų būrys ėjo iš kito galo, paskui jį aš ir tautos pusė ant sienos ir ant Krosnių bokšto, ir iki plačiausiai sienai,³⁸ ir ant Ephraimo vartų, ir ant Senųjų vartų, ir ant Žuvų vartų, ir Hana-neelio bokšto, ir Emato bokšto, ir iki Bandos vartų, ir jie sustojo ant Kalėjimo vartų.³⁹ Du šlovinančiųjų būriu sustojo ties Dievo namais, taipgi aš, pusė valdininkų su manim⁴⁰ ir kunigai: Eliakimas, Maasija, Miaminas, Mikhea, Elioenajis, Zakharija, Hananija su trimitais⁴¹ ir Maasija, Semėja, Eleazaras, Azzis, Johananas, Melkhija, Elamas ir Ezeris. Giesmininkai giedojo garsiai, o jų vyresnysis buvo Jezraja.⁴² Ir paaukojo tą dieną didelių aukų, ir linksminosi, nes Dievas buvo jiems suteikęs didelę linksmybę; taipgi ir jų žmonos ir vaikai džiaugėsi, ir Jerusale linksmybė buvo girdima toli.

⁴³ Aną dieną paskyrė taipgi kunigus ir Levitus užvaizdais turto sandėlių liejamoms aukoms, pirmonėms ir dešimtinėms, kad miesto

viršininkai įneštų tai per juos su tinkamu dėkojimu; nes Judas džiaugėsi kunigais ir Levitais, kurie ėjo savo pareigas. ⁴⁴ Nes jie atlikinėjo savo Dievo tarnybą ir permaldavimo apeigas, taipgi ir giesmininkai, ir durininkai pagal Dovidą ir jo sūnaus Saliamono įsakymą, ⁴⁵ nes Dovidą ir Asaphą dienose nuo pradžios buvo paskirti viršininkai giesmininkų, kurie giesmėmis šlovino ir garbino Dievą. ⁴⁶ Ir visas Izraelis Zorobabelio dienose ir Neemijo dienose duodavo dalis giesmininkams ir durininkams kasdien, ir jie duodavo šventas dovanas Levitams, Levitai gi duodavo taip pat Aaronų sūnams.

13. ¹ Aną dieną buvo skaityta iš Mošės knygos, girdint tautai, ir rasta joje parašyta, kad Amonietis ir Moabietis niekuomet per amžius neturi įeiti į Dievo ekleziją, ² nes jie nepasitiko Izraelio sūnų su duona ir vandeniu ir pasisamdė prieš juos Balaamą, kad prakeiktų juos, bet mūsų Dievas pavertė prakeikimą į palaiminimą. ³ Atsitiko gi, kad jie, išgirdę įstatymą, atskyrė nuo Izraelio visus svetimtaučius.

⁴ Pirm to yra buvęs kunigas Eliasibas, kurs buvo mūsų Dievo namų sandėlio viršininkas ir Tobijo giminaitis. ⁵ Taigi jis pasidarė sau didelį sandėlį, į kurį pirm jo sudėdavo dovanas, smilkalus, rykus, javų, vyno ir aliejaus dešimtinę, Levitų, giesmininkų ir durininkų dalis ir kunigų pirmones. ⁶ Kada tai buvo daroma, aš nebuvo Jerusaleje, nes trisdešimt antrais Babilono karaliaus Artakserkso metais aš buvau sugrįžęs pas karalių; o po kurio laiko aš pasiprašiau karaliaus ⁷ ir atėjau į Jerusale, ir pastebėjau piktenybę, kurią Eliasibas buvo padaręs dėl Tobijo, padarydamas jam sandėlį Dievo namų prieangiuose. ⁸ Ta pasirodė esanti labai didelė, ir aš išmečiau Tobijo namų rakandus iš sandėlio, ⁹ ir liečiau iškuopti sandėlius, ir atgal įnešdinau tenai Dievo namų rykus, aukas ir smilkalus.

¹⁰ Aš patyriau, kad Levitų dalys nebuvo atiduotos ir kad Levitai, giesmininkai ir tie, kurie tarnaudavo, buvo pabėgę kiekvienas į savo šalį. ¹¹ Tuomet aš pareikalavau pasiteisinimo iš viršininkų ir tariau: Kodėl mes apleidžiame Dievo namus? Aš surinkau juos ir pastačiau juos jų vietose; ¹² o visas Judas nešė į sandėlius javų, vyno ir aliejaus dešimtinę. ¹³ Sandėlių užvaizdais mes paskyrėme kunigą Selimiją, raštininką Sadoką ir Phadają iš Levitų, o draug su jais Matanijo sūnaus Zakhuros sūnų Hananą, nes jie pasirodė esą patikimi, ir jų globai pavesta jų brolių dalys. ¹⁴ Atsimink mane, mano Dieve, dėl to dalyko ir neišdildyk mano mielaširdysčių, kurias padariau mano Dievo namams ir dėlei jo apeigų.

¹⁵ Anuo metu mačiau Jude tokių, kurie šabate mynė spaustuva, nešiojo pėdus, krovė ant asilų vyną, vynuoges, figas ir visokią naštą ir atgabendavo šabato dieną į Jerusale. Tuomet aš įspėjau, kad pardavinėtų tą dieną, kurią leidžiama pardavinėti. ¹⁶ Gyveno joje taipgi Tiriečių, kurie atgabendavo žuvų ir visokių prekių ir pardavinėdavo šabatais Judo sūnams Jerusaleje. ¹⁷ Todėl aš bariau Judo didikus ir jiems tariau: Koks gi tai piktas dalykas, kurį jūs darote ir sutepate šabato dieną? ¹⁸ Argi ne taip darė mūsų tėvai, o mūsų Dievas užvedė ant mūsų ir ant šito miesto visą tą nelaimę? O jūs didinate rūstybę prieš Izraelį, nešvęsdami šabato! ¹⁹ Atsitiko gi, kad apimus prie Jerusale vartų šabate, aš liepiau užrakinti duris ir įsčiau neatidaryti jų iki po šabato, o iš savo tarnų pastačiau ant vartų, kad nė vienas neįneštų naštos šabato dieną. ²⁰ Taigi pirkliai ir visokių prekių pardavėjai pasiliko už Jerusale vieną ir antrą kartą. ²¹ Aš įspėjau juos ir jiems tariau: Kam pasiliekatė prie sienos? Jei padarysite tai dar kartą, aš pavartosiu prieš jus jėgą. Taigi nuo to meto jie nebeatėdavo šabate. ²² Įsčiau taipgi Levitams apsikuopti ir ateiti vartų sergėti ir šabato švęsti. Ir dėl to dalyko atsimink mane, mano Dieve, ir pasigailėk manęs pagal tavo mielaširdystės daugybę.

²³ Anose dienose aš mačiau taipgi Žydus, vedančius žmonas Azotietes, Amonietes ir Moabietes. ²⁴ O jų vaikai kalbėjosi pusiau azotiškai ir nemokėjo kalbėti žydiškai, kalbėjosi gi vienos ar kitos tautos kalba. ²⁵ Aš subariau juos, mečiau prakeikimą, užgavau kai kuriuos iš jų, apipešiau juos ir prisaikinau per Dievą, kad neduotų savo dukterų jų sūnams ir neimtų savo sūnams ir sau patiems iš jų dukterų, ir tariau: ²⁶ Argi ne tokiu dalyku nusidėjo Izraelio karalius Saliamonas? O juk tarp daugelio tautų nebuvo jam lygaus karaliaus; jis buvo savo Dievo mylimas, ir Dievas buvo jį pastatęs kariumi visam Izraeliui; tačiau ir jį atvedė į nuodėmę moterys svetimtautės. ²⁷ Argi ir mes būsime neklusnūs ir darysime visą tą didelę piktenybę, kad nusikalstumėm mūsų Dievui vesdami žmonas svetimtautes? ²⁸ Vienas iš vyriausiojo kunigo Eliasibo sūnaus Jojados sūnų buvo Horoniečio Sanabalato žentas: tą aš pavariau šalin nuo savęs. ²⁹ Atsimink tai, Viešpatie, mano Dieve, prieš tuos, kurie sutepa kunigystę ir kunigų bei Levitų teises.

³⁰ Taigi aš apvaliau juos nuo visų svetimtaučių ir paskyriau kunigų bei Levitų eiles kiekvieną jojo tarnybai ³¹ ir kad atneštų malkų paskirtais laikais ir pirmones. Atsimink mane, mano Dieve, mano labui. Amen.

TOBIJO KNYGA

1. ¹ Tobijas iš Nephtalio giminės ir miesto (esančio aukštesniojoje Galiliejoje viršuj Naasono, už kelio, kuriuo einama į vakarus ir turinčio kairėje Sepheto miestą) ² buvo paimtas nelaisvėn Asiriečių karaliaus Salmanasaro laikais; tačiau, būdamas nelaisvėje, jis nepametė tiesos kelio, ³ taip kad visa, ką tik galėjo turėti, jis dalindavo kasdien buvusiems draug su juo nelaisvėje broliams iš jojo giminės.

⁴ Nors buvo visų jauniausias Nephtalio giminėje, jis tačiau nedarė nieko vaikiško savo elgesyje. ⁵ Nes visiems einant prie auksinių veršių, kuriuos buvo padaręs Izraelio karalius Jeroboamas, jis vienas vengdavo visų draugystės, ⁶ eidavo į Jerusale, į Viešpaties šventyklą, ir garbino tenai Viešpatį, Izraelio Dievą, atnašaudamas ištikimai visas savo pirmones ir savo dešimtines. ⁷ Taip pat kiekvienais trečiais metais jis atiduodavo naujatikiams ir ateiviams visas dešimtines. ⁸ Tuos ir panašius dalykus jis darydavo pagal Dievo įstatymą dar vaikas tebebūdamas. ⁹ Sulaukęs gi vyro amžiaus, jis vedė iš savo giminės žmoną Oną ir turėjo iš jos sūnų, kuriam davė savo vardą. ¹⁰ Nuo pat kūdikystės jis išmokė jį bijoti Viešpaties ir sergėtis kiekvienos nuodėmės.

¹¹ Taigi kai paimtas nelaisvėn jis su savo žmona ir sūnumi atvyko Ninivės miestan draug su visa savo gimine ¹² (visiems valgant pagonių valgius), jis sergėjo savo sielą ir niekuomet nesusitėpė jų valgiais. ¹³ O kadangi jis atsimindavo Viešpatį visa savo širdimi, Dievas davė jam rasti malonės karaliaus Salmanasaro akivaizdoje, ¹⁴ ir tasai davė jam valią eiti, kur tik jis norėjo, ir laisvę daryti, kas tik jam tiko. ¹⁵ Taigi jis eidavo pas visus, buvusius nelaisvėje, ir duodavo jiems išganingų įspėjimų. ¹⁶ O atėjęs į Medų miestą Ragę ir turėdamas dešimtį talentų sidabro iš to, kuo buvo karaliaus apdovanotas, ¹⁷ jis rado didelėje savo tautos minioje skurstantį Gabelį, kurs buvo iš jojo giminės, ir davė jam po parašu minėtąjį sidabrą.

¹⁸ Po daugelio laiko, mirus karaliui Salmanasarui, karaliumi jo vieton pastojų jo sūnus Senakheribas, kurs labai nekenė Izraelio sūnų. ¹⁹ Tobijas eidavo kasdien pas visus savo gentis, guosdavo juos ir dalindavo visiems iš savo lobio kiek galėjo; ²⁰ alkstančius jis maitino, nuogiems duodavo drabužių ir rūpestingai laidodavo mirusius ir užmuštuosius. ²¹ Pagaliau, kai karalius Senakheribas sugrįžo, pabėgęs iš Judėjos nuo smūgio, kurį Dievas buvo jam padaręs dėl jo piktžodžiavimo, ir kada supykęs užmušinėjo daugelį iš Izraelio sūnų, Tobijas laidojų jų lavonus. ²² O kai tai buvo pasakyta karaliui, jis liepė užmušti jį ir atėmė visą jo lobį. ²³ Tobijas, pabėgęs su savo sūnumi ir žmona, slapstėsi plikas, nes daugelis mylėjo jį. ²⁴ Bet po keturių dešimtų penkių dienų karalių užmušė jo paties sūnūs, ²⁵ o Tobijas sugrįžo į savo namus, ir visas jo lobs buvo jam sugrąžintas.

2. ¹ Paskui, kai buvo Viešpaties šventadienis ir buvo daromas geras pokylis Tobijo namuose, ² jis tarė savo sūnui: Eik ir atvesk keletą iš mūsų giminės, kurie bijo Viešpaties, kad valgytų su mumis. ³ Tasai išėjo, o sugrįžęs pasakė jam, kad vienas iš Izraelio sūnų nužudytas gulįs gatvėje. Jis tuojau pakilęs iš savo vietos, palikdamas puotą, nevalgęs nuėjo prie lavono ⁴ ir paėmęs jį atsinešė slapčia į savo namus, kad, saulei nusileidus, palaidotų jį nežymiai. ⁵ Paslėpęs lavoną, jis valgė duonos su nuliūdimu ir drebėjimu, ⁶ atsimindamas anuos žodžius, kuriuos Viešpats yra pasakęs per pranašą Amosą: Jūsų šventadieniai pavirs į dejavimą ir gedulą. ⁷ Saulei nusileidus, jis išėjo ir palaidojų jį. ⁸ O visi jo kaimynai barė jį, sakydami: Jau dėl to dalyko buvo liepta užmušti tave, ir vos ištrūkai iš mirties valdžios, o tu vėl laidoji mirusius! ⁹ Bet Tobijas, labiau bijodamas Dievo negu karaliaus, paimdavo užmuštųjų lavonus ir slėpdavo savo namuose, o vidurnaktyje laidodavo juos.

¹⁰ Atsitiko, kad vieną dieną, nuvargintas laidotuvėmis, parėjęs į savo namus, jis atsigulė pasienyje ir užmigo, ¹¹ o iš blezdingų lizdo nukrito jam miegančiam ant akių šilto mėšlo, ir jis apako. ¹² Viešpats leido ateiti ant jo tam išbandymui todėl, kad palikuonims būtų duota jo kantrybės pavyzdys kaip ir šventojo Ijobo. ¹³ Nes kaip visuomet nuo pat savo kūdikystės jis bijojų Dievo ir laikė jo įsakymus, taip jis nedejavo prieš Dievą, kad jam atsitiko aklumo nelaimė. ¹⁴ Jis pasiliko nepajudintas Dievo baimėje, dėkodamas Dievui per visas savo gyvenimo dienas. ¹⁵ Nes kaip palaimintąjį Ijobą niekino karaliai, taip ir šito giminės ir pažįstami juokėsi iš jo gyvenimo, sakyda-

mi: ¹⁶ Kur tavo viltis, dėl kurios duodavai išmaldas ir darei laidotuves? ¹⁷ Tobijas draudė juos ir sakė: Nekalbėkite taip, ¹⁸ nes esame šventųjų vaikai ir laukiame to gyvenimo, kurį Dievas duos tiems, kurie savo ištikimybės jam niekuomet nemaino.

¹⁹ Jo žmona Ona eidavo kasdien į audimo darbą ir už savo rankų darbą atnešdavo maisto, kokį galėdavo gauti. ²⁰ Taip atsitiko, kad gavus ožiuką parsinešė namo. ²¹ Jos vyras, išgirdęs bliaujančio balsą, tarė: Žiūrėkite, kad kartais nebūtų vogtas; atiduokite jį jo savininkams, nes mums neleista nei valgyti ką nors iš vogto, nei paliesti. ²² Supykus dėl to jo žmona atsakė: Aišku, kad tavo viltis pasidarė tuščia ir dabar pasirodė, ką padeda tavo išmaldos. ²³ Tokiais ir panašiais žodžiais ji darė jam priekaištų.

3. ¹ Tuomet Tobijas atsiduso ir ėmė melstis su ašaromis, ² sakydamas: Teisus esi, Viešpatie, ir visi tavo nutarimai teisingi, ir visi tavo keliai gailėstingumas, tiesa ir teisybė. ³ Ir dabar, Viešpatie, atsimink mane ir nedaryk keršto už mano nuodėmes, ir neatsimink mano ar mano gimdytojų nusikaltimų. ⁴ Nes mes neklausėme tavo įsakymų, todėl esame atiduoti apiplėšti ir į nelaisvę, ir į mirtį, ir į pajuoką, ir į pasityčiojimą visoms tautoms, tarp kurių tu mus išsklaistei. ⁵ Ir dabar, Viešpatie, tavo teismai dideli, nes mes nedarėme pagal tavo įsakymus ir nevaikščiojome ištikimai tavo akivaizdoje. ⁶ Taigi dabar, Viešpatie, padaryk su manim pagal savo valią ir įsakyk, kad mano dvasia būtų priimta ramybėje, nes man geriau mirti nekaip gyvam būti.

⁷ Tą pačią dieną atsitiko, kad Medų mieste Ragėje Raguėlio dukterė Sara gavo išgirsti iš vienos savo tėvo tarnaičių išniekinimų, ⁸ nes ji buvo išleista septynis kartus už vyrų, o piktoji dvasia, vardu Asmodiejus, užmušė juos tuojuo, kai tik buvo pas ją įėję. ⁹ Taigi kai ji barė tarnaitę dėl jos kaltės, ta atsakė jai ir tarė: Kadgi mes nematytumėm daugiau iš tavęs sūnaus ar dukters čia, žemėje, tu užmušėja savo vyrų! ¹⁰ Ar ir mane nori užmušti, kaip jau užmušei septynis vyrus?

Nuo tų žodžių ji užėjo į savo namų aukšto kambarį ir nevalgė tris dienas bei tris naktis, ir negėrė, ¹¹ bet melsdamosi ištvermingai su ašaromis prašė Dievą, kad išgelbėtų ją iš to išniekinimo.

¹² Atsitiko, kad trečią dieną, baigdama maldą ir šlovindama Viešpatį, ¹³ ji tarė: Pašlovintas tavo vardas, mūsų tėvų Dieve, kurs susirūstini, o paskui darai pasigailėjimą ir sielvarto metu atleidi nuo-

dėmes tiems, kurie šaukiasi į tave. ¹⁴ Į tave, Viešpatie, kreipiu savo veidą, į tave keliu savo akis. ¹⁵ Meldžiu, Viešpatie, kad išlaisvintumei mane nuo šito sugėdinimo raiščio ar bent atimtumei mane nuo žemės paviršiaus. ¹⁶ Tu žinai, Viešpatie, kad aš niekuomet negeidžiau vyro ir laikiau savo sielą nesuteptą jokių pageidimu. ¹⁷ Niekuomet aš nebendravau su išdykusiais ir nenusidėjau su lengvapėdžiais. ¹⁸ Priimti gi vyrą sutikau su baime tavęs, o ne su savo geidulių; ¹⁹ ir arba aš buvau jų neverta, arba gal jie nebuvo manęs verti, nes tu gal palikai mane kitam vyrui. ²⁰ Nes tavo sumanymas ne žmogaus valdžioje. ²¹ Taigi tikras yra dalykas kiekvienam, kurs tau tarnauja, jog jo gyvenimas, jei bus su išbandymu, bus apvainikuotas, o jei bus su sielvartu, bus išlaisvintas, ir jei bus su bausme, jam bus leista rasti tavo pasigailėjimą. ²² Nes tu nesigėri mūsų prapultimi; po audros tu darai tylą ir po apsiašarojimo ir raudojimo įpili džiaugsmo. ²³ Tebūna tavo vardas, Israėlio Dieve, pašlovintas per amžius.

²⁴ Anuo metu abiejų maldos buvo išklausytos Aukščiausiojo Dievo garbės akivaizdoje, ²⁵ ir buvo siųstas Viešpaties angelas šv. Rapolas, kad pagydytų abudu, kuriuodviejų maldos buvo vienu metu statytos Viešpaties akivaizdon.

4. ¹ Taigi Tobijas, manydamas, jog malda, kad galėtų numirti, būsianti išklausyta, pasišaukė pas save savo sūnų Tobiją ² ir jam tarė: Pasiklausyk, mano sūnau, mano burnos žodžių ir dėk juos į savo širdį kaip pamatą.

³ Kai Dievas paims mano sielą, tu palaidok mano kūną ir laikyk pagarboje savo motiną per visas jos gyvenimo dienas, ⁴ nes turi atsiminti, kokius ir kiek pavojų ji kentėjo dėl tavęs savo įsčioje. ⁵ O kai ir ji bus pabaigus savo gyvenimo laiką, palaidok ją šalia manęs.

⁶ Per visas savo gyvenimo dienas turėk mintyje Dievą ir sergėkis, kad niekuomet nesutiktumei nusidėti ir kad nepamestumei Viešpaties, mūsų Dievo, įsakymų. ⁷ Iš savo lobio duok išmaldas ir nenukreipk savo veido nė nuo vieno beturčio; nes taip atsitiks, kad ir nuo tavęs nebus nukreiptas Viešpaties veidas. ⁸ Kaip galėsi, taip būk gailėstingas. ⁹ Jei turėsi daug, duok apščiai; jei turėsi maža, rūpinkis suteikti mielu noru nors maža. ¹⁰ Nes taip tu krauni sau gerą užmokestį reikalo dienai. ¹¹ Nes išmalda apsaugoja nuo visokios nuodėmės ir nuo mirties ir neleis sielai eiti į tamsybes. ¹² Išmalda bus visiems ją duodantiems didelis pasitikėjimas Aukščiausiojo Dievo akivaizdoje.

¹³ Saugok save, mano sūnau, nuo visokios paleistuvystės; tebūna tau

gana tavo moters ir neleisk sau pažinti nusikaltimo. ¹⁴ Niekuomet neleisk viešpatauti savo mintyse ar savo žodžiuose puikybei, nes iš jos ėmė pradžią visokia prapultis. ¹⁵ Kas tik bus tau ši tą padaręs, tuojau atiduok jam užmokestį, ir tavo samdytinio alga tenepasilieka pas tave. ¹⁶ Žiūrėk, kad tu niekuomet nedarytumei kitam to, ko tu nekenti, kad kitas tau darytų. ¹⁷ Savo duoną valgyk su alkstančiais ir trokštančiais ir savo apdariais pridenk nuoguosius. ¹⁸ Savo duoną ir savo vyną paskirk teisiojo laidotuvėms ir nevalgyk nė gerk jo su nusidėjėliais. ¹⁹ Ieškok visuomet patarties pas išmintingąjį. ²⁰ Visą laiką šlovink Dievą ir prašyk jį, kad jis vestų tavo kelius, ir visi tavo sumanymai tepasilieka jame.

²¹ Taip pat pasakau tau, mano sūnau, jog, tau dar tebesant kūdikiu, aš daviau dešimtį talentų sidabro Gabeliui Medų mieste Ragėje ir turiu pas save jo raštą. ²² Todėl pasižiūrėk, kaip tu galėtumei pas jį nueiti ir atsiimti iš jo minėtuosius pinigus, ir sugrąžinti jam jo parašą.

²³ Nebijok, mano sūnau; tiesa, mes gyvename neturtingai, bet turėsime daug gėrybių, jei bijosime Dievo ir vengsime kiekvienos nuodėmės, ir gera darysime.

5. ¹ Tuomet Tobijas atsakė savo tėvui ir tarė: Tėve, visa, ką man įsakei, padarysiu; ² bet kaip atsiimti tuos pinigus, aš nežinau. Jis manęs nepažįsta ir aš jo nepažįstu; kokį aš jam duosiu ženklą? Bet ir kelio, kuriuo į ten einama, aš visai nežinau. ³ Tuomet jo tėvas jam atsakė ir tarė: Juk aš turiu pas save jo parašą; kai tik tu jam parodysi jį, jis tuojau sugrąžins. ⁴ Bet dabar eik ir pasieškok sau kokio ištikimo vyro, kurs eitų kartu su tavim už užmokestį, kad atsiimtumei juos dar prie mano gyvos galvos.

⁵ Tuomet Tobijas išėjo, rado skaistų jaunikaitį, stovintį susijuo-
susį ir tarsi prisirengusį keliauti. ⁶ Nežinodamas, kad tai buvo Dievo angelas, jis pasveikino jį ir tarė: Iš kur tu, geras jaunikaiti? ⁷ O anas atsakė: Iš Izraelio sūnų. Tobijas jam tarė: Ar žinai kelią, kuriuo einama į Medų kraštą? ⁸ Tasai jam atsakė: Žinau ir dažnai vaikščiojau visais jo keliais, ir esu buvęs pas mūsų brolių Gabelį, kurs gyvena Medų mieste Ragėje, esančiame Ekbatanos kalnuose. ⁹ Tuomet Tobijas jam tarė: Palauk manęs, meldžiamasis, kolei aš tai pranešiu savo tėvui.

¹⁰ Po to Tobijas įėjęs pasakė visa tai savo tėvui. Nustebęs dėl tų dalykų, tėvas prašė, kad anas užeitų pas jį. ¹¹ Taigi jis įėjo, pasvei-

kino jį ir tarė: Tebūna tau visados džiaugsmas. ¹² O Tobijas tarė: Koks bus džiaugsmas man, kurs sėdžiu tamsybėje ir nematau dangaus šviesos? ¹³ Jaunikaitis jam atsakė: Nenusimink, nes neilgai trukus būsi Dievo pagydytas. ¹⁴ Tuomet Tobijas jam tarė: Ar galėsi nuvesti mano sūnų pas Gabelį į Medų miestą Ragę? O kai sugrįši, aš tau atiduosiu tavo užmokestį. ¹⁵ Angelas jam tarė: Aš nuvesiu ir parvesiu jį atgal pas tave. ¹⁶ Tobijas jam atsakė: Meldžiamasis, pasakyk man, iš kokios tu šeimos ar iš kurios giminės? ¹⁷ Angelas Rapolas jam tarė: Ar tu ieškai samdytinio giminės, ar paties samdytinio, kurs eitų su tavo sūnumi? ¹⁸ Bet kad kartais nepadaryčiau tau susirūpinimo, aš esu didžiojo Ananijo sūnus Asarijas. ¹⁹ O Tobijas atsakė: Tai tu iš aukštos giminės. Bet, meldžiamasis, nepyk, kad norėjau žinoti tavo giminę. ²⁰ Angelas jam tarė: Aš nuvesiu sveiką ir parvesiu tau atgal sveiką tavo sūnų. ²¹ Atsakydamas Tobijas tarė: Keliaukite laimingi, ir Dievas tebūna jūsų kelyje, o jo angelas telydi judu.

²² Tuomet, prirengus visa, kas reikėjo pasiimti kelyje, Tobijas atsisveikino su savo tėvu ir savo motina, ir juodu iškeliavo drauge. ²³ O kai juodu išėjo, jo motina ėmė verkti ir sakyti: Ėmei mudviejų senatvės lazdą ir išsiuntei nuo mudviejų. ²⁴ Kadgi niekuomet nebūtų buvę tų pinigų, dėl kurių jį išsiuntei. ²⁵ Nes gana mums buvo mūsų neturto, kad turtais laikytumėva tai, jog matėva savo sūnų. ²⁶ O Tobijas jai tarė: Neverk, mūsų sūnus nueis sveikas ir sveikas sugrįš pas mudu, ir tavo akys matys jį. ²⁷ Nes aš tikiu, jog geras Dievo angelas lydi jį ir gerai tvarko visa, kas su juo darosi, taip kad jis su džiaugsmu sugrįš pas mudu. ²⁸ Ant tų žodžių motina liovėsi verkusi ir nutilo.

6. ¹ Tobijas gi iškeliavo, ir jį sekė šuo. Pirmą naktį jis sustojo prie Tigrio upės. ² Jis išėjo nusiplauti savo kojų, o štai labai didelė žuvis priplaukė jo praryti. ³ Nusigandęs jos Tobijas ėmė šaukti dideliu balsu ir tarė: Viešpatie, ji puola mane. ⁴ Angelas jam tarė: Nutverk ją už pažandės ir trauk ją prie savęs. Jis tai padarė ir ištraukė ją į sausumą, o ji pradėjo plastėti prie jo kojų. ⁵ Tuomet angelas jam tarė: Išskrosk šitą žuvį ir atidėk sau jos širdį, tulžį ir kepenis, nes tų dalykų reikia naudingiems vaistams. ⁶ Tai padaręs, jis iškepė jos mėsą, ir juodu pasiėmė ją su savim į kelią; kas buvo likę, pasūdė, kad pakaktų juodviem, kolei nueis į Medų miestą Ragę. ⁷ Tuomet Tobijas paklausė angelą ir jam tarė: Meldžiamasis, broli Asarijau, pasakyk man, kokį galima turėti vaistą iš to, ką liepei pasilikti sau iš žuvies. ⁸ Angelas atsakydamas jam tarė: Jei padėsi jos širdies dalelę ant ang-

liū, jos dūmai nuvaro visokią piktų dvasių rūšį ar tai nuo vyro, ar nuo moteriškės, taip kad daugiau prie jų nebeprisiartina. ⁹ O tulžis tinka akims patepti, kuriose būtų pabalimas, ir jos pagis.

¹⁰ Tobijas jam tarė: Kur nori, kad sustotumėva? ¹¹ Atsakydamas angelas jam tarė: Yra čia vyras, vardu Raguelis, giminaitis iš tavo giminės, jis turi dukterį, vardu Sara; o, be jos, neturi nei sūnaus, nei kitos dukters. ¹² Tau priguli visas jos lobis ir reikia, kad tu ją vestumei. ¹³ Taigi prašyk jos iš josios tėvo, o jis duos tau ją moterystėn.

¹⁴ Tuomet Tobijas atsakė ir tarė: Teko girdėti, kad ji buvusi duota septyniems vyrams ir jie mirė; bet ir tai girdėjau, kad juos užmušusi piktoji dvasia. ¹⁵ Bijau tat, kad kartais ir su manimi taip neatsitiktų; o kadangi esu mano gimdytojų vienatinis, aš nuvesčiau ją senatvę su nuliūdimu į mirusių buveinę. ¹⁶ Tuomet angelas Rapolas jam tarė: Paklausk manęs, o aš tau parodysiu, kokie yra tie, kuriuos piktoji dvasia gali nugalėti. ¹⁷ Yra tai tie, kurie eina moterystėn taip, kad atstumia nuo savęs ir nuo savo minčių Dievą ir pasiduoda savo geiduliui taip kaip arklys ir asilėnas, kurie neturi proto; ant jų piktoji dvasia turi valdžią. ¹⁸ Tu gi, kai ją vedęs įeisi į kambarį, nesiartink prie jos per tris dienas ir nieku kitu neužsiimk su ja, kaip tik malda. ¹⁹ O tą pačią naktį, padegus žuvies kepenas, piktoji dvasia bus išvaryta. ²⁰ Antrą naktį būsi įleistas į šventųjų patrijarkų draugystę. ²¹ O trečią naktį gausi palaiminimą, kad iš jūsų gimtų visai sveiki vaikai. ²² Praėjus trečiajai nakčiai, imsi mergaitę su Viešpaties baimė, vedamas labiau noro turėti vaikų kaip geidulio, kad gautumei palaiminimą vaikuose iš Abraomo palikuonių.

7. ¹ Taigi juodu užėjo pas Raguelį, o Raguelis priėmė juos su džiaugsmu. ² Raguelis, pažvelgęs į Tobiją, tarė savo žmonai Onai: Kaip panašus šitas jaunikaitis į mano seserėną! ³ Ir taip pasakęs jis tarė: Iš kur judu esate, jaunikaičiai, mūsų broliai? Juodu atsakė: Esava iš Nephtalio giminės, iš Ninivės belaisvių tarpo. ⁴ Raguelis juodviem tarė: Ar pažįstate mano brolių Tobiją? Juodu atsakė: Pažįstava. ⁵ O kai jis kalbėjo apie aną daug gero, angelas tarė Ragueliui: Tobijas, apie kurį klausies, yra šitojo tėvas. ⁶ Tuomet Raguelis tuojau prisiartino ir su ašaromis pabučiavo jį, ir, verkdamas ant jo kaklo, ⁷ tarė: Teateina ant tavęs, mano sūnau, palaiminimas, nes esi gero ir geriausiojo vyro sūnus. ⁸ Taip pat jo žmona Ona ir juodviejų duktė Sara apsisverkė.

⁹ Po to pašnekėsio Raguelis liepė papjauti aviną ir parengti puo-

tą. O kai jis ragino juodu sėsti prie valgio, ¹⁰ Tobijas tarė: Aš čia šiandien nevalgysiu ir negersiu, jei pirma neišklausysi mano prašymo ir nepažadėsi duoti man savo dukterį, Sarą. ¹¹ Tai išgirdęs Raguelis nusigando, nes žinojo, kas atsitiko aniems septyniems vyrams, kurie buyo įėję pas ją, ir ėmė bijoti, kad kartais ir šitam neatsitiktų panašiai; bet kai jis svyravo ir nedavė prašančiam jokio atsakymo, ¹² angelas jam tarė: Nebijok duoti jos šitam, nes jam, Dievo bijančiam, priklauso tavo duktė kaip žmona, todėl kas kitas negalėjo jos gauti. ¹³ Raguelis tarė: Neabejoju, kad Viešpats leido ateiti į savo akivaizdą mano maldoms ir ašaroms, ¹⁴ ir tikiu, kad jis todėl atvesdino juodu pas mane, idant šita susijungtų su savo gimine pagal Mošės įstatymą; taigi dabar neturėk jokios abejonės, kad tau ją atiduosiu.

¹⁵ Ir, ėmęs savo dukters dešinę, padavė į Tobijo dešinę, sakydamas: Abraomo Dievas ir Isaoko Dievas, ir Jokubo Dievas tebūna su judum ir tesujungia judu, ir teįvykdo savo palaiminimą ant judviejų. ¹⁶ Po to, ėmę popieriaus, jie parašė moterystės sutartį. ¹⁷ O paskui puotavo šlovindami Viešpatį. ¹⁸ Raguelis pasišaukė prie savęs savo žmoną Oną ir liepė jai prirengti kitą kambarį. ¹⁹ Ji įvedė ten savo dukterį Sarą, kuri apsiašarojo. ²⁰ O ji jai tarė: Būk drąsi, mano dukte! Dangaus Viešpats teduoda tau džiaugsmo už nuobodį, kurį iškentėjai.

8. ¹ Kai jie buvo pavalgę, jie įvedė pas ją jaunikaitį. ² Tobijas, atsimindamas angelo žodžius, išsiėmė iš savo delmono kepenų dalį ir padėjo ją ant žarijų. ³ Tuomet angelas Rapolas nutvėrė piktąją dvasią ir pririšo ją aukštojo Egipto tyrumoje.

⁴ Po to Tobijas įspėjo mergaitę ir jai tarė: Sara, kelkis ir maldaukiva šiandien Dievą, o taip pat rytoj ir poryt, nes per šitas tris naktis mudu susivienijava su Dievu; praėjus gi trečiajai nakčiai, gyvensiva mudviejų moterystėje. ⁵ Nes mudu esava šventųjų vaikai ir negaliva susivienyti taip kaip pagonys, kurie nežino Dievo. ⁶ Atsikėlusiu gi abudu drauge karštai meldėsi, kad juodviem būtų duota sveikata. ⁷ O Tobijas sakė: Viešpatie, mūsų tėvų Dieve, tešlovina tave dangus ir žemė, jūra ir šaltiniai, upės ir visi tavo sutvėrimai, kurie juose yra. ⁸ Tu padarei Adomą iš žemės molio ir davei jam padėjėją Jieva. ⁹ O dabar, Viešpatie, tu žinai, jog ne dėl paleistuvavimo imu savo seserį moterystėn, bet vien dėl meilės palikuonims, per kuriuos tebūna pašlovintas tavo vardas per amžių amžius. ¹⁰ Taip pat Sara sakė: Susimilk ant

mūsų, Viešpatie, susimilk ant mūsų ir duok mudviem drauge pasenti sveikiems.

¹¹ Ir atsitiko, kad apie gaidžiagystę Raguelis liepė pašaukti savo tarnus, ir jie nuėjo draug su juo kapo iškasti. ¹² Nes jis sakė: Kad kar-tais neatsitiktų ir jam panašiai kaip aniems kitiems septyniems vyrams, kurie buvo įėję pas ją. ¹³ O kai jie iškasė duobę, Raguelis, sugrįžęs prie savo žmonos, jai tarė: ¹⁴ Siųsk vieną iš savo tarnaičių ir tepažiūri, ar jis miręs, kad jį palaidočiau, kolei neišauš diena. ¹⁵ Taigi ji siuntė vieną iš savo tarnaičių, kuri, įėjusi į kambarį, rado juodu sveiku ir gyvu, drauge bemiegančiu. ¹⁶ Sugrįžus ji pasakė gerą žinią. Ir juodu šlovino Viešpatį, tai yra Raguelis ir jo žmona Ona, ¹⁷ ir tarė: Šloviname tave, Viešpatie, Israėlio Dieve, kad neatsitiko taip, kaip manėme. ¹⁸ Nes tu padarei su mumis savo pasigailėjimą ir atitolinai nuo mūsų mūsų neprietelį, kurs mus persekioja, ¹⁹ pasigailėjai gi dviejų vienturčių. Pa-daryk, Viešpatie, kad juodu pilniau tave šlovintų ir atnašautų tau tavo šlovės auką už savo sveikatą, idant visos tautos pažintų, jog tu vienas esi Dievas visoje žemėje. ²⁰ Ir tuojau Raguelis liepė savo tar-nams užpilti duobę, kurią buvo padarę, kolei neišauš.

²¹ Savo gi žmonai jis liepė prirengti pokylį ir padaryti visa, ko reikėjo valgyti keliaujantiems. ²² Jis liepė taip pat papjauti dvi riebi karvi ir keturis avinus ir paruošti puotą visiems savo kaimynams ir visiems prieteliams. ²³ Po to Raguelis prisiekdė Tobiją, kad pasiliktų pas jį dvi savaiti. ²⁴ Iš viso gi, ką Raguelis turėjo, jis davė pusę Tobijui ir padarė raštą, kad kita pusė, kuri bus likusi po juodviejų mirties, tek-tų nuosavybėn Tobijui.

9. ¹ Tuomet Tobijas pasivadino pas save angelą, kurį jis laikė žmo-gumi, ir jam tarė: Asarijau, broli, paklausyk, meldžiamasis, mano žo-džių: ² Jei aš atiduočiau tau save į vergus, dar neatsilyginčiau vertai už tavo rūpestį. ³ Tačiau maldauju tave, kad pasiimtumei su savimi gyvulių ar vergų ir eitumei pas Gabelį į Medų miestą Rage, atiduotu-meį jam jo parašą, imtumei atgal iš jo pinigų ir paprašytumei jį ateiti į mano vestuves. ⁴ Nes tu pats žinai, jog mano tėvas skaito dienas, o jei aš pasivėlinsiu viena diena daugiau, liūs jo siela. ⁵ Tu juk matai, kaip Raguelis prisiekdė mane, kurio priesaikos aš negaliu paniekinti.

⁶ Tuomet Rapolas, pasiėmęs keturis iš Raguelio tarnų ir du kupra-nugariu, iškeliavo į Medų miestą Rage; radęs gi Gabelį, atidavė jam jo parašą ir ėmė atgal visus pinigų. ⁷ Taip pat papasakojo jam apie Tobijo sūnų Tobiją visa, kas buvo atsitikę, ir prikalbėjo jį, kad eitų

draug su juo į vestuves. ⁸ Kai jis įėjo į Raguelio namus, rado Tobiją sėdintį prie stalo. Tasai pašoko, ir juodu pasibučiavo, o Gabelis apsi-
ašarojo, šlovino Viešpatį ⁹ ir tarė: Tepalaimina tave Israėlio Dievas,
nes esi sūnus geriausio vyro, ir teisus, ir bijančio Dievą, ir duodančio
išmaldas; ¹⁰ ir tebūna sakomas palaiminimas ant tavo žmonos ir ant
judviejų gimdytojų, ¹¹ kad judu matytumėta savo sūnus ir savo sūnų
sūnus iki trečiajai ir ketvirtajai kartai, ir jūsų palikuonys tebūna pa-
laiminti Israėlio Dievo, kurs karaliauja per amžių amžius. ¹² Ir visi,
pasakę Amen, ėjo valgyti. Bet ir vestuvių pokylį jie darė su Dievo
baime.

10. ¹ Tobijui užtrunkant dėl vestuvių, jo tėvas Tobijas buvo susi-
rūpinęs ir sakė: Kodėl gi mano sūnus užtrunka ar kodėl jis ten sulai-
kytas? ² Gal Gabelis mirė ir niekas nebeatiduoda jam pinigų? ³ Ir ėmė
labai liūdėti jis ir kartu su juo jo žmona Ona, ir abudu pradėjo drauge
verkti, nes paskirtą dieną juodviejų sūnus anaip tol nesugrįžo pas juos.
⁴ Taigi jo motina verkė nesustabdomomis ašaromis ir sakė: Vargas,
vargas man, mano sūnau! Kam išsiuntėva į kelionę tave, mūsų akių
šviesą, mūsų senatvės lazda, mūsų gyvenimo paguodą, viltį mūsų pali-
kuonių? ⁵ Visa turėdami viename tavyje, neprivalėme paleisti tavęs
nuo savęs. ⁶ Tobijas jai kalbėjo: Tylėk ir nusiramink, mūsų sūnus svei-
kas; gana patikimas anas vyras, su kuriuo jį išsiuntėme. ⁷ Tačiau ji
nesidavė nuraminama jokių būdu, bet kasdien skubėjo pasižvalgyti
aplinkui, apeidavo visus kelius, kuriais buvo galima laukti grįžtančio,
kad kiek galima iš tolo pamatytų jį ateinantį.

⁸ Raguelis gi kalbėjo savo žentui: Pasilik čia, o aš siųsiu žinią apie
tavo sveikatą pas tavo tėvą Tobiją. ⁹ Bet Tobijas jam atsakė: Aš žinau,
jog mano tėvas ir mano motina jau skaito dienas ir jų dvasia kankinasi
juose. ¹⁰ O kadangi Raguelis buvo prašęs Tobiją daugeliu žodžių, tasai
gi nenorėjo jokių būdu klausyti, anas atidavė jam Sarą ir pusę viso
savo lobio, susidedančio iš tarnų, tarnaičių, gyvulių, kupranugarių,
karvių ir daug pinigų, ir išleido jį nuo savęs sveiką ir linksmą, ¹¹ saky-
damas: Šventas Viešpaties angelas tebūna su jumis kelionėje ir tepar-
veda jus sveikus, kad rastumėte visa gerai pas savo gimdytojus ir kad
mano akys matytų jūsų vaikus pirma negu numirsiu. ¹² Po to gimdyto-
jai ėmė savo dukterį, pabučiavo ją ir išleido eiti, ¹³ įspėdami ją, kad
gerbtų uošvius, mylėtų vyrą, žiūrėtų savo šeimynos, valdytų namus
ir pati laikytųsi nepeiktinai.

11. ¹ Grįždami jie atvyko vienuoliktą dieną į Kharaną, esantį pusiauvelyje lig Ninivei. ² O angelas tarė: Broli Tobijau! tu žinai, kaip palikai savo tėvą, ³ taigi, jei tau tinka, eikiva priešakyje, o šeimynos, draug su tavo žmona ir su gyvuliais, teseka pamažu mūsų keliu. ⁴ Kadangi jam patiko, kad juodu eitų, Rapolas tarė Tobijui: Pasiimk su savimi žuvies tulžies, nes jos reikės. Taigi Tobijas pasiėmė anos tulžies, ir juodu nuėjo.

⁵ Tuo tarpu Ona sėdėdavo kasdien prie kelio kalno viršūnėje, iš kur galėjo toli matyti. ⁶ Ir kai ji žiūrėjo iš tos pačios vietos, ar jis ateina, pamatė iš tolo ir tuoju pažino ateinantį savo sūnų, o atbėgus pasakė savo vyrui, tardama: Štai tavo sūnus ateina. ⁷ Rapolas gi tarė Tobijui: Kai tik įeisi į savo namus, tuoju pagarbink Viešpatį, tavo Dievą, ir jam dėkodamas prieik prie savo tėvo, pabučiuok jį, ⁸ ir tuoju patepk jam akis ta žuvies tulžimi, kurią neši su savimi, nes žinok, kad tuoju atsivers jo akys ir tavo tėvas išvys dangaus šviesą, ir matydamas tave džiaugsis.

⁹ Tuomet pirmas nubėgo šuo, kurs buvo drauge kelyje, ir lyg kad atėjęs pasiuntinys rodė džiaugsmą savo uodegos viksnėjimu. ¹⁰ Atsikėlęs jo aklas tėvas ėmė bėgti suklupdamas ir padavęs ranką tarnui pasitiko savo sūnų, ¹¹ apkabinęs pabučiavo jį kartu su savo žmona, ir abudu ėmė verkti iš džiaugsmo. ¹² Pagarbinę gi Dievą ir padėkoję, jie susėdo.

¹³ Tuomet Tobijas, ėmęs žuvies tulžies, patepė savo tėvo akis ¹⁴ ir palaukė apie pusę valandos; po to baltumas ėmė luptis nuo jo akių kaip kiaušinio plėvė. ¹⁵ Ėmęs ją, Tobijas nutraukė nuo jo akių, ir tuoju jis atgavo regėjimą. ¹⁶ Tuomet šlovino Dievą jis pats, jo žmona ir visi, kurie pažino jį. ¹⁷ Tobijas kalbėjo: Šlovinu tave, Viešpatie, Israėlio Dieve, nes tu nuplakei mane ir tu išgelbėjai mane, ir štai aš matau savo sūnų Tobiją.

¹⁸ Po septynių dienų atvyko taip pat jo sūnaus žmona Sara ir visa šeimyna sveika, ir galvijai, ir kupranugariai, ir daug žmonos pinigų, be to, ir tie pinigai, kuriuos buvo atsiėmęs iš Gabelio. ¹⁹ Jis papasakojo savo gimdytojams visas Dievo geradarystes, kurias jam buvo padaręs per vedusį jį žmogų. ²⁰ Atėjo taip pat du Tobijo brolėnu, Akhioras ir Nabatas, su džiaugsmu pas Tobiją ir sveikino jį dėl visų gerumų, kuriuos Dievas buvo jam suteikęs. ²¹ Pokyiliaudami per septynias dienas, visi linksminosi su dideliu džiaugsmu.

12. ¹ Po to Tobijas pasivadino prie savęs savo sūnų ir jam tarė: Ką

galime duoti šitam šventam vyrui, kurs atėjo su tavim? ² Tobijas atsakydamas savo tėvui tarė: Tėve, kokį duosime jam užmokestį? arba kas gali būti verta jo geradarysčių? ³ Jis nuvedė ir atgal parvedė mane sveiką, jis atsiėmė pinigų iš Gabelio, jis padarė, kad aš turiu žmoną, jis atitolino nuo jos piktoją dvasią, jis padarė džiaugsmą jos gimdytojams, jis išgelbėjo mane patį, kad neprarytų žuvis, padarė taip pat, kad tu matai dangaus šviesą, ir pasidarėme per jį pilni visokių gėrybių. Ką lygaus galėsime duoti jam už tatau? ⁴ Bet meldžiu, mano tėve, kad prašytumei jį, gal jis teiksis pasiimti sau pusę viso to, kas atgabenta. ⁵ Ir juodu, tai yra tėvas ir sūnus, pasivadinę jį, ėmė šalin ir pradėjo prašyti, kad teiktųsi priimti pusę visų tų dalykų, kuriuos buvo atsigabėję.

⁶ Tuomet jis tarė juodviem slapčia: Šlovinkite dangaus Dievą ir visų gyvųjų akivaizdoje išpažinkite jam, jog jis padarė jums pasigailėjimą. ⁷ Nes geras yra dalykas slėpti karaliaus paslaptį, apreikšti gi Dievo darbus ir išpažinti yra šlovinga. ⁸ Malda su pasninku ir išmalda geresnis dalykas negu krauti sau turtus; ⁹ nes išmalda išlaisvina nuo mirties, ir ji tai apkuopia nuo nuodėmių, ir duoda rasti pasigailėjimo ir amžinąjį gyvenimą. ¹⁰ Kas gi daro nuodėmę ir neteisybę, tie yra savo sielos neprieteliai. ¹¹ Apreiškiu tat judviem tiesą ir nepaslėpsiu nuo judviejų slaptų dalykų. ¹² Kuomet meldeis su ašaromis ir laidojai numirėlius, ir palikdavai savo pietus, ir slėpdavai numirusius savo namuose per dieną, ir laidojai nakčia, aš nunešiau tavo maldą Viešpačiui. ¹³ O kadangi patikai Dievui, reikėjo, kad bandymas ištirtų tave. ¹⁴ Dabar gi Viešpats siuntė mane, kad pagydyčiau tave ir išvaduočiau tavo sūnaus žmoną Sarą nuo piktosios dvasios. ¹⁵ Nes aš esu angelas Rapolas, vienas iš septynių, kurie stovime Viešpaties akivaizdoje.

¹⁶ Tai išgirdę, juodu nusigando ir drebėdami parpuolė kniūpst ant žemės. ¹⁷ Bet angelas juodviem tarė: Tebūna judviem ramybė; nebijokite. ¹⁸ Nes kai aš buvau su jumis, buvau per Dievo valią; jį šlovinkite ir jam giedokite. ¹⁹ Rodžiaus, tiesa, kartu su jumis valgąs ir geriaš, bet aš naudojuos nematomu valgiu ir gėrimu, kurio žmonės negali matyti. ²⁰ Metas tat grįžti man pas tą, kurs siuntė mane; jūs gi šlovinkite Dievą ir pasakokite visus jo nuostabius dalykus.

²¹ Kai tai pasakė, jis buvo atimtas iš po jų akių, ir juodu nebega-lėjo daugiau jo matyti. ²² Tuomet juodu, gulėdamu kniūpsčiu per tris valandas ant savo veido, šlovino Dievą ir atsikėlę pasakojo visus jo nuostabius dalykus.

13. ¹ Atvėręs gi savo burną, vyresnysis Tobijas šlovino Viešpatį ir tarė:

- Didis esi, Viešpatie, per amžius,
ir tavo karalystė visiems amžiams.
- ² Nes tu plaki ir išgelbi,
nuvedi į požemius ir atgal atvedi,
ir nėra, kas ištrūktų iš tavo rankos.
- ³ Dėkokite Viešpačiui, Israėlio sūnūs!
Ir šlovinkite jį tautų akivaizdoje;
- ⁴ nes todėl jis išsklaistė jus tarp tautų, kurios jo nežino,
kad jūs pasakotumėte jo nuostabius dalykus
ir pamokytumėte jas,
jog nėra kito, visa galinčio Dievo, kaip tik jis.
- ⁵ Jis nuplakė mus už mūsų neteisybes,
ir jis išgelbės mus dėlei savo gailestingumo.
- ⁶ Pažvelkite tat, ką jis yra padaręs su mumis,
ir su baime ir drebėjimu šlovinkite jį,
ir amžių karalių aukštinkite savo darbais.
- ⁷ Aš gi šlovinsiu jį savo nelaisvės žemėje,
nes jis parodė savo didenybę ant nusidėjėlės tautos.
- ⁸ Pasitaisykite tat, nusidėjėliai,
ir darykite teisybę Dievo akivaizdoje,
tikėdami, kad jis padarys jums savo pasigailėjimą.
- ⁹ Aš gi ir mano siela jame linksminsimės.
- ¹⁰ Šlovinkite Viešpatį, visi jo išrinktieji,
Švęskite linksmybės dienas ir dėkokite jam.
- ¹¹ Jerusale, Dievo mieste,
Viešpats nuplakė tave už tavo rankų darbus.
- ¹² Dėkok Viešpačiui dėl savo gėrybių
ir šlovink amžių Dievą,
kad vėl pastatytų tavyje savo padangtę
ir sugrąžintų tau visus belaisvius,
ir kad tu džiaugtumeis per visus amžių amžius.
- ¹³ Tu blizgėsi žibąncia šviesa
ir visos žemės ribos garbins tave.
- ¹⁴ Tautos ateis prie tavęs iš tolo
ir, atnešdamos dovanų, garbins tavyje Viešpatį,
ir tavo žemę laikys šventa.

- ¹⁵ Nes jos šauksis tavyje į didįjį vardą.
¹⁶ Bus prakeikti, kurie paniekins tave,
ir pasmerkti visi, kurie tau piktžodžiaus,
o palaiminti bus, kurie statys tave.
¹⁷ Tu džiaugsies savo sūnumis,
nes visi bus šlovinami
ir bus surinkti pas Viešpatį.
¹⁸ Palaiminti visi, kurie myli tave
ir kurie džiaugiasi tavo ramybe.
¹⁹ Mano siela, šlovink Viešpatį,
nes jis išlaisvino savo miestą Jerusale
nuo visų jos vargų, Viešpats, mūsų Dievas.
²⁰ Palaimintas būsiu, jei liks mano palikuonių liekanos,
kad matytų Jerusale skaistybę.
²¹ Jerusale vartai bus pastatyti iš safyro ir smaragdo,
ir iš brangaus akmens visos jos sienos aplinkui.
²² Blizgančiais ir nesuteptais akmenimis bus išklotos visos jos gatvės
ir jos gatvėse bus giedama aleliuja.
²³ Pašlovintas tebūna Viešpats, kurs išaukštino ją,
ir jo karaliavimas ant jos tebūna per amžių amžius. Amen.

14. ¹ Taip pasibaigė Tobijo žodžiai. O atgavęs regėjimą, Tobijas gyveno keturias dešimtis dvejus metus ir matė savo vaikaičių sūnus.
² Taigi, pabaigęs šimtą dvejus metus, jis buvo palaidotas garbingai Ninivėje. ³ Nes penkiasdešimt šešerių metų jis buvo nustojęs akių šviesos, o turėdamas šešias dešimtis atgavo. ⁴ Likusis jo gyvenimas praėjo džiaugsme, ir su gera pažanga Dievo baimėje jis pasimirė ramybėje.

⁵ Savo mirties valandą jis pasišaukė prie savęs savo sūnų Tobiją ir septynis jo jaunus sūnus, savo vaikaičius, ir jiems tarė: ⁶ Ninivės prapultis arti, nes Viešpaties žodis nepasilieka neįvykdytas, ir mūsų broliai, kurie išsklaistyti iš Israėlio žemės, sugrįš į ją. ⁷ O visas apleistas jo kraštas bus pripildytas ir Dievo namai, kurie jame sudeginti, bus vėl atstatyti, ir į ten sugrįš visi, kurie bijo Dievo, ⁸ ir pagonys pames savo stabus, ir ateis į Jerusale, ir gyvens joje, ⁹ ir džiaugsis ja visi žemės karaliai, garbindami Israėlio karalių. ¹⁰ Taigi, mano sūnūs, paklausykite savo tėvo: Tarnaukite Viešpačiui tiesoje ir stenkitės daryti, kas jam patinka, ¹¹ ir savo sūnums įsakykite, kad darytų teisybės darbus ir duotų išmaldos, kad atsimintų Dievą ir šlovintų jį visą laiką tiesoje ir visomis savo jėgomis. ¹² Dabar tat, mano sūnūs, paklausykite manęs

ir nepasilikite čia, bet kai tik palaidosite jūsų motiną šalia manęs viename kape, tuojau renkitės į kelią, kad išeitumėte iš čia, ¹³ nes matau, kad jos piktumas padarys jai galą.

¹⁴ Atsitiko gi, kad Tobijas, mirus savo motinai, pasitraukė iš Ninivės kartu su savo žmona, su vaikais ir vaikų vaikais ir sugrįžo pas savo uošvius, ¹⁵ rado juos sveikus, geroje senatvėje, rūpinosi jais ir pats užmerkė juodviejų akis, o visą Raguelio namų tėvonystę pasiėmė sau; ir jis matė savo vaikų vaikus iki penktajai kartai. ¹⁶ O kuomet jis pabaigė devyniasdešimt devynierius metus su džiaugsmu, jis jį palaidojo. ¹⁷ Visa gi jo giminė ir visi jo palikuonys ištvėrė gerai gyvendami ir šventai elgdamiesi, taip kad buvo meilūs ir Dievui, ir žmonėms, ir visiems krašto gyventojams.

JUDITOS KNYGA

1. ¹ Taigi Medų karalius Arphaksadas buvo paveręs savo vėdžion daugelį tautų ir pasistatė galingiausią miestą, kurį praminė Ekbatana, ² iš ketvirtuotų ir tašytų akmenų; jos sienas jis padarė septyniomis dešimtimis mastų plačias ir trimis dešimtimis mastų aukštas, o jo bokštus išvedė aukštyn iki šimtui mastų. ³ Bokštai buvo keturkampiai; kiekvienas jų šonas buvo dvidešimčia pėdų platus; jo duris jis padarė tokio pat aukštumo kaip bokštai; ⁴ ir jis gyrėsi kaip galiūnas savo kariuomenės galybe ir savo kariškųjų vežimų garbe.

⁵ Taigi dvyliktais savo karaliavimo metais Asiriečių karalius Nabukhodonosoras, kurs karaliavo dideliame Ninivės mieste, kovojo prieš Arphaksadą ir nugalėjo jį ⁶ dideliame lauke, kurs vadinamas Ragavu, prie Euphrato, Tigrio ir Jadasono, Elikiečių karaliaus Eriokho lygumoje.

⁷ Tuomet Nabukhodonosoro karalystė iškilo aukštyn, ir jo širdis ėmė didžiulėti; jis siuntė pas visus, gyvenusius Kilikijoje, Damaske ir Libane, ⁸ pas tautas, esančias Karmelyje ir Kedare, pa Galilėjos gyventojus didelėje Esdrelono lygumoje ⁹ ir pas visus, buvusius Samarijoje ir anapus Jordano upės iki Jerusalei, ir į visą Jesės žemę iki Etiopijos ribų.

¹⁰ Pas visus šituos Asirijos karalius Nabukhodonosoras siuntė pasiuntinius; ¹¹ bet jie visi pasipriešino vienminčiai, siuntė juos atgal tuščiomis rankomis ir atstūmė be pagarbos. ¹² Tuomet karalius Nabukhodonosoras, labai supykęs prieš visą aną žemę, prisiekė savo sostu ir karalyste, kad atkeršysiąs už save visiems tiems kraštams.

2. ¹ Tryliktais karaliaus Nabukhodonosoro metais, dvidešimt antrą pirmojo mėnesio dieną, buvo ištartas žodis Asirijos karaliaus Nabukhodonosoro namuose, kad jis keršys už save. ² Jis sušaukė visus vyres-

niuosius, visus vadus ir savo kovotojus, paskelbė jiems savo slaptą sumanymą³ ir pasakė, kad jo mintis esanti pavergti savo valdžion visą žemę.⁴ Kadangi tas pasakymas patiko visiems, karalius Nabukhodonosoras pasišaukė savo kariuomenės vadą Oloferną⁵ ir jam tarė: Išeik prieš visas vakarų karalystes, o ypač prieš tuos, kurie paniekino mano valdžią.⁶ Tavo akis tenepasigaili nė vienos karalystės ir paverk man kiekvieną sustiprintą miestą.

⁷ Tuomet Olofernas sušaukė Asiriečių kariuomenės vadus ir viršininkus ir išrinko vyrus karo žygiui, taip, kaip karalius buvo jam įsakęs, šimtą dvidešimt tūkstančių pėsčių kovotojų ir dvylika tūkstančių raitų kilpininkų.⁸ Visos savo kariuomenės priešakyje jis liepė išeiti nesuskaitomai daugybei kupranugarių su tais dalykais, kurių turėjo pilnai pakakti kariuomenei, taip pat jaučių bandoms ir būriams avių, kurioms nebuvo skaičiaus.⁹ Jis liepė prirengti visame savo kelyje javų iš visos Sirijos.¹⁰ Aukso gi ir sidabro jis pasiėmė labai daug iš karaliaus namų.¹¹ Taip iškeliavo jis su visa kariuomene, su kariškais vežimais, raiteliais ir kilpininkais, kurie apdengė žemės paviršių lyg kad skėriai.

¹² Perėjęs per Asirijos ribas, jis atėjo prie didelių Angės kalnų kairiame Kilikijos šone, paėmė visas pilis ir nugalėjo visas tvirtoves.¹³ Įsiveržė taip pat į garsiausią Meloties miestą, apiplėšė visus Tarsės sūnus ir Ismaėlio sūnus, buvusius ties tyruma ir į pietus nuo Kelono žemės.

¹⁴ Paskui jis perėjo per Euphratą, atvyko į Mezopotamiją ir sugriovė visus aukštus miestus, kurie tenai buvo, nuo Mambrės upelio iki ateinant prie jūros.

¹⁵ Jis užėmė jos plotus nuo Kilikijos iki Japheto ribų, kurios yra pietuose.¹⁶ Jis išsivedė visus Madiano sūnus ir išplėšė visą jų lobį, o visus, kurie jam priešinosi, jis užmušė kalavijo ašmenimis.¹⁷ Po to jis nusileido į Damasko laukus pjūties metu ir nudegino visus javus, o visus medžius ir vynuogynus iškirsdino.¹⁸ Ir baimė jojo apniko visus žemės gyventojus.

3. ¹ Tuomet karaliai ir kunigaikščiai visų miestų ir šalių, būtent Sirijos Mezopotamijos, Sirijos Sobalio, Libijos ir Kilikijos, siuntė savo pasiuntinius, kurie, atėję pas Oloferną, sakė: ² Tepaliauja tavo įpykimas ant mūsų; nes bus geriau, kad mes liksime gyvi ir tarnausime didžiam karaliui Nabukhodonosorui, ir būsime tavo valdiniai, nekaip kad numirsime ir su savo prapultimi kentėsime dar mūsų vergystės blogumus.³ Visi mūsų miestai, visa nuosavybė, visi kalnai ir kauburiai,

ir laukai, ir jaučių bandos, ir būriai avių ir ožkų, arklių ir kupranugarių, ir visos mūsų gėrybės, ir šeimynos yra tavo akivaizdoje; ⁴ visa, kas mūsų, tebūna po tavo įstatymu. ⁵ Mes ir mūsų vaikai esame tavo vergai. ⁶ Ateik mums kaip taikus valdovas ir naudokis mūsų tarnyste, kaip tau patiks.

⁷ Tuomet jis nusileido nuo kalnų su raiteliais labai galingas ir paėmė visus miestus ir visus žemės gyventojus. ⁸ Iš visų miestų jis pasiėmė sau padėjėjais drąsius ir rinktinius vyrus į karą. ⁹ Taip didelė baimė apėmė anas šalis, kad visų miestų gyventojai, kunigaikščiai ir šloviegieji draug su liaudimi ėjo pasitikti ateinančio, ¹⁰ priėmė jį su vainikais ir žibintais, kėlė šokius su būbiniais ir vamzdžiais. ¹¹ Tačiau ir tai darydami, jie negalėjo apmalšinti jo širdies žiaurumo, ¹² nes ir jų miestus jis sugriovė ir iškirsdino jų girias, ¹³ nes karalius Nabukhodonosoras buvo jam įsakęs sunaikinti visus žemės dievus, kad jį vieną vadintų dievu tos tautos, kurias Oloferno galybė įstengs pavergti. ¹⁴ Perėjęs gi per Sirijos Sobalį, per visą Apamėją ir visą Mezopotamiją, jis atėjo pas Idumėjiečius į Gabaos žemę, ¹⁵ paėmė jų miestus ir pasiliko tenai tris dešimtis dienų, o per tas dienas liepė susirinkti visai savo kariuomenės galybei.

4. ¹ Išgirdę apie tai Izraelio sūnūs, kurie gyveno Judo žemėje, labai jo bijojo. ² Išgąstis ir pasibaisėjimas apėmė jų širdis, kad jis nepadarytų tą patį Jerusalei ir Viešpaties šventovei, ką buvo padaręs kitiems miestams ir jų šventovėms. ³ Jie siuntė į visą Samariją aplinkui iki Jerikui ir iš anksto paėmė visas kalnų viršunes, ⁴ apvedė sienomis savo miestelius ir surinko javų, taip rengdamies kovai. ⁵ Taip pat kunigas Eliakimas parašė visiems, gyvenusiems Esdrelošo šone, kurs yra ties didele lyguma arti Dotaino, ir visiems, per kuriuos buvo galima prieiti, ⁶ kad užimtų siaurumas kalnuose, per kurias buvo galima įeiti į Jerusaleį, ir saugotų tenai siaurus kelius, kuriais buvo galima praeiti tarp kalnų. ⁷ Izraelio sūnūs padarė taip, kaip jiems buvo sakęs Viešpaties kunigas Eliakimas.

⁸ Ir visa tauta, vyrai ir jų moterys, šaukėsi į Viešpatį su dideliu uolumu, ir žemino savo sielas pasninkais ir maldomis. ⁹ Taip pat kunigai apsilvilko ašutines ir kūdikius jie paguldė kniūpsčius ties Viešpaties šventove, ir apdengė ašutine Viešpaties altorių. ¹⁰ Jie šaukėsi į Viešpatį, Izraelio Dievą, visi išvien, kad jų vaikai nebūtų atiduoti kaip grobis, jų moterų nebūtų atiduota pasidalinti, jų miestų sunaikinti ir jų šventyklos sutepti, ir kad jie nepasidarytų panieka pagonims.

¹¹ Tuomet vyriausias Viešpaties kunigas Eliakimas apėjo visą Israėlį, kalbėjo jiems ¹² ir tarė: Žinokite, kad Viešpats išklausys jūsų maldas, jei likte pasiliksite meldamies ir pasninkaudami Viešpaties akivaizdoje. ¹³ Atsiminkite Viešpaties tarną Mošę, kurs Amaleką, pasitikinti savo jėgomis, savo galia, savo kariuomene, savo skydais, savo kariškais vežimais ir savo raiteliais, nugalėjo ne kalavijais kovodamas, bet meldamos šventomis maldomis. ¹⁴ Taip bus visiems Israėlio neprieteliams, jei jūs pasiliksite tame darbe, kurį pradėjote. ¹⁵ Taigi po to paraginimo jie pasiliko Viešpaties akivaizdoje, maldaudami Viešpatį; ¹⁶ taip kad net ir tie, kurie aukodavo Viešpačiui deginamąsias aukas, darė Viešpačiui atnašas apsivilkę ašutinėmis, ir pelenai buvo ant jų galvų. ¹⁷ Visi maldavo Dievą visa savo širdimi, kad aplankytų savo tautą Israėlį.

5. ¹ Ir buvo pranešta Asiriečių kariuomenės vadui Olofernui, kad Israėlio sūnūs rengiasi pasipriešinti ir kad jie uždarė kelius per kalnus. ² Tuomet jis iš didelio pykčio užsidedė begaliniu įtūžimu, sušaukė visus Moabo kunigaikščius ir Amono vadus ³ ir jiems tarė: Pasakykite man, kas yra šita tauta, kuri apgulus kalnus; kurie ir kaip stiprūs jų miestai, ir kiek jų, taip pat kokia jų galybė ar koks jų skaičius ir kas yra jų kariuomenės vadas? ⁴ Ir kodėl šitie paniekino mus labiau už visus, gyvenančius rytuose, ir neišėjo pasitikti mūsų, kad priimtų mus su ramybe?

⁵ Tuomet visų Amono sūnų vadas Akhioras atsakė ir tarė: Jei teikies paklausyti, mano valdove, aš pasakysiu tavo akivaizdoje tiesą apie šią tautą, kuri gyvena kalnuose, ir melagingas žodis neišeis iš mano burnos. ⁶ Šita tauta iš Khaldiečių giminės. ⁷ Pradžioje jie gyveno Mezopotamijoje, nes jie nenorėjo tarnauti savo tėvų dievams, kurie buvo Khaldiečių žemėje. ⁸ Taigi, pametę savo tėvų apeigas, kuriomis buvo garbinama daug dievų, ⁹ jie garbino vieną dangaus Dievą, kurs ir įsakė jiems išeiti iš ten ir gyventi Kharane. Atėjus visoje žemėje badui, jie nuvyko į Egiptą ir tenai per keturis šimtus metų taip padaugėjo, kad jų kariuomenės nebuvo galima suskaičiuoti.

¹⁰ Kadangi Egipto karalius prispaudė juos ir privertė juos atlikti baudžiavą jo miestų statyme iš molio ir plytų, jie šaukėsi į savo Viešpatį, ir jis užgavo visą Egipto žemę visokiomis slogomis. ¹¹ Kuomet gi Egiptiečiai išvarė juos nuo savęs ir sloga buvo atstojusi nuo jų, o anie norėjo vėl sugauti juos ir sugrąžinti juos vėl į savo vergystę, ¹² šitiems bėgant dangaus Dievas atidarė jūrą, taip kad vanduo sukietėjo iš vienos ir kitos pusės kaip mūras, o jie perėjo, eidami jūros dugnu sauso-

mis kojomis.¹³ Besivydama gi juos, toje vietoje nesuskaitoma Egiptiečių kariuomenė taip buvo apdengta vandeniui, kad neliko net nei vieno, kurs būtų galėjęs papasakoti tą atsitikimą palikuonims.¹⁴ Išėję gi iš Raudonosios jūros, jie paėmė Sinajaus kalno tyrumą, kurioje žmogus niekuomet negalėjo gyventi ir nerado poilsio žmogaus sūnus.¹⁵ Tenai kartūs šaltiniai pasidarė jiems saldūs gerti, ir per keturias dešimtis metų jie gaudavo maisto iš dangaus.¹⁶ Kur tik jie įeidavo be kilpinio ir vilyčios, be skydo ir kalavijo, jų Dievas kovodavo už juos ir nugalėdavo.¹⁷ Ir nebuvo, kas būtų galėjęs pasityčioti iš šitos tautos, kaip tik tuomet, kada jie pasitraukdavo nuo Viešpaties, savo Dievo, garbinimo.¹⁸ Kiek tik kartų, be to savo Dievo, jie garbino dar kitą, jie būdavo atiduodami apiplėšti kalavijui ir išniekinimui.¹⁹ O kiek tik kartų jie gailėdavosi pasitraukę nuo savo Dievo tarnystės, dangaus Dievas duodavo jiems galios pasipriešinti.

²⁰ Pagaliau jie sumušė Kananiečių, Jebusiečių, Pheresiečių, Heviečių ir Amoriečių karalius ir visus Hesebono galiūnus, o jų žemes ir miestus patys paveldėjo.²¹ Ir kolei jie nenusidėjo savo Dievo akivaizdoje, laimė buvo su jais, nes jų Dievas nekenčia neteisybės.²² Nes ir prieš paskutinius metus, kai jie buvo pasitraukę nuo kelio, kurį Dievas yra jiems davęs, kad juo vaikščiotų, jie buvo daugelio tautų sunaikinti kovose ir daugybė jų buvo nuvesti kaip belaisviai į ne savo žemę.²³ Neseniai gi, sugrižę prie Viešpaties, savo Dievo, buvo surinkti iš išsklaidymo, kurs buvo atskyręs juos vienus nuo kitų, pakilo į visas šitas kalnuotas vietas ir vėl valdo Jerusale, kur yra jų šventykla.

²⁴ Dabar tat, mano valdove, pasiteirauk; jei yra juose kuri neteisybė jųjų Dievo akivaizdoje, tai pakilkime prieš juos, nes jų Dievas duote paduos tau, ir jie bus pavergti po tavo galybės jungu.²⁵ Jeigu gi šita tauta nėra nusikaltusi savo Dievo akivaizdoje, mes negalėsime jiems priešintis, nes jų Dievas apgins juos, ir mes būsime paniekinimas visai žemei.

²⁶ Atsitiko gi, kad, Akhiorui pabaigus kalbėti visus šituos žodžius, visi Oloferno didikai supyko ir manė užmušti jį, sakdami vienas kitam: ²⁷ Kas yra tasai, kurs sako, kad Izraelio sūnūs gali pasipriešinti karaliui Nabukhodonosorui ir jojo kariuomenei, jie, žmonės be ginklų ir be drąsos, ir be mokėjimo kovoti? ²⁸ Taigi, kad Akhioras pažintų, jog klaidina mus, eikime į kalnus, ir, kai bus paimti jų galiūnai, tuomet ir jis bus nudurtas kalaviju kartu su jais, ²⁹ kad kiekviena tauta žinotų, jog Nabukhodonosoras yra žemės dievas ir, be jo, nėra kito.

6. ¹ Atsitiko, kad, jiems paliovus kalbėti, Olofernas smarkiai užsi-
degė ir tarė Akhiorui: ² Kadangi tu mums pranašavai ir sakei, būk
Israėlio tauta būsianti savo Dievo apginta, todėl, kad parodyčiau tau,
jog nėra kito dievo, kaip tik Nabukhodonosoras, ³ kada užmušime
juos visus kaip vieną žmogų, tuomet ir tu pats būsi kartu su jais nužu-
dytas Asiriečių kalaviju, ir visas Israėlis žūte pražus kartu su tavimi,
⁴ ir tu įsitikinsi, kad Nabukhodonosoras yra visos žemės viešpats; tuo-
met mano kariuomenės kalavijas pereis per tavo šonus, ir perdurtas
tu krisi tarp Israėlio sužeistųjų, ir nebealsuosi daugiau, bet būsi su-
naikintas drauge su jais. ⁵ O jei tu manai tavo pranašystę esant tikrą,
tenejdumba tavo veidas ir išblyškimas, kurs pasirodė tavo veide, te-
atstoja nuo tavęs, jei manai, kad mano žodžiai negalės būti įvykdyti.
⁶ Kadgi žinotumei, jog kartu su jais taip kentėsi, štai nuo šitos valandos
būsi sujungtas su jų tauta, kad, jiems gavus nusipelnytas mano kala-
vijo bausmes, tu drauge būtumei atiduotas pagiežai.

⁷ Tuomet Olofernas liepė savo tarnams suimti Akhiorą, nuvesti jį
į Betuliją ir atiduoti jį į Israėlio sūnų rankas. ⁸ Taigi Oloferno tarnai,
suėmę jį, nužygiavo per lygumą; bet kai jie prisiartinio prie kalnų,
prieš juos išėjo vilpstininkai. ⁹ Jie, pasisukę nuo kalno šono, pririšo
Akhiorą rankomis ir kojomis prie medžio ir taip paliko jį surištą vir-
vėmis, o patys sugrįžo pas savo valdovą.

¹⁰ Po to Israėlio sūnūs, nusileidę iš Betulijos, atėjo prie jo, atrišę
nusivedė jį į Betuliją ir, pastatę jį tarp žmonių, teiravosi, kuri buvo
priežastis, kad Asiriečiai paliko jį surištą. ¹¹ Anuo metu buvo tenai
kunigaikščiais Mikhos sūnus Ozijas iš Simeono giminės ir Kharmis,
kurs buvo vadinamas taipgi Gotoniėliu. ¹² Taigi vyresniųjų tarpe ir
visų akivaizdoje Akhioras pasakė, ką jis buvo kalbėjęs paklaustas Olo-
ferno ir kaip Oloferno žmonės norėjo užmušti jį dėl to dalyko, ¹³ ir kaip
pats Olofernas supykęs liepė jį iš tos priežasties paduoti jį Israėliačiams,
kad, nugalėjus Israėlio sūnus, lieptų tuomet nužudyti ir patį Akhiorą
visokiais kankinimais, kad jis buvo pasakęs, jog dangaus Dievas yra
jų gynėjas.

¹⁴ Akhiorui visa tai išdėsčius, visa tauta parpuolė ant veido, garbino
Viešpatį ir drauge dejuodami ir raudodami siuntė visi išvien savo
maldas Viešpačiui ¹⁵ ir sakė: Viešpatie, dangaus ir žemės Dieve, paveiz-
dėk į jų puikybę ir pažvelk į mūsų nusižeminimą, ir pasižiūrėk į tavo
šventųjų veidą, ir parodyk, jog nepalieki pasitikinčių tavimi ir pažemini
pasitikinčius savimi ir besididžiuojančius savo galybe. ¹⁶ Taigi po to
raudojimo ir po tautos maldos per visą dieną jie nuramino Akhiorą,

¹⁷ sakydami: Mūsų tėvų Dievas, kurio galybę tu skelbi, jis pats duos tau tą atmainą, kad verčiau tu matytumei jų žuvimą. ¹⁸ Kuomet gi Viešpats, mūsų Dievas, duos savo tarnams tą išlaisvinimą, tebūna Dievas ir su tavimi mūsų tarpe, kad tu kaip tau patiks, taip gyventumei su visais tavaisiais kartu su mumis. ¹⁹ Tuomet Ozijas, pabaigęs tarybą, priėmė jį į savo namus ir iškėlė jam didelį pokylį. ²⁰ Jis pakvietė visus vyresniusius, ir jie, pasibaigus pasninkui, drauge pasistiprino. ²¹ Pasakui gi buvo sušaukta visa tauta, ir jie meldėsi susirinkimo vietoje per visą naktį, prašydami Izraelio Dievo pagalbos.

7. ¹ Kitą dieną Olofernas liepė savo kariuomenei eiti prieš Betuliją. ² Buvo gi kovotojų pėstininkų šimtas dvidešimt tūkstančių ir raitelių dvidešimt du tūkstančiu, neskaitant anų ginkluotų vyrų, kurie iš visos jaunuomenės tarpo buvo patekę nelaisvėn ir buvo išvesti iš šalių ir miestų. ³ Visi prisirengė drauge į kovą prieš Izraelio sūnus ir atėjo kalno šlaitu iki viršūnei, kuri yra ties Dotainu, pradedant nuo vietos, vadinamos Belma, iki Khelmonui, esančiam ties Esdrelonu. ⁴ Izraelio sūnūs, pamatę jų daugybę, parpuolė kniūpsti ant žemės, barstė peklus sau ant galvų ir meldėsi visi išvien, kad Izraelio Dievas parodytų savo pasigailėjimą savo tautai. ⁵ O pasiėmę savo kariškus ginklus, jie užėmė vietas, kuriomis eina takai į aukštą tarpukalnę, ir sergėjo jas visą dieną ir naktį.

⁶ Olofernas, eidamas aplinkui, rado, kad šaltinis, kurs buvo įvestas į vidų, duodavo jiems vandens iš vietos, buvusios pietuose už miesto sienos, ir liepė perkirsti tą vandentraukį. ⁷ Tačiau netoli sienų buvo šaltiniai, iš kurių matydavo juos pasisemiant vandens vogčiai, greičiau atsigaiivinti nekaip atsigerti. ⁸ Bet Amono ir Moabo sūnūs priėjo prie Oloferno ir sakė: Izraelio sūnūs nepasitiki ietimi ir vilyčia, bet gina juos kalnai ir statūs jų kauburiai yra jų stiprybė. ⁹ Taigi, kad galėtumei apveikti juos be susirėmimo kovoje, pastatyk sargų prie šaltinių, kad jie nebesisemtų iš jų vandens, ir tu užmuši juos be kalavijo ar pavargę atiduos tau savo miestą, kurs, pastatytas kalnuose, išrodo jiems nenugalimas. ¹⁰ Tie žodžiai patiko Olofernui ir jo palydovams; taigi jie pastatė aplinkui po šimtą žmonių prie kiekvieno šaltinio.

¹¹ Kadangi tas sergėjimas tęsėsi per dvidešimt dienų, visi šuliniai ir vandens rinkiniai išseko pas visus Betulijos gyventojus, taip kad viduje miesto nebebuvo nei vienai dienai atsigerti, nes vanduo buvo duodamas gyventojams kasdien pagal saiką. ¹² Tuomet, susirinkę pas Oziją, visi vyrai ir moterys, jaunikaičiai ir kūdikiai, visi vienu balsu

¹³ tarė: Dievas tegul daro teismą tarp mūsų ir tavęs, nes atvedei mums nelaimę, nenorėdamas kalbėtis taikiai su Asiriečiais, ir todėl Dievas padavė mus į jų rankas. ¹⁴ Ir todėl nėra kas padėtų, kada mes alpstame jų akivaizdoje iš troškulio ir žūname suvargę. ¹⁵ O dabar surinkite visus esančius mieste, kad mes visi pasiduotumėm savaime Oloferno žmonėms. ¹⁶ Nes geriau bus, kad kaip belaisviai šlovinsime Viešpatį ir liksime gyvi, nekaip kad numirtumėm ir būtumėm paniekinimas visiems žmonėms, jei mes matysime savo moteris ir savo vaikus mirštant mūsų akyse. ¹⁷ Šaukiame šiandien į liudytojus dangų ir žemę, ir mūsų tėvų Dievą, kurs keršija mums pagal mūsų nuodėmes, kad jau atiduotumėte miestą į Oloferno kariuomenės rankas ir kad po kalavijo ašmenimis būtų trumpas mūsų galas, kurs darosi per daug ilgas troškulio karštyje.

¹⁸ Jiems tai pasakius, pakilo susirinkime didis visų verksmas ir dejavimas, ir jie šaukėsi į Dievą vienu balsu per daugelį valandų, ir sakė: ¹⁹ Nusidėjome drauge su mūsų tėvais, elgėmės neteisingai, darėme neteisybę. ²⁰ Tu, kadangi esi maloningas, pasigailėk mūsų ar pats atkeršyk savo plakimu už mūsų neteisybes, bet neatiduok išpažįstančių tave tautai, kuri nežino tavęs, ²¹ kad nebūtų sakoma pagonyse, kur yra jų Dievas?

²² Kuomet, nuvarginti šitais šauksmais ir pailšę nuo tų raudojimų, jie nutilo, ²³ atsikėlė apsipylęs ašaromis Ozijas ir tarė: Nusiraminkite, broliai, ir per šitas penkias dienas palaukime iš Viešpaties pasigailėjimo, ²⁴ nes gal jis sustabdys savo susirūstinimą ir prirengs savo vardui šlovę. ²⁵ O jei, praslinkus penkioms dienoms, neateis pagalba, mes išpildysime tuos žodžius, kuriuos jūs kalbėjote.

8. ¹ Atsitiko, kad šituos žodžius išgirdo našlė Judita, kuri buvo dukrė Merario, sūnaus Idokso, sūnaus Juozapo, sūnaus Ozijo, sūnaus Elajo, sūnaus Jamnono, sūnaus Gedeono, sūnaus Raphaimo, sūnaus Akhitobo, sūnaus Melkijo, sūnaus Enano, sūnaus Natanijo, sūnaus Salatiėlio, sūnaus Simeono, sūnaus Rubeno. ² Jos vyras buvo Manasas; jis buvo miręs miežių pjūties metu, ³ nes kai jis prižiūrėjo pėdų rišėjus lauke, kaitra įkaitino jam galvą, ir jis mirė savo mieste Betulijoje, kur ir buvo palaidotas drauge su savo tėvais. ⁴ Judita gi buvo likusi po jo našlė jau nuo trejų metų ir šešių mėnesių. ⁵ Savo namų aukšte ji buvo pasidariusi sau atskirą kambarį, kuriame pasilikdavo užsidariusi su savo tarnaitėmis; ⁶ nešiodama ant savo strėnų ašutinę, ji pasninkavo per visas savo gyvenimo dienas, išskyrus šabatus, pirmą kiekvieno

mėnesio dieną ir Israėlio namų šventes.⁷ Ji buvo labai dailios išvaizdos, o jos vyras buvo jai palikęs didelius turtus, gausingą šeimyną ir tėviškę, pilną galvijų bandų ir avių.⁸ Pas visus ji turėjo geriausią vardą, nes labai bijojo Viešpaties, ir nebuvo, kas būtų pasakęs apie ją piktą žodį.

⁹ Taigi šita, išgirdus, kad Ozijas buvo pažadėjęs, praslinkus penkioms dienoms, atiduoti miestą, siuntė pas vyresniusius Khabrij ir Kharmj.¹⁰ Jie atėjo pas ją, ir ji jiems tarė:

Kas tai yra, kad Ozijas sutiko atiduoti miestą Asiriečiams, jei per penkias dienas neateis jums pagalba?¹¹ Ir kas jūs esate, kad gundote Viešpatį?¹² Nors tai šneka, kuri iššaukia pasigailėjimą, bet greičiau kuri sukelia rūstybę ir padega didelį pyktį.¹³ Jūs paskyrėte laiką Viešpaties gailestingumui ir, kaip jums patiko, nustatėte jam dieną.¹⁴ Bet kadangi Viešpats kantrus, todėl tai darykime atgailą ir liedami ašaras maldaukime jo dovanojimo.¹⁵ Nes Dievas graso ne taip kaip žmogus ir užsidega rūstybe ne kaip žmogaus sūnūs.¹⁶ Todėl pažeminkime jo akyse savo sielas ir, tarnaudami jam nužeminta dvasia,¹⁷ sakykime su ašaromis Viešpačiui, kad jis padarytų su mumis savo pasigailėjimą taip kaip jo valia, idant kaip mūsų širdis pabūgo dėl jų puikybės, taipgi mes galėtumėm girtis mūsų nuolankumu;¹⁸ nes mes neseikėme nuodėmių mūsų tėvų, kurie paliko savo Dievą ir garbino svetimus dievus,¹⁹ o už tą nusikaltimą buvo paduoti savo neprieteliams žudyti kalaviju, apiplėšti ir išniekinti; mes gi nežinome kito Dievo, be jojo.²⁰ Laukime nuolankiai iš jojo paguodos, o Viešpats, mūsų Dievas, atkeršys už mūsų kraują dėl mūsų neprietelių prispaudimų ir pažemins visas tautas, ir padarys, kad jos bus be šlovės.

²¹ O dabar, broliai, kadangi jūs esate vyresnieji Dievo tautoje ir nuo jūsų pareina jų gyvybė, padrąsinkite savo žodžiais jų širdis, kad atsimintų, jog mūsų tėvai buvo gundyti, kad būtų ištirti, ar jie iš tikrųjų garbina savo Dievą.²² Jie turi atsiminti, kaip buvo gundytas mūsų tėvas Abraomas, o ištirtas daugeliu sielvartų pasidarė Dievo prietelis.²³ Taip pat ir Isaokas, ir Jokubas, ir Mošė, ir visi, kurie patiko Dievui, perėjo per daugelį sielvartų ir pasiliko ištikimi.²⁴ Tie gi, kurie nepriėmė gundymų su Viešpaties baime ir parodė savo nekantrumą ir savo murmėjimą su priekaištais prieš Viešpatį,²⁵ buvo naikintojo sunaikinti ir žuvo nuo žalčių.²⁶ Taigi ir mes nekerštauksime dėl to, ką kenčiame,²⁷ bet apsvarstydami, kad ir šitie kentėjimai mažesni už mūsų nuodėmes, tikėkime, kad Viešpaties rykštės, kuriomis esame plakami kaip vergai, siųstos mums pataisyti, o ne pražudyti.

²⁸ Tuomet Ozijas ir vyresnieji jai tarė: Visa, ką kalbėjai, tiesa, ir

nėra nieko peiktino tavo žodžiuose.²⁹ Taigi dabar melskis už mus, nes esi šventa ir Dievo bijanti moteriškė.³⁰ O Judita jiems tarė: Kaip jūs pripažįstate iš Dievo esant, ką galėjau kalbėti,³¹ taip ištirkite, ar iš Dievo yra, ką nutariau daryti, ir melskitės, kad Dievas sutvirtintų mano sumanymą.³² Jūs atsistokite šią naktį prie vartų, kad aš galėčiau išeiti su savo tarnaitė, ir melskitės, kad, kaip sakėte, per penkias dienas Viešpats pažvelgtų į savo tautą Izraelį.³³ Bet aš nenoriu, kad jūs tyrinėtumėte mano veikimą ir, kolei aš nepaskelbsiu jums, tenebūna nieko kito daroma, kaip tik malda už mane į Viešpatį, mūsų Dievą.³⁴ O Judo kunigaikštis Ozijas jai tarė: Eik ramybėje, ir Viešpats tebūna su tavimi, kad būtų atkeršyta mūsų neprieteliams. Ir apsigręžę jie išėjo.

9. ¹ Jiems išėjus, Judita įėjo į savo maldyklą, o apsilikusi ašutine ji pabarstė sau pelenų ant galvos ir, parpuolus kniūpsčia prieš Viešpatį, šaukėsi į Viešpatį ir tarė:

² Viešpatie, mano tėvo Simeono Dieve! Kurs davei jam kalaviją apsiginti nuo svetimtaučių, padariusių savo gašlume prievartą mergaitei ir apnuoginusių ją jos apgėdinimui,³ ir kurs davei jų moteris, kad būtų grobis, ir jų dukteris į nelaisvę ir davei visą grobį pasidalinti tavo tarnams, kurie buvo užsidegę uolumu dėl tavęs; padėk, meldžiu tavęs, Viešpatie, mano Dieve, man našlei.⁴ Nes tu padarei, kas yra atsitikę anksčiau, ir nutarei, kas paskui įvyko, ir pasidarė tai, ko tu norėjai.⁵ Nes visi tavo keliai priręgti, ir tu patvirtinai savo nutarimus pagal savo apvaizdą.

⁶ Pažvelk dabar į Asiriečių stovyklas, kaip teikeis matyti Egiptiečių stovyklas tuomet, kada jie bėgo apsiginklavę paskui tavo tarnus, pasitikėdami kariškais vežimais, savo raitija ir kovotojų daugybe.⁷ Bet tu pažvelgei į jų stovyklas, ir tamsybės atėmė iš jų jėgas.⁸ Gelmė sulaukė jų kojas, ir vanduo apdengė juos.⁹ Taip teatsitinka ir šitiems, kurie pasitiki savo daugybe ir giriasi savo kariškais vežimais, savo ietimis, skydais, vilyčiomis ir durtuvais,¹⁰ ir nežino, kad tu mūsų Dievas, kursai sunaikini karus nuo pradžios, ir kad tavo vardas Viešpats.¹¹ Pakelk savo ranką kaip pradžioje ir savo galybe sutrupink jų galybę; tavo rūstybė tenumeta galybę tų, kurie žada sau subjaurinti tavo šventyklą ir sutepti tavo vardo padangtę, ir numušti savo kalaviju tavo altoriaus ragą.¹² Padaryk, Viešpatie, kad jo puikybė būtų numušta jo paties kalaviju;¹³ tebūna jis sugautas savo akių slastais, kai atkreips jas į mane, ir užgaul jį mano lūpų meilumu.¹⁴ Duok mano sielai ištermės, kad paniekinčiau jį, ir stiprybės, kad pražudėčiau jį.¹⁵ Nes

tai bus paminklas tavo vardui, kai moteriškės ranka nugriaus jį. ¹⁶ Nes tavo galybė, Viešpatie, remiasi ne daugybe ir tavo valia ne arklių stiprumu, ir puikieji nepatiko tau nuo pradžios, bet tau visuomet patiko nuolankiųjų ir žemųjų malda.

¹⁷ Dangaus Dieve, Sutvėrėjau vandens ir visų kūrinių Viešpatie, išklausk mane, besimeldžiančią vargšę ir pasitikinčią tavo gailėstingumu. ¹⁸ Atsimink, Viešpatie, savo sandorą, duok žodžių į mano burną ir sustiprink mano širdyje mano sumanymą, kad tavo namai pasilikytų tau pašvęsti ¹⁹ ir kad visos tautos pažintų, jog tu esi Dievas ir jog, be tavęs, nėra kito.

10. ¹ Atsitiko gi, kad ji, paliovus šauktis į Viešpatį, atsikėlė iš vietos, kurioje gulėjo kniūpsčia Viešpaties akivaizdoje. ² Paskui ji pasišaukė savo tarnaitę ir, nusileidus į savo namus, nuėmė nuo savęs ašutinę, nusivilko savo našlystės drabužius, ³ apiplovė savo kūną, patepė save geriausia mira, susišukavo savo galvos plaukus, užsidėjo sau ant galvos nuometą, apsilvilko savo linksmumo drabužiais, apsiavė savo kojas kurnėmis, pasiėmė apyrankius, lelijas, auskarus ir žiedus ir pasipuošė visais savo papuošalais. ⁴ Ir Viešpats suteikė jai skaistumo, nes visą tą pasipuošimą ji ėmė ne geidulio sužadinta, bet dorybės, ir todėl Viešpats padaugino joje tą gražumą taip, kad ji pasirodė visų akims nesulyginamai gražiai. ⁵ Taigi ji uždėjo ant savo tarnaitės rauktinę su vynu, indą aliejaus, keptų grūdų, džiovintų figų, duonos, sūrio ir išėjo.

⁶ Atėjusi prie miesto vartų, juodvi rado laukiantį Oziją ir miesto vyresniusius. ⁷ Tie, pamatę ją, stebėte stebėjosi jos gražumu. ⁸ Tačiau, nieko nesiklausdami jos, jie leido praeiti ir tarė: Mūsų tėvų Dievas teduoda tau malonės ir savo galybe tesustiprina kiekvieną tavo širdies sumanymą, kad Jerusale didžiuotųsi tavimi, ir tavo vardas tebūna šventųjų ir teisiųjų skaičiuje. ⁹ O tie, kurie tenai buvo, tarė visi vienu balsu: Taip tebūna! ¹⁰ Judita gi, melddamasi Viešpačiui, išėjo pro vartus kartu su savo tarnaitė.

¹¹ Kai ji auštant leidosi žemyn nuo kalno, atsitiko, kad ją sutiko Asiriečių žvalgai ir sulaikė, sakydami: Iš kur ateini? Ir kur eini? ¹² Ji atsakė: Esu Ebrajų duktė; todėl aš pabėgau nuo jų, nes numatau, kad jie bus paduoti jums plėšti, dėl to, kad paniekdami jus nenorėjo pasiduoti patys savaime, idant rastų jūsų akivaizdoje pasigailėjimo.

¹³ Todėl aš maniau sau viena ir tariau: Eisiu pas kunigaikštį Oloferną pasakyti jam jų paslapčių ir jam parodyti, kaip prieidamas jis galėtų apveikti juos, taip kad iš jo kariuomenės nežūtų nė vienas vyras.

¹⁴ Anie vyrai, išgirde jos žodžius, žiūrėjo į jos veidą, ir didelis nustebimas buvo jų akyse, nes labai jie stebėjosi jos gražumu. ¹⁵ Ir jie jai tarė: Išgelbėjai savo gyvybę, nutarus ateiti pas mūsų valdovą. ¹⁶ Ir tai žinok, jog kai stosi jo akivaizdon, jis pasiels su tavimi gerai ir būsi labai miela jo širdžiai. Po to jie nuvedė ją prie Oloferno padangtės ir pasakė jam apie ją.

¹⁷ Kai ji įėjo į jo akivaizdą, Olofernas buvo tuojuo savo akių sugautas. ¹⁸ Jo gi palydovai jam tarė: Kas paniekins Ebrajų tautą, kurie turi tokių gražių moterų, kad dėl jų mums verta kovoti prieš juos? ¹⁹ Taigi Judita, pamačius Oloferną, sėdintį po uždanga, padaryta iš purpuro ir aukso su įmegztais smaragdais ir brangiais akmenimis, ²⁰ ir pažvelgus į jo veidą, nusilenkė prieš jį ir parpuolė kniūpsčia ant žemės. Tačiau Oloferno tarnai, paliepus jų valdovui, pakėlė ją.

11. ¹ Tuomet Olofernas jai tarė: Būk rami ir neturėk baimės savo širdyje, nes aš niekuomet nedariau skriaudos žmogui, kurs norėjo tarnauti karaliui Nabukhodonosorui. ² Jei tavo tauta nebūtų paniekinusi manęs, aš nebūčiau pakėlęs savo ieties prieš ją. ³ Dabar gi pasakyk man, kodėl pasitraukei nuo jų ir kodėl tau patiko ateiti pas mus?

⁴ Judita jam tarė: Priimk tavo tarnaitės žodžius, nes jei laikysies tavo tarnaitės žodžių, Viešpats pabaigs daryti su tavimi tą dalyką. ⁵ Nes kaip gyvas žemės karalius Nabukhodonosoras ir kaip gyva jo galybė, kuri yra tavyje nubausti visoms klystančioms sieloms, taip ne tik žmonės tarnauja jam per tave, bet ir lauko žvėrys jam klusnūs. ⁶ Nes žinia apie tavo dvasios sumaningumą pasiekė visas tautas ir visam pasauliui žinoma, kad tu vienas geras ir galingas visoje jo karalystėje, ir tavo paliepimai giriami visose šalyse. ⁷ Ir tai ne paslaptis, ką yra kalbėjęs Akhioras, ir ne nežinoma, ką liepei su juo padaryti. ⁸ Nes tai tikra tiesa, kad mūsų Dievas taip buvo įrūstintas nusidėjimais, jog liepė paskelbti per savo pranašus tautai, kad jis atiduosiąs ją dėl josios nuodėmių. ⁹ O kadangi Izraelio sūnūs žino, jog jie rūstino savo Dievą, todėl baimė tavęs atėjo ant jų. ¹⁰ Be to, ant jų atėjo ir badas, o dėl vandens stokos jie laikomi jau mirusiais. ¹¹ Jie jau nutarė užmušti savo gyvulius, kad gertų jų kraują. ¹² Jie net mano suvartoti Viešpaties, savo Dievo, šventenybes, susidedančias iš javų, vyno ir aliejaus, kurių Dievas įsakė neliesti, ir nori suvalgyti tai, ko nė rankomis neturėtų paliesti. Kadangi jie tat daro, tikras yra dalykas, jog jie bus atiduoti į prapultį. ¹³ Aš, tavo tarnaitė, tai sužinojus, pabėgau nuo jų, ir Viešpats siuntė mane tau tų dalykų pranešti. ¹⁴ Nes aš, tavo tarnaitė, gar-

binu Dievą taipgi dabar pas tave, ir tavo tarnaitė išeis, ir melsis Dievui,¹⁵ o jis pasakys man, kada atsilygins jiems už jų nuodėmę, ir atėjus aš pasakysiu tau. Tuomet aš vesiū tave viduriu Jerusale, ir tu turėsi visą Izraelio tautą kaip avis, kurioms nėra piemens, ir nė vienas šuo nesulos prieš tave;¹⁶ nes taip man pasakyta per Dievo apvaizdą.¹⁷ Ir kadangi Dievas susirūstino ant jų, todėl aš esu siųsta tau tai paskelbti.¹⁸ Taigi visi šitie žodžiai patiko Olofernui ir jo tarnams; jie stebėjosi jos išmintimi ir sakė vienas kitam:¹⁹ Nėra moteriškės žemėje jai lygios išvaizda, gražumu ir žodžių išmintingumu.²⁰ Olofernas gi jai tarė: Gerai padarė Dievas, kurs siuntė tave tautos priešakyje, kad tu paduotumei ją į mūsų rankas.²¹ Ir kadangi tavo pažadas geras, jei tavo Dievas man tai padarys, jis bus taip pat mano Dievas, ir tu būsi didi Nabukhodonosoro namuose, ir tavo vardas bus minimas visoje žemėje.

12. ¹ Tuomet jis liepė jai įeiti, kur buvo sudėti jo turtai, ir liepė pasilikti jai tenai; paskyrė taip pat, kas turėjo būti jai duodama nuo jo stalo.² Tačiau Judita jam atsakė ir tarė: Dabar aš negalėsiu valgyti to, ką tu liepei man duoti, kad neateitų ant manęs susirūstinimas; aš valgysiu iš to, ką sau atsinešiau.³ Olofernas jai tarė: O jei tau pritrūks to, ką su savim atsinešei, ką tuomet darysime su tavimi?⁴ Judita atsakė: Kaip tavo siela gyva, mano valdove, taip tavo tarnaitė nesuvalgys viso to, kolei Dievas padarys mano ranka tai, ką aš sumaniau! Tuomet jo tarnai įvedė ją į padangtę, į kurią buvo liepęs.⁵ Eidama tenai ji paprašė, kad jai būtų leista išeiti nakčia ir prieš išauštant pasimelsti ir šauktis į Viešpatį.⁶ Jis įsakė savo kambario tarnams, kad, kaip jai patinka, ji išeitų ir įeitų per tris dienas savo Dievo garbinti.⁷ Taip ji išeidavo naktimis į Betulijos slėnį ir apsiplaudavo šaltinio vandenyje.⁸ Eidama gi aukštyn melsdavosi Viešpačiui, Izraelio Dievui, kad vestų jos kelią prie išlaisvinimo jos tautos;⁹ o sugrįžusi pasilikdavo nesutepta padangtėje, kolei vakare imdavo savo valgį.

¹⁰ Ir atsitiko, kad ketvirtą dieną Olofernas padarė savo tarnams puotą ir tarė savo kambario tarnui Vagavui: Eik ir įkalbėk tai Žydei, kad savo noru sutiktų gyventi su manim;¹¹ nes Asiriečiams yra gėda, jei moteriškė tyčiojasi iš vyro, taip elgdamasi, kad ji eina šalin nuo jo nepaliesta.

¹² Tuomet Vagavas įėjo pas Juditą ir tarė: Tenesidrovi gera mergaitė įeiti pas mano poną, kad būtų pagerbta jo akivaizdoje, valgyti draug su juo ir gerti vyno su džiaugsmu.¹³ Judita jam atsakė: Kas aš

esu, kad prieštaraučiau mano valdovui? ¹⁴ Aš padarysiu visą, kas bus jo akyse gera ir geriausia. O kas tik jam patiks, tai bus man geriausia per visas mano gyvenimo dienas. ¹⁵ Ji atsikėlė, pasipuošė savo drabužiais ir įėjus stoji jo akivaizdon. ¹⁶ Oloferno gi širdis smarkiai plakėsi, nes jis buvo užsidedęs pageidimu josios. ¹⁷ Ir Olofernas jai tarė: Gerk dabar ir sėskis prie mano stalo su džiaugsmu, nes radai malonės mano akyse. ¹⁸ Judita tarė: Gersiu, valdove, nes iš visų mano gyvenimo dienų labiausiai šiandien mano siela yra išaukštinta. ¹⁹ Ir ji ėmė, valgė ir gėrė jo akyse tai, ką jos tarnaitė buvo jai prirengusi. ²⁰ Olofernas pasidarė linksmas dėl jos ir gėrė labai daug vyno, kiek niekados nebuvo gėręs savo gyvenime.

13. ¹ Kai buvo jau vėlu, jo tarnai pasiskubino į savo butus, o Vagavas uždarė miegamojo kambario duris ir išėjo. ² Visi buvo pavargę nuo vyno, ³ ir Judita buvo viena kambaryje. ⁴ Olofernas tuo tarpu gulėjo patale, užmigęs iš per daug didelio girtumo. ⁵ Judita buvo įsakiusi savo tarnaitai stovėti lauke prie kambario ir sergėti. ⁶ Dabar Judita atsistojo ties patalu, meldamasi su ašaromis ir tylomis judindama lūpas, ⁷ ir tarė: Sustiprink mane, Viešpatie, Izraelio Dieve, ir pažvelk šią valandą į mano rankų darbus, kad, kaip esi žadėjęs, pakeltumei savo miestą Jerusaleį ir kad įvykdyčiau tai, ką pasitikėdama tavimi maniau galėsiat įvykti. ⁸ Tai pasakius, ji prisiartino prie šulo, buvusio prie jo lovos galvos galo, ir atsirišo jo kalaviją, kurs kabėjo ant jo pririštas. ⁹ Ištraukus jį iš makšties, ji nusitvėrė už jo galvos plaukų ir tarė: Sustiprink mane šią valandą, Viešpatie Dieve. ¹⁰ Po to ji kirto du sykiu į jo sprandą ir nukirto jam galvą, nuėmė nuo šulų jo uždangą ir nurito žemėn jo lavoną.

¹¹ Po valandėlės ji išėjo, padavė Oloferno galvą savo tarnaitai ir liepė įsidėti ją į savo maišą. ¹² O po to jiedvi išėjo, pagal savo paprotį, tarsi melstis, perėjo per stovyklą ir apsuksdamos slėnį atėjo prie miesto vartų. ¹³ Tenai Judita tarė iš tolo sienų sargams: Atidarykite vartus, nes Dievas, kurs parodė savo galybę Izraelyje, yra su mumis.

¹⁴ Ir atsitiko, kad vyrai, išgirdę jos balsą, pašaukė miesto vyresniusius. ¹⁵ Tuomet subėgo prie jos visi nuo mažiausio iki didžiausiam, nes tikėjosi ją jau nebesugrįšiant, ¹⁶ ir, užsidedę žiburių, visi apstojo ją; ji gi, užėjus į aukštesnę vietą, liepė nutilti. O visiems nutilus ¹⁷ Judita tarė: Šlovinkite Viešpatį, mūsų Dievą, kurs nepaliko pasitikinčių juomi ¹⁸ ir per mane, savo tarnaitę, padarė savo gailestingumą, kurį yra žadėjęs Izraelio namams, ir užmušė šią naktį mano ranka savo

tautos neprietelį. ¹⁹ Po to, išėmus iš maišo Oloferno galvą, parodė jiems ir tarė: Štai Asiriečių kariuomenės vado Oloferno galva ir štai jo uždanga, po kuria jis gulėjo savo girtybėje, kai Viešpats, mūsų Dievas, ištiko jį moteriškos ranka. ²⁰ Kaip pats Viešpats yra gyvas, taip jo Angelas sergėjo mane ir iš čia išeinančią, ir tenai pasiliekančią, ir iš ten čia sugrįžtančią, ir Viešpats neleido, kad aš, jo tarnaitė, būčiau sutepta; bet jis sugrąžino jums mane be susitepimo nuodėmės, besidžiaugiančią, kad jis nugalėjo, kad aš ištrūkau ir kad jūs išlaisvinti.

²¹ Šlovinkite jį visi, nes jis geras, nes jo galeistingumas amžinas.

²² Tuomet visi, pagarbinę Viešpatį, jai tarė: Viešpats palaimino tave savo galybe, nes per tave nieku pavertė mūsų neprietelius. ²³ Israėlio gi tautos kunigaikštis Ozijas jai tarė: Tu, dukte, esi Viešpaties, Aukščiausiojo Dievo, palaiminta labiau nekaip visos moterys žemėje:

²⁴ Pašlovintas tebūna Viešpats, kurs sutvėrė dangų ir žemę, kurs vedė tave nukirsti galvos mūsų neprietelių vadui, ²⁵ nes šiandien jis padarė tavo vardą taip didį, kad žmonės, atsimindami per amžius Viešpaties galybę, niekados nesiliaus tave gyrę, nes už juos tu nepasigailėjai savo gyvybės, kai matei savo giminės suspaudimą ir sielvartą, bet pašalinai prapultį mūsų Dievo akivaizdoje. ²⁶ O visa tauta tarė: Teįvyksta, teįvyksta!

²⁷ Paskui atėjo pašauktas Akhioras, ir Judita jam tarė: Israėlio Dievas, apie kurį tu liudijai, kad jis keršija už save savo neprieteliams, jis nukirsdino šią naktį mano ranka visų netikinčiųjų galvą. ²⁸ Ir kad įsitikintumei, jog taip yra, štai galva Oloferno, kurs savo puikybės išdykime paniekino Israėlio Dievą ir gąsdino tave žuvimu, sakydamas: Kai bus paimta nelaisvėn Israėlio tauta, aš liepsiu perdurti kalaviju tavo šonus. ²⁹ Akhioras gi, pamatęs Oloferno galvą, buvo apimtas didžiausios baimės, parkrito kniūpsčias ant žemės ir apalpo. ³⁰ Paskui gi, atsipeikėjęs ir atsigavęs, jis parpuolė prie jos kojų, išreiškė jai pagarbą ir tarė: ³¹ Tu esi savo Dievo pašlovinta visose Jokubo padangtėse, nes kiekvienoje tautoje, kuri išgirs tavo vardą, Israėlio Dievas bus šlovinamas dėl tavęs.

14. ¹ Tuomet Judita tarė visai tautai: Paklauskite manęs, broliai, pakabinkite šitą galvą ant mūsų sienų; ² o saulei užtekėjus, kiekvienas tepasiima savo ginklus, ir išeikite ūmai, ne kad nusileistumėt žemyn, bet lyg kad norėdami pulti juos. ³ Tuomet žvalgai turės bėgti pas savo vyriausią vadą jo pažadinti į kovą. ⁴ O kai jų vadai atbėgs į Oloferno padangtę ir ras jį be galvos gulintį savo kraujuje, juos apims baimė.

⁵ Pastebėję gi, kad jie bėga, eikite paskui juos be baimės, nes Viešpats sutrins juos po jūsų kojomis.

⁶ Tuomet Akhioras, matydamas galybę, kurią parodė Israėlio Dievas, pametęs stabmeldystės apeigas, įtikėjo į Dievą, apipjaustydino savo kūną ir buvo priimtas į Israėlio tautą, taip pat ir visi jo giminės palikuonys iki šiai dienai.

⁷ Tuoju, kai tik išaušo, jie pakabino ant sienos Oloferno galvą, kiekvienas vyras pasiėmė savo ginklus, ir jie išėjo su dideliu triukšmu ir šūkiojimu. ⁸ Tai pamatę, žvalgai nubėgo prie Oloferno padangtės. ⁹ O tie, kurie buvo padangtėje, atėję tyčia kėlė triukšmą, kad Olofernas pabustų iš miego ne žadinančiųjų prikeltas, bet dėl triukšmo, ¹⁰ nes nė vienas nedrįso atidaryti Asiriečių galiūno kambarį pasibeldęs ar įeidamas. ¹¹ Bet kai atėjo jo vada, tūkstantininkai ir visi Asiriečių karaliaus kariuomenės viršininkai, jie tarė kambario tarnams: ¹² Įeikite ir pažadinkite jį, nes išėjusios iš savo urvų pelės drįsta šaukti mus į kovą.

¹³ Tuomet Vagavas, įėjęs į jo kambarį, atsistojo prie užkabos ir suplojo savo rankomis, nes manė, kad jis miega su Judita. ¹⁴ Bet negirdėdamas savo ausimis jokio gulinčiojo judėjimo, priėjo artyn prie užkabos, pakėlė ją, o pamatęs Oloferno lavoną be galvos, gulintį žemėje ir mirkstantį savo kraujuje, sušuko dideliu balsu su verksmu ir perplėšė savo drabužius. ¹⁵ Įėjęs gi į Juditos padangtę, nerado jos, iššoko laukan prie tautos ¹⁶ ir tarė: Viena Žydų moteriškė padarė sumišimą karaliaus Nabukhodonosoro namuose, nes štai Olofernas guli žemėje, o jo galvos nėra ant jo. ¹⁷ Tai išgirdę, Asiriečių galybės kunigaikščiai visi perplėšė savo drabužius; nepakenčiama baimė ir drebėjimas apniko juos, ir jų dvasioje pasidarė labai didelis sumišimas. ¹⁸ Ir pakilo nesulyginamas šauksmas jų stovykloje.

15. ¹ Kai visa kariuomenė išgirdo, kad Olofernui nukirsta galva, jie nustojo proto ir išmanymo ir, vien drebėjimo ir baimės vedami, jie ieškojo išsigelbėjimo bėgime; ² taip kad nė vienas nekalbėjo su savo artimu, bet nuleidę galvas, palikę visa, skubėjo ištrukti nuo Ebrajų, apie kuriuos girdėjo, kad eina ant jų apsiginklavę, ir bėgo laukų keliais ir kauburių takais. ³ Taigi Israėlio sūnūs, pamatę bėgančius, vijosi juos. Jie nusileido žemyn, trimituodami trimitais ir šaukdami paskui juos. ⁴ O kadangi Asiriečiai bėgo galvotrūkčiais ne būriais, o Israėlio sūnūs vijosi juos vienu būriu, jie užmušinėjo visus, kuriuos tik galėjo pasiekti.

⁵ Ozijas pasiuntė taip pat pasiuntinių į visus Izraelio miestus ir kraštus. ⁶ O visa šalis ir kiekvienas miestas siuntė paskui juos apginkluotą rinktinę jaunuomenę ir vijosi juos su kalavijo ašmenimis, kolei neatvyko į savo krašto pakraščius. ⁷ Kiti gi, kurie buvo likę Betulijoje, įėjo į Asiriečių stovyklą, pasiėmė grobį, kurį buvo palikę Asiriečiai, ir labai apsikrovė. ⁸ Tie, kurie sugrįžo į Betuliją nugalėtojais, atsigabeno su savim visa, kas anų buvo, taip kad nebuvo skaičiaus gyvuliams, galvijams ir visiems jų kilnojamiems daiktams, ir visi nuo mažiausio iki didžiausiam pasidarė turtingi anų grobiu.

⁹ Vyriausias gi kunigas Joakimas atėjo su visais savo vyresniaisiais iš Jerusaleės į Betuliją Juditos pamatyti. ¹⁰ Kai ji išėjo prie jo, visi palaimino ją vienu balsu ir tarė: Tu Jerusaleės garbė, tu Izraelio linksmybė, tu mūsų tautos šlovė, ¹¹ nes pasielgei kaip vyras ir tavo širdis buvo stipri, nes mylėjai skaistybę ir po savo vyro nežinojai kito; todėl tai Viešpaties ranka sustiprino tave ir todėl tu būsi pašlovinta per amžius. ¹² O visa tauta tarė: Tebūna, tebūna!

¹³ Asiriečių grobis vos per tris dešimtis dienų buvo Izraelio tautos surinktas. ¹⁴ Visa, kas pasirodė Oloferno nuosavybė esanti, jie atidavė Juditai, būtent auksą, sidabrą, drabužius, brangius akmenis ir visus rakandus; visa buvo jai tautos atiduota. ¹⁵ Ir visa tauta džiaugėsi su moteriškėmis, mergaitėmis, jaunikaičiais, žaisdami muzikos prietaisais ir kanklėmis.

16. ¹ Tuomet Judita giedojo Viešpačiui šitą giesmę ir tarė:

² Pradėkite giedoti Viešpačiui su būbinais,
giedokite Viešpačiui su cimbolais,
giedokite jam naują giesmę,
aukštinkite ir šaukitės į jo vardą.

³ Viešpats sunaikina karus;
jo vardas yra Viešpats.

⁴ Jis padarė savo stovyklą savo tautos tarpe,
kad išgelbėtų mus iš visų mūsų neprietelių rankos.

⁵ Atėjo Asuras iš kalnų nuo šiaurės
su savo kariuomenės galybe;
jo daugybė užtvėnkė upelius,
o jo arkliai apdengė slėnius.

⁶ Jis sakė nudeginsias mano plotus,
užmušias mano jaunikaičius kalaviju,

- iš mano kūdikių pasidarysias grobį
ir imsis mergaites nelaisvėn.
- ⁷ Bet Visagalis Viešpats pakenkė jam
ir padavė jį į moteriškės rankas, kuri pervėrė jį.
- ⁸ Nes jų galiūnas krito ne nuo jaunikaičių
ir ne Titano sūnūs užgavo jį;
nė aukšti milžinai nepasipriešino jam,
bet Merario duktė Judita
sunaikino jį savo veido dailumu.
- ⁹ Nes ji nusivilko našlystės apdarą
ir apsvilko linksmybės drabužiu
Israėlio sūnų džiaugsmui.
- ¹⁰ Ji patepė savo veidą tepalu,
surišo savo garbanas nuometu,
ėmė naują drabužį jam apgauti.
- ¹¹ Jos korpės pagavo jojo akis,
jos gražumas ėmė nelaisvėn jo sielą,
o ji kalaviju perkirto jam sprandą.
- ¹² Persai labai nusigando jos ištvermės
ir Medai jos drąsos.
- ¹³ Tuomet Asiriečių stovykla ėmė šaukti,
kada pasirodė mano nužemintieji, sudžiūvę iš troškulio.
- ¹⁴ Jaunų moterų sūnūs perdūrė juos
ir užmušinėjo juos kaip bėgančius vaikus,
jie žuvo kovoje Viešpaties, mano Dievo, akivaizdoje.
- ¹⁵ Giedokime Viešpačiui giesmę;
naują giesmę giedokime mūsų Dievui.
- ¹⁶ Adonai, Viešpatie, tu didis
ir garbingas savo galybėje,
ir nė vienas negali apveikti tavęs.
- ¹⁷ Tau tetarnauja visi tavo kūriniai,
nes tu tarei, ir įvyko,
siuntei savo dvasią, ir buvo sutverta,
ir nėra, kas pasipriešintų tavo balsui.
- ¹⁸ Kalnai pasijudins iš pamatų su vandenimis;
uolos sutirps kaip vaškas prieš tavo veidą;
- ¹⁹ Kurie gi tavęs bijo,
bus pas tave dideli visame.
- ²⁰ Vargas tautai, sukylančiai prieš mano giminę;

nes visagalis Viešpats atkeršys jiems;
teismo dieną aplankys juos.

²¹ Nes duos ugnies ir kirminų į jų kūnus,
kad jie degtų ir jaustų tai per amžius.

²² O paskui atsitiko, kad po nugalėjimo visa tauta atvyko į Jerusalelę pagarbinti Viešpaties; ir tuojuo, kai tik apsiplovė, visi atnašavo deginamųjų aukų ir ką jie buvo apsiėmę ir pažadėję aukoti. ²³ Judita gi visus kariškus Oloferno rykus, kuriuos jai buvo davusi tauta, ir uždangą, kurią pati buvo pasiėmus iš jo miegamojo kambario, atnašavo kaip užmiršimo dovaną. ²⁴ Tauta buvo linksma šventosios vietos aki-vaizdoje, ir džiaugsmas šituo nugalėjimu buvo švenčiamas draug su Judita per tris mėnesius.

²⁵ Po tų gi dienų kiekvienas sugrįžo į savo namus, ir Judita pasidarė didi Betulijoje ir šlovingiausia visoje Izraelio žemėje. ²⁶ Buvo gi su drąsa sujungta skaistybė, taip kad ji nepažinojo vyro per visas savo gyvenimo dienas nuo to meto, kai buvo miręs jos vyras Manasas. ²⁷ Šventadieniais ji pasirodydavo su didele iškilme. ²⁸ Ji pasiliko savo vyro namuose šimtą penkerius metus, paleido savo tarnaitę laisvą, mirė ir buvo palaidota šalia savo vyro Betulijoje, ²⁹ o visa tauta rauduoja jos septynias dienas.

³⁰ Per visą gi jos gyvenimo laiką nebuvo kas vargintų Izraelį ir per daugelį metų jai mirus. ³¹ Iškilminga gi šito apgalėjimo diena buvo Ebrajų priimta į šventadienių skaičių ir Žydų švenčiama nuo ano laiko iki šiai dienai.

ESTERËS KNYGA

1. ¹ Asvero dienomis, kurs viešpatavo nuo Indijos iki Etijopijai šimtas dvidešimt septynioms žemėms, ² kuomet jis sėdosi savo karalystės sostan, jo karalystės sostinė buvo Susos miestas. ³ Taigi trečiais savo viešpatavimo metais jis kėlė visiems savo kunigaikščiams ir tarnams, drąsiausiems iš Persų ir žymiausiems tarp Medų, ir žemių viršininkams savo akivaizdoje didelį pokylį, ⁴ kurs tęsėsi ilgą laiką, būtent šimtą aštuonias dešimtis dienų, kad parodytų savo karalystės garbės turtus ir savo galybės didumą bei šlovę. ⁵ Baigiantis gi pokylio dienoms, jis sukvietė visą tautą, kuri radosi Susoje, nuo didžiausio iki mažiausiam, ir liepė padaryti puotą per septynias dienas prieangyje sodo ir girios, kuri buvo įveista su karališku rūpestingumu ir karalių ranka. ⁶ Iš visų pusių kabėjo šviesios, žalios ir tamsiai mėlynos spalvos uždangos, palaikomos baltomis drobinėmis ir purpurinėmis juostelėmis, įvertomis į dramblio kaulo žiedus ir pririštomis prie marmurinių šulų. Buvo taipgi išdėstyta auksinių ir sidabrinių guolių žaliu kaip smaragdai ir baltu marmuru išklotoje asloje, kurią puošė nuostabiai įvairūs vaizdai. ⁷ Pakviestieji gėrė iš auksinių taurių, o valgiai buvo įnešami vis kituose ir kituose induose. Taip pat vyno buvo apščiai, kaip pritiko karaliaus dosnumui, ir jis buvo statomas geriausias. ⁸ Nebuvo kas verstų gerti nenorinčius, bet taip, kaip karalius, paskirdamas prie kiekvieno stalo po vieną iš savo kunigaikščių, buvo įsakęs, kiekvienas turėjo imti, ko jis norėjo.

⁹ Taipgi karalienė Vastė kėlė pokylį moterims rūmuose, kur pasilikdavo paprastai karalius Asveras. ¹⁰ Taigi septintą dieną, kai karalius pasidarė linksmesnis ir iš per daug didelio gėrimo įkaito nuo vyno, jis įsakė septyniems kamarponiams, Maumamui, Bazatai, Harbonai, Bagatai, Abgatai, Zetarui ir Kharkhui, kurie tarnavo jo akivaizdoje, ¹¹ atvesti pas karalių karalienę Vastę, uždėjus jai ant

galvos karališkąjį vainiką, kad parodytų visiems žmonėms ir kunigaikščiams jos gražumą, nes ji buvo labai graži.¹² Bet ji atsisakė ir nenorėjo ateiti pagal karaliaus liepimą, kurį jis buvo nusiuntęs jai per kamarponius.

Todėl karalius, supykęs ir užsidegęs labai dideliu narsu,¹³ paklausė išminčius, kurie karalių papročiu visuomet prie jo būdavo, ir jis visa darydavo jų patarimu, nes jie žinojo įstatymus ir pirmtakų teises¹⁴ (pirmieji gi ir artimiausieji buvo Kharsena, Setaras, Admata, Tarsis, Maras, Marsana ir Mamukhanas, septyni Persų ir Medų vadai, kurie matydavo karaliaus veidą ir paprastai sėsdavo pirmieji po jo):¹⁵ Koks sprendimas tenka karalienei Vastei, kuri nenorėjo įvykdyti karaliaus Asvero paliepimo, jai pranešto per kamarponius?¹⁶ Mamukhanas atsakė, girdint karaliui ir kunigaikščiams: Karalienė Vastė įžeidė ne tikrai karalių, bet ir visas tautas ir kunigaikščius, kurie yra visose karaliaus Asvero žemėse.¹⁷ Nes karalienės pasielgimas pasidarys žinomas visoms moterims, kurios ims niekinti savo vyrus ir sakys: Karalius Asveras liepė karalienei Vastei ateiti pas save, o ji nenorėjo.¹⁸ Ir tuo pavyzdžiu visos Persų ir Medų kunigaikščių žmonos nieku vers vyrų paliepinus; todėl karaliaus rūstybė teisinga.¹⁹ Jei tau tinka, teiseina tavo paliepinimas ir tebūna parašyta pagal Persų ir Medų įstatymą, kurio nevalia peržengti, kad Vastė niekuomet daugiau nebejeis pas karalių, bet kad jos karališką garbę gaus kita, už ją geresnė.²⁰ Ir tai tebūna pagarsinta visoje tavo žemių valstybėje (kuri yra plačiausia), kad visos moterys, kaip didikų, taip ir mažesniųjų, reikštų pagarbą savo vyrams.

²¹ Jo patartis patiko karaliui ir kunigaikščiams, kaip Mamukhanas buvo pataręs.²² Jis siuntė į visas savo karalystės žemes laiškus visokiomis kalbomis ir raštu, taip kaip kiekviena tauta galėjo suprasti ir skaityti, kad vyrai būtų viršininkai ir vyresnieji savo namuose ir kad tai būtų paskelbta visose tautose.

2. ¹ Po šitų atsitikimų, kai karaliaus Asvero užsidegimas buvo ataušęs, jis atsiminė Vastę ir ką ji buvo padariusi, ir kaip su ja buvo pasielgta.² Tuomet karaliaus tarnai ir valdininkai tarė: Reikia paieškoti karaliui jaunų ir dailių mergaičių³ ir siųsti žmonių, kurie teatrandą visose žemėse gražiausias mergaites, teatveda jas į Susos miestą ir teatiduoda jas į moterų namus priežiūron kamarponio Egėjo, kurs yra karališkųjų moteriškių viršininkas ir sargas; tenai teduoda joms moteriškų papuošalų ir kitų joms reikiamų dalykų.⁴ O kuri už

visas labiau patiks karaliaus akims, ta tebūna karalienės Vastės vietoje. Tie žodžiai patiko karaliui, ir jis liepė padaryti, kaip anie buvo parę.

⁵ Susos mieste buvo vienas Žydas, vardu Mardokhajis, sūnus Jairo, sūnaus Semėjo, sūnaus Kiso iš Jeminio giminės, ⁶ kurs buvo atkeltas iš Jeruslės tuo metu, kai Babelės karalius Nabukhodonosoras yra perkėlęs Judo karalių Jekhoniją. ⁷ Buvo gi jis auklėtojas savo brolio dukters Edisos, kuri buvo vadinama kitu vardu Esterė ir buvo netekusi abiejų gimdytojų. Ji buvo labai graži ir dailios išvaizdos. Mirus jos tėvui ir motinai, Mardokhajis buvo padaręs iš jos sau įduką.

⁸ Kai karaliaus paliepimas buvo paskelbtas ir pagal jo įsakymą buvo atvedama į Susą daug gražių mergaičių ir atiduodama kamarponiui Egėjui, tarp kitų mergaičių buvo jam atiduota taipgi Esterė, kad būtų laikoma moterų tarpe. ⁹ Ji patiko jam ir rado malonės jo akyse. Taigi jis įsakė vienam kambario tarnui prirengti greičiau jos papuošalus, duoti jai jos dalį ir septynias dailiausias mergaites iš karaliaus namų ir kaip ją, taip jos palydoves papuošti ir viskuo aprūpinti.

¹⁰ Ji tuo tarpu nenorėjo pasakyti jam savo tautos ir tėvynės, nes Mardokhajis buvo jai įsakęs visai tylėti apie tą dalyką. ¹¹ Jis vaikščiojo kasdien ties prieangiu namų, kuriuose buvo laikomos išrinktosios mergaitės, rūpindamos Esterės sveikata ir norėdamas žinoti, kas su ja atsitiks.

¹² Kolei gi atėjo metas, kad pabaigus visa, kas liečia moterų pasipuošimą, kiekviena mergaitė iš eilės įeitų pas karalių, praslino dvylika mėnesių, nes per šešis mėnesius jos buvo tepamos miros aliejumi ir per kitus šešis vartojo visokius tepalus ir kvepalus. ¹³ Eidamos pas karalių, jos gaudavo, ko tik reikalavo pasipuošimui, ir pasipuošusios, kaip joms tiko,ėjo iš moterų buto į karaliaus kambarį. ¹⁴ Kuri gi įeidavo vakare, išeidavo rytmetį ir iš ten buvo nuvedama į kitą rūmą, buvusį priežiūroje kamarponio Susagazio, kurs buvo karaliaus gulovių užvaizdas; ir ta nebegalėjo daugiau eiti pas karalių, nebent tuomet, kada karalius norėdavo ir liepdavo įvardžiai jai ateiti.

¹⁵ Praslinkus gi kuriam laikui, atėjo diena, kurią iš eilės įeiti turėjo pas karalių Mardokhajo brolio Abihailio duktė Esterė, iš kurios jis buvo pasidaręs sau įduką. Ji nereikalavo sau papuošalų, bet ką mergaičių sargas kamarponis Egėjis norėjo, tai davė jai pasipuošti. Nes ji buvo labai grakšti ir savo netikėtinu gražumu rodėsi daili ir meili visų akims. ¹⁶ Taigi Esterė buvo nuvesta į karaliaus Asvero kambarį dešimtame mėnesyje, kurs vadinamas Tebetas, septintais jo karaliavimo

metais. ¹⁷ Karalius pamilo ją labiau už visas moteriškes; ji rado daugiau už visas moteriškes malonės ir gailėstingumo jo akyse. Jis uždėjo jai ant galvos karališkąjį vainiką ir padarė ją karaliene Vastės vietoje. ¹⁸ Jis liepė iškelti labai puikų pokylį visiems savo kunigaikščiams ir tarnams dėl susituokimo su Estere ir jos vestuvių. Suteikė taipgi poilsio visoms žemėms ir davė dovanų, kaip pritiko kunigaikščio dosnumui.

¹⁹ O kai antrą kartą ieškojo mergaičių ir jas rinko, Mardokhajis tebebuvo prie karaliaus durų; ²⁰ Esterė gi, pagal jo paliepimą, dar nebuvo pasisakius savo tėvynės ir tautos; nes ką tik jis įsakydavo, to Esterė laikėsi ir taip visa darė, kaip buvo įpratusi tuo metu, kada jis auklėjo ją mažą. ²¹ Taigi tuo metu, kada Mardokhajis buvo prie karaliaus vartų, du karaliaus kamarponiu, Bagatanas ir Taras, kuriuodu buvo durininkai ir prižiūrėdavo pirmąjį rūmų slenkstį, supyko, norėjo sukilti prieš karalių ir užmušti jį. ²² Mardokhajis tai patyrė ir tuojau pasakė karalienei Esterei, o ji karaliui vardu Mardokhajo, kurs buvo davęs jai žinią apie tą dalyką. ²³ Buvo padaryta tardymas ir susekta, ir juodu pakarta ant kartuvių. Tas atsitikimas liepta įrašyti į istoriją ir įtraukta į metraščius karaliaus akyse.

3. ¹ Po to karalius Asveras išaukštino Adamaties sūnų Amaną, kurs buvo iš Agago palikuonių, ir pastatė jo krasę aukščiau už visų kunigaikščių, kuriuos turėjo. ² O visi karaliaus tarnai, kurie buvo rūmų angose, priklaupdavo ir nusilenkdavo Amanui, nes taip buvo jiems įsakęs valdovas. Vienas Mardokhajis nepriklaupdavo ir jam nenusilenkdavo. ³ Karaliaus tarnai, kurie buvo užvaizdai rūmų durų, jam sakė: Kodėl tu nevykdai karaliaus paliepimo taip kaip kiti? ⁴ Kadangi jie buvo tai pasakę daug kartų, o jis nenorėjo klausyti, jie pranešė Amanui, norėdami žinoti, ar anas laikysis savo nutarimo, nes jis buvo pasisakęs esąs Žydas. ⁵ Tai išgirdęs Amanas ir pats patyręs, kad Mardokhajis iš tikrųjų nepriklaupia prieš jį ir jam nenusilenkia, labai supyko; ⁶ bet jis manė visai neverta esant kelti ranką prieš vieną Mardokhajį; nes buvo girdėjęs, kad jis esąs iš Žydų giminės, ir norėjo verčiau sunaikinti visą Žydų tautą Asvero karalystėje.

⁷ Pirmame mėnesyje (kurs vadinamas Nisanas), dvilyktais Asvero karaliavimo metais, buvo įmesta į taurę Amano akyse burtas, kurs ebrajiškai vadinama Pur, apie tai, kurią dieną ir kuriame mėnesyje turėtų būti išžudyta Žydų giminė, ir išėjo dvilyktasis mėnuo, kurs vadinamas Adaras. ⁸ Tuomet Amanas tarė karaliui Asverui: Visose

tavo karalystės žemėse yra išsisklaidę ir savyje susikaupusi tauta, kuri turi kitokius įstatymus ir apeigas, be to, niekais laiko karaliaus įsakymus. O tu labai gerai žinai, jog tavo karalystei nepravartu, kad pataikavimu ji labiau išdyktų. ⁹ Jei tau patinka, nutark, kad ji žūtų, o aš atsversiu tavo išdo užvaizdams dešimtį tūkstančių talentų. ¹⁰ Taigi karalius paėmė nuo savo rankos žiedą, kuriuo naudodavosi, padavė jį Žydų neprieteliui, Adamaties sūnui Amanui iš Agago palikuonių, ¹¹ ir jam tarė: Sidabras, kurį žadi, tebūna tau, su tauta daryk, kaip tau patinka.

¹² Tuomet pirmame mėnesyje, Nisane, tryliką to mėnesio dieną, pašaukta karaliaus raštininkus ir parašyta karaliaus Asvero vardu, kaip buvo liepęs Amanas, visiems karaliaus vietininkams, žemių ir visų tautų teisėjams, taip, kaip kiekviena tauta galėjo skaityti ir suprasti pagal kalbų įvairumą, ir laišakai, paženklinti jojo žiedu, ¹³ buvo išsiųsti per karaliaus bėgėjus į visas žemes, kad vieną dieną, tai yra tryliką dieną dvyliktojo mėnesio, kurs vadinamas Adaras, užmuštų ir sunaikintų visus Žydus nuo vaiko iki seniui, kūdikius ir moteris, ir išplėštų jų gėrybes. ¹⁴ Toks tai buvo laiškų turinys, kad visos žemės žinotų ir prisirengtų paskirtai dienai. ¹⁵ Bėgėjai, kurie buvo siųsti, skubėjo įvykdyti karaliaus paliepimą. Tuojuo pakabinta nutarimas Susoje, karaliui ir Amanui esant pokylyje, o visiems Žydams, buvusiems miestuose, raudant.

4. ¹ Tai išgirdęs, Mardokhajis perplėšė savo drabužius, apsilviko maišu, pabarstė sau ant galvos pelenų ir šaukė dideliu balsu aikštėje, miesto viduryje, parodydamas savo sielos apkartimą, ² ir taip dejuodamas atėjo iki rūmų durų; nes apsilvikiusiam maišu nebuvo leidžiama įeiti į karaliaus rūmus. ³ Taip pat visose žemėse, miestuose ir vietose, kurias pasiekė žiaurus karaliūso nutarimas, buvo Žyduose be galo didelis verksmas, pasninkavimas, dejavimas ir raudojimas, ir daugelis vartojo maišą ir pelenus vietoje patalo.

⁴ Tuomet Esterės mergaitės ir kamarponiai įėjo ir davė jai žinią. Ji, tai išgirdus, labai nusigando ir išsiuntė apdarą, kad nuėmę maišą apvilktų jį; bet jis nenorėjo priimti. ⁵ Taigi ji, pasišaukus kamarponį Atakhą, kurį karalius buvo jai davęs kaip tarną, liepė jam eiti pas Mardokhajį ir patirti iš jo, kodėl jis taip darąs. ⁶ Išėjęs Atakhas priėjo prie Mardokhajo, stovėjusio miesto aikštėje ties rūmų durimis, ⁷ o tasai pasakė jam visa, kas buvo atsitikę, kaip Amanas buvo pažadėjęs įnešti į karaliaus išdą sidabro, atsilyginant už Žydų išžudymą; ⁸ padavė

jam taipgi kabėjusio Susoje nutarimo nuorašą, kad parodytų karalienei ir ispėtų ją, jog ji turi įeiti pas karalių ir maldauti jį už savo tautą.⁹ Sugrįžęs Atakhas pranešė Esterėi visa, ką Mardokhajis buvo pasakęs.¹⁰ Ji atsakė jam ir liepė pasakyti Mardokhajui: ¹¹ Visi karaliaus tarnai ir visos jo valdžioje esančios žemės žino, kad kiekvienas, kurs nešauktas įeiti į viduje esantį karaliaus kiemą, ar jis vyras, ar moteris, bus tuojau be jokio gaisčio užmuštas, jei nebent karalius ištiestų prie jo auksinę lazda, kaip malonės ženklą, ir taip jis galėtų išlikti gyvas. Tai kaip aš galėsiu įeiti pas karalių, kad jau per tris dešimtis dienų nebuvau pas jį šaukta.¹² Tai išgirdęs, Mardokhajis ¹³ vėl siuntė pas Esterę ir sakė: Neįsivaizduok, kad kitaip kaip visi Žydai bus išgelbėti tie, kurie yra karaliaus namuose; ¹⁴ nes jei dabar tylėsi, Žydai bus išgelbėti kitu būdu, o tu ir tavo tėvo namai žūsitate. Ir kas žino, ar ne tam tu pasiekei karališką garbę, kad būtumei prirengta tokiam laikui?

¹⁵ Esterė vėl liepė pasakyti Mardokhajui šiuos žodžius: ¹⁶ Eik ir surink visus Žydus, kuriuos rasi Susoje, ir melskitės už mane. Nevalgykite ir negerkite per tris dienas ir per tris naktis; ir aš su savo tarnaitėmis taip pat pasninkausiu, o po to, nežiūrėdama įstatymo, įeisiu pas karalių nešaukta ir statysiu save į mirtį ir į pavojų. ¹⁷ Taigi Mardokhajis nuėjo ir padarė visa, ką Esterė buvo jam įsakiusi.

5. ¹ Trečią gi dieną Esterė apsivilko karališkais drabužiais ir atsiėjo vidujiniame karaliaus namų prieangyje ties namų anga. ² Kai jis pamatė stovinčią karalienę Esterę, ji patiko jo akims, ir jis ištiesė jos linkon auksinę lazda, kurią laikė rankoje. O ji prisitartinus pabučiojo jo lazdos galą. ³ Tuomet karalius jai tarė: Ko nori, karaliene Esterė? Ko tu prašai? Nors prašytumei ir pusės karalystės, bus tau duota. ⁴ Ji gi atsakė: Jei karaliui patinka, maldauju ateiti šiandien pas mane kartu su Amanu į pokylį, kurį esu prirengusi. ⁵ O karalius tuojau tarė: Pašaukite greitai Amaną, kad įvykdytų Esterės valią.

Taigi karalius ir Amanas atėjo į pokylį, kurį karalienė buvo juodviem prirengusi. ⁶ Karalius, išgėręs apščiai vyno, jai tarė: Ko nori, kad būtų tau duota? Ir kurio dalyko prašai? Nors prašytumei ir pusės mano karalystės, gausi. ⁷ Esterė jam atsakė: Mano prašymas ir noras toks: ⁸ jei radau karaliaus akyse malonės ir karaliui patinka duoti man, ko geidžiu, ir išpildyti mano meldimą, teateina karalius ir Amanas į pokylį, kurį judviem esu prirengusi, o rytoj pasakysiu karaliui savo norą.

⁹ Taigi tą dieną Amanas išėjo linksmas ir smagus. Pamatęs Mar-

dokhaji, sėdintį ties rūmų durimis ir ne tik neatsikėlusį prieš jį, bet ir nepasijudinusį iš savo sėdėjimo vietos, jis labai užsidedė pykčiu, ¹⁰ tačiau paslėpė rūstybę; o sugrižęs į savo namus, pasivadino pas save savo prietelius ir savo žmoną Zarę, ¹¹ kalbėjo jiems apie savo turtų daugybę, apie sūnų būrį ir kaip didžiai garbingai yra karalius jį išaukštinęs, labiau kaip visus savo kunigaikščius ir tarnus; ¹² o po to tarė: Taipgi karalienė Esterė nepakvietė nė vieno kito į pokylį kartu su karaliumi, kaip tiktai mane; pas ją aš pietausiu taip pat rytoj. ¹³ Ir nors aš visa tai turiu, tačiau tariuos nieko neturįs, kolei matysiu Žydą Mardokhaji, sėdintį ties karaliaus durimis. ¹⁴ Tuomet jo pati Zarė ir kiti prieteliai jam atsakė: Liepk prirengti aukštą stiebą, turintį penkias dešimtis mastų aukštumo, ir pasakyk rytoj rytą karaliui, kad ant jo būtų pakartas Mardokhajis, ir taip eisi draug su karaliumi linksmas į pokylį. Patarimas jam patiko, ir jis liepė prirengti aukštą stiebą.

6. ¹ Karalius praleido tą naktį be miego ir liepė atnešti sau praeitų laikų istorijas ir metraščius. Juos prie jo beskaitant, ² prieita tą vietą, kur buvo parašyta, kaip Mardokhajis buvo pranešęs apie tykojimą kamarponių Bagatano ir Taro, norėjusių nužudyti karalių Asverą. ³ Tai išgirdęs, karalius tarė: Kokią pagarbą ir užmokestį gavo už tą ištikimumą Mardokhajis? Jo tarnai ir valdininkai jam atsakė: Jis visai negavo jokio užmokesčio. ⁴ Karalius tuojau tarė: Kas yra prieangyje? Amanas gi buvo tuo tarpu įėjęs į vidurinį karaliaus namų prieangį įkalbėti karaliui, kad jis lieptų pakarti Mardokhaji ant kartuvių, kuriuos buvo jam prirengtos. ⁵ Tarnai atsakė: Amanas stovi prieangyje. Karalius tarė: Teateina.

⁶ Kai jis įėjo, karalius jam tarė: Kas turi būti padaryta su žmogumi, kurį karalius nori pagerbti? Amanas, pamąstęs savo širdyje ir spėdamas, kad karalius nori pagerbti ne ką kitą, o tik jį, ⁷ atsakė: Žmogus, kurį karalius geidžia pagerbti, ⁸ turi būti apvilktas karališkais rūbais, pasodintas ant žirgo, kuriuo jodinėja karalius, ir turi gauti karališkąjį vainiką sau ant galvos, ⁹ o pirmasis iš karaliaus kunigaikščių ir galiūnų telaiko jo žirgą ir eidamas miesto gatve tešaukia ir tesako: Taip bus pagerbiamas, ką karalius nori pagerbti. ¹⁰ Tuomet karalius jam tarė: Skubėk ir pasiėmęs apdarą ir žirgą padaryk, kaip esi kalbėjęs, Žydui Mardokhajui, kurs sėdi ties rūmų vartais. Žiūrėk, kad nieko iš to, ką esi pasakęs, nepraleistumei. ¹¹ Taigi Amanas ėmė apdarą ir žirgą, ėjo miesto aikšte priešakyje Mardokhajo, apvilktas ir pasodintas ant žirgo, ir šaukė: Tokios pagarbos vertas, ką karalius nori pagerbti.

¹² Mardokhajis sugrįžo prie rūmų durų, o Amanas pasiskubino pareiti į savo namus, liūdėdamas ir apsigaubęs galvą. ¹³ Jis papasakojo savo pačiai Zarei visa, kas jam buvo atsitikę. Išminčiai, kuriuos jis turėjo taryboje, ir jo pati jam atsakė: Jei Mardokhajis, ties kuriuo pradėjai eiti žemyn, yra iš Žydų giminės, tu negalėsi jam pasipriešinti, bet visai prapulsi jojo akyse. ¹⁴ Jiems dar tebekalbant, atėjo karaliaus kamarponiai ir privertė jį eiti greitai į pokylį, kurį karalienė buvo priengusi.

7. ¹ Taigi karalius ir Amanas įėjo, kad gertų kartu su karaliene. ² Karalius, įkaitęs nuo vyno, tarė jai taip pat antrą dieną: Ko tu prašai, Estere, kad būtų tau duota? Ir ko nori, kad būtų padaryta? Nors ir pusės mano karalystės prašytumei, gausi. ³ Ji jam atsakė: Jei radau malonės tavo akyse, o karaliau, ir jei tau patinka, dovanok man mano gyvybę, kurios prašau, ir mano tautą, kurią užtariu. ⁴ Nes aš ir mano tauta esame atiduotos, kad būtumėm sumindžiotos, nugalabytos ir žūtumėm. Kadgi būtumėm parduotos į vergus ir į verges, nelaimė būtų pakenčiama ir aš tylėčiau vaitodama; dabar gi mes turime neprietelį, kurio nuožmumas išsilieja ir į karalių. ⁵ Karalius Asveras atsakė ir tarė: Kas jis yra ir kurios jis galybės, kad drįsta tai daryti? ⁶ Esterė tarė: Tasai priešas ir pikčiausias mūsų neprietelis yra Amanas. Šis, tai išgirdęs, tuojau pastiro iš išgąščio ir nebeįstengė pakęsti karaliaus ir karalienės pažvelgimo.

⁷ Susirūstinęs gi karalius atsikėlė ir iš pokylio vietos išėjo į sodą, apsodintą medžiais. Atsikėlė taipgi ir Amanas, kad melstų karalienę Esterę palikti jį gyvą, nes suprato, kad iš karaliaus laukia jo nelaimė. ⁸ Tasai, sugrįžęs iš medžiais apsodinto sodo ir įjęs į pokylio vietą, rado Amaną sukniubusį ant guolio, kur buvo Esterė, ir tarė: Jis nori ir karalienei padaryti prievartą prie manęs, mano namuose. Ką tik buvo išėjęs iš karaliaus burnos tas žodis, kaip tuojau uždengta ano veidą. ⁹ Vienas iš kamarponių, buvusių karaliaus tarnyboje, Harbona, tarė: Štai Amano namuose stovi penkiomis dešimtimis mastų medis, kurį jis buvo priengęs Mardokhajui, kalbėjusiam už karalių. Tuomet karalius jam tarė: Pakarkite jį ant jojo. ¹⁰ Taigi Amanas buvo pakartas ant kartuvių, kurios buvo priengtos Mardokhajui, ir karaliaus rūstybė atslūgo.

8. ¹ Tą dieną karalius Asveras atidavė karalienei Esterai Žydų priešininko Amano namus, ir Mardokhajis įėjo pas karalių, nes Esterė

jam prisipažino, kad tai jos dėdė. ² Karalius paėmė žiedą, kurį buvo liepęs atimti iš Amano, ir padavė Mardokhajui. Esterė gi paskyrė Mardokhajį savo namų užvaizdu.

³ Tuo nesitenkindama, ji puolė karaliui po kojų ir maldavo jį su ašaromis, kad lieptų panaikinti Agagiečio Amano piktenybę ir blogiausius jo sumanymus, kuriuos jis buvo sugalvojęs prieš Žydus. ⁴ O jis ištiesė pagal įprotį savo ranka auksinę karališkąją lazdą, kuria buvo duodamas malonės ženklas. Ji atsikėlus atsistojo ties juo ⁵ ir tarė: Jei karaliui patinka, jei radau malonės jo akyse ir jei mano prašymas neatrodo jam priešingas, maldauju, kad naujais laiškais būtų atšaukta senesnieji Žydų tykotojo ir neprietelio Amano raštai, kuriais jis yra įsakęs išžudyti juos visose karaliaus žemėse. ⁶ Nes kaipgi aš galėsiu pakęsti išžudymą ir mirtį mano tautos? ⁷ Tuomet karalius Asveras atsakė karalienei Esterai ir Žydui Mardokhajui: Aš dovanojau Esterai Amano namus ir jį patį liepiau pakabinti ant kartuvių, nes jis drįso pakelti ranką prieš Žydus. ⁸ Parašykite tat, kaip jums patinka, Žydams karaliaus vardu ir paženklinkite laiškus mano žiedu. Nes buvo toks paprotys, kad niekas nedrįso priešintis laiškam, kurie buvo siunčiami karaliaus vardu ir buvo pažymėti jo žiedu.

⁹ Pasivadinus karaliaus raštininkus (buvo gi laikas trečiojo mėnesio, kurs vadinamas Sibanas), dvidešimt trečią to mėnesio dieną, kaip Mardokhajis norėjo, parašyta laiškų Žydams, kunigaikščiams, valdovams ir teisėjams, kurie buvo pastatyti ant šimto dvidešimt septynių žemių nuo Indijos iki Etijopijai, kiekvienai žemei ir kiekvienai tautai jų kalbomis ir raštais, taipgi Žydams, taip, kaip jie galėjo paskaityti ir suprasti. ¹⁰ Tie gi laiškai, kurie buvo siunčiami karaliaus vardu, buvo paženklinti jo žiedu ir išsiųsti per bėgėjus, kurie, bėgdami per visas žemes, turėjo naujomis žiniomis užkirsti kelią seniesiems laiškam. ¹¹ Karalius įsakė jiems susitikti su Žydaus kiekviename mieste ir įsakyti jiems, kad susirinktų vienon vieton savo gyvybės ginti, visų savo neprietelių su jų pačiomis, vaikais ir visais namais užmušti ir sunaikinti, ir jų grobio išplėšti. ¹² Visose žemėse buvo paskirta viena keršto diena, tai yra tryliktoji dvylikto mėnesio, Adaro, diena. ¹³ Rašto gi turinys buvo tas, kad visose žemėse ir visoms tautoms, kurios buvo karaliaus Asvero valdžioje, pasidarytų žinoma, jog Žydai prisirengę atkeršyti savo neprieteliams. ¹⁴ Greiti bėgėjai išėjo nešdami žinią, ir karaliaus nutarimas buvo pakabintas Susoje.

¹⁵ Mardokhajis gi išėjo iš rūmų ir iš po karaliaus akių, puikiai pasipuošęs karališkais drabužiais, tai yra tamsiai mėlynais ir šviesiais,

su auksiniu vainiku ant galvos ir apsilvilkęs šilkiniais ir purpuriniais apsiaustu. O visas miestas džiaugėsi ir linksminosi.¹⁶ Žydams gi rodėsi tekanti nauja šviesa, džiaugsmas, šlovė ir linksmybė.¹⁷ Visose tautose, miestuose ir žemėse, kur tik karaliaus paliepimai atėjo, buvo nuostabios linksmybės, puotų, pokylių ir švenčių, taip kad net daugelis iš kitų tautų ir tikėjimų priėmė jų tikėjimą ir apeigas. Nes visus buvo apėmusi didelė baimė Žydų vardo.

9.¹ Taigi tryliką dieną dvyliktojo mėnesio, kurs, kaip jau sakėme, vadinamas Adaras, kuomet buvo rengiamasi užmušti Žydus ir jų neprieteliai troško kraujo, atsitiko priešingai, nes Žydai gavo viršų ir pradėjo keršyti priešininkams.² Jie susirinko visuose miestuose, miesteliuose ir vietose rankos pakelti prieš savo neprietelius ir persekiotuosius. Nė vienas nedrįso priešintis, nes baimė jų didumo buvo apėmusi visas tautas.³ Nes ir žemių teisėjai, vadai, valdovai ir visi didikai, kurie buvo viršininkai kiekvienos vietos ir darbo, palaikė Žydus, bijodami Mardokhajo,⁴ kurį žinojo esant rūmų kunigaikštį ir labai daug galintį. Taipgi jo vardo garsas ėjo kasdien didyn ir buvo visų burnoje.⁵ Taigi Žydai padarė savo neprieteliams didelį smūgį ir užmušė juos, atsilygindami jiems tuo, ką jie buvo prisirengę daryti Žydams;⁶ taip kad net Susoje jie užmušė penkis šimtus žmonių, be dešimties Agagiečio Amano sūnų, kurių šitie buvo vardai:⁷ Parsandata, Delphonas, Esphata,⁸ Phorata, Adalija, Aridata,⁹ Phermesta, Arisajis, Aridajis ir Jezata.¹⁰ Tuos užmušę, jie nenorėjo paliesti jų grobio ir gėrybių.¹¹ Skaičius užmuštųjų Susoje buvo tuojuo paskelbtas karaliui,¹² kurs tarė karalienei: Susos mieste Žydai užmušė penkis šimtus žmonių, be to, dešimtį Amano sūnų; kokias gi, kaip manai, žudynes jie daro visose žemėse? Ko dar reikalauji ir ko nori, kad liepčiau padaryti?¹³ Ji jam atsakė: Jei karaliui patinka, tebūna leista Žydams, kad kaip jie padarė šiandien Susoje, taip pat ir rytoj padarytų, ir kad dešimt Amano sūnų būtų pakarta ant kartuvių.¹⁴ O karalius tuojuo įsakė, kad būtų taip padaryta. Tuojuo pakabinta nutarimas Susoje, ir dešimt Amano sūnų buvo pakarta.¹⁵ Susirinkus Žydams keturioliktą Adaro mėnesio dieną, buvo užmušta Susoje trys šimtai žmonių, tačiau ir jų lobis nebuvo jų išplėštas.

¹⁶ Bet ir visose žemėse, kurios buvo karaliaus valdžioje, Žydai stijo už savo gyvybę ir užmušė savo neprietelius ir persekiotuosius, taip kad užmuštųjų skaičius siekė septynias dešimtis penkis tūkstančius, ir nė vienas nepalietė nieko iš anų lobių.¹⁷ Tryliktoji Adaro mėnesio

diena buvo pirmoji užmušinėjimo visur, o keturioliką dieną jie liovėsi užmušinėję. Iš jos jie pasidarė iškilmės dieną, kad paskui tuo pačiu laiku užsiimtų puotomis, džiaugsmu ir pokyliais. ¹⁸ Tie gi, kurie darė žudynes Susos mieste, užmušinėjo tryliką ir keturioliką to paties mėnesio dieną. Penkioliką dieną jie liovėsi žudę, ir todėl tą dieną paskyrė pokylių ir linksmybės iškilmėms. ¹⁹ Tie gi Žydai, kurie gyveno neapmūrytuose miestuose ir sodžiuose, pasiskyrė keturioliką Adaro mėnesio dieną pokyliams ir džiaugsmui, taip kad linksminasi joje ir siuntinėja vieni kitiems puotų ir valgių dalis.

²⁰ Taigi Mardokhajis parašė visa tai ir išreiškęs raštu nusiuntė Žydams, gyvenusiems visose karaliaus žemėse, kaip arti esančiose, taip ir toli, ²¹ kad priimtų keturioliką ir penkioliką Adaro mėnesio dieną kaip šventę ir, metams sukakus, visuomet švęstų su iškilinga pagarba, ²² nes tomis dienomis Žydai keršijo savo neprieteliams ir dejavimas bei nuliūdimas pavirto linksmumu ir džiaugsmu, ir kad jiedvi būtų pokylių ir linksmybių dienos, ir kad siųstų vieni kitiems valgių dalis, ir duotų dovanų beturčiams. ²³ Žydai pasidarė sau iškilingą apeigą iš viso to, ką tuo metu buvo pradėję daryti ir ką Mardokhajis buvo liepęs daryti laišku. ²⁴ Nes Adamaties sūnus Amanas iš Agago giminės, Žydų neprietelis ir priešininkas, buvo sumanęs prieš juos piktą, kad juos užmuštų ir sunaikintų, ir metė P u r, kas mūsų kalboje reiškia burtą. ²⁵ Bet po to Esterė įėjo pas karalių ir maldavo, kad jo sumanymas būtų panaikintas karaliaus laiškais ir kad nelaimė, kurią jis buvo sugalvojęs prieš Žydus, sugrižtų ant jojo galvos. Pagaliau ir jį, ir jo sūnus jie pakabino ant kartuvių, ²⁶ ir nuo ano meto tos dienos buvo pramintos Purim, tai yra Burtų dienos, nes Pur, tai yra burtas, buvo įmesta į taurę. Visa, kas įvyko, randama laiškuose, tai yra šitoje knygoje. ²⁷ Atsiminimui to, ką iškentėjo ir kas paskui buvo pakeista, Žydai prisiėmė sau, savo palikuonims ir visiems, kurie norėjo susijungti su jų religija, kaip prievolę, kad kas metais paskirtu laiku nė vienam nebus valia praleisti be iškilmės šiedvi dieni, apie kurias liudija Raštas. ²⁸ Tos tai yra dienos, kurių niekuomet neišdildys joks užmiršimas ir per visas kartas švęs visos visame pasaulyje žemės; ir nėra nė vieno miesto, kuriam tos apeigos privalomos, kuriame Purim, tai yra Burtų dienos, nebūtų laikomos Žydų ir jų palikuonių.

²⁹ Abihailio duktė, karalienė Esterė, ir Žydas Mardokhajis parašė dar kitą laišką, kad ta iškilinga diena pasiliktų privaloma su visu uolumu tolesniems laikams. ³⁰ Juodu siuntė visiems Žydams, kurie

gyveno šimtas dvidešimt septyniose karaliaus Asvero žemėse, taikos ir ištikimybės žodžius, ³¹ kad laikytų burtų dienas ir švęstų jas savo laiku su džiaugsmu, kaip buvo paskyrę Mardokhajis ir Esterė; o jie apsiėmė, kad ir jie patys, ir jų palikuonys laikys pasninkus ir dejavimus, ir Burtų dienas, ³² ir visa, kas randasi istorijoje šitos knygos, kuri vadinama Esterės.

10. ¹ Karalius Asveras buvo privertęs visą žemę ir visas jūros salas mokėti sau duoklę. ² Jo galybė ir valdžia, ir aukštas garbės laipsnis, kurį jis buvo suteikęs Mardokhajui, yra aprašyta Medų ir Persų knygoje, ³ o taipgi, kaip Mardokhajis iš Žydų tautos buvo antras po karaliaus Asvero, didis Žyduose ir meilus savo brolių liaudžiai, nes ieškojo, kas gera savo tautai, ir kalbėjo tai, kas pravertė jojo giminės ramybei.

* * *

⁴ O Mardokhajis tarė: Tai Dievo padaryta. ⁵ Aš atsimenu sapną, kurį sapnavau; jis tą pat reiškė, ir nieko iš to neliko neįvykę. ⁶ Mažas šaltinis, iš kurio išaugo upė ir kurs pavirto šviesa ir saule, ir patvino vandens daugybe, yra tai Esterė, kurią karalius vedė ir norėjo, kad ji būtų karalienė. ⁷ Du gi slibinu, tai aš ir Amanas. ⁸ Susirinkusios tautos yra tie, kurie mėgino išnaikinti Žydų vardą. ⁹ Mąno gi tauta yra Izraelis, kurs šaukėsi į Viešpatį, o Viešpats išgelbėjo savo tautą ir išvadavo mus nuo visų nelaimių ir padarė iš mūsų didelį ženklą ir stebuklą tautos; ¹⁰ ir įsakė, kad būtų du likimu: vienas Dievo tautos, o kitas visų tautų. ¹¹ Abudu likimu atėjo į Viešpaties akivaizdą nuo ano jau laiko paskirtą visoms tautoms dieną; ¹² o Viešpats atsiminė savo tautą ir pasigailėjo savo tėvonystės. ¹³ Ir tos dienos bus laikomos Adaro mėnesyje, keturiolikta ir penkiolikta to mėnesio dieną, su visu uolumu ir džiaugsmu surinktos į vieną būrį tautos per visas paskesnes Izraelio tautos kartas.

11. ¹ Ketvirtais metais, karaliaujant Ptolemiejui ir Kleopatrai, Dositiejus, kurs sakėsi esąs kunigas iš Levio giminės, ir jo sūnus Ptolemiejus atnešė šitą Purimo laišką, kurį, jis sakė, vertęs Ptolemiejaus sūnus Lizimakhas Jerusallėje.

* * *

² Antrais metais, viešpataujant Artakserksui Didžiajam, pirmą Nisano mėnesio dieną, Kiso sūnaus Semėjo sūnaus Jairo sūnus Mardok-

hais iš Benjamino giminės sapnavo sapną. ³ Jis buvo Žydas, gyvenęs Susos mieste, galingas žmogus ir vienas iš pirmųjų karaliaus rūmuose. ⁴ Buvo gi jis iš to skaičiaus belaisvių, kuriuos Babelės karalius Nabukhodonosoras yra perkėlęs iš Jerusalems su Judo karaliumi Jekhoniju. ⁵ Jo gi sapnas buvo toks: Pasigirdo balsų, trenksmo ir griausmo, žemės drebėjimo ir sumišimo žemėje; ⁶ ir štai buvo du dideliu, pasiryžusiu kautis vienas prieš kitą. ⁷ Juodviem šaukiant, sujudo visos tautos, kad kovotų prieš teisiųjų tautą. ⁸ Buvo tai diena tamsybės ir pavojaus, sielvarto ir suspaudimo, ir pasidarė didžiausias išgąstis žemėje. ⁹ Nusigando tauta teisiųjų, kurie bijojo savo nelaimių ir rengėsi mirti. ¹⁰ Jie šaukėsi į Dievą, o jiems šūkaujant, iš mažo šaltinio išaugo didžiausia upė ir patvino apščiausiu vandeniu. ¹¹ Užtekėjo šviesa ir saulė, o nužemintieji buvo išaukštinti ir prarijo kilniusius.

¹² Pamatęs tai Mardokhais ir atsikėlęs iš patalo, galvojo, ką Dievas nori padaryti, ir įsidėjo sau į širdį, norėdamas žinoti, ką reiškia sapnas.

12. ¹ Tuo gi metu jis buvo karaliaus rūmuose kartu su karaliaus kamarponiais Bagata ir Tara, kuriuodu buvo rūmų durininkai. ² Supratęs jų mintis ir uoliai įsižiūrėjęs į jų sumanymus, patyrė, kad jie nori pakelti ranką prieš karalių Artakserksą, ir pasakė apie tai karaliui. ³ Tasai, padaręs tardymą apie abudu, prisipažinusius liepė vesti nužudyti. ⁴ Karalius įrašydino į metraščius, kas buvo atsitikę; taigi ir Mardokhais aprašė tą dalyką atminimui. ⁵ Karalius įsakė jam pasilikti rūmų kieme ir davė jam už pranešimą dovanų. ⁶ O Adamaties sūnus Amanas Bugietis buvo garbingiausias karaliaus akyse ir norėjo pakenkti Mardokhajui ir jojo tautai dėl dviejų nužudytųjų karaliaus kamarponių.

* * *

Ir jie išplėšė jų gėrybes arba lobį.

* * *

Laiško gi nuorašas buvo toks:

13. ¹ Didysis karalius Artakserksas nuo Indijos iki Etijopijai siunčia sveikinimą šimto dvidešimt septynių žemių kunigaikščiams ir vadamams, kurie yra jo valdžioje. ² Viešpataudamas daugeliui tautų ir pa-

vergęs savo valdžion visą pasaulį, aš anaip tol nenorėjau piktai naudotis galybės didumu, o tik malonumu ir romumu valdyti valdinius, kad jie, tyliai leisdami savo gyvenimą, be jokios baimės naudotųsi pageidaujama visiems žmonėms ramybe. ³ Pasiklausus gi man mano patarėjus, kaip būtų galima tai padaryti, vienas, viršijęs kitus išmintimi, vardu Amanas, ⁴ nurodė man esant išsisklaisčiusią visame pasaulyje tautą, kuri turinti sau kitokius įstatymus ir, darydama prieš visų tautų paprotį, niekinanti karalių paliepimus ir savo skirtumu ardanti visų tautų santaiką. ⁵ Tai patyrę ir matydami, kad viena tauta kelia maištą prieš visą žmonių giminę, laikosi netikusių įstatymų, priešinasi mūsų paliepimams ir griaua mums pavergtųjų žemių ramybę ir santaiką, ⁶ mes liepėme, idant visi, kuriuos Amanas, paskirtas visų žemių viršininku, antrasis po karaliaus ir mūsų gerbiamas kaip tėvas, nurodys, būtų jų neprietelių sunaikinti kartu su pačiomis ir vaikais ir kad nei vienas nepasigailėtų jų keturioliką dieną dvylikto šių metų mėnesio Adaro; ⁷ kad nelemtieji žmonės, nužengdami viena diena į mirusiųjų buveinę, sugrąžintų mūsų karalystei ramybę, kurią suardė.

* * *

Išėjęs Mardokhajis padarė visa, ką Esterė buvo jam įsakiusi.

* * *

⁸ Mardokhajis gi meldėsi Viešpačiui, atsimindamas visus jo veiksmus, ⁹ ir tarė: Viešpatie, Viešpatie, visagalis karaliau, nes visa yra tavo valdžioje ir nėra, kas galėtų pasipriešinti tavo valiai, jei tu nutarei išgelbėti Izraelį. ¹⁰ Tu padarei dangų ir žemę, ir visa, kas yra dangaus srityje. ¹¹ Tu esi visų Viešpats, ir nėra, kas pasipriešintų tavo didenybei. ¹² Tu visa žinai ir žinai, kad ne iš puikybės ir ne dėl pasityčiojimo, ir ne iš kurio nors garbės troškimo padariau taip, kad negarbinau puikiausio Amano ¹³ (nes Izraeliui išgelbėti būčiau noriai pasiryžęs bučiuoti net jo kojų pėdsakus), ¹⁴ bet aš bijojau perkelti mano Dievo garbę ant žmogaus ir garbinti ką nors kitą, be mano Dievo. ¹⁵ O dabar, Viešpatie karaliau, Abraomo Dieve, pasigailėk savo tautos, nes mūsų neprieteliai nori išžudyti mus ir išnaikinti tavo tėvonystę. ¹⁶ Nepaniekink savo dalies, kurią atpirkai sau iš Egipto. ¹⁷ Išklausk mano maldavimą ir būk malonus savo daliai ir liktiesnais, ir paversk mūsų liūdėsį džiaugsmu, kad likę gyvi šlovintumėme tavo vardą, Viešpatie; ir neužčiaupk burnos tų, kurie tave šlovina.

¹⁸ Taipogi visas Izraelis tokia pat mintimi ir malda šaukėsi į Viešpatį, nes jų laukė tikra mirtis.

14. ¹ Taip pat karalienė Esterė šaukėsi į Viešpatį, bijodama gresiančio pavojaus. ² Ji, nusivilkus karališkuosius drabužius, ėmė apvalkalus, tinkančius raudojimams ir gedului, o užuot visokių tepalų pasibarstė sau ant galvos pelenų ir dulkių, žemino savo kūną alkinimais, o visose vietose, kuriose pirma buvo pratusi linksintis,rovė sau plaukus.

³ Ir maldavo Viešpatį, Izraelio Dievą, sakydama: Mano Viešpatie, kursai vienas esi mūsų karalius, padėk man, pamestajai ir kuriai, be tavęs, nėra kito padėjėjo. ⁴ Mano pavojus yra mano rankose. ⁵ Aš girdejau iš savo tėvo, kad tu, Viešpatie, išsirinkai Izraelį iš visų tautų ir mūsų tėvus iš visų jų senesnių pirmtakų, idant turėtumei amžiną tėvonystę, ir padarei jiems, kaip esi kalbėjęs. ⁶ Mes nusidėjome tavo aki-vaizdoje, ir todėl tu padavei mus į mūsų neprietelių rankas, ⁷ nes mes garbinome jų dievus. Tu esi teisingas, Viešpatie! ⁸ Bet dabar jiems negana, kad spaudžia mus kiekiausia vergyste; pavesdami stabų galybei savo rankų stiprumą, ⁹ jie nori atmainyti tavo pažadus, išdildyti tavo tėvonystę, užčiaupti burnas šlovinančiųjų tave ir panaikinti tavo šventyklos ir altoriaus garbę, ¹⁰ kad atvertų pagonių burnas ir šlovinčių stabų stiprybę, ir skelbtų per amžius kūniškąjį karalių.

¹¹ Neatiduok, Viešpatie, savo karališkos lazdos tiems, kurie yra niekai, kad nesijuoktų mums žūnant, bet nukreipk jų sumanymą prieš juos ir sunaikink tą, kurs pradėjo siausti prieš mus. ¹² Atsimink, Viešpatie, ir parodyk mums save mūsų sielvarto metu, ir duok mums pasitikėjimo, Viešpatie, dievų ir visokios galybės karaliau! ¹³ Įdėk man į burną dailių žodžių liūto akivaizdoje ir pripildyk jo širdį neapykantos mūsų neprietelio, kad ir jis žūtų, ir kiti, kurie jam pritaria. ¹⁴ Mus gi išgelbėk savo ranka ir padėk man, neturinčiai jokios kitos pagalbos, kaip tik tave, Viešpatie, kurs žinai visus dalykus ¹⁵ ir žinai, kad aš nekenčiu neteisiųjų garbės ir bjauriuos neapipjaustytųjų ir kiekvieno svetimtaučio guolio. ¹⁶ Tu žinai mano reikalą, kad aš bjauriuos mano puikybės ir garbės ženklą, esančio ant mano galvos mano pasirodymo dienomis, ir bodžiuos juo kaip nešvarių krauju sutepto skarmalo, ir nenešioju mano tylėjimo dienomis, ¹⁷ ir kad nevalgiau prie Amano stalo, ir man nepatiko karaliaus pokylis, ir negėriau liejamųjų aukų vyno, ¹⁸ ir niekuomet nesilinksmينو tavo tarnaitė nuo to laiko, kai esu atkelta čia, iki šiai dienai, kaip tiktai tavimi, Viešpatie, Abraomo Dieve.

¹⁹ Dieve, galingesnis už visus, išklausk balsą tų, kurie neturi jokios kitokios vilties, ir išgelbėk mus iš neteisiųjų rankos, ir išvaduok mane nuo mano baimės.

* * *

15. ¹ Ir įsakė jai (be abejo, buvo tai Mardokhajis) eiti pas karalių ir prašyti už savo tautą ir už savo tėvynę. ² Atsimink (tarė) savo žemybės dienas, kaip buvai maitinama mano ranka, nes Amanas, antrasis po karaliaus, kalbėjo prieš mus, kad mus nugalabintų; ³ taipgi tu šaukš į Viešpatį ir kalbėk karaliui už mus, ir išgelbėk mus nuo mirties.

* * *

⁴ Trečią gi dieną ji nusivilko savo gedulo drabužius ir apsisiautė savo šlove. ⁵ O žibėdama karališkuose rūbuose ir pasimeldus visų vedėjui ir gelbėtoji Dievui, ji pasiėmė dvi tarnaiti ⁶ ir, lyg kad nebegalėdama dėl lepumo ir per didelio opumo pati panešti savo kūno, ant vienos ji buvo pasirėmusi, ⁷ antra gi tarnaitė sekė valdovę, palaikydama išsitiesiančius žemėje apdarus. ⁸ Jos veidas buvo paraudęs, rožės spalvos, akys buvo meilios ir blizgančios; bet taip ji slėpė nuliūdusią ir didžiausios baimės suspaustą sielą. ⁹ Taigi, išėjęs pro visas iš eilės duris, ji sustojo prieš karalių, kur jis sėdėjo savo karalystės soste, apsilvilkęs karališkais drabužiais ir žibąs nuo aukso ir brangių akmenų, ir buvo baisus pasižiūrėti. ¹⁰ Jam pakėlus veidą ir degančiomis akimis parodžius savo krūtinės narsą, karalienė sukniubo, jos veido spalva pasidarė išblyškusi, ir ji nuleido pavargusią galvą ant tarnaitės.

¹¹ Bet Dievas pakeitė karaliaus širdį, ir ji pasidarė romi; jis skubiai ir su baime pašoko nuo savo sosto ir palaikydamas ją savo rankomis, kolei ji neatsigavo, meiliai kalbėjo tokius žodžius: ¹² Kas tai yra, Estere? Aš tavo brolis, nebijok; ¹³ nemirsi, nes tas įstatymas išleistas ne tau, bet visiems kitiems. ¹⁴ Taigi prisiartink ir paliesk karališkąją lazda. ¹⁵ O kadangi ji tylėjo, jis ėmė auksinę lazda, padėjo jai ant kaklo, pabučiavo ją ir tarė: Kodėl man nekalbi? ¹⁶ Ji atsakė: Mačiau tave, valdovę, kaip Dievo angelą, ir mano širdis pabūgo, apimta baimės tavo garbės. ¹⁷ Nes tu labai nuostabus, valdovę, ir tavo veidas pilnas malonės. ¹⁸ Bekalbėdama ji vėl sukniubo ir vėl apalpo. ¹⁹ Karalius gi buvo sumišęs, ir visi jo tarnai ramino ją.

* * *

16. ¹ Didysis karalius Artakserksas nuo Indijos iki Etijopijai siunčia sveikinimą šimto dvidešimt septynių žemių valdovams ir kunigaikščiams, kurie klauso mūsų paliepimų.

² Daugelis, keldamiesi į puikybę, piktai pasinaudojo kunigaikščių gerumu ir pagarba, kuri buvo jiems suteikta, ³ ir ne tiktai stengėsi slėgti karalių valdinius, bet, nepakeldami sau suteiktos garbės, rengia slastus tiems, kurie yra ją davę. ⁴ Negana jiems, kad nedėkoja už geradarystes ir patys savyje laužo žmoniškumo teises, bet jie tariasi galį išvengti visa matančiojo Dievo nutarimų. ⁵ Jie priėjo prie tokios beprotystės, kad tuos, kurie rūpestingai atlieka sau pavestas pareigas ir visa tai daro, kad verti visų pagyrimo, mėgina pražudyti melo žabangais, ⁶ klaidindami gudriais melavimais pikto nelaukiančias ausis kunigaikščių, kurie vertina kitus pagal savo prigimtį. ⁷ Tą dalyką patvirtina senesnės istorijos ir tai, kas darosi kasdien, kaip karalių pastangos gadinamos melagingomis kai kurių žiniomis. ⁸ Todėl reikia rūpintis visų šalių ramybe. ⁹ Ir jei mes duodame nevienokių įsakymų, jūs neturite manyti, kad tai eina iš mūsų širdies nepastovumo, nes darome nutarimą, žiūrėdami, koks laikas ir kurie jo reikalai, ko reikalauja valstybės nauda.

¹⁰ O kad aiškiau suprastumėte, ką sakome, mūsų buvo priimtas svetimtautis, Adamaties sūnus Amanas Makedonietis, jausmais ir gimine svetimas Persų kraujui, kurs savo nuožmumu sutepė mūsų gerumą. ¹¹ Patyręs ant savęs taip daug žmoniškumo, kad buvo vadinamas mūsų tėvu ir buvo visų garbinamas kaip antrasis po karaliaus, ¹² jis ėmė taip keltis ir pūstis, kad stengėsi atimti karalystę ir gyvybę. ¹³ Nes kai kuriomis naujomis ir negirdėtomis klastomis mėgino pražudyti Mardokhajį, kurio ištikimumu ir geradarystėmis esame gyvi, ir mūsų karalystės dalininkę Esterę draug su visa jų tauta, ¹⁴ turėdamas galvoje, kad po jų užmušimo, kuomet būsime vieni, jis galės tykoti mūsų ir padaryti, kad Persų karalystė tektų Makedoniečiams. ¹⁵ Mes gi visai neradome, kad Žydai, pikčiausiojo iš žmonių paskirti išžudyti, turėtų kurią nors kaltybę, bet, priešingai, jie turi sau teisingus įstatymus ¹⁶ ir yra sūnūs aukščiausiojo ir didžiausiojo, visuomet gyvo Dievo, kurio malone karalystė buvo atiduota ir mūsų tėvams, ir mums ir iki šiandien ji sergima. ¹⁷ Todėl žinokite anuos laiškus, kuriuos jis yra mūsų vardu išsiuntęs, esant panaikintus. ¹⁸ Už tą gi kaltybę ir jis pats, kurs klastingai elgėsi, ir visa jo giminė kabo ant kartuvių ties šito miesto, tai yra Susos,

vartais, ne mums, bet Dievui atiduodant jam, ką yra nusipelnęs.

¹⁹ Šitas gi nutarimas, kurį dabar siunčiame, tebūna paskelbtas visuose miestuose, kad būtų leista Žydams gyvent savo įstatais. ²⁰ Jūs turite padėti jiems, kad tuos, kurie rengėsi juos žudyti, jie galėtų užmušti tryliką dieną dvyliktojo mėnesio, kurs vadinamas Adaras; ²¹ nes visagalis Dievas pavertė jiems tą nuliūdimo ir gedulo dieną į džiaugsmą. ²² Todėl ir jūs tarp kitų švenčių turėkite taip pat šitą dieną ir švėskite ją su visa linksmybe, kad ir paskui būtų žinoma, ²³ jog visi, kurie klauso ištikimai Persų, gauna už ištikimybę vertą užmokestį; kas gi tyko jų karalystės, žūna už kaltybę. ²⁴ Kiekvienas gi kraštas ir miestas, kurs nenorės dalyvauti šitoje iškilmėje, tepražūna nuo ugnies ir kalavijo ir taip tebūna nuteriotas ir sunaikintas, kad per jį nebūtų ne tik kelio žmonėms, bet ir žvėrims būtų pasibaisėjimas per amžius.

PIRMOJI
MAKABIEJŲ KNYGA

1. ¹ Atsitiko, kad Pilypo sūnus Aleksandras Makedonietis, kurs pirma karaliavo Graikijoje, išėjęs iš Ketimų šalies ir sumušęs Persų ir Medų karalių Darijų, ² daug kovojo, paėmė visų tvirtoves ir užmušė žemės karalius. ³ Jis nuėjo iki žemės pakraščių ir pasiėmė daugybės tautų grobį. Žemė nutilo jo akivaizdoje. ⁴ Jis surinko daug jėgų ir labai stiprią kariuomenę, ir jo širdis aukštinosi, ir pasidarė puiki. ⁵ Jis pavergė sau tautų šalis ir valdovus, ir jie turėjo mokėti jam mokesčius. ⁶ Po to jis atgulė į patalą ir suprato, kad mirsiąs. ⁷ Jis sušaukė savo žymiausius tarnus, kurie buvo išauklėti kartu su juo nuo pat jaunystės, ir padalino savo karalystę dar prie savo gyvos galvos. ⁸ Aleksandras karaliavo dvylika metų ir mirė. ⁹ Jo tarnai gavo jo karalystę, kiekvienas savo vietoje. ¹⁰ Jam mirus, jie visi užsidėjo sau karališkus vainikus, taip pat jų vaikai po jų per daugelį metų, ir pasidarė daug blogybių žemėje.

¹¹ Iš jų išėjo nuodėminga šaknis, karaliaus Antijoko sūnus Antijokas Skaistusis, kurs anksčiau buvo Romoje įkaitas; jis pradėjo karaliauti šimtas trisdešimt septintais Graikų viešpatavimo metais. ¹² Tuo metu radosi iš Izraelio nedorų žmonių, kurie įkalbinėjo daugeliui, sakydami: Eikime ir padarykime sandorą su tautomis, kurios yra aplink mus, nes nuo to meto, kai mes nuo jų pasitraukėme, mus sutiko daug nelaimių. ¹³ Tie žodžiai patiko jų akyse. ¹⁴ Kai kurie iš tautos pasiryžo ir nuėjo pas karalių; tasai davė jiems teisę gyventi pagonių įstatymais. ¹⁵ Jie pasistatė Jerusaleje mankštos mokyklą, kaip buvo pagonių paprotys, ¹⁶ išsižadėjo savo apipjaustymo, atstojo nuo šventosios sandoros, susidėjo su pagonimis ir pasidavė daryti pikta.

¹⁷ Antijokas, sustiprėjęs savo karalystėje, pradėjo norėti karaliauti Egipto žemėje, kad būtų dviejų karalysčių karalius. ¹⁸ Jis įėjo į Egiptą su galinga kariuomene, su kariškais vežimais, su drambliais, su raite-

liais ir su didele daugybe laivų¹⁹ ir pradėjo karą prieš Egipto karalių Ptolemiejų. Ptolemiejus nusigando jo veido ir pabėgo; ir daug sužeistų žuvo.²⁰ Jis paėmė Egipto žemėje sustiprintus miestus ir gavo Egipto žemės grobį.²¹ Sumušęs Egiptą, Antijokas pargrįžo šimtas keturiasdešimt trečiais metais; po to išėjo prieš Israėlį²² ir atėjo į Jerusale su galinga kariuomene.²³ Jis įėjo į šventyklą su puikybe, paėmė auksinių altorių, šviesos žvakidę su visais jos rykais, padėtinių duonų stalą, liejamųjų aukų indus, taures, auksinius grūstuvėlius, uždangą, vainikus, auksinį pagražinimą, buvusį šventnamio priešakyje, ir visa sulaužė.²⁴ Taip pat jis pasiėmė sidabrą, auksą, brangius indus, paslėptus turtus, kuriuos rado, ir visa atėmęs parėjo į savo šalį.

²⁵ Be to, jis padarė žmonių žudynes
ir kalbėjo su didele puikybe.

²⁶ Israėlyje ir visose jų vietose
kilo didelis raudojimas.

²⁷ Kunigaikščiai ir senesnieji vaitojų,
mergaitės ir jaunikaičiai sumenkėjo,
ir moterų gražumas dingo.

²⁸ Visi vyrai ėmė raudoti,
ir jaunavedės sėdėjo verkdamos vestuvių bute.

²⁹ Šalis sudrebėjo dėl savo gyventojų,
ir visi Jokubo namai buvo apvilkti sugėdinimu.

³⁰ Dvejiems metams praslinkus, karalius pasiuntė į Judo miestus mokesčių viršininką, kurs atėjo į Jerusale su dideliu būriu.³¹ Jis klas-tingai kalbėjo jiems taikius žodžius, ir jie jam tikėjo.³² Paskui jis ūmai puolė miestą, padarė jam didžiausią smūgį ir nužudė daug žmonių iš Israėlio.³³ Jis apiplėšė miestą, padegė jį, sugriovė jo namus ir jo sienas aplinkui.³⁴ Moteris ir vaikus jis išsivedė nelaisvėn ir pasiėmė sau gyvulius.³⁵ Paskui jis apvedė Dovidą miestą dideliu ir stipriu mūru ir stipriais bokštais; taip jis pasidarė jų tvirtove.³⁶ Jie patalpino joje nuodėmingą giminę nedorų žmonių, ir tie įsistiprino joje, atsigabeno ginklų ir maisto, surinko sau Jerusale išplėšas³⁷ ir susikrovė tenai; iš jų pasidarė dideli slastai.

³⁸ Iš to pasidarė tykojimų vieta šventykloi
ir piktas priešininkas Israėliui.

³⁹ Jie liejo nekaltą kraują aplink šventyklą
ir sukėpė šventą vietą.

⁴⁰ Dėl jų Jeruslės gyventojai ėmė bėgti;
ji virto svetimųjų buveine,
pasidarė svetima savo giminei,
ir jos vaikai paliko ją.

⁴¹ Jos šventykla buvo apleista kaip tyrai;
jos šventės virto gedulu,
jos šabatai pajuoka,
jos garbingumas niekais.

⁴² Kaip didelis buvo jos garbingumas,
taip padaugėjo jos negarbė,
ir jos kilnumas virto gedulu.

⁴³ Tuomet karalius Antijokas parašė visai savo karalystei, kad visi būtų viena tauta ir kad kiekvienas pamestų savąjį įstatymą. ⁴⁴ Visos tautos sutiko su tuo karaliaus Antijoko įsakymu; ⁴⁵ taip pat daug iš Israėlio pasidavė jo vergijai, aukėjo stabams ir sutepė šabatą. ⁴⁶ Karalius atsiuntė per pasiuntinius į Jeruslę ir į visus Judo miestus ir raštų, kad jie laikytųsi svetimšalių įstatymų, ⁴⁷ uždraustų daryti Dievo šventykloje deginamąsias, kruvinas ir permaldavimo aukas ⁴⁸ ir kad uždraustų švęsti šabatus ir iškilmių dienas. ⁴⁹ Jis liepė sutepti šventyklą ir šventą Israėlio tautą, ⁵⁰ įsakė statyti aukurus, šventyklas ir stabus, aukoti kiaulieną ir suteptus gyvulius, ⁵¹ palikti savo vaikus neapipjausčius, sutepti jų sielas visokiais nešvarumais ir nuobodomis, taip kad jie užmirštų įstatymą ir pakeistų visus Dievo įsakymus, ⁵² o jei kas nedarytų, kaip karaliaus Antijoko buvo įsakyta, turėtų mirti.

⁵³ Taip, kaip čia išdėstyta, jis parašė visai savo karalystei ir paskyrė žmonėms viršininkų, kurie verstų visa tai įvykdyti. ⁵⁴ Tie liepė Judo miestams daryti aukas. ⁵⁵ Daugelis iš tautos, kurie buvo pametę Viešpaties įstatymą, prisidėjo prie jų ir darė pikta šalyje. ⁵⁶ Jie išsklaidė Israėlio tautą į nuošalias ir paslėptas pabėgėlių vietas.

⁵⁷ Penkioliką Kaslevo mėnesio dieną šimtas keturiasdešimt penktais metais karalius Antijokas pastatydino pasibjaurėtiną sunaikinimo stabą ant Dievo altoriaus, ir buvo pastatyta aukurų visuose Judo miestuose aplinkui. ⁵⁸ Taip pat ties namų durimis ir aikštėse degino smilkalus ir darė aukas; ⁵⁹ degino Dievo įstatymo knygas, jas sudrasčius, ⁶⁰ ir pas ką tik rasdavo Viešpaties sandoros knygų ir kas laikėsi Viešpaties įstatymo, tą, einant karaliaus paliepimu, užmušdavo. ⁶¹ Turėdami galios, jie tai darė Israėlio tautai, kuri būdavo miestuose, kiek-

vieną mėnesį,⁶² o dvidešimt penktą mėnesio dieną jie aukoję ant aukuro, pastatyto ant altoriaus.⁶³ Moteriškės, kurios duodavo apipjaustyti savo vaikus, buvo užmušamos, taip kaip karaliaus Antijoko buvo liepta;⁶⁴ vaikus pakabindavo joms ant kaklo visuose jų namuose ir užmušdavo tuos, kurie buvo juos apipjaustę.⁶⁵ Bet daugelis iš Izraelio tautos nutarė patys sau nevalgyti suteptų daiktų ir verčiau norėjo mirti, kaip susitepti nešvariais valgiais.⁶⁶ Jie nenorėjo sulaužyti švento Dievo įstatymo ir buvo užmušti.⁶⁷ Labai didelė rūstybė buvo kilusi tautai.

2. ¹ Tomis dienomis pakilo kunigas iš Joaribo vaikų iš Jerusale, Simono sūnaus Jono sūnus Matatijas; jis gyveno Modino kalne ² ir turėjo penkis sūnus: Joną, vadinamą Gadžiu, ³ Simoną, vadinamą Tasiu, ⁴ Judą, vadinamą Makabiejumi, ⁵ Eleasara, vadinamą Abaronu, ir Jonataną, vadinamą Apphu.

⁶ Jie matė blogybes, kurios darėsi Judo tautoje ir Jerusaleje.

⁷ Ir Matatijas tarė:

Vargas man! Kam aš gimiau,
kad matyčiau savo tautos sunaikinimą,
šventojo miesto sunaikinimą ir sėdėčiau čia,
kai jis atiduodamas į neprietelių rankas?

⁸ Šventovė pateko į svetimųjų rankas;
jo dievnamis yra lyg negarbingas žmogus.

⁹ Jo garbės indai išgabenti nelaisvėn;
jo seneliai užmušti aikštėse
ir jo jaunikaičiai žuvo neprietelio kalaviju.

¹⁰ Kuri tauta nepaveldėjo jo karalystės
ir neėmė jo grobio?

¹¹ Visas jo papuošimas atimtas;
ta, kuri buvo laisva, pasidarė verge.

¹² Štai mūsų šventovė, mūsų grožis
ir mūsų garbingumas sunaikinti;
pagonys juos sutepė.

¹³ Tai kam gi mums dar begyventi?

¹⁴ Matatijas su savo sūnumis perplėšė savo drabužius, apsivilko ašutinėmis ir labai gedėjo.

¹⁵ Į čia atėjo karaliaus Antijoko siųstieji, kad priverstų pabėgusius

į Modino miestą aukoti, deginti smilkalus ir išsižadėti Dievo įstatymo.

¹⁶ Daugelis iš Israėlio tautos sutiko ir prisidėjo prie jų, bet Matatijas su savo sūnumis pasiliko patvarus. ¹⁷ Tuomet atsiliepdami atsiųstieji sakė Matatijui: Tu pirmasis, žymiausias ir didžiausias šitame mieste, galingas savo sūnumis ir broliais; ¹⁸ taigi eik čia pirmas ir daryk, kas karaliaus įsakyta, kaip yra padariusios visos tautos, Judo žmonės ir likusieji Jerusaleje; tai tu su savo sūnumis būsi tarp karaliaus prietelių ir būsi apdovanotas auksu, sidabru ir daugeliu dovanų. ¹⁹ Bet Matatijas atsakydamas tarė dideliu balsu: Nors visos tautos klauso karaliaus Antijoko, taip kad kiekvienas pasitraukia nuo tarnavimo savo tėvų įstatymui ir sutinka su jo paliepimais, ²⁰ aš tačiau, mano sūnūs ir mano broliai, mes klausysime mūsų tėvų įstatymo. ²¹ Tegul Dievas būna mums gailestingas! Mums nenaudinga pamesti įstatymą ir Dievo įsakymus. ²² Mes neklausysime karaliaus Antijoko žodžių ir neaukosime, peržengdami mūsų įstatymo įsakymus, kad eitumėm kitu keliu.

²³ Kai tik jis pabaigė kalbėti šituos žodžius, priėjo visų akyse vienas Žydas aukoti stabams ant aukuro Modino mieste, kaip buvo karaliaus liepta. ²⁴ Tai pamatęs Matatijas buvo skausmo suimtas; jo viduriai sudrebėjo; jo narsas užsidegė sulig įstatymo nurodymu, ir prišokęs jis užmušė jį ant aukuro. ²⁵ Tuo pačiu metu jis užmušė ir karaliaus Antijoko atsiųstą žmogų, kurs vertė aukoti, ir sugriovė aukurą. ²⁶ Jis uoliai elgėsi dėl įstatymo, kaip kad buvo daręs Phinėjas Salomio sūnui Zamriui.

²⁷ Po to Matatijas šaukė dideliu balsu mieste, sakydamas: Visi, kurie turi uolumo įstatymui ir palaiko sandorą, tegul išeina paskui mane. ²⁸ Taip jis ir jo sūnūs pabėgo į kalnus ir paliko visa, ką jie turėjo mieste. ²⁹ Tuo pačiu metu išėjo į tyrus daugelis tų, kurie ieškojo teisumo ir teisybės, ³⁰ ir pasiliko tenai su savo vaikais, su žmonomis ir savo gyvuliais, nes juos buvo apnikusios nelaimės.

³¹ Tuo tarpu karaliaus žmonėms ir kariuomenei, buvusiai Jerusaleje, Dovido mieste, buvo pranešta, kad kai kurie žmonės, kurie buvo paniekinę karaliaus įsakymą, išėjo į slaptas vietas tyrumoje ir kad daug kitų nuėjo paskui juos. ³² Šitie tuojau išėjo prieš juos ir rengėsi pulti juos šabato dieną. ³³ Jie sakė jiems: Ar dar ir dabar jūs priešinsitės? Išeikite ir darykite, kaip karaliaus Antijoko įsakyta, ir jūs išliksite gyvi. ³⁴ Tie atsakė: Neišeisime ir nevykdysime karaliaus žodžio; mes nesutepsime šabato dienos. ³⁵ Taigi anie pradėjo prieš juos kovą. ³⁶ Jie neatsakė aniems, nemetė į juos nė akmens ir neuždarė slaptų vietų,

³⁷ sakydami: Mirkime visi savo nekaltume; dangus ir žemė bus mums liudytojais, kad jūs žudote mus neteisingai. ³⁸ Taigi anie kovojo prieš juos šabatais, ir jie žuvo draug su savo žmonomis, savo vaikais ir savo gyvuliais, viso apie tūkstantį asmenų. ³⁹ Sužinoję apie tai, Matatijas ir jo prieteliai labai jų gedėjo. ⁴⁰ Jie kalbėjo vienas kitam: Jei visi darysime taip, kaip padarė mūsų broliai, ir nekovosime prieš pagonis dėl savo gyvybės ir savo įstatymo, anie greitai išnaikins mus iš šalies. ⁴¹ Todėl tą dieną jie nusistatė ir sakė: Prieš kiekvieną, kurs ateis kovoti prieš mus šabato dieną, kovosime ir mes nemirsimė visi, kaip mirė mūsų broliai slaptose vietose.

⁴² Tuomet susirinko prie jų drąsus Izraelio būrys, Asidai, visi uolūs įstatymo laikytojai. ⁴³ Taip pat prisidėjo prie jų visi, kurie bėgo nuo nelaimių, ir buvo jiems paspirtis. ⁴⁴ Taip jie sudarė kariuomenę ir sumušė nusidėjėlius savo rūstybėje ir nedorus žmones savo užsidedime; išlikusieji gi pabėgo pas pagonis, kad išsigelbėtų. ⁴⁵ Matatijas su savo prieteliaisėjo visur, sugriovė aukurus, ⁴⁶ apipjaustė neapipjaustytus vaikus, kiek tik rado Izraelio ribose, ir elgėsi drąsiai. ⁴⁷ Jie vijosi puikybės vaikus, ir jų žygiai turėjo pasisėkimo. ⁴⁸ Įstatymą jie išvadavo iš pagonių galios ir iš karalių rankos ir neleido įsigalėti nusidėjėliams.

⁴⁹ Atėjus metui mirti, Matatijas sakė savo sūnums: Dabar sustiprėjo puikybė ir plakimas, yra metas sunaikinimo, rūstybės ir užsidedimo.

⁵⁰ Taigi dabar, mano sūnūs, būkite uolūs įstatymo gynėjai ir duokite savo gyvybes už savo tėvų sandorą; ⁵¹ atsiminkite tėvų darbus, kuriuos jie yra padarę savo kartose, ir jūs laimėsite didelę garbę ir amžiną vardą. ⁵² Abraomas argi ne mėginime buvo rastas ištikimas, ir tai buvo jam įskaityta į teisybę? ⁵³ Juozapas savo suspaudimo metu sergėjo įstatymą ir pasidarė Egipto valdovas. ⁵⁴ Mūsų tėvas Phinėjas, degdamas uolumu dėl Dievo, gavo amžinos kunigystės sandorą. ⁵⁵ Jošué, įvykdęs žodį, pasidarė vadas Izraelyje. ⁵⁶ Kalebais, liudydamas susirinkime, gavo tėvonystę. ⁵⁷ Dovidas savo gailestingumu laimėjo amžinai karalystės sostą. ⁵⁸ Elijas, degdamas įstatymo uolumu, buvo paimtas į dangų. ⁵⁹ Ananijas, Azarijas ir Misaėlis tikėjimu buvo išgelbėti iš liepsnos. ⁶⁰ Daniėlis dėl savo nekaltumo buvo išgelbėtas iš liūto nasrų.

⁶¹ Taip apsvarstykite kartą po kartos, kad visi, kurie juo tikisi, nesusilpnėja. ⁶² Nebijokite žmogaus nusidėjėlio žodžių, nes jo garbė mėšlas ir kirminai: ⁶³ šiandien jis aukštinamas, o rytoj jo neberandama, nes jis pavirto savo dulkėmis ir jo sumanymai dinga. ⁶⁴ Taigi jūs, mano sūnūs, būkite drąšūs ir elkitės kaip vyrai dėl įstatymo, nes juo jūs bū-

site garbingi. ⁶⁵ Štai jūsų brolis Simonas; aš žinau, kad jis patarimų žmogus; klausykite jo visuomet, ir jis bus jums tėvas. ⁶⁶ Judas Makabiejus, stiprus ir drąsus nuo pat savo jaunystės, tebūna jums kariuomenės vadas ir tegul veda tautą į kovą. ⁶⁷ Surinkite prie savęs visus, kurie laikosi įstatymo, ir atkeršykite priešams už savo tautą. ⁶⁸ Atsilyginkite pagonims, ką jie nusipelnė, ir žiūrėkite įstatymo įsakymų. ⁶⁹ Po to jis palaimino juos ir nuėjo pas savo tėvus. ⁷⁰ Mirė jis šimtas keturiasdešimt šeštais metais ir buvo savo sūnų palaidotas savo tėvų kapuose Modine. Jo raudėjo visas Izraelis dideliu gedulu.

3. ¹ Tuomet jo vietoje pakilo jo sūnus Judas, vadinamas Makabiejumi. ² Jam padėjo visi jo broliai ir visi, kurie buvo susidėję su jo tėvu; jie su džiaugsmu kovojo Izraelio kovą.

³ Jis padaugino garbę savo tautai, vilkėdavo šarvais kaip milžinas, susijuosdavo kariškais ginklais kovose ir savo kalavijų gynė stovyklas.

⁴ Savo veiksmais jis pasidarė panašus į liūtą, ir į jauniklį liūtą, kurs kriokia medžiodamas.

⁵ Jis ieškodavo bedievių ir persekirodavo juos, degino liepsnomis tuos, kurie drumstė jo tautos ramybę.

⁶ Jo bijodami jo neprieteliai bėgo šalin; visi piktadariai buvo išgąsdinti, ir gelbėjimas buvo vykdomas jo ranka.

⁷ Jis erzino daugelį karalių ir savo darbais džiugino Jokubą; jo atsiminimas pasilieka palaimintas per amžius.

⁸ Jis ėjo per Judo miestus, išnaikino juose bedievius ir nukreipė rūstybę nuo Izraelio.

⁹ Todėl jo vardas buvo minimas iki žemės pakraščiu, ir jis surinko žūnančius.

¹⁰ Tuomet Apolonijus surinko pagonis ir iš Samarijos didelę ir galingą kariuomenę prieš Izraelį. ¹¹ Sužinojęs apie tai, Judas išėjo jam priešais, sumušė ir užmušė jį; krito daug sužeistų, kiti pabėgo. ¹² Judas paėmė jų grobį, pasiėmė taip pat Apolonijaus kalaviją ir naudojo jį kovose per visas savo gyvenimo dienas.

¹³ Sirijos kariuomenės viršininkas Seronas, išgirdęs, kad Judas

surinkęs prie savęs ištikimųjų būrį į sueigą, ¹⁴ tarė: Įgysiu sau vardą, išgarsėsiu karalystėje ir nugalėsiu Judą ir visus su juo esančius, kurie niekina karaliaus žodį. ¹⁵ Jis prisirengė; ir su juo ėjo bedievių kariuomenė, galingi padėjėjai, atkeršyti Izraelio vaikams. ¹⁶ Jie atėjo iki Bethoronui, o Judas išėjo jiems priešais su nedaugeliu žmonių. ¹⁷ Bet pamatę einančią jiems priešais kariuomenę, jie tarė Judui: Kaip mes, negausingi, galėsime kovoti prieš taip didelę ir galingą daugybę, mes, kurie šiandien esame nuvarginti pasninko? ¹⁸ Judas tarė: Nesunku atiduoti daugelį į nedaugelio rankas, ir nėra skirtumo dangaus Dievo akivaizdoje išgelbėti dideliu ar mažu skaičiumi; ¹⁹ nes nugalėjimas kare nepareina nuo kariuomenės daugybės, bet stiprybė ateina iš dangaus. ²⁰ Jie ateina prieš mus su atkaklia daugybe ir su puikybe sunaikinti mūsų, mūsų žmonių ir mūsų vaikų ir mūsų apiplėšti, ²¹ mes gi kovosime už savo gyvybę ir savo įstatymus; ²² pats Viešpats sutrins juos mūsų akyse, todėl jūs nebijokite jų. ²³ Liovėsis kalbėti, jis ūmai puolė juos; ir Seronas su savo kariuomene buvo sutrintas jo akivaizdoje. ²⁴ Judas vijosi jį Bethorono šlaitu iki lygumai; aštuoni šimtai jų vyrų krito, kiti gi pabėgo į Pilistimų šalį.

²⁵ Baimė ir išgąstis Judo ir jo brolių apėmė visas tautas aplinkui; ²⁶ jo vardas pasiekė karalių, ir visos tautos pasakojo apie Judo kovas.

²⁷ Išgirdęs tuos dalykus, karalius Antijokas labai supyko. Jis siuntė ir liepė rinkti kareivius visoje savo karalystėje, labai stiprią kariuomenę, ²⁸ atidarė savo iždinę, davė kariuomenei algą metams ir liepė jiems būti visam kam pasirengusiems.

²⁹ Bet jis pamatė, kad jo iždinėse trūksta pinigų ir kad šalių mokesčiai menki dėl sumišimo ir dėl žalos, kurią jis buvo padaręs krašte, atimdamas buvusius nuo seniausių dienų įstatymus. ³⁰ Jis ėmė bijoti neturėsiąs, kaip jau buvo kartą ir kitą, išlaidoms ir dovanoms, kurias anksčiau duodavo dosnia ranka, taip kad dosnumu buvo perviršijęs pirm jo buvusius karalius. ³¹ Todėl jis buvo labai susirūpinęs ir nutarė eiti į Persiją paimti anų šalių mokesčius ir susirinkti daug pinigų.

³² Jis paliko Lisiją, žmogų, kilusį iš karališkosios giminės, rūpintis karalystės reikalais nuo Euphrato upės iki Egipto upei ³³ ir auklėti savo sūnaus Antijoko, iki pats sugrįš. ³⁴ Jam jis pavedė pusę kariuomenės ir dramblius, davė jam įsakymų apie visa, ko norėjo, ir apie Judėjos bei Jerusaleus gyventojus, ³⁵ kad siųstų prieš juos kariuomenę sutrinti ir sunaikinti Izraelio galios ir Jerusaleus liekanų, išdildyti jų atsiminimo iš tos vietos, ³⁶ kad apgyvendintų visose jų ribose svetimą šalius ir burtu padalintų jų žemes.

³⁷ O karalius pasiėmė likusią kariuomenės dalį, išėjo iš savo karalystės sostinės Antijokijos šimtas keturiasdešimt septintais metais, persikėlė per aukštesniašias šalis.

³⁸ Lisijas pasirinko iš karaliaus prietelių galingus vyrus, Dorimino sūnų Ptolemiejų, Nikanorą ir Gorgiją, ³⁹ ir išsiuntė su jais keturias dešimtis tūkstančių žmonių ir septynis tūkstančius raitelių eiti į Judo šalį ir jos sunaikinti, kaip buvo karaliaus įsakytą. ⁴⁰ Tie išėjo su visa savo kariuomene, atvyko ir sustojo prie Emauso lygumoje. ⁴¹ Anų šalių pirkliai, išgirdę apie juos, pasiėmė labai daug sidabro ir aukso, taip pat tarnų ir atėjo į stovyklą pirkti ir vergiją Izraelio sūnų; prie jų prisidėjo Sirijos ir svetimų šalių kariuomenė.

⁴² Judas ir jo broliai, pamatę, kad nelaimės didėja ir kad kariuomenė artinasi į jų ribas; jie sužinojo taip pat karaliaus įsakymą, kuriuo buvo liepiama pražudyti ir sunaikinti tautą; ⁴³ todėl jie kalbėjo vieni kitiems: Pakelkime savo pažemintą tautą ir kovokime už savo tautą ir už savo šventoves. ⁴⁴ Būrys susirinko, kad būtų pasirengęs į kovą, kad melstųsi ir prašytų pasigailėjimo ir malonės.

⁴⁵ Jerusale gi nebuvo gyvenama, bet buvo lyg tyruma;
iš jos vaikų nebuvo nė vieno, kurs įeitų ir išeitų;
šventykla buvo mindoma;
svetimšaliai buvo pilyje;
ten buvo pagonių buveinė;
džiaugsmas buvo atimtas iš Jokubo,
ir nebesigirdėjo tenai vamzdžio ir kanklių.

⁴⁶ Taigi jie susirinko ir atėjo į Masphą ties Jerusale, nes Masphoje kitados yra buvusi maldos vieta Izraeliui. ⁴⁷ Tą dieną jie pasninkavo, apsilviko ašutinėmis, apsibėrė sau galvas pelenais, perplėšė savo drabužius ⁴⁸ ir ištiesė įstatymo knygas, kuriose pagonys stengėsi rasti savo stabų panašumą. ⁴⁹ Jie atsinešė taip pat kunigų papuošalus, pirmones ir dešimtines, pasikvietė Nazarajus, kurie buvo pabaigę savo dienas, ⁵⁰ ir šaukėsi dideliu balsu į dangų, sakydami: Ką mes darysime su šiais ir kur juos vesime? ⁵¹ Tavo šventovė sumindžiota ir sutepta, tavo kunigai gedule ir pažeminime. ⁵² Štai pagonys susirinko prieš mus mūsų sunaikinti; tu žinai, ką jie prieš mus mano. ⁵³ Kaip mes galėsime jiems pasipriešinti, jei tu, o Dieve, nepadėsi mums? ⁵⁴ Ir jie ėmė trimituoti labai skardžiai trimitais.

⁵⁵ Po to Judas paskyrė tautai vadus, tūkstantininkus, šimtininkus, penkiasdešimtininkus ir dešimtininkus. ⁵⁶ Tiems, kurie buvo ką tik

pasistatę namus, vedę žmoną, pasisodinę vynuogyną, ir bailiesiems liepę, eidamas įstatymu, kiekvienam grįžti į savo namus.⁵⁷ Paskui jis pakilo iš savo stovyklos ir sustojo prie Emauso pietų šone.⁵⁸ Judas tarė: Prisirenkite ir būkite drąsūs vyrai; būkite prisirengę ryt rytą kovoti prieš šituos pagonis, kurie susirinko prieš mus sunaikinti mūsų ir mūsų šventovių,⁵⁹ nes geriau mums mirti kovoje, kaip matyti mūsų tautos ir šventovės nelaimės.⁶⁰ Kokia bus valia danguje, taip tebūna.

4. ¹ Gorgijas pasiėmė penkis tūkstančius vyrų ir tūkstantį rinktininių raitelių ir paliko stovyklą nakčia, ² kad užpultų žydų stovyklą ir staiga sumuštų juos; žmonės iš pilies buvo jiems vadovai. ³ Tai išgirdęs, Judas atsikėlė su drąsiausiais, kad užpultų karaliaus kariuomenės didumą, kuri buvo Emause, ⁴ nes ta kariuomenė dar tebebuvo išsiskirsčiusi už stovyklos. ⁵ Gorgijas, atėjęs nakčia į Judo stovyklą ir nieko neradęs, ieškojo jų kalnuose, sakydamas: Šitie bėga nuo mūsų.

⁶ Dienai išaušus, Judas pasirodė lygumoje tikrai su trimis tūkstančiais vyrų, neturėjusių nei skydų, nei kalavijų. ⁷ Kai jie pamatė stiprią pagonių kariuomenę, turėjusią šarvus, ir aplink ją raitelius, žmones, išmokytus kovoti, ⁸ Judas tarė buvusiems su juo vyrams: Nebijokite jų daugybės ir nenusigąskite jų puolimo. ⁹ Atsiminkite, kaip buvo išgelbėti mūsų tėvai Raudonojoje jūroje, kai juos vijosi faraonas su gausinga kariuomene. ¹⁰ Šaukimės dabar į dangų, o Viešpats pasigailės mūsų; jis atsimins mūsų tėvų sandorą ir sutrins šitą kariuomenę šandien mūsų akivaizdoje. ¹¹ Tuomet visi pagonys žinos, kad yra Izraelio gelbėtojas ir vaduotojas. ¹² Svetimšaliai, pakėlę savo akis ir pamatę juos ateinančius priešais, ¹³ išėjo iš stovyklos į kovą; bet ir tie, kurie buvo su Judu, sutrimitavo trimitu. ¹⁴ Taip jie susitiko. Pagonys buvo visai sumušti ir bėgo į lygumą. ¹⁵ Paskutiniai krito visi po kalaviju. Žydai vijosi juos iki Gezeronui ir iki Idumėjos, Azoto ir Jamnijos lygumų. Krito anų iki trijų tūkstančių vyrų.

¹⁶ Kai Judas sugrįžo su kariuomene, kuriėjo paskui jį, ¹⁷ jis tarė tautai: Negeiskite grobio, nes kova dar prieš mus. ¹⁸ Gorgijas ir jo kariuomenė yra arti mūsų kalne, bet stokite dabar drąsiai prieš mūsų neprietelius ir nugalėkite juos, o paskui imsite grobį be baimės. ¹⁹ Dar Judui tai tebekalbant, štai pasirodė viena dalis, einanti nuo kalno. ²⁰ Gorgijas pamatė, kad jo žmonės buvo priversti bėgti ir kad stovykla buvo padegta, nes dūmai, kurie matėsi, rodė, kas buvo įvykę. ²¹ Tai išvydę, jie labai nusigando, nes jie pamatė taip pat ir Judą su kariuo-

mene lygumoje, prisirengusį kovai, ²² ir visi jie pabėgo į svetimšalių laukus.

²³ Tuomet Judas nuėjo prie stovyklų grobio, ir jie paėmė labai daug aukso, sidabro, iakinto, jūrinio purpuro ir daug lobio. ²⁴ Grįždami jie giedojo dėkojimo giesmę ir garbino Dievą danguje, kad jis geras, kad jo gailestingumas amžinas. ²⁵ Tą dieną buvo įvykdytas didelis išgelbėjimas Israėlyje.

²⁶ Visi gi svetimšaliai, kurie buvo ištrūkę, atėjo ir pranešė Lisijui, kas buvo įvykę. ²⁷ Tai išgirdęs, jis labai nusigando ir nusiminė, nes Israėlyje įvyko ne taip, kaip jis norėjo ir kaip buvo įsakęs karalius.

²⁸ Kitais metais kovai prieš žydus Lisijas surinko šešias dešimtis tūkstančių rinktinių vyrų ir penkis tūkstančius raitelių. ²⁹ Jie atėjo į Judėją ir sustojo Bethorone. Judas sutiko juos su dešimčia tūkstančių vyrų.

³⁰ Kai jie pamatė galingą kariuomenę, Judas meldėsi ir sakė: Palaimintas esi, Israėlio gelbėtojai, tu, kurs sutrynei galingojo jėgą savo tarno Dovid ranka ir atidavei svetimšalių stovyklas į Sauliaus sūnaus Jonato ir jo ginklanešio rankas. ³¹ Atiduok taip pat šitą kariuomenę į tavo Israėlio tautos rankas; tebūna jie sugėdinti su savo kariuomene ir raiteliais. ³² Įvaryk jiems baimės ir nusmelk jų jėgos drąsą, kad jie sudrebėtų dėl savo sunaikinimo. ³³ Nutremk juos kalaviju tų, kurie myli tave, ir tegul visi, kurie žino tavo vardą, garbina tave giesmėmis.

³⁴ Po to jie pradėjo kovą, ir iš Lisijo kariuomenės krito penki tūkstančiai vyrų. ³⁵ Lisijas, matydamas savųjų bėgimą ir žydų drąsą, ir kad jie pasiryžę ar gyvi būti, ar drąsiai mirti, sugrįžo į Antijokiją ir rinko kareivius, kad didesniu skaičiumi vėl ateitų į Judėją.

³⁶ Tuomet Judas ir jo broliai kalbėjo: Štai mūsų neprieteliai su-trinti; eikime dabar apvalyti šventyklos ir jos atnaujinti. ³⁷ Taigi visa kariuomenė susirinko, ir jie atėjo į Siono kalną. ³⁸ Pamatę šventyklą apleistą, altorių suteptą, vartus sudegintus, augančius šventoriuje krūmus, kaip miške ir kalnuose, ir sugriautus kambarius, ³⁹ jie perplėšė savo drabužius, raudėjo gaudžias raudas, bėrė sau ant galvos pelenus, ⁴⁰ parpuolę veidu ant žemės, trimitavo ženklų trimitais ir šaukėsi į dangų.

⁴¹ Tuomet Judas paskyrė vyrų kovoti prieš tuos, kurie buvo pilyje, iki jie apvalys šventas vietas. ⁴² Be to, jis pasirinko nesuteptų kunigų, uolių Dievo įstatymo laikytojų. ⁴³ Tie apvalė šventas vietas ir nunešė suteptus akmenis į nešvarią vietą. ⁴⁴ Judas galvojo apie

deginamųjų aukų altorių, kurs buvo suteptas, kas reiktų su juo daryti.⁴⁵ Jiems atėjo geras sumanymas išardyti jį, kad kartais jis nebūtų jiems pajuoka, nes pagonyms buvo jį sutepę. Taigi jie išardė jį⁴⁶ ir sudėjo akmenis tinkamoje vietoje šventyklos kalne, iki ateis pranašas ir duos apie juos nurodymų.⁴⁷ Paskui jie ėmė netašytų akmenų, kaip nurodo įstatymas, ir pastatė naują altorių, panašų į tą, koks buvo pirma.⁴⁸ Jie pataisė šventyklą ir kas buvo šventnamio viduje ir pašventino šventnamį bei šventorius.⁴⁹ Jie padarė naujų šventų indų ir atnešė į šventyklą žvakidę, smilkalų altorių ir stalą.⁵⁰ Ant altoriaus jie padėjo smilkalų ir uždegė žiburius žvakidėje, kad jie šviestų šventnamyje.⁵¹ Ant stalo jie padėjo duonų, pakabino uždangas ir taip pabaigė visus darbus, kuriuos buvo pradėję.

⁵² Dvidešimt penktą devintojo mėnesio (būtent Kaslevo mėnesio) dieną šimtas keturiasdešimt aštuntais metais jie atsikėlė dar neišaušus⁵³ ir, kaip įstatymas reikalauja, aukojo aukas ant naujo deginamųjų aukų altoriaus, kurį buvo pastatę.⁵⁴ Tuo pačiu metu ir tą pačią dieną, kurią pagonyms buvo jį sutepę, jis buvo atnaujintas su giesmėmis, su kanklėmis, su arfomis ir cimbolais.⁵⁵ Visa tauta parpuolė ant veido; jie garbino ir šlovino danguje tą, kurs buvo jiems davęs pasisėkimo.

⁵⁶ Altoriaus pašventinimą jie šventė per aštuonias dienas ir aukojo deginamąsias aukas su džiaugsmu, taip pat dėkojimo ir gyriaus auką.⁵⁷ Jie papuošė šventyklos priešakį aukso vainikais ir skydeliais, pašventino vartus ir kambarius ir įstatė jiems duris.⁵⁸ Tautoje buvo labai didelio džiaugsmo, ir pagonių panieka buvo atitolinta.⁵⁹ Judas, jo broliai ir visas Izraelio susirinkimas nutarė švęsti altoriaus pašventinimo dienas savo laiku kas metai per aštuonias dienas nuo dvidešimt penktos Kaslevo mėnesio dienos su linksmybe ir džiaugsmu.

⁶⁰ Tuo pačiu metu jie sustiprino Siono kalną aplinkui aukštomis sienomis ir stipriais bokštais, kad vėl neateitų pagonyms ir nesumindžiotų jo, kaip kad buvo padarę anksčiau.⁶¹ Jie pastatė tenai įgulą sergėti jo ir sustiprino jį ginti Betsūrai, kad tauta turėtų tvirtovę ties Idumėja.

5. ¹ Kai tik pagonyms aplinkui išgirdo, kad atstatyta altorius ir šventykla, kaip kad buvo anksčiau, jie labai supyko, ² nusistatė išnaukinti tuos iš Jokubo giminės, kurie buvo jų tarpe, pradėjo užmušinėti žmones ir juos persekioti.

³ Judas kovojo prieš Esavo sūnus Idumėjoje ir tuos, kurie buvo

Akrabatanėje, nes jie laikė apsupe Israėlaičius, ir sudavė jiems labai didelį smūgį.

⁴ Jis atsiminė taip pat piktumą Beano vaikų, kurie tautai buvo slastai ir papiktinimas, tykodami jos kelyje. ⁵ Jie apsupo juos bokštuose, apgulė juos, pasmerkė juos visai sunaikinti ir sudegino jų bokštus su visais, kurie juose buvo.

⁶ Paskui jis ėjo toliau prieš Amono sūnus, rado stiprią kariuomenę, gausią tautą ir jų vadą Timotiejų. ⁷ Su jais jis susirėmė daug kartų kovose; jie buvo nugalėti, ir jis sunaikino juos. ⁸ Po to jis paėmė Gazerio miestą ir jo dukteris ir sugrižo į Judėją.

⁹ Pagonys Galaade susirinko prieš gyvenusius jų plote Israėlaičius, kad juos sunaikintų; bet šitie nubėgo į Datemano tvirtovę ¹⁰ ir siuntė laiškų pas Judą ir jo brolius, sakydami: Prieš mus susirinko iš visų pusių pagonys, kad mus išnaikintų. ¹¹ Jie rengiasi ateiti ir paimiti tvirtovę, į kurią subėgome; jų kariuomenės vadas yra Timotiejus. ¹² Taigi ateik dabar ir gelbėk mus iš jų rankos, nes daugybė mūsų krito. ¹³ Visi mūsų broliai, gyvenusieji Tubino plote, užmušti; jie paėmė nelaisvėn jų žmonas, vaikus ir grobį ir nužudė tenai arti tūkstančio vyrų. ¹⁴ Dar tebeskaitant laišką, štai kiti pasiuntiniai atėjo iš Galiliejos perplėstomis jupomis ir atnešė panašių žinių, ¹⁵ sakydami, kad prieš juos susirinkę žmonės iš Ptolemaidos, iš Tiro ir Sidono; visa Galilieją esanti pilna svetimšalių, kad mus sunaikintų. ¹⁶ Kai tik Judas ir tauta išgirdo šituos žodžius, susirinko didelė sueiga apsvarstyti, ką jie turėtų daryti savo broliams, buvusiems sielvarte ir anų žmonių užpulties.

¹⁷ Tuomet Judas tarė savo broliui Simonui: Pasirink sau vyrų, eik ir gelbėk savo brolius Galiliejoje, aš gi ir mano brolis Jonatas eisime į Galaado šalį. ¹⁸ Jis paliko tautos vadus, Zakharijo sūnų Juozapą ir Azariją, su likusia kariuomene Judėjoje jos saugoti ¹⁹ ir davė jiems tokį įsakymą: Būkite šitos tautos viršininkai ir nepradėkite kovos prieš pagonis, iki mes nesugrįšime. ²⁰ Simonui buvo paskirta trys tūkstančiai vyrų, kad eitų į Galiliją, Judui gi aštuoni tūkstančiai į Galaadą.

²¹ Simonas išėjo į Galiliją ir kovojo daug kartų prieš pagonis; pagonys jo akivaizdoje buvo sutrinti, ir jis vijosi juos iki Ptolemaidos vartų; ²² apie tris tūkstančius pagonių krito, ir jis paėmė jų grobį. ²³ Paskui jis pasiėmė su savim tuos, kurie buvo Galiliejoje ir Arbate, su jų žmonomis, vaikais ir su visu, kas jiems priklausė, ir atsivedė juos su dideliu džiaugsmu į Judėją.

²⁴ Judas gi Makabiejus ir jo brolis Jonatas perėjo per Jordaną irėjo tris dienas tyrais. ²⁵ Juos sutiko Nabutiečiai ir priėmė juos tairiai. Jie papasakojo jiems visa, kas buvo atsitikę jų broliams Galaado šalyje, ²⁶ ir kad daug jų yra uždarytų Barasoje, Bosore, Alimėje, Kas-pore, Magete ir Karnaimė, kurie visi buvo sustiprinti ir dideli miestai; ²⁷ kad ir kituose Galaado šalies miestuose yra laikoma jų uždarytų, kad rytoj nutarta eiti su kariuomene prie tų miestų, paimti juos ir viena diena juos sunaikinti. ²⁸ Tuomet Judas su kariuomene ūmai pasuko į Bosoro tyrumą ir paėmė miestą. Jis užmušė visus vyriškius kalavijo ašmenimis, paėmė visą jų grobį ir sudegino miestą. ²⁹ Iš ten jis pakilo nakčia ir nuėjo iki tvirtovei. ³⁰ Auštant, pakėlęs savo akis, štai jis pamatė daugybę žmonių, kuriems nebuvo skaičiaus; jie nešė kopėčias ir karo pabūklus tvirtovei paimti ir nugalėti Žydams. ³¹ Judas, pamatęs, kad kova prasidėjo ir kad karo šauksmas kyla į dangų kaip trimito garsas, ir girdisi didelis šauksmas iš miesto, ³² tarė savo kariuomenei: Kovokite šiandien už savo brolius. ³³ Jis puolė juos trimis būriais iš užpakalio; be to, Žydai ėmė trimituoti trimi-tais ir garsiai šaukė melsdamiesi. ³⁴ Timotiejus kariuomenę pažino, kad tai buvo Makabiejus, ir ėmė bėgti nuo jo ydo; Žydai sudavė jiems labai didelį smūgį, ir tą dieną krito iš jų apie aštuonis tūkstančius vyrų. ³⁵ Po to Judas pasuko į Masphą, puolė ir paėmė ją, užmušė visus jos vyriškius, paėmė jos grobį ir sudegino ją. ³⁶ Iš ten jisėjo toliau ir paėmė Kasboną, Magetą, Bosorą ir kitus Galaado šalies miestus. ³⁷ Po tų įvykių Timotiejus surinko kitą kariuomenę ir sustojo ties Raponu anapus upelio. ³⁸ Judas išsiuntė apžiūrėti tos kariuomenės, ir jam buvo pranešta ir pasakyta: prie jos susirinko visos tautos, kurios yra aplink mus, labai gausinga kariuomenė; ³⁹ jie yra pasisamdę sau pagalbon taip pat Arabus ir sustojo anapus upelio, prisirengę ateiti kovoti prieš tave. Tuomet Judas nuėjo jiems priešais. ⁴⁰ Timotiejus gi tarė savo kariuomenės vadams: Kai Judas ir jo kariuomenė prisiartins prie upelio vandens, jei jis pereis prie mūsų pirmas, mes negalėsime jam pasipriešinti, nes jis bus stipresnis už mus. ⁴¹ Bet jei jis bijos pereiti ir sustos anapus upelio, pereikime mes prie jų, ir mes būsime galingesni už jį. ⁴² Taigi kai tik Judas prisiartinio prie upelio vandens, jis pastatė tautos raštininkus prie upelio ir davė jiems tokį įsakymą: Nepalikite nė vieno žmogaus, bet tegul visi eina į kovą. ⁴³ Po to jis perėjo per vandenį pirmas ir visa tauta paskui jį. Visi pagonys buvo sumušti jo akivaizdoje, pamatė savo ginklus ir pabėgo į šventyklą, buvusią Karnaimė. ⁴⁴ Bet jis paėmė tą miestą ir

sudegino šventyklą su visais joje buvusiais. Taip Karnaimas buvo nugalėtas ir negalėjo laikytis prieš Judą.⁴⁵ Tuomet Judas surinko visus Izraelaičius, buvusius Galaade, nuo mažiausio iki didžiausiam, jų žmonas ir vaikus, ir labai didelę kariuomenę, kad jie eitų į Judo šalį.

⁴⁶ Jie atėjo iki Ephronui. Tai buvo didelis miestas prie įėjimo į šalį, labai sustiprintas, ir nebuvo galima jo apeiti nei iš dešinės, nei iš kairės, nes keliasėjo jo viduriu.⁴⁷ Buvusieji mieste užsidarė ir apkrovė vartus akmenimis. Judas pasiuntė jiems taikos žodžius,⁴⁸ sakydamas: Leiskite pereiti per savo šalį, kad mes galėtumėme eiti į mūsų šalį, ir niekas nepadarys jums žalos; mes tiktai pereisime pėsti. Bet jie nenorėjo jiems atidaryti.⁴⁹ Tuomet Judas liepė skelbti stovykloje, kad kiekvienas pultų miestą ties ta vieta, kur jis buvo.⁵⁰ Tuojuo kariusiūmenės vyrai pradėjo artintis. Jis kovojo prieš tą miestą visą dieną ir visą naktį, ir miestas buvo atiduotas į jo rankas.⁵¹ Jie išžudė visus vyriškius kalavijo ašmenimis. Jie sugriovė jį, paėmė jo grobį ir perėjo visą miestą per užmuštuosius.

⁵² Po to jie perėjo per Jordaną didelėje lygumoje ties Betsanu.

⁵³ Judas rankiojo atsiliekančius ir visą kelią drąsino tautą, iki jie atėjo į Judo šalį.⁵⁴ Taip jie atėjo į Siono kalną su linksmybe ir džiaugsmu ir aukojo deginamąsias aukas, nes niekas jų nežuvo, iki sugrįžo ramybėje.

⁵⁵ Tuo metu, kai Judas ir Jonatas buvo Galaado šalyje, o jo brolis Simonas Galiliejoje ties Ptolemaida,⁵⁶ Zakarijo sūnus Juozapas ir kariuomenės vadas Azarijas išgirdo apie jų pasisėkimus ir įvykusias kovas,⁵⁷ ir jis tarė: Išigykime ir mes sau vardą ir eikime kovoti prieš esančius aplink mus pagonis.⁵⁸ Taigi jis davė įsakymų tiems, kurie buvo jo kariuomenėje, ir jie išėjo prieš Jamniją.⁵⁹ Bet jiems priešais išėjo iš miesto į kovą Gorgijas su savo žmonėmis.⁶⁰ Juozapas ir Azarijas buvo priversti bėgti iki Judėjos sienų. Tą dieną apie du tūkstančiai vyrų iš Izraelio krito, ir buvo suduotas didelis smūgis tautai,⁶¹ nes jie nepaklausė Judo ir jo brolių ir manė galėsia drąsiai pasielgti.⁶² Bet jie nebuvo iš palikuonių tų vyrų, per kuriuos buvo įvykdytas išgelbėjimas Izraeliūje.⁶³ Tuo tarpu gi Judo vyrai buvo labai giriami viso Izraelio akivaizdoje ir visų pagonių, kur tik išgirdavo apie jų vardą;⁶⁴ prie jų rinkdavosi su džiaugsmo šūkojimaiais.

⁶⁵ Po to Judas su savo broliais išėjo ir kovojo prieš Esavo sūnus šalyje, esančioje į pietus; jis paėmė Khebroną ir jo dukteris ir nudegino aplinkui jo sienas ir bokštus.⁶⁶ Po to jis pakilo iš savo stovyklos,

kad eitų į svetimšalių kraštą, ir ėjo per Samariją.⁶⁷ Tą dieną krito kovoje kunigų, kai jie panorėjo parodyti savo drąsą ir ėjo be atodairos į kovą. Judas pasuko į Azotą svetimšalių krašte; jis išardė jų aukurus, sudegino jų dievaičių drožtus paveikslus, paėmė miestų grobį ir sugrižo į Judos šalį.

6. ¹ Karalius Antijokas ėjo per aukštesniasias šalis. Išgirdęs, kad Persijoje yra Elimaidos miestas, labai garsus ir turtingas sidabru bei auksu,² kad jame yra labai turtinga šventykla, kad joje yra auksinių uždangų, šarvų ir skydų, paliktų Makedonijos karaliaus Pilypo sūnaus Aleksandro, kurs pirmas karaliavo Graikijoje,³ jis nuėjo tenai, stengėsi paimti miestą ir apiplėšti jį; bet jis negalėjo, nes jo sumanymas buvo pasidaręs žinomas miesto gyventojams.⁴ Jie pakilo kovai, ir jis turėjo iš ten bėgti; jis pasitraukė labai nuliūdęs ir grįžo į Babiloniją.

⁵ Tuomet buvo atnešta jam žinia į Persiją, kad jo kariuomenė, buvusi Judos šalyje, buvo priversta bėgti,⁶ kad Lisijas ėjo didelės kariuomenės priešakyje ir buvo Žydų priverstas bėgti, kad jie sustiprėjo ginklais, kariuomene ir daugeliu grobio, kurį atėmė iš sumuštos kariuomenės,⁷ kad jie sugriovė nuobodą, kurią jis buvo pastatęs ant altoriaus Jerusaleje, ir apvedė aukštomis sienomis, kaip pirma, šventyklą ir jo miestą Betsūrą.

⁸ Atsitiko, kad karalius, išgirdęs šitas žinias, nusigando ir labai susijaudino; jis atsigulė į patalą ir iš liūdesio susirgo, nes ne taip jam įvyko, kaip jis manė.⁹ Jis pasiliko tenai daug dienų, nes didelis liūdesys pasireikšdavo jame iš naujo ir jis tarėsi mirsiąs.

¹⁰ Jis pasišaukė visus savo prietelius ir jiems tarė: Miegas atstojo nuo mano akių, jaučiuos prislėgtas ir mano širdis džiūsta iš sielvarto.

¹¹ Todėl aš tariau savo širdyje: Į kaip didelį sielvartą aš patekau ir kokiose nuliūdimo bangose esu dabar aš, kurs buvau meilingas ir mylimas savo karalystėje! ¹² Bet dabar aš atsimenu piktenybes, kurias esu padaręs Jerusaleje, iš kur aš atėmiau kaip grobį visą buvusį joje auksą ir sidabrą, ir kad esu siuntęs sunaikinti be priežasties Judėjos gyventojus.¹³ Taigi dabar aš suprantu, kad todėl apniko mane šitos nelaimės, ir štai aš žūnu dideliu liūdesiu svetimoje šalyje.

¹⁴ Po to jis pasišaukė vieną savo prietelių, Pilypą, paskyrė jį visos savo karalystės viršininku¹⁵ ir padavė jam savo vainiką, apsiaustą ir žiedą, kad atsivestų jo sūnų Antijoką, auklėtų jį ir paimtų viešpatavimą.

¹⁶ Karalius Antijokas mirė tenai šimtas keturiasdešimt devintais metais.

¹⁷ Lisijas, gavęs žinią, kad karalius miręs, įstatė karaliumi jo sūnų Antijoką, kurį jis visai jauną auklėjo, ir praminė jį vardu Eupatoris.

¹⁸ Buvusieji pilyje uždarė Izraelį iš visų pusių aplink šventyklą ir stengėsi nuolat daryti jiems pikta ir stiprinti pagonis. ¹⁹ Judas nusistatė sunaikinti juos ir sušaukė visą tautą jų apgulti. ²⁰ Jie susirinko visi drauge, apgulė juos šimtas penkiasdešimtais metais ir pasidirbo sau mėtomųjų ir apgulamųjų karo pabūklų. ²¹ Tuomet kai kurie apgultieji ištrūko, o prie jų prisidėjo kai kurie bedieviai iš Izraelio. ²² Šitie nuėjo pas karalių ir sakė: Iki kolei tu nedarysi teisybės ir nekeršysi už mūsų brolius? ²³ Mes ryžomės tarnauti tavo tėvui, elgtis pagal jo įsakymus ir klausyti jo paliepimų; ²⁴ todėl mūsų tautos sūnūs šalinos nuo mūsų, ir kas tik iš mūsų jiems patekdavo, buvo užmušamas ir mūsų tėvonystės buvo išplėšiamos. ²⁵ Jie tiesdavo ranką ne tik prie mūsų, bet ir prie visų mūsų plotų, ²⁶ ir štai šiandien jie apgulė Jerusalems pilį, kad ją paimtų, ir sustiprino Betsūros tvirtovę. ²⁷ Jei tu neisi greitai prieš juos, jie padarys piktesnių kaip šitie dalykų, ir tu nebegalėsi jų nugalėti.

²⁸ Tai išgirdęs karalius įpyko; jis sušaukė visus savo prietelius, savo kariuomenės vadus ir raitelių viršininkus; ²⁹ pas jį atėjo taip pat samdytos kariuomenės iš kitų karalysčių ir iš jūros salų. ³⁰ Jo kariuomenės skaičius buvo šimtas tūkstančių pėstininkų, dvidešimt tūkstančių raitelių ir trys dešimtys du drambliai, išmokyti kovoti.

³¹ Jie atėjo per Idumėją, apgulė Betsūrą, kovojo daug dienų ir pasidirbo apgulamųjų karo pabūklų; bet apgultieji išėjo, sudegino juos ir kovojo drąsiai. ³² Judas tuo tarpu pasitraukė nuo pilies ir padarė sau stovyklą prie Betzakaros, ties karaliaus stovykla. ³³ Atsikėlęs dar neišaušus, karalius paragino kariuomenę pulti Betzakaros keliu; jo kariuomenės dalys prisirengė į kovą ir sutrimitavo trimtais. ³⁴ Drambliams jie parodė vynuogių ir morų sunkos, kad paerzintų juos į kovą. ³⁵ Jie paskirstė gyvulius tarp legionų, taip kad prie kiekvieno dramblio stovėjo tūkstantis vyrų grandininiais šarvais ir varininiais šalmais ant savo galvų; taip pat penki šimtai rinktinių raitelių buvo priskirta prie kiekvieno gyvulio. ³⁶ Šitie jau anksčiau būdavo visuomet tenai, kur būdavo gyvulys; kur tik jis ėjo, ėjo ir jie ir nuo jo neatstodavo. ³⁷ Be to, ant kiekvieno gyvulio buvo apsaugai stiprūs mediniai bokštai su karo pabūklais; kiekviename bokšte buvo trys

dešimtys du drąsūs vyrai, kurie kovojo iš viršaus, ir vienas Indas, gyvulio varovas.³⁸ Likusią raitiją, padalintą į du būrius, jis pastatė viename ir kitame šone, kad trimių garsu skatintų kariuomenę ir ragintų į jos kariškas eiles sustatytas minias.³⁹ Saulei nušvietus auksinius ir varinius skydus, sužibo nuo jų kalnai, ir jie blizgėjo kaip liepsnoją žiburiai.⁴⁰ Viena karaliaus kariuomenės dalis ėjo pasiskirsčius aukštais kalnais, kita lyguma; jie žygiavo atsargiai ir tvarkingai.⁴¹ Visi šalies gyventojai buvo išgąsdinti tos daugybės riksmo, minios ėjimo ir ginklų žvangėjimo, nes tai buvo labai didelė ir stipri kariuomenė.⁴² Judas su savo kariuomene prisiartinio kovoti, ir šeši šimtai žmonių iš karaliaus kariuomenės krito.⁴³ Kai Sauros sūnus Eleazaras pamatė vieną gyvulį, apdengtą karališkais šarvais, kurs buvo didesnis už visus kitus gyvulius, jam pasirodė, kad ant jo buvo karalius.⁴⁴ Jis paaukojo save, kad išgelbėtų savo tautą ir įsigytų sau amžiną vardą.⁴⁵ Drąsiai jis bėgo prie jo būrio viduriu, užmušinėdamas buvusius dešinėje ir kairėje, taip kad jie krito nuo jo vienon ir kiton pusėn; ⁴⁶ jis įbėgo tarp dramblio kojų ir, sustojęs po juo, užmušė jį; tas sugriuvo ant žemės viršum jojo, ir Eleazaras tenai mirė.⁴⁷ Tačiau Žydai, matydami karaliaus jėgas ir jo kariuomenės smarkumą, pasitraukė nuo jų.

⁴⁸ Karaliaus gi kariuomenė ėjo prieš juos Jerusalems link, ir ta kariuomenė buvo statoma stovyklose prieš Judėją ir prieš Siono kalną.⁴⁹ Su tais, kurie buvo Betsūroje, jis padarė taiką, ir jie išėjo iš miesto, nes tenai uždaryti jie nebeturėjo maisto, kadangi šaliai buvo šabatas.⁵⁰ Taip karalius paėmė Betsūrą ir pastatė tenai sargybą jos saugoti.

⁵¹ Paskui jis laikė daug dienų apgulęs šventąją vietą: jis pasistatė tenai mėtomų prietaisų ir mašinų, įtaisymų ugniai mesti, akmenims ir ietims, šautuvų vilyčioms ir vilpstynių.⁵² Taip pat ir Žydai pasidarė karo pabūklų prieš anų prietaisus ir kovojo daug dienų.⁵³ Bet mieste nebuvo maisto, nes buvo sekmi metai, ir tie pagonys, kurie buvo likę Judėjoje, suvalgė liekanas to, kas buvo atidėta.⁵⁴ Taip šventovėje buvo likę nedaug žmonių, nes jiems buvo atėjęs badas ir jie išsiskirstė, kiekvienas į savo vietą.

⁵⁵ Tuo tarpu Lisijas išgirdo, kad Pilypas, kurį karalius Antijokas, dar gyvas tebebūdamas, buvo paskyręs auklėti savo sūnų Antijoką ir viešpatauti, ⁵⁶ sugrįžęs iš Persijos ir Medijos su kariuomene, kuri buvo su juo išėjusi, ir kad jis stengiasi pasiimti karalystės reikalus.

⁵⁷ Todėl jis pasiskubino eiti ir sakyti karaliui ir kariuomenės vadams:

Mes einame kasdien silpnyn, maisto mums maža, vieta, kurią laikome apgulę, sustiprinta, be to, mes turime rūpintis karalyste. ⁵⁸ Taigi paduokime dabar šitiems žmonėms dešines, padarykime taiką su jais ir su visa jų tauta ⁵⁹ ir leiskime jiems gyventi pagal jų įstatymus, kaip seniau; nes dėl savo įstatymų, kuriuos mes paniekinome, jie įpyko ir visa tai padarė. ⁶⁰ Tas pasiūlymas patiko karaliui ir vadams; jis siuntė pas juos taikos daryti, ir jie ją priėmė. ⁶¹ Karalius ir vadai jiems prisiekė, ir jie išėjo iš tvirtovės.

⁶² Karalius, atėjęs į Siono kalną ir pamatęs vietos sustiprinimus, tuoju sulaužė padarytą priesaiką ir liepė sugriauti sieną aplinkui.

⁶³ Po to jis skubiai pasitraukė ir sugrįžo į Antiokiją; čia jis rado Pilypą, valdantį miestą, kovojo prieš jį ir atėmė miestą.

7. ¹ Šimtas penkiasdešimt pirmais metais Seleuko sūnus Demetrijus išvyko iš Romos miesto, atkeliavo su nedaugeliu žmonių į pajūrio miestą ir ėmė tenai karaliauti. ² Atsitiko, kad, jam įėjus į savo tėvų karalystės namus, kariuomenė sugavo Antijoką ir Lisiją, kad juos atvestų pas jį. ³ Gavęs apie tai žinią, jis tarė: Nerodykite man jų veido. ⁴ Kariuomenė užmušė juodu, ir Demetrijus atsisėdo savo karalystės sostan.

⁵ Tuomet atėjo pas jį nedorų ir bedievių žmonių iš Izraelio su savo vadu Alkimu, kurs norėjo būti kunigas. ⁶ Jie skundė tautą karaliui, sakydami: Judas ir jo broliai nužudė visus tavo prietelius ir išvarė mus iš mūsų šalies. ⁷ Taigi dabar siųsk žmogų, kuriam tiki, kad jis eitų ir pamatytų visą sunaikinimą, kurį anas padarė mums ir karaliaus kraštams, ir kad nubastų visus jo prietelius ir jo padėjėjus.

⁸ Karalius išsirinko iš savo prietelių tarpo Bakhidą, kurs buvo valdovas anapus Upės, buvo karalystės didikas ir ištikimas karaliui. Tą jis pasiuntė ⁹ pamatyti Judo padaryto sunaikinimo; be to, jis paskyrė kunigu bedievių Alkimą ir pavedė jam atkeršyti Izraelio vaikams. ¹⁰ Jie pakilo, atėjo su didele kariuomene į Judos šalį ir siuntė pasiuntinius pas Judą ir jo brolius kalbėtis taikiais žodžiais, tačiau klastingai. ¹¹ Bet tie nežiūrėjo jo žodžių, nes matė, kad jie atėjo su didele kariuomene.

¹² Tuomet pas Alkimą ir Bakhidą susiėjo Rašto žinovų būrys ieškoti, kas teisinga. ¹³ Pirmi iš Izraelio vaikų, kurie ieškojo jų taikos, buvo Asidai, ¹⁴ nes jie manė: Atėjo Aarono giminės kunigas, jie mūsų neprigaus. ¹⁵ Jis kalbėjo jiems taikos žodžius ir jiems prisiekė,

sakydamas: Mes nedarysime pikto nei jums, nei jūsų prieteliams.

¹⁶ Jie įtikėjo jam, bet jis sugavo jų šešias dešimtis vyrų ir užmušė juos vieną dieną, anot žodžių, kurie yra parašyti: ¹⁷ Tavo šventųjų kūnus ir jų kraują jie išliejo aplink Jerusale, ir nebuvo, kas juos palaidotų.

¹⁸ Baimė ir išgastis apėmė visą tautą, ir jie sakė: Nėra pas juos tiesos ir teisybės, nes jie sulaužė sutartį ir padarytąją priesaiką.

¹⁹ Po to Bakhidas pasitraukė nuo Jerusale ir padarė stovyklą Betzekoje. Jis siuntė ir sugavo daug tų, kurie buvo nuo jo pabėgę, nužudė kai kuriuos iš tautos ir įmetė į didelį šulinį. ²⁰ Šalį jis pavedė Alkimui ir paliko su juo kariuomenės jam padėti. Pats gi Bakhidas sugrįžo pas karalių.

²¹ Alkimas daug darė savo vyriausiai kunigystei palaikyti. ²² Prie jo susirinko visi, kurie drumstė savo tautos ramybę, paėmė savo valdžion Judos šalį ir darė daug pikto Israelyje. ²³ Judas, matydamas visa pikta, kurį darė Alkimas ir su juo buvusieji Israėlio vaikams, daug daugiau kaip pagonys, ²⁴ ėjo aplink per visą Judėjos plotą ir keršijo atpuolėliams, taip kad jie liovėsi ėję į šalį. ²⁵ Alkimas gi, pamatęs, kad Judas ir su juo buvusieji stipresni už jį, ir supratęs, kad negali jiems pasipriešinti, sugrįžo pas karalių ir įskundė juos dėl daugelio kaltybių.

²⁶ Tuomet karalius siuntė vieną savo kilniausių vadų, Nikanorą, kurs buvo labai neprietelingas Israėliui, ir pavedė jam sunaikinti tautą. ²⁷ Nikanoras atėjo į Jerusale su didele kariuomene ir siuntė pas Judą ir jo brolius su taikiais žodžiais, tačiau klastingai, ²⁸ sakydamas: Tenebūna kovos tarp manęs ir tarp jūsų. Aš ateisiu su nedaugeliu vyrų taikiai pamatyti jūsų veidų. ²⁹ Jis atėjo pas Judą, ir jie pasisveikino taikiai; bet priešai buvo prisirengę nutverti Judą.

³⁰ Žinia, kad jis buvo atėjęs pas jį su vyliumi, pasiekė Judą, todėl, bijodamas jo, jis nebenorėjo daugiau su juo matytis. ³¹ Nikanoras suprato, kad jo sumanymas atidengtas, ir išėjo kovoti prieš Judą prie Kapharsalamos. ³² Iš Nikanoro kariuomenės krito apie penkis tūkstančius vyrų, kiti pabėgo į Dovidą miestą.

³³ Po tų įvykių Nikanoras atėjo į Siono kalną. Kai kurie tautos kunigai išėjo pasveikinti jo taikiai ir parodyti jam deginamųjų aukų, kurios buvo aukojamos už karalių. ³⁴ Bet jis tyčiodamasis paniekino juos ir sutepė; jis kalbėjo išdidžiai ³⁵ ir prisiekė su pykčiu, sakydamas: Jei Judas su jo kariuomene nebus įduotas į mano rankas, tuojau, kai tik sveikas sugrįšiu, aš sudeginsiu šituos namus. Ir jis išėjo su didele rūstybe. ³⁶ Tuomet kunigai įėjo, atsistojo ties altoriumi ir šventykla

ir verkdami sakė: ³⁷ Tu, Viešpatie, pasirinkai šituos namus, kad juose būtų šaukiamasi tavo vardo, kad tai būtų tavo tautai maldos ir prašymo namai. ³⁸ Atkeršyk šitam žmogui ir jo kariuomenei, ir tegul jis krenta po kalaviju. Atsimink jų piktžodžiovimus ir neleisk išlikti jiems sveikiems.

³⁹ Nikanoras išėjo iš Jerusaleės ir pasidarė stovyklą prie Bethorono; tenai pasitiko jį Sirijos kariuomenė. ⁴⁰ Judas sustojo Adarsoje su trimis tūkstančiais vyrų. Judas meldėsi ir kalbėjo: ⁴¹ Kai karaliaus Senakheribo atsiųstieji piktžodžiavo tau, Viešpatie, išėjo angelas ir užmušė jų šimtą aštuonias dešimtis penkis tūkstančius. ⁴² Taip sutrink šiandien mūsų akivaizdoje šitą kariuomenę; tegul kiti žino, kad jis pikta kalbėjo apie tavo šventą vietą. Ir teisk jį, žiūrėdamas jo piktumo. ⁴³ Kariuomenės pradėjo kovą tryliką Adaro mėnesio dieną. Nikanoro kariuomenė buvo sutrinta ir jis pats krito pirmas kovoje. ⁴⁴ Kai tik jo kariuomenė pamatė, kad Nikanoras krito, jie metė savo ginklus ir ėmė bėgti. ⁴⁵ Žydai vijosi juos vienos dienos kelią nuo Adazerio iki įeinant į Gazarą ir trimitavo paskui juos trimitais, duodami ženklų. ⁴⁶ Žmonės iš Judėjos sodžių aplinkui ėjo ir smarkiai puolė juos iš šonų; tie vėl gręžėsi į juos ir visi krito po kalaviju, taip kad neliko nė vieno.

⁴⁷ Jie pasiėmė sau jų grobį, nukirto Nikanorui galvą ir jo dešinę, kurią buvo išdidžiai ištiesęs, atsinešė ir pakabino ties Jerusale. ⁴⁸ Tauta labai džiaugėsi ir praleido tą dieną didelėje linksmybėje. ⁴⁹ Buvo įsakyta švęsti tą dieną kas metai tryliką Adaro mėnesio dieną.

⁵⁰ Po to Judos šalis turėjo ramybės nedaug dienų.

8. ¹ Judui teko išgirsti Romėnų vardą, kād jie esą galingi jėgomis, pritaria visam, ko iš jų prašoma, kad jie suėję į prietelystę su tais, kurie į juos kreipėsi, ir kad jie galingi jėgomis. ² Jie girdėjo taip pat apie jų kovas ir didelius veiksmus, atliktus Galatijoje, kaip jie ją nugalėję ir privertę mokėti duoklę, ³ kaip daug jie padarė Ispanijos šalyje, kad jie paėmę savo žinion ten esančias sidabro ir aukso kasyklas ir ėmė valdyti visas vietas savo gudrumu ir ištverme; ⁴ kad jie nugalėję labai toli nuo jų buvusias šalis ir ėjusius prieš juos nuo žemės pakraščių karalius ir sudavę jiems didelių smūgių, kiti gi moką jiems kas metai duoklę; ⁵ kad Ketiečių karalius Pilypą ir Persiejų, taip pat kitus, kurie buvo pakėlę prieš juos ginklus, jie sumušę kovoje ir juos nugalėję; ⁶ kad Azijos karalius Antijokas Didysis, kurs ėjęs prieš juos į kovą su šimtu dvidešimčia dramblių, su raitija, kariškais

vežimais ir labai didele kariuomene, buvęs jų sutrintas,⁷ jie gi paėmę jį gyvą ir paskyrę, kad jis pats ir kurie po jo karaliaus, mokėtų didelės pabaudas, kad duotų įkaitus ir kas buvo nustatyta,⁸ būtent Indų, Medų ir Lidų šalis, taigi geriausius jų kraštus; jie juos iš jų paėmę ir atidavę karaliui Eumenui; ⁹kad Elados gyventojai norėję eiti ir sunaikinti juos, bet tas sumanymas pasidarė jiems žinomas; ¹⁰ jie siuntė prieš juos vieną vadą, kovoję prieš anuos, daug iš anų kritę, jie paėmę nelaisvėn anų žmonas ir vaikus, apiplėšę anuos, ėmė valdyti jų šalį, išardė jų sienas ir privertė juos vergauti iki šiai dienai; ¹¹ kad jie sunaikinę kitas karalystes ir salas, kurios kuomet nors jiems priešinosi, ir paėmę savo valdžion; ¹² su savo gi prieteliais ir tais, kurie jais įsitiki, jie palaiką prietelystę; kad jie nukariavę ir arti, ir toli buvusias karalystes, nes kas tik išgirdavęs jų vardą, jų bijojęs; ¹³ kam jie norėję padėti, kad karaliautų, tie karaliavę; kuriuos gi norėję, tuos išmetė iš karaliavimo, ir jie įsigiję labai didelę galią; ¹⁴ prie viso to niekas jų nenešiojas vainiko nė vilkįs purpuru, kad tuo didžiutuosi prieš kitus; ¹⁵ jog jie sudarę sau tarybą, klausą kasdien patarimų trijų šimtų dvidešimties, kurie nuolat svarstą tautos reikalus, kad ji darytų kas verta, ¹⁶ jog jie pavedą kasmet valdymą vienam žmogui, kad jis viešpatautų visai jų šaliai, jog visi klausą vieno ir nesą jų tarpe nei įtarimo, nei pavydo.

¹⁷ Judas pasirinko Jokubo sūnaus Jono sūnų Eupolemą ir Eleasaro sūnų Jasoną ir išsiuntė juos Romon padaryti su anais prietelystės ir draugystės ¹⁸ ir kad anie išvaduotų juos iš Graikų jungo, nes matė, kad šitie stumia Izraelio karalystę į vergovę. ¹⁹ Jie išvyko Romon ir, atlikę labai ilgą kelionę, įėjo į tarybą ir tarė: ²⁰ Judas Makabiejus, jo broliai ir Žydų tauta siuntė mus pas jus padaryti su jumis draugystės ir taikos ir kad jus paskelbtumėt mus savo sąjungininkais ir prieteliais. ²¹ Tie žodžiai jiems patiko.

²² Štai nuorašas to, ką anie parašė varinėse lentose ir atsiuntė į Jerusale, kad būtų taikos ir sąjungos paminklas: ²³ Romėnams ir Žydų tautai linkima geros kloties jūroje ir sausumoje per amžius; kalavijas ir neprietelis tebūna toli nuo jų! ²⁴ Jei kiltų anksčiau karas Romėnams ar visiems jų sąjungininkams visoje jų valstybėje, ²⁵ Žydų tauta teiks pagalbos pilna širdimi, kaip laikas reikalaus; ²⁶ jie neduos ir nepristatinės kovojantiems javų, ginklų, pinigų, laivų, taip, kaip patinka Romėnams; ir jie sergės jų įsakymus, nieko iš jų negaudami. ²⁷ Taip pat jei ir Žydams atsitiks anksčiau karas, Romėnai padės iš širdies, kaip jiems aplinkybės leis; ²⁸ padedantiems nebus duodama

javų, ginklų, pinigų, laivų, nes taip patinka Romėnams; ir jie sergės jų įsakymus be klastos. ²⁹ Tokia sutartis buvo padaryta Romėnų su Žydų tauta. ³⁰ O jei vėliau vieni ar kiti norės ką nors prie to pridėti ar atimti, darys susitarę tarp savęs, ir ką nors jie pridės ar atims, turės galios. ³¹ Bet ir apie pikta, kurį karalius Demetrijus padarė Žydams, mes jam parašėme tokiais žodžiais: Kam tu uždėjai savo sunkų jungą mūsų prieteliams ir sąjungininkams Žydams? ³² Taigi jei jie vėl kreipsis į mus, mes darysime jiems teisybę prieš tave ir kovosime prieš tave jūroje ir sausumoje.

9. ¹ Tuo tarpu Demetrijus, išgirdęs, kad Nikanoras ir jo kariuomenė žuvę kovoje, nutarė vėl siųsti Bakhidą ir Alkimą į Judėją ir su jais dešinįjį sparną. ² Jie išėjo keliu, vedančiu į Galgalą, ir padarė stovyklą Arbelos Masalote, paėmė jį ir nužudė didelį žmonių skaičių. ³ Pirmame mėnesyje šimtas penkiasdešimt antrų metų jie atėjo su kariuomene prie Jeruslės; ⁴ tačiau dvidešimt tūkstančių žmonių su dviem tūkstančiais raitelių pakilo ir nuėjo į Berėją.

⁵ Judas buvo pasidaręs stovyklą Laisoje; su juo buvo trys tūkstančiai rinktinių vyrų. ⁶ Jie pamatė didelę kariuomenės daugybę ir labai nusigando; daugelis pasitraukė iš stovyklos, ir liko jų tik aštuoni šimtai vyrų. ⁷ Judas, pamatęs, kad jo kariuomenė sutirpo ir kad kova neišvengiama, labai susikrimto, nes neturėjo laiko jų rinkti ir nustojo drąsos. ⁸ Jis tarė tiems, kurie buvo likę: Kelkimės ir eikime prieš mūsų priešus, jei mes galėsime kovoti prieš juos. ⁹ Tie atkalbinėjo jį, sakydami: Mes negalėsime; todėl gelbėkime savo gyvybes ir grįžkime prie savo brolių, o po to kovosime prieš juos, nes mūsų maža tėra. ¹⁰ Judas tarė: Anaipol mes taip nedarysime, kad bėgtume nuo jų! Jei mūsų metas atėjo, mirkime drąsiai už savo brolius ir nepažeiskime savo garbės.

¹¹ Priešų kariuomenė išėjo iš stovyklos ir sustojo prieš juos; raiteliai persiskyrė į dvi dalis; vilpstininkai ir kilpininkaiėjo kariuomenės priešakyje, ir pirmose kovos eilėse buvo visų drąsiausieji. ¹² Bakhidas buvo dešiniajame sparne; kovotojų eilė artinosi iš abiejų šonų, ir jie trimitavo trimitais. ¹³ Sušuko taip pat ir tie, kurie buvo Judo pusėje, taip kad žemė drebėjo nuo kariuomenių šauksmo; prasidėjo kova ir tęsėsi nuo ryto iki vakarui. ¹⁴ Judas pamatė, kad Bakhido kariuomenės dalis dešiniajame šone buvo stipresnė ir visi drąsiausieji susirinko aplink jį; ¹⁵ ta dešinioji dalis buvo jų sutrinta, ir jis vijosi juos iki Azoto kalno. ¹⁶ Bet buvusieji kairiajame sparne, pa-

matę, kad dešinysis sparnas sutrintas, puolė Judą ir su juo buvusius iš paskos.¹⁷ Kova pasidarė smarkesnė, ir daugelis krito sužeistų vienu ir kitu pusėje.¹⁸ Krito taip pat Judas; kiti gi pabėgo.

¹⁹ Jonatas ir Simonas nunešė savo brolių Judą ir palaidojo jį jo tėvo kape Modino mieste.²⁰ Visa Izraelio tauta raudėjo jo dideliu dejavimu ir gedėjo daug dienų;²¹ jie sakė: Kaipgi krito karžygys, kurs gelbėjo Izraelio tautą!

²² Kiti Judo kovų, jo atliktų didelių veiksmų ir jo didenybės dalykai čia neaprašyti, nes jų buvo labai daug.

²³ Mirus Judui atsitiko, kad visuose Izraelio plotuose pasirodė nedorų žmonių ir pakilo visi, kurie darė neteisybę.²⁴ Tomis dienomis buvo labai didelis badas, ir visa jų šalis pasidavė su jais Bakhidui.

²⁵ Bakhidas pasirinko žmones bedievių ir pastatė juos šalies valdovais.²⁶ Tie ieškojo ir teiravosi apie Judo prietelius ir vedė juos pas Bakhidą, kurs keršijo jiems ir iš jų tyčiojosi.²⁷ Taip pasidarė didelis sielvartas Izraelyje, kokio nebuvo nuo to meto, nuo kurio nebematyta pranašo Izraelyje.

²⁸ Tuomet susirinko visi Judo prieteliai ir tarė Jonatui:²⁹ Nuo to meto, kai tavo brolis Judas mirė, nebėra lygaus jam žmogaus, kurs eitų prieš mūsų neprietelius, prieš Bakhidą ir tuos, kurie yra mūsų tautos priešai.³⁰ Todėl tai mes šiandien išrinkome tave, kad būtumei mums jo vietoje kunigaikštis ir vadas kovoti mūsų kovoms.³¹ Tuomet Jonatas paėmė visą vadovavimą ir stėjo savo brolio Judo vieton.

³² Tai patyręs, Bakhidas ieškojo jo užmušti.³³ Bet Jonatas, jo brolis Simonas ir visi su juo buvusieji, sužinoję apie tai, pabėgo į Tekuos tyrus ir sustojo prie Aspharo duobės vandens.³⁴ Bakhidas gavo apie tai žinią ir šabato dieną pats su visa savo kariuomene atėjo anapus Jordano.

³⁵ Jonatas buvo siuntęs savo brolių, tautos vadą, ir prašęs savo prietelius Nabutiečius priimti pas save palaikyti jo lobį, kurs buvo labai didelis.³⁶ Bet Jambrio sūnūs iš Madabos išėjo, sugavo Joną ir visa, ką jis turėjo, ir pasiėmė su savim nuėjo sau.³⁷ Po to įvykio buvo pranešta Jonatui ir jo broliui Simonui, kad Jambrio sūnūs kelia dideles vestuves ir veda su didele iškilme jaunąją iš Madabos, vieną didelių Kanaano kunigaikščių dukterį.³⁸ Jie atsiminė savo brolio Jono kraują, pakilo ir pasislėpė kalno priedangoje.³⁹ Jie pakėlė savo akis ir pasižiūrėjo; štai triukšmas ir didelė iškilmė; jaunikis, jo prieteliai ir jo giminėsėjo aniems priešais su būbinėliais, muzikos

prietaisais ir daugeliu ginklų. ⁴⁰ Tuomet jie puolė juos iš tykojimo vietos ir užmušė juos, taip kad daug sužeistų krito, o kiti pabėgo į kalnus, jie gi paėmė visą jų grobį. ⁴¹ Taip vestuvės virto gedulu ir jų muzikos garsai rauda. ⁴² Jie keršyte atkeršijo savo brolio kraują ir sugrįžo prie Jordano kranto.

⁴³ Tai išgirdęs, Bakhidas atėjo šabato dieną su didele kariuomene prie Jordano kranto. ⁴⁴ Tuomet Jonatas tarė saviesiems: Kelkime ir kovokime prieš savo neprietelius, nes šiandien yra ne taip kaip vakar ir užvakar; ⁴⁵ nes štai kova prieš mus, iš vienos gi ir kitos pusės Jordano vanduo, be to, pelkėtas krantas ir miškas, taip kad nėra kur pasitraukti. ⁴⁶ Taigi dabar šaukitės į dangų, kad būtumėte išvaduoti iš neprietelių rankos. Ir prasidėjo kova. ⁴⁷ Jonatas ištiesė savo ranką ištikti Bakhido, bet tasai pasitraukė atgal. ⁴⁸ Jonatas ir buvusieji su juo šoko į Jordaną ir perplaukė Jordaną anų akyse. ⁴⁹ Iš Bakhido pusės krito tą dieną tūkstantis vyrų.

Kiti sugrįžo į Jerusale ⁵⁰ ir pasistatė Judėjoje sustiprintų miestų, tvirtovių su aukštomis sienomis, vartais ir užkaiščiais Jerike, Emause, Bethorone, Betelyje, Tamnatoje, Paroje ir Tope. ⁵¹ Jis paliko juose įgulą, kad palaikytų neprietelystę prieš Izraelį. ⁵² Taip pat jis sustiprino Betsūros miestą, Gazarą ir pilį, pastatė juose kariuomenės ir aprūpino maistu. ⁵³ Šalies kunigaikščių sūnus jis paėmė įkaitais ir laikė juos belaisviais Jerusale pilyje.

⁵⁴ Šimtas penkiasdešimt trečiais metais antrame mėnesyje Alkimas liepė sugriauti vidaus šventoriaus sieną ir išardyti pranašų darbą, ir jis pradėjo griauti. ⁵⁵ Tuo metu Alkimas buvo ištiktas ir jo sumanymai sutrukdyti; jo burna buvo sučiaupta, jis buvo stabo ištiktas, nebegalėjo daugiau ištarti nė žodžio nei duoti įsakymų apie savo namus. ⁵⁶ Taip Alkimas mirė tuo metu dideliuose skausmuose.

⁵⁷ Bakhidas, pamatęs, kad Alkimas mirė, sugrįžo pas karalių, ir šalis turėjo dvejus metus poilsio.

⁵⁸ Bet visi nedorieji tarėsi ir sakė: Štai Jonatas ir kurie su juo yra gyvena ramiai, be baimės; taigi atveskime dabar Bakhidą, ir jis sugaus juos visus per vieną naktį. ⁵⁹ Jie nuėjo ir taip jam patarė. ⁶⁰ Jis pakilo, kad ateitų su didele kariuomene; be to, jis nusiuntė slapčia laišku savo sėbrams Judėjoje, kad jie sugautų Jonatą ir tuos, kurie su juo buvo; bet jie negalėjo, nes jų sumanymas pasidarė aniams žinomas.

⁶¹ Jis nutvėrė iš šalies žmonių, kurie buvo šamokslo vadai, penkias dešimtis vyrų, ir užmušė juos. ⁶² Jonatas, Simonas ir su juo bu-

vusieji pasitraukė į Betbesę, esančią tyruose, pataisė, kas buvo sugriauta, ir sustiprino ją.

⁶³ Tai patyręs, Bakhidas surinko visą savo daugybę, davė žinią tiems, kurie buvo iš Judėjos, ⁶⁴ atėjo, pastatė stovyklą aukščiau Betbesės, laikė ją apgulęs daugelį dienų ir pasidarė karo pabūklų. ⁶⁵ Bet Jonatas, palikęs savo brolių Simoną mieste, išėjo į šalį irėjo su nedideliu būriu. ⁶⁶ Jis sumušė Odarą ir jo brolius, Pasarono sūnus, jų padangtėse ir pradėjo galabyti ir augti jėgomis. ⁶⁷ Simonas ir su juo buvusieji išėjo iš miesto ir padegė karo pabūklus, ⁶⁸ kovojo prieš Bakhidą, ir jis buvo jų sutrintas; jie labai jį prislėgė, nes jo sumanymas ir puolimas buvo nepasisekęs.

⁶⁹ Tuomet jis, supykęs ant tų nedorų žmonių, kurie buvo jam patarę ateiti į jų šalį, daugelį jų užmušė, pats gi nutarė su likusiais grįžti į savo šalį.

⁷⁰ Tai patyręs, Jonatas siuntė pas jį pasiuntinių daryti su juo taikos ir grąžinti jam belaisvių. ⁷¹ Jis mielai noru priėmė, padarė, kaip tasai sakė, ir prisiekė nedarysiąs jam nieko pikta per visas jo gyvenimo dienas. ⁷² Po to jis sugrąžino jam belaisvius, kuriuos buvo anksčiau paėmęs iš Judos šalies, vėl sugrįžo į savo šalį ir daugiau nebėjo į Judos ribas.

⁷³ Taip kalavijas pasišalino iš Israėlio. Jonatas gyveno Makhme, kur jis pradėjo teisti tautą; ir Jonatas išnaikino bedievių iš Israėlio.

10. ¹ Šimtas šešiasdešimtais metais pakilo Antijoko sūnus Aleksandras, pramintas Skaisčiuoju, ir paėmė Ptolemaidą; jis buvo priimtas ir pradėjo tenai karaliauti. ² Tai išgirdęs, karalius Demetrijus surinko labai gausingą kariuomenę ir išėjo jam priešais į kovą.

³ Demetrijus siuntė Jonatui laišką su taikiais žodžiais jo pagerbti.

⁴ Nes jis sakė: Paskubėkime daryti su juo taiką anksčiau, nekaip jis padarys su Aleksandru prieš mus. ⁵ Nes jis atsimins visas piktenybes, kurias mes padarėme jam, jo broliui ir jo tautai. ⁶ Taigi jis davė jam teisę rinkti kariuomenę, dirbti ginklus ir būti jo sąjungininku, taip pat liepė atiduoti jam įkaitus, buvusius pilyje.

⁷ Jonatas atėjo į Jerusaleų ir perskaitė laišką, girdint visai tautai ir tiems, kurie buvo pilyje. ⁸ Tie labai nusigando, kai išgirdo, kad karalius davė jam teisę rinkti kariuomenę. ⁹ Jonatui buvo atiduoti įkaitai, o jis atidavė juos tėvams. ¹⁰ Taip Jonatas gyveno Jerusaleje ir ėmė statyti bei naujinti miestą. ¹¹ Jis liepė darbininkams pastatyti mūro sienas ir apsupti Sioną aplinkui keturkampiais akmenimis

sustiprinimui. Jie taip ir padarė. ¹² Tuomet svetimšaliai, kurie buvo Bakhido pastatytose tvirtovėse, pabėgo, ¹³ ir kiekvienas, palikęs savo vietą, sugrįžo į savo šalį. ¹⁴ Tiktai Betsūroje liko kai kurie iš tų, kurie buvo pametę įstatymą ir Dievo įsakymus, nes tai buvo jiems prieglauda.

¹⁵ Karalius Aleksandras išgirdo apie pažadus, kuriuos buvo padaręs Demetrijus Jonatui; jam papasakota taip pat apie kovas ir drąsius veiksmus, kuriuos buvo atlikęs jis ir jo broliai, ir apie vargus, kuriuos jie išvargo. ¹⁶ Tuomet jis tarė: Argi mes rasime kitą tokį vyrą? Padarykime dabar iš jo mūsų prietelį ir sąjungininką. ¹⁷ Jis parašė ir nusiuntė jam laišką, kurio turinys buvo toks: ¹⁸ Karalius Aleksandras sveikina brolių Jonatą. ¹⁹ Mes girdėjome apie tave, kad esi žmogus, galingas jėgomis ir tinkamas būti mūsų prietelius; ²⁰ todėl mes įstatome šiandien tave vyriausiuoju tavo tautos kunigu, ir tu turi vadintis karaliaus prieteliu (tuo pačiu metu jis atsiuntė jam purpuro ir auksinį vainiką), būk mums ištikimas mūsų reikaluose ir palaikyk mums savo prietelystę.

²¹ Jonatas apsilviko šventu apdaru septintame mėnesyje šimtas šešiasdešimtais metais, iškilmingoje Padangčių šventėje; jis rinko sau kariuomenę ir pasidarė daug ginklų.

²² Išgirdęs apie šituos dalykus, Demetrijus labai nuliūdo ir tarė:

²³ Ką čia mes padarėme, kad Aleksandras suskubo pirm mūsų įsi-gyti Žydų prietelystę? ²⁴ Parašysiu ir aš jiems prašymo žodžius, žadėdamas garbingų vietų ir dovanų, kad eitų man į pagalbą. ²⁵ Taigi jis parašė jiems tokiais žodžiais: Karalius Demetrijus sveikina Žydų tautą. ²⁶ Kadangi jūs laikėte sandorą su mumis, pasilikote mūsų prietelystėje ir neprisidėjote prie mūsų neprietelių, mes tai girdėjome ir džiaugėmės. ²⁷ Taigi pasilikite ir toliau mums ištikimi, o mes atsilyginsime geru už tai, ką jūs mums padarėte. ²⁸ Mes suteiksime jums daug lengvatų ir duosime jums dovanų. ²⁹ Dabar aš atleidžiu jus ir visus Žydus nuo mokesčių, atleidžiu nuo druskos maito, išsižadu vainikų ir javų trečdalis; ³⁰ pusę medžių vaisių, kurie sudarė mano pajamų dalį, aš palieku jums, pradedant nuo šios dienos ir ateiviai, kad jų nebebūtų imama iš Judos šalies ir iš trijų miestų, kurie jai pridėti iš Samarijos ir Galiliejos, nuo šios dienos ir visais laikais. ³¹ Jerusale tebūna šventa ir laisva su savo plotu; dešimtinės ir mokesčiai tebūna jai. ³² Aš išsižadu taip pat teisės valdyti pilį, esančią Jerusaleje, ir atiduodu ją vyriausiajam kunigui, kad pastatytų jai sergėti žmonių, kuriuos jis pats pasirinks. ³³ Aš dovanai gražinu laisvę visiems Žy-

dams belaisviamis iš Judos šalies visoje savo karalystėje, kad visi būtų atleisti nuo mokesčių, net už jų galvijus.³⁴ Visos iškilmių dienos, šabatai, jaunatys, įsakytos dienos, trys dienos pirm iškilmės ir trys dienos po iškilmių šventės, tebūna laisvės ir atlaidos dienos visiems Žydams mano karalystėje;³⁵ niekas neturi teisės ką nors daryti ir kelti prieš ką nors iš jų bylą bet kuriuo reikalu.³⁶ Be to, bus priimta iš Žydų į karaliaus kariuomenę iki trijų dešimtų tūkstančių vyrų, ir jiems bus duodama išlaikymas, kaip pridera visai karaliaus kariuomenei. Iš jų bus renkami, kurie turės būti didžio karaliaus tvirtovėse;³⁷ kai kurie bus skiriami karalystės pareigoms, atliekamoms pasitikėjimu; bus iš jų ir vadų; jie galės gyventi savo įstatymais, kaip karaliaus yra įsakęs Judos šalyje.³⁸ Trys miestai, kurie pridėti Judėjai iš Samarijos krašto, bus laikomi priklausančiais Judėjai, kad jie būtų po vienu valdovu ir neklausytų kitokios valdžios, kaip tik vyriausiojo kunigo.³⁹ Ptolemaidą ir jos apylinkes aš dovanoju šventyklai Jerusaleje reikiamoms šventyklos išlaidoms.⁴⁰ Aš duodu kas metai penkiolika tūkstančių sidabro siklių iš karaliaus pajamų, kurios man priklauso,⁴¹ ir visa, kas yra likę, ko nėra atidavę praeitais metais reikalų vedėjai; tai jie turės atiduoti šventyklos darbams.⁴² Be to, penkis tūkstančius sidabro siklių, kurie buvo imami kas metai iš šventyklos pajamų, tie priklausys kunigams, kurie eina tarnybos pareigas.⁴³ Visiems, kurie, būdami kalti karaliui bet kuriuo reikalu, atbėgs į šventyklą Jerusaleje ir į visą jos plotą, bus atleista, ir jie laisvai naudosis visu tuo, ką jie turi mano karalystėje.⁴⁴ Šventyklos statymo ar taisymo darbams lėšų bus duodama iš karaliaus pajamų,⁴⁵ Jerusaleės mūrams statyti ir sustiprinti aplinkui lėšų bus duodama iš karaliaus pajamų, taip pat statyti sienoms Judėjoje.

⁴⁶ Jonatas ir tauta, išgirdę šituos žodžius, netikėjo jiems ir nepriėmė, nes jie atsiminė dideles piktenybes, kurias jis buvo padaręs Israelyje, ir kaip labai juos vargino.⁴⁷ Jie verčiau norėjo laikytis Aleksandro, kurs pirmas kreipėsi į juos taikos žodžiais, ir padėjo jam per visas dienas.

⁴⁸ Karalius Aleksandras surinko didelę kariuomenę ir ėjo kovoti prieš Demetrijų.⁴⁹ Abiem karaliui pradėjus kovą, Demetrijaus kariuomenė ėmė bėgti; Aleksandras jį vijosi ir puolė jį.⁵⁰ Kova buvo labai smarki, iki saulės nusileido. Ir Demetrijus buvo tą dieną užmuštas.

⁵¹ Aleksandras siuntė pas Egipto karalių Ptolemiejų pasiuntinius sakyti jam tokių žodžių:⁵² Kadangi aš sugrįžau į savo karalystę, atsisėdau savo tėvų soste, atsiėmiau viešpatavimą, sumušiau Demetrijų,

ėmiau valdyti mūsų šalį⁵³ po to, kai aš kovojau prieš jį ir kai jis su savo kariuomene buvo mūsų nugalėtas, ir mes atsisėdome jo karalystės soste,⁵⁴ tai padarykim dabar tarp mūsų prietelystę; tu duok savo dukterį į žmonas, kad aš būčiau tavo žentas; tau ir jai aš duosiu dovanų, vertų tavęs.⁵⁵ Karalius Ptolemiejus atsakė, sakydamas: Lai-minga diena, kurioje sugrįžai į savo tėvų šalį ir atsisėdai jų karalystės soste.⁵⁶ Dabar aš tau padarysiu, ką rašei; bet ateik pasitikti manęs į Ptolemaidą, kad mudu pasimatytumėm ir kad leisčiau už tavęs savo dukterį, kaip tu sakei.

⁵⁷ Taigi Ptolemiejus su savo dukterimi Kleopatra išėjo iš Egipto ir atvyko į Ptolemaidą šimtas šešiasdešimt antrais metais.⁵⁸ Karalius Aleksandras pasitiko jį, ir tasai davė jam savo dukterį Kleopatrą, ir kėlė jos vestuves Ptolemaidoje, kaip paprastai karaliai daro, su didele iškilme.

⁵⁹ Karalius Aleksandras parašė Jonatui, kad ateitų jo pasitikti.
⁶⁰ Jis nuvyko iškilmingai į Ptolemaidą, pasitiko tenai du karaliu, davė jiems daug sidabro, aukso ir dovanų ir rado malonės jo akyse.
⁶¹ Tuomet susirinko prieš jį nedorų žmonių iš Israėlio; tie žmonės bedieviai skundė jį, bet karalius jų nežiūrėjo.⁶² Jis liepė išvilkti Jonatą iš jo drabužių ir apvilkti jį purpuru; taip ir buvo padaryta. Karalius pasisodino jį šalia savęs⁶³ ir tarė savo kunigaikščiams: Išeikite su juo į vidurį miesto ir paskelbkite, kad niekas nekeltų prieš jį jokių skundų ir kad niekas nebūtų jam įkyrus dėl bet kurios priežasties.⁶⁴ Tuomet atsitiko, kad tie, kurie skundė, kai tik pamatė jo garbę, kuri buvo skelbiama, ir jį, apvilktą purpuru, visi pabėgo.⁶⁵ Karalius gi jį labai išaukštino, įrašė jį tarp pirmųjų savo prietelių ir paskyrė jį vadu ir valdymo dalininku.⁶⁶ Po to Jonatas sugrįžo ramybėje ir su džiaugsmu į Jerusaleį.

⁶⁷ Šimtas šešiasdešimt penktais metais Demetrijaus sūnus Demetrijus atvyko iš Kretos į savo tėvo šalį.⁶⁸ Tai išgirdęs, karalius Aleksandras labai nuliūdo ir sugrįžo į Antijokiją.

⁶⁹ Karalius Demetrijus paskyrė vadu Apolonijų, Celesirijos viršininką. Tasai surinko didelę kariuomenę, atvyko į Jamniją ir siuntė pas vyriausiąjį kunigą Jonatą⁷⁰ pasakyti: Tu vienas mums priešinies, aš gi virtau pajuoka ir panieka dėl tavęs, nes tu turi valdžią prieš mus kalnuose.⁷¹ Taigi dabar, jei tu pasitiki savo jėgomis, ateik pas mus į lygumą, ten mes pažiūrėsime, katrais iš mudviejų stipresnis, nes su manim yra kariuomenės galybė.⁷² Pasiklausyk ir sužinok, kas aš esu ir kiti, kurie man padeda, kurie ir sako, kad jūsų koja negali

išstovėti prieš mūsų veidą, nes tavo tėvai buvo du kartu priversti bėgti savo šalyje.⁷³ Ir kaipgi dabar tu galėsi pasipriešinti raiteliams ir taip didelei kariuomenei lygumoje, kur nėra nei akmens, nei uolos, nei vietos bėgti.

⁷⁴ Kai tik Jonatas išgirdo Apolonijaus žodžius, jis labai įpyko. Pasirinkęs dešimtį tūkstančių vyrų, jis išėjo iš Jerusaleš, o jo brolis Simonas pasitiko jį, kad jam padėtų.⁷⁵ Jie sustojo prie Jopės, tačiau miestas buvo jam uždarytas, nes Jopėje buvo Apolonijaus įgula; todėl jis apgulė ją.⁷⁶ Bet buvusieji mieste nusigando ir atidarė jam vartus; taip Jonatas paėmė Jopę.

⁷⁷ Tai išgirdęs, Apolonijus prirengė kovai tris tūkstančius raitelių ir didelę kariuomenę.⁷⁸ Jis ėjo ant Azoto, lyg norėdamas praeiti, ir tuojau išėjo į lygumą, nes jis turėjo daugybę raitelių ir pasitikėjo jais. Jonatas vijosi jį iki Azotui, ir jie pradėjo kovą.⁷⁹ Apolonijus slapčia buvo palikęs stovykloje tūkstantį raitelių jų užpakalyje.⁸⁰ Tačiau Jonatas sužinojo, kad jo užpakalyje yra paslėptas būrys. Kai anie apstojo jo stovyklą ir mėtė vilyčias į kariuomenę nuo ryto iki vakarui,⁸¹ kariuomenė stovėjo tvirtai, kaip Jonatas buvo įsakęs, ir taip anų arkliai pailso.⁸² Tuomet Jonatas paleido savo kariuomenę ir puolė pėstininkus, nes raiteliai buvo pavargę; taip jie buvo jo sumušti ir pabėgo.⁸³ Tie, kurie išsisklaidė lygumoje, nubėgo į Azotą ir įėjo į savo stabo Dagono šventyklą, kad ten gelbėtusi.⁸⁴ Bet Jonatas padegė Azotą ir buvusius aplink jį miestus ir paėmė jų grobį; jie sudegino taip pat Dagono šventyklą su visais, kurie buvo į ją subėgę.⁸⁵ Žuvusiųjų kalaviju draug su tais, kurie buvo sudeginti, buvo apie aštuonis tūkstančius vyrų.⁸⁶ Jonatas, išėjęs iš ten, pastatė savo stovyklą prie Askalono, ir miesto gyventojai išėjo jo pasitikti su didele iškilme.⁸⁷ Po to Jonatas su savaisiais, kurie turėjo daug grobio, sugrįžo į Jerusaleį.

⁸⁸ Atsitiko, kad karalius Aleksandras, kai išgirdo šituos dalykus, teikė Jonatui dar daugiau pagarbos.⁸⁹ Jis atsiuntė jam auksinę sagtį, kaip yra paprotys duoti karalių giminėms, ir atidavė jam nuosavybėn Akaroną su visu jo plotu.

11. ¹ Egipto karalius susirinko kariuomenę, gausingą kaip smiltys jūros krante, ir daug laivų; jis stengėsi paimti apgaule Aleksandro karalystę ir prijungti ją prie savo karalystės.² Jis išėjo į Siriją su taikiais žodžiais; jam buvo atidaromi miestai ir jį pasitikdavo, nes karalius Aleksandras buvo įsakęs eiti jo pasitikti; mat jis buvo jo

uošvis. ³ Bet kai tik Ptolemiejus įeidavo į miestą, jis pastatydavo kiekviename mieste kareivių įgulą.

⁴ Kai jis prisiartinio prie Azoto, jam parodė sudegintą Dagono šventyklą, Azotą ir visa, kas jam priklausė, griuvėsiuose, pamestus lavonus ir užmuštųjų kare antkapius, kuriuos jie buvo padarę išilgai kelio. ⁵ Papasakojo taip pat karaliui, kad tai buvo padaręs Jonatas, taip norėdami padaryti jį vertą neapykantos, tačiau karalius tylėjo.

⁶ Jonatas išėjo į Jopę pasitikti karaliaus iškilmingai; jie vienas kitą pasveikino ir tenai nakvojo. ⁷ Jonatasėjo su karaliumi iki upei, kuri vadinama Eleuteras, ir po to sugrižo į Jerusaleį.

⁸ Taip karalius Ptolemiejus paėmė savo valdžion miestus iki pajūrio Seleukijai ir turėjo piktų sumanymų prieš Aleksandrą. ⁹ Jis siuntė pasiuntinių pas Demetrijų ir liepė jam sakyti: Ateik! Padarykime tarp mūsų sandorą; aš tau duosiu savo dukterį, kurią turi Aleksandras, ir tu karaliausi savo tėvo karalystėje; ¹⁰ nes aš gailiuos jam davęs savo dukterį; jis tykojo manęs užmušti. ¹¹ Taip jis kaltino jį, nes buvo įsigeidęs jo karalystės. ¹² Jis atėmė savo dukterį, atidavė ją Demetrijui, nutraukė santykius su Aleksandru, ir jo neprietelystė išėjo aikštėn.

¹³ Po to Ptolemiejus įėjo į Antijokią ir užsidėjo sau ant galvos du vainiku, Egipto ir Azijos.

¹⁴ Karalius Aleksandras buvo tuo metu Kilikijoje, nes tų vietų gyventojai buvo sukėlę maištą. ¹⁵ Išgirdęs apie tai, Aleksandras atėjo kovoti prieš jį, bet karalius Ptolemiejus pajudino savo kariuomenę, pasitiko jį su stipriu būriu ir privertė jį bėgti. ¹⁶ Aleksandras pabėgo į Arabiją ieškoti sau globos; karalius gi Ptolemiejus buvo nugalėtojas.

¹⁷ Arabas Zabdielis nukirsdino Aleksandrui galvą ir atsiuntė ją Ptolemiejui. ¹⁸ Trečią dieną mirė taip pat karalius Ptolemiejus, buvusieji gi tvirtovėse žuvo nuo jų gyventojų.

¹⁹ Taip šimtas šešiasdešimt septintais metais ėmė karaliauti Demetrijus.

²⁰ Tuo pačiu laiku Jonatas surinko buvusius Judėjoje, kad jie paimtų Jerusaleį pilį, ir jie padarė prieš ją daug kariškų pabūklų.

²¹ Bet kai kurie nedori žmonės, kurie nekenė savo tautos, nuėjo pas karalių Demetrijų ir jam pranešė, kad Jonatas apgulęs pilį. ²² Tai išgirdęs, jis supyko, tuojau atvyko į Ptolemaidą ir parašė Jonatui, kad jis nelaikytų apgulęs pilies, bet kad skubiai ateitų pasikalbėti su juo.

²³ Kai tik Jonatas tai išgirdo, jis liepė tęsti apgulimą, išsirinko

keletą Izraelio vyresniųjų ir kunigų ir ėjo į pavojų.²⁴ Jis pasiėmė aukso, sidabro, drabužių ir daug kitų dovanų, nuėjo pas karalių į Ptolemaidą ir rado malonės jo akivaizdoje.²⁵ Kai kurie nedori savo tautos žmonės kėlė prieš jį skundų,²⁶ bet karalius padarė jam taip, kaip buvo darę pirm jo buvusieji, ir išaukštino jį visų savo prietelių akivaizdoje.²⁷ Jis patvirtino jam vyriausiąją kunigystę, taip pat visą pagarbą, kurią jis turėjo anksčiau, ir padarė iš jo vieną savo pirmųjų prietelių.

²⁸ Tuomet Jonatas prašė karalių atleisti nuo mokesčių Judėją, tris apskritis, Samariją ir jos apylinkes, ir pažadėjo jam tris šimtus talentų.²⁹ Karalius sutiko ir parašė Jonatui apie visus šituos dalykus laišku tokio turinio: ³⁰ Karalius Demetrijus siunčia sveikinimą broliui Jonatui ir Žydų tautai! ³¹ Mes siunčiame jums nuorašą to laiško, kurį mes parašėme apie jus mūsų giminaičiui Lastėnui, kad jūs žinotumėte. ³² Karalius Demetrijus savo giminaičiui Lastėnui siunčia sveikinimą! ³³ Žydų tautai, kuri yra mūsų prieteliai ir laikosi to, kas mums teisingai priklauso, mes nutarėme daryti gera dėl jų palankumo, kurį jie mums rodo. ³⁴ Todėl mes pavedame jiems visą Judėjos plotą, tris miestus, Lidą ir Ramatą, kurie pridėti Judėjai iš Samarijos, ir visas jų apylinkes naudotis visiems tiems, kurie aukoja Jerusaleje, užuot to, ką seniau karalius imdavo iš jų kas metai, ir užuot žemės ir medžių vaisių. ³⁵ Taip pat nuo šio meto mes atleidžiame juos nuo kitų dalykų, kurie mums priklauso, nuo dešimtinių ir nuo mokesčių, draug su druskos kasyklų muitu ir vainikais, kurie buvo mums atnešami. ³⁶ Visa tai mes atiduodame jiems, ir nieko iš to nebus panaikinta nuo šios dienos ir visais laikais. ³⁷ Taigi dabar pasirūpinkite padaryti šitų dalykų nuorašą, kurs turi būti atiduotas Jonatui ir padėtas šventajame kalne visiems matomoje vietoje.

³⁸ Karalius Demetrijus, matydamas, kad visa šalis buvo nutilus jo akivaizdoje ir kad niekas jam nesipriešina, paleido visą savo kariuomenę, kiekvieną į savo vietą, išskyrus svetimšalių kariuomenę, kurią jis buvo surinkęs iš pagonių salų. Tuomet visi jo tėvų kariuomenės būriai pasidarė jam neprieteliai.

³⁹ Triphonas, kurs anksčiau buvo vienas iš Aleksandro šalininkų, pamatęs, kad visa kariuomenė murma prieš Demetrijų, nuvyko pas Arabą Emalkuėlį, kurs auklėjo Aleksandro sūnų Antijoką,⁴⁰ ir įkalbinėjo jam atiduoti jį sau, kad jis galėtų karaliauti savo tėvo vietoje. Jis jam papasakojo visa, ką buvo padaręs Demetrijus, ir kad jo kariuomenė jojo neapkentė. Jis pasiliko tenai ilgą laiką.

⁴¹ Anuo metu Jonatas siuntė pas karalių Demetrijų, kad jis lieptų išeiti tiems, kurie buvo Jerusaleus pilyje ir tvirtovėse, nes jie užpuldinėjo Izraelį. ⁴² Demetrijus gi siuntė pasakyti Jonatui: Ne tik tai aš padarysiu tau ir tavo tautai, bet paaugštinsiu garbe tave ir tavo tautą, kai tik bus patogų. ⁴³ Taigi tu dabar gerai padarysi, jei atsiysi man pagalbon žmonių, nes visa mano kariuomenė paliko mane.

⁴⁴ Jonatas nusiuntė jam į Antijokiją tris tūkstančius drąsių vyrų. Jie atėjo pas karalių, ir karalius džiaugėsi jų atėjimu. ⁴⁵ Iš buvusių mieste žmonių susirinko šimtas dvidešimt tūkstančių ir norėjo užmušti karalių. ⁴⁶ Karalius pabėgo į rūmus; miesto gyventojai paėmė miesto gatves ir pradėjo kovoti. ⁴⁷ Karalius pasišaukė pagalbon Žydus; jie visi draug susirinko prie jo, paskui visi išsiskirstė mieste, ⁴⁸ užmušė tą dieną šimtą tūkstančių žmonių, padegė miestą, paėmė tą dieną daug grobio ir išvadavo karalių. ⁴⁹ Miesto gyventojai, pamatę, kad Žydai paėmė miestą, kaip norėjo, neteko drąsos ir šaukėsi į karalių maldaudami ir sakydami: ⁵⁰ Paduok mums dešinę ir tesiliauja Žydai kovoję prieš mus ir prieš miestą. ⁵¹ Jie metė savo ginklus ir padarė taiką. Žydai įsigijo garbės karaliaus akivaizdoje ir visų jo karalystėje buvusių akyse; jie pasidarė garšūs karalystėje ir sugrįžo į Jerusaleą turėdami daug grobio.

⁵² Karalius Demetrijus sėdėjo savo karalystės soste, ir visa šalis buvo nutilus jo akivaizdoje. ⁵³ Bet jis išsigynė viso, ką buvo sakęs, nutolo nuo Jonato, neatsilygino jam, nežiūrėdamas geradarysčių, kokių tasai buvo jam padaręs, ir labai jį vargino.

⁵⁴ Po to sugrįžo Triphonas ir su juo Antijokas, dar mažas vaikas, kurs ėmė karaliauti ir užsidėjo sau vainiką. ⁵⁵ Prie jo susirinko visa kariuomenė, kurią buvo paleidęs Demetrijus, ir kovojo prieš jį; jis buvo nugalėtas ir turėjo bėgti. ⁵⁶ Triphonas atėmė dramblis ir paėmė Antijokiją.

⁵⁷ Po to jaunas Antijokas parašė Jonatui šiais žodžiais: Aš tau pavirtinu kunigystę ir skiriu tave keturių miestų viršininku, kad tu būtumei vienas iš karaliaus prietelių. ⁵⁸ Be to, jis atsiuntė jam auksinių indų tarnystei, davė jam leidimą gerti iš aukso, dėvėti purpurą ir nešioti auksinę sagtį; ⁵⁹ jo gi brolį Simoną paskyrė vadu nuo Tiro ribų iki Egipto sienai.

⁶⁰ Tuomet Jonatas išėjęs keliavo per miestus anapus Upės, o prie jo susirinko visa Sirijos kariuomenė į pagalbą. Kai jis atėjo į Askaloną, gyventojai išėjo iš miesto jo pasitikti su pagarba. ⁶¹ Iš čia jis nuėjo į Gazą, bet gazičiai užsidarė; todėl jis apgulė ją, o kas buvo

aplink miestą, jis degino ir plėšė. ⁶² Tuomet gziečiaiai prašė Jonatą taikos; jis davė jiems dešinę, paėmė jų sūnus įkaitais ir nusiuntė juos į Jerusale. Po to jis keliavo išilgai per kraštą iki Damaskui.

⁶³ Ten Jonatas išgirdo, kad Demetrijaus vadai su gausinga kariuomene veikia prieš jį Kadese, kurs yra Galiliejoje, norėdami pašalinti jį nuo karalystės reikalų; ⁶⁴ tai jis ėjo prieš juos, palikęs savo brolių Simoną šalyje.

⁶⁵ Simonas apgulė Betsūrą, kovojo prieš ją daug dienų ir laikė jos gyventojus uždarytus. ⁶⁶ Kadangi jie prašė taikos, tai jis jiems suteikė; jis pašalino juos iš ten, paėmė miestą ir pastatė jame įgulą.

⁶⁷ Jonatas ir jo kariuomenė sustojo prie Genezaro vandens, o rytmetį, dar neišaušus, pasiekė Asoro lygumą. ⁶⁸ Štai svetimšalių kariuomenė ėjo priešais lygumoje, o kalnuose jie buvo paslėpę būrį jo tykoti; jis gi ėjo prieš juos. ⁶⁹ Tuomet paslėptieji pakilo iš savo vietų ir pradėjo kovą. ⁷⁰ Visi, kurie buvo Jonato pusėje, pabėgo ir neliko jų nė vieno, tik Absalomo sūnus Matatijas ir kariuomenės būrio vadas, Kalphio sūnus Judas. ⁷¹ Jonatas perplėšė savo drabužius, pabarstė sau ant galvos žemių ir meldėsi. ⁷² Po to Jonatas sugrįžo į kovą prieš juos ir privertė juos bėgti. ⁷³ Tai pamatę, jo žmonės, kurie buvo pabėgę, sugrįžo prie jo, vijosi draug su juo visus iki Kadesui į jų stovyklą, nes jie nuėjo iki tenai. ⁷⁴ Tą dieną krito iš svetimšalių trys tūkstančiai vyrų, ir Jonatas sugrįžo į Jerusale.

12. ¹Jonatas, matydamas, kad laikas jam patogus, parinko vyrų ir siuntė juos Romon sustiprinti ir atnaujinti su Romėnais prietelystės. ² Jis siuntė taip pat pas Spartiečius ir į kitas vietas laišku tokio pat turinio.

³ Tie nuėjo Romon, atėjo į tarybą ir tarė: „Vyriausias kunigas ir Žydų tauta siuntė mus atnaujinti prietelystės ir draugystės, kaip buvo seniau“. ⁴ Romėnai įdavė jam laišku saviesiems įvairiose vietose, kad palydėtų juos į Judo šalį ramybėje.

⁵ Štai nuorašas laiško, kokį Jonatas parašė Spartiečiams: ⁶ „Vyriausias kunigas Jonatas, tautos vyresnieji, kunigai ir likusioji Žydų tauta siunčia broliams Spartiečiams sveikinimą. ⁷ Jau seniai buvo atsiųstas vyriausiam kunigui Onijui laiškas Arijaus, kurs karaliavo pas jus, kad jūs mūsų broliai, kaip parodo čia pat pridėtas nuorašas. ⁸ Onijas priėmė su pagarba žmogų, kurs buvo atsiųstas, ir gavo laišką, kuriame buvo kalbama apie sandorą ir prietelystę. ⁹ Nors mes nieko iš to neprivalome, nes paguodai turime šventas knygas, esančias mūsų

rankose, ¹⁰ tačiau norime verčiau siųsti pas jus atnaujinti brolystės ir prietelystės, kad kartais nepasidarytumėm jums svetimi; nes daug laiko yra praėję, kaip jūs siuntėte pas mus. ¹¹ Taigi mes visuomet be paliaubos išskilmių dienomis ir kitomis, kuriose reikia, atsimename jus aukose, kurias aukojame, ir apeigose, kaip pridera ir pritinka atsimentinti brolius. ¹² Todėl mes džiaugiamės jūsų garbe. ¹³ Mus gi iš visur ištiko daug sielvartų ir daug kovų, ir esantieji aplink mus karaliai kovojo prieš mus. ¹⁴ Tačiau tose kovose mes nenorėjome apsunkinti jūsų nė kitų mūsų draugų ir prietelių, ¹⁵ nes mes turėjome pagalbos iš dangaus; mes buvome išgelbėti, o mūsų neprieteliai buvo pažeminti. ¹⁶ Dabar mes pasirinkome Antijoko sūnų Numenijų ir Jasono sūnų Antipaterį ir siuntėme pas Romėnus atnaujinti seniau buvusios su jais prietelystės ir draugystės. ¹⁷ Jiems mes pavedėme nueiti taip pat pas jus jūsų pasveikinti ir atiduoti jums mūsų laiškų apie mūsų brolystės atnaujinimą. ¹⁸ Dabar jūs gerai padarysite, duodami mums savo atsakymą“.

¹⁹ Nuorašas laiško, kurį Arijus buvo atsiuntęs Onijui, buvo toks:

²⁰ „Spartiečių karalius Arijus vyriausiam kunigui Onijui siunčia sveikinimą. ²¹ Atrasta viename rašte apie Spartiečius ir Žydus, kad jie esą broliai ir kad esą iš Abraomo giminės. ²² Dabar, kai mes tai sužinojome, jūs gerai padarysite, parašydami mums apie savo laimę. ²³ Bet ir mes vėl jums rašome. Mūsų gyvuliai ir mūsų lobis yra jūsų, ir jūsieji yra mūsų. Taigi mes pavedėme duoti jums apie tai žinią“.

²⁴ Tuo tarpu Jonatas išgirdo, kad Demetrijaus vadai sugrįžo su daug gausingesne kaip pirma kariuomene kovoti prieš jį. ²⁵ Jis išėjo iš Jerusalems ir sutiko juos Amaties šalyje, nes nedavė jiems laiko įeiti į savo šalį. ²⁶ Pasiųsti į stovyklą žvalgai sugrįžo ir pranešė, kad jie nusistatę pulti jį nakčia. ²⁷ Saulei nusileidus, Jonatas įsakė saviesiems budėti ir nepadedant ginklų būti prisirengusiems į kovą per visą naktį; be to, jis pastatė sargų aplink stovyklą. ²⁸ Priešai išgirdo, kad Jonatas su savaisiais yra prisirengęs kovoti; jie nusigando ir pabūgo savo širdyje, ir uždegė ugniakurus savo stovykloje. ²⁹ Jonatas gi ir su juo buvusieji to nepastebėjo iki rytui, nes jie matė degančius ugniakurus. ³⁰ Jonatas vijosi juos, bet nepavijo, nes jie buvo perėję Eleutero upę.

³¹ Iš ten Jonatas pasuko prieš Arabus, kurie vadinami Zabadiečiais, sumušė juos ir paėmė jų grobį. ³² Paskui jis pakilo, atvyko į Damaską irėjo per visą aną kraštą.

³³ Simonas gi išėjo ir atėjo iki Askalonui ir iki artimų tvirtovių,

pasuko į Joję ir paėmė ją, ³⁴ nes jis buvo girdėjęs, kad jie nori atiduoti tvirtovę Demetrijaus šalininkams; tenai jis pastatė sargybą jos saugoti.

³⁵ Sugrižęs Jonatas sušaukė tautos vyresniusius ir nusistatė su jais pastatyti tvirtovių Judėjoje, ³⁶ taisyti sienas Jerusaleje, išvesti aukštą mūrą tarp pilies ir miesto, kad ją atskirtų nuo miesto, kad ji būtų pati viena ir kad ten nebebūtų galima nei pirkti, nei parduoti.

³⁷ Taigi jie susirinko statyti miesto. Tuo tarpu mūras, kurs buvo prie upelio saulėtekio šone, nugriuvo, ir Jonatas vėl pastatė jį; jis buvo vadinamas Kapheteta. ³⁸ Simonas pastatė Adijadą Sepheloje ir ją sustiprino; jis įstatė vartus ir užkaiščius.

³⁹ Tuo metu Triphonas buvo nutaręs karaliauti Azijoje, pasiimti sau vainiką ir ištiesti ranką prieš karalių Antijoką. ⁴⁰ Bijodamas, kad Jonatas jo nesukliudytų ir nekovotų prieš jį, jis ieškojo progos sugauti jį ir užmušti. Pakilęs jis nuėjo į Betsaną.

⁴¹ Jonatas išėjo prieš jį su keturiomis dešimtėmis tūkstančių rinktinių vyrų į kovą ir atėjo į Betsaną. ⁴² Triphonas, pamatęs, kad Jonatas atėjo su gausinga kariuomene ištiesti prieš jį rankos, pabūgo; ⁴³ jis priėmė jį su pagarba, pristatė jį visiems savo prieteliams, davė jam dovanų, įsakė savo kariuomenei klausyti jo kaip savęs ⁴⁴ir tarė Jonatui: Kam gi tu varginai visus šituos žmones, kad tarp mudviejų nėra karo? ⁴⁵ Taigi siųsk dabar juos į jų namus, pasirink sau nedaug vyrų, kad jie būtų su tavim, ir eik su manim į Ptolemaidą; aš tau atiduosiu ją ir kitas tvirtoves, kariuomenę ir visus reikalų viršininkus ir apsigręžęs eisiu sau, nes todėl aš atėjau.

⁴⁶ Jis įtikėjo jam, padarė kaip anas buvo pasakęs, ir paleido kariuomenę, kad ji grįžtų į Judos šalį. ⁴⁷ Su savim jis paliko tik tris tūkstančius vyrų; iš jų du tūkstančius nusiuntė į Galilieją, tūkstantis giėjo su juo. ⁴⁸ Bet kai tik Jonatas įėjo į Ptolemaidą, gyventojai uždarė miesto vartus ir sugavo jį, visus gi, kurie buvo įėję draug su juo, jie užmušė kalaviju.

⁴⁹ Triphonas pasiuntė kariuomenę ir raitelius į Galilieją ir į didelę lygumą išžudyti visų Jonato palydovų. ⁵⁰ Bet jie, gavę žinią, kad Jonatas sugautas ir kad jis ir visi su juo buvusieji žuvo, padrašino vieni kitus ir išėjo prisirengę į kovą. ⁵¹ Tie, kurie juos vijosi, pamatę, kad jie nori kovoti dėl savo gyvybės, sugrižo. ⁵² Taip jie visi parėjo ramiai į Judos šalį. Jie labai raudėjo Jonato ir tų, kurie su juo buvo, ir Israėlis gedėjo dideliu gedulu.

⁵³ Visos tautos, buvusios aplink juos, tykojo sunaikinti jų, nes jie

sakė: ⁵⁴ Jie neturi kunigaikščio ir padėjėjo, taigi dabar kovokime prieš juos ir išdildykime iš žmonių tarpo jų atsiminimą.

13. ¹ Tuo tarpu Simonas išgirdo, jog Triphonas surinko gausią kariuomenę, kad eitų į Judos šalį ir ją naikintų.

² Matydamas, kad tauta buvo apimta išgąsčio ir baimės, jis pakilo į Jerusaleį ir surinko tautą. ³ Drąsindamas ją jis sakė: Jūs žinote, kokias dideles kovas kovojame aš, mano broliai ir mano tėvo namai dėl įstatymų ir dėl šventyklos ir kokių matėme suspaudimų. ⁴ Dėl to žuvo visi mano broliai už Israėlį, ir likau aš vienas. ⁵ Ir dabar saugok, Dieve, kad aš gailėčiaus savo gyvybės visą šitą sielvarto laiką! Nes aš ne geresnis už savo brolius. ⁶ Taigi aš keršysiu už savo tautą ir šventyklą, taip pat už mūsų vaikus ir žmonas, nes visos tautos susirinko sutrinti mūsų, vaduodamies neprietelyste. ⁷ Tautos dvasia užsidedė, kai tik ji išgirdo šituos žodžius, ⁸ ir jie atsakė garsiu balsu, tardami: Tu mūsų vadas Judo ir savo brolio Jonato vietoje; ⁹ kovok mūsų kovą, o mes darysime visa, ką tik tu mums sakysi.

¹⁰ Tuomet rinkdamas visus vyrus kovotojus, jis pasiskubino baigti visas Jerusaleės sienas ir sustiprino ją aplinkui. ¹¹ Po to jis siuntė Abasalo sūnų Jonatą ir su juo naujos kariuomenės į Jopę, kurs, išvaręs jos gyventojus, pats tenai pasiliko.

¹² Tuo tarpu Triphonas išėjo su didele kariuomene iš Ptolemaidos, kad eitų į Judos šalį. Buvo su juo ir Jonatas kaip kalinys. ¹³ Simonas sustojo Adduse ties lyguma. ¹⁴ Kai tik Triphonas patyrė, kad savo brolio Jonato vietoje pakilo Simonas ir rengėsi kovoti prieš jį, jis siuntė pas jį pasiuntinių, ¹⁵ kad sakytų: Dėl pinigų, kuriuos tavo brolis Jonatas buvo skolingas karaliaus išdui, dėl reikalų, kuriuos jis turėjo, mes sulaikėme jį. ¹⁶ Atsiųsk dabar šimtą talentų sidabro ir du jo sūnų įkaitais, kad paleistas nepabėgtų nuo mūsų, ir mes grąžinsime jį. ¹⁷ Simonas suprato, kad jis jam kalba apgaulingai, tačiau liepė duoti sidabro ir vaikus, kad nenusipelnytų sau didelės neapykantos iš Israėlio tautos pusės, kuri būtų sakiusi: ¹⁸ Kadangi nesiuntė jam pinigų ir vaikų, todėl jis žuvo. ¹⁹ Taigi jis išsiuntė vaikus ir šimtą talentų; bet Triphonas nesilaikė žodžio ir nepaleido Jonato.

²⁰ Po to Triphonas atėjo į šalį jos naikinti. Jis ėjo aplinkiniu keliu, kuriuo einama į Adorą; taip pat Simonas su savo kariuomene ėjo į visas vietas, kur tik anie ėjo. ²¹ Buvusieji pilyje siuntė pas Triphoną pasiuntinių, kad pasiskubintų ateiti per tyrumą ir atsiųstų jiems maisto. ²² Triphonas prirengė visus raitelius, kad ateitų tą pačią nak-

tį; bet buvo labai daug sniego, ir jis neatėjo į Galaado šalį. ²³ Prisiartinęs prie Baskamano, jis užmušė tenai Jonatą ir jo sūnus. ²⁴ Po to Triphonas apsigrėžė ir nuėjo į savo šalį.

²⁵ Tuomet Simonas nusiuntęs paėmė savo brolio Jonato kaulus ir palaidojo juos jo tėvų mieste Modine. ²⁶ Visas Izraelis raudoja jo dideliu raudojimu ir gedėjo jo daugelį dienų.

²⁷ Simonas pastatė ant savo tėvo ir savo brolių kapo iš tolo matomą aukštą pastatą iš plyno akmens užpakalyje ir priešakyje. ²⁸ Be to, jis pastatė septynias piramides viena ties kita savo tėvui, motinai ir keturiems broliams. ²⁹ Aplink jas jis pastatė didelių šulų, o ant šulų padėjo ginklų amžinam atminimui; šalia ginklų buvo įraižytų laivų, kad jie būtų matomi visiems, kurie plaukia jūra. ³⁰ Tas kapo paminklas, kurį jis pastatė Modine, yra iki šiai dienai.

³¹ Triphonas, būdamas kelionėje su jaunu karaliumi Antijoku, klastingai užmušė jį. ³² Jis ėmė karaliauti jo vietoje ir užsidėjo sau Azijos vainiką, ir jis padarė daug pikto šalyje.

³³ Tuo tarpu Simonas atstatė Judėjos tvirtoves, sustiprindamas jas aukštais bokštais, didelėmis sienomis, vartais ir užkaiščiais, ir atgabeno į tvirtoves maisto.

³⁴ Simonas parinko taip pat žmonių ir siuntė juos pas karalių Demetrijų, kad jis suteiktų lengvatų šaliai, nes visi Triphono veiksmai buvo plėšikavimai. ³⁵ Karalius Demetrijus atsakė jam į tuos žodžius ir parašė tokį laišką: ³⁶ „Karalius Demetrijus vyriausiam kunigui ir karalių prieteliui Simonui, vyresniesiems ir Žydų tautai siunčia sveikinimą. ³⁷ Auksinį vainiką ir palmę, kurią jūs siuntėte, mes gavome; mes esame pasiryžę padaryti su jumis pilną taiką ir parašyti karaliaus viršininkams, kad padarytų jums lengvatas, kurias mes suteikėme. ³⁸ Nes visa, ką mes nutarėme, pasilieka jums galioje; tvirtovės, kurias pastatėte, tebūna jums. ³⁹ Mes atleidžiame taip pat nusižengimus ir nusikaltimus iki šiai dienai, ir vainiką, kurį jūs turėjote duoti; ir jei dar kas kita buvo apdėta mokesčiais Jerusaleje, tegul jau nebūna laikoma apdėta. ⁴⁰ Jei kai kurie jūsų tinka būti priimtais į mūsų kariuomenę, tebūna priimti ir tebūna tarp mūsų taika“.

⁴¹ Šimtas septyniasdešimtais metais pagonių jungas buvo nuimtas nuo Izraelio. ⁴² Izraelio tauta pradėjo rašyti lentose ir viešuose raštuose: Pirmais vyriausiojo kunigo, didžiojo vado ir Žydų kunigaikščio Simono metais.

⁴³ Anuo metu Simonas nuėjo prie Gazos ir apsupo ją kariuomene; jis pasidarė karo pabūklų, prisiartino prie miesto, puolė vieną

bokštą ir paėmė jį.⁴⁴ Tie, kurie buvo karo pabūkle, įsiveržė į miestą, ir mieste pasidarė didelis sujudimas.⁴⁵ Tuomet miesto gyventojai su žmonėmis ir vaikais užkopė ant sienos, perplėšė savo jupas ir šaukė garsiu balsu, prašydami Simoną duoti jiems dešinę; ⁴⁶ jie sakė: Neatsilygink mums, žiūrėdamas mūsų pikto, bet savo gailestingumo.⁴⁷ Palenkta Simonas nebekovojo prieš juos, tačiau jis išvarė juos iš miesto ir išvalė namus, kuriuose buvo stabų; po to jis įėjo į jį su giesmėmis, garbindamas Viešpatį.⁴⁸ Pašalinęs iš jo visoki nešvarumą, jis apgyvendino jame žmonių, kurie laikėsi įstatymo; jis sustiprino jį ir padarė jame sau būstinę.

⁴⁹ Buvusiems Jerusaleės pilyje nebuvo leidžiama išeiti ir įeiti į šalį, pirkti ir parduoti, todėl jie kentė didelį badą ir daug jų žuvo badu.⁵⁰ Tuomet jie šaukėsi į Simoną, kad duotų jiems dešinę, ir jis sutiko; jis išmetė juos iš ten ir apvalė pilį nuo suteptimų.⁵¹ Jie įėjo į ją dvidešimt trečią antrojo mėnesio dieną šimtas septyniasdešimt pirmais metais su dėkojimo giesmėmis, palmių šakomis, arfomis ir cimbolais, kanklėmis, himnais ir giesmėmis, nes buvo išnaikintas didelis neprietelis iš Izraelio.⁵² Jis įsakė švęsti tas dienas kas metai su džiaugsmu.

⁵³ Šventyklos kalną šalia pilies jis sustiprino ir gyveno tenai pats su savaisiais.

⁵⁴ Simonas, matydamas, kad jo sūnus Jonas buvo drąsus kovų vyras, paskyrė jį visos kariuomenės vadu, ir jis gyveno Gazaroje.

14. ¹ Šimtas septyniasdešimt antrais metais karalius Demetrijus surinko savo kariuomenę ir nuėjo į Medų šalį ieškoti sau pagalbos, kad kovotų prieš Triphoną.² Persijos ir Medijos karalius Arsakas, išgirdęs, kad Demetrijus įėjo į jo ribas, pasiuntė vieną savo kunigaikštį sugauti jo gyvo ir atvesti jį pas save.³ Tasai atėjęs sumušė Demetrijaus kariuomenę, sugavo jį ir atvedė jį pas Arsaką, kurs įmetė jį į kalėjimą.

⁴ Per visas Simono dienas visa Judos šalis turėjo ramybės; jis ieškojo savo tautos gerovės, ir jo valdžia bei jo garbė patiko jiems visą laiką.

⁵ Visą savo garbę jis dar padidino, paimdamas Jopę, kad iš jos būtų uostas; taip jis padarė išėjimą į jūros salas.

⁶ Jis praplatino savo tautos ribas ir įsigalėjo šalyje.

⁷ Jis surinko daug belaisvių,

- paėmė Gazarą, Betsūrą ir pilį,
pašalino iš jos nešvarumus,
ir nebuvo, kas jam priešintųs.
- ⁸ Kiekvienas dirbo savo žemę ramybėje;
Judos šalis davė savo derliaus
ir laukų medžiai savo vaisių.
- ⁹ Vyresnieji sėdėdavo visi aikštėse ir tarėsi apie šalies gerovę;
jaunikaičiai apsivilkdavo garbės ir karo apdarais.
- ¹⁰ Miestams jis tiekė maisto
ir darė iš jų sustiprintas vietas,
taip kad jo vardas buvo minimas su pagarba
iki žemės pakraščių.
- ¹¹ Jis padarė taiką šalyje,
ir Izraelis turėjo didelį džiaugsmą.
- ¹² Kiekvienas sėdėjo po savo vynmedžiu ir po savo figmedžiu,
ir nebuvo, kas juos gąsdintų.
- ¹³ Tų, kurie kovodavo prieš juos, nebebuvo ant žemės;
karaliai anose dienose buvo sutrinti.
- ¹⁴ Jis sustiprino visus savo šalies silpnuosius,
budriai saugojo įstatymą
ir sunaikino visus neteisiuosius ir piktuosius.
- ¹⁵ Jis papuošė šventovę
ir padaugino šventyklos rakandus.

¹⁶ Kai Romoje buvo gauta žinia, kad Jonatas miręs, ir ji pasiekė Spartiečius, jie labai liūdėjo. ¹⁷ Išgirdę gi, kad jo vietoje pastojų vyriausiuoju kunigu jo brolis Simonas ir kad jis valdo visą šalį ir jos miestus, ¹⁸ jie parašė jam varinėse lentose, kad taip atnaujintų prietelystę ir draugystę, kurią buvo padarę su jo broliais Judu ir Jonatu.

¹⁹ Jos buvo skaitytos susirinkimo akivaizdoje Jerusaleje.

Štai Spartiečių atsiųsto laiško nuorašas. ²⁰ „Spartiečių kunigaikščiai ir miestai vyriausiam kunigui Simonui, vyresniesiems, kunigams ir kitiems savo broliams Žydų tautos žmonėms siunčia sveikinimą.

²¹ Pasiuntiniai, kurie buvo atsiųsti pas mūsų tautą, mums pranešė apie jūsų garbę, šlovę ir džiaugsmą. Mes, džiaugiamės jų atėjimu, ²² ir štai kas jų buvo pasakyta tautos susirinkime, mes užrašėme taip: Žydų pasiuntiniai, Antijoko sūnus Numenijus ir Jasono sūnus Antipateris, atėjo pas mus atnaujinti su mumis senos prietelystės. ²³ Tautai patiko priimti žmones garbingai ir padėti jų žodžių nuorašą ypatin-

gose tautos knygoje, kad būtų Spartiečių tautai atsiminimas. Šio gi dalyko nuorašą mes siunčiame vyriausiam kunigui Simonui“.

²⁴ Po to Simonas nusiuntė Numenijų Romon su dideliu auksiniu skydu, sveriančiu tūkstantį minų, padaryti su jais sąjungos.

Romos tauta, išgirdus ²⁵ šituos dalykus, tarė: Kaip mes padėkosime Simonui ir jo sūnums? ²⁶ Nes jis išvadavo savo brolius ir išnaikino iš Izraelio jo neprietelius. Jie patvirtino pilną jo laisvę ir tai parašė varinėse lentose, kurias jie padėjo ant šulų Siono kalne.

²⁷ Štai to rašto nuorašas: „Aštuoniolikta Elulio mėnesio dieną šimtas septyniasdešimt antrais metais, trečiaisiais vyriausiojo kunigo Simono metais, Asaramelyje, ²⁸ dideliame kunigų, tautos kunigaikščių ir šalies vyresniųjų susirinkime, štai kas buvo pareikšta: Kadangi mūsų šalyje dažnai būdavo kovų, ²⁹ tai Matatijo iš Jaribo vaikų sūnus Simonas ir jo broliai statė save į pavojų, pasipriešino savo tautos priešams, kad galėtų išlikti jų šventykla ir įstatymas, ir jie laimėjo savo tautai didelės garbės. ³⁰ Jonatas surinko savo tautą, patapo jiems vyriausiuoju kunigu ir buvo palaidotas su savo tauta. ³¹ Kai jų neprieteliai norėjo sumindžioti ir sutrinti jų šalį ir ištiesti rankas prieš jų šventyklą, ³² tuomet Simonas pasipriešino ir kovojo už savo tautą; jis išleido daug pinigų, apginklavo drąsius savo tautos vyrus ir mokėjo jiems algą. ³³ Jis sustiprino Judėjos miestus ir Betsūrą Judėjos pakraštyje, kur anksčiau buvo neprietelių ginklai, ir pastatė tenai Žydų karivių įgulą. ³⁴ Jis sustiprino Jopę prie jūros ir Gazarą Azoto pakraštyje, kur anksčiau gyveno neprieteliai, ir apgyvendino tenai Žydus, ir jis aprūpino tuos miestus visu, ko tik reikėjo jiems ginti. ³⁵ Tauta matė Simono veiklą ir garbę, kurią jis buvo sumanęs įgyti savo tautai; jie pastatė jį savo vadu ir vyriausiuoju kunigu, nes jis visa tai buvo padaręs, išlaikęs savo tautoje teisybę ir ištikimybę ir visaip stengėsi išaukštinti savo tautą. ³⁶ Jo dienomis visa gerai sekėsi jam vadovaujant, taip kad buvo pašalinti iš jų šalies pagonys, taip pat tie, kurie buvo Dovidio mieste Jerusaleje, pilyje, iš kur jie išeidavo, sutepdavo visa, kas buvo aplink šventyklą, ir darydavo didelį nuostolį jos tyrumui. ³⁷ Jis pastatė joje Žydų vyrus šaliai ir miestui saugoti ir padarė aukštesnes Jerusaleš sienas. ³⁸ Karalius Demetrijus patvirtino jam vyriausiąją kunigystę; ³⁹ to žiūrėdamas, jis padarė sau iš jo prietelį ir paaukštino jį didele garbe. ⁴⁰ Nes jis buvo girdėjęs, kad Žydai buvo Romėnų vadinami prieteliais, sąjungininkais ir broliais ir kad jie buvo priėmę Simono pasiuntinius garbingai, ⁴¹ ir jog Žydai ir jų kunigai buvo nusistatę, kad jis būtų jų vadas ir vyriausias kunigas

visiems laikams, iki kils ištikimas pranašas, ⁴² ir kad jis būtų jiems vadas, kad rūpintųsi šventovėmis, kad skirtų viršininkus visiems jų reikalams, šaliai, ginklams ir įguloms, ⁴³ kad jis rūpintųsi šventovėmis, kad būtų visų klausomas, kad jo vardu būtų rašomi visi nutarimai šalyje ir kad jis vilkėtų purpuru ir auksu; ⁴⁴ kad niekam iš tautos ir iš kunigų nebūtų leidžiama nieku versti bet ką iš šitų dalykų ir prieštarauti tam, kas jo sakoma, ar sušaukti susirinkimą šalyje be jo, apsisivilti purpuru ir nešioti auksinę sagtį; ⁴⁵ kas gi darytų ką priešingai ar ką nieku verstų, tas bus nusikaltėlis! ⁴⁶ Visai tautai patiko taip įstatyti Simoną ir daryti taip, kaip pasakytą. ⁴⁷ Simonas priėmė ir sutiko būti vyriausiuoju kunigu, Žydų tautos ir kunigų vadu ir kunigaikščiu, ir visų viršininku.

⁴⁸ Be to, jis įsakė įrėžti šitą nutarimą varinėse lentose ir padėti šventyklos šulų prieangyje visiems matomoje vietoje, ⁴⁹ o jo nuorašą padėti į iždinę, kad jis būtų Simonui ir jo sūnums“.

15. ¹ Demetrijaus sūnus, karalius Antijokas, atsiuntė iš jūros salų vyriausiam Žydų tautos kunigui ir kunigaikščiui Simonui ir visai tautai laišką, ² kurio turinys buvo toks: „Karalius Antijokas vyriausiam kunigui Simonui ir Žydų tautai siunčia sveikinimą. ³ Kadangi nedorėliai pasisavino mūsų tėvų karalystę, aš gi noriu atsiimti karalystę ir padaryti vėl tokią, kaip buvo pirma, tai aš susirinkau gausingą kariuomenę ir pasistatydinau kariškų laivų. ⁴ Aš noriu ateiti į šalį, atkeršyti tiems, kurie sunaikino mūsų šalį ir kurie sugriovė daug miestų mano karalystėje. ⁵ Taigi aš dabar patvirtinu tau visas mokesčių lengvatas, kurias yra suteikę tau pirm manęs visi karaliai, ir visas kitas dovanas, kurias jie tau padarė. ⁶ Aš leidžiu tau kalti savus pinigų tavo šalyje. ⁷ Jerusale turi būti šventa ir laisva. Visi padirbtieji ginklai ir tavo pastatytos tvirtovės, kurias tu laikai, tepasilieka tau. ⁸ Visos duoklės, kurios priklauso karaliui ir priklausys karaliui nuo šio meto ir visais laikais, tau atleidžiamos. ⁹ Kaigi mes atsiimsime savo karalystę, mes išaukštinsime labai didelę garbę tave, tavo tautą ir šventyklą, taip kad jūsų garbė pasireikš visoje žemėje“.

¹⁰ Šimtas septyniasdešimt ketvirtais metais Antijokas išėjo į savo tėvų šalį, ir prie jo susirinko visi kariuomenės būriai, taip kad su Triphonu liko tik nedaug žmonių. ¹¹ Karalius Antijokas vijosi jį, o jis bėgdamas pajūriu atvyko į Dorą, ¹² nes jis matė, kad jį buvo apnikusios nelaimės ir kad kariuomenė buvo jį palikusi. ¹³ Antijokas sustojo ties Dora su šimtu dvidešimčia tūkstančių kovotojų pėstininkų ir

aštuoniais tūkstančiais raitelių.¹⁴ Jis apsupo miestą, ir laivai prisartino iš jūros pusės. Jie spaudė miestą iš sausumos ir iš jūros ir niekam neleido nei įeiti, nei išeiti.¹⁵ Tuo tarpu atvyko iš Romos miesto Numenijus ir su juo buvusieji su laiškais karaliams ir šalims, kuriuose štai kas buvo parašyta:¹⁶ „Romėnų konsulas LUCIJUS siunčia sveikinimą karaliui Ptolemiejui.¹⁷ Pas mus buvo atėję senos prietelystės ir draugystės atnaujinti Žydų pasiuntiniai, mūsų prieteliai, atsiųsti vyriausiojo kunigo Simono ir Žydų tautos.¹⁸ Jie taip pat atnešė ir auksinį tūkstančio minų skydą.¹⁹ Taigi mums patiko parašyti karaliams ir šalims, kad nedarytų jiems pikta ir nekariautų prieš juos nei prieš jų miestus, nei prieš jų kraštus, ir kad nepadėtų tiems, kurie prieš juos kovoja.²⁰ Mes mielu noru priėmėme iš jų skydą.²¹ Taigi jei kurie nedorėliai atbėgo iš jų šalies pas jus, atiduokite juos vyriausiam kunigui Simonui, kad juos nubaustų, eidamas savo įstatymu“.

²² Tokių pat dalykų buvo parašyta karaliui Demetriui, Atalui, Ariaratui, Arsakui²³ ir į visus kraštus: į Lampsaką, Spartiečiams, į Delą, į Mindą, į Sikijoną, į Kariją, į Samą, į Pamphiliją, į Likiją, į Halikarnasą, į Koą, į Sidę, į Aradą, į Rodą, į Paselį, į Gortiną, į Gnidą, į Kiprą ir į Kirenę.²⁴ Jų gi nuorašą jie atsiuntė vyriausiam Žydų kunigui Simonui ir tautai.

²⁵ Karalius Antijokas apgulė Dorą jau antrą dieną, nuolat ją puldamas ir statydamas karo pabūklus; jis uždarė Triphoną, kad tasai neišeitų.

²⁶ Simonas atsiuntė jam pagalbon du tūkstančiu rinktinių vyrų, sidabro, aukso ir daug ginklų.²⁷ Bet tasai nenorėjo priimti. Jis pavertė nieku visa, ką anksčiau buvo su juo sutaręs, ir nusigrėžė nuo jo.

²⁸ Po to jis atsiuntė pas jį vieną savo prietelį, Atenobijų, su juo derėtis ir pasakyti: Jūs laikote paėmę mano karalystės miestus Jopę, Gazarą ir pilį Jerusaleje.²⁹ Jų plotus jūs sunaikinate, padarėte daug žalos šalyje ir pasiėmėte daug mano karalystės vietų.³⁰ Taigi dabar atiduokite miestus, kuriuos esate paėmę, ir mokesčius iš tų vietų, kurias jūs valdėte ne Judėjos sienose.³¹ O jei ne, tai duokite už juos penkis šimtus talentų sidabro ir kitus penkis šimtus talentų sidabro už jūsų padarytus sunaikinimus ir už miestų mokesčius; kitaip mes ateisime ir kovosime prieš jus.³² Taigi karaliaus prietelius Atenobijus atvyko į Jerusaleį; jis, pamatęs Simono garbingumą, aukso ir sidabro blizgėjimą ir didelį puošnumą, buvo nustebintas; jis pranešė jam karaliaus žodžius.

³³ Jam atsakydamas Simonas tarė: Svetimos žemės mes neužė-

mėme ir nelaikome paėmę to, kas svetima, tiktai mūsų tėvų palikimą, kurs mūsų neprietelių buvo kurį laiką neteisingai valdomas. ³⁴ Esant gi patogiam metui, mes stengiamės atsiimti mūsų tėvų palikimą. ³⁵ Ką dėl Jopės ir Gazaros, kurių tu reikalauji, tai jos pačios darė daug žalos tautoje ir mūsų šalyje; tačiau už jas mes duosime šimtą talentų. Atenobijus neatsakė jam nė žodžio. ³⁶ Jis piktas sugrįžo pas karalių, pranešė jam šituos žodžius ir apie Simono garbingumą, ir visa, ką buvo matęs; tuomet karalius labai įpyko.

³⁷ Tuo tarpu Triphonas pabėgo laivu į Ortosiją. ³⁸ Po to karalius paskyrė pajūrio vadu Kendebiejų ir davė jam pėstininkų ir raitelių. ³⁹ Jis liepė jam eiti su kariuomene prieš Judėją, įsakė jam sustiprinti Gedorą, uždaryti miesto vartus ir kovoti prieš tautą. Karalius gi vijosi Triphoną.

⁴⁰ Kendebiejus atvyko į Jamniją ir pradėjo erzinti tautą, naikinti Judėją, gaudyti žmones ir užmušinėti, ir stiprinti Gedorą. ⁴¹ Jis pastatė tenai raitelių ir kariuomenės, kad išeidami vaikščiotų Judėjos keliais, taip, kaip buvo jam įsakęs karalius.

16. ¹ Jonas atvyko iš Gazaros ir pranešė savo tėvui Simonui, ką Kendebiejus darė prieš jų tautą. ² Tuomet Simonas pasišaukė du vyresniojo sūnu, Judą ir Joną, ir jiems tarė: Aš, mano broliai ir mano tėvo namai kovojome prieš Izraelio priešus nuo pat jaunystės iki šiai dienai, ir keletą kartų pasisiekė mūsų rankomis išvaduoti Izraelį. ³ Dabar gi aš pasenau, todėl jūs būkite mano vietoje ir mano broliai ir išėję kovokite už mūsų tautą; dangaus gi pagalba tebūna su jumis! ⁴ Tuomet jis susirinko iš šalies dvidešimt tūkstančių vyrų kovotojų ir raitelių. Šitie išėjo prieš Kendebiejų ir nakvojo Modine.

⁵ Atsikėlę rytmetį, jie ėjo į lygumą. Štai jiems priešais ėjo gausinga kariuomenė pėstininkų ir raitelių; bet tarp jų buvo upelis. ⁶ Tuomet jis su visa savo kariuomene sustojo ties anais ir, matydamas savo žmones bijant bristi per upelį, pats perbrido pirmas. Pamatę jį, vyrai perbrido paskui. ⁷ Jis padalino savo kariuomenę ir pastatė raitelius tarp pėstininkų; priešų gi raitija buvo labai gausinga. ⁸ Jis sutrimtavo šventais trimitais, ir Kendebiejus su savo kariuomene buvo priverstas bėgti; daug jų krito sužeistų, kiti gi pabėgo į tvirtovę. ⁹ Tuomet buvo sužeistas Jono brolis Judas; bet Jonas vijosi juos, iki atvyko į Kedroną, kurį anas buvo sustiprinęs. ¹⁰ Po to jie bėgo į bokštus, buvusius Azoto laukuose; tačiau jis juos padegė. Krito iš anų du tūkstančių vyrų, ir jis ramiai sugrįžo į Judėją.

¹¹ Abobo sūnus Ptolemiejus buvo pastatytas vadu Jeriko lygumoje; jis turėjo daug aukso ir sidabro, ¹² nes buvo vyriausiojo kunigo žentas. ¹³ Jo širdis kėlėsi į puikybę; jis panorėjo paimti sau šalį ir galvojo, kaip klasta galėtų pašalinti Simoną ir jo sūnus.

¹⁴ Simonas gi, lankydamas miestus, buvusius Judėjos šalyje, ir rūpindamos jais, atvyko pats su savo sūnumis Matatiju ir Judu į Jeriką šimtas septyniasdešimt septintais metais vienuoliktame mėnesyje, tai yra Šabato mėnesyje. ¹⁵ Abobo sūnus priėmė juos klastingai tvirtovėlėje, vadinamoje Doku, kurią jis buvo pastatęs, ir iškėlė jiems didelį pokylį; tačiau jis turėjo paslėpęs tenai žmonių. ¹⁶ Simonui ir jo sūnams įgėrus, Ptolemiejus su savaisiais pakilo, įėjo į pokylio vietą ir užmušė jį, du jo sūnu ir keletą tarnų. ¹⁷ Taip jis padarė didelę niekšystę Israėlyje ir atsilygino piktu už gera.

¹⁸ Ptolemiejus parašė apie tai karaliui ir nusiuntė pas jį, kad atsiųstų jam į pagalbą kariuomenės, kad taip jis atiduosiąs jam šalį, jos miestus ir mokesčius. ¹⁹ Kitus jis nusiuntė į Gazarą nužudyti Jono ir nusiuntė laiškų tūkstantininkams, kad jie ateitų pas jį, kad jis duosiąs jiems sidabro, aukso ir dovanų. ²⁰ Kitus vėl jis nusiuntė paimti Jerusaleš ir šventyklos kalno.

²¹ Bet vienas žmogus, anksčiau atvykęs, pranešė Jonui Gazaroje, kad jo tėvas ir jo broliai žuvo ir kad anas yra išsiuntęs taip pat tavęs užmušti. ²² Kai tik jis tai išgirdo, labai nusigando, nutvėrė tuos vyrus, kurie buvo atėję jo nužudyti, ir užmušė juos, nes jis žinojo, kad jie tykojo jo nužudyti.

²³ Kiti Jono darbai, jo karai, jo drąsūs žygiai, kuriuos jis budriai atliko, pastatymas sienų, kurias jis išvedė, ir visas jo veikimas, ²⁴ štai tai yra aprašyta jo kunigystės dienų knygoje, nuo to meto, kai jis po savo tėvo stojo vyriausioju kunigu.

ANTROJI
MAKABIEJŲ KNYGA

1. ¹ Jerusaleje ir Judėjos šalyje gyvenantieji broliai Žydai broliams Žydams, esantiems Egipte, siunčia sveikinimą ir linki geros ramybės. ² Tesuteikia jums Dievas gėrybių ir teatsimena savo sandorą, kurią jis yra padaręs su savo ištikimais tarnais Abraomu, Isaoku ir Jokubu; ³ teduoda jums visiems širdies, kad garbintumėt jį ir vykdytumėt jo valią visa širdimi ir geru noru. ⁴ Tegul jis atveria jūsų širdį savo įstatymui ir savo įsakymams ir tepadaro taiką; ⁵ teišklauso jūsų maldas, tesusiderina su jumis ir tenepalieka jūsų nelaimės metu! ⁶ Taigi dabar mes čia meldžiamės už jus. ⁷ Karaliaujant Demetriui, šimtas šešiasdešimt devintais metais, buvome rašę jums mes, Žydai, sielvarte ir suspaudime, kas mums atsitiko anais metais, po to, kai Jasonas pasitraukė iš šventosios šalies ir iš karalystės. ⁸ Jie sudegino duris ir išliejo nekaltą kraują, mes gi meldėmės Viešpačiui ir buvome išklaudyti; mes atnašavome auką iš geriausių miltų, uždegėme žiburius ir padėjome duonas. ⁹ Taigi dabar jūs švęskite Pandangčių švenčių dienas Kaslevo mėnesyje, ¹⁰ šimtas aštuoniasdešimt aštuntais metais.

Jerusaleje ir Judėjoje gyvenanti tauta, Taryba ir Judas karaliaus Ptolemiejaus mokytojui Aristobului iš pateptųjų kunigų giminės, taip pat Egipte esantiems Žydams siunčia sveikinimą ir linki sveikatos. ¹¹ Dievo išgelbėti iš didelių pavojų, mes labai didžiai jam dėkojame, kad įstengėme kovoti prieš tokį karalių. ¹² Nes jis tai išmetė iš Persijos tuos, kurie kovojo prieš mus ir prieš šventąjį miestą. ¹³ Nes kai anas buvo vadas Persijoje su didžiausia kariuomene, jis žuvo Nanėjos šventykloje, apgautas Nanėjos kunigų sumanumu. ¹⁴ Būtent Antijokas su savo prieteliais atėjo į tą vietą gyventi su ja ir gauti daug pinigų kraičio vardu. ¹⁵ Kai Nanėjos kunigai buvo parodę pinigus ir jis su

nedaugeliu įėjo į šventyklos vidų, jie uždarė šventyklą,¹⁶ kai tik Antijokas buvo įėjęs. Paskui, atidarę paslėptą šventyklos angą, mesdami akmenis jie užmušė vadą ir su juo buvusiuosius, sukapojo į gabalus ir nukirtę galvas išmetė laukan.¹⁷ Už visa tebūna pagarbintas Dievas, kurs išdavė bedievių!¹⁸ Taigi, norėdami dvidešimt penktą Kaslevo mėnesio dieną švęsti dievnamio apvalymą, laikėme reikiama duoti jums žinią, kad taip pat ir jūs švęstumėte Padangčių šventės dieną ir dieną ugnies, kuri buvo duota, kai Neemijas, atstacius dievnamį ir altorių, atnašavo aukas.¹⁹ Nes kai mūsų tėvai buvo vedami į Persiją, kunigai, kurie tuomet buvo Dievo garbintojai, paėmė tą ugnį iš altoriaus, slapčia paslėpę slėnyje, kur buvo gilus ir sausas šulinys, ir laikė ją tenai, taip kad ta vieta buvo visiems nežinoma.²⁰ O kai, daugeliui metų prasliskus, Dievui patiko, kad būtų Persijos karaliaus atsiųstas Neemijas, jis siuntė ieškoti ugnies vaikų vaikus tų kunigų, kurie buvo ją paslėpę; ir, kaip jie mums pasakojo, jie nerado ugnies, bet tiršto vandens.²¹ Kunigas Neemijas liepė jiems semti ir atnešti sau; jis įsakė šlakstyti tuo vandeniui atneštas aukas, malkas ir kas buvo ant jų padėta.²² Kada tai buvo padaryta ir atėjo metas, kai vėl pradėjo šviesti saulė, kuri pirma buvo pasislėpus už debesies, užsidedė didelė ugnis, taip kad visi stebėjosi.²³ Tuo tarpu, kolei auka degė, visi kunigai meldėsi, Jonatui pradėdant, o kitiems atsakinėjant.²⁴ Neemijo gi malda buvo tokia: Viešpatie Dieve, visų Sutvėrėjau! Baisusis ir galingasis, teisusis ir gailestingasis, Tu, kurs vienas esi geras karalius,²⁵ vienas dosnus, vienas teisingas, visagalis ir amžinas, kurs išvaduoji Israėlį iš viso pikto, kurs pasirinkai mūsų tėvus ir juos pašventinai,²⁶ priimk auką už visą savo Israėlio tautą, sergėk savo dalią ir pašventink.²⁷ Surink mūsų išsklaidytuosius, išvaduok tuos, kurie vergauja pagonims, ir pažvelk į paniekintuosius ir nekenčiamus, kad tautos žinotų, jog tu mūsų Dievas.²⁸ Nubausk tuos, kurie slegia mus išdidžiai ir skriaudžia.²⁹ Pastatyk savo tautą savo šventoje vietoje, kaip yra pasakęs Mošė.³⁰ Kunigai gi giedoja giesmes, iki auka sudegė.³¹ Aukai sudegus, Neemijas liepė likusiu vandeniui apipilti didesniuosius akmenis.³² Tai padarius, iš jų užsidedė liepsna, bet ji buvo praryta šviesos, žibėjusios iš altoriaus.³³ Kai tas įvykis pasidarė žinomas, buvo pranešta Persų karaliui, kad toje vietoje, kurioje ištremtieji kunigai buvo paslėpę ugnį, pasirodęs vanduo, kuriuo Neemijas ir su juo buvusieji apiplovė aukas.³⁴ Karalius dalyką apsvarstęs ir rūpestingai ištyręs pastatydino tenai šventyklą patvirtinti tam, kas buvo įvykę.³⁵ Ištyręs gi, jis davė kunigams daug gėrybių ir visokių dovanų, kurias jis ėmė savo ranka ir jiems dalino.

³⁶ Neemijas praminė tą vietą Nephtaru, tai reiškia Apiplovimas; daugelio gi ji vadinama Nephi.

2. ¹ Randama pranašo Jeremijo raštuose, kad jis liepęs paimti ugnį tiems, kurie buvo ištremiami, kaip jau buvo pažymėta ir kaip jis įsakė tremtiniams. ² Jis davė jiems įstatymą, kad jie neužmirštų Dievo įsakymų ir nesuklystų mintimis, kai matys auksinius ir sidabrinus stabus ir jų papuošalus. ³ Ir kitų panašių dalykų jiems sakydamas, jis ragino juos neatstumti įstatymo nuo savo širdies. ⁴ Tame pat rašte buvo pažymėta, kaip pranašas, duotu sau Dievo apreiškimu, liepė neštis su savim padangtę ir skrynią, iki jis išėjo į kalną, į kurią buvo įkopus Mošė ir matė Dievo tėvonystę. ⁵ Atėjęs tenai, Jeremijas rado olos vietą ir įnešė į ją padangtę ir skrynią, ir smilkalų altorių, ir užtaisė angą. ⁶ Kai kurie ėjusieji paskui priėjo drauge pasižymėti sau vietos, bet negalėjo jos rasti. ⁷ Tai sužinojęs, Jeremijas, bardamas juos, tarė: Vieta bus nežinoma, iki Viešpats surinks išsklaidytąją tautą ir bus jai gailiatingas. ⁸ Tuomet Viešpats tai parodys, ir apsireikš Viešpaties didenybė, ir bus debesis, kaip jis pasirodydavo taip pat Mošei ir kaip jis apsireiškė, kai Saliamonas meldė, kad vieta būtų pašvęsta didžiajam Dievui. ⁹ Nes jis buvo apdovanotas didžiausia išmintimi ir, būdamas pilnas išminties, atnašavo dievnamio pašventinimo ir pabaigimo auką. ¹⁰ Kaip Mošė meldėsi Viešpačiui ir nužengė ugnis iš dangaus, ir sudegino auką, taip pat meldėsi ir Saliamonas ir nužengė ugnis iš dangaus, ir sudegino auką. ¹¹ Mošė sakė: Kadangi nuodėmės auka nebuvo suvalgyta, tai ji sudeginta. ¹² Taip pat ir Saliamonas šventė dievnamio pašventinimą aštuonias dienas. ¹³ Tie patys dalykai yra papasakoti Neemijo raštuose ir atsiminimuose ir kaip jis, sudarydamas knygyną, rinko iš įvairių šalių knygas, ir Pranašų, ir Dovido, ir Karalių laiškus, ir tas, kurios buvo apie dovanas. ¹⁴ Taip pat ir Judas surinko visa tai, kas buvo dingę kare, kurs buvo mus ištikęs, ir tai yra pas mus. ¹⁵ Todėl jei jūs jų norite, atsiųskite, kad jums parneštų. ¹⁶ Taigi rengdamies švęsti dievnamio apvalymą, mes jums parašėme; todėl jūs gerai padarysite, jei tas dienas švęsite. ¹⁷ Dievas gi, kurs yra išgelbėjęs savo tautą ir sugrąžinęs visiems tėvonystę, karalystę, kunigystę ir šventyklą, ¹⁸ kaip yra žadėjęs įstatyme, tikimės, veikiai pasigailės mūsų ir surinks mus iš visų šalių po dangumi į šventąją vietą. ¹⁹ Nes jis išgelbėjo mus iš didelių pavojų ir apvalė vietą.

²⁰ Apie Judą Makabiejų ir jo brolius, apie didžiosios šventyklos apvalymą ir altoriaus pašventinimą, ²¹ taip pat ir apie kovas prieš Anti-

joką Skaistųjų ir jo sūnų Eupatori, ²² apie apsireiškimus, suteiktus iš dangaus tiems, kurie drąsiai kovojo už Žydus, taip kad jie, nors buvo negausingi, atsiėmė visą šalį, privertė pabėgti svetimšalių daugybę; ²³ atgavo geriausią visame pasaulyje dievnamį, išvadavo miestą, sugrąžino įstatymus, kurie buvo panaikinti, nes Viešpats buvo jiems maloningas visu palankumu; ²⁴ kaip tie dalykai yra parašyti Jasono Kireniečio penkiose knygose, mes mėginome sutrumpinti į vieną knygą. ²⁵ Nes turėdami prieš akis knygų daugybę ir dėl medžiagos gausumo sunkenybę tiems, kurie nori įsigilinti į istorijos pasakojimus, ²⁶ mes pasirūpinome, kad norintiems tikrai skaityti tai būtų dvasios malonumas, kad mokslo mėgėjai lengviau galėtų įsidėti į atmintį ir kad visi skaitytojai turėtų naudos. ²⁷ Ant savęs mes, kurie pasiėmėme tą trumpinimo darbą, užkrovėme ne lengvą vargą, bet uždavinį, kuriam reikia daug budėjimo ir prakaito. ²⁸ Kaip tie, kurie rengia pokylį ir stengiasi patenkinti kitų norus, kad įsigytų daugelio malonę, taip ir mes mielu noru imamės darbo. ²⁹ Tikslėsnes žinias apie atskirus dalykus mes paliekame autoriams, patys gi stengiamės trumpinti, žiūrėdami trumpinimo taisyklių. ³⁰ Nes kaip naujų namų statytojui reikia rūpintis visu pastatu, tam gi, kuriam pavesta juos nutepti, reikia ieškoti, kas tinka jiems pagražinti, taip reikia spręsti ir apie mus. ³¹ Nes sustatyti ištirtus dalykus, sutvarkyti kalbą ir rūpestingai įsigilinti į atskiras kiekvieno įvykio aplinkybes, tai istorijos autoriaus dalykas, ³² trumpintojui gi reikia palikti pareigą rūpintis išsireiškimų trumpumu ir vengti ilgų pasakojimų. ³³ Taigi mes čia pradėsime pasakojimą. Pralkalbai tebūna gana to, kas pasakytą; nes būtų paika daug kalbėti, dar nepradėjus istorijos, ją gi pačią trumpinti.

3. ¹ Kai šventajame mieste buvo gyvenama pilnoje ramybėje, kai dar ir įstatymai dėl vyriausiojo kunigo Onijo pamaldumo ir dėl jo neapykantos visam, kas pikta, buvo labai gerai laikomi, ² atsitikdavo, kad net karaliai ir kunigaikščiai laikė vietą aukščiausios pagarbos verta ir puošė šventyklą didžiausiomis dovanomis, ³ taip kad ir Azijos karalius Seleukas duodavo iš savo pajamų visas lėšas, reikiamas aukoms daryti.

⁴ Bet Simonas iš Benjamino giminės, paskirtas šventyklos viršininku, pradėjo vaidą, nors jam priešinosi vyriausias kunigas, kad nedarytų nieko neteisingo mieste. ⁵ Nejstengdamas nugalėti Onijo, jis nuvyko pas Tarsėjaus sūnų Apolonijų, kurs tuo metu buvo Celesirijos ir Phenikijos vadas, ⁶ ir jam pranešė, kad Jerusaleus išdas pilnas ne-

apskaitomos pinigų daugybės, kad bendrieji turtai neapsakomai dideli, kad jie nepriklauso aukų lėšoms ir esą galima padaryti, kad visa tai patektų į karaliaus rankas.

⁷ Kai Apolonijus pranešė karaliui tai, kas jam buvo pasakyta apie pinigus, jis, pasikvietęs savo reikalų viršininką Eliodorą, pasiuntė jį su įsakymu atgabenti minėtuosius pinigus. ⁸ Eliodoras tuojau iške-
liavo, dengdamas noru aplankyti Celesirijos ir Phenikijos miestus, tikrumoje gi kad įvykdytų karaliaus sumanymą. ⁹ Atėjęs į Jerusaleį ir meiliai vyriausiojo kunigo priimtas mieste, jis papasakojo, kas buvo pranešta apie pinigus, ir pasakė, ko jis čia atvykęs; klausė gi, ar taip yra tikrumoje. ¹⁰ Tuomet vyriausias kunigas paaiškino, kad tai padėti pinigai ir paskirti našlėms ir našlaičiams išlaikyti, ¹¹ dalis pinigų, apie kuriuos buvo pranešęs bedievis Simonas, esant labai žymaus žmogaus, Tobijo sūnaus Hirkano, viso gi esą keturi šimtai talentų sidabro ir du šimtu aukso, ¹² kad jokiū būdu negalima apvilti tų, kurie patikėjo vieta ir šventykla, kuri dėl savo garbingumo ir šventumo gerbiama visame pasaulyje. ¹³ Bet jis, sulig duotu sau karaliaus paliepimu, sakė, kad pinigai reikia būtinai nugabenti pas karalių. ¹⁴ Taigi paskirtą dieną Eliodoras ėjo į vidų duoti savo nurodymų.

Tuo tarpu visame mieste buvo nemažas sujudimas. ¹⁵ Kunigai kunigiškais apdarais parpuolė ties altoriumi ir šaukė iš dangaus tą, kurs buvo davęs įstatymą apie padėtus dalykus, kad išsaugotų juos nepaliestus tiems, kurie buvo juos padėję. ¹⁶ Kas matė vyriausiojo kunigo veidą, buvo sužeistas iki širdžiai, nes jo išvaizda ir veido spalva liudijo apie vidinį sielos skausmą. ¹⁷ Nes liūdesys buvo apsupęs jį ir šiurpas ėjo jam per kūną, iš ko žiūrintiems darėsi matomas jo širdies skausmas. ¹⁸ Kiti vėl būriais bėgo iš namų ir dalyvavo viešose maldose, nes vieta turėjo būti išniekinta. ¹⁹ Moteriškės, susijuosusios krūtine ašutinėmis, skubėjo gatvėmis, net ir mergaitės, kurios paprastai laikomos uždarytos, vienos bėgo pas Oniją, kitos prie sienų, kitos žiūrėjo pro langus; ²⁰ visos gi, tiesdamos rankas į dangų, meldėsi; ²¹ nes mišrios minios ir mirtino išgąščio apimto vyriausiojo kunigo laukimas buvo vertas pasigailėjimo. ²² Taip jie šaukėsi į visagalį Dievą, kad tai, kas jam buvo patikėta, būtų išlaikyta visai nepaliesta tiems, kurie buvo patikėję.

²³ O Eliodoras, ką buvo nutaręs, vykdė toje pačioje vietoje, pats su palydovais būdamas čia pat prie iždinės. ²⁴ Bet visagalio Dievo dvasia apsireiškė labai matomai, taip kad visi, kurie buvo išdrįsę klausyti Eliodoro, Dievo galybės ištikti, sukniubo, nustoję jėgų ir baimės apimti. ²⁵ Nes jiems pasirodė žirgas su sėdinčiu ant jo baisiu raiteliu, papuoš-

tas geriausiais dangalais, ir jis smarkiai užgavo Eliodorą priešakinių kojų kanopomis; tasai gi, kurs ant jo sėdėjo, rodėsi turįs auksinius ginklus. ²⁶ Be to, dar prisidėjo du jaunikačiai, nepaprasto stiprumo, puikiai pasipuošę ir gražiais apdaraais, kuriuodu apstojo jį ir iš abiejų šonų plakė jį, suduodami jam be paliovos daugybę kirčių. ²⁷ Eliodoras ūmai sukniubo ant žemės ir buvo apsuptas tirštos tamsybės; jį skubiai paėmė ir, padėję į nešamąją kėdę, išnešė laukan. ²⁸ Taip tas, kurs buvo įėjęs į minėtąją iždinę su daugeliu pasiuntinių ir palydovų, buvo išneštas, nė vienam neteikiant jam pagalbos, nes buvo pasireiškusi aiški Dievo galia. ²⁹ Dievo galia jis gulėjo be žado, visai nustojęs vilties išsigelbėti. ³⁰ O Žydai šlovino Viešpatį, kurs išaukštino savo vietą; šventykla, kuri ką tik buvo pilna baimės ir sumišimo, apsireiškus visagaliai Viešpačiui, pasidarė pilna džiaugsmo ir linksmybės.

³¹ Tuomet kai kurie Eliodoro prieteliai skubiai prašė Oniją šauktis į Aukščiausiąjį, kad dovanotų gyvybę tam, kurs jau merdėjo. ³² Vyriausias kunigas, turėdamas galvoje, kad kartais karalius neįtartų, jog Žydai padarę Eliodorui ką nors pikta, atnašavo už to žmogaus pagijimą išganingą auką. ³³ Vyriausiam kunigui besimeldžiant, tie patys jaunikačiai, tais pačiais apdaraais apsilvkę, atsistojo prie Eliodoro ir tarė: Dėkok kunigui Onijui, nes dėl jo Viešpats dovanojo tau gyvybę. ³⁴ Tu gi, Dievo nuplaktas, skelbk visiems didžius Dievo darbus ir galią. Tai pasakę, juodu išnyko.

³⁵ Eliodoras, atnašavęs Dievui auką ir padaręs didelių įžadų tam, kurs leido jam išlikti gyvam, dėkodamas Onijui, pasiėmė savo kariuomenę ir grįžo atgal pas karalių. ³⁶ Jis liudijo visiems apie tuos didžiojo Dievo darbus, kuriuos buvo matęs savo akimis. ³⁷ O kai karalius paklausė Eliodorą, kas tiktų būti dar kartą siunčiamas į Jerusale, jis atsakė: ³⁸ Jei turi kokį neprietelį ar tokį, kurs tykoja tavo karalystės, siųsk tą ir gausi jį atgal nuplaktą, jei tačiau jis ištrūks, nes toje vietoje tikrai yra kažin kokia Dievo jėga. ³⁹ Nes tas, kurs gyvena danguje, lanko tą vietą ir jai padeda, ateinančius gi pikta daryti jis užgauna ir sunaikina. ⁴⁰ Toks tai buvo atsitikimas su Eliodoru ir iždo apsaugojimu.

4. ¹ Bet minėtasis Simonas, kurs buvo pinigų ir tėvynės išdavikas, kalbėjo pikta apie Oniją, lyg kad jis būtų pakurstęs tai daryti Eliodorą ir jis pats buvęs nelaimių priežastis; ² jis drįso vadinti karalystės išdavėju miesto geradarį, savo tautos gynėją ir uolų Dievo įstatymo sergėtoją. ³ Kadangi tačiau ta neprietelystė ėjo taip toli, kad net įvykdavo nužudymų per kai kuriuos Simono sėbrus, ⁴ Onijas, apsvarstęs, kaip

tas vaidas yra pavojingas ir tai, kad Apolonijus, kaip Celesirijos ir Phenikijos vadas, savo dūkimu didina Simono pyktį, nuvyko pas karalių, ⁵ ne kaip piliečių skundėjas, bet pats turėdamas galvoje visos daugybės naudą. ⁶ Nes jis matė, kad be karaliaus tarpininkavimo nebuvo galima sugrąžinti taiką ir kad Simonas nesiliaus daręs paikybių. ⁷ Bet mirus Seleukui ir pradėjus viešpatauti Antijokui, kurs vadinosi Skaistusis, Onijo brolis Jasonas stengėsi gauti vyriausiąją kunigystę. ⁸ Jis nuvyko pas karalių ir pažadėjo jam tris šimtus šešias dešimtis talentų sidabro, o iš kitų pajamų aštuonias dešimtis talentų. ⁹ Be to, jis žadėjo jam dar kitus šimtą penkias dešimtis, jei jam bus leista įsteigti mankštos mokyklą ir jaunimo lavinimo aikštę ir įrašinėti Jerusalsės gyventojus Antijokijos piliečiais.

¹⁰ Karaliui sutikus, kai tik Jasonas gavo pirmąją vietą, jis tuojuo pradėjo vesti į savo viengencių tarpą pagonių įpročius. ¹¹ Pašalinęs tai, kas karalių maloningumu buvo pripažinta Žydams, tarpininkaujant Jonui, tėvui to Eupolemo, kurs dalyvavo pasiuntinystėje pas Romėnus dėl prietelystės ir sandoros, ir panaikinę teisėtas piliečių teises, platino priešingus įstatymui įpročius. ¹² Nes jis išdrįso įsteigti po pat pilimi mankštos mokyklą ir vesti visų geriausių jaunikačius į nepadorias vietas. ¹³ Buvo gi tai ne pradžia, bet svetimo pagonių elgesio didėjimas ir pažanga dėl bjauriausio ir negirdėto bedievio, nekunigo Jasono nusikaltimo, ¹⁴ taip kad kunigai užsiimdavo jau nebe altoriaus pareigomis, bet, paniekinę altorių ir pametę aukas, skubėdavo dalyvauti įstatymui priešingame rungtynių mokyklos vaidinime ir skritinės mėtyme. ¹⁵ Niekui laikydami, kas buvo garbinga tėvynėje, jie laikė geriausiais graikų požymius. ¹⁶ Dėl šitų buvo jų tarpe pavojingų varžytinių; jie uoliai sekė anų įpročiais ir troško būti visais atžvilgiais panašūs į tuos, kuriuos anksčiau laikė neprieteliais ir žudytojais. ¹⁷ Nes elgtis bedieviškai prieš Dievo įstatymus nepasilieka be bausmės; bet tai parodys tolesnio laiko įvykiai.

¹⁸ Kai Tire buvo švenčiami penkmečio žaidimai ir čia pat buvo karalius, ¹⁹ bedievis Jasonas siuntė iš Jerusalsės žmonių nusidėjėlių nunešti trijų šimtų didrakhmų sidabro aukai Herkuliui; tačiau patys nešėjai prašė nevartoti jų aukoms, nes nepriderėjo, bet paskirti jas kitokioms išlaidoms. ²⁰ Taip jos buvo, tiesa, siuntėjo atnašautos Herkulio aukai, bet dėl nešėjų buvo atiduotos triirkliams laivams statyti.

²¹ Nusiuntus Mnestėjaus sūnų Apolonijų į Egiptą dėl karaliaus Ptolemiejaus Filometorio didikų, kai Antijokas patyrė, kad jis pada-

rytas svetimas karalystės reikalams, rūpindamos savo nauda, jis atvyko į Jopę ir iš čia į Jerusale. ²² Puikiai Jasoño ir miesto priimtas, jis įėjo švyturių ir gyriaus šūkių lydimas, o iš čia nusivedė kariuomenę į Phe-nikiją.

²³ Trejiems metams praslinkus, Jasonas siuntė aukščiau minėtojo Simono brolių Menelajų nunešti pinigų karaliui ir gauti atsakymą apie svarbius reikalus. ²⁴ Bet jis įsigijo karaliaus palankumą, labai pagerbdamas jį savo reikšmės pasirodymu, paveržė sau vyriausiąją kunigystę, pasiūlydamas trimis šimtais talentų sidabro daugiau už Jasoną. ²⁵ Gavęs iš karaliaus įsakymų, jis sugrižo, neturėdamas savyje nieko, kas būtų kunigystės verta, bet turėdamas nuožmaus budelio dvasią ir laukinio žvėries piktumą. ²⁶ Taip Jasonas, kurs buvo apvykęs savo tikrą brolių, pats buvo apgautas ir išvarytas pabėgo į Amanitų šalį.

²⁷ Menelajus vyriausią valdžią, tiesa, gavo, bet žadėtųjų pinigų karaliui nedavė, nors pilies viršininkas Sostratas reikalavo išmokėjimo, ²⁸ nės jam priklausė mokesčių išieškojimas; todėl abudu buvo pašaukti pas karalių. ²⁹ Menelajus buvo atstatytas nuo kunigavimo, stojant jo vieton jo broliui Lisimakhui, Sostratas gi buvo paskirtas Kipriečių viršininku.

³⁰ Tiems dalykams vykstant atsitiko, kad Tarso ir Malo gyventojai sukėlė maištą, nes buvo padovanoti karaliaus gulovei Antijokei. ³¹ Tai-gi karalius išėjo skubiai jų malšinti, palikdamas vietininku vieną savo palydovų, Androniką.

³² Menelajus, tardamos susilaukęs dabar sau patogaus laiko, padovanuoja Andronikui kai kuriuos iš šventyklos pavogtus auksinius indus, kitus gi pardavė Tire ir artimuose miestuose. ³³ Tikrai sužinojęs apie tai, Onijas barė jį, pats pasilikdamas saugioje vietoje, Antijokijoje prie Daphnės.

³⁴ Todėl Menelajus, priėjęs Androniką, prašė užmušti Oniją. Tasai, atėjęs pas Oniją ir padavęs jam ranką su priesaika (nors buvo anam įtariamas), įkalbėjo išeiti iš prieglaudos vietos ir tuojau jį nužudė, nebijodamas teisybės. ³⁵ Tuo buvo suerzinti ne tik Žydai, bet ir kitos tautos ir buvo labai nepatenkinti neteisingu taip žymaus žmogaus nužudymu.

³⁶ Sugrįžusį iš Kilikijos kraštų karalių priėjo Žydai prie Antijokijos, taip pat ir Graikai, skųsdamies dėl neteisingo Onijo nužudymo.

³⁷ Taigi Antijokas, nuliūdęs dvasioje dėl Onijo ir pasiduodamas pasigailėjimui, liejo ašaras atsimindamas mirusiojo susilaikymą ir kuklumą.

³⁸ Paskui, užsidedęs rūstybe, jis liepė, išvilkus Androniką iš purpuro,

vesti jį per visą miestą ir toje pat vietoje, kurioje jis buvo padaręs bedievybę prieš Oniją, nužudyti tą šventvagį. Taip Viešpats atsilygino jam nupelnyta bausme.

³⁹ Lisimakhui, Menelajaus patariamam, padarius daug šventvagysčių šventykloje ir gandai apie tai pasklidus, prieš Lisimakhą susirinko didelė minia, kai jau daug aukso buvo išgabenta. ⁴⁰ Minioms sukilus, kai žmonės jau buvo pilni rūstybės, Lisimakhas, apginklavęs apie tris tūkstančius, griebėsi smurto, vadovaujant kažin kokiam Tiranui, lygiai pažengusiam amžiumi kaip nedorumu. ⁴¹ Bet kai tik minia suprato Lisimakho sumanymą, vieni stvėrėsi akmenų, kiti didelių vėzdų, kai kurie gi bėrė į Lisimakhą pelenus. ⁴² Daug buvo sužeistų, kai kurie ir užmušti, visi gi buvo priversti bėgti; net ir patį šventvagį jie užmušė prie iždinės. ⁴³ Taigi dėl šių dalykų buvo pradėtas tardymas prieš Menelajų.

⁴⁴ Karaliui atvykus į Tirą, trys vyresniųjų siųsti vyrai išdėstė jam tą dalyką. ⁴⁵ Menelajus, matydamas, kad jis pralaimės, pažadėjo Ptolemiejui duoti daug pinigų, kad tasai palenktų karalių. ⁴⁶ Taigi Ptolemiejus pasiėmė su savim karalių į vieną prieangį tarsi prasivėdinti ir pakeitė jo nusistatymą. ⁴⁷ Taip tasai išteisino Menelajų, kurs buvo padaręs visus nusikaltimus, nelaiminguosius gi, kurie būtų buvę pripažinti nekaltais, nors būtų bylinėjęsi ir pas Skitus, jis pasmerkė mirti. ⁴⁸ Taip tie, kurie gynė miesto, tautos ir šventų indų reikalą, tuojau buvo neteisingai nubauti. ⁴⁹ Todėl net Tiriečiai įpykę pasirodė labai dosnūs jų laidotuvėse.

⁵⁰ Menelajus dėl godumo tų, kurie buvo galingi, pasiliko valdžioje ir augo piktumu, kad darytų tykojimų piliečiams.

5. ¹ Tuo pačiu laiku Antijokas rengė antrą karinį žygį į Egiptą.

² Tuomet atsitiko, kad visame Jerusalmės mieste buvo matomi ore per keturias dešimtis dienų skrajoją kuopomis raiteliai auksuotais apdais ir apsiginklavę ietimis; ³ be to, raitelių būriai, kurie bėgo vieni prieš kitus, susirėmimai, vieniems kitus siekiant, skydų judėjimas, daugybės šalmuotų su švytruojančiais kalavijais, šaudymas vilyčiomis, auksinių ginklų blizgėjimas ir visokios rūšies šarvų. ⁴ Todėl visi meldė, kad tie reiškiniai išeitų į gera.

⁵ Kadangi tačiau pasklido netikras gandas, būk Antijokas miręs, Jasonas, pasiėmęs ne mažiau kaip tūkstantį vyrų, ūmai puolė miestą. Nors piliečiai atbėgo iš visur prie sienų, tačiau miestas buvo galų gale paimtas, o Menelajus pabėgo į pilį. ⁶ Tuo tarpu Jasonas nesigailėjo

žudynėse savo bendrapiliečių ir neatsiminė, kad pasisekimas prieš viengėnčius yra didžiausia nelaimė; jis tarėsi pasiimsias iš neprietelių, o ne iš bendrapiliečių, karišką grobį.

⁷ Tačiau jis nepasiekė vyriausios valdžios, ir visas jo tykojimų vaisius buvo sugėdinimas: kaip pabėgėlis jis vėl pasitraukė į Amanitų šalį. ⁸ Dabar jam atėjo galas, nes, sulaikytas Arabų valdovo Areto, jis vėl bėgo iš miesto į miestą; visų nekenčiamas, kaip įstatymo laužytojas, ir prakeiktas žmogus, kaip tėvynės ir bendrapiliečių neprietelis, jis buvo išvartytas į Egiptą. ⁹ Jis, kurs buvo daugelį išvaręs iš tėvynės, žuvo svetimoje šalyje, nuvykęs į Lakedemoną, lyg kad tikėdamos gauti tenai dėl giminystės prieglaudą. ¹⁰ Jis, kurs pametė daugelį nepalaidotų, pats buvo pamestas, neapraudotas ir nepalaidotas, nepasinaudodamas nei svetimšalių laidotuvėmis, nei gaudamas vietą tėvų kapuose.

¹¹ Šiems dalykams taip įvykus, karalius įtarė Žydus, kad jie atsimesią nuo sandoros su juo; todėl jis, labai įtūžęs, išvyko iš Egipto ir paėmė miestą ginklų jėga. ¹² Jis liepė kareiviams užmušinėti be pasigailėjimo sutinkamus ir galabyti bėgančius į namus. ¹³ Taigi buvo užmušami jaunikaičiai ir seniai, naikinami moterys ir vaikai, žudomi mergaitės ir kūdikiai. ¹⁴ Per tas tris dienas buvo užmušta aštuonios dešimtys tūkstančių, keturios dešimtys tūkstančių paimta nelaisvėn ir ne mažiau parduota.

¹⁵ Bet ir to negana! Jis dar išdrįso įeiti į šventyklą, švenčiausią visos žemės vietą, vedant Menelajui, kurs buvo įstatymų ir tėvynės išdavikas. ¹⁶ Imdamas piktadariškomis rankomis šventus indus, kurie kitų karalių ir miestų buvo padėti vietai papuošti ir jos garbei, jis čiupinėjo juos nevertai ir sutepė. ¹⁷ Taip proto netekęs Antijokas nežiūrėjo, kad Dievas buvo susirūstinęs trumpam laikui dėl miesto gyventojų nuodėmių ir kad dėl to atsitiko tai vietai paniekinimas. ¹⁸ Kitaip gi, jei jie nebūtų įsipainioję į daugybę nuodėmių, ir jis kaip Eliodoras, kurs buvo karaliaus Seleuko atsiųstas apiplėšti iždinės, būtų buvęs tuojau įeidamas nuplaktas ir tikrai būtų buvusi sutrukdyta jo drąsa. ¹⁹ Tačiau Dievas išrinko tautas ne dėl vietos, bet dėl tautos jis išrinko vietą. ²⁰ Todėl ir pati vieta dalyvavo tautos nelaimėje, taip, kaip dar dalyvaus jos gerovėje; ji, kuri dabar palikta dėl visagalio Dievo rūstybės, vėl bus išaukštinta ir susilauks didelės garbės, kai didysis Viešpats bus permaldautas.

²¹ Taigi Antijokas, paėmęs iš šventyklos tūkstantį aštuonis šimtus talentų, skubiai sugrįžo į Antijokiją, tardamos savo puikybės galys

plaukti sausuma ir padaryti iš jūros sausą kelią; taip labai aukštinosi jo širdis. ²² Jis paliko taip pat užvaizdų tautai varginti: Jerusaleje Pilypą, kilmės Phrigietį, jausmais nuožmesnį už tą, kurio jis buvo pastatytas; ²³ Garizime gi Androniką ir Menelajų, kurie smarkiau kaip kiti buvo nusistatę prieš piliečius.

²⁴ Būdamas nusistatęs prieš Žydus, jis atsiuntė nekenčiamą vadą Apolonijų su dvidešimt dviem tūkstančiais kariuomenės ir davė jam įsakymą užmušti visus suaugusius, moteris gi ir jaunikaičius parduoti.

²⁵ Atėjęs į Jerusaleį ir apsimesdamas norįs taikos, jis laikėsi ramiai iki šventai šabato dienos, o kai Žydai pradėjo švęsti, jis liepė saviesiems pasiimti ginklus ²⁶ ir visus, kurie buvo išėję į iškilmę, nužudė; be to, jis ėjo su ginkluotais per miestą ir nugalabijo labai didelę daugybę.

²⁷ Bet Judas Makabiejus, pats dešimtas, pasitraukė į dykumos vietą ir tenai draug su savaisiais gyveno kalnuose tarp žvėrių; jie pasiliko ten, misdami augalais, kad nedalyvautų susitėpime.

6. ¹ Nedaug laiko praslinkus, karalius atsiuntė vieną seną Antiokietį, kurs turėjo priversti Žydus atsisakyti nuo tėvų ir Dievo įstatymų, ² be to, sutepti šventyklą Jerusaleje ir praminti ją Jupiterio Olimpiečio vardu, o Garizime Jupiterio Svetingojo vardu, žiūrint tų, kurie toje vietoje gyveno. ³ Taip blogumo antplūdis buvo pikčiausias ir visiems sunkus, ⁴ nes šventykla buvo pilna pagonių ištvirtimo ir lėbavimų, taip pat tų, kurie paleistuvavo su kekšėmis; moterys įeidavo į šventus rūmus, nieko nesiklausdamos, ir įsinešdavo su savim į vidų neleistus dalykus. ⁵ Taip pat altorius buvo pilnas neleistų dalykų, kuriuos įstatymas draudė.

⁶ Šabatai nebuvo laikomi nė iškilmingos tėvynės dienos švenčiamos, net nė vienas stačiai neprisipažindavo esąs Žydas. ⁷ Buvo gi jie vedami su karčia prievarta karaliaus gimimo dieną į aukas, o kai buvo švenčiama Bakho šventė, buvo verčiami dalyvauti vaikštyne ir apsi-vainikavę vijokliais Bakho garbei.

⁸ Ptolemiejams patariant, buvo išleistas nutarimas artimiausiems pagonių miestams, kad ir jie elgtųsi tolygiu būdu prieš Žydus, taip kad šitie turėtų aukoti, ⁹ tuos gi, kurie nenorėtų pasiduoti pagonių įpročiams, kad užmuštų. Todėl buvo galima matyti tik dejavimą. ¹⁰ Nes buvo įskųstos dvi moterys, kad apipjausčiusios savo vaikus; šitoms jie pakabino vaikus ant krūtinės, vedė viešai per miestą ir numetė žemyn nuo sienos. ¹¹ Kiti, kurie buvo susiję į arti esančius urvus ir slapčia šventė šabato dieną, kai apie juos pranešta Pilypui, buvo sudeginti

liepsnose, nes dėl šventos pareigos laikyti šabatą jie drovėjosi gintis savo rankomis.

¹² Aš prašau primygtinai tuos, kurie skaitys šitą knygą, nesibodėti dėl nelaimingų įvykių, bet atsiminti, jog tai, kas atsitiko, buvo ne tam, kad mūsų tauta žūtų, bet kad būtų sudrausta. ¹³ Nes neleisti nusidėjėliams elgtis ilgą laiką pagal savo norą, bet tuojuo pavartoti prieš juos kerštą, yra didelio palankumo ženklas. ¹⁴ Nes jei kitų tautų atžvilgiu Viešpats kantriai laukia, kad jas nubaustų nuodėmių pilnybėje, kai ateis teismo diena, ¹⁵ tai kitaip jis yra mums nusistatęs: mums keršyti jis nelaukia, kai mūsų nuodėmės pasieks aukščiausią laipsnį. ¹⁶ Todėl jis niekuomet neatima iš mūsų savo gailestingumo; sudrausdamas gi savo tautą nelaime, jis jos nepameta. ¹⁷ Bet tai tebūna mūsų trumpai pasakyta skaitytojams priminti. Dabar gi reikia grįžti prie pasakojimo.

¹⁸ Taigi vienas iš žymiausių Rašto žinovų, Eleazaras, senyvo amžiaus ir garbingos išvaizdos, buvo verčiamas valgyti kiaulieną mėsą, jį išžiodžius. ¹⁹ Tačiau jis, pasirinkdamas verčiau garbingą mirtį, kaip nepakenčiamą gyvenimą, ėjo savo noru į kančią. ²⁰ Apsvarstydamas, kaip jam reikės kentėti, ir kantriai kentėdamas, jis nusistatė nedaryti neleistinų dalykų dėl meilės gyvenimui.

²¹ Čia pat buvusieji, pasiduodami nuodėmingam pasigailėjimui dėl senos su žmogumi prietelystės, paėmė jį šalin, slapčia paprašė atnešti mėsos, kurios jam buvo valia valgyti, kad jis apsimestų valgąs, kaip karalius buvo įsakęs, aukų mėsos, ²² kad tuo būtų išgelbėtas nuo mirties. Dėl senos prietelystės su tuo žmogumi jie elgėsi su juo taip žmoniškai.

²³ Bet jis pagalvojo apie aukštą savo amžiaus ir senatvės vertę, apie įgimtą žilos galvos kilnumą ir apie nesutepto savo gyvenimo veiksmus nuo pat kūdikystės ir, žiūrėdamas švento ir Dievo duoto įstatymo nuostatų, greitai atsakė norįs būti pasiūstas į mirusiųjų vietą. ²⁴ Jis tarė: Nesuderinama su mūsų amžiumi veidmainiauti, nes daug jaunuolių galėtų pamanyti, jog devynių dešimtų metų Eleazaras perėjęs į svetimšalių gyvenimą; ²⁵ jie dėl mano veidmainiavimo ir dėl trumpo praeinančio gyvenimo laiko būtų suvedžioti, ir taip aš pelnyčiaus savo senatvėje gėdą ir paniekinimą. ²⁶ Nes jei dabarties metu aš ir būčiau išgelbėtas iš žmonių kančių, aš juk neišvengsiu nei gyvas, nei miręs Visagalio rankos. ²⁷ Todėl drąsiai palikdamas šį gyvenimą, aš pasirodysiu vertas savo senatvės, ²⁸ jaunikaičiams gi aš paliksiu drąsos pavyzdį, jei su pasiryžimu ir drąsiai mirsiu garbinga mirtimi dėl labai gerbiamų ir švenčiausių įstatymų.

Po tų žodžių jis tuoju buvo nuvestas į kančią.²⁹ Tie gi, kurie jį vedė ir truputį anksčiau buvo švelnesni, pasidavė pykčiui dėl jo pasakytų žodžių, nes jie manė, kad jis juos pasakęs iš puikybės.³⁰ Bet baigiamas užmušti jis atsiduso ir tarė: Viešpatie! Tu, kurs turi šventą žinojimą, tu juk tikrai žinai, kad aš, nors galėčiau išsigelbėti nuo mirties, kenčiu didelius kūno skausmus, bet savo širdyje dėl tavo baimės aš tai kenčiu mielu noru.³¹ Taip šitas persiskyrė su šiuo gyvenimu, palikdamas ne tik jaunikaičiams, bet ir visai tautai savo mirties atsiminimą, dorybės ir drąsos pavyzdį.

7. ¹ Atsitiko taip pat, kad buvo sugauti septyni broliai kartu su jų motina ir rimbais bei jaučio odos diržais buvo karaliaus verčiami valgyti prieš įstatymą kiaulieną mėsa.² Jų vienas, kurs buvo pirmas, taip tarė: Ko ieškai ir ko nori iš mūsų sužinoti? Mes esame pasiryžę verčiau mirti, kaip peržengti mūsų tėvų ir Dievo įstatymus.³ Tuomet įpykęs karalius liepė įkaitinti skardas ir varinius katilus, o kai jos buvo tuoju įkaitintos,⁴ liepė nupjauti tam, kurs pirmas kalbėjo, liežuvį ir, numovus galvos odą, nukirsti jam taip pat rankų ir kojų galus, tai matant jo broliams ir motinai.⁵ Kai jis jau buvo visas sužalotas, anas liepė pristumti jį prie ugnies ir dar kvėpuojantį kepinti ant skardos; tačiau kai jis ten buvo ilgai kankinamas, kiti drauge su motina ragino vieni kitus mirti drąsiai,⁶ sakdami: Viešpats Dievas matys tiesą ir pasigailės mūsų, kaip yra pareiškęs savo liudijimo giesmėje Mošė: Jis paguos savo tarnus.

⁷ Taigi mirus tuo būdu pirmajam, jie vedė kitą pasityčioti. Numovę jo galvos odą su plaukais, jie klausė, ar jis valgys, ar norės verčiau būti kankinamas visame kūne, kiekviename sąnaryje.⁸ Bet jis, atsakydamas tėvų kalba, tarė: Nedarysiu. Todėl ir šitas antroje vietoje išken-tėjo pirmojo kančias.⁹ Paskutinį kvapą atiduodamas, jis taip sakė: Tu, didžiausias piktadary, tiesa, žudai mus šiame gyvenime, bet pasaulio karalius amžinojo gyvenimo prisikėlime pažadins mus mirusius dėl jo įstatymo.

¹⁰ Po šito buvo tyčiojamasi iš trečiojo; pareikalavus jis greitai iškišo liežuvį ir ištiesė ištvermingai rankas,¹¹ sakydamas su pasitikėjimu: Iš dangaus esu gavęs tuos dalykus, bet dėl Dievo įstatymų dabar laikau juos nieku, nes turiu vilties vėl iš jo juos gausias;¹² taip kad karalius ir su juo buvusieji stebėjosi jaunikaičio drąsumu, nes jis kančias laikė tarsi nieku.

¹³ Ir šitam taip mirus, jie panašiu būdu žudė ir kankino ketvirtąjį.

¹⁴ Jau arti mirties būdamas, jis kalbėjo taip: Geriau yra būti žmonių atiduotiems mirčiai ir turėti vilties, kad Dievas vėl prikels iš numirusių, nes tau nebus atsikėlimo į gyvenimą.

¹⁵ Po to jie atvedė penktą ir kankino jį. Tasai gi, žiūrėdamas į jį, tarė: ¹⁶ Turėdamas valdžios žmonėse, nors esi marus, tu darai, kaip nori, nemanyk tačiau, būk mūsų giminė esanti Dievo palikta. ¹⁷ Palauk tik truputį ir tu matysi didelę jo galią, kaip jis baus tave ir tavo palikuonis.

¹⁸ Po šito vedė šeštą, ir jis, jau mirdamas, sakė taip: Neklysk be reikalo, nes mes tai kenčiame dėl mūsų pačių, nes esame nusidėję mūsų Dievui, ir todėl įvyksta mumyse nuostabių dalykų. ¹⁹ Bet tu nemanyk, kad tau nebus bausmės, nes tu išdrįsai kovoti prieš Dievą.

²⁰ Be galo nuostabi ir gerųjų atsiminimo verta buvo motina, kuri, matydama žūnančius septynis sūnus vienos dienos metu, tai pakėlė drąsiai dėl vilties, kurią turėjo Dievuje. ²¹ Kiekvieną jų ji tvirtai ragino tėvų kalba, pilna išminties ir jungdama moters jautrumą su vyro drąsa, ²² ji jiems kalbėjo: Aš nežinau, kaip jūs atsiradote mano iščioje, nes ne aš daviau jums dvasią, sielą ir gyvybę ir ne aš sujungiau jūsų kiekvieno sąnarius, ²³ bet pasaulio Sutvėrėjas, kurs sutvarkė žmogaus gimimą ir kurs nustatė visų dalykų pradžią, jis vėl su gailėstingumu sugrąžins jums dvasią ir gyvybę, taip kaip jūs laikote save nieku dėl jo įstatymų. ²⁴ Antijokas gi, suprasdamas, kad jis niekinamas, visai neklausydamas darančio priekaištus balso, kadangi dar buvo likęs jauniausias, ragino jį ne tik žodžiais, bet ir su priesaika tvirtino padarysias jį turtingą ir laimingą, laikysias jį prieteliu ir suteiksiąs jam visa, ko reikia, jei jis išsižadės savo tėvų įstatymų. ²⁵ Bet kai jaunikaitis visai nesidavė palenkiamas, karalius pašaukė motiną ir įkalbinėjo ją imtis jaunikaičio gelbėjimo. ²⁶ O kai jis buvo ją jau paraginęs daugeliu žodžių, ji pažadėjo perkalbėti savo sūnų. ²⁷ Taigi pasilenkus prie jo, išjuokdama nuožmų budelį, ji tarė tėvų kalba: Mano sūnau, pasigailėk manęs, kuri nešiojau tave devynis mėnesius iščioje ir trejus metus žindžiau tave, ir maitinau, ir užauginau į šitą amžių. ²⁸ Prašau tave, mano vaike! Pažvelk į dangų ir į žemę, kas juose yra, ir suprask, kad Dievas juos ir žmonių giminę yra padaręs iš nieko; ²⁹ tuo būdu atsitiks, kad tu nebijosi šio budelio; bet būdamas vertas savo brolių dalininkas, priimk mirtį, kad tame pačiame pasigailėjime aš atsiimčiau tave draug su tavo broliais.

³⁰ Jai taip dar tebesakant, jaunikaitis tarė: Ko jūs laukiate? Aš neklausau karaliaus įsakymo, bet įsakymo to įstatymo, kurs yra mums

duotas per Mošę.³¹ Tu gi, kurs esi išradėjas visokios piktenybės Ebrajams, neišvengsi Dievo rankos.³² Nes mes tai kenčiame dėl mūsų nuodėmių,³³ ir jei Viešpats, mūsų Dievas, norėdamas sudrausti ir nubausti, mumis rūstinasi trumpą laiką, tai jis vėl susiderins su savo tarnais.³⁴ Tu gi, o piktadary ir didžiausias šlykštinė visų žmonių tarpe, nesiaukštink viltimis, siausdamas prieš jo tarnus,³⁵ nes tu dar neišvengei visa galinčio ir visa matančio Dievo teismo.³⁶ Nes mano broliai, iškentėję dabar trumpą skausmą, tapo dalyviais pažadėto amžinojo gyvenimo; tu gi Dievo teisme kentėsi teisingą bausmę dėl savo puikybės.³⁷ Aš, kaip ir mano broliai, atiduodu savo gyvybę ir kūną dėl tėvų įstatymų, maldaudamas Dievą, kad jis greičiau pasigailėtų mūsų tautos ir kad tu kančiose ir plakimuose išpažintumei, jog jis vienas yra Dievas;³⁸ manyje ir mano broliuose pasibaigs Visagalio rūstybė, kuri yra teisingai atvesta visai mūsų tautai.³⁹ Tuomet karalius, užsidedęs rūstybe, nuožmiau siuto prieš šitą kaip prieš visus kitus, negalėdamas pakęsti, kad buvo išjuoktas.⁴⁰ Taigi ir šitas mirė nesuteptas, pilnai pasitikėdamas Viešpačiu.

⁴¹ Gale gi po savo sūnų buvo nužudyta ir motina.⁴² Taigi apie aukas ir begalinius nuožmumus pasakyta gana.

8. ¹ Judas Makabiejus ir su juo buvusieji eidavo slapčia į miestelius, sušaukdavo gimines ir prietelius, pasiimdavo tuos, kurie pasiliko ištikimi Žydų įstatymui, ir taip jis išvedė pas save šešis tūkstančius vyrų.² Jie šaukėsi į Viešpatį, kad pažvelgtų į tautą, kuri buvo visų mindoma, kad pasigailėtų šventyklos, kuri buvo bedievių sutepama,³ kad pasigailėtų taip pat sunaikinto miesto, kurs turėjo būti tuoju sulygintas su žeme; ir kad išgirstų šaukiantį į save kraujo balsą,⁴ be to, kad atsimintų neteisingiausias nekaltų kūdikių mirtis ir savo vardui tartus piktžodžiavimus ir kad keršytų dėl tų dalykų.⁵ Makabiejus gi, surinkęs daugybę, darėsi pagonims baisus, nes Viešpaties rūstybė buvo virtusi gailestingumu.⁶ Netikėtai puldamas miestelius ir miestus, jis sudegindavo juos, o paimdamas patogias vietas, suduodavo neprieteliams nemažą smūgį.⁷ Ypač gi naktimis jis atlikdavo tokius žygius, ir gandas apie jo drąsą sklido visur.

⁸ Tuomet Pilypas, matydamas, kad tas žmogus eina pamažu stipryn ir kad jo žygiai jam vis dažniau pavyksta, parašė Celesirijos ir Phenikijos vietininkui Ptolemiejui, kad eitų į pagalbą karaliaus reikalams.⁹ Šitas atsiuntė skubiai Patroklo sūnų Nikanorą, vieną iš pirmųjų savo

prietelių, ir davė jam iš įvairių tautų ne mažiau kaip dvidešimt tūkstančių ginkluotų vyrų, kad sunaikintų visą Žydų tautą; jis paskyrė jam taip pat kariuomenės vadą Gorgiją, žmogų labai prityrusį karo dalykuose.¹⁰ Nikanoras gi nusistatė iš parduotų Žydų belaisvių surinkti karaliui duoklę, kuri reikėjo duoti Romėnams, du tūkstančiu talentų.¹¹ Todėl jis tuojuo pasiuntė į pajūrio miestus, kviesdamas pirkti Žydų vergų, žadėdamas atiduoti devynias dešimtis vergų už vieną talentą, neatsižvelgdamas į kerštą, kurs turėjo pasiekti jį iš Visagalio.

¹² Kai tik Judas sužinojo apie Nikanoro atvykimą, jis pranešė tiems Žydams, kurie su juo buvo.¹³ Jų kai kurie, nusigandę ir nepasitikėdami Dievo teisybe, pabėgo.¹⁴ Bet kiti pardavinėjo, jei dar turėjo ką atliekama, draug maldavo Viešpatį išgelbėti juos iš bedievio Nikanoro, kurs buvo pardavęs anksčiau, negu buvo pats atėjęs,¹⁵ jei ne dėl jų pačių, tai bent dėl sandoros, padarytos su jų tėvais, ir dėl šaukiamo ant jų švento ir garbingo jo vardo.¹⁶ Makabiejus, sušaukęs septynis tūkstančius tų, kurie jo laikėsi, ragino juos nesitaikinti su neprieteliais ir nebijoti neteisingai prieš juos ateinančių neprietelių daugybės, bet kovoti drąsiai,¹⁷ turint prieš akis jų neteisingai padarytą šventai vietai įžeidimą, taip pat ir išniekinto miesto skriaudą, be to, dar ir panaikintus senųjų nuostatus.¹⁸ Nes jie, sakė jis, tiesa, pasitiki ginklais ir akiplėšiškumu, mes gi pasitikime Visa galinčiu Viešpačiu, kurs vienu motelėjimu gali sunaikinti ir ateinančius prieš mus, ir visą pasaulį.¹⁹ Jis priminė jiems ir Dievo pagalbą, suteiktą protėviams, ir kaip Senakheribo laikais žuvo šimtas aštuonios dešimtys penki tūkstančiai,²⁰ ir tą kovą, kurią jiems teko kovoti prieš Galatus Babilonijoje, kaip, kovai prasidėjus ir sąjungininkams Makedoniečiams svyruojant, jie patys vieni, šeši tūkstančiai, sumušė šimtą dvidešimt tūkstančių dėl duotos jiems iš dangaus pagalbos ir tuo laimėjo labai daug patogumų.²¹ Šiais žodžiais jie buvo padrąsinti ir pasiryžo mirti dėl įstatymo ir tėvynės.

²² Taigi jis paskyrė atskirų būrių vadais savo brolius Simoną, Juozapą ir Jonatą, pavesdamas kiekvienam po vieną tūkstantį penkis šimtus.²³ Po to, kai jiems buvo Esdro paskaityta iš šventos knygos ir buvo duotas Dievo pagalbos ženklas, jis pats, veddamas pirmąjį būrį, pradėjo kovą prieš Nikanorą.²⁴ Ir Visagaliui jiems padedant, jie užmušė daugiau kaip devynis tūkstančius žmonių; didesnę gi Nikanoro kariuomenės dalį, žaizdų susilpnintą, jie privertė bėgti.²⁵ Atėmę gi pinigų iš tų, kurie buvo atėję jų pirkti, jie vijosi juos į visas puses;²⁶ bet jie sugrįžo dėl laiko stokos, nes turėjo prasidėti šabatas; todėl jie nebesivijo ilgiau.²⁷ Surinkę anų ginklus ir grobį, jie šventė šabatą,

šlovindami Viešpatį, kurs išgelbėjo juos tą dieną, išliedamas ant jų pirmus pasigailėjimo lašus.²⁸ Po šabato jie padalino grobio dalį silpniesiems, našlaičiams ir našlėms, likusį gi pasiėmė sau ir saviškiams.²⁹ Tai padarius ir visiems bendrai pasimeldus, jie prašė gailestingąjį Viešpatį susitaikinti iki galui su savo tarnais.

³⁰ Iš tų, kurie kovojo prieš juos drauge su Timotiejumi ir Bakhidu, jie užmušė daugiau kaip dvidešimt tūkstančių, paėmė aukštai buvusias tvirtoves ir pasidalino daug grobio, skirdami lygią dalį silpniesiems, našlaičiams ir našlėms, taip pat ir vyresniesiems.³¹ Surinkę rūpestingai jų ginklus, jie visa pasidėjo tinkamose vietose, likusį gi grobį nunešė į Jerusale. ³² Jie užmušė taip pat Philarką, kurs buvo su Timotiejumi, žmogų piktadary, kurs daugeriopai buvo nuskriaudęs Žydus.³³ Švęsdami nugalėjimą Jerusaleje, jie sudegino tą, kurs buvo padegęs šventus vartus, būtent Kalistena, kai jis buvo prisiglaudęs vienuose namuose, taip jam atiduodami teisingą užmokestį už jo bedievybę.

³⁴ Didžiausias gi piktadarys Nikanoras, kurs buvo atsivedęs tūkstantį pirklių, kad jiems parduotų Žydus,³⁵ Dievo pagalba pažemintas tų, kuriuos laikė nieku, nusivilkęs garbės drabužius, bėgdamas šalies viduriu, pats vienas atvyko į Antijokiją, susilaukęs didžiausios nelaimės dėl savo kariuomenės žuvimo.³⁶ Jis, kurs buvo pažadėjęs užmokėti Romėnams duoklę iš Jerusale belaisvių, dabar skelbė, kad Žydai turį globėją Dievą ir dėl to esą nesužeidžiami, nes jie laikosi jo duotų įstatymų.

9. ¹ Tuo pačiu metu Antijokas grįžo negarbingai iš Persijos.² Nes jis buvo įėjęs į Persepolimi vadinamą miestą ir mėgino apiplėšti šventyklą ir prislėgti miestą; bet žmonių daugybei puolus prie ginklų, jis buvo priverstas bėgti, ir taip atsitiko, kad Antijokas pabėgęs grįžo su gėda.

³ Atvykęs arti Ekbatanos, jis sužinojo, kas buvo atsitikę Nikanorui ir Timotiejui.⁴ Pykčio pagautas, jis tarėsi galėsiąs nugręžti prieš Žydus jam padarytą įžeidimą tų, kurie buvo priverstę jį bėgti; todėl jis liepė pagreitinti savo važiavimą ir važiuoti nesustojant, tuo tarpu kad jam jau grėsė dangaus teismas, nes jis piktžodžiaudamas sakėsi ateisias į Jerusale ir padarysias iš jos Žydų kapus.

⁵ Bet tas, kurs visa mato, Viešpats, Israėlio Dievas, ištiko jį nepagydoma ir nematoma sloga. Nes kai tik jis pabaigė šituos žodžius, jį suėmė baisus vidurių skausmas ir karčios kančios viduje,⁶ ir tai visai teisingai, nes jis daugeliu naujų kankinimų draskė kitų vidurius ir

pats jokiū būdu nebuvo išsižadėjęs savo piktumo.⁷ Priešingai, pilnas puikybės, mintyse ugnimi kvėpuodamas prieš Žydus, jis liepė pagreitinti važiavimą, bet atsitiko, kad jis, važiuodamas visu greitumu, iškrito iš vežimo ir dėl smarkaus kūno sutrenkimo jo sąnariai buvo sužeisti.⁸ Taip tas, kurs, būdamas pilnas nežmoniškos puikybės, tarėsi galįs davinėti įsakymų jūros bangoms ir pasverti svarstyklėse kalnų aukštybes, dabar, pažemintas iki žemės, buvo nešamas neštuvuose, parodydamas savyje pasireiškusią Dievo galybę;⁹ nes iš bedievio kūno ritosi kirminai ir, dar gyvam tebesant skausmuose, krito kūno mėsa gabalais, o jo kvapo ir dvokimo buvo varginama kariuomenė.¹⁰ Ir to, kurs neseniai tarėsi galįs pasiekti dangaus žvaigždes, dėl nepakenčiamo dvokimo niekas negalėjo nešti.

¹¹ Taigi dabar, nusileisdamas iš didelės savo puikybės, jis pradėjo eiti prie savęs pažinimo, dieviško smūgio įspėtas, kas valandą einant didyn jo skausmams.¹² Nebegalėdamas jau nė pats pakęsti savo dvokimo, jis taip sakė: Teisinga pasiduoti Dievui ir esant mariam nelaikyti savęs lygiu Dievui.¹³ Ir šitas piktadarys meldėsi Viešpačiui, iš kurio jam nebuvo lemta susilaukti pasigailėjimo.¹⁴ Tą miestą, į kurį jis skubėjo vykti, kad sulygintų jį su žeme ir paverstų jį kapinėmis, dabar jis troško padaryti laisvą.¹⁵ Tuos Žydus, kuriuos anksčiau sakėsi nelaikysiąs vertais nei laidotuvių, atiduosiąs gi sudraskyti paukščiams ir žvėrims ir išnaikinsiąs draug su kūdikiais, dabar jis žadėjo padaryti lygius Atėniečiams,¹⁶ o šventąjį dievnamį, kurį anksčiau buvo apiplėšęs, papuošti geriausiomis dovanomis, padauginant šventus indus, ir tiekti reikiamas aukoms lėšas iš savo pajamų;¹⁷ be to, žadėjo pats būti Žydu, pereiti visas žemės vietas ir skelbti Dievo galią.

¹⁸ Bet skausmams nesiliaujant (nes jam buvo atėjęs teisingas Dievo teismas), vilties netekęs parašė Žydams atsiprašymo būdu tokio turinio laišką:¹⁹ „Geriausiams piliečiams Žydams karalius ir kunigaikštis Antijokas siunčia daug sveikinimų ir linki geros sveikatos bei laimės.²⁰ Jei jūs ir jūsų vaikai esate sveiki ir visa jums sekasi, kaip norite, mes labai dėkojame.²¹ Aš gi esu ligonis, bet atsimenu jus maloningai. Grįždamas iš Persijos vietų ir sunkios ligos prislėgtas, aš laikiau reikiama pasirūpinti bendrais reikalais.²² Nenusimindamas dėl savęs, dargi turėdamas daug vilties pagyti iš ligos,²³ tačiau atsižvelgdamas į tai, jog ir maño tėvas tuo metu, kai jis vadovavo kariuomenei aukštesnėse vietose, nurodė, kas po jo turės paimti viešpatavimą,²⁴ kad jei atsitiktų kas priešinga ar būtų paskelbta kokia negera žinia, šalių gyventojai žinotų, kam paliekama vyriausioji valdžia, ir neturėtų neramumo;

²⁵ be to, apsvarstydamas, kad visi aplinkiniai galiūnai ir kaimynai tykoja patogaus laiko ir laukia įvykių, aš skiriu karaliumi savo sūnų Antijoką, kurį, vykdamas į aukštesniasias karalystes, esu ne kartą pavedęs daugeliui iš jūsų; jam aš parašiau, kas čia išdėstyta. ²⁶ Taigi aš meldžiu ir prašau jus atsiminti bendras ir kiekvienam atskirai suteiktas geradarystės, kad kiekvienas laikytų ištikimybę man ir mano sūnui. ²⁷ Nes aš pasitikiu, kad jis elgsis maloningai ir žmoniškai, laikysis mano patarimų ir bus jums palankus“.

²⁸ Taip tas žmogžudys ir piktžodžiautojas, baisios slogos ištiktas svetimoje šalyje kalnuose, taip, kaip jis elgėsi su kitais, pabaigė savo gyvenimą apgailėtina mirtimi. ²⁹ Jo kūną gabeno toliau jo pienbrolis Pilypas, kurs vėliau, bijodamas Antijoko sūnaus, išvyko į Egiptą pas Ptolemiejų Filometorį.

10. ¹ Tuo tarpu Makabiejus ir su juo buvusieji, Viešpačiui globojant, atsiėmė šventyklą ir miestą, ² aukurus gi, kuriuos svetimšaliai buvo pastatę aikštėse, taip pat stabų šventyklos jis sugriovė.

³ Apvalę šventyklą, jie pastatė kitą altorių ir, išskėlę ugnies iš ugniinių akmenų, vėl aukojo aukas, dvejiems metams praslinkus, ir padėjo smilkalų, žiburius ir padėties duonas. ⁴ Taip padarę, jie maldavo Viešpatį, kniūpsti ant žemės, kad nebepatektų į tokias nelaimes; bet jei kada nors ir nusidėtų, kad būtų jo švelniau sudraudžiami, o nebūtų atiduodami barbarams ir piktžodžiautojams. ⁵ Atsitiko, kad tą pačią dieną, kurią šventykla buvo svetimšalių sutepta, įvyko ir jos apvalymas, būtent dvidešimt penktą Kaslevo mėnesio dieną.

⁶ Jie šventė ją su džiaugsmu per aštuonias dienas kaip padangčių šventes, atsimindami, kad dar visai neseniai iškilingą padangčių šventę jie buvo šventę kalnuose ir urvuose kaip laukiniai žvėrys. ⁷ Todėl jie nešėsi vijokliais apipintas lazdeles, žaliuojančias šakeles ir palmes garbei to, kurs padėjo laimingai apvalyti jam pašvęstą vietą. ⁸ Jie nutarė bendru įsakymu ir paliepimu visai Žydų tautai švęsti tas dienas kas metai.

⁹ Toks tai buvo gyvenimo galas Antijoko, kurs vadinosi Skaistusis.

¹⁰ Dabar gi papasakosime, kas buvo padaryta bedievio Antijoko sūnaus Eupatorio, trumpai suminėdami nelaimės, įvykusias karuose.

¹¹ Nes tasai, pradėjęs viešpatauti, paskyrė karalystės reikalams kažin kokį Lisiją, Phenikijos ir Sirijos kariuomenės viršininką. ¹² Nes Ptolemiejus, vadinamas Makronu, buvo nusistatęs būti visai teisingas Žydams, ypač dėl padarytosios jiems neteisybės, ir elgtis su jais taikiai.

¹³ Bet dėl to karaliaus prietelių skundžiamas Eupatoriui, be to, dažnai girdėdamas, jog jį vadina išdaviku, nes jis buvo palikęs Filometorio sau pavestą Kiprą ir, perėjęs Antijoko Skaisčiojo pusėn, vėl nuo jo atstojo, jis pabaigė savo gyvenimą nuodais.

¹⁴ Gorgijas gi, būdamas to krašto vietininku, pasiėmęs atėjūnų, dažnai kovojo prieš Žydus. ¹⁵ Taigi Žydai, kurių rankose buvo patogios tvirtovės, priimdavo išvartuosius iš Jerusaleės ir mėgindavo kariauti. ¹⁶ Tie, kurie buvo su Makabiejumi, prašydami maldomis Viešpatį, kau būtų jiems padėjėjas, puolė Idumėjiečių tvirtoves. ¹⁷ Didelėmis pastangomis jis paėmė tas vietas, sutinkamus užmušė ir viso drauge nugalabijo ne mažiau kaip dvidešimt tūkstančių. ¹⁸ Kadangi tačiau kai kurie subėgo į du labai sustiprintu bokštų, kur jie turėjo visa, ko reikiama gintis, ¹⁹ tai Makabiejus, palikęs jiems apgulti Simoną, Juozapą ir Zakiejų, ir gana daug su jais buvusių žmonių, pats ėjo kovoti ten, kur buvo skubiau. ²⁰ Bet likusieji su Simonu, pasidavę godumui, kai kuriems bokštuose buvusiems davėsi paperkami pinigais ir, paėmę septynias dešimtis tūkstančių didrachmų, leido kai kam pabėgti. ²¹ Kai Makabiejui buvo duota žinia apie tai, kas buvo įvykę, jis, susirinkęs tautos vadus, apkaltino, kad anie, paleisdami jų priešus, pardavę brolius už pinigus. ²² Taigi tuos, kurie buvo virtę išdavikais, jis liepė užmušti ir paėmė abudu bokštų. ²³ Turėdamas pasisiekimo ginklais visose savo pastangose, jis nugalabijo dviejose tvirtovėse daugiau kaip dvidešimt tūkstančių.

²⁴ Bet Timotiejus, kurs buvo anksčiau Žydų nugalėtas, surinkęs kariuomenę iš daugybės svetimšalių ir sutraukęs Azijos raitiją, atvyko, manydamas paimti Judėją ginklais. ²⁵ Makabiejus gi ir su juo buvusieji, anam besiantinant, maldavo Viešpatį, galvą apsibarstę dulkėmis ir šlaunis susijuosę ašutinėmis, ²⁶ sukniubę prie pat altoriaus pamatų, kad jis būtų jiems maloningas, jų gi neprieteliams būtų neprietelingas ir priešintųsi jų priešams taip, kaip žada įstatymas. ²⁷ Taip po maldos, pasiėmę ir išėję gana toli iš miesto, sustojo, kai buvo visai arti neprietelių. ²⁸ Kai tik saulė pradėjo tekėti, abi kariuomenės pradėjo kovą, vieni, be savo narsumo, turėdami nugalėjimo ir pasisiekimo laiduotoją, Viešpatį, kiti gi kovos vadą turėjo drąsą. ²⁹ Bet kai kova pasidarė labai smarki, priešams pasirodė iš dangaus penki vyrai ant žirgų, papuoštų auksinėmis kamanomis, ir pradėjo vadovauti Žydams. ³⁰ Du iš jų, paėmę Makabiejų į vidurį, dengė jį savo ginklais ir darė jį neliečiamą; į priešus gi jie mėtė vilyčias ir žaibus; todėl anie krito, aklumo ištikti ir pilni sumišimo. ³¹ Buvo gi užmušta dvidešimt tūkstančių penki

šimtai pėstininkų ir šeši šimtai raitelių.³² Pats Timotiejus pabėgo į sustiprintą tvirtovę Gazarą, kurios viršininkas buvo Kherėas.³³ Makabiejus ir su juo buvusieji džiaugdamies laikė apgulę tvirtovę keturias dienas,³⁴ tuo tarpu viduje buvusieji, pasitikėdami vietos stiprumu, piktžodžiavo be saiko ir kalbėjo bjauriausias kalbas.³⁵ Auštant gi penktai diena, dvidešimt jaunikačių iš tų, kurie buvo su Makabiejumi, įerzinti piktžodžiavimais, drąsiai prisiartinę prie sienos ir labai įpykę pradėjo kopti ant jos.³⁶ Bet taip pat ir kiti, kopdami aukštyne, padeginėjo bokštus ir vartus ir pačius piktžodžiautojus degino gyvus.³⁷ Sunaikinę per dvi ištisas dienas tvirtovę, jie nužudė atrastą Timotiejų, kurs buvo pasislėpęs vienoje vietoje, užmušę taip pat jo brolį Kherėą ir Apolophaną.³⁸ Po šių įvykių jie garbino gyriaus ir dėkojimo giesmėmis Viešpatį, kurs buvo padaręs didelių dalykų Israelyje ir suteikę jiems nugalėjimą.

11. ¹ Bet, trumpam laikui praslinkus, karaliaus globėjas, jo giminitis ir reikalų viršininkas Lisijas, labai nepatenkintas tuo, kas buvo atsitikę, ² surinkęs aštuonias dešimtis tūkstančių ir visą raitiją, ėjo prieš Žydus, tikėdamos padaryti iš paimto miesto gyvenamą vietą pagonims, ³ iš šventyklos gi turėti pelno šaltinį kaip iš kitų pagonių šventyklų ir kasmet parduodamą kunigystę. ⁴ Jis visai negalvojo apie Dievo galią, bet, pasidavęs nesuvaldomai puikybei, pasitikėjo pėstininkų daugybe, raitelių tūkstančiais ir aštuoniomis dešimtėmis dramblių. ⁵ Įėjęs gi į Judėją ir prisiartinęs prie Betsūros, kuri buvo tarpukalnėje, penkiais varsnais atstu nuo Jerusale, jis apgulė tą tvirtovę. ⁶ Kai tik Makabiejus ir su juo buvusieji gavo žinią, kad tvirtovės apgultas, jie su verksmu ir ašaromis, taip pat visa minia drauge, prašė Viešpatį siųsti gerą angelą gelbėti Izraelio. ⁷ Makabiejus pats pirmas, pasiėmęs ginklus, ragino kitus stoti drauge su juo į pavojų ir eiti į pagalbą savo broliams. ⁸ Taigi kai jie dideliu pasiryžimu ėjo drauge, prie Jerusale pasirodė einas jų priešakyje raitelis baltais drabužiais, auksiniais ginklais ir švytruojas ietimi. ⁹ Tuomet visi drauge šlovino gailėtingąjį Viešpatį ir sustiprėjo dvasia; jie buvo pasiryžę pulti ne tik žmones, bet ir plėšriausius žvėris ir geležines sienas. ¹⁰ Taigi jie ėjo drąsiai, turėdami padėjėją iš dangaus ir jų pasigailintį Viešpatį. ¹¹ Nesulaikomi kaip liūtai, jie puolė priešus ir paguldė jų vienuolika tūkstančių pėstininkų ir tūkstantį šešis šimtus raitelių; ¹² visus gi kitus privertė bėgti; jų dauguma ištrūko sužeisti ir be ginklų; bet ir pats Lisijas turėjo gelbėtis negarbingai pabėgdamas.

¹³ Kadangi jis turėjo gana proto, apsvarstęs pats vienas padarytus sau nuostolius ir suprasdamas, kad Žydai nenugalimi, nes remiasi visagalia Dievo pagalba, jis siuntė pas juos pasiuntinių, ¹⁴ pasižadėjo priartinti visam, kas teisinga, ir paveikti karalių, kad jis būtų jų prietelis.

¹⁵ Makabiejus sutiko su Lisijo pasiūlymais, rūpindamos bendra nauda, ir ką Makabiejus parašė Lisijui apie Žydus, tai karalius suteikė.

¹⁶ Nes Lisijo buvo parašyta Žydams laiškas tokio turinio: „Lisijas Žydų tautai siunčia sveikinimą. ¹⁷ Jonas ir Abesalomas, kurie buvo jūsų siųsti, atidavė laišką ir prašė mane įvykdyti dalykus, kurie buvo jame išreikšti. ¹⁸ Taigi visa, kas buvo galima pranešti karaliui, aš išdėščiau, ir ką aplinkybės leido, jis suteikė. ¹⁹ Jei tat jūs laikysitės reikaluose ištikimybės, aš ir toliau stengsiuos būti jums gero priežastis.

²⁰ Apie kitus dalykus aš daviau žodžiu atskirų nurodymų jūsų ir mano pasiuntiniams, kad kalbėtų su jumis. ²¹ Būkite sveiki! Šimtas keturios dešimtys aštuntais metais dvidešimt ketvirtą Dioskoro mėnesio dieną“.

²² Karaliaus gi laiško turinys buvo toks: „Karalius Antijokas broliui Lisijui siunčia sveikinimą. ²³ Mūsų tėvui esant perkeltam tarp dievų, mes, norėdami, kad tie, kurie yra mūsų karalystėje, gyventų ramybėje ir užsiimtų rūpestingai savo reikalais, ²⁴ išgirdome, jog Žydai nesutiko su mūsų tėvu, kurs norėjo, kad jie pasiduootų graikų įpročiams, bet jog jie nori laikytis savo įpročių ir todėl prašo mus leisti jiems laikytis savo įstatymų; ²⁵ taigi norėdami, kad taip pat šita tauta būtų rami, mes nusistatėme ir nutarėme, kad jiems būtų gražinta šventykla, kad jie gyventų savo protėvių įpročiais, ²⁶ taigi tu gerai padarysi, jei siųsi pas juos ir padarysi taiką, kad jie, patyrę mūsų valią, būtų ramūs ir rūpintųsi, kas jiems patiems naudinga“.

²⁷ Karaliaus laiškas Žydams buvo toks: „Karalius Antijokas Žydų Tarybai ir kitiems Žydams siunčia sveikinimą. ²⁸ Jei jūs esate sveiki, jūs esate tokie, kaip mes norime, taip pat ir mes esame sveiki. ²⁹ Į mus kreipėsi Menelajus, sakydamas, kad jūs norite ateiti pas savuosius, kurie yra pas mus. ³⁰ Taigi tiems, kurie eis iki trisdešimtai Ksantiko mėnesio dienai, mes laiduojame saugumą, ³¹ kad Žydai galėtų naudotis savo maistu ir įstatymais kaip seniau ir kad nė vienas nebūtų varginamas jokių būdu dėl to, kas buvo padaryta nežiniomis. ³² Mes siunčiame taip pat ir Menelajų, kurs tarsis su jumis. ³³ Būkite sveiki! Šimtas keturiasdešimt aštuntais metais penkioliką Ksantiko mėnesio dieną“.

³⁴ Romėnai taip pat atsiuntė laišką tokio turinio: „Kvintas Memijus ir Titas Manilijus, Romėnų pasiuntiniai, Žydų tautai linki sveikatos. ³⁵ Ką karaliaus giminaitis Lisijas jums suteikė, pripažįstame ir

mes.³⁶ Apie tuos gi dalykus, apie kuriuos jis laikė reikiama pranešti karaliui, pasitarkite rūpestingai tarp savęs ir tuojau ką nors atsiųskite, kad mes nutartume, kaip jums naudinga, nes mes vykstame į Antijokią.³⁷ Todėl pasiskubinkite parašyti atsakymą, kad ir mes žinotume, kokie yra jūsų norai.³⁸ Būkite sveiki! Šimtas keturios dešimtys aštuntais metais penkioliką Ksantiko mėnesio dieną“.

12.¹ Padarius sutartis, Lisijas grįžo pas karalių; Žydai gi užsiėmė žemdirbyste.² Bet pasilikusieji, Timotiejus ir Genejaus sūnus Apolonijus, taip pat Jieronimas, o, be šių, Demophonas ir Kipro vietininkas Nikanoras neleido jiems gyventi ramybėje ir taikoje.

³ Tuo tarpu Jopiečiai padarė tokią niekšystę. Jie pasikvietė gyvenusius su jais Žydus sėsti į jų prirengtas valtis drauge su žmonomis ir vaikais, lyg kad tarp jų nebūtų jokios neprietelystės.⁴ Taigi einant bendru miesto nutarimu, šitie pritarė, dėl taikos neturėdami jokio įtarimo; bet kai jie nuplaukė į atvirą jūrą, anie paskandino jų ne mažiau kaip du šimtu.⁵ Kai tik Judas gavo žinią apie tą žiaurumą, padarytą jo tautos žmonėms, jis davė įsakymą buvusiems su juo žmonėms ir, šaukdamas teisingo teisėjo Dievo,⁶ atėjo prieš brolių užmušėjus; jis padegė nakčia uostą ir sudegino valtis, tuos gi, kurie ištrūko iš ugnies, nugalabijo kalaviju.⁷ Tai padaręs, jis pasitraukė, turėdamas sumanymą vėl grįžti ir išnaikinti visus Jopiečius.

⁸ Bet sužinojęs, kad ir Jamnijos gyventojai nori tą pat padaryti gyveneriams pas juos Žydams,⁹ jis puolė taip pat nakčia Jamniečius ir sudegino uostą su laivais, taip kad ugnies šviesa matėsi Jerusalyje už dviejų šimtų keturių dešimtų varsnų.

¹⁰ Kai jie jau buvo paėję iš ten devynis varsnus ir žygiavo prieš Timotiejų, jį užpuolė Arabai, penki tūkstančiai pėsčių ir penki šimtai raitelių.¹¹ Kova buvo smarki ir Dievui padedant pasibaigė laimingai; likusieji iš nugalėtų Arabų prašė Judą ištieti jiems dešinę, žadėdami duoti ganyklų ir būti naudingi kitais dalykais.¹² Judas, tikėdamas, kad jie tikrumoje gali būti naudingi daugeliu dalykų, pažadėjo jiems taiką, o jie, padavę jam ranką, sugrįžo į savo padangtes.¹³ Jis puolė taip pat vieną stiprų miestą, Kasphiną, apsuptą tiltais ir sienomis, kurs buvo gyvenamas įvairių tautų žmonių.¹⁴ Buvusieji viduje, pasitikėdami sienų stiprumu ir maisto apstumu, elgėsi nerūpestingai, erzino Judą keiksmiais, piktžodžiavo ir kalbėjo bjaurias kalbas.¹⁵ Makabiejus gi šaukėsi didžiojo pasaulio Kunigaikščio, kurs be sienlaužių ir karo pabūklų Jošuos laikais sugriovė Jeriką, ir puolė juo smarkiausiai

sienas. ¹⁶ Paėmęs Viešpaties valia miestą, jis padarė neapsakomas žudynes, taip kad čia pat buvęs tvenkinys, dviem varsnais platus, rodėsi paplūdęs užmuštųjų krauju.

¹⁷ Iš ten jie paėjo septynis šimtus penkias dešimtis varsnų ir atėjo į Kharaką pas tuos Žydus, kurie vadinami Tubaniečiais. ¹⁸ Timotiejaus tose vietose jie neberado, nes jis, nieko nenuveikęs, buvo sugrįžęs, palikdamas vienoje vietoje labai stiprią įgulą. ¹⁹ Dositiejus ir Sosipateris, kurie buvo vadai drauge su Makabiejumi, užmušė Timotiejaus paliktuosius tvirtovėje dešimtį tūkstančių vyrų. ²⁰ Makabiejus gi, sutvarkęs aplink save šešis tūkstančius ir suskirstęs kuopomis, išėjo prieš Timotiejų, turėjusį su savim šimtą dvidešimt tūkstančių pėstininkų ir du tūkstančių penkis šimtus raitelių. ²¹ Gavęs žinią apie Judo atėjimą, Timotiejus išsiuntė moteris, vaikus ir kitokią mantą į tvirtovę, kuri vadinama Karnionu, nes ji buvo nepaimama ir vargiai prieinama dėl tarpukalnių. ²² Pasirodžius pirmai Judo kuopai, priešus apėmė baimė dėl visa matančio Dievo čia buvimo, ir jie ėmė bėgti vienas nuo kito, taip kad jie buvo parbloškiami daugiau savųjų ir buvo užmušami savo kalavijų kirčiais. ²³ Judas gi vijosi juos labai smarkiai, plakdamas piktadarius, ir paguldė iš jų tris dešimtis tūkstančių vyrų. ²⁴ Pats Timotiejus pateko į Dositiejaus ir Sosipaterio rankas; jis labai maldavo, kad būtų paleistas gyvas, nes jis turėjo daugelio Žydų tėvus ir brolius, kurie, jam mirus, visai netektų vilties išsigelbėti. ²⁵ Kai jis davė žodį gražinti juos sulig sutartimi, jie paleido jį nepaliestą, norėdami išgelbėti brolius.

²⁶ Po to Judasėjo prieš Karnioną ir užmušė dvidešimt penkis tūkstančius. ²⁷ Po anų pabėgimo ir žuvimo jis vedė kariuomenę prieš sustiprintą Ephrono miestą, kuriame gyveno didelė daugybė iš įvairių tautų. Stiprūs jaunikaičiai, stovėdami prie sienų, drąsiai gynėsi, viduje gi buvo daug karo pabūklų ir didelis vilyčių išteklis. ²⁸ Bet jie šaukėsi Aukščiausiojo, kurs savo galia laužo priešų jėgas, ir paėmė miestą, o iš tų, kurie buvo viduje, jie paguldė dvidešimt penkis tūkstančius. ²⁹ Iš čia jie nuėjo į Skitų miestą, kurs yra šešiais šimtais varsnų atstu nuo Jerusalės. ³⁰ Bet tiems Žydams, kurie buvo pas Skitopoliečius, paliudijus, kad šitie buvo jiems palankūs ir kad net nelaimės laikais elgėsi su jais kukliai, ³¹ jie padėkojo jiems ir, paraginę būti taip pat toliau palankiems jų tautai, atvyko į Jerusaleį prieš pat savaitę šventę.

³² Po Sekminių jieėjo prieš Idumėjos viršininką Gorgiją. ³³ Tasai gi išėjo su trimis tūkstančiais pėstininkų ir keturiais šimtais raitelių. ³⁴ Jiems susirėmus, atsitiko, kad krito nedaug Žydų. ³⁵ Dositiejus gi, vienas iš Bakenoro raitelių, vyras drąsus, nutvėrė Gorgiją, ir kai jis

norėjo suimti jį gyvą, jį puolė vienas Trakiečių raitelis ir nukirto jam dešinį petį; taip Gorgijas pabėgo į Maresą.³⁶ Tuo tarpu ilgiau kovojantiems, kurie buvo su Esdrinu, ir jiems pavargus, Judas šaukėsi Viešpaties, kad jis būtų padėjėjas ir kovos vadas;³⁷ jis pradėjo savo tėvų kalba giedoti karišką šauksmą ir giesmę ir privertė Gorgijo kareivius bėgti.

³⁸ Po to Judas, surinkęs kariuomenę, atėjo į Odolamo miestą. Atėjus sekmai dienai, jie apsiplovė pagal įprotį ir šventė ten pat šabatą.³⁹ Kitą dieną Judas su savaisiais atėjo paimti kritusiųjų lavonų ir jų palaidoti su jų giminėmis jų tėvų kapuose.⁴⁰ Tuomet jie rado po užmuštųjų jųpomis Jamnijoje esantiems stabams pašvęstų dovanų, kurias įstatymas Žydams draudžia, ir tuomet tai visiems paaikšėjo priežastis, kodėl jie buvo kritę.⁴¹ Taigi visi šlovino teisingą Viešpaties teismą, kurs atidengė paslėptus dalykus.⁴² Po to jie vėl grįžo melstis ir prašė, kad padarytasis nusikaltimas būtų užmirštas; karžygys gi Judas ragino tautą laikytis be nuodėmės, pamačius savo akimis, kas buvo įvykę dėl žuvusiųjų nuodėmių.⁴³ Padarius rinkliavą, jie nusiuntė dvylika tūkstančių drakhmų sidabro į Jerusale, kad būtų paaukota nuodėmės auka už mirusius, turėdamas gerų ir pamaldžių minčių apie prisikėlimą.⁴⁴ (Nes jei jis nebūtų turėjęs vilties, kad kritusieji kelsis, tai rodytųsi nebereikiama ir tuščia melstis už mirusius.)⁴⁵ Be to, jis turėjo galvoje, kad tiems, kurie užmigo pamaldžiai, yra atidėta geriausia malonė.⁴⁶ Taigi šventa ir išganinga yra mintis melstis už mirusius, kad jie būtų išvaduoti iš nuodėmių.

13. ¹ Šimtas keturios dešimtys devintais metais Judas gavo žinią, kad Antijokas Eupatoris ateina su daugybe prieš Judėją,² o su juo globėjas ir reikalų viršininkas Lisijas, turėdamas su savim šimtą dešimtį tūkstančių pėstininkų, penkis tūkstančius raitelių, tris dešimtis dramblių ir tris šimtus kariškų vežimų su dalgiais.

³ Prie jų prisiplakė ir Menelajus ir labai veidmainiaudamas maldavo Antijoką ne tėvynės labui, bet turėdamas vilties gauti aukščiausią valdžią.⁴ Tačiau karalių Karalius pažadino Antijoko narsą prieš nusi-dėjėlį ir, Lisijui pakišus mintį, kad šitas yra visų nelaimių priežastis, jis liepė nutvėrus nužudyti jį, kaip yra pas juos paprotys, toje pačioje vietoje.⁵ Buvo gi toje vietoje penkiomis dešimtimis mastų aukštas bokštas, aplink kurį buvo supilti krūvomis pelenai; iš jo viršaus matėsi bedugnė.⁶ Iš ten jis liepė numesti žemyn į pelenus šventvagį, visiemis stumiant jį į prapultį.⁷ Taip tai teko mirti tam įstatymo laužytojui,

ir Menelajus net nebuvo palaidotas.⁸ Ir tai visai teisingai, nes, padaręs daug nusikaltimų prieš Dievo altorių, kurio ugnis ir pelenai šventi, pats buvo pasmerktas mirti pelenuose..

⁹ Tuo tarpu karalius ėjo su nesulaikomu įnirtimu, norėdamas pasirodyti Žydams piktesnis už savo tėvą.¹⁰ Tai patyręs, Judas įsakė tautai šauktis dieną ir naktį Viešpaties, kad ir dabar, kaip visuomet, jiems padėtų,¹¹ nes jie turėjo baimės neteksią įstatymo, tėvynės ir švento dievnamio, ir kad neleistų piktžodžiaujantiems pagonims vėl pavergti tautą, kuri ką tik buvo truputį atsikvėpus.¹² Taigi visiems drauge tai darant ir maldaujant Viešpatį gailestingumo su verksmu ir pasninkais, gulint kniūpstiams per tris ištisas dienas ant žemės, Judas paragino juos būti prisirengusius.¹³ Jis gi pats nutarė kartu su vyresniaisiais išeiti pirma, negu karalius įves kariuomenę į Judėją ir paims miestą, ir pavesti Viešpaties teismui, kuo tas dalykas turėtų baigtis.¹⁴ Taigi palikdamas visus dalykus Dievo, pasaulio Sutvėrėjo, galiai ir paraginęs savuosius drąsiai kovoti ir stovėti iki mirties už įstatymus, šventyklą, miestą, tėvynę ir piliečius, jis sustatė savo kariuomenę prie Modino.¹⁵ Davęs saviesiems šūkį: Dievo nugalėjimas! su rinktiniais drąsiausiais jaunikaiciais jis nakčia puolė karaliaus stotį ir užmušė stovykloje keturis tūkstančius vyrų, taip pat didžiausią dramblį kartu su tais, kurie ant jo buvo.¹⁶ Pripildę didžiausios baimės ir sumišimo priešų stovyklą ir laimingai atlikę tą žygį, jie pasitraukė.¹⁷ Įvyko gi tai dienai auštant, Viešpaties globai jam padedant.

¹⁸ Po to karalius, gavęs paragauti Žydų drąsos, mėgino gudrumu nugalėti vietų sunkenybes.¹⁹ Jis pastatė stovyklą prie stiprios Žydų tvirtovės Betsūros, bet buvo atstumtas, turėjo nuostolių, buvo silpninamas.²⁰ Tiems gi, kurie buvo viduje, Judas siuntė, ko jiems reikėjo.²¹ Tačiau vienas žmogus iš Žydų kariuomenės, Rodokas, išdavė priešams paslaptis; jis buvo susektas, suimtas ir uždarytas.²² Karalius vėl derėjosi su tais, kurie buvo Betsūroje, pasiūlė taiką, susitarė ir nuėjo sau.²³ Jis susirėmė su Judu ir buvo nugalėtas.

Gavęs gi žinią, kad Antijokijoje sukėlęs maištą reikalų vedėju paliktas Pilypas, jis labai nusigando; jis kreipėsi geruoju į Žydus, jiems nusileisdamas, prisiekė padaryti visa, kas rodėsi teisinga, ir susitaikęs atnašavo auką, pagerbė šventyklą ir davė dovanų.²⁴ Makabiejų jis apkabino ir paskyrė jį vadu ir kunigaikščiu nuo Ptolemaidos iki Gerėnų.

²⁵ Kai jis atėjo į Ptolemaidą, gyventojai buvo nepatenkinti prietelinga sutartimi ir karščiuodamies sakė, kad jie turėtų suardyti tą

sandorą.²⁶ Tuomet Lisijas ėlipo į tribūną, išdėstė priežastis, nuramino žmones ir sugrįžo į Antijokiją. Taip tai buvo atliktas karaliaus išvykimas ir grįžimas.

14.¹ Bet trejiems metams praslinkus, Judas ir su juo buvusieji gavo žinią, kad Seleuko sūnus Demetrijus su stipria kariuomene ir laivais atvyko per Tripolies uostą į patogias vietas² ir įsigalėjo šalyje prieš Antijoką ir jo vadą Lisiją.

³ Kažin koks gi Alkimas, kurs buvo buvęs vyriausioju kunigu, bet buvo savo noru susitepęs bendravimo su pagonimis laikais, matydamas, kad jam jokių būdu nėra išsigelbėjimo nė priėjimo prie altoriaus,⁴ atėjo pas karalių Demetrijų šimtas penkiasdešimtais metais, atnešė jam auksinį vainiką ir palmę, be to, alyvų šakeles, kurios rodėsi esančios iš šventyklos, ir tą dieną jis nieko nesakė.⁵ Pasigavęs gi patogios progos savo beprotystei, Demetrijaus pašauktas į pasitarimą ir paklaustas, kaip yra nusiteikę Žydai ir kokių turi sumanymų,⁶ jis atsakė: Tie Žydai, kurie vadinami Asidais, kuriems vadovauja Judas Makabiejus, palaiko karą, kelia maištus ir nepakenčia, kad karalystėje būtų ramu.⁷ Nes ir aš, neteisingai netekęs mano tėvų garbės (būtent vyriausios kunigystės), atėjau čia⁸ visų pirma, kad išlaikyčiau ištikimybę tam, kas karaliui naudinga, toliau, kad pasirūpinčiau mano bendrapiliečiais, nes dėl anų piktumo visa mūsų tauta nemažai kenčia.⁹ Taigi aš prašau tave, o karaliau, patyręs apie visus šituos dalykus, pasirūpink ir šalimi, ir tauta, žiūrėdamas savo visiems žinomo gerumo.¹⁰ Nes kolei tebėra Judas, negalima, kad būtų ramybė reikaluose.¹¹ Kai šitas pasakė tokius dalykus, ir kiti jo prieteliai, nedraugingai nusistatę prieš Judą, pakurstė Demetrijų.

¹² Jis tuojau nusiuntė vadu į Judėją Nikanorą, dramblių viršininką,¹³ davęs įsakymų sugauti patį Judą, su juo gi buvusius išsklaidyti ir pastatyti Alkimą vyriausioju didžiausios šventyklos kunigu.¹⁴ Tuomet pagonys, kurie buvo pabėgę iš Judėjos nuo Judo, dėjosi būriais prie Nikanoro, laikydami Žydų nelaimės ir smūgius savo laime.¹⁵ Taigi Žydai, išgirdę apie Nikanoro atvykimą ir pagonių susibūrimą, apsibėrę dulkėmis maldavo tą, kurs išsirinko savo tautą ir kurs aiškiai matomais ženklais globoja savo dalį, saugoti ją per amžius.¹⁶ Savo vado įsakymu jie tuojau pasitraukė iš ten ir susirinko prie Desavo pilies.¹⁷ Judo brolis Simonas buvo susirėmęs su Nikanoru, bet buvo išgąsdintas ūmaus priešų atvykimo.

¹⁸ Tuo tarpu Nikanoras, išgirdęs apie Judo draugų drąsą ir apie

didvyriškumą, koku jie kovojo dėl tėvynės, bijojo spręsti dalyką krauju.¹⁹ Todėl jis pirma išsiuntė Posidonijų, Teodotijų ir Motiejų pasiūlyti taikos ir jos padaryti.²⁰ Po to, kai ilgai buvo tariamasi apie šį dalyką ir pats vadas buvo tai pranešęs kariuomenei, visų buvo viena nuomonė pritarti sutarčiai.²¹ Taigi jie paskyrė dieną, kad pasitartų tarp savęs slapčia, ir kiekvienam buvo atnešta ir padėta kėdžių.²² Tačiau Judas įsakė ginkluotiems vyrams būti tinkamose vietose, kad kartais nekiltų kas nors pikta iš priešų pusės, ir taip jie padarė atitinkamą pasikalbėjimą.²³ Nikanoras pasiliko Jerusaleje, nieko pikto nedarydamas, ir paleido būriais susirinkusias minias.²⁴ Jis visuomet mėgo nuoširdžiai Judą ir buvo jam labai palankus.²⁵ Jis įkalbėjo jam vesti žmoną ir turėti vaikų. Taigi tasai iškėlė vestuves, gyveno ramiai, ir juodu palaikė draugiškus santykius.

²⁶ Bet Alkimas, patyręs apie juodviejų prietelystę ir sutartį, nuvyko pas Demetrijų ir sakė, kad Nikanoras palaikęs svetimus reikalus ir kad jis išrinkęs jojo įpėdiniu Judą, karalystės priešininką.²⁷ Taigi karalius, įpykintas ir įerzintas bjauriais to žmogaus šmeižtais, parašė Nikanorui, pareikšdamas, kad jam labai nepatinka prieteliška sutartis ir kad jis įsako atsiųsti neatidėliojant apkaltą Makabiejų į Antijokiją.

²⁸ Gavęs tą žinią, Nikanoras nusigando, ir jam buvo labai sunku laužyti padarytą sutartį, nes jis Judo visai nebuvo įžeistas.²⁹ Bet, negalėdamas priešintis karaliui, jis laukė tinkamos progos įsakymui įvykdyti.

³⁰ Tačiau Makabiejus, pamatęs, kad Nikanoras elgiasi su juo šiurkščiau ir įprastuose susitikimuose rodėsi įžūlesnis, suprato, kad tas šiurkštumas ne iš gero, ir, surinkęs nedaugelį savųjų, pasislėpė nuo Nikanoro.

³¹ Tasai gi, sužinojęs, kad Judas buvo drąsiai užbėgęs jam už akių, atėjo į didžiausią ir švenčiausią dievnamį ir, kunigams aukojant įpras-tas aukas, liepė išduoti sau tą žmogų.³² Šitiems sakant su priesaika, jog jie nežino, kur yra ieškomasis, jis, ištiesęs ranką į šventyklą,³³ prisiekė tardamas: Jei jūs neišduosite man surišto Judo, aš sulygin-siu su žeme šitą Dievo šventyklą, išardysiu iš pamatų altorių ir pašvėsiu tą šventyklą dievui Bakhui.³⁴ Tai pasakęs, jis nuėjo sau. Kunigai, tiesdami rankas į dangų, šaukėsi to, kurs visados buvo jų tautos gynėjas, sakydami taip:³⁵ Visų dalykų Viešpatie, kurs nieko neprivalai, tu norėjai, kad šventykla tau gyventi būtų pastatyta mūsų tarpe;³⁶ o dabar, šventųjų Šventasis, visų dalykų Viešpatie, išlaikyk per amžius nesu-teptus šituos namus, kurie ką tik apvalyti.

³⁷ Tuo metu Nikanorui buvo įskustas vienas Jerusaleus vyresniųjų, Razijas, žmogus, mylįs savo miestą, turįs gerą vardą, kurs dėl savo geros širdies buvo vadinamas Žydų tėvu. ³⁸ Per ilgą susilaikymo laiką jis griežtai laikėsi žydiškumo ir dėl ištvermės buvo pasiryžęs atiduoti kūną ir gyvybę. ³⁹ Nikanoras, norėdamas parodyti savo neapykantą Žydams, pasiuntė penkis šimtus kareivių jo suimti, ⁴⁰ nes jis tikėjo, kad jei pavyktų prigauti tą žmogų, tuo jis suduosias Žydams didžiausią smūgį. ⁴¹ Bet kai minia norėjo įsiveržti į jo namus, išlaužti duris ir padegti, kai jis jau turėjo būti tuoju nutvertas, jis perdūrė save kalaviju, ⁴² pasirinkdamas verčiau garbingai mirti kaip pasiduoti nusidėjėliams ir pakelti išniekinimus, nevertus jo kilmės. ⁴³ Bet kadangi per greitumą padarė sau žaizdą netikru smūgiu ir minia jau veržėsi pro durų angą, jis atkakliai pribėgo prie sienos ir drąsiai krito žemyn ant minios. ⁴⁴ Jai greitai pasitraukus iš vietos nuo krentančio, jis nukrito sprandu žemyn. ⁴⁵ O kadangi jis dar tebebuvo gyvas ir kai jo kraujas tekėte tekėjo, ir pats buvo sužalotas sunkiausiomis žaizdomis, jis perbėgo minią ⁴⁶ ir, atsistojęs ant vienos staigios uolos ir jau netekęs kraujo, suėmęs savo vidurius metė juos abiem rankom į minią, šaukdamas gyvybės ir dvasios valdovo, kad tai jam vėl gražintų, ir tuo būdu jis mirė.

15. ¹ Nikanoras gi, gavęs žinią, kad Judas yra Samarijos vietose, nutarė pulti jį visu smarkumu šabato dieną. ² Žydai, kurie priverstiėjo paskui jį, sakė: Nesielk taip įžūliai ir nežmoniškai, parodyk pagarbos pašventintai dienai ir pagerbk tą, kurs visa mato! ³ Tas nelaimingasis paklausė: Ar yra Galingasis danguje, kurs liepia laikyti šabato dieną? ⁴ O kai jie atsakė: Yra pats gyvasis Viešpats, galingasis danguje, kurs liepia laikyti sekmap dieną, ⁵ jis tarė: Ir aš esu galingas žemėje, kurs įsakau imti ginklus ir atlikti karaliaus reikalą! Tačiau jam nepasisekė įvykdyti savo sumanymo.

⁶ Nikanoras, pasikėlęs į didžiausią puikybę, manė pastatyti viešą paminklą dėl nugalėto Judo. ⁷ Makabiejus gi visa viltimi pasitikėjo visuomet, kad bus jam pagalbos iš Dievo. ⁸ Jis ragino savuosius nenusigąsti dėl pagonių atėjimo, atsiminti suteiktą jiems pagalbą iš dangaus ir dabar tikėtis, kad Visagalis suteiks jiems nugalėjimą. ⁹ Pamokęs juos iš Įstatymo ir Pranašų, priminęs taip pat kovas, kurias anksčiau buvo kovoję, jis juos padrašino. ¹⁰ Taip pakėlęs jų drąsą, jis drauge parodė pagonių neištikimybę ir priesaikų laužymą. ¹¹ Taip jis apginklavo jų kiekvieną ne skydo ir ieties apsauga, bet geriausiais žodžiais ir raginimais, papasakodamas tikėjimo vertą sapną, kuriuo visus pradžiugino.

¹² Regėjimas gi buvo toks: Onijas, kurs yra buvęs vyriausiuoju kunigu, geras ir malonus žmogus, garbingos išvaizdos, kuklus įpročiais, gražios iškalbos, ir kurs nuo pat jaunystės buvo išsilavinęs dorybėse, ištiestomis rankomis meldėsi už visą Žydų tautą. ¹³ Po to pasirodė ir kitas vyras, nuostabus amžiumi ir išvaizda, apsuptas didingu garbingumu. ¹⁴ Atsiliepdamas gi Onijas tarė: Šitas yra brolių ir Izraelio tautos mylėtojas; jis yra kurs daug meldžiasi už tautą ir už visą šventąjį miestą, Dievo pranašas Jeremijas. ¹⁵ Jeremijas gi ištiesė dešinę ir padavė Judui auksinį kardą, tardamas: ¹⁶ Priimk šventą kalaviją, dovaną iš Dievo, kuriuo nutremsi mano tautos Izraelio priešus.

¹⁷ Taigi, paraginti labai geromis Judo kalbomis, kuriomis galėjo būti pakelta jaunikaičių drąsa ir sustiprinta jų dvasia, jie nutarė smarkiai pulti ir drąsiai kovoti, kad spręstų dalykus drąsai, nes buvo pavojuje šventas miestas ir šventykla. ¹⁸ Nes mažesnis buvo susirūpinimas žmonomis ir vaikais, taip pat broliais ir giminėmis, didžiausia ir pirma buvo baimė dėl dievnamio šventumo. ¹⁹ Bet ir tie, kurie buvo mieste, nemaža buvo susirūpinę tais, kurie turėjo stoti į kovą.

²⁰ Kai jau visi laukė artimo sprendimo, priešai buvo čia pat ir kariuomenė buvo sutvarkyta, drambliai ir raiteliai pastatyti tinkamoje vietoje, ²¹ Makabiejus, žiūrėdamas į ateinančią daugybę, į visokeriopus ginklus, dramblių piktumą, pakėlęs rankas į dangų, šaukėsi stebuklus darančiojo Viešpaties, kurs duoda vertiems nugalėjimą, žiūrėdamas ne ginklų galios, bet kaip jam patinka. ²² Šaukdamos gi jis taip meldėsi: Tu, Viešpatie, kurs Judo karaliaus Ezekijo laikais siuntei savo angelą ir užmušei iš Senakheribo stovyklos šimtą aštuonias dešimtis penkis tūkstančius, ²³ siųsk ir dabar, dangaus valdove, savo gerąjį angelą mūsų priešakyje su baime ir drebėjimu prieš tavo paties galią, ²⁴ kad būtų apimti baimės tie, kurie ateina su piktžodžiaivimu prieš tavo šventą tautą. Taip tai jie meldėsi.

²⁵ Nikanoras ir su juo buvusieji ėjo artyn su trimitais ir dainomis, ²⁶ Judas gi ir kurie su juo buvo stoji į kovą, šaukdamies Dievo ir melsdamies. ²⁷ Taip kovodami rankomis, bet širdyse melsdamies Viešpačiui, jie paguldė ne mažiau kaip tris dešimtis penkis tūkstančius, pilni džiaugsmo Dievo čia buvimu. ²⁸ O kai jie pabaigė ir grįžo su džiaugsmu, jie patyrė, kad Nikanoras buvo kritęs su savo šarvais. ²⁹ Taigi, pakėlė šauksmą ir labai susijaudinę, jie šlovino tėvų kalba visagali Viešpatį.

³⁰ Judas, kurs kūnu ir siela buvo visuomet pasiryžęs mirti už piliečius, liepė nukirsti Nikanoro galvą ir ranką su petimi ir nunešti į Jeru-

salę.³¹ Atėjęs tenai ir sušaukęs bendrataučius kartu su kunigais prie altoriaus, jis pakvietė tuos, kurie buvo pilyje; ³² parodęs Nikanoro galvą, taip pat prakeiktą ranką, kurią ištiesęs prieš šventus visagalio Dievo namus, anas išdidžiai gyrėsi, ³³ jis liepė dar ir išpjautą bedievio Nikanoro liežuvį atiduoti kšneliais paukščiams, bepročio gi ranką pakabinti ties šventykla. ³⁴ Taigi visi šlovino dangaus Viešpatį, sakydami: Pašlovintas tebūna tas, kurs išlaikė savo vietą nesuteptą. ³⁵ Jis taip pat liepė pakabinti Nikanoro galvą viršuje pilies, kad būtų aiškus ir matomas Dievo pagalbos ženklas. ³⁶ O visi bendru sutikimu nutarė jokių būdu nepraleisti tos dienos be iškilmės, ³⁷ švęsti gi tą iškilmę tryliką dieną to mėnesio, kurs Sirų kalba yra vadinamas Adaras, prieš pat Mardokiejaus dieną.

³⁸ Taigi taip dalykams įvykus su Nikanoru ir nuo to meto miestui pasiliekančią Žydų valdžioje, taip pat aš baigiu tais dalykais savo pasakojimą. ³⁹ Jei jis geras ir toks, kaip reikalauja istorija, to noriu ir aš; o jei ne visai geras, tai tik tiek aš tegalėjau pasiekti. ⁴⁰ Nes kaip yra bodu gerti visuomet vyną ar visuomet vandenį, naudotis gi vienu ir kitu yra malonu, taip ir skaitytojams, jei pasakojimas visuomet vienodas, jis nepatinka. Taigi čia jis baigiamas.

I J O B O K N Y G A

1. ¹ Huso šalyje buvo vienas žmogus, vardu Ijobas. Tas žmogus buvo be vyliaus, tiesus, bijojo Dievo ir šalinosi nuo pikto. ² Jam buvo gimę septyni sūnūs ir trys dukterys. ³ Jo lobis susidėjo iš septynių tūkstančių avių, trijų tūkstančių kupranugarių, taip pat penkių šimtų jungų jaučių, penkių šimtų asilių, o be to, jis turėjo labai daug šeimynos. Jis buvo labai žymus žmogus visų Rytiečių tarpe.

⁴ Jo sūnūs eidavo vieni pas kitus ir keldavo pokylius, kiekvienas savo dieną. Jie siųsdavo ir pasikviesdavo tris savo seseris valgyti ir gerti kartu su jais. ⁵ O kai pokylio dienų eilė apeidavo visus aplinkui, Ijobas siųsdavo pas juos ir pašventindavo juos, atsikėlęs gi auštant, atnašaudavo už kiekvieną deginamųjų aukų. Nes jis sakė: Kad kartais mano sūnūs nebūtų nusidėję ir įrūstinę Dievo savo širdyse. Taip darė Ijobas visuomet.

⁶ Vieną dieną, atėjus Dievo sūnums pasirodyti Dievo akivaizdon, atsirado jų tarpe ir šėtonas. ⁷ Viešpats jam tarė: Iš kur ateini? Jis atsakė ir tarė: Apėjau žemę aplinkui ir išvaikščiojau ją. ⁸ Viešpats jam tarė: O ar nepastebėjai mano tarno Ijobo, kad nėra jam lygaus žemėje; jis žmogus be vyliaus, tikras, bijo Dievo ir traukiasi nuo pikto? ⁹ Šėtonas atsakė jam ir tarė: Argi Ijobas veltui bijo Dievo? ¹⁰ Ar tu neapsupai iš visų pusių jo paties, jo namų ir viso jo lobia? Argi nepalaiminai jo rankų darbų, ar jo lobis nepadaugėjo žemėje? ¹¹ Bet ištiesk truputį savo ranką ir paliesk visa, ką jis turi, ir matysi, ar jis nekeiks tavęs į akis? ¹² Taigi Viešpats tarė šėtonui: Štai visa, ką jis turi, yra tavo valdžioje; tik prieš jį nekelk savo rankos. Po to šėtonas išėjo iš po Viešpaties akių.

¹³ Vieną dieną, kai Ijobo sūnūs valgė ir gėrė savo pirmagimio brolio namuose, ¹⁴ atėjo pas Ijobą pasiuntinys ir jam sakė: Jaučiai arė,

o asilės ganėsi šalia jų; ¹⁵ bet įpuolę Sabiečiai visa atėmė ir tarnus nužudė kalaviju; ištrūkiau aš vienas, kad tau paskelbčiau.

¹⁶ Dar šitam tebekalbant, atėjo kitas ir tarė: Dievo ugnis krito iš dangaus ir, ištikus avis ir tarnus, sudegino; išbėgau aš vienas, kad tau paskelbčiau.

¹⁷ Bet ir šitam tebekalbant, atėjo kitas ir tarė: Khaldiečiai pasidarė tris būrius, užpuolė kupranugarius ir atėmė juos; taip pat ir tarnus nužudė kalaviju; pabėgau aš vienas, kad tau paskelbčiau.

¹⁸ Dar ir tas tebekalbėjo, o štai įėjo kitas ir tarė: Tavo sūnums ir dukterims valgant ir geriant vyno savo pirmagimio brolio namuose, ¹⁹ ūmai pakilo smarkus vėjas nuo tyrumos pusės ir sukrėtė keturis kampus namų; jie griūdami prislėgė tavo vaikus, ir jie mirė; išbėgau aš vienas, kad tau paskelbčiau.

²⁰ Tuomet Ijobas atsikėlė, perplėšė savo drabužius, nusiskuto sau galvą, sukniubęs žemėje pagarbino ²¹ ir tarė:

Plikas išėjau iš savo motinos iščios

ir plikas sugrįšiu tenai;

Viešpats davė, Viešpats atėmė;

kaip Viešpačiui patiko, taip įvyko.

Tebūna palaimintas Viešpaties vardas.

²² Visame tame Ijobas nenusidėjo savo lūpomis ir nekalbėjo nieko paiko prieš Dievą.

2. ¹ Atsitiko, kad vieną dieną, Dievo sūnums atėjus ir stovint Viešpaties akivaizdoje, atėjus taip pat į jų tarpą šėtonui ir stovint jojo akivaizdoje, ² Viešpats tarė šėtonui: Iš kur ateini? Jis atsakė ir tarė: Apėjau žemę aplinkui ir išvaikščiojau ją. ³ O Viešpats tarė šėtonui: Ar nepastebėjai mano tarno Ijobo, kad nėra jam lygaus žemėje; jis žmogus be vyliaus, tikras, bijo Dievo, šalinasi nuo pikto ir dar tebesilaiko savo nekaltumo? Tu gi pakurstei mane prieš jį, kad prislėgčiau jį be reikalo.

⁴ Atsakydamas šėtonas jam tarė: Oda už odą ir visa, ką žmogus turi, jis duos už savo gyvybę; ⁵ bet ištiesk savo ranką ir paliesk jo kaulą ir kūną, o tuomet matysi, kad jis keiks tave į akis. ⁶ Tuomet Viešpats tarė šėtonui: Štai jis tavo valdžioje, tačiau palik jam gyvybę.

⁷ Po to šėtonas, išėjęs iš po Viešpaties akių, ištiko Ijobą pikčiausia votimi nuo kojos pado iki jo viršugalviui. ⁸ Jisai, sėdėdamas mėšlyne, šuke gramdė pūlius.

⁹ O jo pati jam tarė: Dar tu tebesilaikai savo neišmanyme? Prakeik Dievą ir mirk. ¹⁰ Jis jai tarė:

Kalbėjai kaip viena iš paikų moteriškių;
jei priėmėme iš Dievo rankos kas gera,
kodėl nepriiimtumėm kas bloga?

Visame tame Ijobas nenusidėjo savo lūpomis.

¹¹ Trys Ijobo prieteliai, Eliphastas Temanietis, Bildadas Suhietis ir Sopharas Naamatietis, išgirdę apie visą nelaimę, kuri buvo jį ištikusi, atėjo kiekvienas iš savo vietos; nes jie buvo susitarę ateiti kartu jo aplankyti ir paguosti. ¹² Iš tolo pakėlę savo akis, jie jo nepažino, sušukę verkė ir, perplėšę savo drabužius, bėrė sau ant galvos dangaus link dulkes. ¹³ Jie sėdėjo su juo žemėje septynias dienas ir septynias naktis, ir nei vienas nekalbėjo jam nė žodžio, nes matė jo skausmą esant smarkų.

3. ¹ Po to Ijobas atvėrė savo burną ir keikė savo dieną,

² Ir kalbėjo:

³ Težūna diena, kurią gimiau,

ir naktis, kurią buvo pasakyta: Pradėta žmogus.

⁴ Tepavirsta diena tamsybėmis,

tenesiklausia apie ją Dievas iš aukštybių

ir tenebūna ji apšviesta šviesos.

⁵ Teaptemdo ją tamsybė ir mirties šešėlis,

teapstoja ją tamsus debesis

ir tebūna ji apsupta kartumo.

⁶ Tepagauna tą naktį tamsus viesulas,

tenebūna ji paskaityta tarp metų dienų

ir tenejeina į mėnesių skaičių.

⁷ Tebūna ta naktis apleista

ir neverta pagyrimo.

⁸ Tekeikia ją tie, kurie keikia dieną,

kurie pasiryžę pažadinti Leviataną.

⁹ Teaptemsta žvaigždės nuo jos tamsumo:

telaukia ji šviesos ir tenemato jos

nė auštančios aušros brėškimo.

¹⁰ Nes ji neuždarė angos įščios, kuri nešiojo mane,

ir neatėmė nelaimių iš po mano akių.

¹¹ Kodėl nemiriau įščioje?

išėjęs iš įščios nežuvau tuoju?

- ¹² Kam paimtas ant kelių,
kam žindytas krūtimis?
¹³ Nes dabar tylėčiau užmigęs
ir ilsėčiaus savo miegu,
¹⁴ Draug su žemės karaliais ir patarėjais,
kurie stato sau tyrumas.
¹⁵ Ar su kunigaikščiais, kurie turi aukso
ir pripildo savo namus sidabro;
¹⁶ Ar manęs visai nebūtų čia,
kaip paslėpto ne laiku gimusio kūdikio
ar kaip tų, kurie kad ir buvo pradėti,
bet nematė šviesos.
¹⁷ Tenai bedieviai liaujasi siautę
ir tenai ilsisi nustojusieji stiprybės.
¹⁸ Ir kurie buvo kitados surišti, yra kartu be įkyrumo;
jie nebegirdi pristovo balso.
¹⁹ Tenai yra mažas ir didelis,
ir vergas yra laisvas nuo savo valdovo.
²⁰ Kodėl nelaimingam duota šviesos
ir gyvybė tiems, kurių siela pilna kartumo?
²¹ Kurie laukia mirties,
lyg kad kastų sau turtą, o ji neateina,
²² Kurie džiaugiasi smarkiai,
radę sau kapą?
²³ Vyru, kurio kelias paslėptas
ir kurį Dievas apsupo tamsybėmis?
²⁴ Pirma, negu valgau, atsidūstu,
ir mano vaitojimas kaip patvinstas vanduo.
²⁵ Nes atėjo man baisumas, kurio bijojau,
ir įvyko, ko išgastavau.
²⁶ Argi aš neslėpiaus? Argi netylėjau? Argi nebuvo ramus?
tačiau atėjo man rūstybės užsidegimas.

4. ¹ Atsakydamas Eliphasas Temanietis tarė:

² Jei pradėsime tau kalbėti, gal bus tau įkyru,
bet pradėtą šneką kas gali sulaikyti?

³ Štai tu esi mokęs daugelį
ir sustiprinęs pailsusias rankas.

- ⁴ Tavo kalbos stiprino svyruojančius,
ir tu tvirtinai drebančius kelius.
- ⁵ Bet dabar atėjo tau sloga, ir tu nustojai drąsos;
ji palietė tave, ir tu nusigandai.
- ⁶ Kur tavo baimė, tavo stiprumas,
tavo kantrybė ir tavo kelių tobulumas?
- ⁷ Atsimink, meldžiamasai, kas nekaltas yra kada nors žuvęs?
ar kada buvo sunaikinti teisieji?
- ⁸ O priešingai, mačiau, kad kurie daro neteisybę,
sėja skausmus ir pjauna juos,
- ⁹ Tie, Dievui papūtus, žuvo
ir buvo jo rūstybės dvelkimo sunaikinti.
- ¹⁰ Liūto kriokimas ir liūtienės balsas,
ir jauniklių liūtų dantys buvo sutrupinti.
- ¹¹ Žuvo tigras, nes neturėjo grobio,
ir liūto jaunikliai buvo išsklaistyti.
- ¹² Man pasakyta paslėptas žodis,
ir mano ausis lyg kad slapčia išgirdo jo šnibždėjimo turinį.
- ¹³ Naktinio regėjimo baisume,
kai paprastai įmygis suima žmones,
- ¹⁴ Mane pagavo išgąstis ir drebėjimas
ir per visus mano kaulus perėjo šiurpulys.
- ¹⁵ Ir, praeinant čia pat pro mane dvasiai,
pasišiaušė mano kūno plaukai.
- ¹⁶ Atsistojo kažin kas, kurio veido aš nepažinau,
paveikslas prieš mano akis,
ir aš girdėjau tarsi tylaus vėjelio balsą:
- ¹⁷ Argi žmogus, palygintas su Dievu, pasirodys teišus,
arba ar vyras bus tyresnis už savo sutvėrėją?
- ¹⁸ Štai tie, kurie jam tarnauja, nėra pastovūs,
ir savo angeluose jis rado piktumo.
- ¹⁹ Kaipgi labiau tie, kurie gyvena moliniuose namuose,
kurie turi pagrindą iš žemės,
bus sunaikinti tarsi kandžių.
- ²⁰ Nuo ryto iki vakarui jie bus iškirsti,
o kadangi nė vienas neišmano, jie žus amžinai.
- ²¹ Kurie gi iš jų bus likę, bus atimti;
jie mirs, tačiau ne išmintyje.

5. ¹ Šaukis tat, jei yra kas tau atsakytų,
ir kreipkis į ką nors iš šventųjų.
² Iš tikrųjų rūstybė užmuša paiką
ir pavydas nužudo mažutėlį.
³ Aš mačiau paiką tvirtai įsišaknijusį
ir tuoju keikiau jo gražumą.
⁴ Jo sūnūs buvo toli nuo išgelbėjimo
ir buvo sumindžioti vartuose,
ir nebuvo kam gelbėti.
⁵ Jo pjūtį ėdė alkanas
ir jį patį pagrobė ginkluotas,
o ištroškę gėrė jo turtus.
⁶ Nieko nesidaro žemėje be priežasties
ir iš žemės neatsiranda skausmas.
⁷ Žmogus gimsta vargti,
o paukštis skrajoti.
⁸ Todėl aš melsčiau Viešpatį
ir su savo žodžiais kreipčiaus į Dievą,
⁹ Kurs daro didelių ir neištiriamų dalykų,
ir stebuklų be skaičiaus,
¹⁰ Kurs duoda lietaus žemės paviršiui
ir visa aplaisto vandeniui,
¹¹ Kurs išaukština nuolankiuosius,
o liūdinčius pakelia sveikata,
¹² Kurs išsklaisto piktųjų mintis,
kad jų rankos negalėtų įvykdyti, ką buvo pradėjusios,
¹³ Kurs sugauna išmintinguosius jų buklumu
ir niekais paverčia nedorųjų sumanymą.
¹⁴ Dieną jie patenka į tamsybę
ir vidudienį jie taip grabinėja kaip naktį.
¹⁵ Bet jis išgelbės varguolį nuo jų burnos kalavijo
ir beturtį iš smarkiojo rankos.
¹⁶ Bus vilties varguoliui,
o neteisybė užčiaups savo burną.
¹⁷ Palaimintas žmogus, kurį Dievas baudžia!
Viešpaties tat sudraudimo neatmesk.
¹⁸ Nes jis sužeidžia, jis ir vaistų duoda;
jis užgauna, ir jo rankos pagydo.
¹⁹ Šešiuose suspaudimuose jis išlaisvins tave,

- o septintame nepalies tavęs nelaimė.
20 Bado metu jis išgelbės tave nuo mirties
ir kare iš kalavijo kirčio.
21 Būsi paslėptas nuo liežuvio rykštės
ir nebijosi nelaimės, kai ji ateis.
22 Sunaikinimo ir bado metu juoksies
ir žemės žvėrių nebijosi;
23 Bet tu būsi sandoroje su šalių akmenimis
ir žemės žvėrys bus tau taikūs.
24 Tu patirsi, kad tavo padangtė turi ramybės,
ir žiūrėdamas į savo pasiturėjimą nenusidėsi.
25 Patirsi taip pat, kad tavo palikuonys bus gausingi
ir tavo vaikų vaikai kaip žemės žolė.
26 Tu įeisi apstybėje į kapą,
taip, kaip kviečių pėdai įnešami savo laiku.
27 Štai tai yra taip, kaip ištyrėme;
ką girdėjai, mintimi apsvarstyk.

6. ¹ Atsakydamas Ijobas tarė:

- ² Kadgi būtų pasverta mano nuodėmės, kuriomis nusipelniau rūstybę,
ir nelaimė, kurią kenčiu, svarstyklėse.
³ Šita pasirodytų sunkesnė kaip jūros smiltys,
todėl ir mano žodžiai pilni skausmo;
⁴ Nes manyje įsmeigta Viešpaties vilyčios:
jų skaudumas iščiulpia mano dvasią
ir Viešpaties baisenybės kovoja prieš mane.
⁵ Argi žvengia laukinis asilas, turėdamas žolės?
arba ar baubia jautis, stovėdamas prie pilno prakarto?
⁶ Arba ar galima valgyti neskanus dalykas, kurs nepasūdytas
druska?
arba ar gali kas ragauti tai, kas paragauta neša su savim
mirtį?
⁷ Ko pirma mano siela nenorėjo ir paliesti,
tai dabar dėl suspaudimo yra mano maistas.
⁸ Kas duos, kad mano prašymas būtų priimtas
ir kad Dievas man suteiktų, ko laikiu;
⁹ Kad kursai pradėjo, pats sutrintų mane,

- paleistų savo ranką ir pakirstų mane?
- ¹⁰ Ir ta man tebūnie paguoda,
kad, jo kankinamas skausmu be pasigailėjimo,
aš tačiau neprieštaraučiau Šventojo žodžiams.
- ¹¹ Nes koks yra mano stiprumas, kad iškęsčiau?
ar koks mano galas, kad elgčiaus kantriai?
- ¹² Juk ne akmenų stiprumas yra mano stiprumas
ir mano kūnas ne skaistvarinis.
- ¹³ Štai nėra man pagalbos savyje,
taip pat ir mano prieteliai pasitraukė nuo manęs.
- ¹⁴ Kas atima nuo savo prietelio gailestingumą,
tas palieka baimę Viešpaties.
- ¹⁵ Mano broliai praėjo pro mane kaip upelis,
kurs srauniai teka slėniuose.
- ¹⁶ Jie baidosi šerkšnos,
o ant jų kris sniegas.
- ¹⁷ Kai jie toliau plėsis, jie išdžius,
o kai pasidarys karšta, jie išnyks iš savo vietos.
- ¹⁸ Jų bėgio takai susipainioję;
jie nuteka į tuštumą ir dingsta.
- ¹⁹ Pasižiūrėkite į Temos takus,
į Sabos keliones ir palaukite truputį.
- ²⁰ Jie buvo sugėdinti, nes aš turėjau vilties;
jie atėjo iki manęs, ir jiems pasidarė gėda.
- ²¹ Dabar jūs atėjote
ir tuoju, matydami mano slogą, baidotės.
- ²² Argi aš sakiau: Atneškite man
ir padovanokite man iš savo lobio?
- ²³ Arba: Išlaisvinkite mane iš neprietelio rankos
ir išgelbėkite mane iš galingųjų rankos?
- ²⁴ Mokykite mane, aš tylėsiu;
ir jei kartais ko nežinojau, pamokykite mane.
- ²⁵ Kam įžeidžiate tiesos žodžius,
tuo tarpu kad nėra nė vieno iš jūsų,
kurs galėtų kaltinti mane?
- ²⁶ Jūs prasimanote žodžius tiktai barti
ir tariate žodžius į vėją.
- ²⁷ Jūs puolate našlaitį
ir stengiatės pargriauti jūsų prietelį.

- ²⁸ Tačiau ką pradėjote, baikite;
duokite čia ausį ir matykite, ar aš meluoju.
²⁹ Atsakykite, meldžiamieji, be barnių
ir kalbėdami nutarkite, kas tiesu.
³⁰ Ir nerasite neteisybės mano liežuvyje,
ir neskambės mano burnoje paikumas.

7. ¹ Žmogaus gyvenimas žemėje yra kareiviavimas
ir jo dienos kaip samdininko dienos.
² Kaip vergas išsiilgsta pavėsio
ir kaip samdininkas laukia savo darbo galo,
³ Taip ir aš turėjau tuščių mėnesių
ir skaičiavau sau vargingas naktis.
⁴ Jei užmingu, aš sakau: Kada atsikelsiu?
ir vėl laikiu vakaro,
ir esu pilnas skausmų iki sutemai.
⁵ Mano kūnas apsivelka puvėsiais
ir dulkių purvais,
mano oda išdžiūsta ir susitraukia.
⁶ Mano dienos praėjo greičiau,
negu audėjas nupjauna audeklą,
ir buvo sunaikintos be jokios vilties.
⁷ Atsimink, kad mano gyvenimas yra kvapas
ir mano akis neberegės gėrybių.
⁸ Nebematys manęs žmogaus akis:
tu pažvelgsi į mane, o manęs jau nebėra.
⁹ Kaip debesis nyksta ir praeina,
taip nebepakyla aukštyn,
kas nusileidžia į mirusiųjų buveinę;
¹⁰ Ir nebegrįžta daugiau į savo namus,
ir jo vieta nebepažįsta daugiau jo paties.
¹¹ Todėl ir aš neginsiu savo burnai,
kalbėsiu savo dvasios sielvarte,
dejuosiu savo sielos apkartime.
¹² Argi aš esu jūra ar banginis,
kad tu uždarei mane kalėjime?
¹³ Jei aš sakau: Paguos mane mano patalas
ir pasidarys man lengviau,
besikalbant su savim savo guolyje,

- ¹⁴ Tu gāšdini mane sapnais
ir baugini regējimai,
¹⁵ Todēl mano siela nori verčiau būti pasmaugta
ir mano kaulai mirti.
¹⁶ Nustojau vilties;
tegul jau nebebūnu daugiau gyvas.
Pasigailēk manēs, nes mano dienos niekai.
¹⁷ Kas yra žmogus, kad jį šlovini?
arba kam lenki prie jo savo širdij?
¹⁸ Lankai jį auštant
ir ūmai bandai jį.
¹⁹ Iki kolei nepasigailēsi manēs
ir neleisi man ramiai nuryti mano seilę?
²⁰ Nusidėjau; ką tau darysiu, o žmonių sarge?
kam pasidarei iš manēs sau priešininką
ir aš pasidariau pats sau našta?
²¹ Kodēl neatimi mano nuodēmės
ir kodēl nepanaikini mano neteisybės?
štai dabar aš miegočiu dulkėse,
ir jei rytą ieškosi manēs, nebebus manēs.

8. ¹ Atsiliepdamas Bildadas Suhietis tarė:
² Iki kolei tu kalbėsi tokius dalykus
ir tavo burnos žodžiai bus smarkus vėjas?
³ Argi Dievas pamina teisimą
arba ar Visagalis sugriauna, kas teisu?
⁴ Nors tavo sūnūs jam nusidėjo
ir jis atidavė juos jų neteisybės valdžion,
⁵ Tačiau jei tu anksti rytą skubėsi prie Dievo
ir maldausi Visagalį,
⁶ Jei vaikščiosi nesuteptas ir teiskus,
jis tuojau budės prie tavęs
ir suteiks tavo teisybės butui ramybės,
⁷ Taip kad jei ko pirma turėjai maža,
tai paskui tau be galo padaugės.
⁸ Tik paklausk buvusią kartą
ir patyrinėk rūpestingai tėvų atsiminimą
⁹ (Mes juk esame vakarykščiai ir nežinojome,
nes mūsų dienos žemėje yra kaip šešėlis),

- ¹⁰ O jie pamokys tave, kalbės tau
ir iš savo širdies ims pamokymus.
- ¹¹ Argi gali meldas žaliuoti be drėgmės?
ar želti saidžiai be vandens?
- ¹² Dar tebežydėdami ir nenuskinti ranka,
jie sudžiūsta pirm visų žolių.
- ¹³ Tokie keliai visų, kurie užmiršta Dievą,
ir veidmainio viltis dingsta.
- ¹⁴ Nebepatinka jam pačiam jo kvailumas,
ir jo pasitikėjimas kaip voratinklis.
- ¹⁵ Jis remiasi savo namais, bet jie neišlaiko;
jis paremia juos, o jie nenori stovėti stačiai.
- ¹⁶ Rodosi sultingas pirma, negu ateina saulė;
o kai tik ji užteka, jo šakos išsiplečia.
- ¹⁷ Jo šaknys pasidaro tankios tarp uolų krūvos,
ir pasilieka jis tarp akmenų.
- ¹⁸ Jei išrauna jį iš jojo vietos,
ji išsigina jo ir sako: Nepažįstu tavęs.
- ¹⁹ Nes ta yra jo kelio linksmybė,
kad vėl želia iš žemės kiti.
- ²⁰ Dievas neatmes neklastingojo
ir neišties rankos piktiesiems,
- ²¹ Kolei tavo burna nebus pilna juoko
ir tavo lūpos džiaugsmo.
- ²² Kurie nekenčia tavęs, bus apvilkti gėda,
ir bedievių padangtė neišliks.
9. ¹ Ijobas atsakydamas tarė:
- ² Žinau tikrai, kad taip yra
ir kad žmogus, palygintas su Dievu, nebus teišus.
- ³ Jei norėtų bylinėtis su juo,
negalėtų atsakyti jam į vieną iš tūkstančio.
- ⁴ Jis išmintingas širdimi ir galingas jėgomis;
kas jam priešinosi ir turėjo ramybės?
- ⁵ Jis perkelia kalnus,
ir tie, kuriuos jis sugriauna savo narse, to nepastebi.
- ⁶ Jis pajudina žemę iš jos vietos,
ir jos šulai sudreba.
- ⁷ Jis įsako saulei, ir ji neužteka,

- ir uždaro žvaigždes tarsi po antspaudu.
- ⁸ Jis vienas ištisia dangų
ir vaikščioja ant jūros bangų.
- ⁹ Jis daro Grižulo ratus, Dalgius
ir Sietą, ir Pietų žvaigždynus.
- ¹⁰ Jis daro didelių ir nesuprantamų,
ir nuostabių dalykų be skaičiaus.
- ¹¹ Jei jis prieina prie manęs, aš jo nematau;
jei nueina, nepastebiu.
- ¹² Jei jis ūmai paklaustų, kas jam atsakys?
arba ar kas gali sakyti: Kodėl taip darai?
- ¹³ Jis Dievas, kurio rūstybei niekas negali priešintis,
ir po juo susilenkia tie, kurie neša pasaulį.
- ¹⁴ Kas gi tat esu aš, kad jam atsakyčiau
ir kalbėčiau su juo savo žodžiais?
- ¹⁵ Nors aš ir turėčiau kiek teismo, aš neatsakysiu,
bet maldausiu mano teisėją.
- ¹⁶ Tačiau ir kai jis išklaustų mane besišaukiantį,
aš netikiu, kad jis klausosi mano balso.
- ¹⁷ Nes jis sutrina mane viesule
ir padaugina mano žaizdas net ir be priežasties;
- ¹⁸ Jis neleidžia man atsikvėpti
ir sotina mane kartumais.
- ¹⁹ Jei ieškoma stiprumo, jis stipriausias;
jei teismo teismo, niekas nedrįsta liudyti už mane.
- ²⁰ Jei norėčiau teisinti save, mano burna pasmerks mane;
jei rodyčiau mane esant nekaltą,
jis įrodys mane esant neteisų.
- ²¹ Jei ir būčiau be klastos, net ir to nežinos mano siela
ir mano gyvenimas bus man nusibodęs.
- ²² Vienas yra dalykas, kurį sakau:
jis sunaikina ir nekaltą, ir bedievyį.
- ²³ Jei jis plaka, teužmuša vienu kartu
ir tenesijuokia iš nekaltųjų kančių.
- ²⁴ Žemė duota į bedievio rankas;
jis uždengia jos teisėjų veidą.
O jei ne jis tai yra, tai kas?
- ²⁵ Mano dienos buvo greitesnės už bėgėją;
jos nubėgo ir nematė gerumo.

- ²⁶ Praėjo kaip laivai, kurie veža obuolius,
kaip erelis, kurs skrenda prie maisto.
²⁷ Jei sakyčiau: Daugiau taip nebekalbėsiu,
aš, tiesa, atmainyčiau savo veidą,
o tačiau būčiau skausmo kankinamas.
²⁸ Aš bijojau visų savo darbų,
žinodamas, kad tu nepasigailėsi nusikaltėlio.
²⁹ Jeigu ir taip esu bedievis,
kam veltui vargau?
³⁰ Jei apsiplaučiau tarsi sniego vandeniui
ir mano rankos žibėtų nuo švarumo,
³¹ Tu tačiau įmerktumei mane į purvus
ir mano drabužiai bjaurėtųsi manęs.
³² Nes aš atsakinėčiau ne vyrui, kurs panašus į mane,
ir ne tokiam, kurs galėtų būti lygiai išklausytas
draug su manim teisme.
³³ Nėra, kas įstengtų sudrausti abudu
ir padėti savo ranką ant vieno ir kito.
³⁴ Teatima jis nuo manęs savo rykštę
ir jo baisumas tenegąsdina manęs;
³⁵ Tuomet aš kalbėsiu ir nebijosiu jo,
nes bijodamas aš negaliu atsakinėti.

10. ¹ Mano sielai nusibodo mano gyvenimas;
aš leisiu sau šnekėti prieš save,
kalbėsiu savo sielos apkartime.
² Sakysiu Dievui: Nepasmerk manęs,
duok man žinoti, kodėl taip su manim elgies.
³ Argi tau rodosi gera, jei kankini mane
ir prispaudi mane, savo rankų darbą,
ir padedi bedievių sumanymui?
⁴ Argi tavo akys kūniškos
arba ar kaip žmogus mato, ir tu taip matai?
⁵ Argi tavo dienos kaip žmogaus dienos
ir tavo metai kaip žmonių laikai,
⁶ Kad ieškai mano neteisybės
ir tyrinėji mano nuodėmę?
⁷ Nors žinai, kad nepadariau nieko bedieviško,
tuo tarpu kad nėra nė vieno,

- kurs galėtų atimti iš tavo rankos?
- ⁸ Tavo rankos padarė mane
ir sutvėrė mane visą aplinkui,
ir tu taip ūmai gramzdini mane?
- ⁹ Atsimink, meldžiu, jog sutvarkei mane kaip molį
ir vėl paversi mane dulkėmis.
- ¹⁰ Argi ne kaip pieną milžai mane
ir ne kaip sūrį surauginai mane?
- ¹¹ Apvilkai mane oda ir kūnu,
kaulais ir gyslomis sunėrei mane;
- ¹² Suteikei man gyvybę ir pasigailėjimą,
ir tavo apsilankymas sergėjo mano dvasią.
- ¹³ Nors tai slėptumei savo širdyje,
tačiau žinau, kad visa atsimeni.
- ¹⁴ Jei nusidėjau ir valandai pasigailėjai manęs,
kodėl neleidi man apsivalyti nuo mano neteisybės?
- ¹⁵ Jei aš bedievis, vargas man;
ir jei teisus, nedrįsiu pakelti galvos,
pasotintas prispaudimu ir nelaime;
- ¹⁶ Ir dėl puikybės sugausi mane kaip liūtieneį
ir vėl kankinsi mane nuostabiomis kančiomis.
- ¹⁷ Tu statai naujus savo liudytojus prieš mane
ir daugini savo rūstybę prieš mane,
ir slogos kovoja prieš mane.
- ¹⁸ Kam davei man išeiti iš motinos įsčios?
verčiau būčiau buvęs sunaikintas,
kad akis nematytų manęs.
- ¹⁹ Būčiau buvęs kaip nebuvęs,
iš įsčios perkeltas į kapą.
- ²⁰ Argi mažas mano dienų skaičius nepasibaigs veikiai?
Paleisk tat mane apraudoti truputį savo skausmo,
- ²¹ Pirma, negu eisiu ir nebegrįšiu
į tamsią ir mirties rūkų apdengtą žemę,
- ²² Į žemę nelaimės ir tamsybių,
kur mirties šešėlis ir jokios tvarkos,
o tik amžinas baisumas gyvena.

11. ¹ Atsiliepdamas Sopharas Naamatietis tarė:

² Argi kurs daug kalba, neturi taip pat ir klausyti?

- arba ar vyras žodingas bus išteisintas?
- ³ Argi tau vienam tylės žmonės?
ir kitus išjuokęs argi nė kieno nebūsi sugėdintas?
- ⁴ Nes tu pasakei: Tyra mano šneka
ir nesuteptas esu tavo akivaizdoje.
- ⁵ Bet kadgi Dievas kalbėtusi su tavim
ir atvertų tau savo lūpas,
- ⁶ Kad tau parodytų išminties paslaptis
ir kad jo įstatymas daugiopas,
ir suprastumei, kad jo reikalaujama iš tavęs daug mažiau,
negu verta tavo neteisybė.
- ⁷ Argi tu suprasį Dievo pėdsakus
ir ištirsi tobulai Visagai?
- ⁸ Jis aukštesnis už dangų, ir ką tu darysi?
gilesnis už pragarą, ir iš kur tu pažinsi?
- ⁹ Jo mastas ilgesnis už žemę ir platesnis už jūrą.
- ¹⁰ Jei jis sugriautų visa ar sumestų visa į vieną krūvą,
kas jam prieštarautų?
- ¹¹ Nes jis žino žmonių tuštybę
ir matydamas neteisybę nejaugi nestebi?
- ¹² Tuščias vyras keliai į puikybę
ir kaip laukinis asilaitis tariasi gimęs laisvas.
- ¹³ Tu gi sutvirtinai savo širdį
ir ištiesei į jį savo rankas.
- ¹⁴ Jei pašalinai nuo savęs netiesumą, kurs yra tavo rankoje,
ir neteisybė nepasiliks tavo padangtėje,
- ¹⁵ Tuomet galėsi pakelti savo veidą be dėmės,
tu būsi pastovus ir nebijosi.
- ¹⁶ Užmirši taip pat nelaime
ir atsiminsi kaip vandenį, kurs nutekėjo.
- ¹⁷ Ir vakarop pakils tau tarsi pietinis skaistumas,
ir kada tarsies esąs sunaikintas, užtekėsi kaip aušra;
- ¹⁸ Ir turėsi pasitikėjimo, nes tau suteikta vilties,
ir palaidotas miegosi saugiai,
- ¹⁹ Ilsėsies, ir nebus, kas tave išgąsdintų,
ir daugelis mels tavo veidą.
- ²⁰ Bedievių gi akys apalps
ir prieglauda pražus jiems,
ir jų viltis bus ta, ko siela bodisi.

12. ¹ Atsakydamas Ijobas tarė:
² Jūs tat vieni esate žmonės,
ir kartu su jumis mirs išmintis?
³ Ir aš turiu širdį kaip ir jūs ir nesu žemesnis už jus;
nes kas gi nežino to, ką jūs žinote?
⁴ Kas savo prietelio išjuokiamas taip kaip aš,
tas šaukiasi į Dievą, ir jis išklaussys jį,
nes išjuokiama teisinio neklastingumas.
⁵ Tai žiburys, paniekintas turtingųjų mintyse,
bet prirengtas paskirtam laikui.
⁶ Plėšikų padangtėse apstumas,
ir jie drąsiai erzina Dievą,
nors jis yra davęs visa į jų rankas.
⁷ Paklausk gyvulius, ir jie pamokys tave,
ir dangaus sparnuočius, ir jie pasakys tau.
⁸ Kalbėk žemei, ir ji atsakys tau,
ir jūros žuvys pasakos.
⁹ Kas nežino, kad Viešpaties ranka yra visa tai padariusi?
¹⁰ Jo rankoje kiekvieno gyvojo siela
ir visos žmonių giminės dvasia.
¹¹ Argi ne ausis svarsto žodžius
ir valgančiojo gomurys skanumą?
¹² Pas senuosius yra išmintis
ir ilgame amžiuje atsargumas.
¹³ Pas jį yra išmintis ir galybė,
jis turi išmanymą ir supratimą.
¹⁴ Jei jis išardys, nėra kas pastatytų;
jei uždarys žmogų, nėra nė vieno, kurs atidarytų.
¹⁵ Jei sulaikys vandenį, visa išdžiū,
ir jei paleis jį, jis sunaikins žemę.
¹⁶ Pas jį yra išmintis ir galybė;
jis žino ir apgaviką, ir apgaunamąjį.
¹⁷ Jis atveda patarėjus į paiką galą
ir teisėjus į kvailumą.
¹⁸ Jis atriša karalių juostą
ir apjuosia virve jų strėnas.
¹⁹ Veda šalin kunigus be šlovės
ir didžiūnus sumindo.
²⁰ Jis atmaino tiesakalbių šneką

- ir atima iš senųjų mokslą.
²¹ Jis išpila paniekinimą ant kunigaikščių
ir pakelia tuos, kurie buvo prislėgti.
²² Jis atidengia, kas paslėpta tamsybėse,
ir išveda į šviesą mirties šešėlį.
²³ Jis padaugina tautas ir pražudo jas,
ir sunaikintąsias sugrąžina į pilnybę.
²⁴ Jis pakeičia žemės tautos kunigaikščių širdį
ir suklaidina juos, kad jie eitų veltui be kelio.
²⁵ Jie grabinėja kaip tamsybėje, o ne šviesoje,
ir jis padaro, kad jie klaidžiotų kaip girti.

13. ¹ Štai mano akis matė visus tuos dalykus
ir mano ausis girdėjo, ir aš supratau kiekvieną.
² Ką jūs žinote, žinau ir aš,
ir nesu žemesnis už jus.
³ O tačiau norėčiau kalbėti Visagaliui
ir trokštu bylinėtis su Dievu.
⁴ Pirma parodydamas, kad jūs esate dirbėjai melo
ir netikro mokslo garbintojai.
⁵ Verčiau jūs būtumėt tylėję,
kad jus laikytų išmintingais.
⁶ Klausykite tat mano pabarimo
ir stebėkite mano lūpų nutarimą.
⁷ Argi Dievui reikia jūsų melo,
kad kalbėtumėt dėl jo klastas?
⁸ Ar jūs jo žiūrite
ir stengiatės teisinti Dievą?
⁹ Arba ar tai patiks jam,
nuo kurio niekas negali būti paslėpta?
arba ar jis duosis apgaunamas kaip žmogus jūsų melavimais?
¹⁰ Jis pasmerks jus,
nes slapčia žiūrite jo asmens.
¹¹ Tuoju, kai tik pasijudins, jis išgąsdins jus,
ir jo baisumas kris ant jūsų.
¹² Jūsų atsiminimas bus lygus pelenams
ir jūsų sprandai bus paversti dumblais.
¹³ Patylėkite truputį, kad aš kalbėčiau,
kas tik ateis man į galvą.

- ¹⁴ Kam aš draskau savo dantimis savo kūną
ir nešioju savo sielą savo rankose?
- ¹⁵ Nors jis ir užmuštų mane, juo tikėsiuos,
tačiau teisinsiu savo kelius jojo akivaizdoje.
- ¹⁶ Ir jis bus mano gelbėtojas,
nes į jo akivaizdą neateis nė vienas veidmainys.
- ¹⁷ Paklausykite mano šnekos
ir išgirskite savo ausimis mįsles.
- ¹⁸ Jei būsiu teisiamas,
aš žinau, kad būsiu rastas teisus.
- ¹⁹ Kas yra, kurs eitų su manim į teismą?
teateina; kodėl esu naikinamas tylėdamas?
- ²⁰ Tik dviejų dalykų nedaryk man,
o tuomet aš nesislėpsiu nuo tavo veido:
- ²¹ Atitolink nuo manęs savo ranką
ir tavo baisumas tenegąsdina manęs.
- ²² Šauk mane, o aš atsakysiu tau,
arba tegul aš kalbėsiu, o tu atsakyk man.
- ²³ Kiek aš turiu neteisybių ir nuodėmių?
mano piktadarystės ir nusikaltimus parodyk man.
- ²⁴ Kam slepi savo veidą
ir laikai mane savo neprieteliu?
- ²⁵ Prieš lapą, kurs vėjo pagaunamas, rodai savo galybę
ir persekioji sausą šiaudą.
- ²⁶ Nes rašai man kartų sprendimą
ir nori sunaikinti mane dėl mano jaunystės nuodėmių.
- ²⁷ Tu įdėjai į šiekštą mano koją
ir stebėjai visus mano takus,
ir žiūrėjai į mano kojų pėdsakus,
- ²⁸ Ir aš esu sunaikintas kaip puvisis
ir kaip kandžių suėdamas drabužis.
14. ¹ Žmogus, gimęs iš moteriškos, gyvena trumpą laiką
ir yra pilnas daugelio nelaimių.
- ² Jis išdygsta kaip gėlė ir būna sutrinamas;
bėga kaip šešėlis ir niekad nepasilieka tame pat stovyje.
- ³ Ir tau rodosi verta atmerkti prieš tokį savo akis
ir vesti jį su savim į teismą?
- ⁴ Kas gali apvalyti pradėtąjį iš suteptos sėklos?

- argi ne tu, kurs esi vienas?
- ⁵ Trumpos žmogaus dienos,
jo mėnesių skaičius yra pas tave;
tu paskyrei jam ribas, kurių negalima peržengti.
- ⁶ Atstok truputį nuo jo, kad ilsėtusi,
kolei ateis diena, kurios jis geidžia kaip samdininkas.
- ⁷ Medis turi vilties: jei bus nukirstas, jis vėl žaliuoja
ir jo šakos želia.
- ⁸ Jei jo šaknys pasens žemėje
ir jo stuobris bus apmiręs dulkėse,
- ⁹ Paragavęs vandens, jis želia
ir išleidžia šakeles kaip tuomet, kada buvo pasodintas.
- ¹⁰ O kada žmogus bus miręs, visa ko nustojęs
ir sunaikintas, meldžiu, kur jis yra?
- ¹¹ Kaip vanduo, jei išeitų iš jūros,
ir ištuštėjusi upė išdžiūtų,
- ¹² Taip žmogus užmigęs nebeatsikelia;
kolei dangus nebus sunaikintas, jis nepabus
ir neatsikels iš savo miego.
- ¹³ Kas gi man tai suteiks,
kad laikytumei mane globoje pragare
ir slėptumei mane, kolei praeis tavo narsas,
ir paskirtumei man laiką, kuriame atsiminsi mane?
- ¹⁴ Argi numiręs žmogus vėl bus gyvas?
per visas dienas, kuriose dabar kovoju, aš laukiu,
kolei ateis mano atsimaitymas.
- ¹⁵ Tu šauksi mane, ir aš atsakysiu tau:
savo rankų darbui paduosi dešinę.
- ¹⁶ Tu suskaitei mano žingsnius,
bet atleisk mano nuodėmes.
- ¹⁷ Užženklinau kaip maišelyje mano nuodėmes,
bet rūpinaisi mano neteisybėmis.
- ¹⁸ Kalnas krisdamas subyra
ir uola būna perkeliama iš savo vietos.
- ¹⁹ Vanduo išgraužia akmenis
ir vandens plovimu naikinama pamažu žemė;
ir žmogų tat pražudysi panašiai.
- ²⁰ Tu sustiprinai jį truputį, kad praeitų amžinai;
atmainysi jo veidą ir išvarysi jį.

- ²¹ Ar jo sūnūs bus šlovingi,
ar nešlovingi, jis nežinos.
²² Tačiau jo kūnas jaučia skausmą, kolei gyvas,
ir jo siela raudos jojo.

15. ¹ Atsakydamas Eliphašas Temanietis tarė:
² Argi išmintingasis taip atsako, lyg kad kalbėtų į vėją,
ir ar pripildo savo vidurius karščio?
³ Tu bari žodžiais tą, kurs tau nelygus,
ir kalbi, kas tau nenaudinga.
⁴ Tu sunaikinai, kiek nuo tavęs pareina, baimę Dievo
ir pašalinai maldas Dievo akivaizdoje.
⁵ Nes tavo nedorumas pamokė tavo burną
ir tu pamėgdžioji piktžodžiaujančiųjų liežuvį.
⁶ Tavo paties burna pasmerks tave, o ne aš,
ir tavo lūpos liudys prieš tave.
⁷ Argi tu esi gimęs pirmas tarp žmonių
ir sutvertas anksčiau už kauburius?
⁸ Ar tu girdėjai Dievo sumanymą
ir jo išmintis bus žemesnė už tavąją?
⁹ Ką tu žinai, ko mes nežinotumėm?
ką išmanai, kas mums būtų nežinoma?
¹⁰ Mūsų tarpe yra ir senų, ir žilų,
daug senesnių už tavo tėvus.
¹¹ Argi didelis būtų Dievui dalykas paguosti tave,
bet tavo nedori žodžiai tai kliudo.
¹² Kam tavo širdis sukelia tave
ir kam pastatei akis tarsi didelius dalykus mąstydamas?
¹³ Ko tavo dvasia pučiasi prieš Dievą,
kad iš tavo burnos išeina tokios šnekos?
¹⁴ Kas yra žmogus, kad jis būtų nesuteptas
ir kad gimusis iš moteriškės pasirodytų teisus?
¹⁵ Štai tarp jo šventųjų nėra vieno neatmainytino
ir dangus nėra tyras jo akivaizdoje.
¹⁶ Kaipgi labiau pasibjaurėtinas ir nenaudingas yra žmogus,
kurs geria neteisybę lyg kad vandenį?
¹⁷ Parodysiu tau, pasiklausyk manęs;
aš papasakosiu, ką esu matęs.
¹⁸ Išmintingieji išpažįsta ir neslepia savo tėvų.

- ¹⁹ Jiems vieniems buvo duota žemė
ir svetimas nevaikščiojo jų tarpe.
- ²⁰ Bedievis keliai puikybėn per visas savo dienas
ir jo nuožmumo metų skaičius nėra tikras.
- ²¹ Baimės skambėjimas visados jo ausyse
ir, nors yra ramybė, jis visados spėja esant slastus.
- ²² Jis netiki galėsiąs sugrįžti iš tamsybės į šviesą,
žvalgosi į visas puses kalavijo.
- ²³ Pasijudinęs duonos ieškoti,
jis žino, kad tamsybės diena prirengta arti jojo.
- ²⁴ Gąsdins jį sielvartas ir suspaudimas apstos jį
kaip karalių, kurs rengiasi į kovą.
- ²⁵ Nes jis ištiesė savo ranką prieš Dievą
ir parodė savo jėgą prieš Visagalį.
- ²⁶ Bėgo prieš jį ištiesęs kaklą
ir apsiginklavo riebiu sprandu.
- ²⁷ Riebumas apdengė jo veidą
ir nuo jo šonų kabo lašiniai.
- ²⁸ Jis gyveno ištuštėjusiuose miestuose
ir pamestuose namuose, kurie paversti griuvėsių kauburiais.
- ²⁹ Jis nepasidarys turtingas ir jo lobis nepasiliks,
ir neįleis jis į žemę savo šaknies.
- ³⁰ Jis neišeis iš tamsybių;
liepsna sudžiovins jo šakas;
ir bus jis atimtas savo burnos dvelkimu.
- ³¹ Tuščios klaidos apgautas, jis netikės,
kad yra atpirktinas kokia nors kaina.
- ³² Jis pražus pirma, negu jo dienos bus pilnos,
ir jo rankos sudžius.
- ³³ Jo kekė bus pažeista kaip vynuogynas žydėjimo pradžioje
ir kaip alyvos medis, numetąs savo žiedus.
- ³⁴ Nes veidmainio draugija nevaisinga
ir ugnis praryja padangtes tų, kurie mielu noru ima dovanas.
- ³⁵ Jis pradėjo skausmą ir pagimdė piktadarystę,
ir jo iščia rengia klastą.

16. ¹ Atsakydamas Ijobas tarė:

- ² Aš dažnai esu girdėjęs tokių dalykų;
jūs visi esate įkyrūs ramintojai.

- ³ Ar bus galas vėjo žodžiams?
arba ar kas nors tave slegia, kad kalbi?
- ⁴ Galėčiau ir aš kalbėti panašių į jūsų dalykų;
ir kadgi jūsų siela būtų mano sielos vietoje!
- ⁵ Raminčiau ir aš jus šnekomis
ir kraipyčiau jums savo galvą,
- ⁶ Stiprinčiau jus savo burna
ir judinčiau savo lūpas tarsi gailėdamos jūsų.
- ⁷ Bet ką darysiu? Jei aš kalbu,
mano skausmas nesiliauja,
ir jei tyliu, jis neatstoja nuo manęs.
- ⁸ Dabar gi mano skausmas visai prislėgė mane
ir visi mano sąnariai paversti nieku.
- ⁹ Mano raukšlės liudija prieš mane,
ir melagis atsistoja prieš mano veidą ir prieštarauja man.
- ¹⁰ Jis surinko prieš mane savo įtūžimą
ir man grūmodamas griežia prieš mane savo dantimis;
mano neprietelis žiūri į mane baisiomis akimis.
- ¹¹ Jie išsižiojo prieš mane
ir prikaišiodami daužė mano veidą,
pasisotino mano kančiomis.
- ¹² Dievas atidavė mane neteisiamajam
ir padavė mane į bedievių rankas.
- ¹³ Aš, kitados taip turtingas, esu ūmai sutrintas;
jis nutvėrė mane už sprando, sulaužė mane
ir padėjo sau mane kaip ženklą.
- ¹⁴ Apstatė mane savo ietimis,
sužeidė mano strėnas,
nepasigailėjo ir išleido žemėn mano vidurius;
- ¹⁵ Padarė man žaizdą ant žaizdos,
puolė mane kaip milžinas.
- ¹⁶ Aš pasisiuvau maišą ant savo odos
ir pelenais apdengiau savo kūną.
- ¹⁷ Mano veidas subrinko nuo verksmo
ir mano akių vokai aptemo.
- ¹⁸ Kentėjau tai, nors mano rankoje nėra neteisybės,
ir mano maldos Dievui buvo nesuteptos.
- ¹⁹ Žeme, neuždenk mano kraujo,
ir mano šauksmas teneranda tavyje vietos pasislėpti.

- ²⁰ Nes štai dangujė yra mano liudytojas
ir žinaš mane aukštybėse.
²¹ Mano prieteliai žodingi;
į Dievą ašaroja mano akis.
²² Ir kadgi taip galėtų teisintis vyras prieš Dievą,
kaip žmogaus sūnus gali teisintis prieš savo draugą.
²³ Nes štai trumpi metai praeina,
ir aš einu taku, kuriuo negrįšiu.

17. ¹ Mano dvasia menkėja,
mano dienos eina trumpyn,
ir lieka man tiktai kapas.
² Nenusidėjau,
tačiau mano akis mato tik kartybių.
³ Išlaisvink mane, Viešpatie, ir pastatyk šalia savęs,
tuomet kiekvieno ranka tekovoja prieš mane.
⁴ Tu atitolinai jų širdį nuo išmanymo,
todėl jie nebus išaukštinti.
⁵ Jis žada draugams grobio,
bet jo vaikų akys apalps.
⁶ Padaryta iš manęs lyg kad pasityčiojimas liaudžiai,
ir aš esu pavyzdys jų akivaizdoje.
⁷ Mano akis aptemo nuo narso
ir mano sąnariai lyg kad nieku paversti.
⁸ Teisieji stebėsis tuo
ir nekaltasis bus sužadintas prieš veidmainį.
⁹ Ir teisusis laikysis savo kelio,
ir kurs nesuteptomis rankomis, tas pasidarys stipresnis.
¹⁰ Taigi jūs visi apsigręžkite ir ateikite,
o aš nerasiu jūsų tarpe nė vieno išmintingo.
¹¹ Mano dienos praėjo,
mano mintys išsiblaškė
ir kankina mano širdį.
¹² Naktį jie pavertė į dieną,
ir po tamsybės aš vėl turiu tikėtis šviesos.
¹³ Jei aš ir laukčiau, mirusiųjų vieta yra mano namai
ir tamsybėje aš pasitiesiau savo patalą.
¹⁴ Pavėsiui tariau: Tu mano tėvas;
o kirminams: Mano motina ir mano sesuo.

- ¹⁵ Kur tat dabar yra mano laukimas
ir kas žiūri mano kantrybės?
¹⁶ Visa, kas mano, nužengs į giliausius požemius,
o nors tenai ar bus man poilsio?

18. ¹ Atsiliepdamas Bildadas Suhietis tarė:
² Ar ilgai dar jūs kalbėsite tokius žodžius?
pirma supraskite, o tuomet kalbėkime.
³ Kodėl mes laikomi galvijais
ir pasidarėme bjaurūs jūsų akivaizdoje?
⁴ Tu, kurs savo narse žudai savo sielą,
argi dėl tavęs bus pakeista žemė
ir uolos bus perkeltos iš savo vietos?
⁵ Argi bedievio šviesa nebus užgesinta
ir jo ugnies liepsna nebešvies?
⁶ Šviesa pasidarys tamsi jo padangtėje
ir žiburys, kurs yra viršum jo, užges.
⁷ Jo jėgos žingsniai bus susiaurinti,
ir jo paties sumanymas nustums jį žemyn.
⁸ Nes jis įpainiojo savo kojas į žabangus
ir vaikščioja jų kilpose.
⁹ Jo pėda bus sugauta slastais
ir troškulys užsidegs prieš jį.
¹⁰ Žabangai paslėpti jam žemėje
ir slastai jam ant tako.
¹¹ Iš visur gąsdina jį baisumai
ir apipainioja jo kojas.
¹² Tesumenkėja jo stiprybė dėl bado
ir teapninka liesumas jo kaulus.
¹³ Baisiausia mirtis tepraryja jo odos gražumą,
tesunaikina jo rankas.
¹⁴ Tebūna išplėšta iš jo padangtės jojo pasitikėjimas
ir prapultis temindo jį kaip karalius.
¹⁵ Draugai to, kurio nėra, tegyvena jo padangtėje,
tebūna pabarstyta jo padangtėje sieros.
¹⁶ Tesudžiūsta jo šaknys apačioje,
viršuje gi tebūna sumindžiota jo pjūtis.
¹⁷ Težūna nuo žemės jo atsiminimas
ir tenebūna jo vardas garsinamas gatvėse.

- ¹⁸ Jis išvargs jį iš šviesos į tamsybę
ir iš pasaulio atims jį.
¹⁹ Nebus nei jo sėklos, nei palikuonių jojo tautoje,
nei jokių liekanų jo šalyse.
²⁰ Paskesnieji stebėsis dėl jo dienos
ir pirmuosius apims didelė baimė.
²¹ Tokios tat bedievio padangtės
ir tokia vieta to, kurs nežino Dievo.

19. ¹ Atsakydamas Ijobas tarė:

- ² Iki kolei jūs varginsite mano sielą
ir kankinsite mane šnekomis?
³ Štai dešimtį kartų niekinate mane
ir jums negėda slėgti mane.
⁴ Nes jei aš ir nežinojau,
mano nežinojimas pasilieka su manim.
⁵ O jūs stojatės prieš mane
ir kaltinate mane dėl mano paniekų.
⁶ Bent dabar supraskite,
kad Dievas prispaudė mane nelygiu teismu
ir apsupo mane savo rykštėmis.
⁷ Štai aš šaukiu, kentėdamas prievartą, ir niekas neklauso;
aš rėkiu, ir nėra, kas darytų teisybę.
⁸ Jis aptvėrė mano kelią, ir aš negaliu pereiti,
ir paskleidė mano take tamsybę.
⁹ Išplėšė iš manęs mano garbę
ir nuėmė man nuo galvos vainiką.
¹⁰ Sunaikino mane iš visų pusių, ir aš žūnu,
ir kaip iš išrauto medžio jis atėmė iš manęs viltį.
¹¹ Jo narsas užsidegė prieš mane,
ir jis elgėsi su manim kaip su savo neprieteliu.
¹² Jo galvažudžiai atėjo drauge,
padarė sau kelią per mane
ir apgulė aplinkui mano padangtę.
¹³ Mano brolius jis atitolino nuo manęs,
ir mano pažįstami pasitraukė nuo manęs kaip svetimi.
¹⁴ Mano giminės pametė mane,
¹⁵ Mano įnamiai ir mano tarnaitės laikė mane svetimu,
ir kaip kitatautis buvau jų akyse.

- ¹⁶ Aš šaukiau savo vergą, o jis neatsakė;
aš prašiau jį savąja burna.
- ¹⁷ Mano moteris bjaurėjosi mano kvapo,
ir aš maldavau savo iščios sūnus.
- ¹⁸ Net ir paikieji niekino mane
ir, kai pasitraukiau nuo jų,
jie žeidė mane žodžiais.
- ¹⁹ Mano kitados patarėjai bodėjosi manęs
ir ką labiausiai mylėjau, tas bjaurėjosi manęs.
- ²⁰ Sunykus kūnui, mano kaulai prisiglaudė prie mano odos,
ir tiktai lūpos liko aplink mano dantis.
- ²¹ Pasigailėkite manęs, pasigailėkite manęs
bent jūs, mano prieteliai,
nes Viešpaties ranka palietė mane.
- ²² Kam persekiojate mane kaip Dievas
ir sotinatės mano kūnu?
- ²³ Kas man suteiks, kad mano žodžiai būtų parašyti?
kas man duos, kad būtų įrėžti knygoje
- ²⁴ Geležine vinimi ir švininėje skardoje
arba būtų iškalti kalnu titnage?
- ²⁵ Nes žinau, kad mano Atpirkėjas yra gyvas
ir paskučiausią dieną aš atsikelsiu iš žemės,
- ²⁶ Ir vėl būsiu apvilktas savo oda,
ir savo kūne aš matysiu savo Dievą.
- ²⁷ Aš pats jį matysiu,
ir mano akys išvys, o ne kitos;
ta mano viltis paslėpta mano prieglobstyje.
- ²⁸ Kam tat dabar sakote: Persekiokime jį
ir raskime pagrindą jį kaltinti?
- ²⁹ Bėkite tat nuo kalavijo,
nes keršytojas neteisybių yra kalavijas,
ir žinokite, kad yra teismas.

20. ¹ Atsakydamas Sopharas Naamatietis tarė:

² Todėl mano įvairios mintys eina viena po kitos
ir mano mintis blaškosi į visas puses.

³ Mokslo, kuriuo mane bari, klausysiuos
ir mano išmanymo dvasia atsakys man.

⁴ Tai aš žinau nuo pradžios,

- nuo to laiko, kai žmogus pastatytas žemėje,
⁵ Kad bedievių gyrius trumpas
ir veidmainio džiaugsmas kaip akimirksnis.
⁶ Jei jo puikybė pakiltų iki dangui
ir jo galva pasiektų debesis,
⁷ Galų gale jis bus pražudytas kaip mėšlynas,
ir kurie buvo jį matę, sakys: Kur jis?
⁸ Jis kaip nuskrendąs sapnas nebus atrastas,
praeis kaip naktinis regėjimas.
⁹ Akis, kuri buvo jį mačiusi, nebematys
ir jo vieta nebežiūrės daugiau į jį.
¹⁰ Jo sūnūs bus sunaikinti neturtu
ir jo rankos atiduos jam jo skausmą.
¹¹ Jo kaulai bus pilni jo jaunystės ydų
ir jos miegos kartu su juo dulkėse.
¹² Nes kadangi piktumas saldus jo burnai,
jis slepia jį po savo liežuviu.
¹³ Jis taupo jį ir nepaleidžia jo,
ir paslepia savo gerklę.
¹⁴ Jo duona jo pilve
pavirs viduje į angių tulžį.
¹⁵ Turtus, kuriuos prarijo, jis išvems,
ir Dievas ištrauks juos iš jo pilvo.
¹⁶ Jis čiulps angių galvą
ir gyvatės liežuvis užmuš jį.
¹⁷ (Tenemato jis vandens upelių, medaus ir sviesto srovių.)
¹⁸ Bus baudžiamas už visa, ką yra padaręs,
tačiau nebus sunaikintas;
kaip daug jo prasimanymų, tiek jis ir kentės.
¹⁹ Nes pamindamas jis nuplikino beturčius,
išplėšė namus, kurių nestatė.
²⁰ Jo pilvas nebus sotus
ir turėdamas, ko geidė, jis negalės pasilaikyti.
²¹ Neliko jo valgio
ir todėl neliks nieko iš jo gėrybių.
²² Kai pasisotins, jam bus ankšta
ir karšta, ir visoks skausmas apniks jį.
²³ Kadgi jo pilvas pasidarytų pilnas,
kad išleistų į jį savo užsidedimo rūstybę

- ir lydintų ant jo savo karą.
²⁴ Jis bėgs nuo geležinių ginklų
ir įpuls į varinį kilpinį.
²⁵ Jis ištrauktas ir išeina iš savo makščių,
ir blizga savo kartume;
baisumai eis ir ateis ant jo.
²⁶ Visos tamsybės yra užslėptos jo paslapyse;
praris jį ugnis, kuri nekūrenama;
paliktas savo padangtėje, jis bus prispaustas.
²⁷ Dangus atidengs jo neteisybę
ir žemė sukils prieš jį.
²⁸ Jo namų želmuo bus atidengtas,
bus nutrauktas Dievo rūstybės dieną.
²⁹ Ta yra dalis žmogui bedieviui nuo Dievo
ir jo žodžių tėvonystė nuo Viešpaties.

21. ¹ Atsakydamas Ijobas tarė:

- ² Paklausykite, meldžiamieji, mano žodžių
ir darykite atgailą.
³ Pakęskite mane, ir aš kalbėsiu,
o po mano žodžių, jei jums tinka, juokitės.
⁴ Argi mano ginčas su žmogumi,
kad neturėčiau teisingai nuliūsti?
⁵ Pažvelkite į mane ir nustebkite,
ir padėkite sau ant burnos pirštą.
⁶ Ir aš, kai tai atsimenu, išsigąstu
ir mano kūnas ima drebėti.
⁷ Kodėl tat bedieviai gyvena,
yra išaukštinti ir sustiprinti turtais?
⁸ Jų palikuonys pasilieka ties jais;
giminaičių ir vaikų būrys jų akivaizdoje.
⁹ Jų namuose nėra pavojaus ir ramu,
ir nėra Dievo rykštės ant jų.
¹⁰ Jų galvijai apsiveisia ir neišsimeta;
karvė atsiveda veršiuką ir nepasilieka bergždžia.
¹¹ Jų vaikeliai išeina kaip kaimenės
ir jų kūdikiai šokinėja žaisdami,
¹² Laiko bubiną ir kankles
ir džiaugiasi, girdėdami vamzdžius;

- ¹³ Praleidžia savo dienas gėriuose
ir akimirksnyje nužengia į požemius.
- ¹⁴ Jie tarė Dievui: „Atstok nuo mūsų,
mes nenorime žinoti tavo kelių.
- ¹⁵ Kas yra Visagalis, kad jam tarnautumėm?
ir ką padės mums, jei melsimės jam?“
- ¹⁶ Kadangi tačiau jų gėrybės ne jų rankoje,
bedievių sumanymas tebūna toli nuo manęs.
- ¹⁷ Kiekgi sykių bedievių žiburys užgesa
ir tvanas ateina ant jų,
ir Dievas padalina jiems savo narso skausmus?
- ¹⁸ Jie būna kaip pelai prieš vėją
ir pelenai, kuriuos viesulas išnešioja.
- ¹⁹ Dievas pasilaiko tėvo skausmą jo vaikams;
kai bus jam atsilyginęs, tuomet jis žinos.
- ²⁰ Jo akys matys jojo žuvimą
ir jis gers iš Viešpaties narso.
- ²¹ Nes ką jam rūpi jo namai, jam mirus?
ir kai jo mėnesių skaičius bus perpus sutrumpintas?
- ²² Argi kas nors mokys išminties Dievą,
kurs teisia didikus?
- ²³ Šitas miršta tvirtas ir sveikas,
turtingas ir laimingas;
- ²⁴ Jo viduriai pilni taukų
ir jo kaulai primirkę smegenų.
- ²⁵ Kitas gi miršta sielos apkartime,
be jokio lobių;
- ²⁶ O tačiau miegos drauge dulkėse,
ir kirminai apdengs juodu.
- ²⁷ Iš tikrųjų aš žinau jūsų mintis
ir neteisingus sprendimus prieš mane.
- ²⁸ Nes jūs sakote: Kur kunigaikščio namai?
ir kur bedievių padangtės?
- ²⁹ Paklauskite kurį nors iš keleivių
ir patirsite, kad jis supranta šituos pat dalykus,
- ³⁰ Jog piktasis laikomas pražūties dienai
ir jog jis bus nuvestas į narso dieną.
- ³¹ Kas bars jo akivaizdoje jojo kelią
ir kas atsilygins jam už tai, ką jis yra padaręs?

- ³² Jis bus nuvestas į kapus
ir budės mirusiųjų būryje.
³³ Jis bus meilus Kokyto žvirgždams;
paskui save jis patrauks kiekvieną žmogų;
o tų, kurie buvo pirm jo, be skaičiaus.
³⁴ Kaip tat jūs raminate mane veltui,
nes pasirodo, kad jūsų atsakymas priešingas tiesai.

22. ¹ Atsiliepdamas Eliphasas Temanietis tarė:
² Argi gali žmogus būti palygintas su Dievu,
nors jis būtų tobulo mokslo?
³ Ką praverčia Dievui, jei tu teisingas?
arba ką jam suteiki, jei tavo kelias nesuteptas?
⁴ Nejaugi iš baimės jis bars tave
ir ateis su tavim į teismą,
⁵ O ne dėl labai didelės tavo piktybės
ir begalinių tavo nedorybių?
⁶ Nes tu be priežasties atėmei savo brolių užstatą
ir išplėsei drabužius iš plikųjų;
⁷ Nedavei vandens pailsusiam
ir atsisakei duoti duonos išalkusiam;
⁸ Savo peties stiprumu paveldėjai žemę
ir būdamas galingiausias turėjai ją;
⁹ Tu išleidai nuo savęs našles tuščiomis rankomis
ir sulaužei našlaičių ramsčius.
¹⁰ Todėl esi apstatytas slatais
ir ūmus baisumas gąsdina tave.
¹¹ Ir tu tareis nematysiąs tamsybės
ir nebūsiąs prispaustas patvinstančio vandens smarkumu.
¹² Ar tu nemanai, kad Dievas aukštesnis už dangų
ir prakilnesnis už žvaigždzių viršūnes?
¹³ Ir tu sakai: Ką gi Dievas žino?
Jis teisia tarsi per rūką.
¹⁴ Debesys jo slėpynė, ir jis nežiūri mūsų dalykų,
ir vaikščioja po dangų nuo vieno krašto iki kitam.
¹⁵ Argi tu geidi laikytis amžių tako,
kurį mindžiojo nedori vyrai,
¹⁶ Atimtieji pirm savo laiko,
kurių pamatą upė sugriovė;

- ¹⁷ Kurie sakė Dievui: Atstok nuo mūsų,
ir taip manė apie Visagalį,
lyg kad jis negalėtų nieko padaryti,
¹⁸ Tuo tarpu kad jis buvo pripildęs jų namus gėrybių?
bet jų nuomonė tebūna atstu nuo manęs!
¹⁹ Teisieji matys ir linksminsis,
ir nekaltasis tyčiosis iš jų.
²⁰ Argi jų išaukštinimas nepakirstas
ir jų liekanų ar neprarijo ugnis?
²¹ Sutik tat su juo ir laikykis ramiai,
o per tai turėsi geriausių vaisių.
²² Priimk iš jo burnos įstatymą
ir dėk jo žodžius sau į širdį.
²³ Jei būsi sugrižęs prie Visagalio, būsi vėl pastatytas
ir atitolinsi neteisybę nuo savo padangtės.
²⁴ Jis duos uolos žemės vietoje,
o vietoje titnago aukso srovių.
²⁵ Visagalis bus prieš tavo neprietelius,
ir bus tau sukrauta sidabro.
²⁶ Tuomet tu paplūsi gėriais Visagalyje
ir pakelsi savo veidą į Dievą.
²⁷ Tu melsi jį, o jis išklausys tave,
ir tu atitesėsi savo įžadus.
²⁸ Nutarsi dalyką, ir įvyks tau,
ir tavo keliuose žibės šviesa.
²⁹ Nes kas bus nusižeminęs, tas bus šlovėje,
ir kas nuleis akis, tas bus išgelbėtas.
³⁰ Nekaltasis bus išgelbėtas,
išsigelbės gi dėl savo rankų tyrumo.

23. ¹ Atsakydamas Ijobas tarė:
² Taip pat dabar mano žodžiai pilni kartumo
ir mano slogos smarkumas viršija mano vaitojimą.
³ Kas man suteiks, kad pažinčiau ir rasčiau jį,
ir ateičiau iki jo sostui?
⁴ Aš išdėstyčiau jo akivaizdoje savo bylą
ir pripildyčiau savo burną įrodymų,
⁵ Kad patirčiau žodžius, kuriuos man atsakytų,
ir kad suprasčiau, ką man kalbėtų.

- ⁶ Tačiau nenorėčiau, kad jis su didele stiprybe ginčytųsi su manim
ir prislėgtų mane savo didenybės svoriu.
- ⁷ Testato prieš mane teisybę
ir telaimi mano teisės.
- ⁸ Jei eisiu į Rytus, jis nesirodo;
jei į Vakarus, aš nepastebiu jo;
- ⁹ Jei į kairę, ką turiu daryti? Aš nepasiekiu jo.
Jei kreipiuos į dešinę, nematau jo.
- ¹⁰ Bet jis žino mano kelią
ir ištyrė mane kaip auksą, kurs pereina per ugnį.
- ¹¹ Mano koja sekė jo pėdsakais,
aš laikiaus jo kelio ir neiškrypau iš jo;
- ¹² Nepasitraukiau nuo jo lūpų paliepiamų
ir paslėpiau savo prieglobstyje jo burnos žodžius.
- ¹³ Nes jis yra vienas
ir niekas negali sutrukdyti jo sumanymo,
ir ko tik norėjo jo siela, tai jis padarė.
- ¹⁴ Kai jis bus įvykdęs manyje savo valią,
daug kitų panašių dalykų yra jam čia pat.
- ¹⁵ Ir todėl aš nusigandau jo veido,
ir žiūrėdamas į jį esu apimtas baimės.
- ¹⁶ Dievas suminkštino mano širdį,
ir Visagalis nugąsdino mane.
- ¹⁷ Nes ne dėl užėinančios tamsybės aš žuvau
ir ne rūkas apdengė mano veidą.
24. ¹ Nuo Visagalio nepaslėpti laikai;
bet kurie jį žino, nežino jo dienų.
- ² Vieni perkelia ribas,
išgaudo bandas ir gano jas,
- ³ Nusivaro našlaičių asilą
ir atima našlės jautį kaip užstatą,
- ⁴ Išardo beturčių kelią
ir prispaudžia taip pat žemės romiuosius.
- ⁵ Kiti išeina prie savo darbo kaip laukiniai asilai tyruose;
jie tykoja grobio, kad pasigamintų duonos vaikams.
- ⁶ Jie pjauna ne savo lauką
ir nuuogauja vynuogyną to, kurį prispaudė prievarta.
- ⁷ Paleidžia žmones plikus, atimdami drabužius

- iš neturinčio kuo apsidengti šaltyje,
⁸ Ant kurių lyja kalnų lietus
ir kurie, neturėdami uždangos, glaudžiasi prie akmenų.
⁹ Jie daro prievartą imdami grobį iš našlaičių
ir apiplėšia neturtingą liaudį.
¹⁰ Iš plikųjų ir vaikščiojančių be apdaro,
ir alkstančių jie atima varpas.
¹¹ Pietauja tarp pėdų krūvų tų,
kurie išspaudę spaustuvus trokšta.
¹² Verčia vaitoti vyrus iš miestų;
sužeistųjų siela šaukia,
o Dievas neleis nueiti neatkeršijęs.
¹³ Jie kelia maištą prieš šviesą,
nežino jos kelių
ir negrižta jos takais.
¹⁴ Anksti rytą keliasi galvažudys,
užmuša elgetą ir beturtį;
naktį gi jis kaip vagis.
¹⁵ Svetmoterio akis laukia tamsos,
ir jis sako: Nematys manęs akis;
ir jis užsidengia sau veidą.
¹⁶ Jis įsilaužia tamsoje į namus,
kaip jie dieną buvo susitarę,
ir jie nenori žinoti šviesos.
¹⁷ Jei ūmai pasirodo aušra,
jie mano tai esant mirties šešėlį,
ir taip jie vaikščioja tamsybėje kaip šviesoje.
¹⁸ Jis lengvas ant vandens paviršiaus;
tebūna prakeikta jo dalis žemėje
ir tenevaikščioja jis vynuogynų keliu.
¹⁹ Tepereina jis iš sniego vandens į didžiausią karštį
ir jo nuodėmė tenueina iki pragarui.
²⁰ Teužmiršta jį gailėstingumas; jo saldumas tebūna kirminai;
tenebūna jis atsiminime,
bet tebūna sulaužytas kaip nevaisingas medis.
²¹ Nes apiplėšė bergždžią, kuri negimdo,
ir našlei nepadarė gera.
²² Jis nugramzdino stipriuosius savo stiprybe,
o kada jis atsistoja, nėra tikras savo gyvenimo.

- ²³ Dievas davė jam proga atgailai daryti,
o jis išnaudoja ją puikybei;
bet Dievo akis yra jo keliuose.
- ²⁴ Jie išaukštinti valandėlei ir nepasiliks,
ir bus pažeminti kaip visa, ir bus atimti,
ir bus sutrinti kaip varpų viršūnės.
- ²⁵ Argi tai ne taip yra? Kas gali įrodyti, kad aš melavau,
ir nunešti Dievo akivaizdon mano žodžius?
25. ¹ Atsakydamas Bildadas Suhietis tarė:
² Galybė ir baisumas yra pas tą,
kurs daro taiką savo aukštybėse.
³ Argi yra skaičius jo kareiviams?
ir ant ko neužteka jo šviesa?
⁴ Argi gali būti išteisintas žmogus, palygintas su Dievu,
arba gimusi iš moteriškės pasirodyti nesuteptas?
⁵ Štai net mėnulis nešviečia
ir žvaigždės nėra nesuteptos jo akivaizdoje.
⁶ Kaipgi labiau žmogus puvėsis
ir žmogaus sūnus kirminas.
26. ¹ Atsakydamas Ijobas tarė:
² Kieno tu padėjėjas? argi silpnojo?
ir ar palaikai petį to, kurs nestiprus?
³ Kam davei patartį?
gal tam, kurs neturi išminties,
ir parodei jam savo didžiausią gudrumą?
⁴ Ką tu norėjai pamokyti?
argi ne tą, kurs padarė kvėpavimą?
⁵ Štai po vandenimis vaitoja milžinai
ir tie, kurie gyvena draug su jais.
⁶ Mirusiųjų buveinė atidengta jo akivaizdoje
ir nėra jokios uždangos prapulčiai.
⁷ Jis ištisia Šiaurę ant tuštumos
ir pakabina žemę ant nieko.
⁸ Jis suriša vandenį savo debesyse,
kad nekristų vienu kartu žemyn.
⁹ Jis laiko savo sosto veidą
ir ištisia viršuje jo savo debesėlį;

- ¹⁰ Daro sieną aplink vandenį,
iki kolei pasibaigs šviesa ir tamsybė.
¹¹ Dangaus šulai dreba
ir bijo jam pamojus.
¹² Per jo galybę ūmai renkasi jūros
ir jo išmintingumas užgauna puikumą.
¹³ Jo dvasia puošia dangų
ir jo rankai tvarkant padarytas vingiuotas žaltys.
¹⁴ Štai tai pasakyta apie vieną jo kelių dalį;
o kadangi mes girdėjome vos silpną jo žodžių šnibždėjimą,
tai kas gali apimti jo didenybės griausmą?

27. ¹ Ijobas dar pridūrė ir vėl kalbėdamas savo prilyginimais tarė:
² Kaip gyvas Dievas, kurs nedaro man teisybės,
ir Visagalis, kurs atvedė į kartumą mano sielą,
³ Kolei dar tebėra manyje kvėpavimas
ir Dievo kvapas mano nosyse,
⁴ Mano lūpos nekalbės neteisumo
ir mano liežuvis nesakys melo.
⁵ Aš anaipol nelaikysiu jūsų teisiais;
kolei gyvas būsiu, aš neatstosiu nuo savo nekaltumo.
⁶ Aš nepamesiu savo pasiteisinimo, kurio pradėjau laikytis,
nes mano širdis neprikiša man nieko mano gyvenime.
⁷ Tebūna mano neprietelis kaip bedievis
ir mano priešininkas kaip neteisusis.
⁸ Nes kokia yra veidmainio viltis, jei jis godžiai plėšia,
o Dievas neišgelbės jo sielos?
⁹ Argi Dievas klausys jo šauksmo,
kai ateis jam suspaudimas?
¹⁰ Arba ar galės jis linksmintis Visagalyje
ir šauktis į Dievą kiekviename laike?
¹¹ Mokysiu jus per Dievo ranką,
kas yra Visagalio, ir nepaslėpsiu.
¹² Štai jūs visi tai žinote
ir kam kalbate tuščius dalykus?
¹³ Ta yra žmogaus bedievio dalis pas Dievą
ir smarkiųjų tėvonystė, kurią jie gaus iš Visagalio.
¹⁴ Jei jo sūnų bus daug, jie teks kalavijui
ir jo vaikaičiai nepasisotins duona.

- ¹⁵ Kurie iš jo bus likę, tie bus palaidoti prapultyje,
ir jo našlės neverks.
- ¹⁶ Jei susikrautų sidabro kaip žemių
ir pasitaisytų drabužių kaip dumblo,
- ¹⁷ Jis, tiesa, prirengs, bet apsivilks jais teisusis
ir sidabrą padalins nekaltasis.
- ¹⁸ Jis pasistatė savo namus kaip kandis
ir kaip sargas pasidarė pašiūrę.
- ¹⁹ Turtingasis, kai užmigs, nieko nepasiims su savim,
atvers savo akis ir nieko nerąs.
- ²⁰ Neturtas pagaus jį kaip vanduo;
naktį užpuls jį audra.
- ²¹ Nutvers jį deginąs vėjas ir nuneš,
ir kaip viesulas atims jį iš jo vietos.
- ²² Jis paleis į jį ir nepasigailės,
ir jo rankos bėgte bėgs;
- ²³ Plos paskui jį savo rankomis
ir švilps jam, žiūrėdamas į jo vietą.
28. ¹ Sidabras turi savo gyslų pradžias
ir auksui yra vieta, kurioje jis tirpinamas.
- ² Geležis imama iš žemės,
o akmuo, karščio ištirpintas, virsta variu.
- ³ Jis paskyrė tamsybei laiką
ir pats tyrinėja visų dalykų galą,
taip pat tamsybėje paslėptą akmenį ir mirties ūksmę.
- ⁴ Upelis atskiria nuo keliaujančios tautos tuos,
kuriuos stokojančio žmogaus užmiršo koja
ir kurie vaikščioja be kelio.
- ⁵ Žemė, iš kurios augo duona,
savo vietoje išgriauta ugnimi.
- ⁶ Safyro vieta tarp jos akmenų
ir jos grumstai auksas.
- ⁷ Paukštis nežino tako
ir nemato jo vanago akis.
- ⁸ Nemindžiojo pirklių sūnūs
ir liūtienė neperėjo per jį.
- ⁹ Jis ištiesia savo rankas į uolas,
išgriauna kalnus iš šaknų.

- ¹⁰ Uolose jis iškala upelius
ir jo akis pamato visa, kas brangu.
- ¹¹ Jis tyrinėja taip pat upių gilumą
ir iškelia į šviesą, kas paslėpta.
- ¹² Bet kur randama išmintis?
ir kuri yra išmonės vieta?
- ¹³ Žmogus nežino jos kainos,
ir jos nerandama patogiai gyvenančiųjų žemėje.
- ¹⁴ Gelmė sako: Jos nėra manyje;
ir jūra kalba: Jos nėra pas mane.
- ¹⁵ Negalima duoti už ją tikrojo aukso
ir nepasveriamą sidabro mainais už ją.
- ¹⁶ Negalima jos lyginti su įvairiomis Indijos spalvomis
nei su brangiausiu sardonikso akmeniu ir safyru.
- ¹⁷ Neprilygsta jai auksas ar stiklas
ir neduodama už ją aukso rykų.
- ¹⁸ Aukšti ir prakilnūs dalykai, palyginti su ja, neverti paminėti;
ištraukiama gi išmintis iš slėpynės.
- ¹⁹ Nesusilygins su ja topazas iš Etijopijos
ir neprilygs jai skaisčiausi audiniai.
- ²⁰ Taigi iš kur ateina išmintis?
ir kur yra išmonės vieta?
- ²¹ Ji paslėpta nuo akių visų gyvųjų;
ji nežinoma taip pat dangaus paukščiams.
- ²² Prapultis ir mirtis tarė:
savo ausimis girdėjome jos gandą.
- ²³ Dievas pažįsta jos kelią
ir žino jos vietą.
- ²⁴ Nes jis žiūri į pasaulio pakraščius
ir mato visa, kas yra po dangumi.
- ²⁵ Jis, kursai davė vėjams sunkumą
ir pasvėrė vandenį pagal saiką.
- ²⁶ Kai jis davė įstatymą lietui
ir užiančioms audroms kelią,
- ²⁷ Tuomet matė ją ir paskelbė, ir prirengė, ir ištyrė.
- ²⁸ Ir jis tarė žmogui: Štai Viešpaties baimė tai yra išmintis
ir trauktis nuo pikto yra išmonė.

29. ¹ Ijobas dar pridūrė ir vėl kalbėdamas savo prilyginimais tarė:

- ² Kas man suteiks, kad būčiau kaip praeituose mėnesiuose,
kaip dieneose, kuriose Dievas sergėjo mane?
- ³ Kada jo žiburys švietė viršum mano galvos
ir kada prie jo šviesos vaikščiojau tamsybėje?
- ⁴ Kaip buvau mano jaunystės dieneose,
kada Dievas buvo slapčia mano padangtėje?
- ⁵ Kada Visagalis buvo su manim
ir aplinkui mano vaikai?
- ⁶ Kada plaudavau savo kojas sviestu
ir iš uolos man tekėjo aliejaus upeliai?
- ⁷ Kada eidavau į miesto vartus
ir prirengdavo man krasę susirinkimo vietoje?
- ⁸ Pamatydavo mane jaunikaičiai ir slėpdavosi,
seniai atsikėlę stovėdavo;
- ⁹ Kunigaikščiai liaudavos kalbėję
ir pirštą padėdavo sau ant burnos.
- ¹⁰ Vadai sulaikydavo savo balsą
ir jų liežuvis prilipdavo jiems prie gomurio.
- ¹¹ Ausis išgirdus vadino mane palaimintu
ir akis išvydus liudijo man,
- ¹² Nes buvau išlaisvinęs šaukiantį beturtį
ir našlaitį, kuriam nebuvo padėjęjo.
- ¹³ To, kuriam reikėjo žūti, palaiminimas man ateidavo
ir našlės širdį aš nuramindavau.
- ¹⁴ Teisybė buvo mano rūbas,
ir apsilvildavau savo teisingumu kaip apsiaustu ir vainiku.
- ¹⁵ Buvau akis aklam ir koja raišam,
- ¹⁶ Buvau beturčių tėvas,
ir bylą, kurios nežinojau, tyrinėdavau rūpestingiausiai.
- ¹⁷ Aš sutrupindavau neteisiojo žandus
ir iš jo dantų atimdavau grobį.
- ¹⁸ Ir sakydavau: Mirsiu savo lizdelyje
ir padauginsiu savo dienas kaip palmė.
- ¹⁹ Mano šaknis atidengta išilgai vandens
ir rasa pasiliks ant mano pjūties.
- ²⁰ Mano garbė visuomet naujinsis
ir mano kilpinis stiprės mano rankoje.
- ²¹ Kurie mane girdėjo, laukė mano sprendimo
ir atsidadėję klausydami tylėjo, kai duodavau patartį.

- ²² Jie nedrįsdavo nieko pridėti prie mano žodžių
ir mano šneka krisdavo ant jų kaip rasa.
²³ Jie laukdavo manęs kaip lietaus
ir atverdavo savo burną kaip vėlyvojo lietaus metu.
²⁴ Jei kada juokdavaus jiems, jie netikėdavo
ir mano veido šviesa nekrisdavo į žemę.
²⁵ Jei norėdavau eiti pas juos, sėdėdavau pirmas
ir kai sėdėdavau lyg karalius, stovint aplinkui kariuomenei,
buvau tačiau liūdinčiųjų ramintojas.

30. ¹ Dabar gi išjuokia mane jaunesni už mane,
kurių tėvų aš nesiteikdavau statyti su mano bandos šunimis,
² Kurių rankų stiprumas man buvo niekai,
kurie buvo laikomi net nevertais gyventi.
³ Dėl neturto ir bado sudžiūvę, jie grauždavo sausą žemę,
suskrebę nuo nelaimės ir vargo.
⁴ Jie valgė žoles ir medžių žievę,
ir kadagių šaknis buvo jų maistas.
⁵ Jie tai pasigaudavo iš slėnių
ir kai rasdavo po vieną, bėgdavo prie jų su šauksmu.
⁶ Jie gyvendavo upelių loviuose
ir žemės urvuose arba žvirgždynuose.
⁷ Jie dar džiaugdavosi tokiais dalykais
ir laikė gėriu būti po erškėčiais.
⁸ Paikųjų ir nešlovingųjų sūnūs,
visai neverti pasirodyti šalyje.
⁹ Dabar jie išjuokia mane savo dainose
ir aš pasidariau jiems patarlė.
¹⁰ Jie bjaurisi manim ir bėga tolyn nuo manęs,
ir nesidrovi spjaudyti man į veidą.
¹¹ Nes jis atidengė savo saidoką ir prispaudė mane,
ir pažabojo žąslais mano burną.
¹² Kai kilau, mano dešinėje ūmai sukilo mano nelaimės,
pastūmė mano kojas
ir prislėgė savo takais tarsi bangomis.
¹³ Išardė mano takus,
tykojo manęs ir nugalėjo,
ir nebuvo kas padėtų.
¹⁴ Lyg kad per išlaužtą mūrą ir atviras duris puolė mane

ir veržėsi prie mano nelaimių.

¹⁵ Esu paverstas niekais;

tu atėmei kaip vėjas tai, ko aš troškau,
ir mano sveikata praėjo kaip debesis.

¹⁶ Dabar gi pačiame manyje vysta mano siela
ir suspaudimo dienos laiko mane.

¹⁷ Naktį mano kaulai perveriami skausmais,
ir kurie mane graužia, tie nemiega.

¹⁸ Dėl jų daugybės sunaikinamas mano drabužis
ir tarsi juos apikaklė jie apjuosia mane.

¹⁹ Pasidariau lygus dumblui
ir panašus į dulkes ir pelenus.

²⁰ Aš šaukiuos į tave, ir neišklausai manęs;
aš stoviu, ir nepažvelgi į mane.

²¹ Pasidarei man nuožmus
ir priešini esi man savo rankos kietumu.

²² Iškėlei mane ir, lyg kad ant vėjo padėjęs,
smarkiai bloškei mane.

²³ Žinau, kad paduosi mane mirčiai,
tenai, kur paskirti namai kiekvienam gyvajam.

²⁴ Tačiau tu ištiesi savo ranką ne jiems sunaikinti;
ir jei jie kristų, tu pats išgelbėsi.

²⁵ Aš verkiau kitados to, kurs buvo prislėgtas,
ir mano sielai buvo gaila beturčio.

²⁶ Laukiau gėrybių, ir atėjo man nelaimės;
tikėsaus šviesos, ir įsiveržė tamsybė.

²⁷ Mano viduriai virė be jokio poilsio,
pavijo mane prispaudimo dienos.

²⁸ Aš vaikščiojau liūdėdamas be narso;
atsikeldamas šaukiau minioje.

²⁹ Buvau slibinų brolis ir strausų draugininkas.

³⁰ Mano oda pajuodo ant manęs
ir mano kaulai sudžiūvo iš karščio.

³¹ Mano arfa virto raudomis
ir mano vamzdis verkiančiųjų balsu.

31. ¹ Aš padariau sandorą su savo akimis,
kad net negalvočiau apie mergaitę.

² Nes kokią dalį rengtų man Dievas iš aukštumos

- ir kokią duotų Visagalis iš aukštybių?
- ³ Argi ne prapultis yra neteisiamam
ir atstūmimas tiems, kurie daro neteisybę?
- ⁴ Argi ne jis pats žiūri mano kelių
ir ar nesuskaito visų mano žingsnių?
- ⁵ Jei vaikščiojau tuštybėje
ir mano koja skubėjo į klastą,
- ⁶ Tepasveria mane tikroje svarstyklėje
ir težino Dievas mano neklastingumą.
- ⁷ Jei mano žingsnis iškrypo iš kelio
ir jei mano širdis sekiojo mano akis,
ir jei prie mano rankų prilipo dėmė,
- ⁸ Tegul kitas valgo, ką aš sėsiu,
ir mano palikuonys tebūna išrauti iš šaknų.
- ⁹ Jei mano širdis buvo apgauta dėl moteriškės
ir jei tykojau prie savo prietelio durų,
- ¹⁰ Mano moteris tebūna kekšė kito
ir tepaleistuvauja su ja kiti;
- ¹¹ Nes tai bjaurus dalykas
ir didžiausia nedorybė;
- ¹² Tai ugnis, praryjanti iki sunaikinimui
ir išraunanti iš šaknų visas atžalas.
- ¹³ Iš tikrųjų aš neatsisakiau stoti į teisimą
su savo tarnu ir savo tarnaitė,
kai jie bylinėjosi prieš mane,
- ¹⁴ Nes ką gi daryčiau, kada Dievas atsikeltų teisti?
ir kada paklaus, ką aš jam atsakyčiau?
- ¹⁵ Argi ne tas pats, kurs padarė mane iščioje, sutvėrė ir jį,
ir ar ne vienas sutvėrė mane iščioje?
- ¹⁶ Jei atsisakiau duoti beturčiams, ko jie norėjo,
ir padariau, kad našlės akys lauktų,
- ¹⁷ Jei valgiau savo kąsnį pats vienas,
o našlaitis nevalgė iš jo
- ¹⁸ (Nes pasigailėjimas augo su manim nuo mano kūdikystės
ir jis išėjo kartu su manim iš mano motinos iščios),
- ¹⁹ Jei paniekinau tą, kurs žuvo, nes neturėjo apvalkalo,
ir beturtį, nes buvo be drabužio,
- ²⁰ Jei jo šonai nelaimino manęs
ir jis nesusišildė mano avių vilnomis,

- ²¹ Jei pakėliau savo ranką prieš našlaitį,
net ir matydamas, kad vartuose aš esu viršesnis,
²² Teatkrenta mano petys nuo savo nario
ir tebūna mano ranka sulaužyta su savo kaulais.
²³ Nes aš bijojau visados Dievo kaip kylančių prieš mane bangų
ir negalėjau pakelti jo sunkumo.
²⁴ Jei maniau, kad auksas yra mano jėga,
ir tikrajam auksui tariau: Tu mano pasitikėjimas;
²⁵ Jei džiaugiaus savo turtų daugybe
ir kad mano ranka yra labai daug įsigijusi,
²⁶ Jei žiūrėjau į saulę, kuomet ji žibėjo,
ir į skaisčiai einantį mėnulį,
²⁷ Jei tuomet mano širdis linksminosi slapčia
ir aš bučiavau savo burna savo ranką,
²⁸ Tai būtų didžiausia nedorybė
ir paneigimas aukščiausiojo Dievo,
²⁹ Jei džiaugiaus žuvimu to, kurs manęs nekeitė,
ir buvau linksmas, kad jį sutiko nelaimė,
³⁰ Nes aš nedaviau savo gerklei nusidėti,
kad būčiau reikalavęs, keikdamas jo gyvybės;
³¹ Jei mano padangtės vyrai nesakė:
Kas mums duotų jo kūno, kad pasisotintumėm?..
³² Svetimtautis nepasiliko lauke,
mano anga buvo atvira keleiviui.
³³ Jei uždengiau kaip kiti žmonės savo nuodėmę
ir paslėpiau savo prieglobstyje savo nedorybę;
³⁴ Jei išsigandau didelės daugybės
ir artimųjų paniekinimas išgąsdino mane,
ir jei nenorėjau verčiau tylėti, ir neišėjau pro duris...
³⁵ Kas suteiks man klausytoją,
kad Visagalis išgirstų mano troškimą
ir patsai, kurs teisia, parašytų knygą,
³⁶ Idant nešiočiau ją ant savo peties
ir užsidėčiau ją sau kaip vainiką?
³⁷ Aš skelbčiau ją apie kiekvieną savo žingsnį
ir ją paduočiau jam kaip kunigaikščiui.
³⁸ Jei šaukia prieš mane mano žemė
ir kartu su ja verkia jos vagos,
³⁹ Jei valgiau jos vaisius neužmokėjęs

- ir nuliūdinau jos artojų sielą,
⁴⁰ Tegul vietoje kviečių užauga man usnių
ir vietoje miežių erškėčių.

Čia Ijobo žodžių pabaiga

32. ¹ Tie trys vyrai liovėsi atsakinėję Ijobui, nes jis rodėsi sau esąs teišus. ² Bet Barakhelio sūnus, Eljus Buzietis iš Ramo giminės, supyko ir užsidegė. Jis susirūstino Ijobu, nes tasai sakėsi esąs teisus Dievo aki-vaizdoje. ³ Įpyko taip pat ant savo prietelių, nes tie nerado protingo atsakymo, bet buvo tiktai pasmerkę Ijobą. ⁴ Taigi Eljus laukė, kolei Ijobas kalbėjo, nes tie, kurie kalbėjo, buvo vyresni. ⁵ Bet pamatęs, kad trys negalėjo atsakyti, jis smarkiai susirūstino. ⁶ Ir Barakhelio sūnus Eljus Buzietis atsiliepdamas tarė:

- Esu jaunesnis amžiumi, jūs gi vyresni,
todėl buvau nuleidęs galvą
ir nedrįsau pasakyti jums savo nuomonės.
⁷ Nes aš tikėjaus, kad kalbės vyresnis amžius
ir didelis metų skaičius mokys išminties.
⁸ Bet, kaip matau, Dvasia yra žmonėse,
ir Visagalio įkvėpimas duoda išmonės.
⁹ Ne ilgaamžiai yra išmintingieji
ir ne seniai išmano teismą.
¹⁰ Todėl kalbėsiu: klausykitės manęs;
taip pat aš parodysiu jums savo išmintį.
¹¹ Nes aš laukiau, kolei jūs šnekėjote,
klausiaus jūsų išmintingumo,
kolei jūs ginčijotės kalbomis.
¹² Ir atsidėjęs stebėjau, kolei maniau, kad jūs šį tą pasakysite;
bet, kaip matau, nėra, kas iš jūsų galėtų pertikrinti Ijobą
ir atsakyti į jo žodžius.
¹³ Kad kartais nesakytumėt: Radome išmintį.
Dievas atmetė jį, ne žmogus.
¹⁴ Jis man nieko nekalbėjo,
ir aš atsakysiu jam ne pagal jūsų žodžius.
¹⁵ Jie nusigandę ir nebeatsako daugiau,
ir patys atėmė iš savęs žodį.
¹⁶ Kadangi tat laukiau ir jie nekalbėjo,
sustojo ir daugiau nebeatsakė,

- ¹⁷ Todėl atsakysiu ir aš savo dalį
ir parodysiu savo mokslą.
¹⁸ Nes esu pilnas kalbos
ir mano dvasiai darosi ankšta manyje.
¹⁹ Štai mano vidus kaip jaunas vynas be atsidvėsimo,
kurs perplėšia naujas statines.
²⁰ Aš kalbėsiu ir atsikvėpsiu truputį,
atversiu savo lūpas ir atsakysiu.
²¹ Nežiūrėsiu žmogaus asmens
ir nelyginsiu Dievo su žmogumi.
²² Nes aš nežinau, kaip ilgai išliksiu
ir ar mano Sutvėrėjas neatims manęs po valandėlės.

33. ¹ Klausykis tat, Ijobai, mano žodžių
ir stebėk visas mano šnekas.
² Štai aš atvėriau savo burną,
tegul kalba mano liežuvis mano burnoje.
³ Mano šnekos eis iš neklastingos mano širdies
ir mano lūpos sakys nesuteptą mano nuomonę.
⁴ Dievo Dvasia padarė mane
ir Visagalio kvėpimas davė man gyvybę.
⁵ Jei gali, atsakyk man
ir stokis prieš mano veidą.
⁶ Štai Dievas padarė ir mane kaip ir tave,
ir iš to paties molio taip pat aš esu padarytas.
⁷ Tačiau mano nuostabumas tenegąsdina tavęs
ir mano iškalba tenebūna tau sunki.
⁸ Taigi tu kalbėjai į mano ausis,
ir aš girdėjau tavo žodžių balsą:
⁹ Aš esu nesuteptas ir be nusikaltimo,
be dėmės, ir nėra manyje nedorybės.
¹⁰ Kadangi jis rado skundą prieš mane,
todėl laikė mane savo neprieteliu;
¹¹ Įdėjo į šiekštą mano kojas,
stebėjo visus mano takus.
¹² Tai tat ir yra, kuo nesi teišus;
aš atsakysiu tau, nes Dievas didesnis už žmogų.
¹³ Tu bylinėjies su juo,
kad tau atsako ne į visus žodžius?

- ¹⁴ Dievas kalba vieną sykį
ir antrą nekartoja to paties dalyko.
- ¹⁵ Sapne, nakties regėjime, kai įmygis apima žmones
ir jie miega patale,
- ¹⁶ Tuomet jis atveria žmonių ausis,
moko juos ir duoda nurodymų įspėjimais,
- ¹⁷ Kad nukreiptų žmogų nuo to, ką jis daro,
ir išlaisvintų jį nuo puikybės,
- ¹⁸ Ir išgelbėtų nuo sugedimo jo sielą
ir jo gyvybę, kad nežūtų nuo kalavijo.
- ¹⁹ Jis baudžia taip pat skausmu guolyje
ir džioviną visus jo kaulus.
- ²⁰ Jo gyvenime jam darosi bjauri jo duona
ir jo sielai — anksčiau pageidautasis maistas.
- ²¹ Jo kūnas nyksta
ir jo kaulai, kurie buvo apdengti, darosi pliki.
- ²² Jo siela artėja prie sugedimo
ir jo gyvybė prie mirtingų dalykų.
- ²³ Jei Dievo pasiuntinys, vienas iš tūkstančių, užtars jį,
kad paskelbtų žmogaus teisingumą,
- ²⁴ Dievas pasigailės jo ir tars:
išlaisvink jį, kad nenužengtų į sugedimą;
radau dėl ko padaryti jam malonę.
- ²⁵ Jo kūnas buvo sunaikintas kančiomis;
tegrįžta į savo jaunystės dienas.
- ²⁶ Jis maldaus Dievą, ir tasai bus jam gailestingas;
jis regės jo veidą džiaugsme,
ir Dievas sugrąžins žmogui jo teisybę.
- ²⁷ Jis pažvelgs į žmones ir tars: Nusidėjau
ir tikrai nusikaltau; neatsiėmiau, kaip buvau nusipelnęs.
- ²⁸ Jis išlaisvino savo sielą, kad neitų į pražūtį,
bet gyvas matytų šviesą.
- ²⁹ Štai visa tai Dievas daro
po tris kartus kiekvienam,
- ³⁰ kad atšauktų jų sielas nuo sugedimo
ir apšviestų gyvųjų šviesa.
- ³¹ Stebėk, Ijobai, ir klausykis manęs,
ir tylėk, kolei aš kalbu.
- ³² O jei turi ką kalbėti, atsakyk man;

kalbėk, nes noriu, kad tu pasirodytumei teisus.

³³ O jei neturi, paklausk manęs.

34. ¹ Taigi Eljus tęsė toliau ir dar štai ką kalbėjo:

² Klausykitės, išmintingieji, mano žodžių
ir, mokytieji, išgirskite mane.

³ Nes ausis mėgina žodžius
ir gomurys atskiria ragavimu valgius.

⁴ Pasirinkime, kas teisu,
ir išstirkime tarp savęs, kas geriau.

⁵ Nes Ijobas sako: Esu teisus
ir Dievas nedaro man teisybės;

⁶ Nes pasmerkimas manęs paremtas melu;
smarki vilyčia perdūrė mane be jokios mano nuodėmės.

⁷ Kas yra toks žmogus kaip Ijobas,
kurs geria pasityčiojimą kaip vandenį?

⁸ Kurs eina su piktadariais
ir vaikščioja su bedieviais?

⁹ Nes jis sakė: Nepatiks vyras Dievui,
nors ir bėgtų su juo.

¹⁰ Todėl, vyrai išmintingi, klausykitės manęs;
tebūna toli nuo Dievo nedorumas
ir neteisybė nuo Visagalio.

¹¹ Nes jis atsilygins pagal žmogaus darbą
ir atiduos kiekvienam pagal jo kelius.

¹² Nes iš tikrųjų Dievas nepasmerkia veltui
ir Visagalis negriauna teisybės.

¹³ Ką jis pastatė kitą žemėje?
arba ką padėjo viršininku pasaulio, kurį yra padaręs?

¹⁴ Jei pakreiptų į jį savo širdį,
patrauktų prie savęs jo dvasią ir kvapą,

¹⁵ Kiekvienas kūnas žūtų vienu kartu
ir žmogus vėl pavirstų į pelenus.

¹⁶ Jei tat turi proto, klausyk, kas sakoma,
ir stebėk mano šnekos balsą.

¹⁷ Argi gali būti pagydytas tas, kurs nemyli teisybės?
ir kaipgi tu taip labai pasmerki tą, kurs teisus?

¹⁸ Jį, kurs sako karaliui: Atpuolėli,
kurs vadina vadus bedieviais,

- ¹⁹ Kurs nežiūri kunigaikščių asmens
ir nepažįsta smarkaus valdovo,
kada tasai bylinėjasi su beturčiu;
nes visi jo rankų darbas.
- ²⁰ Jie mirs ūmai, ir vidunaktį
tautos bus išgąsdintos ir praeis,
ir smarkusis bus atimtas ne žmogaus ranka.
- ²¹ Nes jo akys žiūri į žmonių kelius
ir jis stebi visus jų žingsnius.
- ²² Nėra tamsybių ir nėra mirties ūksmės,
kad tenai pasislėptų tie, kurie daro neteisybę.
- ²³ Nes daugiau nebe nuo žmogaus priguli
ateiti į teismą pas Dievą.
- ²⁴ Jis sutrina daugelį ir nesuskaitomus
ir pastato jų vieton kitus.
- ²⁵ Nes jis žino jų darbus
ir todėl užleis naktį, ir jie bus sutrinti.
- ²⁶ Jis užgavo juos lyg kad bedievius
visiems matomoje vietoje,
- ²⁷ Tuos, kurie tarsi tyčia atsitraukė nuo jo
ir nenorėjo suprasti visų jo kelių,
- ²⁸ Taip kad jie privertė ateiti prie jo pavargėlio šauksmą,
ir jis išgirdo beturčių balsą.
- ²⁹ Nes jam suteikiant ramybę, kas galėtų pasmerkti?
kuomet jis paslepia savo veidą, kas gali jį matyti,
vis tiek ar tai atsitiks tautoms,
ar visiems žmonėms?
- ³⁰ Jis padaro, kad karaliautų žmogus veidmainys
dėlei tautos nuodėmių.
- ³¹ Kadangi tat aš kalbėjau Dievui,
neginsiu taipogi tau.
- ³² Jei klydau, tu mokyk mane;
jei kalbėjau neteisybę, daugiau nebepridėsiu.
- ³³ Argi Dievas reikalauja jos iš tavęs, kad ji tau nepatiko?
nes tu pradėjai kalbėti, o ne aš;
o jei ką žinai geriau, kalbėk.
- ³⁴ Tegul man kalba išmanantys vyrai,
ir teklauso manęs vyras išmintingas.
- ³⁵ Įjobas gi kalbėjo paikai,

ir jo žodžiuose neskamba išmonė.

³⁶ Mano tėve, tebūna mėginamas Ijobas iki galui;
nesigailėk neteisybės žmogaus,

³⁷ Kadangi jis prideda prie savo nuodėmių piktžodžiavimą;
tebūna tuo tarpu suspaustas tarp mūsų
ir tuomet tešaukia į teismą savo šnekomis Dievą.

35. ¹ Taigi Eljus vėl štai ką kalbėjo:

² Argi tavo mintis tau rodosi teisinga,
kad sakei: Aš teisesnis už Dievą?

³ Nes tu kalbėjai: Tau nepatinka, kas teisu,
arba ką tau padės, jei aš nusidėsiu?

⁴ Taigi aš atsakysiu į tavo šnekas
ir draug su tavim tavo prieteliams.

⁵ Pažvelk į dangų ir matyk,
ir įsižiūrėk į padanges, kaip jos daug aukštesnės už tave.

⁶ Jei tu nusidedi, ką jam kenksi?
ir jei tavo neteisybės dauginasi, ką padarysi prieš jį?

⁷ O jei elgsies teisingai, ką jam dovanosi
arba ką jis gaus iš tavo rankos?

⁸ Tavo bedievyستė kenkia panašiam į tave žmogui
ir tavo teisumas padeda žmogaus sūnui.

⁹ Jie šaukia dėl daugybės prispaudėjų
ir dejuoja dėl smarkių valdovų peties galybės;

¹⁰ Tačiau nė vienas nesako: Kur Dievas, kurs yra mane padaręs,
kurs naktį yra davęs giesmių?

¹¹ Kurs moko mus labiau nekaip žemės galvijus
ir duoda mums išminties daugiau negu dangaus paukščiams?

¹² Tenai jie šaukia, ir jis neišklauso dėl piktųjų puikybės.

¹³ Taigi ne be priežasties Dievas išklauso
ir Visagalis žiūri į kiekvieno bylą.

¹⁴ Net ir kada tu sakai: Jis nestebi,
teisk save jo akivaizdoje ir lauk jo.

¹⁵ Nes dabar jis nerodo savo narso
ir nekeršija labai už kaltę.

¹⁶ Taigi Ijobas veltui atveria savo burną
ir daugina žodžius be išmonės.

36. ¹ Eljus dar pridūrė ir štai ką kalbėjo:
² Pakęsk mane truputį, ir pasakysiu tau,
nes dar turiu ko kalbėti dėl Dievo.
³ Aš imsiu išmintį iš jos pradžios
ir įrodysiu mano Sutvėrėją esant teisingą.
⁴ Nes iš tikrųjų mano šnekos be melo,
ir tau bus parodyta, kad mokslas tobulas.
⁵ Dievas neatmeta galingųjų, nes ir pats galingas.
⁶ Bet jis neišgelbsti bedievių ir daro teisybę beturčiams.
⁷ Jis nenugręžia nuo teisiojo savo akių
ir sodina juos amžinai kaip karalius į sostą.
⁸ Tačiau jei yra grandinėse ir surišti neturto virvėmis,
⁹ Jis parodo jiems jų darbus
ir jų priespaudą, kad jie buvo prispaudėjai.
¹⁰ Atidengia taip pat jų ausį, kad juos išpėtų,
ir kalba, kad gręžtųsi nuo neteisybės.
¹¹ Jei jie paklauso ir pasiduoda,
jie baigs savo dienas gerume
ir savo metus garbėje.
¹² O jei nepaklauso, jie pereis per kalaviją
ir bus sunaikinti paikybėje.
¹³ Veidmainiai ir klastingieji iššaukia Dievo rūstybę;
jie nesišaukia, kada būna surišti.
¹⁴ Jų siela miršta audroje
ir jų gyvenimas tarp kekšininkų.
¹⁵ Jis išgelbės beturtį iš jo suspaudimo
ir atidengs sielvarte jo ausį.
¹⁶ Taigi jis išgelbės tave į erdvę iš ankštos gerklės
ir neturinčios po savim pagrindo;
tavo stalas poilsyje bus pilnas riebumo.
¹⁷ Tavo byla nuteista kaip bedievio,
tu gausi sprendimą ir pasmerkimą.
¹⁸ Taigi tegul nenugali tavęs rūstybė,
taip kad tu ką nors slėgtumei,
ir tenepalenkia tavęs dovanų daugybė.
¹⁹ Išsižadėk savo didybės, nepriverstas sielvarto,
ir visų, kurie yra galingi jėgomis.
²⁰ Netrauk prie savęs nakties,
į kurią įeina tauta po tautos.

- ²¹ Saugokis pakrypti prie neteisybės,
nes pradėjai eiti paskui ją, patekęs į nelaimę.
²² Štai Dievas prakilnus savo galybėje,
ir nėra nė vieno jam lygaus tarp įstatymdavių.
²³ Kas gali ištirti jo kelius?
arba kas gali jam sakyti: Padarei neteisybę?
²⁴ Atsimink, kad tu nežinai jo darbo,
apie kurį vyrai giedojo.
²⁵ Visi žmonės mato jį,
kiekvienas žiūri iš tolo.
²⁶ Štai Dievas didis, viršijęs mūsų žinojimą;
jo metų skaičius nesuskaitomas.
²⁷ Jis pakelia aukštyn lietaus lašus
ir išlieja lietų kaip sroves,
²⁸ Kurios teka iš debesų,
visa dengiančių iš viršaus.
²⁹ Jei jis nori ištiesti debesis kaip savo padangtę
³⁰ Ir žaibuoti savo šviesa iš viršaus,
jis apdengia taip pat jūros pakraščius.
³¹ Nes tuo jis teisia tautas
ir duoda maisto daugeliui mariųjų.
²² Jis paslepia rankose šviesą
ir įsako jai vėl šviesti.
²³ Jis skelbia apie ją savo prieteliui, kad tai jo nuosavybė
ir kad gali prie jos pakilti.

37. ¹ Dėl to mano širdis nusigando
ir pajudėjo iš savo vietos.
² Klausyte klausykitės jo baisaus balso
ir išeinančio iš jo burnos garso.
³ Po visu dangumi jis žiūri
ir jo šviesa šviečia žemės pakraščiuose.
⁴ Paskui jį gaudžia garsas;
jis griaudžia savo didenybės balsu,
ir jo nerandama, nors jo balsas girdėta.
⁵ Dievas nuostabiai griaudžia savo balsu,
jis, kurs daro didelių ir neištiriamų dalykų;
⁶ Jis įsako sniegui kristi žemėn

- ir žiemos lietui, ir savo galybės lietui.
- ⁷ Jis deda ženklą ant visų žmonių rankos,
kad kiekvienas žinotų jo darbus.
- ⁸ Žvėris eina į olą
ir pasilieka savo lindynėje.
- ⁹ Audra išeina iš vidinių būklių
ir šaltis iš šiaurės.
- ¹⁰ Pučiant Dievui, darosi ledas
ir vėl plačiausiai pasipila vanduo.
- ¹¹ Javai trokšta debesų
ir debesys skleidžia savo šviesą.
- ¹² Jie eina aplinkui,
kur tik juos veda valdančiojo valia,
prie viso, prie ko jiems įsako žemės skritulio paviršiuje,
- ¹³ Ar tai vienoje giminėje, ar savo šalyje,
ar kurioje nors savo gailestingumo vietoje jis palieps jiems
atsirasti.
- ¹⁴ Klausyk tai, Ijobai;
stovėk ir žiūrėk į Dievo stebuklus.
- ¹⁵ Argi tu žinai, kada Dievas davė įsakymą lietui,
kad jis parodytų jo debesų šviesą?
- ¹⁶ Ar žinai didelius debesų takus
ir ar turi tobulą žinojimą?
- ¹⁷ Argi tavo drabužiai ne karšti,
kai pietų vėjas perpučia žemę?
- ¹⁸ Tu gal statei su juo dangų,
kurs stipriausias, lyg kad iš vario nulietas?
- ¹⁹ Duok mums žinoti, ką mes turime jam sakyti,
nes mes apsupti tamsybių.
- ²⁰ Kas jam papasakos, ką aš kalbu?
Jei ir kalbėtų žmogus, bus prarytas.
- ²¹ Bet dabar nesimato šviesos;
oras ūmai sutirštėja į debesis,
ir praeinąs vėjas nuvarys juos.
- ²² Auksas ateina iš šiaurės
ir į Dievą bailus šlovinimas.
- ²³ Mes negalime atrasti jo vertai;
jis didis galybe ir teismu, ir teisybe
ir jis neapsakomas.

²⁴ Todėl bijos jo vyrai
ir visi, kurie rodosi sau esą išmintingi, nedrįs žiūrėti.

38. ¹ Tuomet Viešpats, atsakydamas Ijobui iš viesulo, tarė:
² Kas yra tasai, kurs vysto nuomones šnekomis be išmonės?
³ Susijuosk kaip vyras savo strėnas;
aš klausinėsiu tave, atsakinėk man.
⁴ Kur buvai, kai aš dėjau žemės pamatus?
pasakyk man, jei turi išmanymo.
⁵ Kas paskyrė mastais jos didumą, jei žinai?
arba kas ištempė ant jos virvę?
⁶ Ant ko pastatyta tvirtai jos ramsčiai?
arba kas įleido jos kampinį akmenį,
⁷ Kada mane drauge šlovino rytmetinės žvaigždės
ir džiaugėsi visi Dievo sūnūs?
⁸ Kas uždarė jūrą durimis,
kai ji veržėsi lyg kad išeidama iš motinos įsčios,
⁹ Kada aš daviau jai debesį kaip apdarą
ir vyniojau ją tamsybe kaip kūdikystės vystyklais?
¹⁰ Aš apstačiau ją mano ribomis
ir padariau jai užkaištį ir vartus,
¹¹ Ir tariau: Iki čia teeisi ir nežengsi toliau,
ir čia sulaužysi pasipūtusias savo bangas.
¹² Argi tu užgimęs davei įsakymą rytmečiui
ir parodei aušrai jos vietą?
¹³ Ir ar tu laikei kratydamas žemės galus
ir išskratei iš jos bedievių?
¹⁴ Ji vėl įgaus išvaizdą kaip molis po antspaudu
ir pasiliks kaip drabužis.
¹⁵ Iš bedievių gi bus atimta jų šviesa
ir galingas petys bus sulaužytas.
¹⁶ Ar buvai įėjęs į jūros gilybes
ir vaikščiojai po gelmės dugną?
¹⁷ Ar buvo tau atkelti mirties vartai
ir ar matei tamsias duris?
¹⁸ Ar įsižiūrėjai į žemės platybę?
Pasakyk man visa tai, jei žinai,
¹⁹ Kuriame kelyje gyvena šviesa
ir kur yra tamsybės vieta,

- 20 Kad vestumei kiekvieną prie jų ribų
ir suprastumei jų namų takus?
- 21 Ar žinojai tuomet, kad turėsi užgimti?
ir ar žinojai savo dienų skaičių?
- 22 Argi buvai įėjęs į sniego sandėlius
arba ar matei krušos sandėlius,
- 23 Kuriuos aš prirengiau neprietelio metui,
kovos ir karo dienai?
- 24 Kuriuo keliu dalijama šviesa,
plečiasi šiluma žemėje?
- 25 Kas davė smarkiausiam lietui bėgimą
ir kelią griaudžiančiam griautiniui,
- 26 Kad lytų žemėje be žmogaus, tyruose,
kur nė vienas marusis nepasilieka,
- 27 Kad primirkytų nepereinamas ir apleistas vietas
ir išželdintų žaliuojančias žoles?
- 28 Kas yra lietaus tėvas?
arba kas pagimdė rasos lašus?
- 29 Iš kieno iščios išėjo ledas?
ir šalną iš dangaus kas pagimdė?
- 30 Vanduo suketėja kaip akmuo
ir susitraukia gelmės paviršius.
- 31 Argi tu įstengsi suglausti mirgančias Plejadų žvaigždes
arba galėsi išskirstyti Grįžulo vežimą?
- 32 Ar tu išvedi savo laiku Aušros žvaigždę
ir padarai, kad Vakarinė žvaigždė užtekėtų viršum žemės
sūnų?
- 33 Argi žinai dangaus tvarką
ir nustatai jo santykius su žeme?
- 34 Ar tu pakelsi debesyje savo balsą
ir ar vandens smarkumas apdengs tave?
- 35 Ar tu siųsi žaibus ir jie eis,
ir grįždami sakys tau: Mes čia?
- 36 Kas įdėjo į žmogaus širdį išminties?
arba kas davė gaidžiui išmonės?
- 37 Kas išpasakos dangaus sutvarkymą
ir kas užmigdys sutartinę dangaus giesmę?
- 38 Kada byra dulkės žemèn
ir sulimpa grumstai?

- ³⁹ Argi tu sugausi liūtienei grobį
ir pasotinsi jos jauniklių alkį,
⁴⁰ Kai jie guli olose ir tykoja lindynėse?
⁴¹ Kas prirengia varnui jo peną,
kai jo jaunikliai šaukiasi į Dievą
klaidžiodami, nes neturi maisto?

39. ¹ Ar tu žinai laukinių ožkų gimdymo metą ant uolų
arba ar stebėjai gimdančias stirnas?
² Ar suskaitei jų pradėjimo mėnesius
ir žinai jų gimdymo laiką?
³ Jos susiriečia dėl vaisiaus ir gimdo, ir vaitoja.
⁴ Jų jaunikliai atsiskiria ir eina ganytis,
išeina ir nebegrižta prie jų.
⁵ Kas paleido laisvą laukinį asilą
ir kas atrišo jo raiščius?
⁶ Aš daviau jam buveinę tyrumoje
ir jo padangtės sūrioje žemėje.
⁷ Jis laiko niekais miesto triukšmą,
negirdi pristovo šauksmo.
⁸ Jis dairosi po savo ganyklos kalnus
ir ieško visa, kas tik žaliuoja.
⁹ Argi stumbras norės tau tarnauti
arba ar pasiliks prie tavo prakarto,
¹⁰ Ar pririši savo virve stumbrą, kad artų?
arba ar jis trupins slėnių grumstus paskui tave:
¹¹ Argi pasitikėsi jo didele stiprybe
ir paliksi jam savo darbus?
¹² Ar tikėsi jam, kad parneš tau javus
ir surinks į tavo kluoną?
¹³ Strauso plunksna panaši į gandro ir vanago plunksnas;
¹⁴ Kada jis palieka savo kiaušinius žemėje,
gal tu šildai juos dulkėse?
¹⁵ Jis užmiršta, kad koja gali juos sumindžioti
ar laukinis žvėris sutrinti.
¹⁶ Jis kietas savo jaunikliams, lyg kad jie būtų ne jo;
vargo veltui, jokios baimės neverčiamas.
¹⁷ Nes Dievas atėmė iš jo išmintį
ir nedavė jam išmonės.

- ¹⁸ Kai ateina metas, jis kelia aukštyn sparnus,
išjuokia arklį ir jo raitelį.
¹⁹ Ar tu duosi arkliui stiprybės
arba ar suteiksi jo kaklui žvangimą?
²⁰ Ar padarysi, kad jis šokinėtų kaip skèriai?
Jo puikios šnervės baisumas.
²¹ Jis kasa žemę kanopa, pašoka drąsiai,
bėga priešais ginkluotiems,
²² Niekais laiko baimę,
nesitraukia prieš kalaviją.
²³ Ant jo skamba saidokas,
blizga ietis ir skydas.
²⁴ Putodamas ir siausdamas jis ryja žemę
ir nežiūri trimito garso skambėjimo.
²⁵ Išgirdęs ragą, jis sako: Vah;
iš tolo jaučia karą,
vadų raginimą ir kariuomenės šauksmą.
²⁶ Argi per tavo išmintį gauna plunksnas vanagas,
ištiesdamas savo sparnus į pietus?
²⁷ Ar tavo įsakymu pasikelia erelis
ir krauna savo lizdą aukštumose?
²⁸ Jie pasilieka ant uolų
ir gyvena ant stačių viršūnių ir neprieinamų akmenų.
²⁹ Iš ten žiūri maisto,
ir jo akys pamato iš tolo.
³⁰ Jo jaunikliai čiulpia kraują,
ir kur tik yra maitos, tuojau jis ten yra.
³¹ Viešpats dar pridūrė ir kalbėjo Ijobui:
³² Argi kas bylinėjasi su Dievu, taip pigiai nutyla?
Juk kas peikia, turi jam atsakyti.
³³ Atsakydamas gi Viešpačiui, Ijobas tarė:
³⁴ Aš, kursai kalbėjau be apmąstymo, ką galiu atsakyti?
Padėsiu savo ranką sau ant burnos.
³⁵ Kalbėjau vieną dalyką, kurio kadgi nebūčiau sakęs,
ir kitą, prie kurio daugiau nebepridėsiu.

40. ¹ Viešpats, atsakydamas Ijobui iš viesulo, tarė:

² Susijuosk kaip vyras savo strėnas,
aš klausinėsiu tave, ir tu sakyk man.

- ³ Argi tu panaikinsi mano teismą
ir pasmerkksi mane, kad tu būtumei išteisintas?
- ⁴ Argi turi petį kaip Dievas
ir ar griaudi lygiu balsu?
- ⁵ Apsisupk gražumu, pakilk aukštyn,
būk šlovingas ir apsilvilk gražiais drabužiais.
- ⁶ Išblašyk besididžiuojančius savo narse
ir pažemink pažvelgimu visus pasipūtėlius.
- ⁷ Pažvelk į visus puikiuosius ir sugėdink juos,
ir sutrink bedievius jų vietoje.
- ⁸ Uždenk juos drauge dulkėse
ir jų veidus panerk į griovį.
- ⁹ Tuomet aš išpažinsiu,
kad tavo dešinė gali išgelbėti tave.
- ¹⁰ Štai begemotas, kurį padariau kartu su tavim,
ėda šieną kaip jautis.
- ¹¹ Jo stiprumas jo šlaunyse
ir jo jėga jo pilvo bamboje.
- ¹² Jis ištiesia savo uodegą lyg kedrą;
jo paslėpsnių dirgsniai susipainioję.
- ¹³ Jo kaulai kaip vario vamzdžiai,
jo kremzlės kaip geležinės lazdos.
- ¹⁴ Jis Dievo kelių pirmonė;
tas, kursai yra jį padaręs, pritaiko jo kalaviją.
- ¹⁵ Kalnai duoda jam žolės;
visi lauko žvėrys žaidžia tenai.
- ¹⁶ Jis miega ūksmėje, paslėptas nendrėse
ir drėgnose vietose.
- ¹⁷ Pavėsiai suteikia jam ūksmės,
paupio gluosniai stovi aplink jį.
- ¹⁸ Štai jis išgeria upę ir nesistebi,
ir pasilieka ramus, kad ir Jordanas tekėtų į jo nasrus.
- ¹⁹ Jo akyse jis sugaunamas kaip meškere
ir basliais perveriamas jo šnervės.
- ²⁰ Ar galėsi ištraukti meškere Leviataną
ir virve suriši jo liežuvį?
- ²¹ Ar įdėsi grandį į jo šnerves
arba ar vašu perdursi jo žandą?
- ²² Ar jis kreipsis į tave su daugeliu prašymų

- arba ar kalbės tau meiliai?
23 Ar padarys su tavim sandorą
ir ar gausi jį kaip amžiną vergą?
24 Argi žaisi su juo kaip su paukščiu
arba ar pririši jį savo tarnaitėms?
25 Ar sukapos jį prieteliai,
pasidalins jį pirkliai?
26 Argi pripildysi tinklą jo odos
arba žuvų skiaurę jo galva?
27 Padėk ant jo savo ranką;
atsimink apie kovą ir nebekalbėk daugiau.
28 Štai jo viltis apvils jį,
ir visiems matant bus ištiestas.

41. ¹ Aš neerzinsiu jo kaip nuožmus;
nes kas gali priešintis mano veidui?
² Kas davė man pirmas, kad jam atiduočiau?
visa, kas po dangumi, yra mano.
³ Nepasigailėsiu jo dėl galingų žodžių
ir parinktų maldavimui.
⁴ Kas atidengs jo apdaro paviršių?
ir kas įeis į jo nasrų vidų?
⁵ Kas atkels jo nasrų vartus?
baisumas aplink jo dantis.
⁶ Jo kūnas kaip nulieti skydai,
sujungti vienas kitą spaudžiančiais žvynais.
⁷ Vienas su kitu susijungia,
ir net nė kvapas neįeina pro juos.
⁸ Vienas prie kito prisiglaudžia
ir laikosi neatskirtinai.
⁹ Jo čiaudymas spindinti ugnis
ir jo akys kaip aušros akių vokai.
¹⁰ Iš jo nasrų išeina žiburiai
kaip degantys ugnies pluoštai.
¹¹ Iš jo nosių išeina dūmai
kaip iš užkaitinto ir verdančio katilo.
¹² Jo kvapas uždega anglis
ir liepsna išeina iš jo nasrų.
¹³ Jo kakle pasilieka stiprumas

ir neturtas eina jo priešakyje.

¹⁴ Jo mėsos dalys sujungtos vienos su kitomis;
jei krenta ant jo žaibai, jos nebus nuneštos į kitą vietą.

¹⁵ Jo širdis kieta kaip akmuo
ir sukiētėjusi kaip kalvio priekalas.

¹⁶ Kai jis atsikelia, bijo pasiuntiniai
ir išsigandę švarinasi.

¹⁷ Kalavijas, kurs jį ištiktų, negalės išlikti,
nei ietis, nei šarvas.

¹⁸ Geležis jam kaip šiaudai
ir varis kaip supuvęs medis.

¹⁹ Neprivers jo bėgti vyras kilpininkas;
krislais jam virsta vilpstynės akmenys.

²⁰ Kūjis jam kaip šapas,
ir jis juokiasi iš švilpiančios ieties.

²¹ Po juo saulės spinduliai
ir jis išsitiesia ant aukso kaip ant dumblo.

²² Jis užvirina jūros gilumą kaip katilą
ir sujudina; taip, kaip tepalai virdami kunkuliuoja.

²³ Paskui jį šviečia takas,
gelmė išrodo lyg kad pražilusi.

²⁴ Nėra žemėje galybės, kuri su juo susilygintų;
jis padarytas, kad nieko nebijotų.

²⁵ Jis žiūri į visa, kas aukšta;
jis yra karalius visų puikybės sūnų.

42. ¹ Ijobas gi, atsakydamas Viešpačiui, tarė:

² Žinau, kad visa gali
ir kad jokia mintis nepasislėps nuo tavęs.

³ Kas yra tasai, kurs temdo sumanymą,
neturėdamas mokslo? Todėl kalbėjau neišmintingai
ir kas be galo viršija mano žinojimą.

⁴ Klausyk, o aš kalbėsiu;
klausinėsiu tave, tu atsakyk man.

⁵ Mano ausys girdėjo kalbant apie tave,
dabar gi mano akys mato tave.

⁶ Todėl aš pats save kaltinu
ir darau atgailą dulkėse ir pelenuose.

⁷ Pasakęs šituos žodžius Ijobui, Viešpats tarė Eliphasai Temaniečiui: Mano narsas užsidegė prieš tave ir prieš du tavo prieteliu, nes nekalbėjote mano akivaizdoje, kas teisinga, kaip mano tarnas Ijobas. ⁸ Imkite tat sau septynis jaučius ir septynis avinus, eikite pas mano tarną Ijobą ir atnašaukite už save deginamąją auką; mano gi tarnas Ijobas melsis už jus. Aš maloningai pažvelgsiu į jo veidą, kad paikumas nebūtų jums įskaitytas, nes nekalbėjote man kas teisinga, kaip mano tarnas Ijobas. ⁹ Taigi Eliphastas Temanietis, Bildadas Suhietis ir Sopharas Naamatietis nuėjo ir padarė, kaip Viešpats buvo jiems kalbėjęs, ir Viešpats maloningai pažvelgė į Ijobo veidą.

¹⁰ Viešpats maloningai priėmė taip pat Ijobo atgailą, kai jis meldėsi už savo prietelius. Ir Viešpats vėl davė Ijobui dvigubai visa, ką tik jis buvo turėjęs. ¹¹ Pas jį atėjo visi jo broliai ir visos jo seserys, ir visi, kurie pažinojo jį pirma ir valgydavo su juo duonos jo namuose. Jie kraipė dėl jo galvą ir ramino jį dėl visos nelaimės, kurią Viešpats buvo prieš jį leidęs; davė jam taip pat kiekvienas po vieną avį ir vieną auksinį auskarą. ¹² Viešpats gi palaimino paskesnius Ijobo metus labiau nekaip pirmuosius. Jis išigijo keturiolika tūkstančių avių, šešis tūkstančius kupranugarių, tūkstantį jungų jaučių ir tūkstantį asilių. ¹³ Jis turėjo taip pat septynis sūnus ir tris dukteris. ¹⁴ Vieną jis praminė vardu Diena, kitą vardu Kasija, o trečią Antimono ragas. ¹⁵ Nebuvo taip gražių moteriškių kaip Ijobo dukterys visoje žemėje; ir jų tėvas davė joms tėvonystės tarp jų brolių.

¹⁶ Po to Ijobas gyveno šimtą keturias dešimtis metų, matė savo sūnus ir savo sūnų sūnus iki ketvirtajai kartai ir mirė pasenęs ir pilnas dienų.

PSALMÉS

PIRMOJI
PSALMIŲ KNYGA

1—40 (41) PSALMĖS

1 psalmė**TEISIŲJŲ IR BEDIŲ LIKIMAS**

- ¹ Palaimintas žmogus, kurs neseka
 bedievių patarimu
Ir nestoja į nusidėjėlių kelią,
 ir nesėdi išjuokėjų sueigoje;
- ² Bet, priešingai, jo pasimėgimas yra Viešpaties įstatymas
 ir apie jo įstatymą jis mąsto dieną ir naktį.
- ³ Jis yra kaip medis,
 pasodintas šalia vandens upelių,
Kurs duoda vaisių savo metu,
 kurio lapai nevysta,
 ir ką tik jis daro, jam gerai sekasi.
- ⁴ Ne taip bedieviai, ne taip;
 bet kaip pelai, kuriuos sklaido vėjas.
- ⁵ Todėl bedieviai neatsilaikys teisme
 nė nusidėjėliai teisiųjų taryboje,
- ⁶ Nes Viešpats rūpinasi teisiųjų keliu,
 o bedievių kelias žus.

2 psalmė**TUŠČIOS ŽEMĖS VALDOVŲ PASTANGOS PASIPRIEŠINTI KRISTUI
IR JO KARALYSTEI**

- ¹ Kodėl triukšmauja pagony
 ir tautos galvoja tuščius dalykus?
- ² Žemės karaliai sukykla

- ir kunigaikščiai daro sąmokslą išvien
 Prieš Viešpatį ir prieš jo Kristų:
³ „Sutraukykime jų grandines
 ir meskime šalin nuo savęs jų kilpas!“
⁴ Tas, kurs gyvena danguje, juokiasi,
 Viešpats tyčiojasi iš jų.
⁵ Tuomet jis kalba jiems savo rūstybėje
 ir savo narse išgąsdina juos:
⁶ „Juk aš pastačiau savo karalių
 Sione, mano šventajame kalne!“
⁷ Aš paskelbsiu Viešpaties nutarimą:
 Viešpats man tarė: „Tu mano Sūnus, aš šiandien
 pagimdžiau tave.
⁸ Reikalauk iš manęs — ir aš tau duosiu tėvonystės pagonis
 ir tau paveldėti žemės galus.
⁹ Tu valdysi juos geležine lazda,
 sutrupinsi juos kaip puodžiaus indą“.
¹⁰ O dabar, karaliai, supraskite;
 duokitės pamokomi jūs, kurie valdote žemę.
¹¹ Tarnaukite Viešpačiui baimėje ir džiūgaukite jam,
 su drebėjimu ¹² reikškite jam klusnumą,
 Kad jis nesusirūstintų ir kad nepražūtumėt iš kelio,
 kai greitai užsidegs jo rūstybė.
 Palaiminti visi, kurie bėga glaustis prie jo.

3 psalmė

MALDA ESANČIO TARP PRIEŠŲ, BET PASITIKINČIO DIEVU

- ¹ *Psalmė. Dovido, kai jis bėgo nuo savo sūnaus Absalomo.*
² Viešpatie, kaip daug tų, kurie vargina mane,
 daugelis sukykla prieš mane!
³ Daug tų, kurie sako apie mane:
 „Nėra jam išsigelbėjimo Dievuje“.
⁴ Tu gi, Viešpatie, esi mano skydas,
 mano garbė, kurs pakeli aukštyrų mano galvą.
⁵ Aš šaukiaus savo balsu į Viešpatį,
 ir jis išklausė mane nuo savo šventojo kalno.
⁶ Aš atsiguliau ir užmigau;
 aš atsikėliau, nes Viešpats palaiko mane.

- ⁷ Aš nebijosiu tautos tūkstančių,
kurie sustoja aplinkui prieš mane.
- ⁸ Kelkis, Viešpatie!
gelbėk mane, mano Dieve!
Nes tu užgavai žandą visų, kurie man priešinasi,
sutrupinai nusidėjėlių dantis.
- ⁹ Išsigelbėjimas yra Viešpatyje:
ant tavo tautos tebūna tavo palaiminimas.

4 psalmė

MALDA PASITIKINČIOJO DIEVU IR PARAGINIMAS NUSIDĖJĖLIAMS
PASITAISYTI

- ¹ *Choro vedėjui. Stygomis. Psalmė. Dovido.*
- ² Kai aš šauksiuos, išklausyk mane, mano teisumo Dieve,
tu, kurs sielvarte pakėlei mane;
pasigailėk manęs ir išklausyk mano maldą.
- ³ Žmonės, iki kolei jūs būsite sunkios širdies?
kodėl jūs mėgstate tuštybę ir ieškote melo?
- ⁴ Žinokite: Viešpats padarė savo šventąjį nuostatų;
Viešpats išklausys mane, kai aš šauksiuos į jį.
- ⁵ Sudrebėkite ir nenusidėkite,
apsvarstykite savo širdyse,
savo miegamuosiuose ir nutilkite.
- ⁶ Aukokite teisingas aukas
ir turėkite vilties Viešpatyje.
- ⁷ Daugelis sako: „Kas parodys mums gėrybių?“
iškelk viršum mūsų savo veido šviesą, Viešpatie!
- ⁸ Tu davei linksmybės į mano širdį
didesnės, kaip kuomet turima apsčiai kviečių ir vyno.
- ⁹ Ramybėje, kai tik esu atsigulęs, aš užmiegu,
nes tu vienas, Viešpatie,
suteiki man saugumą.

5 psalmė

RYTMETINĖS PRIEŠŲ APSUPTO TEISIOJO MALDOS

- ¹ *Choro vedėjui. Su vamzdžiais. Psalmė. Dovido.*
- ² Priimk ausimis mano žodžius, Viešpatie,
ir išgirsk mano vaitojimą,

- ³ Klausyk mano maldos balso,
mano karaliau ir mano Dieve!
Nes aš maldauju tave, ⁴ Viešpatie,
rytmetį tu girdi mano balsą;
rytmetį aš pareiškiu tau savo prašymus ir laukiu.
- ⁵ Nes tu nesi Dievas, kuriam patiktų neteisybė,
piktavališ nepasilieka pas tave
- ⁶ Nė bedieviai neišsilaiko tavo akyse.
Tu nekenti visų, kurie daro neteisybes,
- ⁷ tu sunaikini tuos, kurie kalba melą;
Žiauraus ir klastingo žmogaus
bodisi Viešpats.
- ⁸ Aš gi per tavo malonės daugybę
įeisiu į tavo namus,
Parpulsiu prie tavo šventnamio
tavo baimėje, ⁹ Viešpatie.
Lydėk mane savo teisybėje dėl mano neprietelių;
- ¹⁰ Nes nėra tiesos šitų burnoje;
jų širdis rengia spąstus.
Jų gerklė atviras kapas;
savo liežuviais jie suvedžioja.
- ¹¹ Plak juos, Dieve,
tegul jie nukenčia savais sumanymais;
Dėl daugelio jų nusikaltimų išvaryk juos,
nes jie kelia maištą prieš tave.
- ¹² O tesilinksmina visi, kurie bėga glaustis prie tavęs,
tegul jie džiūgauja nuolatos.
Globok juos, ir tesilinksmina tavimi
tie, kurie myli tavo vardą.
- ¹³ Nes tu laiminsi teisųjį, Viešpatie:
apsupsi jį palankumu kaip skydu.

6 psalmė

NUBAUSTOJO MALDAVIMAS, KAD DIEVAS PASIGAILĖTŲ

¹ *Choro vedėjui. Stygomis. Viršum oktavos. Psalmė. Dovidas.*

² Viešpatie, nekaltink manęs savo rūstybėje
ir nebausk manęs savo narse.

³ Pasigailėk manęs, Viešpatie, nes aš esu silpnas;

- pagydyk mane, Viešpatie, nes mano kaulai sukrėsti;
- ⁴ Ir mano siela yra labai sujaudinta,
bet tu, Viešpatie, iki kolei...?
- ⁵ Gręžkis, Viešpatie, gelbėk mano sielą,
išgelbėk mane dėl savo gailestingumo,
- ⁶ Nes mirtyje nėra, kas atsimintų tave;
mirusiųjų buveinėje kas tave šlovina?
- ⁷ Aš pailsau bevaitodamas,
kiekvieną naktį ašaromis aš laistau savo guolį,
savo ašaromis aplieju savo patalą.
- ⁸ Nuo gilaus liūdesio temsta mano akis,
ji sensta dėl visų mano neprietelių.
- ⁹ Eikite šalin nuo manęs visi, kurie darote neteisybę,
nes Viešpats išgirdo mano verksmo balsą;
- ¹⁰ Viešpats paklausė mano maldavimo,
Viešpats priėmė mano maldą.
- ¹¹ Teparaušta ir tegul smarkiai nusigąsta visi mano neprieteliai;
tegul eina šalin ir tegul greitai parausta.

7 psalmė

NETEISINGŲ PRIEŠŲ KALTINIMŲ PRISLĖGTO ŽMOGAUS ŠAUKIMASIS Į DIEVĄ TEISĖJĄ

- ¹ *Dovido rauda, kurią jis giedojo Viešpačiui dėl Benjaminaičio Khušo.*
- ² Viešpatie, mano Dieve, prie tavęs aš bėgu;
gelbėk mane nuo visų mano persekiotojų ir išlaisvink mane,
- ³ Kad kas nenutvertų kaip liūtas manęs,
kad nesudraskytų ir nebūtų kas atima.
- ⁴ Viešpatie, mano Dieve, jei aš tai padariau,
jei yra neteisybė mano rankose,
- ⁵ Jei atsilyginau piktu savo prieteliui,
aš, kurs išgelbėjau tuos, kurie man priešinosi neteisingai,
- ⁶ Tegul neprietelis vejasi mane ir tenutveria,
tesumindo į žemę mano gyvybę,
ir tepaverčia mano garbę dulkėmis.
- ⁷ Pakilk, Viešpatie, savo rūstybėje,
stokis prieš pasiutimą slegiančiųjų mane
ir kelkis mano naudai teisme, kurį esi paskelbęs.

- ⁸ Tautų sueiga teapstoja tave,
o tu sėskis aukštai viršum jos.
- ⁹ Viešpats yra tautų teisėjas;
daryk man teismą, Viešpatie, žiūrėdamas mano teismo
ir to nekaltumo, kurs yra manyje.
- ¹⁰ Tegul liaujasi bedievių nedorumas, ir sustiprink teisųjį
tu, teisusis Dieve, kurs tyrinėji širdis ir inkstus.
- ¹¹ Skydas yra man Dievas,
kurs gelbsti tiesiaširdžius.
- ¹² Dievas yra teisus teisėjas
ir yra Dievas, kurs graso kasdien.
- ¹³ Jei jie nesigręš, jis galas savo kalaviją,
įtemps lanką ir atgręš jį,
- ¹⁴ Ir prirengs jiems mirtinus smūgius,
padarys savo vilyčias degančias.
- ¹⁵ Štai jis pradėjo nedorumą ir yra nėščias pikto,mo,
ir jis gimdo klastą.
- ¹⁶ Jis taisė duobę ir iškasė,
bet įkrito į tą duobę, kurią pats padarė.
- ¹⁷ Jo pikto,mas gręšis prieš jo paties galvą
ir jo smurtas sugriš ant jo paties viršugalvio.
- ¹⁸ Aš gi šlovinsiu Viešpatį dėl jo teisingumo
ir giedosiu aukščiausiojo Viešpaties vardui.

8 psalmė

DIEVO DIDYBĖ IR ŽMOGAUS VERTĖ

¹ *Choro vedėjui. Kaip „Spaustuvai...“ Psalmė. Dovido.*

- ² Viešpatie mūsų, Viešpatie, koks nuostabus yra tavo vardas
visoje žemėje!
kurs iškėlei savo didybę aukščiau už dangų.
- ³ Iš kūdikių ir žindomų burnos tu pasidarei sau šlovinimą prieš
savo priešus,
kad sudraustumei neprietelį ir priešą.
- ⁴ Kai aš žiūriu į tavo dangų, tavo pirštų darbą,
į mėnulį ir į žvaigždes, kurias tu padarei:
- ⁵ Kas gi yra žmogus, kad tu jį atsimeni?
arba žmogaus sūnus, kad juo rūpinies?
- ⁶ Tu padarei jį maža ką mažesnę už angelus,

- garbe ir šlove apvainikavai jį;
⁷ Davei jam valdžios ant visų savo rankų darbų,
 visa pavergei po jo kojomis:
⁸ Visas avis ir jaučius,
 be to, ir laukinius žvėris,
⁹ Dangaus paukščius ir jūros žuvis:
 kas tik plaukioja jūros takais.
¹⁰ Viešpatie, mūsų Viešpatie, koks nuostabus yra tavo vardas
 visoje žemėje!

9 A psalmė

DĖKOJIMAS UŽ NUGALĖJIMĄ PRIEŠŲ IR MALDAVIMAS PAGALBOS PRIEŠ BEDIIVIŲ NETEISYBES

¹ *Choro vedėjui. Kaip „Muth labben“ (apie sūnaus paslaptis).
 Psalmė. Dovidas.*

- ² Aš šlovinsiu tave, Viešpatie, visa mano širdimi,
 papasakosiu visus tavo nuostabius darbus.
³ Linksminsiuos ir džiūgausiu dėl tavęs,
 giedosiu tavo vardui, o Aukščiausias;
⁴ Nes mano neprieteliai pasitraukė atgal,
 jie sukniubo ir žuvo tavo akivaizdoje.
⁵ Nes tu padarei man teismą ir vedei mano bylą;
 buvai atsisėdęs soste, teisusis teisėjau.
⁶ Tu sudraudei pagonis, sunaikinai bedievi,
 išdildei jų vardą amžių amžiams.
⁷ Neprieteliai žuvo, paversti amžinais griuvėsiais;
 ir miestus tu sugriovei: jų atsiminimas dingo.
⁸ O Viešpats sėdi per amžius;
 jis padarė savo sostą pastovų, kad teistų.
⁹ Ir jis teis pasaulį pagal teisybę,
 darys teismą tautoms pagal lygybę.
¹⁰ Ir bus Viešpats priebėga prislėgtajam,
 patogi priebėga suspaudimo laikais.
¹¹ Ir pasitikės tavimi tie, kurie žino tavo vardą,
 nes nepalieki ieškančiųjų tavęs, Viešpatie.
¹² Giedokite Viešpačiui, kurs gyvena Sione,
 skelbkite tautose jo darbus,
¹³ Nes kraujo keršytojas atsiminė juos,
 neužmiršo beturčių šauksmo.

- ¹⁴ Pasigailėk manęs, Viešpatie: pažvelk į skriaudą, kurią kenčiu
iš savo neprietelių,
išskeldamas mane iš mirties vartų,
¹⁵ Kad galėčiau skelbti visus tavo girtinus darbus Siono dukters
vartuose ir džiūgaučiau dėl tavo pagalbos.
¹⁶ Pagonys nugramzdinti į duobę, kurią patys padarė;
jų koja buvo sugauta slastais, kuriuos jie buvo paslėpę.
¹⁷ Viešpats apsireiškė, padarė teismą;
nusidėjęs įsipainiojo į savo rankų darbus.
¹⁸ Tegul pasitraukia nusidėjęliai į pragarą,
visi pagonys, kurie yra užmiršę Dievą.
¹⁹ Nes ir neamžinai bus užmiršamas beturtis,
nelaimingųjų pasitikėjimas nežus amžinai.
²⁰ Pakilk, Viešpatie; tegul negauna viršaus žmogus;
tegul būna teisiami pagonys tavo akivaizdoje.
²¹ Įvaryk, Viešpatie, jiems išgąščio;
tegul žino pagonys, kad jie žmonės.

9 B (10 psalmė hebrajiškame tekste)

- ¹ Kodėl tu, Viešpatie, stovi toli,
slepies suspaudimo laikais,
² Tuo tarpu kad bedievis keliai puikybėn, o nelaimingasis
kankinamas,
sugaunamas klastomis, kurias anas sugalvojo?
³ Nes nusidėjęs didžiuojasi savo geismu
ir plėšikas piktžodžiauja, niekina Viešpatį.
⁴ Bedievis sako minties puikybėje: „Jis nekeršys;
nėra Dievo“; tai visa jo mintis.
⁵ Laimingi jo keliai visuomet;
toli pasilieka tavo teismai nuo jo minties;
visus savo priešus jis niekina.
⁶ Jis sako savo širdyje: „Aš nebūsiu pajudintas;
per visas kartas aš nebūsiu nelaimingas“.
⁷ Jo burna pilna prakeikimo ir apgaulės, ir klastos;
po jo liežuviu vargas ir kankinimas.
⁸ Jis sėdi tykodamas arti kaimų,
pasislėpęs nužudo nekaltąjį;
savo akimis jis ieško beturčio.

- ⁹ Jis tykoja iš pasalų kaip liūtas savo oloje;
tykoja nutverti nelaimingąjį;
nutveria nelaimingąjį ir velka į savo tinklą.
- ¹⁰ Jis susilenkia, išsitiesia žemėje,
ir jo smarkumu beturčiai krinta.
- ¹¹ Jis sako savo širdyje: „Dievas užmiršo,
nugręžia savo veidą. Jis niekados nemato“.
- ¹² Pakilk, Viešpatie Dieve, pakelk savo ranką!
Neužmiršk beturčių!
- ¹³ Kodėl bedievis niekina Dievą,
savo širdyje sako: „Jis nekeršys“?
- ¹⁴ Tu gi matai; tu žiūri į vargą ir skausmą,
kad imtumei juos į savo rankas.
Tau paveda save beturtis,
našlaičiui tu esi padėjėjas.
- ¹⁵ Sulamdyk nusidėjėlio ir piktadario petį:
tu atkeršysi už jo piktumą, ir jo nebebus.
- ¹⁶ Viešpats yra karalius per amžių amžius,
pagonys dingo iš jo žemės.
- ¹⁷ Tu, Viešpatie, išklausėi nelaimingųjų troškimą,
sustiprinai jų širdį, atkreipei į juos ausį,
- ¹⁸ Kad gintumei našlaičio ir prislėgtojo teises
ir kad žemės žmogus daugiau nebeįvartytų baimės.

10 (11) psalmė

NEPALAUŽIAMAS TEISIOJO PASITIKĖJIMAS DIEVU

- ¹ *Choro vedėjui. Dovido.*
Aš bėgu glaustis prie Viešpaties; kaipgi jūs sakote man:
„Skrisk į kalną kaip paukštis.“
- ² Nes štai nusidėjėliai įtempia lanką,
deda savo vilyčią ant stygos,
kad šaudytų tamsoje į tuos, kurie yra tiesios širdies.
- ³ Kai griaujami pamatai,
ką gali padaryti teisingasis?“
- ⁴ Viešpats yra savo šventnamyje;
Viešpats turi savo sostą danguje.
Jo akys žiūri,
jo akių vokai tyrinėja žmones.

- ⁵ Viešpats tyrinėja teisųjį ir bedievj;
kas mėgsta nedorumą, to nekenčia jo siela.
⁶ Jis lydins ant nusidėjėlių ugningomis žarijomis ir siera,
ir karštas vėjas bus jų taurės dalia.
⁷ Nes Viešpats yra teisingas, myli teisybę;
tiesieji matys jo veidą.

11 (12) psalmė

MALDA PRIEŠ KLASTINGUS IR PUIKIUS NEPRIETELIUS

- ¹ *Choro vedėjui. Viršum oktavos. Psalmė. Dovido.*
² Gelbėk, Viešpatie, nes nebėra dievobaimingųjų,
sumažėjo ištikimybė žmonių vaikų tarpe.
³ Kiekvienas kalba savo artimui melagingus žodžius,
kalba klasingomis lūpomis ir dviveide širdimi!
⁴ Viešpats tesunaikina visas klatingas lūpas,
didžiakalbį liežuvį,
⁵ Tuos, kurie sako: „Mes esame galingi savo liežuviiu;
mūsų lūpos yra mūsų naudai; kas mums yra Viešpats?“
⁶ „Dėl pažemintųjų skriaudos ir beturčių vaitojimo
aš pakilsiu dabar,— sako Viešpats,—
suteiksiu išgelbėjimą tam, kurs jo trokšta“.
⁷ Viešpaties žodžiai yra tikri žodžiai,
išmėgintas sidabras, atskirtas nuo žemės, septynis kartus
valytas.
⁸ Tu, Viešpatie, išlaikysi mus,
saugosi mus nuo šios kartos per amžius.
⁹ Aplinkui vaikščioja bedieviai,
kai keliai puikybėn menkiausieji žmonės.

12 (13) psalmė

DIEVU PASITIKINČIO TEISIOJO RAUDA

- ¹ *Choro vedėjui. Psalmė. Dovido.*
² Iki kolei, Viešpatie, tu būsi visai užmiršęs mane?
iki kolei slėpsi nuo manęs savo veidą?
³ Iki kolei aš kentėsiu skausmus savo sieloje,
kasdien liūdesį savo širdyje?
⁴ Iki kolei kelsis virš manęs mano neprietelis?

- pažvelk, išklausk mane, Viešpatie, mano Dieve!
- ⁵ Apšviesk mano akis, kad neužmigčiau mirties miegu,
kad mano neprietelis nesakytų: „Aš nugalėjau jį“;
- ⁶ Kad mano priešai nedžiūgautų, jog aš sukniubau,
tuo tarpu kad aš pasitikiu tavo gailestingumu.
Tedžiūgauja mano širdis dėl tavo pagalbos;
tegul aš giedosiu Viešpačiui, kurs suteikė man gėrybių.

13 (14) psalmė

DIDELIS DOROVINIS ŽMONIŲ SUGEDIMAS. PAGALBA DIEVUJE

¹ *Choro vedėjui. Dovid.*

Neišmintingasis sako savo širdyje:

„Nėra Dievo“.

Jie sugedę, darė pasibjaurėtinus dalykus;

nėra, kas darytų gera.

² Viešpats žiūri iš dangaus į žmones,

kad matytų, ar yra, kas išmano ir ieško Dievo.

³ Visi kartu paklydo, sugedo:

nėra, kas darytų gera, nėra nė vieno.

⁴ Argi neatsipeikės visi, kurie daro neteisybę,

kurie ryja mano tautą, kaip ėda duoną?

Jie nesišaukė į Viešpatį:

⁵ tai jie drebės iš baimės,

nes Dievas yra su teisiaja karta.

⁶ Jūs norite išjuokti teisiniojo sumanymą:

bet Viešpats yra jo priebėga.

⁷ Kadgi ateitų iš Siono Izraelio išgelbėjimas!

kai Viešpats pakreips savo tautos likimą,

Jokubas džiūgaus, Izraelis linksminsis.

14 (15) psalmė

KAS VERTAS PASIRODYTI DIEVO AKYSE?

¹ *Psalmė. Dovid.*

Viešpatie, kas pasiliks tavo padangtėje,

kas gyvens tavo šventajame kalne?

² Tas, kurs vaikščioja nesuteptas ir daro teisybę,

ir mintija savo širdyje, kas tiesu,

- ³ ir nešmeižia savo liežuviu;
kurs nedaro savo artimui pikta
ir nepuola išniekinimais savo kaimyno;
⁴ Kurs laiko nedorėlį paniekos vertą,
gerbia gi bijančius Viešpaties;
⁵ Kurs kad ir su savo nuostoliu prisiekęs, nekeičia,
kurs neduoda savo pinigų dėl palūkanų
ir neima dovanų prieš nekaltąjį.
Kas tai daro,
nebus pajudintas per amžius.

15 (16) psalmė

DIEVAS AUKŠČIAUSIAS GĖRIS, PRISIKĖLIMO IR AMŽINOJO
GYVENIMO ŠALTINIS

¹ *Miktam. Dovido.*

- Saugok mane, Dieve, nes aš bėgu glaustis prie tavęs.
² Aš sakau Viešpačiui: „Tu mano Viešpats;
nėra man gera be tavęs“.
³ Šventųjų atžvilgiu, kurie yra jo žemėje,
kokius nuostabius jis padarė visus mano jausmus!
⁴ Daugina savo skausmus tie,
kurie eina paskui svetimus dievus.
Aš neliesiu jų liejamųjų kraujo aukų
ir neminėsiu savo lūpomis jų vardų.
⁵ Viešpats mano tėvonystės ir mano taurės dalia:
tu esi, kurs laikai mano likimą.
⁶ Virvės man krito į malonias vietas;
ir mano tėvonystė man labai patinka.
⁷ Aš šlovinu Viešpatį, kad man davė patarimą,
kad net naktį įspėja mane mano širdis.
⁸ Aš visados statau Viešpatį savo akivaizdoje;
kadangi jis yra mano dešinėje, aš nebūsiu pajudintas.
⁹ Todėlei linksminasi mano širdis ir džiūgauja mano siela,
be to, ir mano kūnas ilsėsis saugiai,
¹⁰ Nes tu nepaliksi mano sielos mirusiųjų buveinėje,
neleisi savo šventajam matyti sugedimą.
¹¹ Tu man parodysi gyvenimo taką,
džiaugsmų gausingumą pas tave,
malonumus tavo dešinėje per amžius.

16 (17) psalmė

NEKALTAS TEISUSIS MALDAUJA DIEVO PAGALBOS PRIEŠ
GALINGUS NEPRIETELIUS

¹ *Malda. Dovido.*

Išgirsk, Viešpatie, teisingą bylą,
kreipk dėmesį į mano šauksmą,
išgirsk ausimis mano maldą iš neklastingų lūpų.

² Iš tavo akivaizdos teišeina sprendimas apie mane:
tavo akys mato, kas yra tiesu.

³ Jei tyrinėsi mano širdį, jei lankysi naktį, jei mėginsi mane
ugnimi,
nerasi manyje neteisybės.

Mano burna nenusikalto, ⁴ kaip kad žmonės daro;
pagal tavo lūpų žodžius aš sergėjau įstatymo kelius.

⁵ Mano žingsniai tvirtai laikėsi tavo takų,
mano kojos nešlubavo.

⁶ Aš šaukiuos tavęs, nes tu, o Dieve, išklausysi mane;
palenk savo ausį į mane, išgirsk mano žodį.

⁷ Parodyk nuostabų savo gailestingumą,
tu, kurs gelbsti nuo priešininkų bėgančius prie tavo dešinės.

⁸ Saugok mane kaip akies lėlelę,
savo sparnų šešėlyje paslėpk mane

⁹ Nuo nusidėjėlių, kurie daro man prievartą.

Mano neprieteliai supa mane su įtūžimu,
¹⁰ uždaro savo nutukusią širdį,
kalba išdidžiai savo burna.

¹¹ Jų žingsniai dabar apstoja mane,
pastatę savo akis jie žiūri, kad ištiestų žemėje,

¹² Panašūs į liūtą, kurs tykoja grobio,
ir į jauniklį liūtą, kurs tupi lindynėje.

¹³ Pakilk, Viešpatie, stok prieš jį, parblošk jį,
atimk savo kalaviju iš nusidėjėlio mane,

¹⁴ savo ranka iš žmonių, o Viešpatie;
iš žmonių, kurių dalia yra šis gyvenimas
ir kurių pilvą tu pripildai savo gėrybių;

Kurių vaikai pasotinami,
ir kas jiems dar lieka, jie palieka savo kūdikiams.

¹⁵ Aš gi matysiu tavo veidą teisybėje;
būsiu pasotintas pabudęs tavo regėjimu.

17 (18) psalmė

KARALIAUS DOVIDO DĖKOJIMAS UŽ IŠGELBĖJIMĄ IR PERGALĘ

- ¹ *Choro vedėjui. Viešpaties tarno Dovid, kurs kalbėjo*
Viešpačiui
šitos giesmės žodžius, kai Viešpats išgelbėjo jį iš visų
jo neprietelių galios ir iš Sauliaus rankos.
- ² *Taigi jis tarė:*
Aš myliu tave, Viešpatie, mano stiprybe.
- ³ Viešpatie, mano uola, mano pilis, mano išlaisvintojas,
mano Dievas, mano uola, prie kurios aš bėgu,
mano skydas, mano išganymo ragas, mano tvirtovė!
- ⁴ Aš šauksiuos į šlovės vertąjį Viešpatį
ir būsiu išgelbėtas nuo mano neprietelių.
- ⁵ Mirties bangos apsupo mane
ir žalingi upeliai gąsdino mane;
- ⁶ Pragarų virvės apipynė mane,
mirties slastai apniko mane.
- ⁷ Savo sielvarte aš šaukiaus Viešpaties
ir šaukiau į savo Dievą;
Ir jis išgirdo iš savo šventnamio mano balsą,
ir mano šauksmas įėjo į jo ausis.
- ⁸ Ir buvo sukrėsta, ir sudrebėjo žemė,
kalnų pamatai buvo pajudinti
ir sukrėsti, nes jis degė rūstybe.
- ⁹ Pakilo dūmai iš jo nosių
ir naikinanti ugnis iš jo burnos,
jo padegtos anglys.
- ¹⁰ Jis palenkė dangų ir nužengė,
tamsūs debesys buvo po jo kojų.
- ¹¹ Jis buvo nešamas ant cherubų ir skrido,
ir sklendeno ant vėjo sparnų.
- ¹² Jis apsilvilo tamsybėmis kaip apsiaustu,
tamsiu vandeniu kaip dangalu, tirštais debesimis.
- ¹³ Dėl jo žvilgsnio žaibavimo
užsidegė ugningos anglys.
- ¹⁴ Ir sugriaudė iš dangaus Viešpats,
ir Aukščiausias paleido savo balsą.
- ¹⁵ Ir leido savo vilyčias, ir išsklaidė juos

- daug žaibų, ir išvaikė juos.
- ¹⁶ Ir pasirodė jūros dugnai,
ir buvo atidengti žemės skritulio pamatai
Nuo Viešpaties sudraudimo,
nuo jo rūstybės vėjo papūtimo.
- ¹⁷ Jis ištiesė ranką iš aukštybių, sugriebė mane,
ištraukė mane iš daugelio vandenų.
- ¹⁸ Išplėšė mane iš mano galingiausio neprietelio
ir iš nekenčiančiųjų manęs, kurie buvo stipresni už mane.
- ¹⁹ Jie puldavo mane nelaimingą man dieną,
bet Viešpats pasidarė man tvirtovė.
- ²⁰ Ir išvedė mane į erdvų lauką,
išgelbėjo mane, nes jis myli mane.
- ²¹ Viešpats atsilygino man pagal mano teisumą,
atsiteisė man pagal mano rankų švarumą,
- ²² Nes aš saugojau Viešpaties kelius
ir neatsitraukiau nuo mano Dievo nusidėdamas,
- ²³ Nes turėjau prieš akis visus jo paliepimus
ir jo įsakymų neatstūmiau nuo savęs,
- ²⁴ Nepaliestas aš buvau jo akyse
ir nuo kaltės saugojau save.
- ²⁵ Ir Viešpats atsilygino man pagal mano teisumą,
pagal mano rankų švarumą jo akyse.
- ²⁶ Tobulam žmogui tu pasirodai tobulas,
su nekaltu tu elgies nekaltai,
- ²⁷ Nesuteptam žmogui tu pasirodai nesuteptas,
su sukčiumi tu elgies atsargiai.
- ²⁸ Nes pažemintą tautą tu išgelbsti,
o akiplėšas nubaudi.
- ²⁹ Nes tu, Viešpatie, suteiki spindėjimo mano žiburiui;
Mano Dieve, tu apšvieti mano tamsybes.
- ³⁰ Nes su tavim aš įbėgu į priešų būrius
ir su savo Dievu aš šoku per mūrą.
- ³¹ Dievo kelias nesuteptas,
Viešpaties žodis ugnimi išmėgintas;
jis yra skydas visiems, kurie bėga prie jo.
- ³² Nes kas yra kitas dievas, be Viešpaties?
arba kokia kita uola, be mūsų Dievo?

- 33 Dievas, kurs sujuosė mane stiprybe
ir padarė nesuteptą mano kelią,
34 Kurs padarė mano kojas greitas kaip stirnų kojos
ir pastatė mane aukštumose,
35 Kurs išlavino mano rankas kovai
ir mano pečius variniam lankui įtempti.
36 Tu davei man savo gelbstintį skydą
ir tavo dešinė palaikė mane,
ir tavo rūpestingumas padarė mane didelį.
37 Tu padarei platų kelią mano žingsniams,
ir mano kojos nesvyravo.
38 Aš vydavaus savo neprietelius ir sugaudavau juos,
ir negrįždavau, kolei nebuvau jų sunaikinęs.
39 Aš sulaužiau juos, ir jie negalėjo atsikelti,
krito po mano kojų.
40 Tu sujuosei mane stiprybe kovai
ir sulenkei po manim besipriešinančius,
41 Ir privertei bėgti mano neprietelius,
ir išsklaidei tuos, kurie manęs nekentė.
42 Jie šaukėsi — ir nebuvo kas juos gelbėtų;
Viešpaties — ir jis jų neklausė.
43 Aš išblaškiau juos kaip dulkes prieš vėją,
sutrypiau juos kaip gatvių purvą.
44 Tu išgelbėjai mane iš tautos prieštaramų,
padarei mane tautų galva.
45 Tauta, kurios nepažinau, tarnavo man,
kai tik išgirdo, paklausė manęs;
46 Svetimtaučiai meilinosi man,
svetimtaučiai išblyško, drebėdami išėjo iš savo tvirtovių.
47 Tegyvuoja Dievas ir tebūna pašlovinta mano Uola, mano
gelbėtojas,
ir tebūna išaukštintas giesmėmis Dievas,
48 Dievas, kurs už mane atkeršijo
ir pavergė man tautas;
49 Tu, kurs išlaisvinai mane nuo mano neprietelių
ir iškėlei mane viršum besipriešinančių man,
atėmei mane nuo žmogaus smurtininko.
50 Todėl aš šlovinsiu tave, Viešpatie, tautose

- ir giedosiu tavo vardui psalmę,
⁵¹ Tau, kurs davei savo karaliui dideles pergales
ir padarei pasigailėjimą savo pateptajam
Dovidui ir jo palikuonims per amžius.

18 (19) psalmė

GYRIUS DIEVO SUTVĖRĖJO IR ĮSTATYMLEIDŽIO

- ¹ *Choro vedėjui. Psalmė. Dovido.*
² Dangus pasakoja Dievo garbę
ir tvirtuma skelbia jo rankų darbą.
³ Diena pagarsina dienai tą dalyką
ir naktis duoda nakčiai žinią.
⁴ Tai ne žodis ir ne šnekos,
kurių balso nesigirdi;
⁵ Jų garsas išeina į visą žemę
ir jų žodžiai iki žemės pakraščių.
Tenai jis padarė saulei jos padangtę;
⁶ Ji išeina kaip jaunikis iš savo miegamojo,
džiūgauja kaip milžinas, bėgdamas keliu.
⁷ Nuo dangaus pakraščių jos išėjimas
ir jos apėjimas vėl iki dangaus pakraščiu,
ir niekas nepasislepia nuo jos karščio.
⁸ Viešpaties įstatymas tobulas, jis atgaivina sielą;
Viešpaties nuostatas yra tvirtas, jis pamoko bemokslį;
⁹ Viešpaties įsakymai tiesūs, jie džiugina širdį;
Viešpaties paliepiamas yra tyras, jis apšviečia akis;
¹⁰ Baimė Viešpaties tyra, ji pasilieka per amžius;
Viešpaties teismai tikri, jie visi kartu teisingi,
¹¹ Jie geistini labiau kaip auksas ir kaip daug tikrojo aukso
ir saldesni už medų ir medaus syvą.
¹² Nors tavo tarnas jų žiūri
ir jų sergėjime yra labai uolus,
¹³ Kas tačiau pastebės visas klaidas?
nuo man nematomų nuodėmių apvalyk mane.
¹⁴ Gink taip pat nuo puikybės savo tarną,
kad ji neviešpatautų manyje.
Tuomet aš būsiu nepaliestas ir nesuteptas
nuo didelio nusikaltimo.

- ¹⁵ Tegul patinka mano burnos žodžiai ir mano širdies mąstymas
tavo akyse, Viešpatie, mano Uola ir mano Atpirkėjas.

19 (20) psalmė

MALDA UŽ KARALIŲ PRIEŠ KARĄ

¹ *Choro vedėjui. Psalmė. Dovido.*

² Teišklauso tave Viešpats sielvarto dieną,
telaiko tave globoje Jokubo Dievo vardas.

³ Tesiunčia tau pagalbos iš šventovės
ir tepalaiko tave iš Siono.

⁴ Teatsimena visas tavo duonines atnašas
ir telaiko malonia tavo deginamąją auką.

⁵ Tesuteikia tau, ko tavo širdis trokšta,
ir teįvykdo kiekvieną tavo sumanymą.

⁶ Tegul mes linksminsimės tavo pergale
ir mūsų Dievo vardu iškelsime vėliavas;
teįvykdo Viešpats visus tavo prašymus!

⁷ Jau žinau, kad Viešpats suteikė pergalę savo pateptajam,
išklause jį iš savo švento dangaus
savo nugalinčios dešinės stiprumu.

⁸ Anie kariškais vežimais, o šitie žirgais,
mes gi stiprūs esame Viešpaties, mūsų Dievo, vardu.

⁹ Anie sukniubo ir parpuolė,
mes gi stovime ir pasilieiname.

¹⁰ Viešpatie, suteik karaliui pergalę
ir išklausk mus tą dieną, kurią šaukiamės tavęs.

20 (21) psalmė

DĖKOJIMAS IR MALDOS UŽ KARALIŲ

¹ *Choro vedėjui. Psalmė. Dovido.*

² Viešpatie, dėl tavo galios linksminasi karalius,
ir kaipgi smarkiai jis džiūgauja dėl tavo pagalbos!

³ Ko troško jo širdis, tu suteikei jam
ir jo lūpų prašymo neatmetei.

⁴ Nes pasitikai jį gerais palaiminimais,
uždėjai jam ant galvos tikro aukso karūną.

⁵ Jis prašė tave gyvybės: tu suteikei jam

- ilgą gyvenimą per amžių amžius.
- ⁶ Didelė yra jo garbė dėl tavo pagalbos,
tu padėjai ant jo didybę ir šlovę.
- ⁷ Nes padarei iš jo palaiminimą per amžius,
linksminai jį džiaugsmu tavo akivaizdoje.
- ⁸ Nes karalius pasitiki Viešpačiu
ir dėl Aukščiausiojo malonės nebus pajudintas.
- ⁹ Teateina tavo ranka ant visų tavo neprietelių;
teranda tavo dešinė tuos, kurie tavęs nekenčia.
- ¹⁰ Padėk juos kaip ugnies krosnyje,
kai pasirodys tavo veidas.
Viešpats tesunaikina juos savo rūstybėje
ir ugnis tepraryja juos.
- ¹¹ Jų vaikus išnaikink nuo žemės
ir jų palikuonis iš žmonių tarpo.
- ¹² Jei jie bandys prieš tave pikta,
rengs klastą, jie nenugalės;
- ¹³ Nes tu priversi juos bėgti,
įtempsi savo lanką prieš juos.
- ¹⁴ Pakilk, Viešpatie, savo galioje!
mes giedosime ir šlovinsime tavo stiprybę.

21 (22) psalmė

PRANAŠYSTĖ APIE KRISTAUS KANČIĄ IR JOS VAISIUS

- ¹ *Choro vedėjui. Gaida kaip: „Stirna auštant“. Psalmė. Dovido.*
- ² Mano Dieve, mano Dieve, kam tu mane palikai?
Toli tu esi nuo maldų, nuo mano šauksmo žodžių.
- ³ Mano Dieve, aš šaukiu per dieną, o tu neišklausai,
ir naktį, o tu manęs neklausai.
- ⁴ Tu gi gyveni šventovėje,
Israėlio šlove.
- ⁵ Tavyje turėjo vilties mūsų tėvai,
turėjo vilties, ir tu išlaisvinai juos;
- ⁶ Tavęs šaukėsi ir buvo išgelbėti,
tavyje turėjo vilties ir nebuvo sugėdinti.
- ⁷ Aš gi esu kirminas, o ne žmogus,
pasityčiojimas ir žmonių atmata.

- ⁸ Visi, kurie mane mato, išjuokia mane,
kraipo lūpas, judina galvą;
- ⁹ „Jis pasitikėjo Viešpačiu: tegul išlaisvina jį,
teišgelbėja jį, jei jį myli“.
- ¹⁰ Juk tu vedei mane nuo pat motinos iščios;
tu padarei, kad aš buvau saugus prie mano motinos krūčių.
- ¹¹ Tau aš esu atiduotas nuo pat pradėjimo,
nuo pat mano motinos iščios tu esi mano Dievas.
- ¹² Nestovėk toli nuo manęs, nes aš sielvartauju;
būk arti, nes nėra padėjėjo.
- ¹³ Daug veršių stovi aplink mane,
Basano jaučiai supa mane.
- ¹⁴ Jie išsižioja prieš mane
kaip plėšrus ir kriokiantis liūtas.
- ¹⁵ Aš išsiliejau kaip vanduo
ir išsinarstė visi mano kaulai.
Mano širdis pasidarė kaip vaškas,
tirpsta mano viduriuose.
- ¹⁶ Išdžiūvo kaip šukė mano gerklė
ir mano liežuvis prilipo prie mano gomurio,
ir tu nuvedei mane į mirties dulkes.
- ¹⁷ Nes aplink mane stovi daug šunų,
piktadarių gauja supa mane.
Jie perdūrė mano rankas ir mano kojas,
- ¹⁸ Aš galiu suskaityti visus savo kaulus,
o jie žiūri ir matydami mane džiaugiasi;
- ¹⁹ Dalina sau mano drabužius
ir dėl mano jupos meta burtą.
- ²⁰ Tu gi, Viešpatie, nestovėk toli;
mano pagalba, skubėk man padėti.
- ²¹ Išgelbėk nuo kalavijo mane
ir iš šunies rankos mano gyvybę;
- ²² Gelbėk mane iš liūto nasrų
ir mane, nelaimingą, nuo vienragių ragų.
- ²³ Aš skelbsiu tavo vardą savo broliams,
sueigos viduryje aš šlovinsiu tave.
- ²⁴ „Jūs, kurie bijote Viešpaties, girkite jį;
Visi Jokubo palikuonys, šlovinkite jį:
bijokite jo, visi Izraelio vaikai.

- 25 Nes jis nepaniekino ir nesibodėjo nelaimingojo nelaimės;
ir nepaslėpė nuo jo savo veido,
ir kai šaukėsi jo, išgirdo jį“.
- 26 Nuo tavęs eina mano šlovinimas didelėje sueigoje,
savo įžadus aš atitesėsiu tavęs bijančiųjų akivaizdoje.
- 27 Beturčiai valgys ir bus pasotinti,
šlovins Viešpatį, kurie jo ieško:
„Tegyvuoja jūsų širdys per amžius“.
- 28 Atsimins ir gręšis į Viešpatį
visi žemės kraštai;
Ir parpuls jo akivaizdoje
visos pagonių šeimynos,
- 29 Nes karaliavimas priklauso Viešpačiui,
ir jis viešpatauja pagonims.
- 30 Jį vieną garbins visi, kurie miega žemėje,
ties juo susilenks visi, kurie nužengia į dulkes.
- 31 Ir mano siela gyvens jam,
mano palikuonys tarnaus jam.
Pasakos apie Viešpatį ³² būsimai kartai,
ir jie skelbs jo teisumą gimsiančiai tautai:
„Tai padarė Viešpats“.

22 (23) psalmė

VIEŠPATS GERAS GANYTOJAS IR VAIŠINTOJAS

¹ *Psalmė. Dovid.*

- Viešpats gano mane: nieko man netrūksta;
² žaliuojančiose ganyklose mane paguldo.
Prie vandens, kur pasilsėčiau, nuveda mane;
³ atgaivina mano sielą.
Veda mane tiesiais takais
dėl savo vardo.
- ⁴ Jei aš ir eičiau tamsiu slėniu,
aš nebijosiu pikta, nes tu esi su manim.
Tavo lazda ir tavo ramstis,
tai mane paguodžia.
- ⁵ Tu tiesi man stalą,
žiūrint mano priešams;
Patepi aliejumi man galvą;

mano taurė pilniausia.

- ⁶ Malonumas ir malonė lydės mane
per visas mano gyvenimo dienas,
Ir gyvensiu aš Viešpaties namuose
per ilgiausią laiką.

23 (24) psalmė

KAS VERTAS ĮEITI Į VIEŠPATIES ŠVENTOVĘ

¹ *Dovido. Psalmė.*

Viešpaties yra žemė ir tai, ko ji pilna,
pasaulis ir kas jame gyvena.

- ² Nes jis įkūrė jį ant jūrų
ir įtvirtino jį ant upių.

- ³ Kas žengs į Viešpaties kalną
arba kas stovės jo šventoje vietoje?

- ⁴ Tas, kurio rankos nekaltos ir širdis nesutepta,
kurs nekreipė savo minties į tuštybes
ir neprisiekinėjo klasingai savo artimui.

- ⁵ Šitas gaus palaiminimą iš Viešpaties
ir užmokestį iš Dievo, savo Gelbėtojo.

- ⁶ Šitie yra karta tų, kurie jo ieško,
kurie ieško Jokubo Dievo veido.

- ⁷ Pakelkite, vartai, savo galvas
ir pakilkite jūs, senoviniai vartai,
kad įeitų garbės karalius.

- ⁸ „Kas yra tas garbės karalius?“
„Tai stiprus ir galingas Viešpats,
Viešpats, galingas kovoje“.

- ⁹ Pakelkite, vartai, savo galvas
ir pakilkite jūs, senoviniai vartai,
kad įeitų garbės karalius!

- ¹⁰ „Kas yra tas garbės karalius?“
„Kareivijų Viešpats: jis tai yra garbės karalius“.

24 (25) psalmė

PRAŠYMAS DOVANOTI KALTES IR IŠLAISVINTI IŠ VISŲ
SUSPAUDIMŲ

¹ *Dovido.*

- Į tave aš keliu savo sielą,
Viešpatie, ² mano Dieve.
Tavimi pasitikiu: kadgi nebūčiau sugédintas!
kad nedžiūgautų dėl manęs mano neprieteliai!
³ Nes visi, kurie turi tavyje vilties, nebus sugédinti;
sugédinti bus tie, kurie įžūliai laužo ištikimybę.
⁴ Parodyk man, Viešpatie, savo kelius
ir išmokyk mane savo takų.
⁵ Vesk mane savo tiesoje ir mokyk mane,
nes tu esi Dievas, mano Gelbėtojas,
ir tavyje aš visados turiu vilties.
⁶ Atsimink, Viešpatie, savo pasigailėjimus
ir savo gailestingumus, kurie yra nuo amžių.
⁷ Neatsimink mano jaunystės nuodėmių ir mano nusikaltimų;
pagal savo gailestingumą atsimink mane,
dėl savo gerumo tu, o Viešpatie.
⁸ Geras ir tiesus yra Viešpats:
todėl jis moko nusidėjėlius kelio.
⁹ Veda nuolankius teisybėje,
moko žemuosius savo kelio.
¹⁰ Visi Viešpaties takai malonė ir ištikimybė
tiems, kurie laiko sandorą ir jo įsakymus.
¹¹ Dėl savo vardo, Viešpatie,
tu atleisi mano nuodėmę, nes ji didelė.
¹² Kas yra žmogus, kurs bijo Viešpaties?
Jis moko jį, kurį kelią turi pasirinkti.
¹³ Pats pasiliks gėrybėse
ir jo palikuonys paveldės žemę.
¹⁴ Viešpats yra prieteliškas tiems, kurie jo bijo,
ir jiems jis apreiškia savo sandorą.
¹⁵ Mano akys visados nukreiptos į Viešpatį;
nes jis ištrauks mano kojas iš slastų.
¹⁶ Pažvelk į mane ir pasigailėk manęs,
nes aš esu vienas ir nelaimingas.
¹⁷ Palengvink mano širdies suspaudimus
ir gelbėk mane iš mano vargų.
¹⁸ Matyk mano nelaimę ir mano vargą
ir atleisk visus mano nusikaltimus.
¹⁹ Pažvelk į mano neprietelius, nes jų daug

- ir jie neapkenčia manęs smarkia neapykanta.
²⁰ Sergėk mano sielą ir išgelbėk mane,
 kad nebūčiau sugėdintas, jog atbėgau pas tave.
²¹ Tegul gina mane nekaltumas ir dorumas,
 nes aš turiu vilties tavyje, Viešpatie.
²² Išlaisvink, Dieve, Izraelį
 iš visų jo suspaudimų.

25 (26) psalmė

NEKALTAI ĮSKŪSTO MALDA Į DIEVĄ TEISĖJĄ

¹ *Dovido.*

Daryk man, Viešpatie, teisną, nes aš vaikščiojau savo
 nekaltume

- ir, pasitikėdamas Viešpačiu, nesvyravau.
² Tyrinėk mane, Viešpatie, ir mėgink mane;
 ištrik mano inkstus ir mano širdį.
³ Nes tavo malonumas yra prieš mano akis
 ir aš vaikščioju tavo tiesoje.
⁴ Aš nesėdžiu su nedorais žmonėmis
 ir nesusieinu su klastingais.
⁵ Aš nekenčiu pikta darančiųjų sueigos
 ir su bedieviais nesisėdu.
⁶ Aš plaunu nekaltume savo rankas
 ir einu aplink tavo altorių, Viešpatie,
⁷ Kad viešai skelbčiau šlovinimą
 ir papasakočiau visus tavo nuostabius darbus.
⁸ Viešpatie, aš mėgstu tavo namų buveinę
 ir tavo garbės padangtės vietą.
⁹ Neatimk su nusidėjėliais mano sielos
 ir su kraujo trokštančiais žmonėmis mano gyvybės,
¹⁰ Kurių rankose yra nusikaltimas
 ir kurių dešinė yra pilna dovanų.
¹¹ Aš gi vaikščioju savo nekaltume;
 atpirk mane ir pasigailėk manęs.
¹² Mano koja stovi lygiame kelyje;
 aš šlovinsiu Viešpatį susirinkimuose.

26 (27) psalmė

NEPALAUŽIAMAS PASITIKĖJIMAS DIEVU

¹ *Dovido.*

Viešpats mano šviesa ir mano išgelbėjimas: ko aš bijosiu?

Viešpats mano gyvybės tvirtovė: prieš ką aš drebėsiu?

² Kai puola mane piktadariai būti mano kūno,

mano priešai ir mano neprieteliai susmunka ir krinta.

³ Jei stovėtų prieš mane kariuomenės stovykla, mano širdis
nebijos;

jei kiltų prieš mane karas, aš pasitikėsiu.

⁴ Vieno dalyko prašau Viešpatį; to aš ieškau:

kad galėčiau gyventi Viešpaties namuose per visas mano
gyvenimo dienas,

Kad džiaugčiaus Viešpaties saldumu

ir žiūrėčiau į jo šventnamį.

⁵ Nes piktą dieną jis paslėps mane savo padangtėje,

uždengs mane savo padangtės gilumoje,

pakels mane ant uolos.

⁶ Ir dabar mano galva pakyla

aukščiau neprietielių, kurie stovi aplink mane.

Ir aš aukosiu jo padangtėje džiūgavimo aukas,

giedosiu ir šlovinsiu Viešpatį.

⁷ Išgirk, Viešpatie, mano balsą, kuriuo šaukiu,

pasigailėk manęs ir išklausk mane.

⁸ Tau kalba mano širdis; tavęs ieško mano veidas;

Viešpatie, aš ieškau tavo veido.

⁹ Neslėpk savo veido nuo manęs,

neatstumk rūstybėje savo tarno.

Tu mano pagalba; neatmesk manęs

ir nepalik manęs, Viešpatie, mano Gelbėtojai.

¹⁰ Jei mano tėvas ir mano motina paliktų mane,

Viešpats tačiau priims mane.

¹¹ Mokyk mane, Viešpatie, savo kelio

ir dėl mano priešų vesk mane lygiu taku.

¹² Neatiduok manęs mano neprietielių geismui,

nes prieš mane sukilo liudytojai melagiai ir tie, kurie
alsuoja smarkumu.

¹³ Aš tikiu matysiąs Viešpaties gėrybes
gyvųjų žemėje.

¹⁴ Lauk Viešpaties, būk drąsus,
ir tavo širdis sustiprės, ir lauk Viešpaties.

27 (28) psalmė

MALDAVIMAS IR DĖKOJIMAS

¹ *Dovido.*

Į tave, Viešpatie, šaukiuos:
mano Uola, nebūk man kurčias,
Kad jei neišklausysi manęs, nebūčiau panašus
į tuos, kurie žengia į duobę.

² Išgirsk mano maldavimo balsą, kai aš šaukiu į tave,
kai pakeliu savo rankas į tavo šventnamį.

³ Negramzdink manęs su nusidėjėliais
ir su tais, kurie daro neteisybę,
Kurie kalba su savo artimais taiką,
o sieloje turi pikta.

⁴ Duok jiems, ko verti jų darbai
ir jų veiksmų piktumas.
Atsilygink jiems, žiūrėdamas jų rankų darbo,
atiduok jiems, ką jie yra padarę.

⁵ Nes jie nežiūri Viešpaties veiksmų ir jo rankų darbo;
tegul jis juos sugriauna ir neatstato jų.

⁶ Tebūna pašlovintas Viešpats, nes jis klausė mano maldavimo
balso,

Viešpats, mano stiprybė ir mano skydas!

⁷ Juo pasitikėjo mano širdis, ir man buvo padėta;
todėl mano širdis džiūgauja ir savo giesmė aš šlovinu jį.

⁸ Viešpats yra stiprybė savo tautai
ir išgelbėjimo tvirtovė savo pateptajam.

⁹ Gelbėk savo tautą ir palaimink savo tėvonystę,
ir ganyk juos, ir nešk juos per amžius.

28 (29) psalmė

DIEVO DIDYBĖ, PASIRODANTI AUDROJE

¹ *Psalmė. Dovido.*

- Teikite Viešpačiui, Dievo sūnūs,
teikite Viešpačiui garbę ir galybę!
- ² Teikite Viešpačiui jo vardo garbę,
garbinkite Viešpatį su šventais papuošalais.
- ³ Viešpaties balsas viršum vandenų!
Didybės Dievas sugriaudė,
Viešpats viršum daugelio vandenų!
- ⁴ Viešpaties balsas galingas!
Viešpaties balsas pilnas didybės!
- ⁵ Viešpaties balsas laužo kedrus,
Viešpats laužo Libano kedrus,
- ⁶ Priverčia pašokti kaip veršį Libaną
ir Sarijoną kaip jauniklį vienragį.
- ⁷ Viešpaties balsas išskelia ugnies liepsnas,
- ⁸ Viešpaties balsas sukrečia tyrumą,
Viešpats sukrečia Kadeso tyrumą.
- ⁹ Viešpaties balsas lamdo ąžuolus ir apiplėšia miškus,
o jo šventnamyje visi sako: Garbė!
- ¹⁰ Viešpats sėdi viršum tvano
ir Viešpats sėdės kaip karalius per amžius.
- ¹¹ Viešpats duos savo tautai stiprybę,
Viešpats palaimins savo tautą ramybe.

29 (30) psalmė

DĖKOJIMAS UŽ IŠGELBĖJIMĄ NUO MIRTIES

- ¹ *Psalmė. Dievnamio pašventinimo šventės giesmė. Dovido.*
- ² Aš skelbsiu tave, Viešpatie, nes tu išlaisvinai mane
ir nedavei linksmintis dėl manęs mano neprieteliams.
- ³ Viešpatie, mano Dieve,
aš šaukiaus į tave, ir tu pagydei mane;
- ⁴ Viešpatie, tu išvedei iš mirusiųjų buveinės mano sielą,
išgelbėjai mane iš tarpo žengiančiųjų į duobę.
- ⁵ Psalmes giedokite Viešpačiui, jo šventieji,
ir dėkokite jo šventam vardui.
- ⁶ Nes jo rūstybė tęsiasi valandėlę,
jo palankumas per visą gyvenimą,
Vakare ateina verksmas,
o rytmetį džiūgavimas.

- ⁷ Aš gi sakiau savo pasitikėjime:
„Nebūsiu pajudintas per amžius“.
- ⁸ Viešpatie, savo palankume tu suteikei man pagarbą ir galią;
kai paslėpei savo veidą, aš sumišau.
- ⁹ Į tave, Viešpatie, aš šaukiuos
ir maldauju mano Dievo pasigailėjimo:
- ¹⁰ „Koks bus pelnas iš mano kraujo
ir mano žengimo į duobę?
Ar šlovins tave dulkės
arba ar skelbs tavo ištikimybę?“
- ¹¹ Išgirsk, Viešpatie, ir pasigailėk manęs;
Viešpatie, būk mano padėjėjas.
- ¹² Tu pavertei mano raudojimą man giedojimu;
atrišai mano maišą ir sujuosei mane linksmumu:
- ¹³ Kad mano siela tau giedotų ir netylėtų.
Viešpatie, mano Dieve, aš šlovinsiu tave per amžius.

30 (31) psalmė

PILNAS PASITIKĖJIMAS DIEVU DIDŽIAUSIUOSE PAVOJUOSE

- ¹ *Choro vedėjui. Psalmė. Dovido.*
- ² Prie tavęs, Viešpatie, aš bėgu glaustis, kad nebūčiau sugėdintas
per amžius;
savo teisybės žiūrėdamas, išlaisvink mane!
- ³ Palenk prie manęs savo ausį,
skubėk gelbėti mane.
Būk man priebėgos uola,
sustiprinta pilis, kad išgelbėtum mane.
- ⁴ Nes tu esi mano uola ir mano pilis
ir dėl savo vardo tu vesi ir vadovausi man.
- ⁵ Tu išvesi mane iš tinklo, kurį jie man paslėpė,
nes tu esi mano priebėga.
- ⁶ Į tavo rankas aš pavedu savo dvasią;
tu išlaisvinsi mane, Viešpatie, ištikimasis Dieve.
- ⁷ Tu nekenti tų, kurie garbina tuščius stabus;
aš gi pasitikiu Viešpačiu.
- ⁸ Aš džiūgausiu ir linksminsiuos dėl tavo pasigailėjimo,
nes tu pažvelgei į mano nelaimę,
padėjai mano sielos suspaudimuose.

- ⁹ Ir neatidavei manęs į neprietelio rankas,
bet pastatei mano kojas erdvioje vietoje.
- ¹⁰ Pasigailėk manęs, Viešpatie, nes aš esu suspaudimuose:
iš susigrauzimo silpsta mano akis, mano siela ir mano kūnas.
- ¹¹ Nes skurdo naikinamas mano gyvenimas
ir vaitojimo mano metai.
Skausme išseko mano jėga
ir mano kaulai susilpnėjo.
- ¹² Visiems savo neprieteliams aš pasidariau pajuokos dalykas,
savo kaimynams pasityčiojimas ir pabaisa mano pažįstamiems;
kas mato mane lauke, bėga nuo manęs;
- ¹³ Užmiršimu aš iškritau iš širdies kaip numirėlis,
pasidariau kaip sudaužytas indas.
- ¹⁴ Nes aš girdėjau šnibždėjimą daugelio — baisumas iš visur,
susieidami kartu prieš mane, jie tarėsi atimti mano gyvybę.
- ¹⁵ Bet aš pasitikiu tavimi, Viešpatie;
aš sakau: Tu mano Dievas.
- ¹⁶ Mano likimas tavo rankoje,
gelbėk mane iš mano neprietelių rankos ir nuo persekiojančiųjų mane.
- ¹⁷ Duok matyti savo tarnui savo veidą šviesų,
gelbėk mane savo gailestingume.
- ¹⁸ Viešpatie, tenebūsiu sugėdintas, nes aš šaukiaus į tave;
tebūna sugėdinti bedieviai, tenutilsta nustumti į mirusiųjų vietą.
- ¹⁹ Tepasidaro nebylės melagingos lūpos,
kurios kalba prieš teisųjį įžūliai, su puikyste ir panieka.
- ²⁰ Kaipgi didelis yra tavo gerumas, Viešpatie,
kurį tu palaikai bijantiems tavęs,
Kurį suteiki bėgantiems glaustis prie tavęs
žmonių akivaizdoje.
- ²¹ Tu apsaugoji juos savo veido globa
nuo žmonių sąmokslų.
Paslepi juos padangtėje
nuo liežuvių vardo.
- ²² Tebūna pašlovintas Viešpats, nes suteikė man nuostabų
savo gailestingumą sustiprintame mieste.
- ²³ Aš gi sakiau savo drebėjime:

- „Aš esu atkirstas nuo tavo akivaizdos“;
 Tu tačiau klausei mano maldavimo balso,
 kai aš šaukiaus į tave.
²⁴ Mylėkite Viešpatį, visi jo šventieji!
 Viešpats palaiko ištikimuosius.
 Bet jis gausingai atsiteisia
 tiems, kurie elgiasi išdidžiai.
²⁵ Būkite drąsūs ir tesustiprėja jūsų širdis,
 visi, kurie turite vilties Viešpatyje.

31 (32) psalmė

LAIMĖ ŽMOGAUS, KURIAM ATLEISTA NUODĖMĖ

¹ *Dovido. Maskil.*

- Palaimintas tas, kieno neteisybė yra atleista,
 kieno nuodėmė yra uždengta.
² Palaimintas žmogus, kuriam Viešpats nepaskaito kaltės
 ir kurio dvasioje nėra klastos.
³ Kolei aš tylėjau, mano kaulai džiūvo
 mano nuolatiniuose vaitojimuose.
⁴ Nes dieną ir naktį sunki buvo ant manęs tavo ranka,
 buvo eikvojama mano stiprybė kaip esant vasaros
 karščiams.
⁵ Aš išpažinau tau savo nuodėmę
 ir savo kaltės nepaslėpiau;
 Aš tariau: „Išpažįstu savo neteisybę Viešpačiui“,
 ir tu atleidai mano nuodėmės kaltę.
⁶ Todėl melsis į tave kiekvienas dievobaimingasis
 reikalo metu.
 Kai patvins daug vandenų,
 prie jo neprieis.
⁷ Tu mano priebėga, nuo suspaudimų saugosi mane,
 mano išgelbėjimo džiaugsmu apsupsi mane.
⁸ Aš auklėsiu tave ir mokysiu kelio, kuriuo turi vaikščioti,
 duosiu patarimą, sustabdydamas ant tavęs savo akis.
⁹ Nebūkite kaip arklys ir asilėnas be proto,
 kurių smarkumas suvaržomas kamanomis ir žąslais;
 kitaip jie prie tavęs nesiartina.

- ¹⁰ Daug yra bedieviui skausmų;
tą gi, kurs turi vilties Viešpatyje, supa gailėstingumas.
¹¹ Linksminkitės Viešpatyje ir džiaukitės, teisieji;
ir džiūgaukite visi, kurių širdis tiesi.

32 (33) psalmė

ŠLOVINIMAS DIEVO VISAGALYBĖS IR APVAIZDOS

- ¹ Džiūgaukite, teisieji, Viešpatyje:
tiesiesiems dera šlovinti.
² Šlovinkite Viešpatį kanklėmis,
giedokite jam su dešimčiastyge arfa.
³ Giedokite jam naują giesmę,
gerai giedokite jam su klyksmais.
⁴ Nes Viešpaties žodis yra tiesus
ir kiekvienas jo darbas patikimas.
⁵ Jis mėgsta teisybę ir teisę,
Viešpaties malonės yra pilna žemė.
⁶ Viešpaties žodžiu yra padarytas dangus
ir jo burnos kvėpimu visa jo kareivija.
⁷ Jis surenka jūros vandenį lyg į rauktinę,
uždaro į sandėlius sroves.
⁸ Tegul visa žemė bijo Viešpaties,
tegul jo prisibijo visi pasaulio gyventojai.
⁹ Nes jis tarė — ir buvo padaryta;
jis paliepė — ir atsirado.
¹⁰ Viešpats išblaško pagonių sumanymus,
jis paverčia niekais tautų mintis.
¹¹ Viešpaties sumanymas pasilieka amžinai:
jo širdies mintys per kartų kartas.
¹² Palaiminta giminė, kurios Dievas yra Viešpats,
tauta, kurią jis pasirinko sau tėvonystei.
¹³ Iš dangaus žvelgia Viešpats,
mato visus žmonių vaikus.
¹⁴ Iš savo gyvenamos vietos jis žiūri
į visus, kurie gyvena žemėje:
¹⁵ Jis, kurs padarė visų jų širdis,
kurs mato visus jų darbus.
¹⁶ Nenu gali karalius su didele kariuomene,

- kovotojas neišsigelbsti dideliu stiprumu.
- ¹⁷ Žirgas apvilia laukiančius pergalės
ir neišgelbsti savo jėgos didumu.
- ¹⁸ Štai Viešpaties akys ant tų, kurie jo bijo,
ant tų, kurie pasitiki jo malone,
- ¹⁹ Kad išgelbėtų nuo mirties jų gyvybes
ir maitintų juos bado metu.
- ²⁰ Mūsų siela laukia Viešpaties:
jis yra mūsų padėjėjas ir skydas.
- ²¹ Juo tai džiaugiasi mūsų širdis
ir jo šventu vardu mes pasitikime.
- ²² Tebūna ant mūsų, Viešpatie, tavo gailestingumas
taip, kaip mes tikimės tavimi.

33 (34) psalmė

BAIMĖ VIEŠPATIES IR LAIMĖ TŲ, KURIE JO BIJO

- ¹ *Dovido, kai jis buvo apsimetęs pamišėliu pas Abimeleką ir,
jo paleistas, išėjo.*
- ² Aš šlovinsiu Viešpatį visuomet;
jo gyrius bus visados mano burnoje.
- ³ Viešpačiui didžiulisis mano siela:
tegul girdi nuolankieji ir tesilinksmina.
- ⁴ Šlovinkite Viešpatį su manim
ir aukštinkime jo vardą kartu.
- ⁵ Aš ieškojau Viešpaties, ir jis išklaušė mane,
ir išgelbėjo mane iš visų mano baimių.
- ⁶ Pažvelkite į jį, kad palinksmėtumėt
ir kad jūsų veidai neraustų.
- ⁷ Štai vargšas šaukėsi, ir Viešpats išgirdo,
ir išgelbėjo jį iš visų jo suspaudimų.
- ⁸ Viešpaties angelas stato stovyklas
aplink tuos, kurie jo bijo ir išgelbsti juos.
- ⁹ Ragaukite ir matykite, koks geras yra Viešpats;
palaimintas žmogus, kurs bėga glaustis prie jo.
- ¹⁰ Bijokite Viešpaties, jo šventieji,
nes nėra neturto tiems, kurie jo bijo.
- ¹¹ Galingieji pasidarė beturčiai ir alko;
ieškantiems gi Viešpaties netrūksta nieko gero.

- ¹² Ateikite, vaikai, klausykite manęs:
aš pamokysiu jus Viešpaties baimės.
¹³ Kursai yra žmogus, kurs mėgsta gyvenimą,
geidžia dienų, kad naudotųsi gėrybėmis?
¹⁴ Sulaikyk savo liežuvį nuo pikto
ir savo lūpas nuo klatingų žodžių.
¹⁵ Šalinkis nuo pikto ir daryk gera;
ieškok taikos ir vaikščiok paskui ją.
¹⁶ Viešpaties akys žvelgia į teisiuosius
ir jo ausys į jų šauksmą.
¹⁷ Viešpaties veidas priešinasi darantiems pikta,
kad panaikintų nuo žemės jų atsiminimą.
¹⁸ Teisieji šaukėsi, ir Viešpats išklausė juos,
ir iš visų jų suspaudimų išgelbėjo juos.
¹⁹ Viešpats yra arti tų, kurių širdis sutrinta,
ir gelbsti tuos, kurių dvasia sulaužyta.
²⁰ Daug yra blogybių teisiajam,
bet iš visų išgelbsti jį Viešpats.
²¹ Jis sergi visus jo kaulus:
net nė vienas nebus sulaužytas.
²² Į mirtį varo bedievių piktumas,
ir kurie nekenčia teisiojo, bus nubausti.
²³ Viešpats išlaisvina savo tarnų sielas,
ir nebus baudžiamas, kas tik bus nubėgęs prie jo.

34 (35) psalmė

PRAŠYMAS PAGALBOS PRIEŠ NETEISINGUS IR NEDĖKINGUS PERSEKIOTOJUS

¹ *Dovido.*

- Grumkis, Viešpatie, su tais, kurie grumiasi su manim,
kovok prieš tuos, kurie kovoja prieš mane.
² Pasigriebk mažąjį ir didįjį skydą
ir kelkis man padėti.
³ Mosuok ietimi ir sulaikyk tuos, kurie persekioja mane;
tark mano sielai: Tavo išgelbėjimas esu aš.
⁴ Tebūna sugėdinti ir teparausta tie, kurie ieško mano gyvybės,
tegul traukiasi atgal ir susilaukia gėdos tie, kurie galvoja
man pikta.

- ⁵ Tebūna kaip pelai prieš vėją,
kai Viešpaties angelas varys juos.
- ⁶ Tebūna jų kelias tamsus ir slidus,
kai Viešpaties angelas vysis juos.
- ⁷ Nes be priežasties jie patiesė man savo tinklą,
be priežasties iškasė duobę mano gyvybei.
- ⁸ Tegul žuvinimas ateina jiems netikėtai
ir tinklas, kurį ištiesė, tesugauna juos;
į duobę, kurią iškasė, patys tekrinta.
- ⁹ Mano gi siela džiūgaus Viešpatyje,
linksminsis dėl jo pagalbos.
- ¹⁰ Visos mano jėgos sakys:
„Viešpatie, kas tau lygus?
Kurs išgelbsti nelaimingąjį iš galiūno,
nelaimingąjį ir beturtį iš plėšiko“.
- ¹¹ Pakilo smarkūs teisėjai:
jie klausinėjo mane, ko aš visai nežinojau.
- ¹² Jie atsilygindavo man piktu už gera,
vedė į nusiminimą mano sielą.
- ¹³ Aš gi, kai jie sirgdavo, vilkėdavau ašutinę,
vargindavau pasninku save
ir gražindavau maldas į savo antį.
- ¹⁴ Aš vaikščiodavau nuliūdęs, lyg kad tai būtų buvęs prietelis,
mano brolis,
nusiminęs aš taip susilenkdavau kaip tas, kurs rauda
motinos.
- ¹⁵ Bet kai aš svyravau, jie linksminosi ir rinkosi krūvon,
rinkosi prieš mane, užgaudami netikėtai.
Draskė mane ir nesiliaudavo,
- ¹⁶ Bandė mane, tyčiojosi iš manęs,
grieždami prieš mane savo dantimis.
- ¹⁷ Viešpatie, kaip ilgai tu žiūrėsi?
Atimk mano sielą iš kriokiančių, mano gyvybę iš liūtų.
- ¹⁸ Aš dėkosiu tau dideliame susirinkime,
aš šlovinsiu tave daugelio žmonių tarpe.
- ¹⁹ Tenesidžiaugia iš manęs neteisingi mano neprieteliai;
tenemirksi akimis tie, kurie neapkenčia manęs be
priežasties.
- ²⁰ Nes jie nekalba to, kas liečia taiką,

- ir galvoja apgaules prieš ramius šalies gyventojus.
- ²¹ Jie plačiai išsižioja prieš mane,
sako: „Še tau! Še tau! mes matėme savo akimis!“
- ²² Tu tai matei, Viešpatie, netylėk gi,
Viešpatie, nebūk toli nuo manęs!
- ²³ Pabusk ir budėk, kad gintumei mane,
mano Dieve ir mano Viešpatie, dėl mano bylos!
- ²⁴ Teisk mane pagal savo teisybę, Viešpatie;
mano Dieve, tegul jie nesilinksmina dėl manęs!
- ²⁵ Tenemano savo širdyje: „Oi, oi! To mes geidėme!“,
tenesako: „Mes prarijome jį“.
- ²⁶ Tebūna sugėdinti ir teparausta visi kartu,
kurie linksminasi dėl mano nėlaimių;
Tebūna apvilkti gėda ir paniekinimu,
kurie keliasi puikybėn prieš mane.
- ²⁷ Tedžiūgauja ir tesilinksmina, kurie užjaučia mano bylą,
ir visados sako:
„Tebūna išaukštintas Viešpats,
kurs palankus savo tarno išgelbėjimui“.
- ²⁸ O mano liežuvis skelbs tavo teisybę,
visados tavo šlovę.

35 (36) psalmė

APIE ŽMONIŲ NEDORUMĄ IR DIEVO APVAIZDĄ

- ¹ *Choro vedėjui. Viešpaties tarno Dovid.*
- ² Neteisybė kalba bedieviui jo širdyje;
nėra baimės Dievo prieš jo akis.
- ³ Nes savo mintyje jis švelniai ramina save,
kad jo kaltė nesusekama ir kad jos nereikia bodėtis.
- ⁴ Jo burnos žodžiai nedorumas ir klasta;
jis liovėsi išmanęs ir daręs gerai.
- ⁵ Jis galvoja apie neteisumą savo guolyje,
jis sustoja negerame kelyje, nesibjauri tuo, kas pikta.
- ⁶ Viešpatie, tavo gailestingumas siekia dangų,
tavo ištikimybė pačius debesis.
- ⁷ Tavo teisybė — kaip Dievo kalnai,
tavo teismai — kaip gili jūra;
tu išgelbsti žmones ir galvijus.

- ⁸ Kokia brangi tavo malonė, Dieve:
žmonės bėga glaustis po tavo sparnų šešėliu;
⁹ Jie pasotinami tavo namų riebalais
ir savo gėrių upeliu tu girdai juos.
¹⁰ Nes tavyje yra gyvenimo šaltinis
ir tavo šviesoje mes matome šviesą.
¹¹ Laikyk savo malonę tiems, kurie tave garbina,
ir savo lygybę tiems, kurių širdis tiesi.
¹² Teneužmina ant manęs puikiojo koja
ir nusidėjėlio ranka tenejudina manęs.
¹³ Štai sukniubo tie, kurie daro neteisybę:
jie numesti ir nebegali atsikelti.

36 (37) psalmė

GERŲJŲ IR PIKTŲJŲ LIKIMAS

¹ *Dovido.*

- Nesijaudink dėl tų, kurie elgiasi piktai,
ir nepavydėk tiems, kurie daro neteisybę;
² Nes jie nukris greitai kaip šienas
ir suvys kaip žalia žolė.
³ Turėk vilties Viešpatyje ir daryk gera,
kad gyventumei žemėje ir naudotumeis saugumu.
⁴ Gėrėkis Viešpačiu,
ir jis duos tau, ko geidžia tavo širdis.
⁵ Pavesk Viešpačiui savo kelią
ir pasitikėk juo, o jis veiks.
⁶ Ir padarys, kad tavo teisybė užtekėtų kaip šviesa
ir tavo teisė kaip vidudienis.
⁷ Nusiramink Viešpatyje
ir pasitikėk juo.
Nesijaudink dėl to, kurs eina laimingas savo keliu,
dėl žmogaus, darančio pikta.
⁸ Sustabdyk rūstybę ir nusikratyk įnirtimu;
nesijaudink, kad nedarytumei pikta.
⁹ Nes darantieji pikta bus sunaikinti;
o tie, kurie pasitiki Viešpačiu, pavaldės žemei.
¹⁰ Dar truputis, ir nebebus bedievio;
ir jei žiūrėsi jo vietos, jo ten jau nebebus.

- ¹¹ Bet romieji paveldės žemę
ir gėrėsis taikos daugybe.
- ¹² Bedievis rengia teisiamam pikta
ir griežia prieš jį savo dantimis.
- ¹³ Viešpats juokiasi iš jo,
nes mato jo būsimą dieną.
- ¹⁴ Bedieviai traukia iš makščių kalaviją ir įtempia savo lanką,
kad parblokštų nelaimingąjį ir beturtį
ir žudytų tuos, kurie eina tiesiu keliu.
- ¹⁵ Jų kalavijas perdurs jų pačių širdis
ir jų lankai bus sulaužyti.
- ¹⁶ Geriau yra truputis, kurį turi teisusis,
kaip didelis bedievių turtingumas;
- ¹⁷ Nes bedievių pečiai bus sulaužyti,
teisiuosius gi palaiko Viešpats.
- ¹⁸ Viešpats rūpinasi dorųjų gyvenimu,
ir jų tėvonystė bus amžina.
- ¹⁹ Jie nebus sugėdinti nelaimės metu
ir bus pasotinti bado dienomis.
- ²⁰ Bedieviai gi žus
ir Viešpaties neprieteliai suvys kaip pievų papuošalas,
išnyks kaip dūmai.
- ²¹ Bedievis skolinasi ir negrąžina,
o teisusis pasigaili ir dovanoja.
- ²² Nes tie, kuriuos jis laimins, paveldės žemę,
o kuriuos prakeiks, tie bus sunaikinti.
- ²³ Viešpaties sustiprinami žmogaus keliai
ir jis mėgsta jo kelią.
- ²⁴ Jei ir kristų, jis neišsitiesia,
nes Viešpats palaiko jo ranką.
- ²⁵ Buvau vaikas — ir jau esu senis,
ir nemačiau pamesto teisinio
nei jo palikuonių elgetaujant duonos.
- ²⁶ Jis visuomet pasigaili ir suteikia;
ir jo palikuonys bus laiminami.
- ²⁷ Šalinkis nuo pikto ir daryk gera,
kad pasiliktumei per amžius.
- ²⁸ Nes Viešpats mėgsta teisumą
ir nepalieka savo šventųjų.

- Nedorieji bus sunaikinti
ir bedievių palikuonys bus išdildyti.
- ²⁹ Teisieji paveldės žemę
ir gyvens joje per amžius.
- ³⁰ Teisiojo burna pasako išmintį
ir jo liežuvis kalba kas tiesu.
- ³¹ Jo Dievo įstatymas yra jo širdyje
ir jo žingsniai nesvyruoja.
- ³² Bedievis tykoja teisiojo
ir ieško jo nužudyti.
- ³³ Viešpats nepaliks jo ano rankoje
ir nepasmerks jo, kai bus teisiamas.
- ³⁴ Pasitikėk Viešpačiu
ir laikykis jo kelio.
Jis palaikys tave, kad paveldėtumei žemę;
tu linksmas matysi sunaikinimą bedievių.
- ³⁵ Aš mačiau bedievį, kurs kėlėsi puikybėn
ir kurs plėtėsi kaip šakotas kedras.
- ³⁶ Aš praėjau, ir štai jo nebebuvo;
aš ieškojau jo, ir jo nebeatrasta.
- ³⁷ Pažvelk į tą, kurs yra doras, ir įsižiūrėk į teisųjį;
nes palikuonys skirta taikingam žmogui.
- ³⁸ Bet nusidėjėliai bus visi sunaikinti,
bedievių palikuonys išdildyti.
- ³⁹ Išgelbėjimas teisiesiems ateina nuo Viešpaties;
jis yra jų priebėga sielvarto metu.
- ⁴⁰ Viešpats padeda jiems ir išlaisvina juos;
išgelbsti juos nuo bedievių ir sergi juos,
nes jie bėga glaustis prie jo.

37 (38) psalmė

DIEVO NUBAUSTO NUSIDĖJĖLIO MALDAVIMAS

¹ *Psalmė. Dovid. Prisiminimui.*² Viešpatie, nebausk manęs savo rūstybėje
ir neplak manęs savo narse.³ Nes tavo vilyčios įsmigo į mane
ir ant manęs nusileido tavo ranka.

- ⁴ Niekto sveiko nebėra mano kūne dėl tavo užsidegimo,
nieko nepaliesto mano kauluose dėl mano nuodėmės.
- ⁵ Nes mano kaltės perviršijo mano galvą
ir labai slegia mane kaip sunki našta.
- ⁶ Dvokia, pūliuoja mano žaizdos
dėl mano neišminties.
- ⁷ Aš esu sulenktas, labai suriestas,
vaikščioju visą dieną nusiminęs.
- ⁸ Nes mano strėnos yra pilnos užsidegimo
ir nėra nieko sveiko mano kūne.
- ⁹ Aš alpstu, esu labai sutrinkytas,
kriokiu dėl savo širdies vaitojimo.
- ¹⁰ Viešpatie, tavo akivaizdoje yra visas mano troškimas
ir mano vaitojimas nėra tau paslėptas.
- ¹¹ Mano širdis plaka, mano stiprumas paliko mane,
man trūksta net ir mano akių šviesos.
- ¹² Mano prieteliai ir mano bandžiai laikosi toli nuo mano slogos,
ir mano artimieji stovi iš tolo.
- ¹³ Ir tie, kurie tykoja mano gyvybės, spendžia spąstus,
ir kurie ieško padaryti man pikta, graso sunaikinimu
ir visą laiką rengia apgales.
- ¹⁴ Aš gi negirdžiu kaip kurčias
ir esu kaip nebylys, kurs neatveria savo burnos.
- ¹⁵ Aš pasidariau kaip žmogus, kurs negirdi
ir kurs neturi savo burnoje atsakymo.
- ¹⁶ Nes aš pasitikiu tavimi, Viešpatie;
tu išklausysi, Viešpatie, mano Dieve.
- ¹⁷ Nes aš sakau: „Tegul nesidžiaugia dėl manęs:
nesikelia prieš mane puikybėn, mano kojai suklumpant“.
- ¹⁸ Nes aš esu visai arti nupuolimo
ir mano skausmas yra visuomet prieš mane.
- ¹⁹ Nes aš išpažįstu savo kaltę
ir turiu baimės dėl savo nuodėmės.
- ²⁰ Bet tie, kurie priešinasi man be priežasties, yra galingi,
ir daug tų, kurie neapkenčia manęs neteisingai;
- ²¹ Ir kurie atsilygina piktu už gera,
tie puola mane, nes aš siekiu to, kas gera.
- ²² Nepalik manęs, Viešpatie;
mano Dieve, nestovėk toli nuo manęs!

- ²³ Skubėk man padėti,
Viešpatie, tu mano išgelbėjimas!

38 (39) psalmė

SUNKIAI SERGANČIO DEJAVIMAI IR MALDOS

- ¹ *Choro vedėjui. Idituanui. Psalmė. Dovido.*
- ² Aš sau tariau: Saugosiu savo kelius,
kad nenusidėčiau savo liežuviu;
Aš uždėsiu savo burnai brizgilą,
kai bedievis yra ties manim.
- ³ Aš pasidariau nebylys betylėdamas, neturėdamas nieko gera,
bet mano skausmas vėl pasmarkėjo.
- ⁴ Mano širdis įkaito manyje;
man bemažtant užsidegė ugnis:
aš kalbėjau savo liežuviu.
- ⁵ Duok man, Viešpatie, žinią apie mano galą
ir koks yra skaičius mano dienų,
kad žinočiau, koks menkas aš esu,
- ⁶ Štai tu padarei mano dienas nedaugelio sprindžių,
ir mano gyvenimas yra kaip niekas tavo akyse;
kiekvienas žmogus stovi tik kaip kvapas.
- ⁷ Žmogus praeina tik kaip šešėlis,
tiktai veltui jis triukšmauja;
krauna turtus ir nežino, kam jie teks.
- ⁸ Ir dabar ko aš laikiu, Viešpatie?
mano pasitikėjimas yra tavyje.
- ⁹ Iš visų mano neteisybių išvaduok mane,
neatiduok manęs pajuokti paikajam.
- ¹⁰ Aš pasidariau nebylys, neatveriu savo burnos,
nes tu tai padarei.
- ¹¹ Atimki nuo manęs savo slogą:
tavo rankos smarkumu aš sunaikinamas.
- ¹² Kaltės sudraudimu tu baudi žmogų;
sunaikini kaip kandis, kas jam brangiausia:
kiekvienas žmogus yra tiktai dvelkimas.
- ¹³ Išgirsk mano maldą, Viešpatie,
ir klausykis mano šauksmo,

- nebūk kurčias mano ašaroms.
 Nes aš esu svečias pas tave,
 keleivis, kaip ir visi mano tėvai.
¹⁴ Nugręžk akis nuo manęs, kad atsikvėpčiau
 pirma, negu nueisiu ir manęs nebebus.

39 (40) psalmė

DĖKOJIMAS IR PRAŠYMAS NAUJOS PAGALBOS

- ¹ *Choro vedėjui. Dovido. Psalmė.*
² Aš turėjau vilties, turėjau vilties Viešpatyje,
 ir jis pasilenkė prie manęs, ir išklausė mano šauksmą.
³ Ir ištraukė mane iš prapulties duobės, iš mėšlų purvo,
 ir pastatė mano kojas ant uolos,
 sustiprino mano žingsnius.
⁴ Ir įdėjo man į burną naują giesmę,
 giesmę Dievui.
 Daugelis matys ir drovėsis,
 ir turės vilties Viešpatyje.
⁵ Palaimintas žmogus, kurs padėjo savo viltį Viešpatyje
 ir neskioja garbintojų stabų ir linkstančių į melą.
⁶ Daug tu padarei, Viešpatie, mano Dieve, savo stebuklą,
 ir sumanymais mūsų naudai nė vienas nėra tau lygus.
 Jei norėčiau juos papasakoti ir apie juos kalbėti,
 jų yra daugiau, kaip kad būtų galima suskaityti.
⁷ Kruvinos aukos ir duoninės atnašos tu nenorėjai,
 bet atvėrei man ausis.
 Deginamosios aukos ir aukos už nuodėmę tu nereikalavai;
⁸ Tuomet aš tariau: „Štai aš ateinu;
 knygos rietime yra parašyta apie mane;
⁹ Vykdyti tavo valią, mano Dieve, yra man pasigėrėjimas,
 ir tavo įstatymas yra prie pat mano širdies“.
¹⁰ Aš skelbiau teisybę dideliame susirinkime;
 štai aš nesulaikiau savo lūpų; Viešpatie, tu žinai.
¹¹ Tavo teisybės aš nepaslėpiau savo širdyje;
 aš pasakojau tavo ištikimybę ir tavo pagalbą.
 Aš nepaslėpiau tavo malonės
 ir tavo ištikimybės nuo didelio susirinkimo.
¹² Tu, Viešpatie, nenukreipk nuo manęs savo pasigailėjimo:

- tavo malonė ir tavo ištikimybė tepalaiko mane visados.
- ¹³ Nes mane apstojo nelaimės, kurioms nėra skaičiaus,
sugavo mane mano kaltės, kad negalėčiau matyti.
Jų daugiau kaip mano galvos plaukų,
ir aš netekau drąsos.
- ¹⁴ Teikis, Viešpatie, išgelbėti mane;
Viešpatie, skubėk man padėti.
- ¹⁵ Tebūna sugėdinti ir teparausta visi,
kurie tykoja mano gyvybės, kad atimtų ją.
Tegul traukiasi atgal ir tesusilaukia gėdos,
kurie gėrįsi mano nelaimėmis.
- ¹⁶ Tenusigąsta susilaukę gėdos
tie, kurie man sako: Še tau, še tau!
- ¹⁷ Tedžiūgauja ir tesilinksmina tavimi visi, kurie ieško tavęs,
ir tesako visados: „Tebūna šlovinamas Viešpats“, kurie
geidžia tavo pagalbos.
- ¹⁸ Aš gi esu nelaimingas ir vargšas;
bet Viešpats rūpinosi manimi.
Mano padėjėjas ir mano vaduotojas esi tu;
mano Dieve, nedelsk.

40 (41) psalmė

„PALAIMINTI GAILESTINGIEJI, NES JIE SUSILAUKS
PASIGAILĖJIMO“

¹ *Choro vedėjui. Psalmė. Dovido.*

- ² Palaimintas, kurs atsimena vargšą ir beturtį;
nelaimės dieną Viešpats išgelbės jį.
- ³ Viešpats saugos jį ir laikys jį gyvą,
ir padarys jį laimingą žemėje,
ir jo neatiduos jo neprietelių valiai.
- ⁴ Viešpats padės jam skausmo guolyje,
atims visą jo negalę jo ligoje.
- ⁵ Aš sakau: Viešpatie, pasigailėk manęs;
gydyk mane, nes aš tau nusidėjau.
- ⁶ Mano neprieteliai sako apie mane pikta:
„Kada gi jis mirs ir žus jo vardas?“
- ⁷ Ir kas ateina aplankyti, kalba tuščius dalykus;
jo širdis renka sau nedorumą, išėjęs laukan, jis tai pasako.

- ⁸ Kartu šnibžda prieš mane visi, kurie nekenčia manęs;
galvoja prieš mane tai, kas yra man pikta:
- ⁹ „Jam yra atsiųstas piktas maras“
ir: „Kas atsigulė, daugiau nebesikels“.
- ¹⁰ Net ir mano prietelis, kuriuo pasitikėjau,
kurs valgė su manimi duoną, kėlė prieš mane kulnę.
- ¹¹ Tu gi, Viešpatie, pasigailėk manęs ir pakelk mane,
kad aš jiems atsilyginčiau.
- ¹² Iš to aš pažinsiu, kad tu palankus man,
kai mano neprietelis nedžiūgaus prieš mane.
- ¹³ Mane gi tu palaikysi sveiką
ir statysi mane savo akivaizdon amžiams.
- ¹⁴ Tebūna šlovinamas Viešpats, Izraelio Dievas,
per amžių amžius. Tebūna, tebūna.

ANTROJI
PSALMIŲ KNYGA

41—71 (42—72) PSALMĖS

41. 42 (42. 43) psalmės

KARŠTAS TROŠKIMAS GRĮŽTI Į ŠVENTNAMĮ

41 (42) psalmė

¹ *Choro vedėjui. Maskil. Korės sūnų.*² Kaip stirna trokšta vandens upelių,
taip mano siela geidžia tavęs, Dieve.³ Mano siela trokšta Dievo, gyvojo Dievo:
kada gi aš ateisiu ir matysiu Dievo veidą?⁴ Mano ašaros pasidarė man duona dieną ir naktį,
kai kasdien man sakoma: „Kurgi tavo Dievas?“⁵ Tai aš atsimenu ir skaudančia širdimi svarstau sau vienas,
kaip aš eidavau su minia. Eidavau kitų priekyje į Dievo
namusSu džiūgavimo ir šlovinimo balsais,
iškilmingoje sueigoje.⁶ Ko tu liūdi, mano siela,
ir kodėl nerimsti manyje?
Turėk vilties Dievuje, nes aš vėl šlovinsiu jį.
Jis mano veido gelbėtojas ir⁷ Mano Dievas.
Mano siela liūdi manyje,
todėl aš atsimenu tave iš Jordano šalies ir Hermono, nuo
Micaro kalno.⁸ Srovė vejasi srovę, užiant tavo kriokliams;
visos tavo srovės ir bangos perėjo per mane.⁹ Per dieną Viešpats teduoda savo malonę,
ir naktį aš giedosiu jam, aš šlovinsiu mano gyvybės Dievą.

- ¹⁰ Aš sakau Dievui: Tu mano Uola, kodėl užmiršai mane?
kodėl aš vaikščioju nuliūdęs, neprietelio slegiamas?
- ¹¹ Mano kaulai laužomi, kai mano priešai tyčiojasi iš manęs,
kai kasdien man sako: „Kurgi tavo Dievas?“
- ¹² Ko tu liūdi, mano siela,
ir kodėl nerimsti manyje?
Turėk vilties Dievuje, nes aš vėl šlovinsiu jį.
Jis mano veido gelbėtojas ir mano Dievas.

42 (43) psalmė

- ¹ Dieve, daryk man teismą
ir vesk mano bylą prieš nešventus žmones;
nuo klastingo ir nedoro žmogaus gelbėk mane.
- ² Juk tu, o Dieve, esi mano stiprybė;
kam tu atstūmei mane?
kodėl aš vaikščioju nuliūdęs, neprietelio slegiamas?
- ³ Siųsk savo šviesą ir savo ištikimybę. Jos teveda mane
ir tenuveda mane į tavo šventąjį kalną ir į tavo padangtes.
- ⁴ Ten aš eisiu prie Dievo altoriaus,
prie mano linksmybės ir mano džiūgavimo Dievo.
Ten aš šlovinsiu tave su kanklėmis, Dieve, mano Dieve!
- ⁵ Ko tu liūdi, mano siela,
ir kodėl nerimsti manyje?
- ⁶ Turėk vilties Dievuje, nes aš vėl šlovinsiu jį.
Jis mano veido gelbėtojas ir mano Dievas.

43 (44) psalmė

TAUTA, KITADOS DIEVO GLOBOJAMA, DABAR ATMESTA, PRAŠO
PAGALBOS

- ¹ *Choro vedėjui. Korės sūnų. Maskil.*
- ² Dieve, mes savo ausimis girdėjome,
mūsų tėvai pasakojo mums
dalyką, kurį esi padaręs jų dienomis,
senovės dienomis.
- ³ Tu savo ranka, išvaręs pagonis, įsodinai juos;
prispaudęs tautas, išplatinau juos.
- ⁴ Nes nei savo kalaviju jie užėmė šalį,
nei jų petys išgelbėjo juos.

- Bet tavo dešinė ir tavo petys,
ir tavo veido skaistumas, nes tu mylėjai juos.
- ⁵ Tu mano karalius, mano Dieve,
kurs suteikėi Jokubui pergales.
- ⁶ Per tave mes pavarėme šalin mūsų priešininkus
ir tavo vardu mes mindžiojome sukytančius prieš mus.
- ⁷ Nes nei savo lanku aš pasitikėjau,
nei mano kalavijas išgelbėjo mane.
- ⁸ Bet tu išgelbėjai mus nuo mūsų priešininkų
ir sugėdinai tuos, kurie nekenčia mūsų.
- ⁹ Dievu mes didžiavomės visą laiką
ir nuolatos šlovinome tavo vardą.
- ¹⁰ Bet dabar tu pavarei ir sugėdinai mus,
ir nebeišėini, o Dieve, su mūsų kariuomenėmis.
- ¹¹ Tu padarei, kad mes turime trauktis nuo mūsų priešininkų,
ir tie, kurie mūsų nekenčia, ėmė sau grobį.
- ¹² Tu atidavei mus kaip pjautinas avis
ir išsklaidei mus tarp pagonių.
- ¹³ Pardavei savo tautą už nieką
ir nedaug tepelnei, pardavęs juos.
- ¹⁴ Padarei iš mūsų panieką mūsų kaimynams,
pajuoką ir pasityčiojimą tiems, kurie yra aplink mus.
- ¹⁵ Padarei iš mūsų priežodį pagonims;
tautos kraipo dėl mūsų galvas.
- ¹⁶ Nuolat yra mano akivaizdoje mano nešlovė
ir sugėdinimas dengia mano veidą
- ¹⁷ Dėl balso to, kurs daro priekaištus ir išjuokia,
dėl neprietelio ir priešininko.
- ¹⁸ Visa tai atėjo ant mūsų, nors mes nesame užmiršę tavęs
ir nesulaužėme tavo sandoros,
- ¹⁹ Ir mūsų širdis nepasitraukė atgal
nei mūsų žingsniai nenukrypo nuo tavo tako,
- ²⁰ Kada tu sutrynei mus prispaudimo vietoje
ir padengei mus tamsybe.
- ²¹ Jei mes būtumėm užmiršę mūsų Dievo vardą
ir būtumėm ištiesę savo rankas į svetimą dievą,
- ²² Argi Dievas nebūtų ištyręs šitų dalykų?
juk jis žino širdžių paslaptis.
- ²³ Bet mes esame žudomi dėl tavęs kiekvienu metu,

- laikomi pjautinomis avimis.
²⁴ Pabusk, ko miegi, Viešpatie?
 pabusk! neatstumk amžinai!
²⁵ Kam slepi savo veidą?
 užmiršti mūsų nelaimę ir mūsų prispaudimą?
²⁶ Nes mūsų siela ištiesta dulkėse,
 mes esame parblokšti.
²⁷ Kelkis padėti mums
 ir išvaduok mus dėl savo gailestingumo.

44 (45) psalmė

VESTUVINĖ KARALIAUS MESIJO GIESMĖ

- ¹ *Choro vedėjui. Kaip „Lelijos...“ Korės sūnų.
 Maskil. Meilės giesmė.*
² Iš mano širdies veržiasi geras žodis:
 aš skiriu savo giesmę karaliui;
 mano liežuvis greitai rašančio raštininko virbas.
³ Išvaizda tu dailesnis už žmones,
 tavo lūpos aptekusios malonumu;
 dėl to, kad Dievas laimino tave per amžius.
⁴ Prisijuosk sau ant liemens savo kalaviją, o galingiausias,
 savo grožį ir savo papuošalą!
⁵ Žygiuok laimingai už ištikimybę ir už teisybę,
 ir tavo dešinė tepamoko tave puikių veiksmų.
⁶ Tavo vilyčios aštrios, tautos tau pasiduoda,
 nusilpsta širdimi karaliaus neprieteliai.
⁷ Tavo sostas, Dieve, per amžių amžius;
 lygybės skeptras yra tavo karališkoji lazda.
⁸ Tu myli teisybę ir nekenti neteisybės;
 todėl patepė tave, Dieve, tavo Dievas
 linksmybės aliejumi daugiau negu tavo bendrininkus.
⁹ Mira, aloe ir kasija kvepia tavo rūbai;
 iš dramblio kaulų rūmų linksmina tave stygų garsas.
¹⁰ Karalių dukterys eina tavęs pasitikti;
 tavo dešinėje stovi karalienė, papuošta auksu iš Ophyro.
¹¹ Klausyk, dukte, ir matyk, ir palenk savo ausį,
 ir užmiršk savo tautą ir savo tėvo namus.

- ¹² Karalius geis tavo gražumo:
jis tavo viešpats; būk jam klusni.
- ¹³ Ir Tiro žmonės ateina su dovanomis;
tavo palankumo ieško liaudies kilmingieji.
- ¹⁴ Visa graži įeina karaliaus duktė;
jos apdarai išmegzti auksu.
- ¹⁵ Apvilkta marginiais, ji atvedama pas karalių;
mergaitės paskui ją, jos draugės, atvedamos pas tave.
- ¹⁶ Jos atvedamos su linksmybe ir džiūgavimu,
įeina į karaliaus rūmus.
- ¹⁷ Tavo tėvų vietoje bus tavo sūnūs;
tu pastatysi juos kunigaikščiais visoje žemėje.
- ¹⁸ Aš atsiminsiu tavo vardą per visas kartų kartas;
todėl tautos šlovins tave per amžių amžius.

45 (46) psalmė

DIEVAS MŪSŲ TVIRTOVĖ IR STIPRYBĖ

¹ *Choro vedėjui. Korės sūnų. Kaip „Mergaitės...”
Giesmė.*

- ² Dievas mums tvirtovė ir stiprybė;
jis pasirodė ištikimas mūsų padėjėjas varguose.
- ³ Todėl mes nebijome, kad ir žemė drebėtų
ir kalnai grimztų į jūros vidurį.
- ⁴ Gali sau kilti ir užti jos vandenys,
gali drebėti kalnai nuo jos smarkumo;
kareivijų Viešpats su mumis;
tvirtovė mums yra Jokubo Dievas.
- ⁵ Upės srovės linksmina Dievo miestą,
švenčiausią Aukščiausiojo padangtę.
- ⁶ Dievas yra jo viduje; jis nebus pajudintas;
jam padės Dievas anksti švintant.
- ⁷ Siautė tautos, buvo pajudintos karalystės;
jis sugriaudė savo balsu, sudrebėjo žemė;
- ⁸ Kareivijų Viešpats su mumis;
tvirtovė mums yra Jokubo Dievas.
- ⁹ Ateikite, matykite Viešpaties darbus,
kokių nuostabių dalykų jis yra padaręs žemėje.

- ¹⁰ Jis sustabdo karus iki žemės kraštui,
sutrupina lankus, sulaužo ietis ir sudegina ugnimi skydus.
¹¹ Liaukitės ir pažinkite, jog aš Dievas,
kilnus tautose, kilnus žemėje.
¹² Kareivijų Viešpats su mumis;
tvirtovė mums yra Jokubo Dievas.

46 (47) psalmė

DIEVAS VISOS ŽEMĖS IR VISŲ TAUTŲ VALDOVAS

- ¹ *Choro vedėjui. Korės sūnų. Psalmė.*
² Plokite, visos tautos, rankomis,
džiūgaukite Dievui linksmybės balsu,
³ Nes Viešpats kilnus, baisus,
didis karalius visai žemei.
⁴ Jis pavergia mums tautas
ir gimines po mūsų kojomis.
⁵ Jis parenka mums mūsų tėvonystę,
garbę Jokubo, kurį jis myli.
⁶ Dievas užžengė su džiūgavimu,
Viešpats su trimito balsu.
⁷ Giedokite Dievui, giedokite;
giedokite mūsų karaliui, giedokite.
⁸ Nes visos žemės karalius yra Dievas,
giedokite giesmę.
⁹ Dievas karaliauja tautoms,
Dievas sėdi savo šventame soste.
¹⁰ Tautų kunigaikščiai susirinko
su Abraomo Dievo tauta.
Nes Dievo yra žemės galiūnai;
jis yra labai kilnus.

47 (48) psalmė

DIEVO GARBĖ, PASIREIŠKUSI JERUSALĖS IŠVADAVIMU

- ¹ *Giesmė. Psalmė. Korės sūnų.*
² Viešpats didis ir labai šlovintinas
mūsų Dievo mieste.
Jo šventas kalnas, ³ labai puikus kauburys,

- yra visos žemės džiaugsmas;
Siono kalnas, šiaurės galas,
yra didelio karaliaus miestas.
- ⁴ Dievas jo pilyse
įrodė save esant saugią tvirtovę.
- ⁵ Nes štai karaliai susirinko,
puolė kartu.
- ⁶ Vos tik buvo pamatę, nusigando,
sumišo, ėmė bėgti.
- ⁷ Drebjimas apipuolė juos tenai,
skausmas kaip gimdyvės,
- ⁸ Kaip kad šiaurės vėjas
sulaužo Tarsies laivus.
- ⁹ Kaip esame girdėję, taip matėme
kareivių Viešpaties mieste,
Mūsų Dievo mieste:
Dievas sustiprina jį per amžius.
- ¹⁰ Mes prisimename, Dieve, tavo gailestingumą
tavo šventnamio viduje.
- ¹¹ Kaip tavo vardas, Dieve, taip ir tavo šlovė
sklinda iki žemės pakraščių.
Tavo dešinė pilna teisybės;
- ¹² tesilinkmina Siono kalnas,
Tedžiūgauja Judo miestai
dėl tavo teismų.
- ¹³ Apžiūrėkite Sioną ir apeikite jį aplinkui,
suskaitykite jo bokštus,
- ¹⁴ Įsižiūrėkite į priešakinį jo pylimą,
perbėkite jo pilis,
Kad pasakotumėt būsimai kartai:
- ¹⁵ toks yra Dievas,
Mūsų Dievas per amžius ir visados;
jis mus ves.

48 (49) psalmė

NETEISIŲJŲ PASISEKIMO MĖSLĖ

¹ *Choro vedėjui. Korės sūnų. Psalmė.*² Pasiklausykite tai, visos giminės;

- išgirskite ausimis, kurie gyvenate pasaulyje,
³ Žemos kilmės, lygiai ir kilmingieji,
taip pat turtingas ir beturtis.
⁴ Mano burna kalbės išmintį
ir mano mąstanti širdis išmanymą.
⁵ Aš palenksiu savo ausį į priežodį,
aš išdėstysiu su arfos skambinimu savo mįslę.
⁶ Kodėl aš bijočiau nelaimės dienomis,
kai mane supa spąstininkų nedorumas,
⁷ Kurie pasitiki savo gėrybėmis
ir giriasi savo turtų daugybe?
⁸ Nes nė vienas neišvaduos pats savęs,
neduos Dievui savo atvadavimo užmokesčio:
⁹ Per daug didelė kaina jo sielai atvaduoti,
ir niekad nebūs jos gana,
¹⁰ Nors gyventų per amžius ir nepatirtų žuvimo.
¹¹ Juk jis matys, jog miršta išminčiai,
lygiai žūna neišmintingas ir paikas,
palieka savo turtus svetimiems.
¹² Kapai yra jų namai per amžius,
jų buveinės per kartų kartas,
nors savo vardais jie būtų praminę žemes.
¹³ Nes žmogus nepasiliks savo gėrybėse:
jis panašus į galvijus, kurie žūna.
¹⁴ Šitas yra kelias tų, kurie paikai pasitiki,
ir šitas yra galas tų, kurie gėrasi savo likimu.
¹⁵ Jie guldomi kaip avys mirusiųjų buveinėje;
mirtis gano juos ir teisieji viešpatauja jiems.
Greitai jų išvaizda bus sunaikinta,
mirusiųjų buveinė bus jų namai.
¹⁶ Tačiau Dievas išlaisvins mano sielą iš mirusiųjų buveinės,
nes paims mane iš ten.
¹⁷ Nebijok, jei kas pasidarė turtingas,
jei padidėjo jo namų gėrybės:
¹⁸ Nes kai mirs, nieko nepasiims su savim
ir jo gėrybės neis su juo.
¹⁹ Nors savo gyvenime jis ir laimino save:
„Tave šlovins, kad gerai sau padarei“,
²⁰ Bet eis į susirinkimą savo tėvų,

kurie nematys šviesos per amžius.

- ²¹ Žmogus, kurs gyvena turtuose ir neapsisvarsto,
yra panašus į gyvulius, kurie žūna.

49 (50) psalmė

KOKIO GARBINIMO REIKALAUJA DIEVAS

¹ *Psalmė. Asapho.*

Dievas, Viešpats, kalbėjo ir šaukė žemę
nuo saulėteklių iki saulėleidžių.

- ² Iš Siono, pilno gražumo, suspindėjo Dievas;
³ ateina mūsų Dievas ir netyli.

Naikinanti ugnis eina pirm jo,
o aplink jį siaučia audra.

- ⁴ Jis šaukia dangų iš aukštybių ir žemę,
žadėdamas teisti savo tautą:

- ⁵ „Surinkite man mano šventuosius,
kurie padarė mano sandorą su aukomis“.

- ⁶ Ir dangus skelbia jo teisybę,
nes pats Dievas yra teisėjas.

- ⁷ „Klausk, mano tauta, aš kalbėsiu,
Israėli, ir aš liudysiu prieš tave:
Dievas, tavo Dievas aš esu.

- ⁸ Ne dėl tavo aukų aš baru tave,
nes tavo deginamųjų aukų yra visados mano akivaizdoje.

- ⁹ Aš neimsiu iš tavo namų veršio
nei iš tavo bandų ožių,

- ¹⁰ Nes mano yra visi miškų žvėrys,
gyvulių tūkstančiai mano kalnuose.

- ¹¹ Aš žinau visus dangaus sparnuočius,
ir kas juda lauke, yra man žinoma.

- ¹² Jei būsiu alkanas, aš nesisakysiu tau;
nes mano yra pasaulis ir ko jis pilnas.

- ¹³ Argi aš valgysiu jaučių mėsą,
ar gersiu ožių kraują?

- ¹⁴ Aukok Dievui šlovinimo auką
ir atitesėk Aukščiausiam savo įžadus,

- ¹⁵ Ir šaukis manęs suspaudimo dieną:
aš išlaisvinsiu tave, ir tu pagerbsi mane“.

- ¹⁶ Nusidėjėliui gi Dievas sako:
„Kam tu pasakoji mano įsakymus
ir turi savo burnoje mano sandorą?
¹⁷ Tu, kurs nekenti mano drausmės
ir meti savo užpakalin mano žodžius?
¹⁸ Kai pamatydavai vagį, tu bėgdavai su juo,
ir su svetmoteriais buvo tavo dalia.
¹⁹ Savo burną paleisdavai piktam
ir tavo liežuvis sakydavo klastas.
²⁰ Atsisėdęs tu kalbėdavai prieš savo brolių,
savo motinos sūnui tu darydavai nešlovę.
²¹ Tu tai darei, ir aš tylėsiu?
tu manei, kad aš esu panašus į tave?
aš barsiu tave ir statysiu tai prieš tavo akis.
²² Supraskite tai jūs, kurie užmirštate Dievą,
kad nepagrobčiau ir nebūtų, kas jus išgelbės.
²³ Kas aukoja šlovinimo auką, tas pagerbia mane,
ir kas vaikščioja tiesiai, tam aš parodysiu Dievo išgelbėjimą.

50 (51) psalmė

ATGAILOJANČIO NUSIDĖJĖLIO IŠPAŽINTIS, PASIŽADĖJIMAI,
MALDOS

- ¹ *Choro vedėjui. Psalmė. Dovido, ² kai pranašas Natanas atėjo pas jį, kai jis buvo nusidėjęs su Betsabėja.*
³ Pasigailėk manęs, Dieve, dėl savo gailestingumo;
dėl savo pasigailėjimų daugybės išdildyk mano neteisybę.
⁴ Visai nuplauk mane nuo mano kaltės
ir apvalyk mane nuo mano nuodėmės.
⁵ Nes aš pažįstu savo neteisybę
ir mano nuodėmė yra nuolat mano akyse.
⁶ Tau vienam aš nusidėjau
ir padariau, kas yra pikta tavo akivaizdoje,
Kad tu pasirodytumei teisus savo nutarimu,
tiesus savo teisme.
⁷ Štai aš esu gimęs kaltėje
ir nuodėmėje pradėjo mane mano motina.
⁸ Štai tu gėriesi širdies atvirumu

- ir širdies gilumoje tu mokai mane išminties.
- ⁹ Apšlakstyk mane isopu, ir būsiu apvalytas;
plauk mane, ir pasidarysiu baltesnis už sniegą.
- ¹⁰ Duok man išgirsti džiaugsmą ir linksmybę,
tedžiūgauja kaulai, kuriuos sutrupinai.
- ¹¹ Nugręžk savo veidą nuo mano nuodėmių
ir išdildyk visas mano nuodėmes.
- ¹² Sutverk manyje, Dieve, nesuteptą širdį
ir atnaujink manyje stiprią dvasią.
- ¹³ Neatmesk manęs nuo savo veido
ir neatimk iš manęs savo šventos dvasios.
- ¹⁴ Gražink man tavo gelbėjimo linksmybę
ir noringa dvasia sustiprink mane.
- ¹⁵ Aš mokysiu nedoruosius tavo kelių,
ir nusidėjėliai gręšis į tave.
- ¹⁶ Išlaisvink mane nuo kraujo bausmės, Dieve, mano gelbėtojai,
Dieve:
tedžiūgauja mano liežuvis dėl tavo teisybės.
- ¹⁷ Viešpatie, praverk mano lūpas,
ir mano burna skelbs tavo šlovę.
- ¹⁸ Nes tu ir nesigėri auka;
ir deginamosios aukos, jei aš duočiau, tu nepriimtumei.
- ¹⁹ Mano auka, Dieve, yra sutrinta dvasia;
sutrintos ir nužemintos širdies, Dieve, tu nepaniekinsi.
- ²⁰ Viešpatie, būdamas geras Sionui, suteik malonę,
kad būtų atstatomos Jerusaleš sienos.
- ²¹ Tuomet tu priimsi teisėtas aukas, dovanas ir deginamąsias
aukas,
tuomet aukos ant tavo altoriaus versius.

51 (52) psalmė

PIKTADARYS IR PIKTAKALBIS ŽMOGUS NEIŠVENGS BAUSMĖS

¹ *Choro vedėjui. Maskil. Dovido, ² po to, kai edomietis Doegas atėjo pas Saulių ir jam pranešė sakydamas: Dovidas įėjo į Akimeleko namus.*

³ Ko giriesi piktumu,
tu galingas piktadary?

- Visą laiką ⁴ tu galvoji apie sunaikinimą,
tavo liežuvis kaip aštrus skustuvas, tu klastadary.
- ⁵ Tu mėgsti pikta labiau negu gera,
melą labiau kaip kalbėti kas teisinga.
- ⁶ Tu mėgsti visas žalingas kalbas,
tu klastingas liežuvi!
- ⁷ Todėl Dievas sunaikins tave,
pašalins tave amžinai,
Ištrauks tave iš padangtės
ir išraus tave iš gyvųjų žemės.
- ⁸ Teisieji matys ir bijos,
ir juoksis iš jo:
- ⁹ „Štai žmogus, kurs nepasidarė
sau iš Dievo tvirtovės,
Bet pasitikėjo savo turtų daugybe,
įsigalėjo savo piktadarybėmis“.
- ¹⁰ Aš gi, kaip žaliuojantis alyvmedis Dievo namuose,
pasitikiu Dievo gailestingumu per amžius.
- ¹¹ Aš šlovinsiu tave per amžius, nes tu tai padarei,
ir skelbsiu tavo vardą,
nes tai yra gera tavo šventųjų akivaizdoje.

52 (53) psalmė

BJAURUS DOROVINIS ŽMONIŲ SUGEDIMAS

- ¹ *Choro vedėjui. Kaip „Machalat“. Maskil. Dovido.*
- ² Neišmintingasis sako savo širdyje:
„Nėra Dievo“.
- Jie sugedę, darė pasibjaurėtinus dalykus:
nėra, kas darytų gera.
- ³ Dievas žiūri iš dangaus į žmones,
kad matytų, ar yra, kas išmano ir ieško Dievo.
- ⁴ Visi kartu paklydo, sugedo;
nėra, kas darytų gera, nėra nė vieno.
- ⁵ Argi neatsipeikės, kurie daro neteisybę,
kurie ryja mano tautą, kaip ėda duoną,
kurie nesišaukia į Dievą?
- ⁶ Jie drebėjo iš baimės,
kur nebuvo baimės,

Nes Dievas išsklaidė kaulus tų, kurie buvo tavo apgulę;
jie sugėdinti, nes Dievas atmetė juos.

- ⁷ Kadgi ateitų iš Siono Izraelio išgelbėjimas;
kai Dievas pakreips savo tautos likimą,
Jokubas džiūgaus, Izraelis linksminsis.

53 (54) psalmė

PRAŠYMAS DIEVO PAGALBOS PRIEŠ NEPRIETELIUS

¹ *Choro vedėjui. Stygomis. Maskil. Dovido, ² po to, kai Ziphiečiai atėjo pas Saulių ir pasakė: „Štai Dovidas yra pas mus pasislėpęs“.*

³ Dieve, savo vardu gelbėk mane
ir savo galybe vesk mano bylą.

⁴ Dieve, klausyk mano maldos,
išgirsk ausimis mano burnos žodžius.

⁵ Nes puikieji sukilo prieš mane
ir smurtininkai ieškojo mano gyvybės;
jie nestatė Dievo prieš savo akis.

⁶ Štai Dievas padeda man,
Viešpats palaiko mano gyvybę.

⁷ Nukreipk pikta į mano priešininkus
ir dėl savo ištikimybės sunaikink juos.

⁸ Aš savo noru aukosiu tau,
šlovinsiu tavo vardą, Viešpatie, nes jis geras.

⁹ Nes išgelbėjo mane iš visų sielvartų
ir mano akis matė mano neprietelius sugėdintus.

54(55) psalmė

PRAŠYMAS DIEVO PAGALBOS PRIEŠ NEPRIETELIUS IR PRIEŠ NEIŠTIKIMĄ PRIETELĮ

¹ *Choro vedėjui. Stygomis. Maskil. Dovido.*

² Išgirsk ausimis, Dieve, mano maldą
ir nesitrauk šalin nuo mano maldavimo,

³ Pažvelk į mane ir išklausyk mane.

Aš blaškaus savo suspaudime
ir esu neramus ⁴ dėl neprietelio balso,
dėl nusidėjėlio šauksmo.

- Nes jie neša man pikta
ir rūstybėje puldinėja mane.
- ⁵ Mano širdis nerimsta manyje
ir baimė mirties krinta ant manęs.
- ⁶ Baimė ir drebėjimas ateina ant manęs
ir pasibaisėjimas apdengia mane.
- ⁷ Aš sakau: O kad aš turėčiau sparnus kaip karvelis!
aš nuskrisčiau ir pasilsėčiau;
- ⁸ Štai aš pasitraukčiau toli,
pasilikčiau tyrumoje.
- ⁹ Greitai ieškočiau sau priebėgos
nuo viesulo ir audros.
- ¹⁰ Išskirstyk, Viešpatie, padalink jų liežuvių,
nes aš matau prievartą ir vaidus mieste;
- ¹¹ Dieną ir naktį jie vaikščioja aplink jų viršum jo sienų,
o neteisybė ir prispaudimas yra jo viduje.
- ¹² Pinklės yra jo viduje
ir, iš jo gatvių nepasitraukia įžeidimas ir apgaulė.
- ¹³ Jei būtų man daręs priekaištų neprietelis,
juk būčiau pakentęs;
Jei tas, kurs nekenčia manęs, būtų sukilęs prieš mane,
būčiau pasislėpęs nuo jo.
- ¹⁴ Bet tai buvai tu, mano bandžius,
prietelis ir mano artimiausias,
- ¹⁵ Su kuriuo meiliai draugavau;
Dievo namuose mes vaikščiodavome šventadienio sueigoje.
- ¹⁶ Tepuola juos mirtis,
tenužengia gyvi į mirusiųjų buveinę,
nes yra nedorumų jų butuose, jų viduje.
- ¹⁷ Aš gi šaukiuos į Dievą,
ir Viešpats išgelbės mane.
- ¹⁸ Vakare ir rytmetį, ir vidudienį aš raudosiu ir vaitosiu,
ir jis išgirs mano balsą.
- ¹⁹ Jis išvaduos ir gražins ramybę mano sielai nuo tų, kurie pul-
dinėja mane,
nes daug jų yra prieš mane.
- ²⁰ Dievas girdės ir pažemins juos, jis, kurs karaliauja nuo amžių,
nes jie nepasikeičia ir nebijo Dievo.
- ²¹ Kiekvienas ištisia savo ranką prieš savo artimiausius,

- laužo savo sandorą.
²² Jo veidas švelnesnis už sviestą,
 bet jo širdis karinga.
 Jo kalbos minkštesnės už aliejų,
 bet yra aštrūs kalavijai.
²³ Paveski Viešpačiui savo rūpestį,
 o jis palaikys tave:
 jis neleis teisiamam svyruoti amžinai.
²⁴ Ir tu, Dieve, nuvesi juos
 į prapulties šulinį;
 Kraujo žmonės ir klastingieji nesusilauks savo dienų pusės,
 aš gi pasitikiu tavimi, Viešpatie.

55 (56) psalmė

NELAIMIŲ PRISLĖGTO ŽMOGAUS PASITIKĖJIMAS DIEVU

- ¹ *Choro vedėjui. Kaip „Jonat elem rekhoqim“. Dovido. Miktam.
 Kai pilistimai laikė jį Gate.*
² Pasigailėk manęs, Dieve, nes mindžioja mane žmogus,
 nuolat kovodamas slegia mane.
³ Mindžioja mane nuolat mano neprieteliai,
 nes daug jų kovoja prieš mane.
 O Aukščiausias, ⁴ tą dieną, kurią apims mane baimė,
 aš pasitikėsiu tavimi.
⁵ Dievu, kurio pažadą aš šlovinu,
 Dievu pasitikiu, aš nebijosiu:
 ką man padarys kūnas?
⁶ Visą dieną jie gadina mano reikalus,
 prieš mane yra visos jų mintys piktam daryti.
⁷ Jie susieina, tykoja,
 sekioja mano pėdsakais, tykodami mano gyvybės.
⁸ Už neteisybę atsilygink jiems,
 rūstybėje ištiesk tautas, o Dieve.
⁹ Mano ištrėmimo kelius tu nužymėjai;
 mano ašaros paslėptos tavo rauktinėje;
 argi jos nepažymėtos tavo knygoje?
¹⁰ Tuomet mano neprieteliai pasitrauks atgal,
 kiek kartų aš šaukiuos tavęs;
 tai aš gerai žinau, kad Dievas yra už mane.

- ¹¹ Dievu, kurio pažadą aš šlovinu,
¹² Dievu pasitikiu, aš nebijosiu;
 ką man padarys žmogus?
¹³ Esu surištas įžadais, Dieve, kuriuos esu tau padaręs,
 aš ištesėsiu tau šlovinimo aukas,
¹⁴ Nes tu apsaugojai mano gyvybę nuo mirties
 ir mano kojas nuo nupuolimo,
 kad vaikščiočiau Dievo akivaizdoje gyvųjų šviesoje.

56 (57) psalmė

GYVAS PASITIKĖJIMAS DIEVO PAGALBA PERSEKIOJIMUOSE

- ¹ *Choro vedėjui. Kaip „Negriauk“. Dovido. Miktam. Kai jis bėgo nuo Sauliaus į olą.*
² Pasigailėk manęs, Dieve, pasigailėk manęs,
 nes mano siela bėga prie tavęs
 Ir į tavo sparnų ūksmę aš bėgu,
 kolei praeis nelaimė.
³ Aš šaukiuos į Dievą aukščiausiąjį,
 į Dievą, kurs man gera daro.
⁴ Tesiunčia jis iš dangaus ir tegul gelbsti mane,
 teišniekina tuos, kurie persekioja mane,
 teatsiunčia Dievas savo malonę ir ištikimybę.
⁵ Aš guliu tarp liūtų,
 kurie ryte ryja žmonių vaikus.
 Jų dantys ietys ir vilyčios,
 o jų liežuvis aštrus kalavijas.
⁶ Pasirodyk pakilęs viršum dangaus, Dieve;
 tavo garbė tebūna viršum visos žemės.
⁷ Jie patiesė tinklą mano žingsniams,
 nusmelkė mano sielą,
 Iškasė ties manim duobę:
 teįkrenta į ją jie patys.
⁸ Mano širdis tvirta, Dieve, mano širdis tvirta,
 aš giedosiu ir skambinsiu stygomis.
⁹ Pabusk, mano siela; pabuskite, psalteris ir kanklės!
 aš pažadinsiu aušrą.
¹⁰ Aš šlovinsiu tave, Viešpatie, tautose;
 stygomis skambindamas, giedosiu tau giminėse.

¹¹ Nes tavo gailestingumas yra didelis iki dangui
ir tavo ištikimybė iki debesų.

¹² Pasirodyk pakilęs viršum dangaus, Dieve,
tavo garbė tebūna viršum visos žemės.

57 (58) psalmė

ISPĖJIMAS NETEISINGIEMS TEISĖJAMS

¹ *Choro vedėjui. Kaip „Negriauk“. Dovido. Miktam.*

² Ar jūs, galiūnai, darote teisingus teismus?

Argi jūs, žmonių vaikai, teisiate teisingai?

³ Juk širdyje jūs darote piktus sumanymus,
šalyje jūsų rankos vykdo neteisybes.

⁴ Bedieviai pametė kelią nuo pat motinos krūčių,
paklydo nuo pat iščios tie, kurie kalba melą.

⁵ Juose yra nuodų, panašių į žalčio nuodus,
į nuodus kurčiosios angies, kuri užsikemša sau ausis,

⁶ Kad neišgirstų žavėtojų balso,
sumaniai žavinčio čiustininko.

⁷ Dieve, sutrink jų dantis jų pačių burnoje,
sulaužyk liūtų krūminius, Viešpatie.

⁸ Tepasileidžia jie kaip vanduo, kurs nuteka;
jei jie paleidžia savo vilyčias, tebūna jos kaip atbukusios.

⁹ Tepraeina kaip sraigė, kuri ištyžta,
kaip be laiko gimęs moteriškės kūdikis, kurs nematė saulės.

¹⁰ Pirma, negu jūsų puodai pajus erškėtį,
kolei jis tebėra žalias, viesulo karštis tenutraukia jį.

¹¹ Teisusis linksminsis, kai pamatys pagiežą,
plaus savo kojas nedorėlio kraujuje.

¹² O žmonės sakys: Iš tikrųjų yra užmokestis teisiamam,
iš tikrųjų yra Dievas, kurs teisia žemėje.

58 (59) psalmė

PRAŠYMAS IŠGELBĖTI NUO PIKTŲ PERSEKIOTOJŲ IR NUBAUSTI JUOS

¹ *Choro vedėjui. Kaip „Negriauk“. Dovido. Miktam. Kai Saulius siuntė žmonių saugoti namų, kad užmuštų jį.*

² Išgelbėk mane nuo mano neprietelių, mano Dieve,

- nuo sukylančių prieš mane gink mane.
- ³ Atimk mane iš piktadarių
ir gelbėk mane nuo kraujagerių.
- ⁴ Nes štai tykoja mano gyvybės,
šamokslauja prieš mane galingieji.
- Nėra manyje nusikaltimo nei nuodėmės, Viešpatie;
- ⁵ be mano kaltės jie bėga priešais ir puola.
Pabusk, pasitik mane ir matyk;
nes tu, kareivijų Viešpatie, esi Israėlio Dievas.
- ⁶ Pabusk, nubausk visus pagonis,
nesigailėk visų neištikimųjų.
- ⁷ Jie grįžta vakare, loja kaip šunys
ir bėgioja po miestą.
- ⁸ Štai jie giriasi savo burna; piktžodžiavimų yra jų lūpose:
„Nes kas gi girdi?“
- ⁹ Bet tu, Viešpatie, išjuoksi juos,
pasityčiojimu tu laikai visus pagonis.
- ¹⁰ Mano stiprybe, tavęs aš žiūrėsiu,
nes tu, Dieve, esi mano tvirtovė,
- ¹¹ Mano Dievas, mano pasigailėjimas.
Teateina Dievas man pagalbon,
tepadaro, kad turėčiau pasigėrėjimo dėl mano neprietelių.
- ¹² Dieve, užmušk juos, kad nebūtų papiktinimas mano tautai,
išblaškyk juos savo stiprybe ir parblošk juos,
mūsų skyde, Viešpatie.
- ¹³ Jų burnos nuodėmė yra jų lūpų kalba;
tebūna jie sugauti savo puikybės, keiksmų ir melo, kuriuos
jie kalba.
- ¹⁴ Pražudyk juos rūstybėje, prazudyk, kad jų jau nebebūtų,
kad būtų žinoma, jog Dievas karaliauja Jokube ir iki žemės
pakraščių.
- ¹⁵ Jie grįžta vakare, loja kaip šunys
ir bėgioja po miestą;
- ¹⁶ Jie klaidžioja ieškodami maisto;
jei nebūna sotūs, ima staugti.
- ¹⁷ Aš gi giedosiu apie tavo galingumą
ir džiūgausiu rytmetį dėl tavo gailestingumo,
Nes tu pasidarei man tvirtovė
ir priebėga mano suspaudimo dieną.

- ¹⁸ Mano stiprybe, tau aš giedosiu,
nes, Dieve, tu esi mano tvirtovė,
mano Dievas, mano pasigailėjimas.

59 (60) psalmė

DEJAVIMAS DĖL PRALAIMĖJIMO, PRIMINIMAS PAŽADO IR
PRAŠYMAS NAUJOS PAGALBOS

- ¹ *Choro vedėjui. Kaip „Istatymo lelija“. Miktam. Dovido. Pamokymui.* ² *Kai jis buvo išėjęs prieš Aramą Naharaimą ir prieš Aramą Sobą ir kai sugrįžęs Joabas nugalėjo Druskos slėnyje Edomą: 12 000 (žmonių).*
- ³ Dieve, tu atstūmei mus, sulaužei mūsų eiles;
tu susirūstinęs; sugrąžink mus.
- ⁴ Tu sukrėtei žemę, perskėlei ją;
pagydyk jos plyšimus, nes ji svyruoja.
- ⁵ Davei patirti tautai kietų dalykų,
girdei mus svaiginančiu vynu.
- ⁶ Tu pastatei bijantiems tavęs vėliavą,
kad bėgtų nuo lanko,
- ⁷ Kad tavo mylimieji būtų išlaisvinti;
padėk savo dešine ir išklausyk mus.
- ⁸ Dievas yra kalbėjęs savo šventovėje:
„Aš džiūgausiu ir dalinsiu Sikemą,
ir išmatuosiu Sukoto slėnį.
- ⁹ Mano yra Galaado žemė ir mano Manaso žemė,
ir Ephraimas yra mano galvos šalmas, Judas mano skeptras,
- ¹⁰ Moabas mano plovimosi praustuvė.
Ant Edomo aš dėsiu savo autuvą,
Pilistėjos būsiu nugalėtojas“.
- ¹¹ Kas atves mane į sustiprintąjį miestą?
kas lydės mane iki Edomui?
- ¹² Argi ne tu, Dieve, kurs atstūmei mus
ir jau nebeįsėini, o Dieve, su mūsų kariuomenėmis?
- ¹³ Duok mums pagalbos prieš neprietelį,
nes žmonių parama tuščia.
- ¹⁴ Su Dievu mes elgsimės drąsiai,
ir jis sumindžios mūsų neprietelius.

60 (61) psalmė

DIEVU PASITIKINČIO TREMTINIO MALDA

¹ *Choro vedėjui. Stygomis. Dovido.*² Išgirsk, Dieve, mano šauksmą,
klauskis mano maldos.³ Iš žemės pakraščių šaukiuos į tave,
kai mano širdis alpsta.⁴ Tu užkelsi mane ant uolos, duosi man ramybės,
nes tu man tvirtovė,
tvirtas bokštas prieš neprietelį.⁵ Kadgi aš gyvenčiau visados tavo padangtėje,
bėgčiau glaustis po tavo sparnų priedanga!⁶ Nes tu, Dieve, girdėjai mano linkėjimus,
davei man tėvonystę tų, kurie bijo tavo vardo.⁷ Pridėk dienų prie karaliaus dienų,
jo metai tebūna lygūs daugeliui kartų;⁸ Tekaraliauja per amžius Dievo akivaizdoje;
siųsk malonę ir ištikimybę, kad sergėtų jį.⁹ Taip aš giedosiu tavo vardui visados
ir atitesėsiu savo įžadus kasdien.

61 (62) psalmė

VIEN DIEVU REIKIA TIKĖTIS

¹ *Choro vedėjui. Kaip Iditun. Psalmė. Dovido.*² Tik Dievuje ilsisi mano siela;
iš jo eina mano išgelbėjimas.³ Tik jis yra mano uola ir mano išgelbėjimas,
mano tvirtovė: aš daugiau nebesvyruosiu.⁴ Iki kolei jūs puldinėsite žmogų, griausite jį visi
kaip pašlijusią sieną, kaip griūnantį mūrą?⁵ Taip, jie stengiasi išvaryti mane iš mano aukštos vietos,
gėrissi melu;Savo burna laimina,
o širdyje keikia.⁶ Tik Dievuje ilsėkis, mano siela,
nes iš jo ateina, ko aš tikiuos.⁷ Tik jis yra mano uola ir mano išgelbėjimas,

- mano tvirtovė: aš nebūsiu pajudintas.
- ⁸ Dievuje yra mano išgelbėjimas ir mano garbė,
mano stiprybės uola; mano priebėga Dievuje.
- ⁹ Turėk jame vilties, tauta, kiekvienu metu;
išliekite jo akivaizdoje savo širdis:
Dievas yra mums priebėga.
- ¹⁰ Žmonių vaikai yra tik kvapas,
žmonių sūnūs apgaulingi;
Svarstyklėje jie pakyla aukštyn,
būdami visi kartu lengvesni už kvapą.
- ¹¹ Nepasitikėkite prispaudimu ir nesigirkite tuščiai grobiu;
jei didėja turtai, neriškite prie jų širdies.
- ¹² Vieną kartą yra kalbėjęs Dievas; aš girdėjau šiuodu dalyku:
„Galybė Dievo ¹³ ir tavo, Viešpatie, yra malonė“;
nes tu atiduodi kiekvienam pagal jo darbą.

62 (63) psalmė

TROŠKIMAS DIEVO, KURS YRA MŪSŲ GYVENIMAS IR IŠGANYMAS

- ¹ *Psalmė. Dovido, kai jis buvo Judo tyrumoje.*
- ² Dieve, tu esi mano Dievas:
rūpestingai aš ieškau tavęs.
Tavęs trokšta mano siela, geidžia tavęs mano kūnas
kaip sausa ir trokštanti žemė be vandens.
- ³ Taip aš mąstau apie tave šventovėje,
kad matyčiau tavo galybę ir tavo šlovę.
- ⁴ Nes tavo malonė yra geresnė negu gyvenimas,
mano lūpos skelbs tave.
- ⁵ Taip aš garbinsiu savo gyvenime,
tavo vardu kelsiu aukštyn savo rankas.
- ⁶ Kaip taukais ir riebumu bus pasotinta mano siela
ir džiūgaujančiomis lūpomis šlovins mano burna,
- ⁷ Kai atsiminsiu tave savo guolyje,
mąstysiu apie tave budynėse.
- ⁸ Nes tu pasidarei mano padėjėjas,
ir aš džiūgauju tavo sparnų ūksmėje.
- ⁹ Mano siela glaudžiasi prie tavęs,
mane palaiko tavo dešinė.

- ¹⁰ O kurie ieško pražudyti mano sielos,
tie eis į žemės gilybes,
¹¹ Bus atiduoti kalavijo valdžion,
bus lapių dalia.
¹² Karalius gi linksmintis Dievuje,
girsis kiekvienas, kurs prisiekia jo vardu,
nes kalbančiųjų neteisybę burna bus užkimšta.

63 (64) psalmė

DIEVO TEISMAS PIKTIEMS PERSEKIOTOJAMS

- ¹ *Choro vedėjui. Psalmė. Dovido.*
² Išgirsk, Dieve, mano balsą, kai aš dejuoju;
saugok mano gyvybę nuo baimės neprietelio.
³ Apgink mane nuo piktadarių susirinkimo,
nuo darančiųjų neteisybę triukšmo.
⁴ Kurie galanda savo liežuvius kaip kalaviją,
leidžia kaip vilyčias įnuodintus žodžius,
⁵ Kad žeistų iš slėpynės nekaltąjį,
žeistų jį netikėtai, nieko nebijodami.
⁶ Jie tvirtai nusistato daryti piktą dalyką,
susimoko apie spendimą spąstų slapčia,
sako: „Kas mus matys?“
⁷ Jie prasimano neapsakomus piktumus, slepia sugalvotas mintis,
ir kiekvieno jų mintis ir širdis yra gilos.
⁸ Bet Dievas žeidžia juos vilyčiomis,
jie netikėtai sužeidžiami
⁹ Ir žuvimą rengia jiems jų pačių liežuvis;
galvas kraipo visi, kurie juos mato.
¹⁰ Ir visi bijo, ir skelbia Dievo veiklą,
ir apsvarsto jo darbus.
¹¹ Teisusis linksmisiasi Viešpatyje ir bėga glaustis prie jo,
ir visi, kurių širdis tiesi, didžiuojasi.

64 (65) psalmė

IŠKILMINGAS DĖKOJIMAS UŽ DIEVO SUTEIKTAS GERADARYSTES

- ¹ *Choro vedėjui. Psalmė. Dovido. Giesmė.*
² Tau, Dieve, dera šlovinimo giesmė Sione

- ir įžadas tebūna įvykdytas tau, ³ kurs išklausai maldas.
Prie tavęs eina kiekvienas kūnas
⁴ dėl neteisybių.
Slegia mus mūsų nusikaltimai:
tu juos atleidi.
⁵ Palaimintas, ką tu pasirenki ir pasiimi:
jis gyvena tavo padangtėse.
Mes būsime pasotinti tavo namų gėrybėmis,
tavo šventnamio šventumu.
⁶ Nuostabiais ženklais tu išklausai mus su teisybe,
Dieve, mūsų gelbėtojai,
Viltis visų žemės kraštų
ir toli esančių jūrų,
⁷ Tu, kurs sutvirtini savo jėga kalnus.
Susijuosęs galybe,
⁸ Kurs nutildai jūros užimą,
jos bangų užimą ir tautų triukšmą.
⁹ Ir tie, kurie gyvena žemės pakraščiuose, turi baimės dėl tavo
ženklų;
tu pripildai džiaugsmo tolimiausius Rytus ir Vakarus.
¹⁰ Tu aplankei žemę ir ją palaistei,
padarei ją labai turtingą.
Dievo upė yra pilna vandens;
tu prirengi jiems javų;
nes taip tu paruošei ją:
¹¹ Tu palaistei jos vagas,
sulyginai jos grumstus,
Suminkštinau ją lietumi,
palaiminai jos augalus.
¹² Tu apvainikavai metus savo malonumu,
ir iš tavo vėžių trykšta riebumas.
¹³ Trykšta riebumu tyrumos ganyklos
ir kauburiai susijuosia džiūgavimu.
¹⁴ Laukai apsivelka bandomis
ir slėniai apsidengia javais;
visa linksmai šūkauja ir gieda.

65 (66) psalmė

DĖKOJIMAS IR ŠLOVINIMAS DIEVO UŽ TAUTOS IŠGELBĖJIMĄ

¹ *Choro vedėjui. Giesmė. Psalmė.*

Džiūgaukite Dievui, visos šalys,

² giedokite jo vardo garbę,
duokite jam puikų šlovinimą.

³ Sakyskite Dievui: Kaip nuostabūs tavo darbai!
dėl tavo jėgos didumo pataikauja tau tavo priešai.

⁴ Visa žemė tegarbina tave ir tegieda tau,
tegieda tavo vardą.

⁵ Ateikite ir matysite Viešpaties darbus:
nuostabių dalykų jis yra padaręs žmonėse!

⁶ Jis pavertė jūrą sausuma;
jie perėjo per upę pėsti,
todėl linksminkimės dėl jo!

⁷ Jis viešpatauja savo galybe per amžius;
jo akys žiūri į tautas:
maištininkai tenesididžiuoja.

⁸ Šlovinkite, tautos, mūsų Dievą
ir skelbkite žinią apie jo šlovę.

⁹ Jis davė mūsų sielai gyvybę
ir neleido mūsų kojai svyruoti.

¹⁰ Nes tu, Dieve, ištyrei mus;
mėginai mus ugnimi, kaip mėginama sidabras.

¹¹ Tu įvedei mus į žabangus,
sunkią naštą užkrovei ant mūsų strėnų.

¹² Tu padarei, kad žmonės ėjo per mūsų galvas.
Mes perėjome per ugnį ir per vandenį;
bet tu davei mums palengvėjimą.

¹³ Aš įeisiu į tavo namus su deginamosiomis aukomis,
atitesėsiu tau savo įžadus,

¹⁴ Kuriuos yra ištarusios mano lūpos,
ką tik yra pažadėjusi mano burna mano sielvarte.

¹⁵ Aš atnašausiu tau deginamąsias riebių avių aukas su avinų
taukais,

aukosiu jaučius su ožiais.

¹⁶ Ateikite, klausykite visi, kurie bijote Dievo, ir aš pasakosiu,
kokių didelių dalykų jis yra padaręs mano sielai!

- ¹⁷ Ī jī aš šaukiaus savo burna
ir šlovinau jī savo liežuviu.
¹⁸ Jei aš savo širdyje būčiau siekęs neteisybės,
Viešpats nebūtų išklauses.
¹⁹ Bet Dievas išklausė:
paklausė mano maldavimo balso.
²⁰ Tebūna šlovinamas Dievas, kurs neatstūmė mano prašymo
ir neatitolino nuo manęs savo pasigailėjimo.

66 (67) psalmė

PRAŠYMAS PALAIMINTI, KAD VISOS TAUTOS PAŽINTŲ DIEVĄ

¹ *Choro vedėjui. Stygomis. Psalmė. Giesmė.*² Tepasigaili mūsų Dievas ir telaimina mus;
terodo mums savo veidą šviesų,³ Kad žemėje pažintų jo kelią,
visose tautose jo išgelbėjimą.⁴ Tešlovina tave tautos, Dieve,
tešlovina tave visos tautos.⁵ Tesilinksmina ir džiūgauja tautos,
kad tu valdai tautas su lygybe
ir viešpatauji giminėms žemėje.⁶ Tešlovina tave tautos, Dieve,
tešlovina tave visos tautos.⁷ Žemė davė savo vaisių;
telaimina mus Dievas, mūsų Dievas.⁸ Telaimina mus Dievas
ir tebijo jo visi žemės kraštai.

67 (68) psalmė

GARBINGAS DIEVO KELIAS IŠ EGIPTO Į SIONO KALNĄ

¹ *Choro vedėjui. Dovido psalmė. Giesmė.*² Keliasi Dievas, jo priešai sklaidomi
ir bėga nuo jo veido tie, kurie jo nekenčia.³ Jie skirstomi, kaip skirstosi dūmai;
kaip tirpsta vaškas prieš ugnį, taip žūna nusidėjėliai prieš
Dievą.

- ⁴ Teisieji gi linksminasi, džiūgauja Dievo akivaizdoje
ir turi pamėgimo linksmume.
- ⁵ Giedokite Dievui, psalme šlovinkite jo vardą;
taisykite kelią tam, kurs vežamas per tyrumą,
Kurio vardas yra Viešpats,
ir džiūgaukite jo akivaizdoje.
- ⁶ Našlaičių tėvas ir našlių globėjas,
Dievas yra savo šventoje buveinėje.
- ⁷ Dievas rengia namus pamestiesiems,
išveda belaisvius į laimę:
tik maištininkai pasilieka sukepusioje žemėje.
- ⁸ Dieve, kai išėjai savo tautos priešakyje,
kai žygiavai per tyrumą,
- ⁹ Žemė pasijudino; taip pat dangus lašėjo ties Dievu,
drebėjo Sinajus akivaizdoje Dievo, Israėlio Dievo.
- ¹⁰ Leidai kristi, Dieve, gausingam lietui ant tavo tėvonystės
ir pailsusią tu atgaivinai.
- ¹¹ Tavo banda gyveno joje;
savo gerume paruošei ją beturčiui, Dieve.
- ¹² Viešpats taria žodį;
linksma skelbėjų daugybė yra didelė:
- ¹³ „Kariuomenių karaliai bėga, bėga;
ir namų gyventojai dalina grobį.
- ¹⁴ Tuo metu, kai jūs ilsėjotės tarp būrių gardų,
karvelio sparnai blizgėjo sidabru
ir jo sparnų galai aukso gelsvumu.
- ¹⁵ Tuo metu, kai Aukščiausias sklaidė tenai karalius,
sniegas krito Salmonė!“
- ¹⁶ Aukšti kalnai yra Basano kalnai,
iškilę kalnai yra Basano kalnai.
- ¹⁷ Ko žiūrite žvairomis jūs, iškilę kalnai,
į kalną, kuriame gyventi patiko Dievui,
kuriame dargi gyvens Viešpats visuomet?
- ¹⁸ Karinių Dievo vežimų dešimtys tūkstančių, tūkstantis
tūkstančių;
Viešpats nuo Sinajaus atėjo į šventovę.
- ¹⁹ Tu užžengei aukštyrą, vedinas belaisviais,
ėmei dovanų žmones,
net ir tuos, kurie nenori gyventi pas Viešpatį Dievą.

- ²⁰ Tebūna šlovinamas Dievas kiekvieną dieną:
mūsų naštas neša Dievas, mūsų išgelbėjimas!
- ²¹ Mūsų Dievas yra Dievas, kurs gelbsti,
ir Viešpats Dievas duoda išėjimą nuo mirties.
- ²² Iš tikrųjų Dievas sutrupina savo neprietelių galvas,
plaukuotą viršugalvį to, kurs vaikščioja savo nusikaltimuose.
- ²³ Viešpats tarė: „Aš atvesiu juos atgal iš Basano,
atvesiu iš jūros gilybės,
- ²⁴ Kad pamirkytumei savo koją kraujuje,
kad tavo šunų liežuviams būtų dalis iš neprietelių“.
- ²⁵ Jie mato tavo įėjimą, Dieve,
įėjimą mano Dievo, mano karaliaus, į šventovę:
- ²⁶ Priešakyje eina giesmininkai, gale yra kanklininkai,
viduryje mergaitės muša būbinėlius.
- ²⁷ „Šventadieniškuose susirinkimuose šlovinkite Dievą,
Viešpatį, jūs, kurie esate gimę iš Izraelio“.
- ²⁸ Tenai yra Benjaminas, visų jauniausias, einas jų priekyje,
Judo kunigaikščiai su savo būriais,
Zabulono kunigaikščiai, Nephtalio kunigaikščiai.
- ²⁹ Liepk, Dieve, pasirodyti savo galybei,
galybei, Dieve, tu, kurs veiki mūsų naudai!
- ³⁰ Dėl tavo šventnamio, kurs yra Jerusaleje,
tau teaukoja karaliai dovanas!
- ³¹ Sudrausk nendryno žvėrį,
būrį jaučių su tautų veršiais.
Teparpuola su sidabro lazdomis;
išsklaidyk gimines, kurios džiaugiasi karais.
- ³² Teateina didžiūnai iš Egipto,
Etijopija teištiesia savo rankas į Dievą!
- ³³ Žemės karaliai, giedokite Dievui, giedokite psalmes Viešpačiui,
- ³⁴ kurs vežamas per dangų, senovinį dangų.
Štai jis paleidžia savo balsą, galingąjį balsą:
„Pripažinkite Dievo galybę!“
Ant Izraelio jo didybė
ir jo galybė debesyse.
- ³⁶ Bijotinas yra Dievas iš savo šventovės, Izraelio Dievas:
jis duoda galybę ir stiprybę savo tautai.
Tebūna šlovinamas Dievas!

68 (69) psalmė

LABAI PRISLĖGTO DĖL DIEVO ŽMOGAUS MALDAVIMAI

¹ *Choro vedėjui. Kaip „Lelijos...“ Dovido.*² Gelbėk mane, Dieve,
nes vandenys siekia iki kaklui.³ Aš esu įklimpęs į gilius dumblius,
ir nėra kur pasiremčiau koja;
Aš patekau į vandenų gilumą,
ir bangos apipila mane.⁴ Aš pailsau bešaukdamas,
mano gerklė užkimo;Mano akys pavargo,
belaukiant mano Dievo.⁵ Daugiau kaip mano galvos plaukų
yra tu, kurie be priežasties nekenčia manęs.
Stipresni yra kaip mano kaulai
tie, kurie neteisingai man priešinasi;
nejaugi aš turiu grąžinti, ko aš neišplėšiau?⁶ Dieve, tu žinai mano neišmanymą,
ir mano nusikaltimai tau nepaslėpti.⁷ Tenebūna sugėdinti dėl manęs tie, kurie turi tavyje vilties,
Viešpatie, kareivijų Viešpatie.Tenerausta dėl manęs tie,
kurie ieško tavęs, Israėlio Dieve.⁸ Nes dėl tavęs aš kenčiau pajuoką,
sugėdinimas dengė mano veidą.⁹ Aš pasidariau svetimšalis broliams
ir svetimas mano motinos vaikams.¹⁰ Nes uolumas tavo namams graužė mane
ir pajuokos tų, kurie darė tau priekaištų, krito ant manęs.¹¹ Aš prislėgiau pasninku savo sielą —
ir dėl to aš virtau pajuokos dalyku.¹² Aš apsvilkau maišu vietoje drabužio —
ir taip pasidariau jiems pasityčiojimas.¹³ Kalba prieš mane niekus tie, kurie sėdi vartuose,
ir tyčiojasi iš manęs, kurie geria vyną.¹⁴ Bet su savo malda aš kreipiuos į tave, Viešpatie,
malonės metu, Dieve;

- Išklausyk mane, žiūrėdamas savo didelio gerumo,
žiūrėdamas ištikimos tavo pagalbos,
- ¹⁵ Ištrauk mane iš dumblo, kad nenugrimzčiau,
išvaduok mane nuo tų, kurie manęs nekenčia,
ir iš giliausių vandenų.
- ¹⁶ Kad nepaskandintų manęs vandenų srovės
ir kad neprarytų manęs giluma,
ir kad šulinys nesučiauptų ant manęs savo nasrų.
- ¹⁷ Išklausyk mane, Viešpatie, nes tavo malonė meilinga;
žiūrėdamas savo gailestingumo daugybės, pažvelk į mane.
- ¹⁸ Ir neslėpk savo veido nuo savo tarno;
kadangi aš sielvartauju, greitai išklausyk mane!
- ¹⁹ Prisiartink prie mano sielos, atpirk ją;
dėl mano neprietelių išvaduok mane.
- ²⁰ Tu žinai pajuokimą manęs ir mano sugėdinimą, ir mano
išniekinimą;
tavo akivaizdoje yra visi, kurie vargina mane.
- ²¹ Pajuoka sulaužė mano širdį, ir aš pailsau,
aš laukiau, kas pasigailėtų, bet tokio nebuvo,
ir tokių, kurie paguostų, bet neradau.
- ²² Jie įdėjo į mano valgį tulžies
ir mano troškulyje girdė mane actu.
- ²³ Tepasidaro jų stalas jiems patiems spąstai
ir kilpa prieteliams.
- ²⁴ Teaptemsta jų akys, kad nematyti,
ir padaryk, kad jų strėnos visados svyruotų.
- ²⁵ Išliek ant jų savo užsidegimą
ir tavo rūstybės karštis tepagauna juos.
- ²⁶ Tebūna sunaikinta jų gyvenamoji vieta
ir tenebūna kas gyventų jų padangtėse.
- ²⁷ Nes ką tu užgavai, jie persekiojo,
ir skausmą to, kurį tu sužeidei, jie padidino.
- ²⁸ Pridėk kaltę prie jų kaltės,
ir pas tave jie tenebūna paskelbti teisūs.
- ²⁹ Tebūna išdildyti iš gyvųjų knygos
ir su teisiaisiais tenebūna rašomi.
- ³⁰ Aš gi esu nelaimingas ir skausmų suimtas:
tegul gina mane tavo pagalba, Dieve.
- ³¹ Aš šlovinsiu Dievo vardą su giesme

- ir skelbsiu jį su dėkojimu.
³² Tai patiks Dievui labiau kaip jautis,
kaip jauniklis jautis su ragais ir nagomis.
³³ Matykite, pažemintieji, ir linksminkitės,
ir teatgyja širdis jūsų, kurie ieškote Dievo.
³⁴ Nes Viešpats girdi beturčius
ir nepaniekina savo apkaltųjų.
³⁵ Tešlovina jį dangus ir žemė,
jūros ir kas tik juda jose.
³⁶ Nes Dievas išgelbės Sioną
ir statys Judo miestus:
ir jie gyvens tenai, ir paveldės jį.
³⁷ Ir jo tarnų palikuonys gaus jį tėvonystėn,
ir kurie myli jo vardą, pasiliks jame.

69 (70) psalmė

PRAŠYMAS DIEVO PAGALBOS

- ¹ *Choro vedėjui. Dovido. Prisiminimui.*
² Teikis, Dieve, gelbėti mane;
Viešpatie, skubėk man padėti.
³ Tebūna sugėdinti ir teparausta,
kurie ieško mano gyvybės.
Tegul traukiasi atgal ir tesusilaukia gėdos,
kurie gėrėsi mano nelaimėmis.
⁴ Tepasitraukia, susilaukę gėdos,
tie, kurie man sako: Še tau, še tau!
⁵ Tedžiūgauja ir tesilinksmina tavimi
visi, kurie tavęs ieško;
Ir tesako visados: „Tebūna šlovinamas Dievas“,
kurie geidžia tavo pagalbos.
⁶ Aš gi esu nelaimingas ir vargšas,
Dieve, padėk man.
Mano padėjėjas ir mano vaduotojas esi tu;
mano Dieve, nedelsk.

70 (71) psalmė

„NEATMESK MANĖS SENATVĖS METU“

- ¹ Prie tavęs, Viešpatie, aš bėgu glaustis;
tenebūsiu sugėdintas per amžius.
- ² Žiūrėdamas savo teisybės, išgelbėk mane ir išvaduok mane,
palenk prie manęs savo ausį ir gelbėk mane.
- ³ Būk man priebėgos uola, sustiprinta pilis, kad išgelbėtum mane,
nes tu esi mano uola ir mano pilis.
- ⁴ Mano Dieve, atimk mane iš nedorėlio rankos,
iš neteisus ir prispaudėjo kumščio;
- ⁵ Nes tu esi mano laukimas, mano Dievas,
Viešpatie, tu mano viltis nuo pat mano jaunystės.
- ⁶ Tavimi aš remiuos nuo pat motinos iščios;
nuo mano motinos vidurių tu buvai mano globėjas;
tavyje aš turėjau vilties visados.
- ⁷ Daugeliui aš pasirodžiau kaip stebalas;
nes tu buvai galingas mano padėjėjas.
- ⁸ Mano burna buvo pilna tavo šlovinimo,
per visą dieną tavo garbės.
- ⁹ Neatmesk manęs senatvės metu;
kai išseks mano jėgos, nepalik manęs.
- ¹⁰ Nes mano neprieteliai kalba apie mane
ir, stebėdami mane, tariasi iš vieno,
- ¹¹ Sakydami: „Dievas paliko jį;
vykitės ir sugaukite jį,
nes nėra kas jį atimtu“.
- ¹² Dieve, nestovėk toli nuo manęs.
Mano Dieve, skubėk man padėti.
- ¹³ Tebūna sugėdinti, tepražūna mano gyvenimo priešininkai;
tesusilaukia paniekinimo ir gėdos, kurie ieško man
nelaimės.
- ¹⁴ Aš gi visados turėsiu vilties
ir kasdien dauginsiu visą šlovinimą tavęs.
- ¹⁵ Mano burna skelbs tavo teisybę,
visą laiką tavo pagalbos,
nes aš nežinau jų saiko.
- ¹⁶ Aš išpasakosiu Dievo galingumą,
Viešpatie, aš skelbsiu tavo vieno teisumą.

- ¹⁷ Dieve, tu mokei mane nuo pat mano jaunystės,
ir iki dabar aš skelbiu tavo nuostabius darbus.
- ¹⁸ Bet taip pat senatvėje ir senyvame amžiuje,
Dieve, nepalik manęs,
Kolei skelbsiu tavo petį šitai kartai,
visiems būsimiems tavo galingumą
- ¹⁹ Ir tavo teisumą, Dieve, kurs pasiekia dangų,
kuriuo padarei tokių didelių dalykų. Dieve, kas yra tau
lygus?
gilybių.
- ²⁰ Esi man siuntęs daug ir skaudžių sielvartų:
tačiau tu vėl atgaivinsi mane ir vėl iškelsi mane iš žemės
gilybių.
- ²¹ Padaugink mano vertę
ir vėl paguosk mane.
- ²² Taip pat aš šlovinsiu psalteriu tavo ištikimybę, Dieve,
skambinsiu tau kanklėmis, Israėlio Šventasis.
- ²³ Mano lūpos džiūgaus, kada aš tau giedosiu,
taip pat ir mano siela, kurią atvadavai.
- ²⁴ Ir mano liežuvis skelbs per visą dieną tavo teisybę,
nes yra sugėdinti ir paraudo tie, kurie ieško man nelaimės.

71 (72) psalmė

MESIJO KARALYSTĖ

¹ *Salamono.*

- Dieve, duok karaliui savo išminties teisingai teisti
ir savo teisingumo karaliaus sūnui,
- ² Kad jis valdytų tavo tautą su teisybe
ir tavo pažemintuosius su lygybe.
- ³ Kalnai atneš tautai taiką
ir kauburiai teisybę.
- ⁴ Jis gins tautos pažemintuosius,
išgelbės beturčių vaikus
ir sunaikins prispaudėją.
- ⁵ Ir ilgai jis gyvens kaip saulė
ir kaip mėnulis per visas kartas.
- ⁶ Nužengs kaip lietus ant vejų,
kaip lietaus šlakai, kurie laisto žemę.
- ⁷ Jo dienomis žydės teisybė

- ir taikos apstybė, kolei nebebus mėnulio.
- ⁸ Ir jis viešpataus nuo jūros iki jūrai
ir nuo upės iki žemės pakraščių.
- ⁹ Ties juo parpuls jo neprieteliai
ir jo priešininkai laižys žemę.
- ¹⁰ Tarsio ir salų karaliai neš dovanas,
Arabų ir Sabos karaliai gabens atnašas.
- ¹¹ Ir visi karaliai garbins jį,
visos tautos jam tarnaus.
- ¹² Nes jis išvaduos beturtį, kurs jo šaukiasi,
ir nelaimingąjį, kuriam nėra padėjėjo.
- ¹³ Jis pasigailės vargšo ir beturčio
ir gelbės beturčių gyvybę.
- ¹⁴ Nuo skriaudos ir prispaudimo jis išvaduos juos,
ir jo akyse bus brangus jų kraujas.
- ¹⁵ Todėl jis bus gyvas, ir jam duos Arabijos aukso;
jie melsis už jį visados,
nuolat šlovins jį.
- ¹⁶ Žemėje bus javų apstybė;
ant kalno viršūnių šlamės kaip Libanas jo vaisiai;
ir miestų gyventojai žydės kaip žemės žolė.
- ¹⁷ Jo vardas bus šlovinamas per amžius;
kolei švies saulė, pasiliks jo vardas.
Ir visos žemės giminės bus palaimintos jame,
visos tautos skelbs jį esant laimingą.

* * *

- ¹⁸ Tebūna šlovinamas Viešpats, Israėlio Dievas,
kurs tik vienas tedaro stebuklus.
- ¹⁹ Ir tebūna šlovinamas jo garbingas vardas per amžius,
ir jo garbės tebūna pilna visa žemė. Tebūna, tebūna.

TREČIOJI PSALMIŲ KNYGA

72—88 (73—89) *PSALMĖS*

72 (73) psalmė

TARIAMOJI BEDIIVIŲ LAIMĖ IR JOS APGAULINGUMAS

¹ *Psalmė. Asapho.*

Koks gi geras tiesiesiems Dievas,
 Viešpats, yra tiems, kurių širdis nesutepta!

² Mano gi kojos kone pasviro,
 kone padriko mano žingsniai,

³ Nes aš pavydėjau bedieviams,
 matydamas nusidėjėlių pasisekimą.

⁴ Nes nėra jiems jokių kentėjimų,
 sveikas ir riebus jų kūnas.

⁵ Jie nedalyvauja žmonių varguose
 ir neplakami kaip kiti žmonės.

⁶ Todėl juos juosia puikybė kaip grandinaitė
 ir kaip drabužis supa juos smarkumas.

⁷ Iš jų nutukusios širdies eina jų nedorumas,
 trykšta minties prasimanymai.

⁸ Jie išjuokia ir kalba piktai,
 iš aukšto graso prispaudimu.

⁹ Savo burna jie puola dangų
 ir jų liežuvis bjauroja žemę.

¹⁰ Todėl mano tauta gręžiasi į juos
 ir siurbia sau gausingo vandens.

¹¹ Ir sako: „Kaipgi Dievas tai žinos
 ir argi yra Aukščiausiąjame žinojimas?“

¹² Štai tokie yra nusidėjėliai
 ir, visuomet ramūs, jie didina galingumą.

- ¹³ Taigi ar ne veltui aš laikiau savo širdį nesuteptą
ir ploviau nekaltas savo rankas?
¹⁴ Nes aš kenčiu rykštes kiekvienų metu
ir plakimą kasdien.
¹⁵ Jei būčiau manęs: kalbėsiu kaip jie,
aš būčiau išsižadėjęs tavo vaikų giminės.
¹⁶ Taigi aš svarsčiau, kad tai suprasčiau;
bet man rodėsi sunku,
¹⁷ Kolei neįėjau į Dievo šventovę
ir neįsižiūrėjau, koks būna jų galas.
¹⁸ Tikrai ant slidaus kelio tu statai juos,
nustumi juos į griuvėsius.
¹⁹ Kaipgi jie sukniubo akimirksnyje,
išnyko, yra sunaikinti didelio išgąščio!
²⁰ Kaip sapną, kada kas pabunda, Viešpatie,
taip tu, kai atsikelsi, paniekinsi jų vaizduotės dalykus.
²¹ Kai įsikarščiuodavo mano mintis
ir mano širdis buvo suspaudžiama,
²² Aš būdavau neišmanėlis ir nesuprasdavau:
buvau kaip galvijas tavo akyse.
²³ Bet aš būsiu visados su tavim:
tu pasiėmei mano dešinę ranką;
²⁴ Savo sumanymu tu lydėsi mane
ir priimsi pagaliau mane į garbę.
²⁵ Kas gi, be tavęs, yra man danguje?
ir jei esu su tavim, neduoda man pasigėrėjimo žemė.
²⁶ Niekais pavirsta mano kūnas ir mano širdis,
mano širdies Uola ir mano dalia yra Dievas per amžius.
²⁷ Nes štai, kurie atstoja nuo tavęs, žus,
tu sunaikini visus, kurie paleistuvauja, atstodami nuo tavęs.
²⁸ Man gi yra gera būti arti Dievo,
turėti savo priebėgą Viešpatyje Dievuje.
Aš išpasakosiu visus tavo darbus
Siono dukters vartuose.

73 (74) psalmė

DEJAVIMAS DĖL SUNAIKINTOS ŠVENTOVĖS IR MALDOS

¹ Maskil. Asapho.

- Kam, Dieve, atstūmei amžinai,
tavo rūstybė dega prieš tavo ganyklos avis?
- ² Atsimink savo draugiją, kurią įsteigėi senais laikais,
giminę, kurią atvadavai sau, kad ją valdytumei,
Siono kalną, kuriame pastatei sostą.
- ³ Pakreipk savo žingsnius į amžinus griuvėsius:
neprietelis sunaikino visa šventovėje.
- ⁴ Tavo priešai krikė tavo sueigos vietoje,
pastatė savo vėliavas kaip ženklus.
- ⁵ Jie panašūs į tuos, kurie tankumyne mosuoja kirviu,
⁶ ir jau skliutuoja, ir plaktuku daužo taip pat jos duris.
- ⁷ Jie padegė tavo šventovę,
sutepė žemėje tavo vardo padangtę.
- ⁸ Jie tarė savo širdyje: „Sugriaukime juos kartu;
sudeginkite visas Dievo šventoves žemėje“.
- ⁹ Mes jau nebematome savo ženklų, nebėra pranašo;
ir mūsų tarpe nėra kas žinotų, iki kolei.
- ¹⁰ Iki kolei, Dieve, neprietelis darys priekaištus?
ar priešas piktžodžiaus tavo vardui amžinai?
- ¹¹ Kam tu atitrauki savo ranką
ir savo dešinę sulaikai savo antyje?
- ¹² Juk Dievas yra mano karalius nuo senų laikų,
kurs išgelbsti žemės viduryje.
- ¹³ Tu savo galybe perskėlei jūrą,
sutrynei slibinų galvas vandenyse.
- ¹⁴ Tu sutrupinai Leviatano galvas,
davei suėsti jį jūros pabaisoms.
- ¹⁵ Tu ištryškinai šaltinius ir upelius;
tu išdžiovinai neišsenkančias upes.
- ¹⁶ Tavo yra diena ir tavo yra naktis;
tu įtvirtinai mėnulį ir saulę.
- ¹⁷ Tu nustatei visas žemės ribas;
tu padarei vasarą ir žiemą.
- ¹⁸ Atsimink tai: neprietelis darė tau priekaištų, Viešpatie,
ir neišmintinga tauta keikė tavo vardą.
- ¹⁹ Neatiduok vanagai savo purplelio gyvybės;
savo beturčių gyvybės neužmiršk amžinai.
- ²⁰ Pažvelk į savo sandorą,
nes pilnos yra prievartos žemės slėpynės ir laukai.

- ²¹ Tenegrižta nužemintasis sugédintas;
beturtis ir vargšas tešlovina tavo vardą.
²² Pakilk, Dieve, vesk savo bylą,
atsimink išniekinimą, kurį neišmintingasis daro tau kasdien.
²³ Neužmiršk savo priešininkų balsų:
triukšmas sukytančiųjų prieš tave kyla visados.

74 (75) psalmė

VIEŠPATS YRA TEISINGAS TAUTŲ TEISĖJAS

- ¹ *Choro vedėjui. Kaip „Negriauk“. Psalmė. Asapho. Giesmė.*
² Mes šloviname tave, Viešpatie, šloviname
ir skelbiame tavo vardą, išpasakojame tavo stebuklus.
³ „Mano paskirtu metu
aš teisiu pagal teisybę.
⁴ Nors judėtų žemė su visais savo gyventojais,
aš sutvirtinau jos šulius“.
⁵ Aš sakau įžuliesiems: „Nesielkite įžuliai“
ir bedieviams: „Nekelkite ragų“.
⁶ Nekelkite prieš Aukščiausiąjį savo rago,
nekalbėkite prieš Dievą pikta.
⁷ Nes nei iš Rytų, nei iš Vakarų,
nei iš tyrumos, nei iš kalnų,
⁸ Bet Dievas yra teisėjas:
šitą jis pažemina, aną išaukština.
⁹ Nes Viešpaties rankoje yra taurė,
kuri putoja vynu, pilna miežto;
Ir jis girdo iš jos; jie siurbs iki mielių,
gers visi žemės bedieviai“.
¹⁰ Aš gi džiūgausiu per amžius,
giedosiu psalmę Jokubo Dievui.
¹¹ Ir sulaužysiu visus bedievių ragus:
teisiojo ragai bus iškelti.

75 (76) psalmė

ŠLOVINIMAS DIEVO UŽ SUTEIKTĄ PERGALĘ

- ¹ *Choro vedėjui. Stygomis. Psalmė. Asapho. Giesmė.*

- ² Dievas pasidarė žinomas Jude,
jo vardas yra didelis Israėlyje.
- ³ Saleme yra jo padangtė
ir jo buveinė Sione.
- ⁴ Ten jis sulaužė lankų žaibus,
skydą ir kalaviją, ir šarvus.
- ⁵ Spindėdamas šviesa, tu, galingasis, atėjai
nuo amžinųjų kalnų.
- ⁶ Yra apiplėšti tie, kurių širdis stipri,
jie miega savo miegu,
ir visi drąsieji neteko rankų.
- ⁷ Tavo sudraudimu, Jokubo Dieve,
pastiro kariškieji vežimai ir žirgai.
- ⁸ Tu esi baisus, ir kas tau priešinsis
dėl tavo rūstybės smarkumo?
- ⁹ Iš dangaus tu davei išgirsti sprendimą:
žemė nusigando ir nutilo,
- ¹⁰ Kai kėlėsi į teismą Dievas,
kad išgelbėtų visus žemės pažemintuosius.
- ¹¹ Nes Edomo siautimas šlovins tave
ir Emato likusieji darys tau iškilmes.
- ¹² Darykite įžadus ir atitesėkite juos Viešpačiui, jūsų Dievui,
visi, kurie yra aplink jį, tegul neša dovaną Baisiajam,
- ¹³ Tam, kurs sulaiko kunigaikščių dvasią,
kurs yra baisus žemės karaliams.

76 (77) psalmė

PRISLĖGTOS TAUTOS DEJAVIMAS IR PAGUODA

- ¹ *Choro vedėjui. Kaip Iditun. Asapho. Psalmė.*
- ² Mano balsas kyla į Dievą, ir aš šaukiu;
mano balsas į Dievą, kad išgirstų mane;
- ³ mano suspaudimo dieną aš ieškau Viešpaties.
Mano ranka ištiesiama per naktį nepailstanti,
paguodos mano siela nepriima.
- ⁴ Kai atsimenu Dievą, vaitoju;
kai svarstau, man pritrūksta drąsos.
- ⁵ Tu laikai mano akis atmerkta;
aš nerimstu ir negaliu kalbėti.

- ⁶ Aš apsvarstau senovės metus
ir buvusių metus ⁷ atsimenu;
Aš mąstau naktį savo širdyje,
galvoju, ir mano dvasia tyrinėja:
⁸ „Nejaugi Dievas atstums amžinai
ir nebebus daugiau gailėstingas?
⁹ Nejaugi nebebus jo malonės visais laikais,
bus paverstas nieku pažadas per visus kartas?
¹⁰ Nejaugi Dievas užmiršo gailėtis?
ar susirūstinęs uždarė savo gailėstingumą?“
¹¹ Ir aš sakau: „Tas yra mano skausmas,
kad Aukščiausiojo dešinė pasikeitė“.
¹² Aš atsimenu Viešpaties darbus,
aš juk atsimenu senovinius tavo stebuklus.
¹³ Ir aš apmąstau visus tavo darbus,
ir apsvarstau tavo veiksmus.
¹⁴ Dieve, tavo kelias šventas:
kuris dievas yra toks didis kaip mūsų Dievas?
¹⁵ Tu esi Dievas, kurs darai stebuklus;
tu padarei žinomą tautose savo galybę.
¹⁶ Tu atvadavai savo petimi savo tautą,
Jokubo ir Juozapo vaikus.
¹⁷ Matė tave, Dieve, vandenys,
matė tave vandenys: drebėjo
ir ėmė judėti bangos.
¹⁸ Debesys išliejo vandenį,
debesys paleido balsą
ir tavo vilyčios skraidžiojo.
¹⁹ Tavo griaustinis griaudė viesule,
žaibai apšvietė pasaulį:
pasijudino ir drebėjo žemė.
²⁰ Per jūrą pasidarė tavo kelias
ir tavo takas per daugelį vandenių,
ir nepasirodė tavo pėdsakų.
²¹ Tu vedei savo tautą kaip bandą
su Moše ir Aaronu.

77 (78) psalmė

DIEVO GERADARYSTĖS, ISRAĖLIO TAUTOS NEDĖKINGUMAS

¹ *Maskil. Asapho.*

Klausykis, mano tauta, mano mokslo;
palenkite savo ausis prie mano burnos žodžių.

² Aš praversiu savo burną palyginimams,
tarsiu slaptus dalykus senovės amžiaus.

³ Ką girdėjome ir sužinojome,
ir ką pasakojo mums mūsų tėvai,

⁴ To nepaslėpsime nuo jų vaikų;
būsimai kartai papasakosime
Viešpaties šlovę ir jo galybę,
ir stebuklus, kuriuos jis yra padaręs.

⁵ Nes jis davė įsakymą Jokube
ir išleido įstatymą Israėlyje,

Kad ką yra paliepęs mūsų tėvams,
jie padarytų žinoma savo vaikams,

⁶ Kad sužinotų būsimoji karta, sūnūs, kurie gims,
kad keltųsi ir pasakotų savo vaikams,

⁷ Kad šie remtų savo viltį Dievu
ir neužmirštų Dievo darbų,
ir kad sergėtų jo įsakymus;

⁸ Kad nepasidarytų, kaip jų tėvai,
maištininkė ir atkakli karta:

Karta, kuri neturėjo tiesios širdies
nei Dievui ištikimos dvasios.

⁹ Ephraimo sūnūs, kurie kovoja lanku,
gavo bėgti kovos dieną.

¹⁰ Jie nesergėjo Dievo sandoros
ir atsisakė vaikščioti jo įstatymu,

¹¹ Ir užmiršo jo darbus
ir jo stebuklus, kuriuos jiems parodė.

¹² Jų tėvų akyse jis buvo padaręs stebuklą
Egipto žemėje, Tanies lauke.

¹³ Jis perskėlė jūrą ir pervedė juos,
ir pastatė vandenį kaip pylimą.

¹⁴ Jis vedė juos debesimi per dieną,
per visą naktį ugnies šviesa.

- ¹⁵ Perskėlė uolas tyrumoje
ir pagirdė juos gausingai kaip bangomis:
- ¹⁶ Ir ištryškino upelius iš uolos,
ir padarė, kad vanduo tekėjo kaip upės.
- ¹⁷ Bet jie nesiliovė nusidėję jam,
įžeidinėję Aukščiausiąjį tyrumoje.
- ¹⁸ Jie gundė Dievą savo širdyse,
prašydami maisto pagal savo geidulius,
- ¹⁹ Ir kalbėjo prieš Dievą;
jie sakė: „Nejaugi Dievas galės paruošti stalą tyrumoje?
- ²⁰ Jis, tiesa, užgavo uolą, ir vanduo tekėjo, ir pasipylė upeliai;
ar jis galės taip pat duoti duonos arba prirengti mėsos savo
tautai?“
- ²¹ Taigi kai Viešpats išgirdo, užsidegė pykčiu,
ir ugnis susikūrė prieš Jokubą,
ir kilo rūstybė prieš Izraelį,
- ²² Nes jie netikėjo į Dievą
ir neturėjo vilties jo pagalboje.
- ²³ Bet jis davė paliepimą debesims
ir atidarė dangaus duris,
- ²⁴ Ir lijo ant jų mana valgyti,
ir davė jiems dangaus duonos.
- ²⁵ Stipriųjų duoną valgė žmogus:
jis siuntė jiems maisto iki sočiai.
- ²⁶ Jis pažadino Rytų vėją iš dangaus
ir atvedė savo galybę Pietų vėją.
- ²⁷ Ir lydino ant jų mėsa kaip dulkėmis
ir sparnuotais paukščiais kaip jūros smiltimis.
- ²⁸ Ir krito šitie į jų stovyklas,
aplink jų padangtes.
- ²⁹ Ir jie valgė, ir buvo labai pasotinti,
ir buvo patenkintas jų pageidavimas.
- ³⁰ Jie dar nebuvo atsitraukę nuo jų pageidauto dalyko
ir valgis dar tebebuvo jų burnoje,
- ³¹ kai Dievo rūstybė pakilo prieš juos.
Ir jis padarė žudynes jų didžiūnų,
ir Izraelio jaunikaičius jis paguldė.
- ³² Bet vis tiek jie ir toliau nusidėjo
ir netikėjo jo stebuklais.

- 33 Ir greitai jis sunaikino jų dienas
ir jų metus ūmiu žuvimu.
- 34 Kai jis juos užmušinėjo, jie ieškojo jo
ir apsigręžę ieškojo Dievo;
- 35 Ir atsimindavo, kad Dievas yra jų Uola
ir kad Aukščiausias Dievas yra jų Vaduotojas.
- 36 Bet jie apgaudinėjo jį savo burna
ir savo liežuvio melavo jam.
- 37 Ir jų širdis nebuvo tiesi su juo,
ir jie nebuvo ištikimi jo sandoroje.
- 38 Bet jis pasigailėdamas atleisdavo kaltę ir nežudė jų,
ir dažnai sulaikydavo savo rūstybę,
ir neišliedavo viso savo narso.
- 39 Jis atsiminė, kad jie yra kūnas,
kvapas, kurs eina ir negrįžta.
- 40 Kiek tai kartų jie erzino jį tyrumoje,
įžeidė jį vienatvėje!
- 41 Jie vėl gundė Dievą
ir vedė į rūstybę Izraelio Šventąjį.
- 42 Jie neatsiminė jo rankos,
dienos, kurią išvadavo juos iš priešininko rankos.
- 43 Kai padarė Egipte savo ženklus
ir savo stebuklus Tanies lauke;
- 44 Kai pavertė krauju jų upes
ir jų upelius, kad negalėtų gerti.
- 45 Siuntė į juos šunmusių, kurios graužė juos,
ir varles, kurios vargino juos;
- 46 Ir davė jų derlių didžiogiams
ir jų darbo vaisius skėriams.
- 47 Jis išmušė kruša anų vynuogynus
ir jų moro medžius ledais.
- 48 Ir jis atidavė jų galvijus krušai
ir jų bandas žaibams.
- 49 Siuntė ant jų savo rūstybės karštį,
užsidegimą ir narsą, ir sielvartą,
nelaimės padėjėjų būrį.
- 50 Jis atidarė kelią savo rūstybei:
nesaugojo jų nuo mirties
ir jų gyvulius atidavė marui.

- 51 Ir užgavo visus pirmgimius Egipte,
pirmuosius jų gimimus Khamo padangtėse.
- 52 Ir išvedė kaip avis savo tautą,
ir vedė juos kaip avių būrį tyrumoje.
- 53 Ir vedė juos saugius, ir jie nebijojo,
o jų neprietelius apdengė jūra.
- 54 Ir nuvedė juos į savo šventąją žemę,
į kalnus, kuriuos buvo įsigijusi jo dešinė;
- 55 Ir išvarė prieš juos pagonis,
ir burtu paskirstė juos paveldėti,
ir apgyvendino jų padangtėse Israėlio gimines.
- 56 Bet jie gundė ir erzino Dievą Aukščiausiąjį,
ir nesergėjo jo įsakymų.
- 57 Ir atpuolė, ir nebuvo ištikimi kaip jų tėvai,
nuklydo kaip apgaulingas lankas.
- 58 Vedė jį į rūstybę savo aukštomis vietomis
ir savo drožiniais kėlė jo pavydą.
- 59 Dievas išgirdo ir užsidegė narsu,
ir rūščiai atmetė Israėlį.
- 60 Ir paliko Silo padangtę,
padangtę, kur jis gyveno žmonių tarpe.
- 61 Ir atidavė savo stiprybę į nelaisvę
ir savo garbę į neprietelio rankas.
- 62 Ir padavė savo tautą kalavijui,
ir degė rūstybe prieš savo tėvonystę.
- 63 Jų jaunikaičius sudegino ugnis
ir jų mergaitės nebuvo sutuokiamos.
- 64 Jų kunigai žuvė kalaviju
ir jų našlės negalėjo apraudoti.
- 65 Ir pabudo kaip iš miego Viešpats,
kaip kovotojas, vyno nugalėtas.
- 66 Ir jis užgavo iš užpakalio savo neprietelius:
amžiną panieką padarė jiems.
- 67 Ir jis atmetė Juozapo padangtę,
ir neišrinko Ephraimo giminės.
- 68 Bet pasirinko Judo giminę,
Siono kalną, kurį jis mylėjo.
- 69 Ir pastatė kaip dangų savo šventovę,
kaip žemę, kurią pagrindė amžinai.

- ⁷⁰ Ir pasirinko Dovidą, savo tarną,
ir paėmė jį nuo avių gardų.
⁷¹ Pašaukė tą, kurs vaikščiojo paskui žindančias,
kad ganytų Jokubą, jo tautą,
ir Izraelį, jo tėvonystę.
⁷² Ir jis ganė juos su savo širdies nekaltumu,
ir vedė juos savo rankų atsargumu.

78 (79) psalmė

DEJAVIMAS DĖL JERUSALĖS SUGRIOVIMO

¹ *Psalmė. Asapho.*

- Dieve, atėjo pagonys į tavo tėvonystę,
sutepė tavo šventnamį,
pavertė Jerusaleį griuvėsiais.
² Jie davė būti tavo tarnų kūnus dangaus paukščiams,
tavo šventųjų mėsą žemės žvėrimis.
³ Jie išliejo jų kraują kaip vandenį aplink Jerusaleį,
ir nebuvo kas palaidotų.
⁴ Mes pasidarėme panieka mūsų kaimynams,
pajuoka ir pasityčiojimas tiems, kurie yra aplink mus.
⁵ Iki kolei, Viešpatie? Ar tu rūstinsies amžinai?
ar tavo uolumas degs kaip ugnis?
⁶ Išliek savo rūstybę ant pagonių, kurie tavęs nepažįsta,
ir ant karalysčių, kurios nesišaukia tavo vardo.
⁷ Nes jie suėdė Jokubą
ir sunaikino jo buveinę.
⁸ Neatsimink prieš mus tėvų kalčių;
tegul greitai pasitinka mus tavo gailestingumas;
nes mes esame labai nelaimingi.
⁹ Padėk mums, mūsų gelbėjimo Dieve, dėl savo vardo garbės
ir išvaduok mus, ir atleisk mūsų nuodėmes dėl savo vardo.
¹⁰ Kam gi sakyti pagonys:
„Kur yra jų Dievas?“
Tepasidaro žinomas tarp tautų, mūsų akyse,
kerštas už tavo tarnų kraują, kurs yra išlietas.
¹¹ Tenucina pas tave belaisvių vaitojimas;
taip, kaip tavo petys yra galingas, išgelbėk skirtuosius mirti.
¹² Ir atsilygink mūsų kaimynams septyneriopai į jų antį

- už piktžodžiavimą, kurį jie padarė tau, Viešpatie.
¹³ Mes gi, tavo tauta ir tavo ganyklos avys,
šlovinsime tave per amžius;
nuo kartos į kartą pasakosime tavo šlovę.

79 (80) psalmė

„ATITAISYK, VIEŠPATIE, SAVO SUNAIKINTĄ VYNUOGYNĄ“

- ¹ *Choro vedėjui. Kaip „Įstatymo lelija“. Asapho. Psalmė.*
² Kurs ganai Israėlį, klausyk,
kurs vedi Juozapą kaip bandą,
Kurs sėdi ant cherubų, sužibėk
³ ties Ephraimu ir Benjaminu, ir Manasu.
Pažadink savo galybę
ir ateik išgelbėti mūsų.
⁴ Dieve, vėl pastatyk mus
ir parodyk savo veidą škaistų, kad būtumėm išgelbėti.
⁵ Kareivijų Dieve, iki kolei degsi rūstybe,
kai tavo tauta meldžiasi?
⁶ Tu valgydinai ją ašarų duona
ir girdei ją gausingai ašaromis.
⁷ Tu padarei iš mūsų vaido priežastį mūsų kaimynams,
ir mūsų neprieteliai tyčiojasi iš mūsų.
⁸ Kareivijų Dieve, vėl pastatyk mus
ir parodyk savo veidą škaistų, kad būtumėm išgelbėti.
⁹ Tu pasiėmei vynmedį iš Egipto,
išvarei pagonis ir įsodinai jį.
¹⁰ Paruošei jam žemę,
ir jis įleido šaknis, ir pripildė žemę.
¹¹ Kalnai buvo pridengti jo ūksmės
ir jo šakų Dievo kedrai.
¹² Jis išplėtė savo šakeles iki jūrai
ir savo atžalas iki upei.
¹³ Kam gi tu išardei jo sieną,
kad visi, kurie praeina keliu, skintų jo uogas?
¹⁴ Kad knistų jį laukinis šernas
ir laukiniai žvėrys ganytųsi jame?
¹⁵ Kareivijų Dieve, apsigręžk,
pažvelk iš dangaus ir matyk, ir aplankyk šitą vynmedį.

- ¹⁶ Ir globok tą, kurį įsodino tavo dešinė,
ir atžalą, kurią sau sustiprinai.
¹⁷ Kurie jį nudegino ugnimi ir nukirto jį,
težūna tavo veido sudraudimu,
¹⁸ Tebūna tavo ranka ant tavo išrinktojo vyro,
ant žmogaus sūnaus, kurį sau sustiprinai.
¹⁹ Mes jau nebeatsitrauksime daugiau nuo tavęs:
tu laikysi mus gyvus, ir mes skelbsime tavo vardą.
²⁰ Viešpatie, kareivijų Dieve, vėl pastatyk mus
ir parodyk savo veidą skaisių, kad būtumėm išgelbėti.

80 (81) psalmė

PARAGINIMAS IŠKILMINGAI ŠVĘSTI ŠVENTES IR BŪTI
IŠTIKIMIEMS DIEVUI

- ¹ *Choro vedėjui. Kaip „Spaustuvai...“ Asapho.*
² Džiūgaukite Dievui, mūsų padėjėjui,
linksmi šūkauti Jokubo Dievui.
³ Skambinkite psalteriu ir muškite būbiną,
tegul atsiliepia meili gitara su arfa.
⁴ Trimituokite trimitu jaunačio dieną,
pilnatyje, iškilmingą mūsų dieną.
⁵ Nes taip yra nustatyta Izraeliui,
tai įsakymas Jokubo Dievo.
⁶ Tą įstatymą jis davė Juozapui,
kai išėjo prieš Egipto žemę.
Aš girdėjau nepažįstamą kalbą:
⁷ „Aš išlaisvinau nuo naštos jo petį;
jo rankos atsitraukė nuo pintinės.
⁸ Tu šaukei sielvarte, ir aš išgelbėjau tave;
iš griaudžiančio debesies aš atsakiau tau;
aš mėginau tave prie Meribos vandens.
⁹ Klausyk, mano tauta, aš įspėsiu tave:
Izraeli, kadgi tu paklausytumei manęs!
¹⁰ Tenebūna pas tave svetimo dievo,
ir tu negarbinsi nepažįstamo dievo:
¹¹ Aš esu Viešpats, tavo Dievas,
kurs išvedžiau tave iš Egipto žemės:
plačiai išsižiok, ir aš pripildysiu tavo burną.

- ¹² Bėt mano tauta neklausė mano balso
ir Israėlis nepaklausė manęs.
¹³ Todėl aš padaviau juos jų širdiės kietumui:
tegul jie vaikščioja pagal savo sumanymus.
¹⁴ Kadgi mano tauta klausytų manęs,
kad vaikščiūtų Israėlis mano keliais,
¹⁵ Aš tuojau pažeminčiau jų neprietelius
ir nukreipčiau savo ranką prieš jų priešus;
¹⁶ Tie, kurie nekenė Viešpaties, viltaviliautų jam,
ir jų likimas pasiliktų amžinas.
¹⁷ Jį gi valgydinčiau geriausiais kviečiais
ir sotinčiau jį medumi iš uolos“.

81 (82) psalmė

DIEVO TEISMAS NETEISINGIEMS TEISĖJAMS

¹ *Psalmė. Asapho.*

Dievas pakyla dieviškame susirinkime,
dievų tarpe jis daro teisną.

² „Iki kolei jūs teisite neteisingai
ir palaikysite bedievių bylas?

³ Ginkite prislėgtąjį ir našlaitį,
darykite teisybę pažemintam ir beturčiui.

⁴ Išlaisvinkite prislėgtąjį ir vargšą,
išgelbėkite jį iš bedievių rankos“.

⁵ Jie neišmano ir nesupranta,
vaikščioja tamsybėse,
svyruoja visi žemės pagrindai.

⁶ Aš tariau: „Jūs esate dievai
ir visi Aukščiausiojo sūnūs.

⁷ Tačiau jūs mirsite kaip žmonės
ir krisite kaip bet kuris iš kunigaikščių“.

⁸ Kelkis, Dieve, teisk žemę,
nes tu teisėtai valdai visas tautas.

82 (83) psalmė

MALDAVIMAS IŠVADUOTI ISRAĖLĮ NUO SUSITARUSIŲ PRIEŠ JĮ PRIEŠŲ

¹ *Giesmė. Psalmė. Asapho.*

- ² Viešpatie, netylék;
nebūk tylus, Dieve, ir nesiilsék!
³ Nes štai tavo neprieteliai triukšmauja
ir kurie tavę nekenčia, kelia aukštyn galvas.
⁴ Prieš tavo tautą jie daro sumanymus
ir tariasi prieš tavo globojamuosius.
⁵ „Ateikite,— sako jie,— išnaikinkime juos, kad jie nebebūtų
tauta
ir kad nebebūtų daugiau minimas Israėlio vardas“.
⁶ Tikrai, jie tariasi viena širdimi
ir daro prieš tave sandorą.
⁷ Tai Edomo padangtės ir Ismaėlaičiai,
Moabas ir Agarėnai.
⁸ Gebalis ir Amonas, ir Amalekas,
Pilistėja su Tiro gyventojais;
⁹ Taip pat ir Asiriečiai susibūrė su jais,
parėmė petimis Loto sūnus.
¹⁰ Padaryk jiems kaip Madianui,
kaip Sisarai, kaip Jabinui prie Kisono upelio,
¹¹ Kurie žuvo prie Endoro,
pasidarė žemės mėšlas.
¹² Padaryk jų kunigaikščius panašius į Orebą ir Zebą,
visus jų vadus panašius į Zebėę ir Salmana,
¹³ Kurie tarė: „Paimkime sau Dievo kraštus“.
¹⁴ Mano Dieve, padaryk juos panašius į sūkurio sukamus lapus,
į šapą prieš vėją.
¹⁵ Kaip ugnis, kuri sudegina mišką,
ir kaip liepsna, kuri nudegina kalnus,
¹⁶ Taip tu vykis juos savo audra
ir savo kruša išgąsdink juos.
¹⁷ Padaryk jų veidus pilnus sugėdinimo,
kad ieškotų tavo vardo, Viešpatie.
¹⁸ Teparaušta ir tenusigąsta amžinai,
ir tesusigėdina, ir tepražūna.
¹⁹ Ir tepažįsta tave, kurio vardas yra Viešpats,
jog tu vienas esi Aukščiausias visoje žemėje.

83 (84) psalmė

TROŠKIMAS VIEŠPATIES ŠVENTOVĖS

¹ *Choro vedėjui. Kaip „Spaustuvai...“ Korės sūnų. Psalmė.*

² Kokios meilingos tavo buveinės, kareivijų Viešpatie!

³ trokšta, išsiilgus geidžia mano siela Viešpaties padangčių:
Mano širdis ir mano kūnas
džiūgauja gyvajam Dievui.

⁴ Net ir žvirblis randa namus,
ir kregždė sau lizdą sudėti savo vaikams;
Tavo altoriai, kareivijų Viešpatie,
mano karaliau ir mano Dieve!

⁵ Palaiminti, kurie gyvena tavo namuose, Viešpatie,
jie šlovina tave visados.

⁶ Palaimintas žmogus, kurs laukia pagalbos iš tavęs,
kai jis turi širdyje šventas keliones:

⁷ Pereidami per sausą slėnį, jie padarys iš jo šaltinį,
ir pirmas lietus apvilks jį palaiminimais.

⁸ Jie eis iš stiprybės į stiprybę,
matys dievų Dievą Sionė.

⁹ Kareivijų Viešpatie, klausyk mano maldos,
išgirk ausimis, Jokubo Dieve.

¹⁰ Mūsų skyde, Dieve, pasižiūrėk
ir pažvelk į savo pateptojo veidą.

¹¹ Tikrai geresnė yra viena diena tavo prieangiuose
kaip kitų tūkstantis.

Noriu verčiau sustoti ant mano Dievo namų slenksčio
kaip pasilikti nusidėjėlių padangtėse.

¹² Nes saulė ir skydas yra Viešpats Dievas:
malonę ir garbę teikia Viešpats.

Jis neatsako gėrybių tiems,
kurie vaikščioja nekaltume.

¹³ Kareivijų Viešpatie,
palaimintas žmogus, kurs pasitiki tavimi.

84 (85) psalmė

„ARTI YRA MŪSŲ IŠGELBĖJIMAS“

¹ *Choro vedėjui. Korės sūnų. Psalmė.*

- ² Tu, Viešpatie, buvai gailestingas savo žemei,
pakreipei gerojon pusėn Jokubo likimą.
- ³ Tu atleidai savo tautos kaltę:
apdengei visas jų nuodėmes.
- ⁴ Sulaikei visą savo rūstybę,
išsižadėjai savo pykčio narso.
- ⁵ Vėl pastatyk mus, Dieve, mūsų Gelbėtojai,
ir nugręžk savo užsidegimą prieš mus.
- ⁶ Nejaugi per amžius tu rūstinsies mumis
arba tęsi savo rūstybę į visas kartas?
- ⁷ Argi tu nesugrąžinsi mums gyvybės
ir ar tavo tauta nesilinksmins tavyje?
- ⁸ Parodyk mums, Viešpatie, savo gailestingumą
ir duok mums savo išgelbėjimą.
- ⁹ Aš klausysiuos, ką kalba Viešpats Dievas:
juk jis kalba apie taiką
Savo tautai ir savo šventiesiems,
ir tiems, kurie gręžiasi į jį širdimi.
- ¹⁰ Tikrai yra arti jo išgelbėjimas tiems, kurie jo bijo,
kad mūsų šalyje gyventų šlovė.
- ¹¹ Gailestingumas ir ištikimybė eis viena kitos pasitikti,
teisybė ir taika pasibučiuos.
- ¹² Ištikimybė žels iš žemės
ir teisybė žiūrės iš dangaus.
- ¹³ Taip pat Viešpats duos, kas yra gera,
ir mūsų žeme duos savo vaisių.
- ¹⁴ Teisybė žengs pirm jo
ir išgelbėjimas jo žingsnių keliu.

85 (86) psalmė

MALDAVIMAS DIEVO PAGALBOS DIDELIAME PAVOJUJE

¹ *Malda. Dovid.*

Palenk, Viešpatie, savo ausį, išklausyk mane,
nes aš esu nelaimingas ir beturtis.

² Saugok mano sielą, nes aš esu tau atsidavęs,
išgelbėk savo tarną, kurs turi vilties tavyje.

Tu esi mano Dievas: ³ pasigailėk manęs, Viešpatie,
nes aš šaukiu į tave nesiliaudamas.

- ⁴ Palinksmink savo tarno sielā,
nes ī tave, Viešpatie, aš keliu savo sielā,
⁵ Nes tu, Viešpatie, esi geras ir māloningas,
pilnas gailestingumo visiems, kurie šaukiasi tavęs.
⁶ Klausyk, Viešpatie, mano maldos
ir išgirsk mano maldavimo balsā.
⁷ Savo sielvarto dienā aš šaukiuos ī tave,
nes tu išklausysi mane.
⁸ Nēra tau lygaus tarp dievų, Viešpatie,
ir nēra darbo panašaus ī tavo darbā.
⁹ Visos tautos, kurias tu padarei, ateis
ir garbins tave, Viešpatie,
ir skelbs tavo vardā.
¹⁰ Nes tu esi didis ir darai stebuklus:
tu vienas esi Dievas.
¹¹ Mokyk mane, Viešpatie, savo kelio, kad vaikščiočiau tavo
tiesoje;
vesk mano širdį, kad ji bijotų tavo vardo.
¹² Aš šlovinsiu tave, Viešpatie, mano Dieve, visa savo širdimi
ir skelbsiu tavo vardā per amžius.
¹³ Nes tavo gailestingumas buvo man didelis
ir tu išgelbėjai mano sielā iš mirusiųjų buveinės gilybių.
¹⁴ Dieve, puikieji sukilo prieš mane
ir galingųjų minia tykoja mano gyvybės,
ir jie nelaiko tavęs prieš savo akis.
¹⁵ Bet tu, Viešpatie, esi gailestingas ir maloningas Dievas,
neskubus rūstintis, be galo malonus ir ištikimas.
¹⁶ Pažvelk ī mane ir pasigailėk manęs;
duok stiprybės savo tarnui
ir išgelbėk savo tarnaitės sūnų.
¹⁷ Duok man ženklā savo palankumo,
kad matytų, kurie nekenčia manęs, ir susigėstų,
kad tu, Viešpatie, būsi man padėjęs ir mane paguodęs.

86 (87) psalmė

SIONAS, VISŲ TAUTŲ MOTINA

¹ *Korės sūnų. Psalmė. Giesmė.*Savo pastatą šventuose kalnuose ² myli Viešpats:

- Siono vartus labiau kaip visas Jokubo padangtes.
- ³ Garbingi dalykai skelbiami apie tave,
Dievo mieste!
- ⁴ Aš įskaitysiu Raabą ir Babelę tarp mano garbintojų:
štai Pilistėja ir Tiras, ir Aitijopų tauta:
šitie yra čia gimę.
- ⁵ Ir apie Sioną bus sakoma: „Vyras po vyro, visi yra jame gimę
ir pats Aukščiausias yra jį sustiprinęs“.
- ⁶ Viešpats parašys tautų knygoje:
„Šitie yra ten gimę“.
- ⁷ Ir giedos, dalyvaudami šokiuose:
„Visi mano šaltiniai yra tavyje“.

87 (88) psalmė

LABAI PRISLĖGTO TEISIOJO RAUDA IR MALDAVIMAS

- ¹ *Giesmė. Psalmė. Korės sūnų. Choro vedėjui. Kaip „Mahalat“.*
Giedojimui. Maskil. Emano Ezraičio.
- ² Viešpatie, mano Dieve, aš šaukiu per dieną,
naktį aš raudu tavo akivaizdoje.
- ³ Tenuaina pas tave mano malda;
palenk savo ausį į mano šauksmą.
- ⁴ Nes mano siela soti nelaimių
ir mano gyvenimas artėja prie mirusiųjų buveinės.
- ⁵ Aš įskaitomas į žengiančius į duobę,
pasidariau panašus į paliegėlį.
- ⁶ Mano guolis yra tarp numirėlių,
kaip užmuštųjų, kurie guli kape,
Kurių tu nebeatsimeni
ir kurie yra išimti iš tavo rūpesčio.
- ⁷ Tu padėjai mane į gilią duobę,
tamsybėje, prarajoje.
- ⁸ Tavo užsidegimas sunkiai slegia mane,
ir tu spaudi mane visomis savo bangomis.
- ⁹ Tu atstūmei nuo manęs mano pažįstamus;
padarei mane jiems pasibjaurėtina;
aš esu uždarytas ir negaliu išeiti.
- ¹⁰ Mano akys temsta nuo nelaimės;
aš šaukiu į tave, Viešpatie, kasdien;

- tiesiu į tave savo rankas.
- ¹¹ Argi tu darai stebuklus numirėliams?
ar mirusieji kelsis ir šlovins tave?
- ¹² Argi apie tavo gerumą pasakojama kape,
apie tavo ištikimybę — mirusiųjų buveinėje?
- ¹³ Argi tavo stebuklai pasirodo tamsybėse
ir tavo malonė — užmiršimo žemėje?
- ¹⁴ Aš gi šaukiuos į tave, Viešpatie,
ir rytmetį mano malda ateina pas tave.
- ¹⁵ Kodėl, Viešpatie, tu atstumi mane,
slepi nuo manęs savo veidą?
- ¹⁶ Aš esu nelaimingas ir karšinčius nuo pat vaikystės,
nešiau tavo baisumus ir išsisėmiau.
- ¹⁷ Per mane perėjo tavo rūstybės
ir tavo baisumai pražudė mane.
- ¹⁸ Jie supa mane nuolat kaip vanduo,
apstoja mane visi kartu.
- ¹⁹ Tu atstūmei nuo manęs prietelį ir bandžių:
mano namiškiai yra tamsybės.

88 (89) psalmė

DIEVO PAŽADAI DOVIDUI, PALYGINTI SU DOVIDO NAMŲ ŽLUGIMU

¹ *Maskil. Etano Ezraičio.*

- ² Apie Viešpaties malones aš giedosiu per amžius,
aš skelbsiu savo burna per visas kartas tavo ištikimybę.
- ³ Nes tu tarei: „Malonė yra patvirtinta amžiams“;
danguje tu padarei pastovią savo ištikimybę.
- ⁴ „Aš padariau sandorą su mano išrinktuojų;
aš prisiekiau savo tarnui Dovidui:
- ⁵ Per amžius pasiliks tavo palikuonys
ir tavo sostą aš įsteigsiu visoms kartoms“.
- ⁶ Dangus skelbia tavo stebuklus, Viešpatie,
ir tavo ištikimybę šventųjų susirinkime.
- ⁷ Nes kas debesyse bus lygus Viešpačiui,
bus panašus į Viešpatį tarp Dievo sūnų?
- ⁸ Dievas yra baisus šventųjų susirinkime,
didis ir baisingas labiau už visus, kurie yra aplink jį.
- ⁹ Viešpatie, kareivijų Dieve, kas yra tau lygus?

- tu, Viešpatie, esi galingas, ir tavo ištikimybė supa tave.
- ¹⁰ Tu viešpatauji jūros puikybės,
tu suvaldai jos bangų pasipūtimą.
- ¹¹ Tu sumindei perdurtą Raabą,
galingu petimi tu išsklaidei savo neprietelius.
- ¹² Tavo yra dangus ir tavo yra žemė;
tu tvirtai pastatei žemės skritulį ir ko jis pilnas;
- ¹³ Tu sukūrei šiaurį ir pietį;
Taboras ir Hermonas džiūgauja dėl tavo vardo.
- ¹⁴ Tavo petys yra galingas,
stipri tavo ranka, tavo dešinė ištiesta.
- ¹⁵ Teisybė ir teisė yra tavo sosto pagrindas;
malonė ir ištikimybė eina tavo priešakyje.
- ¹⁶ Palaiminta tauta, kuri moka džiūgauti;
jie vaikščioja, Viešpatie, tavo veido šviesoje,
- ¹⁷ Linksminasi visados dėl tavo vardo
ir didžiuojasi tavo teisybe,
- ¹⁸ Nes tu esi jų galybės spindėjimas
ir tavo palankumu kyla aukštyn mūsų ragas.
- ¹⁹ Nes mūsų skydas yra Viešpaties
ir mūsų karalius — Izraelio Šventojo.
- ²⁰ Kitados tu esi kalbėjęs regėjime savo šventiesiems ir tarei:
„Aš uždėjau vainiką galingajam;
iškėliau aukštyn išrinktąjį iš tautos.
- ²¹ Aš radau Dovidą, savo tarną,
patepiau jį savo šventu aliejumi,
- ²² Kad mano ranka būtų visados su juo
ir mano petys stiprintų jį.
- ²³ Neapgaus jo neprietelis
nei piktadarys nepažemins jo.
- ²⁴ Aš sutrinsiu jo akyse jo priešininkus
ir užgausiu tuos, kurie jo nekenčia.
- ²⁵ Mano ištikimybė ir malonė yra su juo;
ir mano vardu bus iškeltas aukštyn jo ragas.
- ²⁶ Ir aš ištiesiu jo ranką ant jūros
ir jo dešinę ant upių.
- ²⁷ Jis šauks mane: „Tu mano Tėvas,
mano Dievas ir mano išgelbėjimo Uola“.
- ²⁸ O aš pastatysiu jį pirmgimį,

- kilniausią tarp žemės karalių.
- ²⁹ Aš laikysiu jam per amžius savo malonę.
ir tvirta pasiliks jo sandora su manim.
- ³⁰ Aš padarysiu jo palikuonis amžinus
ir jo sostą kaip dangaus dienas.
- ³¹ Jei jo vaikai paliks mano įstatymą
ir nevaikščios mano įstatymais,
- ³² Jei sulaužys mano nuostatus
ir nesergės mano paliepimų,
- ³³ Aš plaksiu rykšte jų nusikaltimą
ir kirčiais jų kaltę,
- ³⁴ Bet savo malonės aš neatsiimsiu iš jo
ir neperžengsiu savo ištikimybės.
- ³⁵ Aš nesulaužysiu savo sandoros
ir nepakeisiu savo lūpų pasakymo.
- ³⁶ Aš prisiekiau vieną kartą savo šventumu:
Dovidui aš anaipol nemeluosiu,
- ³⁷ Jo palikuonys pasiliks per amžius
ir jo sostas bus mano akyse kaip saulė,
- ³⁸ Kaip mėnulis, kurs pasilieka per amžius,
ištikimas liudytojas danguje“.
- ³⁹ Tuo tarpu gi tu atstūmei ir atmetei,
labai susirūstinai savo pateptuoju.
- ⁴⁰ Tu paniekinai savo tarno sandorą,
sutepei žemėje jo vainiką.
- ⁴¹ Sugriovei visas jo sienas,
visus jo sustiprinimus pavertei griuvėsiais.
- ⁴² Plėšė jį visi praeinantieji keliu,
jis pasidarė pasityčiojimas savo kaimynams.
- ⁴³ Tu pakėlei aukštyn jo neprietelių dešinę,
nudžiuginai visus jo priešus.
- ⁴⁴ Atšipinai jo kalavijo ašmenis
ir nepalaikėi jo kovoje.
- ⁴⁵ Leidai išnykti jo spindėjimui
ir numetei jo sostą žemėn.
- ⁴⁶ Sutrupinai jo jaunystės dienas,
apdengei jį gėda.
- ⁴⁷ Iki kolei, Viešpatie? ar tu slėpsies wisados?
ar degs tavo rūstybė kaip ugnis?

- ⁴⁸ Atsimink, koks trumpas yra mano gyvenimas,
kokius menkus tu sutvėrei visus žmones.
- ⁴⁹ Kas yra, kurs yra gyvas ir nepamato mirties,
kurs galėtų ištraukti savo sielą iš mirties buveinės valdžios?
- ⁵⁰ Kur yra tavo senosios malonės, Viešpatie,
kurias prisiekei Dovidui savo ištikimybe?
- ⁵¹ Atsimink, Viešpatie, savo tarnų išniekinimą;
aš nešioju savyje visas tautų neprietelystes,
- ⁵² kuriomis tyčiojasi tavo priešininkai, Viešpatie,
kuriomis tyčiojasi iš tavo pateptojo žingsnių.

* * *

- ⁵³ Tebūna šlovinamas Viešpats per amžius!
Tebūna! tebūna!

KETVIRTOJI PSALMIŲ KNYGA

89—105 (90—106) PSALMĖS

89 (90) psalmė

ŽMOGAUS GYVENIMO MENKUMAS

¹ *Malda. Dievo žmogaus Mošės.*

Viešpatie, tu buvai mums priebėga
nuo kartos į kartą.

² Pirma, negu buvo pagimdyti kalnai ir gimė žemė ir jos skritulys,
ir nuo amžių per amžius tu esi, Dieve.

³ Tu liepi grįžti žmonėms į dulkes
ir sakai: „Grįžkite, žmonių vaikai“.

⁴ Nes tūkstantis metų tavo akyse
yra kaip vakarykštė diena, kuri praėjo,
ir kaip nakties budynė.

⁵ Tu atplėši juos: jie darosi kaip rytmečio sapnas
ir kaip žaliuojanti žolė;

⁶ Rytmetį žydi ir žaliuoja,
vakare nukertama ir džiūsta.

⁷ Tikrai mes esame sunaikinami tavo rūstybės
ir tavo užsidedimo sukrečiami.

⁸ Tu pastatei mūsų kaltes mūsų akivaizdoje,
mūsų slaptas nuodėmes savo veido šviesoje.

⁹ Nes visos mūsų dienos praėjo tavo rūstybėje;
mes pabaigėme savo metus kaip atsidūsėjimą.

¹⁰ Visų mūsų metų skaičius yra septynios dešimtys
ir jei esame sveiki, aštuonios dešimtys;

O jų dauguma yra vargas ir tuštynė,
nes greitai praeina ir mes išskrendame.

- ¹¹ Kas gali įvertinti tavo rūstybės galingumą
ir tavo užsidegimą, kaip to reikalauja baimė tavęs?
- ¹² Pamokyk mus suskaityti mūsų dienas,
kad pasiektumėm širdies išmintį.
- ¹³ Gręžkis, Viešpatie,— iki kolei dar?
ir būk gailestingas savo tarnams.
- ¹⁴ Greitai pasotink mus savo gailestingumu,
kad mes džiūgautumėm ir linksmintumėmės per visas mūsų dienas.
- ¹⁵ Palinksmink mus už tas dienas, kuriomis mus baudei,
už metus, kuriais mes matėme pikta.
- ¹⁶ Tepasirodo tavo tarnams tavo veikimas
ir tavo garbė — jų vaikams,
- ¹⁷ Ir Viešpaties, mūsų Dievo, gerumas tebūna ant mūsų,
ir mūsų rankų darbe padėk mums,
ir mūsų rankų darbams duok pasisekimo.

90 (91) psalmė

DIEVAS — AUKŠČIAUSIAS TEISIŲJŲ GLOBĖJAS

- ¹ Kurs stovi Aukščiausiojo globoje,
kurs pasilieki Visagalio ūsmėje,
- ² Sakyk Viešpačiui: „Tu mano priebėga ir mano pilis,
mano Dievas, kuriuo aš pasitikiu“.
- ³ Nes jis išlaisvins tave iš medžiotojų kilpos,
nuo žalingo maro.
- ⁴ Savo sparnų plunksnomis jis uždengs tave
ir po jo sparnais tu bėgsi glaustis;
skydas ir dengtuvė yra jo ištikimybė.
- ⁵ Tu nebijosi naktinio baisumo,
dieną skrendančios vilyčios,
- ⁶ Maro, kurs slankioja tamsybėje,
žalos, kuri naikina vidudienį.
- ⁷ Tavo pašonėje kris tūkstantis ir dešimt tūkstančių tavo dešinėje,
bet tavęs nepalies.
- ⁸ Tačiau tu žiūrėsi savo akimis
ir užmokestį nusidėjėlių tu matysi.
- ⁹ Nes tavo priebėga yra Viešpats,
Aukščiausiąjį tu pasidarei sau tvirtove.

- ¹⁰ Nieko pikta nesutiks tavęs,
jokia sloga neprisiartins prie tavo padangtės.
- ¹¹ Nes jis davė savo angelams įsakymą apie tave
saugoti tave visuose tavo keliuose.
- ¹² Jie neš tave savo rankomis,
kad neužsigautumei sau kojos į akmenį.
- ¹³ Tu vaikščiosi ant gyvačių ir angių,
mindžiosi liūtą ir slibiną.
- ¹⁴ Kadangi jis glaudėsi prie manęs, aš išvaduosiu jį;
aš uždengsiu jį, nes jis žino mano vardą.
- ¹⁵ Jis šauksis manęs, ir aš išklausysiu jį;
būsiu su juo sielvarte,
išgelbėsiu jį ir pagerbsiu jį.
- ¹⁶ Aš pasotinsiu jį ilgu amžiumi
ir duosiu jam matyti mano išgelbėjimą.

91 (92) psalmė

ŠLOVINIMAS DIEVO, KURS IŠMINTINGAI IR TEISINGAI TVARKO
ŽMONIŲ LIKIMĄ

- ¹ *Psalmė. Giesmė Šabato dienai.*
- ² Gera yra šlovinti Viešpatį
ir, skambinant stygomis, giedoti tavo vardui, o Aukščiausias,
- ³ Skelbti rytmetį tavo gailestingumą
ir tavo ištikimybę naktimis
- ⁴ Su skambėjimu dešimčiasstygio ir arfos,
su giesme prie gitaros.
- ⁵ Nes tu linksmini mane, Viešpatie, savo veikla;
dėl tavo rankų darbų aš džiūgauju.
- ⁶ Kokie puikūs yra tavo darbai, Viešpatie,
kokios gilios tavo mintys!
- ⁷ Neišmintingas žmogus nepažįsta
ir paikasis jų nesupranta.
- ⁸ Nors bedieviai žydėtų kaip žolė
ir visi piktadariai blizgėtų,
- ⁹ Jie skiriami amžinam žuvimui;
tu gi, Viešpatie, esi kilnus per amžius.
- ¹⁰ Nes štai tavo neprieteliai, Viešpatie,
nes štai tavo neprieteliai žus;

- bus išsklaidyti visi piktadariai.
- ¹¹ Tu pakėlei aukštyn mano ragą kaip stumbro,
patepei mane tyriausiu aliejumi.
- ¹² Ir mano akis paniekino mano neprietelius,
ir mano ausys girdėjo linksmų dalykų apie piktus sukilėlius
prieš mane.
- ¹³ Teisusis žydės kaip palmė,
augš kaip Libano kedras.
- ¹⁴ Pasodinti Viešpaties namuose,
mūsų Dievo prieangiuose jie žydės;
- ¹⁵ Neš vaisių net ir senatvėje,
bus sultingi ir žali,
- ¹⁶ Kad skelbtų, koks tiesus yra Viešpats,
mano Uola, ir kad nėra jame neteisybės.

92 (93) psalmė

VIEŠPATS — GALINGAS VISO PASAULIO VALDOVAS

- ¹ Viešpats karaliauja, jis apsilvilkęs didybe;
Viešpats apsilvilko galybe, jis susijuosė.
Jis sutvirtino žemės skritulį,
kurs nebus pajudintas.
- ² Stiprus yra tavo sostas nuo amžių,
tu esi nuo amžinybės.
- ³ Kelia aukštyn upės, Viešpatie,
kelia aukštyn upės savo balsą,
kelia aukštyn upės savo užimą.
- ⁴ Galingesnis už daugelio vandenų balsą,
galingesnis už jūros siūbavimus,
galingas aukštybėje yra Viešpats.
- ⁵ Tavo liudijimai labai tikėtini:
tavo namams dera šventumas, Viešpatie, per ilgiausias
dienas.

93 (94) psalmė

ŠAUKIMAS TEISINGO TEISĖJO, DIEVO, PAGALBOS PRIEŠ NETEISINGUS PRISPAUDĖJUS

- ¹ Pagiežos Dieve, Viešpatie,
pagiežos Dieve, apsireikšk!
- ² Pakilk, kurs teisi žemę;

- atiduok, ką yra nusipelnę, išdidiesiems.
- ³ Iki kolei bedieviai, Viešpatie,
iki kolei bedieviai didžiuosis,
- ⁴ Burnos kalbės įžūliai,
didžiuosis, kurie daro neteisybę?
- ⁵ Jie trypia tavo tautą, Viešpatie,
ir vargina tavo tėvonystę;
- ⁶ Žudo našlę ir keleivį
ir užmušinėja našlaičius,
- ⁷ Ir sako: Viešpats nemato
ir Jokubo Dievas nekreipia dėmesio.
- ⁸ Supraskite, neišmintingieji tautoje
ir jūs paikieji, kada gi pradėsite išmanyti?
- ⁹ Argi tas, kurs padarė ausį, negirdės
arba kurs sutvėrė akį, nematys?
- ¹⁰ Kurs auklėja tautas, ar jis nebaus?
tas, kurs moko žmones žinojimo?
- ¹¹ Viešpats žino žmonių mintis,
kad jos tuščios.
- ¹² Palaimintas žmogus, kurį tu įspėjai, Viešpatie,
ir mokai savo įstatymu,
- ¹³ Kad duotumei jam ramybės prieš piktas dienas,
kolei bedieviui kasama duobė.
- ¹⁴ Nes juk Viešpats neatmes savo tautos
ir nepaliks savo tėvonystės;
- ¹⁵ Bet teismas sugrįš į teisybę,
ir ją seks visi, kurių širdis tiesi.
- ¹⁶ Kas kelsis už mane prieš tuos, kurie daro pikta?
kas stos už mane prieš darančius neteisybę?
- ¹⁷ Jei Viešpats nepadėtų man,
mano siela netrukus gyventų tylos vietoje.
- ¹⁸ Kai aš manau: „Mano koja svyruoja“,
tavo, Viešpatie, malonė palaiko mane.
- ¹⁹ Kai mano širdyje daugėja suspaudimų,
tavo paguoda linksmia mano sielą.
- ²⁰ Argi eis išvien su tavim nedoras teismas,
kurs kuria varginimus įstatymo pavidalu?
- ²¹ Jie puola teisinio sielą
ir pasmerkia nekalną kraują;

- ²² Tačiau Viešpats bus man tvirtovė
ir mano Dievas — mano priebėgos uola.
²³ Ir atsilygins jiems už jų neteisybes,
ir pražudys juos jų pačių piktu, ²⁴
ir sunaikins juos Viešpats, mūsų Dievas.

94 (95) psalmė

PARAGINIMAS ŠLOVINTI DIEVĄ IR KLAUSYTI JO ĮSAKYMŲ

- ¹ Ateikime, džiūgaukime Viešpačiui,
linksmai šūkaukime mūsų gelbėjimo Uolai.
² Artinkimės jo akivaizdon su šlovinimais,
džiūgaukime jam su giesmėmis.
³ Nes Viešpats yra didis Dievas
ir karalius, didesnis už visus dievus:
⁴ Jo rankoje yra žemės gilybės
ir kalnų aukštybės yra jo.
⁵ Jo yra jūra, nes jis ją padarė,
ir sausuma yra jo: ją sutvėrė jo rankos.
⁶ Ateikime, pagarbinkime ir parpulkime,
ir sulenkime kelius prieš Viešpatį, kurs yra mus padaręs.
⁷ Nes jis yra mūsų Dievas,
mes gi jo ganyklos tauta ir jo rankos avys.
⁸ Kadgi jūs šiandien išgirstumėt jo balsą:
„Nekietinkite savo širdžių kaip Meriboje,
kaip Masos dieną tyrumoje,
⁹ Kur mane gundė jūsų tėvai;
jie mėgino mane, nors buvo matę mano darbus.
¹⁰ Keturias dešimtis metų aš bodėjaus anos kartos
ir tariau: Jie yra tauta, kuri klysta širdimi,
ir jie nepažįsta mano kelių.
¹¹ Todėl aš esu prisiekęs savo rūstybėje:
jie neįeis į mano poilsį“.

95 (96) psalmė

PARAGINIMAS VISIEMS KŪRINIAMS ŠLOVINTI VIEŠPATĮ

- ¹ Giedokite Viešpačiui naują giesmę,
giedokite Viešpačiui, visos šalys.

- ² Giedokite Viešpačiui, šlovinkite jo vardą,
skelbkite diena po dienos jo išgelbėjimą.
- ³ Pasakokite tautosė jo garbę,
visosė tautosė jo stebuklus.
- ⁴ Nes Viešpats yra didis ir labai girtinas,
labiau bijotinas kaip visi dievai.
- ⁵ Nes visi pagonių dievai yra prasimanymai,
Viešpats gi yra padaręs dangų.
- ⁶ Didybė ir grožis eina jo priešakyje,
galybė ir blizgėjimas yra šventame jo soste.
- ⁷ Teikite Viešpačiui, tautų šeimos,
teikite Viešpačiui garbę ir galybę;
- ⁸ teikite Viešpačiui jo vardo garbę.
Atnašaukite dovaną ir įeikite į jo prieangius;
- ⁹ Pagarbinkite Viešpatį šventame papuošale.
Sudrebėk jo akyse, visa žeme;
- ¹⁰ sakykite tautosė: Viešpats karaliauja.
Jis tvirtai pastatė žemės skritulį, kad nejudėtų;
jis valdo tautas su lygybe.
- ¹¹ Tesilinksmina dangus ir tedžiūgauja žemė;
teūžia jūra ir ko ji yra pilna;
- ¹² tesidžiaugia laukas ir visa, kas jame yra.
Tuomet džiaugsis visi miško medžiai
- ¹³ Viešpaties akivaizdoje, kad jis ateina,
kad jis ateina valdyti žemės.
Jis valdys žemės skritulį su teisybe
ir tautas — su savo ištikimybe.

96 (97) psalmė

**VIEŠPATS KARALIUS ATEINA TEISTI; STABŲ GARBINTOJAI SUGĖ-
DINAMI; TEISIŲJŲ LAIMĖ**

- ¹ Viešpats karaliauja: tedžiūgauja žemė,
tesilinksmina daug salų.
- ² Debesys ir tamsumas supa jį,
teisybė ir teisė yra jo sosto pagrindai.
- ³ Jo priešakyje eina ugnis
ir sudegina aplinkui jo neprietelius.
- ⁴ Žaibai nušviečia žemės skritulį;
žemė mato ir dreba.

- ⁵ Kalnai tirpsta kaip vaškas Viešpaties akivaizdoje,
visos žemės valdovo akivaizdoje.
- ⁶ Dangus skelbia jo teisybę
ir visos tautos mato jo garbę.
- ⁷ Sugėdinami visi, kurie garbina drožinius
ir kurie giriasi stabais;
ties juo parpuola visi dievai.
- ⁸ Girdi ir džiaugiasi Sionas
ir Judo miestai džiūgauja
dėl tavo teismų, Viešpatie.
- ⁹ Nes tu, Viešpatie, esi kilnus visoje žemėje,
be galo aukštesnis už visus dievus.
- ¹⁰ Viešpats myli tuos, kurie nekenčia pikto,
sergi savo šventųjų sielas,
atima jas iš bedievių rankos.
- ¹¹ Šviesa teka teisiamam
ir džiaugsmas tiems, kurių širdis tiesi.
- ¹² Linksminkitės, teisieji, Viešpatyje
ir šlovinkite jo šventą vardą.

97 (98) psalmė

VIEŠPATS NUGALĖTOJAS, KARALIUS, TEISUS TEISĖJAS

¹ *Psalmė.*

- Giedokite Viešpačiui naują giesmę,
nes jis yra padaręs stebuklą.
Pergalę prirėngė jam jo dešinė
ir jo šventas petys.
- ² Viešpats davė pažinti savo išgelbėjimą;
pagonių akivaizdoje jis apreiškė savo teisybę.
- ³ Jis atsiminė savo gerumą ir ištikimybę
Israėlio namų naudai.
Visi žemės kraštai matė
mūsų Dievo išgelbėjimą.
- ⁴ Džiūgaukite Viešpačiui, visos šalys,
linksminkitės, džiaukitės ir žaiskite.
- ⁵ Giedokite psalmes Viešpačiui su kanklėmis,
su kanklėmis ir su psalterio skambinimu.
- ⁶ Su trimitais ir ragų garsais;

džiūgaukite Viešpaties karaliaus akivaizdoje.

⁷ Tegul užia jūra ir ko ji pilna,
žemės skritulys ir kas gyvena jame.

⁸ Teploja rankomis upės,
kartu tedžiūgauja kalnai

⁹ Viešpaties akivaizdoje, nes jis ateina,
nes ateina valdyti žemės.

Jis valdys žemės skritulį su teisybe
ir tautas su lygybe.

98 (99) psalmė

VIEŠPATS YRA ŠVENTAS KARALIUS

¹ Viešpats karaliauja; dreba tautos;
jis turi savo sostą ant cherubų; dreba žemė.

² Viešpats yra didis Sione
ir kilnesnis už visas tautas.

³ Tešlovina tavo vardą, didį ir baisų:
jis yra šventas.

⁴ Ir galingas yra karalius, kurs mėgsta teisumą;
tu nustatei, kas yra tiesu,
teisybę ir teisę tu vykdai Jokube.

⁵ Aukštinkite Viešpatį, mūsų Dievą,
ir parpulkite prie jo pakojo:
jis yra šventas.

⁶ Mošė ir Aaronas yra tarp jo kunigų
ir Samuėlis tarp tų, kurie šaukdavosi jo vardo:
jie šaukdavosi Viešpaties, ir jis išklausedavo juos.

⁷ Debesies stulpe jis kalbėdavo jiems:
jie girdėdavo jo paliepimus
ir įsakymą, kurį jis yra jiems davęs.

⁸ Viešpatie, mūsų Dieve, tu išklausei juos;
Dieve, tu buvai jiems gailestingas,
bet tu baudei už jų nusikaltimus.

⁹ Aukštinkite Viešpatį, mūsų Dievą,
ir parpulkite prie jo šventojo kalno:
nes šventas yra Viešpats, mūsų Dievas.

99 (100) psalmė

ĮEINANČIŲJŲ Į ŠVENTNAMĮ GIESMĖ

¹ *Psalmė. Dėkojimui.*

Džiūgaukite Viešpačiui, visos šalys;

² tarnaukite Viešpačiui su linksmybe;

Įeikite jo akivaizdon

su džiūgavimu.

³ Žinokite, kad Viešpats yra Dievas;

jis padarė mus ir jo mes esame:

jo tauta ir jo ganyklos avys.

⁴ Įeikite į jo vartus su šlovinimu,

į jo prieangius su giesme;

garbinkite jį, šlovinkite jo vardą.

⁵ Nes Viešpats yra geras,

jo gailestingumas per amžius

ir jo ištikimybė per kartų kartas.

100 (101) psalmė

GERO VALDOVO NUSISTATYMIU

¹ *Dovido. Psalmė.*

Apie malonę ir teisybę aš giedosiu;

tau, Viešpatie, psalteriu skambindamas aš giedosiu.

² Aš eisiu nesuteptu keliu:

kada gi tu ateisi pas mane?

Aš vaikščiosiu savo širdies nekaltybėje

savo namuose.

³ Aš nestatysiu prieš savo akis

neteisingo dalyko.

To, kurs daro nusikaltimus, aš nekenčiu:

jis nesilaikys manęs.

⁴ Nedora širdis bus toli nuo manęs:

to, kas yra pikta, aš nepažinsiu;

⁵ Kas slapčia šmeižia savo artimą,

tą aš sunaikinsiu.

Kas yra išdidus akimis ir pasipūtęs širdžia,

to aš nepažinsiu.

⁶ Mano akys žiūri į ištikimuosius šalyje,

- kad jie gyventų su manim.
Kas vaikščioja nesuteptu keliu,
tas man tarnaus.
7 Mano namuose negyvens,
kas daro klastą.
Kas kalba melą, nepasiliks
mano akyse.
8 Kasdien aš naikinsiu
visus šalies nusidėjėlius,
Naikindamas iš Viešpaties miesto
visus piktadarius.

101 (102) psalmė

LABAI ĮSKAUDINTO ŽMOGAUS DEJAVIMAI IR PRAŠYMAI

- 1 *Maldos įskaudintojo, kurs nusiminęs atidengia savo
suspaudimą prieš Viešpatį.*
2 Viešpatie, išklausyk mano maldą,
ir mano šauksmas tepasiekia tave.
3 Neslėpk savo veido nuo manęs
mano suspaudimo dieną.
Palenk prie manęs savo ausį:
kai aš šaukiuos į tave, greitai išklausyk mane!
4 Nes mano dienos nyksta kaip dūmai
ir mano kaulai dega kaip ugnis.
5 Išdeginta kaip žolė džiūsta mano širdis,
aš užmirštu valgyti savo duoną.
6 Dėl mano vaitojimo smarkumo
beliko tik oda ant mano kaulų.
7 Aš esu panašus į tyrumos pelikaną,
pasidariau kaip apuokas griuvėsiuose.
8 Aš nemiegu ir vaituju
kaip vienišas paukštis ant stogo.
9 Mano neprieteliai nuolat užgaulioja mane;
kurie siunta prieš mane, keikiasi mano vardu.
10 Nes aš valgau pelenus kaip duoną
ir savo gėralą aš maišau su verksmu
11 Dėl tavo užsidegimo ir narso,
nes tu pakėlei mane aukštyn ir nubloškei.

- ¹² Mano dienos yra panašios į ištįsusį šešėlį
ir aš džiūstu kaip žolė.
- ¹³ Tu gi, Viešpatie, pasilieki per amžius
ir tavo vardas per visas kartas.
- ¹⁴ Pakilk tu ir būk gailestingas Sionui,
nes yra metas, kad jo pasigailėtumei, nes valanda atėjo.
- ¹⁵ Nes tavo tarnai mėgsta jo akmenis
ir jiems gaila jo griuvėsių.
- ¹⁶ Ir pagonyš gerbs tavo vardą, Viešpatie,
ir visi žemės karaliai — tavo garbę;
- ¹⁷ Kai Viešpats vėl atstatys Sioną,
jis pasirodys savo garbėje.
- ¹⁸ Jis gręšis į vargšų maldą
ir neatmes jų maldos.
- ¹⁹ Tebūna tai parašyta būsimai kartai
ir tauta, kuri bus sutverta, tešlovina Viešpatį,
- ²⁰ Nes Viešpats pažvelgė iš savo aukštos šventovės,
pažvelgė iš dangaus žemėn,
- ²¹ Kad išgirstų belaisvių vaitojimus,
kad išlaisvintų skirtuosius mirti,
- ²² Kad Viešpaties vardas būtų skelbiamas Sione
ir jo šlovė Jerusaleje,
- ²³ Kai tautos susirinks kartu
ir karalystės tarnauti Viešpačiui.
- ²⁴ Jis susilpnino kelyje mano jėgas,
pakirto mano dienas.
- ²⁵ Aš sakau: Mano Dieve, neatimk manęs mano dienų pusėje,
kai tavo metai tęsiasi per visas kartas.
- ²⁶ Pradžioje tu įkūrei žemę
ir dangus yra tavo rankų darbas.
- ²⁷ Šitie žus, tu gi pasiliksi
ir visa kaip drabužis pasens.
- ²⁸ Kaip apdarą tu pakeiti juos, ir jie pasikeičia;
tu gi esi tas pats, ir tavo metams nėra galo.
- ²⁹ Tavo tarnų vaikai gyvens saugiai
ir jų palikuonys pasiliks tavo akivaizdoje.

102 (103) psalmė

ŠLOVINIMAS DIEVO GAILESTINGUMO

¹ *Dovido.*

Šlovink, mano siela, Viešpatį,
ir visa kas yra viduj manęs, jo šventą vardą.

² Šlovink, mano siela, Viešpatį
ir neužmiršk visų geradarysčių to,

³ Kurs atleidžia visas tavo kaltes,
kurs gydo visas tavo negalias,

⁴ Kurs išvaduoja tavo gyvybę nuo žuvimo,
kurs apvainikuoja tave malone ir pasigailėjimu,

⁵ Kurs pasotina gėrybėmis tavo gyvenimą;
tavo jaunystė atnaujinama kaip aro.

⁶ Teisingumo darbus vykdo Viešpats
ir visiems prislėgtiesiems padaro teisybę.

⁷ Mošei jis padarė žinomus savo kelius,
Israėlio vaikams savo darbus.

⁸ Gailestingas ir pasigailintis yra Viešpats,
neskubus rūstintis ir labai maloningas.

⁹ Jis nesibara visados
ir nesirūstina per amžius.

¹⁰ Jis nesieltgia su mumis, kaip vertos mūsų nuodėmės,
ir neatsilygina mums, kaip nusipelnėme savo kaltėmis!

¹¹ Nes kiek dangus yra aukščiau už žemę,
tiek galingesnis yra jo gailestingumas tiems, kurie jo bijo;

¹² Kaip toli nuo Rytų iki Vakarų,
taip jis atitolina nuo mūsų mūsų nusikaltimus.

¹³ Kaip tėvas pasigaili vaikų,
taip Viešpats pasigaili tų, kurie jo bijo.

¹⁴ Nes jis žino, kokia mūsų prigimtis,
atsimena, kad mes esame dulkės.

¹⁵ Žmogaus dienos yra panašios į šieną;
kaip lauko gėlė, taip jis žydi.

¹⁶ Vos palietė jį vėjas — ir jo jau nebėra,
ir jo nebepažįsta daugiau jo vieta.

¹⁷ O Viešpaties gailestingumas nuo amžių ir per amžius tiems,
kurie jo bijo,

ir jo teisybė vaikų vaikams,

- ¹⁸ Tiems, kurie laiko jo sandorą
ir atsimesna jo įsakymus, kad juos vykdytų.
¹⁹ Viešpats pastatė savo sostą danguje
ir jo viešpatavimas siekia visur.
²⁰ Šlovinkite Viešpatį, visi jo angelai,
galingieji jėga, kurie vykdote jo paliepinimus,
kad klausytumėt jo žodžių.
²¹ Šlovinkite Viešpatį, visos jo kareivijos,
jo tarnautojai, kurie darote jo valią.
²² Šlovinkite Viešpatį, visi jo darbai
visose jo galios vietose;
šlovink, mano siela, Viešpatį.

103 (104) psalmė

GYRIUS DIEVO SUTVĖRĖJO

- ¹ Šlovink, mano siela, Viešpatį.
Viešpatie, mano Dieve, tu esi labai didis.
Tu esi apsilvilkęs didybe ir puošnumu,
² apsisupęs šviesa kaip apsiaustu.
Tu ištiesei dangų kaip dangalą,
³ pasistatei savo kambarius viršum vandenų.
Iš debesų tu darai sau vežimą,
tu eini ant vėjo sparnų.
⁴ Vėjus tu darai savo pasiuntinius
ir degančią ugnį savo tarnus.
⁵ Tu pastatei žemę ant jos pamatų:
ji nesvyruos per amžių amžius.
⁶ Apdengėi ją vandenynu kaip apdaru,
ant kalnų stovėjo vandenys.
⁷ Tau barant jie bėgo,
tau griaudžiant drebėjo.
⁸ Iškilo kalnai, nusileido slėniai
į vietą, kurią jiems paskyrei.
⁹ Tu paskyrei ribą, kurios jie neturi peržengti,
kad neapdengtų vėl žemės.
¹⁰ Į upelius tu liepi tekėti šaltiniams,
kurie ištrykšta kalnuose.
¹¹ Jie duoda gerti visiems lauko gyvuliams:

- laukiniai asilai malšina savo troškulį;
¹² Šalia jų gyvena dangaus paukščiai,
tarp šakų jie paleidžia balsą.
¹³ Tu laistai kalnus iš savo sandėlių,
tavo darbų vaisiumi sotinama žemė.
¹⁴ Tu želdai žolę galvijams
ir augalus žmonių reikalams,
Kad gautų duonos iš žemės
¹⁵ ir vyno, kur linksmina žmogaus širdį;
Kad veidą nudžiugintų aliejumi
ir duona atgaivintų žmogaus širdį.
¹⁶ Pasisotina Viešpaties medžiai,
Libano kedrai, kuriuos jis pasodino.
¹⁷ Tenai paukščiai suka lizdus;
gandro namai yra kiparisai.
¹⁸ Aukšti kalnai laukinėms ožkoms,
uolos duoda prieglaudą uoliniam opšrams.
¹⁹ Tu padarei mėnulį laikams pažymėti;
saulė žino savo nusileidimą.
²⁰ Kai tu paskleidi tamsybes ir darosi naktis,
joje sujunda visi miško žvėrys.
²¹ Jaunikliai liūtai kriokia grobio
ir prašo Dievą sau maisto.
²² Kai užteka saulė, jie pasitraukia
ir sugula savo lindynėse.
²³ Žmogus eina prie savo užsiėmimo
ir prie savo darbo iki vakarui.
²⁴ Kiek daug yra tavo veikalų, Viešpatie!
visa tu padarei su išmintimi;
žemė yra pilna tavo kūrinų.
²⁵ Štai didelė jūra ir plačiai siekianti,
ten knibžda be skaičiaus
gyvūnų mažų su dideliais.
²⁶ Ten plaukia laivai,
Leviatanas, kad žaistų joje.
²⁷ Visi laukia iš tavęs,
kad duotumei jiems maisto savo metu.
²⁸ Tau duodant, jie sau renkasi;
ištiesiant tau savo ranką, jie pasisotina gėrybėmis.

- ²⁹ Jei tu paslepi savo veidą, jie nerimsta;
jei atimi jų dvasią, jie gaišta
ir grįžta į savo dulkes.
- ³⁰ Jei siunti savo dvasią, jie sutveriami,
ir tu atnaujini žemės veidą.
- ³¹ Viešpaties garbė tebūna per amžius,
tesilinksmina Viešpats savo veikalais,
- ³² Jis, kurs pažvelgia į žemę, ir ji dreba,
paliečia kalnus, ir jie smilksta.
- ³³ Aš giedosiu Viešpačiui, kolei gyvas būsiu,
giedosiu psalteriu skambindamas mano Dievui, kolei būsiu.
- ³⁴ Tebūna jam mieli mano žodžiai;
aš linksminsiuos Viešpatyje.
- ³⁵ Teišnyksta nusidėjėliai nuo žemės
ir kad nebebūtų daugiau bedievių.
Šlovink, mano siela, Viešpatį! Aleliuja.

104 (105) psalmė

REIKIA ŠLOVINTI DIEVĄ, KURS ATITESĖJO SAVO PAŽADUS
ABRAOMUI

- ¹ Šlovinkite Viešpatį, linksmai šūkaukite jo vardui,
darykite žinomus pagonyse jo veikalus.
- ² Giedokite jam, giedodami skambinkite jam psalteriu,
pasakokite visus jo stebuklus.
- ³ Didžiuokitės šventu jo vardu;
tegul linksminsi širdis tų, kurie ieško Viešpaties.
- ⁴ Mąstykite apie Viešpatį ir jo galybę,
ieškokite visados jo veido.
- ⁵ Atsiminkite jo stebuklus, kuriuos jis yra padaręs,
jo ženklus ir jo burnos sprendimus,
- ⁶ Jūs, jo tarno Abraomo giminė!
jūs, Jokubo sūnūs, jo išrinktieji!
- ⁷ Jis yra Viešpats, mūsų Dievas;
visoje žemėje galioja jo teismai.
- ⁸ Jis per amžius atsimena savo sandorą,
pažadą, kurį davė tūkstančiui kartų,
- ⁹ Sandorą, kurią padarė su Abraomu,
ir priesaiką, kurią davė Isaokui.

- ¹⁰ Kaip tvirtą nutarimą jis paskyrė ją Jokubui,
kaip amžiną sandorą Izraeliui,
¹¹ Sakydamas: Aš tau duosiu Kanaano žemę,
kaip jūsų paveldėtiną tėvonystės dalį.
¹² Kai jų skaičius tebebuvo nedidelis,
buvo negausingi ir keleiviai anoje šalyje.
¹³ Ir keliavo iš giminės į giminę
ir iš vienos karalystės į kitą tautą,
¹⁴ Niekam neleido skriausti jų
ir dėl jų baudė karalius:
¹⁵ „Nelieskite mano pateptųjų
ir nedarykite pikta mano pranašams“.
¹⁶ Jis pašaukė badą į šalį
ir atėmė visą duonos spirtį.
¹⁷ Jis buvo siuntęs pirm jų vyrą:
į vergiją buvo parduotas Juozapas.
¹⁸ Jie buvo įspraudę jo kojas į pančius,
geležimi buvo surištas jo kaklas,
¹⁹ Kolei įvyko jo pranašavimas,
Viešpaties žodis patvirtino jį.
²⁰ Tuomet karalius siuntė ir atrišo jį,
tautų kunigaikštis, ir išlaisvino jį.
²¹ Jis pastatė jį viešpačiu savo namams
ir užvaizdu viso savo lobio,
²² Kad mokytų jo didžiūnus, kaip jam patiko,
ir skelbtų jo seniams išmintį.
²³ Tuomet įėjo į Egiptą Izraelis
ir Jokubas buvo svečias Khamo žemėje.
²⁴ Ir jis labai padaugino savo tautą,
ir padarė ją stipresnę už jos neprietelius.
²⁵ Jis pakreipė anų širdį, kad laikytų neapykantoje jo tautą
ir elgtųsi klasingai su jo tarnais;
²⁶ Tuomet jis siuntė Mošę, savo tarną,
Aaroną, kurį buvo išrinkęs.
²⁷ Tie padarė tarp jų jo ženklų
ir stebuklų Khamo žemėje.
²⁸ Jis siuntė tamsybę, ir pasidarė sutemos,
bet anie priešinosi jo žodžiams.
²⁹ Jis pavertė jų vandenį į kraują

- ir nutroškino jų žuvis.
- ³⁰ Jų šalyje atsirado daug varlių,
kurių buvo net jų karalių kambariuose.
- ³¹ Jis tarė, ir atėjo musių spiečiai,
mašalai į visas jų ribas.
- ³² Davė jiems vieton lietaus krušos,
liepsnojančios ugnies po jų šalį.
- ³³ Ir jis užgavo jų vynuoges ir jų figų medžius,
ir sulaužė medžius jų ribose.
- ³⁴ Jis tarė, ir atėjo skėriai
ir didžiogiai be skaičiaus,
- ³⁵ Ir prarijo visą žolę jų šalyje,
ir suėdė jų laukų vaisius.
- ³⁶ Ir jis užgavo visus pirmgimius jų žemėje,
visos jų stiprybės pirmones.
- ³⁷ Ir jis išvedė juos su sidabru ir auksu,
ir nebuvo jų giminėse sergančio.
- ³⁸ Egiptiečiai džiaugėsi dėl jų išėjimo,
nes baimė jų buvo kritus ant anų.
- ³⁹ Jis ištiesė debesį jiems uždengti
ir ugnį šviesti per naktį.
- ⁴⁰ Jie prašė, ir jis atvedė putpelių,
ir sotino juos dangaus duona.
- ⁴¹ Jis perskėlė uolą, ir ištryško vanduo,
tekėjo tyrumoje kaip upė.
- ⁴² Nes jis atsiminė savo šventą žodį,
kurį buvo davęs savo tarnui Abraomui.
- ⁴³ Ir jis išvedė savo tautą su džiaugsmu
ir savo išrinktuosius su džiūgavimu.
- ⁴⁴ Ir davė jiems pagonių žemes,
ir jie pasiėmė sau tautų lobį,
- ⁴⁵ Kad sergėtų jo įsakymus ir laikytų jo įstatymus.

105 (106) psalmė

NEDEKINGOS TAUTOS NUSIKALTIMAI IR NEPALIAUJĄS DIEVO
GERUMAS

¹ Aleliuja.

Šlovinkite Viešpatį, nes jis geras,
nes jo gailestingumas amžinas.

- ² Kas paskelbs Viešpaties galybės veikalus,
išpasakos visą jo šlovę?
- ³ Palaiminti, kurie laiko įsakymus,
daro, kas yra teisinga, visados!
- ⁴ Atsimink mane, Viešpatie, dėl palankumo savo tautai,
aplankyk mane savo pagalba,
- ⁵ Kad gėrėčiaus tavo išrinktųjų laime,
kad džiaugčiaus dėl tavo tautos džiaugsmo,
kad girčiaus su tavo tėvonyste.
- ⁶ Mes nusidėjome kaip mūsų tėvai,
darėme neteisybę, elgėmės bedieviškai.
- ⁷ Mūsų tėvai Egipte
nežiūrėjo tavo stebuklą,
Neatsiminė daugybės tavo malonių,
bet sukėlė maištą prie Raudonosios jūros.
- ⁸ Bet jis gelbėjo juos dėl savo vardo,
kad parodytų savo galybę.
- ⁹ Jis sudraudė Raudonąją jūrą, ir ji išdžiūvo,
ir jis vedė juos per bangas kaip per tyrumą.
- ¹⁰ Ir išgelbėjo juos iš nekenčiančiojo rankos,
ir išlaisvino juos iš neprietelio rankos.
- ¹¹ O vandenys apdengė jų priešininkus;
neliko iš jų net nė vieno.
- ¹² Ir jie įtikėjo jo žodžiais,
ir giedojo jo šlovę.
- ¹³ Greitai jie užmiršo jo veikalus
ir nepasitikėjo jo nutarimu;
- ¹⁴ Pasidavė geiduliui tyrumoje
ir gundė Dievą dykumoje.
- ¹⁵ Jis davė jiems, ko jie geidė,
bet kartu siuntė jiems marą.
- ¹⁶ Jie pavydėjo Mošei stovykloje,
Aaronui, Viešpaties šventajam.
- ¹⁷ Žemė prasižiojo ir prarijo Dataną,
ir apdengė Abirono gaują.
- ¹⁸ Prieš šitą jų gaują užsidegė ugnis:
liepsna sudegino neteisiuosius.
- ¹⁹ Jie pasidarė veršį Orebe
ir garbino iš aukso nulieta stabą.

- ²⁰ Ir sukeitė savo garbę
su žolę ėdančio jaučio paveikslu.
- ²¹ Jie užmiršo Dievą, kurs išgelbėjo juos,
kurs buvo padaręs nuostabių dalykų Egipte,
- ²² Stebuklų Khamo žemėje,
baisių dalykų prie Raudonosios jūros.
- ²³ Jis jau manė sunaikinti juos,
jei Mošė, jo išrinktasis,
Nebūtų užstojęs,
kad nugręžtų jo rūstybę, kad jis nesunaikintų jų.
- ²⁴ Jie laikė nieku pageidaujamąją šalį,
netikėjo jo žodžiui.
- ²⁵ Ir murmėjo savo padangtėse,
nepaklausė Viešpaties.
- ²⁶ Tuomet jis iškelta ranka prisiekė jiems,
kad jis išties juos tyrumoje
- ²⁷ Ir išsklaidys jų palikuonis tarp tautų,
ir išblaškys juos po visas šalis.
- ²⁸ Bet jie pasišventė Beelpegorui
ir valgė negyvųjų dievų aukas.
- ²⁹ Ir rūstino jį savo darbais;
tuomet vėl puolė juos sloga.
- ³⁰ Bet pakilo Pineas ir padarė teismą,
ir sloga pasiliovė.
- ³¹ Tai palaikyta jam nuopelnu
per visas kartas, per amžius.
- ³² Ir jie erzino jį prie Meribos vandenių,
ir dėl jų blogai išėjo Mošei,
- ³³ Nes jie apkartino jo dvasią,
taip kad jis neapsisvarstęs kalbėjo savo lūpomis.
- ³⁴ Jie nesunaikino tautų,
kurias Viešpats buvo jiems liepęs.
- ³⁵ Jie susimaišė su pagonimis
ir išmoko jų darbų,
- ³⁶ Jie garbino jų drožinius,
kurie pasidarė jiems spąstai.
- ³⁷ Ir aukojo savo sūnus
ir savo dukteris velniams.
- ³⁸ Jie išliejo nekaltą kraują,

- kraują savo sūnų ir savo dukterų,
kuriuos jie aukojo Kanaano drožiniams.
Ir žemė buvo sutepta krauju,
39 ir jie buvo sutepti savo darbais,
ir paleistuvavo savo veiksmais.
40 Tuomet Viešpaties narsas užsidegė prieš jo tautą,
ir jis bodėjosi savo tėvonystės,
41 Ir atidavė juos pagonių valdžion,
ir jiems viešpatavo tie, kurie jų nekentė.
42 Juos vargino jų neprieteliai
ir jie buvo prislėgti po anų valdžia.
43 Daug kartų jis juos išlaisvino;
bet jie rūstino jį savo sumanymais
ir buvo parblokšti dėl savo neteisybių.
44 Jis vėl pažvelgdavo į jų sielvartą,
kai išgirdavo jų maldą.
45 Jis atsimindavo savo sandorą jų naudai
ir būdavo jam gaila jų dėl didelio jo gailestingumo.
46 Jis padėdavo jiems rasti pasigailėjimo
visuose, kurie buvo išsivedę juos nelaisvėn.
47 Gelbėk mus, Viešpatie, mūsų Dieve,
ir surink mus iš tautų,
Kad mes šlovintumėm tavo šventąjį vardą
ir girtumėmės tavo šlove.

* * *

- 48 Tebūna šlovinamas Viešpats, Israėlio Dievas, nuo amžiaus ir
per amžius
ir visa tauta tesako: Amen! Aleliuja!

P E N K T O J I
P S A L M I Ų K N Y G A

106 (107)—150 PSALMĖS

106 (107) psalmė

REIKIA DĖKOTI VIEŠPAČIUI, KURS IŠGELBSTI NUO PAVOJŲ

- ¹ Šlovinkite Viešpatį, nes jis geras,
nes jo gailestingumas amžinas.
- ² Taip tesako tie, kurie yra Viešpaties išvaduoti,
kuriuos jis išvadavo iš neprietelio rankos
- ³ Ir kuriuos jis surinko iš visų šalių,
iš rytų ir vakarų, iš šiaurės ir iš pietų.
- ⁴ Jie klaidžiojo tyruose, vienvėžėje,
nerasdavo kelio į gyvenamą miestą,
- ⁵ Alko ir troško,
jų gyvybė seko juose.
- ⁶ Ir jie šaukėsi į Viešpatį savo suspaudime;
ir jis išgelbėjo juos nuo jų sielvartų.
- ⁷ Jis vedė juos tiesiu keliu,
kad ateitų į gyvenamą miestą.
- ⁸ Tegul jie dėkoja Viešpačiui už jo gailestingumą
ir už jo stebuklus žmonių vaikams.
- ⁹ Nes jis pasotino badaujančią sielą
ir alkstančią sielą pripildė gėrybių.
- ¹⁰ Jie sėdėjo tamsybėje ir be šviesos,
surišti skurdu ir geležimi,
- ¹¹ Nes buvo sukėlę maištą prieš Dievo žodžius
ir buvo paniekinę Aukščiausiojo sumanymą.
- ¹² Todėl jis pažemino vargu jų širdį;
jie svyravo, ir nebuvo kas padėtų.
- ¹³ Ir jie šaukėsi į Viešpatį savo suspaudime,
ir jis išlaisvino juos iš jų sielvartų.

- ¹⁴ Jis išvedė juos iš tamsybės ir nešviesos
ir sutraukė jų pančius.
- ¹⁵ Tegul jie dėkoja Viešpačiui už jo gailestingumą
ir už jo stebuklus žmonių vaikams,
- ¹⁶ Kad jis sulaužė varinius vartus
ir sutrupino geležinius užkaiščius.
- ¹⁷ Jie sirgo dėl savo neteisybės
ir buvo varginami dėl savo nusikaltimų;
- ¹⁸ Jų siela bodėjosi bet kurio valgio
ir jie priartėjo prie mirties vartų.
- ¹⁹ Ir jie šaukėsi į Viešpatį savo suspaudime,
ir jis išlaisvino juos iš jų sielvartų.
- ²⁰ Jis siuntė savo žodį jų pagydyti
ir išgelbėti juos nuo pražuvimo.
- ²¹ Tegul jie dėkoja Viešpačiui už jo gailestingumą
ir už jo stebuklus žmonių vaikams.
- ²² Ir teatnašauja šlovinimo aukas
ir pasakoja su džiūgavimu visus jo veikalus.
- ²³ Kurie buvo išplaukę laivais į jūrą
vesti prekybos ant didelių vandenų,
- ²⁴ Šitie matė Viešpaties veikalus
ir jo stebuklus jūroje.
- ²⁵ Jis tarė ir sukėlė audringą vėją,
kurs pakėlė aukštyn jos bangas.
- ²⁶ Jos kilo iki dangui, nusileisdavo iki gelmių;
jų siela stiro nelaimėje.
- ²⁷ Jie šlubavo ir svyravo kaip girti,
ir visas jų sumanumas buvo dingęs.
- ²⁸ Ir jie šaukėsi savo suspaudime į Viešpatį,
ir jis išvedė juos iš jų sielvartų.
- ²⁹ Jis pavertė audrą į lengvą vėjelį,
ir jūros bangos nutilo.
- ³⁰ Jie linksminosi, kad jos nutilo,
ir jis nuvedė juos į pageidaujamą uostą.
- ³¹ Tegul jie dėkoja Viešpačiui už jo gailestingumą
ir už jo stebuklus žmonių vaikams.
- ³² Ir tešlovina jį tautos susirinkime,
ir tegul giria jį vyresniųjų posėdyje.
- ³³ Jis pavertė upes į tyrumą

- ir vandens šaltinius į sudžiūvusią žemę,
³⁴ Derlingą žemę į druskos slėnį
dėl jos gyventojų piktumo.
³⁵ Tyrumą pavertė į vandenių ežerą
ir sausą žemę į vandenių šaltinius.
³⁶ Ir apgyvendino tenai alkstančius,
o jie pasistatė gyvenamą miestą.
³⁷ Jie apsėjo laukus ir įsiveisė vynuogynų,
ir gavo vaisių derlių.
³⁸ Jis palaimino juos, ir jie labai padaugėjo;
jis davė jiems nemaža gyvulių.
³⁹ Jų buvo dar maža, ir jie buvo pažeminti
dėl slėgusių juos nelaimių ir vargų;
⁴⁰ Bet tas, kurs išlieja panieką ant kunigaikščių
ir padaro, kad jie klaidžiotų nepereinamuose tyruose,
⁴¹ Pakėlė vargšą iš nelaimės
ir padarė šeimas gausingas kaip bandas.
⁴² Teisieji matys ir linksminsis,
ir kiekvienas piktumas sučiaups sau burną.
⁴³ Kas yra išmintingas, kurs to žiūrėtų
ir gerai apsvarstytų Viešpaties gailestingumus?

107 (108) psalmė

ŠLOVINIMAS DIEVO, KURIO PAGALBA TIKIMASI NUGALĖTI
PRIEŠUS

¹ *Giesmė. Psalmė. Dovido.*

- ² Mano širdis stipri, Dieve, mano širdis stipri;
aš giedosiu ir skambinsiu stygomis.
Pabusk, mano siela; ³ pabuskite, psalteri ir kanklės!
aš pažadinsiu aušrą.
⁴ Aš šlovinsiu tave, Viešpatie, tautose
ir, skambindamas psalteriu, giedosiu tau giminėse,
⁵ Nes tavo gailestingumas yra didelis iki dangui
ir tavo ištikimybė iki debesų.
⁶ Pasirodyk, pakilęs viršum dangaus, Dieve;
tavo garbė tebūna viršum visos žemės.
⁷ Kad tavo mylimieji būtų išlaisvinti,
padėk savo dešine ir išklausk mus.

- ⁸ Dievas yra kalbėjęs savo šventovėje:
„Aš džiūgausiu ir dalinsiu Sikemą,
ir išmatuosiu Sukoto slėnį.
- ⁹ Mano yra Galaado žemė ir mano Manaso žemė,
ir Ephraimas yra mano galvos šalmas. Judas mano skeptras.
- ¹⁰ Moabas mano plovimosi praustuvė.
Ant Edomo aš dėsiu savo autuvą.
Pilistėjos būsiu nugalėtojas“.
- ¹¹ Kas nuves mane į sustiprintąjį miestą?
kas lydės mane iki Edomui?
- ¹² Argi ne tu, Dieve, kurs atstūmei mus
ir jau nebeišei, o Dieve, su mūsų kariuomenėmis?
- ¹³ Duok mums pagalbos prieš neprietelį,
nes žmonių parama tuščia.
- ¹⁴ Su Dievu mes elgsimės drašiai,
ir jis sumindžios mūsų neprietelius.

108 (109) psalmė

PRAŠYMAS DIEVO PAGALBOS PRIEŠ NETEISINGUS IR KLASTINGUS NEPRIETELIUS

- ¹ *Choro vedėjui. Dovido. Psalmė.*
Dieve, mano šlove, netylėk,
² nes jie atvėrė bedievišką ir klastingą burną.
Jie kalbėjo su manim melagingu liežuviu
³ ir neapykantos šnekomis apsupo mane,
ir be priežasties kovojo prieš mane.
- ⁴ Už mano meilę jie kaltino mane,
aš gi meldžiaus.
- ⁵ Ir jie atsilygino man piktu už gera
ir neapykanta už mano meilę.
- ⁶ Pažadink prieš jį bedievi
ir kaltintojas testovi jo dešinėje.
- ⁷ Kai jis bus teisiamas, teišina pasmerkta,
ir jo maldavimas teneranda malonės.
- ⁸ Jo dienos tebūna trumpos,
jo pareigą tegul gauna kitas.
- ⁹ Jo vaikai tebūna našlaičiai
ir jo žmona našlė.

- ¹⁰ Teklaidžioja jo vaikai be vietos ir teelgetauja,
tebūna išmetami iš savo suniektintų namų.
- ¹¹ Skolintojas tegul tykoja viso jo lobio
ir svetimieji teisplėšia jo darbų vaisius.
- ¹² Nė vienas tenerodo jam gailestingumo
ir tenebūna kas pasigailėtų jo vaikelių.
- ¹³ Jo palikuonys tebūna atiduota sunaikinimui;
antroje kartoje tebūna išdildytas jų vardas.
- ¹⁴ Tebūna atsiminta jo tėvų kaltės pas Viešpatį
ir teneišdyla jo motinos nuodėmė.
- ¹⁵ Tebūna tai visados Viešpaties akivaizdoje,
jis išnaikins nuo žemės jų atsiminimą.
- ¹⁶ Nes jis ir nemanė vykdyti gailestingumo,
bet persekiojo nelaimingą ir vargšą žmogų,
ir žmogų įskaudintos širdies, kad jį nužudytų.
- ¹⁷ Jis mėgo prakeikimą: tegul jis jam ateina;
nenorėjo palaiminimo: tegul pasitraukia nuo jo.
- ¹⁸ Tegul jis būna apvilktas prakeikimu kaip drabužiu:
tegul tas įeina kaip vanduo į jo vidų
ir kaip aliejus į jo kaulus.
- ¹⁹ Tebūna jam kaip rūbas, kurs apdengia jį,
ir juosta, kuria jis visados susijuosia.
- ²⁰ Šitas atlyginimas tebūna iš Viešpaties tiems, kurie mane kaltina
ir kurie kalba piktą prieš mano sielą.
- ²¹ Bet tu, Viešpatie Dieve, padėki man dėl savo vardo,
gelbėk mane, nes tavo gailestingumas maloningas.
- ²² Nes aš esu nelaimingas ir vargšas
ir mano širdis yra sužeista manyje.
- ²³ Aš nykstu kaip šešelis, kurs ištįsta,
ir manęs nusikratoma kaip skėrių.
- ²⁴ Mano keliai svyruoja nuo pasninko
ir mano kūnas džiūsta suliesėjęs,
- ²⁵ Ir aš pasidariau jiems pajuoka;
mane matydami, jie kraipo savo galvas.
- ²⁶ Padėk man, Viešpatie, mano Dieve;
gelbėk mane, žiūrėdamas savo gailestingumo.
- ²⁷ Tegul jie žino, kad tai tavo ranka,
kad tu, Viešpatie, tai padarei.
- ²⁸ Tegul jie keikia, kad tik tu laimintumei;

- sukylą prieš mane tebūna sugėdinti,
o tavo tarnas tegul linksminasi.
- ²⁹ Tebūna apvilkti gėda, kurie kaltina mane,
ir tebūna apdengti savo sugėdinimu kaip apsiaustu.
- ³⁰ Aš labai šlovinsiu Viešpatį savo burna
ir daugelio tarpe girsiu jį;
- ³¹ Nes jis stovėjo beturčio dešinėje,
kad išgelbėtų jį akyse teisėjų.

109 (110) psalmė

MESIJAS KARALIUS, KUNIGAS, NUGALĖTOJAS

¹ *Dovido. Psalmė.*

Viešpats tarė mano Viešpačiui: „Sėskis mano dešinėje,
kolei aš nepadarysiu iš tavo neprietelių tavo kojoms
pakojo“.

² Tavo galingąjį skeptrą Viešpats išties iš Siono:
„Viešpatauk savo neprietelių tarpe!

³ Tavo yra viešpatavimas tavo gimimo dieną šventame
blizgėjime;
prieš aušrą kaip rasą aš pagimdžiau tave“.

⁴ Viešpats prisiekė, ir jis nesigailės:
„Tu kunigas per amžius Melkisedeko tvarka“.

⁵ Viešpats tavo dešinėje:
savo rūstybės dieną jis sunaikins karalius.

⁶ Teis tautas, padarys krūvas lavonų,
sudaužys galvas plačiai šalyje.

⁷ Jis gers iš upelio kelyje,
todėl pakels aukštyn galvą.

110 (111) psalmė

DIEVO GERADARYSTĖS VEIKALAI ISRAĖLYJE

¹ Aleliuja.

Aš šlovinsiu Viešpatį visa širdimi
teisiųjų sueigoje ir susirinkime.

² Dideli yra Viešpaties veikalai,
tyrinėtini visų, kurie juos mėgsta.

- ³ Jo veikalai yra didybė ir kilnumas;
ir jo teisybė pasilieka per amžius.
- ⁴ Jis padarė atsimintinus savo stebuklus;
gailestingas ir maloningas yra Viešpats.
- ⁵ Jis davė maisto tiems, kurie jo bijo;
atsimins per amžius savo sandorą.
- ⁶ Savo veikalų galybę jis davė pažinti savo tautai,
duodamas jiems tai, ką turėjo pagonys.
- ⁷ Jo rankų darbai yra patikimi ir teisingi;
tvirti yra visi jo įsakymai,
- ⁸ Pastoviai nustatyti amžių amžiams,
paremti tvirtumu ir lygybe.
- ⁹ Jis siuntė savo tautai išvadavimą,
padarė savo sandorą amžiams;
šventas ir gerbtinas yra jo vardas.
- ¹⁰ Baimė Viešpaties yra pradžia išminties;
išmintingai daro visi, kurie garbina jį;
jo šlovė pasilieka per amžius.

111 (112) psalmė

TEISIŲJŲ LAIMĖ

- ¹ Aleliuja.
Palaimintas žmogus, kurs bijo Viešpaties,
kurs labai mėgsta jo įsakymus.
- ² Jo palikuonys bus galingi žemėje,
teisiųjų giminė bus laiminama.
- ³ Lobis ir turtai bus jo namuose,
ir jo dosnumas pasiliks visados.
- ⁴ Jis teka kaip šviesa tamsybėse doriesiems,
maloningas ir gailestingas, ir teisus.
- ⁵ Laimingas žmogus, kurs pasigaili ir skolina,
kurs tvarko savo dalykus teisingai.
- ⁶ Per amžius nesvyruos,
amžiname atminime bus teisusis.
- ⁷ Jis nebijos liūdnos žinios,
stipri yra jo širdis: jis turi vilties Viešpatyje.
- ⁸ Patvari yra jo širdis: jam nereikia bijoti,
kolei nepamatys savo priešininkų sugėdintų.

- ⁹ Jis dalina, dovanoja beturčiams,
jo dosnumas pasiliks visados;
jo ragas bus su garbe pakeltas aukštyn.
¹⁰ Nusidėjėlis matys ir pyks,
grieš savo dantimis ir nyks;
nusidėjėlių geismas nueis niekais.

112 (113) psalmė

ŠLOVINIMAS DIEVO, KILNAUS IR MALONINGO

- ¹ Aleliuja.
Šlovinkite, Viešpaties tarnai,
šlovinkite Viešpaties vardą.
² Tebūna Viešpaties vardas šlovinamas
ir dabar, ir per amžius.
³ Nuo saulės tekėjimo iki jos nusileidimui
tebūna šlovinamas Viešpaties vardas.
⁴ Kilnesnis už visas tautas Viešpats,
jo garbė aukščiau dangaus.
⁵ Kas kaip Viešpats, mūsų Dievas,
kurs turi sostą aukštybėje
⁶ ir nuleidžia akis žemyn į dangų ir į žemę?
⁷ Jis pakelia vargšą iš dulkių,
iškelia beturtį iš mėšlo,
⁸ Kad pasodintų jį su kunigaikščiais,
su savo tautos kunigaikščiais,
⁹ Apgyvendina namuose tą, kuri buvo nevaisinga,
kaip linksmą vaikų motiną.

113A (114) psalmė

VIEŠPATIES STEBUKLAI ISRAĖLIUI IŠEINANT IŠ EGIPTO

- ¹ Aleliuja.
Kai Israėlis ėjo iš Egipto,
Jokubo namai iš svetimos tautos,
² Tuomet Judas pasidarė jo šventovė,
Israėlis jo karalystė.
³ Jūra pamatė ir pasitraukė,
Jordanas pasuko atgal.

- ⁴ Kalnai šoko kaip avinai,
kauburiai kaip avinėliai.
⁵ Kas yra tau, jūra, kad tu bėgi?
Jordane, kad tu grėžies atgal?
⁶ Kalnai, kad šokate kaip avinai,
kauburiai — kaip avinėliai?
⁷ Nuo Viešpaties veido sudrebėk, žeme,
nuo Jokubo Dievo veido,
⁸ Kurs pavertė uolą vandenų liūnu,
akmenį — vandenų šaltiniu.

113B (115) psalmė

TIKRASIS DIEVAS IR PAGONIŲ DIEVAIČIAI

- ^{1 (9)} Ne mums, Viešpatie, ne mums,
bet savo vardui duok garbę
dėl tavo gailestingumo, dėl tavo ištikimybės.
^{2 (10)} Kam turėtų sakyti pagonys:
„Kurgi yra jų Dievas?“
^{3 (11)} Mūsų Dievas yra danguje;
jis padarė visa, ko norėjo.
^{4 (12)} Jų stabai yra sidabras ir auksas,
žmonių rankų darbas.
^{5 (13)} Turi burną — ir nekalba;
turi akis — ir nemato;
^{6 (14)} Turi ausis — ir negirdi;
turi nosis — ir nesuuodžia;
^{7 (15)} Turi rankas — ir nečiupinėja;
turi kojas — ir nevaikščioja;
jie neduoda garso savo gerkle.
^{8 (16)} Panašūs bus į juos tie, kurie juos dirba,
kiekvienas, kurs jais pasitiki.
^{9 (17)} Israėlio namai pasitiki Viešpačiu:
jis yra jų padėjėjas ir skydas.
^{10 (18)} Aarono namai pasitiki Viešpačiu:
jis yra jų padėjėjas ir skydas.
^{11 (19)} Kurie bijo Viešpaties, pasitiki Viešpačiu:
jis yra jų padėjėjas ir skydas.
^{12 (20)} Viešpats atsimena mus

- ir palaimins mus:
 Palaimins Israėlio namus,
 palaimins Aarono namus.
 13 (21) Jis palaimins tuos, kurie bijo Viešpaties,
 tiek mažus, tiek ir didelius.
 14 (22) Viešpats padaugins jus,
 jus ir jūsų vaikus.
 15 (23) Jūs esate palaiminti Viešpaties,
 kurs padarė dangų ir žemę.
 16 (24) Dangus yra Viešpaties dangus,
 žemę gi jis davė žmonių vaikams.
 17 (25) Ne mirusieji šlovina Viešpatį
 ir nė vienas, kurs nužengia į mirusiųjų buveinę,
 18 (26) Bet mes šloviname Viešpatį
 ir dabar, ir per amžius.

114. 115 (116) psalmė

NUO MIRTIES IŠGELBĖTO ŽMOGAUS DĖKOJIMAS (114 V. ps.)

- ¹ Aleliuja.
 Aš myliu Viešpatį, nes jis girdėjo
 mano maldavimo balsą,
² Nes palenkė man savo ausį
 tą dieną, kurią jo šaukiaus.
³ Mirties virvės apipynė mane
 ir pragarų kilpos krito ant manęs;
 aš patekau į suspaudimą ir vargus.
⁴ Ir aš šaukiaus Viešpaties vardo:
 „O Viešpatie, gelbėk mano gyvybę!“
⁵ Maloningas yra Viešpats ir teisus,
 ir mūsų Dievas gailestingas.
⁶ Viešpats sergi paprastuosius:
 aš buvau nelaimingas, ir jis išgelbėjo mane.
⁷ Grįžk, mano siela, į savo ramybę,
 nes Viešpats padarė tau gera.
⁸ Jis juk išgelbėjo mano sielą nuo mirties,
 mano akis nuo ašarų, mano kojas nuo suklupimo.
⁹ Aš vaikščiosiu Dievo akivaizdoje
 gyvųjų šalyje.

(115 V. ps.)

- ¹⁰ (1) Aš pasitikėjau, nors aš ir sakiau:
 „Aš esu labai skausmo prislėgtas“.
¹¹ (2) Aš tariau savo išgąstyje:
 „Kiekvienas žmogus klaidingas!“
¹² (3) Kuo aš atsilyginsiu Viešpačiui
 už visa, ką jis yra man davęs?
¹³ (4) Aš imsiu gelbėjimo taurę
 ir šauksiuos Viešpaties vardo.
¹⁴ (5) Aš atitesėsiu savo įžadus Viešpačiui
 visos jo tautos akivaizdoje.
¹⁵ (6) Labai brangi yra Viešpaties akyse
 jo šventųjų mirtis.
¹⁶ (7) O juk, Viešpatie, aš esu tavo tarnas,
 aš tavo tarnas, tavo tarnaitės sūnus:
 tu atišai mano pančius.
¹⁷ (8) Tau aš aukosiu šlovinimo auką
 ir šauksiuos Viešpaties vardo.
¹⁸ (9) Aš atitesėsiu savo įžadus Viešpačiui
 visos jo tautos akivaizdoje,
¹⁹ (10) Viešpaties namų prieangiuose,
 tavo viduryje, o Jerusale!

116 (117) psalmė

PARAGINIMAS ŠLOVINTI VIEŠPATĮ

¹ Aleliuja.

Šlovinkite Viešpatį, visos giminės,
 skelbkite jį, visos tautos,

² Nes jo gailestingumas pasirodė ant mūsų galingas
 ir jo ištikimybė pasilieka per amžius.

117 (118) psalmė

DĖKOJIMO GIESMĖ UŽ STEBUKLINGĄ IŠGELBĖJIMĄ

¹ Aleliuja.

Dėkokite Viešpačiui, nes jis yra geras,
 nes jo gailestingumas amžinas.

² Tesako Israėlio namai:
 „Jo gailestingumas amžinas“.

- ³ Tesako Aarono namai:
„Jo gailestingumas amžinas“.
- ⁴ Tesako, kurie bijo Viešpaties:
„Jo gailestingumas amžinas!“
- ⁵ Iš sielvarto aš šaukiaus į Viešpatį;
Viešpats išklausė mane ir išlaisvino mane.
- ⁶ Viešpats yra su manim: aš nebijau;
ką gali padaryti man žmogus?
- ⁷ Viešpats yra su manim, mano padėjėjas,
ir aš matysiu savo priešus sugėdintus.
- ⁸ Geriau bėgti glaustis prie Viešpaties
kaip pasitikėti žmogumi.
- ⁹ Geriau bėgti glaustis prie Viešpaties
kaip pasitikėti kunigaikščiais.
- ¹⁰ Visos tautos apstojo mane:
Viešpaties vardu aš sutriuškinau jas.
- ¹¹ Iš visur apstojo mane:
Viešpaties vardu aš sutriuškinau juos.
- ¹² Apspito mane kaip bitės;
deginu kaip ugnis erškėčius:
Viešpaties vardu aš sutriuškinau juos.
- ¹³ Buvau smarkiai stumdomas, kad parpulčiau,
bet Viešpats padėjo man.
- ¹⁴ Mano jėga ir mano stiprybė yra Viešpats;
ir jis pasidarė man gelbėtojas.
- ¹⁵ Džiūgavimo ir išgelbėjimo balsas
teisiųjų padangtėse.
Viešpaties dešinė stipriai veikė,
- ¹⁶ Viešpaties dešinė pastatė mane,
Viešpaties dešinė stipriai veikė.
- ¹⁷ Aš nemirsiu, bet būsiu gyvas
ir pasakosiu Viešpaties darbus.
- ¹⁸ Plakte plakė mane Viešpats,
bet mirčiai neatidavė manęs.
- ¹⁹ Atidarykite man teisybės vartus:
įėjęs pro juos, aš dėkosiu Viešpačiui.
- ²⁰ Šitie yra Viešpaties vartai,
teisieji įeis pro juos.
- ²¹ Aš dėkosiu tau, kad išgirdai mane

- ir pasidarei man gelbėtojas.
²² Akmuo, kurį atmetė statytojai,
pasidarė kampinis akmuo.
²³ Tai padaryta Viešpaties,
yra nuostabu mūsų akyse.
²⁴ Šita yra diena, kurią Viešpats padarė;
džiūgaukime ir linksminkimės jąja.
²⁵ O Viešpatie, gelbėki;
o Viešpatie, duok laimės!
²⁶ Palaimintas, kurs ateina Viešpaties vardu;
mes laiminame jus iš Viešpaties namų.
²⁷ Dievas yra Viešpats,
ir jis nušvito mums.
Tvarkykite iškilingą ėjimą su lapuotomis šakomis
iki altoriaus ragų.
²⁸ Tu mano Dievas, ir tau aš dėkoju;
mano Dieve, aš aukštinu tave šlovinimu.
²⁹ Dėkokite Viešpačiui, nes jis yra geras,
jo gailestingumas amžinas.

118 (119) psalmė

DIEVO ĮSTATYMO ŠLOVINIMAS

Aleph

- ¹ Palaiminti, kurių kelias yra nesuteptas,
kurie vaikščioja Viešpaties įstatymu.
² Palaiminti, kurie sergi jo nuostatus,
ieško jo visa širdimi,
³ Kurie nedaro neteisybės,
bet vaikščioja jo keliais.
⁴ Tu davei savo įsakymus,
kad būtų labai sergimi.
⁵ Kadgi būtų tvirti mano keliai
tavo nuostatams sergėti.
⁶ Tuomet aš nebūsiu sugėdintas,
kai žiūrėsiu visų tavo paliepiamų.
⁷ Aš šlovinsiu tave tiesia širdimi,
kai išmoksiu tavo teisybės nutarimus.

- ⁸ Aš sergėsiu tavo nuostatus;
nepalik manęs jokių būdu.

Beth

- ⁹ Kaip išlaikys jaunikaitis savo kelią nesuteptą?
sergėdamas tavo žodžius.
¹⁰ Aš ieškau tavęs visa savo širdimi;
neleisk man nukrypti nuo tavo paliepiimų.
¹¹ Savo širdyje aš slepiu tavo posakius,
kad tau nenusidėčiau.
¹² Būk pašlovintas, Viešpatie;
mokyk mane savo nuostatų.
¹³ Aš pasakoju savo lūpomis
visus tavo burnos nutarimus.
¹⁴ Aš džiaugiuos tavo potvarkių keliu
kaip visais turtais.
¹⁵ Aš mąstysiu apie tavo įsakymus
ir svarstysiu tavo kelius.
¹⁶ Aš gėrėsiuos tavo nuostatais,
neužmiršiu tavo žodžių.

Ghime!

- ¹⁷ Gera daryk savo tarnui, kad aš būčiau gyvas
ir sergėčiau tavo žodžius.
¹⁸ Atmerk mano akis,
kad žiūrėčiau į tavo įstatymo stebuklus.
¹⁹ Svečias aš esu žemėje,
neslėpk nuo manęs savo paliepiimų.
²⁰ Mano siela pailsta,
begeisdama visuomet tavo nutarimų.
²¹ Tu sudraudei puikiuosius;
prakeikti, kurie nukrypsta nuo tavo paliepiimų.
²² Nuimk nuo manęs pajuoką ir panieką,
nes aš laikau tavo potvarkius.
²³ Nors kunigaikščiai daro posėdžius ir kalba prieš mane,
tavo tarnas mąsto apie tavo nuostatus.
²⁴ Nes tavo potvarkiai yra man malonumas,
mano patarėjai yra tavo nuostatai.

Daleth

- ²⁵ Mano siela guli parblokšta dulkėse:
gražink man gyvybę, kaip esi pasakęs.
²⁶ Aš išdėsčiau savo kelius, ir tu išklausei mane:
mokyk mane savo nuostatų.
²⁷ Pamokyk mane savo įsakymų kelių,
ir aš mąstysiu apie tavo stebuklus.
²⁸ Mano siela ašaroja iš susikrimitimo:
pastatyk mane, kaip esi pasakęs.
²⁹ Saugok mane nuo klaidos kelio
ir suteik man savo įstatymą.
³⁰ Aš pasirinkau tiesos kelią,
pasiėmiau sau tavo nutarimus.
³¹ Aš laikaus tavo potvarkių;
Viešpatie, nesugėdink manęs.
³² Aš bėgsiu tavo paliepimų keliu,
kai būsi išplėtęs mano širdį.

He

- ³³ Parodyk man, Viešpatie, savo nuostatų kelią,
ir aš laikysiuos jo tiksliai.
³⁴ Pamokyk mane laikytis tavo įstatymo,
ir aš sergėsiu jį visa savo širdimi.
³⁵ Vesk mane savo paliepimų taku,
nes aš juo gėriuos.
³⁶ Palenk mano širdį į savo potvarkius,
o ne į godulystę.
³⁷ Nugręžk mano akis, kad nematytų tuštybės;
duok man gyvenimą savo keliuose.
³⁸ Atitesėk savo tarnui savo pažadą,
kurs yra duotas tiems, kurie bijo tavęs.
³⁹ Atimk nuo manęs pajuoką, kurios bijau,
nes tavo nutarimai meilūs.
⁴⁰ Štai aš trokštu tavo įsakymų:
žiūrėdamas savo lygybės, suteik man gyvenimą

Vau

- ⁴¹ Ir teateina ant manęs tavo pasigailėjimai, Viešpatie,
tavo pagalba, kaip esi žadėjęs.
⁴² Ir aš duosiu atsakymą tiems, kurie daro man priekaištus,
kad aš pasitikiu tavo žodžiais.
⁴³ Neatimk iš mano burnos tiesos žodžio,
nes aš pasitikiu tavo nutarimais.
⁴⁴ Aš visados sergėsiu tavo įstatymą,
per amžius ir amžių amžius.
⁴⁵ Aš vaikščiosiu erdviu keliu,
nes aš tyrinėju tavo įsakymus.
⁴⁶ Apie tavo potvarkius aš kalbėsiu karalių akivaizdoje
ir nebūsiu sugėdintas.
⁴⁷ Aš gėrėsiuos tavo paliepimais,
kuriuos aš mėgstu.
⁴⁸ Aš kelsiu savo rankas į tavo paliepiumus
ir mąstysiu apie tavo nuostatus.

Zain

- ⁴⁹ Atsimink savo žodį savo tarnui,
kuriuo esi davęs man vilties.
⁵⁰ Ta yra mano paguoda mano nuoskaudoje,
kad tavo pasakymas teikia man gyvenimą.
⁵¹ Išdidieji smarkiai įžeidžia mane;
nuo tavo įstatymo aš nenukrypstu.
⁵² Aš atsimenu senus tavo teismus, Viešpatie,
ir tai yra man paguoda.
⁵³ Karšta rūstybė laiko mane apėmus dėl nusidėjėlių,
kurie palieka tavo įstatymą.
⁵⁴ Tavo nuostatai pasidarė man giesmės
mano keleivystės vietoje.
⁵⁵ Naktį aš atsimenu tavo vardą
ir sergėsiu tavo įstatymą.
⁵⁶ Tai man atsitiko,
nes aš laikiau tavo įsakymus.

Heth

- ⁵⁷ Aš tariau, Viešpatie: Mano dalia yra
laikytis tavo žodžių.

- ⁵⁸ Aš maldauju visa širdimi tavo veidą,
pasigailėk manęs, kaip esi žadėjęs.
⁵⁹ Aš apsvarsčiau savo kelius
ir nugrėžčiau savo kojas į tavo potvarkius.
⁶⁰ Aš skubėjau ir negaišau
sergėti tavo paliepimus.
⁶¹ Nusidėjėlių virvės apipynė mane:
tavo įstatymo aš neužmiršau.
⁶² Vidunaktį aš keliuos šlovinti tavęs
dėl teisingų tavo nutarimų.
⁶³ Aš esu bičiulis visų, kurie bijo tavęs
ir kurie sergi tavo įsakymus.
⁶⁴ Tavo malonės, Viešpatie, yra pilna žemė;
savo nuostatų mokyk mane.

Teth

- ⁶⁵ Gerai padarei savo tarnui,
Viešpatie, kaip esi pasakęs.
⁶⁶ Teisingo išmanymo ir žinojimo mokyk mane,
nes aš pasitikiu tavo paliepimais.
⁶⁷ Pirma, negu aš buvau užgautas, aš klydau;
bet dabar aš sergiu tavo pasakymą.
⁶⁸ Tu esi geras ir geradarys,
mokyk mane savo nuostatų.
⁶⁹ Išdidieji rengia prieš mane apgaules,
aš visa širdimi laikau tavo įsakymus.
⁷⁰ Nutuko kaip taukai jų širdis;
aš gėriuos tavo įstatymu.
⁷¹ Man gera, kad esu užgautas,
kad išmokčiau tavo nuostatus.
⁷² Tavo burnos įstatymas man yra geresnis
kaip aukso ir sidabro tūkstančiai.

Jod

- ⁷³ Tavo rankos padarė mane ir sutvėrė mane;
pamokyk mane, kad aš mokyčiaus tavo paliepimų.
⁷⁴ Kurie tavęs bijo, matys mane ir linksminsis,
kad aš turėjau vilties tavo žodžiu.

- ⁷⁵ Žinau, Viešpatie, kad tavo nutarimai yra teisingi
ir tu teisėtai užgavai mane.
- ⁷⁶ Tepasireiškia tavo gailestingumas man paguosti
pagal pažadą, kurį esi davęs savo tarnui.
- ⁷⁷ Teateina man tavo pasigailėjimai, kad būčiau gyvas,
nes tavo įstatymas yra mano pasigėrėjimas.
- ⁷⁸ Tebūna sugėdinti puikieji, nes jie be priežasties užgauna mane;
aš mąstysiu apie tavo įsakymus.
- ⁷⁹ Tegul gręžiasi į mane tie, kurie tavęs bijo
ir kurie rūpinasi tavo potvarkiais.
- ⁸⁰ Tebūna mano širdis tobula tavo nuostatuose,
kad nebūčiau sugėdintas.

Kaph

- ⁸¹ Mano siela pailsta, besiilgėdama tavo pagalbos;
aš turiu vilties tavo žodžiu.
- ⁸² Mano akys pailsta, besiilgėdamos tavo žodžio:
kada gi tu paguosi mane?
- ⁸³ Nes aš pasidariau kaip raukstinė dūmuoše,
tavo nuostatų aš neužmiršau.
- ⁸⁴ Kiek yra tavo tarno dienų?
kada gi padarysi mano persekiotojams teisumą?
- ⁸⁵ Iškasė man duobes puikieji;
jie nesielia pagal tavo įstatymą.
- ⁸⁶ Visi tavo paliepimai yra ištikimi;
jie persekioja mane be priežasties: padėk man.
- ⁸⁷ Jie ko nesunaikino manęs šalyje;
aš gi nepamečiau tavo įsakymų.
- ⁸⁸ Savo gailestingume sergėk mane gyvą,
o aš saugosiu tavo burnos potvarkius.

Lamed

- ⁸⁹ Per amžius, Viešpatie, yra tavo žodis
pastovus kaip dangus.
- ⁹⁰ Tavo ištikimybė yra iš kartos į kartą;
tu sutvėrei žemę, kuri pasilieka.
- ⁹¹ Pagal tavo nutarimus pasilieka visą laiką,
nes visa tau tarnauja.

- ⁹² Jei tavo įstatymas nebūtų pasigėrėjimas,
aš būčiau žuvęs savo nuoskaudoje.
⁹³ Per amžius aš neužmiršiu tavo įsakymų,
nes jais tu davei man gyvenimą.
⁹⁴ Aš esu tavo: išgelbėk mane,
nes aš ieškojau tavo įsakymų.
⁹⁵ Manęs laukia nusidėjėliai, kad pražudytų mane;
aš žiūriu tavo potvarkių.
⁹⁶ Aš mačiau, kad kiekvieno tobulumo yra galas,
bet plačiausiai siekia tavo paliepimas.

Mem

- ⁹⁷ Kaipgi labai aš mėgstu tavo įstatymą, Viešpatie,
jis visą dieną yra mano mąstymas.
⁹⁸ Tavo paliepimas padarė mane išmintingesnį už mano
neprietelius,
nes jis yra su manim amžinai.
⁹⁹ Aš esu atsargesnis už visus, kurie moko mane,
nes mano mąstymas yra apie tavo potvarkius.
¹⁰⁰ Aš esu protingesnis už senius,
nes laikau tavo įsakymus.
¹⁰¹ Aš sulaukau savo kojas nuo visokio blogo kelio,
kad sergėčiau tavo žodžius.
¹⁰² Aš nenukrypstu nuo tavo nutarimų,
nes tu pamokei mane.
¹⁰³ Kaipgi saldūs mano gomuriui tavo žodžiai!
saldesni mano burnai už medų.
¹⁰⁴ Tavo įsakymais aš daraus išmaningas,
todėl aš nekenčiu visų neteisybės kelių.

Nun

- ¹⁰⁵ Tavo žodis yra žiburys mano kojoms
ir šviesa mano takui.
¹⁰⁶ Aš prisiekiu ir nusistatau
sergėti teisingus tavo nutarimus.
¹⁰⁷ Aš esu smarkiai užgautas, Viešpatie:
sergėk mane gyvą, kaip esi pasakęs.
¹⁰⁸ Priimk, Viešpatie, mano burnos atnašas

- ir mokyk mane savo nutarimų.
¹⁰⁹ Mano gyvybė yra visados pavojuje,
bet tavo įstatymo aš neužmirštu.
¹¹⁰ Nusidėjėliai spendė man žabangus,
bet nuo tavo įsakymų aš nenuklydau.
¹¹¹ Tavo potvarkiai yra per amžius mano tėvonystė,
nes jie yra mano širdies džiaugsmas.
¹¹² Aš palenkiau savo širdį tavo nuostatų vykdyti:
visados, kuo tiksliausiai.

Samekh

- ¹¹³ Žmonių dviveidės širdies aš nekenčiu,
mėgstu tik tavo įstatymą.
¹¹⁴ Mano globėjas ir mano skydas esi tu:
aš remiu savo viltį tavo žodžiu.
¹¹⁵ Atstokite nuo manęs, piktadariai,
o aš sergėsiu mano Dievo paliepinus.
¹¹⁶ Palaikyk mane, kaip esi žadėjęs, ir aš būsiu gyvas;
nesugėdink mano vilties.
¹¹⁷ Padėk man, ir aš būsiu išgelbėtas;
aš žiūrėsiu visados tavo nuostatų.
¹¹⁸ Tu niekini visus, kurie traukiasi nuo tavo nuostatų,
nes jų manymas melagingas.
¹¹⁹ Tu laikai atmatomis visus žemės nusidėjėlius,
todėl aš mėgstu tavo potvarkius.
¹²⁰ Šiurpas ima mano kūną iš baimės tavęs,
ir aš bijau tavo nutarimų.

Ain

- ¹²¹ Aš vykdžiau teisę ir teisingumą:
neatiduok manęs tiems, kurie slegia mane.
¹²² Laiduok už savo tarną jo labui,
kad neslėgtų manęs puikieji.
¹²³ Mano akys pailsta išsiilgimu tavo pagalbos
ir teisingo tavo pasakymo.
¹²⁴ Daryk su savo tarnu, žiūrėdamas savo gerumo,
ir mokyk mane savo nuostatų.
¹²⁵ Aš esu tavo tarnas, lavink mane,

- kad pažinčiau tavo potvarkius.
¹²⁶ Metas yra jau veikti Viešpačiui,
jie sulaužė tavo įstatymą.
¹²⁷ Todėl aš mėgstu tavo paliepimus
labiau kaip auksą ir tikriausią auksą.
¹²⁸ Todėl aš pasirinkau sau visus tavo įsakymus;
aš nekenčiu visų melagingų kelių.

Pe

- ¹²⁹ Nuostabūs yra tavo potvarkiai,
todėl mano siela sergi juos.
¹³⁰ Tavo žodžių aiškinimas apšviečia,
moko neišmanančius.
¹³¹ Aš prasižioju ir atsikvepiu,
nes trokštu tavo paliepimų.
¹³² Gręžkis į mane ir pasigailėk manęs,
kaip paprastai darai tiems, kurie mėgsta tavo vardą.
¹³³ Vesk mano žingsnius, kaip esi kalbėjęs,
ir teneviešpatauja man jokia neteisybė.
¹³⁴ Išlaisvink mane nuo žmonių priespaudos,
ir aš sergėsiu tavo įsakymus.
¹³⁵ Parodyk savo tarnui savo veidą šviesų
ir mokyk mane savo nuostatų.
¹³⁶ Vandenių upeliai tekėjo iš mano akių,
nes jie nesergėjo tavo įstatymo.

Tsade

- ¹³⁷ Tu esi teisingas, Viešpatie,
ir tiesus yra tavo teismas.
¹³⁸ Tu davei savo potvarkius žiūrėdamas teisybės
ir su dideliu tvirtumu.
¹³⁹ Mano uolumas graužia mane,
nes mano priešininkai užmiršta tavo žodžius.
¹⁴⁰ Tavo pasakymas yra labai išmėgintas
ir tavo tarnas mėgsta jį.
¹⁴¹ Aš esu mažas ir paniekintas,
bet tavo įsakymų aš neužmirštu.
¹⁴² Tavo teisybė yra amžinoji teisybė

- ir tavo įstatymas tvirtas.
¹⁴³ Suspaudimas ir sielvartas atėjo ant manęs,
bet tavo paliepimai yra didelis mano džiaugsmas.
¹⁴⁴ Tavo potvarkių teisingumas yra amžinas,
lavink mane, ir aš būsiu gyvas.

Qoph

- ¹⁴⁵ Aš šaukiu visa savo širdimi: Išklausk mane, Viešpatie,
tavo nuostatus aš sergiu.
¹⁴⁶ Aš šaukiu į tave: Gelbėk mane,
ir aš saugosiu tavo potvarkius.
¹⁴⁷ Aš ateinu auštant ir maldauju pagalbos,
remiu savo viltį tavo žodžiu.
¹⁴⁸ Mano akys yra ankstyvesnės už nakties budynes,
kad apmąstyčiau tavo pasakymą.
¹⁴⁹ Išgirsk mano balsą, žiūrėdamas savo gailestingumo, Viešpatie,
ir pagal savo nutarimą duok man gyvenimą.
¹⁵⁰ Artėja tie, kurie persekioja mane neteisingai;
jie yra toli nuo tavo įstatymo.
¹⁵¹ Tu, Viešpatie, esi arti
ir visi tavo paliepimai yra ištikimi.
¹⁵² Jau seniai aš patyriau iš tavo potvarkių,
kad tu juos tvirtai paskyrei amžiams.

Reš

- ¹⁵³ Matyk mano priespaudą ir išgelbėk mane,
nes aš neužmiršau tavo įstatymo.
¹⁵⁴ Gink mano bylą ir išvaduok mane;
suteik man gyvenimą, kaip esi kalbėjęs.
¹⁵⁵ Toli yra nuo nusidėjėlių išganymas,
nes jie nesirūpina tavo nuostatais.
¹⁵⁶ Tavo pasigailėjimų yra daug, Viešpatie;
pagal savo nutarimus suteik man gyvenimą.
¹⁵⁷ Daugelis persekioja mane ir vargina mane:
nuo tavo potvarkių aš nenukrypstu.
¹⁵⁸ Aš mačiau neištikimuosius ir bodėjaus,
nes jie nesergėjo tavo žodžių.
¹⁵⁹ Žiūrėk, aš mėgstu tavo įsakymus, Viešpatie;

- pagal savo gailestingumą laikyk mane gyvą.
160 Tavo žodžių esmė yra ištikimybė,
ir kiekvienas tavo teisybės nutarimas yra amžinas.

Šin

- 161 Kunigaikščiai persekioja mane be priežasties,
tačiau mano širdis gerbia tavo žodžius.
162 Aš džiaugiuos tavo pasakymais
kaip tas, kam tenka daug grobio.
163 Neteisybės aš nekenčiu ir bjauriuos;
tavo įstatymą aš mėgstu.
164 Septynis kartus dienoje aš šlovinu tave
dėl teisingų tavo teismų.
165 Daug ramybės tiems, kurie mėgsta tavo įstatymą,
ir nėra jiems jokio pasipiktinimo.
166 Aš laikiu tavo pagalbos, Viešpatie,
ir darau tavo paliepimus.
167 Mano siela sergi tavo potvarkius
ir labai juos mėgsta.
168 Aš sergiu tavo įsakymus ir paliepimus,
nes visi mano keliai tavo akivaizdoje.

Thau

- 169 Teateina mano šauksmas pas tave, Viešpatie:
pamokyk mane, kaip esi kalbėjęs.
170 Tenuaina mano malda iki tavęs,
išgelbėk mane, kaip esi žadėjęs.
171 Teišsiveržia iš mano lūpų giesmė,
kai mokysi mane savo nuostatų.
172 Tegul gieda mano liežuvis tavo pasakymą,
nes visi tavo paliepimai yra teisingi.
173 Tebūna čia tavo ranka man padėti,
nes aš pasirinkau tavo įsakymus.
174 Aš geidžiu iš tavęs, Viešpatie, išgelbėjimo,
ir tavo įstatymas yra mano pasigėrėjimas.
175 Tegyvuoja mano siela ir tešlovina tave,
ir tavo nutarimai tepadeda man.
176 Aš klaidžioju kaip pamesta avis; ieškok savo tarno,
nes aš neužmiršau tavo paliepimų.

119 (120) psalmė

MALDAVIMAS PAGALBOS PRIEŠ PIKTUS LIEŽUVIUS

¹ *Pakilimų giesmė.*

Sielvarte aš šaukiaus į Viešpatį,
ir jis išklausė mane.

² Viešpatie, išlaisvink mane nuo nedorų lūpų,
nuo klatingo liežuvio.

³ Ką tau duos ar ką tau pridės,
tu klatingas liežuvi?

⁴ Aštrias galingojo vilyčias
ir ėglių žarijas.

⁵ Deja man, kad aš pasilieku Mosoke,
gyvenu Kedaro padangtėse.

⁶ Labai daug gyvena mano siela
su tais, kurie nekenčia taikos.

⁷ Kai aš kalbu apie taiką,
jie kursto į karą.

120 (121) psalmė

VIEŠPATS — SAVO TAUTOS SARGAS IR GLOBĖJAS

¹ *Pakilimų giesmė.*

Aš keliu savo akis į kalnus:
iš kur ateis man pagalba?

² Mano pagalba nuo Viešpaties,
kurs padarė dangų ir žemę.

³ Neleis svyruoti tavo kojai,
nesnaus tas, kurs saugoja tave.

⁴ Štai nesnaus ir nemiegos
tas, kurs sergi Izraelį.

⁵ Viešpats saugo tave,
Viešpats tavo globa tavo dešiniame šone.

⁶ Dieną nepažeis tavęs saulė
nei mėnulis naktį.

⁷ Viešpats saugos tave nuo viso pikto:
sergės tavo sielą.

⁸ Viešpats saugos tavo išėjimą ir tavo įėjimą
ir dabar, ir per amžius.

121 (122) psalmė

SVEIKINIMAS ŠVENTOJO MIESTO JERUSALĖS

¹ *Pakilimų giesmė. Dovido.*

Man linksma buvo, kai man sakė:

„Mes eisime į Viešpaties namus“.

² Jau stovi mūsų kojos

tavo vartuose, Jerusale,

³ Jerusale, kuri pastatyta kaip miestas,

kurios visos dalys laikosi išvien.

⁴ Į ją žengia giminės, Viešpaties giminės,

pagal Izraelio įstatymą Viešpaties vardo šlovinti.

⁵ Ten pastatytos teismo krasės,

Dovido namų sostai.

⁶ Melskite Jerusalei, kas praverčia taikai,

saugūs tebūna tie, kurie mėgsta tave!

⁷ Tebūna taika tavo sienose,

saugumas tavo rūmuose!

⁸ Dėl savo brolių ir savo bandžių

aš sakysiu: Tebūna tavyje ramybė!

⁹ Dėl Viešpaties, mūsų Dievo, namų,

aš melsiu tau kas gera.

122 (123) psalmė

PANIEKINTOS TAUTOS PASITIKĖJIMAS DIEVU

¹ *Pakilimų giesmė.*

Aš keliu savo akis į tave,

kurs gyveni danguje.

² Štai kaip tarnų akys

į jų viešpačių rankas,

Kaip tarnaitės akys

į jos valdovės rankas,

Taip mūsų akys į Viešpatį, mūsų Dievą,

kol jis mūsų pasigailės.

³ Pasigailėk mūsų, Viešpatie, pasigailėk mūsų,

nes mes esame labai pasotinti paniekinimu;

⁴ Labai pasotinta mūsų siela

išjuokimu pasiturinčiųjų, paniekinimu puikiųjų.

123 (124) psalmė

VIEŠPATS — GELBĖTOJAS IŠ DIDŽIAUSIO PAVOJAUS

¹ *Pakilimų giesmė. Dovidas.*

Jei Viešpats nebūtų buvęs už mus,
tegul jau sako Izraelis,

² Jei Viešpats nebūtų buvęs už mus,

kai kilo prieš mus žmonės,

³ tuomet jie būtų prariję mus gyvus.

Kai buvo užsidegęs jų įtūžimas prieš mus,

⁴ tuomet vanduo būtų nuskandinęs mus;

Būtų perėjęs upelis viršum mūsų;

⁵ tuomet būtų perėję per mus putojį vandenys.⁶ Tebūna šlovinamas Viešpats, kurs nedavė mūsų

kaip grobio jų dantims.

⁷ Mūsų siela išsprūdo kaip paukštis

iš medžiotojų žabangų;

Žabangai sutrūko,

ir mes esame išlaisvinti.

⁸ Mūsų pagalba Viešpaties vardu,

kurs padarė dangų ir žemę.

124 (125) psalmė

„KURIE PASITIKI VIEŠPAČIU, YRA KAIP SIONO KALNAS“

¹ *Pakilimų giesmė.*

Kurie pasitiki Viešpačiu, yra kaip Siono kalnas,

kurs nepajudinamas, kurs pasilieka per amžius.

² Jerusale! supa kalnai:

taip Viešpats supa savo tautą

ir dabar, ir per amžius.

³ Nes ir nepasiliks bedievių skeptras

ant teisiųjų dalios,

Kad teisieji netiestų

savo rankų prie neteisybės.

⁴ Gera daryk, Viešpatie, geriesiems

ir tiems, kurių širdis tiesi.

⁵ Kurie gi nukrypsta į savo kreivus kelius,

tuos tepavaro Viešpats šalin su pikta darančiais.

Tebūna ramybė ant Izraelio.

125 (126) psalmė

MELDIMAS GRĄŽINTI TAUTAI PILNĄ LAISVĘ

¹ *Pakilimų giesmė.*

Kai Viešpats vedė atgal Siono belaisvius,
mes buvome kaip tie, kurie sapnuoja.

² Tuomet mūsų burna buvo pilna juoko
ir mūsų liežuvis džiūgavimo.

Tuomet buvo sakoma pagonyse:
„Viešpats pasielgė su jais didingai“.

³ Didingai pasielgė su mumis Viešpats:
mes pasidarėme linksni!

⁴ Pakreipk, Viešpatie, mūsų likimą
kaip upelius pietų šalyje.

⁵ Kas sėja ašarose,
tie pjaus džiūgavimuose.

⁶ Eite jie eina ir verkia,
nešdamies bertinąją sėklą.
Grįžte jie sugriš, su džiūgavimu
nešdamies savo pėdus.

126 (127) psalmė

BE DIEVO PALAIMOS ŽMONIŲ PASTANGOS TUŠČIOS

¹ *Pakilimų giesmė. Saliamono.*

Jei Viešpats nestatys namo,
veltui vargsta tie, kurie jį stato.

Jei Viešpats nesaugos miesto,
veltui budi sargas.

² Tuščia jums keltis prieš aušrą,
sėdėti iki vėlos nakties,
Jums, kurie valgote kieto darbo duoną;
nes savo mylimiesiems jis duoda jos per miegą.

³ Štai Viešpaties dovana yra vaikai,
užmokestis yra kūno vaisius.

⁴ Kaip vilyčios kario rankoje,
taip jaunystės sūnūs.

⁵ Palaimintas žmogus, kurs jų pripildė savo saidoką:
jis nebus sugėdintas, kai grumsis su neprieteliais vartuose.

127 (128) psalmė

TEISIŲJŲ LAIMĖ NAMINIAME GYVENIME

¹ *Pakilimų giesmė.*

Palaimintas esi kiekvienas, kurs bijai Viešpaties,
tu, kurs vaikščioji jo keliais!

² Nes tu valgysi, ką tavo rankos uždirbo;
tu būsi laimingas ir bus tau gera.

³ Tavo žmona kaip derlingas vynuodis
tavo namų gilumoje.

Kaip alyvmedžio atžalos tavo vaikai
aplink tavo stalą.

⁴ Štai taip laiminamas žmogus,
kurs bijo Viešpaties!

⁵ Tepalaimina tave Viešpats iš Siono,
kad matytumei Jerusaleės laimę per visas savo gyvenimo
dianas;

⁶ Kad matytumei savo vaikų vaikus:
tebūna ramybė ant Izraelio.

128 (129) psalmė

ISRAĖLIS, JAUNYSTĖJE KENTĖJĘS PRISPAUDIMUS, MALDAUJA
DIEVO PAGALBOS¹ *Pakilimų giesmė.*

Daug užpuldinėjo mane nuo pat mano jaunystės,
tai tesako dabar Izraelis:

² Daug užpuldinėjo mane nuo pat mano jaunystės,
bet nenugalėjo manęs.

³ Ant mano nugaros arė arėjai,
vedė ilgas savo vagas.

⁴ Bet teisingasis Viešpats
sukapojo bedievių virves.

⁵ Tebūna sugėdinti ir tepasitraukia atgal
visi, kurie nekenčia Siono.

⁶ Tebūna panašūs į stogų žolę,
kuri nudžiūsta pirma, negu išraunama,

⁷ Kuria nepripildo savo rankos pjovėjas
nei savo sterblės pėdų rišėjas.

- ⁸ Ir kurie eina pro šalį, nesako:
„Viešpaties palaiminimas tebūna ant jūsų!“
„Mes laiminame jus Viešpaties vardu“.

129 (130) psalmė

ŽMOGAUS KALTĖ IR DIEVO PASIGAILĖJIMAS

- ¹ *Pakilimų giesmė.*
Iš gilybės šaukiuos į tave, Viešpatie.
² Viešpatie, išgirsk mano balsą!
Tegul tavo ausys kreipia dėmesį
į mano maldavimo balsą.
³ Jei tu laikysi nusikaltimus atmintyje, Viešpatie,
Viešpatie, kas išlaikys?
⁴ Bet tu nuodėmes dovanoji,
kad tau būtų tarnaujama su pagarba.
⁵ Aš turiu vilties Viešpatyje,
mano siela remia savo viltį jo žodžiu;
Laukia ⁶ mano siela Viešpaties
labiau kaip panaktiniai aušros.
Labiau kaip panaktiniai aušros
⁷ telaukia Izraelis Viešpaties,
Nes Viešpatyje yra pasigailėjimas
ir gausingas yra jame atvadavimas;
⁸ Ir jis išvaduos Izraelį
iš visų jo neteisybių.

130 (131) psalmė

NUOLANKUS PASIDAVIMAS DIEVUI

- ¹ *Pakilimų giesmė. Dovid.*
Viešpatie, nesikelia puikybėn mano širdis,
nekeliamos aukštyn ir mano akys.
Aš negaudau didelių dalykų
ar aukštesnių už mane patį.
² Priešingai, aš nuraminau ir nutildžiau
savo sielą;
Kaip mažas vaikas savo motinos prieglobstyje,
kaip mažas vaikas, taip yra manyje mano siela.

³ Turėk vilties, Izraeli, Viešpatyje
ir dabar, ir per amžius.

131 (132) psalmė

KA DOVIDAS PAŽADĖJO VIEŠPAČIUI IR KA VIEŠPATS DOVIDUI

¹ *Pakilimų giesmė.*

Atsimink, Viešpatie, Dovidą naudai
visą jo rūpestingumą:

² Kaip jis yra prisiekęs Viešpačiui,
padaręs įžadą Jokubo Galingajam:

³ „Aš neįeisiu į savo namų pastogę,
nežengsiu į savo guolio patalą,

⁴ Neduosiu miego savo akims,
savo akių vokams ramybės,

⁵ Kolei nerasiu vietos Viešpačiui,
buveinės Jokubo Galingajam“.

⁶ Štai mes girdėjome apie ją Ephratoje,
radome ją Jaaro laukuose.

⁷ Įeikime į jo buveinę,
parpulkime prie jo kojų pakojo.

⁸ Kelkis, Viešpatie, į savo poilsio vietą,
tu ir tavo didybės skrynias.

⁹ Tegul apsivelka tavo kunigai teisybe
ir tavo šventieji tegul džiūgaute džiūgauja.

¹⁰ Dėl tavo tarno Dovidą
neatstumk savo pateptojo veido.

¹¹ Viešpats prisiekė Dovidui
tvirtą pažadą, nuo kurio nesitrauks:
„Tavo giminės palikuonį
aš pasodinsiu tavo soste.

¹² Jei tavo sūnūs laikysis mano sandoros
ir įsakymų, kurių aš mokysiu juos,
Taip pat jų sūnūs per amžius
sėdės tavo soste“.

¹³ Nes Viešpats pasirinko Sioną
ir norėjo, kad jis būtų jam sostas:

¹⁴ „Tai mano poilsio vieta per amžius,
čia gyvensiu, nes jos norėjau.

- ¹⁵ Aš laiminte laiminsiu jos maistą,
jos beturčius sotinsiu duona.
¹⁶ Jos kunigus aš apvilksiu išgelbėjimu
ir jos šventieji džiūgaute džiūgaus.
¹⁷ Tenai aš pažadinsiu Dovidui ragą,
prirengsiu savo pateptajam žiburį.
¹⁸ Jo priešus aš apvilksiu sugėdinimu,
ant jo gi spindės mano karūna“.

132 (133) psalmė

BROLIŲ SUTARIMO MALONUMAI

¹ *Pakilimų giesmė. Dovidas.*

Štai kaip gera ir kaip malonu,
kai broliai gyvena išvien.

² Kaip geriausias aliejus ant galvos,
kurs nuteka ant barzdos, ant Aarono barzdos,
kurs nuteka ant jo drabužio siūlių;

³ Kaip Hermono rasa,
kuri krinta ant Siono kalno,
Nes ten Viešpats gausingai teikia palaimą,
gyvenimą per amžius.

133 (134) psalmė

PARAGINIMAS ŠVENTNAMIO PANAKTINIAMS ŠLOVINTI
VIEŠPATĮ

¹ *Pakilimų giesmė.*

Štai dabar šlovinkite Viešpatį,
visi Viešpaties tarnai,
kurie stovite Viešpaties namuose
nakties valandomis.

² Kelkite savo rankas į šventovę
ir šlovinkite Viešpatį.

³ Iš Siono tepalaimina tave Viešpats,
kurs padarė dangų ir žemę.

134 (135) psalmė

PARAGINIMAS ŠLOVINTI VIEŠPATĮ, TAUTOS GERADARĮ IR VIENĄ
TIKRAJĮ DIEVĄ

¹ Aleliuja.

Šlovinkite Viešpaties vardą,
šlovinkite, Viešpaties tarnai,

² Jūs, kurie stovite Viešpaties namuose,
mūsų Dievo namų prieangiuose.

³ Šlovinkite Viešpatį, nes Viešpats geras;
psalteriu skambindami, giedokite jo vardui, nes jis saldus.

⁴ Nes Viešpats pasirinko sau Jokubą,
Israėlį, kad būtų jo nuosavybė.

⁵ Aš juk tai žinau: Viešpats yra didis
ir mūsų Valdovas yra didesnis už visus dievus.

⁶ Ko tik Viešpats nori, jis daro danguje ir žemėje,
jūroje ir visose vandenių gelmėse.

⁷ Jis atveda debesis nuo žemės pakraščių,
žaibais padaro lietų,
paleidžia vėją iš savo sandėlių.

⁸ Jis užgavo Egipto pirmgimius,
žmones lygiai ir gyvulius.

⁹ Padarė ženklų ir stebuklų tavyje, Egipte,
prieš Faraoną ir visus jo tarnus.

¹⁰ Jis užgavo daug tautų
ir užmušė galingus karalius:

¹¹ Amoriečių karalių Sehoną ir Basano karalių Ogą,
ir visus Kanaano karalius.

¹² Ir davė jų žemę valdyti,
valdyti savo tautai Israėliui.

¹³ Viešpatie, tavo vardas pasilieka per amžius,
Viešpatie, tavo atsiminimas iš kartos į kartą.

¹⁴ Nes Viešpats gina savo tautą
ir pasigaili savo tarnų.

¹⁵ Pagonių stabai yra sidabras ir auksas,
žmonių rankų darbai:

¹⁶ Jie turi burną — ir nekalba,
turi akis — ir nemato,

¹⁷ Turi ausis — ir negirdi,

ir nėra jų burnoje kvapo.

¹⁸ Panašūs darosi į juos tie, kurie juos dirba,
kiekvienas, kurs jais pasitiki.

¹⁹ Israėlio namai, šlovinkite Viešpatį,
Aarono namai, šlovinkite Viešpatį.

²⁰ Levio namai, šlovinkite Viešpatį;
jūs, kurie garbinate Viešpatį, šlovinkite Viešpatį.

²¹ Tebūna šlovinamas Viešpats iš Siono,
jis, kurs gyvena Jerusaleje.

135 (136) psalmė

DĖKOJIMAS DIEVUI UŽ JO GERADARYSTES BE SKAIČIAUS

¹ Aleliuja.

Šlovinkite Viešpatį, nes jis geras,
nes jo gailestingumas amžinas.

² Šlovinkite dievų Dievą,
nes jo gailestingumas amžinas.

³ Šlovinkite viešpačių Viešpatį,
nes jo gailestingumas amžinas.

⁴ Kurs padarė pats vienas didelių stebuklų,
nes jo gailestingumas amžinas;

⁵ Kurs su išmintimi padarė dangų,
nes jo gailestingumas amžinas;

⁶ Kurs ištiesė žemę ant vandenų,
nes jo gailestingumas amžinas;

⁷ Kurs padarė didelių šviesų,
nes jo gailestingumas amžinas;

⁸ Saulę, kad viešpatautų dienai,
nes jo gailestingumas amžinas;

⁹ Mėnulį ir žvaigždes, kad viešpatautų nakčiai,
nes jo gailestingumas amžinas;

¹⁰ Kurs užgavo Egiptiečius jų pirmgimiuose,
nes jo gailestingumas amžinas;

¹¹ Kurs išvedė Israėlį iš jų tarpo,
nes jo gailestingumas amžinas;

¹² Galinga ranka ir ištiestu petimi,
nes jo gailestingumas amžinas;

¹³ Kurs perskyrė Raudonąją jūrą į dalis,

- nes jo gailestingumas amžinas;
¹⁴ Ir pervedė Israėlį per jos vidurį,
 nes jo gailestingumas amžinas;
¹⁵ Ir ištūmė Faraoną ir jo kariuomenę į Raudonąją jūrą,
 nes jo gailestingumas amžinas;
¹⁶ Kurs vedė tautą per tyrumą,
 nes jo gailestingumas amžinas;
¹⁷ Kurs sumušė didelius karalius,
 nes jo gailestingumas amžinas;
¹⁸ Kurs užmušė galingus karalius,
 nes jo gailestingumas amžinas;
¹⁹ Amoriečių karalių Sehoną,
 nes jo gailestingumas amžinas;
²⁰ Ir Basano karalių Ogą,
 nes jo gailestingumas amžinas;
²¹ Ir davė jų žemę paveldėti,
 nes jo gailestingumas amžinas;
²² Paveldėti savo tarnui Israėliui,
 nes jo gailestingumas amžinas;
²³ Kurs mūsų pažeminime atsiminė mus,
 nes jo gailestingumas amžinas;
²⁴ Ir išvadavo mus iš mūsų neprietelių,
 nes jo gailestingumas amžinas;
²⁵ Kurs duoda maisto kiekvienam kūnui,
 nes jo gailestingumas amžinas.
²⁶ Šlovinkite dangaus Dievą,
 nes jo gailestingumas amžinas.

136 (137) psalmė

LIŪDNI BABELĖS NELAISVĖS ATSIMINIMAI

- ¹ Prie Babelės upių tenai mes sėdėjome ir verkėme,
 kai atsimindavome Sioną.
² Ant ano krašto gluosnių
 mes pakabinome savo arfas.
³ Nes ten tie, kurie buvo mus išvedę, reikalavo iš mūsų giesmių,
 ir kurie mus užgaudavo, linksmumo:
 „Pagiedokite mums iš Siono giesmių!“

- ⁴ Kaipgi mes giedosime Viešpaties giesmę
svetimoje šalyje?
- ⁵ Jei užmiršiu tave, Jerusale,
tebūna užmiršta mano dešinėl!
- ⁶ Teprilimpa mano liežuvis prie mano gomurio,
jei aš neminėsiu tavęs,
Jei nestatysiu Jerusaleės
aukščiau už kiekvieną mano linksmybę.
- ⁷ Atsimink, Viešpatie, prieš Edomo vaikus
Jerusaleės dieną,
Kurie sakė: „Griaukite, griaukite
net ir jos pamatus!“
- ⁸ Babelės dukterie naikintoja,
palaimintas, kurs atsilygins tau
už pikta, kurį mums padarei!
- ⁹ Palaimintas, kurs nutvers ir trenks
tavo vaikelius į akmenį!

137 (138) psalmė

PASIRYŽIMAS ŠLOVINTI DIEVĄ UŽ GERADARYSTES

¹ *Dovido.*

- Aš šlovinsiu tave, Viešpatie, visa savo širdimi,
nes tu klausei mano burnos žodžių.
- ² Angelų akivaizdoje giedosiu tau, skambindamas psalteriu,
parpulsiu prie tavo šventovės
Ir šlovinsiu tavo vardą
dėl tavo gerumo ir ištikimybės,
Nes didesnę už visa, ką tu padarei,
savo vardą ir savo pažadą.
- ³ Kai aš šaukiaus tavęs, tu išklausei mane,
padauginai mano sieloje stiprumą.
- ⁴ Tave, Viešpatie, šlovins visi žemės karaliai,
kai išgirs tavo burnos žodžius;
- ⁵ Ir giedos apie Viešpaties kelius:
„Tikrai didelė yra Viešpaties garbė“.
- ⁶ Tikrai kilnus yra Viešpats ir žiūri į pažemintąjį;
puikuoją gi jis pažįsta iš tolo.
- ⁷ Jei aš vaikščioju sielvarto viduryje, tu laikai mane gyvą,

prieš mano neprietelių piktumą tu ištiesi savo ranką,
išgelbsti mane tavo dešinė.

- ⁸ Viešpats pabaigs mano naudai, kas pradėta.
Viešpatie, tavo gerumas pasilieka per amžius;
neapleisk savo rankų darbo.

138 (139) psalmė

PASITIKĖJIMAS DIEVU, VISUR ESANČIU IR VISA MATANČIU

¹ *Choro vedėjui. Dovid. Psalmė.*

Viešpatie, tu tyrinėji ir pažįsti mane,

² tu žinai mane, kai aš sėdžiu ir kai aš keliuos.

Tu supranti mano mintis iš tolo;

³ kai aš vaikščioju ir kai guliu, tu pamatai,
tu žiūri į visus mano kelius.

⁴ Kai dar nėra žodžio ant mano liežuvio,
štai, Viešpatie, tu jau visa žinai.

⁵ Iš užpakalio ir iš priešakio tu apimi mane
ir dedi ant manęs savo ranką.

⁶ Labai nuostabus yra man šitas žinojimas,
labai aukštas, aš jo nesuprantu.

⁷ Kur aš eisiu tolyn nuo tavo dvasios?
ir kur bėgsiu nuo tavo veido?

⁸ Jei žengčiau aukštyn į dangų, tu esi tenai;
jei išsitiesčiau gelmėse, tu čia.

⁹ Jei imčiau aušros sparnus,
jei gyvenčiau jūros gale,

¹⁰ Ir tenai tavo ranka ves mane
ir laikys mane tavo dešinė.

¹¹ Jei sakyčiau: „Bent tamsybės apdengs mane
ir naktis apsups mane, kaip apsupa šviesa“,

¹² Pačios tamsybės nebus tau tamsios
ir naktis švies kaip diena,
tamsybė bus tau kaip šviesa.

¹³ Nes tu padarei mano strėnas,
išaudei mane mano motinos iščioje.

¹⁴ Aš šlovinu tave, kad esu taip nuostabiai padarytas,
kad tavo darbai yra nuostabūs.

Ir mano sielą tu žinai tobulai,

- ¹⁵ nebuvo tau paslėpta mano būtybė,
Kada aš buvau daromas slapta,
kada buvau audžiamas žemės gilybėse.
- ¹⁶ Mano veiksmus matė tavo akys,
ir tavo knygoje esame įrašyti visi;
dienos yra nustatytos pirma, negu buvo bent viena iš jų.
- ¹⁷ O man kaipgi nepakeliامي tavo sumanymai, Dieve,
koks begalinis jų skaičius!
- ¹⁸ Jei aš juos skaičiuočiau, jų daugiau kaip smilčių;
jei priečiau prie galo, dar tebebūčiau su tavim.
- ¹⁹ Kadgi tu užmuštumei bedievi, Dieve,
ir žmonės kraujageriai atstotų nuo manęs!
- ²⁰ Nes jie klastingai kelia maištą prieš tave,
apgaulingai keliiasi tavo neprieteliai.
- ²¹ Argi aš nelaikau neapykantoje tų, kurie nekenčia tavęs,
Viešpatie,
ar nesibodžiu tų, kurie sukyla prieš tave?
- ²² Aš nekenčiu jų pilna neapykanta;
jie pasidarė man neprieteliai.
- ²³ Tyrinėk mane, Dieve, ir pažink mano širdį,
mėgink mane ir pažink mano jausmus.
- ²⁴ Ir matyk, ar aš einu blogu keliu,
ir lydėk mane senuoju keliu.

139 (140) psalmė

MALDA PRIEŠ ŽIAURIUS IR APGAULINGUS PRIEŠUS

¹ *Choro vedėjui. Psalmė. Dovido.*

² Gelbėk mane, Viešpatie, nuo pikto žmogaus,
nuo smurtininko saugok mane;

³ Nuo tų, kurie galvoja pikta širdyje,
kiekvieną dieną kelia vaidus,

⁴ Galanda savo liežuvius kaip žaltys;
angių nuodai po jų lūpomis.

⁵ Gelbėk mane, Viešpatie, iš nedorėlio rankų,
nuo smurtininko saugok mane;

Kurie galvoja pakišti man koją,

⁶ puikūs slepia man kilpą

Ir virves ištisia kaip tinklą,

- pagal kelią deda man slastus.
- ⁷ Aš sakau Viešpačiui: Tu mano Dievas;
klausk, Viešpatie, mano maldavimo balso.
- ⁸ Viešpatie Dieve, mano galingoji pagalba!
tu dengi mano galvą kovos dieną.
- ⁹ Nepatenkink, Viešpatie, neteisiojo troškimų,
nevykdyk jo sumanymų.
Kelia aukštyn ¹⁰ galvą tie, kurie yra aplink mane;
jų lūpų piktumas tekrinta ant jų.
- ¹¹ Telyja ant jų ugingomis žarijomis;
teįmeta jis juos į duobę, kad nebeatsikeltų.
- ¹² Žmogus piktaliežuvis nepasiliks šalyje;
žmogų smurtininką ūmai pagaus nelaimės.
- ¹³ Aš žinau, kad Viešpats gins bylą vargšo,
padarys teisybę beturčiams.
- ¹⁴ Tikrai teisieji šlovins tavo vardą,
tiesieji gyvens tavo akivaizdoje.

140 (141) psalmė

TEISIOJO MALDAVIMAI PRIEŠ NEDORĖLIŲ SPĄSTUS

¹ *Psalmė. Dovido.*

- Viešpatie, aš šaukiuos tavęs: skubėk man padėti;
išgirsk mano balsą, kai aš į tave šaukiu.
- ² Tekyla į tave mano malda kaip smilkalas,
mano rankų pakėlimas kaip vakarinė auka.
- ³ Pastatyk, Viešpatie, sargybą prie mano burnos,
budėtojus prie mano lūpų angos.
- ⁴ Kad mano širdis nepakryptų prie blogo dalyko,
daryti bedieviškų nusikaltimų.
Su žmonėmis, kurie pikta daro,
aš niekadęs nevalgysiu skanių jų valgių.
- ⁵ Teužgauna mane teisusis: tai yra malonė;
tebara mane: tai aliejus galvai.
Nuo jo neatsisakys mano galva,
bet aš visados melsiuos, jų piktumo slegiamas.
- ⁶ Buvo nuleisti šalia uolos jų kunigaikščiai
ir girdėjo, kokie švelnūs buvo mano žodžiai.

- ⁷ Kaip kad kas aria ir trupina žemę,
taip buvo išbarstyti jų kaulai prie mirusiųjų buveinės nasrų.
⁸ Nes į tave, Viešpatie Dieve, krypta mano akys;
prie tavęs aš bėgu, nepražudyk mano sielos.
⁹ Sergėk mane nuo kilpos, kurią man padėjo,
ir nuo spąstų tų, kurie daro neteisybę.
¹⁰ Tekrinta į savo tinklus bedieviai kartu,
tuo tarpu kad aš išėsiu laisvas.

141 (142) psalmė

BE PAGALBOS LIKUSIO ŽMOGAUS MALDAVIMAS

- ¹ *Maskil. Dovido, kai jis buvo urve, maldavimas.*
² Dideliu balsu aš šaukiuos Viešpaties,
dideliu balsu maldauju Viešpatį.
³ Aš išlieju jo akivaizdoje savo susirūpinimą,
patiesiu ties juo mano suspaudimą.
⁴ Kai mano dvasia nerimsta manyje,
tu žinai mano kelią.
Kelyje, kuriuo aš einu,
jie paslėpė man kilpą.
⁵ Aš pažvelgiu į dešinę ir matau,
ir nėra kas manimi rūpintųsi.
Nėra man kur bėgti,
nėra kas domėtųsi mano gyvybe.
⁶ Aš šaukiuos tavęs, Viešpatie;
aš sakau: tu esi mano priebėga,
mano dalia gyvųjų žemėje.
⁷ Kreipk dėmesį į mano šauksmą,
nėš aš pasidariau labai nelaimingas.
Išgelbėk mane nuo mano persekiotojų,
neš jie yra stipresni už mane.
⁸ Išvesk mane iš kalėjimo,
kad aš dėkočiau tavo vardui.
Teisieji apstos mane,
kai padarysi man gera.

142 (143) psalmė

ATGAILOJANČIO IR SUSPAUDIME ESANČIO ŽMOGAUS MALDOS

¹ *Psalmė. Dovid.*

Viešpatie, klausyk mano maldos,
būdamas ištikimas, išgirsk mano maldavimą,
būdamas teisingas, išklausyk mane.

² Nešauk savo tarno į teismą,
nes nė vienas gyvas nėra teisus tavo akyse.

³ Nes neprietelis persekioja mano sielą:
ištiesė ant žemės mano gyvybę,
įstūmė mane į tamsybes kaip tuos, kurie yra seniai mirę.

⁴ Ir mano dvasia silpsta manyje;
mano viduje sustingo mano širdis.

⁵ Aš atsimenu senąsias dienas,
aš mąstau apie visus tavo veikalus,
svarstau tavo rankų darbus.

⁶ Aš tiesiu savo rankas į tave;
mano siela trokšta tavęs kaip išdžiūvusi žemė.

⁷ Greitai išklausyk mane, Viešpatie,
nes mano dvasia silpsta.
Neslėpk savo veido nuo manęs,
kad nebūčiau panašus į tuos, kurie žengia į kapą.

⁸ Duok man greitai gauti tavo malonę,
nes aš pasitikiu tavimi.

Duok man žinoti kelią, kuriuo turiu eiti,
nes į tave aš keliu savo sielą.

⁹ Gelbėk mane nuo mano neprietelių, Viešpatie;
tavyje aš turiu vilties.

¹⁰ Mokyk mane vykdyti tavo valią,
nes tu esi mano Dievas.

Tavo dvasia yra gera;
tegul veda mane lygia žeme.

¹¹ Dėl savo vardo, Viešpatie, laikyk mane gyvą;
kaip esi malonus, išvesk mano sielą iš suspaudimo.

¹² Ir dėl savo malonės sunaikink mano neprietelius
ir pražudyk visus, kurie vargina mano sielą,
nes aš esu tavo tarnas.

143 (144) psalmė

KARALIAUS MELDIMAS LAIMĖTI PERGALE KOVOJE IR SUSI-
LAUKTI ŽEMIŠKŲ GĖRYBIŲ GAUSUMO

¹ *Dovido.*

Tebūna šlovinamas Viešpats, mano Uola,

kurs moko mano rankas kovos, mano pirštus karo:

² Jis mano pasigailėjimas ir mano pilis,

mano tvirtovė ir mano vaduotojas,

Mano skydas ir mano priebėga,

kurs pavergia man tautas.

³ Viešpatie, kas yra žmogus, kad tu juo rūpinies,

žmogaus sūnus, kad apie jį galvoji?

⁴ Žmogus yra panašus į vėjelio dvelkimą,

jo dienos — į praeinantį šešėlį.

⁵ Viešpatie, palenk savo dangų ir nuženk,

paliesk kalnus — ir jie smilks;

⁶ Žaibuok žaibais ir išblaškyk juos,

paleisk vilyčias ir padaryk juose sumišimą.

⁷ Ištiesk savo ranką iš aukštybės,

ištrauk mane ir išlaisvink mane

iš daugelio vandenų, iš svetimtaučių rankos,

⁸ Kurių burna kalba melą

ir dešinė prisiekia neteisybę.

⁹ Dieve, aš giedosiu tau naują giesmę,

dešimčias tygiu psalteriu giedodamas skambinsiu tau,

¹⁰ Kurs duodi pergalę karaliams,

kurs išgelbėjai savo tarną Dovidą.

Nuo pikto kalavijo ¹¹ ištrauk mane

ir išlaisvink mane iš svetimtaučių rankos,

Kurių burna kalba melą

ir dešinė prisiekia netiesą.

¹² Mūsų sūnūs tebūna panašūs į žolynus,

augančius savo jaunystėje;

Mūsų dukterys kaip kampiniai šulai,

išraižyti kaip šventnamio šulai.

¹³ Mūsų sandėliai tebūna pilni,

kupini visokių vaisių;

Mūsų avys, tūkstantį kartų vaisingos,

- tepadaugėja dešimtimis tūkstančių mūsų ganyklose;
 14 mūsų galvijai tebūna sunkūs.
 Tenebūna sienose jokio įtūžimo ar tremties
 nė klyksmo mūsų gatvėse.
 15 Palaiminta tauta, kuri tai turi;
 palaiminta tauta, kurios Dievas yra Viešpats.

144 (145) psalmė

DIEVO DIDYBĖ IR GERUMAS

¹ Šlovinimai. Dovido.

- Aš skelbsiu tave, mano Dieve karaliau,
 ir šlovinsiu tavo vardą per amžių amžius.
 2 Kasdien aš šlovinsiu tave
 ir girsiu tavo vardą per amžių amžius.
 3 Didis yra Viešpats ir labai girtinas,
 ir jo didybė neištiriama.
 4 Viena karta skelbia kitai tavo darbus
 ir garsina tavo galybę.
 5 Kalba apie didingą tavo didybės garbę
 ir skelbia tavo stebuklus.
 6 Ir sako apie baisingų tavo veikalų galybę
 ir pasakoja apie tavo didumą.
 7 Jie garsina didelio tavo gerumo šlovę
 ir džiūgauja dėl tavo teisybės.
 8 Maloningas ir gailestingas yra Viešpats,
 neskubus rūstintis ir pilnas malonės.
 9 Geras yra Viešpats visiems
 ir gailestingas visiems savo kūriniams.
 10 Tešlovina tave, Viešpatie, visi tavo darbai
 ir tavo šventieji tegul giria tave.
 11 Tesako apie tavo karalystės garbę
 ir tegul kalba apie tavo galingumą,
 12 Kad padarytų žinomą žmonių vaikams tavo galybę
 ir tavo didingos karalystės garbę.
 13 Tavo karalystė — visų amžių karalystė
 ir tavo viešpatavimas pasilieka per visas kartas.
 Viešpats yra ištikimas visuose savo žodžiuose
 ir šventas visuose savo darbuose.

- ¹⁴ Viešpats palaiko visus, kurie krinta,
 ir pakelia visus, kurie prispausti.
¹⁵ Visų akys žiūri į tave su viltimi,
 ir tu duodi jiems maisto savo metu.
¹⁶ Tu atgniauži savo ranką
 ir pasotini maloningai visa, kas gyva.
¹⁷ Viešpats yra teisingas visuose savo keliuose
 ir šventas visuose savo darbuose.
¹⁸ Viešpats yra arti visiems, kurie jo šaukiasi,
 visiems, kurie jo šaukiasi nuoširdžiai.
¹⁹ Jis vykdyt valią tų, kurie jo bijo,
 ir išgirs jų šauksmą, ir išgelbės juos.
²⁰ Viešpats sergi visus, kurie jį myli,
 ir jis sunaikins visus bedievius!
²¹ Tegul kalba mano burna Viešpaties šlovę
 ir tegul šlovina kiekvienas kūnas šventą jo vardą per amžių
 amžius.

145 (146) psalmė

VIEN DIEVU REIKIA TIKĖTIS

- ¹ Aleliuja.
 Šlovink, mano siela, Viešpatį,
² aš šlovinsiu Viešpatį savo gyvenime,
 psalteriu skambindamas, giedosiu mano Dievui, kolei būsiu.
³ Nepasitikėkite kunigaikščiais,
 žmogumi, per kurį neateina išgelbėjimas.
⁴ Kai išeis jo dvasia, jis grįš į savo žemę;
 tuomet dings visi jo sumanymai.
⁵ Palaimintas, kieno padėjėjas yra Jokubo Dievas,
 kurio viltis yra Viešpatyje, jo Dievuje,
⁶ Kurs padarė dangų ir žemę,
 ir visa, kas juose yra,
 Kurs palaiko ištikimybę per amžius,
⁷ daro teisybę prislėgtiesiems,
 duoda duonos alkstantiems.
 Viešpats paleidžia apkaltuosius,
⁸ Viešpats gražina akių šviesą akliesiems.

Viešpats atitiesia sulenktuosius,

Viešpats myli teisiuosius.

⁹ Viešpats sergi keliaujančius,
palaiko našlaitį ir našlę,
sugadina gi nusidėjėlių kelią.

¹⁰ Per amžius karaliaus Viešpats,
tavo Dievas, Sione, per kartų kartas. Aleliuja.

146. 147 (147) psalmė

REIKIA ŠLOVINTI DIEVĄ, GALINGĄ IR IŠMINTINGĄ ISRAĖLIO
STATYTOJĄ

146 ps. (147, 1—11)

¹ Šlovinkite Viešpatį, nes jis geras,
psalteriu skambindami, giedokite mūsų Dievui, nes jis
meilus,
jam dera šlovinimas.

² Viešpats stato Jerusale,
surenka Israėlio išsklaidytuosius;

³ Jis gydo tuos, kurių širdis sutrinta,
ir perriša jų žaizdas.

⁴ Jis nustato žvaigždžių skaičių,
vadina kiekvieną jos vardu.

⁵ Didis yra mūsų Viešpats ir galingas jėgomis,
jo išminčiai nėra saiko.

⁶ Viešpats pakelia pažemintuosius,
bedievių nuspaudžia iki žemei.

⁷ Giedokite Viešpačiui su dėkojimu,
skambinkite gitara mūsų Dievui,

⁸ Kurs apdengia dangų debesimis,
kurs žemei padaro lietų;

Kurs želdina kalnuose žolę
ir augalus, kad tarnautų žmonėms,

⁹ Kurs duoda galvijams jų pašaro
ir varnaičiams, kurie į jį šaukiasi.

¹⁰ Ne arklio stiprumas daro jam malonumo
ir ne vyro blauzdos jam patinka.

¹¹ Viešpačiui patinka, kurie jo bijo,
kurie pasitiki jo gerumu.

147 ps. (147, 12—20)

- ¹² Šlovink, Jerusale, Viešpatį,
šlovink savo Dievą, Sione.
¹³ Nes jis sustiprino tavo vartų užkaiščius,
palaimino tavo vaikus tavyje.
¹⁴ Davė tavo sienoms taiką,
sotina tave kviečių riebumu.
¹⁵ Siunčia savo pasakymą į žemę,
greitai bėga jo žodis.
¹⁶ Duoda sniegą kaip vilną,
beria šalną lyg pelenus.
¹⁷ Meta savo ledą kaip duonos trupinius,
nuo jo šalčio sustingsta vandenys.
¹⁸ Jis išleidžia savo žodį ir sutirpina juos;
liepia pūsti savo vėjui — ir vandenys teka.
¹⁹ Jis paskelbė savo žodį Jokubui,
savo nuostatus ir įsakymus Israėliui.
²⁰ Taip jis nedarė nė vienai tautai,
neapreiškė joms savo įsakymų. Aleliuja.

148 psalmė

DANGUS IR ŽEMĖ TURI ŠLOVINTI VIEŠPATĮ

- ¹ Aleliuja.
Šlovinkite Viešpatį iš dangaus,
šlovinkite jį aukštybėse.
² Šlovinkite jį, visi jo angelai,
šlovinkite jį, visos jo kareivijos.
³ Šlovinkite jį, saule ir mėnuli,
šlovinkite jį, visos šviečiančios žvaigždės.
⁴ Šlovinkite jį, dangų dangūs
ir vandenys, kurie yra viršum dangaus.
⁵ Tešlovina Viešpaties vardą,
nes jis liepė ir jie buvo sutverti.
⁶ Jis skyrė juos būti amžius ir per amžių amžius,
davė įsakymą, kurs nepraeis.
⁷ Šlovinkite Viešpatį nuo žemės,
banginiai ir visos jūros gelmės.

- ⁸ Ugnis, kruša, sniegas, ledas,
audros vėjas, kurs vykdo jo žodį.
⁹ Kalnai ir visi jo kauburiai,
vaismedžiai ir visi kedrai;
¹⁰ Žvėrys ir visi gyvuliai,
šliužai ir sparnuoti paukščiai,
¹¹ Žemės karaliai ir visos tautos,
kunigaikščiai ir visi žemės teisėjai,
¹² Jaunikaičiai ir taip pat mergaitės,
seniai kartu su vaikais:
¹³ Tegul šlovina Viešpaties vardą,
nes jo vieno vardas yra kilnus.
Jo didybė pranašesnė už dangų ir žemę
¹⁴ ir teikia jo tautai aukštą ragą.
Šlovė visiems jo šventiesiems,
Israėlio sūnams, tautai, kuri jam tokia artima. Aleliuja.

149 psalmė

PARAGINIMAS ISRAĖLIUI ŠLOVINTI VIEŠPATĮ ŽODŽIAIS IR GINKLAIS

- ¹ Aleliuja.
Giedokite Viešpačiui naują giesmę,
jo šlovė teskamba šventųjų susirinkime.
² Tesilinksmina Israėlis savo Sutvėrėju,
tedžiūgauja Siono sūnūs savo karaliu.
³ Tešlovina jo vardą šokiuose,
su būbinu ir skambinant kanklėmis tegieda jam,
⁴ Nes Viešpats myli savo tautą
ir pažemintuosius papuošia pergale.
⁵ Tedžiūgauja šventieji jo garbe,
tesilinksmina savo pataluose.
⁶ Tebūna šlovinimai Dievo jų gerklėje
ir dviašmeniai kalavijai jų rankose
⁷ Kerštui daryti pagonyse,
plakimams tautose,
⁸ Surišti jų karalius pančiais
ir jų kilminguosius geležinėmis apyrankėmis,

- ⁹ Daryti juose iš anksto paskirtą teismą;
tai yra garbė visiems jo šventiesiems. Aleliuja!

150 psalmė

DIEVĄ REIKIA ŠLOVINTI VISIEMS IR VISUR VISAIS GALIMAIŠ
BŪDAIS

- ¹ Aleliuja.

Šlovinkite Viešpatį jo šventovėje,
šlovinkite jį jo kilnioje tvirtovėje.

- ² Šlovinkite jį dėl didelių jo veikalų,
šlovinkite jį dėl jo begalinės didybės.

- ³ Šlovinkite jį trimito garsais,
šlovinkite jį psalteriu ir kanklėmis.

- ⁴ Šlovinkite jį būbinėliu ir šokiais,
šlovinkite jį stygomis ir vamzdžiais.

- ⁵ Šlovinkite jį skambiais cimbolais,
šlovinkite jį čerkšinčiais cimbolais!
visa, kas kvėpuoja, tegul šlovina Viešpatį. Aleliuja!

P A T A R L I Ū K N Y G A,

kurią hebrajai vadina MIŠLE

1. ¹ Israėlio karaliaus, Dovid0 sūnaus Saliamono, patarlės:
² Išminčiai ir drausmei pažinti,
išmintingiems žodžiams suprasti,
³ Įsigyti šviesiam pamokymui,
teisybei, lygybei ir teisumui,
⁴ Kad būtų duota neišmanėliams buklumo,
jaunikaičiui žinojimo ir apsisvarstymo.
⁵ Išmintingas klausydamas bus išmintingesnis
ir išmanęs įsigis mokėjimo tvarkytis.
⁶ Jis stebės patarlę ir slaptinę prasmę,
išminčių žodžius ir jų mįsles.
⁷ Baimė Viešpaties yra išminties pradžia;
išmintį ir pamokymą niekina paikieji.

* * *

- ⁸ Klausyk, mano sūnau, savo tėvo drausmės
ir nepamesk savo motinos pamokymo.
⁹ Nes tai yra malonės vainikas tavo galvai
ir puošianti grandinė tavo kaklui.
¹⁰ Jei vilioja tave nusidėjėliai,
nepritark jiems.
¹¹ Jei jie sako: Eikš su mumis, patykokime nužudyti dorą žmogų,
slapčia spęskime be priežasties nekaltam žabangus,
¹² Prarykime jį kaip pragaras,
visai visą, kaip tą, kurs žengia į kapą;
¹³ Mes rasime visokio brangaus lobio,
prisikrausime savo namus grobio.

- ¹⁴ Mesk savo burtą su mumis,
tebūna visų mūsų vienas delmonas.
- ¹⁵ Mano sūnau, neik su jais,
sulaikyk savo koją nuo jų takų.
- ¹⁶ Nes jų kojos bėga į pikta
ir skuba kraujo išlieti.
- ¹⁷ Tačiau veltui tiesiama tinklas
sparnuočių akyse.
- ¹⁸ Jie tykoja taip pat kraujo
ir daro klastas prieš savo sielas.
- ¹⁹ Tokie yra takai kiekvieno gobšo;
jie patys iš savęs išplėšia gyvybę.
- ²⁰ Išmintis šaukia lauke;
ji paleidžia savo balsą aikštėse.
- ²¹ Ji šūkauja minių priešakyje;
miesto vartų angose ji taria savo žodžius ir sako:
- ²² Iki kolei jūs, neišmanėliai, mėgsite vaikystę?
iki kolei paikieji geis to, kas jiems kenksminga,
ir neišmanėliai nekęs žinojimo?
- ²³ Grežkitės, kai aš jus baru!
štai aš paskleisiu jums savo dvasią
ir duosiu jums pažinti savo žodžius.
- ²⁴ Kadangi aš šaukiau, ir jūs priešinotės,
tiesiau savo ranką, ir nebuvo kas pažvelgtų;
- ²⁵ Kadangi jūs paniekinote visus mano patarimus
ir nieku vertėte mano pabarimus,
- ²⁶ Tai ir aš juoksiuos, kai jūs žūsitate,
ir tyčiosiuos, kai jums ateis tai, ko jūs bijote,
- ²⁷ Kada ūmai užpuls nelaimė
ir žuvimas užklups lyg audra,
kada ateis jums sielvartas ir suspaudimas.
- ²⁸ Tuomet jie šauksis į mane, bet aš neklausysiu;
jie kelsis anksti, bet manęs neras.
- ²⁹ Nes jie laikė neapykantoje drausmę
ir nepriėmė Viešpaties baimės,
- ³⁰ Nepasidavė mano patarimui
ir paniekino visus mano pabarimus.
- ³¹ Taigi jie valgys savo kelio vaisius
ir sotinsis savais sumanymais.

- ³² Neišmanėlių nusigrėžimas užmuša juos pačius
ir paikųjų laimė prazudo juos.
³³ O kas manęs klauso, tas ilsėsis be išgąščio
ir naudosis apstybe, nebijodamas nelaimių.

2. ¹ Mano sūnau, jei priimsi mano žodžius
ir laikysi pasislėpęs pas save mano įsakymus,
² Taip kad tavo ausys klausysis išminties,
tai palenk savo širdį gudrybės pažinti.
³ Nes jei šauksies į išmintį
ir palenksi savo širdį į gudrybę,
⁴ Jei ieškosi jos kaip pinigų
ir kasi ją sau kaip turtus,
⁵ Tuomet tu suprasį Viešpaties baime
ir rasi žinojimą Dievo,
⁶ Nes Viešpats duoda išmintį
ir iš jo burnos eina gudrybė ir žinojimas.
⁷ Jis palaiko tiesiesiems išgelbėjimą
ir globoja vaikščiojančius be vyliaus,
⁸ Saugoja teisybės takus
ir sergi šventųjų kelius.
⁹ Tuomet tu suprasį teisybę ir lygybę,
ir tiesumą, ir kiekvieną gerą taką.
¹⁰ Jei išmintis įeis į tavo širdį
ir žinojimas patiks tavo sielai,
¹¹ Tai patartis sergės tave
ir gudrumas saugos tave,
¹² Kad būtumei išgelbėtas nuo pikto kelio
ir nuo žmogaus, kurs kalba iškraipytus dalykus,
¹³ Nuo tų, kurie pameta tiesų kelią
ir vaikščioja tamsiais keliais,
¹⁴ Kurie džiaugiasi pikta padarę
ir linksmai šūkauja blogiausiuose dalykuose;
¹⁵ Kurių keliai iškraipyti
ir kurių takai vingiuoti;
¹⁶ Kad būtumei išgelbėtas nuo svetimos moters,
nuo svetimtautės, švelninančios savo žodžius,
¹⁷ Kuri pameta savo jaunystės vadą
ir yra užmiršus savo Dievo sandorą;

- ¹⁸ Nes jos namai yra pakrypę į mirtį
ir jos takai į mirusiųjų buveinę.
¹⁹ Visi, kurie įeina pas ją, nebegrižta
ir neberanda gyvenimo takų;
²⁰ Kad tu vaikščiotumei geru keliu
ir laikytumeis teisiųjų takų.
²¹ Nes teisieji gyvens šalyje
ir neklastingieji pasiliks joje.
²² Bedieviai gi bus išnaikinti iš šalies
ir kurie neteisiai elgiasi, bus atimti iš jos.

3. ¹ Mano sūnau, neužmiršk mano įstatymo
ir tegul tavo širdis laikosi mano įsakymų.
² Nes jie suteiks tau ilgų dienų
ir gyvenimo metų, ir ramybės.
³ Tenepameta tavęs gailestingumas ir tiesa.
Pasikabink sau jas po kaklu
ir įsirašyk į savo širdies plokštes.
⁴ Tai tu rasi malonės ir geros drausmės
Dievo ir žmonių akivaizdoje.
⁵ Pasitikėk Viešpačiu visa savo širdimi
ir nesirem k savo gudrumu.
⁶ Visuose savo keliuose atsimink jį,
tai jis ves tavo žingsnius.
⁷ Nebūk išmintingas pats sau,
bijok Dievo ir traukis nuo pikta;
⁸ Nes tai bus sveikata tavo kūnui
ir atsigavimas tavo kaulams.
⁹ Gerbk Viešpatį savo lobiu
ir duok jam savo vaisių pirmonių;
¹⁰ Tai tavo aruodai bus kupinai pilni
ir tavo spaustuvai bus sklidinį vyno.
¹¹ Neatmesk, mano sūnau, Viešpaties drausmės
ir nenustok drąsos jo plakamas,
¹² Nes ką Viešpats myli, tą baudžia
ir turi pasimėgimo juo kaip tėvas sūnumi.
¹³ Palaimintas žmogus, kurs randa išmintį
ir kurs turi apščiai gudrumo.
¹⁴ Nes įsigyti ją verčiau nekaip pelnytis sidabro

- ir jos vaisiai geresni už geriausią ir tyriausią auksą.
- ¹⁵ Ji brangesnė už visus turtus,
ir visa, ko trokštama, negali su ja lygintis.
- ¹⁶ Ilgos dienos jos dešinėje,
o jos kairėje turtai ir garbė.
- ¹⁷ Jos keliai — gražūs keliai
ir visi jos takai ramūs.
- ¹⁸ Jis gyvybės medis tiems, kurie ją pasigauna,
ir palaimintas, kas ją laiko.
- ¹⁹ Viešpats išmintimi padėjo žemės pamatus;
jis gudrumu sutvirtino dangų.
- ²⁰ Jo išmintimi pasidarė gelmės
ir debesys susimeta iš rasos.
- ²¹ Mano sūnau, tegul tai neatstoja iš po tavo akių.
Laikykis įstatymo ir patarties;
- ²² Tatai bus tavo sielai gyvybė
ir papuošalas tavo kaklui.
- ²³ Tuomet tu vaikščiosi su pasitikėjimu savo keliu
ir tavo koja neužsigaus.
- ²⁴ Jei miegosi, tu nebijosi;
ilsėsies, ir tavo miegas bus saldus.
- ²⁵ Tau nereikės išsigąsti netikėto baisumo
nė puolančios tave bedievių galybės.
- ²⁶ Nes Viešpats bus šalia tavęs
ir sergės tavo koją, kad nebūtumei sugautas.
- ²⁷ Nedrausk tam, kas gali, gera daryti
ir jei gali, tu pats gera daryk.
- ²⁸ Nesakyk savo prieteliui: „Eik ir sugrįžk,
rytoj tau duosiu“, nors tu gali tuojau duoti.
- ²⁹ Negalvok pikta prieš savo prietelį,
tuo tarpu kad jis pasitiki tavimi.
- ³⁰ Nesibark be reikalo su žmogumi,
kai jis nėra tau nieko pikto padaręs.
- ³¹ Nepavydėk neteisingam žmogui
ir nepamėgdžiok jo kelių,
- ³² Nes Viešpats bodisi kiekvieno pasityčiojo
ir prieteliškai apsieina su neklastingaisiais.
- ³³ Neturtas ateina iš Viešpaties į bedievio namus,
teisiųjų gi butai laiminami.

- ³⁴ Jis tyčiojasi iš pasityčiotojų,
romiesiems gi suteikia malonę.
³⁵ Išmintingieji gaus garbės,
paikųjų išsiauškstinimas bus gėda.

4. ¹ Klausykitės, vaikai, tėvo drausmės
ir stebėkite, kad išmoktumėt gudrumo.
² Aš duosiu jums gerą dovaną:
nepameskite mano įstatymo.
³ Nes ir aš buvau mano tėvo sūnus,
labai mylimas ir vienintelis mano motinos akyse.
⁴ Jis mokė mane ir sakė:
Tegul tavo širdis priima mano žodžius;
sergėk mano įsakymus ir būsi gyvas.
⁵ Įsigyk išminties, įsigyk gudrumo.
Neužmiršk ir nenukryp nuo mano burnos žodžių.
⁶ Nepamesk jos, ir ji sergės tave;
mylėk ją, ir ji laikys tave.
⁷ Pradžia išminties tokia: įsigyk išminties
ir už visą savo lobį įsigyk gudrumo.
⁸ Pasigauk ją, ir ji išaukštins tave;
ji suteiks tau garbės, kai tu apkabinsi ją.
⁹ Ji duos tavo galvai malonių padauginimą
ir apdengs tave garbingu vainiku.
¹⁰ Klausyk, mano sūnau, ir priimk mano žodžius,
kad tau būtų padauginta gyvenimo metų.
¹¹ Aš parodysiu tau išminties kelią,
vesiu tave lygiais takais.
¹² Kai tu jais eisi, tavo žingsniai nebus susiaurinti
ir bėgdamas nesuklups.
¹³ Laikykis drausmės, nepamesk jos;
sergėk ją, nes ji tavo gyvybė.
¹⁴ Nesigėrėk bedievių takais
ir tegul tau nepatinka piktųjų kelias.
¹⁵ Bėk nuo jo ir nevaikščiok juo,
nusigręžk ir pamesk jį.
¹⁶ Nes jie neužminga, jei nėra padarę pikta,
ir miegas iš jų atimamas, jei nėra ko įstūmę į nelaimę.
¹⁷ Jie valgo bedievytės duoną

- ir geria neteisybės vyną.
- ¹⁸ Teisiųjų gi takas kaip skaisti šviesa, kuri vis labiau žiba,
išeina didyn iki tobulai dienai.
- ¹⁹ Bedievių kelias tamsus:
jie nežino, kur jie puls.
- ²⁰ Mano sūnau, klausykis mano žodžių
ir palenk savo ausį į mano posakius.
- ²¹ Tegul jie neatstoja nuo tavo akių,
laikyk juos savo širdies viduje.
- ²² Nes jie yra gyvybė tiems, kurie juos randa,
ir sveikata visam jų kūnui.
- ²³ Visu budrumu sergėk savo širdį,
nes iš jos eina gyvybė.
- ²⁴ Stumk nuo savęs nedorą burną,
ir apkalbinėjančios lūpos tebūna toli nuo tavęs.
- ²⁵ Tegul tavo akys žiūri tiesiai
ir tegul tavo akių vokai eina tavo žingsnių priekyje.
- ²⁶ Daryk savo kojoms tiesų taką,
ir visi tavo keliai bus tikri.
- ²⁷ Nesuk nei dešinèn, nei kairèn;
nukreipk savo koją nuo pikto;
nes kelius, kurie dešinėje, žino Viešpats;
kurie gi kairėje, tie yra iškraipyti.
- Jis pats padarys tavo bėgiojimus tiesius,
ir ramybėje ves tave tavo kelionėse.

5. ¹ Mano sūnau, stebėk mano išmintį
ir palenk savo ausį į mano gudrumą,
- ² Kad sergėtumei mintis
ir kad tavo lūpos laikytųsi drausmės.
Nekreipk dėmesio į moters vylių,
- ³ Nes paleistuvės lūpos kaip lašas medaus syvų
ir jos gerklė švelnesnė už aliejų,
- ⁴ bet galų gale ji karti kaip metėlė
ir aštri kaip dviašmenis kalavijas.
- ⁵ Jos kojos žengia į mirtį
ir jos žingsniai veržiasi į mirusiųjų buveinę.
- ⁶ Ji neina gyvenimo taku,
jos žingsniai klaidžioja ir nesusekami.

- ⁷ Taigi dabar, mano sūnau, klausykis manęs
ir nesitrauk nuo mano burnos žodžių.
- ⁸ Atitolink nuo jos savo kelią,
ir nesiartink į jos namų duris.
- ⁹ Neatiduok svetimiesiems savo garbės
ir savo metų nuožmiajam,
- ¹⁰ Kad kartais svetimtaučiai nesisotintų tavo gėrybėmis
ir tavo darbų vaisiai nepatektų į svetimus namus,
- ¹¹ Ir tu galų gale turėtumei vaitoti,
sunaikinęs savo jėgas ir kūną,
ir sakyti: ¹² Kam aš bodėjaus drausmės
ir mano širdis nepriėmė pabarimų,
- ¹³ Ir neklausiau balso tų, kurie mokė mane,
ir nepakreipiau savo ausies į mokytojus?
- ¹⁴ Aš kone patekau į visokias nelaimės
sueigos ir susirinkimo viduje.
- ¹⁵ Gerk vandenį iš savo versmės
ir kas teka iš tavojo šulinio.
- ¹⁶ Tegul liejasi laukan tavo šaltiniai,
ir dalink savo vandenį gatvėse.
- ¹⁷ Turėk juos pats vienas,
ir tegul svetimieji neturi dalies kartu su tavimi.
- ¹⁸ Tebūna tavo šaltinis palaimintas,
ir džiaukis savo jaunystės moterimi.
- ¹⁹ Ji kaip mylimiausia stirna ir kaip meiliausias oželis;
jos krūtys tenugirdo tave visuomet,
ir nuolat gėrėkis jos meile.
- ²⁰ Kam duotumeis, mano sūnau, suvedžioti save svetimajai
ir šildytumeis kitos prieglobstyje?
- ²¹ Viešpats žiūri į žmogaus kelius
ir stebi visus jo žingsnius.
- ²² Bedievi pagauna jo paties neteisybės,
ir jis suvaržomas savo nuodėmių virvėmis.
- ²³ Jis mirs, nes nepriėmė drausmės,
ir apsigaus dėl savo paikybės didumo.
6. ¹ Mano sūnau, jei tu laidavai už savo prietelį,
jei žadėdamas padavei savo ranką svetimam;
² Jei tu įsipainiojai save savo burnos žodžiais

- ir esi sugautas savo kalbomis,
3 Padaryk tat, mano sūnau, ką aš sakau, ir pats save išlaisvink,
nes tu įkliuvai į savo artimo rankas.
Bėk, skubėk, pažadink savo prietelį.
4 Neduok miego savo akims
ir tenesnaudžia tavo akių vokai.
5 Išsprūsk lyg gazelė iš rankos
ir kaip paukštis iš paukštininko rankos.
6 Eik, tinginy, pas skruzdę
ir įsižiūrėk į jos kelius, ir mokykis išminties.
7 Ji, nors neturi vado
nei mokytojo, nei kunigaikščio,
8 Vasarą prirengia sau maisto
ir pjūties metu susirenka sau, kuo mistų.
9 Iki kolei, tinginy, miegosi?
kada kelsies iš savo miego?
10 Tu truputį pamiegosi, truputį pasnausi,
truputį susidėsi rankas, kad pasilsėtumei,
11 Ir ateis tau stoka lyg keleivis
ir neturtas lyg šarvuotas vyras.
O jei tu būsi stropus, ateis tau pjūtis kaip šaltinis
ir neturtas bėgs toli nuo tavęs.
12 Žmogus atpuolėlis yra nenaudingas žmogus;
jis vaikščioja su klastinga burna,
13 Mirksi akimis, trypia koja,
kalba pirštu,
14 Nedoroje širdyje rengia pikta
ir visą laiką sėja vaidus.
15 Jam staigiai ateis jo žuvinimas,
ir ūmai jis bus sutrintas, ir nebebus jam daugiau vaisto.
16 Šeši yra dalykai, kurių Viešpats nekenčia,
ir septintas, kurio jo siela bodisi:
17 Puikios akys, melagingas liežuvis,
rankos, liejančios nekaltą kraują,
18 Širdis, daranti blogiausius sumanymus,
kojos, greitos bėgti į pikta,
19 Apgaulingas liudytojas, kurs kalba melą,
ir tas, kurs sėja tarp brolių nesutikimus.
20 Laikykis, mano sūnau, savo tėvo įsakymų

- ir nepamesk savo motinos įstatymo.
- ²¹ Laikykit juos nuolat įsirišę savo širdyje
ir pasikabinkite juos aplink savo kaklą.
- ²² Tau vaikščiojant, tegul jie eina kartu su tavimi;
tau miegant, tegul jie sergi tave
ir pabudęs kalbėkis su jais.
- ²³ Nes paliepiamas yra žiburytis ir įstatymas — šviesa,
ir drausmės patarimas yra gyvenimo kelias,
- ²⁴ Kad sergėtų tave nuo nedoros moteriškės
ir nuo viltavilingo svetimosios liežuvių.
- ²⁵ Tegul tavo širdis negeidžia jos gražumo
ir nesiduok sugaunamas jos mirkčiojimais,
- ²⁶ Nes kekšė vargu ar verta tiek, kiek duonos kepalas,
moteris gi sugauna brangią žmogaus sielą.
- ²⁷ Argi gali žmogus paslėpti ugnį savo antyje,
kad jo drabužiai nedegtų?
- ²⁸ Arba vaikščioti ant žarijų,
neįsudegindamas sau kojų padų?
- ²⁹ Taip kas įeina pas savo artimo moterį,
nebus nesuteptas, kai ją palies.
- ³⁰ Ne taip didelė yra kaltė, kai kas pasivagia;
juk jis vagia, kad pasotintų save alkaną;
- ³¹ Tačiau sugautas turi gražinti septyngubai
ir atiduoti visą savo namų lobį.
- ³² O kas yra svetmoteris,
tas dėl širdies paikumo prazudo savo gyvybę.
- ³³ Jis krauna sau pasibjaurėjimą ir gėdą,
ir jo pajuokimas yra neišdildomas;
- ³⁴ Nes vyro pavydas ir narsas
nedovanoja keršto dieną,
- ³⁵ Niekam nesiduoda permaldaujamas
ir nepriima nė didžiausių dovanų išsipirkimui.

7. ¹ Mano sūnau, sergėk mano žodžius
ir pasislėpk sau mano įsakymus.
- ² Sūnau, laikykis mano paliepimų ir būsi gyvas,
ir sergėk mano įstatymą kaip savo akies lėlėlę.
- ³ Prisirišk jį sau ant pirštų,
pasirašyk jį savo širdies plokštėse.

- ⁴ Sakyk išminčiai: Tu mano sesuo,
ir gudrybę vadink savo prietele,
- ⁵ Kad sergėtų tave nuo svetimautės moteriškės
ir nuo svetimosios, kuri saldina savo žodžius.
- ⁶ Nes aš žiūrėjau iš savo namų
lango pro grotelius
- ⁷ Ir štai matau neišmanėlį,
ir stebiu neprotingą jaunikaitį,
- ⁸ Kur eina per gatvę prie kampo
ir žingsniuoja arti kelio į jos namus
- ⁹ Temstant, prievakarėje,
nakties valandą, tamsumoje.
- ¹⁰ Štai jį pasitinka moteriškė kekšės apdaru,
prisirengusi gaudyti sielų,
pliuškė ir nepastovinti vietoje,
- ¹¹ Nerimstanti
ir neįstengianti sulaikyti namie savo kojų;
- ¹² Čia ji prie durų, čia gatvėse,
čia tykoja kampuose.
- ¹³ Ji pagauna jaunikaitį,
bučiuoja jį ir meilinas begėdišku veidu, ir sako:
- ¹⁴ Buvau žadėjusi aukų už sveikatą;
šiandien atitesėjau savo apžadus,
- ¹⁵ todėl išėjau pasitikti tavęs,
trokšdama matyti tave, ir radau tave.
- ¹⁶ Aš išpyniau virvėmis savo guolį,
apklojau margais kilimais iš Egipto,
- ¹⁷ Apšlaksčiau savo patalą mira,
aloe ir cinamonu.
- ¹⁸ Eikš, pasigerkiva meile
ir gėrėkivos pageidautais glėbesčiavimais, kolei diena išauš.
- ¹⁹ Nes vyro nėra namie;
jis išėjo į labai tolimą kelionę.
- ²⁰ Jis pasiėmė su savim maišelį pinigų
ir turi grįžti į savo namus pilnačio dieną.
- ²¹ Taip ji apipina jį daugeliu žodžių
ir patraukia jį savo lūpų prisimeilinimais.
- ²² Jis tuoju seka ją kaip jautis, vedamas pjauti,
ir kaip išdykaujās avinėlis,

- o jis, paikas, nežino, kad traukiamas į pančius.
23 Kolei vilyčia neperdurs jam kepenų;
lyg paukštis, kurs skuba į žabangus
ir nežino, kad čia yra pavojus jo gyvybei.
24 Dabar tat, mano sūnau, klausykis manęs
ir stebėk mano burnos žodžius.
25 Tenebūna tavo mintis patraukta į jų kelius
ir nenuklysk į jų takus;
26 Nes daugelį sužeidus ji nubloškė,
taip pat ir stipriausieji buvo jos užmušti.
27 Jos namai — mirusiųjų buveinės keliai,
įeiną į mirties vidų.

8. 1 Argi ne išmintis šūkauja
ir ar gudrybė nekelia savo balso?
2 Žymiausiose ir aukščiausiose viršūnėse prie kelio,
takų viduryje ji stovi;
3 Prie miesto vartų,
pačiose angose ji kalba ir sako:
4 O vyrai, į jus aš šaukiu,
ir mano balsas į žmonių vaikus.
5 Supraskite, neišmanėliai, buklumą
ir stebėkite, jūs neišmintingieji.
6 Klausykite, nes aš kalbėsiu apie didžius dalykus
ir mano lūpos atsičiaups skelbti, kas yra tikra.
7 Mano gerklė skelbia tiesą
ir mano lūpos bjaurisi bedievio.
8 Visi mano žodžiai teisingi,
ir nėra juose nieko melagingo ir iškraipyto.
9 Jie tikri išmanantiems
ir teisūs radusiems žinojimą.
10 Priimkite mano drausmę, o ne pinigų;
pasirinkite verčiau mokslą, o ne auksą.
11 Nes išmintis geresnė už visas brangenybes
ir visa, kas pageidaujama, negali su ja lygintis.
12 Aš, išmintis, gyvenu su patarimu
ir esu akylose mintyse.
13 Baimė Viešpaties laiko neapykantoje pikta;
aš bjauriuos išdidumo ir puikybės,

- nedoro kelio ir dviliežuvės burnos.
- ¹⁴ Patarimas ir teisumas mano,
gudrybė mano, stiprybė mano.
- ¹⁵ Per mane karaliauja karaliai
ir įstatymų leidėjai daro teisingus nutarimus.
- ¹⁶ Per mane viešpatauja kunigaikščiai
ir galiūnai daro teisybę.
- ¹⁷ Aš myliu mane mylinčius,
ir kurie ieško manęs anksti, randa mane.
- ¹⁸ Pas mane yra turtas ir garbė,
puikios gėrybės ir teisybė.
- ¹⁹ Nes mano vaisiai yra geresni už auksą ir už brangų akmenį
ir mano pelnas — už rinktinį sidabrą.
- ²⁰ Aš vaikščioju teisybės keliais,
teisėtumo takų viduriu,
- ²¹ Kad padaryčiau turtingus tuos, kurie mane myli,
ir pripildyčiau jų iždus.
- ²² Viešpats turėjo mane savo kelių pradžioje,
pirma, negu yra ką nors padaręs nuo pat pradžios.
- ²³ Aš esu įstatyta nuo amžių
ir nuo senovės laikų, pirmą, negu buvo padaryta žemė.
- ²⁴ Dar nebuvo gelmių, o aš jau buvau pradėta;
dar nebuvo ištryškę vandenų šaltiniai,
- ²⁵ Dar kalnai nebuvo iškilę su savo baisia sunkybe,
aš buvau pagimdyta pirm kauburių;
- ²⁶ Jis dar nebuvo padaręs žemės ir upių,
ir žemės skritulio pamatų.
- ²⁷ Kada jis rengė dangų, aš ten buvau,
kai tikru įstatymu vedė sienas aplink gelmes,
- ²⁸ Kai stiprino aukštybėse oro sritis
ir svėrė vandenų šaltinius,
- ²⁹ Kai vedė aplink jūrą jos ribą
ir davė vandenims įstatymą neperžengti savo krantų,
kai dėjo žemės pamatus,
- ³⁰ Aš buvau drauge su juomi, visa tvarkydama,
ir gėrėjaus kasdien,
žaisdama visą laiką jo akivaizdoje,
- ³¹ Žaisdama ant žemės skritulio,
ir mano pasigėrėjimas būti su žmoniu vaikais.

- ³² Dabar tat, mano sūnūs, klausykitės manęs:
Palaiminti, kurie sergi mano kelius.
³³ Klausykitės drausmės ir būkite išmintingi,
ir neatmeskite jos.
³⁴ Palaimintas žmogus, kurs klausosi manęs
ir kurs budi kasdien prie mano durų,
ir stebi prie mano angos staktų.
³⁵ Kas mane randa, randa gyvenimą
ir semiasi išganymą iš Viešpaties;
³⁶ Kas gi man nusideda, žeidžia savo sielą.
Visi, kurie nekenčia manęs, mėgsta mirtį.

9. ¹ Išmintis pasistatė sau namus;
ji išsikirto septynis šulus.
² Ji paplovė savo aukų gyvulius, sumaišė vyno
ir paruošė savo stalą.
³ Išsiuntė savo tarnaites šaukti
prie pilies ir prie miesto sienų:
⁴ Jei kas yra mažasis, teateinie pas mane,
ir neišmanėliams ji kalbėjo:
⁵ Ateikite, valgykite mano duonos
ir gerkite vyno, kurį jums sumaišiau.
⁶ Pameskite vaikystę ir būkite gyvi,
ir vaikščiokite gudrybės keliais.
⁷ Kas drausmina išjuokėją, daro skriaudą pats sau,
ir kas bara bedievį, gamina sau dėmę.
⁸ Nebark išjuokėjo, kad jis nelaikytų tavęs neapykantoje,
pabark išmintingą, o jis mylės tave.
⁹ Duok išmintingam progos, ir prisidės jam išminties.
Mokyk teisųjį, o jis skubės priimti.
¹⁰ Išminties pradžia — baimė Viešpaties
ir šventųjų žinojimas — gudrybė.
¹¹ Nes per mane padaugės tavo dienos
ir prisidės tau gyvenimo metų.
¹² Jei tu išmintingas, tai sau pačiam,
o jei išjuokėjas, tai pats vienas neši bausmę.
¹³ Paika moteriškė ir pliuškė,
pilna vylių ir visai nieko nežinanti,
¹⁴ Atsisėdo savo namų duryse, 1

- krasėje, aukštoje miesto vietoje,
15 Kad šauktų praeinančius keliu
ir atliekančius savo kelionę:
16 Kas yra mažasis, teužsuka pas mane,
ir bepročiui ji kalba:
17 „Vogtas vanduo saldesnis
ir paslėpta duona skanesnė“.
18 O jis nežino, kad ten yra milžinų
ir kad pragaro gilybėse jos svečiai.

SALIAMONO PATARLĖS

10. 1 Išmintingas sūnus — džiaugsmas jo tėvui,
paikas gi sūnus — apmaudas jo motinai.
2 Bedievytės turtai nieko nepadeda,
teisingumas gi išgelbsti nuo mirties.
3 Viešpats nespaudžia badu teisinio sielos
ir nieku paverčia bedievių tykojimus.
4 Tingi ranka gimdo neturtą,
stipriųjų gi ranka įsigyja turtą.
Kas remiasi melu, tas gano vėjus
ir tas pats seka skraidančius paukščius.
5 Kas renka pjūtyje, tas išmintingas sūnus,
kas gi miega vasarą, tas sugėdinimo sūnus.
6 Viešpaties palaima teisinio galvai,
bedievių gi burną dengia neteisybė.
7 Atsiminimą teisiųjų lydi pagyrimai,
o bedievių vardas pūna.
8 Išmintingas priima įstatymus širdimi,
paikas savo lūpų plakamas.
9 Kas nekaltai vaikščioja, tas vaikščioja su pasitikėjimu,
kas iškraipo savo kelius, bus atidengtas.
10 Kas mirkčioja akimis, padaro skausmo,
ir paikas lūpomis mušamas.
11 Teisinio burna — gyvybės gysla,
bedievių gi burna slepia neteisybę.
12 Neapykanta sukelia vaidus,

- meilė gi uždengia visus nusikaltimus.
- ¹³ Išmintingojo lūpose randama išminties
ir rykštė nugarai to, kam trūksta širdies.
- ¹⁴ Išmintingieji slepia žinojimą,
paikojo gi burna labai arti sugėdinimo.
- ¹⁵ Turtingojo lobis yra jo stiprumo miestas,
beturčių išgąstis — tai jų neturtas.
- ¹⁶ Teisiojo veikimas gyvenimui,
bedievio gi vaisiai nuodėmei.
- ¹⁷ Eina gyvenimo keliu, kas laikosi drausmės;
kas nežiūri sudraudimų, paklysta.
- ¹⁸ Melagingos lūpos slepia neapykantą,
kas apkalbinėja, tas neišmintingas.
- ¹⁹ Šnekumas nebūna be nuodėmės,
kas gi varžo savo lūpas, tas labai gudrus.
- ²⁰ Teisiojo liežuvis — rinktinis sidabras,
bedievių gi širdis niekam verta.
- ²¹ Teisiojo lūpos moko daugelį,
nemokytieji gi miršta širdies neturte.
- ²² Viešpaties palaiminimas daro turtingus,
ir prispaudimas jų neištiks.
- ²³ Paikas lyg juokais vykdo piktadarybę,
išmintis gi yra žmogui gudrybė.
- ²⁴ Ko bedievis bijo, tai ateis jam;
teisiesiems bus suteikta, ko jie trokšta.
- ²⁵ Taip nebebus bedievio kaip praeinančios audros;
teisusis gi yra amžinas pamatas.
- ²⁶ Kaip actas dantims ir dūmai akims,
taip tinginys tiems, kurie jį siunčia.
- ²⁷ Baimė Viešpaties padaugina dienas,
bedievių gi metai trumpinami.
- ²⁸ Tiesiųjų laukimas yra linksmybė,
bedievių gi viltis žūna.
- ²⁹ Viešpaties kelias yra nekaltojo stiprybė
ir išgąstis tiems, kurie daro pikta.
- ³⁰ Teisusis nesvyruos per amžius,
bedieviai gi negyvens šalyje.
- ³¹ Teisiojo burna gimdo išmintį,
nedorėlio liežuvis pražus.

³² Teisiojo lūpos stebi, kas patinka,
o bedievių burna, kas iškraipyta.

11. ¹ Apgaulinga svarstyklė — pasibjaurėjimas Viešpačiui,
teisingas gi svaras — jo pasimėgimas.
² Kur bus puikybė, ten bus ir sugėdinimas,
o kur nuolankumas, ten ir išmintis.
³ Teisiųjų nekaltumas veda juos,
o nedorėlių klastingumas sunaikina juos.
⁴ Turtai nepadės keršto dieną,
o teisybė gelbsti nuo mirties.
⁵ Neklastingojo teisybė daro jo kelią tiesų,
bedieviai gi krenta dėl savo bedievytės.
⁶ Teisiųjų teisybė išlaisvina juos,
nedorieji gi sugaunami savaisiais žabangais.
⁷ Mirus bedieviui, nebėra daugiau vilties
ir susirūpinusiųjų laukimas nueina niekais.
⁸ Teisusis išlaisvinamas iš suspaudimo,
o jo vieton atiduodama bedievis.
⁹ Veidmainys burna apgauna savo prietelį,
teisieji gi išlaisvinami žinojimu.
¹⁰ Tiesiųjų pasisekimu džiūgauja miestas,
žūnant gi bedieviams, linksmai šūkaujama.
¹¹ Palaiminimu teisiųjų miestas kyla,
bedievių gi burna griaunamas.
¹² Kas niekina savo prietelį, tam trūksta širdies;
gudrus gi žmogus tyli.
¹³ Kas elgiasi apgaulingai, atidengia paslaptis,
kieno gi širdis ištikima, tas slepia, kas jam prietelio patikėta.
¹⁴ Kur nėra tvarkdario, tauta žūna;
sveika gi ten, kur yra daug patarimų.
¹⁵ Nelaimė ištinka tą, kas laiduoja už svetimtautį,
kas gi vengia kilpų, tas yra saugus nuo pavojaus.
¹⁶ Maloni moteriškė įsigyja garbės
ir tvirtieji gauna turtų.
¹⁷ Gailestingas žmogus gera daro savo sielai,
o kas nuožmus, tas atstumia nuo savęs net ir artimuosius.
¹⁸ Ką bedievis daro, tai nepastovu,
sėjančiam gi teisybę yra tikras užmokestis.

- ¹⁹ Maloningumas rengia gyvenimą,
ieškojimas gi pikto — mirtį.
²⁰ Nuoboda Viešpačiui nedora širdis,
o jo pasimėgimas tuose, kurie vaikščioja nekaltai.
²¹ Ranka rankoje, piktas nebus laikomas nekaltu,
teisiųjų gi palikuonys bus išgelbėti.
²² Auksinis žiedas kiaulės snukyje —
tokia yra moteriškė graži, bet kvaila.
²³ Teisiųjų troškimas yra visa, kas gera,
bedievių laukimas yra pyktis.
²⁴ Vieni dalina, ką turi savo, ir darosi turtingesni;
kiti gi plėšia ne savo, ir jie visuomet neturte.
²⁵ Siela, kuri laimina, bus gausiai pasotinta,
ir kas gausiai girdo, pats bus taip pat gausiai pagirdytas.
²⁶ Kas slepia javus, tas keikiamas tautos,
palaiminimas gi parduodančiųjų galvai.
²⁷ Naudinga keltis auštant, kas ieško to, kas gera;
kas gi ieško pikta, bus jo prislėgtas.
²⁸ Kas pasitiki savo turtais, sukniubs;
teisieji gi tarps kaip žaliuojąs lapas.
²⁹ Kas daro sumišimą savo namuose, paveldės vėjus;
ir kas yra paikas, vergaus išmintingajam.
³⁰ Teisiojo vaisius — gyvybės medis,
ir kas padeda sieloms, tas išmintingas.
³¹ Jei teisusis gauna atsilyginimą žemėje,
juogi labiau bedievis ir nusidėjėlis!

12. ¹ Kas mėgsta drausmę, mėgsta žinojimą;
kas gi nekenčia pabarimų, tas neišmintingas.
² Kas geras, tas semsis malonės iš Viešpaties;
kas gi pasitiki savo mintimis, elgiasi bedieviškai.
³ Žmogus nesustiprės bedievystė,
o teisiųjų šaknis nebus pajudinta.
⁴ Stropi moteriškė yra vainikas savo vyrui;
ir lyg puvėsiai jo kaulams ta,
kuri daro sugėdinimo vertus dalykus.
⁵ Teisiųjų mintys krypta į tai, kas teisinga;
o bedievių sumanymai klastingi.
⁶ Bedievių žodžiai tykoja kraujo,

- teisiųjų burna išlaisvina juos.
- ⁷ Apversk bedievius, ir jų nebebus;
teisiųjų gi namai pasilieka stovėti.
- ⁸ Žmogus pažįstamas iš jo mokslo;
o kas yra tuščias ir beširdis, susilaukia paniekos.
- ⁹ Daugiau vertas beturtis, kurs pats sau pakanka,
kaip mėgstas didžiutis, kurs neturi duonos.
- ¹⁰ Teisusis žino ir ko jo galvijų gyvybei reikia,
o bedievių širdis yra nuožmi.
- ¹¹ Kas dirba savo žemę, bus sotus duonos,
kas gi ieško dykinėjimo, tas labai paikas.
Kas mėgsta pasilikti puotavimuose,
tas palieka gėdą savo tvirtovėse.
- ¹² Bedievio troškimas yra pylimas piktiesiems;
teisiųjų gi šaknis tarps.
- ¹³ Dėl lūpų nuodėmių piktajam artėja žuvinimas;
teisusis gi ištrūks iš suspaudimo.
- ¹⁴ Iš savo burnos vaisiaus kiekvienas sotinasi gėrybėmis
ir jam atsilyginama, žiūrint jo rankų darbo.
- ¹⁵ Paikojo kelias tiesus jo akyse;
o kas išmintingas, tas klausosi patarimų.
- ¹⁶ Paikas tuojau parodo savo pyktį,
o kas slepia savo skriaudą, tas buklus.
- ¹⁷ Kas sako, ką žino, tas vykdo teisingumą,
o kas meluoja, tas apgaulingas liudytojas.
- ¹⁸ Būna tokių, kurie žada ir sąžinės perduriami lyg kad kalaviju,
o išmintingųjų liežuvis yra pagydytas.
- ¹⁹ Tiesą kalbančios lūpos pasilieka visuomet;
ūmus gi liudytojas galanda liežuvį melui.
- ²⁰ Klasta yra širdyje tų, kurie galvoja pikta;
tuos gi, kurie duoda ramybės patarimų, seka džiaugsmas.
- ²¹ Teisiojo nenuliūdins nors kas jam atsitiktų,
bedieviai gi bus pilni nelaimės.
- ²² Melagingos lūpos — pasibjaurėjimas Viešpačiui;
o kas elgiasi ištikimai, tie jam patinka.
- ²³ Buklus žmogus slepia žinojimą,
o neišmintingųjų širdis iššaukia paikumą.
- ²⁴ Galingųjų ranka viešpataus,
tingi gi turės duoti čyžę.

- ²⁵ Liūdesys žmogaus širdyje jį žemina,
geras gi žodis jį linksmina.
²⁶ Kas dėl prietelio nežiūri nuostolio, tas teišus,
bedievių gi kelias juos suklaidina.
²⁷ Apgavikas neras pelno;
o žmogaus gėrybės yra vertos aukso.
²⁸ Teisybės take yra gyvenimas;
klystkelis gi veda į mirtį.

13. ¹ Išmintingas sūnus yra jo tėvo mokslas;
kurs gi išjuokėjas, tas neklauso baramas.
² Iš savo burnos vaisių žmogus ragauja gėrybės;
nusikaltėlių gi siela neteisinga.
³ Kas sergi savo burną, sergi savo gyvybę;
kas gi nesvarsto savo žodžių, pajus nelaimių.
⁴ Tinginys nori ir nenori,
darbščiųjų gi siela gausiai pasotinama.
⁵ Teisusis bodisi melagingo žodžio;
bedievis gi daro gėdą ir pats sugėdinamas.
⁶ Teisybė sergi nekaltojo kelią;
bedievytė gi pražudo nusidėjėlį.
⁷ Kai kas rodosi turtingas, nors nieko neturi;
o kitas rodosi neturtingas, nors turi daug turtų.
⁸ Žmogaus turtai tarnauja jo gyvybei išvaduoti;
kas gi neturtingas, tam netenka girdėti grasymų.
⁹ Teisiųjų šviesa linksmina;
bedievių gi žiburys gęsta.
¹⁰ Tarp puikiųjų visados vaidai;
kurie gi daro visa pasitarę, tie išminties vedami.
¹¹ Skubiai įsigytas lobis nyksta,
pamažu gi ranka surinktas daugėja.
¹² Atidedama viltis vargina sielą;
patenkinamas troškimas — gyvybės medis.
¹³ Kas juodina bet kurį dalyką, pats save suriša ateičiai;
kas gi bijo įsakymo, tas pasiliks ramybėje.
Klastingos sielos klaidžioja nuodėmėse;
teisieji gi yra gailestingi ir pasigailę.
¹⁴ Išmintingojo įstatymas — gyvybės šaltinis
mirties sunaikinimui išvengti.

- ¹⁵ Geras mokslas duoda malonės,
niekintojų gi kelyje yra gelmė.
¹⁶ Buklus daro visa apsvarstęs;
kas gi kvailas, tas iškelia aikštėn savo piktumą.
¹⁷ Bedievio žinnešys krenta į nelaimę;
ištikimas gi pasiuntinys yra sveikata.
¹⁸ Neturtas ir gėda tam, kas pameta drausmę;
kas gi priima perspėjimą, išigyja pagarbos.
¹⁹ Troškimas jei patenkinamas, džiugina sielą;
paikieji bodisi tų, kurie bėga nuo pikto.
²⁰ Kas vaikščioja su išmintingais, darosi išmintingas;
paikųjų prietelis pasidaro į juos panašus.
²¹ Nusidėjėlius persekioja nelaimė,
o teisiesiems atsilyginama gėrybėmis.
²² Geras palieka tėvoniais sūnus ir vaikaičius
ir nusidėjėlio lobis laikoma teisiajam.
²³ Daug maisto duoda nauji tėvų arimai;
bet kitiems jis renkamas neteisingai.
²⁴ Kas gailisi rykštės, nekenčia savo sūnaus;
o kas jį myli, nuolat laiko drausmėje.
²⁵ Teisusis valgo ir pasotina savo sielą;
bedievių gi pilvas nepasotinamas.

14. ¹ Išmintinga moteriškė stato savo namus;
neišmintinga savo rankomis griaua jau pastatytus.
² Kas vaikščioja tiesiu keliu ir bijo Dievo,
niekinamas to, kurs eina begėdišku keliu.
³ Paikojo burnoje puikybės rykštė;
išmintingųjų gi lūpos sergi juos.
⁴ Kur nėra jaučių, prakartas tuščias;
kurgi labai daug derliaus, ten pasirodo jaučio stiprumas.
⁵ Ištikimas liudytojas nemeluoja;
kalba gi melą klastingas liudytojas.
⁶ Išjuokėjas ieško išminties ir neranda;
gudriems mokslas lengvai duodasi.
⁷ Eik prieš paiką žmogų,
nes jis nežino gudrybės lūpų.
⁸ Bukliam išmintis yra pažinti savo kelią;
paikųjų gi negudrumas klysta.

- ⁹ Paikas tyčiojasi iš nuodėmės;
o tarp teisiųjų pasilieka malonė.
- ¹⁰ Širdis, kuri pažino savo sielos kartumą,
į jos džiaugsmą nesimaišys svetimasis.
- ¹¹ Bedievių namai griunami,
o teisiųjų padangtės žydės.
- ¹² Yra kelias, kurs rodosi žmogui teisingas,
bet galų gale jis nuveda į mirtį.
- ¹³ Juokas maišosi su skausmu,
ir džiaugsmo vietą paima liūdesys.
- ¹⁴ Paikas pasotinamas savo keliais,
bet viršuje jo stovi geras žmogus.
- ¹⁵ Nekaltas tiki kiekvienam žodžiui,
buklus svarsto savo žingsnius.
Klastingam sūnui nėra nieko gera,
išmintingam gi tarnui seksis jo darbai
ir jo kelias bus tiesus.
- ¹⁶ Išmintingas bijo ir vengia pikta,
paikas eina per viršų ir pasitiki.
- ¹⁷ Nekantrus daro paikybę
ir žmogus sukčius nekenčiamas.
- ¹⁸ Neišmanėliai paveldės paikybę,
o buklieji lauks žinojimo.
- ¹⁹ Piktieji lenkiasi prieš geruosius
ir bedieviai — prieš teisiųjų duris.
- ²⁰ Beturtis ir savo artimui nekenčiamas,
o turtingiems yra daug prietelių.
- ²¹ Kas niekina savo artimą, nusideda;
kas gi pasigaili beturčio, tas palaimintas.
Kas tiki į Viešpatį, tas mėgsta pasigailėjimą.
- ²² Klysta, kurie daro pikta;
pasigailėjimas ir tiesa rengia gėrybių.
- ²³ Iš kiekvieno darbo randasi apstumas,
o kur labai daug žodžių, ten dažnai būna neturtas.
- ²⁴ Išmintingųjų vainikas — jų turtai;
paikųjų kvailumas — negudrybė.
- ²⁵ Ištikimas liudytojas išlaisvina gyvybę,
o apgavikas kalba melą.
- ²⁶ Baimėje Viešpaties tikra prieglauda

- ir jo vaikams yra priebėga.
- ²⁷ Baimė Viešpaties — gyvenimo šaltinis
mirties sunaikinimui išvengti.
- ²⁸ Gausinga tauta — karaliaus garbė
ir dėl mažo liaudies skaičiaus gėda kunigaikščiui.
- ²⁹ Kas kantrus, tas didelės gudrybės vedamas;
kas gi nekantrus, tas aukština savo paikybę.
- ³⁰ Sveika širdis — kūno gyvybė,
pavydas — kaulų puvesiai.
- ³¹ Kas skriaudžia neturtingą, daro priekaištų jo Sutvėrėjui,
gerbia gi jį, kas pasigaili beturčio.
- ³² Bedievis bus atmetas dėl savo piktumo,
o teisus turi vilties ir savo mirtyje.
- ³³ Gudriojo širdyje ilsisi išmintis
ir jis moko visus nemokančius.
- ³⁴ Teisybė pakelia tautą,
nuodėmė gi daro tautas nelaimingas.
- ³⁵ Išmanęs tarnas patinka karaliui,
nenaudingas gi kentės jo rūstybė.
15. ¹ Švelnus atsakymas laužo rūstybę,
kieta šneka sukelia narsą.
- ² Išmintingųjų liežuvis pagražina žinojimą,
iš kvailių burnos veržiasi paikybė.
- ³ Viešpaties akys kiekvienoje vietoje,
žiūri į geruosius ir piktuosius.
- ⁴ Taikus liežuvis — gyvybės medis,
palaidas gi slegia dvasią.
- ⁵ Paikas juokiasi iš savo tėvo drausmės,
kas gi žiūri barimų, darosi buklesnis.
Teisybės apstume didžiausia stiprybė,
bedievių gi mintys bus išrautos.
- ⁶ Teisiojo namai — didžiausias tvirtumas,
bedievio gi pelne sumišimas.
- ⁷ Išmintingųjų lūpos skleidžia žinojimą;
paikųjų širdis visai ne tokia.
- ⁸ Bedievių aukos — pasibjaurėjimas Viešpačiui,
teisiųjų įžadai jam patinka.
- ⁹ Bedievių kelias — nuoboda Viešpačiui,

- kas seka teisybę, tas jo mylimas.
- ¹⁰ Piktas sudraudimas skirtas pametančiam gyvenimo kelią,
kas nekenčia pabarimo, mirš.
- ¹¹ Pragaras ir prapultis Viešpaties akivaizdoje,
kaipgi labiau žmonių vaikų širdys!
- ¹² Pasileidėlis nemėgsta to, kurs jį bara,
ir neina pas išmintinguosius.
- ¹³ Linksma širdis padaro linksmą veidą,
sielos liūdesyje dvasia prislėgta.
- ¹⁴ Išmintingojo širdis ieško mokslo,
paikųjų burna mintą nežinojimu.
- ¹⁵ Visos beturčio dienos blogos;
rami dvasia lyg nuolatinis pokylis.
- ¹⁶ Verčiau maža su baime Viešpaties
kaip dideli turtai, kurie nepasotina.
- ¹⁷ Verčiau būti pakviestam su meile daržovių valgyti
kaip su neapykanta — penėto veršio.
- ¹⁸ Rūstus žmogus sukelia barnis,
kantrus maldo sukeltąsias.
- ¹⁹ Tinginių kelias lyg erškėčių tvora,
teisiųjų kelias be kliūčių.
- ²⁰ Išmintingas sūnus linksmina tėvą,
paikas žmogus niekina savo motiną.
- ²¹ Paikybė — džiaugsmas paikam,
o gudrus žmogus žengia tiesiu keliu.
- ²² Niekais nueina sumanymai, kur nėra pasitarimo;
kurgi daug patarėjų, jie sustiprėja.
- ²³ Žmogus džiaugiasi savo burnos posakiu,
ir tinkamu metu pasakytas žodis yra geriausias.
- ²⁴ Gyvenimo takas eina aukštytyn mokytam,
kad išvengtų pragaro gilybės.
- ²⁵ Viešpats griaua puikiųjų namus
ir sutvirtina našlės ribas.
- ²⁶ Nuoboda Viešpačiui piktos mintys,
o tyra ir gražiausia šneka jo patvirtinama.
- ²⁷ Sumišimą daro savo namuose, kas laikosi gobšumo;
o kas nekenčia dovanų, tas bus gyvas.
- Gailestingumu ir ištikimybe dildomos nuodėmės,
o per baimę Viešpaties kiekvienas išvengia pikto.

- ²⁸ Teisiojo širdis mąsto apie klusnumą,
bedievių burna sklidina pikto.
²⁹ Viešpats toli nuo bedievių,
o teisiųjų maldas jis išklauso.
³⁰ Akių šviesa linksmina sielą,
gera žinia tukina kaulus.
³¹ Ausis, kuri klauso gyvenimo pabarimų,
pasiliks išmintingųjų tarpe.
³² Kas atmeta drausmę, niekina savo sielą,
o kas priima įspėjimus, tas valdo savo širdį.
³³ Baimė Viešpaties moko išminties
ir nuolankumas eina pirm garbės.

16. ¹ Gali sau žmogus daryti sumanymus širdyje,
bet Viešpaties dalykas yra valdyti liežuvį.
² Visi žmogaus keliai matomi jo akims,
bet Viešpats pasveria dvasias.
³ Atidenk Viešpačiui savo darbus,
tai tavo sumanymai seksis.
⁴ Viešpats padarė visa dėl savęs,
taip pat bedievių nelaimės dienai.
⁵ Nuoboda Viešpačiui kiekvienas išdidus,
ir nors būtų ranka rankoje, jis neliks nenubaustas.
Gero kelio pradžia yra vykdyti teisybę,
ji patinka Dievui labiau kaip atnašauti aukas.
⁶ Gailestingumu ir ištikimybe atsilyginama už neteisybę
ir baime Viešpaties išvengiama pikto.
⁷ Kada žmogaus keliai patinka Viešpačiui,
jis grąžina į taiką taip pat jo neprietelius.
⁸ Verčiau maža su teisybe
kaip daug pelno su neteisybe.
⁹ Žmogaus širdis tvarko jo kelią,
bet Viešpats yra, kurs veda jo žingsnius.
¹⁰ Dieviškas nutarimas karaliaus lūpose;
teisme jo burna nepaklys.
¹¹ Svaras ir svarstyklė Viešpaties teismai
ir visi maišelio akmenys — jo darbas.
¹² Nuoboda karaliui tie, kurie elgiasi bedieviškai,
nes sostas sutvirtėja teisybe.

- ¹³ Karalių pasimėgimas — teisingos lūpos;
kurs kalba kas tiesa, tas mylimas.
- ¹⁴ Karaliaus užsidegimas — mirties skelbėjai,
tačiau išmintingas žmogus numaldo jį.
- ¹⁵ Karaliaus veido linksmume yra gyvybė
ir jo maloningumas — lyg vėlyvasai lietus.
- ¹⁶ Įsigyk išminties, nes ji geresnė už auksą,
ir įsigyk gudrybės, nes ji brangesnė už sidabrą.
- ¹⁷ Teisiųjų takas šalinasi nuo pikto;
kas sergi savo sielą, tas laikosi savo kelio.
- ¹⁸ Puikybė eina žuvimo priešakyje
ir žlugimo priešakyje yra puikybės dvasia.
- ¹⁹ Geriau būti pažemintam kartu su romiaisiais
kaip dalintis grobiu su puikiaisiais.
- ²⁰ Kas pamokytas žodžio, ras grožybių,
ir kas pasitiki Viešpačiu, tas palaimintas.
- ²¹ Kas išmintingas širdimi, tas vadinamas gudriu;
ir kas meilingas šnekoje, tas laimi didesnių dalykų.
- ²² Gudrybė — gyvybės šaltinis tam, kas ją turi,
paikųjų mokslas — beprotystė.
- ²³ Išmintingojo širdis moko jo burną
ir daugina jo lūpų malonumą.
- ²⁴ Dailūs žodžiai — medaus syvas,
saldybė sielai, sveikata kaulams.
- ²⁵ Yra kelias, kurs žmogui rodosi tiesus,
bet jo galas veda į mirtį.
- ²⁶ Gyvas darbininko reikalas dirba sau,
nes jį verčia jo burna.
- ²⁷ Žmogus bedievis kasa nelaimę
ir jo lūpose dega ugnis.
- ²⁸ Nesąžiningas žmogus sukelia vaidus,
o žodingas išskiria kunigaikščius.
- ²⁹ Neteisus žmogus vilioja savo prietelį
ir veda jį negeru keliu.
- ³⁰ Kas pastėrusiomis akimis galvoja apie negerus dalykus,
tas vykdo pikta, krimsdamas savo lūpas.
- ³¹ Senatvė — garbės vainikas,
kurs randamas teisybės keliuose.
- ³² Kantrus žmogus geresnis už drąsų,

- o kurs suvaldo savo sielą — už tą, kurs užkariauja miestus.
33 Burtai metami į sterblę,
bet Viešpaties sudėstomi.

17. ¹ Verčiau sausas kąselis su džiaugsmu
kaip namai, pilni aukų mėsos, su vaidais.
² Išmintingas tarnas viešpatauja paikiems sūnums
ir dalina tėviškę tarp brolių.
³ Kaip sidabras išmėginamas ugnyje ir auksas krosnyje,
taip Viešpats mėgina širdis.
⁴ Piktas klauso neteisingo liežuvio
ir apgavikas yra klusnus melagingoms lūpoms.
⁵ Kas niekina beturtį, daro priekaištų jo Sutvėrėjui,
ir kas džiaugiasi kito žuvimu, neliks nenubaustas.
⁶ Senių vainikas — vaikų vaikai,
o vaikų garbė — jų tėvai.
⁷ Paikam nepritinka kilnūs žodžiai
nė kunigaikščiui — melagingas liežuvis.
⁸ Ko kas laukia su išsiilgimu, tai jam lyg brangiausias perlas;
kur tik jis kreipiasi, jis išmintingai elgiasi.
⁹ Kas nutyli nusikaltimą, ieško prietelystės,
kas gi jį kartote kartoja, tas išskiria esančius sandoroje.
¹⁰ Daugiau padeda sudraudimas gudriam
kaip šimtas kirčių paikam.
¹¹ Piktas žmogus ieško visados vaidų,
bet prieš jį bus siųstas nuožmus pasiuntinys.
¹² Verčiau sutikti mešką, kuriai pagrobta vaikai,
kaip kvailą, pasitikintį savo paikybe.
¹³ Kas atsilygina piktu už gera,
nuo to namų neatstos nelaimė.
¹⁴ Kas ištekina vandenį, tas vaidų priežastis;
jis bėga iš teismo pirma, negu susilaukia koneveikimo.
¹⁵ Kas išteisina bedievyį ir kas pasmerkia teisųjį,
abudu yra nuoboda Dievui.
¹⁶ Ką padės paikam turėti turtų,
kad negali pirktis išminties.
Kas daro savo namus aukštus, tas ieško griuvimo,
ir kas vengia mokytis, įpuls į nelaimės.
¹⁷ Kas prietelis, tas myli visados

- ir suspaudime pasirodo brolis.
18 Paikas žmogus ploja rankomis,
kai laiduoja už savo prietelį.
19 Kas mąsto apie nesutikimus, tas mėgsta barnis,
ir kas daro aukštas savo duris, ieško griuvimo.
20 Kieno širdis be sąžinės, tas neras gerumo,
ir kas iškreipia savo liežuvį, įpuls į nelaimę.
21 Paikas gimė savo sugėdinimui,
bet ir tėvas nesidžiaugia paiku.
22 Linksma širdis padaro žydingą amžių,
nuliūdusi dvasia džioviną kaulus.
23 Bedievis išsiima dovanas iš ančio,
kad iškreiptų teismo takus.
24 Gudraus žmogaus veide žiba išmintis;
paikųjų akys žemės pakraščiuose.
25 Paikas sūnus — tėvo apmaudas
ir skausmas motinai, kuri jį pagimdė.
26 Negera daryti skriaudą teisiamam
nė mušti kunigaikštį, kurs teisingai teisia.
27 Kas susivaldo savo šnekoje, tas mokytas ir gudrus,
ir brangią dvasią turi akylas žmogus.
28 Taip pat ir paikas, jei tyli, laikomas išmintingu,
ir jei laiko sučiaupęs savo lūpas, išmanančiu.
18. ¹ Kas nori persiskirti su savo prieteliu, ieško priežasčių:
jis visuomet peiktinas.
² Paikas nepriima gudrybės žodžių,
jei jam nesakai to, kas jo širdyje.
³ Bedievis, įpuolęs į nuodėmių gilybę, verčia tai nieku,
bet paskui jį eina paniekinimas ir gėda.
⁴ Žodžiai iš žmogaus burnos — gilus vanduo
ir išminties šaltinis — patvinęs upelis.
⁵ Negera žiūrėti bedievio asmens,
kad nusigręžtumei nuo teismo tiesos.
⁶ Paikėjo lūpos maišosi į vaidus
ir jo burna sukelia barnis.
⁷ Paikėjo burna — jo žuvimo priežastis
ir jo lūpos — jojo sielos sunaikinimas.
⁸ Dviliežuvio žodžiai rodosi nekalti,

- bet jie pasiekia žmogaus vidurius.
Baimė atima drąsą iš tinginio,
o išlepėlių sielos alksta.
- ⁹ Kas išlepeš ir vangus savo darbe,
tas brolis eikvojančio, ką yra užsidirbęs.
- ¹⁰ Viešpaties vardas — tvirčiausias bokštas,
į jį bėga teisusis ir būna išaukštinamas.
- ¹¹ Turtuolio lobis — jo stiprybės miestas
ir lyg tvirtas jį supas mūras.
- ¹² Žmogaus širdis aukštinasi prieš sunaikinimą
ir pažeminama pirma, negu būna pagarbinta.
- ¹³ Kas atsako pirma, negu išgirsta,
pasirodo esąs paikas ir sugėdinimo vertas.
- ¹⁴ Žmogaus dvasia palaiko jo silpnumą,
bet kas gali palaikyti dvasią, greitą rūstintis?
- ¹⁵ Gudri širdis įgyja žinojimo
ir išmintingųjų ausis ieško mokslo.
- ¹⁶ Žmogaus dovana praplatina jo kelią
ir daro jam vietos ties kunigaikščiais.
- ¹⁷ Teisusis — pirmas savęs kaltintojas,
ateina prietelis ir tas jį ištiria.
- ¹⁸ Burtas maldo prieštaravimus
ir daro teisumą taip pat galiūnams.
- ¹⁹ Brolis, brolio šelpiamas, yra lyg stiprus miestas
ir teismai — lyg miestų užkaiščiai.
- ²⁰ Žmogaus burnos vaisių pripildomi jo viduriai
ir jo lūpų gaminiai pasotina jį.
- ²¹ Mirtis ir gyvenimas liežuvio valdžioje,
kas jį mėgsta, tas valgys jo vaisių.
- ²² Kas randa gerą moterį, randa laimės
ir gaus džiaugsmo iš Viešpaties.
Kas išvaro gerą moterį, išvaro laimę;
kas gi laiko pas save svetmoterę, tas paikas ir bedievis.
- ²³ Beturtis kalba maldaudamas,
turtingas gi atsako kietai.
- ²⁴ Žmogus, meilingas draugystėje,
labiau mylimas kaip brolis.

19. ¹ Verčiau beturtis, kurs vaikščioja savo nekaltybėje,
kaip turtingas, perkreipias savo lūpas ir neišmintingas.
² Kur nėra sieloje žinojimo, nėra gerumo,
ir kas greitas kojomis, tas suklumpa.
³ Žmogaus paikumas iškraipo jo žingsnius
ir jis savo sieloje užsidegęs prieš Dievą.
⁴ Turtai labai padaugina prietelių skaičių,
nuo beturčio atsiskiria ir tie, kuriuos jis turėjo.
⁵ Netikras liudytojas nelieka nenubaustas
ir kas kalba melą, neišsisuka.
⁶ Daugelis garbina galiūno asmenį
ir būna prieteliai to, kurs duoda dovanų.
⁷ Beturčio broliai jo neapkenčia;
be to, ir prieteliai toli nuo jo pasitraukia.
Kas ieško tik žodžių, tas nieko neturės;
⁸ Kas gi įsigyja išmanymo, tas myli savo sielą,
ir sergėtojas gudrybės randa gėrybių.
⁹ Netikras liudytojas nelieka nenubaustas
ir kas kalba melą, žūna.
¹⁰ Nedera paikam gėriai
nei vergui viešpatauti ant kunigaikščių.
¹¹ Žmogaus mokslas pažįstama iš jo kantrybės
ir jo garbė yra praeiti pro neteisybę.
¹² Kaip liūto kriokimas, taip karaliaus rūstybė
ir jo linksmumas kaip rasa ant žolės.
¹³ Paikas sūnus — skausmas tėvui,
ir vaidinga moteriškė — stogas, pro kurį nuolat laša.
¹⁴ Namai ir turtai duodami gimdytojų,
gudri gi moteris — ypatinga Viešpaties dovana.
¹⁵ Tinginystė atveda mieguistumą
ir vangi siela bus alkana.
¹⁶ Kas laikosi paliepimo, tas sergi savo sielą,
kas gi nežiūri savo kelio, bus numarintas.
¹⁷ Kas pasigaili beturčio, skolina Viešpačiui,
ir jis sugrąžins jam paskolą.
¹⁸ Bausk savo sūnų, nenustok vilties;
tačiau nepasiduok pykčiui, kad jį užmuštumei.
¹⁹ Kas nekantrus, kęs nuostolį
ir jei pagrobs, kita tiek turės pridėti.

- 20 Klausyk patarimo ir priimk drausmę,
 kad būtumei išmintingas tolesniame savo gyvenime.
 21 Daug minčių žmogaus širdyje,
 Viešpaties gi valia pasilieka.
 22 Žmogus neturtingas yra gailestingas
 ir geresnis beturtis kaip melagis.
 23 Baimė Viešpaties veda į gyvenimą,
 ir jis pasilieka apstume be nelaimės apsilankymo.
 24 Tinginys slepia savo ranką po pažasčia
 ir nepakelia jos nė prie burnos.
 25 Nuplakus išjuokėją, paikas darosi išmintingesnis,
 jeigu gi bari išmintingą, jis priima drausmę.
 26 Kas liūdina tėvą ir šalin varo motiną,
 tas begėdis ir nelaimingas.
 27 Nesiliauk, sūnau, klausytis pamokymo,
 tenebūna tau nežinomi mokslo žodžiai.
 28 Neteisingas liudytojas juokiasi iš teismo
 ir bedievių burna ryja neteisybę.
 29 Išjuokėjams prirengta teismų
 ir plaktukų paikųjų kūnams mušti.

20. ¹ Vynas gimdo paleistuvystę ir triukšmingą girtuoklystę;
 kas jais gėrisi, nebus išmintingas.
² Kaip liūto krikimas, taip karaliaus baisumas,
 kas jį erzina, nusikalsta savo gyvybei.
³ Garbė žmogui, kurs šalinasi nuo ginčų;
 visi gi paikieji kišasi į vaidus.
⁴ Dėl šalčio tinginys nenorėjo arti;
 taigi vasarą jis elgetaus; bet niekas jam neduos.
⁵ Kaip gilus vanduo, taip sumanymas žmogaus širdyje,
 bet išmintingas žmogus išsems jį.
⁶ Daug žmonių vadinama gailestingais;
 bet kas gi randa ištikimą žmogų?
⁷ Teisusis, kurs vaikščioja savo nekaltybėje,
 palieka po savęs laimingus vaikus.
⁸ Karalius, kurs sėdi teismo soste,
 savo pažvelgimu išblaško kiekvieną piktumą.
⁹ Kas gali sakyti: mano širdis nesutepta,
 esu laisvas nuo nuodėmės?

- ¹⁰ Dvejopas svaras ir dvejopas mastas —
abudu dalyku nuoboda Dievui.
- ¹¹ Vaikas pažįstamas iš jo palinkimų,
ar jo darbai bus švarūs ir tiesūs.
- ¹² Girdinčią ausį ir reginčią akį,
viena ir kita padarė Viešpats.
- ¹³ Nemėk miego, kad tavęs neprislėgtų neturtas;
atmerk savo akis ir turėsi duonos pasisotinti.
- ¹⁴ Niekam verta, niekam verta, sako kiekvienas pirkėjas,
o kai pasitraukia, tuomet jis giriiasi.
- ¹⁵ Yra aukso, yra daug perlų,
bet žinančios lūpos — brangus rykas.
- ¹⁶ Imk apdarą to, kurs laidavo už svetimą,
ir svetimtaučių vietoje atimk iš jo užstatą.
- ¹⁷ Saldi žmogui melo duona,
bet paskui jo burna pilna žvirgždų.
- ¹⁸ Mintys sustiprėja patarimais
ir karus reikia vesti su apsvarstymu.
- ¹⁹ Su tuo, kurs atidengia paslaptis ir elgiasi apgaulingai,
ir nesučiaupia savo lūpų, nesusidėk:
- ²⁰ Kas keikia savo tėvą ir motiną,
to žiburys gęsta tamsybių gilumoje.
- ²¹ Tėvonystė, į kurią pradžioje skubama,
galų gale bus be palaiminimo.
- ²² Nesakyk: atsilyginsiu piktu;
palauk Viešpaties, ir jis išlaisvins tave.
- ²³ Dvejopas svaras — nuoboda Viešpačiui;
apgaulinga svarstyklė negera.
- ²⁴ Žmogaus žingsniai vedami Viešpaties,
kas gi iš žmonių gali suprasti savo kelią?
- ²⁵ Žuvinimas žmogui ryti šventuosius (daryti lengvapėdiškai
įžadus)
ir padarius įžadus atsimesti.
- ²⁶ Išmintingas karalius išblaško bedievius
ir pasuka ant jų tekinį.
- ²⁷ Žmogaus kvėpavimas — Viešpaties žiburys,
kurs ištiria visas vidaus paslaptis.
- ²⁸ Gailestingumas ir tiesa sergi karalių
ir maloningumu sustiprėja jo sostas.

²⁹ Jaunikaičių džiaugsmas — jų stiprybė,
o senių garbė — žili plaukai.

³⁰ Žaizdos randai nutrina tai, kas pikta,
ir kirčiai siekia kūno vidų.

21. ¹ Karaliaus širdis Viešpaties rankoje kaip vandenių padalinimai:
jis ją palenkia, kur tik nori.

² Kiekvienas žmogaus kelias rodosi jam pačiam tiesus,
bet Viešpats pasveria širdis.

³ Būti gailėstingam ir daryti teisybę
labiau patinka Viešpačiui nekaip aukos.

⁴ Akių puikybė yra širdies pasipūtimas;
bedievių žiburys — nuodėmė.

⁵ Stipriojo mintys visados užimtose apstybe,
kiekvienas gi tinginys — visados neturte.

⁶ Kas krauna turtus melo liežuvio, tas tuščias ir be išmonės
ir įsipainioja į mirties žabangus.

⁷ Bedievių plėšimai pražudys juos,
nes jie nenori daryti kas teisinga.

⁸ Suktas žmogaus kelias, kurs jam svetimas;
kas gi nesuteptas, to darbas tiesus.

⁹ Verčiau sėdėti ant stogo kampo
kaip būti su vaidinga moteriške ir bendruose namuose.

¹⁰ Bedievio siela trokšta pikto;
jis nepasigaili savo artimo.

¹¹ Nuplakus išjuokėją, neišmanėlis darosi išmintingesnis
ir jei seka išmintingąjį, jis įsigyja žinojimo.

¹² Teisusis mąsto apie bedievio namus,
kad atitrauktų bedievių nuo pikto.

¹³ Kas užsikemša sau ausį, šaukiant beturčiui,
pats šauks ir nebus išklaushas.

¹⁴ Slapta dovana maldo pykčius
ir dovana antyje — didžiausią užsidegimą.

¹⁵ Daryti kas teisinga, teisiajam džiaugsmas
ir išgąstis piktadariams.

¹⁶ Žmogus, kurs nuklysta nuo mokslo kelio,
bus milžinų susirinkime.

¹⁷ Kas mėgsta puotas, bus neturte;
kas mėgsta vyną ir riebius dalykus, nepralobs.

- 18 Už teisųjų duodama bedievis
ir už teisiuosius — neteisingas.
- 19 Verčiau gyventi tuščioje šalyje
kaip su vaidinga ir rūsčia moteriške.
- 20 Pageidaujamas turtas ir aliejus teisiojo namuose,
bet negudrus žmogus tai išieškoja.
- 21 Kas seka teisybę ir gailestingumą,
randa gyvenimą, teisybę ir garbę.
- 22 Išmintingas įkopia į karžygių miestą
ir sugriauna stiprybę, kuria jis pasitikėjo.
- 23 Kas sergi savo burną ir savo liežuvį,
sergi savo sielą nuo suspaudimų.
- 24 Nemokytu vadinama puikus ir išdidus,
kurs rūstybėje parodo puikybę.
- 25 Troškimai užmuša tinginį,
nes jo rankos nenorėjo nieko dirbti.
- 26 Visą dieną jis geidžia ir trokšta;
käs gi teisus, tas duoda ir nesiliauja.
- 27 Bedievių aukos — nuoboda,
nes atnašaujamos iš nusikaltimo.
- 28 Liudytojas melagis žus,
klusnus žmogus skelbs nugalėjimus.
- 29 Žmogus bedievis begėdiškai sudeda savo veidą,
kas gi teisus, tas taiso savo kelią.
- 30 Nėra išminties, nėra gudrybės,
nėra patarimo prieš Viešpatį.
- 31 Žirgas rengiamas karo dienai,
bet Viešpats suteikia laimėjimą.
22. 1 Verčiau geras vardas nekaip daug turtų,
vertesnė už sidabrą ir auksą malonė.
- 2 Turtingas ir beturtis susitinka,
abiejų gi Sutvėrėjas yra Viešpats.
- 3 Buklus mato pikta ir slepiasi,
neišmanėlis eina pro šalį ir gauna kentėti.
- 4 Kuklumo vaisius — baimė Viešpaties,
turtai, garbė ir gyvenimas.
- 5 Ginklai ir kalavijai nedorėlio kelyje,
kas gi sergi savo sielą, tas traukiasi nuo jų toli.

- ⁶ Sakoma patarlėje: Jaunikaitis, įpratęs į savo kelią,
ir pasenęs nepasitraukia iš jo.
- ⁷ Turtingas viešpatauja beturčiams
ir kas skolinasi, tas darosi skolintojo vergas.
- ⁸ Kas sėja neteisybę, pjaus nelaimės
ir bus sunaikintas savo rūstybės rykšte.
- ⁹ Kas linkęs į gailestingumą, tas laiminamas,
nes savo duonos duoda beturčiui.
Pergalę ir pagarbą įsigyja, kas duoda dovanų;
bet jis pasigauna sielą tų, kurie jas ima.
- ¹⁰ Išmesk išjuokėją, ir kartu su juo išeis barniai,
ir liausis vaidai ir koneveikimai.
- ¹¹ Kas mėgsta širdies tyrumą,
dėl savo lūpų malonumo turės prietelį karalių.
- ¹² Viešpaties akys sergi žinojimą,
neteisiojo gi žodžiai žūna.
- ¹³ Tinginys sako: Liūtas lauke,
galiu būti sudraskytas viduryje gatvės.
- ¹⁴ Svetimos moters burna — gili duobė;
prieš ką Viešpats rūstinasi, tas į ją krenta.
- ¹⁵ Paikybė įrišta vaiko širdyje,
ir drausmės rykštė išvaro ją.
- ¹⁶ Kas skriaudžia beturtį, kad padaugintų savo turtus,
pats duos turtingesniui ir bus neturte.

* * *

- ¹⁷ Palenk savo ausį ir klausykis išminčių žodžių,
ir pakreipk savo širdį į mano mokslą.
- ¹⁸ Jis bus tau gražus, jei laikysi jį savo viduje,
ir juo patvins tavo lūpos.
- ¹⁹ Kad tavo pasitikėjimas būtų Viešpatyje,
nes todėl šiandien aš tau jį ir rodau.
- ²⁰ Štai aš aprašiau jį tau trejopai,
mintimis ir žinojimu.
- ²¹ Kad tau parodyčiau tiesos stiprumą ir žodžius,
kad jais atsakytumei tiems, kurie yra tave siuntę.
- ²² Nedaryk prievartos beturčiui dėl to, kad jis yra beturtis,
ir neslėk pavargėlio vartuose,

- 23 Nes Viešpats gina jo bylą
ir perdurs tuos, kurie perdūrė jo sielą.
24 Nebūk prietelis rūsčiam žmogui
ir nevaikščiok su padūkusių žmogumi,
25 Kad kartais neišmoktumei jo takų
ir neimtumei papiktinimo savo sielai.
26 Nebūk su tais, kurie paduoda sau rankas
ir kurie stato save laidais už skolas,
27 Nes jei neturi iš ko atiduoti,
tai koks yra reikalas, kad imtų antklodę nuo tavo guolio?
28 Neperženk senų ribų,
kurias tavo tėvai paskyrė.
29 Matai žmogų, greitą savo darbe?
Jis stovės karalių akivaizdoje ir nebus su negarbingais.

23. 1 Atsisėdęs valgyti su kunigaikščiu,
rūpestingai stebėk, kas ties tavim padėta,
2 Ir įsistatyk sau peilį į gerklę,
jei tačiau turi savo valdžioje savo sielą.
3 Negeisk jo valgių,
nes tai melo duona.
4 Nevark, kad pralobtumei,
bet paskirk savo gudrybei ribas.
5 Nekelk savo akių į gėrybes, kurių negali turėti,
nes jos pasidaro sau sparnus kaip erelio ir skrenda į
padanges.
6 Nevalgyk su pavydžiu žmogumi
ir negeisk jo valgių,
7 Nes panašiai į žynį ir burtininką
jis sprendžia tai, ko nežino.
Valgyk ir gerk, sakys jis tau,
bet jo širdis ne su tavim.
8 Suvalgytą maistą tu išvemi
ir prarasi savo gražias kalbas.
9 Nekalbėk į neišmintųjų ausis,
nes jie paniekins tavo žodžių mokslą.
10 Neliesk neišmanėlių ribų
ir neik į našlaičių dirvą,
11 Nes jų giminaitis galingas,

- ir jis gins jų bylą prieš tave.
- ¹² Teįsigilina tavo širdis į mokslą
ir tavo ausys — į žinojimo žodžius.
- ¹³ Nesigailėk vaikui drausmės,
nes jei užgausi jį rykšte, jis nemirs.
- ¹⁴ Tu užgausi jį rykšte
ir išlaisvinsi jo sielą iš pragaro.
- ¹⁵ Mano sūnau, jei tavo dvasia išmintinga,
mano širdis džiaugsis kartu su tavim
- ¹⁶ Ir mano inkstai linksmai krustelės,
kai tavo lūpos kalbės kas tiesu.
- ¹⁷ Tegul tavo širdis nepavydi nusidėjėliams,
bet visą dieną būk Viešpaties baimėje;
- ¹⁸ Nes turėsi vilties paskutinę valandą
ir tavo laukimas nebus iš tavęs atimtas.
- ¹⁹ Klausyk, mano sūnau, ir būk išmintingas,
ir vesk tiesiu keliu savo sielą.
- ²⁰ Nebūk girtuoklių puotose nė pokyliuose tų,
kurie susineša mėsos valgyti,
- ²¹ Nes kurie leidžia laiką gėrimuose ir
lėbauja, eina į neturtą,
ir girtuoklių miegas vilki skarmalais.
- ²² Klausyk savo tėvo, kuriam tu gimei,
ir neniekink savo pasenusios motinos.
- ²³ Pirk tiesos ir neparduok išminties,
mokslo ir išmanymo.
- ²⁴ Teisiojo tėvas šūkauja iš džiaugsmo;
käs pagimdė išmintingą, tas juo linksminasi.
- ²⁵ Tesidžiaugia tavo tėvas ir tavo motina
ir tegul linksmi šūkauja, kuri tave pagimdė.
- ²⁶ Mano sūnau, duok man savo širdį
ir tesilaiko tavo akys mano kelių,
- ²⁷ Nes kekšė — gili duobė
ir svetimoji — ankštas šulinys.
- ²⁸ Ji tykoja kelyje kaip galvažudys
ir pamačius neatsargius užmuša.
- ²⁹ Kam vargas? Kieno tėvui vargas? Kam vaidai? Kam duobės?
Kam bė priežasties žaizdos? Kam paraudusios akys?
- ³⁰ Argi ne tie, kurie gaišta prie vyno

- ir rūpinasi tuštinimu taurių?
- ³¹ Nežiūrėk į vyną, kad jis gelsvai žiba,
kad jo spalva stiklo blizga.
- ³² Jis įeina švelniai, bet galų gale įgelia kaip gyvatė
ir kaip angis išlieja nuodus.
- ³³ Tavo akys stebės svetimautes
ir tavo širdis kalbės nedorus dalykus.
- ³⁴ Ir tu būsi kaip žmogus, miegas jūros viduryje,
ir lyg apsnūdęs vairininkas, pametęs vairą.
- ³⁵ Ir sakysi: Mane mušė, bet man neskaudėjo;
tampė mane, bet aš nejaučiau.
Kada gi pabusiui ir vėl rasiu vyno?

24. ¹ Nepavydėk piktiems žmonėms
ir netrokšk su jais būti;
- ² Nes jų širdis mąsto apie plėšimus
ir jų lūpos kalba apgaules.
- ³ Namai statomi išmintimi
ir sustiprėja gudrybe.
- ⁴ Mokslu sandėliai prikraunami
visokio brangaus ir geriausio lobio.
- ⁵ Išmintingas žmogus tvirtas
ir mokytas žmogus stiprus ir pajėgus.
- ⁶ Nes karas pradedama su gudriu prisirengimu
ir ten laimima, kur būna daug pasitarimų.
- ⁷ Paikam išmintis per daug aukšta:
vartuose jis neatveria savo burnos.
- ⁸ Kas mano daryti pikta,
bus vadinamas paikas.
- ⁹ Paikojo galvojimas yra nuodėmė
ir apkalbinėtojas — nuoboda žmonėms.
- ¹⁰ Jei, nustojęs drąsos, nusimeni suspaudimo dieną,
tai tavo stiprumas sumažėja.
- ¹¹ Gelbėk tuos, kurie vedami mirti,
ir nesiliauk gelbėjęs tuos, kurie vedami nužudyti.
- ¹² Jei sakytumei: trūksta man jėgų,
tai tas, kurs tyrinėja širdį, tai žino,
Ir nėra nieko, kas būtų paslėpta tavo gyvybės sergėtojui;
jis atsilygina žmogui, žiūrėdamas jo darbų.

- ¹³ Valgyk, mano sūnau, medaus, nes jis geras,
ir medaus syvo, kurs labai saldus tavo gerklei.
- ¹⁴ Taip ir išminties mokslas tavo sielai:
jį radęs turėsi paskučiausią valandą vilties
ir tavo viltis nenueis niekais.
- ¹⁵ Netykok ir neieškok bedievystės teisinio namuose,
ir nedrumsk jo ramybės;
- ¹⁶ Nes septynis kartus teisusis puls ir atsikels,
bedievis gi nugrims į nelaimę.
- ¹⁷ Kai žlunga tavo neprietelis, nesidžiauk,
ir jam žūnant tegul tavo širdis linksmai nešūkauja,
- ¹⁸ Kad kartais Viešpats nepastebėtų ir tai jam nepatiktų,
ir kad jis nenugręžtų nuo jų savo rūstybės.
- ¹⁹ Nesiginčyk su pikčiausiais
ir nepavydėk dėl bedievių,
- ²⁰ Nes piktieji neturi vilties būsimųjų dalykų,
ir bedievių žiburys gęsta.
- ²¹ Bijok, mano sūnau, Viešpaties ir karaliaus
ir nesusidėk su apkalbinėtojais,
- ²² Nes ūmai išskyla jų prapultis
ir kas gi žino vieno ir kito žuvimą.
- ²³ **TAI TAIP PAT IŠMINTINGIESIEMS.**
Žiūrėti asmens teisme negera.
- ²⁴ Kas sako bedieviui: Tu teisus, tuos keikia tautos
ir jų bodisi giminės.
- ²⁵ Kas gi pasmerkia, tie giriami
ir jiems ateina palaiminimas.
- ²⁶ Bučiuoja lūpas, kas atsako tiesius žodžius.
- ²⁷ Atlik lauke savo darbą
ir rūpestingai įgyvenk savo dirvą;
paskui galėsi statyti savo namus.
- ²⁸ Nebūk be reikalo liudytojas prieš savo artimą
ir nieko nesuvedžiok savo lūpomis.
- ²⁹ Nesakyk: Kaip jis man padarė, taip aš jam darysiu;
atsilyginsiu kiekvienam, žiūrėdamas jo darbo.
- ³⁰ Ašėjau per tinginio dirvą
ir per paiko žmogaus vynuogyną,
- ³¹ Ir štai visur buvo pilna dilgių,
ir jis buvo apaugęs erškėčiais,

ir akmeninė tvora buvo sugriauta.

³² Tai pamatęs, dėjąu sau į širdį

ir mokiaus iš šito pavyzdžio;

³³ Tu truputį pamiegi, tariau, truputį pasnaudi,

truputį susidedi savo rankas pasilsėti;

³⁴ Ir ateis tau neturtas kaip bėgėjas

ir elgetystė — kaip apsišarvavęs vyras.

25. ¹ TAI TAIP PAT SALIAMONO PATARLĖS, KURIAS
SURINKO JUDO KARALIAUS EZEKIJO VYRAI

² Dievo garbė yra slėpti dalyką

ir karalių garbė — ištirti dalyką.

³ Kaip dangaus aukštybė ir žemės gilybė,

taip neištiriama karalių širdis.

⁴ Atimk rūdis nuo sidabro,

ir išeis aikštėn tyriausias rykas.

⁵ Atimk bedievystę iš karaliaus veido,

ir jo sostas sustiprės teisybe.

⁶ Nesirodyk garbingas karaliaus akivaizdoje

ir nestok didikų vieton.

⁷ Nes geriau, kad tau sakytų: slink čia aukščiau,

kaip kad būtumei pažemintas kunigaikščio akyse.

⁸ Ką tavo akys matė, nesakyk tuojuo vaide;

išdarakęs savo prietelį, paskui tu rasi nebegalėtumei

pataisyti.

⁹ Vesk savo ginčą su savo prieteliu

ir neišreikšk paslapties svetimam,

¹⁰ Kad išgirdęs jis nesigėdytų tavęs

ir nesiliautų prikašiojęs.

Palankumas ir prietelystė išlaisvina:

palaikyk vieną ir kitą sau, kad būtumei be priekaištų.

¹¹ Kaip auksiniai obuoliai sidabriniuose padėkluose,

taip kas savo laiku pasako žodį.

¹² Kaip auksinis auskaras ir blizgantis perlas,

taip kas įspėja išmintingąjį

ir tą, kurio ausis klausosi.

¹³ Kaip sniego šaltumas pjūties dieną,

taip ištikimas pasiuntinys tam, kurs jį siuntė;

jis duoda poilsio jo sielai.

- ¹⁴ Debesys ir vėjai, po kurių nelyja lietus,
toks žmogus gyropelnys ir neatitesįs pažadų.
- ¹⁵ Kantrumu maldomas kunigaikštis
ir švelnus liežuvis laužo kas kieta.
- ¹⁶ Jei randi medaus, valgyk kiek tau iki sočiai,
kad kartais, per daug pasisotinęs, jo neišvemtumei.
- ¹⁷ Nekelk savo kojos į artimo namus,
kad kartais jam nenusibostumei
ir jis nepradėtų nekęsti tavęs.
- ¹⁸ Ietis, kalavijas ir aštri vilyčia —
toks žmogus, kurs melagingai liudija prieš savo artimą.
- ¹⁹ Kaip pūvantis dantis ir pailsusi koja,
taip kas pasitiki neištikimu žmogumi suspaudimo dieną
ir pameta apsiaustą šalčio dieną.
- ²⁰ Kaip actas ant sodos,
taip kas nuliūdusiai širdžiai gieda giesmes.
Kaip kandis drabužiui ir kirminas medžiui,
taip žmogaus nuliūdimas kenkia širdžiai.
- ²¹ Jei tavo neprietelis alksta, pavalgydink jį;
jei trokšta, pagirdyk jį.
- ²² Nes tu krausi jam ant galvos žarijų,
ir Viešpats atsilygins tau.
- ²³ Šiaurys vėjas išskirsto lietu
ir nuliūdęs veidas — apkalbinėjantį liežuvį.
- ²⁴ Verčiau sėdėti ant stogo kampo
kaip su vaidinga moteriške ir bendruose namuose.
- ²⁵ Šaltas vanduo trokštančiai sielai —
tokia gera žinia iš tolimos šalies.
- ²⁶ Kaip koja sudrumstas šaltinis ir pagadinta versmė,
taip teisusis, krentąs bedievio akyse.
- ²⁷ Kaip negera tam, kas valgo daug medaus,
taip kas tyrinėja didenybę, prislegiamas garbės.
- ²⁸ Kaip atdaras miestas ir neapsuptas aplinkui mūrų,
taip kas kalbėdamas negali sulaikyti savo dvasios.

26. ¹ Kaip sniegas vasarą ir lietus pjūtyje,
taip netinka paikam garbė.

² Kaip paukštis skrenda iš vienos vietos į kitą
ir žvirblis skrajoja kur nori,

- taip be reikalo ištartas prakeikimas ant ko nors ateina.
- ³ Rimbamas arkliui, brizgilas asilui
ir rykštė sugedusiųjų nugarai.
- ⁴ Neatsakyk paikam, žiūrėdamas jo paikumo,
kad nepasidarytumei panašus į jį.
- ⁵ Atsakyk paikam, žiūrėdamas jo paikumo,
kad jis nesitartų esąs išmintingas.
- ⁶ Raišas yra kojomis ir geria neteisybę tas,
kurs siunčia žodžius per paiką pasiuntinį.
- ⁷ Kas luošas, veltui turi gražias blauzdas,
taip patarlė nepritinka paikųjų burnai.
- ⁸ Kaip kad kas meta akmenį į Merkurijaus krūvą,
taip kas duoda pagarbos neišmintingam.
- ⁹ Kaip erškėtis, jei išdygsta ant apsigėrusiojo rankos,
taip patarlė paikųjų burnoje.
- ¹⁰ Teismo nutarimas baigia bylas,
ir kas priverčia paiką nutilti, maldo pykčius.
- ¹¹ Kaip šuo, kurs grįžta prie savo vemalo,
taip negudrus, kurs kartoja savo paikybę.
- ¹² Ar matei žmogų, kurs tariasi esąs išmintingas?
Daugiau vilties iš neišmintingojo kaip iš jo.
- ¹³ Tinginys sako: Liūtas kelyje
ir liūtienė takuose.
- ¹⁴ Kaip durys sukasi ant savo vąšų,
taip tinginys savo guolyje.
- ¹⁵ Tinginys paslėpė savo ranką po pažasčia
ir vargas jam pakelti ją prie savo burnos.
- ¹⁶ Tinginys tariasi išmintingesnis esąs
už septynis žmones, kalbančius išmintingus dalykus.
- ¹⁷ Kaip kad kas nutveria šunį už ausų,
taip kas eina pro šalį nekliudomas ir įsikiša į kito vaidus.
- ¹⁸ Kaip kaltas tas, kas leidžia mirtingas vilyčias ir ietis,
- ¹⁹ Taip ir žmogus, kurs kenkia apgaulingai savo prieteliui
ir sugautas sako: Padariau tai juokais.
- ²⁰ Nebesant malkų gęsta ugnis,
taip ir pašalinus kurstytoją, paliauja vaidai.
- ²¹ Kaip anglis padaro žarijų ir malkos ugnies,
taip rūstus žmogus sukelia vaidus.
- ²² Kurstytojo žodžiai lyg kad nekalti,

- bet jie pasiekia vidurių gilumą.
- ²³ Kaip kad purvinu sidabru norėtumei papuošti molinį indą,
taip pasipūtusios lūpos sujungtos su pikčiausia širdimi.
- ²⁴ Neprietelį pažįstama iš jo lūpų,
kada jis širdyje užsiėmęs klastomis.
- ²⁵ Kai jis kalba nuolankiu balsu, netikėk jam,
nes jo širdyje septynios nedorybės.
- ²⁶ Kas veidmainingai dengia neapykantą,
to piktumas bus atidengtas taryboje.
- ²⁷ Kas kasa duobę, į ją įkrenta,
ir ritamas akmuo grįžta ant ritančiojo.
- ²⁸ Apgaulingas liežuvis nemėgsta tiesos
ir viltavilinga burna — žuvimų priežastis.

27. ¹ Nesigirk rytdiena,
nes nežinai, ką ateinanti diena atneš.
- ² Tegul kitas tave giria, o ne tavo burna,
svetimasis, o ne tavo lūpos.
- ³ Sunkus akmuo ir svarios smiltys,
bet paikojo pyktis sunkesnis už vieną ir kitą.
- ⁴ Rūstybė ir kylas narsas neturi pasigailėjimo,
ir kas gali pakelti užsidegusiojo smarkumą?
- ⁵ Geresnis atviras papeikimas
kaip slepiama meilė.
- ⁶ Verčiau mylinčiojo žaizdos
kaip apgaulingi nekenčiančiojo bučiavimai.
- ⁷ Soti siela mindo medaus korį,
alkana gi siela ir kartų dalyką laiko saldžiu.
- ⁸ Kaip paukštis išskrendęs iš savo lizdo,
taip žmogus, kurs palieka savo vietą.
- ⁹ Tepalais ir visokiais kvepalais gėrиси širdis,
nuo gerų gi prietelio patarimų saldu darosi sielai.
- ¹⁰ Neprarask savo prietelio ir savo tėvo prietelio
ir savo sielvarto dieną neik į savo brolio namus.
Geresnis kaimynas arti
kaip brolis toli.
- ¹¹ Užsiimk išmintimi, mano sūnau, ir palinksmink mano širdį,
kad galėtumei atsakyti tam, kurs daro priekaištus.
- ¹² Buklus, pamatęs nelaimę, slepiasi;

- neišmanėliai praeidami kenčia nuostolį.
- ¹³ Paimk apdarą iš to, kurs laidavo už svetimšalį
ir už svetimuosius, paimk iš jo užstatą.
- ¹⁴ Kas anksti atsikėlęs dideliu balsu laimina savo artimą,
tas panašus į keikiantį.
- ¹⁵ Lašas stogas šalčio dieną
ir vaidinga moteriškė vienas į kitą panašūs;
- ¹⁶ Kas nori ją sustabdyti, lygus norinčiam sulaikyti vėją
ir savo dešinę nutverti aliejų.
- ¹⁷ Geležis galandama geležimi
ir žmogus galandą savo prietelio veidą.
- ¹⁸ Kas sergi figos medį, valgo jo vaisių,
ir kas sergi savo valdovą, bus pagerbtas.
- ¹⁹ Kaip žiūrinčiųjų veidai atsimuša vandenyje,
taip žmonių širdys matomos gudriems.
- ²⁰ Pragaras ir prapultis niekuomet nepilni;
panašiai ir žmonių akys yra nepasotinamos.
- ²¹ Kaip sidabras ištiriama liejykloje ir auksas krosnyje,
taip ištiriama burna žmogaus, kurs jį giria.
Nedorėjo širdis ieško kas pikta,
tiesi gi širdis ieško žinojimo.
- ²² Nors sugrūstumei paiką piestoje kaip grūdus,
daužydamas iš viršaus grūstuvu,
nebus iš jo atimta paikybė.
- ²³ Rūpestingai žiūrėk, kaip atrodo tavo galvijai,
ir stebėk savo bandas,
- ²⁴ Nes ne nuolat turėsi valdžios,
bet vainikas bus suteikiamas per kartų kartas.
- ²⁵ Atidengta pievos ir pasirodo žaliuojančios žolės,
ir surenkama šienas nuo kalnų.
- ²⁶ Avinėliai tavo drabužiams
ir ožiai dirvai nusipirkti.
- ²⁷ Tegul tau pakanka ožkų pieno pavalgyti
ir tavo namų reikalams, ir tavo tarnaitėms išlaikyti.
28. ¹ Bedievis bėga, niekam nesivejant,
teisusis gi pasitiki kaip liūtas ir neišsigąsta.
- ² Dėl šalies nuodėmių daugėja jos kunigaikščiai,
bet jei žmogus turi išminties ir žino tai, kas sakoma.

- vado gyvenimas pailginamas.
- ³ Neturtingas žmogus, kurs skriaudžia beturčius, panašus į smarkų lietų, dėl kurio pasidaro badas.
- ⁴ Kurie pameta įstatymą, giria bedievių; kurie sergi, užsidega prieš jį.
- ⁵ Pikti žmonės negalvoja apie teisumą; kurie gi ieško Viešpaties, tie visa stebi.
- ⁶ Geresnis beturtis, kurs vaikščioja savo nekaltume, už turtingą jo nedoruose keliuose.
- ⁷ Kas laikosi įstatymo, tas išmintingas sūnus, kas gi maitina lėbauninkus, daro gėdą savo tėvui.
- ⁸ Kas krąuna turtus nuošimčiais ir palūkanomis, renka juos tokiam, kurs dosnus beturčiams.
- ⁹ Kas nugręžia savo ausis, kad negirdėtų įstatymo, to malda — pasibjaurėjimas.
- ¹⁰ Kas suklaidina teisiuosius į piktą kelią, kris į savo prapultį, nekaltieji gi paveldės jo gėrybes.
- ¹¹ Turtingas žmogus tariasi esąs išmintingas, gudrus gi beturtis jį tyrinėja.
- ¹² Linksmame teisiųjų šukojeime daug garbės, viešpataujant gi bedieviams, žmonės žūna.
- ¹³ Kas slepia savo nusikaltimus, tas neturės pasisikimo; kas gi juos išpažįsta ir pameta, randa pasigailėjimo.
- ¹⁴ Palaimintas žmogus, kurs visuomet baugštus; kas gi kietos širdies, pateks į nelaimę.
- ¹⁵ Kriokias liūtas ir alkanas lokys, toks kunigaikštis bedievis neturtingai tautai.
- ¹⁶ Vadas, kuriam trūksta gudrybės, prislėgs daugelį skriaudomis, kas gi nekenčia godumo, to dienos bus ilgos.
- ¹⁷ Žmogaus, kurs išliejo nekaltą kraują, niekas nepalaiko, jei jis ir į duobę bėgtų.
- ¹⁸ Kas vaikščioja nekaltai, bus išgelbėtas; kas eina iškraipytais keliais, žlugs vienu sykiu.
- ¹⁹ Kas dirba savo žemę, bus sotus duonos, kas gi ieško dykinėjimo, bus pilnas skurdo.
- ²⁰ Ištikimas žmogus daug giriamas, kas gi skuba pralobti, nebus nekaltas.
- ²¹ Kas teisme žiūri veido, negerai daro, toks ir už duonos kąsnį išsižada tiesos.

- ²² Žmogus, kurs skuba pralobti ir kitiems pavydi,
nežino, kad jam ateis neturtas.
- ²³ Kas papeikia žmogų, ras paskui pas jį daugiau malonės
nekaip tas, kurs liežuvio viltaviliavimu jį apgauna.
- ²⁴ Kas pasiglemžia ką nors iš savo tėvo ir motinos
ir sako, tai nesanti nuodėmė,
tas galvažudžio sėbras.
- ²⁵ Kas didžiuojasi ir pučiasi, sukelia vaidus;
kas gi turi vilties Viešpatyje, bus pagydytas.
- ²⁶ Kas pasitiki savo širdimi, tas paikas;
kas gi išmintingai elgiasi, bus išgelbėtas.
- ²⁷ Kas duoda beturčiui, tam nieko netrūks,
kas niekina prašantį, kęs skurdą.
- ²⁸ Išskylant bedieviams, žmonės slepiasi;
jiems žūnant, daugėja teisieji.
29. ¹ Žmogui, kurs atkakliai niekina įspėjantį,
ateina ūmus žuvinimas, ir jis nebepasveiks.
- ² Teisiųjų padaugėjimu tauta džiaugiasi;
gavus gi valdžią bedieviams, tauta vaitoją.
- ³ Žmogus, mėgstas išmintį, linksmina savo tėvą,
kas gi maitina kekšes, tas praranda lobį.
- ⁴ Teisus karalius pakelia šalį,
godus žmogus ją naikina.
- ⁵ Žmogus, kurs kalba savo prieteliui lipšniais ir apgaulingais
žodžiais,
tiesia tinklą ties jo žingsniais.
- ⁶ Aplink nusidedantį, neteisingą žmogų užsiveržia kilpa,
teisusis gi šlovins ir džiaugsis.
- ⁷ Teisusis žino beturčių reikalą;
bedievis nežino mokslo.
- ⁸ Žmonės išjuokėjai griaua miestą,
išmintingieji atitolina narsą.
- ⁹ Išmintingas žmogus, jei ginčijasi su paiku,
ar pyksta, ar juokiasi, neranda poilsio.
- ¹⁰ Kraujo trokštantys žmonės nekenčia nekalto,
teisieji gi ieško jo gyvybės.
- ¹¹ Paikas paleidžia visą savo dvasią,
išmintingas atideda ir palaiko vėlesniam laikui.

- ¹² Kunigaikštis, kurs noriai klausosi melo žodžių,
turi visus tarnus bedievių.
- ¹³ Beturtis ir skolintojas susitinka;
abiem šviečia Viešpats.
- ¹⁴ Kursai karalius teisia beturčius, žiūrėdamas tiesos,
to sostas bus stiprus per amžius.
- ¹⁵ Rykštė ir sudraudimas duoda išminties;
vaikas gi, paliktas savo valiai, daro gėdos savo motinai.
- ¹⁶ Daugėjant bedieviams, daugėja nusikaltimų,
bet teisieji matys jų žuvimą.
- ¹⁷ Auklėk savo sūnų, jis bus tau paguoda
ir duos pasigėrėjimo tavo sielai.
- ¹⁸ Kai nebebus pranašystės, tauta bus sunaikinta;
o kas laikosi įstatymo, tas palaimintas.
- ¹⁹ Vergo negalima išauklėti žodžiais,
nes ką sakai, jis supranta,
bet niekais verčia ir neatsako.
- ²⁰ Ar matei žmogų, greitą kalbėti?
Iš jo reikia laukti greičiau paikybės kaip pasitaisymo.
- ²¹ Kas nuo kūdikystės lepina savo vergą,
paskui matys jį atkaklų.
- ²² Rūstus žmogus sukelia vaidų
ir lengvai užsidegęs labiau linkęs nusidėti.
- ²³ Paskui puikų eina pažeminimas,
tą gi, kurs nuolankios dvasios, pasitinka garbė.
- ²⁴ Kas sėbrauja su vagimi, tas nekenčia savo sielos;
jis girdi prisaikinimą ir nesako.
- ²⁵ Kas bijo žmogaus, greitai suklups;
kas turi vilties Viešpatyje, bus išaukštintas.
- ²⁶ Daugelis ieško kunigaikščio veido,
bet visoks teismas eina iš Viešpaties.
- ²⁷ Teisieji bodisi žmogaus bedievio
ir bedieviai bodisi tų, kurie yra tiesiame kelyje.
Sūnus, kurs laikosi žodžio,
bus laisvas nuo žuvimo.

30. ¹ JAKĖH'S (Teikėjo) SŪNAUS AGUR'O (Rinkėjo) ŽODŽIAI
Regėjimas (Massa), paskelbtas žmogaus, su kuriuo yra
Dievas
- ir kurs, Dievui su juo esant, sustiprintas tarė:
- ² Aš paikiausias iš žmonių
ir žmonių išminties su manim nėra.
- ³ Aš nesimokiau išminties
ir nežinau šventųjų mokslo.
- ⁴ Kas užžengė į dangų ir nužengė?
kas laikė savo rankose vėją?
Kas surišo vandenį kaip į drabužį?
kas paskyrė visas žemės ribas?
kuo jis vardu ir kuo vardu jo sūnus, jei žinai?
- ⁵ Visi Dievo žodžiai išmėginti ugnyje;
jis skydas pasitikintiems juomi.
- ⁶ Nieko ne pridėk prie jo žodžių,
kad nebūtumei peikiamas ir atrastas melagis.
- ⁷ Dviejų dalykų meldžiau tave,
neatsakyk man pirma, negu mirsiu:
- ⁸ Tuštybę ir melagingus žodžius atitolink nuo manęs;
neduok man elgetystės ir turtų;
tik suteik man, ko reikia pragyventi;
- ⁹ Kad kartais pasotintas nebūčiau suvilijotas išsiginti
ir nesakyčiau: Kas yra Viešpats?
arba skurdo priverstas vogčiau
ir apgaulingai prisiekčiau mano Dievo vardu.
- ¹⁰ Neskųsk tarno jo valdovui,
kad kartais nekeiktų tavęs ir tu suklyptumei.
- ¹¹ Yra giminė, kuri keikia savo tėvą
ir kuri nelaimina savo motinos,
- ¹² Giminė, kuri tariasi esanti nesutepta,
o tačiau nenuplauta nuo savo purvų,
- ¹³ Giminė, kurios akys aukštyr pakeltos
ir kurios akių vokai aukštai laikomi,
- ¹⁴ Giminė, kuri dantų vietoje turi kalavijus
ir kramto savo krūminiais dantimis,
kad suėstų pavargėlius iš šalies
ir beturčius iš žmonių tarpo.

- ¹⁵ Siurbėlė turi dvi dukteri,
kuriedvi sako: Duok čia, duok čia.
Trys yra nepasotinami dalykai
ir ketvirtas, kurs niekados nesako: Gana.
- ¹⁶ Pragaras, gašli moteriškė
ir žemė, kuri niekados nesoti vandens;
ugnis gi niekados nesako: Gana.
- ¹⁷ Akį, kuri tyčiojasi iš tėvo
ir niekina savo motinos gimdymą,
tegul iškapoja varnai iš upelių
ir tepraryja ją jauni ereliai.
- ¹⁸ Trys dalykai man sunkūs
ir ketvirtas visai nežinomas:
- ¹⁹ Aro kelias padangėje,
žalčio kelias ant uolos,
laivo kelias jūros viduryje
ir žmogaus kelias jaunystėje.
- ²⁰ Toks taip pat kelias svetmoterės,
kuri valgo ir šluostydama savo burną
sako: Nieko pikto nepadariau.
- ²¹ Trijų dalykų pajudinama žemė
ir ketvirto ji negali pakęsti:
- ²² Vergo, kai jis įsigyja viešpatavimą,
paiko, kada jis sočiai pavalgo,
- ²³ Nepakenčiamos moteriškės, kai ji išteka už vyro,
ir tarnaitės, kai ji pasidarė savo valdovės papėdininkė.
- ²⁴ Keturi mažiausi žemės dalykai,
ir jie išmintingesni už išmintinguosius:
- ²⁵ Skruzdės, silpna tauta,
kuri pjūtyje prisirengia sau maisto,
- ²⁶ Triušiai, nestipri giminė,
kuri pasidaro sau guolį uoloje,
- ²⁷ Skėriai, kurie neturi karaliaus
ir tačiau draug išlekia savo būriais,
- ²⁸ Driežlė, kuri remiasi rankomis
ir būna karaliaus rūmuose.
- ²⁹ Trys yra, kurie dailiai vaikščioja,
ir ketvirtas, kurs laimingai žingsniuoja.
- ³⁰ Liūtas, stipriausias žvėrių,

- kurs nebijo jokio susitikimo,
³¹ Gaidys sujuostomis strėnomis
 ir avinas: nėra ir karaliaus, kurs jam pasipriešintų.
³² Ne vienas, iškeltas į aukštybes, pasirodė esąs paikas;
 nes jei būtų turėjęs proto, būtų padėjęs sau ant burnos
 ranką.
³³ Kas stipriai spaudžia tešmenį, kad gautų pieno, išspaudžia
 sviesto,
 ir kas smarkiai nosį šnypščia, išvaro kraujo,
 ir kas sužadina rūstybę, padaro nesutikimą.

31. ¹ MASSOS (Regėjimos) KARALIAUS LAMUĖLIO ŽODŽIAI,
 KURIAIS AUKLĖJO JĮ JO MOTINA
² Ką gi, mano mylimasai, ką gi, mano iščios mylimasai?
 ką, mano įžadų mylimasai?
³ Neduok savo lobio moterims
 ir savo turtų naikinti karaliams.
⁴ Neduok karaliams, o Lamuėli, neduok karaliams vyno,
 nes nėra jokios paslapties ten, kur viešpatauja girtuoklystė;
⁵ Kad kartais gerdami jie nepamirštų teisybės
 ir neiškraipytų beturčių sūnų bylos.
⁶ Duokite stipraus gėralo liūdintiems
 ir vyno tiems, kurių siela apkartusi.
⁷ Tegul geria ir užmiršta savo neturtą,
 ir tegul nebeatsimena savo skausmo.
⁸ Atverk savo burną nebylio reikalui
 ir visų praeinančių sūnų reikalais.
⁹ Atverk savo burną, nutark kas teisinga
 ir daryk teisybę beturčiui ir vargdieniui.
¹⁰ *Aleph* Kas ras stropią moteriškę?
 jos vertė kaip dalykų iš tolimiausių žemės pakraščių.
¹¹ *Beth* Ja pasitiki jos vyro širdis
 ir jam netrūksta pelno.
¹² *Ghimel* Ji atsilygina jam geru, o ne piktu
 per visas savo gyvenimo dienas.
¹³ *Daleth* Ji parūpina vilnų ir linų
 ir darbuojasi savo sumaningomis rankomis.
¹⁴ *He* Ji kaip pirklio laivas,
 kurs iš toli gabena sau duonos.

- ¹⁵ *Vau* Ji keliiasi anksti rytą,
duoda maisto savo namiškiams
ir valgio savo tarnaitėms.
- ¹⁶ *Zain* Ji apžiūri dirvą ir ją perka;
savo rankų pelnu ji įsiveisia vynuogyną.
- ¹⁷ *Heth* Ji sujuosia savo strėnas stiprybe
ir sutvirtina savo petį.
- ¹⁸ *Teth* Ji jaučia ir mato, kad jos uždarbis pelningas,
ir jos žibūrys negęsta naktį.
- ¹⁹ *Jod* Ji ištiesia savo ranką į didžius dalykus,
ir jos pirštai stveriasi verpstės.
- ²⁰ *Kaph* Ji atgniaučia savo ranką pavargėliui
ir ištiesia savo delnus beturčiui.
- ²¹ *Lamed* Ji nebijo savo namams sniego šaltumo,
nes visi jos namiškiai apvilkti dvejetu.
- ²² *Mem* Ji pasidarė sau antklodžių;
plona drobė ir purpuras — jos drabužis.
- ²³ *Nun* Jos vyras garbingas vartuose,
kai sėdi su šalies vyresniaisiais.
- ²⁴ *Samekh* Ji audžia ploną drobę ir parduoda,
ir duoda Kananiečiui juostą.
- ²⁵ *Ain* Stiprumas ir grožis — jos apdaras,
ir ji juokiasi paskutinę dieną.
- ²⁶ *Pe* Ji atveria savo burną išminčiai,
ir ant jos liežuvio yra maloningumo įstatymas.
- ²⁷ *Tsade* Ji apžiūri savo namų takus
ir nevalgo savo duonos dykinėdama.
- ²⁸ *Qoph* Jos sūnūs keliiasi ir skelbia ją esant laimingiausią,
jos vyras, — ir jis giria ją.
- ²⁹ *Reš* Daug dukterų yra susikrovusių turtų,
tu perviršijai jas visas.
- ³⁰ *Šin* Apgaulingas meilingumas ir tuščias grožis,
moteriškė, kuri bijo Viešpaties, turi būti giriama.
- ³¹ *Thau* Duokite jai jos rankų vaisių
ir tegul jos darbai giria ją vartuose.

EKLESIASTAS,
arba
PAMOKSLININKAS,

kuri hebrajai vadina QOHELET

1. ¹ Jeruslės karaliaus, Dovidą sūnaus,
Pamokslininko posakiai.
- ² Tuštybių tuštybė, sako Pamokslininkas;
tuštybių tuštybė, ir viskas tuštybė.
- ³ Kokia gi yra nauda žmogui iš viso jo vargo,
kurį jis vargsta po saule?
- ⁴ Kartą praeina ir kartą ateina,
o žemė stovi per amžius.
- ⁵ Saulė teka ir saulė leidžiasi,
ir skuba į savo vietą, iš kur užtekėjo.
- ⁶ Vėjas pučia į pietus ir gręžiasi į šiaurę;
pučia šen ir ten, sukdamos aplinkui,
ir vėjas grįžta į savo kelius.
- ⁷ Visos upės teka į jūrą,
o jūra vis nepilna.
Į vietą, iš kur upės išteka,
į ten jos tekėdamos vėl grįžta.
- ⁸ Nepakanka visų žodžių:
niekas negali visa ko išpasakoti.
Akis niekuomet nesoti regėti
ir ausiai niekados negana girdėti.
- ⁹ Kas buvo, tas pat vėl bus,
ir kas įvyko, tas pat vėl įvyks:
nieko naujo po saule.
- ¹⁰ Jei kas yra, apie ką sakoma:
„Žiūrėk, tai naujas dalykas“,
Tai yra jau buvę amžiuose,
kurie buvo pirm mūsų.

- ¹¹ Neatsimenama buvusių dalykų;
bet ir vėliau būsiančių nebeatsimins
tie, kurie gyvens vėliau.
- ¹² Aš, Pamokslininkas, buvau Izraelio karalius Jerusaleje.
- ¹³ Aš ryžaus savo širdyje tyrinėti ir stebėti išmintingai
visa, kas tik darosi po saule:
Tą nelabą užsiėmimą Dievas davė žmonių vaikams,
kad jie juo užsiimtų.
- ¹⁴ Aš mačiau visa, kas darosi po saule:
ir štai viskas tuštybė ir vėjo gaudymas.
- ¹⁵ Kas yra kreiva, negali pasidaryti tiesu,
ir ko nėra, negali būti suskaityta.
- ¹⁶ Aš pamaniau savo širdyje:
štai aš įsigijau sau plačią ir didelę išmintį,
daugiau už visus, kurie viešpatavo pirm manęs Jerusaleje,
ir mano širdis buvo labai užsiėmusi išmintimi ir žinojimu.
- ¹⁷ Tuomet aš palenkiau savo širdį pažinti išminties
ir žinojimo, paikybės ir neišminties;
aš pažinau, kad tai taip pat yra vėjo gaudymas.
- ¹⁸ Nes kur yra daug išminties, ten daug ir apmaudo,
ir kas daugina žinojimą, didina ir kentėjimą.
2. ¹ Aš tariau savo širdyje:
Eikš, aš bandysiu tave linksmumu: paragauk gėrio!
ir štai tai taip pat yra tuštybė!
- ² Apie juoką aš tariau: „Beprotis“,
ir apie linksmybę: „Ką ji padeda?“
- ³ Aš bandžiau lepinti savo kūną vynu,—
tuo tarpu kad mano širdis garbino išmintį,—
ir pasigauti paikybės, kolei nepamatysiu,
kas būtų gera žmonėms daryti po dangumi
per nedaugelį jų gyvenimo dienų.
- ⁴ Aš ėmiaus didelių darbų, pasistačiau sau namų,
įsiveisiau sau vynuogynų, ⁵ pasidariau sodų ir daržų
ir pasisodinau juose visokios rūšies vaisinių medžių.
- ⁶ Įsitaisiau sau vandens tvenkinių
želiančių medžių giraitėi laistyti.
- ⁷ Aš įsigijau sau tarnų ir tarnaičių, turėjau daug namų šeimynos,
turėjau taip pat gyvulių, daug galvijų ir didelius būrius avių,

- daugiau už visus buvusius pirm manęs Jerusaleje.
- ⁸ Susikroviau sau taip pat sidabro ir aukso, karalių ir šalių lobį.
Parūpinau sau giesmininkų ir giesmininkių,
ir kuo žmonių vaikai gėrissi, nemaža moterų.
- ⁹ Aš pasidariau didesnis ir turtingesnis už visus,
buvusius pirm manęs Jerusaleje;
taip pat ir mano išmintis man pasiliko.
- ¹⁰ Nieko, ko mano akys geidė, aš joms nedraudžiau
ir nesulaikiau savo širdies nuo jokios linksmybės.
Nes mano širdis džiaugėsi kiekvienu mano darbu
ir ta buvo man dalia iš viso mano vargo.
- ¹¹ O paskui aš apsvarsčiau visus savo darbus,
kuriuos buvo padariusios mano rankos,
ir vargą, kurį bedirbdamas pakėliau:
Ir štai visa yra tuštybė ir vėjo gaudymas,
ir nėra jokios naudos po saule.
- ¹² Tuomet aš grįžau svarstyti išminties
ir paikybės, ir neišminties.
Nes ką gi darys žmogus, kurs eis po karaliaus?
tą pat, ką jau kiti yra darę.
- ¹³ Ir mačiau, kad išmintis tiek yra vertingesnė už paikybę,
kiek šviesa yra vertingesnė už tamsybę:
- ¹⁴ Išmintingas turi akis galvoje,
o paikas vaikščioja tamsybėje.
Bet taip pat ir tai stebėjau,
kad abiejų laukia toks pat likimas.
- ¹⁵ Ir aš galvojau savo širdyje:
jei neišmintingojo likimas teks taip pat man,
tai kam aš pasidariau išmintingas! argi tai yra kokia nauda?
Ir aš tariau savo širdyje: Tai taip pat tuštybė.
- ¹⁶ Nes nebus atsimenama per amžius išmintingojo
lygiai kaip paikojo.
Nes būsimais laikais abudu bus užmiršti
ir, deja, išmintingasis miršta lygiai kaip ir paikas.
- ¹⁷ Ir aš atgrisau savo gyvenimo, nes man nepatiko,
kas tik darosi po saule:
nes visa yra tuštybė ir vėjo gaudymas.
- ¹⁸ Ir aš bodėjas viso savo vargo, kurį buvau išvargęs po saule,
nes aš paliksiu jį tėvoniui, kurs bus po manęs.

- ¹⁹ Ir kas žino, ar jis bus išmintingas, ar paikas?
o tačiau tvarkys visą mano užuodarbį, dėl kurio vargau
ir kuriame buvau išmintingas po saule.
Tai taip pat tuštybė.
- ²⁰ Ir aš priėjau prie to, kad buvau nusiminęs dėl viso savo vargo,
kurį vargau po saule.
- ²¹ Nes jei kurs žmogus, kursai vargo su išmintimi,
su žinojimu ir su pasisekimu,
atiduos savo dalį kitam, kurs nevargo,
tai yra taip pat tuštybė ir didelė nelaimė.
- ²² Nes kas gi bus žmogui už visą jo darbą
ir už visą jo rūpestingumą, su koku jis vargo po saule?
- ²³ Nes visos jo dienos yra skausmai
ir sielvartas yra jo užsiėmimas;
nė naktį nesilsis jo širdis:
tai yra taip pat tuštybė.
- ²⁴ Nėra žmogui nieko geresnio, kaip valgyti ir gerti,
ir paruošti savo sielai linksmybių už vargą.
Aš mačiau, kad ir tai ateina iš Dievo rankos.
- ²⁵ Nes kas valgys ir gers be jo?
- ²⁶ Nes tam, kurs yra geras jo akivaizdoje,
jis suteikia išminties, žinojimo ir linksmybės;
o ant nusidėjėlio jis deda vargą rinkti
ir krauti, kad atiduotų tam, kurs patinka Dievui.
Bet ir tai tuštybė ir vėjo gaudymas.

3. ¹ Visam kam yra savo metas
ir valanda kiekvienam reikalui po dangumi:
- ² Yra metas gimti ir metas mirti,
metas sodinti ir metas rauti, kas pasodinta.
- ³ Yra metas užmušti ir metas gydyti,
metas griauti ir metas statyti,
- ⁴ Metas verkti ir metas juoktis,
metas raudoti ir metas šokti.
- ⁵ Metas išblaškyti akmenis ir metas surinkti akmenis,
metas glamonėti ir metas susilaikyti nuo glėbesčiavimų.
- ⁶ Metas ieškoti ir metas prarasti,
metas sergėti ir metas atmesti.
- ⁷ Metas perplėšti ir metas susiūti,

- metas tylėti ir metas kalbėti.
- ⁸ Metas mylėti ir metas nekęsti,
metas karo ir metas taikos.
- ⁹ Kokią naudą turi žmogus, kurs dirba, iš viso savo vargo?
- ¹⁰ Aš išsižiūrėjau į užsiėmimą, kurį Dievas davė žmonių vaikams,
kad juo užsiimtų.
- ¹¹ Jis daro visa gražiai ir visa savo laiku;
ir amžinybės supratimą jis įdėjo į jų širdį,
taip kad žmogus negalėtų permatyti darbo,
kurį Dievas daro nuo pradžios iki galui.
- ¹² Ir aš pažinau, kad nėra tuose dalykuose nieko geresnio,
kaip linksmintis ir daryti gera savo gyvenime.
- ¹³ Bet ir tai, kad žmogus valgo ir geria,
ir naudojasi gėrybėmis iš savo darbo, yra Dievo dovana.
- ¹⁴ Aš pažinau, kad visi dalykai, kuriuos Dievas daro, yra amžini.
Nieko negalima prie jų pridėti nė nuo jų atimti;
bet Dievas taip daro, kad jo bijotų.
- ¹⁵ Kas yra, tai yra jau buvę;
ir kas bus, tai jau seniai yra buvę,
ir Dievas atnaujina, kas jau prabėgo.
- ¹⁶ Be to, aš mačiau po saule:
teismo vietoje, ten yra neteisumas;
teisybės vietoje, ten yra bedievis.
- ¹⁷ Aš galvojau savo širdyje:
Dievas teis teisųjų ir bedievi,
nes yra paskirtas metas kiekvienam dalykui ir kiekvienam
veiksmui.
- ¹⁸ Aš galvojau savo širdyje, kas liečia žmones:
Dievas tiria juos ir parodo,
kad jie, jų pačių matymu, yra gyvuliai.
- ¹⁹ Nes tas pat likimas yra žmonėms ir gyvuliams:
kaip miršta vieni, taip miršta ir kiti.
Visų yra toks pat alsavimas, ir žmogus neviršija gyvulio;
nes visa kas yra tuščia.
- ²⁰ Visi eina į vieną vietą,
visi yra iš dulkių ir visi grįžta į dulkes.
- ²¹ Kas žino, ar žmogaus kvėpimas žengia aukštyn
ir ar gyvulių kvėpavimas žengia žemyn į žemę?
- ²² Ir aš supratau,

kad žmogui nėra nieko geresnio, kaip linksintis savo
darbu;

nes ta yra jo dalia;

nes kas gi duos jam pamatyti, kas bus po jo?

4. ¹ Aš vėl pamačiau visus prispaudimus, kurie daromi po saule.
Ir štai: prislėgtųjų ašaros,
ir nėra nė vieno, kas juos paguostų.
O prievarta eina iš slėgėjų pusės,
ir nėra nė vieno, kurs paguostų juos.
- ² Ir aš skelbiau, kad laimingesni yra jau mirusieji
už gyvuosius, kurie dar tebegyvena,
- ³ Kad laimingesnis yra už vienus ir kitus tas, kurio dar nebuvo,
kurs nėra matęs piktų dalykų, daromų po saule.
- ⁴ Taip pat aš mačiau, kad visoks žmonių vargas ir darbštumas
yra varžytinės vieno su kitu;
tai yra taip pat tuštybė ir vėjo gaudymas.
- ⁵ Paikas susideda savo rankas ir minta savo kūnu, sakydamas:
- ⁶ „Verčiau pilna sauja su poilsiu
kaip pilnos rieškučios su vargu“.
- ⁷ Mačiau dar ir kitą tuštybę ir vėjo gaudymą po saule:
- ⁸ Šit vienui vienas ir neturi su savim nieko kito,
nei sūnaus, nei brolio;
Tačiau jo vargui nėra jokio galo
ir jo akys nesočios turtų:
Kam aš vargstu ir atimu pats iš savęs gėrybes?
Tai taip pat yra tuštybė ir negeras užsiėmimas.
- ⁹ Geriau būti dviese kaip vienam,
nes juodu gauna gerą užmokestį iš savo vargo.
- ¹⁰ Jei jie parpuola, vienas pakelia kitą;
vargas vienam, kai jis parpuola,
kai nėra kam jo pakelti.
- ¹¹ Ir jei miega dviese, vienas kitą šildo,
bet kaipgi sušils pats vienas?
- ¹² Ir jei kas užpuola vieną,
du jam pasipriešina
ir „trilinką virvę nepigu pertraukti“.
- ¹³ Geresnis neturtingas jaunuolis, bet išmintingas

už seną, bet paiką karalių, kurs jau nebemoka naudotis
patarimais.

- ¹⁴ Nes anas išėjo iš kalėjimo, kad karaliautų,
nors šitam karaliaujant jis buvo gimęs neturtingas.
¹⁵ Aš mačiau visus, kas gyvas, kurie vaikščioja po saule,
stovinčius su kitu jaunuoliu, kurs pastojų ano vieton.
¹⁶ Nebuvo galo visų žmonių skaičiui, kurių priekyje jis ėjo,
o paskesnieji nebesidžiaugs juo;
bet ir tai tuštybė ir vėjo gaudymas.
¹⁷ Sergėk savo koją, kai eini į Dievo namus,
artinkis į juos, kad klausytumeis:
yra daug geresnis dalykas už auką, atnašaujamą paikųjų,
kurie net nežino, kad jie daro pikta.

5. ¹ Nebūk ūmus su savo burna
ir teneskuba tavo širdis tarti žodį Dievo akivaizdoje.
Nes Dievas danguje, tu gi žemėje;
todėl tebūna tavo žodžių nedaug.
² Nes kaip kyla sapnas, kai yra daug užsiėmimo,
taip ir paika šneka, kai yra daug žodžių.
³ Jei padarei įžadą Dievui, negaišk atitesėti,
nes jam nepatinka paikieji;
ką nors esi žadėjęs, atiduok.
⁴ Geriau yra nežadėti kaip pažadėti ir neatitesėti įžado.
⁵ Neleisk savo burnai vesti save į nuodėmę
prieš save patį ir nesakyk pasiuntinio akivaizdoje,
kad pasielgei nepagalvojęs,
kad kartais Dievas nesusirūstintų dėl tavo žodžių
ir nesunaikintų tavo rankų darbo.
⁶ Nes iš daugelio sapnų kyla tuštybės ir daug žodžių.
Tu gi bijok Dievo.
⁷ Jei matai prispaudimą beturčio ir nedarymą teismo
bei teisybės šalyje, nesistebėk tuo dalyku:
Nes ant didiko budi didesnysis,
o ant abiejų didžiausias:
⁸ Pelnas iš žemės tenka visiems; karalius aprūpinamas laukais.
⁹ Kas mėgsta sidabrą, nebūna sotus sidabru,
ir kurs mėgsta turtus, negauna iš jų pelno:
tai taip pat tuštybė.

- ¹⁰ Kur daug gėrybių, ten daug ir tų, kurie jas valgo.
Ir kokia gi nauda tam, kurs yra jų savininkas,
jei nebent ta, kad jis mato turtus savo akimis?
- ¹¹ Saldus miegas darbininkui,
ar maža, ar daug jis valgo;
turtuolio gi sotumas neduoda jam miegoti.
- ¹² Yra dar kita skaudi blogybė, kurią mačiau po saule:
turtai sergimi savininko jo paties nenaudai.
- ¹³ Tie turtai žūna kurioje nors nelaimėje
ir sūnus, kurs jam gimsta, nieko negauna į savo rankas.
- ¹⁴ Kaip išėjo iš savo motinos iščios,
taip plikas grįš kaip atėjo
ir nieko nepasiims iš savo vargo, ką neštusi su savimi.
- ¹⁵ Ir tai yra skaudi blogybė:
visai kaip ateina, taip nueina
ir kokia gi jam nauda, kad vargo į vėją?
- ¹⁶ Per visas savo gyvenimo dienas jis valgė tamsoje
ir turi daug skausmo, susigraūžimo ir pykčio.
- ¹⁷ Štai ką aš supratau esant gera:
yra naudinga, kad žmogus valgytų ir gertų, ir naudotųsi
gėrybėmis
visame savo varge, kurį vargsta po saule
per nedaugelį savo gyvenimo dienų, kurias Dievas yra jam
davęs,
nes ta yra jo dalia.
- ¹⁸ Toliau: kiekvienam žmogui, kuriam Dievas davė turtų ir lobio
ir kuriam leido valgyti iš jų ir pasiimti savo dalį,
ir linksintis savo darbu; tai yra Dievo dovana.
- ¹⁹ Nes jis nedaug teatsimena savo gyvenimo dienų,
dėl to, kad Dievas užima jį jo širdies linksmumu.

6. ¹ Yra ir kita blogybė, kurią mačiau po saule
ir kuri smarkiai slegia žmogų:
- ² Kai kam Dievas suteikė turtų ir lobio, ir pagarbos,
ir jam netrūksta nieko iš viso to, ko jis geidžia.
Bet Dievas neduoda jam galėjimo valgyti iš jų;
valgo gi juos svetimšalis:
tai yra tuštybė ir didelis skurdas.

- ³ Jei kam gimtų šimtas vaikų ir jis gyventų daug metų,
nors būtų labai daug jo amžiaus dienų,
bet jei jo siela nesisotintų gėrybėmis,
jei jis neturėtų net kapo,
aš sakau, kad negyvas gimęs kūdikis yra laimingesnis už jį.
- ⁴ Nes šitas veltui atėjo ir nueina sau tamsoje,
ir tamsybe uždengiamas jo vardas.
- ⁵ Jis net nematė saulės ir nepažino;
šitas didesnį už aną turi poilsį.
- ⁶ Nors jis ir du tūkstančių metų gyventų,
bet nebūtų galėjęs naudotis gėrybėmis,
argi ne visa eina į vieną vietą?
- ⁷ Visas žmogaus dirbamas darbas jo burnai,
bet jo troškimas nebūna patenkintas.
- ⁸ Kuriuo gi dalyku išmintingas yra viršesnis už paiką?
kuo beturtis, kurs moka gerai apsieiti su žmonėmis?
- ⁹ Geriau yra tai, ką akys mato,
kaip minčių klajojimas.
Bet ir tai yra tuštybė ir gaudymas vėjo.
- ¹⁰ Kas tik yra, jau seniai yra pasakytas jo vardas
ir yra žinoma, kad tai bus ateityje
ir kad žmogus negali ginčytis teisme
su tuo, kurs galingesnis už jį.
- ¹¹ Jei pasakoma daug žodžių, darosi daug tuštybės:
ką gi pelno iš to žmogus?
- ¹² Kas gi žino, kas gera yra žmogui jo gyvenime,
nedaugelyje tų dienų jo tuščio gyvenimo,
kurį praleidžia užsmėje?
Nes kas nurodys žmogui,
kas bus po jo po saule?
7. ¹ Verčiau geras vardas negu geras aliejus
ir vertesnė mirties diena už gimimo dieną.
- ² Verčiau eiti į gedulo namus
kaip į puotos namus,
Nes anie yra visų žmonių galas
ir kas gyvas, pats vienas sau galvoja.
- ³ Verčiau susikrimitimas negu juokas,
nes po liūdinčių veidu gera būna širdžiai.

- ⁴ Išmintingųjų širdis yra gedulo namuose,
paikųjų gi širdis linksmybės namuose.
- ⁵ Verčiau išgirsti išmintingojo pabarimą
kaip girdėti paikųjų giedojimą.
- ⁶ Nes kaip degančių erškėčių spragsėjimas po puodu,
taip yra paikojo juokas.
Bet ir tai tuštybė.
- ⁷ Nes neteisingai atimtas dalykas iš išmintingo padaro paiką
ir papirkimas sugadina širdį.
- ⁸ Verčiau šnekos pabaiga negu pradžia.
Verčiau romi dvasia negu išdidi.
- ⁹ Nebūk savo dvasioje ūmus,
nes rūstybė pasilieka paikojo antyje.
- ¹⁰ Nesakyk: „Kodėl taip yra, kad senesniosios dienos buvo
geresnės už šitas?“
nes neišmintingai tai klaustumei.
- ¹¹ Gera yra išmintis su tėviške
ir naudinga tiems, kurie mato saulę.
- ¹² Nes kaip globoja išmintis,
taip globoja ir pinigai;
Bet žinojimas duoda (tą) pelną:
išmintis suteikia gyvenimą tam, kas ją turi.
- ¹³ Pažvelk į Dievo veikalą:
nes kas gali padaryti tiesų, ką jis sukraipė?
- ¹⁴ Gerą dieną būk geros nuotaikos
ir nelaimės dieną pats sau vienas pasvarstyk:
Šitą, lygiai kaip ir aną, padarė Dievas,
kad žmogus nerastų ko papeikti joje.
- ¹⁵ Visa tai aš mačiau savo tuštybės dienomis:
yra teisisis, kurs žūna savo teisybe,
ir yra neteisisis, kurs ilgai gyvena savo neteisybe.
- ¹⁶ Nebūk per daug teisus
ir nebūk per daug išmintingas,
kad nepražudytumei savęs.
- ¹⁷ Nebūk nedoras be saiko
ir nebūk paikas,
kad nemirtumei prieš savo laiką.
- ¹⁸ Gera tam, kurs tai laiko ir neatpalaiduoja savo rankos nuo ano,
nes kas bijo Dievo, vengia vieno ir kito.

- ¹⁹ Išmintis padaro išmintingąjį galingesnį
už dešimtį mieste esančių galiūnų.
- ²⁰ Nes nėra žemėje nė vieno teisingo,
kurs tik gera darytų ir niekados nenusidėtų.
- ²¹ Neimk taip pat į širdį ir viso, ką žmonės kalba,
kad kartais neišgirstumei savo tarno tave keikiant.
- ²² Nes tavo širdis žino, kad ir tu
esi dažnai keikęs kitus.
- ²³ Aš visa tai tyrinėjau su išmintimi,
sakydamas: „Aš noriu pasidaryti išmintingas“,
bet ji buvo toli nuo manęs.
- ²⁴ Kas tik yra, yra toli
ir giliai giliai: kas tai ras?
- ²⁵ Aš kreipiausi savo širdimi pažinti ir ištirti,
ir ieškoti išminties ir pagrindo,
ir pažinti, kad piktumas yra paikybė
ir kad paikybė yra beprotystė.
- ²⁶ Ir aš radau, kad kartesnė už mirtį yra moteriškė,
kuri yra tinklas ir kurios širdis yra slastai, o rankos — virvės.
Kas patinka Dievui, tas ištruks nuo jos;
kas jam nepatinka, bus jos apipintas.
- ²⁷ Žiūrėk: Aš tai radau, sako Pamokslininkas,
palyginęs vieną dalyką su kitu,
kad rasčiau pagrindą.
- ²⁸ Ko dar mano protas tebeieško ir nerado, yra štai kas:
„Radau vieną vyrą tarp tūkstančio,
bet moteriškės tarp tų visų neradau“.
- ²⁹ Matyk, tik tai aš radau:
Dievas padarė žmones tiesius,
bet jie patys ieško daug apgaulių.
8. ¹ Kas yra toks kaip išmintingasis?
ir kas žino dalykų išaiškinimą?
Žmogaus išmintis nušviečia jo veidą
ir sušvelnina jo veido bruožų kietumą.
- ² Sergėk karaliaus paliepimus ir dėl duotos Dievui priesaikos
nebūk ūmus trauktis nuo jo.
- ³ Nesipainiok į negerą reikalą:
nes kas tik jam patiks, jis gali tai padaryti.

- ⁴ Nes karaliaus žodis yra galingas,
ir kas jam sakys: Ką tu darai?
- ⁵ Kas laikosi įsakymo, nepatirs rieko pikto,
bet išmintingojo širdis žino laiką ir teisumą.
- ⁶ Kiekvienam dalykui yra metas ir teismas,
nes gresias žmogui negerumas sunkiai jį slegia.
- ⁷ Jis juk nežino, kas bus;
nes kas jam pasakys, kaip tai bus?
- ⁸ Nė vienas žmogus nėra viešpats savo kvapo, kad jį sulaikytų,
ir nė vienas nėra viešpats savo mirties dienos,
ir negali pasitraukti iš kovos,
taip ir piktumas neišgelbės tų, kurie jį daro.
- ⁹ Visa tai mačiau ir atkreipiau savo dėmesį
į kiekvieną veiksmą, kurs daromas po saule,
tuo metu, kada žmogus viešpatauja žmogui jo nuostoliui.
- ¹⁰ Aš mačiau bedievių, nešamus palaidoti,
iš šventos vietos pasitraukiančius ir užmirštamus tuos,
kurie buvo pasielgę gerai:
Tai yra taip pat tuštybė.
- ¹¹ Kadangi ne tuoju tariama pasmerkimas negeram dalykui,
todėl duodama žmonėms drąsos daryti pikta,
kai nusidėjėlis, nors šimtą kartų darytų pikta, vis tebėra
gyvas.
- ¹² Tačiau aš tikrai žinau,
kad bus laimingi Dievo bijantieji,
nes jie jo bijo.
- ¹³ Laimingi nebus bedieviai ir nepailgins savo dienų kaip šešėlio,
nes jie nebijo Dievo.
- ¹⁴ Tuščias dalykas, kurs įvyksta žemėje, yra tas:
yra teisiųjų, kuriems atsitinka taip, kaip yra nusipelnę
bedieviai,
ir yra bedievių, kuriems atsitinka taip, kaip nusipelnė
teisieji;
aš tariau: Tai taip pat tuštybė.
- ¹⁵ Taigi aš gyriau linksmybę,
kad žmogui nėra nieko geresnio po saule,
kaip tik valgyti ir gerti, ir linksmintis,
ir tai turi lydėti jį jo varge
gyvenimo dienomis, kurias Dievas jam davė po saule.

¹⁶ Kuomet aš stengiaus pažinti išmintį
ir užsiėmimus, kurie atliekami žemėje,—
nes nei dieną, nei naktį žmogus nemato miego savo
akyse,—

¹⁷ Tuomet aš mačiau, iš viso Dievo veikimo,
kad žmogus negali iširti darbo, kurs įvyksta po saule;
Nes žmogus vargsta, kad ieškotų, bet rasti negali;
ir net išmintingas, nors jis tartųsi žinąs,
rasti negali.

9. ¹ Nes visa tai aš apsvarsčiau savo širdyje,
ir mano širdis visa tai matė:

Būtent kad teisieji ir išmintingieji, ir jų darbai
yra Dievo rankoje.

² Žmogus nežino nei apie meilę, nei apie neapykantą:
visa yra padėta Jo galioje.

³ Visiems yra vienas likimas, teisiam ir bedieviui,
tyram ir suteptam, atnašaujančiam aukas ir tam, kurs
neatnašauja,

geram lygiai kaip ir piktam,
tam, kurs prisiekia, ir tam, kurs nedrįsta prisiekti.

⁴ Tas yra blogumas visame, kas darosi po saule,
kad visiems yra vienas likimas
ir kad, be to, žmonių širdis yra pilna piktumo,
ir kad jų širdyse yra paikybės, kolei jie gyvi,
o po to — eik pas mirusius!

⁵ Nes kas draugaus su visais gyvaisiais,
tik tam yra viltis;
nes „vertesnis yra gyvas šuo negu negyvas liūtas“.

⁶ Nes gyvieji žino, kad jie mirs;
mirusieji gi visai nieko nebežino.

Jie nieko daugiau nebesipelno;
nes jų atsiminimas paliekamas užmiršti.

⁷ Ir jų meilė, ir jų neapykanta, ir pavydas jau seniai dingo,
ir jie niekuomet nebeturės dalies tuose dalykuose, kas
darosi po saule.

⁸ Eikš tat, valgyk linksmas savo duoną
ir gerai nusiteikęs gerk savo vyną,
nes tavo darbai jau seniai patiko Dievui.

- ⁹ Visados tebūna tavo drabužiai balti
ir tenepitrūksta tavo galvai aliejaus;
¹⁰ Naudokis gyvenimu draug su moterimi, kurią myli,
per visas savo nepastovaus gyvenimo dienas,
kurios yra tau Jo duotos po saule;
Nes ta yra tavo dalis gyvenime
ir tame varge, kurį vargsti po saule.
¹¹ Ką tik tavo ranka randa darytiną,
tai daryk kiek gali.
Nes nei darbo, nei proto, nei žinojimo, nei išminties
nebebus mirusiųjų buveinėje, į kurią tu eini.
¹² Be to, aš mačiau po saule, kad nei greitiesiems nepriklauso
bėgimas
ir nei karžygiams karas, nei išmintingiesiems duona,
Nei gudriesiems turtai, nei išmanantiems palankumas;
bet visa pareina nuo laiko ir atsitikimo.
¹³ Ir savo laiko žmogus nežino;
bet kaip žuvys, kurios sugaunamos tinklu,
ir kaip paukščiai, kurie sugaunami žabangais,
Taip įsipainioja žmonės nelaimės metu,
kai ji juos netikėtai užklumpa.
¹⁴ Tą taip pat išmintį mačiau po saule,
ir ji man rodėsi esanti didelė:
¹⁵ Buvo vienas mažas miestas ir nedaug jame žmonių.
Atėjo prieš jį didelis karalius ir apsupo jį pylimu,
pastatė prieš jį didelių sustiprinimų.
¹⁶ Taigi atsirado jame neturtingas ir išmintingas žmogus;
šitas galėjo išlaisvinti miestą savo išmintimi,
bet niekas nebeatsiminė to neturtingo žmogaus.
¹⁷ Aš, tiesa, maniau: „Išmintis yra geresnė už stiprumą“,
bet beturčio išmintis yra niekinama
ir jo žodžių neklausoma.
¹⁸ Išmintingų žodžių, ramiai pasakytų, labiau klausoma
kaip viršininko šauksmo tarp paikųjų.
¹⁹ Verčiau išmintis kaip kariški ginklai,
bet vienui viena nuodėmė pagadina daug gėrybių.

10. ¹ Negyva musė sugadina vaistininco tepalą.
Veiklesnė už išmintį ir garbę yra truputis paikybės.

- ² Išmintingojo širdis gręžiasi dešinèn,
o paikojo širdis į jo kairę.
- ³ Paikam, kuriuo keliu jis eitų, trūksta proto,
ir apie kiekvieną jis sako: „Anas yra paikas“.
- ⁴ Jei užsidega prieš tave kunigaikščio rūstybė, nesitrauk iš savo vietos,
nes romumas sustabdo dideles nuodėmes.
- ⁵ Yra negerumas, kurį mačiau po saule,
būtent klaida, kuri eina iš kunigaikščio:
- ⁶ Paikas pakeliamas į aukštą garbės vietą,
o gabieji sėdi žemoje vietoje.
- ⁷ Mačiau vergų, raitų ant arklių,
ir kunigaikščių, einančių pėsčių kaip vergų.
- ⁸ Kas kasa duobę, gali įkristi į ją,
ir kas ardo tvorą, tą įkās žaltys.
- ⁹ Kas skaldo akmenis, jais susižeidžia;
ir kas skaldo malkas, susilaukia iš jų pavojaus.
- ¹⁰ Jei geležis atšimpa ir žmogus nebegalanda jos ašmenų,
tenka įtempti jėgas;
bet yra pelninga pasinaudoti tinkamai išmintimi.
- ¹¹ Jei žaltys įgelia, kol dar jis neužžavėtas,
nieko nepelno, kas yra galingas žodžiais.
- ¹² Ištarti išmintingojo burna žodžiai laimi palankumą,
o paikojo lūpos pražudo jį.
- ¹³ Jo burnos žodžių pradžia yra paikybė,
o jo kalbėjimo pabaiga yra beprotystė.
- ¹⁴ Nes paikas daugina žodžius:
„Žmogus nežino, kas bus,
ir kas paskelbs, kas po jo bus?“
- ¹⁵ Paikojo darbas vargina jį patį,
kai jis nemoka eiti į miestą.
- ¹⁶ Vargas tau, žeme, kurios karalius yra vaikas
ir kurios kunigaikščiai puotauja anksti rytą.
- ¹⁷ Palaiminta žemė, kurios karalius yra kilnus žmogus
ir kurios kunigaikščiai puotauja savo laiku,
kaip vyrai, o ne kaip girtuokliai.
- ¹⁸ „Dėl rankų tinginystės nuslenka sijos
ir dėl rankų silpnumo laša į trobą“.
- ¹⁹ Pasismagininimui keliama puotos,

- vynas linksmina gyvenimą,
o pinigą patiekia viską.
²⁰ Net nė mintyje nekeik karaliaus
ir savo kambario slėpynėje nekeik didiko:
Nes dangaus paukščiai nuneš balsą
ir sparnuotieji paskelbs, kas bus pasakyta.

11. ¹ Mesk savo duoną ant vandens paviršiaus;
nes po daugelio dienų tu vėl ją rasi.
² Pasidaryk septynias ar aštuonias dalis,
nes tu nežinai, kokia nelaimė gali atsitikti žemėje.
³ Jei debesis pilni, jie duoda lietaus ant žemės;
o medis, jei jis virsta į pietus ar į šiaurę,
kur jis krito, ten jis guli.
⁴ Kas žiūri vėjo, niekados nesėja,
ir kas stebi debesis, tas niekuomet nepjaus.
⁵ Kaip tu nežinai, kuriuo keliu gyvybės dvelkimas įeina į kaulus
nėščios moteriškės iščioje,
taip tu nežinai, kaip veikia Dievas, kurs visa padaro.
⁶ Sėk savo sėklą nuo pat ryto
ir nė vakare neduok poilsio savo rankai.
Nes tu nežinai, šita ar ana geriau pasiseks
ar gal bus lygiai gera viena ir kita.
⁷ Miela yra šviesa ir malonu akims
matyti saulę.
⁸ Berods jei kas gyventų daug metų,
tesilinksmina per juos visus
Ir teatsimena, kad tamsūs laikai bus ilgi
ir kas tik ateis, bus tuščia.
⁹ Linksminkis, jaunikaite, savo jaunystėje
ir tegul būna linksma tavo širdis tavo jaunystės dienomis.
Eik, kur tave veda tavo širdis,
sek tą, kas patinka tavo akims,
bet žinok, kad Dievas dėl viso to pašauks tave į teismą.
¹⁰ Pašalink rūpesčius iš savo širdies ir atstumk skausmą nuo savo
kūno,
nes jaunystė ir juodi plaukai yra tuščias dalykas.

12. ¹ Ir atsimink savo Sutvėrėją savo jaunystės dienomis,
 pirma, negu ateis negeros dienos
 ir bus čia pat metalai, apie kuriuos turėsi sakyti: Man jie
 nepatinka.
- ² Pirma, negu aptems saulė ir šviesa, ir mėnulis, ir žvaigždės
 ir vėl ateis debesys po lietaus;
- ³ Kuomet pradeda drebėti namų sargai,
 kuomet stiprūs vyrai susilenkia
 Ir dykinėja malėjos, nes jų skaičius sumažėjo,
 ir tamsybė apsupa tuos, kurie žiūri pro langus,
 ir užsidaroma durys nuo kelio,
- ⁴ Kai susilpnėja girnų ūžimas
 ir paukščių čiulbėjimas susilpnėja,
 visi giesmininkai liaujasi giedoję,
- ⁵ Kuomet jie bijo visų šlaitų
 ir baidosi kelyje;
 Ir kai migdolas žydi
 ir skėriai vos pasivelka,
 ir kaparis netenka skonio,
 Nes žmogus eina į savo amžinybės namus
 ir raudotojai jau vaikščioja gatvėse;
- ⁶ Pirma, negu nutrūks sidabrinė grandinaitė,
 suduž auksinis puodelis
 ir suduž kibiras ant vandens,
 šulinio tekinyš kris į griovį
- ⁷ Ir dulkės sugrįš į žemę, iš kurios yra,
 ir dvasia grįš atgal pas Dievą, kurs ją davė.
- ⁸ Tuštybių tuštybė, tarė Pamokslininkas, ir visa tuštybė.
- ⁹ Ir negana to, kad Pamokslininkas buvo išmintingas,
 jis, be to, mokė žmones žinojimo;
 daug jis buvo girdėjęs ir ištyręs,
 ir sudėjo daug posakių.
- ¹⁰ Pamokslininkas stengėsi rasti malonių pasakymų
 ir parašė teisingai tikrus posakius.
- ¹¹ Išminčių žodžiai yra lyg akstinai,
 ir kaip giliai įkaltos vinys yra surinktieji posakiai;
 jie vieno ganytojo duodami.
- ¹² Daugiau negu tai, mano sūnau, neieškok:
 gaminti daug knygų nėra galo

ir daug pastangų vargina kūną.

¹³ Visa ko pasiklausius, ta yra pabaiga:

Bijok Dievo ir sergėk jo įsakymus,
nes tai yra visas žmogus.

¹⁴ Nes visus dalykus Dievas pašauks į teismą:

visa, kas tik yra uždengta, ar tai gera, ar negera.

SALIAMONO GIESMIŲ GIESMĖ,

kuri hebrajiškai vadinama ŠIR HAŠŠIRIM

1. ¹ Tepabučiuoja jis mane savo burnos pabučiavimu,
nes tavo meilė geresnė už vyną.
- ² Jis kvepia geriausiais tepalais.
Tavo vardas — išlietas aliejus;
todėl mergaitės myli tave.
- ³ Trauk mane paskui save; mes bėgsime
į tavo tepalų kvapą.
Karalius įsivedė mane į savo kambarius.
Mes džiaugsimės ir linksminsimės tavimi,
atsimindamos tavo meilę, geresnę už vyną.
Tiesieji myli tave.
- ⁴ Aš juoda, bet graži, Jeruslės dukterys
kaip Kedaro padangtės, kaip Saliamono dangalai.
- ⁵ Nežiūrėkite į mane, kad aš tamsiaveidė,
nes mane nudegė saulė.
Mano motinos sūnūs kovojo prieš mane:
jie pastatė mane sergėti vynuogynus;
savo vienuogyno aš nesergėjau.
- ⁶ Pasakyk man tu, kurį mano siela myli, kur tu ganai,
kur tu ilsies vidudienį,
kad neprivalėčiau klaidžioti
paskui tavo draugininkų kaimenes.
- ⁷ Jei tu to nežinai, o gražiausia tarp moteriškių,
išeik ir eik bandų pėdsakomis,
ir ganyk savo ožiukus šalia piemenų padangčių.
- ⁸ Aš palyginau tave, mano prietelė,
su mano žirgais Faraono vežimuose.
- ⁹ Tavo skruostai gražūs kaip purplelio;
tavo kaklas kaip karoliai.

- ¹⁰ Mes padarysime tau auksinių grandinėlių
su sidabriniais taškais.
¹¹ Karaliui tebesant savo suole,
mano nardas davė savo kvapą.
¹² Mano mylimasis man — miros ryšulys;
jis pasilieka ant mano širdies.
¹³ Mano mylimasis man — kipro kekė
Engadies vynuogynuose.
¹⁴ Štai tu graži, mano prietelė! štai tu graži!
Tavo akys kaip karvelių.
¹⁵ Štai tu gražus, mano mylimasai, ir žavus.
Mūsų suolas visas žaliuoja.
¹⁶ Mūsų namų rąstai kedriniai;
mūsų sijos iš kiparisių.

2. ¹ Aš lauko gėlė
ir šlėnių lelija.
² Kaip lelija tarp erškėčių,
taip mano prietelė tarp dukterų.
³ Kaip obelė tarp girios medžių,
taip mano mylimasis tarp sūnų.
Aš sėdėjau jo ūksmėje pagal savo norą
ir jo vaisius skanus mano gomuriui.
⁴ Jis įsivedė mane į vynyną,
patvarkė mano meilę.
⁵ Atgaivinkite mane gėlėmis,
pastiprinkite mane obuoliais,
nes aš alpstu iš meilės.
⁶ Jo kairioji po mano galva,
o jo dešinioji apkabina mane.
⁷ Prisiektinai meldžiu jus, Jerusaleės dukterys,
per laukų stirnas ir briedžius,
nekelkite ir nežadinkite mylimosios,
kolei ji pati nenorės.
⁸ Mano mylimojo balsas; štai jis ateina,
šokinėdamas kalnuose, peršokdamas kauburius.
⁹ Mano mylimasis panašus į stirną
ir į jauniklį briedį.

- Štai jis stovi už mūsų sienos,
jis žiūri pro langus, žiūrinėja pro grotus.
¹⁰ Štai mano mylimasis man kalba:
Kelkis, skubėk, mano prietele,
mano balandėle, mano gražuole, ir ateik.
¹¹ Nes žiema jau praėjo,
lietus paliovė ir nuėjo.
¹² Mūsų žemėje pasirodė gėlės;
atėjo metas karpyti vynmedžius;
girdėta mūsų šalyje purplelio balsas.
¹³ Figos medis gavo savo spurgus;
žydintys vynuogynai duoda savo kvapą.
Kelkis, mano prietele, mano gražuole, ir ateik,
¹⁴ Mano balandėle, uolų plyšiuose, sienų urvuose
parodyk man savo veidą.
Tegul skamba tavo balsas mano ausyse,
nes tavo balsas gražus ir tavo veidas žavus.
¹⁵ Sugaukite mums mažas laputes,
kurios gadina vynuogynus;
nes mūsų vynuogynas žieduose.
¹⁶ Mano mylimasis man, o aš jam,
jis ganosi lelijose,
¹⁷ Kolei diena atvės ir pasilenks šešėliai.
Sugrįžk; būk panašus, mano mylimasai, į stirną
ir į jauniklį briedį Beterio kalnuose.

3. ¹ Savo guolyje naktimis aš ieškojau to,
kurį mano siela myli;
ieškojau jo ir neradau.
² Aš kelsiuos ir apeisiu miestą;
gatvėse ir aikštėse ieškosiu to,
kurį mano siela myli.
Aš ieškojau jo ir neradau.
³ Mane rado panaktiniai, kurie sergi miestą.
Ar nematėte to, kurį mano siela myli?
⁴ Praėjus truputį pro juos,
aš radau tą, kurį mano siela myli.
Aš pagavau jį ir nepaleisiu,

- kolei neįsivesiu jo į mano motinos namus
ir į mano gimdytojos kambarėlį.
- ⁵ Prisiektinai meldžiu jus, Jeruslės dukters,
per laukų stirnas ir briedžius,
nekelkite ir nežadinkite mylimosios,
kolei ji pati nenorės.
- ⁶ Kas yra toji, kuri ateina per tyrumą,
lyg kad srovelė dūmų ir kvepalų miros,
smilkalų ir visokių kvepiančių vaistininkų miltelių?
- ⁷ Štai Saliamono nešykla:
aplink ją stovi šešios dešimtys karžygių
iš Israėlio drąsuolių.
- ⁸ Visi laiko kalavijus ir visi labai įpratę kovoti;
kiekvieno kardas ant jo šlaunies
dėl naktinių pavojų.
- ⁹ Karalius Saliamonas pasidarė sau vestuvinę nešyklą
iš Libano medžių.
- ¹⁰ Jos šulus padarė sidabrinčius,
atkalnę auksinę, sėdynę purpurinę, visą išsiuvinėtą,
laidą meilės Jeruslės dukterų.
- ¹¹ Išeikite, Siono dukters, ir matykite
karalių Saliamoną vainike,
kuriuo jo motina apvainikavo jį
jo susižadėjimo dieną
ir jo širdies linksmybės dieną.

4. ¹ Kaipgi tu graži, mano prietele! kaipgi tu graži!
Tavo akys kaip karvelių,
jos žiba iš po šydo.
Tavo plaukai kaip būriai ožkų,
kurios pakilo nuo Galaado kalno.
- ² Tavo dantys kaip bandos nukirptų avių,
kurios išėjo iš maudyklės;
jos visos su dvyniais
ir nėra tarp jų bergždžios.
- ³ Tavo lūpos kaip škarlato dryželis
ir tavo kalba saldi.
Tavo skruostai kaip granatinio obuolio pusė
iš po tavo šydo.

- ⁴ Tavo kaklas kaip Dovidो bokštas,
kurs pastatytas su atsargomis;
tūkstantis skydų kabo ant jo,
visi drąsuolių šarvai.
- ⁵ Dvi tavo krūtys kaip du dvyniu stirnos ožiuku,
kurie ganosi lelijose.
- ⁶ Kolei diena atvės ir šešėliai pasilenks,
aš eisiu pas miros kalną ir pas smilkalų kauburį.
- ⁷ Visa tu graži, mano prietelė,
ir dėmės nėra tavyje.
- ⁸ Ateik nuo Libano, mano Sužadėtine;
ateik nuo Libano; ateik, tu būsi apvainikuota.
Nuo Amanos viršaus,
nuo Saniro ir Hermono viršūnės,
nuo liūtų guolių, nuo leopardų kalnų.
- ⁹ Tu sužidei mano širdį, mano sesuo, Sužadėtine;
tu sužidei mano širdį vienu savo žvilgsniu
ir vienu savo karolių perlu.
- ¹⁰ Kaipgi gražios tavo krūtys, mano sesuo, Sužadėtine!
Tavo meilė saldesnė už vyną
ir tavo tepalų kvapas už visus kvėpalus.
- ¹¹ Tavo lūpos, mano Sužadėtine, varvęs medaus syvas;
medus ir pienas po tavo liežuviu
ir tavo rūbų kvapas kaip smilkalų kvapas.
- ¹² Tu, mano sesuo, Sužadėtine, užrakintas sodas;
užrakintas sodas, užženklintas šaltinis.
- ¹³ Tavo vandentiekiai laisto sodą,
kuriame yra granatinių obuolių
su visokiais vaisiais, kipro su nardu,
- ¹⁴ Nardo ir šafrano, kvėpiančios nendrės ir cinamono
su visokiais Libano medžiais,
miros ir aloės su visokiais geriausiais tepalais:
- ¹⁵ Sodų šaltinis, šulinys gyvųjų vandenių,
kurie srauniai teka nuo Libano.
- ¹⁶ Pakilk, šiaury, ir ateik, pietų vėjau;
perpūsk mano sodą ir tegaruoja jo kvapai.

5. ¹ Teateina mano mylimasis į savo sodą
ir tegul valgo savo medžių vaisius.
Aš atėjau į savo sodą, mano sesuo, Sužadėtine,ⁱ
nusiskyniau savo mirą su savo kvepalais,
valgiau medaus syvo su savo medumi,
gėriau savo vyną su savo pienu.
Valgykite, prieteliai, ir gerkite,
ir atsigerkite, mylimiausieji.
- ² Aš miegu, bet mano širdis budi.
Balsas mano mylimojo beldžiančio:
Atidaryk man, mano sesuo, mano prietele,
mano balandėle, mano nesuteptoji,
Nes mano galva pilna rasos
ir mano garbiniai — nakties lapų.
- ³ Aš nusivilkau savo jupą, kaipgi aš vėl ją,apsivilksiu?
Nusiploviau savo kojas, kaipgi aš vėl jas sutepsių?
- ⁴ Mano mylimasis įkišo savo ranką pro durų skylę,
ir mano viduriai sudrebėjo, jam palietus.
- ⁵ Aš atsikėliau atidaryti mano mylimajam;
nuo mano rankų lašėjo mira
ir mano pirštai buvo pilni brangiausios miros.
- ⁶ Aš atstūmiau mano mylimajam savo durų velkę,
bet jis buvo pasitraukęs ir nuėjęs šalin.
Mano siela sutirpo, kai jis prabilo.
Aš ieškojau ir neradau jo,
šaukiau, bet jis man neatsiliepė.
- ⁷ Mane rado sargai, kurie vaikščioja po miestą;
jie mušė mane ir sužeidė mane.
Sienų sargai atėmė iš manęs apsiaustą.
- ⁸ Prisiektinai meldžiu jus, Jerusaleės dukterys,
jei rasite mano mylimąjį,
pasakykite, kad aš alpstu iš meilės.
- ⁹ Koksai tavo mylimasis iš mylimųjų,
o gražiausia tarp moteriškių?
Koksai tavo mylimasis iš mylimųjų,
kad tu taip prisiektinai mus meldi?
- ¹⁰ Mano mylimasis skaistus ir rausvas,
rinktinis iš tūkstančių.
- ¹¹ Jo galva — geriausias auksas.

- Jo plaukai kaip palmių šakos,
juodi kaip juodvarnis.
- ¹² Jo akys kaip karveliai ant vandens upelių,
kurie nuplauti piene ir pasilieka prie pilniausių upių.
- ¹³ Jo skruostai kaip kvepiančių žolių darželiai,
vaistininkų įveisti.
- Jo lūpos lelijos, iš kurių laša geriausia mira.
- ¹⁴ Jo rankos lyg iš aukso nutekintos,
pilnos jacintų.
- Jo liemuo iš dramblio kaulo,
pagražinto safyrais.
- ¹⁵ Jo blauzdos marmuro šulai,
paremti ant auksinių papėdžių.
- Jo išvaizda kaip Libano,
jis rinktinis kaip kedrai.
- ¹⁶ Jo gerklė pilna saldumo
ir jis visas pageidaujamas.
- Toksai mano mylimasis,
ir jis mano prietelis, jūs Jerusaleės dukterys.
- ¹⁷ Kur nuėjo tavo mylimasis,
o gražiausia tarp moteriškių?
Kur pasitraukė tavo mylimasis?
Mes ieškosim jo kartu su tavim.
6. ¹ Mano mylimasis įėjo į savo sodą, į kvepalų darželį,
kad ganytųsi soduose ir skintų lelijas.
- ² Aš mano mylimajam, ir mano mylimasis man;
jis ganosi lelijose.
- ³ Graži tu, mano prietele, meili
ir puošni kaip Jerusaleė,
baisi kaip išrikiuota kariškos stovyklos eilė.
- ⁴ Nugręžk nuo manęs savo akis,
nes jos priverstė mane bėgti.
- Tavo plaukai kaip būrys ožkų,
kurios pasirodė nuo Galaado.
- ⁵ Tavo dantys kaip avių banda,
kurios išėjo iš maudyklės:
jos visos su dvyniais
ir nėra jų tarpe bergždžios.

- ⁶ Tavo skruostai kaip granatinio medžio žievė
iš po tavo šydo.
- ⁷ Kad ir yra šešios dešimtys karalienių
ir aštuonios dešimtys gulovių,
o jaunų mergaičių be skaičiaus,
- ⁸ Bet viena yra mano balandėlė, mano tobuloji,
viena savo motinai, rinktinė savo gimdytojai.
Ją matydamos jaunos mergaitės skelbė ją esant laimingiausią;
karaliėnės ir gulovės — ir gyrė ją.
- ⁹ Kas yra toji, kuri ateina lyg kad tekanti aušra,
graži kaip mėnulis, rinktinė kaip saulė,
baisi kaip surikiuota kariška stovyklos eilė?
- ¹⁰ Aš įėjau į lazdynų sodą slėnių augalų pamatyti
ir pasižiūrėti, ar pražydo vynuogynas
ir ar žaliuoja granatiniai medžiai.
- ¹¹ Aš nesižinojau; mano siela išgąsdino mane
dėl kariškų Aminadabo vežimų.
- ¹² Sugrįžk, Sulamietė!
Sugrįžk, sugrįžk, kad mes žiūrėtumėme į tavę!

7. ¹ Ką matysi Sulamietėje,
jei ne stovyklos šokius?
Kaipgi gražūs tavo žingsniai
kurpėse, kunigaikščio dukterė!
Tavo strėnų išlenkimai kaip kaklo papuošalai,
padaryti menininko ranka.
- ² Tavo liemu — nutekinta taurė,
kurioje niekadės netrūksta gėralo.
Tavo pilvas kaip kviečių krūva,
apkaišiota lelijomis.
- ³ Dvi tavo krūtys kaip du dvyniu stirnos ožiuku.
- ⁴ Tavo kaklas kaip bokštas iš dramblio kaulo.
Tavo akys kaip Hesebono tvenkiniai,
kurie yra Bath-Rabbimo vartuose,
Tavo nosis kaip Libano bokštas,
kurs yra ties Damasku.
- ⁵ Tavo galva kaip Karmelis
ir tavo galvos plaukai kaip karaliaus purpuras,
lenktėmis surištas.

- ⁶ Kaipgi tu graži ir kaip meilinga,
 mylimiausioji gėriuose!
⁷ Tavo stuomuo panašus į palmę
 ir tavo krūtys — į vynuogių kekes.
⁸ Aš tariau: Įkopsiu į palmę
 ir pasiimsiu jos vaisių;
 Ir bus tavo krūtys kaip vynuogyno kekės,
 ir tavo burnos kvapas kaip obuolių.
⁹ Tavo gerklė kaip geriausias vynas,
 vertas mano mylimojo, kad gertų,
 jo lūpų ir dantų, kad ragautų.
¹⁰ Aš mano mylimajam,
 ir jis grįžta pas mane.
¹¹ Ateik, mano mylimasis, išeikiva į lauką,
 pasilikiva sodžiuose.
¹² Anksti kelkimės į vynuogynus,
 žiūrėkime, ar pražydo vynuogynas,
 ar žiedai mezga vaisius,
 ar pražydo granatiniai medžiai;
 tenai aš atiduosiu tau mano meilę.
¹³ Kaukeliai duoda kvapą.
 Mūsų duryse visokių vaisių;
 jaunų ir senų, mano mylimasis, aš tau palaikiau.
8. ¹ Kas man duos, kad tu būtumei mano brolis,
 kurs žindo mano motinos krūtis,
 kad rasčiau tave lauke ir bučiuočiau tave,
 ir jau niekas neniekintų manęs?
² Aš pagaučiau tave ir vesčiau į mano motinos namus.
 Tenai tu mokytumei mane,
 o aš tau duočiau taurę kvepiančio vyno
 ir mano granatinių obuolių sunkos.
³ Jo kairioji ranka po mano galva,
 o jo dešinioji apsikabina mane.
⁴ Prisiektinai meldžiu jus, Jerusale's dukterys,
 nekelkite ir nežadinkite mylimosios,
 kolei ji pati nenorės.
⁵ Kas yra toji, kuri ateina iš tyrumos, paskendus gėriuose,
 pasirėmusi ant savo mylimojo?

- Po obele aš pažadinau tave;
tenai tavo motina pradėjo tave,
tenai tavo gimdytoja pagimdė tave.
- ⁶ Padėk mane kaip antspaudą ant savo širdies,
kaip antspaudą ant savo peties,
nes meilė stipri kaip mirtis,
pavydas kietas kaip mirusiųjų buveinė;
jos karštis — ugnies ir liepsnų karštis.
- ⁷ Daug vandenų negali užgesinti meilės
nė upės nepaskandins jos.
Jei žmogus duotų už meilę visą savo namų lobį,
lyg nieku laikytų jį.
- ⁸ Mūsų sesuo maža ir neturi krūčių;
ką darysime su mūsų seserimi tą dieną, kada ji bus peršama?
- ⁹ Jei ji mūras, pastatykime ant jos sidabrinių pylimų;
jei ji durys, apklokime ją kedrinėmis lentomis.
- ¹⁰ Aš mūras ir mano krūtys kaip bokštas
nuo to meto, kada aš jo akivaizdoje pasidariau
tokia kaip atradusi ramybę.
- ¹¹ Ramusis turėjo vynuogyną Baal-Hamone;
jis atidavė jį sargams:
kiekvienas turi atnešti už jo vaisius tūkstantį sidabrinių.
- ¹² Mano vynuogynas mano akivaizdoje.
Tau, o Ramusis, tūkstantis,
o du šimtu — sergintiems jo vaisius.
- ¹³ Tu, kuri gyveni soduose, prieteliai klausosi:
duok man išgirsti tavo balsą.
- ¹⁴ Bėk, mano mylimasis, ir būk panašus į stirną
ir į jauniklį briedį kvepalų kalnuose.

IŠMINTIES KNYGA

1. ¹ Mylėkite teisybę jūs, kurie teisiatė žemę;
tegul jūsų mintys apie Viešpatį būna geros
ir ieškokite jo neklastinga širdimi.
- ² Nes jis duodasi randamas tų, kurie jo negundo,
ir apsireiškia tiems, kurie pasitiki juo.
- ³ Nes iškraipyti protavimai atitolina nuo Dievo,
o bandoma Visagalybė atstumia bepročius.
- ⁴ Nes išmintis neįeina į piktavalei sielą
ir negyvena nuodėmei pavergtame kūne.
- ⁵ Nes šventoji drausmės Dvasia bėga nuo klastos
ir tolsta nuo beprasmiškų protavimų,
ir išvaroma užeinant neteisybei.
- ⁶ Nes Išmintis yra mylinti žmonės dvasia
ir nepalieka nenubausto piktžodžiautojo dėl jo lūpų žodžių.
Juk Dievas yra jo inkstų liudytojas
ir tikras jo širdies tyrinėtojas,
ir jo liežuviu klausytojas.
- ⁷ Nes Viešpaties Dvasia pripildo žemės skritulį,
ir ji, kuri visa draug laiko, žino kiekvieną žodį.
- ⁸ Todėl kas kalba pikta, negali pasislėpti,
ir jo neaplenks baudžias teisingumas.
- ⁹ Nes dėl bedievio sumanymų bus daromas tardymas,
o gandas apie jo žodžius pasieks Viešpatį,
kad jo neteisybės būtų nubaustos.
- ¹⁰ Nes uoli ausis klausosi visa ko,
ir murmėjimų šnabždesys nepasilieka paslėptas.
- ¹¹ Taigi saugokitės nenaudingo murmėjimo
ir sulaikykite liežuvį nuo apkalbinėjimo.

Nes ir slapta kalba nenueis be bausmės;
o meluojanti burna užmuša sielą.

¹² Neieškokite taip uoliai mirties savo gyvenimo paklydimu
ir nesipelnkite sau žuvimo savo rankų darbais.

¹³ Juk Dievas nepadarė mirties
ir nesigėri gyvųjų žuvimu.

¹⁴ Nes jis sutvėrė visa, kad būtų,
ir žemės skritulio veisles jis padarė, kad būtų sveikos.

Nėra jose naikinančių nuodų
nei mirusiųjų buveinės viešpatavimo žemėje.

¹⁵ Nes teisybė pasilieka visados ir yra nemari.

¹⁶ Bet bedieviai rankomis ir žodžiais kviečia sau mirtį
ir, laikydami ją prietele, jie tirpte tirpsta.

Ir jie daro su ja sutartį,
nes jie verti būti jos pusėje.

2. ¹ Nes, negerai sau vieni protaudami, jie tarė:

Trumpas ir vargingas mūsų gyvenimo laikas;

Nėra žmogaus pabaigoje pagydomo
ir nežinoma nė vieno, kurs būtų sugrįžęs iš mirusiųjų
buveinės.

² Nes mes esame gimę iš nieko
ir po to būsime, lyg kad nebūtumėm buvę.

Kvapaspas juk mūsų nosyse yra garas
ir mintis — žiežirba mūsų širdies plakime.

³ Jai užgesus, mūsų kūnas pavirs pelenais
ir dvasia išsiskirstys kaip skystas oras.
Mūsų gyvybė išnyks kaip debesies pėdsakas
ir pasileis kaip rūkas, saulės spindulių išvaikomas
ir jos karščio nuspaudžiamas žemyn.

⁴ Taip pat mūsų vardas bus su laiku užmirštas,
ir niekas nebeatsimins mūsų darbų.

⁵ Nes mūsų laikas — kaip šešėlio perėjimas
ir po mūsų galo nėra sugrįžimo:
užantspauduota, ir niekas nebegrįžta.

⁶ Ateikite tat ir džiaukimės esamomis gėrybėmis,
ir paskubomis naudokimės sutvertais dalykais, kolei jauni
esame.

- ⁷ Gausiai naudokimės brangiu vynu ir tepalais,
ir tenepraeina pro mus pavasario žiedas.
- ⁸ Apsivainikuokime rožėmis, kolei jos nenuvysta;
tenebūna nė vienos pievos, per kurią nepereitų mūsų išdykavimas.
- ⁹ Nė vienam mūsų tenestinga mūsų paleistuvystės;
visur palikime linksmybės žymes,
nes tai mūsų dalis ir mūsų likimas.
- ¹⁰ Prievartaukime neturtingą teisųjį, nesigailėkime našlės
ir negerbkime žilų ilgaamžio senelio plaukų.
- ¹¹ Mūsų stiprybė tebūna teisybės įstatymas,
nes kas silpna, pasirodo nenaudinga.
- ¹² Patykokime tat teisiojo, nes jis mums nenaudingas
ir priešinasi mūsų darbams.
Jis išmetinėja mums nuodėmes prieš Įstatymą
ir kaltina mus dėl nusidėjimų prieš mūsų išauklėjimą.
- ¹³ Jis sakosi turįs pažinimą Dievo
ir vadina save Dievo sūnumi.
- ¹⁴ Jis pasidarė mums viešas mūsų minčių kaltintojas.
- ¹⁵ Mums sunku net žiūrėti į jį,
nes jo gyvenimas nepanašus į kitų
ir jo takai visai kitokie.
- ¹⁶ Jis laiko mus lyg netikrais pinigais,
vengia mūsų kelių kaip nešvarumo;
Jis labiau vertina teisųjų galą
ir giriasi tėvą turįs Dievą.
- ¹⁷ Taigi pasižiūrėkime, ar jo žodžiai tiesa;
išmėginkime, kas jam atsitiks,
ir žinosime, koks bus jo galas.
- ¹⁸ Nes jei jis tikras Dievo sūnus, tasai apgins jį
ir išlaisvins jį iš priešininkų rankų.
- ¹⁹ Išbandykime jį prievarta ir kankinimu,
kad pažintumėme jo pasidavimą
ir išmėgintumėme jo kantrumą.
- ²⁰ Pasmerkime jį mirti bjauriausia mirtimi,
nes jam būsianti suteikta pagalba, kaip jis yra sakęs.
- ²¹ Jie taip protauja, bet jie klysta,
nes juos apakina jų piktumas.
- ²² Jie nežino Dievo paslapčių,

- nesitiki teisybės užmokesčio
ir nebrangina šventųjų sielų garbės.
- ²³ Nes Dievas sutvėrė žmogų, kad būtų nemirštamas,
ir padarė jį pagal savo panašumo paveikslą.
- ²⁴ Bet velnio pavydu mirtis įėjo į pasaulį,
- ²⁵ Jį gi sekioja tie, kurie yra jo šalininkai.

3. ¹ Bet teisiųjų sielos Dievo rankoje
ir jų neliečia mirties kankinimas.
- ² Neišmintingųjų akims jie rodosi mirštą
ir jų išėjimas laikomas nelaime,
- ³ Ir jų atsiskyrimas nuo mūsų sunaikinimu,
tuo tarpu kad jie yra ramybėje.
- ⁴ Ir nors jie žmonių akyse kentėjo kančias,
tačiau jų viltis pilna nemarumo.
- ⁵ Jie buvo truputį varginti, bet jiems buvo suteikta daug gerumo,
nes Dievas mėgino juos ir rado juos vertus sąvęs.
- ⁶ Jis ištyrė juos kaip auksą krosnyje
ir priėmė juos kaip deginamąją auką;
savo laiku jis aplankys juos.
- ⁷ Teisieji žibės ir plis kaip kibirkštys nendryne.
- ⁸ Jie teis pagonis ir viešpataus tautoms,
ir Viešpats bus jų karalius per amžius.
- ⁹ Kurie pasitiki juomi, supras tiesą,
ir ištikimieji meilėje laikysis jojo,
nes dovana ir ramybė suteikiama jo išrinktiesiems.
- ¹⁰ Bedieviai gi bus nubausti, žiūrint jų minčių,
dėl to, kad jie nieku laikė teisųjį
ir pasitraukė nuo Viešpaties.
- ¹¹ Nes kas atstumia išmintį ir drausmę, tas nelaimingas;
tokių viltis tuščia, jų vargai be vaisiaus
ir jų darbai nenaudingi.
- ¹² Jų moterys paikos ir jų vaikai nedoriausi.
- ¹³ Prakeikta jų giminė;
nes laiminga yra nevaisinga ir nesutepta,
kuri nepažino moterystės patalo su nuodėme;
ji gaus vaisiaus aplankyme šventųjų sielų;

- ¹⁴ Laimingas ir bevaikis, kurs nepadarė neteisybės savo rankomis
ir nemanė prieš Dievą pikčiausių dalykų,
nes jam bus duota rinktinė ištikimybės dovana
ir maloniausia dalis Viešpaties šventnamyje.
- ¹⁵ Nes gerų darbų vaisius šlovingas
ir išminties šaknis nemiršta.
- ¹⁶ Svetmoterių gi vaikai netarps
ir palikuonys iš neteisingo patalo bus sunaikinti.
- ¹⁷ Nors ilgai gyventų, jie bus palaikyti nieku
ir jų giliausia senatvė nesusilauks pagarbos.
- ¹⁸ Jei mirtų anksčiau, jie neturi vilties
nė paguodos pažinimo dieną.
- ¹⁹ Nes neteisingos giminės galas nelaimingas.

4. ¹ O, kaipgi graži nesutepta giminė su skaistumu!
Nes jos atsiminimas nemarus
ir ji žinoma ir pas Dievą, ir pas žmones.
- ² Kai ji čia yra, žmonės ją sekioja;
trokšta jos, kai ji pasitraukia;
ir apvainikuota triumfuoja per amžius,
laimėjus nesuteptų kovų užmokestį.
- ³ Gausinga gi bedievių daugybė netarpsta
ir netikros atžalos neįleidžia gilių šaknų
ir negauna tvirto pagrindo.
- ⁴ Ir nors kurį laiką išleidžia žaliuojančių šakų,
tačiau, silpnai stovėdami, jie vėjo kratomi
ir audrų smarkumo išraunami.
- ⁵ Nes jų šakos nulaužiamos dar neužaugusios;
jų vaisiai nenaudingi: aitrūs valgyti ir niekam netinka.
- ⁶ Nes iš neteisėto miego gimę vaikai
būna liudytojai nedorumo prieš gimdytojus jų tardyme.
- ⁷ Teisusis gi, jei būtų pirm laiko mirties užkluptas, bus poilsyje;
- ⁸ Nes pagarbos verta senatvė ne ta, kuri ilga,
ir ji nematuojama metų skaičiumi,
bet žmogaus išmonė yra jam žili plaukai;
- ⁹ Ir nesuteptas gyvenimas — tai jo senatvės amžius.
- ¹⁰ Kadangi jis patiko Dievui, buvo mylimas
ir kadangi gyveno tarp nusidėjėlių, jis buvo atimtas.

- ¹¹ Jis buvo pagrobtas, kad piktybė nepakeistų jo išmanymo
ir kad klasta nesuklaidintų jo sielos.
- ¹² Nes sugedimo žavėjimas padaro gerus dalykus tamsius
ir geidulio nepastovumas iškreipia dvasią be piktybės.
- ¹³ Trumpu laiku pasiekęs tobulumo, jis pasiekė daug metų,
- ¹⁴ Nes jo siela patiko Dievui;
todėl jis skubėjo išvesti jį iš neteisybių vidurio.
Tautos tai matė ir nesuprato,
ir neėmė sau į širdį,
- ¹⁵ Kad Dievo malonė ir pasigailėjimas suteikiama šventiesiems,
ir maloningas apsilankymas — išrinktiesiems.
- ¹⁶ Bet miręs teisusis pasmerkia dar tebegyvenančius bedievius
ir jo anksti baigta jaunystė — ilgą neteisiojo gyvenimą.
- ¹⁷ Nes jie mato išmintingojo galą
ir nesuspranta, kokių sumanymų turėjo apie jį Dievas
ir kodėl Viešpats pastatė jį į saugią vietą.
- ¹⁸ Jie mato ir niekina jį,
juos gi išjuoks Viešpats.
- ¹⁹ Po to jie žlugs be pagarbos
ir bus per amžius sugėdinime tarp numirėlių;
nes jis perplės tuos puikiuosius ir privers juos tylėti;
jis sukrės juos iš pamatų
ir jie pateks į didžiausią liūdnumą;
jie vaitos ir jų atsiminimas žus.
- ²⁰ Jie ateis savo nuodėmių apyskaitos išgašdinti
ir jų piktadarybės bus jų kaltintojos, kurios prieš juos stos.

5. ¹ Tuomet teisieji stovės su didele ištverme
prieš tuos, kurie yra juos varginę
ir kurie yra atėmę jų darbų vaisius.
- ² Tai matydami, anie nusigąs baisiu išgaščiu
ir stebėsis netikėto išgelbėjimo ūmumu.
- ³ Jie sakys sau vieni,
gailėdamies ir dvasios suspaudime vaitodami:
Tai tie, kuriuos mes kitados laikėme pajuoka
ir pasityčiojimo dalyku. ⁴ Neišmanėliai!
Mes laikėme jų gyvenimą beprotybe
ir jų galą — negarbe.

- ⁵ Štai kaip jie paskaityti tarp Dievo vaikų
ir jų dalia tarp šventųjų.
- ⁶ Taigi mes išklydome iš tiesos kelio,
mums nešvietė teisybės šviesa
ir pažinimo saulė mums neužtekėjo.
- ⁷ Mes pavargome neteisybės ir prapulties kelyje
ir vaikščiojome sunkiais keliais,
Viešpaties gi kelio nežinojome.
- ⁸ Ką mums padėjo puikybė?
Ar ką mums atnešė pasididžiavimas turtais?
- ⁹ Visa tai praėjo kaip šešėlis,
kaip bėgas pro šalį žinnesys,
- ¹⁰ Kaip laivas, kurs plaukia per banguojantį vandenį,
o kai praplaukė, nebegalima rasti jo pėdsako
nė jo apačios tako bangose;
- ¹¹ Arba kaip paukštis, kurs skrenda oru,
kurio kelio nerandama jokios žymės,
bet girdisi tiktai plasnojimas sparnų, užgaunančių skystą
orą
ir varu darančių sau ore kelią;
plasnodamas sparnais, jis praskrido,
ir po to neberandama jokios jo skridimo žymės;
- ¹² Arba kaip vilyčia, paleista į paskirtą taikinį:
perskirtas oras tuojau vėl susiglaudžia,
taip kad nebežinome, kur ji praėjo.
- ¹³ Taip ir mes, ką tik gimę, tuojau liovėmės buvę
ir neįstengėme parodyti jokios dorybės ženklo,
bet esame sunaikinti savo piktybėje.
- ¹⁴ Taip kalba pragare nusidėjėliai;
- ¹⁵ Nes bedievio viltis kaip pūkas, vėjo nešamas,
ir lengvutė puta, kuri audros ištaškoma,
ir kaip dūmai, kurie vėjo išskirstomi,
ir kaip atsiminimas praeinančio vienos dienos svečio.
- ¹⁶ Teisieji gi gyvena per amžius;
jų užmokestis pas Viešpatį
ir rūpestis jais pas Aukščiausiąjį.
- ¹⁷ Todėl jie gaus garbės karalystę ir žibantį vainiką iš Viešpaties
rankos,
nes jis dengs juos savo dešine

- ir savo šventu petimi gins juos.
- ¹⁸ Jo uolumas ims sau šarvus,
ir jis apginkluos visą sutvėrimą neprieteliams atkeršyti.
- ¹⁹ Jis apsiliks teisybe vietoje šarvo
ir užuot šalmo ims tikrą teismą;
- ²⁰ Ims lygybę kaip nenugalimą skydą;
- ²¹ Išsigaląs kietą rūstybę kaip ietį,
ir draug su juo kovos pasaulis prieš bepročius.
- ²² Žaibų vilyčios eis tiesiai naikinti iš debesų
kaip iš gerai išlenkto kilpinio
ir pataikys į tikrą vietą.
- ²³ Iš vilpstynės bus paleista pilna rūstybės kruša,
pasipils ant jų jūros vanduo
ir upės užlies be pasigailėjimo.
- ²⁴ Prieš juos pakils visas (Dievo) galybės dvelkimas
ir kaip viesulas išsklaidys juos;
Taip jų nedorumas pavers visą žemę į tyrumą
ir jų piktas elgesys sugriaus galiūnų sostus.

6. ¹ Išmintis geresnė už jėgas
ir gudrus žmogus — už galingą.
- ² Klausykite tat, karaliai, ir supraskite;
mokykitės, žemės ribų teisėjai.
- ³ Išgirskite jūs, kurie valdote daugybes
ir didžiuojatės tautų būriais!
- ⁴ Nes valdžia duota jums Viešpaties
ir jėga — Aukščiausiojo;
jis tardys jūsų darbus ir tyrinės mintis:
- ⁵ Nes, būdami jo viešpatavimo tarnai, jūs teisėte negerai,
nesergėjote teisybės įstatymo
ir nesiėgėte pagal Dievo valią.
- ⁶ Baisiai ir veikiai ji jums pasirodys,
nes bus padarytas kiečiausias teismas viršininkams.
- ⁷ Nes mažam daroma pasigailėjimas,
o didikai bus smarkiai baudžiami.
- ⁸ Nes Dievas, Valdovas visų, nebijo nė vieno
ir nesidrovi kieno nors didybės;
nes jis padarė mažą ir didelį

- ir lygiai jis rūpinasi visais.
- ⁹ Bet galingesniųjų laukia smarkesnis baudimas.
- ¹⁰ Taigi jums, karaliai, šitie mano žodžiai,
kad mokytumėtės išminties ir nesuklystumėte.
- ¹¹ Nes kas teisingai laikysis teisybės, tie bus išteisinti,
ir kas bus išmokęs šitų dalykų, ras ką atsakyti.
- ¹² Geiskite tat mano žodžių,
mėkite juos ir įsigysite drausmės.
- ¹³ Išmintis šviesi ir niekuomet nevystanti,
ji pigiai pamatoma tų, kurie ją myli,
ir randama tų, kurie jos ieško.
- ¹⁴ Ji skuba pas tuos, kurie jos geidžia,
kad pirma jiems pasirodytų.
- ¹⁵ Kas dėl jos budi nuo aušros, tas nevargs,
nes ras ją sėdinčią prie savo durų.
- ¹⁶ Galvoti tat apie ją yra tobulas gudrumas,
ir kas budi dėl jos, greitai bus be rūpesčio.
- ¹⁷ Nes ji pati vaikščioja aplinkui,
ieškodama tų, kurie jos verti,
ir linksmi pasirodo jiems keliuose,
ir pasitinka juos prie kiekvienos minties.
- ¹⁸ Nes jos pradžia yra tikriausias troškimas drausmės.
- ¹⁹ Taigi ieškojimas drausmės yra meilė,
meilė gi yra jos įstatų sergėjimas;
sergėjimas įstatų yra sutvirtinimas nemarumo;
- ²⁰ Nemarumas gi daro, kad artėjama į Dievą.
- ²¹ Taigi troškimas išminties veda į amžiną viešpatavimą.
- ²² Todėl jei randate pasimėgimo sostuose ir karališkose lazdose,
jūs, tautos karaliai, mylėkite išmintį, kad karaliautumėt per
amžius.
- ²³ Mylėkite išminties šviesą,
kurie esate tautų viršininkai.
- ²⁴ Kas gi yra išmintis ir kaip ji atsirado, aš pasakysiu
ir nepaslėpsiu nuo jūsų Dievo paslapčių,
bet tyrinėsiu nuo pat pradžios jos atsiradimo
ir statysiu švieson jos pažinimą,
ir neapsilenksiu su tiesa.
- ²⁵ Aš neisiu kartu su džiūstančiu iš pavydo,
nes toks žmogus nedalyvaus išmintyje.

²⁶ Išmintingųjų gi daugybė yra pasaulio sveikata,
o išmintingas karalius — tautos ramstis.

²⁷ Taigi priimkite pamokymą mano žodžiais,
ir jis jums pravers.

7. ¹ Ir aš juk esu marus žmogus, panašus į visus kitus,
ir iš giminės to, kurs buvo pirmas padarytas iš žemės;
motinos iščioje aš gavau kūno išvaizdą,
² Per dešimties mėnesių laiką sukrekau kraujuje
iš vyro sėklos ir prisidedant miego pamėgimui.
³ Gimęs ir aš kvėpavau visiems bendru oru
ir atsirėmiau panašiai kaip kiti į tą pačią žemę,
⁴ ir pirmas balsas, kurį daviau išgirsti,
buvo kaip visų kitų — verkimas.
⁵ Nes nė vienas karalius neturėjo kitokios atsiradimo pradžios.
⁶ Taigi vienoks yra visiems įėjimas į gyvenimą ir panašus iš-
ėjimas.
⁷ Todėl tai aš troškau, ir man duota išmanymo;
aš šaukiaus, ir atėjo į mane išminties dvasia.
⁸ Aš stačiau ją aukščiau už karalystes ir sostus
ir, palyginant su ja, niekais laikiau turtus:
⁹ Aš nelyginau su ja brangaus akmens,
nes visas auksas, su ja palygintas, yra truputis smilčių,
ir kaip dumblas laikomas sidabras šalia jos.
¹⁰ Aš pamėgau ją labiau negu sveikatą ir grožį
ir nutariau ją laikyti šviesa,
nes jos žibėjimas neužgesomas.
¹¹ Bet draug su ja man atėjo visokių gėrybių
ir per jos rankas neapskaitomo lobio.
¹² Aš linksminaus visais dalykais,
nes ta išmintisėjo ties manim
ir aš nežinojau, kad ji — visų tų dalykų motina.
¹³ Aš išmokau jos be klastos, teikiu ją be pavydo
ir neslepiu jos turtingumo.
¹⁴ Nes ji — begalinis turtas žmonėms;
kurie juo pasinaudojo,
pasidarė Dievo prietelystės dalyviais,
pagirti dėl drausmės dovanų.

- ¹⁵ Man gi Dievas davė kalbėti taip, kaip jaučiu,
ir jausti taip, kaip verta man suteiktų dovanų;
nes jis yra išminties vedėjas ir išmintingųjų vadovas.
- ¹⁶ Nes jo rankoje esame ir mes, ir mūsų kalbos,
ir visa išmintis, ir mokėjimas veikti, ir drausmė.
- ¹⁷ Nes jis man davė tikrą pažinimą tų dalykų, kurie yra,
ir kad aš žinočiau pasaulio sutvarkymą ir gaivalų jėgas,
- ¹⁸ Laikų pradžią, pabaigą ir vidurį,
saulės grįžimo atmainas ir laikų pakitėjimus,
- ¹⁹ Metų bėgį ir žvaigždžių stovį,
- ²⁰ Gyvulių prigimtį ir žvėrių piktumą,
vėjų galybę ir žmonių mintis,
augalų įvairumą ir šaknų jėgas.
- ²¹ Ir kas tik yra paslėpta ir nematoma, aš išmokau,
nes visų dalykų menininkė išmintis mane išmokė.
- ²² Nes joje yra išmanymo dvasia, šventa, vienatinė,
daugerioja, lengva, iškalbinga, judri,
nesutepta, tikra, saldi, mėgstanti, kas gera, aštri,
kurios niekas nesulaiko, gera daranti, ²³ žmoniška,
maloninga, pastovi, tikra, be baimės,
turinti visą galybę, visa numatanti
ir kuri apima visas dvasias, išmananti, tyra, lengva.
- ²⁴ Nes išmintis judresnė už visus judrius dalykus
ir visur pasiekia dėl savo tyrumo.
- ²⁵ Nes ji yra Dievo galybės garas
ir kokia tai visagalio Dievo tikra skaistumo emanacija,
ir todėl nieko sutepto į ją neįeina.
- ²⁶ Nes ji yra amžinosios šviesos spindėjimas
ir Dievo didenybės veidrodis be dėmės,
ir jo gerumo vaizdas.
- ²⁷ Ir nors ji viena, ji gali visa
ir, pasilikdama savyje, visa atnaujina,
ir per kartų kartas įeina į šventas sielas,
padaro Dievo prietelius ir pranašus.
- ²⁸ Nes Dievas nemyli nė vieno,
kaip tik tą, kurs gyvena su išmintimi.
- ²⁹ Nes ji gražesnė už saulę
ir viršija visą žvaigždžių sutvarkymą;
palyginta su šviesa, ji randama pirmesnė,

³⁰ Nes paskui aną eina naktis;
išminties gi nenugali piktumas.

8. ¹ Taigi ji galingai pasiekia nuo galo iki galui
ir visa meiliai sutvarko.
² Ją aš mylėjau ir pasirinkau nuo pat savo jaunystės,
ir stengiaus paimti ją sau kaip sužadėtinę,
ir pasidariau jos gražumo mylėtojas.
³ Ji apreiškia savo kilmės garbingumą,
nes gyvena su Dievu;
ir visų dalykų Viešpats ją myli;
⁴ Nes ji mokytoja Dievo drausmės
ir rinkėja jo darbų.
⁵ Jei trokštama gyvenimo turtų,
kas gi yra brangesnis už išmintį, kuri visa pagamina?
⁶ Jei protas veikia,
kas labiau už ją esamų dalykų menininkas?
⁷ Ir jei kas myli teisybę,
jos pastangos padaro didelių dorybių;
nes ji moko blaivumo ir gudrumo,
ir teisybės, ir stiprybės,
dalykų, už kuriuos nėra žmonėms nieko naudingesnio
gyvenime.
- ⁸ Ir jei kas trokšta daug žinoti,
ji žino praeitus dalykus ir išmano būsimus;
žino šnekų gudrybes ir mįslių atspėjimą.
Žino ženklus ir stebuklus, kolei jie dar neįvykę,
taip pat laikų ir amžių atsitikimus.
- ⁹ Taigi aš nutariau atsivesti ją, kad gyventų su manim,
žinodamas, kad ji pasidalins su manim gėrybėmis
ir kalbės su manim mano rūpestyje ar nuobodyje.
- ¹⁰ Dėl jos aš turėsiu šlovės miniose
ir, nors jaunas, pagarbos pas senesniusius.
- ¹¹ Bus pripažintas mano akylumas teisme;
aš būsiu nuostabus galiūnų akyse
ir kunigaikščių veiduose bus nustebimo dėl manęs.
- ¹² Kai aš tylėsiu, lauks manęs (kad pradėčiau kalbėti)
ir žiūrės į mane kalbantį,
ir, man ilgiau šnekant, jie dės sau ant burnos ranką.

- ¹³ Per ją aš turėsiu nemarumo
ir paliksiu amžiną atsiminimą tiems, kurie bus po manęs.
- ¹⁴ Aš valdysiu tautas ir giminės bus man pavergtos.
- ¹⁵ Išgirdę bijos manęs baisūs karaliai;
tarp daugelio aš pasirodysiu geras ir kare drąsus.
- ¹⁶ Įeidamas į savo namus, aš ilsėsiuos draug su jaja;
nes bendravimas su ja neturi kartumo
ir gyventi su ja ne nuobodis,
bet pasigėrėjimas ir džiaugsmas.
- ¹⁷ Tai sau vienas manydamas
ir svarstydamas savo širdyje,
kad nemarumas yra giminystėje su išmintimi,
- ¹⁸ Kad yra tobulo pasigėrėjimo jos prietelystėje,
neišsenkančių turtų jos rankų darbuose,
išmanymo nuolatiniame susidūrime su jaja
ir garbės dalyvavimo jos šnekose,
aš vaikščiojau aplinkui ieškodamas,
kaip sau ją pasiimčiau.
- ¹⁹ Aš buvau gero būdo jaunuolis
ir man buvo tekusi gera siela.
- ²⁰ Ir kadangi buvau geresnis, aš laimėjau nesuteptą kūną.
- ²¹ O žinodamas, kad negaliu kitaip jos paveldėti, jei neduos
Dievas,—
ir tai jau buvo išminties ženklas žinoti, kieno tai
dovana,—
Aš kreipiaus į Viešpatį, maldavau jį
ir iš visos mano širdies tariau:

9. ¹ Mano tėvų Dieve ir gailestingumo Viešpatie,
kurs visa padarei savo žodžiu
- ² Ir savo išmintimi paskyrei žmogų
viešpatauti kūriniams, kurie tavo padaryti,
- ³ Valdyti žemės skritulį lygybėje ir teisybėje
ir teismo daryti širdies tiesume,
- ⁴ Duok man draug su tavim sėdinčios tavo soste Išminties
ir neišmesk manęs iš savo tarnų tarpo,
- ⁵ Nes aš tavo tarnas ir tavo tarnaitės sūnus,
žmogus silpnas ir trumpaamžis,
ir per daug menkas, kad išmanyčiau teisną ir įstatų.

- ⁶ Nes jei kas ir būtų tobulas tarp žmonių vaikų,
jei su juo nebus tavo Išminties, jis bus palaikytas niekais.
- ⁷ Tu išrinkai mane savo tautai karaliumi
ir savo sūnų bei dukterų teisėju.
- ⁸ Tu man įsakei pastatyti savo šventame kalne dievnamį
ir tavo buveinės mieste — altorių,
panašumą tavo šventos padangtės,
kurią tu esi prirengęs nuo pat pradžios.
- ⁹ Ir su tavim tavo Išmintis, kuri žino tavo darbus,
kuri buvo kartu ir tuomet, kada darei pasaulį.
Ji žinojo, kas patinka tavo akims
ir kas, žiūrint tavo įsakymų, tiesu.
- ¹⁰ Siųsk ją iš savo šventojo dangaus
ir nuo savo didenybės sosto,
kad ji būtų su manim ir kartu su manim darbuotųsi,
kad aš žinočiau, kas tau patinka.
- ¹¹ Nes ji visa žino ir supranta,
ir blaiviai ves mane mano darbuose,
ir savo galybėje sergės mane.
- ¹² Taip mano darbai tau patiks;
aš valdysiu teisingai tavo tautą
ir būsiu vertas savo tėvo sosto.
- ¹³ Nes kas iš žmonių galėtų žinoti Dievo sumanymą?
Ar kas galėtų atspėti, ko Dievas nori?
- ¹⁴ Nes mariųjų mintys bailios
ir netikri mūsų numatymai.
- ¹⁵ Nes gendąs kūnas apsunkina sielą
ir žemiška buveinė slegia daug manančią dvasią.
- ¹⁶ Mes sunkiai suprantame, kas yra žemėje,
ir kas ties mūsų akimis, vargiai randame.
Kas gi ištirs, kas yra danguje?
- ¹⁷ Kas pažins tavo mintį,
jei tu nesuteiksi išminties
ir neatsiysi savo šventos dvasios iš aukštybių?
- ¹⁸ Ir taip nebus pataisyti esančiųjų žemėje takai,
ir žmonės neišmoks, kas tau patinka?
- ¹⁹ Nes išmintimi buvo išgelbėti visi tie,
kurie tau, Viešpatie, patiko nuo pat pradžios.

10. ¹ Ji sergėjo tą, kurs pirmas buvo Dievo padarytas,
kad būtų žemės skritulio tėvas,
kada jis buvo sutvertas vienas,
² Ir išvedė jį iš jo nusikaltimo,
ir davė jam galios visa valdyti.
³ Kai nuo jos pasitraukė savo pyktyje neteisisis,
jis žuvo per savo brolžudišką rūstybę.
⁴ Kai dėl jo vanduo naikino žemę, išmintis vėl gelbėjo,
vesdama teisųjį su beverčio medžio pagalba.
⁵ Ji, ir tautoms sutartinai pasidavus nedorumui,
pažino teisųjį, išlaikė jį nepeiktiną Dievo akivaizdoje
ir padarė tvirtą pasigailėjime sūnaus atžvilgiu.
⁶ Ji išlaisvino teisųjį, bėgantį iš žūnančių bedievių tarpo,
ugniai nužengiant į Penkiamiestį.
⁷ Paliudyti apie jų nedorybę pasilieka smilkstanti palikta žemė,
medžiai, vedą vaisių, kurie nepribręsta,
ir stovi netikinčios sielos atsiminimas, druskos šulas.
⁸ Nes nekreipdami dėmesio į Išmintį,
jie ne tik tuo nupuolė, kad nežinojo gerumo,
bet dar paliko žmonėms savo neišminties atsiminimą,
taip kad nebegalėjo pasilikti pasislėpę
tuose dalykuose, kuriais nusidėjo.
⁹ Išmintis gi išgelbėjo nuo skausmų tuos, kurie ją gerbė.
¹⁰ Ji vedė teisųjį, bėgantį nuo brolio rūstybės, tiesiais keliais,
parodė jam Dievo karalystę
ir davė jam žinojimo šventų dalykų,
padarė turtingą varguose
ir palaimino jo darbus.
¹¹ Ji buvo prie jo, kai norėta apgauti jį klasta,
ir padarė jį turtingą.
¹² Ji sergėjo jį nuo neprietelių
ir apgynė jį nuo suvedžiotųjų,
ir davė jam nugalėti kietoje kovoje,
kad jis žinotų, jog išmintis užvis galingesnė.
¹³ Ji nepaliko teisiojo parduoto,
bet išgelbėjo nuo nusidėjėlių,
nužengė kartu su juo į duobę
¹⁴ Ir nepametė jo pančiuose,
kolei neatnešė jam viešpatavimo lazdos

- ir valdžios prieš tuos, kurie jį slėgė;
 ir jis parodė melagius esant tuos, kurie jį sutepė,
 ir davė jam amžino gyriaus.¹⁵ Ji išlaisvino teisiają tautą
 ir nepeiktiną palikuoniją nuo tautų, kurios ją slėgė.
¹⁶ Ji įėjo į Dievo tarno sielą
 ir stojo prieš baisius karalius su stebuklais ir ženklais.
¹⁷ Ji atidavė teisiesiems jų darbų užmokestį,
 vedė juos nuostabiu keliu
 ir buvo jiems dieną uždanga ir naktį žvaigždžių šviesa.
¹⁸ Ji pervedė juos per Raudonąją jūrą
 ir pergabeno juos per giliausią vandenį.
¹⁹ Jų neprietelius ji paskandino jūroje,
 juos gi išvedė iš bedugnės gilybės.
²⁰ Todėl teisieji ėmė bedievių grobį
 ir giedojo apie tavo, Viešpatie, šventąjį vardą,
 ir gyrė visi draug tavo nugalinčią ranką;
²¹ Nes Išmintis atvėrė nebylių burnas
 ir padarė kūdikių liežuvių iškalbingus.

11. ¹ Ji vedė jų darbus šventojo pranašo rankomis.
² Jie keliavo per negyvenamus tyrus
 ir tiesė padangtes tuščiose vietose.
³ Jie stojo prieš neprietelius ir apsigynė nuo priešu.
⁴ Jie troško ir šaukėsi į tave,
 ir duota jiems vandens iš aukštos uolos,
 iš kieto akmens, ir numaldyta jų troškulys.
⁵ Nes kuo jų neprieteliai buvo nubauti,
 kai nebeturėjo vandens atsigerti,
 tuo džiaugėsi Izraelio vaikai, turėdami jo apsčiai;
⁶ Tuo padaryta jiems gera, kai jie buvo pristigę.
⁷ Nes užuot šaltinio nuolat tekančio vandens
 tu davei neteisiesiems žmonių kraujo.
⁸ Kai jiems nubauti už kūdikių užmušimą jų skaičius buvo
 mažinamas,
 tu netikėtai davei aniems apsčiai vandens,
⁹ Parodėdamas tuomet įvykusių troškulių,
 kaip tu išaukštini savuosius ir naikini jų priešininkus,

- ¹⁰ Nes kai jie buvo bandomi,
nors jų plakimas buvo sujungtas su pasigailėjimu,
jie pažino, kokių kančių turi kentėti bedieviai,
nuteisti su rūstybe.
- ¹¹ Juos tu juk ištyrei kaip tėvas, kurs įspėja,
anuos gi pasmerkei, išardęs kaip kietas karalius.
- ¹² Ir toli nuo jų, ir čia pat būdami, jie lygiai buvo kankinami,
- ¹³ Nes juos apėmė dvigubas nuobodis ir vaitojimas,
atsiminus praeitus dalykus.
- ¹⁴ Nes girdėdami, kad per kančias, kurias jie kentėjo,
aniems gerai daroma, jie atsiminė Viešpatį,
stebėdamies dalykų pabaiga.
- ¹⁵ Nes iš kurio jie juokėsi, nuožmiai jį išmetę ir paniekinę,
tuo stebėjosi įvykių pabaigoje,
kitaip trokšdami nekaip teisieji.
- ¹⁶ Atkeršyti už paikas jų nedorumo mintis,
į kurias jie nuklydę garbino nebylius žalčius
ir paniekintinus žvėris,
tu siuntei ant jų daugybę nebylių gyvūnų,
- ¹⁷ Kad žinotų, jog kuo kas nusideda, tuo jis ir kankinamas.
- ¹⁸ Nes visagalei tavo rankai,
kuri sutvėrė žemės skritulį iš neregimos medžiagos,
nebūtų buvęs negalimas dalykas
siųsti prieš juos daugybę lokių ar drąsių liūtų,
- ¹⁹ Ar naujos veislės nežinomų, pykčio pilnų žvėrių,
kvėpuojančių ugnies garu ar paleidžiančių dūmų kvapą,
ar mėtančių iš akių baisių žiežirbų,
- ²⁰ Kurių ne tik kenksmingumas galėjo juos sunaikinti,
bet ir pažvelgimas padaryti, kad jie mirtų iš baimės.
- ²¹ Bet ir be to jie galėjo būti užmušti vienu kvėpimu,
pačių savo darbų persekiojami
ir tavo galybės kvapo išblaškyti.
- Bet tu sutvarkei visa, žiūrėdamas saiko ir skaičiaus, ir svorio.
- ²² Nes daug galėti buvo visuomet pas tave vieną;
ir kas pasipriešins tavo paties galybei?
- ²³ Nes kaip svarstyklių grūdelis, taip tavo akivaizdoje žemės
skritulys,
ir kaip priešaušrinės rasos lašelis, kurs krenta žemėn.
- ²⁴ Bet tu visų pasigaili, nes visa gali,

ir apsimeti nematęs žmonių nuodėmių dėl atgailos.

- ²⁵ Nes tu myli visa, kas yra,
ir nelaikai neapykantoje nieko iš to, ką esi padaręs,
nes ne neapkęsdamas tu esi ką nors paskyręs ar padaręs.
²⁶ Kaipgi galėtų kas nors pasilikti, jei tu nenorėtumei?
ar kaip išsilaikytų, kas tavo nepašaukta?
²⁷ Tu pasigaili visų, nes jie tavo, Viešpatie, kurs myli sielas.

12. ¹ O, kaipgi gera ir saldi, Viešpatie, tavo dvasia visame!
² Todėl tuos, kurie paklysta, tu baudi dalimis
ir dėl to, kuo jie nusideda, tu įspėji ir ragini,
kad, pametę piktybę, tikėtų į tave, Viešpatie!
³ Nes anuos senuosius tavo šventos žemės gyventojus, kurių
bjaurėjais
⁴ Dėl to, kad jie žavėjimais ir neteisiomis aukomis
darė tau nepakenčiamų dalykų,
⁵ Be pasigailėjimo žudė savo vaikus,
ėdė žmonių vidurius iš tavo šventyklos vidaus,
⁶ Gimdytojus kartų ir žudytojus sielų be pagalbos
tu norėjai sunaikinti mūsų tėvų rankomis,
⁷ Kad jie gautų Dievo tarnų vertą tėviškę,
tą žemę, kuri tau visų brangiausia.
⁸ Bet ir jų tu pasigailėjai kaip žmonių
ir siuntei savo kariuomenei pirmatakus širšuolius,
kad išnaikintų juos pamažu.
⁹ Ne kad nebūtum galėjęs kare pavergti bedievių teisiesiems
ar vienu kartu jų sunaikinti plėšriais žvėrimis ar kietu
žodžiu,
¹⁰ Bet, dalimis teisdamas, tu davei vietos atgailai,
nors ir ne nežinojai, kad jų giminė netikusi,
kad jų piktumas buvo jiems įgimtas
ir kad jų mintis niekuomet negalėjo atsimainyti.
¹¹ Nes nuo pat pradžios jie buvo prakeikta palikuonija.
Ir ne ko nors bijodamas tu buvai pasiryžęs dovanoti jų
nuodėmes.
¹² Nes kas gi drįstų tau sakyti: Ką padarei?
ar kas pakiltų prieš tavo teismą?
Arba kas eis tavo akivaizdoje ginti nedorų žmonių?
ar kas tave kaltins, jei žūtų tautos, kurias tu esi padaręs?

- ¹³ Nes, be tavęs, nėra kito Dievo, kurs rūpintųsi visais dalykais,
kad tu turėtumei įrodinėti, jog darai teismą ne neteisingai.
- ¹⁴ Nėra karaliaus nei valdovo, kurs tavo akivaizdoje
galėtų reikalauti apyskaitos
apie tuos, kuriuos tu nubaudei.
- ¹⁵ Kadangi tat esi teisus, tu tvarkai visa teisingai;
ir tu laikai dalyku, nesuderinamu su tavo galybe,
pasmerkti tą, kurio nereikia bausti.
- ¹⁶ Nes tavo galybė yra teisybės dėsnis;
ir kadangi tu visų Viešpats,
tu pasirodai gailėstingas visiems.
- ¹⁷ Bet tu parodai galybės tiems, kurie netiki į tavo visagalybę,
ir baudi drąsą tų, kurie tavęs nežino.
- ¹⁸ Galybės valdove, tu teisi su ramumu
ir valdai mus su dideliu kantrumu;
nes nuo tavęs pareina galėti, kaip tik tu nori.
- ¹⁹ Tokiu elgesiu tu pamokei savo tautą,
kad teisusis turi būti ir žmoniškas,
ir savo vaikuose sužadina tą gerą viltį,
kad, būdamas teisėjas, tu duodi nuodėmėse vietos atgailai.
- ²⁰ Nes jei savo tarnų neprietelius ir nusipelnčiusius mirti
tu baudei su taip didele atodaira, duodamas laiko ir vietos,
kad galėtų pamesti savo piktumą,
- ²¹ Tai su kaip dideliu rūpestingumu tu teisi savo vaikus,
kurių tėvams esi davęs priesaikų ir sutarčių apie gerus
pažadus.
- ²² Kada tat tu mus baudi mokydamas, mūsų neprietelius tu plaki
daugeriopai,
kad teisdami atsimintumėm tavo gerumą
ir patys teisiame tikėtumėmės tavo pasigailėjimo.
- ²³ Todėl tai ir tiems, kurie savo gyvenime neprotingai ir
neteisingai gyveno,
tu davei kentėti didžiausių kančių tuo, ką jie garbino.
- ²⁴ Nes jie per daug ilgai vaikščiojo klaidos keliu,
laikydami dievais tai, kas ir tarp gyvulių niekintina,
ir gyvendami kaip neprotingi kūdikiai.
- ²⁵ Todėl tu siūntei jiems teismą pasityčioti
kaip neprotingiems vaikams.
- ²⁶ Bet jie, nepataisyti pasityčiojimais ir draudimais,

paragavo teismo, koks Dievo vertas.

- ²⁷ Nes per tuos dalykus, dėl kurių jie pyko savo kentėjime, būtent per tą, ką jie laikė dievais, jie matė save naikinamus, matydami tą, kurio pirma sakėsi nepažįstą, pripažino jį esant tikrąjį Dievą; todėl ir jų pasmerkimo pabaiga jiems atėjo.

13. ¹ Tušti visi žmonės, kuriuose nėra žinojimo Dievo ir kurie iš matomų gėrybių negalėjo suprasti to, kurs yra, nei, įsižiūrėdami į darbus, nepažino, kas jų menininkas,
- ² Bet arba ugnį, arba vėją, arba judrų orą, arba žvaigždžių skritį, arba gausų vandenį, arba saulę ir mėnulį laikė valdančiais pasaulį dievais.
- ³ Jei, gėrėdamies jų gražumu, jie laikė juos dievais, tai tegul žino, kaip daug gražesnis už juos jų Valdovas; nes grožio gamintojas yra visa taip padaręs.
- ⁴ Arba jei jie stebėjosi tų dalykų galybe ir veikimu, tesupranta iš jų, kad tas, kurs yra tai padaręs, stipresnis už juos,
- ⁵ Nes iš kūrinio didumo ir gražumo galima pažinti ir matyti jų kūrėjas.
- ⁶ Tačiau dėl jų dar ne taip labai reikia dejuoti, nes jie gal klysta, ieškodami Dievo ir norėdami jį rasti,
- ⁷ Nes pasilikdami arti jo darbų, jie tyrinėja ir duodasi suvedžiojami tų dalykų, kuriuos mato, kad jie geri.
- ⁸ Vėlgi ir šitiems nereikia dovanoti;
- ⁹ Nes jei tiek įstengė žinoti, kad galėjo vertinti pasaulį, kaipgi jie dar greičiau neatrado jo Viešpaties?
- ¹⁰ Yra nelaimingi ir negyvaisiais remia viltį tie, kurie vadina dievais žmonių rankų darbus, auksą ir sidabrą, meno padarą ir gyvulių pavidalą arba senovės rankos padarytą nenaudingą akmenį;
- ¹¹ Arba štai dailidė nusikerta miške tinkamą medį, dailiai nuskuta visą jo žievę ir, kaip reikalauja jo amatas, rūpestingai padirba rakandą, naudingą vartoti gyvenant.
- ¹² Savo darbo liekanomis jis naudojasi valgiui išsivirti,
- ¹³ O kas dar lieka ir kas nebetinka jokiems reikalams,

- medį kreivą ir gumbuotą jis ima ir rūpestingai drožia
atliekamam laiku
ir, naudodamos savo amato žinojimu, jis duoda jam išvaizdą
ir padaro panašų į žmogaus paveikslą
- ¹⁴ Arba daro iš jo kurio nors gyvulio pavidalą,
patepdamas raudonais darylais ir dažais,
darydamas jo spalvą raudoną ir užtepdamas visas jame
esančias dėmes.
- ¹⁵ Padaręs jam tinkamą būklę, jis pakabina jį ant sienos
ir pritvirtina geležimi, ¹⁶ kad kartais nenukristų.
Jis rūpinasi juomi, nes žino, kad jis pats sau negali padėti,
nes jis — paveikslas ir jam reikia pagalbos.
- ¹⁷ Ir štai darydamas įžadą teiraujasi pas jį apie savo lobį
ir apie savo vaikus, ir apie vestuves.
Jis nesigėdi kalbėtis su tuo, kurs be gyvybės,
- ¹⁸ Meldžia sveikatos silpną, prašo gyvybės negyva
ir šaukia į pagalbą nenaudingą.
- ¹⁹ Jis meldžia laimingos kelionės tą, kurs vaikščioti negali,
prašo pelno, kloties darbuose ir pasisekimo visuose
dalykuose
tą, kurs visame nenaudingas.

14. ¹ Vėl kitados, manydamas plaukti laivu
ir pradėdamas kelionę per siaučiančias bangas,
šaukiasi į medį, menkesnį už tą, kurs jį neša.
- ² Nes šitą medį išrado troškimas pelnytis
ir padirbo amatininkas savo gabumu.
- ³ Tavo gi, Tėve, apvaizda valdo,
nes ir jūroje tu davei kelią ir tarp bangų labai tikrą taką
- ⁴ Parodyti, kad tu gali išgelbėti iš visa ko,
net jei kas ir be mokėjimo leistųsi į jūrą.
- ⁵ Bet kad tavo išminties darbai nebūtų nenaudingi,
todėl ir menkam medžiui žmonės patiki savo gyvybes
ir plaukdami per jūrą laimingai atvyksta laivais.
- ⁶ Bet ir nuo pat pradžios, kada žuvo išdidūs milžinai,
žemės skritulio viltis, atbėgus į sielį, tavo rankos valdomą,
paliko pasauliui palikuonių sėklą.
- ⁷ Nes palaimintas medis, per kurį daroma teisybė.

- ⁸ Rankomis gi padarytas stabas prakeiktas,
ir jis, ir kas yra jį padaręs: šitas, nes padarė,
anas gi, nes būdamas trapus buvo pavadintas dievu.
- ⁹ Dievas lygiai neapkenčia bedievio ir jo bedievytės.
- ¹⁰ Nes tai, kas padaryta, kentės bausmę kartu su tuo, kurs padarė.
- ¹¹ Todėl nebus pasigailėta ir pagonių stabų,
nes iš Dievo kūrinių padaryta neapykantos dalykas,
pagunda žmonių sieloms ir slastai neišmintingųjų kojoms.
- ¹² Nes ieškojimas stabų yra palėistuvystės pradžia
ir jų išradimas yra gyvenimo sugedimas,
- ¹³ Nes jų nebuvo nuo pat pradžios ir jie nepaliks amžinai.
- ¹⁴ Nes per žmonių tuštybę jie įėjo į pasaulį
ir todėl jiems skirta greitas galas.
- ¹⁵ Nes kartaus gedulo prislėgtas tėvas pasidarė sau
per anksti iš jo atimto sūnaus paveikslą
ir tą, kurs tuomet buvo miręs kaip žmogus,
dabar ėmė garbinti kaip dievą
ir paskyrė tarp savo tarnų šventų apeigų ir aukų.
- ¹⁶ Paskui, slenkant laikui, įsigalėjęs nedoram papročiui,
ta klaida buvo sergima kaip įstatas
ir valdovų paliepimu buvo garbinami drožiniai.
- ¹⁷ Taip pat tų, kurių žmonės negalėjo į akis garbinti,
nes jie buvo toli,
atsigabendavo sau iš tolumos pavidalą
ir darė sau matomą paveikslą karaliaus, kurį norėjo
pagerbti,
kad tą, kurio čia nebuvo, savo uolumu taip garbintų, lyg
kad čia pat esantį.
- ¹⁸ Tą garbinimą sustiprinti nepaprastas menininko rūpestingumas
privertė taip pat ir tuos, kurie karaliaus nė nepažinojo.
- ¹⁹ Nes jis, norėdamas patikti tam, kurs buvo jį pasamdęs,
pasistengė savo gabumu pagražinti paveikslo panašumą.
- ²⁰ Žmonių gi daugybė, paviliota darbo gražumu,
tą, kurs anksčiau buvo gerbiamas tik kaip žmogus, dabar
palaikė dievu.
- ²¹ Tai buvo žmonių gyvenimui apgaulė,
kad žmonės, pasiduodami jausmui ar karaliams,
davė nesuteiktinąjį vardą akmenims ir medžiams.
- ²² Ir negana buvo to, kad jie klydo Dievo pažinime,

- bet dar, gyvendami dideliame nežinojimo kare,
jie vadina ramybe taip daug ir taip didelių blogybių.
- ²³ Nes arba savo vaikus aukodami, arba atnašaudami slaptas
aukas,
arba darydami beprotystės pilnas budynes,
- ²⁴ Jie jau nebesergi nesuteptų nei gyvenimo, nei moterystės,
bet vienas kitą užmuša iš pavydo arba nuliūdina
svetmoteriavimu
- ²⁵ Ir visa kas yra susimaišę: kraujas, žmogžudystė, vagystė ir
apgaulė,
sugedimas ir neištikimybė, sumišimas ir neteisi priesaika,
gerųjų nerimastis,
- ²⁶ Užmiršimas Dievo, sutepimas sielų, lyties pakeitimas,
moterysčių nepastovumas, svetmoterystės ir paleistuvystės
netvarka.
- ²⁷ Nes nelabųjų stabų garbinimas yra visokios nelaimės priežastis,
pradžia ir galas.
- ²⁸ Nes arba eina iš proto besilinksmindami,
arba pranašauja netiesą,
arba neteisingai gyvena, arba greitai melagingai prisiekia.
- ²⁹ Nes pasitikėdami stabais, kurie be gyvybės,
jie nebijo, kad negerai prisiekdami sau pakenktų.
- ³⁰ Todėl dėl abiejų dalykų juos sutiks teisinga bausmė,
nes žiūrėdami stabų jie negerai manė apie Dievą
ir neteisingai prisiekė, klastingai paniekindami teisybę.
- ³¹ Nes ne galybė tų, per kuriuos prisiekama,
bet nusidėjėliams skirta bausmė
visuomet ateina ant neteisiųjų nusikaltimo.

15. ¹ Tu gi, mūsų Dieve, esi maloningas ir ištikimas,
kantrus ir visa gailėstingai tvarkąs.

² Nes jei mes nusidedame, mes esame tavo, žinodami tavo
didumą,
ir jei nenusidedame, žinome, kad esame paskaityti tarp
tavųjų.

³ Nes pažinti tave yra tobula teisybė;
o žinoti tavo teisybę ir galybę yra nemarumo šaknis.

⁴ Nes mūsų neįvedė į paklydimą klastingas žmonių
prasimanymas

- nė nupieštas šešėlis, bergždzias darbas,
drožtas paveikslas, išteptas visokiomis spalvomis.
- ⁵ Pažvelgimas į jį sužadina bepročio geidulį,
ir jis myli negyvą mirusio paveikslo pavidalą.
- ⁶ Mėgėjai pikto verti turėti vilties tokiais dalykais,
taip pat ir tie, kurie juos daro, ir kurie myli, ir kurie
garbina.
- ⁷ Nes ir puodžius, minkydamas su vargu minkštą žemę,
lipdo mums vartoti visokių indų.
Iš to paties molio jis lipdo indų, kurie tarnauja švariam tikslui
ir taip pat priešingam;
Koks gi turi būti kiekvieno iš šitų indų vartojimas, sprendžia
puodžius.
- ⁸ Ir tuščiu darbu jis lipdo iš to paties molio dievą, jis,
kurs truputį anksčiau buvo padarytas iš žemės.
Ir po valandos grįžta atgal ten, iš kur buvo paimtas,
kai iš jo pareikalaujama paskolintos sielos, kurią turėjo.
- ⁹ Tačiau jam visai nerūpi, nei kad jis pavargs,
nei kad jo gyvenimas trumpas;
bet jis lenktyniauja su auksakaliais ir sidabrakaliais,
taip pat pamėgdžioja variakalius
ir daro sau garbės iš to, kad lipdo niekingus dalykus.
- ¹⁰ Nes jo širdis — pelenai,
jo viltis niekingesnė už žemę
ir jo gyvenimas menkesnis už molį.
- ¹¹ Nes jis nežino to, kurs jį padarė,
kurs jam įkvėpė veikiančią sielą
ir kurs jam įpūtė gyvybės dvasią.
- ¹² Bet ir mūsų gyvenimą jis laikė žaislu
ir gyvenimo uždavinį — ieškojimu pelno
ir manė, kad reikia pelnytis iš visa ko, net iš to, kas pikta.
- ¹³ Nes tas žino, kad jis labiau už visus nusikalstas,
kurs lipdo iš žemės medžiagos trapius indus ir stabus.
- ¹⁴ Bet jie visi neišmintingi ir neapsakomai nelaimingi, tie puikieji,
kurie tavo tautos neprieteliai ir jos valdovai.
- ¹⁵ Nes jie laiko dievais visus pagonių stabus,
kurie nėsinaudoja nei akimis regėti,
nei nosimis kvėpuoti, nei ausimis girdėti,
nei rankų pirštais prisiliesti;

bet ir jų kojos tingios vaikščioti.

¹⁶ Nes juos padarė žmogus

ir kurs pats yra pasiskolinęs dvasią, juos padirbo.

Nė vienas juk žmogus negalės padirbti panašaus į save dievo.

¹⁷ Nes pats būdamas marus, jis neteisingomis rankomis daro tik negyvą dalyką.

Jis pats geresnis už tuos, kuriuos garbina;

nes kad ir marus, jis tačiau yra gyvenęs,

anie gi niekuomet.

¹⁸ Bet jie garbina ir niekingiausius gyvulius;

nes, su kitų neprotingumu palyginti, jie dar už šituos menkesni.

¹⁹ Net ir pasižiūrėjus negalima pamatyti tuose gyvuliuose nieko gero;

nes jie yra pasitraukę nuo Dievo gyriaus ir jo palaiminimo.

16. ¹ Todėl tai jie kentėjo, kaip buvo nusipelnę, per panašius dalykus, kančias
ir buvo naikinami žvėrių daugybės.

² Užuoť šitų kentėjimų tu suteikei savo tautai gerumo
ir davei jiems, kaip jie labai geidė, naujo skanaus valgio,
paruošdamas jiems maistui pūtpelių;

³ Kad anie, nors ir norėdami valgyti,
per tatai, kas jiems buvo parodyta ir siūsta,
nustotų net ir reikiamo apetito.

Šitie gi, trumpą laiką kentėję stoką, ragavo naujo valgio.

⁴ Nes aniems, kurie darė priespaudą, reikėjo, kad ateitų
neišvengiama prapultis,
šitiems gi — tiktai parodyti, kaip jų neprieteliai buvo
naikinami.

⁵ Tiesa, ir šitiems atėjo žiaurus žvėrių piktumas,
ir jie buvo naikinami nuodingų žalčių įkandimais;

⁶ Bet tavo rūstybė pasiliko neamžinai;
sudraudimui jie buvo nugąsdinti trumpam laikui,
turėdami išsigelbėjimo ženklą, kad jiems būtų priminta tavo
įstatymo įsakymai.

⁷ Nes kas gręždavosi, buvo pagydomas ne tuo, ką matė,
bet per tave, visų Gelbėtoją.

- ⁸ Tuo gi tu parodei mūsų neprieteliams,
kad tu esi, kurs išvaduoji nuo viso, kas pikta.
- ⁹ Nes anie buvo užmušami skėrių ir musių įkandimais
ir nebuvo rasta gydyklo jų gyvybei gelbėti,
nes jie buvo verti, kad būtų tokių naikinami.
- ¹⁰ Tavo gi vaikų nenugalėjo nei nuodingų slibinų dantys,
nes tavo pasigailėjimas atėjęs juos gydė.
- ¹¹ Nes jie buvo plakami, kad atsimintų tavo žodžius,
ir buvo greitai išgydomi,
kad įkrisdami į gilų užmiršimą
nė negalėtų naudotis tavo pagalba.
- ¹² Nes ne žolė ir ne lipdinys juos gydė,
bet tavo, Viešpatie, žodis, kurs visa gydo.
- ¹³ Nes tu esi, Viešpatie, kurs turi valdžią gyvenimui ir mirčiai,
ir tu nuvedį prie mirties vartų ir atgal atvedi.
- ¹⁴ Žmogus gi, tiesa, užmuša iš piktumo,
bet kai dvasia išeina, jis jos nebesugrąžins
ir nebeatšauks atgal sielos, kuri paimta.
- ¹⁵ Bet iš tavo gi rankos negalima ištrūkti.
- ¹⁶ Nes anie bedieviai, kurie sakėsi tavęs nepažįstą,
buvo nuplakti tavo peties stiprybe,
kankinti negirdėtu vandeniu, krušomis ir lietumi
ir naikinami ugnimi.
- ¹⁷ Ir kas buvo labiausiai nuostabu, vandenyje, kurs viską geso,
ugnis ėjo stipryn, nes teisiųjų keršytojas yra pasaulis.
- ¹⁸ Nes kartais ugnis silpnėjo,
kad nesudegtų siųstieji prieš bedievius gyvūnai,
bet kad patys matydami žinotų, jog Dievo teismu jie kenčia
persekiojimą.
- ¹⁹ Kartais gi ta ugnis vandenyje degė visur smarkiau nekaip
paprastai,
kad sunaikintų piktos žemės gaminius.
- ²⁰ Priešingai, savo tautą tu maitinai angelų valgiu
ir jiems suteikei be vargo prigimtos duonos,
turinčios savyje visokio gardumo ir visokio geriausio
skonio.
- ²¹ Nes tavo esmė rodė tavo jautrumą,
kurį tu turi savo vaikų atžvilgiu,
ir tarnaudama kiekvieno valiai,

- ji virto į tai, ko kas norėjo.
- ²² Sniegas ir ledas išlaikydavo ugnies jėgą ir netirpo,
kad jie žinotų, jog deganti krušoje ugnis
ir žiburiuojanti Lietuvoje naikino neprietelių derlių.
- ²³ Čia ji vėl užmiršdavo net savo galią,
kad būtų maitinami teisieji.
- ²⁴ Nes kūrinys, tarnaudamas tau, kaip Sutvėrėjui,
užsidega kankinti neteisiųjų
ir sušvelnėja gera daryti tiems, kurie tavimi pasitiki.
- ²⁵ Todėl ir tuomet, priimdama visokių išvaizdų,
ji tarnavo visų maitintojai, tavo malonei,
kaip buvo valia tų, kurie tau išreikšdavo savo troškimus.
- ²⁶ Kad tavo vaikai, kuriuos tu, Viešpatie, myli,
žinotų, jog ne gamtos vaisiai maitina žmones,
bet tavo žodis laiko tuos, kurie į tave tiki.
- ²⁷ Nes kas ugnies negalėjo būti sunaikinta,
tuojau tirpo, mažo saulės spindulio sušildyta,
- ²⁸ Kad visiems būtų žinoma, jog reikia,
dar saulei neužtekėjus, tave aukštinti
ir auštant tave garbinti.
- ²⁹ Nes nedėkingojo viltis sutirps kaip žiemos ledas
ir išnyks kaip nenaudingas vanduo.

17. ¹ Nes tavo, Viešpatie, teismai dideli
ir tavo nutarimai neišpasakojami;
todėl nemokslis sielos paklydo;
- ² Nes kai neteisieji buvo įsitikinę galėsią viešpatauti šventajai
tautai,
jie, supančioti tamsybės ir ilgos nakties raiščiais,
uždaryti savo pastogėse, gulėjo kaip pabėgėliai nuo
amžinosios apvaizdos.
- ³ Kadangi jie manė pasiliksią pasislėpę slaptose nuodėmėse,
jie buvo tamsaus užmiršimo dangalo išskirstyti, baisiai
bijodami
ir be galo didelio nustebimo išgąsdinti.
- ⁴ Nes ir lindyne, kurioje jie slėpėsi, jų negynė nuo baimės;
nužengias triukšmas juos gąsdino
ir liūdno jiems pasirodančios šmėklos darė jiems baimės.

- ⁵ Net ir jokia ugnies jėga negalėjo suteikti jiems šviesos
nei šviesios žvaigždžių liepsnos
negalėjo apšviesti anos baisios nakties.
- ⁶ Pasirodydavo gi jiems ūmi, baisumo pilna ugnis,
ir, išgąsdinti ne visai matomo reginio,
jie laikė pamatytą apsireiškimą dar baisiesniu.
- ⁷ Taip jų mokėjimas žavėti pavirto pajuoka
ir išmintis, iš kurios jie darė sau garbę, buvo su gėda
nubausta.
- ⁸ Nes tie, kurie žadėjo nuvaryti
nuo sergančios sielos baimes ir neramumus,
patys, pilni baimės, juokingai apsirgo.
- ⁹ Nes nors ir jokia baisenybė jų negąsdino,
jie, sujaudinti gyvulių praėjimo ir žalčių šnypštimo,
žuvo drebdami
ir net nenorėjo žiūrėti į orą,
kurio niekas jokių būdu negali išvengti.
- ¹⁰ Nes piktenybė, būdama baili, pati save pasmerkia savo
liudijimu,
nes, sąžinės išgąsdinta, ji laukia visados didelių nelaimių.
- ¹¹ Nes baimė ne kas kita, kaip tik atsisakymas nuo protavimo
suteikiamos pagalbos,
- ¹² Ir juo mažiau laukiama pagalbos iš vidaus,
juo didesniu piktumu laikoma nežinoma priežastis,
per kurią kenčiama.
- ¹³ Tie gi, kurie tą tikrai negalingą,
iš žemiausio ir giliausio pragaro užėjusią ant jų naktį
miegojo tuo pačiu miegu,
- ¹⁴ Buvo kartais šmėklų baimės kankinami,
kartais alpo sielos nusiminimu;
nes jiems buvo užėjęs ūmus ir netikėtas išgąstis.
- ¹⁵ Toliau, jei kas iš jų parpuolė,
tas buvo laikomas tarsi uždarytas kalėjime, nors ir be
grandinės.
- ¹⁶ Nes ar kas buvo žemdirbys, ar piemuo,
ar lauko darbininkas, užkluptas jis kentėjo neišvengiamą
likimą;
- ¹⁷ Nes visi buvo surišti viena tamsybės grandine.
Ar tai švilpiąs vėjas,

- ar meilus paukščių čiulbesys tarp tankių medžių šakų,
ar labai sriaunas tekančio vandens smarkumas,
- 18 Ar galingas žemyn krentančių uolų bildesys,
ar nematomas žaidžiančių gyvulių bėgimas,
ar smarkus kriokiančių žvėrių balsas,
ar atsiliepiąs nuo aukščiausių kalnų aidas
visa tai darė, kad jie alpo iš baimės.
- 19 Nes visas žemės skritulys buvo spindinčios šviesos apšviečiamas
ir buvo užimtas be kliūčių savo darbais;
- 20 Tik ant jų vienu buvo padėta sunki naktis,
vaizdas tamsybės, kuri turėjo ant jų užėiti.
Taigi jie patys buvo sau labiau už tamsybę nepakenčiami.
18. 1 Tavo gi šventiesiems buvo didžiausia šviesa
ir nors anie girdėjo jų balsą, bet nematė jų veido.
Kadangi jie to pat nekeitė, jie aukštino tave,
2 ir kurie pirma buvo žeidžiami, dėkojo, kad nebežeidžiami,
ir meldė malonės, kad skirtumas būtų ir toliau.
- 3 Todėl nežinomo kelio vedėją jie turėjo degantį ugnies šulą,
ir tu suteikei jiems nekenkiančią saulę, kad gerai keliautų.
- 4 Anie juk verti buvo neturėti šviesos ir kentėti tamsybių
kalėjimą,
nes jie sergėjo užrakintus tavo vaikus,
per kuriuos buvo pradėta duoti pasauliui negęstanti
įstatymo šviesa.
- 5 Kadangi jie turėjo sumanymą užmušti teisiųjų kūdikius
ir kadangi buvo išmestas vienas vaikas ir jiems nubausti
išgelbėtas,
tu atėmei iš jų daugybę vaikų
ir pražudei juos kartu galingame vandenyje.
- 6 Nes ana naktis buvo iš anksto žinoma mūsų tėvams,
kad tikrai žinodami, kokioms priesaikoms jie tikėjo, būtų
ramesni.
- 7 Taip tavo tauta laukė
teisiųjų išgelbėjimo ir neteisiųjų sunaikinimo.
- 8 Nes kuo nubaudei priešininkus,
tuo tu mus pagarbinai, pašaukdamas pas save.
- 9 Nes teisūs gerųjų sūnūs slapčia aukojo
ir sutartinai paskyrė teisybės įstatymą,

- kad teisieji lygiai dalyvaus gėrybėse ir nelaimėse,
ir jie jau giedojo tėvų šlovinimo giesmes.
- ¹⁶ Skambėjo gi ir nepritariąs neprietelių balsas
ir buvo girdėti verksmingas dejavimas tų, kurie raudoja
kūdikių.
- ¹¹ Lygia bausme buvo nubaustas vergas ir valdovas,
ir žmogus iš liaudies kentėjo tą pat, ką ir karalius.
- ¹² Taigi visi drauge turėjo nesuskaitomų numirėlių,
mirusių ta pačia mirtimi.
Jiems palaidoti nebeužteko gyvųjų;
nes vienu akimirksniu buvo sunaikinta
geriausia jų tautos dalis.
- ¹³ Nes anksčiau niekam netikėdami dėl žavėjimų,
jie tik tuomet, kada buvo pirmagimiai nužudyti,
išpažino tą tautą esant Dievo.
- ¹⁴ Nes kuomet rami tyluma buvo visa apėmusi
ir naktis savo bėgyje buvo padariusi pusę kelio,
- ¹⁵ Iš dangaus, nuo karališkojo sosto, nužengė į sunaikinti
paskirtos šalies vidurį
visagalis tavo žodis kaip kietas kovotojas;
- ¹⁶ Kaip aštrų kalaviją nešdamas tavo neabejotiną paliepimą,
jis atsistojo ir visa pripildė mirties,
ir stovėdamas žemėje siekė iki dangui.
- ¹⁷ Tuomet juos ūmai nugąsdino baisūs sapnai ir regėjimai
ir jiems atėjo nelaukta baimė.
- ¹⁸ Pamesti kiekvienas kitur, pusgyviai
jie aiškiai rodė, kokia buvo jų mirties priežastis.
- ¹⁹ Nes regėjimai, kurie juos gąsdino, iš anksto apie tai perspėjo,
kad nežūtų nežinodami, kodėl kenčia nelaimės.
- ²⁰ Taip pat ir teisiuosius tuomet palietė bandymas mirtimi
ir buvo pasidaręs tyruose sujudimas tarp daugybės,
bet tavo rūstybė pasiliko neilgai.
- ²¹ Nes nepeiktinas žmogus pasiskubino maldauti už tautą,
aukštai laikydamas savo tarnystės skydą,
malda, ir nešdamas smilkalų permaldavimą,
jis pasipriešino rūstybei ir padarė galą nelaimei,
parodydamas, kad jis tavo tarnas.
- ²² Nugalėjo gi sumišimą ne kūno jėga, ne ginklų galybe,
bet žodžiu jis pavergė savo baudėją,

primindamas tėvų priesaikas ir sandorą.

²³ Nes kai mirusieji jau buvo sumesti krūvon vieni ant kitų,
jis stojosi į vidurį, sustabdė siautimą
ir užkirto jam kelią į gyvuosius.

²⁴ Nes ant ilgo rūbo, kurį turėjo,
buvo visas pasaulis,
ir tėvų garbingumas buvo įdrožtas keturiuose akmenų eilėse,
ir tavo didenybė buvo įdrožta jo galvos vainike.

²⁵ Nuo tų pasitraukė naikintojas ir jų pabūgo,
nes gana buvo vieno rūstybės bandymo.

19. ¹ Bedieviams gi atėjo rūstybė be pasigailėjimo iki galui,
nes jis iš anksto žinojo, kas su jais bus,

² Kad patys leidę jiems išeiti
ir su dideliu rūpestingumu juos išsiuntę,
gailėsis ir juos vysis.

³ Nes dar tebebūdami užsiėmę gedulu
ir tebeverkdami prie mirusiųjų kapų,
jie neprotingai pasidavė kitokiai minčiai
ir tuos, kuriuos su meldimais buvo privertę išeiti,
vijosi kaip pabėgėlius.

⁴ Nes juos vedė į tą galą nusipelnytas likimas.
Jie nustojo atsiminimo to, kas jiems buvo atsitikę,
kad tolesnė bausmė papildytų, ko dar trūko jų kančioms,

⁵ Ir kad tavo tauta stebuklingai pereitų,
jie gi rastų naują mirtį.

⁶ Nes visas sutvėrimas buvo iš naujo perkeičiamas jam nuosavoje
esmėje,

kad tarnautų tavo įstatymams,
idant tavo tarnai būtų sergimi nepažeisti.

⁷ Būtent debesis šešėliu dengė jų stovyklas
ir ten, kur pirma buvo vanduo, pasirodė žemė
ir Raudonojoje jūroje kelias be kliūties,
ir žaliuojąs laukas didžiausioje gilumoje.

⁸ Tenai perėjo visa tauta, dengiama tavo ranka
ir matydama tavo stebuklus ir ženklus.

⁹ Jie ėjo kaip žirgai ganykloje
ir šokinėjo kaip avinėliai,
šlovindami tave, Viešpatie, kurs juos išlaisvinai.

- ¹⁰ Nes jie dar tebeatsiminė tai,
kas buvo atsitikę jų pasilikimo šalyje,
kaip žemė vietoje kitų gyvulių davė iš savęs musių
ir užuot žuvų upė išvėmė daugybę varlių.
- ¹¹ Pagaliau jie matė naują paukščių rūšį,
kai pageidimo vedami reikalavo pokylio valgių.
- ¹² Nes jų pageidimui patenkinti
pakilo jiems nuo jūros putpelių.
Nusidėjėliams atėjo kankinimų
ne bė pirma įvykusių žaibavimo ženklų,
nes jie teisingai kentėjo dėl savo nedorumų.
- ¹³ Nes jie nusikalto svetingumui bjauriau už kitus;
nes kiti nepriėmė nepažįstamų ateivių;
šitie gi svečius geradarius pavertė vergais.
- ¹⁴ Negana to: anie buvo nubausti,
kad nenoromis priėmė svetimuosius;
- ¹⁵ Šitie gi, su džiaugsmu priėmę tuos,
kurie naudojosi tokiomis kaip ir jie teisėmis,
padarė jiems baisiausių skausmų.
- ¹⁶ Jie buvo ištikti aklumu kaip anie prie teisiniojo durų,
kai ūmios tamsybės uždengti,
kiekvienas turėjo ieškoti savo durų angos.
- ¹⁷ Nes kai gaivalai savyje keičiasi, būna kaip muzikos prietaise,
 kuriame keičiasi balso kokybė,
bet visa pasilaiko savo pagrindinį balsą;
tai galima aiškiai suprasti iš apsvarstymo įvykusiųjų dalykų.
- ¹⁸ Nes žemės gyvūnai virto vandeniniais
ir kurie plaukydavo, buvo išėję ant žemės.
- ¹⁹ Ugnies galybė pasirodydavo didesnė negu paprastai vandenyje
ir vanduo užmiršdavo savo gesančią prigimtį.
- ²⁰ Priešingai, liepsnos nedegino jose vaikščiojusių
pigiai sunaikinamų gyvulių kūno
ir netirpino to gero valgio,
kurs taip lengvai tirpdavo kaip ledas.
- Nes visame tu, Viešpatie, aukštinau savo tautą ir pagerbei,
ir nepaniekinai visą laiką,
būdamas su jais kiekvienoje vietoje.

P R A K A L B A

apie Sirakho sūnaus Jėzaus Eklesinę

Daug ir didelės išminties mums parodyta per Įstatymą, per Pranašus ir kitus, jų papėdininkus; dėl jų dera girti Izraelį už jo mokslą ir jo išmintį. Tačiau reikia, kad ne tik tie, kurie skaito, patys juos suprastų, bet kad kaip mokytojai galėtų pasidaryti labai naudingi taip pat svetur esantiems ir žodžiais, ir raštais.

Mano senelis Jėzus, kurs buvo su dideliu stropumu užsiėmęs skaitymu Įstatymo, Pranašų ir kitų knygų, kurios mums mūsų tėvų paliktos, panorėjo ir pats parašyti šį tą iš dalykų, priklausančių mokslui ir išminčiai, kad norintieji mokytis, išsismokslinę vis daugiau kreiptų į juos dėmesio ir stiprėtų gyvenimui pagal Įstatymą.

Taigi aš kviečiu jus ateiti su palankumu ir skaityti su ypatingu atsidėjimu, ir dovanoti, jei kur nors rodytųsi, kad mes, nežiūrint viso mūsų įdėto į vertimą vargo, išreiškėme dalyką netinkamais žodžiais. Nes hebrajiški originalo žodžiai nebeturi tos pat jėgos, kai jie išverčiami į kitą kalbą. Ir ne tik šita knyga, bet taip pat Įstatymas, Pranašai ir kitų autorių knygos nemaža skiriasi, kai jų vertimas palyginama su originalu.

Būtent atvykęs į Egiptą trisdešimt aštuntais karaliaus Ptolemiejaus Evergeto viešpatavimo metais ir būdamas tenai ilgą laiką, aš radau paliktą čia knygų nemenko ir neniekintino mokslo. Taigi aš maniau būsiant gera ir reikiama, kad ir aš pridėčiau šiek tiek rūpesčio ir darbo šitai knygai išversti. Daug budėdamas, aš panaudojau anuo metu savo mokslą tam, kas veda į tikslą — duoti šitą knygą tiems, kurie nori dėti pastangų ir išmokti, kaip dera sutvarkyti savo įpročius, kai kas yra pasiryžęs gyventi pagal Viešpaties įstatymą.

EKLESINĚ

1. ¹ Visa išmintis nuo Viešpaties Dievo;
 ji buvo su juo visuomet ir yra nuo amžių.
- ² Kas suskaitė jūros smiltis,
 lietaus lašus ir amžių dienas?
 Kas išmatavo dangaus aukštį,
 žemės plotį ir gelmės gilybę?
- ³ Kas ištyrė pirm visų einančią Dievo išmintį?
- ⁴ Išmintis sutverta pirm visa ko
 ir protingas išmanymas nuo pat amžių.
- ⁵ Išminties šaltinis — Dievo žodis aukštybėse,
 ir jos keliai — amžini paliepimai.
- ⁶ Kam atidengta išminties šaknis
 ir kas pažino jos slaptus sumanymus?
- ⁷ Kam apreikšta ir parodyta išminties mokslas?
 ir kas suprato daugiopius jos kelius?
- ⁸ Vienas yra Aukščiausias, visagalis Sutvėrėjas,
 galingas karalius ir labai baisus,
 sėdįs savo soste ir viešpataująs Dievas.
- ⁹ Jis sutvėrė ją šventojoje Dvasioje
 ir matė, ir suskaitė, ir išmatavo,
- ¹⁰ Ir paskleidė ją ant visų savo darbų
 ir ant kiekvieno kūno, taip, kaip norėjo jos suteikti,
 ir davė jos tiems, kurie jį myli.
- ¹¹ Baimė Viešpaties yra garbė ir pasigyrimas,
 ir linksmybė, ir džiaugsmo vainikas.
- ¹² Baimė Viešpaties linksmina širdį
 ir duoda linksmybės ir džiaugsmo, ir ilgą amžių.
- ¹³ Kas bijo Viešpaties, tam bus gera galų gale
 ir savo mirimo dieną jis bus laiminamas.

- ¹⁴ Meilė Dievo — pagarbos verta išmintis.
¹⁵ Kam ji duodasi pamatoma,
tie myli ją regėdami ir pažindami didelius jos veikalus.
¹⁶ Išminties pradžia — baimė Viešpaties.
Su ištikimaisiais ji sutveriamą kartu motinos įsčioje;
ji vaikščioja su rinktinėmis moterimis
ir pasirodo teisiuosiuose ir ištikimuosiuose.
¹⁷ Baimė Viešpaties — religingas žinojimas.
¹⁸ Tas religingumas sergi ir teisina širdį,
duoda pasigėrėjimo ir džiaugsmo.
¹⁹ Kas bijo Viešpaties, tam bus gera
ir savo pabaigos dienose jis bus laiminamas.
²⁰ Išminties pilnybė yra bijoti Viešpaties
ir ta pilnybė gaunama jos vaisiais.
²¹ Visus savo namus ji pripildo savo gaminių
ir sandėlius — savo turtų.
²² Išminties vainikas — baimė Viešpaties,
ji duoda ramybės pilnybę ir sveikatos vaisių.
²³ Jis matė išmintį ir suskaitė ją:
abudu gi dalyku — Dievo dovanos,
²⁴ Išmintis suteikia žinojimo ir gudraus išmanymo
ir aukština garbę tų, kurie jos laikosi.
²⁵ Išminties šaknis yra bijoti Viešpaties
ir jos šakos — ilgas amžius.
²⁶ Išminties išduose išmanymas ir religingas žinojimas;
nusidėjėliams gi išmintis — pasibjaurėjimas.
²⁷ Baimė Viešpaties išvaro nuodėmę,
²⁸ nes kas be baimės, tas negalės būti pateisintas,
nes jo rūstybės smarkumas įstums jį į prapultį.
²⁹ Kurį laiką kantrusis kentės,
paskui bus jam grąžintas linksnumas.
³⁰ Tikras išmanymas slepia iki laikui savo žodžius
ir daug lūpų skelbia jo išmanymą.
³¹ Išminties išduose yra pamokančių prilyginimų,
³² bet nusidėjėliui garbinimas Dievo yra pasibjaurėjimas.
³³ Sūnau, jei trokšti išminties, laikykis teisybės,
ir Dievas suteiks tau jos.
³⁴ Nes baimė Viešpaties yra išmintis ir drausmė,
³⁵ ir kas jam patinka, tai ištikimybė ir romumas;

- tokiam jis suteiks gausiai turtų.
³⁶ Nebūk neklusnus baimei Viešpaties
ir nesiartink į jį dvejopa širdimi.
³⁷ Nebūk veidmainys žmonių akyse
ir saugok savo lūpas.
³⁸ Būk atsargus tuose dalykuose, kad kartais nenupultumei
ir neatvertumei savo sielai negarbės,
³⁹ Ir kad Dievas neatidengtų, ką tu slepi,
ir neparbloktų tavęs susirinkimo viduryje;
⁴⁰ Nes artinaisi į Viešpatį veidmainiškai
ir tavo širdis buvo pilna klastos ir vyliaus.

2. ¹ Mano sūnau, jei tu eini tarnauti Dievui,
tvirtai stovėk teisybėje ir baimėje
ir renk savo sielą bandymui.
² Pažemink savo širdį ir kantriai lauk;
palenk savo ausį ir priimk protingus žodžius,
ir neskubėk sielvarto metu.
³ Kentėk, ką Dievas tau siunčia:
būk vienybėje su Dievu ir kentėk,
kad tavo gyvenimas eitų galų gale didyn.
⁴ Priimk visa, kas tau atsitinka;
būk kantrus skausme
ir savo pažeminime turėk kantrybės,
⁵ Nes auksas ir sidabras mėginami ugnyje,
priimtinieji gi žmonės — pažeminimo krosnyje.
⁶ Pasitikėk Dievu, ir jis ateis tau į pagalbą;
eik tiesiu keliu ir pasitikėk juo.
Laikykis jo baimės ir pasenk joje.
⁷ Jūs, kurie bijote Viešpaties, kantriai laukite jo pasigailėjimo
ir nesišalinkite nuo jo, kad nesukniubtumėt.
⁸ Kurie bijote Viešpaties, pasitikėkite juomi,
ir jūsų užmokestis nežus;
⁹ Kurie bijote Viešpaties, turėkite jame vilties,
ir jo gailestingumas atneš jums džiaugsmo.
¹⁰ Kurie bijote Viešpaties, mylėkite jį,
ir jūsų širdys bus apšviestos.
¹¹ Pažvelkite, vaikai, į žmonių gimines ir žinokite,
kad nė vienas, kurs pasitikėjo Viešpačiu, nebuvo sugėdintas,

- ¹² Nes kas pasiliko ištikimas jo įsakymams ir buvo paliktas?
arba kas šaukėsi į jį ir buvo jo paniekintas?
- ¹³ Nes Dievas yra maloningas ir gailestingas
ir sielvarto dieną atleidžia nuodėmes,
ir yra gynėjas visų, kurie ieško jo tiesoje.
- ¹⁴ Vargas tam, kieno širdis dvejopa,
kieno lūpos nuodėmingos ir piktadaringos rankos,
ir nusidėjėliui, vaikščiojančiam žemėje dviem keliais.
- ¹⁵ Vargas tiems, kieno širdis alpstanti, kurie nepasitiki Dievu
ir todėl nebus jo ginami.
- ¹⁶ Vargas tiems, kurie nustojo kantrybės,
kurie pametė tiesius kelius ir pasuko į blogus kelius.
- ¹⁷ Ir ką jie darys, kai Viešpats pradės lankyti?
- ¹⁸ Kurie bijo Viešpaties, nebus neklusnūs jo žodžiui,
ir kurie jį myli, laikysis jo kelio.
- ¹⁹ Kurie bijo Viešpaties, teirausis, kas jam patinka,
ir kurie jį myli, sotinsis jo įstatymu.
- ²⁰ Kurie bijo Viešpaties, laikys prirengę savo širdis
ir jo akivaizdoje pašventins savo sielas,
- ²¹ Kurie bijo Viešpaties, tie sergi jo paliepimus
ir turės kantrybės iki jo apsilankymui,
- ²² Sakydami: Jei atgailos nedarysime,
pateksime į Viešpaties rankas, o ne į žmonių rankas.
- ²³ Nes koks jo didumas,
toks jo ir gailestingumas.
3. ¹ Išminties sūnūs — teisiųjų susirinkimas
ir jų giminė — klusnumas ir meilė.
- ² Paklauskite, vaikai, savo tėvo sprendimo
ir taip darykite, kad būtumėt išgelbėti.
- ³ Nes Dievas pagerbė tėvą per vaikus,
ir jis patvirtino motinos teises vaikų atžvilgiu.
- ⁴ Kas myli Dievą, mels nuodėmių atleidimo
ir susilaikys nuo jų, ir bus išklaustas savo kasdieninėje
maldoje.
- ⁵ Ir lygiai kaip kas krauna turtus,
taip ir tas, kurs gerbia savo motiną.
- ⁶ Kas gerbia savo tėvą, turės džiaugsmo iš savo vaikų
ir bus išklaustas savo maldos dieną.

- ⁷ Kas gerbia savo tėvą, gyvens ilgą gyvenimą,
ir kas klusnus tėvui, bus paguoda savo motinai.
- ⁸ Kas bijo Viešpaties, gerbia gimdytojus
ir lyg valdovams tarnauja tiems, kurie jį pagimdė.
- ⁹ Darbu ir žodžiu, ir visu kantrumu gerbk savo tėvą,
¹⁰ kad jo palaiminimas ateitų ant tavęs
ir jo palaiminimas pasiliktų iki galui.
- ¹¹ Tėvo palaiminimas sustiprina vaikų namus:
motinos gi prakeikimas išgriauna juos iš pamatų.
- ¹² Nesididžiuok savo tėvo išniekinimu,
nes jo sugėdinimas nėra tau garbė;
- ¹³ Nes žmogaus garbė iš jo tėvo pagarbos
ir sūnaus negarbė yra jo tėvas be pagarbos.
- ¹⁴ Sūnau, sušelpk savo tėvą senatvėje
ir nenuliūdink jo, kolei jis gyvas,
- ¹⁵ Ir jei jo protas susilpnėtų, dovanok
ir neniekink jo savo stiprumu,
nes geradarystė tėvui nebus užmiršta.
- ¹⁶ Nes už motinos tau padarytą pikta bus tau atsilyginta geru
¹⁷ ir bus tau statoma teisybė;
sielvarto dieną apie tave atsimins,
ir tavo nuodėmės sutirps kaip giedroje ledas.
- ¹⁸ Kaipgi didelė negarbė tam, kurs pameta tėvą,
ir Dievo prakeiktas, kurs erzina motiną.
- ¹⁹ Sūnau, atlik savo reikalus su romumu
ir tu būsi žmonių ne tik gerbiamas, bet dar labiau mylimas.
- ²⁰ Juo tu didesnis, juo labiau žemink save visame
ir tu rasi malonės pas Dievą,
- ²¹ Nes vien Dievo galybė yra didelė
ir nuolankiųjų jis garbinamas.
- ²² Neieškok, kas tau per aukšta,
ir netyrinėk, kas viršija tavo jėgas,
bet visados mąstyk apie tai, ką yra tau įsakęs Dievas,
ir nebūk žingeidus pažinti visus jo veikalus.
- ²³ Nes tau nereikia matyti savo akimis
tai, kas yra paslėpta.
- ²⁴ Nenaudingų dalykų netyrinėk daugiopai
ir nebūk žingeidus pažinti visus jo veikalus.
- ²⁵ Nes tau parodyta daug dalykų,

- viršijančių žmogaus protą.
- 26 Jau daugelį suklaidino jų nuomonės
ir laikė tuštybėje jų protus.
- 27 Kietai širdžiai bus galų gale bloga,
ir kas mėgsta pavojų, tas žus jame.
- 28 Širdis, vaikščiojanti dviem keliais, neturės pasisekimo,
ir kieno širdis nedora, tas taip sukniubs.
- 29 Netikusi širdis apsunkinama skausmais
ir nusidėjėlis krauna nuodėmes ant nuodėmių.
- 30 Puikiųjų susirinkimas nepagydomas,
nes nuodėmės diegas juose įsišaknijęs ir jie to nesupranta.
- 31 Išmintingojo širdį galima pažinti iš išminties
ir gera ausis klausosi išminties su didžiausiu troškimu.
- 32 Išmintinga ir išmananti širdis susilaikys nuo nuodėmių
ir turės pasisekimo teisybės darbuose.
- 33 Degančią ugnį geso vanduo,
o išmalda priešinasi nuodėmėms;
- 34 Dievas žiūri į tą, kurs daro pasigailėjimą;
jis atsimena jį paskesniu metu,
ir savo nelaimės metu jis randa tvirtą ramstį.

4. ¹ Sūnau, nepasigailėk duoti išmaldos pavargėliui
ir savo akių nenugrėžk nuo beturčio.
- ² Nepaniekink alkano
ir nevesk į apmaudą beturčio jo neturte.
- ³ Nevargink suvarginto širdies
ir negaišk duoti neturto suspaustam.
- ⁴ Neatmesk sielvarte esančio prašymo
ir nenugrėžk savo veido nuo beturčio.
- ⁵ Nuo vargšo nenugrėžk savo akių dėl rūstybės
ir neduok progos prašantiems keikti tave iš paskos,
- ⁶ Nes jei keiks tave sielos kartume,
jo prašymas bus išgirstas:
išgirs gi jį tas, kurs yra jį padaręs.
- ⁷ Beturčių susirinkimui būk meilingas,
prieš vyresnį nužemink savo sielą.
ir nulenk savo galvą prieš didžiūną.
- ⁸ Palenk be apmaudo savo ausį prie beturčio
ir atiduok, ką esi skolingas,

- atsakinėk jam taikiai ir su romumu.
- ⁹ Išlaisvink iš puikiojo rankos tą, kurs kenčia neteisybę,
ir nenešio kartumo savo sieloje.
- ¹⁰ Teisdamas būk gailestingas našlaičiams kaip tėvas
ir jų motinai — kaip jos vyras,
- ¹¹ Tai tu būsi kaip klusnus Aukščiausiojo sūnus,
ir jis pasigailės tavęs labiau kaip motina.
- ¹² Išmintis įkvepia savo sūnams gyvenimo
ir priima tuos, kurie jos ieško,
ir eina jų priešakyje teisybės keliu.
- ¹³ Kas ją myli, tas myli gyvenimą,
ir kas budi dėl jos, išgyja jos pamėgimą.
- ¹⁴ Kas ją laiko, paveldės gyvenimą,
ir kur tik įeina, ten Dievas laimina.
- ¹⁵ Kas jai tarnauja, tie klusnūs Šventajam,
ir kas ją myli, tuos myli Dievas.
- ¹⁶ Kas jos klauso, tas teis tautas,
ir kas žiūri į ją, pasiliks be pavojaus.
- ¹⁷ Jei kas pasitikės ja, tas ją paveldės,
ir jo palikuonys bus joje sustiprinti.
- ¹⁸ Nes bandydama ji vaikščioja su juo
ir visų pirma pasirenka jį.
- ¹⁹ Ji atveda jam baimės ir išgąsčio, ir bandymo
ir vargina jį savo mokslo sunkumu,
kolei neišmėgina jo jojo mintyse
ir gali pasitikėti jo siela.
- ²⁰ Paskui ji sustiprina jį ir veda jį tiesiu keliu,
ir linksmina jį,
- ²¹ ir atidengia jam savo paslaptis,
ir padaro jį turtingą mokslu ir teisybės pažinimu.
- ²² Bet jei jis nuklysta, ji palieka jį
ir paduoda jį į jo neprietelio rankas.
- ²³ Sūnau, žiūrėk laiko
ir venk pikto.
- ²⁴ Dėl savo sielos nesidrovėk sakyti tiesos,
- ²⁵ Nes yra gėda, kuri atveda nuodėmę,
ir yra gėda, kuri atveda garbę ir malonę.
- ²⁶ Nežiūrėk žmogaus veido su savo skriauda
ir nemeluok su nuostoliu savo sielai.

- ²⁷ Nelaikyk pagarboje savo artimo jo nupuolime
²⁸ ir nesulaikyk žodžio, kai jis gali pagelbėti.
 Neslėpk savo išminties jos gražume,
²⁹ nes išmintį galima pažinti iš kalbos;
 išmanymą, žinojimą ir mokslą — iš išmanančiojo žodžių,
 tvirtumą gi — iš teisybės darbų.
³⁰ Jokių būdų neprieštarauk tiesos žodžiui
 ir gėdykis, jei pamelavai nebūdamas pamokytas.
³¹ Nesigėdyk išpažinti savo nuodėmės
 ir nepasiduok jokiai žmogui, kad nusidėtumei.
³² Nesipriešink galiūnui
 ir nemėgink prieš upės srovę.
³³ Visomis savo jėgomis kovok už teisybę dėl savo sielos
 ir kariauki iki mirčiai už teisybę;
 Dievas nugalės tavo vietoje tavo neprietelius.
³⁴ Nebūk greitas savo liežuviu,
 nenaudingas gi ir vangus — savo darbuose.
³⁵ Nebūk kaip liūtas savo namuose,
 griauņas savo namiškius ir slegiąs savo valdinius.
³⁶ Tavo ranka tenebūna ištiesta imti
 ir sugniaužta duoti.

5. ¹ Nepsitikėk neteisingomis gėrybėmis
 ir nesakyk: Gana turiu iš ko gyventi,
 nes tai nieko nepadės pagiežos ir suspaudimo metu.
² Neik savo stiprybėje paskui savo širdies pageidimą
³ ir nesakyk: Kaipgi aš galingas!
 arba: Kas pavergs mane dėl mano darbų?
 nes Dievas keršyte atkeršys.
⁴ Nesakyk: Nusidėjau, ir kas man atšitiko liūdno?
 nes Aukščiausias — kantrus atlygintojas.
⁵ Nebūk be baimės dėl atleistos nuodėmės
 ir nekrauk nuodėmės.
⁶ Ir nesakyk: Viešpaties gailestingumas didelis,
 jis pasigailės manęs ir mano nuodėmių daugybėje.
⁷ Nes jo pasigailėjimas ir jo rūstybė ateina greitai,
 ir jo rūstybė žiūri į nusidėjėlius.
⁸ Nesivėlink gręžtis į Viešpatį
 ir neatidėliok iš dienos į dieną,

- ⁹ Nes ūmai ateis jo rūstybė
ir pagiežos metu sunaikins tave.
- ¹⁰ Nebūk bailiai susirūpinęs neteisingais turtais,
nes jie nepadės tau suspaudimo ir pagiežos dieną.
- ¹¹ Nesiduok savęs sukioti kiekvienam vėjui
ir nevaikščiok visais keliais,
nes taip išbandomas kiekvienas nusidėjėlis dviliežuvis.
- ¹² Būk tvirtas Viešpaties kelyje
ir tavo jausmų tiesoje, ir žinojime,
ir telydi tave ramybės ir teisybės žodis.
- ¹³ Būk romus klausyti žodžio, kad suprastumei,
ir su išmintimi duok tikrą atsakymą.
- ¹⁴ Jei turi išmanymo, atsakyk artimui,
o jei ne, tavo ranka tebūna ant tavo burnos,
kad nebūtumei sugautas neišmintingoje šnekoje
ir nebūtumei sugėdintas.
- ¹⁵ Šlovės ir garbės yra išmanančiojo šnekoje,
negudrus gi liežuvis yra jo paties pražūtis.
- ¹⁶ Nesiduok būti vadinamas apkalbinėtoju
ir būti sugaunamas savo liežuvio, ir sugėdinamas.
- ¹⁷ Nes vagiui ateina sugėdinimas ir baimė bausmės
ir pikčiausias papeikimas dviliežuviui;
apkalbinėtoji gi neapykanta, neprietelystė ir gėda.
- ¹⁸ Daryk lygiai teisybę
mažam ir dideliam.
6. ¹ Nesidaryk artimui iš prietelio neprietelis,
nes piktas žmogus paveldės panieką ir gėdą,
taip pat ir kiekvienas pavydus ir dviliežuvis nusidėjėlis.
- ² Nesiaukštink savęs savo sielos mintyje lyg kad jautis,
kad kartais tavo galia nebūtų puikybės sunaikinta
- ³ Ir ji nesuėstų tavo lapų, ir nepražudytų tavo vaisių,
ir nebūtumei paliktas kaip sausas medis tytumoje.
- ⁴ Nes netikusi siela pražudo tą, kuriame ji yra,
ir duoda džiaugtis iš jo neprieteliams,
ir nuveda jį į bedievių likimą.
- ⁵ Saldus žodis daugina prietelius ir malšina neprietelius;
meili kalba gerame žmoguje daro daug gero.

- ⁶ Tebūna tau daug tų, su kuriais esi taikoje,
patarėjas gi tau tebūna vienas iš tūkstančio.
- ⁷ Jei nori turėti prietelį, įsigyk jį bandyme
ir nepigiai tikėk jam.
- ⁸ Nes ne vienas būna prietelis jam patogiui laiku
ir nepasilieka sielvarto dieną.
- ⁹ Būna prietelis, kurs pavirsta į neprietelį,
ir būna prietelis, kurs atidengia neapykantą ir barnį, ir
išniekinimą.
- ¹⁰ Būna prietelis — stalo draugas
ir nepasilieka reikalo dieną.
- ¹¹ Jei prietelis pasilieka pastovus, jis tebūna tau kaip lygus
ir tesielgia su pasitikėjimu su tavo namiškiais.
- ¹² Jei jis žeminasi prieš tave ir slepiasi nuo tavo veido,
tu turėsi su juo vienos minties ir gerą prietelystę.
- ¹³ Atsiskirk nuo savo neprietelių
ir būk atsargus su savo prieteliais.
- ¹⁴ Ištikimas prietelis — tvirta globa:
kas jį rado, rado turtą.
- ¹⁵ Su ištikimu prieteliu niekas negali lygintis;
auksas ir sidabras neturi vertės,
palyginant su jo ištikimybės gerumu.
- ¹⁶ Ištikimas prietelis — gyvenimo ir nemarumo vaistas;
ir kurie bijo Viešpaties, tie jį randa.
- ¹⁷ Kas bijo Dievo, turės taip pat gerą prietelystę;
nes koks jis, toks bus ir jo prietelis.
- ¹⁸ Sūnau, priimk pamokymą nuo pat savo jaunystės
ir tu rasi išminties iki žilų plaukų.
- ¹⁹ Artinkis į ją kaip tas, kurs aria ir sėja,
ir lauk gerų jos vaisių.
- ²⁰ Nes dėl jos besidarbuodamas tu truputį pavargsi,
bet veikiai valgysi jos vaisių.
- ²¹ Kaipgi be galo karti išmintis nemokytiems žmonėms,
ir neišmanėlis nepasilieka su ja.
- ²² Ji jiems kaip sunkus mėginimo akmuo,
ir jie netrunka mesti jos šalin.
- ²³ Nes mokslo išmintis yra, kaip parodo jos vardas,
ir ji apsireiškia nedaugeliui;
kam gi ji yra žinoma, su tuo ji pasilieka iki matymui Dievo.

- 24 Klausyk, sūnau, ir priimk išmintingą patarimą,
 ir neatmesk mano patarties.
 25 Įdėk savo koją į jos pančius
 ir savo kaklą į jos raiščius.
 26 Pakišk po ją savo petį ir nešiok ją,
 ir nesibodėk jos grandinių.
 27 Visa savo širdimi artinkis į ją
 ir visa savo galia laikykis jos kelių.
 28 Ieškok jos, ir ji pasirodys tau,
 ir įsigijęs nepamesk jos:
 29 Nes galų gale tu rasi joje poilsio
 ir ji pavirs tau pasigėrėjimu.
 30 Ir jos pančiai bus tau stipri globa ir tvirtas ramstis,
 ir jos raiščiai — garbės apdaras.
 31 Nes joje yra gyvenimo grožis
 ir jos pančiai — išganingas surišimas.
 32 Tu apsiliksi ja kaip garbės rūbu
 ir užsidėsi ją ant savęs kaip džiaugsmo vainiką.
 33 Sūnau, jei klausysi manęs atidžiai, tu išmoksi,
 ir jei imsi į širdį, būsi išmintingas.
 34 Jei palenksi savo ausį, gausi mokslo,
 ir jei pamėgsi klausyti, būsi išmintingas.
 35 Laikykis gudrių senių sueigoje
 ir širdimi susivienyk su jų išmintimi,
 kad galėtumei girdėti visa, kas kalbama apie Dievą,
 ir kad neliktų tavo neišgirsta gyriaus patarlės.
 36 Jei matai išmanantį, skubėk eiti pas jį,
 ir tegul tavo koja dažnai mindo jo durų slenksčius.
 37 Tebūna tavo mintis užimta Dievo įsakymais
 ir būk nuolat užimtas jo paliepipimais,
 ir jis duos tau širdies,
 ir bus tau duota troškimas išminties.

7. ¹ Nedaryk pikto, ir jis neapniks tavęs.
² Traukis nuo to, kas neteisu, ir pikta atstos nuo tavęs.
³ Sūnau, nesėk pikto neteisybės vagose
 ir tu nepjausi jų septynis kartus tiek.
⁴ Negeisk iš Viešpaties vadovavimo
 nė iš karaliaus — garbės krašės.

- ⁵ Nesiteisink Dievui,
nes jis — žinovas širdies,
ir pas karalių nenorėk rodytis išmintingas.
- ⁶ Neieškok būti teisėjas,
jei neįstengi nugalėti neteisybės,
kad kartais nenusigastumei galiūno veido
ir nepastatytumei į pavojų savo teismo.
- ⁷ Nenusidėk miesto daugybei
ir nelįsk į minią.
- ⁸ Nesipainiok į dvigubas nuodėmes,
nes ir už vieną neliksi nenubaustas.
- ⁹ Nebūk bailus savo sieloje;
- ¹⁰ Neapleisk melstis ir duoti išmalda.
- ¹¹ Nesakyk: Dievas pažvelgs į mano dovanų daugybę
ir, man atnašaujant aukščiausiam Dievui,
jis priims mano dovanas.
- ¹² Neišjuok žmogaus, kurio širdis apkartusi;
nes yra visa matęs Dievas, kurs pažemina ir išaukština.
- ¹³ Neplatink melo prieš tavo brolių
ir nedaryk tolygiai prieš prietelį.
- ¹⁴ Nenorėk kalbėti jokio melo,
nes įpratimas į jį negeras.
- ¹⁵ Nebūk šnekus vyresniųjų susirinkime
ir nekartok žodžio savo maldoje.
- ¹⁶ Nelaikyk neapykantoje sunkių darbų
ir Aukščiausiojo sutvertojo ūkininkavimo.
- ¹⁷ Neprisidėk prie nedrausmingųjų daugybės.
- ¹⁸ Atsimink, kad rūstybė nepavėluos.
- ¹⁹ Labai žemink savo dvasią,
nes bedievio kūnui bausmė ugnis ir kirminas.
- ²⁰ Nėsielk neteisingai su prieteliu, atidėliojančiu atiduoti pinigų,
ir nepaniekink brangiausiojo brolio dėl aukso.
- ²¹ Nesiskirk nuo išmanančios ir geros moteriškės,
kuri tau teko Viešpaties baimėje,
nes jos drovos malonumas brangesnis už auksą.
- ²² Neskriausk ištikimai dirbančio vergo
nei duodančio savo sielą samdininko.
- ²³ Išmanąs tebūna tau mylimas kaip tavo siela.
Neatsisakyk suteikti jam laisvę ir nepalik jo neturte.

- 24 Tu turi gyvulių? Rūpinkis jais
ir jei jie naudingi, tepasilieka pas tave.
- 25 Turi sūnų? Auklėk juos
ir lenk juos nuo pat kūdikystės.
- 26 Turi dukterų? Sergėk jų kūną
ir nežiūrėk į jas per daug draugiškai.
- 27 Išleisk dukterį už vyro ir būsi padaręs didelį darbą,
ir duok ją išmanančiam žmogui.
- 28 Jei turi moterį, kuri tinka tavo sielai, neatstumk jos
ir nepakenčiamai neįtikėk savęs.
Visa savo širdimi ²⁹gerbk savo tėvą
ir neužmiršk savo motinos vaitojimų.
- 30 Atsimink, kad be jų tu nebūtumei gimęs,
ir atsilygink jiems už tai, ką jie yra tau padarę.
- 31 Visa savo širdimi bijok Viešpaties
ir pagerbk jo kunigus.
- 32 Visa savo galia mylėk tą, kurs tave padarė,
ir neužmiršk jo tarnų.
- 33 Garbink Dievą visa savo siela
ir gerbk kunigus; daryk permaldavimą už save, aukodamas
petį.
- 34 Duok jiems dalį, kaip tau paliepta, pirmonių ir permaldavimo
aukų
ir už savo apsileidimą daryk permaldavimą nedidelėmis
dovanomis.
- 35 Atnašauk Viešpačiui tavo aukų peties dovaną
ir pašventinimo auką, ir pašvęstųjų dalykų pirmones.
- 36 Ir beturčiui ištiesk savo ranką,
kad tavo permaldavimas ir palaiminimas būtų tobulas.
- 37 Dovanos malonę suteik kiekvienam, kurs gyvas,
ir nesusilaikyk taip pat nedaręs malonės ir mirusiam.
- 38 Nepalik verkiančių be paguodos
ir vaikščiok su liūdinčiais.
- 39 Netingėk aplankyti ligonį,
nes taip tu sustiprėsi meilėje.
- 40 Visuose savo darbuose atsimink savo galą
ir tu nenusidėsi per amžius.

8. ¹ Nesibylinėk su galingu žmogumi,
kad kartais nepakliūtumei į jo rankas.
² Nesiginčyk su turtingu vyru,
kad kartais jis nepradėtų prieš tave bylos;
³ Nes auksas ir sidabras pražudė daugelį
ir pasiekė karalių širdį, ir ją iškraipė,
⁴ Nesibylinėk su žmogumi liežuvingu
ir nekrauk malkų į jo ugnį.
⁵ Neturėk draugystės su nemokytu žmogumi,
kad kartais jis nekalbėtų pikta apie tavo giminę.
⁶ Neniekink žmogaus, kurs traukiasi nuo nuodėmės,
ir nedaryk jam priekaištų:
atsimink, kad mes visi verti bausmės.
⁷ Neniekink žmogaus jo senatvėje,
nes ir iš mūsiškių kai kurie sensta.
⁸ Nesidžiauk savo neprietelio mirtimi,
žinodamas, kad visi mirštame
ir nenorime, kad kas mumis džiaugtųsi.
⁹ Neniėkink išmintingųjų senių pasakojimo
ir užsiimk jų patarlėmis;
¹⁰ Nes iš jų išmoksi išminties ir gudraus mokslo,
ir tarnauti be papeikimo didikams.
¹¹ Tegul nepraeina pro tave senių pasakojimas,
nes jie išmoko iš savo tėvų;
¹² Iš jų tu išmoksi išmonės
ir duoti atsakymą reikalo metu.
¹³ Nedek nusidėjėlių anglių, juos bardamas,
ir nesiduok padegamas jų nuodėmių ugnies liepsnai.
¹⁴ Nesipriešink į akis šmeižikui,
kad jis nepradėtų tarsi tykoti tavo burnos.
¹⁵ Neskolink žmogui, galingesniam už save,
ir jei ką paskolinsi, laikyk žuvusiu.
¹⁶ Nelaiduok daugiau kaip gali
ir jei laidavai, galvok, kaip atsilygintumei.
¹⁷ Neteisk prieš teisėją:
nes jis teisia taip, kaip teisinga.
¹⁸ Su drąsuoliu neik keliu,
kad jis kartais neužkrautų tau savo nelaimių.
Nes jis eina, kaip jam norisi,

ir tu pražūsi kartu su jo paikybe.

- ¹⁹ Nesirieik su rūščiuoju
ir su drąsuoliu neik į tyrumą,
nes jo akyse kraujas kaip niekai,
ir kur nėra pagalbos, jis nugalabys tave.
- ²⁰ Nesitark su paikais,
nes jie negali mylėti, kaip tik tai, kas jiems patinka.
- ²¹ Nesitark svetimtaučio akivaizdoje,
nes nežinai, ką jis pagamins.
- ²² Ne kiekvienam žmogui atverk savo širdį,
kad kartais jis nepadėkotų tau melagingai ir neapkalbinėtų
tavęs.

9. ¹ Nebūk neišsitikęs savo prieglobsčio moterimi,
kad ji nepasinaudotų prieš tave gautu iš tavęs netikusiu
mokslu.
- ² Neduok moteriai valdžios ant savo sielos,
kad ji nesukiltų prieš tavo valdžią ir tu būtumei sugėdintas.
- ³ Nežiūrėk į gašlią moterį,
kad kartais nepatektumei į jos kilpas.
- ⁴ Nesilankyk pas šokėją ir neklausyk jos,
kad kartais nepražūtumei jos pinklėmis.
- ⁵ Nežiūrėk į mergaitę,
kad kartais jos gražumas nebūtų tau pasipiktinimas.
- ⁶ Neduok jokių būdų savo sielos paleistuvėms,
kad nepražudytumei savęs ir savo tėvonystės.
- ⁷ Nesidairyk miesto gatvėse
ir neklaidžiok jo aikštėse.
- ⁸ Nugręžk savo veidą nuo pasipuošusios moteriškės
ir nežiūrėk į svetimosios gražumą.
- ⁹ Dėl moters grožio daugelis žuvo
ir iš jo geidulys užsidega kaip ugnis.
- ¹⁰ Kiekviena moteris, kuri paleistuvė,
bus sumindžiota kaip mėšlas kelyje.
- ¹¹ Daugelis stebėjosi svetimos moters grožiu ir pasidarė atmetini,
nes pašnekesys su ja uždega kaip ugnis.
- ¹² Niekados nesėdėk su svetima moterimi
ir nerymok su ja prie stalo,
- ¹³ Ir neplepėk su ja prie vyno,

- kad kartais tavo širdis nepalinktų į ją
ir tu per savo kraują įpultumei į pražūtį.
- ¹⁴ Nepamesk savo prietelio,
nes naujasis nebus jam lygus.
- ¹⁵ Naujas vynas, naujas prietelis
pasens, ir gersi jį su pasimėgimu.
- ¹⁶ Nepavydėk nusidėjėliui garbės ir lobio,
nes tu nežinai, koks bus jo žuvimas.
- ¹⁷ Tegul tau nepatinka neteisiųjų daroma skriauda;
žinok, kad bedievis nepatiks iki pragarui.
- ¹⁸ Būk toli nuo žmogaus, turinčio galios užmušti,
ir tu nežinosi, kas tai yra bijoti mirties.
- ¹⁹ Ir jei prisiartinsi į jį, nieku nenusikalsk,
kad kartais jis neatimtų iš tavęs gyvybės.
- ²⁰ Žinok, kad mirtis arti,
nes vaikščioji tarp kilpų
ir eini per liūdinčiųjų ginklus.
- ²¹ Būk atsargus, kiek išgali, su savo artimu
ir tarkis su išmintingaisiais ir gudriaisiais.
- ²² Teisūs žmonės tebūna tau stalo draugai
ir tavo gyrius tebūna baimė Dievo.
- ²³ Mintys apie Dievą teužima tavo protą
ir tavo šneka tebūna apie Aukščiausiojo įsakymus.
- ²⁴ Veikalai giriami dėl menininko rankų
ir tautos kunigaikštis — dėl savo žodžių išminties,
senių gi žodis — dėl protingumo.
- ²⁵ Baisus savo mieste liežuvingas
ir neapkenčiamas, kurs savo žodžiuose per daug greitas.
10. ¹ Išmintingas teisėjas daro teisybę savo tautai
ir protingojo viešpatavimas pastovus.
- ² Koks tautos teisėjas, tokie ir jo tarnai,
ir koks miesto valdytojas, tokie ir jo gyventojai.
- ³ Neišmintingas karalius pražudo savo tautą
ir galiūnų išmintingumu miestai įsigyja daug gyventojų.
- ⁴ Viešpatavimas žemei Dievo rankoje
ir jis jai skiria savo laiku naudingą valdovą.
- ⁵ Žmogaus laimė Dievo rankoje
ir jis deda savo garbę ant raštininko veido.

- ⁶ Neatsimink jokios artimo padarytos skriaudos
ir nedaryk savo darbais jokios skriaudos.
- ⁷ Puikybė neapkenčiama Dievo ir žmonių akivaizdoje
ir kiekviena tautų neteisybė — pasibjaurėjimas.
- ⁸ Viešpatavimas perkeliamas iš tautos į tautą dėl neteisybų,
dėl skriaudų, šmeižtų ir visokių klastų.
- ⁹ Nieko nėra kaltesnio už šykštuolį.
Kodėl keliasi puikybėn žemės ir dulkės?
- ¹⁰ Nėra nieko neteisingesnio, kaip mylėti pinigų;
nes toks ir savo sielą parduotų;
dar gyvas tebebūdamas, jis išmeta savo vidurius.
- ¹¹ Kiekvienos galybės gyvenimas trumpas.
Ilgesnė liga vadina gydytoją.
- ¹² Trumpą ligą gydytojas atkerta,
taip ir kas nors šiandien yra karalius, rytoj jis bus miręs.
- ¹³ Ir kada žmogus miršta,
jo tėvonystė žalčiai, žvėrys ir kirminai.
- ¹⁴ Žmogaus puikybės pradžia — grėžtis nuo Dievo.
- ¹⁵ Nes jo širdis atsitraukė nuo to, kurs jį padarė,
dėl to kad puikybė — kiekvienos nuodėmės pradžia;
kas jos laikosi, bus pilnas prakeikimų,
ir pagaliau ji pražudys jį.
- ¹⁶ Todėl Viešpats atima garbę iš piktųjų sueigų
ir visiškai juos sunaikina.
- ¹⁷ Dievas sugriauna puikių vadų sostus
ir pasodina jų vieton romiuosius.
- ¹⁸ Dievas sudžiovina puikių tautų šaknis
ir įveisia nuolankiuosius iš tų pačių tautų.
- ¹⁹ Viešpats sunaikina tautų šalis
ir sugriauna jas iki pamatų.
- ²⁰ Kai kuriuos iš jų jis sudžiovina ir juos sunaikina,
ir išdildo jų atsiminimą nuo žemės.
- ²¹ Dievas dildo atsiminimą puikiųjų
ir palieka atsiminimą nuolankiųjų išmanymu.
- ²² Puikybė nesutverta kartu su žmonėmis
nė rūstybė — su gimusiais iš moterų.
- ²³ Žmonių giminė, kuri bijo Dievo, gerbiama,
ta gi giminė, kuri peržengia Dievo paliepiamus, nustoja
pagarbos.

- ²⁴ Brolių tarpe jų vyresnysis pagarboje;
taip pat ir kurie bijo Viešpaties, yra jo akyse.
- ²⁵ Turtingųjų, gerbiamųjų ir beturčių gyrius —
baimė Dievo.
- ²⁶ Neniekink teisaus žmogaus, kad jis beturtis,
ir neaukštink žmogaus nusidėjėlio, kad jis turtingas.
- ²⁷ Didikas, teisėjas ir galiūnas yra pagarboje,
bet nėra didesnio už tą, kurs bijo Dievo.
- ²⁸ Protingam vergui tarnaus laisvieji,
gudrus ir drausmingas žmogus nemurmės sudraustas
ir bemokslis nebus gerbiamas.
- ²⁹ Nesiaukštink dirbdamas savo darbą
ir negaišk suspaudimo metu.
- ³⁰ Geresnis, kurs dirba ir visa ko apsiečiai turi,
kaip kurs giriasi ir neturi duonos.
- ³¹ Sūnau, laikyk savo sielą romume
ir duok jai pagarbos, kaip ji nusipelnusi.
- ³² Kas gi pateisins nusidedantį savo sielai?
ir kas gerbs tą, kurs daro negarbės savo sielai?
- ³³ Beturtis gerbiamas dėl savo drausmės ir baimės,
ir būna žmogus, kurs gerbiamas dėl savo lobio.
- ³⁴ Kas gi jau neturte gerbiamas kaipgi labiau lobyje?
ir kas giriasi lobiu, tegul bijo neturto.

11. ¹ Nuolankaus išmintis pakels jo galvą
ir pasodins jį didikų tarpe.
- ² Negirk žmogaus dėl jo gražumo
ir nė vieno neniekink dėl jo išvaizdos.
- ³ Bitė maža tarp sparnuočių,
bet jos vaisius — saldžiausias dalykas.
- ⁴ Niekados nesigirk drabužiu
ir nesikelk puikybėn savo pagarbos dieną;
nes vien Aukščiausiojo darbai nuostabūs,
garbingi, slaptingi ir neištiriami jo veikalai.
- ⁵ Daug kunigaikščių sėdėjo soste,
ir tas, apie kurį nemanyta, nešiojo vainiką.
- ⁶ Daug galiūnų buvo smarkiai prislėgta
ir garbingieji buvo paduoti į kitų rankas.

- ⁷ Kolei neišsiklausi, nieko nepeik
ir pasiklausęs teisingai bausk.
- ⁸ Kolei neišgirsi, neatsakyk nė žodžio
ir šnekos viduryje nepradėk kalbėti.
- ⁹ Nesiginčyk dėl dalyko, kurs tavęs nevargina,
ir nesisėsk teisti su nusidėjėliais.
- ¹⁰ Sūnau, nebūk užsiėmęs daugeliu dalykų;
jei tu imsies jų per daug, nepasiliksi be kaltės;
nes jei juos vysies, tu jų nesugaudysi
ir pats neištrūksi, jei tolyn bėgsi.
- ¹¹ Būna žmogus bedievis, kurs sunkiai dirba ir skuba, ir kenčia,
tačiau juo mažiau jis turi.
- ¹² Būna žmogus silpnas, privalęs pagalbos,
neturįs stiprybės ir turtingas neturtu,
- ¹³ Tačiau Dievo akis žiūri į jį maloningai,
pakelia jį iš jo žemumo ir išaukština jo galvą;
ir daugelis juo stebisi ir duoda garbę Dievui.
- ¹⁴ Laimė ir nelaimė, gyvybė ir mirtis,
neturtas ir turtai ateina nuo Dievo.
- ¹⁵ Išmintis, drausmė ir žinojimas įstatymo pas Dievą;
meilė ir gerų darbų keliai pas jį.
- ¹⁶ Klaida ir tamsybė sutvertos kartu su nusidėjėliais,
ir kurie džiaugiasi tuo, kas pikta, pasensta piktume.
- ¹⁷ Ką Dievas duoda, pasilieka teisiešiams,
ir kas nuo jo išeina, turi pasisėkimo per amžius.
- ¹⁸ Kai kas pralobsta skubėjimu,
ir tai jam tenka kaip užmokestis,
- ¹⁹ Kad jis sako: Radau sau poilsio
ir dabar aš vienas valgysiu savo gėrybių.
- ²⁰ Ir jis nežino, kad laikas eina, mirtis artėja,
kad jis turi visa kitiems palikti ir mirti.
- ²¹ Stipriai stovėk savo sandoroje, joje laikykis
ir pasenk darydamas tai, kas tau įsakyta.
- ²² Nesustok ties nusidėjėlių darbais,
pasitikėk Dievu ir pasilik savo vietoje.
- ²³ Nes Dievo akyse lengva
ūmai beturtį padaryti turtingą.
- ²⁴ Dievo palaima skuba duoti užmokesčio teisiamam,
ir jo pasirodymas trumpu laiku atneša vaisiaus.

- 25 Nesakyk: Ko man reikia?
ir kokių bus man iš to gėrybių?
- 26 Nesakyk: Man manęs pakanka
ir kas pikta gali man atsitikti?
- 27 Laimės dieną neužmiršk nelaimės
ir nelaimės dieną neužmiršk laimės,
- 28 Nes Dievui lengva mirties dieną
atsilyginti kiekvienam, žiūrint jo kelių.
- 29 Valandos nelaimė padaro, kad užmirštama didelius gėrius,
ir žmogaus gale atidengiama jo darbai.
- 30 Negirk nė vieno žmogaus prieš mirtį,
nes žmogų galima pažinti iš vaikų.
- 31 Ne kiekvieną žmogų veskis į savo namus,
nes apgaviko pinklės daugeriopos.
- 32 Kaip dvokia iš sugedusių vidurių,
kaip jerubė įviliojama į narvą ir stirna į slastus,
taip ir puikiųjų širdis,
ir, kaip to, kurs tykoja pamatyti artimo puolimą.
- 33 Nes jis tykoja paversdamas gera į pikta
ir deda dėmę ant rinktinių dalykų.
- 34 Iš vienos kibirkšties pasidaro didelė ugnis
ir vieno klastingo padaroma didelis kraujo išliejimas,
nes žmogus nusidėjėlis tykoja kraujo.
- 35 Saugokis piktadario, nes jis kala pikta,
kad kartais neužvestų ant tavęs amžino pasityčiojimo.
- 36 Prisileisk prie savęs svetimtautį,
ir jis įstums tave į neramumą,
ir atitolins tave nuo savųjų.

12. ¹ Jei tu gera darai, žinok, kam darai,
ir bus tau daug dėkingumo už tavo geradarystes.
- ² Gera daryk teisiajam, ir tu rasi didelį atsilyginimą,
jei ne iš jo paties, tai tikrai iš Viešpaties.
- ³ Nes nėra gero tam, kurs yra nuolat tame, kas pikta,
ir kurs neduoda išmaldų,
nes ir Aukščiausias neapkenčia nusidėjėlių
ir pasigaili darančiųjų atgailą.
- ⁴ Duok gailėstingam ir neužsiimk nusidėjėliu;
ir bedieviams, ir nusidėjėliams Dievas atsilygins kerštu,

- laikydamas juos keršto dienai.
- ⁵ Duok geram ir neužsiimk nusidėjėliu.
- ⁶ Gera daryk nužemintam ir neduok bedieviui;
susilaikyk nedavęs jam duonos,
kad taip jis nepasidarytų galingesnis už tave;
- ⁷ Nes tu rasi dvigubą piktumą
už visus gerumus, kuriuos būsi jam padaręs,
nes ir Aukščiausias neapkenčia nusidėjėliu
ir bedieviams atsilygina kerštu.
- ⁸ Ne laimėje galima pažinti prietėlis
ir ne nelaimėje pasisėpia neprietelis.
- ⁹ Kai žmogus laimingas, jo neprieteliai nuliūdime,
ir kai jis nelaimėje, tuomet galima pažinti prietelį.
- ¹⁰ Niekados netikėk savo neprieteliui,
nes kaip rūdyje žalvaris, taip ir jo nedorumas;
- ¹¹ Jei jis ir žeminasi, ir vaikščioja susilenkęs,
tu būk atsargus ir jo saugokis.
- ¹² Nestatyk jo šalia savęs
ir tegul jis nesėdi tavo dešinėje,
kad kartais jis nesigręžtų į tavo vietą
ir neieškotų tavo krasės,
ir tu, pagaliau pažinęs mano įspėjimų tikrumą,
atsimintumei su skausmu mano žodžius.
- ¹³ Kas gailėsis žalčio įgelto žavėtojo
ir visų tų, kurie artinasi į žvėris?
Taip pat tebūna ir su tuo, kurs susideda su nedoru žmogumi
ir įsipainioja į jo nuodėmes.
- ¹⁴ Vieną valandą jis pasiliks su tavimi;
bet jei tu nusigręši, jis nepakės.
- ¹⁵ Neprietelis turi saldumo savo lūpose
ir savo širdyje jis tykoja tavęs įstumti į duobę.
- ¹⁶ Savo akimis neprietelis ašaroja
ir jei randama tinkamo laiko, jis nesotus kraujo;
- ¹⁷ Jei tave ištinka nelaimės,
tu rasi jį pirmą.
- ¹⁸ Savo akimis neprietelis ašaroja
ir, lyg norėdamas tau padėti, jis pakiša tau koją.
- ¹⁹ Paskui jis krato savo galvą, ploja rankomis
ir daug šnibždėdamas maino savo veidą.

13. ¹ Kas paliečia dervą, susitepa jąja,
ir kas susideda su puikiuoju, darosi puikus.
² Krauna ant savęs naštą, kas susideda su žymesniu už save,
ir nebūk draugininkas turtingesnio už save.
³ Kaip draugaus puodas su katilu?
nes jei susidauš, anas suduš.
⁴ Turtingas daro neteisybę ir šūkauja;
beturtis skriaudžiamas ir turi tylėti.
⁵ Jei tu duodi jam dovaną, jis tavim naudosis,
ir jei tu neturi nieko, jis tave pames.
⁶ Jei tu turi, jis pokyliaus su tavim ir tave čiulps,
pats gi nesisigailės tavęs.
⁷ Jei jam tavęs reikia, jis apgaudinės tave:
šypsodamos duos tau vilties, pasakos tau gerų dalykų
ir sakys: Ko tau reikia?
⁸ Jis darys tau gėdos savo valgiais,
kolei tavęs neištuštins du kartu ir tris kartus,
ir pagaliau išjuoks tave;
paskui matydamas tave pames
ir kraipys tau savo galvą.
⁹ Nusizemink Dievui ir lauk jo rankos.
¹⁰ Stebėk, kad nebūtumei įviliotas į paikybę ir pažemintas.
¹¹ Nebūk nusizeminęs savo išmintyje,
kad nebūtumei pažemintas ir įviliotas į paikybę.
¹² Galingesnio šaukiamas, šalinkis,
nes todėl jis dar labiau tave šauks.
¹³ Nebūk įkyrus, kad nenusibostumei,
ir nebūk per daug toli nuo jo, kad nebūtumei užmirštas.
¹⁴ Nemėgink kalbėtis su juo kaip su sau lygiu
ir nepasitikėk daugeliu jo žodžių,
nes daug kalbėdamas jis bandys tave
ir šypsodamos išsiklaus tave apie tavo paslaptis.
¹⁵ Jo negailestinga širdis palaikys tavo žodžius
ir tau nepasigailės nei piktenybės, nei pančių.
¹⁶ Saugokis ir rūpestingai stebėk, ką tu girdi,
nes tu vaikščioji ant savo prapulties kranto.
¹⁷ O ką tu girdi,
laikyk lyg sapnu ir būk budrus.
¹⁸ Visą savo gyvenimą mylėk Dievą

- ir šaukis į Jį savo sveikatai.
- ¹⁹ Kiekvienas gyvulys myli sau lygų,
taip pat ir kiekvienas žmogus — savo artimą.
- ²⁰ Kiekvienas kūrinys jungiasi su sau lygiu,
taip pat ir kiekvienas žmogus draugauja su sau lygiu.
- ²¹ Kaip vilkas nedraugauja niekados su avinėliu,
taip nusidėjėlis su teisiuoju.
- ²² Kokia draugystė tarp švento žmogaus ir šunies?
arba koks ryšys tarp turtingo ir beturčio?
- ²³ Liūto grobis — laukinis asilas tyruose,
taip ir turtingųjų ganykla — beturčiai.
- ²⁴ Kaip nuolankumas — nuoboda puikiamam,
taip turtingam — pasibjaurėjimas beturtis.
- ²⁵ Jei turtingas pasvyra, jis savo prietelių sustiprinamas,
jeigu gi krenta beturtis, jis ir savo pažįstamų atstumiamas.
- ²⁶ Apgautam turtuoliui daug padėjėjų;
jis kalba išdidžiai, ir jie teisinga jį.
- ²⁷ Jei apgautas beturtis, jis dar baramas;
jis kalba protingai, ir jam neduodama vietos.
- ²⁸ Kalba turtingas, tai visi tyli
ir kelia jo žodžius į padebesius.
- ²⁹ Kalba beturtis, ir jie sako: Kas jis?
ir jei jis suklumpa, jie visai jį pargriauna.
- ³⁰ Lobis geras tam, kieno sąžinėje nėra nuodėmės,
ir neturtas — blogiausias dalykas bedievio burnoje.
- ³¹ Žmogaus širdis atmaino jo veidą
ar tai į gerą, ar į piktą pusę.
- ³² Geros širdies žymė ir gerą veidą
nepigiai ir su vargu atrasi.
14. ¹ Palaimintas žmogus, kurs nenusikalto žodžiu iš savo burnos
ir nekankinamas gailesčio už nuodėmę.
- ² Laimingas, kas neturėjo savo sielos nuliūdimo
ir kas nenustojo savo vilties.
- ³ Godžiam ir šykščiam žmogui turtai nenaudingi,
ir kam pavydžiam žmogui auksas?
- ⁴ Kas krauna, darydamas pats sau neteisybę, tas renka kitiems,
ir svetimasis lėbaus jo gėrybėmis.
- ⁵ Kas pats sau netikęs, kam gi jis bus geras?

- jis nesidžiaugs savo gėrybėmis.
- ⁶ Nėra nieko nedoresnio už tą, kurs sau pavydi,
ir tai jam atsilyginimas už jo piktumą.
- ⁷ Jei ir gera daro, jis daro nežinodamas
ir nenorėdamas ir galų gale parodo savo piktumą.
- ⁸ Pavydininko akis netikusi;
jis nugręžia savo veidą ir niekina savo sielą.
- ⁹ Gobšo akis nepasotinama neteisybės dalimi;
ji nesoti, kolei nesudžiovina ir nesunaikina savo sielos.
- ¹⁰ Pikta akis žiūri piktenybių ir nesoti duonos,
bet badauja ir nuliūdus prie savo stalo.
- ¹¹ Sūnau, jei turi, daryk pats sau gera
ir aukok Dievui jo vertų atnašų.
- ¹² Atsimink, kad mirtis nevėluoja
ir kad mirties buveinės nutarimas tau apreikštas;
nes šio pasaulio nutarimas: Reikia mirti.
- ¹³ Prieš mirsiant gera daryk savo prieteliui
ir teikdamas, kiek išgali, duok beturčiui.
- ¹⁴ Neatimk iš savęs geros dienos
ir geros dovanos dalelė tenepraeina pro tave.
- ¹⁵ Argi tu nepaliksi kitiems savo vargų
ir darbų vaisių pasidalinti burtu?
- ¹⁶ Duok ir imk,
ir teisingai daryk savo sielai.
- ¹⁷ Daryk teisybę prieš mirsiant,
nes mirusiųjų buveinėje nerandama valgio.
- ¹⁸ Kiekvienas kūnas sensta kaip žolė
ir kaip išleidžiamas žalio medžio lapas.
- ¹⁹ Vieni dygsta, kiti krenta;
taip ir kūno ir kraujo kartos: viena miršta, kita gimsta.
- ²⁰ Kiekvienas gendąs veikalas galų gale išnyks,
ir kurs jį daro, eis drauge su juo.
- ²¹ Ir kiekvienas rinktinis veikalas bus pateisintas,
ir kurs jį padarė, bus dėl jo pagerbtas.
- ²² Palaimintas žmogus, kurs pasilieka išmintyje
ir kurs svarsto savo teisingumą,
ir savo širdyje mąsto apie Dievo apvaizdą;
- ²³ Kurs jos kelius apmąsto savo širdyje
ir kurs nori suprasti jos paslaptis,

- kurs eina paskui ją lyg sekdamas jos pėdomis
ir kurs laikosi jos keliuose;
- 24 Kurs žiūri pro jos langus
ir klausosi jos duryse,
- 25 Kurs apsigyvena prie jos namų
ir kurs, įsikalęs kuolelį į jos sienas,
ištisia savo padangtę jos pašonėje.
Jo bute laimė gyvens per amžius.
- 26 Jis stato savo vaikus jos ūsmėje
ir pasilieka po jos šakomis.
- 27 Jos ūsmėje jis ginamas nuo karščio
ir randa poilsio jos garbėje.
15. ¹ Kas bijo Dievo, daro gera,
ir kas laikosi teisybės, gaus ją;
- ² Ji pasitiks jį lyg gerbiama motina
ir priims jį kaip jauna nuotaka mergaitę.
- ³ Ji valgydins jį gyvenimo ir išmonės duona
ir girdys jį išganingos išminties vandeniu;
ji bus jame stipri, taip kad jis nepasivirs.
- ⁴ Ji laikys jį, ir jis nebus sugėdintas;
ji išaukštins jį pas jo artimus
- ⁵ Ir atvers jo burną susirinkimo viduryje,
ir pripildys jį išminties ir išmonės dvasios,
ir apvilks jį garbės drabužiu.
- ⁶ Ji apkraus jį saldumu ir džiaugsmu
ir duos jam paveldėti amžiną vardą.
- ⁷ Paiki žmonės nepagaus jos
ir protingi žmonės pasitiks ją.
Paiki žmonės nematys jos,
nes ji toli nuo puikybės ir klastos.
- ⁸ Žmonės melagiai neatsimins jos
ir tiesiakalbiai žmonės rasis prie jos
ir tarps iki regėjimui Dievo.
- ⁹ Gyrius nėra gražus nusidėjėlio burnoje,
- ¹⁰ nes išmintis eina nuo Dievo;
nes šalia išminties stovi Dievo gyrius
ir apščiai jos yra ištikimojo burnoje;
Viešpats jam jos suteikia.

- ¹¹ Nesakyk: Dievas padaro, kad jos nėra;
tik nedaryk, ko jis nekenčia.
- ¹² Nesakyk: Jis pats mane suklaidino,
nes jam nereikia žmonių bedievių.
- ¹³ Viešpats neapkenčia visokios paklydimo nuobodos,
ir kurie jo bijo, nemėgs jos.
- ¹⁴ Dievas pradžioje sutvėrė žmonių
ir paliko jį jo sumanymo valdžioje.
- ¹⁵ Jis jam davė dar savo įsakymų ir paliepiimų.
- ¹⁶ Jei nori sergėti įsakymus
ir visuomet laikytis jam įtinkančios ištikimybės,
jis tave sergės.
- ¹⁷ Jis padėjo ties tavim vandens ir ugnies;
ištiesk savo ranką į ką nori.
- ¹⁸ Ties žmogumi gyvybė ir mirtis, kas gera ir kas pikta;
kas jam patinka, tai jam duodama,
- ¹⁹ Nes Dievo išmintis didelė ir jis stiprus savo galybėje,
ir be paliaubos mato visus.
- ²⁰ Dievo akys ant tų, kurie jo bijo,
ir jis žino kiekvieno žmogaus darbą.
- ²¹ Jis niekam neliopia elgtis bedieviškai
ir niekam neduoda leidimo nusidėti;
- ²² Nes jis netrokšta daugybės vaikų,
kurie neištikimi ir nenaudingi.
16. ¹ Nesidžiauk vaikais bedieviais, nors jų ir daug,
ir nesigėrėk jais, jei juose nėra baimės Dievo.
- ² Neišsitikėk jų gyvenimu
ir nepasitikėk jų darbais;
- ³ Nes verčiau vienas, kurs bijo Dievo,
kaip tūkstantis vaikų bedievių,
- ⁴ Ir geriau mirti be vaikų
kaip palikti vaikus bedievių.
- ⁵ Vieno protingo gyvenama tėvynė,
bedievių gi giminė išmiršta.
- ⁶ Daug tokių dalykų matė mano akis
ir dar didesnių už tuos girdėjo mano ausis.
- ⁷ Prieš nusidėjėlių susirinkimą užsidega ugnis
ir prieš netikinčią tautą užsidega rūstybė.

- ⁸ Senovės milžinai neatgailojo už savo nuodėmes;
jie buvo sunaikinti, nes pasitikėjo savo galybe.
- ⁹ Dievas nepasigailėjo vietos, kur Lotas buvo ateivis,
ir bodėjosi jos gyventojais dėl jų žodžių puikybės.
- ¹⁰ Jis jų nepasigailėjo, bet sunaikino visą giminę,
kuri didžiavosi savo nuodėmėmis.
- ¹¹ Taip pat jis pasielgė su šešiais šimtais tūkstančių pėstininkų,
kurie buvo padarę sąmokslą savo širdies kietume;
ir jei būtų buvęs tik vienas kietsprandis,
reiktų stebėtis, jei jis būtų likęs nenubaustas.
- ¹² Nes pas jį yra gailestingumo ir rūstybės.
Jį galima permaldauti, bet jis taip pat išlieja rūstybę.
- ¹³ Koks jo gailestingumas, toks jo ir plakimas;
jis teisia žmogų, žiūrėdamas jo darbų.
- ¹⁴ Neištrūks nusidėjėlis su grobiu
ir gailestingumą darančiojo laukimas nebus prailgintas.
- ¹⁵ Kiekvienas gailestingumo darbas daro kiekvienam vietą
žiūrint jo darbų vertės ir jo keleivystės išmintingumo.
- ¹⁶ Nesakyk: Pasislėpsiu nuo Dievo,
ir kas iš aukštybių atsimins mane?
- ¹⁷ Taip didelėje tautoje aš nebūsiu pažintas,
nes kas yra mano siela taip begaliniame sutvėrime?
- ¹⁸ Štai dangus ir dangų dangūs, gelmė
ir visa žemė, ir kas juose yra, dreba jam pažvelgus.
- ¹⁹ Taip pat kalnai ir kauburiai, ir žemės pamatai
dreba iš baimės, kai į juos Dievas pažvelgia.
- ²⁰ Bet širdis nestebi visų tų dalykų;
tačiau jis supranta kiekvieną širdį.
- ²¹ Kas gi išmano jo kelius
ir audrą, kurios žmogaus akis net nemato?
- ²² Nes dauguma jo darbų paslėpti.
Kas gali paskelbti jo teisybės darbus? arba kas juos pakęs?
Jo sandora, tiesa, toli nuo kai kurių,
bet pabaigoje visa bus ištardyta.
- ²³ Kas turi maža išmonės, tas galvoja apie tuščius dalykus;
neišmintingas ir klystąs žmogus galvoja apie paikybes.
- ²⁴ Klausykis, mano sūnau, mokykis valdyti savo protą
ir savo širdimi stebėk mano žodžius.
- ²⁵ Aš tau duosiu tikrą pamokymą

- ir pasistengsiu išdėstyti išmintį.
 Stebėk savo širdimi mano žodžius;
 ir aš pasakysiu tau dvasios tikrybę,
 kokių jėgų Dievas nuo pat pradžios įdėjo į savo darbus,
 ir tikrai pamokysiu pažinti jį.
- ²⁶ Dievo nutarimu jo veikalai pasilieka nuo pat pradžios,
 ir nuo pat jų sutvėrimo jis paskirstė juos į dalis
 ir žymiausias jų dalis, žiūrėdamas jų rūšių.
- ²⁷ Jis sutvarkė amžinai jų veikimus;
 jie neišalksta, nepavargsta
 ir nepaliauja veikę.
- ²⁸ Nė vienas netrukdo kito per amžius.
- ²⁹ Nebūk netikis jo žodžiui.
- ³⁰ Paskui Dievas pažvelgė į žemę
 ir pripildė ją savo gėrybių.
- ³¹ Visos gyvos esybės tai skelbia jos paviršiuje
 ir vėl jos į ją grįžta.

17. ¹ Dievas sutvėrė žmogų iš žemės
 ir padarė jį žiūrėdamas savo paveikslą.
- ² Jis vėl jį į ją sugrąžino,
 ir jis apvilko jį galia žiūrėdamas savęs.
- ³ Jis paskyrė jo dienų skaičių ir laiką
 ir davė jam valdžios ant to, kas yra žemėje.
- ⁴ Jis pripildė jo baimės visas gyvas esybes
 ir padarė iš jo valdovą žvėrių ir sparnuočių.
- ⁵ Iš jo paties jis sutvėrė jam į jį panašią padėjėją.
 Jis suteikė jiems proto, kalbos,
 akis ir ausis, ir širdį, kad galvotų,
 ir pripildė juos protingos drausmės.
- ⁶ Jis suteikė jiems dvasios mokslo, pripildė jų širdį jausmų
 ir parodė jiems, kas pikta ir kas gera.
- ⁷ Jis pažvelgė savo akimi į jų širdį,
 kad jiems parodytų savo darbų didumą,
- ⁸ Kad jie skelbtų jo šventą vardą,
 girtų jo stebuklus,
 kad pasakotų jo veikalus didenybę.
- ⁹ Be to, jis suteikė jiems drausmės
 ir davė tėvonystės gyvenimo įstatymą.

- ¹⁰ Jis padarė su jais amžiną sandorą
ir parodė jiems savo teisybės nutarimus.
- ¹¹ Jų akys matė jo garbės didenybę
ir jų ausys girdėjo garbingą jo balsą.
Ir jis jiems tarė: Saugokitės visokios neteisybės.
- ¹² Jis davė kiekvienam iš jų įsakymą apie jo artimą.
- ¹³ Jų kėliai visuomet jo akivaizdoje,
neuždengti nuo jo akių.
- ¹⁴ Kiekvienoje tautoje jis paskyrė viršininką.
- ¹⁵ Israėlis gi buvo aiškiai Dievo dalis.
- ¹⁶ Vėsi jų darbai Dievo akivaizdoje kaip saulė
ir jo akys žiūri be paliaubos į jų kelius.
- ¹⁷ Sandora nebuvo panaikinta jų neteisybės
ir visos jų neteisybės Dievo akivaizdoje.
- ¹⁸ Žmogaus geradarybė jam kaip antspauda žiedas,
ir jis sergi žmogaus maloningumą kaip akies lėlėlę.
- ¹⁹ Paskui jis kelsis ir duos jiems atlyginimą,
kiekvienam ant jo galvos,
ir juos sugrąžins į vidines žemės dalis.
- ²⁰ Bet atgailą darantiems jis duoda teisybės kelią,
sustiprina pailsusius kėsti
ir skiria jiems tiesą kaip dalį.
- ²¹ Gręžkis į Viešpatį ir pamesk savo nuodėmes.
- ²² Melskis Viešpaties akivaizdoje ir mažink papiktinimus.
- ²³ Gręžkis į Viešpatį ir nusigręžk nuo savo neteisybės,
ir labai nekęsk to, ko reikia bodėtis.
- ²⁴ Pažink Dievo teisybes ir teismus,
tvirtai stovėk paskirtame likime ir maldoje į Aukščiausiąjį
Dievą.
- ²⁵ Eik į šventųjų dalį pasaulyje
su gyvaisiais ir duodančiais garbės Dievui.
- ²⁶ Negaišk bedievių klaidoje; garbink Dievą pirm mirsiant.
Mirusiam, kurs lygus niekui, pasibaigė garbinimas.
- ²⁷ Garbink, kolei dar tebesi gyvas;
gyvas ir sveikas garbink
ir girk Dievą,
ir didžiukis jo pasigailėjimais.
- ²⁸ Kaipgi didis Viešpaties gailestingumas
ir jo pasigailėjimas tiems, kurie gręžiasi į jį.

- ²⁹ Juk ne visa kas gali būti žmonėse,
nes žmogaus sūnus ne nemarus,
ir jie randa sau pasimėgimo tuščioje piktenybėje.
- ³⁰ Kas šviesesnis už saulę?
Tačiau ir ji aptemsta.
Arba kas yra nedoresnio už tai, ką prasimanė kūnas ir kraujas?
Bet ir tai bus nubausta.
- ³¹ Jis žiūri į dangaus aukštybės kareiviją,
bet visi žmonės — dulkės ir pelenai.

18. ¹ Amžinai gyvasai visa draug sutvėrė.
Vien Dievas bus rastas teisus
ir pasilieka nenugalimas karalius per amžius.
- ² Kas išsigalės išpasakoti jo darbus?
- ³ Kas ištirs didžius jo veikalus?
- ⁴ Kas gi išreikš jo didenybės galybę?
arba kas apsiims išpasakoti jo gailestingumą?
- ⁵ Negalima nei sumažinti, nei padauginti,
nei ištirti didžių Dievo veikalu.
- ⁶ Kuomet žmogus yra baigias, tuomet jis tik pradeda,
ir kai jis paliauja, jis pajunta savo negalėjimą.
- ⁷ Kas yra žmogus? ir kam jis tinka?
ir ką gali jis padaryti gera ar pikta?
- ⁸ Žmonių dienų skaičius daugiausia šimtas metų.
Jis reikia laikyti lyg vandens lašų jūroje;
jo metai, palyginti su amžinybės diena, taip maži kaip smil-
čių grūdelis.
- ⁹ Todėl Dievas jiems kantrus
ir išlieja ant jų savo pasigailėjimą.
- ¹⁰ Jis mato, kaip išdrįsusi ir pikta jų širdis,
ir žino, kaip nedoras jų iškrypimas.
- ¹¹ Todėl jis teikia jiems gausiai savo pasigailėjimo
ir rodo jiems teisybės kelią.
- ¹² Žmogaus gailestingumas pasiekia jo artimą,
Dievo gi pasigailėjimas visiems kūriniams.
- ¹³ Kas turi gailestingumo, moko
ir auklėja kaip piemuos savo kaimenę.
- ¹⁴ Jam gaila to, kurs priima gailestingumo mokslą
ir kas skubus jo įsakymuose.

- ¹⁵ Sūnau, gera darydamas nedaryk priekaištų
ir duodamas neliūdink piktu žodžiu.
- ¹⁶ Argi rasa nesumažina karščio?
Taip ir žodis geresnis už dovaną.
- ¹⁷ Argi žodis ne daugiau vertas kaip gera dovana?
bet viena ir kita yra teisingame žmoguje.
- ¹⁸ Paikas daro karčių priekaištų
ir nedrausmingo žmogaus dovana vargina akis.
- ¹⁹ Pirm teismo įsigyk sau teisybės
ir mokykis anksčiau, nekaip kalbi.
- ²⁰ Priimk gydyklo anksčiau, nekaip susergi,
ir pirm teismo pats save tardyk,
tai tu rasi Dievo akivaizdoje pasigailėjimo.
- ²¹ Žeminkis anksčiau, nekaip susergi,
ir ligos metu parodyk savo pasielgimą.
- ²² Tegul niekas tavęs nesulaiko nuo to, kad visuomet melstumeis,
ir nesidrovėk daryti iki mirčiai teisybę,
nes Dievo užmokestis pasilieka per amžius.
- ²³ Pirm maldos prirenk savo sielą
ir nebūk kaip žmogus, kurs gundo Dievą.
- ²⁴ Atsimink apie rūstybę pabaigos dieną
ir apie atsilyginimo metą, kai jis nugręš savo veidą.
- ²⁵ Atsimink apstybės metu neturtą
ir turtų dieną — neturto reikmenis.
- ²⁶ Nuo ryto iki vakarui keičiasi laikas
ir visa greitai įvyksta Dievo akivaizdoje.
- ²⁷ Išmintingas žmogus visados atsargus
ir nusikaltimų dienomis jis sergisi tinginystės.
- ²⁸ Kiekvienas gudrus pripažįsta išmintį
ir giria tą, kurs jos rado.
- ²⁹ Išmintingi žodžiuose taip pat išmintingai elgiasi,
supranta tiesą ir teisybę
ir gausiai skelbia patarlių ir dėsnių.
- ³⁰ Neik paskui savo geidulius
ir nusigręžk nuo savo valios.
- ³¹ Jei patenkinsi savo sielos geidulius,
ji padarys iš tavęs džiaugsmo tavo neprieteliams.
- ³² Nesigėrėk sueigomis, net ir mažomis,
nes jose nuolat nusidedama.

³³ Nelīsk ī neturtā, skolindamas sau už palūkanas,
kad su kitais susilygintumei,
tuo tarpu kad pas tave nėra nieko kapšyje:
nes tau įgris tavo gyvenimas.

19. ¹ Girtuoklis darbininkas nebus turtingas,
ir kurs nieku laiko mažus dalykus, pamažu nupuls.
² Vynas ir moterys daro atpuolėlius iš išmintingųjų
ir protingus daro baustinus.
³ Kas susideda su paleistuvėmis, bus niekam vertas;
puvėsiai ir kirminai paveldės jį;
iš jo bus padaryta didelis įspėjimas
ir jo siela bus atimta iš gyvųjų skaičiaus.
⁴ Kas greitai tiki, tas lengvabūdis ir turės nuostolio,
ir kas nusideda savo sielai, bus kietai pasmerktas.
⁵ Kas džiaugiasi neteisybe, bus peikiamas.
Kas nekenčia sudraudimo, to gyvenimas bus sutrumpintas.
Kas nekenčia šnekumo, tas geso piktenybę.
⁶ Kas nusideda savo sielai, gailėsis,
ir kas gėrisi piktumu, tas nustos pagarbos.
⁷ Nekartok netikusio ir kieto žodžio
ir neturėsi nuostolio.
⁸ Savo minčių nepasakok prieteliui ir neprieteliui
ir jei turi nusikaltimą, neatidenk jo:
⁹ Nes jie klausysis tavęs, bet tavęs saugosis,
lyg teisindami nuodėmę nekęs tavęs
ir taip visados bus prieš tave.
¹⁰ Tu išgirdai žodį prieš savo artimą?
tegul jis miršta tavyje; pasitikėk, kad jis neperplės tavęs.
¹¹ Dėl žodžio paikas jaučia skausmų,
tokių kaip skausmai gimstant kūdikiui.
¹² Kaip vilyčia, įsmeigta į šlaunį,
taip žodis paikuoja širdyje.
¹³ Sudrausk prietelį,
kad jis nė nežinotų ir nesakytų: Aš nepadariau,
arba jei jis padarė, kad nepradėtų vėl daryti.
¹⁴ Sudrausk artimą, kurs gal nieko nepasakė;
ir jei yra pasakęs, kad kartais nekartotų.

- ¹⁵ Sudrausk prietelį, nes dažnai nusikalstama,
 ir ne kiekvienam žodžiui tikėk.
¹⁶ Būna, kurs suklumpa liežuviu, bet netyčiomis.
¹⁷ Nes kas yra, kurs nėra nusidėjęs savo liežuviu?
 Sudrausk artimą pirma, negu jį gąsdinsi.
¹⁸ Duok vietos baimei Aukščiausiojo,
 nes visa išmintis yra baimė Dievo
 ir joje yra baimės Dievo,
 ir visoje išmintyje yra vykdymas įstatymo.
¹⁹ Neišmintis — mokėjimas daryti pikta,
 ir nusidėjėlių mintys — ne gudrybė.
²⁰ Yra piktenybė, ir ji pasibjaurėjimas,
 ir yra neišmintingas, kuriam trūksta išminties.
²¹ Verčiau žmogus, kuris turi maža išminties
 ir kuriam trūksta išmonės, bet yra jame baimės Dievo,
 kaip tas, kurs turi apščiai proto
 ir peržengia Aukščiausiojo įstatymą.
²² Yra tikras gabumas, kurs tačiau neteisingas.
²³ Būna žmogus, kurs taria tikrą žodį ir kalba tiesą;
 kitas žeminasi klastingai
 ir viduje jis pilnas apgaulės.
²⁴ Būna, kurs per daug pasiduoda su dideliu nuolankumu,
 ir būna, kurs nulenkia savo veidą
 ir apsimeta nematęs, kas turi pasilikti nežinoma.
²⁵ Nors jo jėgų silpnumas ir kliudo jam nusidėti,
 jis daro pikta, jei randa progos pikta daryti.
²⁶ Žmogų pažįstama iš išvaizdos,
 ir iš veido sudėjimo pažįstama protingą.
²⁷ Kūno apdaras, dantų juokas
 ir žmogaus eiseną sako, kas jis.
²⁸ Sudraudimas netikras, jei jis šmeižiko daromas pyktyje.
 Būna teismas, kurs negalima sakyti, kad būtų geras;
 bet būna, kurs tyli, ir tas gudrus.

20. ¹ Kaipgi daug geriau sudrausti negu pykti
 ir nekliudyti kalbėti tam, kurs išpažįsta kaltę.
² Kaip romytinio geidulys atima garbę iš mergaitės,
³ Taip kas su prievarta daro neteisingą teismą.

- ⁴ Kaipgi gera, kai tu sudraustas rodai atgailą!
nes taip tu išvengsi savo valia daromos nuodėmės.
- ⁵ Būna žmogus, kurs tyli ir laikomas išmintingu,
ir būna nekenčiamas, kurs per greitas kalbėti.
- ⁶ Būna, kurs tyli, nes neturi išmanymo kalbėti,
ir būna, kurs tyli, nes žino tinkamą laiką.
- ⁷ Išmintingas žmogus tyli iki laikui,
plepys gi ir paikas nežiūri jokio laiko.
- ⁸ Kas kalba daug žodžių, žeidžia savo sielą,
ir kas neteisingai savinasi valdžią, nekenčiamas.
- ⁹ Nedrausmingas žmogus turi pasisekimo piktenybėje,
bet jo laimėjimas daro jam nuostolio.
- ¹⁰ Būna dovana, kuri nenaudinga,
ir būna dovana, už kurią atsilyginama dvigubai.
- ¹¹ Būna pažeminimas dėl garbės
ir būna, kurs iš žemumo pakelia galvą.
- ¹² Būna, kurs daug perka už mažą kainą,
paskui gi gauna atsilyginti už tai septyngubai.
- ¹³ Išmintingas žodžiais daro save meilų,
paikųjų gi malonumai veltui eikvojami.
- ¹⁴ Paikovo dovana nebus tau naudinga,
nes jo akys septyneriopos.
- ¹⁵ Jis duoda maža ir daro daug priekaištų,
ir jo burnos atvėrimas kaip gaisras.
- ¹⁶ Būna, kurs šiandien skolina, rytoj atgal reikalauja;
toks žmogus nekenčiamas.
- ¹⁷ Bepročiui nėra prietelio
ir nėra dėkingumo už jo geradarystes,
- ¹⁸ Nes kurie valgo jo duoną, tų liežuvis melagingas.
Kaip dažnai ir kaip daugelis iš jo juoksis!
- ¹⁹ Nes ir tai, ką turėjo pasilaikyti, jis dalina neprotingai;
taip pat ir tai, ko jis neturėjo pasilaikyti.
- ²⁰ Apgaulingo liežuvio puolimas kaip puolimas asloje.
Taip skubiai ateina piktųjų puolimas.
- ²¹ Nemeilus žmogus lyg tuščia pasaka,
nuolat esanti nedrausmingųjų burnoje.
- ²² Patarlė iš paikovo burnos atmetama,
nes jis nepasako jos tinkamu metu.
- ²³ Būna, kuriam neturtas neleidžia nusidėti:

savo poilsyje jis tam kurstomas.

- ²⁴ Būna, kurs žudo save dėl gėdos
ir daro sau nuostolio dėl neišmintingo asmens;
stumia save į prapultį, žiūrėdamas asmens.
- ²⁵ Būna, kurs bijodamas gėdos žada prieteliui
ir be reikalo padaro sau iš jo neprietelį.
- ²⁶ Bjauri, gėdą daranti dėmė žmogui — melas;
nedrausmingųjų burnoje jis būna nuolat.
- ²⁷ Verčiau vagis, kaip nuolat meluojas žmogus;
vienas gi ir kitas nusipelnys žuvimą.
- ²⁸ Žmonių melagių įpročiai negerbiami
ir jų gėda su jais be paliaubos.
- ²⁹ Išmintingas žodžiuose pats save pakelia
ir gudrus žmogus patinka didikams.
- ³⁰ Kas įgyvena savo žemę, krauna aukštai vaisių krūvas,
ir kas daro teisybę, pats save išaukština;
kas gi patinka didikams, vengs neteisybės.
- ³¹ Dovanos ir kyšiai apakina teisėjų akis
ir sulaiko juos nuo baudimo, lyg būtų nebyliai.
- ³² Paslėpta išmintis ir nematomas turtas,
kokia iš abiejų nauda?
- ³³ Geresnis tas, kurs slepia savo paikybę,
kaip žmogus, kurs slepia savo išmintį.

21. ¹ Sūnau, tu nusidėjai? daugiau to nebedaryk,
bet maldauk ir dėl praeitųjų, kad būtų tau atleista.
- ² Bėk nuo nuodėmės kaip nuo angies,
nes jei prisiartinsi į ją, ji pagaus tave.
- ³ Jos dantys kaip liūto dantys
ir užmuša žmonių sielas.
- ⁴ Kiekviena neteisybė kaip dviašmenis kalavijas;
jos padarytos žaizdos nepagydomos.
- ⁵ Lojojimas ir skriaudos sunaikina lobį
ir turtingiausi namai sunaikinami puikybės;
taip visai žūna puikiojo lobis.
- ⁶ Malda iš beturčio burnos pasiekia Jo ausis,
ir greitai ateis jam teismas.
- ⁷ Kas nekenčia sudraudimo, eina nusidėjėlio pėdomis,
ir kas bijo Dievo, gręžiasi savo širdyje.

- ⁸ Toli žinomas, kas galingas drąsiu liežuviau,
bet protingas žino, kad jis gali būti jo atvestas į nupuolimą.
- ⁹ Kas stato savo namus svetimomis lėšomis,
yra kaip tas, kurs renka savo akmenis žiemą.
- ¹⁰ Nusidėjėlių gauja kaip pašukų krūva
ir jų galas — ugnies liepsna.
- ¹¹ Nusidėjėlių kelias išgrįstas akmenimis,
bet jo gale pragaras, tamsybė ir bausmės.
- ¹² Kas sergi teisybę, sulaikys savo jausmus.
- ¹³ Tobula baimė — Dievo išmintis ir išmanymas.
- ¹⁴ Nepriima drausmės, kas neišmintingas gerume.
- ¹⁵ Yra gudrybė, kuri pilna piktenybių,
ir nėra išmonės, kur yra kartybė.
- ¹⁶ Išmintingojo žinojimas eina didyn kaip potvynis
ir jo patartis pasilieka kaip gyvybės šaltinis.
- ¹⁷ Bepročio širdis kaip sudužęs indas,
jis nelaiko savyje jokios išminties.
- ¹⁸ Kokį tik išmintingą žodį išgirsta protingas,
jis giria ir sau pritaiko;
jei išgirsta patvirkėlis, jis jam nepatinka,
ir jis meta jį į savo užpakalį.
- ¹⁹ Paikojo pasakojimas kaip našta kelyje,
o išmanančio lūpose randama malonumo.
- ²⁰ Gudriojo burnos ieškoma susirinkime,
ir jo žodžius žmonės svarsto savo širdyje.
- ²¹ Paikajam išmintis kaip sugriauti namai;
ir bepročio žinojimas — nesuprantami žodžiai.
- ²² Pamokymas paikam kaip pančiai ant kojų
ir kaip rankų pančiai ant dešinės rankos.
- ²³ Paikas juokdamos kelia savo balsą;
išmintingas gi žmogus vos tylomis tesijuokia.
- ²⁴ Pamokymas gudriam kaip auksinis papuošalas
ir kaip apyrankė ant jo dešinės rankos.
- ²⁵ Paikas greitai kelia koją į artimo namus,
žmogus gi prityręs drovisi galiūno asmens.
- ²⁶ Paikas žiūri pro langą į namus,
išauklėtas gi žmogus stovi lauke.
- ²⁷ Paikybė žmogui klausytis pro duris,
ir protingas apkrautų save gėda.

- ²⁸ Neišmintingųjų lūpos pasakoja paikus dalykus,
 išmintingųjų gi žodžiai sveriami svarstyklėmis.
²⁹ Paikųjų širdis jų burnoje,
 išmintingųjų gi širdyje jų burna.
³⁰ Kai bedievis keikia velnią,
 jis keikia pats save.
³¹ Šnibždėtojas sutepa savo sielą ir visų nekenčiamas;
 kas su juo pasilieka, neapkenčiamas;
 tylūs ir išmanūs — gerbiami.

22. ¹ Tinginys ištiktas lyg dumblinu akmeniu,
 ir visi kalba apie jo gėdą.
² Tinginys ištiktas tarsi galvijų mėšlu,
 ir kiekvienas, kurs jį paliečia, nusikrato savo rankas.
³ Gėda tėvui dėl nedrausmingo sūnaus;
 tokia gi duktė daro jam pažeminimo.
⁴ Protinga duktė — tėvonystė jos vyrui;
 kuri gi daro gėdos, tokia neša negarbės savo gimdytojui.
⁵ Išdykusi daro gėdos tėvui ir vyrui
 ir lygi bedieviams;
 vieno gi ir kito jį negerbiama.
⁶ Muzika gedule kaip pasakojimas nelaiku;
 plakimas ir pamokymas — kiekvienu laiku išmintis.
⁷ Kas moko paiką,
 lygus tam, kurs lipdo šukes.
⁸ Kas pasakoja dalyką neklausančiam,
 panašus į tą, kurs žadina miegantį iš gilaus miego.
⁹ Kalbasi su miegančiu, kas kalba paikam apie išmintį,
 ir pašnekesio gale anas sako: Kas jis?
¹⁰ Verk dėl numirėlio, nes užgeso jo šviesa,
 ir verk dėl paiko, nes jam trūksta proto.
¹¹ Nedaug verk dėl numirėlio, nes jis įėjo į poilsį,
 bet nedorėlio gyvenimas daug blogesnis už paikojo mirtį.
¹³ Gedulas dėl mirusio tęsiasi septynias dienas,
 dėl paikojo ir bedievio — per visas jų gyvenimo dienas.
¹⁴ Nekalbėk daug su paiku
 ir nevaikščiok su bepročiu.
¹⁵ Saugokis jo, kad neturėtumei vargo

- ir nesusiteptumei jo nuodėme.
- ¹⁶ Šalinkis nuo jo ir rasi poilsio,
ir neturėsi nuobodžio iš jo paikybės.
- ¹⁷ Kas sunkesnis už šviną?
ir koks kitas vardas jam labiau tinka kaip paikas?
- ¹⁸ Lengviau nešti smiltis, druską ir geležies gabalą.
kaip negudrų, paiką ir bedievis.
- ¹⁹ Gerai sunerti ir suleisti medžiai rūmo pamatuose neišyra,
taip ir širdis, paremta rimtu nutarimu.
- ²⁰ Protingojo manymas niekados nepagadinamas baimės.
- ²¹ Kaip baslių tvora aukštumoje ir išvesta be kalkių siena
negali atsilaikyti prieš vėjo smarkumą,
- ²² Taip ir baili širdis su paikojo mintimis
nepasipriešins baimės užpuolimui.
- ²³ Kaip paikojo širdis, nepastovi savo mintyse, visados be rūpesčio,
taip ir kas visados ištikimas, pasilieka Dievo įsakymuose.
- ²⁴ Kas trina akį, išspaudžia ašarų,
ir kas įžeidžia širdį, sužadina jausmų.
- ²⁵ Kas meta akmenį į paukščius, išvaiko juos;
taip ir kas šmeižia prietelį, išardo prietelystę.
- ²⁶ Jei ir kalaviją išsitrauktumei prieš prietelį, nenustok vilties,
nes dar galima atitaisyti.
- ²⁷ Jei tavo burna pasakytų prieteliui liūdinančių žodžių, nebijok,
nes dar galima susitaikyti;
jei tačiau tai nebuvo šmeižtas, priekaištas, puikybė,
atidengimas paslapties ir klastingas smūgis;
visais tais dalykais prietelis nuvejamas.
- ²⁸ Parodyk ištikimybę prieteliui jo neturte,
kad linksmintumeis jo laimėje.
- ²⁹ Pasilik jam ištikimas jo sielvarto metu,
kad ir jo tėvonystėje tu būtumei draugtėvonis.
- ³⁰ Anksčiau už ugnį kyla iš krosnies garai ir dūmai;
taip ir pirm kraujo keikimai, šmeižtai ir gąsdinimai.
- ³¹ Aš nesigėdysiu pasveikinti prietelio
ir nesislėpsiu nuo jo veido,
ir jei man atsitiktų per jį kas pikta, aš pakęsiu.
- ³² Kiekvienas, kurs tai išgirs, jo saugosis.
- ³³ Kas duos mano burnai sargybą
ir tikrą antspaudą mano lūpoms,

kad aš per jas nenupulčiau
ir kad mano liežuvis nepražudytų manęs?

23. ¹ Viešpatie, Tėve ir mano gyvenimo Valdove,
, nepalik manęs jų sumanymui
ir neduok man per jas nupulti.
- ² Kas padės ant mano minčių rykščių
ir ant mano širdies išminties mokslą,
kad jos nepasigailėtų manęs jų nežinojimuose
ir kad nepasireikštų jų nusikaltimai,
- ³ Kad nepadidėtų mano nežinojimai,
nepadaugėtų mano kaltybės,
nebūtų apščiai mano nuodėmių
ir aš neparpulčiau mano priešininkų akivaizdoje,
ir kad mano neprietelis nesidžiaugtų manimi?
- ⁴ Viešpatie, Tėve ir mano gyvybės Dieve,
nepalik manęs jų sumanymams.
- ⁵ Neduok man išdidžiai kelti aukštyn mano akis
ir nugręžk nuo manęs visus pageidimus.
- ⁶ Atimk nuo manęs pilvo pageidimus,
tenepagauna manęs kūniški geiduliai
ir nepaduok manęs begėdiškam ir nesusivaldančiam
• jausmui.
- ⁷ Išgirkite, vaikai, burnos mokslą;
kas jį sergi, nepražus savo lūpomis
ir nepasipiktins pikčiausiais darbais.
- ⁸ Nusidėjėlis sugaunamas savo tuštybėje,
puikus ir piktakalbis suklumpa per ją.
- ⁹ Tavo burna teneįpranta prisiekinėti,
nes tame yra daug nupuolimų.
- ¹⁰ Neminėk nuolat savo burna Dievo vardo
ir nemaišyk į savo šneką šventųjų vardų,
nes kitaip tu nebūsi laisvas nuo kaltės.
- ¹¹ Nes kaip nuolat plakamas vergas nepasidaro laisvas nuo randų,
taip kiekvienas, kurs prisiekia ir mini vardą,
neapsivalys nuo visokių nuodėmių.
- ¹² Žmogus, kurs daug prisiekia, pilnas neteisybės,
ir nuo jo namų neatstos sloga.
- ¹³ Jei jis neatsiteis, ką yra žadėjęs, jo kaltybė pasilieka jame,

- ir jei jis apsimeta to nematęs, jis nusideda dvigubai.
- ¹⁴ Jei jis prisiekia melagingai, jis nebus išteisintas,
nes jo namai bus pilni nelaimių.
- ¹⁵ Yra ir kita šneka, šalia kurios stovi mirtis:
tegul ji niekados neatsiranda Jokubo tėviškėje!
- ¹⁶ Nes visa tai atitolinama nuo dievobaimingųjų,
ir jie nesivolioja kaltybėse.
- ¹⁷ Tavo burna teneįpranta kalbėti nedrausmingai,
nes tame yra nuodėmė.
- ¹⁸ Atsimink savo tėvą ir savo motiną,
kai tu stovi didikų tarpe,
- ¹⁹ Kad kartais Dievas tavęs neužmirštų jų akivaizdoje
ir tu, pasidaręs paikas dėl įpratimo, neturėtumei gėdos,
verčiau norėtumei nebūti gimęs
ir keiktumei savo gimimo dieną.
- ²⁰ Žmogus, įpratęs tarti koneveikimo žodžius,
nepasitaisys per visas savo dienas.
- ²¹ Dvi žmonių rūšys pilnos nuodėmių,
o trečia atveda rūstybę ir žuvimą.
- ²² Siela, karšta kaip deganti ugnis,
neužges, kolei ko nors nepraris.
- ²³ Nedoras žmogus nepameta savo kūno geidulių,
kolei nesukuria ugnies.
- ²⁴ Žmogui paleistuviui kiekviena duona saldi,
jis nepailsta nusidėti iki galui.
- ²⁵ Kiekvienas žmogus, kurs peržengia savo patalą,
niekina savo sielą, sakydamas: Kas mane mato?
- ²⁶ Aplink mane tamsu, sienos dengia mane
ir niekas nežiūri į mane; ko aš drovėčiau?
Aukščiausias neatsimins mano kaltybių.
- ²⁷ Jis neišmano, kad Dievo akis visą mato,
kad šalin nuo savęs varo baimę Dievo,
kas turi tik tokią žmogaus baimę
ir bijo tik žmonių akių.
- ²⁸ Jis nežino, kad Viešpaties akys daug šviesesnės už saulę,
kad jos žiūri į visus žmonių kelius ir į bedugnės gilybę
ir pasiekia slapčiausius kampus žmonių širdyje.
- ²⁹ Nes Viešpačiui Dievui visa buvo žinoma
anksčiau, nekaip buvo visa sutverta;

taip ir po padarymo jis visa mato.

³⁰ Toksai bus baudžiamas miesto prekyvietėse,
bus vejamas kaip kumeliukas
ir sugautas, kur nesitiki.

³¹ Jis bus negerbiamas visų akyse,
nes neišmano baimės Viešpaties.

³² Taip pat ir kiekviena moteriškė, kuri palieka savo vyrą
ir duoda jam tėvonį iš svetmoterystės.

³³ Nes, visų pirma, ji buvo neklusni Aukščiausiojo įstatymui;
toliau, nusikalto savo vyrui;
trečia, paleistuvavo svetmoterystėje
ir pagimdė vaikų iš kito vyro.

³⁴ Ji bus atvesta į susirinkimą,
ir bus padaryta tyrinėjimas jos vaikų.

³⁵ Jos vaikai neišleis šaknų
ir jos šakos neduos vaisiaus;

³⁶ Ji paliks prakeiktą atsiminimą
ir jos negarbė neišdils.

³⁷ Taip kurie bus likę, pripažins,
kad nėra nieko geresnio, kaip baimė Dievo,
ir nieko saldesnio, kaip atsižvelgti į Dievo įsakymus.

³⁸ Didelė garbė yra sekti Viešpatį,
nes iš jo gaunama amžiaus ilgumas.

24. ¹ Išmintis pati save giria,
randa garbės pas Dievą
ir didžiuojasi savo tautoje,

² Atveria savo burną Aukščiausiojo susirinkimuose
ir giriasi jo kareivijos akivaizdoje;

³ Ji aukštinama savo tautoje
ir ja stebimasi šventoje sueigoje;

⁴ Ji gauna gyriaus išrinktųjų daugybėje,
laiminama palaimintųjų tarpe.

Ji sako:

⁵ Aš išėjau iš Aukščiausiojo burnos,
pirmagimė anksčiau už visus kūrinius.

⁶ Aš padariau, kad danguje užtekėtų negęstanti šviesa,
ir kaip debesis apdengiau visą žemę.

⁷ Aš gyvenau aukštybėse,

- ir mano sostas — debesies šule.
- ⁸ Aš pati viena apėjau dangaus sritį
ir įsiterpiau į bedugnės gilybes,
vaikščiojau ant jūros bangų
- ⁹ Ir stovėjau visur žemėje;
kiekvienoje vietoje
- ¹⁰ Ir kiekvienoje giminėje aš viešpatavau.
- ¹¹ Savo galybe aš mindžiojau visų didikų ir pažemintųjų širdis;
juose visuose aš ieškojau poilsio
ir pasilikau Viešpaties tėvonystėje.
- ¹² Tuomet visų Sutvėrėjas davė įsakymą ir man kalbėjo,
ir kursai mane sutvėrė, davė man ilsėtis mano padangtėje
- ¹³ Ir man tarė: Gyvenk, Jokube,
ir turėk tėvonystę Israėlyje,
išleisk šaknų mano išrinktuosiuose.
- ¹⁴ Aš sutverta nuo pat pradžios ir pirm' amžių
ir nepaliausiu buvusi būsimais amžiais;
aš tarnavau jo akivaizdoje šventojoje buveinėje.
- ¹⁵ Taip aš esu sustiprinta Sione;
tolygiai aš radau poilsio šventame mieste,
ir taip mano viešpatavimas buvo Jerusalyje.
- ¹⁶ Aš įsišaknijau garbingoje tautoje
ir jos tėvonystės, mano Dievo, dalyje;
mano buveinė šventųjų daugybėje.
- ¹⁷ Aš išaugau kaip kedras Libane
ir kaip kiparisas Siono kalne.
- ¹⁸ Aš išaugau kaip palmė Kadese
ir kaip rožių kelmas Jerike,
- ¹⁹ Kaip dailus alyvų medis laukuose
ir išaugęs kaip klevas prie vandens pakelėje.
- ²⁰ Kaip cinamonas ir kvepiantis balzamas aš daviau kvapo,
kaip rinktinė mira daviau skanaus kvapo;
- ²¹ Kaip storaksas, galbanas, oniksas, staktė
ir kaip smilkalas, kurs teka be įpjovimo, aš prikvepinau
savo butą,
ir mano kvapas kaip nesumaišyto balzamo.
- ²² Aš ištiesiau savo šakas kaip terebintas;
mano šakos pilnos garbės ir dailumo.
- ²³ Kaip vynmedis aš kroviau žiedus su skaniu kvapu,

- ir mano žiedai duoda puikių ir gausių vaisių.
24 Aš motina gražios meilės ir baimės,
pažinimo ir šventos vilties.
25 Manyje visa kelio ir tiesos malonė;
manyje visa gyvenimo ir dorybės viltis.
26 Ateikite pas mane visi, kurie manęs trokštate,
ir pasisotinkite mano vaisiais!
27 Nes mano dvasia saldesnė už medų
ir mano tėvonystė — už medų ir medaus syvą.
28 Mano atsiminimas pasilieka visose amžių kartose.
29 Kurie manęs valgo, dar alksta,
ir kurie manęs geria, dar trokšta.
30 Kas manęs klauso, nebus sugédintas,
ir kas veikia manyje, tie nenusidės.
31 Kurie skleidžia apie mane šviesą,
turės amžinąjį gyvenimą.
32 Visa tai — gyvenimo knyga,
Aukščiausiojo sandora ir pažinimas tiesos.
33 Mošė tai davė kaip įstatymą su teisybės įsakymais,
kaip tėvonystę Jokubo namams ir kaip pažadus Izraeliui.
34 Jis žadėjo savo tarnui Dovidui pažadinti iš jo galingiausią
karalių,
kurs turi sėdėti per amžius garbės soste.
35 Jis papila išminties kaip Pisonas
ir kaip Tigris pirmienų metu.
36 Pripildo išmanymo kaip Eupratas
ir daugina jį kaip Jordanas pjūties metu.
37 Jis siunčia drausmės kaip šviesos
ir duoda pagalbos kaip Gehonas vynuogiavimo dieną.
38 Jis pirmas pažino ją tobulai,
ir silpnesnis jos neištirs,
39 Nes jos minčių apsčiau kaip jūroje
ir jos sumanymai gilesni už didelę gelmę.
40 Aš, išmintis, papyliau upes.
41 Aš kaip neišsemjamo vandens šaka iš upės;
aš kaip upės vaga
ir kaip vandentraukis išėjau iš linksmybių sodo.
42 Aš tariau: Palaistysiu mano sodo augalus
ir pagirdysiu mano pievos vaisius.

- ⁴³ Ir štai iš mano vagos pasidarė man didelė upė,
ir iš mano upės lyg jūra,
⁴⁴ Nes aš padarysiu, kad mano mokslas spindėtų visiems kaip
aušra,
ir skelbsiu jį tolybėse.
⁴⁵ Aš įsiterpsiu į visas žemąsias žemės dalis,
pažvelgsiu į visus miegančius
ir apšviesiu visus, pasitikinčius Viešpačiu...
⁴⁶ Aš dar papilsiu mokslo kaip pranašystės,
paliksiu jį ieškantiems išminties
ir nesiliausiu buvusi su jų palikuoniais iki šventam amžiui.
⁴⁷ Matykite, kad aš ne vien sau vargstu,
bet visiems, kurie ieško tiesos.

25. ¹ Trys dalykai patinka mano dvasiai;
jie giriami Dievo ir žmonių:
² Tai santaika tarp brolių, meilė tarp artimų
ir gerai sutinką tarp savęs vyrai ir žmona.
³ Mano siela nekenčia trijų rūšių žmonių,
kurių gyvenimas labai mane apsunkina:
⁴ Puikaus beturčio, melagio turtuolio,
paiko ir neprotingo senio.
⁵ Ko tu nekrovei savo jaunystėje,
kaip rasi savo senatvėje?
⁶ Kaip gražu žilai galvai mokėti teisingai teisti
ir seniems žmonėms — turėti išmintingą patartį!
⁷ Kaipgi labai pritinka seniems išmintis
ir garbingiems — išmanymas ir patartis!
⁸ Senių vainikas — tai daug prityrimo
ir jų garbė — baimė Dievo.
⁹ Devyni nepastebimi dalykai, kuriuos aš aukštinu širdyje,
o dešimtąjį aš giriu savo liežuvio:
¹⁰ Žmogų, kurs džiaugiasi savo vaikais,
tą, kurs prie savo gyvos galvos mato savo neprietelių
žuvimą.
¹¹ Laimingas, kurs gyvena su protinga moterimi
ir kurs nenupuola savo liežuvio,
ir kurs netarnauja nevertiems savęs.

- ¹² Laimingas, kurs rado tikrą prietelį
ir kurs kalba apie teisybę klausančiai ausiai.
- ¹³ Kaipgi didis tas, kurs rado išminties ir žinojimo!
Bet nėra didesnio už tą, kurs bijo Dievo.
- ¹⁴ Baimė Dievo perviršija visa.
- ¹⁵ Laimingas žmogus, kuriam duota turėti baimės Dievo.
Kurs jos turi, su kuo jis gali būti palygintas?
- ¹⁶ Baimė Dievo — pradžia jo meilės,
bet su ja reikia sujungti tikėjimo pradžią.
- ¹⁷ Didžiausia kančia — širdies nuliūdimas
ir didžiausia piktenybė — moters nedorumas.
- ¹⁸ Kiekviena sloga pakenčiama, tik ne širdies sloga,
- ¹⁹ Ir kiekviena piktenybė, tik ne moters piktumas,
- ²⁰ Ir kiekvienas užsipuolimas, tik ne nekenčiančiųjų užsipuolimas,
- ²¹ Ir kiekvienas kerštas, tik ne neprietelių kerštas.
- ²² Nėra piktesnės galvos už angies galvą
- ²³ Ir nėra pykčio, kurs perviršytų moters pyktį.
Geriau pasilikti su liūtu ir slibinu
kaip gyventi su pikta moterimi.
- ²⁴ Moters piktumas pakeičia jos išvaizdą
ir daro jos veidą tamsų kaip lokio,
taip kad ji išrodo lyg maišas.
Savo kaimynų tarpe ²⁵jų vyras vaitoja
ir jų klausydamos tylomis dūsauja.
- ²⁶ Visoks piktumas menkas, palygintas su moters piktumu;
tegul ant jos krenta nusidėjėlių likimas.
- ²⁷ Kaip smilingas šlaitas senio kojoms,
taip liežuvinga moteris — ramiam žmogui.
- ²⁸ Nežiūrėk į moteries gražumą
ir negeisk moteries dėl jos gražumo.
- ²⁹ Moteries pyktis, išdrįsimas ir gėda yra didelė.
- ³⁰ Jei moteris turi pirmenybę,
ji elgiasi priešingai savo vyrui.
- ³¹ Pikta moteris — priežastis visokio suspaudimo,
veido liūdnumo ir širdies skausmo.
- ³² Rankos silpnėja ir svyruoja keliai
dėl moteries, kuri nedaro savo vyro laimingo.
- ³³ Iš moteriškės gavo pradžią nuodėmė,
ir per ją mes visi mirštame.

- ³⁴ Neduok savo vandeniui nė mažiausios praplėšos
ir piktai moteriai — laisvės išeiti.
³⁵ Jei ji nevaikščioja, kaip tavo rankos rodo,
ji padarys tau gėdos tavo neprietelių akivaizdoje.
³⁶ Atskirk ją nuo savo kūno,
kad ji tavęs nuolat neišnaudotų.

26. ¹ Geros moteriškės vyras laimingas,
nes jo metų skaičius dvigubas.
² Stropi moteris — pasigėrėjimas jos vyrui,
ir jo gyvenimo metai jam eina ramybėje.
³ Gera moteris — gera dalia;
kaip Dievo bijančiųjų dalis ji duodama vyrui už gerus
darbus.
⁴ Ir turtuoliui, ir beturčiui gera širdyje;
jų veidas visados linksmas.
⁵ Trijų dalykų bijo mano širdis
ir ketvirto mano veidas nusigąsta:
⁶ Miesto neapykantos, liaudies susibūrimo,
⁷ melagingo šmeižto; visa tai labiau nepakenčiama kaip
mirtis;
⁸ o pavydinti moteris daro širdies skausmo ir sielvarto.
⁹ Pavydinčioje moteryje yra liežuvis rimbas,
kurs visus ištinka.
¹⁰ Pikta moteris — kaip jaučių jungas, kurs šen ir ten juda;
kas ją laiko, lygus tam, kurs nutveria kurklį.
¹¹ Moteris girtuoklė sukelia didelį pyktį,
jos apjuoka ir jos gėda neuždengiama.
¹² Moteries gašlumą galima pažinti iš akių pakėlimo
ir iš jos akių vokų.
¹³ Stipriai sergėk nesusilaikančią dukterį,
kad ji, radus progos, savęs nepanaudotų.
¹⁴ Saugokis kiekvienos jos akių begėdystės
ir nesistebėk, jei ji tavęs nežiūri.
¹⁵ Kaip ištroškęs keleivis atveria savo burną prie šaltinio
ir geria bet kurio artimiausio vandens,
taip ji atsisėda prie kiekvieno baslio
ir atveria saidoką kiekvienai vilyčiai, kolei neapalpsta.

- ¹⁶ Stropios moteriškės malonumas džiugina jos vyrą
ir tukina jo kaulus.
- ¹⁷ Jos drausmingumas — Dievo dovana.
- ¹⁸ Protingos ir tylios moteriškės, išauklėtos sielos, nieku negalima
pavaduoti.
- ¹⁹ Šventa ir viežlyba moteriškė — malonių malonė.
- ²⁰ Jokia kaina neatsveria susilaikančios sielos.
- ²¹ Kaip saulė, tekanti pasauliui Dievo aukštybėse,
taip geros moteriškės gražumas — jos namų papuošalas.
- ²² Kaip spindis žiburys šventajame žibintuve,
taip spindi jos veidas pastoviam amžiuje.
- ²³ Kaip auksiniai šulai ant sidabrinių papėdžių,
taip ištvermingos moteriškės kojos stovi ant savo padų.
- ²⁴ Kaip amžini pamatai ant kietos uolos,
taip Dievo įsakymai šventos moteriškės širdyje.
- ²⁵ Dėl dviejų dalykų nuliūsta mano širdis,
o dėl trečio kyla manyje rūstybė:
- ²⁶ Dėl žmogaus kovotojo, kurs žūna neturte,
dėl protingo žmogaus, kurs nieku laikomas,
- ²⁷ Ir dėl to, kurs nuo teisybės pereina į nuodėmę;
tokį Dievas atiduos kalavijui.
- ²⁸ Du dalyku man rodosi sunkiu ir pavojingu:
vargiai lieka laisvas nuo nusikaltimo pirklys
ir smuklininkas nesusilaiko nuo lūpų nuodėmių.
27. ¹ Daugelis nusikalsta dėl neturto,
ir kas ieško pralobti, nugręžia savo akį.
- ² Kaip į suleistų akmenų plyšį įkalama kyls,
taip nuodėmė įsispraudžia tarp pirkimo ir pardavimo.
- ³ Su nusikaltėliu sunaikinama nusikaltimas.
- ⁴ Jei tu nelaikysi savęs stipriai baimėje Viešpaties,
greitai sugrius tavo namai.
- ⁵ Kaip judinant rėtį pasilieka dulkės,
taip žmogaus neramumas — jo mintyse.
- ⁶ Puodžiaus indus ištiria krosnis
ir teisingus žmones — sielvarto mėginimas.
- ⁷ Kaip rūpestis medžiu pasirodo iš jo vaisių,
taip žodis apreiškia žmogaus širdies mintis.

- ⁸ Negirk žmogaus, kolei jis dar nekalbėjo,
nes žmonės ištiriami šneka.
- ⁹ Jei tu vejies teisybę, tu ją pagausi
ir apsiliksi ja kaip garbės drabužiu.
Tu gyvensi draug su ja; ji laikys tave visuomet globoj,
ir teismo dieną tu rasi tvirtą ramstį.
- ¹⁰ Paukščiai susieina su sau lygiais
ir tiesa grįžta pas tuos, kurie jos laikosi.
- ¹¹ Liūtas tykoja visados grobio,
taip pat nuodėmės — tų, kurie daro neteisybę.
- ¹² Šventas žmogus pasilieka išmintyje kaip saulė;
paikas gi keičiasi kaip mėnulis.
- ¹³ Neišmintingųjų tarpe pasilaikyk žodį iki laikui,
būk gi nuolat mąstančiųjų tarpe.
- ¹⁴ Nusidėjėlių pasakojimas nepakenčiamas
ir jų juokas skamba nuodėminguose gėriuose.
- ¹⁵ Daug prisiekiančio šneka daro,
kad plaukai šiaušiasi ant galvos
ir jo bedieviškumas verčia užsikimšti ausis.
- ¹⁶ Kraujo išliejimo būna iš puikiųjų vaido
ir jų prakeikimo sunku klausytis.
- ¹⁷ Kas atidengia prietelio paslaptis, nustoja jo pasitikėjimo
ir neberanda prietelio, kurs tikrų jo sielai.
- ¹⁸ Mylėk artimą ir būk susijungęs su juo ištikimybė.
- ¹⁹ Bet jei tu atidengi jo paslaptis, tu jo nebepavysi.
- ²⁰ Nes kaip žmogus, kurs sunaikina savo prietelį,
toks ir tas, kurs sunaikina prietelystę su savo artimu.
- ²¹ Kaip tas, kurs paleidžia paukštį iš savo rankos,
taip ir tu pametei savo artimą ir jo nebepagausi.
- ²² Nesivyk jo, nes jis toli;
jis ištrūko kaip stirna iš tinklo, nes jo siela sužeista.
- ²³ Daugiau tu nebegalėsi jo surišti.
Po keiksmų galima susiderinti,
- ²⁴ bet kai atidengiama prietelio paslaptis,
tuomet nebėra vilties nelaimingai sielai.
- ²⁵ Kas mirkčioja akimis, tas rengia neteisybę,
tačiau niekas jo neatmeta.
- ²⁶ Tavo akyse jis pasaldina savo kalbą
ir stebisi tavo žodžiais,

- bet pagaliau jis iškreipia savo šneką
ir daro, kad tavo žodžiai rodytųsi papiktinimas.
²⁷ Aš daug ko nekenčiu, bet nieko taip labai kaip jo;
ir Viešpats jo nekenčia.
²⁸ Kas meta aukštyn akmenį, tam jis krenta ant galvos,
ir klastingas smūgis daro žaizdą klastingajam.
²⁹ Kas kasa duobę, pats į ją įkrenta;
kas pakiša akmenį artimui, pats į jį užsigauna,
ir kas stato kitam žabangus, pats juose žūna.
³⁰ Kas daro piktą pasiketinimą, ant to jis krenta,
ir jis nežino, iš kur jam tai ateina.
³¹ Pasityčiojimą ir priekaištą daro puikieji,
bet kerštas tykoja jų lyg liūtas.
³² Savo kilpoje prazus tie, kurie gėrisi teisiųjų nupuolimu;
ir skausmas graužia juos anksčiau, nekaip jie miršta.
³³ Rūstybė ir narsas abudu pasibjaurėtinu,
bet žmogus nusidėjėlis laiko juos savyje.

28. ¹ Kas ieško keršto, tam Viešpats keršys
ir laikyte laikys jo nuodėmės.
² Dovanok savo artimui, kurs tau padarė skriaudos,
tuomet ir tau, kai tu melsi, bus atleista tavo nuodėmės.
³ Žmogus pasilieka rūstybėje artimo atžvilgiu,
tačiau ieško pas Dievą pagydymo.
⁴ Jis neturi pasigailėjimo sau lygiam žmogui,
tačiau maldauja dovanoti sau nuodėmės.
⁵ Pats būdamas kūnas, pasilieka rūstybėje
ir meldžia Dievą pasigailėti.
Kas gi melsis už jį dėl jo nusikaltimų?
⁶ Atsimink galą ir pamesk neprietelystę,
⁷ nes jo įsakymuose tau gresia supuvimas ir mirtis.
⁸ Atsimink baimę Dievo ir nepyk savo artimui.
⁹ Atsimink Aukščiausiojo sandorą
ir nežiūrėk artimo paklydimu.
¹⁰ Susilaikyk nuo vaido ir sumažinsi nuodėmės,
¹¹ Nes rūstus žmogus uždega vaidą
ir žmogus nusidėjėlis sukelia prietelius vieną prieš kitą
ir padaro neprietelystes tarp tų, kurie gyvena ramybėje.

- ¹² Nes kolei yra miške medžių, dega ugnis,
ir kokia žmogaus galybė, tokia jo rūstybė,
ir juo jis turtingesnis, juo aukščiau kyla jo pyktis.
- ¹³ Skubus ginčas sukuria ugnį,
greitas vaidas daro kraujo išliejimą
ir liudijęs liežuvis atveda mirtį.
- ¹⁴ Jei tu puti į kibirkštį, ji dega su liepsna,
ir jei į ją spjauni, ji užgęsta;
abudu dalyku eina iš burnos.
- ¹⁵ Slapčia apkalbinėjas ir dviliežuvis prakeiktas,
nes daro neramybės daugeliui iš tų, kurie gyvena ramybėje.
- ¹⁶ Trečias liežuvis daugelį parvertė
ir išskirstė juos iš tautos į tautą.
- ¹⁷ Jis sugriovė stiprius turtingųjų miestus
ir išardė didikų namus,
- ¹⁸ Sukapojo tautų kariuomenes
ir sunaikino galingas tautas.
- ¹⁹ Trečias liežuvis išvarė stropias moteriškes
ir atėmė iš jų jų darbų vaisius.
- ²⁰ Kas jo žiūri, neturės poilsio
ir neturės prietelio, su kuriuo turėtų poilsį.
- ²¹ Rimbo kirtis padaro randą,
liežuvio gi kirtis sutrupina kaulus.
- ²² Daugelis krito po kalavijo ašmenimis,
bet ne tiek, kiek žuvo per savo liežuvį.
- ²³ Palaimintas, kurs uždengtas nuo netikusio liežuvio,
kam nereikia kęsti jo piktumo,
kas nevelka jo jungo ir nesurištas jo pančiais;
- ²⁴ Nes jo jungas — geležinis jungas
ir jo pančiai — žalvariniai pančiai.
- ²⁵ Jo įvykdyta mirtis — pikčiausia mirtis,
ir verčiau mirusiųjų buveinė kaip jis.
- ²⁶ Tačiau ilgam jis nepasiliks.
Jis viešpataus neteisiųjų keliuose,
bet savo liepsna nesudegins teisiųjų.
- ²⁷ Kurie pameta Dievą, tie jai tenka;
ji dega juose ir neužgęsta.
Jis puola juos kaip liūtas
ir drasko juos kaip didžioji lūšis.

- ¹⁴ Krauk sau turtą, taip kaip Aukščiausiojo įsakyta,
tai tau bus labiau naudinga kaip auksas.
- ¹⁵ Uždaryk išmaldą beturčio širdyje,
ir ji melsis už tave, kad būtumei apsaugotas nuo visa pikta.
- ^{16 17 18} Geriau kaip karžygio skydas ir ietis
ji kovos prieš tavo neprietelį.
- ¹⁹ Geras žmogus laiduoja už savo artimą,
ir kas nustoja gėdos, palieka jį jam pačiam.
- ²⁰ Neužmiršk laiduotojo malonės,
nes jis davė už tave savo gyvybę.
- ²¹ Nusidėjėlis ir suteptasis bėga nuo to, kurs už juos laidavo.
- ²² Nusidėjėlis savinasi sau laiduotojo gėrybes
ir nedėkingas žmogus pameta tą, kurs jį išlaisvino.
- ²³ Žmogus laiduoja už savo artimą,
bet jei tasai nustojo drovos, jis ano paliekamas.
- ²⁴ Netikęs laidavimas pražudė daugelį pasiturinčių žmonių
ir blaškė juos kaip jūros bangavimas.
- ²⁵ Jis išvarė šalin iš namų galingus vyrus,
ir jie turėjo klaidžioti svetimų tautų tarpe.
- ²⁶ Nusidėjėlis, peržengias Viešpaties paliepimą,
įkrenta į netikusį laidavimą,
ir kurs mėgina daug daryti, patenka į teismą.
- ²⁷ Sušelpk artimą, kiek tu išsigali,
bet žiūrėk savęs, kad nenupultumei.
- ²⁸ Pirmiausi dalykai žmogaus gyvenime — vanduo ir duona,
taip pat drabužis ir namai nuogumui pridengti.
- ²⁹ Verčiau beturčio maistas po lentų stogu
kaip puikūs pokyliai svetimoje šalyje be nuolatinės
buveinės.
- ³⁰ Tenkinkis mažu, lyg kad tai būtų daug,
ir tau nereikės klausytis priekaištų, kokių daroma
keleiviams.
- ³¹ Netikęs gyvenimas keliauti iš namų į namus:
kur kas svečias, ten jis negali elgtis su pasitikėjimu ir atverti
burnos.
- ³² Jis vaišins, valgydins ir girdys nedėkingus,
ir, be to, turės klausytis karčių dalykų.
- ³³ „Eik čia, svety, tiesk stalą
ir ką turi rankoje, tuo valgydink kitus.

- ³⁴ Išeik, kad būtų vietos mano gerbiamiems prieteliams;
man reikia mano namų, nes pas mane užėjo mano brolis“.
- ³⁵ Tai sunkūs dalykai jautriam žmogui:
priekaištai dėl buto ir skolintojo koliojimai.

30. ¹ Kas myli savo sūnų, plaka jį dažnai,
kad juo džiaugtųsi savo gale
ir jam nereiktų belsti artimųjų durų.
- ² Kas moko savo sūnų, bus giriamas dėl jo,
ir juo jis girsis savo namiškių tarpe.
- ³ Kas moko savo sūnų, sužadina neprietelio pavydą
ir gali juo girtis prietelių tarpe.
- ⁴ Miršta jo tėvas, tai būna taip, lyg kad nebūtų miręs,
nes jis paliko po savęs panašų į save.
- ⁵ Gyvas būdamas jis jį matė ir džiaugėsi;
mirdamas nebuvo nuliūdintas
ir sugėdintas savo neprietelių akivaizdoje,
- ⁶ Nes paliko namų gynėją prieš neprietelius
ir atsilyginantį dėkingumu prieteliams.
- ⁷ Dėl vaikų sielų jis perriša jų žaizdas
ir prie kiekvieno balso sudreba jo viduriai.
- ⁸ Nesuvaldytas arklys darosi stangus
ir palaidas sūnus darosi atkaklus.
- ⁹ Lepink sūnų ir tu turėsi jo bijoti:
žaisk su juo, ir jis nuliūdins tave.
- ¹⁰ Nejuokauk su juo, kad tau nereikėtų kentėti
ir galų gale griežti savo dantimis.
- ¹¹ Neduok jam valdžios jaunystėje
ir nelaikyk jo minčių nieku.
- ¹² Lenk jo sprandą jaunystėje
ir daužyk jo šonus, kolei jis vaikas,
kad kartais jis nepasidarytų kietasprandis
ir tavęs nebeklausytų,
ir būtų tau sielos skausmo.
- ¹³ Mokyk savo sūnų ir darbuokis ant jo,
kad neturėtumei negarbės dėl jo begėdystės.
- ¹⁴ Verčiau beturtis sveikas ir pilnas jėgų
kaip silpnas ir ligos kankinamas turtuolis.

- ¹⁵ Sielos sveikata teisybės šventume geresnė už visą auksą ir sidabrą
ir sveikas kūnas — už nesuskaitomus turtus.
- ¹⁶ Nėra didesnio turto, kaip kūno sveikatos turtas,
ir nėra didesnio pasigėrėjimo, kaip širdies džiaugsmas.
- ¹⁷ Geriau mirtis kaip kartus gyvenimas
ir amžinas poilsis — kaip nesibaigianti liga.
- ¹⁸ Gėrybės nepasiekiamos, kai burna užverta
kaip pokylių valgiai, padėti aplink kapą.
- ¹⁹ Ką padės liejamoji auka stabui?
Juk jis nevalgo ir neužuodžia.
- ²⁰ Taip ir tas, kurs vejamas Viešpaties:
jis nešasi užmokestį už neteisybę.
- ²¹ Jis mato akimis ir vaitoja
kaip eunuchas, kurs apkabina mergaitę ir dūsauja.
- ²² Neduok nuliūdimo savo sielai
ir nevargink savęs savo mintimis.
- ²³ Širdies linksmumas — tai žmogaus gyvenimas
ir neišsemiamas šventumo išdas;
džiaugsmas pailgina žmogaus gyvenimą.
- ²⁴ Pasigailėk savo sielos patikdamas Dievui ir būk susilaikęs;
sukaupk savo širdį jos šventume ir varyk toli nuo savęs liūdnumą.
- ²⁵ Nes liūdnumas užmušė daugelį, ir nėra jame naudos.
- ²⁶ Pavydas ir rūstybė trumpina dienas,
ir susirūpinimas atveda senatvę pirm laiko.
- ²⁷ Skaisti ir gera širdis pasireiškia pokyliuose,
nes jos pokyliai rūpestingai paruošti.

31. ¹ Budėjimas dėl turtų džiūvina kūną
ir rūpestis apie juos atima miegą.
- ² Susirūpinimas ateitimi iškreipia mintis
ir sunki liga daro sielą blaivią.
- ³ Turtingas vargsta berinkdamas lobį
ir savo poilsyje jis pilnas savo gėrybių.
- ⁴ Beturtis vargsta dėl menko išlaikymo,
ir pagaliau iš jo darosi elgeta.
- ⁵ Kas mėgsta auksą, nebus be nusikaltimo,

- ir kas ieško sugedimo, bus jo pilnas.
- ⁶ Daugelis nupuolė dėl aukso
ir jo gražumas buvo jo žuvinas.
- ⁷ Auksas užsigavimo rastas tiems, kurie jam aukoja;
vargas tiems, kurie jo ieško,
ir kiekvienas neišmintingas žūna per jį.
- ⁸ Palaimintas turtuolis, kurs atrastas be dėmės,
kurs nenuėjo paskui auksą
ir neturėjo vilties piniguose ir turtuose.
- ⁹ Kas jis, ir mes girsime jį?
Nes jis padarė nuostabių dalykų savo gyvenime.
- ¹⁰ Kas buvo juo išmėgintas ir rastas tobulas?
Tokiam bus amžino gyriaus.
Kas galėjo peržengti ir neperžengė,
galėjo daryti pikta ir nedarė?
- ¹¹ Todėl jo gėrybės patvirtintos Viešpaties,
ir visas šventųjų susirinkimas skelbs jo išmaldas.
- ¹² Jei tu atsisėdi prie didelio stalo,
neišsižiok ant jo pirmas.
- ¹³ Nesakyk taip: Daug dalykų ant jo padėta.
- ¹⁴ Atsimink, kad pavydinti akis netikusi.
- ¹⁵ Koks sutverta dalykas, piktesnis už akį?
Todėl ji ašaroja ant kiekvieno dalyko, kurį pamato.
- ¹⁶ Netiesk pirmas savo rankos,
kad nebūtumei pavydo suteptas ir tau nereiktų rausti.
- ¹⁷ Nebūk per greitas pokylyje.
- ¹⁸ Suprask iš savęs, kas priklauso tavo artimui.
- ¹⁹ Naudokis kaip žmogus, susilaikęs nuo to, kas ties tavim dedama,
kad daug valgydamas nebūtumei laikomas neapykantoje.
- ²⁰ Baik pirmas dėl drausmės
ir nebūk nepasotinamas, kad kartais nepapiktintumei.
- ²¹ Jei tu sėdi tarp daugelio, netiesk anksčiau už juos savo rankos
ir neprašyk pirmas gerti.
- ²² Kaipgi labai pakanka išauklėtam žmogui nedaug vyno!
Miegodamas tu nebūsi juo apsinkintas
ir nejausi skausmo.
- ²³ Nemiegojimas, vėmimas ir vidurių skausmai sutinka
nesusivaldantį žmogų.
- ²⁴ Sveiko miego turi susilaikęs žmogus:

- jis miega iki rytui ir jo siela gėrisi jame.
- 25 Jei tu apsisunkinai daug valgydamas,
atsikelk iš kitų tarpo ir išvemk, tai tau palengvės
ir tu neatvesi savo kūnui ligos.
- 26 Pasiklausyk manęs, sūnau, ir neniekink manęs;
galų gale tu rasi, kad mano žodžiai tiesa.
- 27 Visuose savo darbuose būk stropus,
ir jokia liga nesutiks tavęs.
- 28 Kas gausiai dalija duonos, tą giria daugelio lūpos,
ir liudijimas apie jo gerumą pasitikėjimo vertas.
- 29 Miestas murma prieš tą, kurs spuli duonos,
ir liudijimas apie jo šykštumą tikras.
- 30 Neragink gerti tų, kurie mėgsta vyną,
nes vynas prazudė daugelį.
- 31 Ugnis mėgina geležies kietumą,
taip vynas, jei jo geriama lig girtumui, išduoda puikiųjų
širdis.
- 32 Jei vyno geriama su blaivumu, jis duoda žmonėms ramaus
gyvenimo;
jei jo geri su saiku, būsi blaivus.
- 33 Koks gyvenimas tam, kuriam trūksta vyno?
- 34 Kas atima gyvybę? Mirtis.
- 35 Vynas sutvertas nuo pat pradžios pasilinksminti ir nepasigerti.
- 36 Jei vyno geriama su saiku, jis daro džiaugsmo sielai ir širdžiai.
- 37 Blaivus gėrimas sveikas sielai ir kūnui.
- 38 Vynas, jei jo daug geriama, padaro bėrnių,
rūstybės ir daug nuostolių.
- 39 Vynas, jei jo daug geriama, yra sielos kartybė.
- 40 Girtuoklystės įžulumas — priežastis pasipiktinimo paikam;
vynas sumažina stiprybę ir daro žaizdų.
- 41 Gerdamas vyno nedaryk priekaištų artimui
ir jo neniekink jojo linksmume.
- 42 Nesakyk jam koliojamų žodžių
ir neslėk jo reikalavimais.

32. ¹ Jei tave paskyrė viršininku, tu nesiaukštink,
būk jų tarpe kaip vienas iš jų.
- ² Pasirūpink jais ir tik tuomet atsisėsk;
ilsėkis, kai būsi atlikęs visą savo rūpestį,

- ³ Kad linksmintumeis dėl jų,
kad imtumei garbės vainiką
ir gautumei pripažinimo iš pakviestųjų.
- ⁴ Kalbėk, jei tu vyriausias,
nes tau dera ⁵su tikru žinojimu tarti pirmą žodį,
bet netrukdyk muzikos.
- ⁶ Kur niekas neklauso, ten nekalbėk
ir nesididžiuok ne laiku savo išmintimi.
- ⁷ Kaip brangus rubinas auksiniame papuošale,
taip muzikų žaidimas pokilyje su vynu.
- ⁸ Kaip smaragdo antspaudas auksiniame apdare,
taip muzikų choras pokilyje, kuriame geriama vyno links-
mai ir su saiku.
- ⁹ Klausykis tylėdamas
ir savo drovumu tu įsigysi palankumo.
- ¹⁰ Jaunikaiti, savo reikalu tekalbėk.
- ¹¹ Jei būsi du kartu paklaustas, tuomet trumpai atsakyk.
- ¹² Daugelyje dalykų būk lyg nežinąs;
klausykis tylėdamas ir kartu klausinėdamas.
- ¹³ Didikų tarpe nebūk per daug drąsus
ir kur yra senių, daug nekalbėk.
- ¹⁴ Pirm krušos žaibuoja
ir drovumo priešakyje eina malonė,
ir pagarba tu įsigysi sau palankumo.
- ¹⁵ Atėjus valandai keltis, negaišk,
bet bėk pirmas į savo namus,
į ten pasitrauk, tenai žaisk
- ¹⁶ Ir daryk, kas tau patinka,
bet be nuodėmės ir puikaus žodžio.
- ¹⁷ Ir, be viso to, garbink Viešpatį, kurs tave sutvėrė
ir gausiai tau suteikia visokių gėrybių.
- ¹⁸ Kas bijo Viešpaties, priima jo mokslą,
ir kas budi dėl jo, randa palaiminimo.
- ¹⁹ Kas ieško įstatymo, tas bus jo pripildytas,
ir kas elgiasi klastingai, tas juo pasipiktins.
- ²⁰ Kurie bijo Viešpaties, tie randa teisingą teismą
ir padaro, kad teisybė žibėtų kaip šviesa.
- ²¹ Žmogus nusidėjėlis vengia sudraudimo
ir randa kuo pasiaiškinti, kaip jam tinka.

- 22 Išmintingas žmogus neatmeta išmintingos patarties,
svetimas ir puikus neišsigąsta baimės.
- 23 Toksai, pasielgęs savo valia be patarties,
gauna barti dėl savo sumanymų.
- 24 Sūnau, nedaryk nieko be patarties,
tuomet padaręs tu nesigailėsi.
- 25 Neik išardytu keliu ir neužsigausi į akmenį;
neįtikėk savęs vargingam keliui,
kad neduotumei savo sielai papiktinimo.
- 26 Būk atsargus su savo vaikais
ir sergėkis savo namiškių.
- 27 Kiekviename savo darbe turėk teisingo pasitikėjimo savo
sąžine,
nes tai reiškia sergėti įsakymus.
- 28 Kas tiki Dievui, žiūri įsakymų,
ir kas juo pasitiki, tam nieko netrūks.

33. 1 Kas bijo Viešpaties, to nesutinka nelaimės;
bandyme Dievas jį laiko ir išlaisvina nuo pikto.
- 2 Išmintingas nelaiko neapykantoje įsakymų ir teisybės
ir nesudūžta kaip audroje laivas.
- 3 Protingas žmogus pasitiki Dievo įstatymu
ir įstatymas jam ištikimas.
- 4 Kas nori aiškiai atsakyti į klausimą,
tas teprirengia savo žodžius,
ir taip paprašytas jis bus klausomas;
tegul jis surenka savo žinojimą ir tuomet teatsako.
- 5 Paikojo širdis kaip vežėčių tekinis
ir jo mintys kaip besisukanti ašis.
- 6 Prietelis, kurs tyčiojasi, kaip aršus eržilas,
kurs po kiekvienu raiteliu žvengia.
- 7 Kodėl diena geresnė už dieną, šviesa už šviesą
ir metai už metus, nors visa pareina nuo saulės?
- 8 Viešpaties išmintis padarė tą skirtumą,
kai buvo sutverta saulė, kuri laikosi įsakymo.
- 9 Jis padarė skirtumo tarp laikų, sutvarkė jų švenčių dienas,
ir jose švenčiama šventės paskirtą valandą.
- 10 Vienas iš jų Dievas išaukštino ir pašventino,
kitas paskyrė į paprastų dienų skaičių.

- Taip pat visi žmonės iš molio,
iš žemės, iš kurios sutverta Adomas;
- ¹¹ Išminties daugybe Dievas padarė tarp jų skirtumo
ir paskyrė jiems nevienokius kelius.
- ¹² Vienus iš jų jis palaimino ir išaukštino,
kitus pašventino ir į save priartino,
kitus prakeikė ir pažemino,
ir išvarė iš jų atsiskyrimo vietos.
- ¹³ Kaip molis puodžiaus rankose,
kurs jį minko ir duoda jam išvaizdą,
- ¹⁴ Ir elgiasi su juo, kaip jam patinka,
taip žmogus rankoje to, kurs jį sutvėrė,
ir jam atsilygina, žiūrėdamas savo teismo.
- ¹⁵ Prieš pikta stovi gerumas, prieš mirtį gyvenimas,
taip ir prieš teisų žmogų — nusidėjėlis.
Pasižiūrėk taip pat ir į visus veikalus Aukščiausiojo:
jie po du ir vienas prieš kitą.
- ¹⁶ Aš pabudau paskutinis
ir buvau kaip tas, kurs renka vynuoges paskui uogautojus.
- ¹⁷ Tačiau ir aš pasitikėjau Dievo palaiminimu
ir kaip vynuogiautojas pripildžiau spaustuvą.
- ¹⁸ Pasižiūrėkite, kad aš ne vien sau darbavaus,
bet visiems, kurie ieško pamokymų.
- ¹⁹ Pasiklausykite manęs, didikai ir visos tautos,
ir išgirskite ausimis jūs, susirinkimo valdytojai.
- ²⁰ Sūnui ir moteriai, broliui ir prieteliui neduok valdyti savęs
savo gyvenime
ir neduok kitam savo nuosavybės,
kad kartais nesigailėtumei ir vėl jos neprašytumei.
- ²¹ Kolei tu dar gyvas ir alsuoji,
tegul tavęs nepašalina joks žmogus.
- ²² Nes geriau, kad tavo vaikai prašytų tavęs,
kaip kad tu žiūrėtumei į savo vaikų rankas.
- ²³ Visuose savo darbuose palik sau pirmenybę.
- ²⁴ Nesutepk savo garbės.
Savo amžiaus pabaigoje
ir savo mirties metu padalink savo tėviškę.
- ²⁵ Pašaras, lazda ir našta asilui;
duona, drausmė ir darbas vergui.

- ²⁶ Jis dirba drausmėje ir ieško ilsėtis;
palik jam laisvas rankas, ir jis ieško laisvės.
- ²⁷ Jungas ir diržai sulenkia kietą šprandą,
taip palenkia vergą nuolatinis darbas.
- ²⁸ Piktavaliui vergui — kankinimas ir kojų pančiai;
varyk jį į darbą, kad nedykinėtų,
²⁹ nes dykinėjimas išmoko daug piktenybės.
- ³⁰ Pristatyk jį į darbą, nes taip jam pritinka.
Jeigu jis nebus klusnus, lenk jį kojų pančiais,
bet nė vienam nekrauk per daug
ir nedaryk nieko svarbaus neapsvarstęs.
- ³¹ Jei turi ištikimą tarną,
tebūna jis tau kaip tavo siela;
elkis su juo kaip su broliu,
nes tu įsigijai jį kraujo kaina.
- ³² Jei jį skriausi neteisingai, jis pabėgs,
³³ ir jei jis pakilęs išeis,
tai tu nežinosi, ko klaustis ir kuriame kelyje jo ieškoti.

34. ¹ Tuščia viltis ir melas neprotingam žmogui,
ir sapnai kelia neišmintingus puikybėn.
- ² Kaip kad kas gaudo šešėlį ir vejasi vėją,
taip ir kas žiūri melagingų regėjimų.
- ³ Regėjimai sapne kaip dalyko atvaizdas,
kaip žmogaus paveikslas ties jo paties veidu.
- ⁴ Kas nesutepta gali ateiti iš sutepto?
Ir kas tikra bus pasakyta melagio?
- ⁵ Klaidingas žyniavimas, apgaulingi burtai
ir pikta darančių tuštybė.
- ⁶ Kaip gimdančios moteriškės, taip ir tavo širdis sujudinama
vaidentuvės.
Jei aplankymas siunčiamas ne Aukščiausiojo,
neimk jo į širdį.
- ⁷ Nes sapnai suklaidino daugelį,
ir tie, kurie jais pasitikėjo, apsigylė.
- ⁸ Be melo tobulai įvyks įstatymo žodis
ir išmintis ištikimojo burnoje paaiškės darbais.
- ⁹ Kas nebandytas, ką jis žino?

- daug prityręs žmogus daug galvoja,
ir kas daug išmoko, kalba su išmanymu.
- ¹⁰ Kas neprityręs, tas maža težino;
o kas dalyvavo daugelyje dalykų, yra įsigijęs daug buklumo.
- ¹¹ Kas neišbandytas, ką jis žino?
kas buvo apgautas, tas turės apščiai buklumo.
- ¹² Daug aš mačiau, būdamas kelionėse,
ir daugiau įpročių, nekaip kad galima pasakyti.
- ¹³ Kai kada aš buvau todėl mirties pavojuje
ir buvau išlaisvintas Dievo malone.
- ¹⁴ Dvasia tų, kurie bijo Dievo, laikoma globoje
ir jo pažvelgimu ji laiminama.
- ¹⁵ Nes jų viltys remiasi tuo, kurs juos gelbsti,
ir Dievo akys ant tų, kurie jį myli.
- ¹⁶ Kas bijo Viešpaties, prieš nieką nedrebės
ir neišsigąs, nes jis jo viltis.
- ¹⁷ Palaiminta siela to, kurs bijo Viešpaties.
- ¹⁸ Į ką jis pažvelgia? Ir kas jo stiprybė?
- ¹⁹ Viešpaties akys ant tų, kurie jo bijo.
Jis — galingas globėjas, stiprus ramstis,
uždanga nuo karščio ir skėtis, duodąs ūksmės vidudieny.
- ²⁰ Apsigynimas nuo suklupimo, pagalba nuo žuvimo.
Jis pakelia sielą, apšviečia akis,
duoda sveikatos, gyvenimo ir palaiminimo.
- ²¹ Auka to, kurs atnašauja iš neteisybės, sutepta,
ir neteisiųjų pasityčiojimai negali patikti.
- ²² Viešpats tik su tais, kurie laukia jo tiesos ir teisybės kelyje.
- ²³ Neteisiųjų dovanų negiria Aukščiausias;
jis nepažvelgia į neteisiųjų atnašas
ir nedovanoja jų nuodėmių dėl jų aukų daugybės.
- ²⁴ Kas atnašauja auką iš beturčio lobio,
lygus tam, kurs smaigia sūnų jo tėvo akyse.
- ²⁵ Truputis duonos — tai beturčiui gyvybė;
kas ją atima, tas kraujo žmogus.
- ²⁶ Kas atima prakaite įsigytą duoną,
lygus tam, kurs užmuša savo artimą.
- ²⁷ Kas išlieja kraują
ir kas skriaudžia samdytinį, tie broliai.

- 28 Vienas stato, kitas griauina, ką jie daugiau pelnos, jei ne vien vargą?
- 29 Vienas meldžiasi, kitas keikiasi;
katro balsą išklausk Dievas?
- 30 Kas apsiplauna palietęs numirėlį ir vėl jį paliečia,
ką jam padės jo apsiplovimas?
- 31 Taip žmogus, kurs pasninkauja už savo nuodėmes
ir vėl tas pačias daro,
ką jam padės žemintis?
Kas išklausk jo maldą?
35. ¹ Kas laikosi įstatymo, tas daro daug atnašų.
² Išganinga auka yra žiūrėti įsakymų
ir trauktis šalin nuo visokios neteisybės.
³ Daryti permaldavimo auką už neteisybes ir melstis dėl
nuodėmių —
tai yra šalintis nuo neteisybės.
⁴ Kas atnašauja duoninę auką, pasirodo esąs dėkingas,
ir kas daro pasigailėjimą, atnašauja auką.
⁵ Viešpačiui patinka, jei kas šalinasi nuo neteisybės,
ir trauktis nuo neteisybės yra tai melstis už nuodėmes.
⁶ Nesirodyk Viešpaties akivaizdoje tuščiomis rankomis,
⁷ nes visa tai daroma dėl Dievo įsakymo.
⁸ Teisiojo atnaša tukina altorių;
ji — skanus kvapas Aukščiausiojo akivaizdoje.
⁹ Teisiojo auka gerai priimama,
ir Viešpats jos neužmirš.
¹⁰ Gera širdimi duok Dievui garbę
ir nemažink savo rankų pirmonių.
¹¹ Kiekviename davime parodyk linksmą veidą
ir džiaugsmu pašventink savo dešimtines.
¹² Duok Aukščiausiam žiūrėdamas to, ką jis tau yra davęs,
ir gera akimi, kaip yra įgijusios tavo rankos,
¹³ nes Viešpats atsilygina,
ir jis duos tau septynis kartus tiek.
¹⁴ Neatnašauk netikusių dovanų, nes jis jų nepriima.
¹⁵ Nieko nesitikėk iš neteisingos aukos,
nes Viešpats yra teisėjas,

- ir jis nežiūri asmens garbės.
- ¹⁶ Viešpats nežiūri asmens su beturčio skriauda
ir išklauso nuskriaustojo meldimą.
- ¹⁷ Jis nepaniekina našlaičio maldų
nei našlės, kai ji ima dejuoti.
- ¹⁸ Argi našlės ašaros neteka per jos skruostus
ir ar ne prieš tą ji šaukia, kas jas išspaudžia?
- ¹⁹ Nuo skruostų jos pakyla į dangų,
ir Viešpats, kurs išklauso, neturi jose pasimėgimo.
- ²⁰ Kas mielu noru garbina Viešpatį, tas priimamas,
ir jo meldimas prisiartina iki debesų.
- ²¹ Malda žeminančio save pereina per debesis;
ji neturi ramybės, kolei neprisiartina,
ir neatstoja, kolei Aukščiausias nepažvelgia.
- ²² Viešpats neatidėlios,
bet gins teisiuosius ir darys teisną;
galingiausias neturės jiems kantrybės,
kolei nesutrupins jiems nugaros.
- ²³ Jis darys kerštą tautoms,
kolei neatims puikiųjų daugybės
ir nesulaužys neteisiųjų skeptrų;
- ²⁴ Kolei neatsilygins žmonėms, žiūrėdamas jų darbų
ir žmogaus veikalo, ir jo įžūlumo,
- ²⁵ Kolei nepadarys teismo savo tautai
ir nepalinksmins teisiųjų savo gailėstingumu.
- ²⁶ Dievo pasigailėjimas sielvarto metu mielas
kaip lietaus debesis sausros laiku.

36. ¹ Visų Dieve, pasigailėk mūsų, pažvelk į mus
ir parodyk mums savo pasigailėjimo šviesą.
- ² Siųsk savo baimės tautoms, kurios tavęs nieieško,
kad pažintų, jog nėra kito Dievo, kaip tik tu,
ir pasakotų didelius tavo veikalus.
- ³ Pakelk savo ranką prieš svetimas tautas,
kad jos panatytų tavo galybę.
- ⁴ Nes kaip jų akivaizdoje tu esi pašvęstas mumyse,
taip mūsų akivaizdoje tu esi aukštinamas jose,
- ⁵ Kad jos pažintų, kaip ir mes pažinome,

- jog nėra kito Dievo, be tavęs, Viešpatie.
- ⁶ Panaujink ženklus ir pakartok stebuklus.
- ⁷ Duok garbės savo rankai ir dešiniam pečiui.
- ⁸ Pažadink savo narsą ir papilk rūstybę.
- ⁹ Sunaikink priešininką ir plak neprietelį.
- ¹⁰ Pagreitink laiką ir atsimink galą,
kad jie skelbtų tavo stebuklus.
- ¹¹ Kas išsigelbės, tebūna prarytas liepsnos rūstybės,
ir kurie slegia tavo tautą, tegu randa žuvimą.
- ¹² Sutrupink neprietelių kunigaikščių galvą,
kurie sako: Nėra nieko kito, be mūsų.
- ¹³ Surink visas Jokubo gimines,
kad pažintų, jog nėra Dievo, kaip tik tu,
ir skelbtų didžius tavo veikalus;
ir tegul jie vėl tebūna tavo tėvonystė kaip pradžioje.
- ¹⁴ Pasigailėk savo tautos, ant kurios šaukiamas tavo vardas,
ir Izraelio, kurį tu laikei lygiu savo vyriausiam sūnui.
- ¹⁵ Pasigailėk savo šventovės miesto,
Jėrusalės, savo poilsio miesto.
- ¹⁶ Pripildyk Sioną neišpasakojamų savo žodžių
ir savo garbės — savąją tautą.
- ¹⁷ Duok liudijimą tiems, kurie nuo pat pradžios tavo kūriniai,
ir atitesėk pažadus, kuriuos tavo vardu kalbėjo senesnieji
pranašai.
- ¹⁸ Duok užmokesčio tiems, kurie tavęs laukia,
kad tavo pranašai būtų rasti ištikimi,
ir išklausyk savo tarnų maldos,
- ¹⁹ taip, kaip laimino Aaronas savo tautą.
Vesk mus teisybės keliu,
ir tegul visi žemės gyventojai žino,
jog tu Dievas, kurs žiūri į amžius.
- ²⁰ Pilvas priima kiekvieną valgį,
bet vienas valgis geresnis už kitą.
- ²¹ Gomurys pažįsta valgį iš žvėrienos
ir protinga širdis — melagingus žodžius.
- ²² Sugedusi širdis daro nuliūdimo,
bet prityręs žmogus jai priešinasi.
- ²³ Moteriškė priima kiekvieną vyriškį,
bet viena duktė geresnė už kitą.

- ²⁴ Moteriškės gražumas linksmina jos vyro veidą
ir sužadina žmoguje pageidimą savęs, didesnę už visus kitus.
²⁵ Jei jos liežuvis taikus, romus ir maloningas,
jos vyrui nėra lygaus tarp žmonių vaikų.
²⁶ Kas turi gerą moterį, pradeda krauti lobį,
turi padėjėją, kaip jam reikia, ir šulą, ant kurio ilsisi.
²⁷ Kur nėra tvoros, išplėšiama nuosavybė,
ir kur nėra moters, vaitoja tas, kam jos reikia.
²⁸ Kas pasitiki tuo, kurs neturi lizdo
ir užsuka visur, kur jam sutemsta?
Jis kaip susijuošęs galvažudys, kurs bėga iš miesto į miestą.

37. ¹ Kiekvienas prietelis sako: Ir aš padariau prietelystę,
bet būna prietelis, kurs tik vardu prietelis.
Argi tai — ne nuliūdimas iki mirčiai,
² kai iš draugo ir prietelio darosi neprietelis?
³ O nedoriausia mintie, iš kur tu atsiradai,
kad apdengtumei žemę savo piktumu ir klasingumu?
⁴ Draugas džiaugiasi kartu su prieteliu, kai jam sekasi;
sielvarto gi metu iš jo darosi priešas.
⁵ Draugas liūdi kartu su prieteliu dėl pilvo
ir ima skydą prieš neprietelį.
⁶ Neužmiršk prietelio savo širdyje
ir neužmiršk jo savo turtuose.
⁷ Nesitark su tuo, kurs tavęs tykoja,
ir slėpk savo sumanymą nuo tų, kurie tau pavydi.
⁸ Kiekvienas patarėjas duoda patartį,
bet kai kas būna patarėjas savo naudai.
⁹ Būk atsargus su patarėju:
pirma sužinok, ko jam reikia,
nes jis turi galvoje pats save.
¹⁰ Kartais jis gal gali įkalti baslį į žemę
ir tau sakyti: ¹¹ Tavo kelias geras;
pats gi stovės priešais, kad matytų, kas tau atsitiks.
¹² Su žmogumi bedieviu tarkis apie šventumą,
su neteisingu apie teisybę,
su moteriške apie tą, kuriai ji pavydi,
su bailiu apie karą,
su pirkliu apie prekiavimą,

- su pirkėju apie pardavimą,
su pavydininku apie dėkingumą,
¹³ su bedieviu apie pamaldumą,
su negarbingu apie garbingumą,
su laukų darbininku apie visokį darbą.
¹⁴ Su metiniu darbininku apie metų pabaigą,
su tinginiu vergu apie darbo daugybę.
Visai nežiūrėk tų žmonių patarties.
¹⁵ Bet laikykis nuolat švento žmogaus,
apie kurį tu žinai, kad jis laikosi baimės Dievo,
¹⁶ kurio siela kaip tavo siela
ir kurs, tau suklumpant tamsybėje, liūdės su tavim.
¹⁷ Paruošk pats sau gerai patariančią širdį,
nes tau nėra nieko kito už ją brangesnio.
¹⁸ Švento žmogaus siela pasako kai kada daugiau tiesos
kaip septyni žvalgai, kurie sėdi aukštumoje žvalgytis.
¹⁹ Bet prie viso to melsk Aukščiausiąjį
vesti tavo kelią tiesoje.
²⁰ Pirm visų tavo darbų tegul eina tiesos žodis
ir pirm kiekvieno veikimo — tikra patartis.
²¹ Netikęs žodis pagadina širdį;
iš to randasi keturi dalykai:
gerumas ir piktenybė, gyvenimas ir mirtis;
nuolatinis jų valdovas liežuvis.
Būna buklus žmogus, kurs moko daugelį,
bet pats sau jis nenaudingas.
²² Būna prityręs žmogus, kurs moko daugelį
ir saldus pats sau.
²³ Kas kalba kaip sofistą, tas nekenčiamas;
jam visa ko trūks.
²⁴ Viešpats nedavė jam malonės;
nes jam trūksta visokios išminties.
²⁵ Būna išmintingas, kurs pats sau išmintingas,
ir jo protingumo vaisiai girtini.
²⁶ Išmintingas žmogus moko savo tautą,
ir jo protingumo vaisiai pasitikėjimo verti.
²⁷ Išmintingas žmogus gausiai laiminamas,
ir kas jį mato, giria.
²⁸ Žmogaus gyvenimas turi paskirtą dienų skaičių,

Israëlio gi dienos nesuskaitomos.

²⁹ Išmintingas įsigyja sau pagarbos savo tautoje,
ir jo vardas gyvas per amžius.

³⁰ Sūnau, mėgink savo gyvenime savo sielą,
ir jei kas jai kenksminga, to jai nesuteik.

³¹ Nes ne visa kas visiems tinka
ir ne kiekvienam patinka tie patys dalykai.

³² Niekados nebūk godus pokylyje
ir nepulk prie kiekvieno valgio,

³³ nes valgant daug valgių atsiranda liga
ir godumas priveda prie vėmimo.

³⁴ Apsirijimu daugelis mirė;
kas gi susilaikąs, tas pailgina savo gyvenimą.

38. ¹ Gerbk gydytoją dėl reikalo,
nes jį sutvėrė Aukščiausias.

² Nes kiekvienas pagijimas nuo Dievo,
ir iš karaliaus anas gauna dovanų.

³ Gydytojo žinojimas pakelia jo galvą,
ir jis giriamas didikų akyse.

⁴ Aukščiausias sutvėrė gydyklą iš žemės,
ir išmintingas žmogus jų nesibodi.

⁵ Argi kartus vanduo nebuvo pasaldytas medžiu,

⁶ kad žmonės pažintų jo jėgą?

Aukščiausias davė žmonėms žinojimo,
kad jis būtų garbinamas savo stebukluose.

⁷ Jais gydoma ir malšinama skausmas.

Ir vaistininkas padaro skaniai kvepiančio skystimo
ir pagamina gydančių tepalų,
ir jo darbams nėra galo.

⁸ Nes Dievo ramybė žemės paviršiuje:

⁹ Sūnau, savo ligoje neapsileisk pats savęs,
bet melsk Viešpatį, ir jis pagydys tave.

¹⁰ Nusigręžk nuo nusikaltimo, ištiesk rankas
ir apvalyk savo širdį nuo visokios kaltės.

¹¹ Atnašauk kvepalų ir atsiminimo auką iš miltų.

Tebūna tavo auka riebi ir duok prieti gydytojui,

¹² nes jį sutvėrė Viešpats; tegul jis neatstoja nuo tavęs,
nes jo darbai tau reikiami.

- ¹³ Ateina laikas, kada tu pateksi į jų rankas;
¹⁴ jie gi mels Viešpatį suteikti per juos poilsio
ir sveikatos ilgesniam gyvenimui.
¹⁵ Kas nusikalsta savo Sutvėrėjo akivaizdoje,
tas pateks į gydytojo rankas.
¹⁶ Sūnau, liek ašaras ant mirusiųjų
ir imk verkti kaip tas, kurs kenčia didžiausių skausmų.
Apdenk jo kūną kaip pridera
ir neapsileisk su jo palaidojimu.
¹⁷ Dėl apšnekėjimo paraudok jo karčiai vieną dieną
ir nusiramink savo nuliūdime.
¹⁸ Gedėk jo, kaip jis nusipelnęs,
vieną dieną ar dvi dieni, kad išvengtumei apkalbėjimų.
¹⁹ Nes nuliūdimas greitai atveda mirtį, nusmelkia jėgas,
ir širdies liūdnumas sulenkia sprandą,
²⁰ Liūdnumas pasilieka, lydint numirėlį,
ir beturčio gyvenimas toks kaip jo širdis.
²¹ Nepalik savo širdies liūdnumui,
bet varyk jį nuo savęs ir atsimink galą.
²² To neužmiršk, nes nėra sugrįžimo;
anam tu nieko nepadėsi ir pats sau kenki.
²³ Atsimink, kaip man nutarta, nes taip pat bus ir tau;
man vakar, šiandien tau.
²⁴ Ilsintis mirusiajam, duok ilsėtis ir jo atsiminimui
ir nusiramink dėl jo, jo dvasiai išėinant.
²⁵ Rašto žinovo išmintis tarpsta,
kai jis neužsiėmęs.
Ir kas maža teturi reikalų, gali įsigyti išminties.
Kokios išminties bus pilnas,
²⁶ kas laiko arklą,
kas giriasi bedikliu, varo jaučius akstinu,
užsiima jų darbais
ir kalba tik apie veršiukus?
²⁷ Jo mintis užimta vagų vedžiojimu
ir jam rūpi penėjimas karvių.
²⁸ Taip pat kiekvienas amatininkas ir rentėjas,
kurs užimtas darbu lygiai dieną kaip naktį;
taip pat antspaudų žiedų drožėjas,
kurio ištvermingumas padaro visokių vaizdų;

jis atkreipia savo dėmesį, kad jo braižymas būtų panašus į
paveikslą,

ir savo budrumu pabaigia savo darbą.

²⁹ Taip pat kalvis, kurs sėdi prie savo priekalo

ir žiūri į apdirbamą geležį;

ugnies garai degina jo kūną

ir jis kovoja su židinio karščiu.

³⁰ Kūjo pokšėjimas nuolat skamba jo ausyse

ir jo akys žiūri į daromojo ryko paveikslą.

³¹ Jis įtempia savo dėmesį, kad pabaigtų darbą,

ir savo budrumu jis gražina jį ir puošia.

³² Taip pat puodžius, kurs sėdi prie savo darbo,

sukdamas savo kojomis tekinį;

jis visados susirūpinęs savo darbu

ir visas jo darbas po skaičiumi.

³³ Savo ranka jis duoda moliui išvaizdą

ir savo kojomis jis minko jo masę.

³⁴ Jis atkreipia savo dėmesį, kad pabaigtų palivojimą,

ir savo budrumu jis išvalo krosnį.

³⁵ Visi šitie pasitiki savo rankomis,

ir kiekvienas iš jų išmintingas savo amate.

³⁶ Be jų visų nestatoma miestų;

³⁷ Jame negyvenama ir nevaikščiojama;

bet susirinkime jie kitų neviršija.

³⁸ Jie nesėdi teisėjo krasėje,

nežino teismo įstatų,

nemoko viešai drausmės ir to, kas teisu,

ir jų nerandama kalbančių prilyginimais,

³⁹ Bet jie tvirtai laikosi žemiško kūrimo

ir jų malda apie jų amato darbus;

jam jie pašvenčia savo sielą

ir tyrinėja Aukščiausiojo įstatyme.

39. ¹ Išminčius tyrinėja visų senųjų išmintį

ir užsiima Pranašais.

² Jis pasilaiko garsių vyrų pasakojimą

ir kartu įsigilina į jų prilyginimų prasmę.

³ Jis tyrinėja patarlių paslaptis

- ir užsiima prilyginimų slėpiniais.
- ⁴ Jis patarnauja didikų tarpe
ir pasirodo valdovo akivaizdoje.
- ⁵ Jis eina per svetimų tautų šalis,
nes jis stengiasi iširti, kas gera ir kas bloga žmonėse.
- ⁶ Jis pakelia savo širdį budėti
nuolat auštant prie Viešpaties, kurs jį padarė,
ir meldžiasi Aukščiausiojo akivaizdoje.
- ⁷ Jis atveria savo burną maldoje
ir meldžia dovanoti savo nusikaltimus.
- ⁸ Nes jei didysis Viešpats nori,
jis pripildo jį išmonės dvasios.
- ⁹ Tuomet jis siunčia savo išminties žodžius kaip lietų
ir maldoje garbina Viešpatį.
- ¹⁰ Jis gerai tvarko savo sumanymus ir mokslą
ir svarsto jo paslaptis.
- ¹¹ Jis skelbia savo mokslo drausmę
ir didžiuojasi Viešpaties sandoros įstatymu.
- ¹² Daugelis girs jo išmintį,
ir jis nebus užmirštas per amžius.
- ¹³ Jo atsiminimas neišdyla,
ir jo vardas bus minimas kartų kartose.
- ¹⁴ Jo išmintį giria tautos
ir jo gyrių skelbia susirinkimas.
- ¹⁵ Jei pasilieka gyvas, jis palieka garsesnę vardą kaip tūkstančiai,
ir jei jis eina į poilsį, ir tai jam naudinga.
- ¹⁶ Aš dar apmąstęs kalbėsiu,
nes aš pilnas lyg narso.
- ¹⁷ Jis garsiai sako: Paklausykite manęs, jūs, Dievo vaikai,
ir duokite vaisių lyg rozė, pasodinta prie vandens upelio.
- ¹⁸ Skleiskite skanaus kvapo kaip Libanas.
- ¹⁹ Žydėkite, gėlės, kaip lelija
ir kvėpėkite, gražiai šakokitės,
giedokite gyriaus giesmę ir garbinkite Viešpatį jo darbuose.
- ²⁰ Aukštinkite jo vardą
ir garbinkite jį savo lūpų balsu,
lūpų giesmėmis ir kanklėmis,
ir taip sakykite šlovindami:
- ²¹ Visi Viešpaties darbai labai geri.

- ²² Jo žodžiu stovėjo vanduo lyg pylimas
ir jo burnos pasakymu — lyg sandėliai vandeniui.
- ²³ Nes jo paliepimu įvyksta visa, kas jam patinka,
ir nėra kliūčių, kada jis nori gelbėti.
- ²⁴ Visi žmonių darbai jo akivaizdoje,
ir nėra nieko paslėpta nuo jo akių.
- ²⁵ Jis žiūri per amžių amžius,
ir nėra nieko nuostabaus jo akivaizdoje.
- ²⁶ Negalima sakyti: Kas tai? — ar: Kas tenai?
nes visa ištiriama savo laiku.
- ²⁷ Jo palaiminimas patvinsta kaip upė.
- ²⁸ Kaip tvanas prigirdo sausumą,
taip jo rūstybė ateis tautoms, kurios jo neieško.
- ²⁹ Kaip jis pakeitė vandenį sausuma ir išdžiūvo žemė,
ir kaip jo keliai tiesūs jo tarnams,
taip nusidėjėliai kenčia pažeidą per jo rūstybę.
- ³⁰ Gėrybės sutvertos geriems nuo pat pradžios,
taip pat nedoriesiems gera ir pikta.
- ³¹ Visų reikiamiausi žmonių gyvenimui dalykai:
vanduo, ugnis, geležis, druska,
pienas ir kvietienė duona, medus,
vynuogių kekės, aliejus ir drabužis.
- ³² Visa tai šventiesiems gėrybės,
bedieviams gi ir nusidėjėliams pavirsta į pikta.
- ³³ Yra vėjų, kurie kerštui sutverti,
ir savo narse jie sustiprina kankinimus.
- ³⁴ Sunaikinimo metu jie parodo savo jėgą
ir malšina narsą to, kurs juos padarė.
- ³⁵ Ugnis, kruša, badas ir mirtis,
visa tai kerštui sutverta.
- ³⁶ Taip pat žvėrių dantys, kurkliai ir žalčiai,
ir kalavijas, kurs daro kerštą bedieviams, juos
sunaikindamas.
- ³⁷ Jie džiaugiasi jo paliepimais,
yra prirengti, kur bus reikalas žemėje,
ir savo metu neperžengia jo žodžio.
- ³⁸ Todėl nuo pat pradžios aš tvirtai nutariau,
apsvarsčiau, apmąsčiau ir parašęs palikau.
- ³⁹ Visi Viešpaties veikalai geri,

ir kiekvieną veikalą jis teikia savo valandą.
⁴⁰ Negalima sakyti: Tas dalykas blogesnis už aną,
 nes visų tikra vertybė pasirodys savo metu.

⁴¹ Taigi dabar visa širdimi ir burna šlovinkite
 ir laiminkite Viešpaties vardą.

40. ¹ Didelis vargas sutverta visiems žmonėms
 ir sunkus jungas Adomo vaikams
 nuo dienos, kurią jie išeina iš savo motinos iščios
 iki dienos jų palaidojimo visų motinoje žemėje.
- ² Jų mintys ir širdies baimė,
 susirūpinimas ateitimi ir pabaigos diena vargina visus,
- ³ Pradedant nuo to, kurs sėdi garbingame soste,
 iki žemai žemėje sėdinčiam ir pelenuose;
- ⁴ Nuo to, kurs dėvi mėlyną purpurą ir nešioja karūną;
 iki tam, kurs apsidengia stora drobe,
 viešpatauja narsas, pavydas, sumišimas, svyravimas ir baimė
 mirties,
 nesiliaujanti rūstybė, rietenos,
- ⁵ Ir poilsio metu guolyje
 nakties sapnai daro sumišimo jo žinojime.
- ⁶ Jis ilsisi taip maža, kad tai lyg niekai,
 ir tuojau sapne jam būna taip kaip sargybos dieną.
- ⁷ Jis išgąsdinamas savo širdies regėjimų
 kaip žmogus, kurs ištrūksta karo dieną.
 Kuomet jis jaučiasi išsigelbėjęs, jis pabunda
 ir stebisi savo nepagrįsta baime.
- ⁸ Taip pat būna su kiekvienu kūnu, pradedant nuo žmogaus iki
 gyvuliui,
 ir septyngubai su nusidėjėliais.
- ⁹ Be to, mirtis, kraujas, vaidas ir kalavijas,
 prispaudimai, badas, sunaikinimas ir slogos.
- ¹⁰ Visa tai sutverta neteisiesiems, ir dėl jų padaryta tvanas.
- ¹¹ Visi, kas iš žemės, turės grįžti į žemę,
 taip, kaip visas vanduo grįžta į jūrą.
- ¹² Kiekvienas kyšis ir neteisybė bus sunaikinta,
 ištikimybė gi pasiliks per amžius.
- ¹³ Neteisiųjų gėrybės išsenka kaip upelis
 ir taip, kaip nugriaudžia didelis griausmas lietuje.

- ¹⁴ Kolei jis tiesia ranką, jis linksminasi,
bet nusikaltėliai galų gale žus.
- ¹⁵ Bedievių vaikaičiai neturi daug šakų:
jie kaip nešvarios šaknys uolos viršūnėje.
- ¹⁶ Žalumas ant viso vandens
ir prie upės kranto išraunamas pirm kiekvienos žolės.
- ¹⁷ Maloningumas kaip linksmybių sodas su palaimiminiais
ir gailestingumas pasilieka per amžius.
- ¹⁸ Gyvenimas darbininko, kuriam jo paties pakanka,
pasaldinamas,
ir jame tu rasi turta.
- ¹⁹ Sūnūs ir miesto statymas sustiprina vardą,
bet daugiau už tai verta moteriškė be dėmės.
- ²⁰ Vynas ir muzika linksmina širdį,
bet aukščiau už vieną ir kitą stovi meilė išminties.
- ²¹ Vamzdžiais ir arfa žaidžiama gražių melodijų,
bet meili šneka viršija viena ir kita.
- ²² Malonumo ir gražumo trokšta tavo akis,
bet dirvos žalumas viršija viena ir kita.
- ²³ Prietelis ir draugas susitinka patogiu laiku,
bet aukščiau už abudu stovi moteris su vyru.
- ²⁴ Broliai padeda sielvarto metu,
bet daugiau už juos gali gailestingumas.
- ²⁵ Auksas ir sidabras sustiprina kojas,
bet vertesnė už viena ir kita — gera patartis.
- ²⁶ Turtai ir stiprybė pakelia širdį,
bet juos viršija baimė Viešpaties.
- ²⁷ Esant baimei Viešpaties, nieko netrūksta,
ir kur ji yra, nereikia ieškoti jokios pagalbos.
- ²⁸ Baimė Viešpaties — kaip palaimintas linksmybių sodas,
ir jis apdengiamas nepalyginama garbe.
- ²⁹ Sūnau, kolei gyvas, nebūk elgeta,
nes geriau mirti kaip elgetauti.
- ³⁰ Kas žiūri į svetimą stalą,
to gyvenimas nevertas laikyti gyvenimu,
nes jis maitina save svetimais valgiais.
- ³¹ Protingas ir išauklėtas žmogus to saugosis.
- ³² Neišmintingojo burnoje elgetavimas saldus,
bet jo pilve dega ugnis.

41. ¹ O mirtie! Kaip kartus tavo atsiminimas
žmogui, kurs turi ramybės savo lobyje,
² Žmogui be rūpesčių, kuriam visame sekasi
ir kurs dar gali priimti valgių.
³ O mirtie! Tavo nutarimas geras beturčiui
ir tam, kieno jėgos eina mažyn,
⁴ Atgyvenusiam savo amžių, turinčiam visokių rūpesčių,
nusiminusiam, kurs nustoja kantrybės.
⁵ Nebijok mirties nutarimo.
Atsimink, kas buvo pirm tavęs
ir kas turi ateiti po tavęs;
toks Viešpaties nutarimas kiekvienam kūnui.
⁶ Ir kas gi kita gali tau ateiti,
jei ne tai, kas patinka Aukščiausiam?
Vis tiek ar bus dešimt, ar šimtas, ar tūkstantis metų;
⁷ Nes mirusiųjų buveinėje nesibylinėjama dėl amžiaus ilgumo.
⁸ Iš nusidėjėlių vaikų darosi pasibjaurėjimo verti vaikai,
taip pat ir tie, kurie lankosi bedievių namuose.
⁹ Nusidėjėlių vaikų tėvonystė žus,
ir su jų palikuoniais pasiliks nuolatinė gėda.
¹⁰ Dėl bedievio tėvo dejuoja vaikai,
nes dėl jo jie yra sugėdinime.
¹¹ Vargas jums, žmonės bedieviai,
kurie pametėte Aukščiausiojo Viešpaties įstatymą!
¹² Kaip gimdami jūs gimėte prakeikimui,
taip ir kai jūs mirsite, prakeikimas bus jūsų dalia.
¹³ Visa, kas iš žemės, grįžta į žemę,
taip ir bedieviai iš prakeikimo eina į žuvimą.
¹⁴ Žmonių gedulas paliečia jų kūną,
o bedievių vardas išdils.
¹⁵ Rūpinkis geru vardu,
nes tai tau pasiliks ilgiau
kaip tūkstantis didelių ir brangių turtų.
¹⁶ Geras gyvenimas turi savo dienų skaičių,
o geras vardas pasilieka per amžius.
¹⁷ Vaikai, laikykite mano pamokymus ramybėje,
nes paslėpta išmintis ir nematomas turtas —
kokia nauda iš abiejų?
¹⁸ Verčiau žmogus, kurs slepia savo paikybę,

kaip žmogus, kurs slepia savo išmintį.

¹⁹ Taigi gėdykitės to, ką dabar man burna pasakys.

²⁰ Nes negera visa ko gėdytis

ir ne visa visiems gerai patinka, kaip reikalauja tiesa.

²¹ Gėdykitės paleistuvauti tėvo ir motinos akyse

ir meluoti viršininko ir galiūno akyse,

²² Nusikalsti kunigaikščio ir teisėjo akyse,

peržengti įstatymą susirinkimo ir tautos akivaizdoje,

²³ Daryti neeisybę draugo ir prietelio akyse

ir vietoje, kur gyvenimi,— vogti

²⁴ Dėl Dievo ištikimybės ir sandoros;

užsigulti ant duonos ir nusipelnyti papeikimą duodant ir priimant,

²⁵ Tylėti sveikinančiųjų akyse,

žiūrėti į moteriškę paleistuvę

ir nugręžti veidą nuo giminaičio.

²⁶ Nenugręžk veido nuo savo artimo

ir gėdykis pasiimti kito dalį ir jos nebegražinti.

²⁷ Nežiūrėk į svetimo vyro moterį,

nesibičiuliauk su jo tarnaitė

ir nestovinėk prie jos guolio.

²⁸ Gėdykis prietelių akyse šmeižto žodžių.

Ką nors davęs, nedaryk priekaištų.

42. ¹ Nekartok, ką tu girdėjai, ir neišreikšk paslapčių,

tai tu tikrai nebūsi sugėdintas

ir rasi malonės pas visus žmones.

Nesigėdyk visų tų dalykų

ir nenusidėk, žiūrėdamas kieno nors asmens.

² Nesigėdyk Aukščiausiojo įstatymo ir sandoros,

ir nutarimo, kuriuo daroma teisybė bedieviui,

³ Šnekos su draugais ir keleiviais

ir duoti tėvonystės prieteliams,

⁴ Teisingumo svarstyklės ir svarsčių,

įsigijimo daug ar maža,

⁵ Žiūrėti kainos perkant ar parduodant,

kietos drausmės vaikų

ir kruvino plakimo pikto vergo.

⁶ Turint netikusią moterį, geras dalykas antspaudas.

- ⁷ Kur daug rankų, ten užrakink.
Ką tik paduodi, suskaityk ir pasverk;
užrašyk visa, ką duodi ir priimi.
- ⁸ Nesigėdyk sudrausti neišmintingą ir paiką žmogų
ir senesnius, kurie bylinėjasi su jaunikaičiais,
tai tu būsi mokytas visuose dalykuose
ir girtinas visų žmonių akivaizdoje.
- ⁹ Duktė yra tėvui slaptas rūpestis,
ir neramumas dėl jos atima miegą,
kad kartais nepasentų neištekėjusi
ir išleista už vyro kad nebūtų nekenčiama,
- ¹⁰ Kad kartais nesusiteptų savo mergystėje
ir nebūtų rasta savo tėvo namuose nėščia,
kad kartais gyvendama su vyru neperžengtų
ar kad nepasiliktų nevaisinga.
- ¹¹ Stipriau sergėk patvirkusią dukterį,
kad kartais nepadarytų iš tavęs pajuokos neprieteliams,
apkalbinėjimo dalyku mieste ir tautos pasityčiojimu
ir kad nesugėdintų tavęs tautos daugybėje.
- ¹² Nežiūrėk į kiekvieno žmogaus gražumą
ir nepasilik moterų tarpe,
- ¹³ Nes iš drabužių eina kandys,
iš moteriškės gi — vyro neteisybė.
- ¹⁴ Nes geriau yra vyro piktumas kaip gera daranti moteriškė
ir moteriškė, daranti gėdos ir pajuokos.
- ¹⁵ Taigi aš priminsiu Viešpaties darbus
ir skelbsiu, ką esu matęs.
Viešpaties darbai radosi per jo žodžius.
- ¹⁶ Saulė apšviesdama į visa žiūri,
ir ką Viešpats sutvėrė, tai pilna jo garbės.
- ¹⁷ Argi ne Viešpats padarė, kad šventieji pasakotų visus jo
stebuklus,
kuriuos visagalis Viešpats yra galingai padaręs,
kad jie pasiliktų jo garbinimui patikrinti?
- ¹⁸ Jis ištiria gelmę ir žmogaus širdį
ir pasiekia jų sumanymus.
- ¹⁹ Nes Viešpats žino visokį mokslą
ir permato ateities ženklus.
Jis skelbia praeitus ir būsimus dalykus

- ir atidengia pėdsakus to, kas uždengta.
- ²⁰ Nepasilieka jam uždengta jokia mintis
ir nepasislepia nuo jo joks žodis.
- ²¹ Didžius savo išminties dalykus gražiai sutvarkė jis,
kurs yra nuo amžių ir per amžius,
kurs neina didyn ²² nė mažyn
ir neprivalo niekieno patarties.
- ²³ Kaipgi girtini visi jo darbai,
nors tai tik kibirkštis, ką iš jų galima pažinti.
- ²⁴ Visa tai gyvena ir pasilieka per amžius
ir visa jam klusnu visame, ko jis reikalauja.
- ²⁵ Visų dalykų po du, vienas prieš kitą,
ir jis nepadare nieko, kas būtų nepabaigta.
- ²⁶ Jis palaiko, kas kiekvieniame yra gera.
Ir kas gi prisiziūrės iki sočiai jo garbės?

43. ¹ Danguis skliausmas aukštybėse — jo gražiausias veikalas:
danguis grožis — jo garbingumo pasireiškimas.
- ² Saulė savo pasirodymu auštant skelbia,
kad ji nuostabus padaras, Aukščiausiojo kūrinys.
- ³ Vidudienyje ji kaitina žemę,
ir kas gali pakęsti jos kaitrą?
Palaikoma krosnis darbams karštyje,
- ⁴ bet saulė triskart labiau degina kaulus;
ji paleidžia ugningų spindulių
ir savo žibančiais spinduliais apakina akis.
- ⁵ Viešpats, kurs ją padarė, didis,
ir kaip jo pasakyta, ji skubiai bėga savo taku.
- ⁶ Taip pat mėnulis visame pasirodo savo laiku;
jis nurodo, kurs laikas, ir yra amžinas ženklas.
- ⁷ Žiūrint mėnulio, pažymima šventos dienos;
jis žiburys, kurs eina mažyn po savo pilnates.
- ⁸ Jo vardu pavadinta mėnuo;
jis nuostabiai eina didyn iki pilnačiai.
- ⁹ Jis stovyklų ženklas aukštybėse;
jis dangaus skliausme puikiai žiba.
- ¹⁰ Danguis grožis — tai žvaigždžių blizgėjimas;
Viešpats apšviečia jomis pasaulį aukštybėse.
- ¹¹ Šventojo paliepimu jos stovi tinkamoje tvarkoje

- ir nepailsta savo budėjime.
- ¹² Pažvelk į vaivorykštę ir laimink tą, kurs ją padarė;
ji labai graži savo spindėjime.
- ¹³ Ji apjuosia dangų savo garbės lanku;
Aukščiausiojo ranka ją ištiesė.
- ¹⁴ Savo paliepimu jis greitai atveda sniego
ir skubiai paleidžia savo teismo žaibavimus.
- ¹⁵ Todėl atsidengia sandėliai
ir išskrenda debesys kaip paukščiai.
- ¹⁶ Savo galybe jis sutriuškina debesis,
ir krenta kruša kaip sutrupinti akmenys.
- ¹⁷ Jam pažvelgiant dreba kalnai,
ir jo valia pučia pietų vėjas.
- ¹⁸ Jo griausmo balsas sudrebina žemę;
kyla šiaurės audra ir vėjo sūkurys.
- ¹⁹ Kaip paukštis skrenda žemyn nutūpti, taip jis paberia sniego,
ir kaip skėriai nusileidžia, taip tasai krenta žemėn.
- ²⁰ Akis stebisi jo baltumo gražumu
ir širdis nustemba jo kritimu.
- ²¹ Jis paberia žemėje šerkšno lyg druskos;
kai ji sušąla, darosi lyg erškėčių dyguliai.
- ²² Papūtus šaltam šiaurės vėjui,
vanduo sušąla į krištolą;
jis laikosi ant visų vandens rinkinių
ir apvelka vandenį lyg šarvu.
- ²³ Jis nugraūžia kalnus, nudegina tyrumą
ir sunaikina žalumą kaip ugnimi.
- ²⁴ Visa pagydo greitai ateinaš debesis,
ir krentanti rasa atgaivina po karšto vėjo ir susilpnina jį.
- ²⁵ Jo pasakymu nutyla vėjas;
savo mintimi jis nuramino jūros gelmę,
ir Viešpats pasodino joje salų.
- ²⁶ Kurie plaukia jūra, tepapasakoja apie jos pavojus,
ir, išgirdę savo ausimis, mes turėsime stebėtis.
- ²⁷ Ten yra puikių ir nuostabių kūrinių,
įvairių gyvulių rūšių, visokių gyvūnų ir baisiai didelių
esybių.
- ²⁸ Per jį tikrai pasiekama kelionės galas,
ir jo žodžiu visa sutvarkyta.

- 29 Būtų dar daug kas pasakyti
ir mums pritrūktų žodžių;
mūsų gi šnekos išvada: Jis yra visuose dalykuose.
- 30 Šlovindami jį ką mes galime padaryti?
nes jis visagalis, viršijęs visus savo darbus.
- 31 Viešpats baisus ir be galo didis,
ir nuostabi jo galybė.
- 32 Aukštinkite Viešpatį gyriumi, kiek jūs galite,
jis dar bus aukštesnis ir jo didenybė nuostabi.
- 33 Garbinkite Viešpatį, aukštinkite jį, kiek tik galite,
nes jis didesnis už visą gyrių.
- 34 Aukštindami jį, surinkite visas jėgas;
nevarginkite savęs, nes jo nepasieksite.
- 35 Kas jį matė, kad galėtų aprašyti jį?
Ir kas gali jį taip išaukštinti, koks jis yra nuo pat pradžių?
- 36 Daug jo veikalu, kurie paslėpti, dar didesni už šituos;
nes mes matome tik nedaug jo darbų.
- 37 Bet Viešpats padarė visa
ir tiems, kurie gyvena dievobaimingai, suteikė išminties.
44. 1 Šlovinkime garbingus vyrus,
mūsų giminės tėvus.
- 2 Viešpats padarė daug garbingų dalykų
savo didenybėje nuo amžių:
- 3 Valdovų savo karalystėse,
žmonių, didelių galybe, apdovanotų gudrumu,
pranašystėmis liudijusių apie pranašų vertę,
- 4 Viešpatavusių savo laiko tautoms,
tokių, kurie savo išminties galia yra davę tautoms
švenčiausių pamokymų,
- 5 Kurie savo gabumu sudėjo naujų muzikos melodijų
ir raštu paskelbė giesmių,
- 6 Žmonių, turtingų galybe,
turėjusių rūpesčio grožiu
ir ramiai gyvenusių savo namuose.
- 7 Jie visi yra įsigiję garbės savo tautos giminėse
ir jau savo dienose buvo šlovinami.
- 8 Jų palikuonys paliko vardą,
kad skelbtų jų šlovę.

- ⁹ Ir buvo tokių, kurių neliko jokio atsiminimo;
jie dingo, lyg kad nebūtų buvę;
jie buvo gimę, lyg kad niekados nebūtų gimę;
taip pat ir jų vaikai kartu su jais.
- ¹⁰ Bet šitie buvo gailestingumo žmonės,
kurių dievotumo darbai niekados nebuvo užmiršti.
- ¹¹ Ką jie gero turėjo, pasilieka jų palikuonims.
- ¹² Šventa tėvonystė jų vaikiaičiai,
ir jų palikuonys pasilieka ištikimi sandorai.
- ¹³ Jų vaikai pasilieka dėl jų per amžius,
jų palikuonys ir jų garbė niekuomet nežus.
- ¹⁴ Jų kūnai palaidoti ramybėje,
ir jų vardas gyvas kartų kartose.
- ¹⁵ Apie jų išmintį pasakoja tautos
ir jų šlovę skelbia susirinkimas.
- ¹⁶ Enokas patiko Dievui ir buvo pakeltas į linksmybių sodą,
kad pažadintų tautas atgailos daryti.
- ¹⁷ Noė rastas tobulas ir teisus,
ir rūstybės metu iš jo padaryta susiderinimas.
- ¹⁸ Todėl jis buvo paliktas žemėje kaip liekana,
kai buvo užėjęs tvanas.
- ¹⁹ Su juo buvo padaryta amžina sandora,
kad nebegalėtų būti sunaikinti tvanu visi žmonės.
- ²⁰ Abraomas buvo didis tautų daugybės tėvas,
ir nerasta jam lygaus garbingumu;
jis sergėjo Aukščiausiojo įstatymą
ir buvo su juo sandoroje.
- ²¹ Tasai patvirtino sandorą Jokube,
ir bandyme jis buvo rastas ištikimas.
- ²² Todėl padarė jį garbingą savo tautoje ir prisiekė,
kad jis augsias kaip žemių krūva,
- ²³ Kad jo palikuonys bus išaukštinti kaip žvaigždės
ir kad jie gaus tėvonystę nuo jūros iki jūrai
ir nuo upės iki žemės pakraščių.
- ²⁴ Ir Isaokui jis taip pat darė
dėl jo tėvo Abraomo.
- ²⁵ Viešpats davė jam visų tautų palaiminimą
ir patvirtino sandorą ant Jokubo galvos.
- ²⁶ Jis pažymėjo jį savo palaiminimais,

- davė jam tėvonystę
ir padalino jos plotą tarp dvylikos giminių.
- 27 Jis davė kilti iš jo gailestingumo vyrus,
kurie rado malonės visų žmonių akyse.
45. 1 Mošė buvo Dievo ir žmonių mylimas;
jo atsiminimas palaimintas.
- 2 Dievas padarė jį garbe lygų šventiesiems,
išaukštino jį neprietelių baime
ir jo žodžiais sustabdė stebuklingus ženklus.
- 3 Jis padarė jį garbingą karalių akyse,
davė jam įsakymų apie jo tautą
ir jam parodė savo garbę.
- 4 Už ištikimybę ir romumą jis pašventino jį
ir išsirinko jį iš visų žmonių tarpo.
- 5 Jis davė jam išgirsti savo balsą,
įvedė jį į debesį
- 6 Ir davė jam veidas į veidą įsakymus,
gyvenimo ir drausmės įstatymą,
kad mokytų savo sandoros Jokubą
ir Israėlį savo nutarimų.
- 7 Jis išaukštino ir padarė jam lygų
jo brolį Aaroną iš Levio giminės;
- 8 Padarė su juo amžiną sandorą,
davė jam kunigystę tautoje
ir palaimino jį garbingumu:
- 9 Sujuosė jį garbės juosta,
apvilko jį garbės rūbu
ir apvainikavo jį galybės ženklais.
- 10 Jis apvilko jį ilga viršutine jupa,
kelnėmis ir antpečiu
ir papuošė jį aplinkui daugeliu auksinių varpelių,
- 11 Kad skambėtų jam įeinant,
kad būtų girdimas skambėjimas šventykloje
priminti jo tautos vaikams.
- 12 Jis davė jam šventą apdarą,
išaustą iš aukso, mėlyno ir raudono purpuro,
padarytą išmintingo, išmanymo ir tiesa apdovanoto
- žmogaus.

- ¹³ Tai buvo amatininko darbas iš suktinių škarlato siūlų
su brangiais drožtais, auksu aptaisytais akmenėliais,
kuriuose buvo akmenininko įrėžta: Atsiminimui,
tiek, kiek buvo Izraelio giminių.
- ¹⁴ Aukšinis vainikas buvo ant jo nuometo,
pažymėtas šventumo ženklų;
tai buvo garbingas papuošalas, puikus padaras
ir grožis akims pasigėrėti.
- ¹⁵ Taip gražaus dalyko nebuvo anksčiau už jį
iki pat pradžiai.
- ¹⁶ Nė vienas svetimas nebuvo jais apvelkamas,
bet vien tik jo sūnūs
ir jo vaikaičiai visais laikais.
- ¹⁷ Jo aukos buvo deginamos ugnyje kasdien.
- ¹⁸ Mošė pripildė jam rankas
ir patepė jį šventu aliejumi.
- ¹⁹ Taip buvo suteikta jam
ir jo palikuonims kaip amžina sandora,
kad jie, kolei bus dangaus dienų,
būtų kunigai, giedotų šlovinimo giesmę
ir laimintų jo tautą jojo vardu.
- ²⁰ Jį jis pasirinko iš visų gyvųjų,
kad atnašautų Dievui aukas, smilkalus
ir kvėpalus atsiminimui ir kad permaldautų už tautą.
- ²¹ Jis suteikė jam savo įsakymuose valdžios
savo nutarimų sandoroje,
kad mokytų Jokubą liudijimų
ir duotų savo įstatymo šviesos Izraeliui.
- ²² Prieš jį sukilo svetimieji
ir iš pavydo apstojo jį tyrumos žmonės,
kurie buvo su Datanu ir Abironu,
ir pykčio pilna Korės gauja.
- ²³ Viešpats tai matė, ir tai jam nepatiko,
ir jie buvo ūmai jo rūstybės sunaikinti.
- ²⁴ Jis padarė prieš juos stebuklą,
ir juos sunaikino ugnies liepsna.
- ²⁵ Jis padaugino Aarono garbingumą,
davė jam tėvonystę
ir paskyrė jam šalies vaisių pirmones.

- ²⁶ Jis prirengė jiems visų pirma duonos pasisotinti,
nes jie turėjo valgyti iš Viešpaties aukų,
kurių davė jam ir jo palikuonims.
- ²⁷ Tik jis neturėjo gauti tėvonystės tautų šalyje,
ir nėra jam dalies tautos tarpe,
nes jis pats jo dalis ir tėvonystė.
- ²⁸ Eleasaro sūnus Pinėjas trečias garbėje,
nes jis sekiojo aną Viešpaties baimėje.
- ²⁹ Jis pasiliko išvermingas, kai tauta atpuolė;
savo sielos gerumu ir stropumu jis permaldavo Dievą už
Israėlį.
- ³⁰ Todėl padarė su juo taikos sandorą,
kad jis būtų jo tautos šventųjų kunigaikštis,
kad jam ir jo palikuonims priklausytų kunigystės garbė per
amžius.
- ³¹ Ji buvo kaip sandora, kurią jis padarė su Jėsės sūnumi,
karaliumi Dovidu iš Judo giminės,
ir davė tėvonystę jam ir jo palikuonims,
kad suteiktų mūsų širdžiai išminties,
kad teisingai teistų jo tautą,
kad jų gėrybės nežūtų,
bet jų garbingumas amžinai pasiliktų jų tautoje.
46. ¹ Karžygys kare buvo Navės sūnus Jošué,
Mošės papėdininkas pranašų pareigose,
lygiai didis kaip jo vardas,
- ² Didžiausias Dievo išrinktųjų gelbėtojas,
nugalėtojas sukylančių neprietelių,
kad Israėlis gautų tėvonystę.
- ³ Kokios garbės jis įsigijo pakeldamas savo rankas
ir mesdamas kalavijus prieš miestus!
- ⁴ Kas pirm jo buvo toks išvermingas?
Nes pats Viešpats vedė neprietelius į jo rankas.
- ⁵ Ar ne jo uolumu buvo sulaikyta saulė
ir iš vienos dienos pasidarė lyg dvi?
- ⁶ Jis šaukėsi į Aukščiausiąjį Visagalį,
kovodamas prieš neprietelius iš visur,
ir Dievas, didis ir šventas, išklusė jį
ir leido kristi labai sunkiems krušos akmenims.

- ⁷ Jis puolė neprietelingą tautą,
ir sunaikino besitraukiančius priešus,
- ⁸ Kad tautos pažintų jo galybę,
jog nelengva kovoti prieš Dievą.
Jis sekė paskui Visagalį.
- ⁹ Jau Mošės dienomis jis buvo padaręs gera
kartu su Jephonės sūnumi Kalebu,
kai tvirtai stovėjo prieš priešą, sulaikė tautą nuo nuodėmių
ir nutildė piktumo sukeltą murmėjimą.
- ¹⁰ Todėl tik tuodu iš šešių šimtų tūkstančių
pėstininkų tarpo buvo išgelbėta nuo pavojaus,
kad įvestų tautą į jos tėvonystę,
į žemę, plūstančią pienu ir medum.
- ¹¹ Viešpats davė Kalebui stiprybės,
ir iki senatvei pasiliko jam jėgos,
taip kad jis galėjo užžengti į aukštą šalies vietą
ir jo palikuonys gavo tėvonystę,
- ¹² Kad visi Izraelio vaikai matytų,
jog gera būti klusniam šventajam Dievui.
- ¹³ Paskui buvo Teisėjai, kiekvienas savo vardu.
Jų širdis nebuvo iškraipyta
ir jie nenusigrėžė nuo Viešpaties.
- ¹⁴ Tegul būna palaimintas jų atsiminimas
ir jų kaulai tepražysta savo vietoje.
- ¹⁵ Ir jų vardas tepasilieka per amžius,
šventųjų vyrų garbė tepasilieka ant jų vaikų.
- ¹⁶ Viešpaties, savo Dievo, mylimas Samuėlis, Viešpaties pranašas,
atnaujinio viešpatavimą ir patepė kunigaikščius savo tautoje.
- ¹⁷ Jis darė teisumą, laikydamos Viešpaties įstatymo,
ir Dievas žiūrėjo į Jokubą,
ir pranašo ištikimybė buvo parodyta esanti tikra.
- ¹⁸ Jis buvo rastas ištikimas savo žodžiuose,
nes matė šviesos Dievą.
- ¹⁹ Jis šaukėsi į Visagalį Viešpatį,
kai kovojo prieš jį neprieteliai, apstoję jį iš visų pusių,
aukodamas Avinėlių be kliaudos.
- ²⁰ Viešpats sugriaudė iš dangaus
ir dideliame trenksme davė išgirsti savo balsą,
- ²¹ Sunaikino Tiriečių kunigaikščius

ir visus Pilistimų vadus.

- ²² Prieš savo gyvenimo pabaigą ir persiskyrimą su pasauliu jis davė liudijimą Viešpaties ir jo pateptojo akivaizdoje, kad jis nėra iš vieno žmogaus neėmęs pinigų ir net nei autuvo, ir niekas negalėjo jo apkaltinti.
- ²³ Paskui, kai jis buvo jau užmigęs, jis davė žinią karaliui, parodė jam jo gyvenimo galą ir pakėlė savo balsą pranašystei, kad sunaikintų tautos bedievybę.

47. ¹ Po to buvo pranašas Natanas Dovido dienose.

² Ir kaip lašiniai atskiriami nuo mėsos, taip Dovidas buvo atskirtas nuo Izraelio vaikų.

³ Jis žaidė su liūtais kaip su erylčiais ir su lokiais jis taip pat darė kaip su avinėliais savo jaunystėje.

⁴ Argi jis neužmušė milžino ir nenuėmė gėdos nuo tautos?

⁵ Pakeldamas ranką vilpstynės akmeniui, jis nutrėmė Goljato džiaugsmą,

⁶ Nes jis šaukėsi į Visagalį Viešpatį, kursai davė jo dešinei paguldyti drąsų žmogų kare ir pakelti savo tautos ragą.

⁷ Taip pat jis buvo šlovinamas už dešimtį tūkstančių, giriamas dėl Viešpaties palaiminimų, ir jam įteikta garbės vainikas,

⁸ Nes jis sutrynė neprietelius aplinkui ir sunaikino priešingus Pilistimus iki šiai dienai; jis sutrupino jų ragą amžinai.

⁹ Kiekviename darbe jis dėkojo Šventajam ir Aukščiausiam garbės žodžiais.

¹⁰ Visa savo širdimi jis šlovino Viešpatį ir mylėjo Dievą, kurs jį sutvėrė ir davė jam stiprybės prieš neprietelius.

¹¹ Jis pastatė giesmininkų ties altoriumi ir iš jų balsų padarė gražių melodijų.

¹² Jis davė pagražinimo šventoms apeigoms ir puošė švenčių metą iki savo gyvenimo pabaigai, kad šventas Viešpaties vardas būtų šlovinamas

- ir nuo pat ryto būtų garbinamas Dievo šventumas.
- ¹³ Viešpats išdildė jo nuodėmes
ir išaukštino amžinai jo ragą,
davė jam karaliavimo pažadą
ir garbės sostą Israėlyje.
- ¹⁴ Po jo kilo išmintingas jo sūnus,
ir dėl jo Dievas nutrėmė visą neprietelių galybę.
- ¹⁵ Saliamonas viešpatavo ramybės dienomis;
Dievas pavergė jam visus neprietelius,
kad pastatytų namus jo vardui
ir prirengtų amžiną šventyklą.
Kaipgi mokyta tu buvai savo jaunystėje
- ¹⁶ Ir pilnas lyg upė išminties,
ir tavo dvasia dengė žemę!
- ¹⁷ Daug tu pasakei prilyginimų su mįslėmis;
toli iki salų pagarsėjo tavo vardas
ir tu buvai mylimas savo ramybėje.
- ¹⁸ Dėl tavo giesmių, prilyginimų
ir aiškinimų stebėjosi tavimi šalys.
- ¹⁹ Taip pat ir dėl vardo Viešpaties Dievo,
kurio vardas yra Israėlio Dievas.
- ²⁰ Tu prisirinkai aukso kaip skaistvario
ir prisikrovei sidabro kaip švino.
- ²¹ Tačiau tu palenkei savo šlaunis moterims
ir davei sau vėlios savo kūnu.
- ²² Tu padarei dėmę savo garbėje
ir sutepei savo palikuonis,
taip kad atvedei rūstybės savo vaikams
ir pasidavei savo paikybei;
- ²³ Buvai priežastis pasidalinimo karalystės į dvi dali
ir atsiradimo iš Ephraimo kieto viešpatavimo.
- ²⁴ Bet Dievas neatėmė savo gailestingumo,
neardė ir nepanaikino savo darbų,
nedavė žūti savo išrinktojo palikuonims
ir neišdildė palikuonių to, kurs mylėjo Viešpatį.
- ²⁵ Jis davė Jokubui liekaną ir Dovidui atžalą.
- ²⁶ Saliamono galas buvo su jo tėvais.
- ²⁷ Jis paliko po savęs savo sūnų, tautos paikumą
- ²⁸ Ir neturėjusį gudrybės Roboamą,

- kurs savo sumanymu atstūmė nuo savęs tautą,
29 Ir Nabato sūnų Jeroboamą, kurs įvedė į nuodėmę Izraelį
ir atidarė Ephraimui nusidėjimų kelią,
taip kad jų nuodėmių pasidarė be galo daug.
30 Per jas jie buvo išvesti toli iš savo šalies.
31 Jie ieškojo visokių neteisybių,
kolei neatėjo jiems kerštas
ir neišlaisvino jų iš visų jų nuodėmių.

48. 1 Paskui kilo pranašas Elijas lyg ugnis,
ir jo žodis degė kaip švyturys.
2 Jis atvedė jiems badą,
ir skaičius tų, kurie jį erzino savo pavydu, sumažėjo,
nes jie negalėjo pakęsti Viešpaties įsakymų.
3 Viešpaties žodžiu jis buvo uždaręs dangų
ir tris kartus metė iš dangaus ugnies.
4 Taip Elijas įsigijo garbės savo stebuklais.
Ir kas gali lygiai didžiuotis kaip tu?
5 Tu atėmei mirusį iš mirusiųjų buveinės, iš mirties likimo,
Viešpaties Dievo žodžiu.
6 Tu nutrėmei karalius į žuvimą
ir pigiai sulaužei jų galybę,
ir išmetei garbinguosius iš jų guolio.
7 Tu girdėjai Sinajaus kalne teismą
ir Horebe — keršto nutarimą.
8 Tu patepei karalius atgailos daryti
ir palikai savo papėdininkais pranašų.
9 Tu buvai ugnies viesule,
vežime su ugniniais arkliais.
10 Tu paskirtas rašte laikų teismuose
Viešpaties rūstybės maldyti,
suderinti tėvo širdies su sūnumi
ir atstatyti Jokubo giminių.
11 Palaiminti, kurie matė tave
ir buvo pagerbti tavo prietelyste!
12 Nes mes gyvename tik šį gyvenimą;
mirę gi mes neturėsime tokio vardo.
13 Elijas, tiesa, buvo atimtas viesule,
bet Elisiejui suteikta jo dvasios pilnybė.

- Savo dienose jis nebijojo kunigaikščio,
ir niekas nenugalėjo jo savo galingumu.
- ¹⁴ Jo nenugalėjo joks dalykas,
ir miręs jo kūnas pranašavo.
- ¹⁵ Savo gyvenime jis darė ženklų
ir miręs darė stebuklų.
- ¹⁶ Bet viso to nežiūrint, tauta nedarė atgailos
ir jie nepasitraukė nuo savo nuodėmių,
kolei nebuvo išmesti iš savo šalies
ir išskirstyti po visą žemę,
- ¹⁷ Ir liko tik labai maža tautos dalis
su kunigaikščiu iš Dovidų namų.
- ¹⁸ Kai kurie iš jų darė, kas patinka Dievui,
kiti gi darė daug nusidėjimų.
- ¹⁹ Ezekijas sustiprino savo miestą
ir įvedė į jo vidų vandens;
geležimi jis perkaldė uolą
ir padarė vanderžiui šulinį.
- ²⁰ Jo dienose atėjo Senakheribas
ir atsiuntė Rabsakę: jis pakėlė prieš juos savo ranką
ir ištiesė savo ranką prieš Sioną,
ir didžiavosi savo galybe.
- ²¹ Tuomet sudrebėjo jų širdis ir rankos,
ir jie kentėjo skausmą kaip gimdančios moterys.
- ²² Jie šaukėsi į gailestingąjį Viešpatį
ir, ištiesdami savo rankas, kėlė jas į dangų,
ir Šventasis, Viešpats Dievas, greitai išgirdo jų balsą.
- ²³ Jis neatsiminė jų nuodėmių
ir jų nepadavė jų neprieteliams,
bet išgelbėjo juos per šventą pranašą Ješają;
- ²⁴ Asiriečių stovyklas sugriovė,
ir juos sunaikino Viešpaties angelas.
- ²⁵ Nes Ezekijas darė, kas patiko Dievui,
ir drąsiai ėjo savo tėvo Dovidų keliu,
kaip jam įsakė didis ir ištikimas
Dievo akivaizdoje pranašas Ješajas.
- ²⁶ Jo dienose ėjo atgal saulė,
ir jis pailgino karaliui gyvenimą.
- ²⁷ Didžia dvasia jis matė paskučiausius dalykus

ir ramino liūdinčius Sione.
Iki amžių pabaigai ²⁸ jis skelbė būsimus
ir paslėptus dalykus, anksčiau, nekaip jie įvyko.

49. ¹ Jošijo atsiminimas kaip kvėpalų mišinys,
vaistinininko padarytas.
² Jo atsiminimas saldus kiekvienai burnai lyg medus
ir kaip muzika pokylyje su vynu.
³ Jis buvo Dievo paskirtas tautos žadinti į atgailą
ir pašalino bedievytės nuobodas.
⁴ Jis kėlė savo širdį į Viešpatį
ir nusidėjėlių dienoje sustiprino dievotumą.
⁵ Išskyrus Dovidą, Ezekiją ir Jošiją, visi nusidėdavo,
⁶ Nes Judo karaliai pamesdavo įstatymą Aukščiausiojo
ir paniekindavo baimę Dievo.
⁷ Todėl jie turėjo atiduoti savo karalystę kitiems
ir savo garbę — svetimai tautai.
⁸ Tie sudegino rinktinį šventumo miestą
ir padarė iš jo tyrų kelią per Jeremiją.
⁹ Nes jie pikta elgėsi su tuo,
kurs buvo nuo pat savo motinos iščios pašvęstas pranašas
griauti ir rauti, ir naikinti,
ir vėl statyti, ir atnaujinti.
¹⁰ Ezekiėlis matė regėjimo garbę,
kuri buvo jam parodyta cherubų vežime.
¹¹ Nes jis skelbė neprieteliams lietaus
ir geradarysčių tiems, kurie vaikščioja tiesiais keliais.
¹² Taip pat dvylikos pranašų kaulai tegu pražysta savo vietoje,
nes jie sustiprino Jokubą
ir gelbėjo jį tikėjimo galybe.
¹³ Kaip mes turime aukštinti Zorobabelį?
juk ir jis buvo kaip antspaudo žiedas ant dešinės rankos.
¹⁴ Taip pat ir Josedeko sūnų Jėšų?
kuriuodu savo dienoje statė namus
ir aukštino šventą dievnamį Viešpačiui, paskirtą amžinai
garbei.
¹⁵ Ir Neemijas bus ilgą laiką atmintyje.
Jis vėl pastatė mums sugriautas sienas,

- sustiprino vartus ir užkaiščius
ir atstatė mūsų namus.
- ¹⁶ Niekas nėra gimęs žemėje toks kaip Enokas,
todėl jis ir buvo atimtas nuo žemės.
- ¹⁷ Taip pat nėra gimęs toks žmogus kaip Juozapas, savo brolių
kunigaikštis,
savo giminės ramstis, valdovas brolių, sutvirtinimas tautos.
- ¹⁸ Taip pat jo kaulai buvo išlaikyti ir jam mirus pranašavo.
- ¹⁹ Setas ir Semas įsigijo garbės pas žmones,
bet visas gyvas esybes tarp sutvėrimų viršijo Adomas.

50. ¹ Onijo sūnus Simonas, vyriausias kunigas,
parėmė gyvenime namus
ir savo dienose sustiprino šventovę.
- ² Jo buvo padaryta pamatas šventovės aukštui,
dvigubas statymas ir aukštos sienos aplink šventovę.
- ³ Jo dienose tekėjo vanduo šuliniuose,
kurie pasidarė labai pilni kaip jūra.
- ⁴ Jis rūpinosi savo tauta
ir išvadavo ją nuo žuvimo.
- ⁵ Jis įstengė praplėsti miestą,
įsigijo garbės pasielgimu su tauta
ir praplėtė įėjimą į namus ir į šventovę.
- ⁶ Kaip aušros žvaigždė tarp debesų,
kaip šviečia savo laiku pilnatis
- ⁷ Ir kaip žiba saulė,
taip jis spindėjo Viešpaties šventovėje.
- ⁸ Kaip vaivorykštė, spindinti tarp grožio debesų,
kaip rožių žiedai pavasario dienomis,
kaip lelijos prie vandens šaltinio,
kaip kvepiantys smilkalai vasaros dienomis,
- ⁹ Kaip liepsnojanti ugnis
ir degą ugnyje smilkalai,
- ¹⁰ Kaip tikro aukso indas,
papuostas visokiais brangiais akmenimis,
- ¹¹ Kaip atžalas leidžias alyvmedis
ir aukštyl kylaš kiparisas,
toks jis būdavo, kai imdavo sau garbės apdarą
ir apsilvkdavo pilnu papuošalu.

- ¹² Žengdamas į šventąjį altorių,
jis skleidė žibėjimą šventumo apdaraais.
- ¹³ O kai jis imdavo aukų dalį iš kunigų rankų
ir pats stovėjo prie altoriaus,
aplinkui gi jį brolių vainikas,
jis buvo lyg kedro augalas Libano kalne;
- ¹⁴ Taip stovėjo aplink jį visi Aarono sūnūs
savo garbėje kaip palmės šakos.
- ¹⁵ Jų rankose buvo auka Viešpačiui
viso Izraelio susirinkimo akivaizdoje;
ir kai jis baigdavo atlikinėti savo pareigas prie altoriaus,
kad garbingiau padarytų auką Aukščiausiam Karaliui,
- ¹⁶ Jis ištiesdavo ranką į liejamąją auką
ir liedavo vynuogių kraują.
- ¹⁷ Jis liejo jį ant altoriaus pamatų
kaip dievišką kvapą Aukščiausiam Kunigaikščiui.
- ¹⁸ Tuomet Aarono sūnūs sušukdavo,
trimituodavo kaltiniais trimitais
ir padarydavo didelį šauksmą atsiminimui Dievo
akivaizdoje.
- ¹⁹ Tuomet visa tauta kartu skubėdavo
parpulti veidu ant žemės,
kad pagarbintų Viešpatį, savo Dievą,
ir melstųsi Visa galinčiam Aukščiausiam Dievui.
- ²⁰ Giesmininkai garbino jį savo balsais,
ir didžiuose namuose skambėjo meilumo pilna giesmė.
- ²¹ Po to tauta prašė Aukščiausiąjį Viešpatį maldomis,
kolei nepasibaigdavo garbinimas Viešpaties
ir jie nepabaigdavo savo pareigų.
- ²² Tuomet, nuėjęs žemyn, jis pakeldavo savo rankas
ant viso Izraelio sūnų susirinkimo,
kad duotų garbės Dievui savo lūpomis
ir didžiutųsi jo vardu.
- ²³ Ir jis pakartodavo savo maldą,
norėdamas parodyti Dievo galybę.
- ²⁴ Taigi dabar melskite visi Dievą,
kurs padarė didžių dalykų visoje žemėje,
kurs padaugino mūsų dienas nuo pat mūsų motinos įsčios
ir pasielgė su mumis, kaip tiko jo gailestingumui.

- ²⁵ Tegul jis suteikia širdies džiaugsmo
ir padaro, kad būtų ramybės Israėlyje mūsų dienomis ir per
amžinas dienas,
- ²⁶ Kad Israėlis tikėtų, jog yra su mumis Dievo gailestingumo,
kad išgelbėtų mus savo metu.
- ²⁷ Mano siela nekenčia dviejų tautų,
ir trečia, kurios aš nekenčiu, tai ne tauta:
- ²⁸ Tų, kurie turi buveinę Seiro kalnuose, Pilistimų,
ir paikos tautos, gyvenančios Sikeme.
- ²⁹ Išminties ir drausmės mokslą
parašė šitoje knygoje Sirako sūnus Jėšua, Jerusaliėtis,
kurs paskleidė išmintį iš savo širdies.
- ³⁰ Palaimintas, kas užsiima šitomis gėrybėmis;
kas deda jas sau į širdį, bus visuomet išmintingas.
- ³¹ Nes jei tai darys, jis visa kam tiks,
nes Dievo šviesa — jo keliarodis.

51. ¹ Sirakho sūnaus Jėšuos malda.

- Dėkoju tau, Viešpatie Karaliau,
ir giriu tave, Dievą, mano gelbėtoją.
- ² Aš šlovinu tavo vardą,
nes tu buvai man padėjėjas ir globėjas.
- ³ Tu išvadavai mano kūną nuo žuvimo,
nuo neteisingo liežuvio kilpų,
nuo lūpų tų, kurie meluoja,
ir buvai man padėjėjas mano priešų akivaizdoje.
- ⁴ Tu išgelbėjai mane, laikydamos savo gailestingumo daugybės,
nuo kriokiančių, pasiryžusių suėsti,
- ⁵ Iš rankų tų, kurie tykojo mano gyvybės,
ir nuo apstojusių mane sielvartų galybės,
- ⁶ Nuo apsupusios mane liepsnos smarkumo,
taip kad aš nesudegiau viduryje ugnies;
- ⁷ Iš pragaro vidurių gilybės,
nuo sutepto liežuvio, nuo melo žodžio,
nuo nedoro karaliaus ir nuo neteisingo liežuvio.
- ⁸ Mano siela šlovins Viešpatį iki mirčiai,
- ⁹ Nes mano gyvybė buvo arti žengimo į pragarą.
- ¹⁰ Jie buvo apstoję mane iš visų pusių, ir nebuvo kam padėti;
aš žvalgiaus žmonių pagalbos, ir jos nebuvo.

- ¹¹ Aš atsiminiau tavo gailestingumą
ir kaip tu elgeis nuo amžių,
- ¹² Kad tu gelbsti tuos, kurie šaukiasi tavęs, Viešpatie,
ir išvaduoji juos iš tautų rankų.
- ¹³ Tu išaukštinau mano buveinę žemėje,
kai aš meldžiau išvaduoti nuo užeinančios mirties.
- ¹⁴ Aš šaukiausi į Viešpatį, mano Viešpaties Tėvą,
kad nepamestų manęs mano sielvarto dieną
ir puikiųjų metų, kada nebuvo pagalbos.
- ¹⁵ Aš nuolat šlovinsiu tavo vardą
ir skelbsiu jį su dėkojimu,
nes mano malda buvo išklausyta.
- ¹⁶ Tu išvadavai mane nuo žuvimo
ir išgelbėjai mane nuo neteisybės laiko.
- ¹⁷ Todėl aš dėkosiu, tave girsiu
ir laiminsiu Viešpaties vardą.
- ¹⁸ Dar jaunas būdamas, kolei neklaidžiojau,
aš atvirai ieškojau išminties savo maldoje.
- ¹⁹ Aš jos meldžiau prie šventyklos
ir jos ieškosiu iki galui.
Ji pražydo lyg ankstyvas vynmedis,
- ²⁰ Ir mano širdis ją džiaugėsi.
Mano koja vaikščiojo tiesiu keliu,
nuo pat savo jaunystės ašėjau jos pėdomis.
- ²¹ Aš truputį palenkiau savo ausį ir ją priėmiau.
- ²² Aš radau daug sau pamokymo
ir padariau per ją didelę pažangą.
- ²³ Todėl aš garbinsiu tą, kurs davė man išminties;
- ²⁴ Nes aš maniau apie tai, kad ją vykdyčiau.
Aš uoliai ieškojau to, kas gera, ir nebuvau sugėdintas.
- ²⁵ Mano siela kovojo dėl jos,
ir ją vykdydamas aš sustiprėjau.
- ²⁶ Aš ištiesiau aukštyn savo rankas
ir liūdėjau, kad ji nežinoma.
- ²⁷ Aš kreipiau savo sielą tiesiai į ją
ir radau ją tyrinėjimu.
- ²⁸ Pas ją aš įsigijau išmonės nuo pat pradžios,
todėl aš ir nebuvau pamestas.
- ²⁹ Mano viduriai sudrebėjo jos beieškant;

- todėl aš turiu gerą nuosavybę.
- ³⁰ Viešpats davė man mano užmokestį, liežuvį,
ir juo aš girsiu.
- ³¹ Prisiartinkite į mane, nemokytieji,
ir susirinkite į pamokymo namus.
- ³² Ko jūs dar gaištate? Ir ką prieš tai sakote?
Jūsų sielos smarkiai ištroškusios.
- ³³ Aš atveriu savo burną ir sakau:
Įsigykite sau jos be pinigų,
- ³⁴ Pakiškite savo sprandą po jungu
ir tegul jūsų siela priima pamokymą,
nes lengva jį rasti.
- ³⁵ Matykite savo akimis: aš tik truputį pavargau
ir radau sau daug poilsio.
- ³⁶ Įsigykite pamokymų, kad ir už didelius pinigus,
tai jūs įsigysite per jį daug aukso.
- ³⁷ Tegul jūsų siela linksminasi Viešpaties gailestingumu,
ir nesigėdykite jo gyriaus.
- ³⁸ Dirbkite savo darbą, kolei laiko nestinga,
ir jis duos jums jūsų užmokestį savo metu.

P A A I Š K I N I M A I

KRONIKŲ KNYGOS

Kronikų, Ezdro ir Nehemijo knygos sudaro antrąją ST istorinių knygų grupę. Kronikų knygos iš pradžių buvo vienas veikalas. Hebrajiškoje Biblijoje jis vadinamas „Dibre hajanim“ („Dienų metraščiai“), graikiškai — „Paralipomenon“, t.y. „Tai, kas praleista“, arba „Priedai“. Tačiau šis pavadinimas ne visai tikslus. Kronikų knygos nei papildo, nei pratęsia ankstesniųjų ST knygų. Jų autorius, greičiausiai kuris nors Jeruzalės šventyklos levitas, pirmiausia stengėsi pateikti Jeruzalės šventyklos ir Dovydo dinastijos karalių istoriją. Kronikų knygose daug kalbama apie kunigus, šventyklos tarnautojus, Jahvės kulto reikalus.

Kronikų knygų autoriai žydai pagal tradiciją laiko Ezdrą. Tačiau, tyrinėtojų nuomone, jos užrašytos gerokai vėliau, IV a. pr. m. e. pabaigoje. Jų kūrėjas naudojosi tais pačiais šaltiniais kaip ir Karalių knygų autoriai, todėl kai kas kartojama iš pastarųjų. Lyginant jas su Karalių knygomis, galima teigti, jog tai ne tiek mitologizuota Izraelio istorija, kiek Jeruzalės šventyklos kunigų sudaryta oficiali jos versija.

PIRMOJI KRONIKŲ KNYGA

5,1. Juozapo sūnums pirmgimystės teisė čia, matyt, pripažįstama ta prasme, kad jiems teko dvi Pažadėtosios žemės dalys.

5,26. *Phulis, Teglathphalnasaras* — tas pats asmuo (plg. 4 Kar 15,19, 29).

6,31. Religinės giesmės Krn autorius laiko labai svarbia aukojimo apeigų dalimi ir jų atsiradimą sieja su Dovydu.

10,1. Plg. 1 Kar 31,1. Nuo čia Kronikų knygose lygiagrečiai aprašomi tie patys įvykiai kaip ir Karalių knygose. Kai kas visiškai sutampa, kai kas — ne. Krn autorių labiau domina Dovydo namų ir Jeruzalės šventyklos istorija.

11,6. *Joabas* Karalių knygose neminimas.

13,1. Čia tęsiamas pasakojimas, 11,9 nutrauktas Dovydo karių sąrašo.

16,8. Ši giesmė sudaryta iš psalmių (plg. Ps 104,1—15; Ps 95 ir 105).

16,39. *...ties Viešpaties padangtė aukštumoje...* — Sendoros padangtė buvo išskleista ant „Kanaano aukštumos“, kur anksčiau buvo garbinamas vietinis šios apylinkės dievas.

17,1. Natano pranašystė aprašoma 2 Kar 7.

21,1. *Šėtonas* — hebr. „priešininkas“ (žr. 2 Kar 24,1 paaišk.).

21,18. *Jebusietis Ornanas* 2 Kar 24,16 vadinamas Areuna.

28,18. ...*pavidalas vežimo*...— Sendoros skrynios apdangalas buvo sosto, o ne vežimo pavidalo, tačiau Krn autorius įsivaizduoja vežimą, kaip aprašyta Ez 1 ir 10.

29,2. ...*marmuro iš Paro*...— hebr. tekste „balto marmuro“. Paro sala Viduržemio jūroje antikos laikais buvo garsi baltojo marmuro tiekėja.

ANTROJI KRONIKŲ KNYGA

2,13. ...*mano tėvą*...— tai greičiausiai garbingas titulas, o ne giminystės ryšys.

3,1. Plg. 2 Kar 24,16 ir 1 Krn 21,18. Pagal pavadinimą, šventykla buvo pastatyta ant tos kalvos, kur Abraomas vietoj Izaoko paaukojo aviną.

6,14—42. Saliamono malda šventinant šventyklą (plg. 3 Kar 8,23—53).

8,3. *Subos Emata* — 1 Krn 18,3 šis kraštas vadinamas Soba.

8,4. *Palmira* — žr. 3 Kar 9,18.

9,1. *Sabos karalienė* — žr. 3 Kar 10,1—13.

11,13. Kunigai ir levitai persikraustė į Jeruzalę tik po dviejų šimtmečių, žlugus Samarijai. Čia turbūt kalbama apie nedidelę jų dalį.

12,2. *Sesakas* — žr. 3 Kar 11,40 ir 14,25.

13,5. *Druskos sandora* — t. y. amžina sandora.

14,13. *Gerarai* — miestas prie kelio į Egiptą, apie 15 km į pietryčius nuo Gazos.

15,16. *Priapas* — žr. 3 Kar 15,13 paaišk.

17,9. *Viešpaties įstatymų knyga* — turbūt kuri nors Penkiaknygės dalis.

21,12. Elijo tuomet nebebuvo gyvo. Galbūt čia kalbama apie pranašą Elizejų.

21,17. *Joakhasas* toliau vadinamas *Okhoziju*.

22,2. ...*keturios dešimtys dveji metai*...— Tai aiški klaida. Jo tėvas mirė būdamas keturiasdešimties metų. Pagal 4 Kar 8,26, Ochozijui buvo dvidešimt dveji metai.

26,1. *Ozijas* — 4 Kar 14,21 jis vadinamas Azariju.

29,4. *Saulėtekio gatvė* — turbūt aikštė prie Saulėtekio vartų.

29,23. ...*uždėjo savo rankas*...— Taip atiduodama ožiui savo nuodėmes.

30,6. ...*sugriš prie liekanų*... *karaliaus ranką*.— Dalį gyventojų asirai jau buvo išsivargę į nelaisvę.

32,4. ...*šaltinius ir upelį*...— Tikriausiai čia kalbama apie uolose Ezechijo laikais iškaltą kanalą, kuriuo Gihono šaltinio vanduo tekėjo Jeruzalėn (žr. 32,30 ir 4 Kar 20,20).

32,21. Žr. 4 Kar 19,35 paaišk.

32,31. Neaišku, apie kokį stebuklą kalbama. Gal tą, kuris minimas 4 Kar 20,9.

33,11—13. Asirijos analuose minimas Manasas, mokėjęs Asirijos karaliui Asar-chadonui duoklę, bet nieko nerašoma apie Manaso pavergimą. Gal ši istorija kilo iš to, kad Asirijos karalius kartą buvo sukvietęs visus savo duoklininkus, tad į Asiriją teko vykti ir Manasui. Kaip tais laikais buvo įprasta, niekas nesitikėjo, kad Manasas sugriš. Todėl jo grįžimas laikomas stebuklingu ir aiškinamas atsivertimu į tikrąjį, Jahvės tikėjimą.

34,14. ...rado knyga — žr. 4 Kar 22,8 paaššk.

36,22. Pirmasis... Kiro metais — t.y. pirmasis Babilono užkariavimo metais — 536 m. pr. m. e.

ESDRO IR NEEMIJO KNYGOS

Žydų Biblijoje ir Septuagintoje šios abi knygos sudaro vieną — Ezdro knyga. Septuagintoje ji vadinama Antrąja Ezdro knyga, Pirmąja laikomas apokrifinis tekstas, išlikęs tik graikų kalba. Ankstyvuoju krikščionybės laikotarpiu Ezdro knyga buvo padalinta į dvi dalis: 1 Ezd ir 2 Ezd. Pastaroji vėliau pavadinta Nehemijo knyga. O apokrifinė graikiška Ezdro knyga, Septuagintoje vadinama 1 Ezd, Vulgatoje pavadinta 3 Ezd.

Pirmojoje Ezdro knygoje pasakojama žydų tautos istorija po Babilonijos nelaisvės. Jos veiksmas prasideda maždaug po penkiasdešimties metų nuo paskutinių įvykių, aprašytų Karalių ir Kronikų knygoje, t.y. 538 m. pr. m. e., kuomet Kiras žydams leido grįžti į Palestiną ir atstatyti Jeruzalės šventyklą, ir apima maždaug aštuoniasdešimt metų.

Ezdras — tikras judaizmo patriarchas, sutvarkęs žydų bendruomenės religinį gyvenimą, Jahvės religiją tvirtai parėmęs trim ramsčiais: išrinktosios tautos, Šventyklos ir Įstatymo. Kai kurios jo reformos buvo labai griežtos ir ne visiems patiko, tačiau joms turėjo paklusti visi, norintys likti žydų bendruomenėje.

Ezdro knygos autoriumi laikomas pats Ezdras, nors jos stilius nėra vienas. Jei taip yra iš tikrųjų, ji turėjo būti parašyta tuoj po joje vaizduojamų įvykių. Daugelio jų istoriškumą patvirtina persų karalių archyvai. Didžioji knygos dalis parašyta hebrajiškai, tačiau kai kurie dokumentai ir jų aiškinimai (Ezd 4,8—6,18; 7,12—27) aramėjiški, t.y. surašyti oficialia persų imperijos kalba, kuria buvo kalbama didelėje teritorijoje nuo Babilonijos iki Egipto.

Nehemijo knygos stilius skiriasi nuo Ezdro, nors taip pat nėra vienas. Šios knygos, bent jau pirmų septynių jos skyrių, autoriumi pagal tradiciją laikomas pats Nehemijas. Joje kalbama apie tolesnius įvykius — Jeruzalės sienų atstatymą, vėlesnes žydų religinio ir visuomeninio gyvenimo reformas.

PIRMOJI ESDRO KNYGA

1,1. Pirmaisiais... Kiro metais... — Kalbama apie pirmuosius Kiro viešpatavimo Babilone metus, kurį jis užkariavo 536 m. pr. m. e. Persų karaliumi jis buvo tapęs 559 m. pr. m. e. Čia minimą Jeremijo pranašystę žr. Jer 25,11—12; 29,10.

1,2. Yra išlikęs molinis cilindras su Kiro atsisaukimu, kuriame sakoma, jog dievas Mardukas paskelbęs Kiro vardą ir jį paskyręs viso pasaulio valdovu. Mardukas jam liepęs sugrąžinti visus ištremtus gyventojus į savo tėvynę, o dievus — į jų buvusias šventyklas. Kiro religinė tolerancija, atrodo, rėmėsi tikėjimu, kad visi dievai, taip pat ir Jahvė — tik skirtingi vienos dievybės, labiau suvokiamos panteistiškai, pasireiškimai skirtingose tautose.

1,5. Grįžti į Jeruzalę susiruošę palyginti nedidelis būrys izraelitų, nes daugelis jau buvo neblogai įsikūrę Babilonijoje.

1,8. *Sasabasaras* — taip chaldėjai vadino Zorobabelį, kilusį iš karališkos Dovydo giminės.

1,9. *...taurių...* — Tikroji hebr. žodžio „agartelim“ reikšmė nežinoma.

1,11. Dabartiniame 1 br. tekste bendras indų skaičius — 2 499.

2,1. *...šalies...* — Judejos, kuri buvo tapusi viena iš Persijos provincijų.

2,3. Tas pats sąrašas su nedideliais vardų ir skaičių nesutapimais pakartojamas 2 Ezd 7,7—69.

2,41—42. *Giesmininkai... Durininkų sūnūs* — buvo iš Levio giminės.

2,43. *Natiniečiai* (hebr. „nethinim“ — dovanotieji). — Tai buvo žemesnieji šventyklos tarnai ir Saliamono tarnų palikuonys, kilusieji ne iš izraelitų.

2,5. Čia minimi dabar nežinomi Babilonijos miestai.

2,63. *Atersata* — garbingas persų titulas (tiršafa), kuriuo tikriausiai vadinamas Zorobabelis. Šis titulas duoda šventikui teisę spręsti visus religinius visuomenės reikalus. *...kolei nekils mokytas ir tobulas kunigas.* — Hebr. tekste: „kolei neat-sistos kunigas“, t.y. tas, kuris, padedamas „urim“ ir „thummim“ (mokslo ir tiesos), galės spręsti visas bylas.

2,64. Anksčiau pateiktų skaičių suma — 29 818.

2,68. *...prie Viešpaties šventyklos...* — t.y. prie vietos, kur ji stovėjo.

3,1. *Septintasis mėnuo* (hebr. „tišri“) — Jame Įstatymo buvo paskirta Padangčių šventė.

3,3. *...šalių tautų...* — Beveik visada daugiskaita vadinami samariečiai, amoniečiai, moabiečiai, užėmę laisvas žemes po to, kai izraelitai buvo išvaryti į Babiloniją.

3,7. *Sidoniečiai, Tiriečiai* — plg. 3 Kar 5,6. *Jopė* — nuo Jeruzalės artimiausias Viduržemio jūros uostas.

3,8. *Antraisiais gi metais...* — Pagal Ag 1 ir Zch 1,1; 4,9, Jeruzalės šventyklą pradėta atstatinėti antraisiais Darijaus karaliavimo metais. Iš tikrųjų darbai prasidėjo antraisiais Kiro karaliavimo Babilone metais, t.y. 535 m. pr. m. e., tik vyko labai lėtai.

4,1. *Judo ir Benjamino priešai* — samariečiai, kurie, atsikraustę į šią žemę, perėmė vietinio dievo Jahvės kultą. Tuo metu Judėjoje jų buvo dauguma. Apie čia minimą šventyklą iš Ezdro ir Nehemijo knygų sužinome nedaug. Jokių jos pėdsakų neišliko. Ji buvo kur kas mažesnė už tą, kurią pastatė Saliamonas. Vėliau Erodas Didysis ją perstatė. Ši šventykla, didingumu pranokusi net Saliamono dievnamį, žydams ir siejosi su „Antrosios šventyklos“ sąvoka. Erodo šventyklą romėnai sugriovė 70 m.

4,3. Šis samariečių atstūmimas tapo ilgalaikės nesantaikos priežastimi. Tačiau Izraelio tautos vadovai, norėdami išlaikyti rasinį bei religinį grynumą, negalėjo elgtis kitaip.

4,4. *...kliudė Judo tautai... statyme.* — Hebr. tekste: „padarė taip, kad Judo gyventojai nuleido rankas, ir jie nubaidė juos nuo statymo“. Galbūt dėl šių trukdymų statyba vyko labai lėtai, nors pranašas Agėjas barė izraelitus dėl nerangumo.

4,5. *...patarėjų...* — persų karalystės valdininkų. *...per visas... Kiro dienas...* — Šventyklos atstatymo darbai buvo nutraukti per paskutinius penkerius Kiro, aštuonerius Kambizo ir pirmuosius Darijaus valdymo metus, vadinasi, iki 520 m. pr. m. e.

4,6. *Asueras* (hebr. „Ahašveroš“) — tikriausiai antrasis Kiro įpėdinio Kambizo vardas.

4,7. *Artakserksas* (hebr. „Arthakšašta“) — spėjama, jog čia taip vadinamas Pseudo-smerdis, kuris, Kambizui mirus, buvo uzurpavęs sostą, bet po septynių mėnesių priverstas jį atiduoti Kambizo sūnui Dariui. *Sirų kalba* — oficiali persų imperijos aramėjų kalba.

4,8. Nuo čia iki 6,18 tekstas parašytas aramėjiškai. *Reum-Bēēlteemas* — hebr. tekste „vyriausias teisėjas Reum“, t.y. persų karaliaus vietininkas.

4,9. *Diniečiai, Elamiečiai* — tautelės, atkeltos į Palestiną, išvarius į nelaisvę izraelitus. Iš tų atvykėlių susidarė samariečių tauta.

4,10. *Asenapharas* — toks Asirijos karalius nežinomas. Spėjama, jog tai iškreiptas Asurbanipalo (668—626 m. pr. m. e.) vardas. Kita nuomonė: taip vadinosi Asarchadono valdininkas, vadovavęs apgyvendinant atvykėlius Samarijoje.

4,14. *Druska* — prk. — išlaikymas prie karaliaus rūmų, t.y. maistas ir alga.

4,19. „miestas... keliąs prieš karalius maištą...“ — t.y. kaip Joakimo ir Sedekijo laikais (žr. 4 Kar 24).

4,20. „...buvę ir stipriausių karalių...“ — Matyt, turima omenyje Dovydą ir Saliamoną.

5,1. *Agėjus ir Ado sūnus Zakharijas* — mažieji pranašai, dešimtas ir vienuoliktasis. Jų knygose yra papildomų žinių apie šventyklos statybą (žr. 3,8 paašk.).

5,3. *Tatanajis* — Persijos karaliaus vietininkas, Reumo įpėdinis; *Starbuzanajis* — jo raštininkas.

5,14. *Sasabasaras* — Zorobabelis. „viršininku.“ — Aram. „pechah“ reiškia mažesnio rango (negu Tatanajis) vietininką.

5,17. Iš Tatanajo laiško matome, kad jis elgiasi neutraliai ir visai nesiūlo uždrausti šventyklos statybos.

6,1. „...knygų rinkinyje...“ — pažodžiui „raštų butė“, t.y. bibliotekoje. *Ekbatana* — sustiprinta Persijos karaliaus vasaros rezidencija.

6,15. *Adaro mėnuo* — paskutinis žydų kalendorinių metų mėnuo.

7,1. *Po tų gi atsitikimų...* — Nuo šventyklos statybos pabaigos šeštais Darijaus valdymo metais jau buvo praėję maždaug 57 m. Artakserksas Ilgarankis, Kserkso I sūnus, Darijaus vaikaitis, valdė 464—424 m. pr. m. e. Tai jo laivyną prie Salamino sutriuškino atėniečiai. „sūnus Sarajo“ — jo tolesnis palikuonis. Nuo Sarajo mirties buvo praėję 130 m. (plg. 4 Kar 25,18).

7,6. „...prityręs žinovas Mošės įstatymo...“ — Pirmą kartą ST paminėtas žinovas — žmogus, kuris skaito, verčia ir aiškina Raštą. Tokia veikla vėlesniais laikais tapo labai populiari. Pagal padavimą, Ezdras su kitais mokslo žmonėmis pakeitė finikietiškas senovės hebrajų abėcėlės raides keturkampėmis.

7,11. Artakserkso laiškas pateikiamas aramėjiškai, originalo kalba. Iš jo matyti, kaip žydų politikai buvo apipainioję Persijos valdovą.

7,22. *Koras* (hebr. „kor“) — tūrio matas, lygus 364,4 l; *Batas* (hebr. „bath“) — dešimtoji koro dalis.

8,17. „...Khaspijos vietoje...“ — Tiksliai nežinoma, apie kokią vietovę kalbama.

8,21—22. Matyt, žydų politikai ir pirmiausia Ezdras žadėjo Artakserksui Jahvės paramą kare su Egiptu ir Atėnais. Todėl dabar jiems nebuvo kaip prašyti sau karinės apsaugos, keliaujant per retai apgyventą žemę, pilną plėšikų gaujų.

8,36. „...karaliaus nutarimus...“ — 7,12—26 pateiktą laišką. *Vietininkai* (pers. „kšutrapavan“) — aukštesnieji karo vadai, kšatrijai, iš to žodžio kilo „satrapas“. Žemesnieji buvo „pachoth“ — pašos.

9,8. *Liekanos* — grįžusiųjų iš Babilono nelaisvės būrys. *Baslelis* — tikriausiai Šventyklos metafora, nes Šventykla — pagrindinis Izraelio tautos ramstis.

10,6. *Eliasbas* — vyriausiasis kunigas Nehemijo laikais.

10,7. *Perkėlimo sūnūs* — tie, kurie sugrįžo iš nelaisvės.

NEEMIJO KNYGA, arba ANTROJI ESDRO KNYGA

1,1. *Neemijas* buvo kilęs iš Judo giminės. Persijos karaliaus rūmuose jis ėjo vynpilio pareigas. *...dvidešimtais metais...* — t.y. dvidešimtais Artakserkso Ilgarančio (465—425 m. pr. m. e.) valdymo metais, praėjus maždaug 14 m. nuo Ezdro knygos pabaigoje aprašytų įvykių. *Kasleu* (hebr. „kislev“) — maždaug mūsų lapkritį — gruodį atitinkantis mėnuo. *Susos pilis* — persų karalių žiemos rezidencija.

1,3. *...Jeruzalės sienos išardytos...* — Ezdras buvo pradėjęs atstatyti sieną, bet samariečiai tą darbą sutrukdė apskūsdami žydus persų valdžiai, ji šiuos darbus ir uždraudė (žr. Ezd 4,23). Matyt, Hananis tai ir turi omenyje, užsimindamas Nehemijui, kad reikią pamėginti gauti karaliaus leidimą atstatyti Jeruzalės sienas.

2,10. *Sanabalatas* — tikriausiai Samarijos valdytojų dinastijos vardas. *Amanietis Tobijas* — galbūt Amono provincijos Persijos imperijos sudėtyje valdytojas, gal net žydas, kaip galima spręsti iš 6,18 ir 13,4.

2,13. *Slėnio vartai* — miesto vakarinėje dalyje, kur dabar Jafos vartai. *Mėšlo vartai* — į pietvakarius nuo Siono; pro juos būdavo išgabenamos atmatos ir verčiamos į Hinomo slėnį.

2,16. *...kurie dirbo darbą...* — t.y. vėliau atstatinėjo sienas.

2,17. *...statykime sienas...* — kai kurie archeologai mano, kad Nehemijo siena juosė tik šventyklos kalvą ir Sioną.

2,19. *Arabas Gosemas* tapatinamas su Arabijos šiaurėje esančios Kedaro šalies valdovu Gašmu.

3,1. *Bandos vartai* — (hebr. tekste „avių vartai“) buvo visai netoli Šventyklos, į šiaurės rytus nuo jos, kur dabar šv. Stepono vartai.

3,3. *Žuvų vartai* — šiaurinėje miesto dalyje.

3,6. *Senieji vartai* — šiaurės vakarų pusėje.

3,15. *Šaltinio vartai* — rytiniame Siono šlaite, netoli Gihono šaltinio. Laiptų liekanos rastos pietrytiniame kalvos šlaite.

3,25. *Kalėjimo kiemas* buvo Siono tvirtovėje.

3,26. *...Ophelyje...* — plg. 2 Krn 27,3.

5,11. Nehemijas reikalauja, kad būtų grąžinti ne tik užstatai, bet ir palūkanos.

5,14. Senovės Rytų šalyse valdininkai negaudavo algos iš karaliaus, o imdavo mokesť iš pavaldinių.

5,15. *...pirmieji gi vadai* — Zorobabelio įpėdiniai.

6,2. *Ono lyguma* buvo tolokai nuo Jeruzalės, į šiaurės vakarus, prie Lidos.

6,11. Vadas pavojaus metu turi ne slėptis, o vadovauti. Įeidamas į Šventyklą Nehemijas, kuris nebuvo kunigas, padarytų nusikaltimą, už kurį paskirta mirties bausmė.

6,15. *Elulis* — rugpjūtis—rugsėjis, šeštas žydų religinių metų mėnuo.

6,17. Jeruzalėje buvo daug nepatenkintų darbo prievolėmis, teokratinės valdžios įsakymu grąžinti užstatus ir palūkanas, atleisti kitatautes žmonas, todėl nemažai žmonių ieškojo samariečių sąjungos.

7,2. *Namų viršininkas* — tikriausiai Siono pilies valdytojas.

7,69. *Iki čia...*— Šių, tarp 69 ir 70 eil. įterptų žodžių nėra kituose vertimuose. Jų prasmė ir paskirtis neaiški, neatitinka toliau dėstomų dalykų. 70—73 eil. panašios į 1 Ezd 2,68—70.

7,70. *Atersata* — turbūt turimas omenyje Zorobabelis.

8,1. Kalbama apie Padangčių šventę, kuomet visa tauta turėdavo susirinkti prie šventyklos.

8,2. *...pirmą septintojo mėnesio dieną.*— Tai buvo Trimitų šventė.

9,3. *...keturis kartus per dieną...*— Hebr. tekste „ketvirtąją dienos dalį“, t.y. apie tris valandas. Žydai dieną ir naktį dalindavo į keturias dalis.

9,7. *...iš Khaldiečių ugnies...*— Hebr. tekste „iš Ur-Kasdim“. Tai miestas, kuriame gyveno Abraomo tėvas Tarė (žr. Pr 11,28).

10,1. *Atersata* — Nehemijo titulas.

12,22. *Johananas* — XX a. pradžioje Egipte, Elefantino saloje, atrasti vadinamieji Elefantino papirusai iš V a. pr. m. e., ten gyvenusios žydų kolonijos aramėjiškai surašytų archyvų dalis. Viename jų minimas laiškas, pasiųstas vyriausiajam Jeruzalės šventyklos kunigui Jojananui. Jeigu čia, 1 Ezd 10,6, ir Elefantino papirusuose kalbama apie tą patį asmenį, Ezdras turėjo atvykti į Jeruzalę po Nehemijo — ne V a. pr. m. e. viduryje, o IV a. pr. m. e. pradžioje. Taigi Ezdras mini ne Artakserksą Ilgarankį, o Artakserksą II (405—358 m. pr. m. e.), tad 7—10 Ezdro knygos skiriai turėtų atsidurti Nehemijo knygos pabaigoje. Tačiau gali būti, kad 22,23 eil. atsirado tekste vėliau. *Persas Darijus* — kalbama arba apie Darijų III Notų, įžengusį į sostą 425 m. pr. m. e., arba apie paskutinį Achemenidų dinastijos karalių Darijų III Kodomaną (336—330 m. pr. m. e.).

12,31—39. Siena buvo tokia plati, kad ja buvo galima vaikščioti. Šventinant ją, eita dviem būriais priešingomis kryptimis aplink miestą. Vieną būrį vedė Ezdras, kitą — Nehemijas. Jie susitiko kitoje (rytų) pusėje ties šventykla.

13,1. *Aną dieną* — kuomet Nehemijas antrą kartą grįžo į Jeruzalę po to, kai apie 432 m. pr. m. e. buvo nuvykęs pas Persijos karalių.

TOBIJO KNYGA

Tobijo, Juditos ir Esteros knygos sudaro atskirą ST knygų grupę. Pagal žanrą tai lyg ir istorinės apysakos, nors jose daugiau ideologijos ir meninės išmonės negu istorinių faktų.

Tobijo knygos originalas neišliko. Šv. Jeronimas išvertė ją iš taip pat neišlikusio aramėjiško teksto. Jo vertimas gerokai skiriasi nuo trijų išlikusių graikiškų vertimų. Tobijo knygą žydai laiko apokrifine. Ji neįeina į žydų Bibliją, jos nepripažįsta ir protestantai. Katalikų bažnyčia Tobijo, Juditos knygas ir graikiškas Esteros knygos dalis, atsižvelgdama į jų populiarumą pirmaisiais krikščionybės amžiais, pripažino gana vėlai, Tridento ir Vatikano susirinkimuose.

Tobijo knyga — tarsi šeimyninė kronika, pasakojanti tėvo ir sūnaus istoriją Asirijos nelaisvėje. Veikale daug spalvingų buitės vaizdų, įdomių detalių, bet

painiojami valdovų vardai, vietovardžiai. Todėl daugelis tyrinėtojų jai nepripažįsta jokios istorinės vertės ir laiko dievobaiminga didaktine apysaka. Ji kiek panaši į V a. pr. m. e. apokrifinį veikalą „Išminčiaus Achiaharo istorija“, arba „Achiaharo Asiriečio istorija ir išmintis“, kuriame kalbama apie legendinį Sinaheribą (705—681 m. pr. m. e.) ir jo sūnaus Asarchadono (681—669 m. pr. m. e.) ministrą ir žynį.

Labai tikėtina, kad Tobijo knyga buvo parašyta aramėjiškai apie 200 m. pr. m. e. Jos autorius nežinomas.

1,1. *Tobijas* — gr. tekste vyresnysis Tobijas vadinamas „Tobit“, o jo sūnus — „Tobias“, Italės vertime tėvas — „Tobis“, sūnus — „Tobias“. Abu vardai kilę iš hebr. „Tobijahu“ — „Viešpaties gerumas“. ...ir miesto — Septuagintoje šis miestas vadinamas Tesbė, tai ir pranašo Elijo tėviškė. *Naasonas*, *Sephetas* niekur kitur ST neminimi.

1,2. *Salmanasaras* — tikriausiai turimas omenyje Tiglat-pilezero ipėdinis Salmanasaras V (727—722 m. pr. m. e.). 4 Kar 15,29 sakoma, kad Neftalio giminę į nelaisvę išvarė Tiglat-pilezeras III (745—727 m. pr. m. e.), tačiau dalis jos dar galėjo būti likusi.

1,7. Plg. Įst 14,28—29; 26,12.

1,12. Apie nešvarius valgius žr. Kun 11; Įst 14.

1,16. *Ragė* — miestas kiek piečiau dabartinio Teherano. Seleukas Nikatoras *Ragė* padidino ir pavadinu Europu.

1,18. *Senacheribas* — tikriausiai turimas omenyje ne Salmanasaro V, o Sargono II sūnus, valdęs 704—681 m. pr. m. e.

1,20. Nepalaidoti mirusio senovės Rytuose buvo didžiausia bausmė.

1,21. ...*pabėgęs iš Judėjos*... — Turbūt kalbama apie įvykį, aprašytą 4 Kar 19,10—35; 2 Krn 32.

1,24. Gr. tekste ši vieta pasakojama plačiau. Minimasis Sinaheribą nužudęs Sa-herdanas (graikiškas Asarchadono vardas), kuris Tobijo brolišką Achiaharą Anailą paskyręs savo vyriausiuoju sąskaitininku. O šis išprašęs karalių pasigailėti visų jo giminaičių.

2,1. *Viešpaties šventadienis*. — Kitur kalbama, jog tai buvusios Sekminės, kuomet žydai keldavo pokylius ir kviesdavosi į juos beturčius.

2,5. ...su nuliūdimu ir drebėjimu... — Palietęs lavoną, Tobijas tapo suteptas ir privėlėjo šalintis žmonių, valgyti vienas.

2,10. Kituose tekstuose kalbama, jog tai atsitiko per tas pačias Sekmines.

2,12. ...*kaip ir šventojo Ijobo*. — Plg. Job 1; 2.

3,7. *Ragė* buvo gana toli nuo Ninevės, čia tikriausiai turėtų būti Ekbatana — kaip graikiškame tekste.

3,8. *Asmodiejus* — iš hebr. „šamad“ — „naikinti“. Jis laikomas santuokos priešu.

3,25. *Šv. Rapolas* — hebr. „Rafael“ — „Dievas gydo“. Remiantis šia ST vieta, Rafaelis laikomas ligonių ir keleivių globėju ir archangelu, nors visame ST jis vadinamas angelu. Pats save jis vadina vienu iš septynių, stovinčių prie Dievo.

4,13. Po šios eilutės gr. tekste įsakoma vesti žmoną iš savo giminės.

4,18. Galbūt šio pamokymo prasmė ta, kad negalima aukoti mirusiųjų dvasioms, verčiau padėti kelti pakasynas tiems, kurie to padaryti neišgali.

5,18. *Ananijas* — hebr. „Chananijah“ — „Jahvė maloningas“. *Azarijas* — hebr. „Azarijah“ — „Jahvė padeda“.

6,10. Šis pokalbis vyko prisiartinus prie Ekbatanos, t.y. nuo Ninevės nukelivus apie 700 km.

6,12. Matyt, turimi omenyje senieji papročiai, taip pat levirato įstatymas vesti tik savo giminės moteris, kad nesikeistų kiekvienai giminei paskirtos Pažadėtosios žemės dalies ribos.

7,2. *Ona* — gr. tekste ji vadinama Edna (hebr. „Ednah“ — „linksmybė“).

11,1. *Kharanas* — šio miesto pavadinimas kituose tekstuose rašomas kitaip. Nustatyti, kur jis yra, nepavyko.

12,7. Karalių darbai netobuli, per anksti apie juos prakalbus galima sutrukdyti. Dievo valia tobula, jai negali niekas pasipriešinti.

12,15. *...vienas iš septynių...* — Šv. Rašte minimi tik trys vyriausieji angelai: Gabrieliūs, Mykolas, Rafaelis. Kiti minimi apokrifuose.

13,1—23. Tobijo giesmė susideda lyg iš dviejų dalių. 1—8 eil. psalmių stiliumi šlovinamas Jahvė, likusioje dalyje pranašų stiliumi kalbama apie Jeruzalę.

14,2. Kituose vertimuose nurodomas kitoks Tobijo amžius — nuo 112 iki 154 metų.

14,6. Ninevę sugriovė Nabopolasaras 606 m. pr. m. e. Jis buvo Asirijos karaliaus vietininkas Babilone, vėliau, drauge su medais ir skitais, pakėlė maištą, apgulė Ninevę ir visiškai ją sunaikino.

JUDITOS KNYGA

Juditos knyga tikriausiai buvo parašyta Palestinoje II a. pr. m. e. viduryje, Makabiejų sukilimo laikais. Autorius Juditos pavyzdžiu norėjo pakelti žydų kovinę dvasią, atgaivinti tautinės savigarbos jausmą. Istorinių faktų knygoje aptikti sunku. Neaišku, kada vyko joje aprašomi įvykiai, kur buvo niekur kitur neminimas Betulijos miestas, kokie karaliai valdė Judėją ir Izraelį, kodėl šalies gynyba rūpinosi vyriausiasis kunigas ir t.t. Tikrai istoriškas galbūt tėra faktas, kad žydams ne kartą yra tekę kovoti su pavergėjais. Visa kita šioje knygoje — literatūrinės fantazijos vaisius. Moters-gelbėtojos mitema ST sutinkama ne kartą: Jahelė nuduria Sisarą (Ts 4,17), Estera pražudo Amaną.

Juditos knygos originalas hebrajų ar aramėjų kalba neišliko. Šiandien yra trys graikiško teksto variantai. Pagal juos darytas Italės vertimas. Vulgatą šv. Jeronimas vertė iš aramėjų kalbos, kaip jis pats prisipažino, daugiau laikydamasis ne žodžių, o sakinių prasmės ir versdamas tik tai, kas buvo visiškai suprantama. Todėl Vulgata šiek tiek skiriasi nuo graikiškų ir Italės tekstų.

Juditos knyga neįeina į žydų Bibliją, nepripažįsta jos ir protestantai. Talmutistai mano, kad Juditos, kaip ir Tobijo, knyga buvo parašyta po paskutiniųjų pranašų (kuomet šv. Dvasia jau buvo palikusi Izraelį) ir jos autoriams talkino tik „Bathqol“ — „balso duktė“, t.y. mažesnysis įkvėpimas. Katalikai laiko tą knygą įkvėpta, todėl Kartaginos susirinkimas 397 m. ją paskelbė kanonine.

1,1. *Arphaksadas*. — Toks karalius nežinomas.

1,5. *Nabukodonosoras* — Nabuchodonosaras (604—562 m. pr. m. e.) buvo Babilonijos karalius. Ninevę 606 m. pr. m. e. jau buvo sugriovęs jo tėvas Nabopala-

saras. Galbūt čia galėtų būti Asurbanipalas (669—633 m. pr. m. e.), valdęs Asiriją, nugalėjęs sukilusius medus ir malšinęs sukilimus vakarų Azijoje.

2,4. *Olofernas* — tuo vardu žinomi keli Kapadokijos valdovai.

2,12. *Angės kalnai* — aukščiausi kalnai Kapadokijoje, pietrytinėje Mažosios Azijos dalyje.

3,12. *...iškirsdino jų girias...* — tikriausiai šventąsias giraites su vietinių žemės dievų šventykломis.

3,13. Nei Asirijos, nei Babilonijos valdovai niekada neturėjo tokių užmačių. Priešingai — jie pasižymėjo didele religine tolerancija.

4,2. Gr. tekste šios eilutės pabaigoje įrašyti žodžiai: „nes jie dar neseniai buvo grįžę iš nelaisvės ir neseniai buvo surinkta visa Judėjos tauta, ir pašventinti sutepti indai, altorius, šventykla“. Neaišku, apie kokią nelaisvę kalbama: gal turima omenyje žydų dalis, kuri buvo iškeliavusi pas Asirijos valdovą kartu su karaliumi Masanu, o gal šis pasakojimas atitinka tik bendrą Izraelio istorijos vaizdą, o ne konkrečius įvykius.

5,5. *Akhioras* — hebr. „šviesos brolis“.

5,9. *...dangaus Dievą...* — Tai persiškas posakis, dažniausiai dedamas į nežydų, kalbančių apie žydų Dievą, lūpas.

6,7. *Betulija* kitose ST knygose neminima, tačiau jos vieta nurodoma gana tiksliai: Dotaino apylinkėse prie kelio, kuris iš Esdreloono slėnio veda į Jeruzalę.

6,11. Gr. tekste minimas dar trečias kunigaikštis — Chabris.

9,1. *...apsivilkusi ašutine...* — Gr. tekste „atidengusi ašutinę“.

9,2. Turimas omenyje žiaurus Jokūbo sūnų Simeono ir Levio kerštas sichemiečiams (Pr 34), kurį pasmerkė net pats Jokūbas (Pr 49,5—7). Judita jų poelgi, atrodo, laiko teisingu.

10,18. Gr. tekste po šios eilutės yra žodžiai: „Neprotinga nė vieno jų vyro palikti gyvo, todėl kad pasilikusieji įmanys pergudrauti visą žemę“. Kadangi su šiais žodžiais Judita įvedama pas Holoferną, gal turima omenyje, kad žydai visus pergudraus padėdami savo moterų grožio.

11,11. Įstatymas draudė gerti gyvulių kraują (Kun 17,10).

11,12. *...javų, vyno ir aliejaus...* — Turbūt kalbama apie pirmienas ir dešimtines, kurias žmonės atnešė kunigams ir levitams, o šie, matyt, jais buvo linkę dalintis net, apsiausties metu. Gr. tekste dar pasakyta, kad Betulijos gyventojai siuntė pasiuntinius į Jeruzalę, prašydami leidimo vartoti atsargas. Jei toks leidimas būtų duotas, nusidėsianti ir Jeruzalė. Todėl Judita galėsianti vesti Holoferno kariuomenę jos viduriu, kaip sakoma 15 eil.

12,2. Judita bijos nusidėti valgydama „nešvarų“ maistą.

12,10. *Vagavas* — iš gr. „bagoas“ — „eunuchas“.

13,4. Šaukti vyresniusius reikėjo todėl, kad tik jie turėjo miesto raktus.

14,6. Įstatymas draudė į Izraelio tautą priimti amoniečius (žr. Įst 23,3), bet Achiorui, matyt, daroma išimtis.

15,9. *Joakimas* — tikriausiai kalbama apie asmenį, 4,7 vadinamą Eliakimu.

16,8. *Titano sūnūs... aukšti milžinai...* — Gal taip vadinami rinktiniai žydų karaliai (plg. 2 Kar 21,16).

16,31. Apie tokią šventę užsimenama tik Vulgatoje.

ESTERĖS KNYGA

Pagal 2 Mak 15,36, Palestinos žydai jau 160 m. pr. m. e. šventė „Mardochojo dieną“, arba Purim. Pagrindą šiai šventei suteikia Esteros knygoje aprašyti įvykiai. Vadinasi, knyga galėjo būti sukurta II a. pr. m. e., kuomet Persija jau buvo nukariauta Aleksandro Makedoniečio. Tačiau gal šią šventę švęsta ir anksčiau, jos kilmė galėjo būti visiškai kita, tik vėliau susieta su Esteros vardu. Graikiškas Esteros knygos tekstas žinomas nuo 78 m. pr. m. e., kuomet Jeruzalės šventikai jį pasiuntė Egipto žydams, norėdami išaiškinti Purim šventės kilmę ir paskatinti tautiečius ją švęsti.

Hebrajiško Esteros knygos teksto kalba panaši į Ezdro ir Kronikų kalbą — joje daug persiškų žodžių, arameizmų, būdingų to laikotarpio hebrajų kalbai. Hebrajiškasis tekstas vadinamas protokanoniniu. Jis įtrauktas į žydų Bibliją ir yra trumpesnis už graikišką, deuterokanoninį tekstą, kuris yra Septuagintos vertime. Vulgatoje šv. Jeronimas pirmiausia pateikia hebrajišką tekstą (1,1—10,3), po to — iš Septuagintos išverstas deuterokanonines dalis (10,4—16,24), nurodydamas, į kurias vietas reikia jas įstatyti. Tad Vulgatos tekstą, iš kurio darytas lietuviškas vertimas, reikia skaityti taip: įžanga su Mardochojo sapnu apie žydams gresiantį pavojų (11,2—12,6), pirmoji knygos dalis apie tai, kaip šis pavojus kilo (1,1—3,15; 13,1—7), antroji dalis apie tai, kaip buvo išvengta pavojaus ir atkeršyta priešams (4,1—14; 15,1—3; 4,15—17; 13,8—14,19; 5,1—14; 15,4—9; 6,1—9,15; 16,1—24; 9,16—10,3), knygos pabaiga (10,4—11,1).

Įdomu tai, kad hebrajiškame Esteros tekste iš viso neminimas Dievo vardas, Izraelio tautos išrinktumasis ir pan. Apie tai kalba tik deuterokanoninės dalys. Jos galėjo būti sukurtos vėliau, norint tekstą padaryti aiškesnį ir teologiniu požiūriu tikslingesnį. Bet gali būti, deuterokanoninės knygos dalys iš hebrajiško teksto buvo išbrauktos vėliau, jį trumpinant. Katalikų bažnyčia visą Septuagintoje ir Vulgatoje pateiktą Esteros knygos tekstą laiko įkvėptu, kanoniniu.

1,1. *Asveras* (hebr. „Achašveroš“) — šis karalius tapatinamas su Darijaus I sūnumi ir Artakserso tėvu Kserksu (pers. „Chayrašā“), valdžiusiu 486—465 m. pr. m. e. Jis vadino save viso pasaulio karaliumi, nes Persijos imperijai priklausė žemės nuo Indo upės iki Etiopijos — praktiškai visas tuomet žinotas pasaulis, be Graikijos, kurią jis taip pat bandė užkariauti: sugriovė Atėnus, bet pralaimėjo mūšius prie Salamino, Platėjų, Mikalos. Žuvo nuo sąmokslininkų rankos 465 m. pr. m. e. ...*šimtas dvidešimt septynioms žemėms*... — Persų imperija buvo padalinta į 20—30 satrapijų, kiekviena turėjo po 6—7 provincijas, ir jų iš viso buvo, kaip čia sakoma, 127.

1,2. *Susos miestas* — senoji Elamo sostinė Sūzai, persų karalių žiemos rezidencija, esanti į rytus nuo Babilono.

1,3. Herodotas mini, kad maždaug tuo metu Kserksas buvo sušaukęs į Sūzus visus savo satrapus aptarti rengiamo žygio prieš graikus. Pokylių salę Sūzuose pastatė Darijus. Luvre yra dalis šios sienos su mozaika.

1,5. ...*sukvietė visą tautą*... — Tokie gausūs pokyliai buvo ne naujiena Rytų valdovams. Nimrude rastoje Asurbanipalo steloje rašoma apie pokylį Kalacho

rūmuose, kuriame dalyvavo 69 574 svečiai. *...ir girios...*— Šio žodžio nėra hebr. tekste.

1,6. Persų karalių spalvos buvo balta ir mėlyna. *...guolių...*— Persų rūmuose puotaudavo pusiau gulėdami prie stalo.

1,9. *Vastė*, kaip ir Estera, istorikams nežinoma. Persų karalius vieną iš savo žmonių skirdavo karaliene. Herodoto liudijimu, prieš karą su graikais Persijos karalienė buvo Amestris. *...pokylį moterims...*— Moterys puotaudavo atskirai.

1,11. *...uždėjus karališkąjį vainiką...*— t.y. be šydo.

1,12. *Bet ji atsisakė...*— Plutarchas ir Herodotas rašo, kad jei persų karalių žmonos dalyvaudavo puotoje kartu su vyrais, būdavo išvedamos, kai šie pradėdavo įkaušti. Kserkso pageidavimas, matyt, visiškai neatitiko papročių.

1,16. *Vastė ižeidė ...ir kunigaikščius...*— Karalių ji ižeidė nepakludama kad ir neteisėtam reikalavimui, o karalystę ižeidė duodama kitoms moterims blogą pavyzdį.

1,19. *...kurio nevalia peržengti...*— Persų karalius net pats negalėdavo peržengti savo išleisto įstatymo ir turėdavo ieškoti būdo, kaip jį apeiti.

2,2. Karaliaus valdininkai, jausdami, kad jis gailisi atstūmęs Vastę, ir bijodami keršto, jeigu jai bus grąžinta valdžia, stengiasi užbėgti tam už akių.

2,3. *Moterų namai*— haremo pastatas, kuriame mergaitės būdavo ruošiamos stoti karaliaus akivaizdon.

2,6. *Jekhonijas*— gal Joachinas (žr. 4 Kar 24,6—16).

2,7. *Edisa*— hebr. „hadassah“— „mirta“. *Esterė*— tikriausiai babiloniškas vardas (įštara— babiloniečių meilės ir vaisingumo deivė) ir, kaip ir jos globėjo Mardochoja, galėjo būti kilęs iš Babilono dievo Marduko vardo. Esteros vardas dar galėjo būti kilęs iš pers. „stareh“— „žvaigždė“.

2,16. Nuo Vastės atstūmimo buvo praėję ketveri metai, kuriuos Kserksas praleido kariaudamas Graikijoje.

2,18. *Suteikė ...taipgi poilsio visoms žemėms...*— t.y. kuriam laikui atleido nuo mokesčių.

2,19. *...tebebuvo prie karaliaus durų...*— t.y. tarnavo rūmuose.

3,1. *Agagas*— senovės amalekiečių, kurių šalis buvo tapusi Medijos dalimi, valdovas (žr. Sk 24,7; 1 Kar 15,8).

3,7. *Pur*— babiloniškai „burtas“. Iš jo kilo Purim šventės pavadinimas. Persai dažnai mesdavo burtus, norėdami sužinoti palankiausią laiką savo sumanymams vykdyti.

4,11. Šią persų karalių nuostatą mini ir Herodotas.

5,2. Yra išlikęs bareljefas, kuriame vaizduojamas Darijus, sėdintis soste ir laikantis skeptrą— ilgą medinę, auksu apkalta lazda. Tokiu skeptru buvo galima paliesti gana toli esantį pavaldinį ir taip jam atleisti kaltę.

8,9. *Sibanas*— maždaug birželis.

8,12. *Keršto diena*— ta pati diena, kurią buvo paskyręs Amanas išžudyti žydams. Visuotinio pogromo idėja, matyt, buvo puoselėjama ne vieno žmogaus, nes kalbama apie „priešus“.

9,16. Septuagintoje rašoma, kad žydai nužudė 15 tūkstančių žmonių.

10,3. Po šios eilutės eina tokia šv. Jeronimo pastaba: „Kas yra hebrajiškame tekste, išverčiau visai ištikimai, kas gi toliau eina, radau parašyta visų vartojamame leidinyje graikų kalba ir raidėmis. Knygos gale buvo šis straipsnis, prieš kurį savo papročiu pa-

dėjau tam tikrą ženklelį, t.y. iešmelį“. Nuo čia prasideda deuterokanoninė knygos dalis (fragmentai). Jų vieta hebrajiško teksto atžvilgiu nurodyta įvadinuosiose Esteros knygos paaiškinimuose.

11,1. Šią eilutę, matyt, prirašė Aleksandrijos žydai. *Ptolemėjas* — gal čia kalbama apie Ptolemėją VIII, ir visa tai vyko 114 m. pr. m. e. ...*Purimo laiškas*... — t.y. visą graikiškai išverstą Esteros knygą. Po šios eilutės šv. Jeronimo pastaba: „Taip pat šita pradžia buvo visų vartojamame leidinyje; bet jos nėra nei hebrajiškame tekste, nei kuriame nors vertime“.

11,2. *Artakserksas* — taip gr. tekste vadinamas Asveras.

12,6. ...*karaliaus kamarponių*. — Po šių žodžių šv. Jeronimo pastaba: „Iki čia įžanga. Kas toliau eina, buvo toje vietoje, kur knygoje parašyta: Ir jie išplėšė... Tai randame tik visų vartojamame leidinyje“.

13,7. ...*kurią suardė*. — Po šių žodžių šv. Jeronimo pastaba: „Iki čia laiško nuorašas. Kas toliau, radau parašyta po tos vietos, kur skaitoma: Išėjęs Mardochajas... Bet to nėra hebrajiškame tekste ir nerandama nė viename vertime“.

15,1. Prieš šią eilutę šv. Jeronimo pastaba: „Taip pat štai ką radome pridėta visų vartojamame leidinyje“.

16,1. Prieš šią eilutę šv. Jeronimo pastaba: „Nuorašas karaliaus Artakserkso laiško, kurį jis siuntė dėl žydų visoms savo karalystės žemėms. Jo taip pat nėra hebrajiškame tekste“.

16,10. *Amanas Makedonietis*. — Tai graikiško teksto kūrėjo arba perrašinėtojo klaida. Aleksandras Makedonietis užkariavo Persiją 330 m. pr. m. e. Iki to laiko jo vardas žydams apskritai negalėjo būti žinomas.

MAKABIEJŲ KNYGOS

Makabiejų knygos paprastai dedamos ST pabaigoje, tačiau ark. J. J. Skvireckas jas patalpino greta kitų deuterokanoninių istorinių knygų, kur logiškai jos ir turėtų būti. Makabiejų knygų žydai nelaiko kanoninėmis, jų tokiomis nepripažįsta ir protestantai. Tačiau jos yra Septuagintos vertime, o katalikų bažnyčia jas laiko įkvėptomis.

Dviejose Makabiejų knygose aprašoma žydų kova prieš Seleukidų imperiją dėl religinės ir politinės nepriklausomybės. Makabiejus — tai trečiojo kunigo Matatijo sūnaus Judo pravardė, greičiausiai padaryta iš aramėjiško žodžio „maqabab“ — „kūjis“ ir jam duota už drąsą ir narsumą kovojant su prispaudėjais. Paskui makabiejais pradėta vadinti Judo brolius, o dar vėliau — visus kovotojus už žydų tautos nepriklausomybę.

Pirmoji Makabiejų knyga buvo parašyta hebrajiškai, po to išversta į graikų kalbą. Jos originalas neišliko, nors dar šv. Jeronimas sakėsi jį matęs. Knygoje aprašomi įvykiai apima keturiasdešimties metų laikotarpį nuo Antiocho Epifano valdymo pradžios iki Simono Makabiejaus mirties, t.y. 175—134 m. pr. m. e. Knygos autorius, tikriausiai Palestinos žydas, savo veiklą parašė po 134 m. pr. m. e., bet ne vėliau kaip 63 m. pr. m. e., kuomet Jeruzalę užkariavo Pompėjus. Knygoje kalbama apie Antiocho Epifano bandymą sunaikinti žydų religiją ir tautą, Judo Makabiejaus, vėliau jo brolių Jonatano ir Simono vadovaujamų žydų kovą prieš jį. Knyga remiasi istoriniais faktais, bet jie ne visada tikslūs, be to, interpretuojami religiniu požiūriu.

Antroji Makabiejų knyga nėra pirmosios tąsa, o lygiagretus visai kito autoriaus

pasakojimas, apimantis maždaug penkiolikos metų laikotarpį nuo Antiocho Epifano pirmtako Seleuko VI valdymo pabaigos iki Nikanoro pralaimėjimo, kas maždaug atitinka pirmuose septyniuose 1 Mak skyriuose aprašomus įvykius. Antroji Makabiejų knyga parašyta graikiškai ir labiau skirta Aleksandrijos žydams. Ji galėjo atsirasti 124 m. pr. m. e., kaip joje ir nurodyta (2 Mak 1,10). Autorius sakosi sutrumpinęs mūsų dienų nepasiekusį Jasono Kireniečio penkių tomų istorinį veikalą (2 Mak 2,20—52). Nežinia, ar taip buvo iš tikrųjų, bet 2 Mak stilius panašus į helenistinių veikalų, knygoje gausu helenistinės visuomenės gyvenimo realių.

Daugelis abiejose knygose minimų istorinių faktų sutampa. Gal tik skiriasi Jeruzalės šventyklos atšventinimo laikas: 1 Mak rašoma, kad tai įvyko Antiochui Epifanui esant gyvam, 2 Mak — kad po jo mirties. Radus chronologinę lentelę, teisi pasirodė 2 Mak. Abi knygos skiriasi dar ir tuo, kad 1 Mak lyg ir vengiama minėti Dievo vardą, o 2 Mak jis minimas labai dažnai. Panašų dalyką pastebime lygindami hebrajišką ir graikišką Esteros knygos tekstą.

Dar yra Trečioji Makabiejų knyga, kurioje pasakojama apie žydų persekiojimą Aleksandrijoje, valdant Ptolemėjui IV Filopatoriui, tačiau katalikų bažnyčia jos nelaiško kanonine.

PIRMOJI MAKABIEJŲ KNYGA

1,1. Aleksandras Makedonietis — Aleksandras III, arba Didysis, Makedonijos karaliaus Pilypo II sūnus (356—323 m. pr. m. e.) 336 m. pr. m. e., žuvus tėvui, įžengė į sostą, per trumpą laiką užvaldė visą Graikiją, 330 m. pr. m. e. nukariavo Persiją, Egiptą, Mažąją Aziją, Palestiną, Vidurinę Aziją ir net dalį Indijos.

Ketimų šalis — taip iš pradžių buvo vadinamas Kipras, vėliau — kitos salos ir Viduržemio jūros pakrantės. *Persų ir Medų karalius Darijus* — Darijus III Kodomanas (336—330 m. pr. m. e.).

1,2. ...žemės karalius — didžiųjų valdovų vietininkus.

1,10. Praėjus kiek laiko po Aleksandro Didžiojo mirties, apie 305 m. pr. m. e., jo nukariautų žemių satrapai pasiskelbė karaliais: Kasandras — Makedonijos, Antigonas — Mažosios Azijos, Lisimachas — Trakijos, Ptolemėjas — Egipto, Seleukas — Sirijos ir Babilonijos.

1,11. Iš jų išėjo nuodėminga šaknis... — Sirijos ir Babilonijos satrapas Seleukas I 305 m. pr. m. e. pasivadino karaliumi ir įkūrė Seleukidų dinastiją, viešpatavusią apie 250 metų. 301 m. pr. m. e. Seleukas I, padedamas Lisimacho, nugalėjo Mažosios Azijos karalių Antigoną ir prisijungė jo žemes, o 281 m. pr. m. e. išžygiavo prieš Makedoniją ir žuvo. *Antijokas Skaistasis* — Antiochas IV Epifanas buvo vienas iš Seleukidų dinastijos valdovų. Jo tėvas, Antiochas III Didysis (223—187 m. pr. m. e.), turėjo du sūnus: Seleuką IV Filopatorą (187—175 m. pr. m. e.) ir Antiochą Epifaną. Pastarasis buvo atiduotas romėnams kaip įkaitas, Seleukidams pralaimėjus mūšį prie Magnesijos. 179 m. pr. m. e. Seleukas IV susigražino brolių namo, į jo vietą nusiuntęs savo sūnų Demetriją. Norėdamas užimti sostą, Heliodoras nužudė Seleuką IV, bet Antiochui Epifanui pavyko uzurpatorių išvaryti ir pačiam užimti sostą, kuriame viešpatavo 175—164 m. pr. m. e. Po jo mirties sostas atiteko Seleuko IV sūnui Demetrijui I Soteriui.

1,15. Sugrižę iš Babilonijos nelaisvės, žydai kurį laiką gyveno pagal Mozės įstatymą savo negausioje, teokratiškai valdomoje bendruomenėje. Aleksandrui nukariavus Egiptą

tą ir Persiją, Artimuosiuose Rytuose pradėjo smarkiai plisti helenistiniai papročiai, gyvenimo būdas, kultūra. Ši įtaka suskaldė Palestinoje ir diasporoje gyvenančius žydus: vieni priėmė naujoves arba prisitaikė prie aplinkos, kiti, hasidai, pripažino tik Mozės įstatymą.

1,17. Minimas pirmas žygis prieš Ptolemėją IV Filometorą 169 m. pr. m. e., apie kurį 2 Mak neužsimenama. Antiocho Epifano tėvas Antiochas III Magnesijos sutartimi romėnams buvo pasižadėjęs nebelaikyti kovinių dramblių ir didelio laivyno, bet jo sūnūs, matyt, tos sutarties nelabai bepaisė.

1,21. Iš pirmojo Egipto žygio Antiochas Epifanas grįžo 170 m. pr. m. e. Žygio į Jeruzalę priežastis veikiausiai buvo Jasono ir Menelajo ginčas dėl vyriausiojo kunigo vietos, kuriuo pasinaudodamas Antiochas norėjo žydu turtais papildyti savo išdą.

1,23. Gr. tekste: „Nuplėšė auksą nuo visų tų dalykų, kurie buvo aptraukti auksine skarda; dalykus, padarytus iš aukso, paėmė visus“.

1,30. 2 Mak 5,24 rašoma, kad mokesčių viršininkas vadinosi Apolonijus ir turėjo 22 tūkst. kareivių.

1,35. ...*Dovido miestą*... — ant Siono kalvos esančią tvirtovę. Makabiejų knygos kalbama ne apie senąją, jebusiečių statytą tvirtovę, kurios jau nebebuvo, o apie sirų pastatytus įtvirtinimus.

1,38. Morijos kalnas, ant kurio stovėjo šventykla, buvo truputį žemesnis už tvirtovės kalną. Jie buvo taip arti, jog tvirtovėje iš lanko paleista strėlė galėjo pasiekti šventyklą.

1,46. Antiochas III, kaip ir persų karaliai, žydams buvo suteikęs privilegiją gyventi pagal Mozės, o ne pagal jo karalystės įstatymus. Antiochas Epifanas šią privilegiją panaikino. Ištikimybė Mozės įstatymui buvo traktuojama kaip pasipriešinimas valstybės tvarkai. Žydai religinę laisvę atgavo valdant Antiochui V.

1,54. Įstatymas žydams liepė aukoti tik Jeruzalėje (Ist 12,13).

1,56. Tie, kurie norėjo laikytis Įstatymo, turėjo slėptis.

1,57. 168 m. pr. m. e. lapkričio pabaigoje—gruodžio pradžioje Jeruzalės šventykloje buvo įrengtas aukuras Dzeuso Olimpiečio garbei.

1,58. Prie namų durų buvo statomos Apolono, Dianos, Hermio statulos ir joms smilkoma.

2,1. Juozapo Flavijaus liudijimu, Matatijas buvo pirmosios iš 24 švenčiausių Izraelio šeimų galva. Jo protėviai buvo Onijas ir Jedėjas (1 Krn 24,7). Tačiau gali būti, kad Matatiją pirmuoju padarė vėlesnieji ST redaktoriai po to, kai Makabiejai tapo vyriausiais kunigais. Matatijo protėvį Simoną Juozapas Flavijus vadina Asmoniejumi, tą pavardę taikydamas visai giminei.

2,2. Matatijo sūnų pravardės maždaug galėtų reikšti (iš eilės): „laimingasis“, „uolusis“, „kūjis“, „perveriantis (budintojas)“, „buklusis (numylėtinis)“.

2,18. *Karaliaus prietelis* — Antiocho dviraiškio titulas.

2,24. ...*sulig įstatymo nurodymu*... — Įstatyme liepiama nužudyti tuos, kurie aukoja stambams (Ist 13,7—12).

2,27. *Phinėjas* — žr. Sk 25,13.

2,29. ...*į tyrus*... — į Judo dykumą, esančią į vakarus nuo Negyvosios jūros.

2,34. Iš 16,29 sakoma: „Tegul kiekvienas pasilieka pas save ir nė vienas teneišina iš savo vietos septintoje dienoje“.

2,41. Mozės įstatymas niekur aiškiai nedraudžia šabo dieną gintis nuo priešų.

2,42. *Asidai* (hebr. „hasidim“ — „pamaldieji“) — Įstatymui ištikimų žydu bendruomenė, kuri priešinosi helenistinei ir kitų aplinkinių tautų įtakai dar prieš Makabiejus,

o šiemis sukilus sudarė pagrindinį Judo kovotojų būrį. Tačiau hasidai nevisiškai ir ne visada pritarė asmonėjų politikai (1 Mak 7,13). Juozapo Flavijaus liudijimu, apie 150 m. pr. m. e. jie suskilo į fariziejus ir esėjus.

2,62. Tikriausiai kalbama apie Antiochą Epifaną.

2,70. Matatijas mirė 166 m. pr. m. e.

3,10. *Apolonijus* — Samarijos įgulos vadas (žr. 1,30).

3,13. *Seronas* — Kele-Sirijos (Žemutinės Sirijos) kariuomenės vadas.

3,16. *Bethoronas* buvo kalnuose, 15 km į šiaurės vakarus nuo Jeruzalės.

3,21. Šie žodžiai buvo Makabiejų sukilėlių devizas.

3,32. *Lisijas* buvo Sirijos ir Finikijos karo vadų (strategų) viršininkas.

3,33. Antiocho Epifano sūnus Antiochas V Eupatoras 2 Mak 11,1 vadina Lisiją savo giminaičiu. Po dvejų metų Antiocho V globėju buvo paskirtas artimas karaliaus draugas Pilypas.

3,37. Antiochas Epifanas išžygiavo 165 m. pr. m. e. Jo žygis plačiau aprašytas 6,1.

3,38. *Ptolemėjas* buvo Kele-Sirijos ir Finikijos vietininkas. *Nikanoras* turėjo „Pirmojo karaliaus draugo“ titulą. *Gorgijas* buvo prityręs strategas, todėl Lisijas jam patikėjo vadovauti kariuomenei. Nikanoras buvo paskirtas vadovauti žygiui prieš žydus po penkerių metų (žr. 7,26).

3,39. 2 Mak 8,9 kalbama apie 20 tūkst. kareivių.

3,46. *Maspha* yra maždaug už 7,5 km į šiaurės vakarus nuo Jeruzalės.

3,48. Šios eilutės prasmė ne visai aiški. Galbūt čia turimi omenyje samariečiai, kurie iš šių knygų mokėsi garbinti Izraelio Dievą ir taip jas išniekino. O žydai, nebeturėdami pranašų, kurie persakytų Dievo valią, gal burdavo iš Įstatymo knygos: atversdavo ją bet kurioje vietoje ir skaitydavo (plg. 2 Mak 8,23).

3,49. Kunigų apranga, aukos, nazarajai gal turėjo rodyti Jahvei, kad neturėdami šventyklos žydai nebeturi kur jų panaudoti.

4,6. *...nei skydų, nei kalavių*. — Po šių žodžių gr. tekste pridurta: „kaip jie norėjo“. Minties prasmė ta, kad jie nebuvo tinkamai apginkluoti.

4,28. *Kitais metais*. — 164 m. pr. m. e. pradžioje.

4,40. *...ženklų trimitais*. — galbūt tais, kurie minimi Sk 10,2.

4,41. Paimti Siono tvirtovės (žr. 1,35) Judas nė nebandė, tik paskyrė kareivius saugoti, kad iš pilies neišeitų įgula ir netrukdytų prie šventyklos dirbantiems žmonėms.

4,52. 164 m. pr. m. e. gruodžio mėn., per trečiąsias šventyklos išniekinimo (pirmojo aukojimo Dzeusui) metines.

4,59. Tai Atnaujinimo šventė (hebr. „chanukka“). Tomis dienomis žmonės atsinešdavo į šventyklą palmių šakų ir kitų žalumynų. Ši šventė gimininga Padangčių šventei, per kurią buvo pašventinta Saliamono šventykla. Atnaujinimo šventės dieną žvakidėse degdavo žvakės, todėl netrukus ją pradėta vadinti „Šviesų švente“. Įstatymą simboliizuojančios žvakidės būdavo statomos visų namų languose ar duryse, norint parodyti, kad juose laikomasi Mozės tikėjimo.

4,60. *Siono kalnas* — šventyklos kalnas.

5,3. *Akrabantė* — kalnuotas kraštas pietiniame Negyvosios jūros krante.

5,4. *Beano vaikai* — pusiau klajoklių gentis, užpuolindavusi keliautojus Jeruzalės—Jericho kelyje.

5,5. *...pasmerkė juos visai sunaikinti*. — hebr. „cherem“, t.y. paskyrė Jahvei kaip karą grobį.

- 5,6. *Amoniečiai* buvo užėmę žydams anksčiau priklausiusią Užjordanę. *Timotiejus* — Antiocho Epifano vietininkas.
- 5,9. *Galaadas* — didelė šalis, besidriekianti į rytus ir šiaurę. *Datemano tvirtovės* vieta nežinoma.
- 5,13. *Tubinas* — vietovė į pietryčius nuo Genezareto ežero.
- 5,15. *Ptolemaida* — miestas prie Viduržemio jūros, seniau vadintas Aku. *Tiras ir Sidonas* — seni Finikijos uostai.
- 5,23. *Arbatas* — vietovė Hebrono apylinkėse tarp Genezareto ežero ir Sidono.
- 5,25. *Nabutiečiai* — klajoklių arabų tautelė.
- 5,26. Čia minimi Galaado miestai.
- 5,29. ...*iki tvirtovėi*.— Tai Datemano tvirtovė (žr. 9 eil.).
- 5,35. *Maspha*.— Toks miestas buvo ir Galaade.
- 5,37. *Raponas* — vieta netoli Astarot-Karnaimo, prie Hieromakso upelio.
- 5,42. ...*tautos raštininkus*...— tuos, kurių žinioje buvo kariuomenės sąrašai. Taip daryta todėl, kad nė vienas neišsisuktų nuo mūšio.
- 5,46. *Ephronas* — iš kitų šaltinių nežinomas miestas.
- 5,58. *Jamnija* — žr. 4,15.
- 5,65. *Esavo sūnūs* — edomiečiai arba idumėjiečiai, kurie buvo užėmę pietinę Judėjos dalį. *Khebronas* — miestas Judo giminės valdose.
- 5,66. ...*ėjo per Samariją*.— Samarija buvo toli šiaurėje, todėl čia, atrodo, klaida. Senoviniame lotyniškame vertime, 2 Mak 12,35 ir Juozapo Flavijaus raštuose, ši vietovė vadinama Marisa.
- 5,67. Einant pro Marisą, žydams teko susiremti su Gorgijo kariuomene (žr. 2 Mak 12,34).
- 6,1. *Antijokas* — Antiochas Epifanas. *Aukštesniosios šalys* — kalnuotos Persijos sritys. *Elimaida* — miestas, kituose šaltiniuose neminimas; tikriausiai čia neteisingas vertimas, o gal tai senovės Elamo, šalies, esančios į šiaurės rytus nuo Persijos sostinės Sūzų, graikiškas pavadinimas. 2 Mak 9,2 nėra nei Persijos, nei Elimaidos, o minimas Persepolis.
- 6,2. ...*turtinga šventykla*...— galbūt Inanos-Artemidės šventykla Persepolyje.
- 6,7. Pagal chronologinius duomenis, Antiochas Epifanas mirė pora mėnesių prieš Jeruzalės šventyklos atšventinimą.
- 6,14—15. Apie šį Pilypą kalbama 6,55 ir 2 Mak 9,29, tačiau 2 Mak 5,22; 8,8 minimas kitas Pilypas.
- 6,16. 164 m. pr. m. e. rudenį.
- 6,20. Tvirtovė buvo apgulta 163—162 m. pr. m. e.
- 6,31. Smulkiau šie įvykiai aprašomi 2 Mak 13,9—18.
- 6,37. ...*trys dešimtys du*...— Dramblio bokštelyje galėdavo išsitenkti tik 2—3 žmonės.
- 6,43. *Eleazaras* — Judo Makabiejaus brolis.
- 6,49. ...*šaliai buvo šabatas* — šabo metai (žr. Kun 25,1—7).
- 6,57. Išgirdęs, kad Pilypas grįžta, Lisijas skuba žygiuoti atgal į Siriją, todėl daro su žydais taiką.
- 6,62. ...*liepė sugriauti sieną aplinkui*.— Žydams suteikiama religinė, bet ne politinė nepriklausomybė, todėl gynybinė siena nugriaunama. Pačią šventyklą Lisijas net pagerbė aukomis (2 Mak 13,24).
- 7,1. 161 m. pr. m. e. Demetrijus I Soteris pabėgo iš Romos, kur jis buvo laikomas įkaitu (žr. 1,11 paaišk.), išsilaipino Trípolyje ir vėliau atkovojo Antiochiją. Tikriausiai Se-

leukas IV Filopatoras ir Antiochas IV Epifanas buvo susitarę, kad pastarojo sostą turįs paveldėti Demetrijas, bet ši susitarimą Antiochas sulaužė.

7,5. *Alkimas* — tikriausiai Eliakimas, priklausęs iš Aarono kilusių kunigų šeimai, todėl jį iš pradžių remė hasidai.

7,8. *Bakhidas* — žemių nuo Eufrato iki Egipto valdytojas, karaliaus vietininkas.

7,17. Plg. Ps 78,7.

7,26. Nikanoras (Kipro vietininkas) jau kartą dalyvavo žygyje prieš žydus ir patyrė pralaimėjimą (3,38; 4,6). Galbūt, mirus Antiochui Epifanui, jis susipyko su Lisiju ir susidėjo su Demetrijo šalininkais.

7,43. ...trylikta *Adaro mėnesio diena*. — Tai 160 m. pr. m. e. kovo pabaiga.

7,49. Ši šventė vadinosi Nikanoro diena ir buvo švenčiama maždaug iki mūsų eros pradžios.

8,1. Jausdamas, kad nesugebės ilgai priešintis Seleukidams, Judas nutarė ieškoti paramos kitur, nors tam prieštarauja Įstatymas (Iš 23,32).

8,2. *Galatija* — turbūt turimi omenyje į šiaurę nuo Alpių gyvenę galai, kuriuos romėnai nugalėjo 222 m. pr. m. e.

8,5. Kalbama apie Makedonijos karalių Pilypą V, kurį Flaminijus sumušė prie Kinoskefalų 197 m. pr. m. e., ir jo sūnų Persėją, Emilijaus nugalėtą prie Pindos 168 m. pr. m. e.

8,6. Minimas Antiocho III pralaimėjimas prie Magnesijos 189 m. pr. m. e.

8,8. Indija Antiochui III nepriklausė, Medijos jam taip pat neteko atiduoti. *Eumenas* — Eumenijas II, Pergamo karalius.

8,9—10. Galbūt kalbama apie pergalę prieš achėjų sąjungą 147—146 m. pr. m. e. ir Korinto užėmimą.

8,15. Romoje buvo 300 senatorių.

8,16. ...vienam žmogui... — Iš tikrųjų valdė du konsulai.

8,17. Šie pasiuntiniai išsiųsti prieš Nikanoro mirtį (jis mirė tik dviem mėnesiais anksčiau už Judą). Gal tai tie patys pasiuntiniai, kurių išvykimą Juozapas Flavijus datuoja 161 m. pr. m. e.

8,21. Romėnai siekė susilpninti Seleukidų imperiją, todėl džiaugėsi kiekviena pasitaikusia proga.

8,22. Romėnų papročiu, sutartys buvo išraižomos žalvarinėse plokštėse. Į Jeruzalę nušistas sutarties nuorašas. Iš sutarties teksto matyti, kad ji palankesnė romėnams.

9,1. ...dešinijį sparną — kariuomenę, stovėjusią į pietus nuo Antiochijos, arčiau Judėjos. Demetrijo, matyt, nebuvo pasiekęs romėnų reikalavimas neliesti žydų.

9,2. *Galgala* — tikriausiai esanti į šiaurės vakarus nuo Jeruzalės. *Arbelos Masalotas* — vietovė su daug olų, sujungtų požeminiais perėjimais.

9,3. *Pirmame mėnesyje šimtas penkiasdešimt antrų metų...* — 160 m. pr. m. e. pavasarį, praėjus maždaug dviem mėnesiams nuo Nikanoro žuvimo.

9,5. Judas turėjo pasitraukti iš Jeruzalės. Kur buvo *Laisa*, neaišku.

9,27. Paskutinis pranašas buvo Malachijas, miręs 450 m. pr. m. e.

9,33. *Tekuos tyrai* — dykuma į pietryčius nuo Betliejaus, besidriekianti iki Negyvosios jūros. *Asfaro duobės vanduo* — galbūt vandens saugykla, dabar vadinama Chibet-Bir-Ue-Zaferanu.

9,34. Ši eilutė ne vietoje, ji pakartota toliau (žr. 43 eil.).

9,35. *Nabutiečiai* (5,35) gyveno toli už dykumos, ir jų negalėjo lengvai pasiekti sirų kariuomenė.

9,36. *Jambrio sūnūs* — kuri nors arabų tautelė.

9,54. *Šimtas... antrame mėnesyje...*— 159 m. pr. m. e. gegužės mėn. Neaišku, apie kokią sieną kalbama. Alkimas, norėdamas visus sulyginti, pradėjo griauti arba vidinę šventoriaus sieną, skyrusią kunigus ir pasauliečius, arba sieną, skyrusią žydus nuo kitataučių. ...*pranašų darbą*...— Šventykla buvo pastatyta vadovaujant pranašams Agėjui ir Zacharijui, tačiau gal turimas omenyje koks nors ypatingas jų darbas.

9,58. *Nedorieji* — helenistiškai nusiteikę žydai, sirų šalininkai.

9,66. *Odaras, Pasaronas* — gal tai Bachido pusėje kariavusios arabų tautelės.

9,72. Belaisviai buvo gražinti, bet įkaitais paimti žydai liko Siono pilyje.

9,73. *Machmas* buvo į šiaurę nuo Jeruzalės. ...*teisti tautą*...— bausti visus, nusidėjusius žydų religijai.

10,1. *Aleksandras Balas* su nedidele kariuomene paėmė Ptolemaidą 152 m. pr. m. e. Pasak istoriko Justino, jis nebuvo Antiocho Epifano sūnus ir Antiocho Eupatoro brolis, tik labai panašus į pastarąjį. Dėl to panašumo šis žemos kilmės žmogus reiškė pretenzijas į Seleukidų imperijos sostą. Demetrijų nepatenkintas Romos senatas sumaniai manipuliuo Aleksandro figūra. Jonatas taip pat pripažino jo valdžią, tikėdamasis, kad jam pavyks nugalėti žydams nepalankų Demetriją. Be to, Aleksandrą rėmė Roma, su kuria Jonatas buvo sudaręs sutartį.

10,3. Demetrijas pripažino Jonatą Judėjos vietininku.

10,11. Kalbama apie anksčiau sugriautos sienos aplink šventyklą atstatymą (žr. 6,62).

10,20. Po Alkimo mirties vyriausiojo kunigo vieta septynerius su puse metų buvo neužimta. Nuo Sadoko laikų ji priklausė Eleazaro arba Onijo dinastijai. Po to, kai Onijo III sūnus pabėgo į Egiptą ir įsteigė šventyklą Leontopolyje, vyriausiojo kunigo pareigos pasidarė vos ne perkamos. Karalius jas skirdavo sau ištikimam žmogui iš žydų kunigų luomo. Pradėjusiai kunigauti Asmoniejų dinastijai, kuriai priklausė Jonatas, labiau rūpėjo pasaulietinė politika negu religijos reikalai.

10,21. Jonatas apsisilko vyriausiojo kunigo apdaru 152 m. pr. m. e. spalio mėnesį.

10,22. Demetrijas viso labo pripažino Jonatą Judėjos valdytoju, o Aleksandras jį paskyrė vyriausiuoju kunigu, t.y. suteikė kur kas realesnę valdžią.

10,23. Demetrijas kreipiasi į žydų tautą, nepripažindamas Jonato savarankišku valdovu. Jo pažadai neįtikėtinai dideli.

10,29. *Druskos maitas* — mokestis už druskos kasimą prie Negyvosios jūros. ...*išsižadu vainikų*...— Graikijoje buvo paprotys sėkmingų karo žygių ar šiaip laimingų įvykių progomis siųsti karaliui auksinį vainiką. Vėliau tai tapo prievole, o dar vėliau — kasmetiniu mokesčiu pinigais.

10,30. ...*iš trijų miestų*...— Lidos, Ramatos ir Alferemos, buvusių Samarijos teritorijoje, vėliau prijungtų prie Judėjos.

10,36. Tarnauti karaliaus kariuomenėje buvo garbinga ir pelninga, nors neaišku, ar iš žydų sudarytą kariuomenę Demetrijas būtų laikęs Judėjoje.

10,39. *Ptolemaida*.— Demetrijas siūlo žydams kaip tik tą miestą, kurį yra užėmęs Aleksandras.

10,50. Kalbama apie Ptolemėją VI Filometorą.

10,57. 150 m. pr. m. e. rudenį Kleopatra Fea ištėkėjo už Aleksandro ir pagimdė jam Antiochą VI. Vėliau ji buvo Demetrio II Nikatoro žmona, o šiam patekus į partų nelaisvę ir vedus jų karaliaus dukterį Rodogunę, ištėkėjo už jo brolio Antiocho VII. Tačiau Demetrijui grįžus iš nelaisvės, vėl apsimetė norinti gyventi su juo, bet ieškojo progos juo nusikratyti. Kleopatros iniciatyva buvo nužudytas karaliumi pasiskelbęs jos

sūnus Seleukas. Panašiai ji norėjo pašalinti ir savo antrąjį sūnų, Antiochą VIII, tačiau šis ją pačią privertė išgerti jam paruoštus nuodus. Tai įvyko 126 m. pr. m. e.

10,61. ...*nedorų žmonių* — žydų, priėmusių helenizmą.

10,67. 147 m. pr. m. e. Demetrijo Soterio sūnus Demetrijas II Nikatoras, kurį drauge su broliu, Antiochu VII, tėvas buvo išsiuntęs į Kretos salą pas jos valdytoją Lasteną, grįžo su kariuomene, kad pradėtų karą prieš Aleksandrą, kurio nebenorėjo patys sirai dėl jo palaido gyvenimo ir nesirūpinimo valstybės reikalais. Demetrijas II Nikatoras valdė 145—125 m. pr. m. e. Devynerius metus, kuomet jis buvo partų nelaisvėje (138—125 m. pr. m. e.), jį pavadavo jo brolis Antiochas VII.

10,69. Apolonijaus tėvas, taip pat Apolonijus, buvo Kele-Sirijos vietininkas. Čia minimas Apolonijus buvo artimas Demetrijo Soterio draugas, bet šiam žuvus susidėjo su Aleksandru, kad išliktų Kele-Sirijos vietininku. Pamatęs, kad Demetrijas Nikatoras gali atsiimti sostą, stojo jo pusėn. *Jamnija* — senas pilistimų miestas.

10,75. *Jopė* — į šiaurę nuo Jamnijos, dabar — Jafa.

10,78. *Azotas* — pilistimų miestas į pietus nuo Jopės.

10,83. ...*į Dagono šventyklą, kad ten gelbėtųsi*. — Helenistiniame pasaulyje ieškantys prieglobsčio šventykloje nebuvo užmušami.

10,89. ...*auksinę sagį*... — Ja būdavo susegami apsiausto kampai ant peties ar krūtinės. Tai „karaliaus giminaičio“ titulu, aukščiausio Seleukidų imperijoje, ženklas. *Akaronas* — pilistimų miestas tarp Jamnijos ir Jeruzalės.

11,1. Egipto karalius Ptolemėjas VI Filometoras atžygiavo į Siriją tartum norėdamas padėti savo žentui Aleksandrai kovoti prieš Demetriją II. Tačiau iš tikrųjų jis siekė prisijungti Kele-Siriją, Finikiją ir Judėją.

11,7. *Eleuteras* — upė, tekanti Sirijos ir Finikijos pasieniu ir įtekanti į Viduržemio jūrą šiauriau Tripolio.

11,8. *Pajūrio Seleukija* — miestas prie Orontos upės žiočių, Antiochijos uostas.

11,10. ...*tykojo manęs užmušti*. — Juozapas Flavijus rašo, kad Ptolemėją bandė nužudyti Aleksandro pavaldinys Amonijas, kurio Aleksandras nenubaudė, todėl pats buvo įtartas.

11,13. Ptolemėjui prisiartinus prie Antiochijos, jos gyventojai sukilo, nužudė Amoniją ir pasidavė Egipto valdovui.

11,14. ...*sukėlę maištą*. — Tai įvyko atžygiavus Demetriui II su kariuomene.

11,16. ...*pabėgo į Arabiją*... — Istorikas Diodoras Sicilietis rašo, kad nugalėtas Aleksandras su 500 kareivių būriu pabėgo į Arabijos miestą Abą pas kunigaikštį Dioklą (39 eil. jis vadinamas Emalkueliu), kuris globojo jo sūnų Antiochą VI. Tarp Aleksandro žmonių buvo Demetrijo šnipas arabas Zabdielis, sukurstęs bendražygius jį nužudyti.

11,18. ...*mirė*... *Ptolemiejus*. — Pasakojama, kad jį numetė dramblio pasibaidęs žirgas. Susižeidęs galvą, karalius keturias dienas išbuvo be sąmonės, paskui ją atgavo, išvydo atneštą Aleksandro galvą ir mirė operuojamas.

11,19. 145 m. pr. m. e.

11,31. *Lastenas* — Demetrijo II globėjas (10,67) dabar buvo paskirtas Kele-Sirijos ir Finikijos vietininku ir gavo „karaliaus giminaičio“ titulą.

11,34. Praleistas trečiojo miesto vardas — Aferema. ...*kurie aukoja Jerusaleje*... — t.y. ne samariečiai, aukojantys Garizimo kalne.

11,39. *Triphonas* — tikrasis jo vardas Diodotas. Aleksandras Balas jį buvo paskyręs kariuomenės vadu.

11,45. Antiochijoje anuomet gyveno apie 400 tūkst. gyventojų.

- 11,48. Diodoras rašo, kad Demetrijas liepęs žudyti moteris ir vaikus, todėl užmuštųjų buvo tiek daug. Juozapo Flavijaus liudijimu, Demetrijas liepęs dar ir padegti miestą.
- 11,54. *Antijokas* — Antiochas VI Dionizijas (144—142 m. pr. m. e.).
- 11,57. *...keturių miestų...* — Ketvirtasis turbūt Akaronas.
- 11,59. *...nuo Tiro ribų iki Egipto sienai.* — Nuo pietinės Finikijos sienos iki Rinokoruros upės.
- 11,60. *...anapus Upės...* — t.y. Jordano. Askalonas jau šiaupus Jordano.
- 11,61. *Gaza* — pilistimų miestas netoli Viduržemio jūros.
- 11,67. *Asoras* — Jozuės laikais žymiausias šiaurinės Palestinos miestas (Joz 11,1).
- 12,7. *...Onijui laiškas Arijaus...* — Iš viso trys vyriausieji kunigai turėjo Onijo vardą. Adaas sūnus Onijas I ėjo vyriausiojo kunigo pareigas 325—300 m. pr. m. e., Arėjas I Spartoje karaliavo 309—300 m. pr. m. e. Tad minimasis laiškas galėjo būti parašytas šiuo laikotarpiu. Tuomet žydai gyveno milžiniškos Aleksandro Makedoniečio imperijos viduryje ir neįsivaizdavo, kad galėtų jai pasipriešinti sudarydami sutartį su Sparta.
- 12,9. *...šventas knygas...* — Tikriausiai minimas kur kas didesnis knygų rinkinys negu Įstatymo knygos (plg. 2 Mak 2,13—14).
- 12,21. Tais laikais tarp žydų sklido gandai apie jų giminystę su spartiečiais. Tikriausiai dėl sėkmingų karų su žydų pavergėjais persais, ypač po pergalingo mūšio prie Platėjų (479 m. pr. m. e.), Spartos šlovė itin išaugo. Labai seniai praradę nepriklausomybę, žydai, matyt, jautėsi vieniši ir silpni, tad giminystė su spartiečiais buvo geistina. Arėjas I, turbūt radęs kokią nors seną žydų laišką apie tai, nutarė jiems atsakyti, nes tuo laiku, pralaimėjus graikams prie Leuktrų (371 m. pr. m. e.), Spartos galybė buvo žlugusi, o jos padėtis panaši į žydų.
- 12,25. *Amaties šalis* — Ematas šiaurinėje Palestinoje.
- 12,28. Uždegę laužus sirai pasitraukė.
- 12,31. *Zabadiečiai* — arabai, gyvenę netoli Damasko.
- 12,39. Vėliau Trifonas nužudė Antiochą VI.
- 12,49. *...į didelę lygumą...* — į Esdremono slėnį.
- 13,23. *...prie Baskamano...* — Galaado šalyje.
- 13,28. Septintąją piramidę Simonas, matyt, pasistatė sau. Modinas buvo gana toli nuo jūros, tad paminklas vargiai galėjo būti matomas.
- 13,31. Iš tikrųjų įvykių eiga buvo tokia: Trifonas tapo karaliumi (valdė 142—141 m. pr. m. e.), pakliuvo į nelaisvę Demetrijas II, Trifonas nužudė Antiochą VI, taigi tai įvyko gerokai vėliau po Jonato nužudymo.
- 13,41. 142 m. pr. m. e. Judėja įgavo daugiau savarankiškumo, bet liko Seleukidų imperijos sudėtyje.
- 13,43. *...prie Gazos...* — tiksliau: prie Gazaros (plg. 14,7).
- 13,51. 141 m. pr. m. e. birželio pradžioje.
- 13,53. Jeruzalėje jau buvo dvi tvirtovės: senoji jebusiečių, t.y. Sionas arba Dovydo miestas, ir Šventyklos kalno tvirtovė.
- 13,54. *Jonas* — pramintas Hirkanu.
- 14,1. *Šimtas septyniasdešimt antrais metais...* — 140 m. pr. m. e. *...į Medų šalį ieškoti sau pagalbos...* — Partai palengva buvo užėmę visas žemes nuo Eufrato iki Indo. Demetrijas norėjo jas susigrąžinti ir iš jų surinkti kiek galima didesnę kariuomenę kovai prieš Trifoną.
- 14,2. *Arsakas* — bendras partų karalių vardas. Čia kalbama apie Arsaką VI arba Mitridatą I (164—137 m. pr. m. e.). Persijos ir Medijos karaliumi jis vadinamas todėl, kad buvo užkariavęs šias šalis.

14,3. Demetriui žygis iš pradžių sekėsi. Pasak istoriko Justino, jį paėmę į nelaisvę apgaule, pakviestą tartis dėl taikos. Norėdamas pasitytioti, sugautą Demetriją Arsakas liepė vedžioti po miestus, bet paskui apsigalvojo ir apvedino su savo dukterimi. Po devynerių metų Demetrijas atgavo sostą.

14,16. Žinią romėnai tikriausiai gavo per 24 eil. minimą pasiuntinį.

14,20. *Spartiečių kunigaikščiai* — paskutinis Spartos karaliaus Likurgo sūnus Peloposas mirė 211 m. pr. m. e. Paskutinis tironas Nabis žuvo 192 m. pr. m. e., ir Sparta buvo prijungta prie achėjų sąjungos; ją valdė oligarchai, vadinami eforais arba archontais, — penki kasmet renkami pareigūnai, turėję aukščiausią religinę ir pasaulietinę valdžią. 146 m. pr. m. e. Sparta tapo sąjunginiu Romos miestu Achajos provincijoje.

14,22. *Numenijus, Antipateris* — tie patys pasiuntiniai, kuriuos buvo siuntęs Jonatas (12,16).

14,24. Tikriausiai pasiuntiniai į Romą keliavo iš Spartos. Viena sirų *mina* — 642 g. Sunku patikėti, kad skydas galėjo tiek sverti. Galbūt čia nereikia žodžio „sveriančiu“, juo labiau kad jo nėra siriškajame vertime.

14,26. Čia minimą dokumentą apie Simono šeimos nuopelnus Izraeliui surašė ne romėnai, o žydai.

14,27. *Aštuoniolikta... metais...* — 140 m. pr. m. e. rugsėjo pradžioje... — *Asramelyje...* — gr. tekste: „Saramelyje“. Tai turbūt hebrajiško žodžio „hasaramel“ — „vidinis šventyklos kiemas“ transkripcija.

14,41. Paskutinis teisėtas vyriausiasis kunigas buvo Onijas III (2 Mak 3,1). 174 m. pr. m. e. Antiochas Epifanas jį atleido iš pareigų ir pardavė šią vietą jo broliui Jasonui. Kai Onijas III buvo nužudytas Dafnėje, jo sūnus Onijas IV pabėgo į Egiptą, pastatė Leontopolyje šventyklą (tai prieštaravo Įstatymui, žr. Įst 12,5) ir joje pradėjo eiti vyriausiojo kunigo pareigas, netekdamas teisės kunigauti Jeruzalėje. Todėl žydai pripažino paveldimą vyriausiojo kunigo postą Simono šeimai, kol kils tikras pranašas, galėsiąs pasakyti, ar jie teisingai pasielgę. Taip Simonas tapo vyriausiuoju kunigu ir karaliumi.

15,1. Demetrijo I Soterio sūnus, Demetrijo II brolis Antiochas VII Evergetas, dar vadinamas Sidiečiu, brolio žmonos Kleopatros prikalbintas (žr. 10,57 paaišk.), ryžosi siekti Seleukidų sosto. Norėdamas užsitikrinti žydų paramą, jis parašė laišką turbūt iš Rodo salos. Tuo metu jis dar nebuvo karūnuotas.

15,10. 139—138 m. pr. m. e.

15,11. *Dora* — senas Kanaano miestas prie Viduržemio jūros, netoli Karmelio kalno.

15,16. *Lucijus* — 139 m. pr. m. e. konsulais buvo išrinkti Lucijus Kalnijus Pizas ir Markas Publijus Laenas. *Ptolemiejus* — Ptolemėjas VII Fiskonas (Evergetas II), po savo brolio Filometoro mirties valdęs 146—117 m. pr. m. e.

15,21. Vėliau panašią teisę imperatorius Augustas suteikė Erodiui.

15,22. Čia minimas Demetrijas II (jis arba dar nebuvo patekęs į partų nelaisvę, arba romėnai to nežinojo), Pergamo karalius Atlas II (159—138 m. pr. m. e.), Kapadokijos karalius Ariaratas V (162—131 m. pr. m. e.) ir partų karalius Arsakas VI (žr. 14,2).

15,26. Vardijamos Viduržemio jūros salos ir pakrančių uostai.

15,37. *Ortosija* — Finikijos uostas 14 km į šiaurę nuo Tripolio.

15,39. *Gedora* — arba Kedronas (plg. 16,9) netoli Jamnijos.

16,14. 134 m. pr. m. e. sausio—vasario mėn.

16,18. *...karaliui...* — Antiochui VII Sidiečiui.

16,23. *Kiti Jono darbai...* — Pasak Juozapo Flavijaus, Jonas Hirkanas viešpatavo

31 metus ir nuveikė daug reikšmingų darbų. Iš pradžių jam teko kariauti prieš Antiochą VII Sidietį, apgulusį Jeruzalę, ir šis buvo priverstas sudaryti taiką. Jonui net buvo pavykę išplėsti Judėjos sienas, bet po jo mirties prasidėjo Makabiejų dinastijos žlugimas. Jo palikuonys buvo godūs, kovojo tarpusavyje dėl valdžios. 63 m. pr. m. e. jie pasikvietė Pompėjų būti teisėju ir tarpininku jų byloje. Šis atėjo su Romos legionais ir paėmė Jeruzalę. Vėliau žydams buvo primesta proromeniška Erodų dinastija. 70 m. Titas sugriovė Jeruzalę ir galutinai panaikino Judėjos nepriklausomybę.

ANTROJI MAKABIEJŲ KNYGA

1,1. *Žydams... esantiems Egipte...* — Ptolemėjas Lagas apie 320 m. pr. m. e. išsivedė į Egiptą apie 100 tūkst. žydų. Onijui IV Leontopolyje, netoli Heliopolio, pastačius šventyklą (žr. 1 Mak 14,41 paaišk.), veikusią 150—71 m. pr. m. e., jie visais atžvilgiais stengėsi neatsilikyti nuo Jeruzalės žydų, nors įstatymas draudė aukoti jų šventykloje.

1,7. *Demetrius* — Demetrius II Nikatoras. 142 m. pr. m. e. Jeruzalės žydai, matyt, parašė laišką į Egiptą, skųsdamiesi Jasono pastangomis helenizuoti Izraelį.

1,9. Kaslevo mėn. buvo švenčiama Atnaujinimo šventė (Chanukka) (žr. 1 Mak 4,59). Matyt, siūlydami švęsti Padangčių šventę ne Saliamono, jau tapusios mitine, o esamos šventyklos pašventinimo dieną, Jeruzalės žydai norėjo Egipto brolius labiau susieti su savo šventykla.

1,10. 124 m. pr. m. e. Data baigiasi pirmas laiškas, po to prasideda antras. *Judas* — greičiausiai Matatijo sūnus Judas Makabiejus. Šis laiškas, atrodo, rašytas tuojuo po Antiocho Epifano mirties. *Aristobulus* — žydų kilmės filosofas, gyvenęs Ptolemėjo VI Filometoro rūmuose ir šiam dedikavęs savo veikalus, iš kurių žinomas alegorinis Penkiaknygės aiškinimas. Laiškas rašytas ne vėliau kaip 145 m. pr. m. e. ...iš pateptųjų kunigų giminės... — iš Aarono palikuonių.

1,11. *...toki karalių.* — Gal Antiochą IV Epifaną.

1,13. Čia susipina Antiocho IV ir Antiocho Didžiojo žuvimo istorijų elementai. *Nanėja* — Babilono meilės ir vaisingumo deivė, šumerų vadinta Inana, akadų — Ištara. Simbolinės vedybos su deive buvo svarbiausia mistinių tos šalies karalių karūnavimo apeigų dalis.

1,20. *...Persijos karaliaus...* — Artakserkso Ilgarankio.

1,21. *Kunigas Neemijas...* — Gr. tekste: „Neemijas įsakė kunigams“. Jis buvo kilęs iš Judo giminės, todėl negalėjo būti kunigas.

1,36. *Neftaras, Nepi* (pers. „naft“ — „nafta“). — Tose vietose nafta kai kur pati trykšta iš žemės.

2,1. *...Jeremijo raštuose...* — Gr. tekste: „yra atrasta dokumentuose, kad pranašas Jeremijas liepęs...“ Tad jų autorius nebūtinai pats Jeremijas.

2,4. Jeruzalės šventyklos sugriovimas aprašytas 2 Kar 25, Jer 52, tačiau ten neužsiminta apie padangtę ir Sandoros skryniją.

2,20—33. Autoriaus (Jasono Kireniečio knygų trumpintojo) prakalba.

3,1. Kalbama apie Seleuko IV Filopatoro (187—175 m. pr. m. e.) valdymą. *Onijas* — Onijas III, Simono II sūnus.

3,2. *...net karaliai...* — Ptolemėjas II Filadelfas, Ptolemėjas III Evergetas.

3,3. *Azijos karalius* — Seleukidų titulas.

3,7. Seleuko IV finansinė padėtis buvo sunki: tėvui Antiochui III pralaimėjus Magnešijos mūšį, jis turėjo mokėti Romai kontribuciją.

4,7. Turimas omenyje Antiochas IV Epifanas (žr. 1 Mak 1,11 paaišk.). Onijo brolis Jozuė pasivadino Jasonu, tuo pabrėždamas savo helenistinį nusiteikimą.

4,9. *Mankštos mokykla* — graikiškuose miestuose veikusi organizacija, kuri fiziškai ir dvasiškai ugdė jaunimą, jį mokė karo meno. Antiochijos, kaip ir Romos, pilietybė suteikdavo tam tikrų teisių ir lengvatų. Tai buvo lyg ir globėjo Antiocho vardu pavadinta sąjunga. Gyventojams priėmus Antiochijos pilietybę, Jeruzalė būtų tapusi helenistiniu miestu.

4,11. *...karalių...* — Antiochas Didysis ir Seleukas IV buvo suteikę žydams teisę gyventi pagal savo įstatymus, kunigams ir šventyklos tarnams leido nemokėti mokesčių, iš karaliaus išdo skirdavo lėšų aukoti Jeruzalės šventykloje.

4,12. *...vesti visų geriausių jaunikačius į nepadorias vietas.* — Gr. tekste: „statyti geriausius jaunikačius po petasu“. Plačiau kraštė Hermio, varžybų ir imtynių dievo, skrybėlės „petasas“ žydams buvo graikiškų papročių simbolis.

4,14. *...skritinės mėtyme.* — Gr. tekste: „po disko paskelbimo“. Vaidinimai ir žaidimai mankštos mokykloje prasidėdavo disko metimo varžybomis, kuriose galėdavo dalyvauti visi norintys.

4,18. Žaidynės būdavo rengiamos kas penkeri metai Tyro globėjo dievo Melkarto, kuris tapatintas su Herakliu, garbei.

4,19. *...iš Jeruzalės žmonių nusidėjėlių...* — t.y. priėmusių Antiochijos pilietybę.

4,21. *Mnestėjaus sūnus Apolonijus* — 3,5 ir 4,4 tikriausiai minimas ne tas pats asmuo. Gali būti, kad kaip tik tuo metu (173 m. pr. m. e.) Ptolemėjui Filometorui sukako 14 metų ir jis buvo paskelbtas pilnamečiu, o gal sostą iš jo paveržė jo brolis Ptolemėjas Fiskonas ir paņoro atsiimti motinos Kleopatros žemes. Antiocho Didžiojo duktė Kleopatra ištekdėjo už Ptolemėjo Epifano, atsinešdama kraitt — Kele-Siriją, Finikiją ir Palestiną. Ji pagimdė du Egipto karalius: Ptolemėją Fiskoną ir Ptolemėją Filometorą. Antiochas Epifanas, norėdamas užbėgti už akių Egipto valdovui, atžygiavo su kariuomene saugoti savo žemių.

4,25. Menelajas buvo iš Benjamino giminės, tad neturėjo teisės būti vyriausiuoju kunigu.

4,29. Gr. tekste: „Menelajas paliko save pavaduoti brolį Lisimachą, Sostratas — kipriečių viršininką Kratitą“.

4,33. *Dafnė* — Antiochijos priemiestis už 9 km į pietus, kur buvo Apolono šventykla su šventąja giraitė, laikoma prieglaudos vieta. Ten ir glaudėsi valdžios netekęs Onijas III, vien savo buvimu erzindamas netikrus vyriausiuosius kunigus.

5,1—27. Kiek kitaip šie įvykiai aprašomi 1 Mak 1,17—67.

5,27. *...pats dešimtas...* — su Judu buvo tėvas, broliai ir keli bendraminčiai.

6,1. *...seną Antijokietį...* — helenų religinės bendruomenės vyresnįjį.

6,28. Bažnyčios tėvai Eleazarą laiko pirmu ikirikščioniškuoju kankiniu.

7,9. Žydų nemirtingumo supratimas kiek panašus į senovės graikų. Žydai sielos griežtai neskyrė nuo kūno, todėl prisikėlimą suprato kaip nemirtingą kūniškąjį gyvenimą, kurį Dievas suteiksias teisiesiems.

8,1. Čia tęsiamas 5,27 nutrauktas pasakojimas.

8,8. *Pilypas* — Antiocho Epifano paliktos Jeruzalės įgulos viršininkas (5,22), pavaldus Ptolemėjui, Kele-Sirijos ir Finikijos kariuomenės vadui.

8,9. *Nikanoras* — žr. 1 Mak 3,38.

8,19. *Senakheribo laikais* — žr. 2 Kar 19,35.

8,20. Spėjama, kad čia minimas Antiocho Didžiojo žygis prieš maištą sukėlusį Medijos satrapą Moloną, kurio kariuomenėje buvo galatų.

8,23. *Esdro* — gr. tekste „Eleazaro“. Jis buvo Judo brolis ir kariuomenėje tikriausiai ėjo kunigo pareigas.

8,30. *Timotiejus, Bakhidas* — šio ir vėlesnių žygių prieš žydus karo vadai (žr. 1 Mak 7,8).

9,15. *...padaryti lygius Atėniečiams...* — Atėnai turėjo daug privilegijų ir buvo beveik nepriklausomi.

9,29. Mirus Antiochui Epifanui, Pilypas norėjo paimti valdžią, todėl su karaliaus kariuomene apgulė Antiochiją. Tačiau jį nugalėjo Lisijas, jau spėjęs paskelbti karaliumi Antiochą Eupatorą. Pilypui teko bėgti į Egiptą.

10,8. Atnaujinimo šventė (žr. 1 Mak 4,59 paaššk.). Čia baigiasi pirmoji 2 Mak dalis, kurioje autorius stengiasi įrodyti, kad būtina švęsti Atnaujinimo šventę. Antroji dalis baigiasi panašiu raginimu švęsti Nikanoro dieną (15,36).

10,10. Apie šiuos įvykius pasakojama 1 Mak 6,17—7,4.

10,12. *Ptolemėjus*. — Jis anksčiau buvo Egipto karaliaus Ptolemėjo Filometoro pavaldinys, Kipro valdytojas. Išdavė savo karalių atiduodamas Kiprą Antiochui Epifanui, o šis jį už tai paskyrė Kele-Sirijos ir Finikijos vietininku. Vėliau dėl Seleukidų rūmų intrigų Ptolemėjas turėjo nusižudyti.

11,1. Antiochas Epifanas Lisiją buvo paskyręs laikinu karalystės valdytoju ir savo sūnaus Antiocho Eupatoro auklėtoju (1 Mak 3,32). Pirmas jo žygis prieš žydus buvo nesėkmingas (1 Mak 4,28). Čia kalbama apie antrą žygį.

11,5. *...penkiais varsnais atstu...* — Nuo Jeruzalės iki Betsuros buvo 150 varstų (apie 30 km).

11,21. 164 m. pr. m. e., maždaug kovo mėn. *Dioskoro mėnuo* (gr. Dioskorinthion) — Dzeuso Korintiečio mėnuo, toliau makedonietiškai vadinamas Ksantiku.

11,29. *Menelajus* — sirų paskirtas, bet žydų nepripažintas vyriausiasis kunigas.

11,30. Turbūt kalbama apie Makabiejų kariuomenės kovotojus, kurie iki tam tikros datos gali ramiai grįžti namo.

12,2. *Timotiejus* — karaliaus vietininkas Užjordanėje (1 Mak 5,6), *Apolonijus* — Kele-Sirijoje, bet ne tas pats asmuo, minimas 3,5 ar 4,21.

12,10. *Arabai* — matyt, Timotiejaus pavaldiniai.

12,13. *Kasphinas* — tikriausiai miestas, 1 Mak 5,26; 36 vadinamas Kasforu ir Kasbonu.

12,17. *Kharakas* — miestas Užjordanėje, Galaade, matyti, krašto valdytojo rezidencija. *Tubaniečiai* — žydai, gyvenantys Tobo šalyje, dabartinės Jordanijos Amano srityje.

12,21. *Karnionas* — Karnaimas (žr. 1 Mak 5,26).

12,29. *Skitų miestas* — Skitopolis, gr. Betsana (žr. 1 Mak 5,52).

12,31. *Savaičių šventė* — Sekminės, švenčiamos praėjus septynioms savaitėms po Paschos.

12,35. *Bakenoras* — Makabiejaus kariuomenės dalies vadas (kaip ir 36 eil. minimas Esdrinas).

12,40. Matyt, žuvusieji žydai, vietinių gyventojų papročiu, ant nuogo kūno buvo pasikabinę nuo sužeidimo saugančius amuletus. Judo kariams labai laiku paašškėjo, kad jiems tenka žūti, jeigu su jais kovoja pats Jahvė.

13,1. 163 m. pr. m. e. rudenį. Gal čia turimas omenyje žygis, aprašytas 1 Mak 6,28—

63 ir 2 Mak 11. Antiochas Eupatoras buvo dar jaunas, tad jo vardu žygiui vadovavo Lisijas.

13,3. *Menelajus*.— Sirų paskirtas vyriausiuoju kunigu, jis atvyko į Jeruzalę, bet neįstengė išsilaikyti valdžioje. Gal todėl, Antiochui paėmus Jeruzalę, jis buvo nužudytas.

13,4. *Karalių Karalius* — Dievas. Gr. tekste: „Karalius liepė vesti jį į Berėją ir ten nužudyti vietos papročiu“. ...*kaip yra pas juos paprotys*... — vadinamoji persiška mirties bausmė — pasmerktasis uždušinamas karštuose pelenuose.

13,8. Pagal Juozapo Flavijaus užrašus spėjama, kad Menelajus jau po sutarties sudarymo kurstė Lisiją kariauti prieš žydus, tikėdamasis su jo pagalba įsitvirtinti valdžioje. Tai galėjo būti karaliaus rūstybės priežastis.

13,14. ...*prie Modino*.— Galbūt sirai puolė iš dviejų pusių: iš šiaurės, pajūriu (tuomet juos buvo patogu sulaikyti, įsirengus stovyklą prie Modino) ir iš pietų, apeidami Negyvają jūrą. Pastaruosius galbūt turėjo pasitikti 1 Mak 6,32 minimos Betzakaros stovyklos kariai.

13,23. Galbūt Pilypą į Lisijo vietą prieš mirtį buvo paskyręs Antiochas Epifanas (žr. 9,29 paaišk.).

14,1. 161 m. pr. m. e. pavasarį.

14,3. Alkimą vyriausiuoju kunigu buvo paskyręs Antiochas Eupatoras po Menelajaus nužudymo (1 Mak 7,9; 25). Žydai jo nepripažino.

14,6. *Asidai* — žr. 1 Mak 2,42 paaišk.

14,12. Kalbama apie kitą Nikanorą negu 8,9. Antiocho Epifano laikais jis buvo dramblių viršininkas, bet šiam mirus nuvyko pas Demetriją I Soterį į Romą (plg. 1 Mak 3,8; 7,26). Nikanoras buvo paskirtas srities valdytoju, ir Alkimas neteko politinės valdžios.

14,16. *Desavo pilis* — arba Adarsa (žr. 1 Mak 7,40).

15,22. ...*iš Senakheribo* — žr. 8,19; 2 Kar 19,35.

15,37. *Mardokiejaus diena* — žr. Est 9,23; 31.

15,38. ...*Žydų valdžioje*... — Siono tvirtovė tebebuvo sirų įgulos rankose.

IŠMINTIES KNYGOS

Išminties, arba „išmintingųjų“, knygomis vadinamos Jobo, Psalmių, Patarlių, Koheleto, arba Ekleziasto, Giesmių giesmė, Išminties ir Siracido knygos. Po rūsčių Įstatymo ir Istorinių knygų tartum atsiveria visai kitoks ST pasaulis — žmoniškesnis, intelektualesnis, poetiškesnis, dvasiškesnis. Tai nevienodo stiliaus ir žanro, nevienodo religinio ir filosofinio nusiteikimo veikalai. Panašių žanrų literatūra buvo paplitusi senovės Rytuose. Pradedant iš III tūkstantmečio pr. m. e. ataidinčiais „Ptahotepo pamokymais“, Egipte parašyta nemažai išminties knygų, susidedančių iš trumpų patarlių ir ilgesnių eiliuotų ar neeiliuotų tekstų, taip pat himnų dievams, meilės lyrikos, epinės poezijos. Panašios literatūros buvo sukurta Mesopotamijoje ir kituose aplinkiniuose kraštuose. Šie gerokai senesni tekstai bent jau atskirais istoriniais laikotarpiais negalėjo neveikti žydų literatūros. Biblijos Išminties knygose yra panašių į juos vietų, siužetų, tiesioginių citatų. Ypač tuo pasižymi senesnės Išminties knygų dalys. Tačiau negalima sakyti, kad šios knygos nepakankamai originalios. Tyrinėjant jas chronologiškai, galima pastebėti, kaip žydų mintis rutuliojosi iš visoms senovės Rytų tautoms

būdingų formų, telkėsi apie savo religiją, darėsi savitesnė, kaip ją vėliau veikė heleinizmas.

Didesnė Išminties knygų dalis, atrodo, buvo parašyta po Babilonijos nelaisvės, tačiau jose yra ir kur kas senesnių vietų. Tai, kad ST jos sudėtos greta viena kitos po Esteros ar Makabiejų knygų, sustiprina įspūdį, jog Izraelio religija po Babilonijos nelaisvės gerokai pasikeitė. Religinė knygų autorių dėmesys nuo bendruomenės istorijos nukrypo į atskiro žmogaus likimą. Nuogų Dievo apsiraiškimo faktų aprašymus pradėjo keisti jo mąstymas. Tačiau nereikia pamiršti, kad Jobo istorija buvo žinoma dar Abraomo laikais, kai kurios Giesmių giesmės dalys galėjo būti sukurtos žydams gyvenant Egipte ir apskritai dauguma Išminties knygose išreikštų idėjų mus pasiekė iš senų senovės. Gal tik galima teigti, kad po Babilonijos nelaisvės žydai pajuto poreikį surašyti savo išmintį į knygas ir jas, greta Įstatymo knygų, pradėjo laikyti šventomis. Kitaip sakant, Dievo pradėta ne tik bijoti, ne tik stengtis paklusnumu pelnyti jo pagalbą, bet ir mąstyti apie jį bei jo teikiamą būtį, ir šį mąstymą laikyti religinio gyvenimo dalimi. Tai buvo vienas iš žydų religijos individualėjimo etapų, chronologiškai sutapęs su tuo pačiu procesu kitose pasaulio religijose.

Išminties ir Pranašų knygos — tai lyg ir antroji ST dalis, kurioje apmąstoma bei kitaip išreiškiama tai, kas buvo rašyta pirmojoje. Todėl Jobo knygą kai kas gretina su Pradžios knyga, joje įžvelgia Adomo nuopuolio, Kristaus kančios ir galutinio išganyimo vaizdų. Daugumoje Išminties knygų nekalbama apie Įstatymą, Sandorą, Izraelio išrinktumą, išskyrus vėliau parašytas Saliamono Išminties ir Siracido knygas. Šioje veikalų grupėje su pagarba atsiliepiama apie aplinkinių tautų išminčius, nejauciama priešiško neįžydiškajam pasauliui. Šių knygų autoriams išminties esmė — Dievo baimė, iš Dievo išeinančios išminties pažinimas. Ji padeda atskirti tiesą nuo netiesos, gėrį nuo blogio, bet žmogus išmintį gali panaudoti ir piktam. Todėl pranašai kartais nepalankiai atsiliepdavo apie išminčius (Iz 5,21; 29,14; Jer 8,9).

IJOBO KNYGA

Jobo knyga — žydų raštijos šedevras. Jos žanras, šiuolaikiniu supratimu, — filosofinė draminė poema, parašyta puikia, retorinių ir poetinių priemonių turtinga kalba. Joje svarstomas vienas iš sunkiausiai atsakomų tikinčio žmogaus klausimų: kodėl kenčia teisusis? Įvairios religijos labai skirtingai atsako į šį klausimą, bet nė viena neįstengia ir nebando jo apeiti.

Knygoje aprašytas patriarchas Jobas, gyvenęs kiek vėliau už Abraomą, bet anksčiau už Mozė Huso krašte, kuris galėjo būti kažkur Edomo pietuose, Arabijos pasienyje. Kaip ir su juo diskutavę draugai, jis tikėjo vieną Dievą, bet vadino jį ne Jahve, kaip mokė Mozė, o El, kaip Abraomas. Jobas nebuvo izraelitas, galbūt todėl jam leista užduoti Dievui drąsesnius ir esmingesnius klausimus. Gan abstrakčios mitinės istorinės-geografinės realijos padeda sutelkti dėmesį į paties Jobo likimą. Personazai individualizuoti, meniškai raiškūs. Elifazas — nuosaikus, griežtas senis, Sofaras — pamokslautojas, Bildadas — moralizuotojas, vėliau įsiterpiąs karštas jaunuolis Eljus, atrodo, išreiškia poemos autoriaus poziciją. (Esama nuomonės, kad Eljaus kalba — tai vėlesnis įtarpas, nes Dievas jo nei supeikia, nei pagiria.)

Kada Jobo knyga užrašyta, neaišku. Vieni tvirtina, jog Mozės laikais, kiti —

II a. pr. m. e., o dauguma laikosi nuomonės, kad po Babilonijos nelaisvės, V a. pr. m. e. pradžioje. Jos autorius — tikriausiai Palestinos žydas, kurio kalboje gausu tam laikotarpiui būdingų arameizmų. Tačiau tikrai būta ankstesnių rašytinių ar žodinių Jobo knygos versijų. Reikia taip pat paminėti šumerišką „Jobo“ variantą, kurio fragmentus, užrašytus molio lentelėse, archeologai rado Nipūre, Mesopotamijoje. Šiame XVIII a. pr. m. e. datuojamame tekste, pavadintame „Žmogaus skundas dievui“, laimingas ir turtin-gas teisuolis skundžiasi savo dievui dėl jį užgriuvusių nelaimių — ligos, neturto, vienatvės. Galų gale žmogus išpažįsta savo nuodėmes, ir dievas jo kančias paverčia džiaugsmais. Tad gali būti, kad Jobo istoriją Abraomas išsinešė iš Babilonijos ir ji ilgai gyvavo žydų tautos atmintyje, kol buvo užrašyta.

Labai tikėtina, kad Jobo, kaip ir kitų ST knygų, tekstas buvo ne kartą redaguotas ir papildytas. Išsiskiria poema apie išmintį (28), esama nenuoseklumų 24–27 skyriuose. Su knygos nuostata kiek disonuoja graikiško pavyzdžio „prologas danguje“.

Suvokti Jobo knygą nėra lengva. Gali pasirodyti, kad jai kartais trūksta nuoseklumo. Jobo pašnekovai dėsto gerai žinamus dalykus, šis jiems prieštarauja, tačiau jų teiginių nenuneigia. Poemos gale Dievas priekaištauja Jobo draugams, tačiau taip pat nepaneigia nė vieno jų teiginio. Prieštaravimas tarp Jobo ir jo pašnekovų nėra konceptualus, tai veikiau prieštaravimas tarp Įstatymo raidės ir gyvo žmogaus būties jausmo. Pamokslautojai Jobo nelaimę laiko bausme už nuodėmes, o šis to neneigdamas sako, kad bausmė, palyginti su nuodėmėmis, yra aiškiai per didelė. Tačiau nė vienas kalbėtojas net įtarti nedrįsta, kad visų Jobo kančių priežastis — Dievo lažybos su šėtonu.

Visa tai skatina Jobo knygą aiškintis mitologiškai. Joje daug kalbama apie pasaulio sukūrimą, Dievo ir šėtono santykius. Nelabai, pasirodęs knygos pradžioje, be abejo, iš veiksmo nepasitraukia. Dievas neužsimena apie lažybas su juo, bet didžiudamasis kalba apie Leviataną ir Behemotą — pirmą pradžios chaoso ir jo dvasios, šėtono, įvaizdžius. Reikia pastebėti, kad tiek Jobas, tiek jo pašnekovai laikosi nedualistinio požiūrio: jiems ir gėris, ir blogis eina iš paties Dievo. Vadinasi, pagal šios knygos nuostatą išeitų, kad Dievas, atskirdamas šviesą nuo tamsos, sausumą nuo vandens, ne tik atskyrė savo pasaulį nuo chaoso, bet ir pastarąjį įtraukė į pasaulį, perkūrė ar bent jį suvaržė, todėl Behemotą ir Leviataną gali džiaugtis kaip savo kūrinius. Todėl Jobas šėtono naguose — ne likimo įnorio (lažybų) pasekmė, o tipiška žmogaus būties situacija. Tik nusilenkdamas dieviškai pasaulio tvarkai ir išpažindamas savo nuodėmes, žmogus gali išsivaduoti iš šėtono valdžios ir priartėti prie Dievo.

1.1. *Huso šalis* tikriausiai buvo Edomo pietuose, į rytus nuo Negyvosios jūros. *Ijobas* — vardo reikšmė nežinoma. Taip vadinosi vienas iš Isacharo palikuonių (Pr 46, 13) ir panašiai — vienas Edomo karalius (Pr 36, 33).

1.3. *Rytiečiais* ST vadinami visi, gyvenusieji į rytus nuo Palestinos, dažniausiai arabai ir edomiečiai.

1.5. Patriarchų laikais šeimos galva atlikinėdavo vyriausiojo kunigo pareigas.

1.6. Priėmusius pas Dievą autorius vaizduojasi kaip Rytų karaliaus dvare. *Dievo sūnumis* tikriausiai vadinami angelai. *Šėtonas* — čia bendrinis vardas, pagal hebrajų etimologiją jis reiškia: „priešininkas“ arba „kaltintojas“. Jis vaizduojamas kaip bloga linkintis skeptikas ir cinikas, kuris vis dėlto neaučia ypatingo priešiškojo Dievui.

1.8. *O ar nepastebėjai...* — Hebr. tekste: „Ar nepadėjai savo širdies ant...“ Veikiausiai šio klausimo prasmė tokia: „Ar matydamas Jobo teisumą jam nepavydėjai?“

1.9. Skaitant Įstatymo ir Istorines knygas, atrodo, kad Dievo bausmės baimė ir atlygini-

mas už paklusnumą buvo kone vieninteliai santykio su juo pavidalai. Šėtono klausimas: „Ar Jobas veltui bijo Dievo?“ taikomas ne tik konkrečiam žmogui. Tai klausimas, ar apskritai tokį santykį su Dievu galima laikyti religiniu, o ne priežastiniu. Dabar sunku pasakyti, ar aiškiai šį klausimą suvokė žydų bendruomenė nuo patriarchų laikų iki Jobo knygos užrašymo, tačiau tai, jog įsivaizduojama anais laikais jį buvus paklaustą, rodo, kad jis visada rūpėjo bent jau mokytiems rašto žmonėms.

1,16. *Dievo ugnis*.— Iš konteksto išeitų, kad žaibas — ne tik Dievo, bet ir šėtono įrankis. Tai dualistinio ir nedualistinio požiūrių neatitikimas.

1,20. Jobas rodo visus rytietiško gedulo ženklus.

2,4. *Oda už odą*.— Šios patarlės prasmė, turint omeny tolesnius žodžius, ta, kad žmogus atiduotų visą „odą“ (drabužius, turtą), kad tik nebūtų paliesta jo paties oda.

2,7. Pagal Jobo ligos aprašymą atrodo, kad tai galėjo būti sunki raupsų rūšis.

2,8. *...mėšlyne*.— Hebr. tekste „pelenuose“. Šiukšlės ir nešvarumai būdavo suverčiami už gyvenvietės į krūvas ir sudeginami. Tokiuose pelenuose ir sėdėjo Jobas, dėl raupsų priverstas pasitraukti iš gyvenvietės.

2,11. *Eliphazas Temanietis*.— Temanas — vietovė Edome. Temaniečiai, kaip ir kiti arabai, garsėjo išmintimi. Kur buvo Suha ir Naamatas, tiksliai nežinoma.

2,12. *...bėrė... dulkes*.— Tai gedulo paprotys. Draugai, matyt, Jobą laikė jau mirusiu.

2,13. *...septynias... naktis*.— tiek laiko paprastai raudodavo numirėlio.

3,4—10. Jobas dar kartą atskirai prakeikia savo gimimo dieną ir pradėjimo naktį.

3,8. Kalba apie kerėtojus, kurie savo burtais neva galėję pakeisti sėkmingų ir nesėkmingų dienų išsidėstymą, apskritai suardyti pasaulio tvarką ir pažadinti patį Leviataną, kuris praryja saulę, sukelia jos užtemimą. *Leviatanas* — finikiečių mitologijoje — pirma-pradžio chaoso įsikūnijimas.

3,14. *...kurie stato sau tyrumas*.— Kitur verčiama „užstato“. Neaišku, ką turima omenyje. Daugelio nuomone, kalbama apie mauzoliejus ir piramides, kurių gausu tiek Egipte, tiek Ure (Babilonijoje).

3,15. *...savo namus*.— Turbūt kalbama apie pomirtinius namus — kapavietes.

3,17. *Tenai*.— šeole, mirusiųjų pasaulyje.

4,1. Elifazas, matyt, iš visų vyriausias. Jis kalba mandagiai, išdėsto tradicinę Dievo teisingumo doktriną, bet Jobo neguodžia.

4,11. *...tigras*.— Hebr. tekste „liūtas“.

4,12. Apreiškimas Elifazui atėjo ne pranašams įprastu būdu, o kaip apokaliptinis nakties regėjimas. Tai senoviškas apreiškimo supratimas (žr. Pr 28,18 paaišk.).

4,19. *...gyvena moliniuose namuose*.— t.y. iš žemės padarytame kūne (plg. Pr 2,7).

...kurie turi pagrindą iš žemės.— Hebr. tekste: „kurių pamatai dulkėse“.

5,2. Hebr. tekste: „Nes žiūrėk — paikąjį prazudo nekantrumas, neišmanėlį užmuša jo smarkumas“.

5,6. Hebr. tekste: „Nes neateina iš dulkių vargas ir iš žemės neželia kentėjimas“. Kančios priežastys — pats žmogus, jo nuodėmingumas.

5,15. Hebr. tekste: „Nuo kalavijo iš jų burnos...“, t.y. nuo piktų bedievių liežuvių.

5,23. *...sandoroje su šalių akmenimis*.— Kalbama apie akmenis, kuriais nusėti Palestinos laukai.

6,15. Hebr. tekste kalbama apie džiūstantį upelį.

6,19—20. Hebr. tekste: „Ten pažvelgė Temos (žr. 2,11) keleivių būriai, keliaujančiųjų į Sabą (žr. 1,15) karavanai pasitikėjo jais; tačiau jų pasitikėjimas buvo apvilnas, jie nuėjo tenai ir gavo parausti iš gėdos“.

6,25. Negalėdami konkrečiai nurodyti Jobo nuodėmių, draugai neturi teisės tvirtinti, kad kentėti tenka tik nusidėjėliams.

7,1. Žmogaus gyvenimas žemėje yra kareiviavimas,— t.y. kupinas pavoju, vargo, kovos.

7,3. *...tuščių mėnesių...*— Matyt, Jobo liga truko keletą mėnesių, kol jį aplankė draugai.

7,6. Hebr. tekste: „Mano dienos praėjo greičiau nei audėjo šaudyklė“.

7,7. *...mano gyvenimas yra kvapas...*— t. y. greitai praeinantis ir išsisklaidantis.

7,12. *...kad tu uždarei mane kalėjime?* — Hebr. tekste: „kad tu pastatei prie manęs sargybą“. Pagal babiloniečių kosmogoniją, pirmapradžio vandenyno dievybė Tiamat, įkūnijanti chaosą, buvo vaizduojama kaip drakonas ar septyngalvė hidra. Dievų motina Tiamat vėliau vadovavo seniesiems dievams, kuomet jie kovojo kosminę kovą prieš savo vaikus, jaunesnės kartos dievus. Pastariesiems nugalėjus, jų vadas, dangaus dievas Mardukas, perkirto Tiamat kūną ir iš vienos pusės padarė dangų, iš kitos — žemę. Šis mitas vėliau persipynė su ugaritų mitologija, iš kurios atėjo Leviatano, besirangančios gyvatės (žalčio), Taninos, Rahabo vardai ir įvaizdžiai. Jobas kiek ironiškai klausia, ar jis jau toks baisus ir galingas chaoso šauklis (plg. 3,8 paaišk.), kad jį reikia taip saugoti.

7,19. *...nuryti savo seilę?* — Patarlėse šis posakis vartojamas trumpam laiko tarpui pa-vaizduoti. Tad Jobas klausia, ar Dievas nė akimirka nepaliks jo ramybėje.

7,20. Matyt, Jobas nori pasakyti, kad net žmogaus nuodėmė priklauso nuo Aukščiau-siojo valios.

8,1. Kaip ir Elifazas, Bildadas įsitikinęs, kad žmogaus kentėjimų priežastis — jo nuodėmės. Tik jis dar aršiau puola Jobą.

8,4. Elifazas manė, kad Jobo sūnūs žuvo už tėvo kaltes (4,10—11; 5,4), Bildadas yra kitokios nuomonės.

8,11. Bildadas cituoja įvairias patarles.

9,6. *...jos šulai sudreba.*— Žemę laiką šulai, kuriuos užgaudamas Dievas sukelias žemės drebėjimą.

9,7. Tikriausiai kalbama apie saulės užtemimą.

9,8. Matyt, turima omenyje pasaulio kūrimo pradžią (Pr 1,2).

9,13. *...kurie neša pasaulį.*— Hebr. tekste „Rahab“: turbūt kalbama apie jūrų pabaisą Rahabą, su kuria, pagal padavimą, kovėsi Jahvė. Ji, kaip ir Leviatanas bei Tanina, įkū-nija pirmapradžio chaoso vandenyną (plg. babiloniečių Tiamat).

9,21. Prasmė ta, kad žmogus nežino savo nuodėmių ir jei Dievas jas atskleistų, žmogus imtų bodėtis savimi.

9,24. Kadangi chaosas ir mirtis yra Dievo valdžioje, Jobas drįsta jam priskirti atsako-mybę už žemėje vykstančias neteisybes.

9,32—35. Jobas vėl kalba apie negalėjimą teistis su Dievu, bet čia kur kas labiau jaučia savo teisumą.

10,4. Jobas turi omenyje savo draugus ir klausia, ar Dievas žiūri į jį taip pat kaip jie.

10,9. Jobas, kaip ir kiti žmonės, buvo sukurtas per Adomą.

10,10. Jobas, matyt, nori pasakyti, kad Dievas jį sukūrė motinos įsčiose.

10,20. *...apraudoti... savo skausmo...*— Hebr. tekste: „kad truputį atsigaučiau“.

11,1. Sofaras Naamatietis — trečias Jobo draugas, iki šiol tylėjęs, prabyla griežčiau už anodu. Jo žodžiuose dar įsakmiau skamba reikalavimas nusilenkti Dievo galybei ir kaip atpildas žadama viltis, dvasios ramybė, amžinas atilsis.

13,7. Dievo teisingumui įrodyti nereikia griebtis melo.

13,10. Jobo kaltintojai žiūri Dievo asmens, kurio teisumą gina nepaisydami teisybės ir gailestingumo.

13,19. Jobas kviečia Dievą į teismą, tarsi pamiršęs, kad už jį nėra didesnio teisėjo.
 13,27. ...ir žiūrėjai į mano kojų pėdsakus...— Hebr. tekste: „ir pažymėjai ribas aplink mano pėdas“. Vaizduodamas savo ligą Jobas dažnai kalba, kad yra uždarytas, surištas, saugomas (plg. 7,12; 12,14). Panašiai liga apibūdinama ir kitų senovės Rytų tautų literatūroje.

14,2. *Gėlė* — gležnumo, silpnumo simbolis.

14,4. Hebr. tekste: „Argi galėtų ateiti nesuteptas iš to, kas sutepta“. Čia Jobas kalba apie „sutepimą“, kurį žmogus gauna nuo savo pradėjimo ir gimimo. Krikščionys aiškintojai tvirtina, jog čia kalbama apie pirmąją nuodėmę.

14,13—14. Jobas svajoja kuriam laikui apmirti, kol praeis Dievo rūstybė, bet tuoj pat suvokia, jog tai neįmanoma.

15,1. Nuo čia prasideda antroji dialogų eilė. Pašnekovai dar smarkiau užsipuola Jobą.

15,7. ...Sutvertas anksčiau už kauburių? — Pat 8,25 išmintis sakosi buvusi „pagimdyla pirm kauburių“.

15,18. Išmintingieji neslepia, iš ko sėmėsi mokslo ir išminties.

15,20. Hebr. tekste: „Bedievis pats save kankina visus metus, kurie paskirti piktadariui“.

15,31. Hebr. tekste: „Tenepasitiki tuštybe (bedievyste) apgautasis, nes tuštybė bus jo užmokestis“, t.y. bedievis neišvengs atpildo.

15,33. *Kekė* — palikuonys.

15,34. *Draugija* — šeima.

16,9. Hebr. tekste: „Tu suvaržei mane (raukšlėmis), liudytoju pakilo prieš mane mano melas ir atsako man į veidą“, t.y. kūno raukšlės liudija prieš Jobą, tačiau jos — melagingi liudytojai.

16,10. *Jis surinko... dantimis...* — pats Dievas tapo Jobo priešininku.

16,11. *Jie* — žmonės.

16,16. *Maišas* — ašutinis gedulo drabužis, nešiojamas ant nuogo kūno.

16,19. Kraujas šaukiasi keršto, kol jis neužbertas žeme. Neabejodamas, kad jam lemta mirti, Jobas prašo, kad žemėje liktų nekaltai pralietas jo kraujas, o pas Dievą — jo aimana.

17,2. Hebr. tekste: „Iš tikrųjų mane sutinka pasityčiojimai, mano akys turi žiūrėti į jų erzininimą“.

17,3. Hebr. tekste: „Dėk užstatą, laiduok už mane; ką gi aš rasčiau, kuris suduotų man į delną“. Suduodant į delną būdavo parodoma, kad laiduojama už skolininką ir duodamas užstatas.

17,5. Ši eil. verčiama labai skirtingai. Veikiausiai tai patarlė, kurios prasmė neaiški, ark. J.J. Skvirecko nuomone, maždaug tokia: „Jis žada draugams grobio, bet jo paties vaikai miršta badu“.

17,8. Teisingieji stebėsis, kad Dievas taip elgiasi su teisiuoju, ir pasipiktins Jobo kaltinimų žodžiais.

17,13. *Jei aš ir laukčiau...* — Jei Jobas ir turėtų vilties, jo laukia tik mirtis.

18,13. *Baisiausia mirtis* — hebr. tekste „mirties pirmagimis“. Manoma, kad taip galėjo būti vadinamas maras.

18,14. *Karalius* — mitinis šeolo, mirusiųjų pasaulio, viešpats.

18,15. *Draugai* — hebr. tekste „svetimi“. *Siera* — dezinfekcinė medžiaga, čia jos įvaizdis žymi visišką bedievio pėdsakų išnaikinimą šiame pasaulyje.

19,3. ...*dešimtį kartų*... — t.y. daug kartų.

19,12. ...*galvažudžiai*... — hebr. tekste „būriai“.

19,17. ...iščios sūnus.— Apie sūnų žuvimą kalbama 1,18—19. Gal čia turima omenyje brolius.

19,22. ...sotinatės mano kūnu? — T.y. neteisingai kaltinate, šmeižiate, kankinate.

19,23. Jobas, matydamas, kad niekas iš bendraamžių jo neužtaria, norėtų savo bylą patikėti būsimums kartoms.

19,25. *Atpirkėjas* (hebr. „goel“) — žmogus, turintis teisę išpirkti savo giminaičio turtą ar keršyti už jo nužudymą (Sk 35,19). Dievas yra „goel“, kuomet išlaisvina savo tautą iš Egipto ir Babilonijos nelaisvės ar keršija jos priešams. Rabinai „goel“ vadina ir Mesiją. Tikriausiai todėl šv. Jeronimas šį žodį verčia „atpirkėjas“. Dievas „paskučiausią dieną“ Jobui bus išlaisvintojas ir keršytojas. Atrodo, Jobas išsako jau minėtą viltį palaukti šeolė, kol atslūgs Dievo rūstybė, paskui prisikelti ir stoti prieš jo teismą, ir šie žodžiai skamba kaip visuotinio prisikėlimo Paskutinio teismo dieną pranašystė. ...*paskučiausią dieną aš atsikelsiu iš žemės*...— Tikslesnis vertimas: „ir paskutinis (t.y. visus pragyvensiantis „goel“) stos (kaip liudininkas) virš dulkių (t.y. Jobo trūnėsių)“.

19,26—27. Jobas tikisi, kad tada atgis jo kūnas ir jis regės jį išteisinantį Dievą.

19,29. Jobas primena, kad tuo pačiu metu bus teisiami ir jo kaltintojai.

20,11. Nuo ydų žmogus nebus laisvas net miręs.

20,14. Metaforiškai pasakoma, kad nuodėmės žmoguje pavirs į nuodus.

20,17. Rojaus ir Pažadėtosios žemės įvaizdžiai.

20,19. Gal Jobas čia kaltinamas tuo, kad buvo pralobęs iš kaimynų.

20,22. Nors bedieviui pavyksta pasisotinti, t.y. sukaupti daug turto, jis jam neatneša laimės.

20,23. Turima omenyje Dievą, pilantį ant nusidėjėlių bausmes tartum lietu.

20,26. *Visos tamsybės* — šeolas ir jūrų gelmės. ...*jo paslapyse*... — galbūt „jo paslėptose nuodėmėse“. ...*ugnis, kuri nekūrenama*... — žaibas.

20,28. *Jo namų želmuo bus atidengtas* — jo palikuonys liks be globos.

21,17. *Bedievių žiburys* — laimė.

21,19. Išsakydamas seną ST požiūrį, kad vaikai kenčia už tėvų nuodėmės (Iš 34,7; Įst 5,9), Jobas tvirtina, kas vis tik būtų geriau atlyginti pačiam nusidėjėliui dar šiame pasaulyje.

21,28. ...*kunigaikščio*... — Gal turima omenyje patį Jobą. Tuomet klausimo prasmė būtų: jeigu Jobo namų žlugimas liudija jo nuodėmės, tai pažvelkime į bedievių padangtes. Arba (29 eil.): paklauskite keliauninkų, ir jie pasakys, kad gyvenimo gerovė dažnai nepriklauso nuo tikėjimo.

21,30. Hebr. tekste: „Kad nelaimės dieną piktojo pasigailima, rūstybės dieną jie išvedami (atleidžiami nuo kentėjimų)“.

21,33. Hebr. tekste: „Meilūs jam slėnio žvirgždai, ir visas pasaulis traukia paskui jį, kaip nesuskaitomi nuėjo pirma jo“. Vulgatoje minimas Kokitas — Dejonų upė — graikų mitologijoje yra viena iš mirusiųjų buveinė Hada juosiančių upių. Nors mirusiųjų buveinė žydams labiau asocijavosi su slėniu, šv. Jeronimas, matyt, neatsispyrė pagundai panaudoti šį puikų įvaizdį.

22,1. Nuo čia prasideda trečioji dialogų eilė.

22,6—9. Elifazas vardija apskritai turčiams būdingas nuodėmes.

22,16. *Pamatas* — gyvavimo pagrindas.

22,24. Hebr. tekste: „Tu rinksies sau aukso dulkėse ir Ofyro aukso tarp upelių akmenų“.

23,17. Hebr. tekste: „Nes ne dėl nelaimės aš jaučiuosi sunaikintas ir ne dėl mano asmens, kurį apsupo tamsybė“. Sunkiausia Jobui pakelti nežinojimą, už ką Dievas su juo taip pasielgė.

26,5. *Milžinai* — pabaisos, nugalėtos kosmogoninėje kovoje.

26,7. Čia lyg ir atsispindi kosminės erdvės samprata.

26,10. *„kolei pasibaigs šviesa ir tamsybė.“* — T.y. iki šviesos ir tamsybės ribos. Čia kalbama apie pasaulio modelį, kurį vaizdavo daugelis senovės Rytų tautų. Yra išlikęs molio lentelėje nubraižytas disko pavidalo pasaulio žemėlapis su Babilonu viduryje ir vandenimis iš kraštų. Siena, laikanti vandenį ties šviesos ir tamsos riba, turėtų būti Nio pasaulio kraštas.

26,11. *Dangaus šulai* — aukšti kalnai, laikantys dangaus skliautą.

26,12. Hebr. tekste: „Jo galybė sujūdina jūrą...“

27,1. Čia prasideda Jobo monologas. Pirmoji jo dalis 27,1—28,28; antroji — 29,1—

31,40. *Prilyginimai* — hebr. „mašal“ reiškia vaizdingą kalbą su retorinėmis ir poetinėmis figūromis.

27,22. Turbūt norima pasakyti, kad Dievas šių bedieviui nelaimės vieną po kitos.

27,23. Neaišku, kas plos — Dievas (panašus antropomorfizmas Pat 1,26) ar žmonės, matydami, kad bedievis susilaukė pelnyto atpildo.

28,3. Hebr. tekste: „Jis daro galą tamsybėms ir tyrinėja iki tobulumo tamsumos ir mirties ūksmės akmenis“. Plėtojama kalnakasybos metafora: žmogus atveria gelmes ir randa jose aukso, sidabro, vario.

28,4—11. Tikriausiai kalbama apie kalnakasius, kurie virvėmis leidžiasi į šulinius ir pasiekia vietas, kurių neregėjo paukščiai, žvėrys nei pirklių sūnūs, tačiau ir tenai neranda išminties, tik aukso ir brangakmenių.

29,7. *Miesto vartai* — viešų susirinkimų vieta.

29,18. *„ir padauginsiu savo dienas kaip palmę.“* — Hebr. tekste: „ir mano dienos padaugės kaip smėlis“. Kai kas mano, kad vietoje „palmė“ (gr. „phoinix“) turėtų būti „feniksas“.

29,19. Jobas lygina save su medžiu, augančiu prie upelio. *„ant mano pjūties.“* — Hebr. tekste: „ant mano šakų“.

30,5. Turbūt norima pavaizduoti, kaip šie žmonės puldavo prie atrasto maisto. Tačiau hebr. tekste kalbama apie tai, kaip su jais elgdavosi kiti žmonės.

30,11. Hebr. tekstas gali būti verčiamas ir kitaip: „Bet jie atriša savo virvę ir vargina mane, paleidžia mano akivaizdoje vadžias“, t.y. visai stengiasi paniekti Jobą.

31,1. Jobas kalba apie nuodėmingas mintis.

31,5. Kalbama apie sukčiavimą prekiaujant.

31,7. Turbūt Jobas sakosi negeidęs ir nesisavinęs svetimo turto.

31,9. Kalbama apie svetimoteriavimą.

31,13—15. Kalbama apie teisingus santykius su tarnais, to paties Dievo vaikais.

31,16—21. Jobas kalba apie savo dosnumą bei labdarą.

31,24. Jobas nebuvo godus.

31,26—27. Jobas sakosi negarbinęs saulės ir mėnulio pagal babiloniečių papročius. Paslūsti bučinį ranka — tai vienas iš senovinių šviesulių pagarbinimo būdų.

31,31. Hebr. tekste: „Jei mano padangtės vyrai neturėjo sakyti: kas parodys ką nors nepasotintą jo mėsa?“ Jobas pavalgydindavo kiekvieną lankytoją.

31,34. Teisingumo vardan Jobas neatmetė aplinkinių meilės.

31,35. *„parašytų knyga...“* — t.y. surašytų nuodėmes ir gerus darbus.

32,2. *Buzietis* — Buzas buvo Abraomo giminaitis (Pr 22,21).

32,8. Patirtimi įgytą išmintį Eljus supriešina su charizmatine, pranašiška, Dievo siųsta išmintimi.

33,15. Sapnas — vienas iš Dievo įspėjimo būdų.

33,19. Liga — antras Dievo įspėjimo būdas.

33,23. Hebr. tekste: „Jei tuomet ateis pas jį Dievo pasiuntinys, tarpininkas (užtarėjas), vienas iš tūkstančio, kad paskelbtų žmogui jo prievolę“. Trečias būdas, kuriuo Dievas įspėja žmogų — per Angelą sargą, kuris žmogui išaiškina jo nuodėmes ir prievoles, užtaria jį prieš Dievą. Jobui toks pasiuntinys dabar yra Eljus.

34,9. *Nepatiks... su juo.* — Hebr. tekste: „Niekio žmogui nepadeda, kad jis būna santarvėje su Dievu“.

34,29. Eljus nori pasakyti, kad teisingą Dievo bausmę gali sušvelninti jo gailestingumas, bet žmonės neturi teisės reikalauti jo gailestingumo.

34,13—37. Dievas teisingumą supranta visiškai kitaip negu Jobas, todėl pastarasis, remdamasis savo supratimu, negali kelti Dievui bylos.

34,36. *Mano tėve* — toks kreipimasis į Dievą ST sutinkamas vienintelį kartą. Tokio kreipinio nėra nė viename senoviniame vertime.

35,10. Žmonės kenčia, bet per mažai Dievą prašo pagalbos.

36,1—33. Panašiai jau yra kalbėjęs Elifazas.

36,16. Hebr. tekste: „Tave taip pat išstūmė iš suspaudimo gerklės į plačią erdvę, kurioje nebėra ankštumo, ir kas nusileidžia ant tavo stalo, tai pilna riebumo“. Matyt, žydų mąstyme labai svarbus ankštumo ir erdvės, surišimo ir paleidimo supriešinimas, nes panašios metaforos labai dažnos.

36,18. Hebr. tekste: „Tenenukreipia tavęs rūstybė prie pasityčiojimo ir teneprišlegia tavęs kainos didumas“.

36,19. Hebr. tekste: „Ar padarys tave laisvą nuo sielvarto tavo šauksmas ir visos tavo stiprybės pastangos?“

36,20. Patariama nesišaukti mirties.

37,9. *...iš vidinių būklių...* — iš audrų sandėlių arba, kitų vertėjų nuomone, iš pietų.

37,11. *...skleidžia savo šviesą* — žaibuoja.

37,18. *...kurs stipriausias... nulietas?* — Hebr. tekste: „Stiprus kaip veidrodis, nulietas iš skaitvario“. Tais laikais veidrodžiai buvo daromi iš bronzos, dangus įsivaizduotas kaip kieto metalo kupolas.

38,19. Personifikuota šviesa suvokiama atskirai nuo saulės.

38,28. *Kas yra lietaus tėvas?* — Hebr. tekste: „Ar yra lietaus tėvas?“ t.y. ar, be Dievo, kas nors gali atsiųsti lietų.

38,34. *...debesyje...* — Hebr. tekste: „iki debesų“.

38,36. Ši eilutė verčiama labai įvairiai. Hebr. „skhevi“ šv. Jeronimas Vulgatoje išvertė „gaidys“. Tačiau yra žinoma, kad naminiai paukščiai Rytuose paplito maždaug V a.p. m.e. Kaip įdomybė, gaidys galėjo būti žinomas ir anksčiau, gal net Saliamono, bet ne Jobo laikais.

38,37. Hebr. tekste: „Kas išmintingai suskaitys debesis ir kas išpils dangaus statines?“

39,9. Ne visi gyvūnai skirti tarnauti žmogui, jie gyvena ir patys sau.

39,13—17. Strutis panašus į gandrą, bet taip nesirūpina savo jaunikliais.

39,19. Kalbama apie kovos žirgą.

39,24. *...jis ryja žemę...* — Dar dabar arabai vartoja šį posakį greitam šuoliavimui nusakyti.

39,25. *Vah* — ištiktukas, žymintis žvengimą.

40,26. Hebr. tekste: „Ar pripildysi jo odą vilyčių ir žuvų žeberklų — jo galvą?“ Kroko-dilo, tad ir Leviatano, oda labai kieta.

41,1. Hebr. tekste: „Nes nėra taip nuožmaus, kad jį erzintų, ir kas yra tasai, kuris stotųsi prieš mano veidą“.

41,3. Hebr. tekste: „Aš netylėsiu apie jo sąnarius nei apie jo stiprumą, nei apie jo šarvų grožį“. Dievas vėl kalba apie Leviataną, didžiūojasi ir džiaugiasi savo kūrinio.

41,16. *Pasiuntiniai* — hebr. tekste „karžygiai“. ...išsigandę švarinasi.— Neaišku, ką norima pasakyti; hebr. tekste: „išgąstis padaro tarp jų sumišimą“.

41,25. *Puikybės sūnūs* — gali būti ir puolę angelai, ir Leviatano valdomi žemės karaliai.

42,4. Gal Jobas pakartojo žodžius, dėl kurių jis labiausiai save kaltina. Jobo klausimai taip ir lieka neatsakyti, bet jis pripažįsta, kad Dievas niekam neprivalo teisintis.

42,14. *Kasija* — kvapnus augalas iš lauro giminės. *Antimonas* — moterų antakių dažai. Knyga baigiasi idiliškais pasakos vaizdais.

42,15. Paprastai dukterims palikimo nepriklausydavo.

PSALMĖS

Žydai, kaip ir kitos Rytų tautos, nuo seno turėjo savo lyrinę poeziją. Jos pavyzdžių randame Penkiaknygėje (Lameko giesmė Pr 4,23, Mozės giesmė Iš 15, giesmė apie šulinį Sk 21), Istorinėse (Deboros giesmė Ts 5, Dovydo rauda 2 Sam 1 ir kt.) ir kitose knygos. Visa senovės Rytų poezija buvo daugiau ar mažiau religinė. Kiek ryškesnę išimtį gal sudarytų tik Egipto meilės lyrika. Žydų poezija nuo Babilonijos, Palestinos tautų, Egipto tekstų labiau skyrėsi savo tematika, kurią sąlygojo vieno Dievo kultas ir ypatingas „išrinktosios tautos“ santykis su juo. Tačiau ir joje esama su kitomis literatūromis bendrų temų, skolinių, citatų.

Psalmių knygą, arba Psalmyną, sudaro 150 neilgų senovinių religinių giesmių, hebrajiškai vadinamų „tehillim“ („šlovinimai“) arba „tephilloth“ („maldos“). Septuagintos vertime šios giesmės pavadintos „psalmoi“. Veiksmažodis „psallein“ reiškia skambinti į arfą panašiu muzikos instrumentu psalteriu.

Psalmynas padalintas į penkias knygas. Vienų nuomone, taip yra todėl, kad laikui bėgant buvo sudaromi vis nauji psalmių rinkiniai ir pridedami prie esamų. Tačiau manyti, kad kiekvieno rinkinio giesmės sudėtos skirtingu laiku. Kitų nuomone, Psalmynas į penkias dalis padalintas Penkiaknygės pavyzdžiu. Rašto žinovai tvirtindavo, kad Įstatymas — tai Viešpaties Penkiaknygė tautai, o Psalmynas — tautos Penkiaknygė Viešpačiui. Iš tiesų Psalmynas ryškiausiai atspindi žydų religinio jausmo pobūdį, jų santykį su Dievu, todėl tai viena iš pagrindinių ST knygų.

Psalmyno giesmių furinys įvairus. Pagrindinės temos: istoriniai įvykiai, asmeninio gyvenimo patirtis, atgaila už nuodėmes, padėka Dievui ir jo šlovinimas, Dievo ilgesys, apmąstymai, kas gera ir kas bloga, Dievo dovanos „išrinktajai tautai“ ir jos nedėkingumo sukeltos nelaimės, Mesijo atėjimas ir amžina jo karalystė.

Galima skirti tris pagrindinius psalmių tipus: šlovinimus, maldavimus ir padėkos giesmes, tačiau yra daug psalmių, kur šie tipai susipina. Yra psalmių su didaktiniais elementais, yra vadinamųjų karališkųjų psalmių, susijusių su patepimo ir kitokiomis apeigomis. Izraelio karalius — tai Jahvės pateptasis (hebrajiškai „Mesijas“, graikiškai „Kristus“). Buvo laikoma, kad per patepimą Dievas įsūnijąs Pateptąjį. Todėl karališkąsias psalmes krikščionys interpretuoja kaip mesijines.

Anksčiau buvo laikoma, kad Psalmyno autorius — žydų karalius Dovydas, apie kurio poetinius gabumus ne kartą užsimenama Karalių ir Kronikų knygos. Todėl se-

nesniuose ST leidimuose Psalmynas tiesiog vadinamas Dovydo psalmėmis. Tačiau iš 150 psalmių tik 73 hebrajiškame ir 84 graikiškame tekste pažymėtos Dovydo vardu. Vienuolika psalmių pasirašyta „Korės sūnų“. Be abejo, tai galėjo būti nebent vienos dinastijos dainiai, gyvenę skirtingu laiku, nes tose psalmėse minimos labai skirtingų istorinių laikotarpių realijos. Tą patį galima pasakyti apie Asafą, kurio vardu pažymėta dvylika psalmių. Dviejų psalmių autorystę priskiriama Saliamonui (71 ir 126), vienos — Mozei (89), likusių autoriai nenurodyti. Dabar daug tyrinėtojų mano, kad ši tradicinė psalmių autorystė grynai simboliška. Nėra vieningos nuomonės ir apie jų sukūrimo laiką. Tikriausiai jos buvo kuriamos nuo Dovydo laikų iki pat Makabiejų epochos.

Psalmyną su kitomis ST knygomis į lietuvių kalbą pirmasis išvertė J. Bretkūnas XVI a. pabaigoje. Pirmasis katalikiškas vertimas — vyskupo M. Valančiaus. Šis ark. J. J. Skvirecko vertimas darytas pagal Pijaus XII 1945 m. aprobuotą lotynišką Neovulgatos vertimą.

PIRMOJI PSALMIŲ KNYGA

1. Pirmos dvi psalmės sudaro lyg ir įvadą. Pirmoji nepažymėta niekieno vardu. Katalikai visas Pirmosios knygos psalmes pagal tradiciją priskiria Dovydui.

2. Mesijinė psalmė.

2,2. *Kristus* — Pateptasis. Patepami būdavo karaliai ir vyriausieji kunigai. Dažniausiai Pateptuoju vadinamas karalius arba Mesijas.

2,3. Taip kalba žydų pavergti kitataučiai.

2,6. Siono kalną su tvirtove Dovydas buvo atkovojęs iš Jebusiečių. Tai Jeruzalės sinonimas.

2,7. *Tu mano Sūnus...* — Buvo laikoma, kad Pateptąjį Jahvė įsūnydavo, kad patepimas, be kita ko, buvo įsūnijimo apeiga.

2,12. *...reikškite jam klusnumą...* — Hebrajišką tekstą galima versti: „pabučiuokite sūnų“ arba: „pabučiuokite tai, kas nesutepta“.

3,1. *Psalmė*. — Hebr. „mizmor“ — lyrinė giesmė, giedama pritariant styginiams instrumentams. Šis žanrą apibūdinantis žodis yra 56 psalmių antraštėse. *...kai jis bėgo... Absalomo*. — Žr. 2 Sam 15,13.

3,3. Šios eilutės gale hebr. tekste yra žodis „selah“. Spėjama, kad jis nurodo, kurioje vietoje vieną giesmininkų chorą turi pakeisti kitas arba kad čia turi būti muzikinis intarpas, arba kad čia reikia giedoti ir groti garsiau. Šioje psalmėje tas žodis yra dar 4 ir 8 eil. gale.

4,1. Antraštė, nurodanti atlikimo būdą.

4,3. *Žmonės* — kilmingieji. *...sunkios širdies* — sunkiai priimančys tiesą ir dorą. Širdis, žydų supratimu, yra mąstymo ir jausmų organas, išminties buveinė.

4,4. *...padarė... nuostabų...* — iš piemens padarė karaliumi.

5,1. *Su vamzdžiais*. — Kiti verčia: „Kaip „Palikimai“ ir mano, kad tai yra nuoroda į kokią nors žinomą melodiją.

5,10. *Jų gerklė atviras kapas...* — ST gana dažnai kartojama, kad tiesa, išmintis veda į gyvenimą, o melas, kvailybė — į mirtį.

6. Pirmoji iš septynių vadinamųjų atgailos psalmių.

6,1. *Viršum oktavos*. — Manoma, kad nurodoma psalmę giedoti žemu balsu.

6,6. Buvo manoma, kad mirusieji negalį šlovinti Dievo.

6,7. ...*ašaromis aš laistau savo guolį*...— Panaši eilutė sutinkama ugaritų poemoje „Legenda apie karalių Keretą“.

7,1. *Rauda* (hebr. „šiggajon“) — tiksli šio žodžio reikšmė nežinoma. Neaišku, kas buvo *Benjaminaitis Khušas*, gal koks Sauliaus tarnas, kurstęs jo neapykantą Dovydui.

7,7. *Pakilk, Viešpatie, savo rūstybėje*...— t.y. kaip kaltintojas teisme.

7,8. *Tautų sueiga* — 12 Izraelio giminių.

8. Šv. Paulius šią psalmę laikė mesijine (1 Kor 15,27; Žyd 2,6).

8,1. *Kaip „Spaustuvai“*...— galbūt nuoroda į žinomą melodiją. Spaustuvų paminėjimas taip pat gali reikšti, kad psalmė buvo giedama per Padangčių šventę. Kai kurie vertėjai mano, kad čia nurodytos ypatingos kanklės.

8,3. Dievą šlovinantys nekalti kūdikiai turį sugėdinti klastinguosius. Kristus šia eilute pranašauja savo šlovinimą įžengiant į Jeruzalę (Mt 21,16).

8,6. ...*už angelus*...— Hebr. „me Elohim“ — „už dievus“ arba „už Dievą“.

9. Ši psalmė dabartiniame hebr. tekste padalinta į dvi: 9 ir 10. Jos strofos (strofą sudaro dvi numeruotos eilutės, išskyrus 1) prasideda iš eilės vis kita hebr. alfabeto raide. Trūksta tik dviejų raidžių: „daleth“ ir „samekh“. Kita vertus, abiejose psalmėse giedama apie skirtingus dalykus, todėl jos atskirtos. Reikia pastebėti, kad ir kitos alfabetinės psalmės prasmės požiūriu nėra nuoseklios.

9A,1. *Muth labben* — tiksli reikšmė nežinoma. Veikiausiai čia nurodoma giesmės melodija.

9A,12. *Sione* — ten, kur Sendoros padangtė.

9A,15. *Siono duktė* — Jeruzalė.

9A, 17. Šios eilutės gale hebr. tekste pridėta „higgajon selah“; pirmojo žodžio reikšmė nežinoma, spėjama, kad jis žymi styginių instrumentų muzikos interpą.

9B,18. ...*žemės žmogus*...— Taip buvo vadinami vietiniai Kanaano gyventojai.

10,3. Turbūt kalbama apie karalystės pamatus.

10,6. Biblijoje „taurė“ ir „dalis“, o per tai ir „dalia“ yra semantiškai susiję žodžiai. Manoma, kad senovėje svečiui prie stalo taurėje būdavo patiekiami jo dalis vyno, iš čia ir atsirado tas ryšys.

11,2. ...*dievobaimingųjų*...— hebr. „chasic“.

11,7. ...*atskirtas nuo žemės*...— tikriausiai kalbama apie lydymo krosnį, kurioje metalas atskiriamas nuo šlako.

13. Ši psalmė beveik nesiskiria nuo Ps 52, kurioje Dievas vadinamas Elohim, o ne Jahve. Vėliau į Vulgatos tekstą po 3 eil. buvo įdėtas interpas iš Rom 3,13—18, kurį šv. Paulius sukompiliavo iš įvairių psalmių. Ps 52 šio interpo nėra.

13,4. ...*ryja mano tautą*...— lobsta iš beturčių ir silpnesniųjų, juos engia.

14,5. ...*neduoda savo pinigų dėl palūkanų*...— imti palūkanas iš tautiečių Įstatymas draudė (Iš 22,25). ...*neima dovanų*...— neima kyšių, kad nuteistų nekaltą ar liudytų prieš jį.

15,1. *Miktam* — šio žodžio reikšmė nežinoma, spėjama, kad jis nurodo giesmės reikšmingumą. Krikščionys komentatoriai šią psalmę laiko mesijine.

15,4. Kalbama apie Dovydo laikais Izraelyje paplitusį Kanaano dievų garbinimą.

15,6. *Virvės* — turbūt matininkų virvės, kuriomis buvo matuojama Dovydo tėvonija.

15,10. Apaštalai šv. Petras ir Povilas aiškina, kad čia kalbama apie Kristaus prisikėlimą (Apd 2,25—32; 13,35—37).

17. Ši psalmė, tik su pakeistais kai kuriais žodžiais, yra 2 Sam 22.

17,3. *Išganymo ragas*.— Matyt, turimas omenyje variu apkaltas Jahvės altoriaus ragas, kurio įsitvėręs žmogus buvo laikomas neliečiamu.

17,7. ...iš savo šventnamio... — iš Sendoros padangtės.

17,8—16. Įprastinė ST teofanija. Jahvė pasirodo kaip tipiškas senovės Rytų tautų audros ir karo dievas, pirmiausia keliantis baimę.

18,2. *Tvirtuma* — regimasis dangaus skliautas.

18,8. Pirmoje psalmės dalyje, kur giedama apie sukurto pasaulio puikumą, Dievas vadinamas „El“. Nuo šios eilutės apie Dievą kalbama kaip apie Įstatymo davėją, todėl jis vadinamas Jahve.

18,13. *Klaidos* — hebr. „šegioth“ reiškia nusižengimus, padarytus dėl nežinojimo.

18,15. *Atpirkėjas* — hebr. „goel“ (žr. Job 19,25 paaišk.).

20,5. ...*ilgą gyvenimą*... — ST dažnai pasitaikantis posakis. Dovydas gyveno apie 70 metų.

21. Bažnyčios tėvai šią psalmę laikė mesijine. Evangelistai joje įskaitė daug pranašysčių apie Kristaus nukryžiuvimą.

21,1. „*Stirna auštanti*“ — turbūt senovėje žinota melodija, pagal kurią nurodoma giedoti šią psalmę.

21,2. „*Mano Dieve, mano Dieve, kam tu mane palikai?*“ — Pasak Mt 27,46, šiuos žodžius Kristus pasakęs ant kryžiaus.

21,8. ...*išjuokia mane*... — plg. Lk 23,35. ...*judina galvą*... — plg. Mt 27,39.

21,13. *Basanas* — šalis Užjordanėje, Manaso giminės valdovė, garsi ganyklomis.

21,15. Nukryžiuotam Kristui pradūrus šoną, išsiliejo vanduo.

21,16. Ant kryžiaus Kristus pasakė: „Trokštu“, ir jam buvo prikišta prie lūpų acte sumirkyta kempinė.

21,17. ...*jie perdūrė*... — Dabartiniame hebr. tekste šioje vietoje yra žodis „kaari“ — „kaip liūtas“, kuris šiame kontekste nelabai tinka. Todėl manoma, kad tai vėlesnis masoretų pakeitimas, siekiant, kad ši eilutė būtų ne taip panaši į pranašystę apie Kristaus nukryžiuvimą. Visi senovės vertėjai šioje vietoje rašo „perdūrė“ arba panašios prasmės veiksmažodį. Tad hebr. tekste turėtų būti „kaarau“.

21,19. Taip buvo įprasta elgtis su pasmerktojo mirti drabužiais (plg. Mt 27,35; Mk 1,34; Lk 23,34; Jn 19,23—24).

22,1. Viešpats lyginamas su ganytoju Pr 48,15; 49,24 ir kai kurių pranašų knygose.

22,2. Žaliuojančios ganyklos, vanduo — pastoralinis Rojaus provaizdis.

22,4. *Tamsus slėnis*. — demonų valdomos šalies, mirties įvaizdis.

22,5. *Tu tiesi man stalą*... — Kai kurie Bažnyčios tėvai čia matė užuominą apie švč. Komuniją. *Patepi aliejumi man galvą*... — žydai turėjo paprotį į pokylį atėjusiems svečiams tepti aliejumi galvą. Tai buvo Dievo malonės ženklas. Galbūt čia kalbama ir apie karališkąjį patepimą (žr. 2,7 paaišk.).

22,6. ...*Viešpaties namuose*... — Siono kalne, prie Sendoros padangtės.

23,1. Ši psalmė galėjo būti sudėta ruošiantis perkelti Sendoros skrynią į Siono kalną (2 Sam 6,12). Vulgatoje šios Ps antraštėje nurodyta, kad ji skirta pirmajai savaitės dienai, t.y. sekmadienio rytiniam aukojimui.

23,7. Ark. J.J. Skvireckas aiškina, kad giedant šią eilutę procesija, nešanti Sendoros skrynią, kaip tik turėjo prisitarti prie Siono tvirtovės vartų, kurie, matyt, buvo statyti dar įėjusiečių, nes vadinami senoviniais. Skaitant šią vietą, prisimenamas graikų poetės Sapfo (VII—VI a. pr. m. e.) vestuvinis himnas „Aukščiau stoga, dailidės!“, kur ji gieda apie namą, turintį priimti jaunikį, aukštą kaip Arėjas (karo dievas). Krikščionys komentatoriai visame vartų epizode mato Kristaus, artėjančio prie dangaus vartų, įvaizdį.

23,8. Vartai nustebę klausia, kas yra tas karalius. Šis klausimas pakartojamas 10 eil.

23,10. *Kareivių viešpats* — hebr. „Jahveh Tsebaoth“.

24. Alfabetinė psalmė, kiekviena jos eilutė prasideda iš eilės vis kita hebrajiško alfabeto raide.

25,6. *Aš plaunu...*— prieš atnašaudami kunigai turėdavo plauti rankas (Iš 30,17). Per šv. Mišias kunigas prieš atnašaudamas eucharistinę auką sako 6—12 eil. žodžius.

25,10. *...pilna dovanų...*— skirtų kam nors papirkti.

26,1. Vulgatoje po žodžio „Dovydo“ yra dar paantraštė: „anksčiau, negu jis buvo paptėptas“. Ten turbūt turima omenyje antrąjį patepimą.

26,13. *...gyvųjų žemėje* — t.y. iki psalmininko mirties.

27,1. *...žengia į duobę...*— miršta.

28,1. Psalmė — po šio žodžio Vulgatoje nurodyta: „Baigiant Padangėčių šventę“. „Teikite Viešpačiui“ — Toks tris kartus pakartotas paralelizmas būdingas kanaaniečių ugaritų poezijai. Jahvė aiškiai vaizduojamas kaip audros dievas. Ji labai panaši į ugaritų himnus Baal-hadadui: griaustinio, lietaus, žemės vaisingumo dievui. Manoma, kad ši ir 67 psalmė yra seniausios. *Dievo sūnūs* — angelai (Job 38,7; Ps 88,7) arba išrinktoji tauta (Ps 81,6).

28,2. *...su šventais papuošalais...*— su visais kunigų švento apdaro atributais (Iš 28,2).

28,6. *Sarijonas* (Sirjonas) — finikietiškas Hermono pavadinimas.

28,8. *Kadeso tyruma* — oazė tarp Zino ir Parano dykumų, dabar Ain Kedeiš. Tačiau čia tikriausiai kalbama apie ugaritų Kadešą — dykumą į rytus nuo Libano.

29,1. Vienių komentatorių nuomone, ši psalmė sudėta pasibaigus marui ir giedota šventinant vietą dievnamiui šalia Areunos klojimo (2 Sam 24,25; 1 Krn 21,26), kitų nuomone — pagijus Dovydui nuo sunkios ligos ar šventinant pilį Siono kalne. Pati antraštė, Talmudo liudijimu, užrašyta Judo Makabiejaus šventyklos atšventinimo progai.

30,6. *Į tavo rankas aš pavedu savo dvasią...*— Šiuos žodžius, pasak Lk 23,46, ištare Kristus, mirdamas ant kryžiaus. Todėl šioje psalmėje krikščionys komentatoriai mato išreikštą Kristaus kančią ir sūnišką pasitikėjimą Tėvu.

30,22. Čia veikiausiai palyginimas: Jahvė saugo Dovydą kaip sustiprintas miestas.

31,1. *Maskil* — hebr. „daras įžvalgų, išmanantį“. Šio žodžio tikslė reikšmė nežinoma, jis verčiamas: „pamokomoji psalmė“. Psalmyne taip apibūdinta 12 giesmių. Tai antroji atgailos psalmė.

31,3. *Kolei aš tylėjau...*— kol neišpažinau savo nuodėmių.

31,4. Šios eilutės antrosios pusės tikslėnis vertimas: „pakito mano liežuvis kaip per vasaros karščius“. Masoretų tekste vietoje „liežuvis“ yra „aliejinis pyragas“.

31,6. *Kai patvins daug vandenų...*— aliuzija į Tvaną (Pr 7).

31,8—10. Šie žodžiai priklauso Dievui.

32. Ši psalmė neturi antraštės, todėl kai kas mano, jog tai 31-osios tęsinys arba antroji dalis.

32,2. Žydų kanklės, Juozapo Flavijaus liudijimu, turėjo tris, aštuonias, vėliau dešimt stygų, ištemptų ant medinio lovelio. Skambindavo tam tikra lazdele. Žydų arfa (hebr. „nebel“) turėjo dešimt, vėliau dvylika nevienodo ilgio stygų. Ja grodavo pirštais.

32,22. Ši eilutė cituojama priešpaskutinėje bažnytinės giesmės „Te Deum“ eilutėje.

33. Alfabetinė psalmė, kurioje trūksta eilutės, pažymėtos raide „vav“, bet yra dvi eilutės, prasidedančios raide „pe“.

33,1. Šis epizodas aprašytas 1 Sam 21,10—15. Vietoje Abimeleko turėtų būti Achimelekas. Tačiau yra nuomonė, kad Abimelekas — tai bendras filistinų karalių vardas, panašiai kaip faraonas Egipte.

34,2. Žydai, kaip ir romėnai, turėjo dviejų rūšių skydus — didįjį, tvirtesnį (hebr. „sin-nah“) ir mažąjį, apskritą (hebr. „magen“).

34,13. ...*grąžindavau maldas į savo antį*. — Galbūt psalmininkas nori pasakyti, kad meldavosi žemai nuleidęs galvą.

34,19. Šios eil. žodžius pakartoja Kristus (Jn 15,25).

34,21. *Še tau!* — Hebr. „va va“ — „taip tau ir reikia“.

35,2. Netiesa kalba bedieviui taip kaip Dievo balsas — pranašui.

35,3. Sunkiai suprantama eilutė. Prasmė ta, kad bedievis po įtikinamais pasiteisinimais slepia savo kaltes.

35,9. *Riebalai* — sotumo, gerovės įvaizdis, nors patys žydai gyvulinių riebalų beveik nevartodavo.

36. Alfabetinė psalmė, susidedanti iš ketureilių strofų. Raidėmis „daleth“, „kaf“, „qof“ prasidedančios strofos turi po tris eilutes, o prasidedančios raidėmis „keth“, „nun“, „thau“ — po penkias.

36,3. ...*kad gyventumei žemėje*... — Kalbama apie Pažadėtąją žemę.

36,20. *Viešpaties neprieteliai* — Kumrano rankraščiuose, rastuose prie Negyvosios jūros, šioje eilutėje rašoma: „Viešpaties draugai“. Matome, kaip bijodami piktžodžiavimo ST redaktoriai net pakeisdavo žodžius antonimais.

36,21. Bedievis neturi iš ko grąžinti, teisusis turi iš ko dovanoti.

37,1. *Prisiminimui* (hebr. „lehzakir“) — tai gali būti nurodymas, kad giesmė giedama atnašaujant „azkara“ — auką iš miltų, aliejaus ir smilkalų. Ši psalmė atgailos.

37,6—13. Ligos ir vienvietės aprašymas primena Jobo skundą.

38,1. *Iditunas* — giesmininkas levitas Dovydo laikais (1 Krn 16,41; 25,1; 2 Krn 5,12), kuriam pavedama giedoti šią psalmę.

38,12. ...*kas jam brangiausia*... — gyvybę.

39,7. Graikiškame tekste vietoje žodžio „ausis“ yra žodis „kūną“. Laiške Žydams (10,5—7) cituodamas šią psalmę šv. Paulius aiškina, kad joje kalbama apie įsikūnijantį Kristų, todėl ji laikoma mesijine. Verčiant eilutę taip kaip mūsų tekste, reikia paaiškinti, kodėl Viešpats, pasak psalmininko, staiga atsisako aukų, kurių būtinumas ST ne kartą pabrėžiamas. Galbūt reikia suprasti, kad Viešpats atsisako neteisėto aukojimo ne Sendoros padangtėje ar šventykloje, o vietoj aukos tenkinasi paklusnumu įstatymui.

39,8. ...*knygos rietime*... — Pergamente ar audekle surašytos žydų knygos būdavo vyniojamos į rietimus ir skaitomos vyniojant nuo vienos lazdelės ant kitos.

40,10. Šią eilutę cituoja Kristus, kalbėdamas apie Judą Iskarijotą (Jn 13,18). Tačiau, daugelio aiškintojų nuomone, čia kalbama apie Dovydą išdavusį jo pa arėją Achitofelį (2 Sam 15,12).

40,14. *Tebūna* — hebr. „amen“.

ANTROJI PSALMIŲ KNYGA

41 ir 42 psalmės anksčiau sudarė vieną, tai liudija abiejose pasikartojantis priedainis ir tai, kad Ps 42 neturi antraštės. Abiejų turinys — iš Jeruzalės išvaryto levito skundas.

41,1. *Korės sūnų*. — Korė buvo vienas iš tų, kurie sukėlė maištą prieš Mozę (Sk 16). Jo palikuonys Dovydo ir vėlesniais laikais buvo žymūs giesmininkai prie Sendoros padangtės ir šventyklos (1 Krn, 6,16; 9,19).

41,7. Psalmininkas nurodo savo buvimo vietą — prie Jordano esančius Hermono ir Mícaro kalnus, o gal tai du to paties kalno — Hermono — pavadinimai.

41,8. Psalmininką užgriuvusių nelaimių vaizdas.

44. Žydų ir krikščionių tradicija šią psalmę laiko karaliaus Mesijo ir Izraelio tautos arba Kristaus ir Bažnyčios, Šv. Dvasios ir Dievo Motinos vestuvine giesme. Katalikai ją skaito per Dievo Motinos šventes. Kai kurie komentatoriai mano, kad tai karaliaus vestuvių apeiginė giesmė.

44,1. „*Lelijos*“ — tikriausiai nurodoma žinomos giesmės melodija, pagal kurią reikėjo giedoti šią psalmę. *Meilės giesmė* — hebr. „šir jedidoth“. Jahvės meilę išrinktajai tautai pranašai dažnai vaizduoja kaip šventą santuoką (Oz 2,16; Iz 50,1; Jer 2,2; Ez 16,18), todėl stambeldystė dažnai vadinama svetimoteriavimu. Pastarąją asociaciją stiprino ir tai, kad vietinių Kanaano dievų, Baalo ir Astartės kultų, kai kurios apeigos buvo orgiasinės.

44,7—8. Dievais (hebr. „elohim“) taip pat vadinami teisėjai ir karaliai, Dievo vardu teisiantys ir valdantys Izraelio tautą. Taip buvo tituluojama dauguma senovės Rytų valdovų.

44,10. *Ophyras* — žr. 3 Kar 9,26—28.

44,11. Karaliai dažniausiai tuokdavosi su kitų tautų karalių dukterimis. Tai atstodavo politines sutartis.

44,17. Psalmininkas linki, kad iš šios santuokos gimę vaikai paveldėtų ir nuotakos tėvų sostą, t.y. prijungtų jų karalystę prie Izraelio.

45,1. *Kaip: „Mergaitės...“* — Arba nurodoma šią psalmę giedoti mergaičių balsais (sopranu), arba nusakoma žinomos giesmės melodija.

45,5. *Upės srovės linksmina...* — Matyt, kalbama apie Siloės upę, tekančią per Jeruzalę.

46,6. Gal norima pasakyti, kad Dievas, baigęs kovą „prieš žemės tautas“, užžengė į dangų ar į savo sostą Jeruzalės šventykloje. Bažnyčios tėvai čia mato aliuziją į Kristaus dangun žengimą.

47,3. *„Šiaurės galas... didelio karaliaus miestas.“* — Pasak vieno, kalbama apie šiaurinę Jeruzalės dalį, pasak kitų — apie Jeruzalę pietuose gyvenančių tautų akimis.

47,8. *Tarsies laivai* — dideli laivai, kuriais plaukiota į Tarsio (Tarteso) uostą Ispanijoje.

48,5. Prasmė tikriausiai ta, kad psalmininkas pirmiau gerai įsiklausysias į jo širdyje skambantį Dievo žodį ir tik paskui apdainuosias jam atskleistas paslaptis.

48,8. Turbūt reikia suprasti, kad nė vienas neišsipirks iš mirties.

48,9. *Per daug didelė kaina...* — turbūt per didelė nuodėmė, kad ją būtų galima išpirkti.

48,11. Plg. Koh 1,11; 2,14—16; 6,8; 9,1—6; Job 21,26. Akadų tekste, pavadintame „Pesimistinis pono ir tarno pokalbis“, pastarojo lūpomis sakoma: „Užlipk ant senovės griuvėsių krūvų, pavaikščiok aplinkui, apžiūrėk kaukoles seniai mirusių — kas (iš jų) piktadarys, kas žmonių geradarys?“

49,1. *Asaphas* — giedotojas, minimas 1 Krn 15,17; 16,45. Bet čia šiuo vardu turbūt vadinami visos Asafų giminės daininai.

49,5. *Šventieji* — izraelitai.

49,8—23. Psalmininkas, kaip ir pranašai, paties Dievo lūpomis nurodo, kad vidinė šlovinių ir įžadų auka (14 eil.) kur kas svarbesnė už išorinę auką. Tai naujas ir gana radikalus religijos supratimas, labai nepalankus iš aukų gyvenančiam kunigų luomui.

50,6. *Tau vienam aš nusidėjau...* — Nuodėmė pirmiausia įžeidžia Dievą, nes ardo jo nustatytą tvarką.

50,7. Daugelio komentatorių nuomone, ši eilutė liudija izraelitų tikėjimą pirmaprade nuodėme.

50,9. *Apšlakstyk mane isopu...* — Šio krūmo šakelių šluotele, pamirkyta aukojamo

gyvulio kraujuje, buvo šlakstomi žmonės ir daiktai, kuriuos norima „apvalyti“ (Iš 12,22; Kun 14,4—7).

50,16. *Kraujo baismė* — kerštas už Urijo nužudymą.

50,18—19. Mozės įstatymo buvo paskirtos aukos už konkrečius nusikaltimus. Už žmogžudystę ir svetimoteriavimą būdavo baudžiama mirtimi, tad aukų nenumatyta.

50,20. *Viešpatie* — šio žodžio nėra hebr. tekste, tik Vulgatoje.

50,20—21. Šios eilutės rodo, kad psalmė buvo sukurta po Babilonijos nelaisvės arba jos buvo pridėtos vėliau.

52. Ši psalmė beveik nesiskiria nuo Ps 13. Pagrindinis skirtumas: Ps 13 Dievas vadinamas „Jahveh“, Ps 52 — „Elohim“. Galbūt pastaroji buvo giedama Izraelio karalystėje, pirmoji — Judėjoje.

52,1. „*Machalat*“ — vienui nuomone, šis žodis nurodo melodiją, kitų — tai, kad jai akompanuojama pučiamuoju instrumentu.

53,2. Šis atsitikimas aprašytas 1 Sam 26.

54,10. *Išskirstyk... padalink jų liežuvius...* — kaip Babelio bokšto statytojams (Pr 11,7—9).

54,11. *...jie vaikščioja...* — Kalbama apie Jeruzalę užėmusių Dovydo priešų sargybą.

54,14. Komentatorių nuomone, kalbama apie Chuzajį arba Achitofelį (2 Sam 16), išdavusius Dovydą per Absalomo maištą.

55,1. „*Jonat elem rekhoqim*“ — „Nebylė balandėlė iš tolo“. Tai tikriausiai pirmieji žinomos giesmės žodžiai. *Kai pilistimai...* — žr. 1 Sam 21,10—15.

55,14. *...gyvųjų šviesoje* — gyvųjų pasaulyje.

56,1. „*Negriauk*“ — matyt, pirmas kitos, žinomos giesmės žodis. *Kai jis bėgo...* — žr. 1 Sam 22.

57,2. *Galiūnai*. — Hebr. tekste „elim“ („dievai“). Teisėjai ir valdovai rytietišku papročiu ir kitose ST vietose vadinami dievais, nes jie kaip ir atstovauja Dievui žemėje.

57,5—6. Jie pilni nuodų, todėl negirdi nei pasiteisinimų, nei įrodymų.

57,10. Prasmė ne visai aiški. Turbūt tai palyginimas iš piemenų gyvenimo: stiprus vėjas užpučia ugnį taip staigiai, kaip užklumpa Dievo rūstybė.

58,1. *Kai Saulius siuntė...* — žr. 1 Sam 19,11.

58,12. *...užmušk...* — Hebrajiškame masoretų tekste ir Vulgatoje yra „neužmušk“, tačiau kontekstas, ypač 14 eil., reikalauja būtent tokio žodžio.

59,1. „*Įstatymo lėlija*“ — žr. Ps 44,1.

59,2. Apie tai pasakojama 2 Sam 8; 10 ir 1 Krn 18; 19. 12 000 — 2 Sam 8,13 minima 18 000.

59,8. Tikriausiai psalmininkas turi omenyje pažadą ir priesakus Dovydui, minimus 2 Sam 7,4—16.

59,10. *...plovimos praustuvė. ...dėsiu savo autuvą...* — pavergimo įvaizdžiai.

59,11. *...sustiprintąjį miestą...* — Tikriausiai turima omenyje Edomo sostinę Petrą arba Selą, gerai sustiprintą tvirtovę.

60,1. *Dovido* — šios psalmės autorius gali būti koks nors iš Jeruzalės ištremtas le-vitas.

61,1. *Iditun* — žr. Ps 38,1.

61,10. *Žmonių vaikai* — paprasti žmonės; *žmonių sūnūs* — kilmingieji.

62,1. *...kai jis buvo Judo tyrumoje.* — Gal apie tai kalbama 2 Sam 17,16.

62,11. *...bus lapių dalia.* — Jų nepalaidotus lavonus draskys žvėrys.

62,12. *...prisiekia jo vardu...* — t.y. garbina Jahvę.

64,2. Siono kalne Dovydo laikais buvo Sandoros padangtė.

64,10. *Dievo upė* — gausus lietus.

64,12. *...iš tavo vėžių...* — Kalbama apie vežimą, kuriuo Dievas apvažiuojas žemę.

65,6. Kalbama apie stebuklingą izraelitų perėjimą per Meldų jūrą ir Jordaną (Iš 14,1; Joz 3,1).

66,2. Psalmė prasideda žodžiais, kuriais šventikai nuo seno laimino tautą (Sk 6,22—27).

66,7. *Žemė* — turbūt turima omenyje Pažadėtąją žemę Kanaaną.

67. Šios psalmės tekstas smarkiai nukentėjęs. Tyrinėtojai ją aiškina labai įvairiai. Yra net nuomonė, kad tai senovės izraelitų giesmių pirmųjų eilučių katalogas. Tačiau daugelis mano, kad čia apdainuota Jahvės kelionė su Sandoros skrynja iš Egipto į Sioną.

67,2. Šiuos žodžius Mozė tardavo kiekvieną kartą, kai levitai keldavo Sandoros skrynją nešti toliau (Sk 10,35).

67,5. *...per tyrumą...* — Septuagintoje ir kitur verčiama: „tam, kuris važiuoja per debesis“.

67,9. *Žemė pasijudino... dangus lašėjo...* — sudarant Sandorą (Iš 19,16).

67,13. *Namų gyventojai* — kareivių žmonos.

67,14. Eilutės prasmė neaiški. Jahvės karveliu kartais vadinamas Izraelis (Oz 7,11; 11,11).

67,15. *Salmonas* — kalnas Sichemo apylinkėse arba vienas iš Basano kalnų į rytus nuo Genezareto ežero.

67,17. *...į kalną* — į palyginti nedidelį Siono kalną.

67,18. Kariniai Dievo vežimai — veikiau poetinis jo galybės įvaizdis negu istorinė realija.

67,19. Eilutė verčiama įvairiai. Neaišku, kaip Jahvė ėmė dovanų žmones — ar jie buvo jam aukojami nužudant, ar turėjo kaip vergai dirbti prie Sandoros padangtės. *...net ir tuos...* — Manoma, kad kalbama apie jebusiečius, kurie nenorėjo paklusti Dovydui (2 Sam 5,6—8).

67,23. Neaiški eilutė. Gal čia kalbama apie du Izraelio priešus: „žemės gyventojus“, kurie galį ateiti nuo Basano kalnų ar iš kur nors kitur, ir jūros gyventojus — Leviataną, Rahabą, Taniną, Vingiuotą žaltį (Iz 27,1). Ugaritų tekstuose šios jūrų pabaisos laikomos kūrėjui priešiškomis kosminėmis jėgomis. Kartu žydų mitologinėje pasaulinėje, matyt, visą laiką gyvavo pasaulio kūrimo iš nužudyto chaoso pabaisos vaizdinys (žr. Job 7,12 paaišk.). Šioje eilutėje dar reikia atkreipti dėmesį į kalnų ir jūros gelmių kontrastą.

67,25—26. Iškilmingos procesijos su Sandoros skrynja įžengimas į Siono tvirtovę.

67,31. *Nendryno žvėris* — tikriausiai krokodilas, Egipto įvaizdis (Ez 29,3). *...būrį jaučių su tautų veršiais.* — Gal čia kalbama apie Egipto vasalus kaip Jer 46,21, o gal apie aplinkines semitų tautas, kurių aukščiausiojo dievo simbolis dažnai būdavo jautis.

68,2—3. Vanduo ir dumblas — chaoso simbolis: Behemoto ir Leviatano valdos, tvano stichija ir pranašo Jonos jūra.

68,5. *...be priežasties nekenčia manęs.* — Šiuos žodžius Kristus pritaikė sau (Jn 15,25). NT daug citatų iš šios psalmės, ji laikoma mesijine.

68,22. *...girdė mane actu...* — kaip nukryžiuotą Kristų (Mt 27,34; Jn 19,29,30).

68,32. Jautis buvo laikomas geriausia ir brangiausia auka.

69. Ši psalmė — tai tiksliai pakartotos Ps 39,14—18 eilutės.

70,1—24. Kai kurios eilutės paimtos iš kitų psalmių: 1—3 iš Ps 30,2—4; 5—6 iš Ps 21,10—11 ir kt.

71,1. *Saliamono.* — Kai kas mano, kad tai Dovydo psalmė, sudėta sūnui Saliamonui.

Krikščionys komentatoriai tvirtina, jog joje kalbama apie Kristų, ir šią psalmę laiko mesijine.

71,10. ...*salų*...— Viduržemio jūros.

71,18—19. Šios eilutės nebeprisiklauso Ps 71. Jomis baigiama Antroji psalmių knyga.

TREČIOJI PSALMIŲ KNYGA

72,17. *Kolei neįėjau*...— t.y. kol nesupratau Dievo tvarkos.

72,27. ...*paleistuvauja*...— t.y. garbina kitus dievus.

73,7. Matyt, kalbama apie šventyklos sudėginimą 587 m. pr. m. e. (4 Kar 25,9; 2 Krn 36,19), bet gali būti minimas ir Antiochas Epifanas (1 Mak 4,38), sudėginęs šventyklos duris.

73,9. ...*nebėra pranašo*...— Arba turima omenyje, kad Jeremijas ir Ezechielis išvaryti į Babilono nelaisvę, arba kad apskritai nebėra pranašo kaip Makabiejų laikais.

73,13—17. Aprašomas mitologinis pasaulio kūrimo veiksmas (žr. Ps 67,23; Job 7,12 paaišk.).

73,14. Kalbama apie Leviataną kaip apie pirmos kartos chaoso pabaisą arba, kitų nuomone, apie Meldų jūroje paskandintą Egipto kariauną.

73,19. *Purplelis* — išrinktoji tauta.

74,6. *Ragas* — galios, didybės, šlovės simbolis.

74,9. ...*taurė*...— atpildo taurė. Turbūt reikia suprasti, kad teisieji gers vyną, o bedieviai — karčias nuosėdas.

75,3. *Salemas* — Jeruzalė (plg. Pr 14,18).

75,11. *Edomas, Ematas* — Judėjos kaimynai pietuose ir šiaurėje.

76,17—21. Apdainuojamas izraelitų ėjimas per Meldų jūrą.

77,9. Gausios Efraimo giminės vyrai buvo geri lankininkai, bet atsisakė talkinti kitoms giminėms užkariaujant Kanaaną, sulaužydami ištikimybę Jahvei.

77,12. *Tanis* — miestas Nilo deltoje, Egipto sostinė Mozės laikais.

77,58. Žr. Įst 12,2 paaišk.

77,71. Kalbama apie Dovydą.

78,1. Čia minimas šventyklos sugriovimas kaip ir Ps 73,7.

79,2. Juozapas, savo brolių gelbėtojas Egipte, minimas šalia Jokūbo (Izraelio). ...*Kurs sėdi ant cherubų*...— Virš Sendoros skrynios, tarp ištiestų cherubinų sparnų, buvo įsivaizduojamas Dievo sostas.

79,3. *Efraimas, Manasas* — Juozapo sūnūs, minimi šalia Juozapo mylimiausio brolio, tos pačios motinos Rachelės sūnaus Benjamino.

79,9. Jokūbo pranašystėje (Pr 49,22) su vynmedžiu lyginamas Juozapas.

79,11. *Dievo kedrai* — apie Dievo ir medžių ryšį žr. Įst 12,2 paaišk. ST dažnai su pasigėrėjimu kalbama apie kedrus. Gal senovėje būta kokio simbolinio Dievo ir kedro ryšio.

80,3. Per jaunatį būdavo aukojamos ypatingos aukos (Sk 28,11—13). Pascha ir Padangčių šventė prasidėdavo per pilnatį. Švenčių pradžią paskelbdavo trimitai.

80,6. ...*nepažįstamą kalbą*... — Gal čia taip apibūdinta Dievo apreiškimas psalminkui, o gal — nesuprantama egiptiečių kalba.

80,8. ...*prie Meribos vandens* — ten, kur izraelitai kėlė maištą (Iš 17,7; Sk 20,13; Įst 32,51).

81,1. *Dievai* — turbūt teisėjai ar valdovai.

81,6. *Aukščiausiojo sūnūs* — išrinktosios Izraelio tautos nariai. Šios psalmės žodžiais Kristus įrodinėjo, kad vadindamas save Dievo sūnumi nepiktžodžiauja (Jn 10,34–36).

82,7. *Ismaėlaičiai* — Abraomo sūnaus Izmaelio palikuonys, gyvenę šiaurės Arabijoje. *Moabas* — į rytus nuo Negyvosios jūros. *Agarėnai* gyveno į rytus nuo Galaado.

82,8. *Gebalis* — Idumėjos sritis Negyvosios jūros pietuose. *Amalekas* — Sinajaus pusiasalyje.

82,9. *Loto sūnūs* — moabiečiai ir amoniečiai, visada buvę didžiausi Izraelio priešai.

82,10. *...kaip Madianui...* — žr. Ts 7. *...kaip Sisarai...* — žr. Ts 4,21; 5,26. *...kaip Jabinui...* — žr. Ts 4; 5,26.

82,12. *Orebas, Zebas* — žr. Ts 7,25. *Zebė ir Salmanas* — žr. Ts 8,12.

83,6. *...šventas keliones...* — Iš visos Palestinos žydai traukdavo aukoti į Jeruzalės šventyklą.

85,1. Ši psalmė vadinama Dovydo turbūt todėl, kad sudaryta iš Dovydo psalmių citatų.

85,16. *...savo tarnaitės sūnų.* — Ugaritų tekste „Legenda apie karalių Karetą“ herojus, kreipdamasis į dievą El, save vadina jo tarnaitės sūnumi. Čia atsispindi tiesioginio karalių kilimo iš dievų mitologija. To paties kilimo yra ir Kristus.

86,1. Šioje psalmėje iš Pranašų knygų surinktos visos pranašystės apie būsimąjį Sioną.

86,4. *Raabas* (hebr. „Rahab“) — chaoso pabaisa, išdidumo ir maištingumo simbolis, pirmapradžio vandenyno, dengusio žemę, įvaizdis. Taip dažnai vadintas Egiptas (Iz 30,7). *Aitijopų tauta* — etiopai.

87,1. Yra nuomonė, kad pirmoji antraštės pusė atsirado per klaidą. *Emanas Ezraitis*. — Spėjama, kad jis buvo iš Judo giminės, tad negalėjo būti levito Korės palikuonis. Gal tai kuris nors asmuo, minimas 3 Kar 4,31.

87,5–9. Galbūt tai raupsuotojo dejavimas.

87,6. *...kurie yra išimti iš tavo rūpesčio.* — Jahvė aiškiai suvokiamas tik kaip gyvųjų Dievas.

87,13. *Užmiršimo žemė* — mirusiųjų karalystė.

88,1. *Etanas Ezraitis* — tokiu vardu žinomas Saliamono laikų išminčius (3 Kar 4,31), tačiau ši psalmė sudėta gerokai vėliau.

88,4. Plg. Dievo pažadą Dovydui per pranašą Nataną (2 Sam 7).

88,7. Šioje eilutėje atsispindintis mitologinis požiūris neaiškus: arba Jahvė yra galinčiausias iš visų Dievo (Elohim) sūnų, arba — iš visų „dievų sūnų“, t.y. kitų dievų.

88,11. Užomina apie kosmogoninį pasaulio sukūrimo veiksmą perteikiama tradiciniu mitologiniu įvaizdžiu: karžygys primina perdurtą slibiną. Nugalėjus Rahabą ir galbūt iš jo kūno padarius sausumą, žemė buvo atskirta nuo vandens. Tačiau jei čia kalbama apie Jahvę, Rahabas gali simbolizuoti ir Egiptą (Ps 86,4). Lygiai taip pat šioje eilutėje minimi nedraugai gali būti pirmapradžio vandenyno vandenys ir Izraelio priešai.

88,15. *Teisybė ir teisė.* — Priešinga chaosui Dievo tvarka yra jo sukurto pasaulio esmė.

88,20. *...savo šventiesiems...* — pranašui Natanui (2 Sam 7,5–16).

88,53. Trečiosios psalmių knygų pabaigos žodžiai.

KETVIRTOJI PSALMIŲ KNYGA

- 89,1. Ši psalmė priskiriama Mozei turbūt todėl, kad jos idėjos panašios į Penkiaknygės.
- 89,4. *...nakties budynė* — trečdalį nakties užimanti sargybos pamaina.
- 90,14. *...žino mano vardą.* — Vardo žinojimas, žydų supratimu, nulemdavo ypatingą ryšį tarp Dievo ir žmonių.
- 91,4. *...prie gitaros...* — Kitur verčiama „kanklių“.
- 91,11. *...kaip stumbro...* — kitur verčiama „kaip vienaragio“ (plg. Ps 21,22; Įst 33,17).
- 92,1. *Viešpats karaliauja...* — Taip senovėje sveikindavo naują karalių (2 Sam 15,10; 4 Kar 9,13).
- 92,3—4. Daugelyje ST vietų pabrėžiama, kad Dievas galingesnis už chaosą simbolizuojančius vandenis.
- 94,8. *Meriba, Masa* — vietovės, kur izraelitai murmėjo prieš Dievą (Iš 17,1—7; Sk 20,3—13).
- 95,9. *...šventame papuošale...* — apsvilkę liturginiais drabužiais.
- 98,5. Pakojų turbūt vadinama Sandoros skrynja.
- 101,7. *...tyrumos pelikaną* — kitur verčiama „varną“. Pelikanas — vandens, ne dykumų paukštis.
- 103,19. Žydams para prasideda vakaru, laiką jie skaičiuodavo pagal mėnulį.
- 103,35. *Aleliuja* (hebr. „halelu-Jah“) — „šlovinkite Jahvę“.
- 104,25. Egiptiečių neapykantos žydams priežastį psalmininkas sieja su pačiu Jahve, tartum šis būtų buvęs suinteresuotas išvesti izraelitus iš Egipto.

PENKTOJI PSALMIŲ KNYGA

- 106,23—30. Žydai mažai plaukiojo jūromis, todėl šis išsigelbėjimas vaizduojamas kaip didelis įvykis.
107. Ši psalmė sudėta iš Ps 56,8—12; 59,7—14.
- 108,6. Kaltintojas — hebr. „šatan“ — „priešininkas“, „įskundėjas“. Žydų teisme toks kaltintojas stovėdavo teisiamojo dešinėje.
109. Remiantis paties Kristaus aiškinimu (Mt 22,42—46; Lk 20,40—41), ši psalmė laikoma mesijine.
- 109,1. *Viešpats tarė mano Viešpačiui...* — Hebr. tekste: „Jahvės pasakymas mano Adonai“. Žodžiais „Viešpats tarė“ pranašai pradėdavo dėstyti tai, ką išgirdę iš Dievo. Adonai, komentatorių nuomone, čia vadinamas Mesijas, kuriuo krikščionys laiko Kristų. *Sėskis mano dešinėje...* — Sėdėti valdovo dešinėje Rytuose buvo didžiausia garbė. *...tavo kojoms pakojo.* — Senovės Rytų karaliai, visiškai nugalėję priešą, primindavo koją nugalėto valdovo sprandą.
- 109,2. *...galingąjį skeptrą...* — Skeptras buvo valdžios bei galios (ir seksualinės) simbolis.
- 109,3. Ši eil. verčiama įvairiai. Masoretų tekste: „Tavo tauta yra stipriausia tavo galybės (žygio) dieną šventais apdarais; iš aušros įsčių tau yra tavo jaunystės rasa“. *...šventame blizgėjime...* — Vulgatoje ir daugelyje senųjų tekstų išversta: „šventuosiuose kalnuose“.

109,4. ...*Melchisedeko tvarka*. — Apie Melchizedeko kunigystę (Pr 14,18) daug rašo šv. Paulius (Žyd 5,1—10; 7,1—25): tai kunigystė iš pašaukimo.

109,5. *Viešpats tavo dešinėje*... — t. y. padeda tau kovoti.

109,7. Gal prasmė ta, kad Mesijas gers Jahvės paramą kaip upelio vandenį, todėl visus nugalės.

110,111. Alfabetinės psalmės.

112. Ps 112—117, prasidedančios žodžiu „Halelu-Jah“, žydu buvo vadinamos „Hallel“, giedotos per Paschos vakarienę ir kitomis iškilmingomis progomis.

113,4. Gal turima omenyje žemės drebjimą, kai Jordaną užtvėnkė užgriuvusios uolos ir žydai galėjo pereiti jo dugnu (Joz 3,15—16).

114. 115. Šios psalmės hebr. tekste, Aleksandrijos vertime ir Vulgatoje laikomos viena.

114. 115,13. Turbūt kalbama apie taurę, iš kurios atnašaudavo liejamąją auką (Iš 25,29; 37,16).

117,2. *Israelio namai* — išrinktoji tauta.

117,3. *Aarono namai* — kunigai.

117,19. *Atidarykite man teisybės vartus*... — Aiškinama, kad procesija, prisitartinusi prie šventyklos, šitaip prašo atidaryti vartus.

117,22. *Akmuo* — Izraelis, kurio neįvertino kaimyninių imperijų valdovai. Šį įvaizdį Kristus pritaikė sau (Mt 21,42—44).

117,25. ...*gelbėkit*... — hebr. „hošiah-na“, iš čia — „Hosanna“. Tardama šį žodį, procesija žengdavo į šventyklą, juo buvo sutiktas į Jeruzalę žengiantis Kristus (Mt 21,9; Jn 12,13).

117,26. Taip kunigai laimindavo į šventyklą įeinančius tikinčiuosius (Sk 6,24).

117,27. *Tvarkykite iškilmingą ėjimą su lapuotomis šakomis*... — Raginama puošti šventorių šakomis (2 Mak 10,7). Kitur verčiama: „Riškite auką virvėmis prie altoriaus ragu“.

118. Ilgiausia psalmė, susidedanti iš 22 aštuoneilių strofų, kiekviena prasideda iš eilės vis kita hebrajų alfabeto raide. Mozės įstatymas vadinamas aštuoniais sinonimais: įstatymas, nutarimai, liudijimas, įsakymai, nuostatai, paliepitimai, pasakymai, žodis, tiesa ir kelias. Kiekvienoje eilutėje, išskyrus 122, yra vienas tų sinonimų. Manoma, kad du paskutiniai sinonimai hebr. tekste įterpti per klaidą: „kelias“ (hebr. „devekh“) vietoj „žodis“ (hebr. „dabar“) — 3 ir 37 eil.; ir „tiesa“ (hebr. „emunah“) vietoj „pasakymai“ (hebr. „imrah“) — 90 eilutėje.

118,19. Gyventi svetimoje šalyje pavojinga, jeigu nežinai jos įstatymų.

118,70. Kalbama apie nusigręžimą nuo gėrio.

118,83. ...*aš pasidariau kaip raukstinė dūmuose*... — Avies ar ožkos odmaišiuose laikydavo vyną ir vandenį. Maišus džiovindavo dūminės pirkios palubėje, nuo to jie pajuosdavo ir susiraukšlėdavo. Matyt, psalmininkas nori pasakyti, kad nuo išbandymų toks pasidarė jo veidas.

118,108. ...*burnos atnašas*... — maldas ar giesmes.

118,122. Šioje eilutėje hebr. tekste nėra nė vieno minėtųjų įstatymo sinonimų. Kai kurie vertėjai ją verčia: „Duok savo žodį kaip užstatą“.

118,131. Jahvės įstatymas psalmininkui reikalingas kaip oras.

119,1. *Pakilimų giesmė*. — Taip vadinasi 15 psalmių (iki Ps 133), tačiau ką reiškia ši antraštė, tiksliai nežinoma. Spėjama, kad jas giedodavo žydu maldininkai, triskart per metus kildami į Jeruzalės šventyklą, arba levitai per Padangčių šventę, stovėdami ant

15 laiptelių, jungiančių Jeruzalės šventyklos žemutinį, moterų, ir viršutinį, vyrų, šventorių.

119,14. Piktas liežuvis leidžia melo vilyčias (Jer 9,2). Jis tarsi pragaro ugnis (Pat 16,27), todėl prisišaukia panašią bausmę.

119,5. *Mosokas* — vietovė tarp Juodosios ir Kaspijos jūrų (Pr 10,2). *Kedaras* — vietovė Sirijos—Arabijos dykumoje (Pr 25,13).

120,1. ...*į kalnus*... — nuo seno Dievas buvo garbinamas ant kalvų. Čia gal turimi omenyje Siono ir Šventyklos kalnai Jeruzalėje.

120,6. Su mėnuliu buvo siejamas nakties šaltis. Be to, dar ir dabar Rytuose kai kurios ligos aiškinamos mėnulio poveikiu.

120,8. ...*išėjimą... įėjimą*... — t.y. visus gyvenimo veiksmus.

125,4. ...*kaip upelius pietų šalyje*.— Galbūt kalbama apie Negenos dykumą Palestinos pietuose, kuri per liūčių sezoną sužaliuodavo.

126,2. ...*savo mylimiesiems*... (hebr. „jedido“).— Pats Dievas per pranašą Nataną praminė Saliamoną „Jedidjah“ („Jahvės numylėtiniu“). Todėl ši psalmė jam ir priskirta.

128,6. Po lietaus ant plokščių namų stogų sužaliuodavo žolė, kurią išdžiovindavo užkaitiusi saulė.

128,8. „*Viešpaties*...“ — taip, atrodo, žydai sveikindavo dirbančius lauke plovėjus, o šie atsakydavo: „*Mes laiminame*...“

131. Kai kurios eilutės panašios į Saliamono maldą šventinant šventyklą (3 Kar 8). Todėl manoma, kad ši psalmė buvo sudėta kurių nors šio įvykio metinių proga. Krikščionys ją laiko mesijine.

131,2. *Jokūbo Galingasis* — taip Dievas vadinamas Pr 49,24 ir kt.

131,6. *Ephrata* — Betliejus. Jame pačiame Sendoros padangtės nebuvo. Čia kalbama apie jo apylinkės arba Efraimo giminės valdas. *Jaaro laukai* — Kariat-Jarimas (žr. 1 Sam 7,1; 2 Sam 6,2).

131,8. Išnešta iš Silo, Sendoros skrynčia nebeturėjo nuolatinės vietos.

131,17. ...*pažadinsiu Dovidui ragą*... — t.y. šlovingą palikuonį Mesiją. ...*pateptajam žiburį*... — t.y. palikuonį Dovydui.

132,2. Aaronas buvo pateptas ne taip kaip eiliniai kunigai, pateptant tiktai kaktą — jam ant galvos buvo išpilta daug aliejaus (Iš 30,30—31).

132,3. *Kaip Hermono rasa*... — tokia pat gausi.

134,15—18. Šios eilutės panašios į Ps 113,12—16.

134,19—20. Plg. Ps 117,1—4.

135,1. ...*nes jo gailėstingumas amžinas*.— Paplitusi žydų liturginė formulė (2 Krn 7,3—6; Ps 117,4).

136,1. *Babelės upės* — Tigras, Eufratas ir drėkinimo kanalai.

136,3. Sinaheribo rūmuose Ninevėje rastas bareljefas, kuriame pavaizduoti trys muzikantai, tikriausiai žydai, grojantys prie upės. Šalia jų — ginkluotas asirų kareivis. Gal čia kalbama apie kokį nors prievartinį vietinių dievų garbinimą.

136,4. Giedodami savo giesmes svetimų dievų šalyje, izraelitai būtų jas išniekinę ir įžeidę patį Jahvę.

136,9. Užėmus miestus tais laikais šitaip būdavo elgiamasi su kūdikiais (4 Kar 8,12; Oz 10,14; Nah 3,10).

137,1. Ši psalmė priskirta Dovydui pagal 2 Sam 7. ...*angelų*... — Tai gali būti ir kitų šalių dievai bei valdovai.

138,1. Labiau panašu, kad ši psalmė sukurta po Babilono nelaisvės.

138,9. *Aušros sparnai* — rytų, *jūros galas* — vakarų įvaizdis.

138,15. *...žemės gilybėse*. — Daugelis simbolikos tradicijų moters įsčias lygina su žemės gelmėmis.

138,16—17. Visos psalmės, ypač šių dviejų eilučių, tekstas nėra nusistovėjęs, todėl verčiamas ir aiškinamas įvairiai. Galimas vertimas: „Tavo akys matė mano (dienų) kamuoį, ir į tavo knygą jos visos (dienos) įrašytos, dienos, kurios buvo iš anksto paskirtos, ir nė vienos iš jų dar nebuvo“.

138,24. *...senuoju keliu*. — Amžinu keliu, vedančiu Dievo link.

140,6—7. Prasmė neaiški. Vieni mano, jog kalbama apie dalykus, aprašytus 1 Sam 24; 26, kiti — kad apie priešų nubaudimą, aprašytą 2 Krn 25,12, tačiau tai tik prielaidos.

141,1. *...urve...* — žr. 1 Sam 22,1; 24,4.

142,1. Septintoji atgailos psalmė.

142,3. *...ištiesė ant žemės mano gyvybę...* — psalmininkas lygina save su mirusiuoju.

142,5. *Aš atsimenu senąsias dienas...* — laikus, kuomet Dievas nešykštėjo savo tautai malonių.

142,10. *...lygia žeme*. — Kad psalmininkas nebesukluptų.

143,1. Šioje psalmėje, ypač pirmoje pusėje, daug citatų iš Ps 8; 17; 32; 103.

143,12—15. Šios eil. aiškinamos nevienodai. Vieni mano, kad jose aprašomas laimingas Izraelio priešų gyvenimas, kiti — kad tai malda, kuria prašoma laimės Izraeliui.

143,14. Tikslus vertimas: „Tebus nešuliniai gyvuliai apkrauti turtinga našta; tenebus daugiau kalbama nei apie sugriautas miesto sienas, nei apie tremtį“.

144,1. *Šlovinimai* (hebr. „thehillah“) — šio žodžio daugiskaita pavadintas visas Psalmynas. Ši psalmė alfabetinė. Dabartiniame hebr. tekste trūksta eilutės, prasidedančios raide „nun“, bet Vulgatoje ji yra (13 b eil.).

144,13. Pirmoji šios eil. pusė labai panaši į vieno ugaritų himno Baalui fragmentą: „Tu laimėsi savo amžiną karalystę, savo viešpatavimą visoms kartoms“.

145,1. *Aleliuja* — šiuo žodžiu prasideda penkios paskutinės psalmės. Tai trečioji „Hallel“ (plg. Ps 112—117 ir 135), kurią žydai skaitydavo rytais. Graikiškuose rankraščiuose po šiuo žodžiu pridėta: „Agėjo ir Zacharijo“.

146. 147. Hebrajiškame tekste šios psalmės laikomos viena.

146. 147,9. *...varnaičiams...* — Buvo manoma, kad varnai savo jauniklius anksti išmetą iš lizdo ir šie turį patys ieškoti maisto (plg. Job 38,41).

146.147,13—14. Tikriausiai kalbama apie Nehemijo pastatytas Jeruzalės sienas ir vartus.

148,4. *Dangų dangūs* — dangus, esantis virš atmosferos (Išt 10,14; 3 Kar 8,27). *Vandenys, kurie yra viršum dangaus* — dangiškojo vandenyno vandenys (plg. Pr 1,7).

150,3—5. Trimitais arba ragais („šofar“), padarytais iš avino ar antilopės ragu, trimtuodavo kunigai; cimbolais, kanklėmis skambindavo levitai, būgnelius mušdavo moterys. Vamzdžiai (tikriausiai fletos) nebuvo laikomi šventais instrumentais, bet ir jais buvo galima šlovinti Dievą.

150,5. *...skambicis cimbolais... čerškiančiais cimbolais* — cimbolai (žalvario lėkštės) buvo dviejų rūšių: mažesnieji (skambūs) ir didesnieji (čerškiantys).

PATARLIŲ KNYGA

Hebrajiškai ši knyga vadinama „Mišle Šelomoch“ — „Saliamono patarlės“. Žodis „mašal“ (dg. „mišle“) ST dažnai sutinkamas. Juo vadinami palyginimai, metaforos, ilgesni eliuoti didaktiniai tekstai, trumpos vaizdingos sakinės, patarlės.

Patarlių knygą sudaro: prologas (1—9), į kurį įeina dvi pačios išminties kalbos; rinkinys „Saliamono patarlės“ (10,1—22,16) su dviem priedais: „Išminčių žodžiai“ (22,17—24,22) ir „Taip pat išminčiai pasakė“ (24,23—24); rinkinys, prasidedantis žodžiais: „Tai taip pat Saliamono patarlės...“ (25—29) su dviem priedais: „Aguro žodžiai“ (30,1—14) ir „Lamuelio žodis“ (31,1—9); epilogas: alfabetinė poema apie dorovingą žmoną (31,10—31).

Šių dalių išdėstymas gerokai atsitiktinis. Knygą veikiau būtų galima pavadinti rinkinių rinkiniu. Jų forma ir stilius gana skirtingas, nėra abejonių, kad knygos dalys buvo sukurtos ne vienu metu. Seniausios dalys — tai Saliamonui priskiriami rinkiniai. Jie galėjo būti sukurti Saliamono (valdžiusio 971—926 m. pr. m. e.) laikais ir vėliau. Šiuose rinkiniuose nemažai panašumų su maždaug tam laikotarpiui priskiriamu egiptietišku tekstu „Amenemopeto pamokymai“. Saliamonui šių dviejų rinkinių autorystė tikriausiai priskiriama, remiantis 3 Kar 4,32, kur sakoma, kad jis sudėjęs tris tūkstančius patarlių. Knygos prologas parašytas vėliau, apie V a. pr.m.e. Jame yra panašumo į tokio paties žanro Egipto ir Babilonijos tekstus. Pačios išminties personifikacija primena Egipto išminties ir tiesos deivę Maat. Kitų dalių sukūrimo laiką nustatyti sunku.

Tad Patarlių knygoje surinkti skirtingu laiku gyvenusių įvairių tautų išminčių posakiai įvairiais gyvenimo ir tikėjimo klausimais. Beje, mintys apie religiją tesudaro septintadalį viso knygos teksto. Daugiausia tai kasdieninio gyvenimo išmintis, mintys apie dorovę.

1,1—7. Įžanga apie išminties naudą ir prigimtį.

1,2. *Išminčiai*.— Hebr. „Chochma“ turi daug reikšmių. Tai ir rankų miklumas, profesiniai įgūdžiai, įžvalgumas, gudrumas, mokėjimas, politinė uoslė, magijos sugebėjimai. Dievo išmintis dažniausiai apibūdinama dg. forma „chochmot“. Apie iš Dievo einančią išmintį ST pradėta kalbėti gana vėlai. *Drausmė*.— Hebr. „musar“ reiškia ir auklėjimą, prigimties sutramdymą.

1,7. *Baimė Viešpaties*.— Ši sąvoka nuo primityvios, tiesioginės reikšmės (Iš 20,20; Išt 6,2) laikui bėgant sudėtingėjo, įgavo naujų prasmų. Ją pradėta suprasti kaip religinę išmintį, lemiančią santykių su Dievu visumą: baimę ir meilę, paklusnumą ir pasitikėjimą.

1,14. *Burtas* — akmenėlis, ant kurio būdavo pažymėtas savininko vardas. Čia kviečiama dalyvauti grobio dalybose. *Delmonas* — kišenė. Norima pasakyti, kad grobis bus bendras.

1,20. *Išmintis*.— Čia gali būti turima omenyje išminčius, bendruomenės mokytojas.

1,21. *...vartų angose...* — ten, kur paprastai vykdavo teismai.

2,17. *...vadq...* — hebr. tekste „draugą“.

3,4. *...drausmės...* — hebr. „šekeltob“ labiau reiškia išmanymą, sveiką protą.

3,18. *Ji gyvybės medis...* — Žinojimo gero ir pikto medis užtraukė Adomui ir Ievai nuodėmę, o išmintis padedanti išvengti nuodėmės (žr. Pr 2,9; 3,1 paaišk.) ir gali būti palyginta su gyvybės medžiu, kurio dėka žmogus artėja prie Dievo, tampa nemirtingas.

4,9. *...malonių padauginimą...* — Hebr. tekste „malonės vainiką“.

4,22. *...sveikata visam jų kūnui.*— Tiksliau „vaistas“. Tai paplitęs Rytuose posakis,

pvz., patarlė iš aramėjiško teksto „Ahikaro žodžiai“: „Nenumok ranka į karaliaus žodžius, tebus jie vaistas tavo kūnui“.

4,23. ...gyvybė.— Hebr. tekste „gyvybės šaltiniai“.

5,14. Turima omenyje teismą ir užmušimą akmenimis.

5,15. Versmė, šuliny, ašotis, indas — moters simboliai. Šio šulinio vanduo malšina kūniškosios meilės troškulį.

5,16. Hebr. tekstas nuoseklesnis: „Argi tavo šaltiniai turi lietus laukan?..“

5,19. ...gėrėkis... — Hebr. „sagah“ — „klaidžioti lyg apsvaigus“.

6,1. ...prietelį... — Hebr. tekste „artimą“. ...svetimą... — Gal turima omenyje skolinoja.

6,3—4. „Sūnų“ raginama neduoti ramybės tam, už kurį jis yra laidavęs.

6,13. Matyt, aprašomos nesąžiningo žmogaus manieros.

6,26. Paleistuvei galima atsilyginti medžiaginėmis gėrybėmis, o neištikima moteris atima pačią sielą.

7,27. Kepenys buvo laikomos kūno gėidulių šaltiniu.

8,23—31. Po Babilonijos nelaisvės tarp izraelitų paplito personifikuotos išminties įvaidis. Čia išmintis kalba apie savo dalyvavimą pasaulio kūrime, apie tai, kaip ji žmonės veda prie Dievo. Krikščionys išmintį pradėjo tapatinti su antruoju Švč. Trejybės asmeniu, Dievu-Zodžiu (Mr 11,19; Lk 11,49), su Kristumi.

8,22. ...turėjo... — Hebr. „qanah“ gali reikšti: „turėti, įsigyti“ ir „suteikti pavidalą, sukurti“.

8,24. *Gelmės* — pasaulio vandenynas, ant kurio plūduriuojąs žemės skritulys ir laikąs dangaus skliautas.

8,27. ...vedė sienas aplink gelmes... — žr. Job 26,10 paaišk.

8,30. ...visa tvarkydama... — Hebr. tekste: „menininkė, darbų prižiūrėtoja“.

9,4—5. Tų, kurie laiko save didžiais, išmintis nepasiekia.

9,13. *Paika moteriškė* — beprotybės personifikacija. Iš tolesnio aprašymo matome, kad kiekvienas žmogus gali rinktis, kuriuo keliu pasukti — į išminties puotą ar į paleistuvingus (17 eil.) kvailybės namus.

9,18. ...milžinų... — Hebr. tekste „šešėlių“ — šeolo gyventojų.

10,8. ...savo lūpų plakamas.— Kenčia nuo savo kalbų.

11,11. Greičiausiai norima pasakyti, kad Jeruzalės gerovė priklauso nuo Izraelio ištikimybės Jahvei.

11,26. *Kas slepia javus...* — kad juos brangiai parduoūt per badmetį.

12,7. *Apversk bedievių, ir jų nebebus...* — Hebr. tekste: „Piktieji apsigrėžė, ir jų nebėra“. Tai, matyt, priežodis apie piktųjų nepastovumą.

12,11. Kas mėgsta puotauti, to tvirtovės nesunkiai paima priešas. Šios eilutės dalies nėra hebr. tekste, ji paimta iš Septuagintos.

12,12. Prasmė neaiški. Gal norima pasakyti, kad bedievių troškimai didina blogį.

12,18. *Būna tokių... kalavijų...* — Hebr. tekste: „Ne vienas plepa taip, tartum tai būtų kalavijo kirčiai“.

12,19. ...ūmus gi liudytojas... melui.— Hebr. tekste: „ir tik akimirksnį — melagingos lūpos“ (pgl. 12,7).

12,23. ...iššaukia paikumą.— Hebr. tekste: „skelbia beprotystę“.

13,4. *Tinginys nori ir nenori...* — Hebr. tekste: „Tinginys trokšta, bet jo troškimai — niekai“.

13,19. Prasmė turbūt ta, kad kiekvienas išsipildęs troškimas suteikia džiaugsmo, todėl paikieji ieško džiaugsmo tame, ko jie trokšta, t.y. blogyje.

13,23. Hebr. tekste: „Daug maisto duoda naujai įdirbta beturčio dirva, bet kai kurie žūna dėl teisybės stokos“, taigi Apvaizda rūpinasi beturčiais, jeigu jie elgiasi teisingai.
14,4. ...*kurgi labai daug... stiprumas*.— Hebr. tekste: „Labai daug derliaus gaunama su jaučio jėgos pagalba“.

14,7. *Eik prieš paiką žmogų...* — Hebr. tekste: „Eik šalin nuo paiko“.

14,10. Prasmė neaiški, galbūt: „Kas nepamiršta savo kentėjimų, tas nesikels į puikybę“.

15,27. ...*nekenčia dovanų...* — t.y. nesileidžia paperkamas.

16,5. ...*nors būtų ranka rankoje...* — t.y. kad ir daug turėtų šalininkų.

16,28. ...*kunigaikščius*.— Hebr. tekste „draugus“.

16,30. Hebr. tekste: „Kas užmerkia akis, tas mąsto apie nedorus dalykus, kas sučiaupia lūpas, tas jau padarė pikta“.

16,33. Turima omenyje efodą (antpetį), kurį nešioja vyriausiasis kunigas (Iš 28,6). Čia jis tapatinamas su efodu, skirtu mesti burtams (1 Sam 2,28). Metant burtus būdavo sprendžiami sudėtingi klausimai.

17,11. ...*nuožmus pasiuntinys* — galbūt keršto angelas (Iš 12,23).

17,14. Pradėti vaidą tas pat, kaip suardyti vandenį laikantį pylimą. Tai neprotinga, kaip nebaigus bylos pabėgti iš teismo.

17,18. Hebr. tekste: „Neprotingas, kas lengva širdimi duoda ranką, kas laiduoja už artimą“.

18,17. Prasmė, matyt, ta, kad teisme reikia išklausti abi puses.

18,18. Nepajėgdami niekaip kitaip išspręsti bylos, mesdavo burta.

18,19. Hebr. tekste: „Įpykintas brolis nesukalbamesnis už stiprų miestą...“

19,24. Hebr. tekste: „Tinginys kiša savo ranką į dubenį...“ Rytuose dažnai valgydavo iš vieno dubens rankomis.

20,10. *Dvejopas svaras ir dvejopas mastas...* — Hebr. tekste: „Akmuo ir akmuo, saikas ir saikas“. Kalbama apie sukčiavimą prekiaujant.

20,25. Hebr. tekste: „Žabangai žmogui šaukti: „Tai šventa“, o paskui tyrinėti įžadus“.

20,26. ...*pasuka ant jų tekinį*.— Gal taip, kaip aprašoma 2 Sam 12,31.

20,27. *Kvėpavimas* — dvasia.

21,1. ...*vandenų padalinimai...* — Hebr. tekste: „vandens srovės“.

21,8. Hebr. tekste: „Suktas nusikaltusio žmogaus kelias...“

22,17—24. Pirmasis priedas: išminčių posakiai. Šios patarlės labai panašios į Egipto veikalą „Amenemopeto pamokymai“, rastą Tebuose, datuojamą X—IX a. pr.m.e. Jis susideda iš trisdešimties trumpų patarlių. Taip pat yra nuomonė, kad šis veikalas gali būti seno izraelitų teksto vertimas.

22,20. ...*trejopai...* — Galima versti „trisdešimt“. Atitinkama „Amenemopeto pamokymų“ patarlė: „Pažvelk į tuos trisdešimt skyrių — jie sudomina, jie moko“.

22,22. ...*vartuose...* — t.v. teisme.

22,23. ...*įsistatyk sau peilį į gerklę...* — t.y. valgyk atsargiai ir saikingai.

23,11. ...*giminaitis...* — Hebr. „goel“. Kalbama apie Dievą.

23,20. ...*susineša mėsos valgyti...* — Tai buvo laikoma prabanga.

23,28. ...*ir pamačius neatsargius užmuša*.— Hebr. tekste: „ir daugina neištikimus tarp žmonių“.

24, 23—34. Antrasis priedas: išminčių posakiai.

23,1—28,27. Antrasis Saliamonui priskiriamų patarlių rinkinys.

25,20. ...*actas ant natrio* — turbūt norima pasakyti, kad ir vienas, ir kitas sugenda.

26,8. ...*meta akmenį į Merkurijaus krūvą...* — Šv. Jeronimas daro aliuziją į graikų paprotį kryžkelėse statyti Merkurijui (kelių ir keleivių, prekybų, mokslininkų ir išmin-

čių globėjui) akmeninius stulpus. Keleiviai, praeidami pro juos, dėdavo dievo garbei po akmenį. Tad mesti akmenį į Merkurijaus krūvą reikštų garbinti svetimą dievą. Hebr. tekste ši eilutė tokia: „Kaip mesti brangakmenius į (paprastų) akmenų krūvą...“ 27,14. Talmude parašyta: „Niekas tenesisveikina nesukalbėjęs rytinės maldos, nes pirmieji žodžiai priklauso Dievui“.

27,17. ...*galanda savo prietelio veidą*.— T.y. prisitaiko vienas prie kito.

27,24. ...*bet vainikas... kartas*.— Hebr. tekste: „ir argi vainikas bus suteikiamas per visas kartas“.

28,2. ...*daugėja*... — t.y. greitai keičiasi.

28,17. Hebr. tekste: „Žmogus, apsunkintas kito krauju, bėga į duobę; tegul niekas jo nesulaiko“.

29,11. ...*dvasių*... — t.y. pyktį.

29,24. ...*prisaikiniimą*... — Hebr. tekste „prakeikimą“. Teisėjas arba nukentėjusysis viešame susirinkime prakeikdavo nežinomą vagį. Kas, tai girdėdamas ir žinodamas, vagies neįduodavo, prisiimdavo prakeiksmą.

30,1. *Teikėjo... Rinkėjo*... — Taip išverčiami šie hebrajiški vardai, kurie galbūt ir yra bendriniai žodžiai. Pagal rabinų padavimą, Saliamonas, kuriam priskiriamos šios patarlės, prarijo karaliaus įstatymą (Įst 17,17) ir išvėmė su šiais pamokymais. Tad Rinkėjas būtų Teikėjo sūnus pagal priežastingumą. *Regėjimas* (hebr. „massa“).— Kai kas šio žodžio taip pat neverčia ir Agurą vadina Masiečiu. ...*paskelbtas*... — Tolesnius žodžius laikant vardais, tekstą būtų galima išversti taip: „pasakymas žmogaus Itieliui, Ukaliui, t.y. Aguro pamokymai savo mokiniams“.

30,3. ...*šventųjų mokslo*.— Arba „šventojo“, t.y. Dievo. Hebrajų kalboje daugiskaita kartais išreiškia didesnę pagarbą, tačiau čia galbūt taip vadinami išminčiai.

30,20. ...*valgo*... — t.y. paleistuvauja.

31,1. *Masos* — žr. 30,1 paaišk. Apie karalių Lamuelį daugiau nieko nežinoma.

31,6. Žydai turėjo paprotį gedintiems ir pasmerktiems mirti duoti stipraus vyno.

31,10—31. Knyga baigiama alfabetine giesme apie dorą moterį.

31,21. *Dvejetas* — vilnoniai drabužiai.

31,24. ...*Kanaaniečiui* — t.y. pirkliai.

31,30. Kai kas šį doros moters pagyrimą supranta alegoriškai, kaip išminties pašlovinimą.

KOHELETAS (EKLEZIASTAS), arba PAMOKSLININKAS

Žydų Biblijoje ši knyga vadinama „Jeruzalės karaliaus Dovydo sūnaus Koheleto žodžiai“. Koheletas — bendrinis, pagal hebrajų gramatiką, moteriškos giminės daiktavardis, turbūt padarytas iš veiksmazodžio „kahal“ — „surinkti“. Tad koheletas galėtų būti kalbančiojo susirinkime pareigos. Graikiškai šis žodis gana tiksliai išverstas: „Ekleklesiastes“, lietuviškai — „Pamokslininkas“. Yra dar nuomonė, kad koheletas — tai ne kalbantysis susirinkime, o posakių rinkėjas, bet ji mažiau populiari.

Seniau knygos autoriumi buvo laikomas karalius Saliamonas, bet vėliau tyrinėtojai įrodė, kad knyga parašyta maždaug pirmoje III a. pr.m.e. pusėje. Savo kalba ji artimesnė pirmiesiems Biblijos komentarams „Mišna“, o idėjomis — laikotarpiui tarp Jeruzalės šventyklos atstatymo ir Makabiejų sukilimo. Knygos autorius, Palestinos žydas koheletas, lieka nežinomas. Jis arba jo raštus paruošęs mokinys, pagal paplitusį

ano meto literatūrinį paprotį, savo mintis įdėdą į „Izraelio karaliaus Jeruzalėje“ lūpas. Pažymėtina, kad Saliamonas taip tituluojamas nebuvo.

Knygoje jaučiama graikų filosofinių idėjų kaimynystė, ji artima kai kuriems Egipto tekstams („Nusivylusiojo ginčas su savo siela“, „Afristo daina“), babilonietiškojo Gilgamešo epo filosofinėms idėjomis. Pamokslininkas galėjo būti susipažinęs ir su kai kuriomis hinduizmo ar budizmo doktrinomis. Knyga neturi aiškesnio plano, nėra nuosekli. Tai veikiau aforizmų rinkinys, kur mintis juda laisvai, kartais sau prieštaraudama, kartodamasi. Knygoje daug dviprasmybių, metaforų, neaiškių vietų. Gali būti, kad Koheleto knygą sudarė mokinys iš įvairių savo mokytojo pasisakymų.

Koheleto knyga išsiskiria iš viso ST. Joje tikima vieną Dievą, skatinama būti išmintingam ir doram, bet už tai nežadama atpildo nei šiame, nei aname pasaulyje. Koheletui Dievas bailsus, rūstus, nepasiekiamas, nesuvokiamas, abejingas žmogui. Jo malonė — veikiau atsitiktinumas, negu ištikimybės Dievui išvada. Dėl šios priežasties tiek žydai, tiek krikščionys kartais suabejodavo Koheleto įkvėptumu, tačiau ši knyga niekada nebuvo paskelbta apokrifine.

1,2. *Tuštųjų tuštybė.*— Hebr. „habel“ — „kvėpavimas“. Žydu poezijoje jis dažniausiai žymi netvarius, greit ir be pėdsako praėinančius dalykus. Gramatiškai šių dviejų žodžių junginys išreiškia aukščiausią tuštybės laipsnį.

1,4—9. Pasaulio pastovumas koheletui nekelia džiaugsmo kaip Jobui (38,40) ar psalminkui (Ps 104).

1,12—2,26. Pirmasis koheleto apmąstymas.

1,12. *Israelio karalius Jeruzalėje.*— Taip Saliamonas tituluojamas nebuvo, tačiau veikiausiai turima omenyje būtent jį. Komentatoriai siūlo palyginti šias vietas: 1,16 ir 3 Kar 3,12; 10,7 arba 2,7—9 ir 3 Kar 3,13; 10,23.

1,13. *Dievas.*— Hebr. „Elohim“ gali būti ir „dievai“.

1,14. *...vėjo gaudymas.*— Hebr. „rukh“ gali reikšti ne tik „vėjas“, bet ir „dvasia“, „siela“, o „reuth“ — ne tik „gaudyti“, bet ir „geisti“, „trokšti“, „siekti“. Todėl šiuos žodžius galima verstti: „sielos troškimai“ ir pan.

3,1—7,27. Antrasis koheleto apmąstymas.

5,2. *Užsiėmimas* — rūpesčiai.

5,5. *Pasiuntinys* — kunigas arba šventyklos tarnas. Kituose vertimuose vietoj pasiuntinio minimas angelas arba Dievas.

7,1—12,8. Trečias koheleto apmąstymas.

7,1. *Vardas* — hebr. „šem“; „aliejus“ — „šemen“, todėl jie ir lyginami.

7,6. *Erškėčiai* — hebr. „sirim“; „puodas“ — „sir“.

9,8—9. Beveik tiksliai citata iš Gilgamešo epo.

9,15—17. Kai kas šias eilutes supranta alegoriškai: karalius — tai Dievas, apsupantis žmogų mirties pylimu.

10,11. *Neužžavėtas* — neužkalbėtas.

10,16. *Vaikas* — pažodžiui „paauglys (vergas)“. Tačiau daugumoje vertimų šis žodis suprantamas tiesiogiai.

11,1. Vienų nuomone, čia kalbama apie gerų darbų darymą, kuris visada apsimoka, kitų — apie jauką žuvims ar prekybines jūrų keliones, iš kurių vėliau taip pat būna pelno.

12,3. *Namų sargai* — rankos; *stiprūs vyrai* — kojos; *malėjos* — dantys; *langai* — akys; *...užsidaroma durys nuo kelio...* — iškritus dantims, lūpos smenga į burną.

12,4. *Girnų užimas* — žmogaus balsas; *paukščių čiulbėjimas susilpnėja*... — pablogėja klausas.

12,5. *...bijo visų šlaitų*... — Seniams sunku lipti į kalną ar leistis nuo jo. *...migdolas žydi*... — Turbūt turima omenyje baltą senio galvą. *Kaparis* — apetitą žadinanti žolė.

12,6. *...sidabrinė grandinaitė*... — Ant jos pakabintas auksinis gyvybės puodelis ar lempa, kuri jungia sielą ir kūną. Šulinio metafora galėjo ateiti iš Heraklito mokymo apie sielą, ugnį ir vandenį.

12,9—14. Matyt, koholetas mokinio, užrašiusio šią knygą ar sudariusio iš mokytojo užrašų, priedas.

SALIAMONO GIESMIŲ GIESMĖ

Hebrajiškai ši knyga vadinama „Salamono Giesmių giesmė“ arba „Aukščiausia Saliamono giesmė“, tačiau ankstyvuosiuose vertimuose Saliamono vardo nėra.

Giesmių giesmė — tai lyrinių, tikriausiai vestuvinių dainų ciklas, kur pritariant chorui mylimasis ir mylimoji kalbasi apie susijungimo džiaugsmą ir išsiskyrimo liūdesį. Jaunikį vadina karaliumi arba Saliamonu (3,7—9), o jaunąją Sulamita ar Sulamiete (7,1). Tai paskatino senovės komentatorius Gg laikyti Saliamono kūrinium, apdainuojančiu jo meilę Egipto faraono dukteriai. (Poetinės Gg intonacijos primena Egipto meilės lyriką.) Tačiau vėlesnieji tyrinėtojai nustatė, kad atskiros Gg dalys sukurtos skirtingu laiku, maždaug nuo IX iki III a. pr.m.e., o knyga užrašyta tik III a. pr.m.e. Yra žinoma, kad beveik visa senoji poezija buvo susijusi su įvairiomis apeigomis. Todėl Gg — tikriausiai piemenų žydu senovės vestuvinių dainų rinkinys. Daugelis tautų turėjo paprotį jaunikį vadinti karaliumi ar kunigaikščiu, o jaunąją — karaliene. Kiekviena santuoka buvo šventos karaliaus ir vaisingumo deivės santuokos atšvaitas ir konkretus įsikūnijimas. Kartais apeigose dalyvaudavo ir pats „karalius“ — tos vietovės valdovas.

Gg interpretuojama labai įvairiai. Žydu egzegetai aiškina, kad šie žemiškos meilės vaizdai — tai Jahvės meilės Izraeliui alegorija; krikščionys tvirtina, kad joje apdainuojama dvasinė Kristaus ir Bažnyčios, Šv. Dvasios ir Mergelės Marijos, Kristaus ir Mergelės Marijos sąjunga. Šie aiškinimai turi iš ST paveldėtos moters ir žemiškos meilės baimės, tačiau nėra nepagrįsti. Meilės santykiai yra simboliški, todėl juos galima interpretuoti tiek kūniškai, tiek dvasiškai.

Nepaisant kartais kildavusių abejonių, Gg išliko ir žydu, ir krikščionių Biblijos kanone. Tai, be abejo, lėmė poetinės šios knygos savybės, liudijančios neabejotiną jos įkvėptumą.

1,1—3a. Sužadėtinės žodžiai.

1,2. *Tavo vardas išlietas aliejus*... — Poetinė aliteracija: „šem“ — „vardas“, „še-men“ — „aliejus“.

1,3b. Mergaičių choras.

1,4—6. Sužadėtinės žodžiai.

1,4. *Kedaro padangtės* — Kedaro genties klajoklių arabų palapinės, padarytos iš juodų ožkų ir kupranugarių odų.

1,6. *...klaidžioti*... — Masoretų tekste po šio žodžio pridėta: „po šydu“ — aliuzija į apsisupusias šydais parsiduodančias moteris, klaidžiojančias ties kryžkelėmis (Pr 38,14—26).

1,7—10. Sužadėtinio žodžiai.

1,11. Mergaičių choras.

1,12—13. Sužadėtinės žodžiai.

1,13. *Kipro kekė* — kvepiantys žiedai, panašūs į vynuogių kekę. *Engadis* — vietovė vakariniame Negyvosios jūros krante, garsėjusi kvapniaisiais augalais.

1,14. Sužadėtinio žodžiai.

1,15—2,1. Sužadėtinės žodžiai.

1,15. *Suolas* — tiksliau „guolis“.

2,2. Sužadėtinio žodžiai.

2,3—6. Sužadėtinės žodžiai.

2,4. *Vynynas* — puotos namai. ...*patvarkė mano meilę*.— Hebr. tekste: „ir jo ženklas ant manęs buvo meilė“.

2,5. *Gėlės* — hebr. „ašišah“ — „džiovintos vynuogės“.

2,7. Sužadėtinio žodžiai.

2,8—14. Sužadėtinės žodžiai. Čia lyg ir prasideda jos antroji giesmė.

2,15. Mergaičių choro interpas, kurio prasmė neaiški. Gali būti, kad metaforiškai kalbama apie ikivedybinius meilės ryšius. *Žiedai* — hebr. „semadar“ gali reikšti brangių ir labai gerų vynuogių rūšį.

2,16—3,4. Sužadėtinės žodžiai.

2,17. *Beteris* — čia gal net ne pavadinimas: šis hebr. žodis gali reikšti „duobėtuose“, „pilnuose plyšių“.

3,5. Sužadėtinio žodžiai.

3,6—11. Mergaičių choras. Čia, atrodo, prasideda pačių vestuvinių apeigų giesmės.

3,6. *Kas yra toji, kuri ateina per tyrumą...* — Hebr. tekstą galima versti: „Kas yra tai, kas artinasi iš dykumos“.

3,7. *Saliamonas*.— Jaunikis galėjo būti tapatinamas su konkrečiu, pusiau mitiniu karaliumi, kurio valdymo laikais Izraelis buvo labiausiai suklestėjęs. *Nešykla* — palankinas.

4,1—15. Sužadėtinio žodžiai.

4,8. *Amanos, Saniro, Hermono* kalnai yra Libano pietuose. Čia vaizduojamas judėjimas iš šiaurės į pietus.

4,9. ...*mano sėsu*... — Taip mylimoji vadinama Egipto meilės lyrikoje. Gali būti, kad čia labai senų fratrijinių vedybinių papročių liekanos, kuomet buvo tuokiamasi su pusbroliais iš motinos pusės, kitos fratrijos nariais.

4,16—5,1. Sužadėtinės žodžiai.

5,1. *Teateina*... — Hebr. tekste šiuo sakiniu baigiamas 4 skirsnis. *Aš atėjau*... — Nuo čia iki 5,2 kalba sužadėtinis. *Prieteliai* — svečiai iš jaunikio pusės. *Mylimiausieji* — kitur „giminaičiai“, svečiai iš jaunosios ir jaunojo motinos pusės.

5,2—8. Sužadėtinės žodžiai.

5,17. Mergaičių choras.

6,1—2. Sužadėtinės žodžiai.

6,3—8. Karaliaus, kurį gali vaidinti ir jaunikis, žodžiai.

6,3. Hebr. tekste: „Graži tu, mano draugužė, kaip Tersa“. Tersa (Tirca) tapo Šiaurinės (Izraelio) karalystės sostine tuoj po to, kai IX a. pr.m.e. Izraelis atsiskyrė nuo Judėjos, ir buvo tol, kol Amris sostinę perkėlė į Samariją (3 Kar 14—16 sk.). Šiaip Tersa nebuvo žymus miestas, todėl gali būti, kad ši Gg dalis sukurta anais laikais.

6,9. Mergaičių choras.

6,10—12. Sužadėtinio-karaliaus žodžiai.

6,11. Arba sužadėtinė lyginama su kokio garsaus karvedžio vežimais, kaip 6,3 — su kariuomene, arba, pagal dabartinį hebr. tekstą („Mano siela padarė iš manęs kariškus Aminadabo vežimus“), sakoma, kad pats jaunikis-karalius nuo aistros tapo galingas ir kovos vežimai.

6,12. *Sulamietė*. — Hebr. tekste „haš-šulamit“. Artikelis rodo, kad čia ne sužadėtinės vardas, išvestas iš Saliomono vardo, kaip manė senieji komentatoriai, o veikiau Šulemo ar Šunemo vietovės gyventojos bendrinis vardas.

7,1. Mergaičių choras. Hebr. tekste: „Ką matysite sulamietėje, ar Machnaimo šokius?“ Machnaim Jokūbui pasirodė angelai (Pr 32,2). Todėl gal klausimo prasmė tokia: ko taip žiūrite į sulamietę — gal ji šoka kaip angelas? *Kaipgi gražūs...* — Nuo čia iki 7,9 — sužadėtinio žodžiai.

7,4. *Hesebonas* — amoriečių miestas Užjordanėje, tekęs Rubeno giminei. *Bath-Rabbi-mas* — galbūt vienerių to miesto vartų pavadinimas. *Libano bokštas* — Hermono kalnas.

7,5. *Karmelis* — kalnas šiaurinėje Palestinoje, prie Viduržemio jūros.

7,10—8,3. Sužadėtinės žodžiai.

7,9. *Tavo gerklė kaip geriausias vynas...* — sužadėtinio frazė.

8,4. Sužadėtinio žodžiai.

8,5. *Kas yra toji...* — mergaičių choro žodžiai. *Po obele...* — nuo čia iki 8,7 kalba sužadėtinė.

8,8—9. Mergaičių choras.

8,9. Miestas tradiciškai siejasi su moters simbolika.

8,10—12. Sužadėtinės žodžiai. Šių eilučių tekstas blogai išsilaikęs.

8,11. *Ramusis* (hebr. „šelomoh“). — Kiti verčia „Saliamonas“. *Baal-Hamonas* — pažodžiui išvertus iš hebr.: „ta, kuri valdo tautas“ — galbūt Jeruzalė.

8,13. Sužadėtinio žodžiai.

8,14. Sužadėtinės žodžiai.

IŠMINTIES KNYGA

Ši knyga buvo parašyta graikiškai antroje I a. pr.m.e. pusėje. Jos autorius — judaizmą išpažįstantis Aleksandrijos žydas, turintis neblogą helenistinį išsilavinimą, išstudijavęs Septuagintą ir kitus į graikų kalbą išverstus žydų veikalus. Tai turbūt vėliausiai parašyta ST knyga, neskaitant apokrifų 3 Ezd. Graikiškai ji vadinama „Saliamono išmintis“, tačiau nėra abejonių, jog tai literatūrinis autoriaus triukas, kuriuo norima sureikšminti savo kūrinį.

Pirmojoje knygos dalyje (1—5) kalbama apie išminties svarbumą žmogui, teisiųjų ir neteisiųjų dalią; antrojoje (6—9) — apie išminties kilmę ir prigimtį, jos įgijimo būdus; trečiojoje (10—19) — apie Dievo išminties veikimą Izraelio istorijoje.

Išminties, kaip ir Siracido knyga, savo idėjomis priartėjo prie NT. Matyt, ji buvo labai populiari krikščionybės kūrimosi laikais. Ypač tai patvirtina apaštalių šv. Jono ir Pauliaus laišakai.

Išmintį knygos autorius laiko viena iš Dievo savybių. Ji tartum demiurgas vadovavo kuriant pasaulį ir valdo jo istoriją. Kartu išmintis — tai Dievo šviesos atšvaitas, jo šlovės apraiška, t.y. lyg ir nuo Dievo atskira jo emanacija.

Išminties knygos Palestinos žydai nelaikė ir nelaiko kanonine, nėra jos ir pro-

testantų Biblijoje. Tačiau dauguma Bažnyčios tėvų ją pripažino įkvėpta, todėl Katalikų bažnyčia ją įtraukė į Šv. Raštą.

1,13. Pagal Jobo knygą, Dievas uždarė chaosą ir mirtį savo sukurto pasaulio viduje. Žmogų ji pasiekė per Adomo nuodėmę (Rom 5,12–21).

2,1–11. Pašiepiami kai kurių graikų filosofų (Epikūro, Aristipo) mokymai.

2,12–20. Šios formuluotės neabejotinai darė įtakos Evangelistams.

3,13. Nevaisingumas buvo laikomas Dievo bausme ir gėda. Čia turbūt kalbama apie skaistybę. Ne palikuonys, o geri žmogaus darbai lemia išganymą.

4,2. Kovos ir laurų vainiko įvaizdžiai atėjo iš graikų atletų varžybų.

4,8–14. Ilgas amžius buvo laikomas teisingo gyvenimo įrodymu; čia taip pat suabejojama šia tiesa.

5,18. Gr. tekste: „Kaip šarvus jis pasiims savo uolumą ir iš sutvėrimų pasidarys ginklą prieš savo priešus“.

7,2. *...per dešimties mėnesių laiką...* — Turima omenyje mėnulio mėnesius. *...miego...* — kūniškos meilės.

9,8. Aliuzija į Saliamono šventyklą. *...šventame kalne...* — Morijos kalne (Pr 22,2; 2 Sam 24,16).

10,2. *...išvedė jį iš jo nusikaltimo...* — žr. Pat 3,18 paaišk.

10,3. *...neteisusis...* — Kainas.

10,4. *...teisųjį...* — Nojų.

10,5. *...teisųjį...* — Abraomą.

10,6. *...teisųjį...* — Lotą (Pr 19).

10,7. *Druskos šulas* — Loto žmona (Pr 19,26).

10,10. *...teisųjį...* — Jokubą (Pr 27,28). *...parodė jam Dievo karalystę...* — Kalbama apie regėjimą Betelyje (Pr 28,12–20).

10,12. *...kietoje kovoje...* — imtynėse su angelu (Pr 32,24–29).

10,13. Kalbama apie Juozapą (Pr 37).

10,15–20. Kalbama apie Mozę ir išėjimą iš Egipto.

11,1. *...šventojo pranašo...* — Mozės.

11,5–7. Kalbama apie Nilo vandens pavertimą krauju (Iš 7,20).

11,8. *...už kūdikių užmušimą...* — Minimas faraono įsakymas paskandinti vyriškos lyties žydų kūdikius (Iš 1,22). *...antiems...* — izraelitams.

11,15. Kalbama apie Mozę.

11,17. Turima omenyje Egipte paplitusį vabalų skarabėjų, gyvačių garbinimą, tiksliau — jų simboliką Egipto religijoje.

11,23. *...svarstyklių grūdėlis...* — mažiausias svoris, kurio reikia norint pažeisti svarstyklių pusiausvyrą.

12,1. Gr. tekste: „Nes tavo negendanti dvasia yra visuose dalykuose“.

12,5. *...žudė savo vaikus...* — aukėjo Molochui. *...ėdė žmonių vidurius...* — Gal Kanaane ir būta apeigų su kanibalizmo elementais, tačiau autorius veikiausiai turi omenyje kai kurias negerą vardą turinčias helenistines misterijas. Tokie ritualai tikriausiai buvo kilę iš vado kulto. Kiekvienas genties narys suvalgydavo mirusio vado kūno gabalėlį. Taip vadas tapdavo nemirtingas, tarp jo ir gyvųjų genties narių atsirasdavo mistinis ryšys. *...iš tavo šventyklos vidaus...* — Neaiški frazė, kitur verčiama: „slaptuose susirinkimuose“ arba „pašvęstuosius iš pasiutusųjų minios“.

13,10. *...negyvaisiais remia viltį...* — t.y. pasitiki stabais.

- 14,6. ...milžinai... — gal tie, apie kuriuos kalbama Pr 6,4. ...sielį — Nojaus arką.
 14,22. ...nežinojimo kare... — tame, kuris vyksta žmogaus širdyje.
 14,23. ...beprotystės pilnas budynes... — Kalbama apie Dionizo, Kibelės ir panašias orgiastines misterijas.
 15,14—16,1. Kalbama apie egiptiečius.
 16,6. ...išgelbėjimo ženklų... — Varinį žaltį, pasak Sk 21,4—9, saugojusį nuo gyvačių įkandimo.
 16,11. ...kad įkrisdami... — nuo čia iki 16,14 kalbama apie gyvatės įkastą žmogų, kuris netenka sąmonės, o krizei praėjus vėl ima sveikti.
 16,16—19. Laisvas pasakojimas apie paskutinę Egipto bausmę (Iš 9,13—25).
 16,20. ...prigimtos duonos... — Kalbama apie dangiškąją maną (Iš 16), kurios skonis prisitaikydavęs prie kiekvieno žmogaus noro. Egzegetai aiškina, jog tai rodą Dievo meilę savo tautai, krikščionys ją laiko Eucharistijos provaizdžiu.
 16,22. Sniegas ir ledas... — Vėl kalbama apie maną (iki 28 eil.).
 16,27—29. Laisvai interpretuodamas Iš 16,21, autorius aiškina, kodėl reikia melstis rytą, saulei tekant.
 17,1—18,4. Pasakojama apie tamsybes Egipto žemėje (plg. Iš 10,21—23).
 17,10. Sąžinė.— Ši sąvoka ST sutinkama pirmą kartą.
 18,5. ...išmestas vienas vaikas... — Kalbama apie Mozę, dėl kurio daug egiptiečių vaikų žuvo per Paschą ir nuskendo Meldų jūroje.
 18,6. Dievas buvo pažadėjęs išvesti izraelitus iš Egipto (Pr 46,3).
 18,9. ...slapčia auکوjo... — namuose užsidarę auکوjo Paschą.
 18,15. ...visagalis tavo žodis... — Manoma, jog tai angelas žudytojas, minimas 18,25 ir Iš 12,23.
 18,20—25. Turima omenyje bausmė po Korės ir jo bendrininkų maišto (Sk 16).
 18,24. Kalbama apie Aaroną (Sk 16,46).
 19,17. Daugelis graikų filosofų pasaulio stichijų pusiausvyrą lygindavo su muzikine harmonija. Autorius turi omenyje pakitusius stichijų santykius, kurie išgelbėjo Izraelį.

EKLESINĖ

Paskutinė išminties knyga Vulgatoje vadinama graikų kilmės žodžiu „Ecclesiasticus (liber)“, t.y. Eklezinė, arba bažnytinė knyga. Šitaip ji pavadinta II ar III a. Matyt, iš pradžių tai buvo bendrinis vardas, kuriuo buvo vadinamos tam tikros Šv. Raštą interpretuojančios, komentuojančios ir perpasakojančios knygos. Viena tokių knygų, matyt, ir buvo Jėzaus, Siro sūnaus, religinis-dorovinis traktatas, kuriam vėliau prilipo šis bendrinis vardas.

Knyga buvo parašyta hebrajiškai II a. pr.m.e. pabaigoje, tačiau pilno teksto neįliko. Jos autorius — Jeruzalės žydas, Rašto žinovas ir jaunimo mokytojas „Jėzus, sūnus Seiracho, (sūnus) Eleazaro“ (50,29). Dažniausiai jis vadinamasis Siracho sūnumi: pagal hebrajišką tradiciją Ben Sirachu, pagal graikišką — Siracidu. Tai plačių pažiūrų žmogus, susipažinęs su graikų filosofija, uolus Jahvės religijos šalininkas, tikriausiai hasidas. Jis rašė savo veikalą tada, kai žydų visuomenė Seleukidų imperijoje buvo smarkiai helenizuojama ir patys ištikimiausi judaistai visomis jėgomis tam priešinosi.

Pagal savo sąrangą Siracido knyga primena kitas ST Išminties knygas. Tai griežtesnio plano neturintis aforizmų, patarlių ir apmąstymų rinkinys. Jame išminties meilę autorius derina su meile Įstatymui, kitaip sakant, išmintį bando įsprausti į Įstatymo rėmus. O tai šį veiklą išskiria iš kitų išminties knygų.

Nors NT Siracido knyga tiesiogiai necituojama, jame galima rasti daug panašių vietų ir idėjų. Turbūt todėl Katalikų bažnyčia Tridento susirinkime Siracido knygą paskelbė deuterokanonine (antrojo kanono). Žydai ir protestantai jos nelaiko įkvėpta: gal todėl, kad Siracido pažiūros artimos sadukėjams, kurie nepripažino pomirtinio gyvenimo.

Šv. Jeronimas sakėsi matęs hebrajišką Siracido knygos tekstą, tačiau jo nevertė. Į Vulgatą ji buvo paimta iš Italės, senovinio Biblijos vertimo į lotynų kalbą. Italėje Siracido knyga buvo versta iš graikų kalbos.

PRAKALBA. Ši vertėjo į graikų kalbą, Siracido vaikiaičio, prakalba nelaikoma įkvėpta, kanonine. Vertėjas atvyko į Egiptą 38-ais Ptolemėjo VII Evergeto (170–117 m. pr. m. e.) karaliavimo metais — 132 m. pr. m. e.

1,1. *„Viešpaties Dievo (gr. „Kyrios“) ... — Taip į graikų kalbą verčiamas žydų Dievo vardas.*

1,9. *„šventojoje Dvasioje... — Šių žodžių nėra gr. tekste.*

1,11–40. Apie Viešpaties baimę žr. Pat 1,7 paaišk.

2,15. *„alpstanti... — silpna.*

4,31. Manoma, jog čia kalbama apie išpažintį (plg. Sk 5,7; 2 Sam 12,13).

5,1. *„neteisingomis... — Šio žodžio nėra gr. tekste.*

7,7. *„nelišk į minią... — T.y. nepataikauk jai.*

7,8. *Nesipainiok į dvigubas nuodėmes... — Tikriausiai raginama antrą kartą nedaryti tos pačios nuodėmės.*

7,15. *„nekartok žodžio savo maldoje... — Turbūt raginama nedaugiaužodžiauti (plg. Mt 6,7).*

7,19. *„ugnis ir kirminas... — Plg. Iz 66,24. Hebr. tekste: „Nes paskutinis visų žmonių dalykas (lavonas) priklausys kirminams“.*

7,28. *„neįtikėk savęs... — T.y. neatsiduok jai visa širdimi.*

7,33. *„aukodamas petį... — Žr. Kun 7,22; Sk 18,18.*

7,37. *„malonės ir mirusiam... — Kalbama apie mirusiojo palaidojimą (2 Sam 21,10; Jer 22,19; Tob 1,17–18) ir vėliau pradėtas aukoti aukas bei maldas už mirusiuosius (2 Mak 12,42–43).*

10,5. *„jis... — Dievas. Valdžią galįs suteikti tik jis.*

12,11–12. Veikiausiai prasmė ta, kad gydytojas bejėgis išgydyti ligą, juo labiau atitolinti mirtį.

10,29. Gr. tekste: „Neprasimanyk priežasčių nedirbti savo darbo ir nesididžiuok suspaudimo metu“.

11,5. *„soste... — gr. tekste: „asloje“, t.y. neteko sosto.*

12,10. Kaip nušveistas žaltvaris apsitraukia rūdimis, taip atstatyti geri santykiai su priešu vėl pablogėja.

15,1. *„kas laikosi teisybės... — Kalbama apie Rašto žinovus.*

16,10. Hebr. tekste: „Jis nepasigailėjo prakeikimo tautos, kuri buvo išvartyta dėl jos neteisybės“. Kalbama apie Kanaano gyventojus.

- 16,11. *Taip pat jis pasielgė...* — žr. Sk 14.
- 16,26. *...žymiausias jų dalis...* — dangaus šviesulius, gamtos stichijas.
- 16,31. *...skelbia...* — gr. tekste: „dengia“.
- 18,6. Kalbama apie Dievo ir jo darbų pažinimą.
- 18,21. Buvo suprantama, jog liga — tai bausmė už nuodėmes, todėl kviečiama atgailauti nelaukiant, kol susirgsi.
- 18,27. *...sergstisi tinginystės.* — T.y. uoliai garbina Dievą.
- 19,8. *Savo minčių...* — gr. tekste: „To, ką girdėjai“. *...ir jei turi nusikaltimą, neatidėk jo...* — gr. tekste: „ir jei tai tau ne nuodėmė, nepareikšk“.
- 19,13. Patariama auklėti artimų aplinkiniais būdais.
- 19,28. *Būna teismas...* — Kvailys visur stengiasi parodyti savo kvailybę. Tai Vulfatos prierasas.
- 20,2—3. Neteisingas teismas prieštarauja pasaulio tvarkai, tačiau nepajėgia jos sugriauti. Taip ir eunuchas nori, bet negali išprieivartauti mergaitės (plg. 30,21).
- 20,24. *...dėl gėdos...* — Dievo akyse tai gali būti jokia gėda.
- 21,30. *...velnių...* — gr. ir hebr. tekste: „šėtoną“, t.y. priešininką, kuris yra jo paties siela.
- 22,19. *...neišyra* — gr. tekste priduriama: „per žemės drebjimą“.
- 22,20. Gr. tekste: „Širdis, atremta į protinę jausmą,— kaip tinkas ant išlygintos sienos“.
- 23,1. *...jų sumanymui...* — burnos ir liežuvio valdžiai.
- 23,9—14. Sulaužyti priesaiką galima trejopai: nuoširdžiai prisiekiant, bet nepajėgiant tesėti; lengvabūdiškai prisiekiant ir melagingai prisiekiant.
- 24,1—24. Apie personifikuotą išmintį taip pat kalbama Pat 1,20—33; 8,1—36; 9,1—6. Tai pagrindinis Siracido knygos skyrius, daręs įtakos šv. Jonui Evangelistui.
- 24,21. *Storakasas, galbanas, staktė* — kvapniosios dervos. *Onikas* — Raudonosios jūros sraigų išskyros, naudojamos smilkalams gaminti.
- 24,35—37. *Pisonas, Tigris, Eupratas, Jordanas, Gehonas* — mitinio Rojaus upės.
- 26,10. *...šen ir ten juda...* — ir trina gyvuliui kaklą. *Kurkllys* — skorpionas.
- 26,22. *Šventasis žibintuvas* — septynšakė žvakidė.
- 27,5. Kalbama apie nevaisingus, nerimą keliančius apmąstymus.
- 28,7. *...nes jo įsakymuose...* — „nes pagal jo (Dievo) įsakymus...“
- 28,16. *Trečias liežuvis* — tas, kuris sukiršina du žmones.
- 29,16—18. Kituose gr. ir lot. rankraščiuose įterptos dvi eilutės iš 17,18,19, bet Vulfatoje tepažymėta jų vieta.
- 30,7. Gr. tekste: „Kas savo sūnų lepina, perriša jo žaizdas“.
- 30,18. *...valgiai, padėti aplink kapą.* — Aliuzija į senovinį paprotį aukoti maistą mirusiems (Tob 4,18).
- 31,8. *...auksą...* — hebr. „mammon“ — „turtas“. Šis aramėjiškos kilmės žodis dažnai sutinkamas rabinų literatūroje.
- 31,11. *...šventųjų susirinkimas skelbs jo išmaldas.* — Turima omenų paprotį sinagogoje skelbti bendruomenės geradarių vardus.
- 32,1. *...paskyrė viršininku...* — Didelėse puotose, graikų bei romėnų papročiu, būdavo išrenkami pokylio viršininkai.
- 32,5. *...netrukdyk muzikos.* — Turima omenyje ir dainas, ir poeziją, ir dramos meną.
- 33,16. *Aš pabudau paskutinis...* — Autorius nori pasakyti, kad jis kalbą po visų pra-

našų ir kitų raštininkų, kuriuos Dievas buvo tam palaiminęs, tačiau vis tiek turįs ko pamokyti žmones.

33,19. *Susirinkimo valdytojai* — sinagogų viršininkai.

33,31. *...kraujo kaina*.— Turbūt turima omenyje karo belaisvj.

34,1—8. ST Dievas kartais apsieiškia žmogui per sapną, tačiau nuolatos aiškintis sapnus nepatartina.

34,3. Sapnai dažniausiai rodo sapnuojančio sielos būklę, o ne dieviškąją tikrovę.

36,1—19. Ši malda gerai atspindi tikinčių žydų nuotaikas po Babilonijos nelaisvės, prieš Makabiejų sukilimą.

38,1—8. Matyt, buvo manoma, kad žmonės, ieškantys gydytojo pagalbos, nepakankamai pasitiki Dievu, todėl Siracidas ragina gerbti gydytojus.

39,5. Rašto žinovai dažnai būdavo skiriami pasiuntiniais.

39,27. *...upė*.— Hebr. tekste „Nilas“.

40,6. *...kaip sargybos dienų*.— T.y. kaip einant sargybą ar užsiimant žvalgyba karo metu.

40,32. *...pilve dega ugnis*.— Turbūt norima pasakyti, kad elgetai dažnai tenka badauti.

42,3. *...duoti tėvonystės prieteliams*.— Kalbama apie teisingą turto dalijimą.

42,15. Nuo čia prasideda baigiamoji knygos dalis, kurioje Siracidas šlovina Dievo darbus.

43,7. Pascha ir Padangčių šventė prasidėdavo per pilnatį.

43,8. *...mėnuo*.— Hebr. „ierah“ reiškia ir mėnesį, ir mėnulį.

43,9. *...stovyklų ženklas*.— Stovykla — čia tikriausiai astrologinis terminas, tam tikra dangaus skliauto dalis.

45,22—24. Žr. Sk 16.

46,9. Plg. Sk 14,6.

46,14. *...ir jų kaulai tepažysta savo vietoje*.— T.y. tegu išleidžia ataugas kaip seni kelmiai. Linkima, kad atsirastų senovės teisėjų vertų įpėdinių.

46,21. *...Tiriečių*.— Šis žodis tikriausiai atsirado per klaidą, turi būti „priešų“.

47,1. Žr. 2 Sam 12.

48,1—18. Apie tai rašoma 3 Kar 17—4, Kar 8.

48,19—27. Apie tai rašoma 4 Kar 20; 2 Krn 32.

49,1—4. Žr. 4 Kar 22.

49,9. Žr. Jer 1,5.

49,10. Ezeikielis — žr. Ez 1,4—28.

49,12. *...dvylikos pranašų*.— Kalbama apie mažuosius pranašus.

49,13. Zorobabelis — žr. 1 Ezd 3,2; Ag 1,12.

49,19. *Setas* — žr. Pr 4,25—26. *Semas* — žr. Pr 6,10.

50,1. *Onijo sūnus Simonas*.— Kalbama apie Onijo II sūnų Simoną II (apie 230—195 m. pr. m. e.).

50,2. Apie šiuos statybos darbus iš kitur nieko nežinoma.

50,25. *Sirakho sūnus Jėšua*.— Siracido veikalas — be Pranašų, vienintelė autoriaus aiškiai pasirašyta ST knyga. *Jėšua*, arba Jėzus,— sutrumpintas vardas „Jehošua“, kuris reiškia „Jahvė gelbsti“. Hebr. tekste šioje vietoje rašoma: „Siracho sūnaus Eleazaro sūnaus Jėšuos sūnus Simonas“.

51,1—38. Siracido malda, sudėta psalmių stiliumi.

51,14. *...Viešpatį, mano Viešpaties Tėvą*.— plg. Ps 109,1.

51,18—38. Ši maldos dalis alfabetinė, praleista tik viena raidė.

51,38. Hebr. tekste po šios eilutės parašas: „Iki čia Simeono, Jėzaus sūnaus, vadinamo Siros sūnumi, žodžiai. Simeono, Eleazaro sūnaus Siros sūnaus išmintis. Tebūna pagarbintas Jahvės vardas dabar ir per amžius“.

Parengė KORNELIJUS PLATELIS

P a s t a b a: I tomo 602 psl. įsibrovė klaida: 13 eil. iš ap. turi būti „2-oji karalių knyga“, o 14 eil. iš ap.— „1-oji karalių knyga“.

TURINYS

Kronikų knygos	5
Pirmoji kronikų knyga	7
Antroji kronikų knyga	51
Pirmoji Esdro knyga	103
Neemijo knyga, kuri vadinama taipgi Antroji Esdro	121
Tobijo knyga	143
Juditos knyga	161
Esterės knyga	183
Pirmoji Makabiejų knyga	203
Antroji Makabiejų knyga	251
Ijobo knyga	285
<u>Psalmės</u>	<u>347</u>
Pirmoji psalmių knyga	349
Antroji psalmių knyga	395
Trečioji psalmių knyga	431
Ketvirtoji psalmių knyga	457
Penktoji psalmių knyga	481
Patarlių knyga	531
Eklesiastas, arba Pamokslininkas	585
Saliamono Giesmių giesmė	605
Išminties knyga	617
Prakalba apie Sirakho sūnaus Jėzaus Eklesinę	651
Eklesinė	653
Paiškinimai. Parengė Kornelijus Platelis	749

10 KNYGA

ŠVENTASIS RAŠTAS

Senasis Testamentas, II t.

Tituliniame puslapyje:

Andrea del Kastanjo (1423?—1457) paveikslo „Dovydas“ fragmentas

Parengė dailininkas *Linas Spurga*

Redaktorė *Z. Marienė*. Meninis redaktorius *L. Spurga*

Techninė redaktorė *E. Juzėnienė*. Korektorė *R. Prapiestienė*

Duota rinkti 1991 02 26. Pasirašyta spausdinti 1991 06 28. S. L. Nr. 257. Leidinys 12620

Formatas 60×90/16. Ofsetiniais popierius

Garnitūra „Taims“, 10 punktų. Fotorinkimas. Ofsetinė spauda

51 sąl. sp. l. 52,25 sąl. spalv. atsp. 45,47 apsk. leid. l.

Užsakymas 1134

Tiražas 100 000 egz.

Kaina 17 rb

„Vagos“ leidykla, 232600 Vilnius, Gedimino pr. 50

Rinko „Spindulio“ spaustuvė, 233000 Kaunas, Gedimino 10

Spausdino „Vilties“ spaustuvė, 232600 Vilnius, Strazdelio 1

Šv33 Šventasis Raštas.— V.: Vaga, 1990 — 813 p.— (Pasaul. literatūros b-ka / Red. komis.: G. Baužytė-Čepinskienė ir kt.; Kn. 10. Literatūra iki XIX a.).

[T. 2]: Senasis Testamentas /Iš lot. k. vertė J. J. Skvireckas.— 3-iasis leid.— 813 p.— ISBN 5-415-00743-1

Antrajame Senojo Testamento tome pateikta Kronikų, Ezdro, Nehemijo, Tobijo, Juditos, Esteros, Makabiejų, Jobo, Psalmių, Patarlių, Koheleto, Išminties, Siracido knygos ir Giesmių giesmė.

Šv 4704020000—073 139—91
M852 (08)—91

UDK 89-8